CATALOGUS CODICUM LATINORUM BIBLIOTHECAE MEDICEAE...

Biblioteca Medicea Laurenziana

17
1

CATALOGVS
CODICVM LATINORVM
BIBLIOTHECAE LAVRENTIANAE
TOMVS SECVNDVS.

CATALOGVS
CODICVM LATINORVM
BIBLIOTHECAE MEDICEAE LAVRENTIANAE
SVB AVSPICIIS
PETRI LEOPOLDI
REG. PRINC. HVNG. ET BOIOH. ARCH. AVSTR. M. E. D.

ANG. MAR. BANDINIVS I. V. D.
REG. BIBLIOTH. PRAEF. RECENSVIT ILLVSTRAVIT EDIDIT

TOMVS II.

In Quo Grammatici, Rhetores, Philologi, Poetae, Hiſtorici, Coſmographi, Aſtronomi Tam Veteris Quam Recentioris Aevi Accuratiſſime Recenſentur, Operum Singulorum Notitia Datur, Plura Nondum Vulgata Indicantur Aut Proferuntur, Edita Supplentur Et Emendantur.

FLORENTIAE ANNO CIϽ IϽ CC. LXXV
PRAESIDIBVS ADNVENTIBVS.

BIBLIOTHECAE

MEDICEAE LAVRENTIANAE CATALOGVS

PLVTEVS XXIX.

QVI CONTINET LATINOS CODICES MSS. XXXVIII. EDITOS X

CODEX I.

ANTIPHONARIVM.

ANtiphonae & Rhythmi, notis muſicis accuratiſſime delineatis diſtincti, & ad uſum Eccleſiae, ut videtur, eiuſdem Gallicanae, luculenter ſcripti per annum circulum occurrentia, & ad opportunitatem temporum accommodati, cum ſuis picturis variis, quae identidem occurrunt eo praecipue pag. 1 131 147 161 263 336 349 381 415 467 & quidem digni, quae ab eiuſque Eccleſiaſticae antiquitatis inveſtigatore diligenter perpendantur, ac deſcribantur.

Primae paginae pictura in ſex diviſa eſt loculamenta, in quorum poſtremo invenies exhiberi inter varia muſicorum inſtrumentorum genera, ſilibus ſcatens. Vt autem facilius dignoſcatur ad quam Eccleſiam pertineret, loca quaedam hinc inde decerpſimus, quae ad diſcrimen etiam conferre aliquid poſſunt. Pag. igitur 9. haec habentur:

Mundus aergens in deſidem,
Caſum probans per viſcium,
Se fallaxem exuit...
Non remota fraudis arte
Nec delere eſt, vel arte
Quod non poteſt, ediſtrat,
In dum eſt ſe applicat,
Quod repletis ſuplicat.
Mundus ſuorum die pace,
Iam accenſet bella face
Gallia praeminatur.
Et iam vera mari ſecta,
Paxque sterni deſperata,
Procella concitatur,
Et ſtella turbatur,
Nec regi regimine.

Pag. 245.

De vaſto reprobo
Gaudia ſemper parvula
Cat. Lat. Codd. Tom. II.

Circa populum uſa,
Ad Carnum venerunt
Iuſte Saeculo reſtitum
Rope mundi ratiſſa
Deo ſuperatione Dum
Flexum regem Pharaus,
Bacchus ſuperatur.
Nihil longe gratius,
Quam quod ſic Pariſius
Je Parnaſſum mittitur,
Eſſuriunt Hodiae
Nec expectat Caeſarem,
Et tremunt Ladoricum,
Dominus itinera ſubſident,
Deſerentes diſcedunt,
Anteſia Severiter.
Dierum, Caſtrum nobile,
Forti, firmum, fertile
Quod potuit tenere?
Caſtrum valde ſtabile
Forti inexpugnabile
Varietas Poneberat.
Terra Bacchi Francia,
Magis eſt Anglia
Quid de ejus dicere
Alumni ad Angliam?
Fluat haec ad Franciam,
At hanc regem ejuſce
Quid quod ipſe inoiee
Lumine vaſtitat!
Magnum Cloud firmatur,
Anglium Cerealia Lyn
Lorthia Franciae ſuperans

Pag. 318. 8

Hic acta aurea,
Mundus renovatur,
Deum unus deprecatur,
Semper exaltatur
Omnis ſen Principi
Plebs circumdatur
Nec eſt locus ſedere.

A

Stolas datas fuaves,
Scandala fuganter.
Quis potens, honoris
Dapes, & mineras dante
Sed ducles & verum fonoras fuaram
Praefectur Anglice, dotavas
Regnas retertams,
Clero terra addam,
Lucam certata.
Gaudeat Pictavia
Jam Regi dante,
Tomesfae Normannia,
Auro corona.
Vasco, Scotus, Britones
Obtirent opera
Sine dolo Cambria
Stirus & Hibernia
Nostrae potestas.

Pag. 31 a. b.
Vitiatum chronos frangitur,
Regnant absque vitae
Iam carnis interimunt
Abundans molitur.
Lugeat bone filia,
Cuius pudor corrumpitur,
Dum venales reponitur
In Praelatorum curia,
Iuberat avaritia.
Quae fiunt trassi patitur.

Pag. 415 b.
Quem in lacrymis aberrimas
Salutat oculus
Fundamque parte suspicia
Clerus & populus
Per sit dolor, par est reuse,
Mors Leratur unus anse
Nude tross una terras spetus,
Dum nobis rapuit falem Campaniae.
Deci lapide ogra uerabila,
Qua sua subole provenit praesidie Campania
Lugent Ecclesia
Vidua praesidio
Clerus patrocinio,
Milites stipendio,
Pauperes suffragio,
Francia consilio &c.

Pag. 443
In paupertatis praedia
Franciscus plenus vivente,
Verae vitis propagavit
Auget opera prodesiva.
Evellens sorpem fomenti
Ferens alit dulcedinem
Credit spontaneis libo &c.

Pag. 451 b.
Dum Fernandus Hispaniae lum;
Decus, apex gloriae,
Sol virtutum, fons gratiae,
Qui regum sceptrum tenuit,
Quem nec potestas domuit,
Nec utiles loerer terrant
Nec mortis auge subdunt;
Sed-mors invideis moritur,
Dum mors in vitam vertitur,
Dum pro superno bravio
Nec moneto fides
In rege regum regia
Sceda salgit rex regia.

Claudit tandem ultimos rhythmos in laudem S. Nicolai his verbis:
Exsultet haec concio
In Sancti Nicolai praeconio,
Nicolaus est clero praesidio.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV optime servatus, in cuius calce legitur: *Liber Petri de Medicis Cos. Fol.* Constat foliis scriptis 476.

L. APVLEIVS DE MAGIA

Adde etiam

Eiusdem Metamorphoseon Libros XI
& Floridorum Libros IV.

I. pag. 1 MAdaurensis Apuleii Platonicae de Magia Liber II. Primus nec Certae cognitum erant. Dist. me videris; Tum subdi cur: *Ego Crispus Salustium emendavi Romae Felix*, hic & ante maioribus litteris repetitur titulus hoc pacto: *Apuleii Platonici Madaurensis pro se de Arte Magica Liber Primus explicit.* Secundus vero hoc. Nunc tempus est. Dist. unprobler *Dear.* Haec quoque legitur, ut supra: *Apuleii Platonici, Madaurensis pro se de Magia Lib. II. expl. Ego Salustius emendavi Romae Felix* [1]. Congruit cum edit. Iuntiana Florentinae MDXXII, in 8. a pag. 164. ad pag. 230. ubi titulus habetur *L. Apuleii Apologiae, sive defensionis Magiae apud Claudium Max. Proconsl. Oratio I. & II.* Cod. II.

II. pag. 24. b. Eiusdem Metamorphoseon, seu de Asino Aureo Liber XI. praevio Prologo, cuius initium: *At ego.* Finis *Incoberti.* Lib. I. ino *Thessaliam.* Vitamus dist gaudeo alebam. Concordant omnes cum eadem edit. a pag. 1. ad pag. 156. In fine singulorum Librorum, ultimo excepto, eadem Salustii Censoris subscriptio legitur; in calce vero Libri IX. aliquanto longior, nimirum: *Ego Salust. in lege. & emendavi Romae fel. x Olibrio & Probino V. C. Coss. in foro Martis controversiam declamans Oratori Endelechio. Rursus Constantinopoli recognovi Caesario & Attico Coss.*

III. pag. 73. b. Eiusdem Floridorum Libri

(1) In Ms. Codice Apuleii Vaticano legitur haec [illegible] Simonda ad Salvini IV. Ep. I. T. I. Op. eam pag. 542. *Ego Salustius legi & emendavi Romae feliciter Olybrio & Probino Coss.* (A. d. CCCXCV.) *in foro Martis controversiam declamans Oratori Endelechio. Rursus Const. ut rapoli recognovi Caesario & Attico Coss.* (A. C. CCCXCVII.) Eundem Endelechium [illegible] in sua Apuleii editione Elmenhorstius [illegible] Endelechius [illegible] S. Paulini ad [illegible] panegyricum in Theodosium Magnum Imp. A. CCCXCV [illegible] Vol. Paulini Ep. IX. ad Severum Sulpicium. De hoc [illegible] Ep. 6. IV. [illegible] Florentinae editio typis Regiis MDCCXXVIII.

Digitized by Google

bri IV. Primus inc. *Ut forma reſiduaſ* [illegible] Ultimus deſ. *tradiderunt.* Ibid. a pag. 137 ad pag. 155 In inſtio legitur nomen *Franciſci Accurſii*, cuius forſitan ſunt notae marginales quaedam, & interlineares cum aliis annotationibus permixtae, quibus ubique Codex abundat. Animadvertendum eſt etiam Graeca verba, quae in archetypo, unde hic profluxit Codex inveniebat, praetermiſſa eſſe a ſcriptore, qui literaſ linguae ignarum ſpatium reliquit vacuum, quum deſcriberet.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XII. binis columnis, ac Longobardicis characteribus, ſi primi quatuor folia cum quinto demas exaratus, [illegible] certe, qui, ſi nova adhaerenda eſſet eidem, conſtabant. Conſtat foliis ſcriptis 79.

ALCABITII OPERA.

Seu potius

Variorum Aſtrologorum ſcripta.

Cod. III. I. pag. 1 PRaemittitur Tabula eorum, quae in hoc volumine continentur, & quorum de [illegible], & diuturnitate [illegible] de aſpectibus. Inde pag. 4 legitur Alcabitii Introductorium ad Magiſterium iudiciorum Aſtrorum, ex interpretatione Ioannis Hiſpalenſis (1) in quinque ſectiones, quae variatus diſtincte, diſtributum. Poſt brevem Praefationem, quae inc. *Poſtulata a Domino prolixitate* [illegible] *eſſe eorum in gradibus; prima ſectio inc. Signorum circulus figuratur dividitur in duodecim partes aequales.* Ultima deſ. *quam proferremus id. Perfectum eſt Introductorium Alchabitii, idest ſervi Dei glorioſi, qui dicitur Alchabitius ad magiſterium iudiciorum aſtrorum cum laude Dei, & eius adiutorio, interpretatus a Iohanne Yſpalenſe.* Tum ſcriptoris nomen ita proditur: *Explicit Alcabitius ſcriptus per manu Laurentii Silvagni Mediolani* 1460.

II. pag. 22 a De variis Lunae aſpectibus per diverſum qualitatem dignoſcendis. Inc. *Quam fuerit Luna cum capite vel cauda in uno ſigno* [illegible] *Def. ſive ſicca, vel ſtellis aſpectu curvige.* Sequitur deinde Tabula ſiderum.

III. pag. 22 Liber de utilitate Aſtrolabii metrice ſcriptus. Inc.

Aſtrorum ſcopus eſt unde, ut noverit diſces.

Def.

De plano videns, aſpectus latentes abdit.

Hac benedicamus Domino. Sit gloria Chriſti.

IV. pag. 23 Tabulae Climatum, & diſtantiarum centrorum Planetarum ſeptem a centro Terrae, cum aliis, ut dicitur in ſine ex Canonibus Tabularum Alphonſi.

V. pag. 126 a Liber Tebith (2) de imaginibus [illegible] ſpecie. Inc. *Nec* [illegible] *imaginationem, aſtronomiam* [illegible] *intelligentes mundum, vel caelum* [illegible] *corpus, & ſolidum. Def. & haec ſunt quae in aſtrolabii* [illegible] *conſiderata* [illegible] *& imaginata.*

VI. pag. 24 Laurentii Bonincontrii Miniatenſis ſuper Centiloquium Ptolemaei. Inc. *Aſtrologiam eſſe omnium liberalium artium* [illegible] *omnes* [illegible] *Def.* [illegible] *ſcriptum eſt* [illegible] *Deo igitur laus &c.* Tum rubris literis adnotatum eſt: *Laurentii Bonincontrii Miniatenſis Commentum ſuper Centiloquio Ptolemaei feliciter explicit. Tranſcriptum per me Laurentium Silveſtri Canonicum Eccleſiae Sancti Laurentii Florentiae die X. Maii* 1477.

[illegible] 13 I. Non meminerat hoc Opuſculum Bonincontrii a Fabricio loc. cit. Tom. I. pag. 160. ubi eius Opera recenſet, ſed inter [illegible] Io. Lamio in [illegible] ad Librum V Laur. Bonincontrii Hiſtor. utriuſque Siciliae in Deliciis Eruditor. Florentinorum [illegible] Fuſius vero de noſtro, eiuſque operibus agit Comes Io. Maz. Mazzuchellius Scrittori d'Italia Tom. II P. IV pag. [illegible]

VII. pag. 59. b Notabilia artis Phyſionomiae ſecundum diverſos auctores. Inc. *Diverſae membrorum diſpoſitiones ſecundum artem phyſionomiae* [illegible] *Def. ſunt* [illegible]

VIII. pag. 61. Excerpta per me Laurentium Bonincontrium Miniatenſem ex Opere [illegible] Ptolemaei, & expoſitione Hali Commentatoris, ſive Porphyrii ex Cap. I. Commenti. Inc. *Scientiae ſiderum* [illegible] *principia certis aliorum* [illegible] *Def.* [illegible] *Deo gratias.* Ex hac [illegible] quidam [illegible]

IX. p. 106 Anonymi de nativitatibus utilia quaedam, & neceſſaria, Capitibus XXVIII comprehenſa. Caput primum inc. *Certitudo graduum aſcendentis* [illegible] Ultimum deſ. *quibus eſt nullum quam poſſe* [illegible]

X. pag. 121 De revolutione quarumdam [illegible] in nativitatibus & revolutionibus ex tractatu [illegible] Guidonis Bonatti Foroliviensis. Inc. *Revolutio* [illegible] *Def.* [illegible]

XI. pag. 123 a Expoſitio ſuper Alcabitium de [illegible], [illegible] anno Domini [illegible] per Dominum Iohannem de Saxonia excellentiſſimum [illegible] *Auctor* [illegible] *Def.* [illegible]

A 2 XII.

(1) Ioannes Hiſpalenſis, [illegible]

(2) Thebitus Aſtrologus & Mathematicus [illegible] quem alii Hiſpanum, alii [illegible]

[illegible] Tom. VI. pag. 211. Vide etiam [illegible]

(2) [illegible]

XI. pag. 131. Notabilia quaedam de conjunctionibus dissensionibus &c. ex diversis voluminibus extracta.

Codex chartac. Ms. in fol. min. Saec. XV. diversis manibus exaratus. Constat foliis scriptis 131.

LIBER IVDICIORVM ALFODHOL PHILOSOPHI SARACENI.

Cod. IV. Liber Iudiciorum & Consiliorum Philosophi Alfodhol de Merengi qui fuit Saracenus, dixit Sodal, cujus pater fuit de Arabia, mater vero de Chaldaea; in quo quidem libro continentur CXLIV quaestiones, quae saepe occurrunt in Iudiciis [illegible] secundum quas quaestiones & solutiones [illegible] secundum ordinem XII domorum caeli, & secundum ordinem XII signorum, & significationem ipsorum [illegible] stellis, & elementis, ex quibus [illegible] & inveniuntur [illegible] ut patet [illegible] caelestis quae Inc. *Haec est [illegible]* Dei [illegible] Prooemium [illegible] Inc. *Dixit Alfodhol de Merengi quoniam [illegible] sapiens [illegible]* Des. [illegible] *praedictum est.* Sequuntur [illegible] Alfodhol [illegible] Iudicum in cathedris & [illegible] in quo scriptum est *Quaeri [illegible] si [illegible] vivet. Sic [illegible] filius [illegible] vivet in hoc mundo.* Alia [illegible] Tabula Quaestionum CXLIV. Tum iterum occurrit Prooemium, cujus initium *Fuit homo [illegible]* Finis; [illegible] Liber inc. *Postquam ego Alfodhol de Merengi [illegible] forma [illegible]* Des. *[illegible] demonstr.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XIV. binis columnis exaratus. Constat foliis scriptis 45.

ALPHONSI TABVLAE.

Cod. V. I. pag. 1. Illustrissimi Alphonsi (b) Regis Tabulae Astronomicae, quibus praecedunt: I. *Tabula sinuum recti & [illegible]* II. *[illegible] meridiani [illegible]* III. *Ad [illegible] [illegible]*.

II. pag. 51. Stellae fixae verificatae in anno 1480 primae, & secundae magnitudinis per m. Laurentium (forte Bonincontrum)

III. pag. 54. Tabula horarum ad latitudinem Florentiae, forte eiusdem.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. Constat foliis scriptis 67.

ARZATZELIS PHILOSOPHI SCRIPTVM IN LIB. TABVLAE SIDERVM.

Cod. VI. Liber, vel scriptum super Librum Tabulae Astrologicae seu siderum Arzatzelis (c) Philosophi. Inc. *[illegible]* Des. *[illegible]* Subjicitur denuo Tabula Canonum.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XIV. binis columnis & initialibus litteris exaratus. Constat foliis scriptis 93.

TABVLAE ALPHONSI REGIS,

Quibus adde

Gerardi Cremonensis Theoricam Planetarum &c.

Cod. VII. I. pag. 1. Canones super Tabulas illustrissimi Principis Alphonsi Regis Castellae Capitibus XXXI. Inc. *Tempus est mensura motus, ut vult Aristoteles.* Des. *secundum doctrinam Magistri Ioannis de Lineriis, a quo habet [illegible] meam.* His subjiciuntur declarationes quaedam supra praedictos Canones; deinde Tabulae ipsae nominati quae a pag. 36 progrediuntur usque ad pag. 94.

II. pag. 95. In opus Tabularum post Tabulas Alphonsi in hoc libro positarum Conclusiones XVI. praevia Praefatione [illegible] *[illegible] secundum [illegible]* [illegible] Conclusiones sequentes [illegible] Prima Conclusio inc. *[illegible]* Vltima des. *[illegible] operatio.*

III. pag. 99. De cibis, proprietatibus & natura signorum (in Zodiaco) in [illegible]. Inc. *Aries est primum & [illegible] signorum [illegible]* Des. *[illegible] & caetera.*

IV. pag. 102. b De usu & natura Planetarum in [illegible]. Inc. *Sol [illegible]* Des. *[illegible]*

V. pag. 109. Magistri Gerardi Cremonensis (b), ut ne sint errores, Theorica Planetarum cum glossa. Prologus inc. *Est enim superatio rerum, quae sunt &c.* Des. *ut sunt superius declaratum.* Caput I. inc. *[illegible] & partium eius* inc. *[illegible] primo [illegible] in duas partes.* Vltimum des. *[illegible] corporaliter [illegible]*

(b) Alphonsus X Castellae & Legionis ab A. MCCLII Rex dictus est Astronomus. Tabulae Astronomicae quae ab ipso Alphonsinae appellantur, [illegible] Iudaeis paravit. Prodierunt autem Augustae A. MCCCCLXXXIII. 4. Alias recenset Fabricius Bibl. med. & inf. lat. [illegible] Tom. I. pag. 72. qui [illegible] Tabulas [illegible] Vide etiam Bruckerum Hist. Crit. Philos. Period. II Part. II pag. 844.

(c) Aliud Tabulae Toletanae A. [illegible] Fabricio loc. cit. Tom. I. pag. 1[illegible].

(b) Gerardus non Cremonensis, non Sabulonetanus, non Vulgatus [illegible] Cremonensis [illegible] Andalusio [illegible] Toleti [illegible] circa medium [illegible] Hinc Cremonensis [illegible] Vide [illegible] Theoricam Planetarum [illegible] a Fabricio loc. cit. Tom. III. pag. [illegible] Regiomontano [illegible]

Digitized by Google

Codex membranaceus Ms. in 4. Saeculi XV. incunte, Constat foliis scriptis 152.

ANDALI DE NIGRO TRACTATUS SPERAE.

Adde etiam

Ivonis Carnotensis, S. Thomae, Ciceronis, Joannis de Virgilio Caesenatis, Dantis Aligherii, Francisci Petrarchae, & Anonymorum varia.

Cod. VIII I. pag. 1. Tractatus Sperae materialis compositus a magnifico viro Domino Andalo de Nigro (1) de Ianua. Inc. *Quoniam ad imaginandum, & intelligendum Speram*. Des. *et haec supra materialem Speram dicta sufficiant.*

II. pag. 13. Eiusdem Tractatus Theoricae Planetarum. Inc. *Motus autem solis quia in Theorica Planetarum necessarius est &c.* Des. *vel imperfecte in verbis; in quo loco semper fuit ipsa terra centra . . . . .* inferius autem recentior manus adnotavit; *deficit.*

III. pag. 25. Liber de dictis antiquorum Philosophorum operaris brevi spatio non pulsorum ex ipsis. Primum Caput inscribitur *Capitulum in instigationibus Eternam* (corr. *Hermetis*) Inc. *Natus fuit Hermes in Aegypto, & Hermes dicitur Graece Mercurius Latine, & in Hebraeo Enoch.* Ultimum Des. *de quo considerandum non est.* Dicta autem qui adducuntur sunt, Hermetis Aegyptii, Homeri, Ruborum, Hippocratis, Pythagorae, Diogenis, Socratis, Platonis, Aristotelis, Ptolemaei, Alfaronis, Euclis, Mahargis, Theudii, Galieni &c.

IV. pag. 35. *b.* Antiquarum historiarum Libellus, seu compendium exceptum ex variis historiographis de Fesulis, Roma, & Florentia. Inc. *Quoniam omnes quasdam urbes aut delectabiles historias propter nimiam longitudinem dierum, & temporum videntur obliti, quas a suis memoriis deleret antiquitas &c.* Des. *Fesulano, ut retro scriptum est, fuit dicta a posse, Florentia a Floreno, Roma a Romulo, ut retro per ordinem denotatur.*

V. pag. 38. De Sibyllis. Inc. *Sibyllae omnes feminae dicuntur generaliter prophetantes.* Des. *& regnabit Dominus cum Sanctis &c.*

VI. pag. 40. Alexandri Macedonis ad Aristotelem praeceptorem suum Epistola. Inc. *Semper memor tui, humane praeceptor, etiam inter dubia bellorum nostrorum pericula.* Des. *in perpetuum valeat animus nostrum.* Inscribitur haec Epistola *de mirabilibus Indiae interprete*, ut falso ascitur Cornelio Nepote, editaque est Latine, non Graece a Iacobo Carthusiensi in officina Io. Germanni sine nota loci, & anni. Alias editiones recenset Fabricius Bibl. Graec. Tom. I pag. 420.

VII. pag. 44. *b.* Alphabeta duo, alterum Hebraicum, & alterum Graecum.

VIII. pag. eod. Inscriptio quaedam, ut ipse adhibere quanta, cui monitum illud praecum: *Sollertes infrascriptum reperiuntur fuit apud Sanctum Fabianum ad Eminentem quandam marmoream tabula*. Inscriptionem, ut ut est in Codice, retinemus:

ΤΗΝ ΤΡΙΩΝ ΠΑΓΑΓΕΙC
ΑΛΗΤΟC ΤΟΔΕ CΗΜΑ ΝΟΗCΗC
ΜΗ ΔΕΟΜΑΙ ΓΕΛΑCΗC ΕΙ
ΚΥΝΟC ΕCΤΙ ΤΑΦΟC
ΕΤΛΑΥCΟΗΗ ΧΕΙΡΕCCΑΗ
ΚΟΝ Ν CΥΝΘΟΗΤ ΑΝΑΚΤΟC
ΩC ΜΟΙ ΚΑΙ CΗΜΑ ΤΟΝΑC
ΕΧΑΡΑΞΕ ΝΟΙΟΝ.

Cl. Gorius Tom. I. Inscriptionum Antiquarum in Etruriae Urbibus extantium Florentiae MDCCXXVI. 4. pag. 453 hanc de aliena Inscriptione habet *In mensa marmorea oraquadam posita prope D. Felicis (a Ema)*, quae supercijis. Hanc Graecam Inscriptionem ostendit Cl. V. A. M. Salvinus Rossus Monteius Patricius Flor. &c. Legitur in calce veteris Codicis Bibliothecae Mediceae Laurentianae Plut. XXIX post Tractatum de Sphaera, autore Andalo de Nigro Genuensi, Ioanni Bonacorsi Florentino Oratori, & Poëtae clarissimo in Astronomica facultate magistro, quem summopere laudat in praeclaro Opere de Deorum Genealogia Carolus antiquarum rerum, & reperto — ejus eleganti Bollegue lefitur, & Latina versione nobilia laudatur Salvinus:

Τὴν τρίσσην ἐν ταῖς ... ἄνωτες αλλ' ὦ ... μηδέ...
Μὴ, δέομαι, γελάσῃς, εἰ κυνός ἐστι τάφος·
Ἐκλαύσθην χερσὶν δὲ ... ἄνακτος,
Ὅς μοι καὶ σῆμα τόνδ' ἐχάραξε λόγον.
Tu sive nescius monumentum hoc teque, viator
Ne quaeso, ride si canis est tumulus.
Sum defleta, atque hoc composuit ipse,
Qui nostro & cippo talia verba dedit.

IX. pag.

(1) Andalo de Nigro, Ioannis Boccaccii in mathematicis disciplinis praeceptor fuit, ideoque eius perhonorifice meminit in Genealogia Deorum Lib. I. Cap. VI. Lib. II. Cap. VII. & Lib. XV. Cap. VI. In hoc autem postremo Capite haec sunt verba: *Audisti saepe generosum atque venerabilem senem Andalo de Nigro Ianuensem olim in motibus astrorum doctorem meum, cuius quanta fuerit circumspectio, quanta morum gravitas, quanta siderum notitia, nosti tu Rex optime; tibi etiam ut eidem ipsi quam adhuc esset Romae conformatum saeculorum familiarissimus fuit, & ut ipse vidisti jamdiu ipse secundum regulis veterum in cunctis sessionis alterum more quam agnovit; sed quam universum sive peragrasset orbem, sub quocumque climate, sub quocunque orizonte experientia discretione docens, sed adeo quod nec deformare tuam &c.* Vide etiam apud Cl. Dominicum Manninum Illustrazione del Decamerone Firenze MDCCXLII 4. pag. 15 apud Leonardum Ximenes Del vecchio e nuovo Gnomone Fiorentino. Firenze MDCCLVII. 4. p. LX. & apud Cl. Lamium Memor. in Historia etc. Tom. III. Acad. Cartell. 829.

Ib. pag. 43 Ivonis Epiſcopi Carnotenſis Liber Supplicationum cum Eclogis compoſitus, qui fere totus deſideratur; Proecodit Prologus, cujus in. *Tam ſeme, ea quibus leo [illegible] conſiſtit.* Def. *ſicut ſpiet in ſine hunc libelli*, Liber [illegible].

Scribere diſpoſui quod myſtica ſacra gra[illegible]

Def.

Quippe caput [illegible] *in* [illegible] *[illegible]*

Non memoratur inter Ivonis Opera a Fabricio Bibl. med. & inf. Lat. Tom. IV pag. 305 neque a Quarto, cui titulus: *Hiſtoire litteraire de la France par des Religieux Benedictins de la Congr. de S. Maur* Paris MDCCLVI. 4. Tom. X pag. 116.

X pag. eod. b. Ecloga Magiſtri Iohannis de Virgilio de Caſſena miſſa Domino Muſatto de Padua poetae ad petitionem Rainaldi de Cinctis, cum gloſſis interlinearibus ſatis crebris, & ſcholiis aliquot marginalibus, quam licet editam ſed parum accurate T. XI Carm. Illuſtr. Poet. Italorum. Flor. 8. p. 265 tamen hoc integram, uti peet in Codice, exhibendam duximus.

Ecloga Magiſtri Iohannis (1) de Virgilio de Caſſena miſſa Domino Muſatto (2) de Padua poetae ad petitionem Rainaldi de Cinctis.

Tu modo Paduis vates redemptus (3) ex[illegible] (4)

Cui [illegible] *pro carmine noſter (5) Eugan (6),*

Sic utque Dardanus non [illegible] *Janua* [illegible] *(7)*

Tali [illegible] *(8)* [illegible] *melius* [illegible] *a labro,*

Frontes [illegible] *ſimiles ne deſpice Muſam,*

Ludant utraque Deae (11), quae fiſtula montis Pactuas (12)

Per ſilvas, Amarilli (13), tuas Arnecia (14) [illegible],

Fiſtula non poſſibas (15) noſtras [illegible] *(16)*

Donec ea (17) mecum certaret Tyterus (18) [illegible]

Lydius (19), Adriatici (20) qui nunc in litore dormit (21)

Quo (22) [illegible] *(23) ſacras praetexunt ſalvibus umbras,*

Quove (24) ſerus (25) dulces cecinit in [illegible] *(26)* [illegible]

Ladus (27) [illegible] *(28)* [illegible] *[illegible]*

Sidera [illegible] *pro tempore Daphnis in ambas*

Ardentem [illegible] *Alteque (29)* [illegible] *(30)*

Quo (31) [illegible] *ſtarus* [illegible] *(32)* [illegible] *Sapu (33)*

Et Melibeus (33) [illegible] *(34)* [illegible] *(35)*

Nec [illegible] *Daphnide (36)* [illegible]

[illegible]

Ficulus, his & ſalis [illegible] *quoque* [illegible]

Turgidu (37), & [illegible] *praetenderet* [illegible] *(38) Bacchi,*

Pallice [illegible] *(39) Venerem* [illegible] *in herbis,*

Canae ad [illegible] *ſuperum* [illegible] *(40)* [illegible]

Et [illegible] *cadere* [illegible]

Venerat hue Mopſis (41), tum Daphnim [illegible]

Dum ſi [illegible] *ſub* [illegible] *(42)*

Tum quae Menaudes (43) ipſa [illegible] *(44)*

[illegible] *(45)*

Fe

(1) [illegible] *magiſter Iohannes de Virgilio* [illegible]

(2) [illegible] *Muſattus fuit Paduanus* [illegible] Cl. Melati [illegible] Ambroſ. [illegible] pag. 140 273. & 311.

(3) *Muſatto* [illegible]

(4) [illegible]

(5) *Picens* [illegible]

(6) *Mons Paduanus.*

(7) *Ft. Paduanus.*

(8) *Idest* [illegible]

(9) [illegible] *Iohannis, qui* [illegible]

(10) *Idest Muſae*

(11) [illegible]

(12) *Idest Roma*

(13) *Idest Virgiliana a* [illegible] *Mantuana*

(14) *Sc. Virgiliana*

(15) [illegible]

(16) *Sed.* [illegible]

(17) *Idest Dantes, qui* [illegible]

(18) *Idest Tuſcus*

(19) [illegible]

(20) *Mortuus* [illegible]

(21) *Sed.* [illegible]

(22) *Hoc dicit, eo quod prope Ravennam ſunt pineta*

(23) *Per* [illegible]

(24) [illegible]

(25) *Quod apud Ravennam* [illegible]

(26) *Sc. Muſae*

(27) *Muſae*

(28) *Idest Arboriorum*

(29) *Idest* [illegible] *Virgilio* [illegible] *Arbolorum* [illegible] *Virgo vocatur*

(30) *Sc. parvo*

(31) *Sc. Guſtrenti*

(32) *Flavius*

(33) *Per iſtum Melibeum* [illegible] *Ravennae* [illegible] *D. Reynaldo de Cinctis* [illegible]

(34) *Sed* [illegible]

(35) *Idest* [illegible]

(36) *Idest D. Reynaldo*

(37) [illegible]

(38) *Idest* [illegible]

(39) *Idest* [illegible] *ſunt digni* [illegible]

(40) [illegible]

(41) *Idest Mag. Iohannes de Virgilio*

(42) *Idest* [illegible]

(43) *Idest Virgilianus a Mintio* [illegible]

(44) [illegible]

(45) *Sc. Daphnis*

Digitized by Google

Sæpe ubi [illegible] *pavitur ſe ſubdidit umbrae,*
Sedet, (1) *& ut pareret quo Daphnis in aggere ſolet* (2).

Daph. *Moeri, refert Daphnis quem digeret omnia tempus,*
Dum ludunt hac tecum greges, armentaque paſcunt,
Dumque tuis teneri lactantur vitulus agri.
Auſcultare ſat eſt Melibaei carmen amantis,
Iuventumque novum, & plantium retrahere vocem
Quale totius Veneri decantat (3) *magſcabus aufer*

Mel. *Non per Fauno* (4) *canto, ſi tu mea carmina reddis* (5).

Daph. *Heu ego viderem* (6) *tua cantica, mi Melibaee,*
Cantica digna Deis Fauno, Satyriſque Priapo (7)
Quin ego namque placeat, dic Moeris ut audiat illa (8),
Ut modo tam ſolum ſeſe potet eſſe [illegible] *tam* (9)

Moer. *Hanc* (10) *ego, Daphni, ſilentem carminis eſſe magiſtrum*
Qui modo quando aberas ſilentia ſudat (11) *amoris?*

Mel. *Sat magis iſta* (12) *tibi præcantata Moeri placebant,*
Blaeſus (13) *ait Melibaeus. (Moer.) Ad haec* (14) *quis neſciat? ille* (15)
Et nova (16) *grata magis* (18), *& tu ingeniaſſe* (17) *iſ* [illegible]
Cur non ergo canas? adeo ſilentia Muſae

Mel. *Pars iſt facta* (19) *mihi* (20), *pars audiet altera turna* (21)
Ni graves exſpectare ſimul (22), *cras omnia canas* (23)

Daph. *Da* (24) *nunc id quod habes, nec vos, ait adſice Daphnis*
Et tu Moeri, capax aperimodo pelloris aurium,
Et nova Memphitica (25) *cantare canticum leblin* (26)
Dic Melibaee, Paras tunc ſic degerſurus (27) *ille:*

Mel. *Aegle* (28) *grata mihi plus, quam ſub floribus umbrae,*
Quam ſegetes rubus, quam grata virentes bobus,
Quam ſalices capris, quam ſcamna peſcibus alta
Lux animae (29), *ſemper memor iſte tui Melibaei,*
En tibi ſeſta parg, nos omnibus orta puellis
Sed pridaſta tuis ſolum, mea cura, capillis
Stolent his omnibus ſeptem (30) *tibi ſeſtinas horae,*
Hic Regum flores, hoc Deidis ſeminas (31) *herbas;*
Nempe tibi ſtudeo, & pro te paſſ unica pona,
Iam negat paſtores (32) *dormireque nec ſolere lenes,*
Iamque Bonavere (33) *non audis voces amoenas;*
Pro te poſſa comam, pro te mihi tondeo barbam,
Aſpice depexas comas, demiſſaque menta,
Aſpice ſugentem medio ſub fronte galerum
Aſpice compoſitos auratum (34) *tergora foccos*
Aſpice nunc placeant, quae nunc tibi condita ſunto
Moeri, ſi nondum mea tibi, ſtudeo, placere
Pendent arva mihi, pendent montes ut ſorſſa (35)
Heu magis uror ego, ut te mihi ſurpat Iſta (36),
Aut qua o tam vegula et, niſi quae Melibaeus amatur;
Viſus ovem lupus, partes lupos ore capellam,
Devoſſet fera ſaeva bovem, fur ſe ſtabulo det
Lautas nunc Melas (37), *dum te conſpecta dicam,*
Canes namque non ſunt ille candida tabris
Mecum viſi; moritur, nec tu crescentia caras

Tu

(1) Daphnis
(2) Sc. Moeris
(3) Sive ſil. amat
(4) Deum Arcadiae
(5) Pro Arcadia
(6) Pro deſiderem
(7) Dii [illegible]
(8) Sc. l. carmen [illegible]
(9) Scil. Moeris, dum tu etiam ſis
(10) Scil. Melibaeum
(11) Scil. [illegible]
(12) Quia ſi [illegible]
(13) Melſ. ſilvis
(14) Reſpondit
(15) Scil. Moeris
(16) Quem nos qua...
(17) [illegible]
(18) Satin
(19) Scil. completa

(20) Pro a me
(21) Id vereſtura nil peſtirea
(22) Scil. tuba
(23) Pro cantabo
(24) Melſ. dic
(25) Contra in [illegible] ſaltas ſunt charae
(26) Melſ. charis
(27) Id. [illegible] potius mandat
(28) Quondam Nympha, vel puella
(29) Scil. mea
(30) Id. [illegible]
(31) Pro [illegible] S. Marias
(32) Id. [illegible] admonitae
(33) Melſ. Virgilii
(34) Id. Schalorum
(35) Id. Dominus Melanſtaan, qui hanc Eglam ameliat
(37) Nomen canis

Te mille ſaena ſeras procurdie ſaleo recreva (1)
Te quale lagunata teuet meo curo ſo-lgne,
Ta ſiulc, te quaran tranſigre peliora gale;
Ora uis comedeis ſoc ſo modo proedeus poſſim,
Aut cur non paſſim? ſaculas veuiens adſant.
Tu quoq̃ reprenda es, Lucae, fugi-que leches;
Quid tibi nam ſuperaſt? Ioueheis (2) ma pengſda Iudic (3).
Omnis amaces latuamem ſibdat unc;
Circum te confidat, circum te cernt dem.
At leue in pedibus, capere quoque duonia caſe
Tu quoque ſi fugeat, tandem capere, ptulae (4).
Valcea ge dem ſeas, ſed non modo pelcre eccadet,
Tale que cinde, qui nil ſapet; Melibeus
Et ſimul haec decens, agitans capat ille, mcumque
Credidat (5) adſaidat, humeſque in coela cadeiter,
Criſpas ſque gemi refudat dentibus cibis,
Daph. Quid tibi Daphnis ait de carmine, Moces, videtur?
Mooc. Numquam paleri magi recleſs ia omna cortex
Sene Peur, ſire Aence deſcripſit Apolle.
Daph. Nec tu Moeſ, quidem, neque conleq Alpheſiboeus (6)
Pulcra magis, Daphnis reſpondit, & c bone, quando
Venit ad te aliae quod qaaenemnoſte volebam
Eſt an Moeſ, reſert, tibi cogitus Alpheſiboeus
Deduxat Eugeors dexulene carmine colles
Intactus celebres hedera, lauroque capillat?
Mooc. Daphne ſub Arniboſ colles, ubi Serpna (7) Rivus (8),
Perae cos viride, glauca ſices albe errans,
Nymphs precas (9), illam viris natalibus errans
Cum Damone meo, uiridum ut ſi ſere te vocam
Salubus excisum quoquam ſicbaleſſe lacteus

(1) Fare decebat ſules Italiis continuo volgeris:
Tu m' ai dato d' un ſaguerto al core
Tu m' i m' ſi puoi: non de vaun ec.
(2) Alſcendendo te
(3) Pro Ackades
(4) Moſt ſaſtura
(5) S'el piacere
(6) Moſt Marſellus;
(7) Planus

Ecce debent verſus pratgredie caluma vallus (10)
Turba peregrina pedibus paſſaria bevis
Illas, ut te magus praecontius Alpheſiboeus
Ora movaſſque movens, oculoſque, cyanudie notabam
Iſte, Daphne, vide, non qui tuus hoc Meliboeus
Hanc tibi ſunt ſolam ſemel diſperſiſſe accordor,
Daph. Et quid ad Aerulum commemorat Alpheſiboeum?
Mooc O quem non moveat curbans ſalla precet?
Flebat dum (11) Phrygiae (12) claris ſate regibus olim
Quem vates ille ingens duclus (13) videret eum
Vaſcerat pecudes vaſcerat aude, & ipſa
Paſtores agere verſu graſſante taſcentes (14)
Ipſum quin etiam lacerum cadigere pennis
Quem vetulam arctiſſet trepidas ſe includere ſigna
Improbus ille semen requiem patens que veniebat,
Crecter elongata & apertis ſaue lux inſtans
Exulat ille tremens, & ſecta cum e lebra
Et angoſe ſcu praecedens chene u
Ecc e ſeunt miſſane clamens ſe mine mater,
Ut ſepti nec eum, neque ſe diſcere poſſunt,
Alpheſiboeus ab hoc ſeede diligentiam
Venit, & aurelum complexe teneat dulce,
Carmine quo manes per campe ſecerunt Orpheus
Cum me qui quondam parietes Amica Delphe
Daph. An tibi quae prima monſtraverat Alpheſiboeum?
Mooc. Mira carmine, mudam quiſquam mihi d'vecet, his eſt
Hoc ſua tunc mulſum predebat lucra vetera
Fana ſic teſtar, Dryades, pulcaſque Napaeas
Et ſi mentiant, poſſet quoque dicere Damon (15),

(8) Flavius
(9) Moſt loſe ra
(10) Palazzo Collocato Bronzino
(11) Padus
(12) Moſt Terere
(13) Moſt cura
(14) Moſt qui potuerat cuncta Cinctura I vecse ede line Vicralias & Menſa ſſelis
(15) Sub. Magiſter Antonius

Vix bene cantilenam cum geſtibus nu… noveram,
Summa dextra valenti ſaponem vultu.
Hic eſt, o Damon, ex Dardanus (1) Alpheſiboeus (2):
Alpheſiboeus hic eſt, inquam, ſicud tabere tenſo.

Daph. Et quibus appellas tunc omnibus Alpheſiboeum?

Moer. Pauperis hunc nigrer ſub tella viscera volebam,
Quando ibi caſtaneae, ſeu lac, ſeu poma fuiſſent
Aſt ea caſtaneas, poma, & lacte carebant.
Nam mihi mercedem Summo-pulle tenebat,
Sicut & hunc (3) faciet, niſi tu mihi, Daphne, ſerviat.
Stappea (4) nos parvulos, & aſcen-parvula (5) a adam
Tenderoque beſtiolas cantovomodo verba praebat,
Et meo aeſtio quo reboabat baudo ſonde
Praeterit, ſavvas faciens convexa ſorti.

Daph. Tu tamen ille dies notiſ, ſive dicere, Moeri.

Moer. Ah quid me, quod me cognoſcat & Alpheſiboeus?

Daph. Aio equidem eſſe ſit atque omnino actu

Moer. Qui (6) ſit? ſeu precor. Daph. Propria mihi poſtulat ora (7).

Moer. Ipſemet, atque ubi? Daph. ſuper, ut baccta vegebant;
Et peccatis ellas Phrygus de paſſibus alios (8),
Paſtoreſque ipſos Apono (9) pectora aegri levantes.
Hic unus (10) inſpem, quem poſt ſcies Alpheſiboeum
Sertatum dederat Penna nate corona.
Aurea (11) pulcr pendebat ſiſtula collo,
Fleriglus vitula atque caper cum cornibus ibant
Hunc ubi viſſe datum eſt ealeans, effunde poitem
Moeris tuorum ſubierunt tempora mentem,
Mox mihi longus aeſte de te dare verbula ſecem

Moer. Et quid verbaſti (12)? Si ſit tibi condida cantur (13),
Et tibi conſimiles protendas ad oſcula manus:
Si tua non perdas, extremo cura gubernans,
Quae tu, dum turbatur agris, armenta ſequantur,
Nec prius mihi suum, ſurus incumbente ſentiar
Inter ſe certare loco, vel amore, vel herbis;
Non tu deſperans cumulaſſi vellera Pardi (14),
Nec ſibi confidam, quoniam vulpecula ridet (15),
Nec mihi languentes laboris ut aurea leones (16),
Et non craſcentur opes (17) tibi mollia legenti.
Da (18) quoque, quod de me reſpondeas (19) Alpheſiboeus.

Daph. Hoc igitur nota, poſtquam te monte relegi,
Bocce eraſt ſic, o formoſe pater,
Et nobis etiam quantis incomias (20) habetur,
Qui calamos luſtare ſoſis, queque dicere verſus.
Fonte Aganippaeo perfuſus labra quiſquam.
Moſpſus enim fuerat quondam, modo nomine Moeris
Docitus, & magno vocalis verna Maronis.
Alpheſiboee verum, tu nolis, nec addere noſtra
Dat mihi, mox mihi Moeris bene ſenſimus inquit,
Clariſſime ſama, calamis, & voce profundum
Agmmen meruiſſi ſui reaver magiſtri,
Et dignum Amnae gereret qui frondis honorem.
Talia ſic de te Moeris verbumnas, ille.

Moer. Daphne, ut gaudentem ſi videris ipſe Cerberum (21),
Quoque videre datum eſt, facris memoriam eandem,
Mox tibi tam placeat quae laudes poſcunt, montes,
Tum magis, atque magis ſolites tibi cordis ambitus
Formoſe te ferre longa, & cernere caeſtus;
Sic mihi ſi adſidus magis integras (22) Alpheſiboeus,
Tum per viſa mihi, tum per quae dulce ternas (23).

Va.

Cat. Lat. Codd. Tom. II. B

(1) Id eſt Paduanus
(2) Maſſellus.
(3) Caſſone
(4) De ſtuppa facta quia paſtus,
(5) Id eſt barba
(6) Quomodo.
(7) Scil. Maſſellus
(8) Apud Padum ex reliquiis Trojanorum factus eſt
(9) Id eſt fluvium Paduanum prope Baiaes Padonae
(10) Id eſt unicus praeſtitus.
(11) Id eſt pellis aurea
(12) Dixiſti
(13) Quam non habebat, ſed erat in traſtam accipiendi
(14) Id eſt Cristalenſ: vocat hoc Pardis ab agilitatem tenderum
(15) Id. adulatoribus tibi videntibus
(16) Id eſt in tuas Conatus Romanulatus
(17) Id eſt erunt, quam potis eis colleſſat
(18) Id eſt Dic
(19) Tibi.
(20) Non decreta paucas secutus ut tu
(21) Moer. eſt, quem Virgilius commendat, corporeus erat
(22) Id eſt vreſtis,
(23) Laudas

Vnde mihi dudum conceptus duplicet ardor (1).
Quem tandem explebo, fors eundo ut vetet hac
Conspectu placido, placido quoque famine pasci.

Daph. *At prius hunc illum potes auscultare sonoris*
Iam calamis, ut forte graves subducere somnos,
Quo sileis corvinus, si tua sauterem haberet
Respondebit ovans, tangatur carmine vocis,
Hoc tempus perdendo, dans solatia vobis

Mont *Quid mihi, Daphni, iuber, hoc ipse dum sopiebam;*
Quid nostra audeam palpare ramulos illos.
Quo modulante fremunt simul [illegible] Dyadima iussum;
Aureta qua fronde virens quoque sua avena.
Quas illi moretus Lycides (4) in pugnas amicis,
Dum in Aemil e sub rupe unde memor Alcon (5)
Ipse quibus Lycidas nunc revocat Idas (6) ignes (7)
Idas, duo enim sunt (8) fugebunde (9) tenus.
Non minus eluso quam sit relato morte,
Per silvas notum, per pascua sole repertu,
Qua simul heroes decertavere Britanne Lancelotti & Lamoracti, & nosti quae Palamedes,
Dumque decens (9), quae Musae cernere opus;
Hic Musaeus erit hederae tuo tempore laudans (9)
Quem mihi carcchilo sit tamen fistula, quarere
Aegre dum ramis flores insessisse (10) fulgens (11).
Qui sordenta magis gravides (12) fugere capellae
Nunc sileis [illegible], ut quem carmine laudas magis?

Orgamon (14) quid enim tetrissis (15) accinere cycno?

Daph. *In vocem obscuras mihi tua sermone, Moeris,*
Quando Maronides (16) refouas interpres avenas,
Vnde Maron suos gaudet agnomine filius,
Quando etiam solamus amicosa vallis resecta
Carmine vulgatum Iaudat Tyrsim (17) ipsum (18)
Qui modo Flammentis (19) accineret (20) Sermus (21) aris
Tecum potum frustra nostri mereatur agrestes?
Ne stop da, tremulis video te fistere lobris
Non bonus est, ne quem derideas Alphesiboeus.

Moer. *Spe quidam fundendo replet mea pectora, Daphni*
Dummodo non vitiat sinistra videre sedentem

Daph. *Ante vaos duras explorat mensiones usus,*
Marsulus & fabricisse trahet genuisse fessus
Aura elapsas magro stertens, baculus furvo,
In breviter denique cadet leves Ida (24), vel Herculis Oeta (25).
Quam sibi cantare succuluit carmina Moeris,
I hunc, nec te, Moeri, rogi sive tanto rogari;
Carminis author ego, pro iudice sit Meliboeus

Mel *En sedeo, Meliboeus ait sensere parvas.*

Moer *Quando tua nequeo me Daphne, vis fiere iussa.*
Et superas partes tibi nunc posse volemus
Quod debetur sed aus, quamquam mihi rara sententia (26)
Obscuraque (27) urget sua tempore commoda mihi (26).
Quaerere laetitiam, genus (29) & servare supremum

Mel. *Fac, Mel bone [illegible], quod versibus implicet illos.*

Con-

(1) Id est Adsiderium.
(2) Id est Dominus Lonelles: ipse enim gratis lupus.
(3) Id est Dominus Rolandus de Placiolo. Alcon proban gravitas [illegible] & ipsi [illegible] Rolandus Alcon dicitur quia [illegible] nomen habet.
(4) [illegible]
(5) Id est amans.
(6) Flavus enim dicitur eo quod [illegible] Vmbra [illegible].
(7) Pastores Regum Marcam morituri fuere & Palamedes.
(8) Dominus Lonelles
(9) Id est coronalus ; poeta.
(10) Quia [illegible] quod non versificavit.
(11) Id est [illegible]
(12) Stupidae.
(13) Id est melius.
(14) Id [illegible]
(15) Tetros ascenderem est
(16) Id Virgilianae
(17) Nam post eum Magister Iohannes misit Domi Eclogam [illegible] [illegible] sub tempore [illegible] Donati per annum, & [illegible] fuerit Vellerithus [illegible], & mortuus est. Antequam [illegible] ; & [illegible] ipsius Donati misit illam praedicta Magistro Iohanni.
(18) Id est Donatum.
(19) Id. Flamendiolo.
(20) Mortuus
(21) Scilicet Donato e Sermo facinus
(24) Mons [illegible] in quo [illegible] est Iupiter.
(25) Mons est Thessaliae in quo mortuus est Hercules.
(26) Quia modicum [illegible] mihi.
(27) Durando scholaris.
(28) Id. [illegible]
(29) Et scholaris.

Conſuevimque pares praeponere rite pol-
tis (1)

Daph. *Quidnis Daphnis ais, ſub riſu labra*
recondens,
Et ſine te, Melibœe, foret quae fabula
nobis,
Addideras complexus eum tergoque pre-
mebas (2)

Mops. *Montis ad hunc alium meditandi ſolo*
luſtus,
Promtior ediderat, quae moveres Al-
pheſibœa,
Sed vero (3) *luce graves* (4), *non*
Daphn de deſpiciente
Cetera ſunt Muſis volucris pro ſatis ſu-
perbo
Paſtis indignum velut indignata ca-
nendo
Carmen agreſte, licet demittere (5) *no-*
lunt ante
Deluſum (6) *paulo quam ſederit arte*
deluſare,
Vidit, & illius necnon eſt compaſſa
ruinae
Quo ſundatum erat brumali fœnore (7)
Moeris
Quem quam reſpexit de turre Tyre-
nia lapſum
Caſtalios auſum velle tenere ſorores,
Spe fœtiſ quatuor plenis tollere pe-
dibus (8)
Hoſpites ille pietate incluſerat illas (9),
Sed ne claustra Deae (10), *aut ne re-*
ſera (11) *ſtruens.*
Calcemus de ſummo caeli per aperta vo-
lavimus (12),
Ille autem & aut celebrandi amne vo-
luntas (13),
Poſſe ſequi ſperans pariter ſi miſſa ab alto,
Implumis quaſi pullus adhuc, & in-
ſerre plene
Maternum iteratus iter, non linquere
nidum
Auſus, & inde diem tectus agitare
volatus,
Sentis humum fratis mortem prae-
ſumpta potentem
Vidit & haec, inquit, nocturnam ad
Alpheſiboeum
Si eundem ingreſſa ante (14) *non cau-*
da ſemiente (15)
Aut ſi balaenam grave ſtabat, atque
tempus;
Tempus enim vocat proinde cum vellere
vocem,
Poſteramque, heu me, vires, amiſſ-
que, loquelam,
Tu quoque laetus eras quando haec ipſe
locta noveram,
Nunc dolor, et querula ſolemur arun-
dine ſortem.
Explicit.

XI pag. 48 b Anonymi (16) Epiſtolae IV. Prima inſcribitur, & inc. *Magiſtro Ze-nobio de Strata Florentino. Amico Amantiſſimo, Quam prius, quam ſaeculum quam iterum de ſe amicitiae nomen* &c. Deſ. *ſi quo veſtra muſa urna meum erunt poſt diſceſſum, in ardium faunis. Valete. Datum Parhini &c.* In ea haec notanda ſunt. *Sumus igitur, ut non ipſe monſtraſſi, & ipſe monſtrare deſidero, quamvis ſanguine viris dominus tamen & patria unum idem, quod me vobis fere veſtra virtus advehat, ſed nos in hac una fortuna natae ſit cui ſum multi alia ex cauſa obligatus.* Et infra: *Sermonem veſtrum inſuper esse polidamente rhetorice decoratum ſapido ſale Aonio procondum, & melle Hyblaeo ſuaviſſima dolce iam pluries & cum admiratione continue guſtando quae iuvaſellectum modico accedebant, largior indigne, & ultimo eruere inde famoſi, ipſum remiſſurum, quotieſcumque per ſide dignum lenorem petere, aſque demum Varrorum quidem condum habes, etiam tamen hoc novus in brevi aſſi ineam reſurgat ad illuſtrem Hungariae Regem in tanta caſu Senonum & Campanam, quo moratur, nunc ut ſua reviſeret ardua reſiſtima meus reductus dominus, & Exercitum hoſtes grati ſunt, cum pluribus Flammeum proceſſibus praeparatur. Quo & ipſe met potiſſimum Dum in ipſa non urrigit, ſed, ut in loquor, veteranocurrentium ac hic ſum ſumere & proteſtandus ſuperat vimas in brevi, u Florentia habitae, & celebrata exemplo dignissima propriae* (sic) *vt fuit Coppe ſemper ſtrenuiſſime patris noſtri officit enim quam ſcribunt omnino mittit ſed quando clarus elucet*

12 pag. 49 Epiſtola miſſa Duci Durazzi. Inc. *Crepor Celſitudinem Epos priori parte ac procerum Italiae clarum ſuperlatiſſime, veſſaller, a ſupern fortune candidior reſervatur, ut veſtra aevo Secentas,* &c. Deſ. *ut veſtra bene valeat Celſitudo. Dato ſub Monte Falerno apud baſſa Maronis Virgilio Monte Aprilis VI. anno vero Incarnationis Verbi Domini M CCCXXXVIIII Veſtre humilis &c Calcepeut vero ſervus ſu i iſſe*

Dentro dal cerchio, a cui intorno ſi
gira.

B 2 13 pag.

(1) *Quia ſcripto me putare, quam currentem condo.*
(2) *Fine imponitur Ivenivalis praedictorum, de uir-*
tute ſi vt cauſam quam me veſſi fuit iterum.
(3) *Id. eſt*
(4) *Valide capere fuit & decipitentes.*
(5) *Id. tibi arbitre*
(6) *Unde capit Dictionem Gellum (ſeu Gellum)*
(7) *Id. brumali ſtercoris*
(8) *Id. eamus pedes*
(9) *Sc. Muſas*
(10) *Muſas*
(11) *In rus, de violento*
(12) *Muſam*
(13) *Stat.*
(14) *Id. Relegat*
(15) *Verſus magiſtri Iohannis alicium ponentis anteſuntium quare ſe in ſendinas, ut ut apert illum.*
(16) *Nomen quidem auctoris reor alibique prodeuntem ſed deinde ponitur iterdum.* Cl. tamen Mehus in cit. Prael. pag. 131 Anonymum hunc eſſe putat virCecchum Rubeum vel Nicolaum Moratium: qui in celebri hominis Poeſi Italica obtrectantem Vincitio potem viridem V to di Lapo da Caſtiglionchio Bologna MCCCCLIII p. 53. XXXIII.

III pag. ead. Idem . . . . . (1) Inc. *Iterum Amplexu hoc lympha crepente vero Valcomo &c.* Des. *Ipsam jussum tamen*, *Date &c.*

IV pag. ead. b. Idem . . . . . Inc. *Martianus meis fluvius, si moesti datus passibus amores in aliam micellam &c.* Des. *in qua dicet bis fui. Opto vos bene valere, Date sub Monte Falerno &c. Visitat in transitus . . . . . Colleges firmo est ista . . . . .*

XII. pag. 50. Versus (Elegi) Beati Thomae de Aquino. Inc.

> *A trmi in mea laesa dum peraga revolvo.*

Des.

> *Vitam te consors insistans mi mea.*

XIII. pag. ead. b. Incipit ex Libro I. S. Hieronymi contra Iovinianum de non ducenda uxore. Inc. *Aureolus Theophrasti librum de nuptiis edidit.* Des. *ludere saepe ...*

XIV. pag. 51. Dissuasiones Valeri ad Rufinum ne ducat uxorem. Inc. *Loqui prohibetur, & tacere non possum.* Des. *sed ne Orestem scripsisse videar. Vale &c.*

XV. pag. 51. Ciceronis Oratio (prima) in Catilinam. Inc. *Quousque tandem abutere, Catilina, patientia nostra?* Des. *mortalesque mactabis.*

XVI. pag. 54. Ioannis de Virgilio Caesenatis (2) Eclogae duae, Graecis scilicet & Fauni. Prima inc.

> *Pastoriae fato sinunt, nemo sortibus amicum,*

Des.

> *Alter alii multum ceteram gracibus colliv.*

Altera, quae inscribitur *Faunus* inc.

> *Tempus erat placidum, Zephyrus quo misiti in caelis*
> *Acolus frondi ... & gramina glebis ... lenis &c.*

Des.

> *. . . . . tre ...*
> *Sum sed dum venis, malgi te, illum, impellas.*
> *Explicit Faunus feliciter.*

Huius secundae Eclogae versuum characteres ita sunt maxima ex parte evanidi, ut quae deterrit, ut multis in locis neclectionem penitus effugiant.

XVII. pag. 57. b. Occurrunt quaedam de T. Livio Patavino, cuiusque rebus gestis adferuntur. Palinae exstant ... Epitaphium quorum legis apud Iacobum Philippum Thomasinum in T. Livio Patavino Amstelodami apud Andr. Frisium MDCLXX. II pag. 24. Inde sequuntur versiculi valde recompti, Scotti Thebaei Laborum XII argumenta continentes & carmina de Cordula, quae nihil notandum praeseferunt.

XVIII. pag. 58. Verba puellae cuiusdam Cordubensis in urbe Parthenope sepultae ad transeuntem. Inc.

> *Tu qui secure procedis mente, parumper*
> *Si sis gradum, quaeso, verbaque pauca lege.*

Des.

> *Quae quaeris possim, spiritus de corpore luit.*

Compositum est hoc Epigramma ex eo quod legitur inter Poemata Veterum Lugd. edit. A. 1596. apud Iac. Chouet pag. 99. Sequuntur deinde verba transeuntis ad puellam sepultam. Inc.

> *Hic ego sum nisi primus qui verba citavi,*
> *Et legi versiculos, quo mox domus fecit.*

Des.

> *Quam sive te vobis Mundo mouere decedo.*

Tum pag. ead. b. Responsio puellae sepultae eiusdem torquerentis. Inc.

> *Parentum armis secum fletu quaestore iterum,*

Des.

> *Id tibi restare poteritis alterius*

Legitur in cit. edit. pag. 99.

XIX. pag. ead. Carmina quaedam moralia, quae exercitationis gratia, ut puto, scriptor exaravit plerumque contra feminas. Inc.

> *Crede ratem ventis, animum ne crede puellis.*

Des.

> *Praefecitus Pelagus facit, Palmanus Tribunus*

In cit. edit. pag. 61. sed hoc de suo alios versus scriptor adiecit.

XX. pag. 59. Anonymi de mundi creatione, ubi describitur casus Phaethontis. Inc. *Feliciter sedes tenuere & ortus primaevaelitas.* Des. *si Phaethon ... te ...*

XXI. pag. 60. Epistola Romanorum Imperatoris (3) Epistola Clerus Romanae Lecessioni intendunt & roc. *Fredericus Dei gratia Romanorum Imperator Clero Romano Ecclesiae cum Lazaro quodam pauperi ... habere ...* Des. *... Dei gratia ...* (sic) ... Nec exstat inter Epistolas ... Imp. & Petri de Vineis edit. Basileae MDCCXL. in 8 curante Io. Rud. Iselio Tom. II.

XXII. pag. ead. b. Cardinalibus Italis Epistola D. de Florentia. Inc. *Quemadmodum sede ... plena ... quasi ... duo ... Primae ... ex ...* Des. *& ... fa...*

(1) Huic eadem est nomen ... qui ... ... in ... Epistola ... ... praefert.

(2) Hoc enim nomen, licet eadem, ...

... Iterum dubium ... possimus.

(3) Fredericus II Imp. ... & Societas ... Res deserbitur ... ...

Digitized by Google

ſugientes Latinorum gloriam ſibi uſurpare contendunt pro ſeculis cunctis futuris ſi poſſetis in æternum.

XXIII. pag. 61. Anonymi alterа Epiſtola, cuius inſcriptio & initium eſt: *Eruditum Poſteriori Florentinos erat commitiat per tempora diu cive ſolamen, & perpetuæ liberatam arborem. Eraſti . . . . tantae dilectione verborum . . . . ac valeamenti . . . . . . & aliud de memoria ſore tria non deſinat ſi de omnis forſitan, muchos, quod fuere erat diligiet.*

XXIV. pag. ead. Alia Epiſtola penitus anepigraphe, cuius initium eſt: *In bonis eſſiat & tuererem debere, & aſſiſtere receptum quam repetitato non curae ſit valet ſtrenui quippe nec penti deſiſtim.*

XXV. pag. ead. b. Anonymi Rhythmus famoſus in Eccleſiaſticos. Inc.

Vehementi nimis commotus dolore,
Sermonem . . . . more,
Et quaſſiem rodarguam in nos furore,
Nullius mordeas . . . , nec palpans in . . . .

Deſ.

Dei, & hominum, terrae, maris, venti,
Tuis mundi conquirit nec non elementi,
De . . . . quo ſint figmenta
Ne . . . . . de medio in verſus genus.

Huius autem carminum est conſcriptus, qui ſicere procuraret, ac praecipue Domini cauſa familias elumenta, conquerentes Gregorium IX. Romanum Pontificem plus aequo eis tribuiſſe. His igitur tetri obtrectationis atque calumniis, quibus utcte eorum vii non glorium deterrere conatur, haec eſt ſiccis anonymus pag. 62. b

Non ſibi tribuit ſcenis uſurus,
Et id, quod adjuvatur per falſos menſuras,
Inde libros conſtruunt, & magnas ſtabiliunt,
Sed propter hoc animae non ſanant ſi . . . . .

XXVI. pag. 63. Anonymi Epiſtola cuius inſcriptio & initium ita habet: *Sacrae ſorori & angelicae vero dilecto ſorti* (etiam nomen eſt) *imitatio fortunae in ea ſalutem, quae bonis eſſentiis complena. Tuae fratri . . . . itaque conſolationis eſurus, non alia quemita tuo, non condoleſcit impedire. Fratri non minus quam pars ad angeam adſpectum ſerere dando pacliſcens. Opto vi bene valeas. Scriptum ſub Monte Falerno apud baſſo Marum Virgilio Idibus Kal. IV.* In hac Epiſtola de exſiliatis, & ſacra multum poſt reliquam qui redditum vel etiam exſulantium contra vaſtos audiet, quiſquis ille ſit, valde conqueritur.

XXVII. pag. 64. Quaedam de Alexandri Macedonis geſtis apud Tyrum. Inc. *Tempore, quo quondam praeſumtus ac nobilis Macedonum Rex Alexander . . . . . . Tyri . . . . . & arma multiplicia obſedit: quae quidem civibus montibus aliis, atque terrebat vallem erat*

Deſ. *hinc & inde ſanguinem & cerebra ſtrata cetera . . . . perſundere . . . . . . eadem . . . . . . videntur in fine mundi*

XXVIII. pag. 65. Hilarii Monachi de Corvo in ſeculis Maeviae Epiſtola. Infra bitur & inc. *Egregio, & magnifico viro Dantis Aligherii de Florentia inter ſiculos preciosi quamplurimam praecationem. Fr. Hilarius humilis Monachus de Corvo in faucibus Macrae ſolitum in eo qui eſt omnium vere ſalus.* Si . . . . Deſ. *ad . . . .* Hanc integram affert Cl. Laur. Mehus in ſua Praef. ad Ambroſii Camaldulenſium Generalis Epp. pag. . . . . ſeqq. quem vide.

XXIX. pag. ead. b. Ioannis de Virgilio ad Dantem Allegerium, & Dantis ad Ioannem Epiſtolae metricae, ſive Eclogae quatuor cum gloſſis interlinearibus & ſcholiis. Prima inſcribitur: *Ioannes de Virgilio, Danti Allegerio.* Inc.

Pierdum vox alma, novis qui cantibus orbem

Deſ.

Refundere velis . . . . tu ſolvere vota magiſter

Hinc praeter ultimos tredecim verſus edidit Laur. Mehus l. c. pag. cccxx.

2. pag. 66. *Dantes Alagerius Ioanni de Virgilio.* Inc.

Vidimus in nigris albo patiente lituris

Deſ.

Parca tabernaculis nobis dum farra coquebat.

Edita Tom. I. Carmin. Illuſtr. Poetar. Italor. Florentiae Typis Reg. Celſit. 1719. pag. 119.

III. pag. 67. Io. de Virgilio Danti Alagerio Ecloga reſponſiva. Inc.

Forte ſub irriguis colles, ubi Sarpina Rhenum

Deſ.

Dum loquor, en comites, & ſol de monte rotabat.

Ibid. Tom. XI. pag. 181.

IV. pag. 69. Ecloga Dantis Alligerii Io. de Virgilio miſſa. Inc.

Velleribus Colchis praepes detectus Eous

Deſ.

Ille quidem nobis, & nos tibi Mopſe poterimus [1]

XXX. pag. 71. Memoria coronationis Francisci quondam Ser Petracchi, ſeu Documentum florentinum de Petracha ſcriptum, quod rem memoria dignam explicat, quo tempore itaque poetica fuerit lauro Romae inſignitus. Hoc etiam, mendis licet obſitum, Ludovicus Band. eius in lucem extulit in vita Petrarchae, praemiſſi Italicis eiuſdem Carminibus Florentiae editis pag. xxx. ſeqq.

XXXI. pag. ead. Franciſci Petrarchae verſus de generali mortalitate, quae fuit per totum Thuſciam ac praecipue Florentiae anno MCCCXLI. Ind. VII. Inc.

Hei mihi quid faciam, quo me violenta retorquent
ore Deſ.

[1] Gl. C. Expoſitor habet *ſugeram* vel *conſeremus*. Et haec occurrit in eo. Tom. I. pag. 119.

Deſ.

Qualis ad extremum moribundi corporis hoſtes

Vid. cit. Laur. Mehus Praefationem pag. cc. 11

XXXII. pag. 72. Carmina perſunctoria ab eodem Poeta egregio Franciſco Petracchi edita, & miſſa Magiſtro Dionyſio de Burgo ad Fratrem Sorghe, apud quem ipſe habitabat, deberet accedere (1). Inc.

Si mihi tot gelidi fontis vicdiſſima fonti

Deſ.

Poſtquam palſo retro praeſens hoc vſſerit actes

Loc. cit.

XXXIII. pag. ead. & Verſus a praedicto Poeta melliſluo Domino Franciſco Petracchi editi propter mortem venerabilis patris, & Domini, Domini Fratris Dionyſii de Burgo de Ordine Eremitarum Metropolitani Epiſcopi, ac ſacrae theologiae profeſſoris egregii. Inc.

Flere libet, ſed flere vetor, lacrymoſque peramitum.

Deſ.

Veritas et mella iacet hoc Dionyſius ille

Loc. cit.

XXXIV. pag. ead. Carmina ab eodem vate dulciſſimo edita, eo eodem amico tranſmiſſa, et mundi ſtatum ſignificantis, & populum Occidentalis. Inc.

Si libet occidua numeres veſtere mundi

Deſ.

Si modo fortuna meadum tollente querſion

Loc. cit.

XXXV. pag. 73. Verſus Magiſtri Iohannis de Virgilio. Inc.

Vicidus his humilis ſedit regina querelas
Et les houeſte pas lau lau miſerere puella,
Quae hoc inclyſos ſtammare ie urbe icli quas
Perfide gens, &c.

Deſ.

Sic aut, & ſiculi & ſtandi defeſſo veſlat.

XXXVI. pag. ead. & De quo tempore tribue sunt verſus, forte eiuſdem Deſcriptum Vers. inc.

Verque novum ſtabat cinctum florente corona

Deſcriptio Hiemis deſ.

Sabinula glacialis iterne aues tanu fentes

XXXVII. pag. ead. Alii verſus Anonymi miſſi Magiſtro Iohanni de Virgilio. Inc.

Et priuor partes numeri gemmamque ſaxis

Deſ.

Maret Virgilio ſed non ſuperniter eidem pro

XXXVIII. pag. ead. Reſponſio Magiſtri Iohannis. Inc.

Auribus humanis non vox humana per auras

Deſ.

Conſulite, interea theſaurus ſolvere ſecretis

XXXIX. pag. 74. Magiſter Guido Vacchetta Magiſtro Iohanni de Virgilio. Inc.

Cur cognomen adeſt magno vocare Maronis

Deſ.

Paſtus, rogo mihi, nec minus arma ut rem

XL. pag. ead. Reſponſiva Magiſtri Iohannis. Inc.

Bucolis, quem ſis, & ſonis innatum herbas

Deſ.

Pandentem iterata me nemus, arva, ſergeo (2)

XLI. pag. ead. Dominus Franciſcus Petracchi Poeta Barbato Sulmon. Inc.

Lucilius, antiquus celebratum nomen amicis

Deſ.

Facerem ergo mihi ſi ſis ihere ſinus

Eſt Epigramma cui ſubnectitur Epiſtola, in qua commendat Lucilium quemdam Petri Stephani. Inc. *Pro hoc non mihi clariſſime.* Deſ. *terraſonitus Vale mi frater.* Vide cit. Praefationem Laur. Mehus pag. ccxvi.

XLII. pag. ead. Eiuſdem Franciſci Petracchae Eclogae II. praemiſſo eiuſdem Epiſtola. Inc. *Hic est Lucilius.* Deſ. *contere ſtoria fine iterum vale.* Data in Inferno tempore (3), XVIII Ianuarii. Deinde ſequitur Ecloga, cuius (ita habet textus) nomen eſt Argus. Collocutores Ideus, Pitias, Silvius. Inc.

Aureas occaſum iam ſol ſpectabat, vſqueque

Deſ.

Hic hoc i aſpicere ſacre de corpore morte

qui eſt verſus 70. eiuſdem Eclogae II, reliqui vero in averſa pagina exarata, cum Codicis integumento compacti ſunt.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XIV. vitiis manibus exaratus, & in fine mutilus, cuius poſtrema tria folia male compacta ſunt a bibliopegis. In primo ſolio quod cum ipſo Codicis integumento conglutinatum eſt, legitur: *Cicerone in Ciceronem ſuccesſ vtta primum, quam in hoc Codice non longe a fine continetur, contulit diligenter tenuis vulgatam ego Hieronymus Lagomarſinus e Soc. Ieſu, qui eundem locum Codicem ex mea Orationum Ciceronis editione numero 60. deſignabo. Id. 60. Florentiae c. Iulii 1740.* In altero vero ſolio eiuſdem poſſeſſoris occurrit: *Antonius Petri Cennini Flores N. 351.* Conſtat foliis ſcriptis 74.

AME-

(1) In inferiori margine recens manu adnotatur: *Si nihil ſequitur poſt hos duos pagines.*

(2) In margine eadem manu adnotatum eſt: *ciſſi in Curia Romana.* Conſule cit. *Praefationem pag. ccxvi.*

Digitized by Google

AMETI LIBER AGGREGATIONIS SCIENTIAE STELLARVM

Cod. IX. **L**Iber aggregationis ſcientiae ſtellarum, & de principiis caeleſtium motuum, quem Ametus compoſuit filius Ticmeri, qui dictus eſt Alfagranus, triginta continens Capitula. Poſt Capitum tabulam Liber inc. *Numerus menſium anni Arabum & aliarum omnium eſt 12 menſes. Deo quod ſufficit intelligens, & in hac arte valeat. Explicit Liber Alfagrani.* Vale Bruckerum Hiſtor. Critic. Phil. Periodo ſec. Part. altera pag. 63.

Codex membr. anac. Ms. in 4. min. Saec. XIV. Conſtat foliis ſcriptis 22.

ANTONII HIVANI DE SITV VRBIS ROMAE

Cod. X. **P**Raecedunt in prima pagina Rubricae ut appellantur in Codice, ſeu rerum quae particulatim argumenta, & quidem ita:

Prooemium operis, & quae in eo uſus.
Situs, ambitus, ac portae Vrbis Romae.
Portae Ianiculi et Transtyberinae regionis.
Portae Civitatis Leonianae in Transtyberi.
Montes, ſeu Colles, et Tumuli urbis.
Viae Transtyberinae, ac Vrbis, & Viae quaedam.
Pontes Vrbis, & quidam extra.
Aquaeductus Formae, & Fontes.
Thermae plures pluribus in locis.
Obeliſci, Mauſoleum, Metae, Septizonium.
Amphitheatra, Theatra, Porticus, Scenae, Orcheſtra.
Arcus triumphales, Trophaea, Columnae cochlides, Turres.
Circus Maximus, Apollinaris, Neronianus.
Carcer, Comitia, Roſtra, Stercoradum, Graecoſtaſis, Aſilium.
Forum Romanum, alia urbis Fora.
Campus Martius, Aerarium, Horti inſignes, Inſula.
Naumachiae, Lacus, Stagnum.
Atria, & inſignes quaedam Domus.
Templa, Arae, Aedes Deorum.

Inde pag. 2. ſequitur Epiſtola nuncupatoria, ita inſcripta: *Antonius Hivanus (c) Sergezanenſis Pio Laurentio de Medicis viro clariſſimo.* Hanc nos, quamvis alteratam praetermiſſe, quae ad eam cognoſcendam faciant, ſubnectendam per extenſum duximus. Ita igitur habet: *Socrates Atheniensis, qui philoſophorum ſcholae illuſtravit, monere ſolebat, quod quemadmodum ſculptores maxime ſtudent, lapides ut deis homines ſint & hominibus ipſi curandum, ut ipſi lapides videantur. — Ego autem cum ignarus, quomodo benevolentiam in me tuae de*mentiae, clariſſime Laurenti, quantumque non comparatur accepta beneficia, ſine eaque ulla ingenio haud poſſe collocari. Quanquam plane intelligo longe diverſa ſibi ſumere, & circumſpecte ū[illegible] re contuere, quam me polliceri quirem, non exhibere voluntas quidem in te mea, neque melior eſſet, neque amplior eſſe poteſt. Si hoc ergo munuſculum, quod ad tuam Clar. tt. Laurentii familiariter mitto, eſt aliquantum verendum quam operebat ie cum genere, ſupplementum accipiatur amor voluntatis quem ſpero ſic pro tua ſingulari humanitate ſuſcipies, at illum propterea eundem fore confido. Hunc itaque libellum inter ceteras lucubrationes meas prouat ſtudio ad brevitatem redactum accipe grato, & benevolo animo. [illegible] Multa quidem maxima habe in ipſo opuſculo brevitate comperies praeſtantiſſime Laurenti, quae ſi tibi ad egregie quoque ſiderriſſime, alicuide notiora eſſent, Dalcissimis etiam te, adoleſcentibus ingenium operarum, temporis, atque aevorum ablata facultate. Rem quippe dignam praeclaris ingeniis eſſe duxi, ut quae magnitudine rerum excellebant, facile dignoſcantur, & quae maxime urgeo in Florentino populo clarius accurate conſideret, quae quondam Romanos, Florentino populo antiquos parentes, excellentiſſima opera magnificentia illuſtraverit. — Sed cura ut valeas, ut tua ſolus multis proſis, & ea ſic multis futuro amore ac ipſiſis favoribus proſpiciamus, ut perpetua ſecunditate feliciter vivas. VI. Id. Aprilis MCCCCLXXXI.

Hanc aliam excipiunt Epiſtola ad praeſentes & poſteros inſcripta, quae inſcribitur eſt: *Ad mirabile orbem & Principum Romanorum veteſta arduſque, geſtaque celebrandiſſima tamen ſunt recitis quae incredibilia. Nam qui ſupeſtes in notitiam & orbe terrarum ſolidi penitus vorpatae, maximo deinde vellerius, & amplioni denique imperio documentiae praeſertim, non modo genere, quae eruditiſſimi ſcriptores poſteritati cognoſcenda reliquerunt, ſed plura & amplioraa geſta eorum feſſe arbitrarer ſunt, quam poſt Gothorum aliorum Italiae depopulationem. Vbique e terris veterum ſcriptorum monumentis exſtiterunt. Quam iuste veteres igitur lucubrationes meas, quas annuallis Bedae nec, & corporis gaudiis, conſules caliant, graviora quae ſuſcitarum temporum, ſed ſunt conſilium & gestorum, ipſe mecum ſtatuiſſem comprehenderet ſecularibus verbis, & authorem ſim, & inſtrumentum facturſe operum et iam praeſidiis vetera veneranda monimenta relinceſſor, quam inde tanto non labore cognoſceret. Quam ut que Blondus Flavius Forolivienſis, vir inter ceteros noſtrorum temporum erudi tus & gravis, qui proximis octavis quo demo ſuas partem in Romam Curia conſcripſit, poſt vero diuturnitate ea ſuſtituit, de Roma vulturatur libros tres nove exere copia, quam ornate abſolverſit, ad ſcientiam ſecundum, Plinium, Lucium, Suetonium,* Cor-

(c) Antonius Hivanus Sarzanenſis, cui Epiſtolas ſcribit Marſilius Ficinus Epp. Lib. IV. pag. 721 [illegible] 841 edit. Baſil. fol. anno 1566. : Volterranus Rep. [illegible] [illegible] Caſtellionis [illegible] : [illegible] [illegible] Guelphorum Comment. de bello Volterrano ab eodem ſcriptum [illegible] Florentinum & [illegible] Volterranum extare praeſertim T. [illegible] XX. Id pag. [illegible] Script. Cl. Muratorii. Cardinalem [illegible] Vita [illegible] [illegible] [illegible] Città di Volterra Piſa [illegible] pag. [illegible].

Cornelium Tacitum, aliiſque inſonent & cæteros poſitiam adduxiſſe in medium ſic pretereuntibus, & primum [illegible] *nalleut, at brevem diſtinctionque caperent, tandem quidam confuſionis, & proſtrauit adſeceris. Quare obrem, non ut quidquam detrahatur auctoritati præſtantis viri, cui plurimum poſtea omnis in re ipſius debemus, verum ut pleriſque morem geram, qui* [illegible] *ſolamque rerum memorabilium veritatem aſſectant, ſummatim quæ a Blondo hauſiſſe proſtant in hoc breve volumen contraham, & ſic ſingula quæque ad ſua loco reſtringam, ut voluptatem perquirentibus facilior aperiatur aditus ad inveniendum. Quod ſi ad vota ſucceſſerit, favente Deo, Principi apertum probatum.*

Primum Caput hoc *Roma in Latio ad Tyberim ſita, diſtat ab infero mari, ut a majoribus traditum eſt, quartodecimo paſſuum millium.* Vltimum vero *Phocum Quiritis in Colle Quirinali celebratum conſtat*. Tum rubris literis ſubnotatur: *Si ſcriptura graſetur: Ubi videntur quibuſdam in locis non recte ſyllabarum, tribuatur exemplatori.*

Codex chartac. Ms. in 8. Sæc. XV optime ſervatus. In cujus primo folio manu adhuc recentiori exaratum legitur: *Auguſt. Christ. Bartholomæi.* Conſtat foliis ſcriptis 38.

ANTONII DVLCIATI DE KALENDARII CORRECTIONE.

Cod. XI. LIber eſt acephalus; ex externo tamen titulo adparet hujus Opuſculi auctorem eſſe Antonium Dulciatum (a). Agitur in hoc de Calendarii correctione & Propoſitionibus conſtat XXV. quarum primo quinque ob Codicis mutilationem in principio (b) & parte ſecunda deſiderantur. Prima verba ſunt [illegible] *ut die paſſionis Domini. Rurſus hoc ſtatuendum eſt ad ſignificandum unam veritatem &c. Dei* [illegible] *ſuavere voluiſſe.* Videtur hoc Opuſculum Leoni X. Pont. Max. fuiſſe inſcriptum: auctor enim pag. 48 hæc habet: *Præterea ſi omnium Principum, Regum, Imperatorum atque ſummorum Pontificum anni, non ab illorum nativitate, ſed ab ipſorum coronatione computantur, propter quod dicimus hunc annum eſſe ſecundum Leonis Papæ X &c.* Mox pag. 49. eundem Pontificem alloquitur: *Hæc ſunt, Beatiſſime Pater, quæ ad Tuam Sanctitatem ſcribenda occurrerant, quorum omnium Te arbitrum & judicem expetimus, nam iſtâ ea quæ noſtræ ſunt fidei declarare: in quibus ſi defecimus, Tu pro Tua clementia veniam dabis; non enim, ut aliquem carperemus, vel quia nos aliquid eſſe putamus, quæ nihil ſumus, talia ſcripſimus, ſed ut bene utrique conſuleremus, & noſtram ſententiam expoſuimus, per*

Sanctam Synodi Lateranenſis diſſolventur, ac recti, vel ut ſunt omnes, iacent per orbis, noſtamque in Tuam S. perveniret hoc noſtrum opuſculum manifeſtaremus, quem omnipotens Deus diu ſillicem conſervet. Nec mirabitur Tua Sanctitas, ſi quæ in eo offenderit diſſona his, quæ in Opere præſenti de Iuſtu Medicus donavit: ſed memineris nunquam conſentiendum Eccleſiæ ubi non fuiſſe ſequimur hæc vero novæ correctionis Kalendarii formam inſinuari voluiſſe. Florentiæ apud Sanctum Gallum Idibus Decembris anno Domini Reſurrectionis 1514. Pag. 49. *b.* Tabulæ duæ ſequuntur, prima Propoſitionum, quæ in hoc Opere continentur num. XXV altera rerum notabilium per alphabeti ordinem digeſta; ac tandem pag. 50. *b.* Brevis additio, in qua fit descriptio differentiæ differentiæ dierum Paſchalis celebrationis, quam modo Romana ſervat Eccleſia, ab eo, quam ſancta Synodus Nicæna ſtatuit, quæque incipit: *Ex ſine paſcale debere omnino perſtringere Dei vel quamque recolat hebdomadibus.*

Codex membranac. Ms. in 8. majori Sæc. XVI. ineuntis. Conſtat foliis ſcriptis 59.

ABVMASAR.

Cod. XII. LIber Introductionis Maioris in magiſterio ſcientiæ aſtrorum editus Abumaſar, & interpretatione Iohannis Hiſpalenſis (c) ex Arabico in Latinum, in octo Tractatus diviſus. Inc. *Laus Deo qui creavit cœlum & terram cum omnibus quæ in eis ſunt* [illegible] *Deſ. quod Luna eſt ibidem.* Tum repetitur titulus hoc pacto: *Perfectus eſt Liber Introductorii Maioris in magiſterio ſcientiæ aſtrorum, editus Abumaſar, & interpretatus eſt Iohannes Hiſpalenſis ex Arabico in Latinum, ſub laude Dei, & ejus auxilio.*

Codex membranac. Ms. in 4. Sæc. XIV. binis columnis, & minutis, brevis ſque characteribus exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 108.

HALI DE IVDICIIS ASTRORVM

Seu potius

Variorum Aſtrologorum ſcripta quædam.

I. p. 1 PRæclariſſimus Liber completus in judiciis aſtrorum, quem edidit Albohazen Haly filius Abenragel, præevia Epiſtola concepatoris Erhardi Ratdolt Auguſtenſis, librorum impreſſoris, ad Ioannem de Vvardenberg Pontificem Sacræ Bisſicæ Imperialis Civitatis Auguſtæ, & Proœmio in tabulam totius Operis, in octo partes diſtributum, quod eſt hujuſmodi: *Hic eſt liber magnus*

(a) Ant. Dulciatus Eremita Auguſtinianus [illegible] Sept. A. [illegible] De hoc autem Codice [illegible] loquitur Leonard. [illegible] in Germano [illegible] pag. [illegible] perperam [illegible] auctore Cod. etiam Pl. XXVI I. [illegible] ſit in Pl. XXIX [illegible] Præterea hunc [illegible] ſaltem hæc [illegible] in Codicibus Magliabech. [illegible] Bibliothecæ [illegible] commemorat, neſcio quare [illegible]

qui in Laurentiana adſervantur [illegible]

(b) Ex antiqua paginarum numeratione [illegible] ſe prima [illegible] a decimo [illegible] Codex.

(c) Joannes Hiſpalenſis [illegible] ex Arabico in Latinum [illegible] Nic. Antonius in Biblioth. Hiſpan. Vet. [illegible] Part. I. pag. 338

gnus & completus quem Haly Abenragel filius, summus astrologus, composuit de iudiciis astrorum quem Yhuda filius Musiae, praecepto Domini Alphonsi Romanorum, & Castellae, Dei gratia Regis Illustris, transtulit de Arabico in maternum videlicet Hispanicum idioma, & quem Aegidius de Tebaldis Parmensis aulae Imperialis Notarius, una cum Petro de Regio ipsius aulae Protonotario transtulit in Latinum. Tum subsequuntur alia duo Prooemia, unum videlicet Interpretum, & alterum Auctoris. In calce vero habetur: *Finit feliciter Liber completus in iudiciis stellarum quem composuit Albohazen Haly filius Abenragel: bene revisus & fideli studio emendatus per Dominum Bartholomeum de Alten de Nusia Germanum, artium & medicinae Doctorem excellentissimum. Impressus arte & impensis Erhardi Ratdolt de Augusta regnante Iohanne Mocenigo Duce Venetiarum anno Dominicae Incarnationis Domini (sic) MCCCCLXXXV. quarto nonas Iulii Venetiis (c).*

II. pag. 153. Liber Albohali Sarracenorum de Nativitatibus. Inc. *Dixit Albohali: iste est liber in quo exposui Dei & secundum hoc ceteras donum aequare operet, si Deus voluerit.* Tum subditur: *Explicit Liber Nativitatum de XXX. Ianuarii anno Domini M. CCCC. XCII. hora XVIII.* Manuscriptus Saeculi XV.

III. pag. 170. Liber Hippocratis de signis infirmitatum. Inc. *Sapientissimus Hippocras & omnium medicorum peritissimus ait.* Des. *dabunt cum labore & difficultate.* Hic quoque est manuscriptus Saec. XV.

IV. pag. 173. Albubather magni Alchasis Alchasili filii Liber nativitatum, Antonio Lauro de Palatio interprete. Praecurrit ipsius Lauri Epistola *utrasque fortunae vices, prosperas & adversas videas, ac utrumque experiri, quibus felices homines ad vota successus reperiunt.* Data est *feliciter tempore Serenissimi Principis Domini D. Augustini Barbadico sibi vero Ducatum Venetiarum & ditionis universae, annos quos longe possiderent (sic) a Virginis Partu 6. Nonas Maii 1492.* In fine: *Explicit Liber Nativitatum Albubather, magni Albasili filii cum laude omnipotentis Dei, Paduae ab Arabico in Latinum translatus 1218. Impressus Venetiis per me Albertum de Contrera Sancti Lucae Venetiarum Kalendis Iunii 1492.* Leguntur pag. 191. & Antonii Boni Catanei Brixiani ad Antonium Laurum Paduanum Carmen, & ad eundem ad Lectorem Epigramma.

V. pag. 203. Centiloquium Divi Hermetis, Antonio Lauro interprete. Occurrunt in principio Hilarii Manciani Carmine in laudem huius versionis, & Epistola ipsius Lauri Magnifico & generosissimo Domino Dominico Nobili Bicuario, Clarissimi suis ut utriusque Monarchiae D. Laurentii Chiragoni sola manibus literis scriptum ait. *Domino Manfredo inclito Regi Siciliae Stephanus de Messana hos flores de secretis Astrologiae Divi Hermetis* Lat. Cod. Tom. II.

metis transtulit. In fine: *Explicit Liber Aphorismorum centum Hermetis per Albertum de Sancta Lucia Venetum.*

VI. pag. 206. Almansoris iudicia, seu propositiones oblatae Regi Magno Saracenorum ab Almansore Astrologo, & a Platone Tyburtino translatae. In fine: *Perfectus est liber Capitulorum Almansoris cum Dei auxilio translatus de Arabico in Latinum a Platone Tyburtino, quem Deus exaltet in Civitate Barchinona Anno Arabum 1530. 18. die Mensis Dulkeydi, Sole in Virgine, 1. 5. Luna in Ariete 15. 18.*

Codex partim impressus Gothico charactere, partim Ms. in 4. Saec. XV. Constat foliis 218. cum quibusdam astrologicis exceptis Mss. in primis duabus paginis.

TRACTATVS ASTRONOMICVS INCERTI AVCTORIS,

Ac praeterea

Iulii Firmici Materni Matheseos quidam Libri.

I. pag. 1. **F**Ragmentum quoddam Astrologiae Iudiciariae sine titulo. Inc. *Directio est arcus Aequatoris revolutus, sive transiens per circulum universum loci.* Des. *& prius secundum quod sit directio, & quota plus sit.* Cod. XIV.

II. pag. 22. Fragmentum Astronomicum Gallice loquens in principio tamen latina scriptum legitur *Magister Iacobus de Monte de Castelle utriusque iuris doctor, & compositor istius tabulae.*

III. pag. 30. Iulii Firmici Materni Matheseos Libri tres priores integri, & pars quarti, nonnisi usque ad verba: *aut medicus chirurgicus facit*, quae leguntur in Capite III. vers. 19. edit. Aldinae in fol. ann. MCCCCXCIX.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XIV. diversis manibus, ac pessimo charactere exaratus. Constat foliis scriptis 119.

ARITHMETICA INCERTI AVCTORIS.

Additis

Ioannis de Sacrobosco & Magistri Ioannis de Pecham Tractatus de Sphaera, & aliis paucis astronomicis.

I. pag. 1. **A**Lgorismus, sive ratio numerandi ab Algo Philosopho editus, sine titulo. Inc. *Omnia quae a primaeva rerum origine processerunt, ratione numerorum formata sunt, hanc igitur scientiam numerandi compendiosam edidit philosophus nomine Algus unde & Algorismus nuncupatur.* Des. *tam in numeris, quam in cubis.* Cod. XV.

II. pag.

(c) Hanc editionem memorat in Annal. Typogr. Cl. Maittaire.

II. pag. 5. b. Anonymi tractatus de Computo. Inc. *Computus eſt ſcientia conſiderans tempora.* Deſ. *cursus, ac dicta ſunt per ordinem revocantur.*

III. pag. 12. Tractatus de Sphaera Ioannis de Sacrobosco (1), ut ex edita cum Commentar. Christoph Clavii Romae MDCXX. 4. deprehendimus. Poſt diviſionem Operis in quatuor partes inc. *Sphaera igitur ab Euclide ſic deſcribitur &c.* Deſ. *aut Deus naturae patitur, aut mundana machina diſſolvitur.*

IV. pag. 31. Anonymi Tractatus de Quadrante componendo. Inc. *Ad Quadrantem ſecundum habeas aſſerem planum deſiccatum* Deſ. *adde quantitatem inde abstractam, & eſt ab inde novem.*

V. pag. 36. Anonymi Tractatus de Manu, ſive Regula ſciendi diem Paſchae, Cyclum Epactarum &c. Inc. *Quoniam, ut ait Philoſophus, in paucioribus &c.* Deſ. *& ſic die ſcribi diem Paſchae in tabula.* Huic adjacitur delineatio interioris, & exterioris manus, & quadrantis.

VI. pag. 41. Tractatus de Sphaera (ut in fine eruitur) e Magiſtro Iohanne de Pechham (2) Ord. Min. compoſitus. Inc. *Principalium corporum mundanorum uniformitas, & figuram, & motum &c.* Deſ. *ab eis occurrentes ſtatim defecit. Deo gratias. Amen.* Huic ſubnectuntur Tabulae aliquot aſtronomicae cum ſuis explicationibus. In fine Codicis minutis litteris ſcriptum legitur: *Ann. D. 1301. perſcripſi in die Ianuarii.* In everſo vero pagina Tabula Paſchalis exhibetur ab Anno MCCLXXXV. ad Annum MCCCXXIX.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XIV. nitidus. Conſtat foliis ſcriptis 56.

D. AVGVSTINI MVSICA.

Ac praeterea

Alius Anonymi item de Muſica Tractatus acephalus.

Cod. XVI. I. pag. 1. D. Auguſtini de Muſica Libri VI. Primus inc. *A. Modus qui pes eſt.* Ultimus deſ. *ſcoſſe videremur.* *Explicit Liber VI de Muſica, qui retractatur Libro primo Cap. XI* ut in edit. eius Operum, ſtudio Monachorum Ord. S. Benedicti Congreg. S. Mauri Venet. per Io. Bapt. Albrizzi MDCCXXIX. Tom. I. a pag. 441. ad pag. 540.

II. pag. 54. Anonymi Tractatus de Muſica, incipiens a Capite LXXIII. & progrediens uſque ad Cap. CLXXI. quod eſt de diviſione cantus. Inc. *Semidiſonus eſt inaequalium vocum conſonantia, tonum perfectum cum ſemitonio continens.* Ultimum deſ. *ſonus unus fiat, non unitate ſimplicitatis, ſed dulcis, concordiſque mixtionis.*

(1) Obiit noſter Pariſiis MCCLVI. Celeberrimus eſt hic eius de Sphaera Mundi Liber per tres. annos in ſcholis praelectus. Vide Bruckerum Hiſt. Critic. Phil. Per. II. Part. II. pag. 653.

(2) Anglus, diſcipulus S. Bonaventurae, docuit Pariſiis, Oxonii, & Romae in Palatio Pontificis; inde Archiepiſcopus Cantuarienſis ab A. MCCLXXIX. ad A. MCCXCII. Varia eius Opera, inter quae hunc Tractatum de Sphaera, recenſet Fabric. loc. cit. Tom. IV. pag. 214.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XV. diverſis manibus exaratus, in cuius primo folio legitur: *Franciſci de Cortes num. 4.* Conſtat foliis ſcriptis 104.

IOANNIS ANGLICI SVMMA ASTROLOGIAE IVDICIALIS.

Cod. XVII. SVmma Aſtrologiae Iudicialis, quae Anglicana vulgo nuncupatur, Ioannis Eſchuidi viri Angli peritiſſimi ſcientiae Aſtrologiae, in duos Tractatus diviſa; Tractatus vero ſinguli in duodecim Diſtinctiones, & Diſtinctiones in Capita. Praecedit ad Lectorem Praefatio de praeſtantia huius Operis; Praefationem ſequuntur duodecim Diſtinctionum Tractatus primi argumenta; quod fit etiam in ſecundo Tractatu. In calce Operis impreſſionis nota legitur hoc pacto: *Summae aſtrologiae iudicialis de accidentibus Mundi, quae Anglicana vulgo nuncupatur Iohannis Eſchuid viri Angli eiuſdem ſcientiae aſtrologiae peritiſſimi finis hic impoſitus fauſtus: opere quoque & cura diligenti, quo fieri potuit: Iohannis Lucilii Santritter Helbronnenſis Germani, impenſis quoque non minus generoſi viri Franciſci Bolani eloquentiſſimi alias viri Candiani Patricii Veneti. Anno ſalutis 1489. Nonis Iulii impreſſione completum eſt Venetiis.* De hac editione meminit Fabric. loc. cit. Tom. IV. pag. 50.

Codex chartaceus impreſſus, ut ſupra, in folio binis columnis charactere rotundo. Conſtat foliis 202 (per errorem 306.)

QVAESTIONES PERSPECTIVAE MAGISTRI BLASII DE PARMA.

Cod. XVIII. QVaeſtiones Perſpectivae Magiſtri Blaſii de Parma. Inc. *Quaeritur utrum pro viſione cauſanda neceſſe ſit ponere ſpecies diffuſas ab obiectis ad oculum.* Deſ. *& haec de iſta quaeſtione dicta. Deo gratias. Amen. Explicitunt Quaeſtiones Perſpectivae Magiſtri Blaſii de Parma, expletae per me Fortunatum Andreae de Florentia die undecima Menſis Martii Anno 1428. ad honorem, & laudem Dei Omnipotentis &c.* Nihil apud Fabricium loc. cit. ſed quaedam eiuſdem Opuſcula memorantur a Mazzuchello Annal. Typogr. Tom. IV. pag. 119.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. antiquiſſime ſcriptus, binis columnis exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 83.

Google

BOETHII GEOMETRIA

Addit etiam

L. Ioan. Modenen Geometriæ, & alia Anonymi.

Cod. XIX. I pag. 1. BOethii (1) Geometriae Libri V. Incipit inc. *Geometria eſt diſciplina magnitudinum immobilium formarum.* Vl. ... deeſt. *de folio 19. ...*

II pag. 41. à Lucio Ioan. Modenen Geometria. Inc. *Quoniam fundamentum a nobis præcipue menſurarum deſiderat ...* Deeſt ... *ſeſtare ...*

III. pag. 50. b. Anonymi Geometriae quae ſitim de capitulis duabus figuris, & de capitis ... corporum regularium, & irregularium. Inc. *Arcs ... conſervatur in duobus ... fieri.* Deſ. *& haec de craſſitudine ... foſſe ...*

Codex membraneus Ms. in 8. Saec. XIV ſecundis difficili ſcriptura exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 56.

BOETHII DE ARITHMETICA.

Cod. XX. SEverini Boethii de Arithmetica Libri duo cum figuris ad actum ipſius operationes peragendas pertinentibus. Praecedit *Praefatio de IV ſequentibus diſciplinis mathematicis,* (ſcil. Arithmetica, Muſica, Geometria & Aſtronomia) quae inc. *Mathematicae Latine dicuntur doctrinales ſtudio.* Deſ. *cum enim, ſemen numeri ſit, cum numerum dicunt.* Primum deinde Librum alia praecedit Praefatio ... inſcripta: *Domino Patri Symmacho ſic ...* Seu. Sal. Inc. *In dandis accipiendiſque muneribus.* Deſ. *& tuo maxime conſiſtuntur ... ſententia quam probatur.* Tum Tabulæ Capitum utriuſque Libri, prima ... XXXII & ſecundi LIV. Liber primus inc. *Inter omnes priſcae ...* Secundus deſ. *cum ... deſit quoniam ſubter exemplum adjecimus.* Tum ſubſequuntur figurae quaedam arithmeticae operationes exhibentes. Continet quaedam ... per Ethardum Ranholt in 4. Notandum in fine Libri I. quem pene ... Anicii Manlii Severini Boetii V. C. & ... Vibuntur (cori. ... ord.) ... Lib. primi ... Anicii Manlii Severini Boetii V. C. & ... *arithmeticae I ber primus explicit. Incipit Liber ſecundus ...* ſecundi ... *Liber ſecundus Anicii Manlii Severini Boetii V. C. & ... (ſic) Conſulis ...* ... *Severini Boetii V. C. & ... conſ. ord. ...*

Codex membraneus, Ms. in 4. Saec. IX.

(1) Hoc nomen eruitur ex titulo Libri IV. pag. 16.

vere inſigni ... haec ſcriptio quadam conſcriptus, & cuique ... cum tabulis & ... in margine minuſculis literis extant, qui quidem Codex videtur ... olim ... integris quaternionibus conſtitiſſe ... quaternionum numero XIII ... Vltimum ... folium recentiori manu ſuppletum eſt. Conſtat foliis ſcriptis 97.

BOETHII ARITHMETICA,

Cod. XXI. SEverini Boethii Arithmeticae Libri duo ad Symmachum, quae quidem ... ſinem Librorum cum praecedenti Codice concordat, Capitum tabula ſuo cuique Libro praefixa eſt. Notandum poſtremo ... figuras arithmeticarum operationum, quibus ... ſecundus liber ... quidem ... deſideratur, eaque et reliquis ... quae in decurſu librorum occurrunt, ... omnino deficiunt. In fine ... *Iſte Codex ...* inferius vero *Iſte eſt monaſterii ... Sancti Salvatoris ... Ordinis Ciſtercienſis ... quis hunc furatus fuerit, anathema ſit. Amen.*

Codex membraneus Ms. in 8. oblongo Saec. XIII ... optime ... & ... vetus. Conſtat foliis ſcriptis 57.

BOETHII ARITHMETICA,

Cod. XXII. SEverini Boethii Arithmeticae Libri II ut in praecedentibus. Subſiciuntur ad ſinem ... quaedam Domini Carbe ... Caput ... Libri II. pertinens, & eſt eadem ... manu exaratum.

Codex membraneus Ms. in 8. Saec. XIII cum ſcholiis quibusdam ... manu multo recentiori. Conſtat foliis ſcriptis 55.

BOETHII ARITHMETICA,

Cod. XXIII. SEverini Boethii Arithmeticae Libri II ut in praecedentibus; hoc tamen ſecundus Liber eſt imperfectus, et deſinit in verbis: *debet ponere ... qui ... poſſeſſi in hac ...*

Codex membraneus Ms. in 8. Saec. XIII ... & cum ... ſcholiis ejuſdem manu ſed neque ... in margine ... Conſtat foliis ſcriptis 46.

BEDA DE TEMPORIBVS PONDERIBVS, ET MENSVRIS

Cod. XXIV. I pag. 1. BEdae Presbyteri Liber de temporibus. Praemittitur Praefatio quam inc. *De natura rerum ... ac temporum.* Deſ. *... cuſtodias.* Tum ſequitur Index Capitum LXIV quae in progreſſu eo ...

(2) Idest Salutati Reip. Flor. Cancellarii.

Digitized by Google

men Operis ſunt LXXI. Primum de computo, vel loquelæ digitorum inc. *Dominum temporum dictum. neceſſarium duximus, utiliſſimam primo promptiſſimamque flexus digitorum paucis demonſtrare ſollertiam.* Vltimum de ſeptima & octava æternæ ſeculi ſtatu; deſ. *æternum ejus viſionem quam promittit ingrediamur ad ipſum in pulcrum.* Explicit *Domini juvante* [illegible] *Presbyteri Liber de Temporibus feliciter.* Extat inter ejus Opera edit. Baſil. [illegible] fol. Tom. II. a pag. 49. uſque ad pag. 173. Notandum tamen Caput I. cujus titulum, & initium totalimus deeſſe in editione (a), eaſque Caput I. *de triumpha ſive pecorum ramorum* eſſe ſecundum in Codice [illegible] contra defectus occurrit in Codice inter paginam 51. & 53. ubi propter unius folii [illegible] lacunam deſideratur ea, quæ interjacent inter verba *quod ut operiat* . . . . . (edit. pag. 169. Cap. LXIII. verſ. 11.) & alia . . . . . *vel breviore quam ceſſarunt &c.* (ibid. pag. 170. Cap. LXVI. verſ. 12.)

II. pag. 57. Quæſtio de toti particulis. Inc. *Annus ſeculi habet quatuor tempora* [illegible] *ſes XII. hebdomadas LII. dies CCCLXV. & quadrantem &c.* Deſ. *oſtentum unum & duodecim.*

III. pag. ead. Exceptum ex Plinio Hist. Lib. XVIII. de aſtrologia. Inc. *Sunt* [illegible] *in ſigno Cancri &c.* Deſ. *ſolis terramque* [illegible] *congruunt.*

IV. pag. ead. De ortu & obitu Patrum. Inc. *Adam pater generis humani, Dei manibus in terra creatur, vixit annos DCCCCXXX.* Deſ. *Titus Pauli diſcipulus* [illegible] *in baptiſmo filius, natione Græcus. Cretenſium Epiſcopus* [illegible] *obdormit ſepultus in pace.*

V. pag. 59. Exceptum de diviſione temporum. Inc. *Oſtentum habet atomos CCCLXXVI, momentum habet atomos DLXIV.* Deſ. *quæ totius ſinguli ſi diligenter conſiderantur, reddunt in ſolis dies quinque & quadrantem.*

VI. pag. ead. & Sequuntur Capita quædam inſcripta: De curſu Solis per menſes & ſigna. De concordia Solis & Lunæ. De concordia Maris & Lunæ, & Argumentum qualiter per annos ab Incarnatione Domini invenire poſſis breviter ea, quæ quæris id Biſſextorum inveniendum. Inc. *Primum igitur annis præparationem Biſſexti primo loco noſſe &c.* Deſ. *eſt quemadmodum.*

VII. pag. 63. Bedæ Presbyteri de natura rerum Liber, prævio ejuſdem tetraſticho, quod inc. *Naturas rerum &c.* & Tabula Capitum LI. Primum inc. *Operatio divina &c.* Vltimum deſ. *a terris uſque ad occidentem attenditur.* Extat ibid. a pag. 1. ad pag. 48.

VIII. pag. 69. *b,* Rhythmus quidam ad ſolitas ſolutæ orationis conſcriptus. Inc.

Felix annum genere aevi
Contentus ſidelibus arvis,
Nec ventis pervius luxu
Sera ſolebat ruminare ſolvere glande,

Deſ.

Pretioſo pericula ſulis.

IX. pag. ead. Tyronis (b) Proſperi exhortatio ad uxorem, metrice expoſita. Inc.

Age jam precor mearum
Comes inremota rerum,
Trepidam brevemque vitam
Domino Deo dicemus.

Deſ.

Sub Chriſti ſorte advena miles eo.

Proſper Tiro Orator & Rhetor, teſte Beda de Metris, auctor eſt hujus Carminis (b) mariti ad uxorem, quam exhortatur ad vitam cælibem ducendam, ut Deo melius vacare poſſit. Incipit metro anacreontico, & poſt paucos verſus proſequitur elegiaco.

Occurrit in calce Codicis memoria quædam eam manu. Sed eadem manu exarata quæ quum ceſſet vetuſtatis evaneſcere incipiat, eam hoc duximus integram referre, ne penitus depereat. Eſt autem hujuſmodi:

Anno Incarnationis Dominicæ milleſimo ſeptuageſimo. Epacta VI. Concurrente III. Indictione VIII. III. Kal. Junii dominica die feſti Sanctæ Trinitatis; ſuſcepit Albas Stephanus Cœnobium Sancti Agentis Virdunenſis regendum, beneficio Domini Epiſcopi Theoderici, & honorabilem virorum conſilio, ubi quinque & & [illegible] *nominatim, & librorum invenit hæc ſcripturae ornatis præcipue: Cappas* [illegible] *Caſulas II. ſiſſorii II. Lamas.* [illegible] *Textum I paratum* [illegible] *Calicem argenteum II. ſine patena. Albas X. Offertoria III. Vexilla I.* [illegible] *III. ſolutii unum ſine ſamine. Pallia II. bona, & unum parvum* [illegible] *monaſteriis.*

Bauculo IV. Tapetia III. Cortinas II. Tabulam argenteam I. Cruces argenteas II. unam ſuſtibus paratam. Candelabrorum aeneorum paria II. Delomatas II. Turnas III. Buxidum inceſi ſingularum ſit & Corporis Domini.

De Libris. Textum I. ſolii altaris veteri & novi Teſtamenti in duobus magnis voluminibus [illegible] *& unum alterum Miſſale Commune I. Alia II.*

Epiſtolarum II. veteriſſima, Homiliæ ſuper homelias I. Gregorius XL. Omiliarum I. Auguſtinus ſuper Iohannem I. Orrolui [illegible] *IV. Dialogus Gregorii I. Gregorium ſuper Ezechiel I. Pſalmi* [illegible] *I. Sententiæ Alcuini Rembertus Epiſcopi. Nollarıus* [illegible] *I. Graduale I. cum Tropario. Troparia* [illegible] *II. Bede de temporibus I. Canones I. Agenda I. Commentum verſuum. Regula Sancti Benedicti I. Breviarium totius anni I. Paſſionale qualecumque I. Lib. Sententiarum I. Paſtoralis cum* [illegible] *I. Aliae Canaugis* [illegible] *I. De Grammatica I. & in eodem de metris eius Liber Bedae I. Pſychomachia Prudentii I. Perſii I. Priſcianus I. Boetius I. Saluſtius I.*

Tom.

(a) Exſtat tantum Tomo I. a pag. 165 ad pag. 171. & inſcribitur De loquela digitorum.

(b) Tiroſque Aquitanicus & etiam Paulinus Nolano adſcribunt; de quo vid. Fabric. Biblioth. med. & inf. Latin. Tom. VI. pag. 15. num. 2.

Digitized by Google

Tum in margine exteriori huius ipſius paginæ exarata ſunt eb eadem antiqua manu illa ex nomina: (r) ſ. Regnus Chriſtiani ter Mauritius, I Hugo Manachus ter Mauritii.

Codex membranac. Ms. in 4. Sæc. XI paſſim litteris exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 70.

CHRISTOPHORI ENSENII DESCRIPTIO CYCLADUM ET ALIARUM INSULARUM

Cod. XXV. I. pag. 1 CHriſtophori Enſenii ad Reverendiſſimum Patrem Iordanum Cardinalem deſcriptio Cycladum, aliarumque Inſularum, cum ditis topographicis locorum veris coloribus diſtinctis, & ad ſingulas deſcriptiones adpoſitis. Præcedit hoc Epigramma:

Si vacat ipſe potes quae ſcribimus haſce videre,
Tunc quoque ſit quamvis multis iſte labor,
At ſi non facile eſt, parvo tellure tabella,
Alba procelloſum per mare vela dare,
Me duce, quae multis ipſe luſtravimus annis,
Si ſcias, exiguo tempore diſce domi.

Inde ſequitur Epiſtola nuncupatoria, quæ eſt huiuſmodi:

Conſtitui Pater Reverendiſſ. Iordane Cardinalis meus mittere tibi librum Inſularum Cycladum, atque aliarum in circuitu ſituſarum deſignare figuratum, atque ſuis temporibus per ſexa aliqua ea dederunt deum geſtis quæ, poſtquam pericula inſidiarum, periculoſque procellis omnia in ſex perennia annis, tum exilia adeſſit a e atque mea patria derelicta, Cohortiorem amoeniſſimam petii Cretanam, ut ſtiti addendum eſſet omnium tam ſubirum, & alterum hinc inde ſententiam adſcribere (tu). Igitur poſtquam aliqua verbis Graecorum lumentorum notitia patent, amor tunc liberatis ad aures tuas ſerius ut veloriter convolaret. Quo, poſtquam oſtiatum meus mentis adhaeſit, ut ſemper tibi commemoraretur, ab iſto libro meo per me demus ordinatur, & Tibi dirctis devotus eſt. Ergo rogo, precor, munuſculum a longis itineribus collatum in quo vel a antiqua Patrum narrata facillime videbis, & breviter magnalia antiquorum per totum congeſta gramunatur. Cernes itaque montes ſive fontibus, unde in paſtoris nutriſque deſcendere nymphas, & in arenis ſera Ego magnalia aliqua. Denique portus inter primum iturum illis adjacentibus ſcopulis & oppida cognoſcis, & maria ponderatur in ipſis. Sequentibus multas regreſſiones, & nomina deſcripta omnium Inſularum atque locorum, de quibus tractare ſumus, ordinatim ponemus, ut tibi legentibus inter pateat ſine labore. Ergo verum iniciatum a Corcyra diligentes, quae hodie a multis prima Graeciae verſus occidentem eſt appellata, de inde Paxiſus, Leucata, Ithaca, Cephalonia, Iacinthus, Strophades, Sapientia (s), Cithera, Ægilia, Creta, Carpathos, Rhodus, Simia, Caſtellus, Delos, (?) Cos, Aſtypalæa, Egaſa, Ancuth, Policandros, Milo, Siphanum, Serſina, Termina, Cea, Andros, Caburon, Tino, Miconi, Delos, Suda, Paros, Antiparos, Fauca, Naxos, Podia, Racina, Chiero, Nio, Amorgos, Amorgopola, Chierra, Leucate, Chaloeron, Chio, Colonnas, Herio, Patmos, Dipſi, Crusſe, Icarea, Mandrea, Agathonis, Farmachus, Samos, Fara, Tinoſa, Ipſara, Chio, Lesbo, Tenedo, Galipolis, Marmora, Calamna, Sicala, Calocterum, Conſtantinopolis, Stalimene, Embarus, Mandracchi, Taſos, Mons Sanctus, Squiſtra, Lerma, Dromos, Micros, Scheeris, & Scopuli, S. Elias, Sibrus, Egripos, Fanaque.

Iſtas ante generaliter monſtrare particulariter & provincias circummarita poſitas, cum marium amplitudine, & quae in deductionem dominarum in illis. Dicitur ergo Archipelagum mare quaſi dominum maris. A Rhodo gurge per lateram illam uſque Melibeam protenditur ad mille CCC. L. & a Creta uſque Tenedon V. miliaria ſex mare includitur Archipelagus. Aſia autem adheret, in qua Cilicia, Pamphiliae, Phrygia, Bithyniaque provinciae amplectuntur. Sed poſtquam in ea iter dia poſſideri, ab eis Turchi nomen acceperunt quae tamen per eorum ſunt moenia, populi ſub eis pacifica gubernantur. Ad occidentem poſtquam mare tranſitum Helleſpontum Graecia ſita in plano ampla est, & in orientali uſque ad Austrum ſeptemtrionalia, & a latere ſecundo verſus Theſſaloniam provinciam populoſa ſitis reperimus ab Graecis, locuſque deb quæmus & ad montes diverſitas altos. Cete ad Euboeam Atheniengue loca perg. mare altius quarum partem maximam poſſident. Aegeum vero a mare vocant eumque ab Aegeo Rege, & patre Theſei dictum quod ab Helleſponto ſuper, & multos abluens fuerit, uſque Maliacum diffunditur promontorium. Chiclas enim Græce, Latine circulus, atque omnes inſulae rotundae inter eſſet Archipelagi ſingulae in Cycladibus vocabantur. Poſtliquam generalibus deſcriptionibus breviſſimis deſcriptionem ad particularitatem diſtarum inſularum convertimur in quibus dum rubeas enumerabis, ipſarum literas notaveris, tanquam & quae in loco & tempori perſeverant opus manifeſtabit, autopter ut unde comprehendas in purpureos montes in albo planiores, in viarum aquas pendentur manifeſt.

II. p. 53 Sequitur deſcriptio aliarum Inſularum ut Corſicæ, Minoricæ, Minoricæ Ophryſae, Terræ Sanctæ, Hiſpaniæ, Franciæ, Germaniæ, Britanniæ, Hiberniæ, Aphricæ, Scotiæ, Inſulæ Taprobanæ, Zopangæ cum chartis item geographicis variis coloribus diligenter diductis. Quarum in propria de longitudine & latitudine Inſulae, Latine & Italice ſcripta leguntur.

Codex chartac. Ms. in fol. Sæc. XV Conſtat foliis ſcriptis 74.

(r) Forte intelligendum abbas. (s) Supra adſcriptum Euonî.

CY

CYPRIANI BENETI DE PRIMA ORBIS SEDE.

Adde etiam

Alia eiuſdem Opuſcula.

Cod. XXVI.

I. pag. 1. DE prima Orbis Sede, de Concilio, & Eccleſiaſtica poteſtate, ac de S. D. N. Papae ſuper concilium infuper tabilique Domini Opus, per Cyprianum Beneti Aragonenſem (b) Ord. Praed. & Sacrae Theologiae Doctorem Pariſienſem, ac auſſam Theologicae facultatis Cathedram in Urbis Gymnaſio gubernantem nuperrime: editum ad Leonem X. Pont. Max. Praemittitur Operi Epigramma elegiacum ad ipſum Pontificem, & Epiſtola Rev. in Chriſto Patri & Domino Domino Dominico Grymano Primo Veneto S. Rom. Eccleſiae Card. ec Aquilejen Patriarchae optime merito. In calce vero haec impreſſionis habet *Impreſſum Romae Iacobum Mazochium Anno M. D. XII. XIII. Decembris.* Tum ſubiicitur pag. 75. *alia pars eiuſdem ſtreguntur ecclaus,* & *Tabula totius Operis.*

II. pag. 83. Eiuſdem de ſacroſancto Euchariſtiae Sacramento, & de eiuſdem Miniſtro utve admodum & ſcitiſſimi quodlibetti, praevio Epigrammate ad Lectorem, & Epiſtola ad Sanctiſs. in Chriſto Patrem, & Dominum noſtrum, Dominum Iulium ſ. ... Papam II. ac totius Mundi Ducem &c in qua laudat D. Alphonſum de Petrucci S. Theodori Diac. Cardinalem, & Dominum & Iacobacium Urbis, & Gymnaſii Vi... & Redd. rem ... Apoſtolicarum Roſertudaturum Iudicemque, & Auditorem Luceorum, egregium Praeſidem. In fine legitur *Impreſſum Romae ... per ... Iacobum de ... Ordinis ... Anno MDXII. Pont. S. D. N. Iulii Papae II. Anno nono.*

III. pag. 95. Eiuſdem clarae & non minus compendioſae introductiones ad Logicam, cum quibuſdam regulis, & cautelis ad bene diſputandum, & reſpondendum aequiſſimi praevio Epigrammate Andreae Franci Spoletani Magiſtri Cypriani diſcipuli ad Dialecticam ſtudentes, & Epiſtola ad praeſtantiſſimum Dominum Octavianum Arcimboldum, Protonotarium Apoſtolicum, & Reverendiſſimum accuratiſſimum. Opus impreſſum Romae per Iohannem Antiquum de Canetto Papienſem Anno Domini M. DIX. die XII. Martii.

Codex chartac. impreſſ. ut ſuper de 8. cum ſtemmate Leonis X. in principio Conſtat folis 104.

(b) Vid. Echard. de Script. Domenic. Tom. II. pag. 40. ſeq. & pag. 634. ſ.

(c) Ioannem Campanum de Novara Lombardum Mathematicum perceleberrimum ... ad annum 1290. ...

EVCLIDES CAMPANO INTERPRETE.

I. pag. 1. EVclidis Elementorum Geometriae Liber primus, & pro ... fecundi Graece & Latine cum figuris geometricis in margine. Inc. *Punctum eſt, cuius pars non eſt. Deſ. ſecti ambae quadrante.* Cod. XXVII.

II. pag. 8. Anonymi (forte Campani de quo ... (c)) demonſtrationes quaedam & dubia ſuper theoricam Planetarum cum figuris mathematicis in margine. Inc. *Super theoriam Planetarum aliquas demonſtrationes & dubia circa ſubtilitatem earum ...* Deſinunt, ut videtur, imperfecte in verbis *illud tertium quod a duobus ... eſt ſol, vel ejus* ...

III. pag. 14. Campani (c) Tractatus de proportione, & proportionalitate cum figuris item mathematicis in margine. Inc. *Proportio eſt duarum quantitatum ejuſdem generis ad invicem habitudo.* Deſ. *& ex primo ad tertium, & quarti ad ſecundum.*

IV. pag. 16. Eiuſdem de figura ſectore. Inc. *Quum aliqui ſuccuratur ducuntur in duos arcus ... chorda dupli arcus, ... chordae dupli alterius.* Deſ. *ex proportione chordae dupli arcus c f ad chordam dupli arcus c e.*

V. pag. 17. Anonymi de Sphaera mota Liber. Inc. *Punctum ... moveri.* Deſ. *tam punctum, c, ... ad ...* Eſt imperfectum, quatuor folis vacuis ad illum ſupplendum relictis.

VI. pag. 19. Anonymi Tractatus de Sphaera excelſa, ut in Cod. XV. huius Plut. ſupra pag. 35. §. III. Hic tamen ſubjungitur de Signi Zodiaci verſus lenem & ſitu Terrae, quae dividitur in quinque Zonas.

VII. pag. 27. Anonymi Phyſicorum Liber quartus. Poſt introductionem, quam ... *Planetarum ... praecibus, quorum ... introducit ... aliquam ... Logicae ... demonſtrat,* & Capitulum primum Libri I. inc. *Servandurum ordinem, quem natura ſervare primo ...* Liber quintus deſinit imperfecte in verbis *propter longitudinem mo...*

VIII. pag. 44. Anonymi in artem parvam Galeni quaeſtiones nonnullae cum Tabulis quibuſdam Medicis in fine. Inc. *Super parvam Technam Galeni quaeritur, utrum tantum tres ſint omnes doctrinae ordinatae.* Deſ. *in ... ſecundum ...*

Codex chartaceus Ms. in fol. Saec. XV. variis manibus exaratus, Conſtat folis ſcriptis 50.

(c) ... ſcriptis ... Tom. I. pag. ... Vid. etiam ... Part. II. pag. 627.

Digitized by Google

EVCLIDIS ELEMENTA CAMPANO INTERPRETE.

Cod. XXVIII. EVclidis Geometria ex verſione & cum Commentariis Campani Libris XV. Praecurrit Typographi Epiſtola nuncupatoria Sereniſſimo almae Vrbis Venetae Principi Ioanni Mocenico, in qua haec notanda ſunt: *Solebam antea, Sereniſſime Princeps, mecum ipſe cogitans admirari, quid cauſae eſſet, quod in hac tam praepotenti, & ſancta Vrbe, quum varia auctorum veterum, novorumque volumina quotidie imprimerentur, in hac mathematica facultate, vel eloquarum diſciplinarum nobiliſſima, aut nihil, aut parva quaedam, & frivola ex tuam impreſſorum copia, qui in tua urbe agunt, viderentur impreſſa. Hoc quum mecum diſcuterem, inveniebam, id difficultate operis accidiſſe. Non enim adhuc quo pacto ſchemata geometrica, quibus mathematici volumina ſcatent, ac ſine quibus nihil in his diſciplinis fere intelligi optime poteſt, excogitaverant. Itaque quum hoc ipſum tantummodo commune omnium utilitati, quae ex his percipitur, obſtaret, mea induſtria, non ſine maximo labore effeci, ut qua facilitate litterarum elementa imprimuntur, ea et iam Geometricae figurae conficerentur. Quamobrem, ut ſpero, hoc noſtro invento hae diſciplinae, quas mathemata Graeci appellant, volumenum copia, ficuti reliquae ſcientiae, brevi illuſtrabuntur. In fine impreſſum*

noteſt ita exhibetur: *Opus Elementorum Euclidis Megarenſis in Geometriam artem. In id quoque Campani perſpicaciſſimi Commentatiorum ſit ... Erhardus Ratdolt Augustenſis impreſſor ſolertiſſimus, Venetiis impreſſit Anno ſalutis MCCCC. LXXXII. octavis* (sic) *Kalen. Iun. Lector vale* (1)

Codex impreſſus in fol. ut ſupra Gothico charactere. Conſtat foliis 132.

GVID. BONATTI INTRODVCTIO. ABRAAM DE NATIVITATIBVS. HENRICVS DE ASTROLABIO.

Cod. XXIX. I. pag. 1 REgiſtrum Guidonis Bonati (2) de Forlivio. Praecedit Epiſtola nuncupatoria Iacobi Canter Friſii ad Ioannem Müller ſtudioſum in qua de Guidonis praeſtantia operis editioneq haec habet: *Quaecumque ab aſtronomis deſiderari poſſint, omnia continent, maxime vero ea, quae divinae traditionis rationem reſpiciunt, in his enim hic homo plurimum operae impendit; quippe divinae nominis efficax, Phoebadis uſſur,*

ſima praedixit. Teſtantur hoc atque oſtendunt iste Volumina, teſtante idem, & magna voce praedicat Forumlivium, patria ipſius, quam Martini Quarti Pontificis Maximi tempeſtate obſeſſam, dum tenerentur ſui obviare mansione bonorem ſervans eius tuendi ſemper expoſitae, incolumem ... In fine legitur: Liber aſtronomicus Guidonis Bonati de Forlivio explicit feliciter, Magiſtri Iohannis Angeli viri peritiſſimi diligenti correctione. Erhardique Ratdolt viri ſolertis eximia induſtria, & mira imprimendi arte, qua nuper Venetiis, nunc Auguſtae Vindelicorum excellit nominatiſſimus. Septimo Kal. Aprilis M. CCCC. LXXXXI.

II. pag. 419. Abraham Avenezra Iudaei de Nativitatibus Liber (3), cui praecedunt quoque Erhardi Ratdolt cum hoc diſticho:

Erhardi Ratdolt felicem conſpice ſignum,
Teſtatur artificis, quo valet ipſe, manum

III. pag. 440. Magiſtralis compoſitio Aſtrolabii Hanrici Bate ad petitionem Fratris Wilhelmi de Morbeka (4) Ordinis Praedicatorum Domini Papae Poenitentiarii & Capellani &c. In fine: *Finit feliciter opuſculum Alcabiti iudei de Nativitatibus tunc exemplaribus figuris, ſingulis dumtaxat interpoſitis. Et magiſtralis compoſitio Aſtrolabii Henrici Bate. Impreſſum Venetiis arte, & impenſis Erhardi Ratdolt de Auguſta. Anno ſalutis ac Incarnationis Dominicae M. CCCC. LXXXV. nona Kal. Ianuarii.*

Codex chartaceus impreſſus ut ſupra in 4 Gothico charactere. Conſtat paginis 449.

HYGINVS DE CAELESTIBVS IMAGINIBVS.

I. p. 1. TItulus invenitur, manu eiuſquanti recentioris exaratus, in haber: Hyginus de Signis caeleſtibus, quem ſcribit ad M. Fabium. Praefatio inc. *Etſi te ſtudio Grammaticae artis inductum non ſolum verſuum moderatione, quid poeta perviderant, ſed hiſtoriarum quoque varietate, qui ſcirent rerum perſpicitur, praeſtare video &c. Del. ſed ne diutius de eo, quod neglegimus loquamur, ad propoſitum veniamus, & inde non rerum demonſtrationis. Liber inc. Mundus appellatur id, qui conſtat ex ſole, & luna, & terra, & omnibus ſtellis. Deſinit imperfecte in verbis: etſi nonnulli dixerunt eo curſu ſola remeare, ut quam pervenerit eodem locum, ubi occidere dicatur, ibi monſtrant moque- tudine . . . . .* Opus editum Periſiis anno LXXVIII. le 8. una cum Palaephato &c. a pag. 54. ad 108. ſub titulo *Poeticon Aſtronomicon*.

(1) Meminit huius editionis Maittaire in Annal. Typogr.

(2) Scripſit anno ſaeculi XIII. ... de quo vide Fabric. Bibl. med. & inf. Lat. Tom. III pag. 192. Multa ... praeclara de eo habet Cl. Mazzuchellius, *Storia degli Scrittori d'Italia* Vol. II Part. III. pag. 1530. ubi hunc tandem Codicem memorat; fallitur tamen in deſignando Plutei numero, nam pro XXVII legendum XXIX.

(3) Liber hic a Cl. Maittairio Annal. Typogr. Tom. I. p. 469. dicitur etiam impreſſus Venetiis MCCCCLXXXV. 4.

(4) Gulielmus de Morbeka, Brabantinus, Ord. Praedicatorum, Clementis IV & Gregorii X. Poenitentiarius, & deinde Arch. Corinthi ... Graecae, & ... Latinae peritus ... Philoſophus ... Vitelloni ... Perſpectivam ... . Opinio ... ſuſtinuit ... Thomae Aquinati ... Aristotelis de Graeco in Latinum transferendos curavit. Vid. Fabric. loc. cit. Tom. V. pag. 18 & Iacobus Quetif de Script. Dominic. Tom. I. pag. 389.

pometris, & in quatuor divisum Libros. Praesente eutem verba, quae residuum pertinent ad Librum IV & procedunt w pag. 110. 1. v. 35. In primi Codicis pagina versiculi leguntur, nomina Planetarum, ac Signorum Zodiaci continentes, qui repetuntur etiam in fine; suis autem locis desiderantur sunt figurae coelestium Signorum, de quibus igitur

II pag. 40. b. Sepositiones quodam in fenestra ac decalculee ad curandae anguinares.

Codex membran. Ms. in 4 min. Saec. XIII. Constat foliis scriptis 40.

IVLII FIRMI IVN MATHESIS

Cod. XXXI. I. pag. 1 IVlii Firmici Materni Iunioris Siculi Matheseos Libri VIII Primus Inc. Olim tibi hunc libellum, Mavorti decus nostrum, educarum me esse promiserem. Vir nunc desi. ex trepidatione perfecimus, quemadmodum in ext. ubi Notandum tamen est Librum IV in edit. viginti novem versus in fine esse longiorem, quam in Codice desunt in verbis & ad sphaeram barbaricam omnis ratio transferatur. Praeterea in singulorum initio, ut fuit de more nostru cum editis conferendo, magnam lectionis varietatem animadvertimus. In calce haec nota adscribuntur. Hic liber est mei Laurentii Cervini Canonici Sancti Laurentii Florentiae quem transcripsi apud Montem Sancilem Mugelli die ultimo Mensis Augusti MCCCCLXXIX hora prime post meridiem, quo tempore Sextus Pontifex Maximus bellum gerebat in Florentinos (sic) vir Ottur

II. pag. 149. Sequuntur Termini Signorum Guidi Bonatti.

Codex chartac. 01 Ms. in fol. Saec. XV. mutilissimus. Constat foliis scriptis 149.

IVNII NYPSI DE LIMITIBVS.

Cod. XXXII. I. pag. 1 COntinet hic vetustissimus Codex veria veterum scripta de agrorum qualitate de limitibus eorundem, de Coloniis &c. quae heic partim Iulio Frontino, partim M. Iunio Nipso tribuuntur, & quidem in duos distincta Libros, valde tamen confusa ac mutila. Praecedit primo Praefatio, quae inc. Notum est omnibus Celse, penes in studiorum nostrorum manum Dei. nam ideo ager quidam necessitatur, ut certus declaretur. Explicit Praefatio. Exstat haec inter Auctores Finium regundorum cum rem Nicolao Rigaltio Lutet apud Io Libertum a. 1614, quam nos elucentem prae manibus habuimus e pag. 33 ad pag. 43 ubi inscribitur Iulii Frontini de agrorum qualitate ad Celsum, & est multo longior, desideratur enim in Codice ea omnia, quae interjacent inter verba semp. VIII. pal. LXIV. (edit. pag. 35. vers. 12.) & verba bene genus mensurae diligenter & fideliter exquirenda est (ibid. pag. 43. vers. 7.) ita vero continuantur in Codice duo illa fragmenta in pede quadrato sempedis ullo, pedum quadrageinta quatuor, unciae mille sexcentae viginti, ulle degiti quatuor mihi sexagintam sex Qui habet enimvero ipsam mensuram agrorum, diligenter & fideliter exquirenda sunt &c. Pag. 2. Ex Corpore Theodosiani Libri Secundo titulo de finium regundorum. Inscrib. & inc. Imp. Constantinus A. ad Tertullianum virum perfectissimum com. dioecesis Asianae. Si quis super invasis sui aere locis prior detulerit Des. bonis orti in insula amisse totius portione terminis, relegentur. Ibid. e pag. 44. ad pag. 46. Sequuntur pag. 4. Nomina Lapidum finalium, cum figuris variis ipsorum formae exhibentibus. Haec in dicta editione non reperimus. Pag. 8. Nomina Limitum, & pag. ead. b Nomina Agrorum. Utraque reperies loc. cit. pag. 31 & 32 licet ordine diverso, & cum magna nominum varietate. Pag. 9. Occurrit sine ullo titulo Tractatus de Coloniis; cui praefixa est figura quatuor exhibens circulos, maiore quoque minorem intra se continente adscriptam nota abstracta verbis Pelum collectum. Inc. Adnotandum (sic) praesfundum est quatenus diversa sit, & longe inter se discernere debeant, pendemus tamen eandem &c. Des. interstitia loca anni, & monumenti, vel in alio testimonio. Habes in cit. edit. e pag. 112. usque ad pag. 128 vers. 6. sub nomine Iulii Frontini de Coloniis, sed desunt in principio versus multum, & quoad nomine Coloniarum, & Municipiorum valde diversum ab edito, & cum nonnullis figuris quae in edit. desiderantur. Pag. 17 b. Caput inscriptum Mensurae iteratiuum e gromae. Inc. Ager est arcifinius qui nulla mensura continetur; finitur autem secundum antiquam observationem fluminibus, fossis, montibus &c. Des. in his agris nullum subsicivum intervenit. Non invenimus. Pag. 18 Fragmenta quaedam de Limitibus agrorum cum figuris quamplurimis. Inc. De subsiciva controversia est quoties aliqua pars centuriae non est adsignata &c. Des. quod partes quas in campo limites cultellatimur. Habes hoc iterum pag. 59. vers. 24. & concordat usque ad verba similiter locorum religionem quibus frondium continetur modus est reficiendus. (edit. pag. 56. vers. 26.) deinde prorsus ab illo discrepans incipit. Pag. 21. b. Fragmentum quoddam Agennium de Limitibus, in Codice rubris punctis conspicitur. Inc. Limitum prima origo, sicut Varro descripsit, &c. Des. & perpensa oculi rigore quatenus in extremum perducere debemus. Occurrit loc. cit. a pag. 335 ad pag. 340. sub lect. Codice concordans cum edito ab initio usque ad verba Limites autem appellati transversus (sic) e limo, idest antiquo verbo, quod dicunt quinas (edit. pag. 336 vers. 19.) & a verbis rediturae angulorum ratione infringi Inde maxime procedere debemus &c. (edit. pag. 339 vers.

(a) Non meminerunt, ut fallo, neque Montfauc. in suo Catalogo

Digitized by Google

verſ. 6.) uſque ad finem quae intercedunt, toto caelo diverſa ſunt, & ad aliud argumentum ſpectant, praepoſiteri foeciſſe paginarum illius Exemplaris unde hoc profluxit, collocatione ab amanuenſi in eorum animadverſa. Clauditur tandem liber his ſubſcriptione: *Iulii Frontini Sexti explicit Liber primus* Tum litteris quadratis ſubjungitur: *Incipit Marci Iunii Nypſi Liber ſecundus feliciter*: Caput primum inſcribitur *de fluminis varatione*. & inc. *Si in agro quadrato vel limitato occurrerit flumen &c.* Deſ. *reliquum quod ſuperfuerit laterculo ſervabis*. Habes hoc caput pag. 295. ubi pro *varatione* legitur *varatio*. Pag. 16. Fragmentum de Limitibus agrorum cum figuris. Inc. *Quum in agro adſignato venerim & lapides duo contra alios alterum reperiebas centuriae in decumano, ſive in cardine inveneris, interpres menſurae agere ab eo lapide centuriale unde poſſis duo* (ſic) *habeas etiam & in ſolem* (ſic) *tertii* *kataratum* (1) *medium intercuum inveniens: aut ex ſit pax agri ſicum &c.* Deſ. *qui a manu acceptium mentionem appellant; alii qui a monte montanas*. Spectat hoc ad Frontinum *de qualitate Agrorum*, quod habes in citata editione pag. 31. ſeqq. Prima autem Fragmenti verba, a quibus incipit Codex cum editione convenire incipiunt in pag. 56 verſ. 27 Ultima autem, in quibus ultraque libro conveniunt, ſunt: *et aliam terram abbaginatam craſſiundo adient*: nec moveremur (edit. pag. 58. verſ. 4.) reliqua varius ſequuntur, qui ſubſequuntur in Codice & in quibus abſolvitur Liber, pertinent ad Fragmentum illud Agrorum de limitibus, quod paulo ante memoravimus, incipiendo a verbis ut habentur in Codice, *limit acalis*. *Item limitem tollem &c.* (edit. pag. 336 verſ. ult.) uſque ad finem, quem reſultimus (ibid. pag. 337 verſ. 8.) Interim notandum in pag. 17. quae vacua ſuperarat, exſtitiſſe item antiqua manu exaratam Orationem Dominicam, & in pag. 25. hymnum, rhythmumque quemdam in honorem Sanctae Mariae Magdalenae, cujus initium eſt:

Pax Domini diſſiliens languetur a Bethania
Lazarus beatus factus olim cum ſororibus.
Quos Ieſus aeternus amore diligebat plurimum
Maria ſimul & Martha ſelectis per ſaecula &c.

II. pag. 28 Hieronymi ad Dardanum Epiſtola de generibus Muſicorum cum ſua interpretatione. Inc. *Cogor a te, ut tibi Dardane de aliis generibus Muſicorum &c.* Deſ. *intelligenda ſunt.* Opus edit. Veron. A. MDCCXXXIV fol. Tom. XI. pag. 208

III. pag. 29. De gradibus dignitatum militarium brevis notitia, quae ita habet: *Decur. Lat. Codd. Tom. II.*

cens ſub Centurione, ſub Tribuno Centurio, Tribunus ſub Vicario, ſub Comite Vicarius, Comes ſub Duce, Dux ſub Patricio. Patricius ſub Rege vel Imperatore, Conſul & Proconſul parent autem ſunt Conſul qui duos conſules Regis & ſuper quem autem aucum donat, ut ea lata ſubſcripta.

IV. pag. ead. Lucani (2) Genethliacon ad Opplam. Inc.

Lucan proprium diem frequenter.

Deſ.

Quicquid ſueveras antea, nunc adoro.

V. pag. 30. Anonymi methodus inveniendi diem Paſchae per computum lunarem. Inc. *Si requiras &c. Interim notum eſt hoc argumentum non praediſſis dicbus argumentis &c.* Deſ. *debue arguatur quod convenit, ad Paſcha pertinet.*

VI. pag. ead. A Miſſ. quaedam, ut videtur, pro remiſſione peccatorum, cujus Evangelium eſt: *Petrus & cubhor vela &c.*

VII. pag. 31 Excuſatio Sacerdotum ſeu Confeſſio peccatorum facienda ante Sacrificium.

VIII. pag. ead. Nomen computorum uel mortuum.

IX. pag. ead. Anonymi argumentum ad inveniendum annum ab initio mundi. Inc. *Si ſcire vis quot anni ab initio mundi; multiplica CCCXVII.* Deſ. *annos mundi ſive invenis aeternos*.

X. pag. ead. Dimenſio caeleſtium ſpatiorum ſecundum quoſdam. Inc. *A Terra ad Lunam tonum eſſe prouerunt, quod eſt CXXV. ſtadiorum ſpatium; & ideo inſirentem milliaria eſſe XV DCXXV.* Deſ. *idem miliario CIX. & CCCLXX*. reliqua numeratur nota recta inferiori margine intercedebatur.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XI in cujus prima pagina manu Saeculi XVI. legitur *Scripſ. Chriſtophorus Bartolinus*. Conſtat foliis ſcriptis 31.

IOANNIS BLANCHINI ASTROLOGIA.

Cod. XXXIII.

CONTINET hic nitidiſſimus Codex Ioannis Blanchini (3) Tabulas Aſtrologicas, praevia Epiſtola nuncupatoria ad Illuſtriſſimum Principem D. Leonellum Marchionem Eſtenſem, cujus inc. *Conſiderans mihi, divo Leonelle, & Principatum tuum incontentum regimine contemplans &c.* Deſ. *quod ſi forte aliquid hoc operi deeſſe videbitur, quod & ego inficiar non ea, & aucto merito debet, praeſertim quae ſunt quam hoc brevi tempore majoriſſimum, tamen illud quoque quidquid eſt, a me compridem arrogatum, nuper vero meam rationem, brevi ita confeſſurum & ad tuam Dominationem miſſurum poſſem. Vale.* Ex hac autem Epiſtola, ea quae ſequuntur didi-

(1) Vocum *kataratum* proſtat ſuppoſita neſcio ſcilicet vocis.

(2) In margine recentiori manu legitur *Statius*, & exſtat Libro III. Silvar.

(3) Io. Blanchinus Mathematicus, & Aſtronomus Saec. XV Natale Liceto & Bononienſibus Praecipue apprime clarus, has Tabulas aſtronomicas & Canones in eaſdem primum Marchioni Lionello Eſtenſi ... Frederico III. Imp. ... Hoc opus prod. ... Venetiis apud Simonem Bevilaquam ... a. 4. & alibi, ut videre eſt apud Cl. Mazzuchellum ... Hiſtoria de' Scrittori d'Italia Vol. II. Part. II. pag. 1151 qui hunc ipſum Codicem memorat.

[illegible] exſcribenda. Quam autem omnes tum [illegible] inde ſanctoque gubernas, & in maxi[illegible] ſtudiis Italiae bellis ac [illegible], pa[illegible] & quietis tempores ſuerat, cum vel ma[illegible] praecipuum quandam bonas [illegible] [illegible] gerit, quam quam pulcherrimis [illegible] ſtudium atque erudiam, & quam [illegible] [illegible] [illegible] atque [illegible] referam. & [illegible] ac ſancti ſtatus [illegible] videat, nequid et ad bene [illegible] [illegible] [illegible] quoque unquam rerum, quae [illegible] dignae haberentur, tam [illegible] atque [illegible] [illegible]. Itaque litteris ac [illegible] per [illegible] Italiam, atque etiam extra Italiam [illegible] [illegible], [illegible] tum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], medicinae quoque & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] mercede [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] disciplinarum gymnaſium, & [illegible], tamquam nobiliſſimum quoddam academiam eſ[illegible] [illegible] [illegible], uno modo in omni Italia ac [illegible], verum etiam in [illegible] gentibus ſtudentium, & [illegible] disciplinas [illegible] [illegible] ingens numerus [illegible]; quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] & verbis [illegible] [illegible], deinde [illegible], quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], incredibili ſunt charitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ac liberali [illegible] [illegible]. Quam quidem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis ac magis [illegible] videre, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ſemper in [illegible] rebus gerendis atque admini[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] atque im[illegible] [illegible] beneficia [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] & [illegible] [illegible] & ſumul [illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] [illegible], ut tot [illegible] beneficiorum immemor viderer, [illegible] [illegible] [illegible] quoque aliquid [illegible] ad [illegible] [illegible] gloriam in hoc ſtudium conſerre, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] longo tem[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ac [illegible] [illegible] [illegible], (nam [illegible] aſtro[illegible] [illegible] quo [illegible] ſemper me magnopere delectarunt) per intervalla quaedam me ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ſtudendumque [illegible] &c.

Poſt Epiſtolam nuncupatoriam ſequuntur Ioannis Blanchini Canones in Tabulas caeleſtium motuum. Inc. *[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] artis aſtrologiae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipſum in ſuperiori parte tabulae [illegible] cum regula ſuperſcripta.* Et hoc ſuffi[illegible]. Tum pag. 15 Tabulae ipſae ſuccedunt, quae progrediuntur uſque ad pag. [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible] editionem Venetam [illegible] [illegible], per Simonem Bevilaquam, quam exhibet ſequens Codex, quamquam ex hoc fortaſſe exemplari productam [illegible]. Pag. [illegible] ſubiunguntur eiuſdem Blanchini [illegible] [illegible], quae veluti Appendix habendae ſunt ad ſuperiores Tabulas, & inc. *[illegible] [illegible] legem, ſed illuminare [illegible] qui in tenebris ſedent. Nec mihi videtur ſatisfeciſſe [illegible] [illegible] quod ſcripſerim in compoſitione tabularum de [illegible] Planetarum &c.* Deſ. *[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accuratum [illegible] [illegible] planetarum.* Tum ſubſequuntur Tabulae ſinuum, declinationum, umbrarum, [illegible] [illegible] &c. Haec Appendix ex [illegible] [illegible], quam in calce ſuperioris editionis adnexam [illegible] [illegible], tamquam ſupervacanea &c.

Codex membranac. Ms. in F. I. Saec. XV [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quam [illegible] quadrantem tenet, [illegible] [illegible] cum variis circum mathematicis inſtrumentis, ubi [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Conſtat foliis ſcriptis 149.

TABVLAE BLANCHINI.

TAbulae Ioannis Blanchini & Cano- Cod. XXX.
nes in eas, ut in Codice praecedenti; Hem tamen praecedunt Epiſtolae tres, Prima [illegible] *Auguſtiſſimo [illegible] [illegible] [illegible], atque in eam dedit Andreas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Secunda: Chriſtianiſſimo [illegible] [illegible] [illegible] Romanorum [illegible] Regi ſemper Auguſto. Au[illegible], & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Blanchi[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] [illegible] Domino [illegible] [illegible] [illegible] & Regi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Domino [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Blanchinus* Claudius Opus Epigramma ad lectorem Ioannis Baſsi Auguſtini, quod eſt huiuſmodi

Perpetuis quicumque cupit, variosque re-
ceſſus
Aſtrorum, & [illegible] [illegible] repetere
poler,
Blanchinum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
na, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Hic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible] & [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] atque [illegible] noſtram [illegible] [illegible]
[illegible].
Quid [illegible] [illegible] nobis dare [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] longum [illegible].

Tum nota impreſſionis [illegible] [illegible] *[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible] Bevilaqua Papienſi Anno 1495 die 10. Iunii Venetiis.*

Codex chartac. impr. ut ſupra in 4. minori. Conſtat foliis 235.

IVLIVS SOLINVS DE SITV ORBIS.

Cod. XXXV. C. Iulii Solini de ſitu Orbis Terrarum, & de ſingulis mirabilibus quae in eo continentur Liber praeviis Tabula Capitum & Prooemio, cuius initium *Quum & aurium clementia Finis perſpexerimus fide* Caput I. De origine Urbis Romae &c. inc. *Sunt qui videri volunt*. Ultimum de Babylonia recenſus ad Octavum Arbitrum &c. deſ. *congruas Inſularum qualitates*. Plurimas huius Operis editiones commemorat Fabric. Biblioth. Lat. Tom. I. Lib. II. Cap. XIII. pag. 512 ſeqq. Vetuſt. Nos conſulto mus editionem Baſileenſem apud Mich. Iſingrin. anno. 1538. quae adiectos habet Pomponii Melae de eodem argumento Libros III., cum quo iſtum & ſitu concordat.

Codex membranaceus MS. in 4. minori Saec. XV. elegantiſſime exaratus, cum pictura in principio operis, & ſtemmate familiae cuiuſdam. Conſtat foliis ſcriptis 137.

IOAN. DE MONTE REGIO EPHEMERIDES.

Cod. XXXVI. IOannis de Monte Regio Kalendarium, praeviis tabulis elegans in inſcriptio. *In hoc eodem opere hunc praeclaro Iohanne de Monte Regio edito Germanorum decore, & noſtrae aetatis aſtronomorum Principe Iacobi Sanctae Kuiſenſis Carmina*, & Epigrammata in hunc dem Imperſſoris quod eſt huiuſmodi

C. Iohannes Lucilius Santritter Heilbronnenſis Lectori.

Cur deſit vetus non docuit gratanter & artes
Quae bene Daedaleas ſolas in orbe ſerat,
Hic Auguſtenſis Ratdolt Germanus Erhardus,
Diſpoſuit ſiguis undique preſſis opus.
Vivat et hic ſemper volventes ſata ſorores,
Non pedeſſi multos, lector amice, rogo.
Anno . . 1481 Idus 5. Auguſti Venetiis.

Codex chartac. impreſſus in 4. minori Gothico charactere. Conſtat foliis 28.

IO. DE MONTE REGIO EPHEMERIDES.

ALmanach Magiſtri Iohannis de Monte Regio ad annos XVIII. accuratiſſime calculata. In fine autem impreſſionis ita habet *Opus Almanach Magiſtri Iohannis de Monte Regio ad annos XVIII. expletis feliciter . Erhardi Ratdolt Auguſtenſis Vindelicorum ...* Cod. XXXVII. *... & mira imprimendi ... qua nuper Venetiis nunc Auguſtae Vindelicorum excellit (ſic) ... ultra Idus Septembris MCCCCLXXXVIII.*

Non memoratur haec editio a Cl. Maittairio in Annal. Typogr. Calibariaſimo viro mathematicis etiam ſtudiis recenſet Regiomontanum ... Almageſto, & ex eo Fabricius Bibl. med. & inf. Lat. Tom. IV. pag. 118 & in integro Commentario Petrus Gaſſendus in vita Regiomontani. Vide etiam Bruckerum in Hiſt. Crit. Philoſ. Tom. IV. Part. I. p. 68.

Codex chartac. impreſſ. ut ſupra in 4. minori Gothico charactere. Conſtat foliis 265.

SPHAERA IOAN SACROBVSCHI.

Cod. XXXVIII. I. pag. 1 IOannis de Sacroboſco Sphaera Inc. *Tractatum de Sphaera in quatuor capitulis diſtinguimus*. Deſ. *aut mundana machina diſſolvetur*.

II. pag. 19 Tractatus Anonymi (Bradwardini) de proportionibus . . . Inc. *Debes ſcire quod circulus ſolis ...* Deſ. *profunditatis quadrata & plane ... Haec quoque de proportionibus ſufficiant ... introductiones ...*

III. pag. 29. Algoriſmus ... metrice (forte eiuſdem Ioannis) ut ſupra p. 54. Cod. XV. Inc. *Omnia quae a primaeva rerum origine proceſſerunt*. Deſ. *quo modo operandum eſt ... Et haec de radicum extractione ... ſufficiant cum in numeris ... quam in radiis*.

IV. pag. 34. Liber Thebit de motu octavae ſphaerae Inc. *Nos autem dicimus quod omnis ... & c. ... imaginatio occurrunt*.

V. pag. 36. Anonymi argumentum ... in Tractatus de Republica Platonis, quem Ciceronis Inc. *Plato*

(1) Horum hoc Opuſculum cum ſequentibus quae hic ſunt autographa ... Ioannis de Sacroboſco ... quae in Codice quodam ... Opuſcula ... R. Patri ... Ordinis ... Provincialis ... Bibliothecam ... Tractatus qui in illo Codice continentur ſunt ſequentes:

Chronologia, ſive Maſſa Compotus Eccleſiaſtici
Algoriſmus metricus
Algoriſmus ſolutus
De Sphaera & ſeſtomatibus Mundi
Algoriſmus de Minutiis Phyſicis
Compotus Aſtronomicus
Tractatus Quadrantis novus
De Aſtrolabio
De Stereometria
De Aſtrolabio

Theoria Planetarum
De motu in genere & ſpecie.
De generatione & corruptione
Tractatus de Aſtrolabio Sphaerico compoſitus anno Domini 1219
De Abbatibus ... ſolitis ...
Tabulae Planetarum in Almanach ... perpetuae ... cum ...
Nomen autem Auctoris ... quod ſequitur eſt Codice in medio Voluminis ... verbis ...
O qui perpetua mundum ratione gubernas
Terrarum caelique ſator, qui tempus ab aevo ...
... principium ...
In Kalendarium ... temporis ...
M. Chr. ... quater ...
De Sacro Boſco ... tempore ...
... ſed nomen ...
... anno ...
... Chriſti ...

to de Republica dictos libros ordinarit Des. tapım discipulum suum Eusebium, cui hoc opus frustra evidenter dicens o Eusebi fili & caetera.

Codex membranac. Ms. in 8. partim manu Saec. XIV partim Saec. XV exaratus. Constat foliis scriptis 36

S. ISIDORVS DE ASTRIS CAELI.

Seu potius

S. Isidori, & aliorum Opera varia

Cod. XXXIX I. pag. 1. S Isidori Hispalensis Episcopo de astris caeli ad Sisibutum (in margine habetur Gotorum Regem) cum figuris. Praefatio inc. *Domino fratri Sisibuto (sic) Isidorus. Dum te praestante ingenio facundiae ac varia flore litterarum &c.* Des. *fidem efficiat.* Sequitur tabula Capitum. Primum de Diebus inc. *Dies est solis orientis praesentia.* Ultimum de partibus Terrae Des. *totius autem terrae mensuram geometrice ceteram diligente indicium studiorum, & quamque existimaverimus.* Subsequitur circularis tabula cum definitionibus totius mundi partium tunc cognitarum. Exstat inter Opera S. Isidori editionis Matriti typis Regiis MDCCLXXVIII. Fol. Part. II pag. 63. seqq.

II. pag. 19. b. Anonymi Exceptum de divisione Philosophiae in Theoricam, Practicam, & Logicam cum tabulis singularum subdivisiones exhibentibus

III. pag. 20. Anonymi Exceptionis de partibus Grammaticae, quae in ipsius circulo eveniuntur. Inc. *Sciendum est autem quod XXX. & tres sunt divisiones Grammaticae.* Des. *sinus est narranti gestae*

IV. pag. 21. Anonymi de ponderibus & mensuris. Inc. *Sata unumquodque mensurae habens modios & semis.* Des. *siliqua est in modum denarii parvissima de ergato parsimonia.*

V. pag. ead. b Anonymi de digitorum etymologia. Inc. *Digiti nominantur, quod decem sint, vel quod decenter iungantur* &c.

VI. pag. ead. Versus undecim (ut vocant Leonini) ex alphabeti litteris incipientes ab A scilicet usque ad T inclusive, & operationem quamdam numericam, quam divinare minime potuimus, continentes hoc pacto. Inc.

> XVI *Ad sextum decimum numerum, quantum dato ponemum* V
>
> V *Belligeri quamque plus non tangere Dumque.* L

Des.

> XXVIII. *Tandem cum boni vigenti sex, dare trium.* III.

VII. pag. 12. Carptum (hoc est Excerptum) de Historia Orientalium Ecclesiarum de eo quod magna est fides Christianorum, & immobilis sermones D. N. I. C. qui dixit. *Quodcumque ligaveris super terram &c.* quae non soli Petro Apostolo sit data haec potestas, ut ceteris Apostolis, verum etiam & omnibus Sacerdotibus qui recte credunt & praedicant verbum veritatis. Inc. *Qui duo Presbyteri sunt segregati a sacro ministerio a proprio Episcopo usque ad tempus, quam longe deles adhuc persequerentur Catholicam Ecclesiam.* Des. *& eos tamen Dei iudicium*

VIII. pag. ead. b De quodam Diaculo, qui omnem substantiam suam erogavit pauperibus, neque tamen a fornicatione cessavit usque ad mortem. Inc. *In diebus sanctissimi Arcadii Archiepiscopi fuit quidam Diaculus in Constantia qui dicebatur in Olympo.* Des. *sine quo (scilicet mundissima corpora) nemo videbit Deum*

IX. pag. 23 b Anonymi de ordine Missae, & expositione verborum eius. Inc. *Missam beatus Petrus primum celebravit festus Antiochiae.* Des. *quia Sanctus in eis nominis Spiritus eumdem sacramentorum hinc invicem effectum.*

X. pag. 25. De consecratione Ecclesiae. Inc. *De Sacramentis Ecclesiae loquuturi, primo Sacramentis ipsa ponamus, postea vero quid significent, prius Deus dederit imponamus. Audiamus. Quando enim Ecclesia consecratur, solus Diaconus cum ingreditur.* Des. *tandem ignis significationem habent in uno, quem & habent in altero assumenda.*

XI. pag. 30 De Sacrorum Ordinum institutione brevis notitia. Inc. *Cimelius Ostiarius fuit, quando ianuas claudit & aperuit &c.* Des. *Episcopus (intellige fuit) tam ascenderet in caelum ad suppliciter benedixit.*

XII. pag. 30. Anonymi Expositio Orationis Dominicae. Inc. *Pater noster. Sciendum est, quod haec oratio Dominica dicitur.* Des. *quae in futura vita nullum erit malum. Dos Augustini petitiones hoc sunt Paradisi.* Tum subsequuntur alia pauca Theologice circa mortem pulsandi campanas in funeribus & separationem virorum e mulieribus, cum in ipsis locus fieri.

XIII. pag. 31. b. Expositio Officii Ecclesiastici, quod ante Adventum Domini recitatur. Inc. *Quoniam dies illi qui usque ad Nativitatem Domini computantur, totum tempus quod fuit ante incarnationem Domini designant. Ideo B. Gregorius Ecclesiasticis instituere Officii antiphonas & responsoria de Prophetia eliciendum Christi praedicentium ... Des. ab ergo dicitur Tollite portas* &c.

XIV. pag. 32. b Anonymi brevis explicatio aliorum verborum. *Dum medium silentium tenerent omnia &c.* Inc. *Hoc sumpsit Salomon in Ecclesiastes &c.* Des. *vero, idest lupanar ipsum adparuit.*

XV. pag. 33 Canones Poenitentiales quidam. Inc. *Fecisti homicidium, quolicumque modo, aut consentiens, aut volendo, aut nolendo, XL dies poeniteat in pane & aqua.* Des. *cuius homo aut Sacrum Communionem a proprio nocere effusione debet III aut IV aut XI dies.* Inter alia vero in capite dicitur, qui negligenter Sacramentum altaris custodierit,

post

poſt iuta praemiſſarum genera in impoſita, haec ſubnectuntur *Vt ſcilicet presbyter habeat ſpaciam ubi Sacramentum tenere dignum, ubi Corpus Dominicum diligenter recondatur ad omnium recedentibus a ſaeculo quae tamen ſaera oblationi nullo debet eſſe in Sanguine Chriſti, ut ornatius presbyter poſſit docere infirmis Corpus & Sanguis Domini proficiat ubi & ubi etc. ita, ſemperque ſit ſuper altare obſervato propter mures & nefarios (sic) homines, & de ſi ſommum ſepulnum dum ſemper maneat.*

XVI. pag. 35. Anonymi Sermo in die Cinerum. Inc. *Hodie fratres kariſſimi, initium Quadrageſimae celebrare debemus.* Deſ. *ſicut & ipſi ſumus. Ipſo auxiliante qui vivit &c.*

XVII. pag. 36. Canones de hereditate Eccleſiaſticorum. Inc. *Studio Concilio adiectum eſt, quod quidam Laici improbe agunt contra presbyteros ſuos ut ut de moventium presbyterorum ſubſtantia partes ſibi vendicent.* Deſ. *ſimiliter & de ſuccidentibus.*

XVIII. pag. eod. b. Anonymi Rubricae de Concurrentibus, de Epacta, de Anno item, & Embolismo, de Biſſexto, & de Computo Paſchali cum Kalendario. Inc. *Interrogandum eſt de concurrentibus unde exoperant exordium in ſeptimana dies &c.*

XIX. pag. 41. Anonymi Theologicae quaeſtiones quamplurimae cum ſuis reſponſionibus, in quibus primo agitur de Divinis Perſonis, ultimo vero de igne Purgatorii. Inc. *Omnibus ſacrae Theologiae tractaris volentibus duo ſunt valde neceſſaria &c. verum veritas & verborum integumenta.* Deſ. *ubi ſit Purgatorius ignis dicunt quod neſcimus.*

XX. pag. 60. b. Anonymi Canonum Legalium collectio. Inc. *Si pater vel avus non dederit in teſtamento exterem ſibi.* Deſinit imperfecte in verbis: *non niſi per decimam annos aliarum ipſarum alie . . . . ubi agitur de* praeſcriptione rerum Eccleſiae.

XXI. pag. 73. Interrogationes monaſticae & reſponſiones de ſacris rebus, & diviniis officiis. Principio caret. Inc. . . . . *Decembris ſi lectionis pateretur ſimul.* Deſ. *non de capite Chriſti.*

XXII. pag. 82. b. Compendioſa expoſitio Canonis Miſſae, a praefatione uſque ad finem. Inc. *Dominus vobiſcum. Salutat Sacerdos populum.* Deſ. *removeri a Sacerdote dominum jubetur. Adiuvante Domino, qui vivit &c.*

Codex membranac. MS. in 4. Saec. XIII. Conſtat foliis ſcriptis 88.

PERSPECTIVA LINCONIENSIS.

Cod. XL.

PRoſpectiva Linconienſis (1), cum ſequentibus, quae eſt veluti Summarium totius Operis, ab alia manu praefixus eſt: *Tractatus Proſpectivae Linconienſis, habens tres partes. Prima eſt de communicatis contra doni, ſecunda pars deſcendit in ſpeciali ad ſtructuram reliquus principaliter, tertia ad viſionem reflexam & fractam. Prima pars habet XII diſtinctiones. Prima eſt de propriatatibus iſtius ſcientiae & de partibus animae & ciliis, & inſtrumento videndi habens V. Capitula. Primum eſt de proprietatibus iſtius ſcientiae.* Inc. *Propoſita radicitus ſuperatura inter divinae, quem humanae quae ſunt naturae potens invenit, a quibus ſituatione Latinorum ſunt translatae.* Deſ. *igneum veritatem non poſſit ſuſtinere.* In ſine legitur: *IO. PEVRE FRANCIGENA TRANSCRIPSIT.* In hoc exemplari deſunt figurae mathematicae ad intelligentiam Operis neceſſariae, vacuis ubicumque ſpatiis ad illas depingendas relictis.

II. pag. 68. b. Anonymi quaedam de proportionibus Geometricis, alia manu. Inc. *Nota quod proportio ſeſquialtera per medium ſic dividitur.* Deſ. *& ſic a proportione totum in b, in bonis & sertiis. Quaeſtio notabilis ſoluta.*

Codex membranac. MS. in 4. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 69.

LINCONIENSIS DE FRACTIONIBVS ET REFLEXIONIBVS RADIORVM

I. pag. 1. TRactatus Proſpectivae Linconienſis, ut in Codice ſuperinſcribitur. Initium tamen diverſum eſt, quod incipit a verbis: *Quoniam praecipue delectatio mentis eſt in viſu & lux, & cibis habent ſpeculationi multum &c.* quae in iſto poſt quinque verſus ab initio occurrunt. In hoc autem exemplari videre eſt figuras geometricas ſuis quaſque locis appoſitas. — Cod. XLI.

II. pag. 29. Ejuſdem de fractionibus, & reflexionibus radiorum Liber item cum figuris. Inc. *Primum igitur Capitulum circa ſermones agentis habet tres ventates, ſic eligitur. Primo eſt, quid ſit fractura et & ſecundum eſſentiam &c.* Deſ. *eſſe tanta deſiderat, quod videre non poſſumus. Explicit Tractatus Linconienſis de fractionibus & reflexionibus radiorum.* Ne hoc quidem opus in cl. Fabricii Inc. memoratur.

Codex membranac. MS. in fol. Saec. XIII. binis columnis, & breviato charactere exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 58.

DESCRIPTIO INSVLAE CRETAE INCERTI AVCTORIS

I. pag. 1. ANonymi (1) deſcriptio Inſulae Cretae ad Nicolaum quemdam. — Cod. XLII.

(1) In margine alia manu legitur ſcriptum *Hiſtorias*.

(1) Fuit eſt Robertus Linconienſis Epiſcopus, vir Graecae & Hebraicae eruditus, philoſophicarum diſciplinarum cognitione & theologicis ... pariter ut plurimum ſuetudini ſcriptis librum multis ... de quo Fabr. tom. Biblioth. Lat. med. & inf. aetat. plura afferuntur opera ... nec nomen hac ... ut ſudis tamen ipſa tamen nulla de hoc mentio fit.

(1) Creta Inſulae deſcriptio, ſive Itinerarium a Conſtantino ... Hoc equidem opuſculum ... typis ſunt ſed ex parte ... ad Clar. Laur. Mehus Praef. ad Ambroſ. Camald. Epiſtolas pag. ... eſſe Cyriacum Anconitanum ... deſcriptionem hanc urbem ... quamvis ... ad Nicolaum Nicolum ... eptimus ... conſule Florentiae.

dum, ſorte Nicolaum Niccolum, Praeſtare me. Quum jam alium illum Satarus reſolum longum gentem inquiſiverim, & nullum antiquorum Poetarum dictum invenerim, quod aucto tum, ut Nicolae, paſſim ſermone explicare homines ob hoc in admiratione (ſic) devenit, quorum ſi dicta ipſorum vera ad plenum ... nomen ... ab hac regione, ob tempori longitudinem receſſerant & tanquam antiqua ... dicta quæ non paſſim homines ... ſtigiam agnoſcere literarum ... &c. Porro dari meus ... de tabulas in dabo ... part. ... hac illac impellebatur, ... tali ... tua ... quod ... ſemper ... ſoret ... Florentiam ... tardaret. Fac ... denique ... ſuppetat ſocultas ... tamen ... ſemper ... precor ... brevius ... omnia ... & ... Inc. Tit. ... Reſponſio mea, ... Nicolae, generatim ... excuſabit ...

Pag. 7. b. Autum ... ubi ... porta, ... Luxta ... quitur ... S. Pauli Eccleſiam ... cunas ... (ſic) ... ferventibus ... exſalat, quod ... duplum ... Arnus, quem per medium ... in mare perrumpit.

Pag. 14. b. Prope ad auſtrum magnum & ſerviſſimum ... Romae ... ſocius fabulam Poenos dictum ... atque ... in ... narrant.

Pag. 16. b. Quibus ... Boccatius ... dulci ... Si tamen ... frater ... ut poſſim ... ipſius ... quæ deinde ... (ideſt Candiam) percepit.

Pag. 18. b. Deinde ... regalis Cortonam, quæ in magnitudine quantum ... Florentiæ, ſed plenam ſine ... congit.

Pag. 12. Eſt autem in magnitudine ... noſtra Sancta Trinitas. (1)

P. 44. Et dum in ... Centaurus, dum ... in ſam ... quarum una ... Eccleſia Florentiae eſt, ... ulteriora ... Sanctus ... magna atque ... Vetere ... Deſinit. ... gaudentes ; ...

Codex membranac. Ms. in 4. Sæc. XV cum tabulis quibuſdam topographicis. Conſtat foliis ſcriptis 27.

QUAESTIONES GEOMETRICAE.

Cod. XLIII. I. pag. 1. ANonymi diſpoſitio Geometriæ ... Quadrantis. Inc. Diſponatur Quadrantem ... Deſ. ... figure.

II. pag. ead. b. Item Compoſitio ... (ſic). Inc. Primo ... Deſ. & ſecundum hoc erit ... caſu.

III. pag. 3. Anonymi quaeſtiones geometricae Gallice ſcriptae. Inc. ... Deſ. ...

IV. pag. 31. Anonymi Tractatus Arithmeticae item Gallice, praeter figuras duabus, quarum prima inſcribitur Table ... altera Table ... Inc. ... Deſ. ...

V. pag. 48. b. Anonymi Tractatus de Circulis cum figuris Latine. Inc. ... circuli ... Deſ. in ... figuram ...

VI. pag. 52. Anonymi Tractatus de ... cum figuris Latine. Inc. ... M. Varro ... Deſ. ...

VII. pag. 55. Anonymi de Quadrantibus cum figuris, quarum ultima appellatur Organum Ptolemaei. Inc. ... Deſ. ...

VIII. pag. 58. Methodus menſurandi ... cum figura Italice. Inc. ... Deſ. ...

IX. pag. 60. Practica ad componendum Cylindrum cum figura. Inc. Ad Cylindrum ... Deſ. ... cylindri, quod dicitur horologium ...

X. pag. 61. De compoſitione Horarum cum figura. Inc. Ad componendum ... Deſ. ...

XI. pag. ead. b. Methodus ad inveniendam longitudinem ... cuius extremitatum alterutra non apparet, cum figura Italice.

XII. pag. 63. Quaeſtio Geometrica de menſura quadrati in circulo cum figura, item Italice.

XIII. pag. ead. b. De Cylindro cum ... Inc. ... Deſ. ... in Cylindro ...

XIV. pag. 63. Ratio inveniendi quadratum certae quantitatis abſque figura. Inc. ... Deſ. ... voluerimus.

XV. pag. ead. b. De proportione ... cum figura. Inc. Si ... voluerimus quae

(1) Loquitur hoc de Eccleſia quadam illius ...

Digitized by Google

quos proportio ſit inventa binas figuras circuli ad invicem &c. Deſ. erit ille invicem circuli pars 16 1/7.

XVI. pag. 70. De quibuſcumque circulis, vel aliarum figurarum polygoniis in ipſo vel inſcriptas, vel circumſcriptis prioribus inveſtigandis. Inc. *Quoniam de quarumcumque dicti quantitate circulorum ſeu cujuſcumque alterius figurae &c.* Deſinit imperfecta in verbis: *ſi ea non proportionemque nobis aſſignatum circulum augere voluerimus . . . . .*

XVII. pag. 71. De Specula, inſtrumento Geometrico. Inc. *Specula inſtrumentum eſt, quo loca quaecumque a nobis viſa &c.* Deſ. *ipſas autem ſcis eſt &c.*

Codex chartac. Ms. in 4. maiori Saec. XV. varus manibus exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 72.

LEOPOLDI COMPILATIO DE ASTRORVM SCIENTIA

Ac praeterea

Petri de Alliaco Card. Vigintiloquium de Concordia Aſtronomicae veritatis cum Theologia &c.

Cod. XLIV. I. pag. 1. COmpilatio Leupoldi DI Ducatus Auſtriae filii de aſtrorum ſcientia decem continens Tractatus, cum figuris. Praecurrit Epiſtola Erhardi Radolt Auguſtenſis, ad D. Udalricum de Fronſperg Pontificem Tridentinum, in qua haec notanda ſunt. *Quem autem tam aliquando Geometriae diſciplinas usque quo mortalium vocaret ſere ab aliquas de tacca charitate colligere, perinn, in lumina elementa procedere. & in ſideribus ſcientiae recuperationem enim inſinuatur deſeruerit; haud abſurdum mihi viſum eſt cuiuſdam ſi quame ſi omnes i pas quiddam praecipuum accedunt, ſine omnem Tuo dicare debere &c.* In fine legitur: *Compilatio Leupoldi Ducatus Auſtriae filii de aſtrorum ſcientia explicit feliciter, Erhardi Ratdolt Auguſtenſis viri ſolertis eximia induſtria, & mira imprimendi arte, qua nuper Venetiis, nunc Auguſtae Vindelicorum excellit nominatiſſimus. Quarto Idus Ianuarii M CCCC LXXXIX currente.* Hanc editionem memorat Mattairius Annal. Typogr. Tom. I. pag. 506.

II. pag. 129. In eodem volumine compactus exſtat alius Liber cum hoc titulo: *Vigintiloquium de Concordia Aſtronomicae veritatis cum Theologia Domini Petri de Aliaco DI Cardinalis Cameracen. cujus tamen verba* [1] *in fine vero legitur: Explicit Tractatus de Concordantia Theologiae & Aſtronomiae a Domino P. Cardinali Cameracen. compilatus & completus in civitate Coloniensi Anno Chriſti 1414.* Huic ſubjungitur alius Tractatus ſubjunctus de *Concordia Aſtronomicae veritatis, & narrationis hiſtoricae,* LXIV Capitulis comprehenſus. In fine vero legitur: *Explicit Tractatus de Concordia Aſtronomicae veritatis, & narrationis hiſtoricae a Domino Petro Cardinali Cameracenſi completus in Civitate Baſilien anno Chr. 1414. menſis Maii die decima.* Tum dein ſequitur: *Elucidarium Aſtronomicae Concordiae cum Theologica, & Hiſtorica veritate,* Capitulis XL. comprehenſum. In fine: *Opus Concordantiae Aſtronomiae cum Theologia, nec non Hiſtoricae veritatis narrationibus ipſi et ſiliter, Magiſtri Ioannis Angeli viri peritiſſimi diligenti correctione, Erhardique Ratdolt mira imprimendi arte, qua nuper Venetiis, nunc Auguſtae Vindelicorum excellit nominatiſſimus. IV. Nonas Ianuarii 1490.* Subjiciuntur Typographi inſignia cum defectu, quod alibi occurrit, & adſertum etiam a Cl. Maittairio loc. cit. pag. 518. ubi de hac loquitur editione.

Codex chartac. impr. ut ſupra in 4. Gothico charactere. Conſtat foliis ſcriptis 163.

LEONIS BAPT. ALBERTI DE RE AEDIFICATORIA

LEonis Baptiſtae Alberti de Re Aedificatoria Libri X praevia Epiſtola Angeli Politiani ad Laurentium Medicem Patronum ſuum, & Carmine in fine Baptiſtae Siculi ex Auctoris perſona ad Lectorem. In fine legitur: *Leonis Baptiſtae Alberti Florentini Viri clariſſimi de Re Aedificatoria opus elegantiſſimum, & quam maxime utile. Florentiae accuratiſſime impreſſum opera Magiſtri Nicolai Laurentii Alamani anno ſalutis milleſimo* (1) *octuageſimo quinto, quarto Chalendas Ianuarias.* Cod. XLV.

Codex chartac. impreſſ. in 4. ut ſupra cum ſummariis in margine manu mihi videtur, Angeli Politiani. Conſtat foliis 104.

OPVS ASTRONOMICVM INCERTI AVCTORIS.

Sive

Campani, & Accurſii Parmenſis Opera Aſtronomica.

I. pag. 1. MAgiſtri Campani de Aequatione Planetarum Tractatus cum figuris. Inc. *Primus Philoſophiae magiſter ipſius negavit in ima primo genere diſperitur.* Deſ. *de Mercurio ſupra decimas.* Cod. XLVI.

II. pag. 36. Aſtrolabium ſphaericum compoſitum anno Domini 1303 Dominus Accurſius [2] de Parma fuit (ita enim videtur legi poſſe) principium huius operis. Incipit Prologus: *Totius aſtrologicae ſpeculationis ratio & fundamentum &c.* Deſ. *tunc invicem* &

[1] Hic nullis nominis Leupoldus de Auſtria, theologus magnus fuerat. Bonis tamen nomen non.

[2] Petrus de Alliaco A. MCCCL. natus, creatus Cardinalis Cam. ... A. MCCCCXI. Poſtea Conſilio A. MCCCC ... &c. Conſtantienſi interfuit, deinque obiit Cameraci A. MCCCCXXV. Vid. Fabric. l. c. Tom. V. pag. 136.

[3] Typographi incuria deeſt quadrageſimo.

[4] Nihil de hoc habet Fabricius loc. cit.

Ac in primis annulo ad horas instrumentum componendum procedamus. Tractatus in duas partes divisus est. Prima in [illegible] continet Capitula, Primum de formatione instrumenti inc. Quum igitur favente Domino, volueris hoc instrumentum componere &c. Cap. X. de formatione [illegible] instrumenti completo. Secunda pars nullis Capitulorum numerationibus distincta, quae agit de calculationibus generalibus huius instrumenti, inc. Postquam annuente Deo [illegible] Des. hunc tractatum sub laude Dei finiemus.

Codex chartac. Ms. in fol. Saec. XIV cuius Tractatui de Astrolabio bina columna est exaratus. Constat foliis scriptis 44.

MAGISTRI GUGLIELMI OPERA.

Cod. XLVII. TRactatus de Caelo, & Mundo cum figuris, qui inscribitur alia manu [illegible] Secunda editio Magistri Wilhelmi de Conchis (1). Inc. Quaeris, venerande Dux Northmannorum, & Comes Andegavensium, cur magistri nostri temporis minus credantur, quam antiqui crederentur. Huius rei tantum [illegible] ipsi magistri [illegible] tamen Praelatis ipse intelligi. Des. potestatem & [illegible] intelligendi, & disserendi veniam [illegible] intelligi. Est Dialogus cum Duce Northmannorum & Comite Andegavensi, ubi [illegible] de substantia agitur. In fine subscriptum erat nomen possessoris, quod deletum fuit; [illegible] vero ex [illegible] litterarum [illegible] qui supersunt, [illegible] legi posse [illegible]

(1) Guilielmus de Conchis, quem per [illegible] [illegible] Philosophus, & Theologus [illegible] Philosophiae [illegible] Speculo Naturali Lib. [illegible] XXIV [illegible] & XXV [illegible] Dialogus cum Henrico II. Normanniae Duce & Comite Andegavensi [illegible] Philosophiae [illegible] Merito [illegible] Argentorati A. MDXXXVI. [illegible] Vol. [illegible] Histoire Litteraire de la France par des Religieux Benedictins de la Congregation de S. Maur Tom. XII. pag. [illegible]

(2) In [illegible] Codicis [illegible] [illegible]

(3) [illegible] Martini Gerberti. [illegible] Ecclesiae [illegible] 1768 [illegible] Florentiae A. 1765 [illegible] Mus[illegible] Ord. Minor. Conv. [illegible] musicae [illegible] [illegible] Ang. 1773 [illegible] Opera [illegible] Proportionale Musices Mag. Iohannis Tinctoris [illegible] della Laurenziana [illegible] de seguenti:

i. Explanatio Manus Musicalis,
ii. De Tonorum Musicalium natura & proprietate,
iii. De Notis & Pausis musicalibus,
iv. De Regulari valore Notarum,
v. De Alterationibus [illegible] Notarum.

ipse liber est Iohannis Laurentii della Stupha, quem portavit de Basilea in Florentia.

Codex membranaceus Ms. in 8 Sec. XIII, optime servatus, & cum nonnullis interlinearibus manu paullo recentiori. Constat foliis scriptis 48.

GUIDONIS ARRETINI MUSICA, ET ALII AUCTORES MUSICI

I. pag. 1. ANonymi Tractatus de Musica (a). Inc. De Musica [illegible] quaedam [illegible] Des. [illegible] figuris [illegible]. Cod. XLVIII.

II. pag. 8. Magistri Ioannis Tinctoris in legibus licentiati, ac Ferdinandi Regis Siciliae, Ierusalem, & Hungariae Capellani, Proportionale Musices sive de Proportionibus Libri III. cum nota. Epistola nuncupatoria inscrib. & inc. Sacratissimo ac invictissimo Principi divo Ferdinando &c. Quamquam, o suprema Rex. Des. [illegible] Caput primum Libri I. cuius titulus [illegible] Caput ultimum Libri III. [illegible] Huic operi conclusio [illegible] Nihil de eo habet Fabricius in Bibl. med. & inf. Lat. [illegible] hoc opusculum nobis mandavit Celsiss. ac Reverendiss. Abbas S. Blasii in Silva Nigra [illegible] publici iuris fecerit in Tomo II. sui Operis de Musica Ecclesiastica (b).

III. pag. 21. Musica secundum dictum Guidonem, sive Micrologus (c) in Musica, huius est bre-

vi. De Pausis Musicalibus.
vii. De Arte Contrapuncti.
viii. Proportionale Musices.

Oltre i [illegible] [illegible] Tinctoris [illegible] [illegible] Napoli [illegible] Johannes Tinctoris [illegible] [illegible] Proportionale Musices [illegible] Mag. Joh. Tinctoris in Legibus [illegible] Regis Siciliae Ierusalem & Hungariae Capellani [illegible] [illegible] Joh. Tinctoris [illegible]

(c) [illegible] cuius auctor est Guido Aretinus Monachus Ord. S. Benedicti, ac deinde Abbas S. Crucis [illegible] Aretinae, qui a Benedicto VIII. Papa [illegible] Romam [illegible] Ioanni XIX. [illegible] Musica [illegible] Theobaldum [illegible] Theobaldum [illegible] Ughellius Tom. I. [illegible] [illegible] Theobaldus [illegible] N. XXIII. Vid. [illegible] Ord. Camald. p. 136.

bus in ſummo editus a Domino Guidone potiſſimo muſico, & venerabili monacho, primo a multis [illegible] ſcriptus [illegible] peritiſſimus [illegible]

Gymnaſio muſas placuit [illegible] *ſolitas &c.* & Epiſtola ad Ravennenſes. D. Theodaldum Sanctiſſimum ac Praeſulum dignissimum, qui [illegible] *Dum ſolitae* [illegible] *ſub* [illegible] *ſpeculum* [illegible] D. S. *quoque* [illegible] *perpetuo obſequium.* Sunt dein Prologus, qui inc. *Quum me & naturalis conditio, & bonorum imitatio communis utilitatis diligentem faceret, coepi inter alia Muſicam pueris tradere.* Def. *tamen quibusdam profecit non ſ* [illegible] Liber iſte dem [illegible] Capitum XX. [illegible] *noſtram de* [illegible] [illegible] Def. *fine* [illegible] *per cuncta* [illegible] *ſecula.*

IV. pag. 31. Eiuſdem Guidonis rhythmi Inc.

Muſicorum, & Cantorum magna eſt diſtantia.

Def.

Ordine quo illae [illegible] *ſcripſi.*

V. pag. 33. b. Eiuſdem Guidonis Liber ſecundus (1) in formam dialogi inter Magiſtrum & Diſcipulum, cui titulus *Dialogus in muſica.* Inc. *Quid eſt Muſica? Veniendi recte* [illegible] *& ſoni* [illegible] *ad* [illegible] *perfectionem* [illegible] Def. [illegible] *qui eſt benedictus in ſecula.*

VI. pag. 38. b. Formulae tonorum ſeu humilium [illegible] explanatae, & [illegible] per ſe, & quibus conveniat Muſica (fortaſſe eiuſdem, vel Aureliani) Inc. *Muſicae artis diſciplina* [illegible] *ſtudio* [illegible] Def. *eadem* (*id eſt divina forte*) [illegible] [illegible] *quam traditurum* [illegible]

VII. pag. 45. b. Item dicti eiuſdem Guidonis cum [illegible] in principio, quod inc.

Canens [illegible] *modulis* [illegible] (ſic) [illegible] 19.

Deſi. inc. *Temporibus noſtris ſuper omnes homines* [illegible] Def. *ex* [illegible] *componatur.*

VIII. pag. 46. b. Ipſius Guidonis Epiſtola ad Michaelem Monachum Pompoſianum. Inſcrib. & inc. *Beatiſſimo atque dulciſſimo fratri Michaeli Guido Per anfractus multos deiectus* Def. *videntur intendas VII. & VIII. plagis* [illegible] Edita eſt a Baronio in Annal. Eccleſ. A. [illegible] N. [illegible]

IX. pag. 50. De [illegible] vocum & interpretatione earum ſecundum Boetium. Inc. *Proslambanomenos interpretatur adquiſitus vel* [illegible] Def. *in* [illegible] *litteras* [illegible] *ſecundum* [illegible] [illegible] *litteras* [illegible] *ſecundum* [illegible] *Anno* [illegible] menſis Martii [illegible] a me prolixitate Marcellino [illegible]

X. pag. 56. Anonymi rhythmi, & [illegible] Muſicae. Inc. *Nobis* [illegible] *omnium* [illegible]

Car. Let. [illegible]

XI. pag. 58. Anſelmi Monachi (2) verſus Monaſterii S. Ioannis [illegible] de diviſione Muſicae tres ad Burcardum Archidiaconum Praeſulem [illegible] Inc. *Quoniam* [illegible] *prae* [illegible] D. S. & *nihil* [illegible] *ſumma* [illegible] *pro qua* [illegible] Inſunt [illegible] Capitum XX. quibus [illegible] Libri primum [illegible] *De laude Muſicae* [illegible] inc. *Muſicam* [illegible] Vitinum. *Quid ob hoc de* [illegible] *compoſitionem* [illegible] Def. [illegible] *accederet.* [illegible] Liber [illegible] Guidonis [illegible] Muſicus.

XII. pag. 72. Anonymi Regulae de Contrapuncto. Inc. *Conſonantiae* [illegible] *ad* [illegible] *ſunt ſex.* Def. in [illegible] *phaſis.*

XIII. pag. 73. Anonymi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Inc. *Quia multi antiqui* [illegible] Def. *ac de* [illegible] *&c.*

XIV. pag. 83. Ars Contrapuncti ſecundum Ioannem de Muris (4). Inc. *Quilibet affectans fieri contrapunctum.* Def. *ad omnia tempora ſufficiant &c.*

XV. pag. 86. Anonymi (forte tamen eiuſdem) de arte Contrapuncti, [illegible] Inc. *Volentibus introduci in arte contrapuncti.* Def. *& ſic ſinis eſt per* [illegible]

XVI. pag. 93. Anonymi de arte muſicali [illegible] ex Boethio & Magiſtro Marchetto Paduano [illegible] muſicis. [illegible] verſus [illegible]

Clavis [illegible] *ſeptem ſignis Muſica* [illegible] *&c.*

Lib. inc. *Dicitur* [illegible] *gratia brevem tractatum* [illegible] *intendo.* Def. *ſignum autem* [illegible] *eſt hoc.*

XVII. pag. 118. Item regulae Contrapuncti Iohannis Othobi (5) Carmelitae. Inc. *Sciendum quod Contrapunctum ſemper debet incipi & finiri per conſonantiam.* Def. [illegible] [illegible] *brevis in ea* [illegible] [illegible] Sequuntur quatuor octo muſicae, [illegible] Codex, ſed [illegible] praemiſſo [illegible] ſaeculi XVI. [illegible] in fine *Dialogus de Muſica incerti auctoris*, quem [illegible] ſubiicimus (6).

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. in cuius prima pagina nomen poſſeſſoris adſcribitur *Franc. de Corsi*. Conſtat folii ſcriptis 119.

D [illegible]

(1) Ita, inſcribitur in Codice.
(2) Super hunc [illegible] [illegible] [illegible]
(3) A Trithemio Cap. 294. [illegible] A. C. [illegible]
(4) De de Muris [illegible] [illegible] [illegible] Cap. 560. [illegible]

[illegible] Muſicae [illegible] Codice Regio [illegible] Vid. Fabric. Bibl. med. & inf. Lat. Tom. IV. pag. [illegible]
(5) Nihil de eo apud Fabric.
(6) Quem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

PLVTEVS XXX.

QVI CONTINET MSS. CODD. XXVII. EDITOS III.

EX QVIBVS QVINQVE SVNT ITALICE SCRIPTI (1)

C O D E X I.

PTOLEMAEI TABVLAE GEOGRAPHICAE.

PTolemaei Coſmographiae Libri VII e Graeco in Latinum converſi ab Iacobo Angelo, ſive Angeli filio de Scarparia (2) Etruriae oppido, Emmanuelis Chryſolorae diſcipulo, & Secretario Apoſtolico. Licet titulo Opus, & ſubſcriptione dedicatoria Epiſtola deſtituatur, ſermo tamen hanc miſſam eſſe Alexandro V. Pontifici Maximo. Inc. *Ad tempora Claudii Ptolemaei viri Alexandrini* &c. In ea notanda ſunt haec. *Ceterum Geographiam, hoc eſt terrae deſignationem ... illud ... Graece conceptum; quam appellationem ... ſemel noſtri eruditiſſimi Manuel Conſtantinopolitanus, ſuccesſit vero ... Graecorum ſerendi noſtri apud nos ... praeceptor, dum in Latinum eloquium id transferre, ad verbum licet pariter ... non malim; ſed nos in Coſmographiam id vertimus; quod vocabulum licet etiam Graecum ſit tamen apud Latinos ita uſitatum est, ut iam pro noſtro habeatur; credamusque etiam iam, ſi id, quod transfuimus ... omnino illud in Coſmographia ... ſe ſe.* Deſ. ... *Ptolemaeum ipſum Latine loquentem* ... Poſt Capitum XXIV. Tabulam Liber I. inc. *Coſmographia deſignatio, imitatio eſt menſurae orbis, cum his, quae fere univerſaliter ei iunguntur* Lib. VII. deſ. ... *traditiones.* Inde ſequuntur pag. 65. Tabulae Geographicae XXII ... variiſque coloribus tam excellenter pictae ut nihil magnificentius hoc in re excogitari poſſit. Prima eſt deſcriptio totius mundi ultima Palaeſtinae ſive Terrae Sanctae. In prima ſingulari pagina egregie picturam marginem undique cernit, & in littera initiali Ptolemaeus ipſe cum ſphaera exhibetur. Aliae occurrunt miro artificio elaboratae picturae in principio ſingulorum Librorum, & in litte-

ra initiali Libri III. in quo de ſex Italiae regione pag. 25 Lilium rubrum, inſignia populi Florentini, exprimitur.

Codex membranac. Ms. in fol. atlantico Saec. XV. vere inſignis, & ornatiſſimus. Conſtat foliis ſcriptis 117.

PTOLEMAEI TABVLAE.

Cod. II.

CLaudii Ptolemaei Coſmographiae Libri VII. interprete eodem Iacobo Angelo, ut in Codice praecedenti. Heic tamen additur Liber VIII. praeviis Capitum Tabula, qui inc. *Quoniam quidem oportere* &c. Deſ. *uſque ad utroſque polos Zodiaci.* Tum minio rubris litteris legitur: *Claudii Ptolemaei viri Alexandrini Coſmographiae octavus & ultimus liber explicit feliciter.* Hic etiam Liber VIII. comprehendit Tabulas XXVII. cum ſuis deſcriptionibus ad ſingulas, quarum prima eſt deſcriptio mundi totius, ultima Inſulae Taprobanae, & ceterarum adiacentium. In principio Epiſtolae nuncupatoriae, quae inſcriptione caret, Alexander V. Pont. Max. exprimitur, qui ſuſcipere ſibi opus offerentem excipit. In initio Libri I. Ptolemaei barbati effigies exhibetur. Singulae initiales litterae Librorum & Capitum auro intextae ſunt. In calce legitur: *Liber Laurentii Petri Franciſci de Medicis N. I.* In prima autem pagina haec olim inſcriptio legitur: *dell' Illuſtriſſimo & Eccellentiſſimo S. Duca di Firenze Coſimo de Medici.*

Codex membranac. Ms. in fol. atlantico Saec. XV. ornatiſſimus, & elegantiſſimus. Conſtat foliis ſcriptis 117.

(1) Horum recenſionem in Tomum poſtremum reiiciemus.

(2) Iacobus Angelus a Scarparia Vallis Mugellanae opp. de quo vide doctiſſ. Cl. Laur. Mehus in Syllogis Epp. Leonardi De ... Pag. ... pag. XXXIII. hanc Ptolemaei Coſmographiam Latine vertit, dicavitque Alexandro V. anno MCCCCX. Ibi vero ... argumentis confirmat. Quod porro in Ptolemaei eandem interpretem tabulis ... eundem Laur. Mehus eruditiſſimum profeſſorem ad Ambroſii Camald. Epiſtolas ... in qua plurima de laude Iacobi Angeli memorat.

PTO-

PTOLEMAEI GEOGRAPHIA.

Cod. III. PTolemaei Coſmographiae Libri VIII. cum inſignita Tabulis elegantiſſimis, auro variiſque coloribus mirifice expreſſis a pag. 75. uſque ad finem, interprete Iacobo Angelo. Prima Tabula eſt deſcriptio totius Mundi, ultima Taprobanae Inſulae. Initiales litterae & tituli, non modo ſingulorum librorum, ſed etiam Capitum, auro ſunt ut nihil elegantius & magnificentius hac in re excogitari umquam poſſit. Praemittit Epiſtola, quae ita inſcribitur & inc. *Illuſtriſſimo Principi ac Domino Domino Borſio Duci Mutinae ac Regii, Marchioni Eſtenſi Rhodigiique Comiti Donnus Nicolaus Germanus. Iam Non me fugit, Illuſtriſſ. Princeps, quam quae ſummo ingenio exquiſitaque doctrina Ptolemaeus Coſmographus prodiſſet, in his aliquid novare omnino non ſine in his noſtri laboris in maledicorum reprehenſiones incurrerem. Omnes enim qui bene noſtrum poſſederint quae his tabulis quas ad Te miſimus, contineri viderint, geometricae praeſertim rationis ignari, ab ea, quam Ptolemaeus edidit paullulum abhorrentem, certe me vel imperitum, vel temerarium arguent. Nam plerique aut ignorabunt quid egerimus, aut temere uſus eſſe temere opus contemnere affirmabunt, quorum al quo ex parte illud immutatum cernent.* Inde tabulas ſui ea diligentiae incredibili in dubiis ubi hiſce gentes plures chartas rationem nobis ſubdatque. *Quin hoc ignari poſſiunt, ut dixi, parum ad votum aſſecuti ſumus, eorum dicere aliud Principe ingenerentur, nemo ſunt te dignior nobis viſus eſt, ad quem perſequum diſſimeremus. Tu enim ſolus es, ſi verum fateri volumus, in omnibus Italiae Principibus qui & tabulas ſcripſi, ac plurima multum delectatis & qui plures in ea ſcholis re, & in caeteris aliis multis excellentes & doctos viros penes te habeas, qui facile valeant, ſi quid a nobis erratum fuerit, reprehendere, & laudare, ſi quid recte factum. Nam ut alios omittam, qui in urbe tua his temporibus philoſophantur, qui in mathematica ſumme Blanchinum & Petro Bono eiusque in phyſicis doctior, quis in medicina Senonis maior, & Franciſco fratre in diſſeſtum etiam ac philoſophia ſubtilior quo me cumulo ac peritiſſimi viro Franciſco Priſcellano, peritior, quo in theologia Ioanne Gatto ſubtiliore, eundemque litteris Graecis & Latinis ornatiore? quis denique in omni genere doctrinae Hieronymo Caſtellano praeſtantior? Deo non certe deſſet. Illuſtriſſime Princeps, ſi multos excellentes viros qui hac tempeſtate tuam urbem incolunt enumerare, aut aliorum virtutes perſequi velim, qui ſunt illarum non cenſiderent, niſi te ſolum hac noſtra aetate numerarent, qui quum probe nunc virtutem unus mortalium decorem iſſe praeſtantes doctrina virtus ſublevarit, & ab tenui ante ad legendi, aut ſcribendi negue non traducerem in Italia te igitur, Iniquiſſime Princeps & Italiae Nobilitatis decus, hoc quod Tibi dedicavimus opus, quod non tam cognoſcendi quam emendandi cauſa ad Te mittimus, Quare ſi quid in eo reprehenſione dignum offenderis, quaeſo ut mente potius excellenti ingenii quam magnitudini, et difficultati operis adſignandum putes. Sic autem me in commutatione omnium ordinum non fruſtra in hoc ipſo ex laboriſſi comperies, reciperes Tu autem atque et me, ut in multis alii, quae adhuc extent ſuperſunt diverſarum artium nobis per tuum beneficentiam ac liberalitatem alios ingenio detinet exercere. Vale.* Ptolemaei Opus ſtruit ac deſinit, ut ſupra in Cod. II. hoc Pluteo. Inter Libri I. Ptolemaei ipſius effigies depicta eſt.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus & ſupra quam dici poſſit ornatiſſimus, binis columnis exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 134.

PTOLEMAEI GEOGRAPHIA.

PTolemaei Coſmographiae Libri VIII. cum inſignita duabus Tabulis elegantiſſimis ab ipſomet artifice, cuius induſtriae ſuperius ab deberemus Codicem, miro arte ac magnificentia delineatis, quae incipiunt a pag. 69. cum iisdem Ptolemaei in prima operis littera, titulis Librorum, & Capitum luteis, auro variiſque coloribus egregie depictis. Prima Tabula exhibet totum Mundum, ultima Inſulam Taprobanam. Deſideratur hoc Epiſtola nuncupatoria, totus eorum exſtat tabula, littera N, non tamen, qui totum paginas marginem ambit, ſpatium ad eam exornandam relictum. In fine autem, manubus litteris legitur: *Claudii Ptolemaei viri Alexandrini Coſmographiae octavus & ultimus Liber finit. Opus Domni Nicolai Germani.* Cod. IV.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. elegantiſſimus & undequaque ornatiſſimus, binis columnis exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 131

PTOLEMAEI TABULAE.

PTolemaei Coſmographiae Libri VIII. interprete Iacobo Angelo, cum eiuſdem Epiſtola nuncupatoria ad Alexandrum V. Pont. Max. ut in Codicibus praecedentibus, ſed ſine Tabulis. In fine membrana legitur: *Claudii Ptolemaei Coſmographiae viri Alexandrini octavus & ultimus Liber explicitus. Amen. Scriptus & completus de mandato excellentiſſimi & famoſiſſimi viri utriuſque iuris Doctoris* . . . . (1) *ſub anno Domini MCCCCXXXVI. die vero quarto menſis Ianuarii, tunc in Civitate Ferrarienſi Archiepiſcopi, per me Iohannem de Rees de Dyeſteken Coloniens. Dioeceſis Clericum.* Cod. V.

Codex chartac. Ms. in 4. maiori Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 179.

(1) Expunctum nomen, ac deletum eſt nomen huiuſce Doctoris

PTO-

PTOLEMAEI MAGNA COMPOSITIO GEORGIO TRAPEZUNTIO INTERPRETE.

Cod. VI.

PTolemaei Magnae Compositionis, seu Almagesti Libri XIII cum figuris Geometricis Graeco ab [illegible] conversi, interprete Georgio Trapezuntio (a). Praefatio ad Sanctissimum Dominum nostrum Sixtum quartum Pont. Max. Andreas Trapezuntius. Georgii filius in primam Almagesti Ptolemaei traductionem Gl[illegible] Inc. *Eruunt* [illegible] *per literas pater meus Georgius Trapezuntius optime, & omni doctrinae genere insignis, Beatissime Pater, absolvi se magnam illam Ptolemaei Compositionem, quam Almagestum vocant, ex in Latinum e Graeco conversa* [illegible] *fuisset usque adeo ex [illegible] Libri I. Inc. Perspicue bene [illegible] o Syre, qui [illegible] philosophati sunt [illegible] philosophiae partem* [illegible] Desinit Liber ultimus [illegible] *Composition*[illegible]

Codex chartaceus Ms. in fol. Saec. XV. nitidissimus & elegantissimus. Constat foliis scriptis 194.

STRABO DE SITU ORBIS GUARINO INTERPRETE.

Cod. VII.

STrabonis Cappadocis, seu Graeci, vel Amisium Scriptoris celeberrimi de Situ Orbis, seu Geographiae Libri XVII a Graeco in Latinum conversi, interprete Guarino Veronensi, cum duabus ejusdem Praefationibus, altera ad Nicolaum V. Pont. Max. altera ad [illegible] quatuor D. Jacobum Antonium Marcellum Venetum. Prima Inc. *Summae plerumque rerum* [illegible] *Dei* [illegible] *Strabo* [illegible] *& ea* [illegible] *designare* [illegible] *& Latinitate* [illegible] *Guarino Veronensi interpretationem* [illegible] *qui se* [illegible] *Nicolao* [illegible] *denique mandavit.* Altera Inc. *Viteri* [illegible] *qui* [illegible] *ad posteros* [illegible] *qui prorsus est, Dei* [illegible] Lib. I. Inc. *Si ad philosophum* [illegible] *quam* [illegible] *tempore* [illegible] *considerandum* [illegible] *esse primum* [illegible] *& discernere* [illegible] *fuisse* [illegible] minioribus litteris adscripta sunt haec [illegible] *Tibi* [illegible] *& alium* [illegible] *Guarino Veronensi* [illegible] *in Latinum conversi* [illegible] *Domini* MCCCCLXII (videtur [illegible] numerica X. [illegible] legendum

sit LVI) [illegible] Id. Jul. *Ferrariae.* Mirum supra modum has praefationes omissas fuisse in [illegible] Aedib[illegible] [illegible] apud I. Wolferi [illegible] Tom. II. fol. sine [illegible] Voluminis primi adf[illegible] Epistolae & Praefationes, quae partibus Strabonis [illegible] praefixae erant. Fabricius in Bibl. med. & inf. Lat. Tom. III. pag. 119. [illegible] edit. [illegible] 4. haec habet ubi de Guarino Veronensi: *Latine versos X. priores libros Strabonis,* [illegible] *Nicolai V. suscepit, &* [illegible] *Jacobo Ant. Marcello,* [illegible] *prodiit Romae MCCCCLXX. [illegible] MCCCCLXXII. fol. ac deinde* [illegible] *Libros Strabonis* [illegible] *vertit Gregorius Tiphernas* [illegible] Sed [illegible] in Opere [illegible] Lib. III. [illegible] Strabonis Libros [illegible] a Graeco in Latinum [illegible] Videndus etiam Clariss. Apostolus Zenus *Dissertationes Vossianae* Tom. I. §. XLII. pag. 219. [illegible]

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. [illegible] Initio [illegible] in prima pagina [illegible] Nicol. V. [illegible] singulorum librorum elegantissima [illegible] Constat foliis scriptis 336.

STRABONIS GEOGRAPHIAE LIBRI VII. INCERTO INTERPRETE.

Cod. VIII.

STrabonis Geographiae Libri VII posteriores a Graeco in Latinum translati, interprete Gregorio Tiphernate (b) [illegible] comprehendimus ex [illegible] quem Codex sequenti [illegible]

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XV. [illegible] legitur: *Liber Maffaei Vegii.* Constat foliis scriptis 132.

STRABONIS GEOGRAPHIA.

Cod. IX.

STrabonis Geographiae Libri XVII a Graeco in Latinum conversi, interprete Guarino, cum Praefatione ad Paullum II. Pont. Max. auctore Anonymo, [illegible] Ptolemaeo [illegible] & cum Epistola nuncupatoria Guarini ad Nicolaum V. & ad Marcellum, quas in Codice VII. recensuimus. In prima [illegible] quae [illegible] *Geographiam* [illegible] *Beatissime Pater Paule II.* [illegible] haec [illegible] commemorat: *Hoc* [illegible] *hominibus* [illegible] *non esse* [illegible] *se* [illegible] *Paulo II. Veneto Pont.* [illegible] *Episcopus* [illegible] *post quadriennium* [illegible] *ver-*

(a) Georgius Trapezuntius [illegible] XII. Aug.

(b) [illegible] Nicolai V. Pont. Max. [illegible] Zenus *Dissertationes Vossianae* [illegible] G. [illegible]

[illegible] Tom. II. §. 17. seq. [illegible] Veronae [illegible]

(c) [illegible] Cl. Fabric. Bibl. med. & inf. Lat. Tom. III. pag. [illegible]

Digitized by Google

vix enim inſpectam. Nunc medius illam mei ſcriptor Principis demiſſus iudicetur ſum in ſanctis. & quanta Altiſſimi hoc ipſe in hectum igneſcens omnes arcifentur mee, & per te. Amor Suolli, non altri in indulſimam, atque elegantiſſimo Pontificis ſui Dataſtimo (1) ad eum Sacchimeum Dataſ. Omnes Magiſtratus tuum. ſumus. Nam quod illam iam certius amicus mens veſt ſi ſuetus, ac vitiaſ ſumus magne rei vel plus nunc verteret, ac obſante, tunc ut ego ille tuam laceſſite iurum, & iuſte tractat videtur, non qm dente a te tam fid pateret mearum ſummae exemſſi &c. In hac Epiſtola legitur, uti inſcripta ſitulo: Bartholomaeus Fontius Gir. Benucepſi. Teneo ſin Thome Ludovici F. proprio hanc praeclare S. Inc. Apollonii Tyrnaei Pythagorici ... eni ut veram philoſophe conſtitutionem &c. Deſ. haec ad Te in libero ac ferviſſi, quo iis & Studiorum ſamiliaren, & praeguoſh ac ſinduoſiſ tuum ipſi non ignorabunt Vale & me quod ſoces, ama. In de legitur Studium Amaſius Simplicii illi ſui ge graphiae ejus ſum quod homines hic celluſh ... inſenſo invenitur poſteroſ que exiſt ſunt el I genus conjunxi corvant. Anno Sal. M CCCC LXXX ſeptimo Kal. Septembris.

Codex chartaceus impreſſus in ſupre in ſol. minon cum ſlammate quodam Arabiſmaſiorpali in prima pagina depicto. Conſtat paginis 3 7.

VITRUVIUS DE ARCHITECTURA. CATO DE RE RUSTICA.

Adde etiam,

M. Terentii Varronis Rerum Ruſticarum Libros duos.

Cod. X. I. pag. 1. Vitruvii de Architectura ad Caeſarem Libri X. cum pulcherrima pictura in prima pagina duo ſecularium ... in quorum primo Vitruvius Inſpiratur qui Caeſari opus offert ſuum, procaribus adſtantibus. In altero vero operarii circa ſedantes in hamuyalo decet ipſa in cathedra ſedam. Procemium ſed: *Quum divina tua mens, & numen, Imperator Caeſar,* D. ſ. *men pac hic voluminibus operae omnia de ſe plus rei num.* Lib. I. ... *Architectura eſt ſcientia plu bu diſciplinis & variis erudi ... mibus ornata.* Vltimus deſ. *haec conſtitutione ſorentes non erit.* Explicit Liber Decimus de Architectura. Conveniunt enim ſub Legenda cum nota Guilelmi Philandri Caſtillionii apud Ioannem Tornaeſium, minat in 4. a pag. 1 uſque ad pag. 445. In hoc autem Codice ultimum Caput in quo agitur *de Fuſoris*, deeſt in edito exemplaribus.

II pag. 61. Marci Catonis de Re Ruſtica Libri duo, ſummopere quod ſuiſſe partis aliqua annotare tui pi bus ... quam ab pinquiſſimo hominę ſubſtra aſſe unde rec in minuit, ut ſolet vidatur Antonii Cocalus, viri doctiſſimi, ... dum in vivis erat amiciſſimi, in ſuperiori pagine margine adſcripſit O. Stilet. Incipit igitur Liber primus a verbis ... *elevantur, ... debuit ... lebat &c.*, quia quadam verba in editione In. Matthia Geſner Lip. ia per Caſp. item Fritſch. MDCCXXXV 4. leguntur p. 9. §. 3 linet 5 Tom. I. Secundus deſ. *nec ... nec vermes tangent*, ut in cit. edit. a dicta pag. 9. ad pag. 124.

III pag. 78 *b* Marci Terentii Varronis Rerum Ruſticarum de Agricultura Lib. I II. Primus inc. *Tuum mihi utrum ſuſciperem fundus ... hic ſi ... ſi hereat.* Deſ. ſecundus *ſcripta quam capſae habiti*, In edit. cit. a pag. 131 ad pag. 384. Notandum tamen multum abeſſe Codicem hoc nos deſcripſimus (1). In ſine legitur ... ſubſcriptio: *... Thomas ... Cum ... (b)*

Codex membranaceus Ms. in folio minori Saec. XIV ... ad finem extrahendum litteris initialibus Librorum, & Capitum ... A. MCCCLXIII. Conſtat foliis ſcriptis 116.

VITRUVIUS.

Vitruvii de Architectura Libri X ut in Codice ſuperiori. Deeſt hinc tamen Caput ultimum Libri X. quod in ... Codice ... ſit tamen *de fuſoris*. ... itaque Liber X. ... verbis *... totum corpus omnes architecturae membra ... ordines expoſui* ... ut in ... Notandum apparet ... in principio appoſitam, & ... hos lineam ... *L. Vitruvii L. I. Ordines & ... Liber primus de Architectura ſ... ſ... ...* Cod. XI.

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saec. XV eleganter ... cum iconem Vitruvii in principio ac Medicea ſtemmata, ... ſeque ornamentis ... adſcripſiſſe ... lapidis. Conſtat foliis ſcriptis 180.

VITRUVIUS.

Vitruvii de Architectura Libri X. ad Caeſarem ut in Codice XI. ſuperiori. Cod. XII.

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Saec. XV ... Vitruvii & ſtemmata Medicea, aliaque ornamenti in prima pagina ... legitur *Liber Petri de Medicis Coſ. ſil.* Conſtat foliis ſcriptis 137.

(1) Trancheſiana.

(1) Hic locus ... MDCCLXXII ... impreſſionibus Vid. ... Lib. ... *... confirmatur ... commodius ...*

(b) Vid. quae de Politiani collatione ... ad ſidem Codicum Med. Biblioth. ipſod i ... de Re ... Varroni per Nic. ... in ... ſuper ... Epiſt. ... MDCCLII. 4. p. 88. ... Opus ... in ... Florent. MDCCLXVI. 4. pag. ... ſeqq.

VITRUVIUS,

Cod. XIII. **V**itruvii de Architectura Libri X. ut in Codice XI. [illegible]

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIII. optime servatus, & a me collatus anno MDCCLVII. Constat foliis scriptis 53.

PROSPECTIVA VITELLIONIS,

Cod. XIV. **W**itellionis genere Thuringorum Germani Opus Magnum Perspectivae ad Fratrem Wilhelmum de Morbeka Libris X comprehensum, in quibus [illegible] propositiones occurrunt figuris geometricis earum demonstrationem [illegible] in margine affabre delineatis. Epistola nuncupatoria inscribitur & inc. *Veritatis amatori Fratri Wilhelmo de Morbeka Witelo filius Thuringorum, & Polonorum ...* [illegible] *perfectionem Subsistentium ...* [illegible] *appetentiam ...* [illegible] *Deus, in quo ...* [illegible] Opus [illegible] *... Explicit Perspectiva Magistri Witelonis de Pollonia ...* [illegible] Nihil de hoc apud Fabric. [illegible]

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XIV. optime servatus. Constat foliis scriptis 166.

M. MANLII ASTRONOMICON,

Cod. XV. **M**. Manlii Poetae clarissimi Astronomicon Libri V. ad Caesarem Augustum cum mana harum [illegible], Primus inc.

Carmine divinas artes, & conscia fati,
Vltimus desi.

Totus & accensis mundus flagraret Olympo,
Sequitur Poetae brevis Vita auctore anonymo quae inc. *Marcus Manlius Mallius* [illegible] *cerentem* [illegible] *Deo* [illegible] *adsequi volumus,* [illegible] Inde tabulae argumentorum, quae in singulis Libris pertractantur.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidissimus cum pictura in prima pagina, & stemmate possessoris. Constat foliis scriptis 94.

M. MANLII ASTRONOMICON,

Cod. XVI. I. pag. 1 **M**. Manlii Astronomicon ad Caesarem Augustum Libri quinque cum vita Poetae in fine, & tabulis argumentorum cuiuslibet Libri. Hoc Exemplar abundat scholiis marginalibus, & interlinearibus glossis nonnullis, manu Laurentii Bonincontri, qui tabulam quoque Capitum in principio notavit digestam ab illo, quam in fine editam monuimus. Prope finem vero, scilicet pag. 65. ubi adfertur brevis notitia de vita Poetae, quam etiam ... [illegible] Codex praecedens, in adnotatione quadam ait idem notarius, se hoc Opus legisse Neapoli. Ea haec verba: *Alii dicunt,* [illegible] *Poetae,* [illegible] *Laur. Bonincontri* [illegible] *quod transtuli Neapoli* [illegible] *C. Manlii Poetae illustris Astronomicon* [illegible] *Augusto* [illegible] *Tiberii,* [illegible] *quod quam multa indicant,* [illegible] *II Libro*

[illegible] *Capricornus* [illegible]
Convertit visus, [illegible]
Mavor in Augusti [illegible]
Et [illegible] *ad Augustum* [illegible] *non* [illegible]
sed [illegible] Summaria quoque singulis Capitibus sunt praemissa, quae videntur exarata manu presbyteri Laurentii, Codicis huius possessoris.

II. pag. 67. Aratus Germanici ad Augustum, una cum amplissimis notis Ms. eiusdem Laurentii Bonincontri. Inc.

Ab Iove principium magno deduxit Aratus.
Desi.

Hunc eadem tibi signa dabunt [illegible]
Pisces.

In fine legitur: *Bononiae impressum per me Vgonem Rugerium, & Dominum Bertochum anno Domini M.CCCC.LXXIV. die* [illegible] *Martii.* [illegible] Inde subiicitur in bula literis: *Iste liber est mei presbyteri Laurentii Sancti* [illegible] *Laurentii* [illegible]

Codex impressus ut supra notandum in pulcro charactere in 4. maiori, optime servatus. Constat foliis 85.

(a) Vidi hanc ipsam editionem apud Livium [illegible] *Francisci* [illegible] *Mallei* [illegible] [illegible] explanatum per me Franciscum de [illegible] Volaterranum A. N. [illegible] In fine vero [illegible] *Phaedrus* [illegible] *A. V. C. MM. CC. XLIV.* [illegible] *Roma per il Komarek* [illegible] pag. 100.

Digitized by Google

ZEHELIS INTRODVCTORIVM IN ASTRONOMIAM.

Cod. XVII. ZAhelis Bebriz (1) Iſraëlitae Introductorium ad Aſtrologiam, & de quaeſtionibus, & electionibus horarum, & de temporibus, cum duabus tabulis in fine, quarum una eſt de terminis Aegyptiorum, altera vero de certis Planetarum, auctore anonymo. Inc. *Scito quod ſigna ſunt XII. ex eis ſex ſunt maſculina.* Deſ. *[illegible] rubricam depoſitione Regni, ſi Deus voluerit. Explicit Zahel Bebriz Iſraëlitae.* In calce pag. 70 b. rubrica adſcriptum eſt *Iſte liber pertinet Laurentio Petrini & Laurentio Filii.* In ultima tandem pagina haec alia occurrunt: *Die ſabbati 18 menſis Iulii. Sed [illegible] fuit nata Conſtantia filia Domini Regis Tancredi, & fuit in illa hora, ſecunda ſolis poſt meridiem [illegible] &c.*

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIII. cuius prima pagina, olim, ſed [illegible] manu ſuppleta eſt. Conſtat foliis ſcriptis 71.

POMPONII MELAE COSMOGRAPHIA.

Seu potius

Vibius Sequeſter, Pomponius Mela, & Serenus.

Cod. XVIII. I. pag. 1. NOmina Fluminum, Fontium, Lacuum, Paludum, Montium, Nemorum, & Gentium per alphabetum digeſta ad Virgilianum filium, auctore Vibio Sequeſtre. Inc. *Vibius Sequeſter Virgiliano filio S. Quanto ingenio ac ſtudio, fili chariſſime, apud plerosque poetas &c.* Deſ. *Vulſci Italiae Europae.* Hunc libellum primus edidit [illegible] Romae [illegible] in 4. apud Jo. de Beſicken, deinde Aldus Venet. MDXVIII. in 8. cum Mela & aliis.

II pag. 9. Pomponii Melae περὶ τῆς Κοσμογραφίας Liber. Inc. *Orbis ſitum dicere aggredior.* Deſ. *atque Atlantico litori terminus.* Concordat cum edit. Lugd. Batav. apud Iordanum Luchtmans MDCCXXXXVIII. in 8. cum notis I. Gronovii a pag. 1. uſque ad pag. 304. ubi in tres Libros dividitur.

III pag. 52. b. Anonymi deſcriptio Orbis ex Ptolemaeo Alexandrino charactheribus coloris. Inc. *Terrae noſtrae habitabilis ſitus in tres maximas partis diviſus eſt &c.*

IV pag. 55. Ex Sereni Chronica Excerptum, quod continet compendiariam deſcriptionem totius Orbis terrae partium, & primam trium mundi aetatum. Poſt nonnulla in principio, in quibus praefatur auctor de methodo in hac Epitome ſervata, Inc. *Omne igitur hoc quidquid eſt, cui mundi cuiuſque nomen impoſuimus, unum id eſt, & uno ambitu cuncta complectitur partibus differt, &c.* Deſinit in anno Mundi MMMCXXIV. in verbis: *quod mulier* (ſc. *Semiramis*) *non tantum non modo feminas, ſed etiam viros anteiret.*

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. in cuius calce legitur: *Liber Georgii Antonii Veſpucci.* Conſtat foliis ſcriptis 67. Montfauconius in hoc etenim aeo Codice perperam repetit titulum Codicis ſuperioris, qui eſt *Zahelis Bebriz Iſraëlitae.*

POMPONIUS MELA.

Adde etiam

Vibius Sequeſter.

I. pag. 1. POmponii Melae Coſmographia, cum indice locorum in principio, per ordinem alphabeti digeſto. Reliqua concordant cum Codice praecedenti §. II. Cod. XIX.

II pag. 79. Vibius Sequeſter de nominibus Fluminum &c. ut in dicto Codice §. I. Literae ultimae paginae aevo fere conſumptae evanuerunt. Subſcribuntur verſiculi:

Meum ſcriptori ſolvatur cena bis bona,
Feſtis ſint pia laudetur Virgo Maria.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIV. in cuius initio legitur: *Ant. Petri de* [illegible]. Conſtat foliis ſcriptis 91.

POMPONIUS MELA.

Ac praeterea

Vibius Sequeſter.

I. pag. 1. POmponii Melae Coſmographia, ut in ſuperioribus Codicibus. Adiiciuntur in fine pag. [illegible] 58. quandam de Germanorum, Gallorum, Britannorum, & Alexandrinorum moribus ſine titulo, quae inc. *In omni Gallia eorum hominum, qui aliquo ſunt numero atque honore genera ſunt duo.* Deſ. *Alexander edixit, ne quis ipſum alius, quam Apelles pingeret, quam Pyrgoteles ſculperet, quam Lyſippus in aere duceret.* Tum ſubditur: *Liber Pomponii de Coſmographia finit Nicolaus Antonius de* [illegible] *ſcripſit.* Cod. XX.

II. pag. 67. Vibius Sequeſter de Nominibus Fluminum, Montium &c. ut in dictis Codicibus. In calce legitur: *Liber Petri de Med. Coſ. Fil.*

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. elegantiſſime exaratus, & pictura in prima pagina exornatus, cum icone [illegible] & ſtemmate gentis Medicaeae. Conſtat foliis ſcriptis 78.

(1) Vid. Bruckerum Hiſt. Critic. Phil. Tom. III. pag. 112.

POM-

POMPONIVS MELA,

An praeterea

Vibius Sequeſter.

Cod. XLI. I pag. 1. POmponii Melae Coſmographiae Liber [illegible] in ſuperioribus Codicibus. In fine legitur: *Liber Coſmae Johannis de Medicis.*

II pag. 18. b Vibius Sequeſter de nominibus Fluminum &c. ut ſupra.

III pag. 36 Sequuntur nomina Provinciarum & Urbium, praecipue Galliae, ſine ullo auctoris nomine. In fine legitur: *Liber Cohin Petri Salvatici, & inſra: Liber Coſmae Johannis de Medicis.*

Codex membranaceus, Ms in 4. Sec. XIV optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 39.

RAGGII TRACTATVS ASTROLOGICVS,

Cod. XLII. I pag. 1. RAggii (a) Florentini de Aſtrologia Capita duo [illegible] purpureo titulo decorata ſi qua ex Epiſtola *Reverendiſsime Domine ſeu D. Jo. de Medicis [illegible] Gentilis Matris in Domino Domini Cardinalis, Quem inter cetera [illegible] [illegible] ab alvatie pollet, Ampliſs dignitſsim [illegible] [illegible] quae mathematica appellatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam in aſtronomia [illegible] [illegible] [illegible] differentia temporum, tum Ampliſs. [illegible] nuper. Prodeat igitur [illegible] [illegible] quidquid eſt hic libelli. Itaque [illegible] [illegible] primum facere operae [illegible] [illegible] Vale.*

Inde ſequitur auctoris aſtrologiae [illegible] brevi [illegible] quod eſt [illegible]. *Quam quam praeclara [illegible] [illegible] genere [illegible], ſapientiae [illegible] ad aſtrorum ſcientiam [illegible] [illegible] non diſcerenda [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible] planetarum [illegible] [illegible] [illegible] perbendi. Itaque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bene [illegible] Deo [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] planetas non [illegible] [illegible] [illegible] de ſole, [illegible] [illegible] differentiam*, Caput I. [illegible]. *[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]* Secundum Caput [illegible] [illegible] [illegible] *[illegible] Optimo Maximo, qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].* Fere. Hoc Opuſculum [illegible] [illegible] [illegible] ſeſſe Fabric. [illegible] (a)

II pag. [illegible]. Sequitur alia manu Iacobi Phyſici & aſtrologi Hiſpani Iudicium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] *[illegible] [illegible] [illegible] Phyſicus & Aſtrologus Hiſpanus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] anno 1479 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. De [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Phyſicus & Aſtrologus Hiſpanus [illegible] [illegible]* (b)

Codex partim membranaceus, partim chartaceus, Ms. in 8. Sec. XVI membranaceus quoad Raggium, & [illegible] [illegible] [illegible] quoad vero Iacobum Hiſpanum chartaceus, [illegible] [illegible] [illegible] *[illegible] [illegible] [illegible]* quod [illegible] [illegible] [illegible] Codicem [illegible], Conſtat foliis ſcriptis 47.

HYGINVS DE MVNDO ET SPHAERA,

HYgini de Mundo & Sphaera Libri typis excuſſus ſine impreſſionis nota, in quorum fine legitur ſequens Epigramma: Cod. XLIII.

Sidera [illegible] [illegible] coelo translata ſub [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] perlegat hymnum
[illegible] Auguſt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Dum [illegible] [illegible] regna ſecunda [illegible]
Roma [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] libera
Hoc Auguſt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
M CCCC LXXV

Haec autem vetuſtiſsima editio latuit diligentiſsimum Fabricium Bibl. Lat. Tom. I pag. 361 ubi ſeniores editiones & Mattairium in Annal. Typogr. ſub hoc anno. Notandum praeterea eſt quorum [illegible] huius exemplaris ſolia eſſe duplicata in quorum poſtremo folio legitur ſcriptum: *Iſte liber eſt mei Presbyteri Laurentii Petri S. Laurentii Florentini.*

Codex chartaceus impreſſus in 4. Conſtat foliis 63.

TYP-

(a) Raggius Florentinus Arithmeticus & Aſtronomus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Tom. VI [illegible] [illegible] pag. 17 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad Leonem X. Florentiae per Bernardinum Zucchettam die X Ianuarii MDXV [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pag. 46.

(b) Nihil de eo habes in Bibliotheca Hiſpana vet. Nicolai Antonii.

Google

THEBIT DE SCIENTIA IMAGINUM,

Sive

Varia opera, partim Aſtronomica, partim etiam Moralia.

Cod. XXIV I. pag. 1. ANonymi Synopſes morales, quatuordecim Tabulae ſub variis imaginibus incluſae.

II. pag. 6. Liber Thebit (1) de ſcientia imaginum, idest imaginum. Inc. *Dixit Ariſtoteles: qui Philoſophiam, & Geometriam, omnemque aliam ſcientiam legerit* &c. Deſ. *intellige quod impoſſibile* &c.

III. pag. 9. Magiſtri R. (2) de Stellis Cometis. Inc. *Quoſdam itaque Cometarum naturam* &c. Deſ. *poteſt cognoſci qualitas rei futurae, cuius eſt ſignum.*

IV. pag. eod. b. Anonymi (forte eiuſdem) Tractatus de umbra & de luce. Inc. *Accipe tabulam planam ſuper cuius interiorem fac circulum.* Deſ. *debes dirigere ante & retro. Explicit compoſitio huius inſtrumenti.*

V. pag. 11. Anonymi (forte eiuſdem) de occaſu, & ortu Signorum. Inc. *Nominamus itaque ſecundum veſtigia eorum, qui praeceſſerunt, ortus Signorum* &c. Deſ. *poſſum ſunt Dogma.*

VI. pag. eod. b. Anonymi (forte eiuſdem). Tractatus Cylindri, quod Horologium dicitur viatorum, cum figuris, & additione in fine. Inc. *Inveſtiganti de Cylindri diſpoſitione, qui dicitur Horologium viatorum.* Deſ. *valeat quoque expoſitio.* Tum ſubiiciunt Tabulae.

VII. pag. 14. Domini Lincolnienſis (3) Kalendarium, cum expoſitione in principio, quae inc. *Ad habendum numerum huius Kalendarii ſciendum eſt quod 19. litterae alphabeti ſecundum ordinem alphabeti in 4. lineis pro aurei numero ponuntur, ita quod a pro unitate, b pro binario, c pro ternario, & ſic deinceps* &c. Deſ. *& 62. minuta horarum.*

VIII. pag. 15. Magiſtri Ioannis de Muris (4) Tabula ad ſciendum quoque ſeſta mobilia.

IX. pag. 15. b. Anonymi Tractatus de fluxu, & refluxu maris. Inc. *Viſu aſſuehabar, quorum cauſa latet etiam ingenioſiſſimos intellectus.* Deſinit imperfectus verbis iſtis: *in quo diſte ſunt de augmento fluxus & diminutione notandum eſt quod iam dicta Zona* [illegible], abſunt enim ſuerunt paginae nonnullae in quibus fortaſſe continebatur Liber Vindemiatoris Domini Burgundio Piſano tranſlatus de Arabico in Latinum, qui innuitur in Codice pag. 9. b. poſt titulum *Tractatum de amCat I et Codd Tom. II.*

(1) De hoc vide quae diximus ſupra pag. 5. in not. 1.

(2) Excellens fortaſſe Rogerius Baccon [illegible] Arabicus & Aſtronomus, qui A. [illegible] de ſtellarum curſu, de proportione de [illegible] et quae compoſita &c. [illegible] Codicis ſcriptum quae ſaeculum XIV vel in quam XV ſuper hoc illi Opuſculum adhuc non ſuit.

bra & de luce & qui licenſe quodam antiquitus impoſitus eſt.

X. pag. 18. Severini Boethii de Diſciplina Scholarium, cum Commentario ad utrique glossis & Scholiis interlinearibus. Inc. *Viſum nunc tantum.* Deſ. *ubique vero alterius ſapius inquirendo perveniamus.* Comment. inc. *Quoniam vero, qua fruamur brevis eſt.* Deſ. *et a uz libros legeret.* Boethium autem reſte a hac opinionem hodie doctorum ſententia eſt, ut obſervat Fabricius Bibl. Lat. Tom. II. pag. 158.

XI. pag. 19. Francis Au [illegible] de Cunis Ord. Eremitarum Tractatus de oculo Morali. Inc. *Si diligenter volumus in lege Domini meditari.* Deſ. *& illud erogamur. Ad iſtud ignem nos producas qui ſine fine vivit* &c. Tum addantur verſiculos

Hoc quae ſcribebat ſiberum nunc habebat

Nihil de hoc ſcriptore occurrit apud Fabric. hoc eſt. Sed Dominicus Antonius Gandolfus in Diſſertatione hiſtorica de ducentis celeberrimis Auguſtinianis Scriptoribus Romae MDCCIV. pag. 73. N. 29. haec habet: *Auguſtinus de Cunis Mediolanenſis* [illegible] *obiit circa annum MCCCCLI. Opera, quae adhuc Mediolani in Monaſterio aſſervantur in arte Rebus, ſunt ſequentia: De B. Virtutibus Cardinalibus Lib. I., De ſeptem peccatis mortalibus Tractatus I. De oculo Mundi tractatus unicus, Sermones varii Lib. I.*

XII. pag. 66. S. Ambroſii Epiſcopi de bono Mortis Liber. Inc. *Quoniam de eo nos ſuperiore libro ſumſimus aliquem contemnamus.* Deſ. *& ipſa eſt decus, gloria, perpetuitas a ſaeculis & nunc & ſemper* &c. Operum Pariſ. edit. A. MDCLXXXVI. fol. cura Monach. S. Mauri Tom. I. a pag. 389. ad pag. 414.

XIII. pag. 71. b. B. Auguſtini de Poenitentiae Liber. Inc. *Quam ſit utilis & neceſſaria poenitentiae doctrina ſeu medicina.* Deſ. *& mors aeterna tenuit.* Legitur Oper. Tom. V. Part. II. cura Monachor. S. Mauri & ad Sermo CCCL inſcriptus *De utilitate agendae poenitentiae.*

XIV. pag. 76. Magiſtri Ioannis de Saxonia (1). Novus Computus, qui diſtinguitur per XVIII. Capitula, quorum praecedunt argumenta. Inc. *Omiſſis primis circumſtantiis quae noverimus ſit in hoc opuſculo compendium intendere* &c. Deſ. *& haec de iſta quaeſtione poſſe ſufficiunt & de manuali Computo conducendo alias ſufficerent. Deo gratias, compilatio Amen.*

XV. pag. 84. Euſdem ſcriptum ſeu Commentarius ſuper Novum Computum praedictum, compoſitus anno MCCCXVII. Inc. *Sicut dicit Ptolemaeus in Almageſto diſciplina* &c. Deſ. *& ideo merito praeter ſuis baſis libri,* Inde rubrica adſcriptum eſt *Explicit ſcriptum ſuper*

(1) De hoc vide [illegible] ſupra pag. 11.

(2) Montfauconius in ſuo Catalogo perperam legit *de Muris*. Vide [illegible]. Vide Fabric. loc. cit. Tom. IV. pag. 107.

(3) De hoc [illegible] mentionem fecimus ſupra pag. 6. in not. 3.

ſuper annum computatum Magiſtri Johannis de Sannona compoſitum ab eorum Johanne anno Domini 1297.

XVI. pag. 97 Canones ſuper Calendarium Romanum ſcripti per Henricum de partibus Pruſſiae de anno Dom. milleſimo ccxc. xi kal. Novembris, ut in fine legitur. Inc. Feſtorum Vigetio in libro ſuo de Re Militari, antiquis temporibus mos fuit honorari annum ſtudendo lumen, atque in libros redacta offerre Principibus. Deſ. & ſic ſervantur Canones ſuper Calendarium Reginae. Sequitur deinde Calendarium duodecim menſium, tum alia de effectibus Solis & Lunae, & aliorum planetarum dominantium in prima hora uniuſcujusque diei menſis lunaris, qui totius anni apud Latinos in pus eſſe probatur. Tandem verſiculi quidam de viis planetarum, lunae defectus ſequentes, de tabulis vero diffinitionibus ac denique de proprietatibus quatuor elementorum. Horum omnium initium eſt:

Qui bene vina bibit ad Paradiſum taliter ibit.

Deſ.

Circinat Aquila Leonem ſuper formam,

XVII. pag. 119. Idem Tractatus ac ſuperior, ſed ad ſuum liquum. *Explicit Canon ſuper Calendarium Reginae a Magiſtro Gulielmo de Sancto Dodeldo.*

XVIII. pag. 121 b. Anonymi Tabula ad ſciendum quantitatem crepuſculi matutini, & veſpertini cujuſlibet diei, & anni.

XIX. pag. 111. Hali (Albohali) de principibus Lunae in qualibet domo. Inc. *Luna cum fuerit in prima domo.* Deſ. *Ariſtoteles in libro Venerabilis curatur.*

XX. pag. eod. b Ejuſdem de temporibus ſecundum ordinationem cujuſlibet planetae exiſtentis, vel ſorum ſub radiis ſolaribus in quolibet ſigno. Inc. *Saturnus in Ariete* Deſ. *& bonam conditionem aſcendit.*

XXI. pag. 122. b Ejuſdem de aſſi Solis, & aliorum planetarum dominantium in prima uſque menſe. Inc. *De effectibus Solis.* Deſ. *aſſi tibere.*

XXII. pag. 124 Ejuſdem de opere & dominio planetarum in membris animalium perfectorum. Inc. *Saturnus primo menſe.* Deſ. *ad converſionem planetarum.*

XXIII. pag. eod. b. Anonymi de aſpectibus planetarum, ſecundum Zahel, ſive Cehel Iſraëlitam verſibus elegiacis. Proœmium inc. *Hi ſunt aſſpectus planetarum.* Deſ. *aſſpectant ſe.* Verſus ab aſſpectibus Lunae, & Mercurii ſic ita inc.

Fortunata dies operam diſponere formas

Deſ.

Hoc iter arripies, incipiſque librum.

XXIV. pag. 125 b Anonymi Tabula de diebus bonis & malis. Inc.

Fortunoſa dies, & mane plena labore,

Deſ.

Te rogo arrogans ne ſit,

XXV. pag. 126 b. Thibalt ben Chorath Tractatus de Sphaera, ſeu de imaginatione Sphaerae & circulorum. Inc. *Aequinoctialem imaginemur.* Deſ. *& circulorum non diverſorum.* Convenit etiam ſupra pag. 6. §. V. ſed ſunt diverſos.

XXVI. pag. 118. Joannis de Sacroboſco Tractatus de Sphaera, ut ſupra pag. 54. §. I.

Codex partim membranaceus partim chartaceus, Ms. in fol. min. Saec. XIV. & XV. variis minus bonis columnis exaratus. Conſtat folia ſcripta 134.

HUGONIS SATILIENSIS GEOMANTIA, ET ALIA ALIORUM OPERA.

I. pag. 1. MAgiſtri Hugonis Satilienſis Liber Geomantiae unicus, editus ab Alfarabulus translatoris, cum figuris & punctis geomanticis. Inc. *Aſſumentur ludi quod quando ſumantur lineae abſque numeratione.* Deſ. *& in his dominationibus oportet,* Cod. XXIX.

II. pag. 15. b Anonymi de ſignis aſtronomiae. Inc. *Omnes bonum duodecim ſunt ſuper ſignum. Signum a quo in quo abſque ventus eſt, domus eſt omne eius.* Deſ. *ſignum habet in ſe, & eternum, ubi, & individuum.*

III. pag. 31. Anonymi de figurarum proprietatibus. Inc. *Caput ſeu caudam fractum planetarum primum ſive opera quae ſi eorum eſt.* Deſ. *Mercurius uſurami tertio, Luna novem & opera.*

IV. pag. 35. Anonymi de nativitatibus Libri II. Primus in *Dixit Aomar ben Elſorgani Tyberiadis ſcito quod diſſolutiones vel creationes nativitatum fuit illa.* Alter deſ. *& diviſio eſt lapſeiſe.*

V. pag. 40. b. Albumaſaris Flores. Inc. *Decet te primo ſcire dominum anni &c.* Deſ. *& non erroneo, ſi Deus voluerit.* De eo vid. Brucker in Hiſt. Crit. Phil. Tom. III pag. 121.

VI. pag. 50. In nomine Domini incipit Libellus interpretationum, quem puto iſſe Meſſahalah. Invenit enim extractum de libro ſuo de interrogationibus (ut inducitur in primo Codicis folio exterius manu recenti inſcrib. *Meſſahalah de interrogationibus*). Inc. *Scito quod aſſpicimus aſtrologiam poterit eorum quatuor modis.* Deſ. *qui in hoc ſeculo manet dedi nunc. Explicit Meſſah. de occultis.*

VII. pag. 51. b Arturi quidam. Inc. *Inquit Arturus: duo ſunt corpora intentia, quibus ſunt radii.* Deſ. *non albumine eis, & facere ſolitam alcea vel radere eas.*

VIII. pag. 52. Zehelis de electionibus. Inc. *Omnes concordati ſunt quod electiones ſunt debiles niſi in divitibus.* Deſ. *ſemper ipſe & bona mundana.* Sequuntur quaedam praeca prognoſtica de aegroto juxta diverſos dies lunae. Vid. Bruck. loc. cit. pag. 111.

IX. pag. 57. Ariſtotelis de conſervatione corporis humani Liber ad Alexandrum tranſlatus in Latinum a Joanne Hiſpanenſi.

Epi

(a) De eo conſule Brucker Hiſt. Critic. Phil. Tom. III. pag. 64.

Epiſtola dedicatoria inc. *Domino T. Hiſpanorum Regine Ioannes Hiſpanus ſalutem. Quum de univerſis corporum ſtatu tractaremus, & a me, ut ſi eſſet medica veſtra nobilitas quæreret breviter libellum de obſervatione dietarum, vel de continentia corporum . . . . . . nec dum regimen veſtrum inſtitui videdere. Itaque in exemplar ab Ariſtotele philoſopho Alexandro editum expediti meam occurreret &c.* Deſ. *profectus hic & in futuro præmium.* Liber inc. *Alexander, quum ſit homo corporalis, atque accidunt multa incommoda ex tabidis humoribus &c.* Deſ. *a cunis medio uſque ad medietatem Martii laeve ſervatur.*

X. pag. 59. Thebith Liber de Imaginibus, translatus a prædicto Ioanne Hiſpanienſi ex Arabico in Latinum. Inc. *Dixit Thebith ben Corah. Dixit Ariſtoteles, qui philoſophiam omnemque legiomem ſcientiam &c.* Deſ. *similiter, quod expoſui tibi, ſi Deus voluerit.* Hanc quidem verſionem non innuit a Nic. Antonio in Biblioth. Hiſpana veteri pag. 267. ubi de Ioanne Hiſp. loquitur.

XI. pag. 60. & Ptolemæi de imaginibus, ſeu de faciebus ſignorum Liber. Inc. *Opus Ptolemæus & eſt omnibus modis proprior.* Deſ. *quod momenti ſunt deſcribat.*

XII. pag. 61. Tractatus de Cometis. Inc. *Ptolemæus in hoc Libro.* Deſ. *apparebit conaculum.*

XIII. pag. 63. Anonymi Alchimia. Inc. *Sicut quod ſal ammoniacus eſt melior ſalium, & ipſorum acidior in regimine ſuo.* Deſ. *& de ipſis ſuper indibus eſt agendum, de reliquo ergo mirpornum & ſicuto de ac . . . . .* Imperfectus Liber eſt.

XIV. pag. 71. Anonymi de colorum diverſitate. Inc. *De colorum diverſitate tractare adornans dicamus bonitatis ſervire, quo modo quibus color fieri debeat primo videamus.* Deſ. *in vaſe balhat, donec fumat niger mutetur in album, & album in rubeum & hoc eſt quod dixer.*

XV. pag. 72. Artum Aliahimis. Inc. *Debitoſque exploratur hujus operis. Accepi argentum & elige illud in quo ſint venæ quaſi aureas, mundat a partibus terreſtribus.* Deſ. *tantum eſt neceſſe operari ſecundum hoc . . . . .* reliqua deſiderantur; unde M. Ant. Flaminius, qui fuit poſſeſſor Codicis initium præadnotavit *deeſt.* Tum hoc loco, ut ex atque indita in fronte Codicis, prætermiſſi eruntur ſiqui deberant Tractatus duo, quorum unus inſcribebatur *Liber de XXX.* verbi alter de XII. *aquis*, qui tamen non adparent.

XVI. pag. 79. Divinationum diviſio, auctore anonymo. Inc. *Occaſione quorundam librorum, apud quos nec eſt rudis ſcientiæ &c.* Deſ. *ab eodem creata.*

XVII. pag. 84. Ariſtotelis Ars Notoria. Inc. *Ars in philoſophiam accuſſus tandem uſque in ſalutatione primo ſit &c.* Deſinit in nonnullis quibuſdam ſcripturæ arcanæ auctoris interpretatione.

Codex membranaceus Ms. in 8. Sæc. XIII. binis columnis, & compendiatis ſcriptura exaratus, cum notulis M. Ant. Flaminii, qui ſe Græce ſubſcripſit pag. 83 & Latine in ultima pagina. Conſtat foliis ſcriptis 86.

Hujus Plutei Codices XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. & XXX. quum ſint Italici, hoc loco prætermiſſi ſunt. Horum recenſionem, Deo ſervante, in poſtremo hujus Bibliothecæ Catalogi Volumine exhibebimus.

FINIS PLVTEI XXX.

PLVTEVS XXXIII.

QVI CONTINET MSS. CODD. LATINOS XXXVIII. EDITOS III. ET VNVM ITALICVM.

CODEX I.

CLAVDIANVS.

Claudii Claudiani Carmina, ſcilicet

I. pag. 1. Contra Rufinum Libri II. praevio unicuique Prologo, ut in edit. Amſtelod. ex officina Schreueliana MDCLXV. cum notis variorum ex recenſione Petri Burmanni ſecundi in 4. a pag. 26. ad pag. 119. deſunt tamen in Codice ultimus verſus Libri II.

II. pag. 20. b. Liber tertius (ſcilicet de Bello Gildonico) ut ibid. a pag. 115. ad pag. 139.

III. pag. 31. Liber quartus & quintus (ſcilicet in Eutropium primus & ſecundus) cum Prologo ante librum quintum ut ibid. a pag. 267. ad pag. 354.

IV. pag. 54. Liber ſextus (ſcilicet In nuptias Honorii Aug. & Mariae Feſcennina) ut ibid. a pag. 192. ad pag. 204.

V. pag. 56. b. Sequitur ſine titulo Epithalamium in nuptiis Honorii Aug. & Mariae cum Prologo, ut ibid. a pag. 171. ad pag. 196.

VI. pag. 64. Liber ſeptimus (ſcilicet de tertio Conſulatu Honorii Auguſti Panegyris) cum Prologo, ut ibid. a pag. 106. ad pag. 117.

VII. pag. 68. b. Liber octavus (ſcilicet de quarto Conſulatu Honorii Aug. Panegyris) ut ibid. a pag. 118. ad pag. 170.

VIII. pag. 81. Liber nonus (ſcilicet de Flavii Mallii Theodori V. C. Conſulatu) cum Prologo, ut ibid. a pag. 240. ad pag. 266.

IX. pag. 88. Liber decimus & undecimus (ſcilicet in primum Conſulatum Fl. Stilichonis V. C. Liber primus & ſecundus) ut ibid. a pag. 355. ad pag. 408.

X. pag. 105. Liber duodecimus (ſcilicet de ſecundo ejuſdem Conſulatu Liber) cum Praefatione, ut ibid. a pag. 409. ad pag. 432.

XI. pag. 113. Liber tertiuſdecimus (ſcilicet de ſexto Conſulatu Honorii Aug. Panegyris) cum Praefatione, ut ibid. a pag. 472. ad pag. 512.

XII. p. 126. Liber quartuſdecimus (ſcilicet de Bello Getico Liber) cum Praefatione, ut ibid. a pag. 433. ad pag. 471.

XIII. pag. 138. b. Liber XV. (ſcilicet in Sex. Anicii Probini & Sex. Anicii Hermogeniani Olybrii fratrum Conſulatum Panegyris) ut ibid. a pag. 1. ad pag. 25.

XIV. pag. 144. Ad Serenam, ut ibid. a pag. 651. ad pag. 654. ubi inſcrib. *Epiſt. II. ad Serenam*.

XV. pag. 145. Anepigraphum Carmen, (ſcilicet laus Serenae) ut ibid. a pag. 513. ad pag. 524.

XVI. pag. 150. Sequuntur ab hac pag. uſque ad pag. 165. b. Epigrammata XXXII. Epiſtolae IV. & Idyllia V. inter ſe commixta, & ordine ab editis diverſo diſpoſita. Epigramma primum in Codice eſt XXXV. in edit. & inſcribitur *Deſc. per patrem Smyrnenſi*, & cum hoc conjunctum eſt item XXXI. *ad Aeternalem*. Ultimum in Codice anepigraphum eſt XVIII. in edit. ubi titulum habet *In ſphaeram Archimedis*. Deſunt igitur in Codice ex L. Epigrammatis editis Graeca omnia, quae ſunt ſeptem, ac praeterea II. XXI. XXXIV. XXXVIII. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLVIII. XLIX. & L. Ex Idylliis I. & V. Ex Epiſtola vero II. *ad Serenam*, quam heic deeſſe diximus ſupra, ut notavimus §. XIV. Ex Epigrammatis titulum habent tantummodo ſex, ſcilicet III. XXV. XXVI. XXII. XXIII. & XX. Primum tamen titulus non diſcrepat ab edito, reliquorum poſtremorum diverſus; XXII. enim inſcrib. *ad Heſperium*, XXIII. *ad equam Honorii*, & XX. item *ad Honorium*. Epigrammata praeterea ſex a ſeptimo uſque ad duodecimum incluſive ita ſunt inter ſe commixta, ut unum tantummodo conſtituant, idemque fit in Epigrammatis XXXIX. & XL. Ex Epiſtolis III. IV. & V. habent titulum, ut in edit. Ex Idylliis tertium tantummodo inſcrib. *De torpedine*, reliqua omnia ſunt anepigrapha. Inter haec autem occurrit pag. 154. Epithalamium Palladii, & Celerinae cum Praefat. ut

in

in edit. a pag. 505. ad pag. 536. in Codice [illegible]

XVII. pag. 165. b. De Gigantomachia, ut in edit. a pag. 635. ad pag. 646.

XVIII. pag. 169. De Raptu Proserpinae Libri III. cum Praefationibus in primum, & secundum, ut in edit. a pag. 537. ad p. 638. Tertius tamen desinit in I. editi. in versu

Quid vellet tantae, qualem per somnia [illegible] cedis,

qui in edit. occurit in pag. 637. reliquis versibus undecim desiderantur (spatio tamen vacuo ad illos supplendos relicto (1)).

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. omnium eum pictori & flammate fami [illegible] eiusdem in primo folio, sunt [illegible] praeferuntur in principio Librorum, & Nicolai Heinsii, qui hunc consuluit, epigraphe: [illegible] Cornelii N. II. Consuli folio [illegible] In Catalogo Montfauc. sub eum. XVI.

CLAVDIANVS

Cod. II.

CL. Claudiani Carmina, scilicet

I. pag. 1. In Rufinum Libri II. cum Praefatione in primum, cum Praefatione secundi sequenti libro de Bello Gildonico praemissa est. In edit. a pag. 16. ad pag. 109.

II. pag. 26. b. De Bello Gildonico, Ibid. a pag. 105. ad pag. 139.

III. pag. 41. In Eutropium Libri II. cum Praefat. in secundum, Ibid. a pag. 267. ad pag. 354.

IV. pag. 72. b. Carmen unepigraphum, sed est in nuptias Honorii Aug. & Mariae Fescennina. Ibid. a pag. 177. ad pag. 204.

V. pag. 75. Epithalamium de nuptiis Honorii. Ibid. a pag. 171. ad pag. 196.

VI. pag. 84. Panegyricus de tertio Consulatu Honorii cum Praefatione. Ibid. a pag. 110. ad pag. 117.

VII. pag. 90. In eundem de tertio (sic) Consulatu dictus. Ibid. a pag. 208. ad pag. 270.

VIII. pag. 107. Panegyricus dictus Theodoro Mallio Consuli, cum Praefatione. Ibid. a pag. 140. ad pag. 166.

IX. pag. 116. b. De Consulatu Stilichonis Libri III. cum Praefatione in tertium. Ibid. a pag. 355. ad pag. 432. ubi priores duo in primum, tertius in secundum Stilichonis Consulatum sunt inscripti.

X. pag. 149. b. Panegyricus de sexto Consulatu Honorii Aug. cum Praefatione. Ibid. a pag. 482. ad pag. 512.

XI. pag. 167. b. De Bello Getico cum Praefatione in cuius calce legitur: Explicit [illegible] Claudiani, Ibid. a pag. 433. ad pag. 471.

XII. pa. 183. Sequuntur usque ad pag. 218. b.

Epigrammata XXXVI. Epistolae V. & Idyllia VII. ut in edit. a pag. 647. usque ad pag. 710. Haec itaque Epistolae & Idyllia sunt Epigrammatis permixta, & ordine ab editis diverso dispositae. Primum & ultimum sunt, ut in Codice superiori. Ex Epigrammatis L. editis desunt septem Graeca, & praeterea XXI. XXXVIII. XLIII. XLIV. XLVIII. XLIX. & L. sunt unum tantum, praeter XXXVI. [illegible] titulo, ut in editione. Inter haec Epigrammata occurrit etiam pag. 193. Epithalamium Palladii & Celerinae cum Praefatione, ut in edit. a pag. 515. ad pag. 536. & pag. 205. Laus Serenae ut ibid. a pag. 513. ad p. 504.

XIII. pag. 219. De Gigantomachia, ut in edit. a pag. 639. ad pag. 645.

XIV. pag. 111. De Raptu Proserpinae Libri III. ut in edit. a pag. 537. ad pag. 638. In Codice vero legitur [illegible] & [illegible] cum edit. concordant, [illegible] hactenus [illegible]

XV. pag. 254. Laudes Phoenicis [illegible]

Est locus in primo felix oriente remotus.

Des.

Aeternam a tam morte adepta bona

Vulgo Claudiano adscribitur, legiturque in calce e in Operum ant. edit. pag. 1033.

XVI. pag. 259. Sancti Paulini (sic) Sarcophagus [illegible] Liber. Inc.

Magnorum Arcadum, [illegible]

Des.

Et [illegible] & [illegible] Sed [illegible]

Hoc Carmen diversum ab [illegible] est, & legitur in editione Aldina A. 1523. a pag. 139. ad pag. 157. ubi in duos Libros, in [illegible] vero editionibus in Libros V. dividitur.

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XVI. Hoc quoque in principio legitur epigraphe: *Cornelii N. II.* & inscriptio ex ingenio, ut videtur concinnata: Claudiani [illegible] Arcadii & Honorii Impp. [illegible] 1 [illegible] & in Graecis [illegible] pag. occurrit [illegible] Constat foliis scriptis 191. In Catalogo Montfauc. sub num. XIX.

CLAVDIANVS

Cod. III.

CL. Claudiani, qui hic appellatur *Illustris Poeta Florentinus*, Carmina, & quidem omnia unepigrapha; sunt tamen in iis recensendis titulos ab editione mutuabimur. Ea vero sunt

I. pag. 1. Contra Rufinum Libri II. ut in edit. a pag. 16. ad pag. 109. Huic tamen deest Praefatio in Librum secundum.

II. pag. 19. De tertio Consulatu Honorii Augusti Panegyris cum Praefatione, ut ibid. a pag. 110. ad pag. 117.

III. pag.

(1) An. Francisci Vecchietti in Dedicatione Operum Claudiani Francisco [illegible] versi [illegible] Florentiae [illegible] hunc [illegible] consulit [illegible] plurima, quae primus vulgavit in Claudiano [illegible]. Praeterea quinque Codices [illegible] Mediceae [illegible] in [illegible] Claudiani [illegible] Nicolaus Heinsius in Praefatione [illegible] Amstelodami et [illegible] Heinsianae [illegible] &

III pag. 22 à. De quarto Conſulatu Honorii Auguſti Panegyris. Ibid. a pag. 128 ad pag. 170.

IV pag. 35 In nuptias Honorii Aug. & Mariae Feſcennina. Ibid. a pag. 177 ad pag. 194.

V pag. 37 à. Epithalamium Honorii Aug. & Mariae cum Praefatione, Ibid. a pag. 171 ad pag. 196.

VI pag. 44 à. De Conſulatu Fl. Mallii Theodori V. C. Panegyris cum Prologo Ibid. a pag. 140 ad pag. 166.

VII. pag. 52. De Bello Gildonico. Ibid. a pag. 205 ad pag. 239. Hinc praemiſſa Praefatione quae in editione Libro II. contra Rufinum praemiſſa eſt, & quae ſuo loco, ut inferius ſupra § I. omiſſa fuerat.

VIII. pag. 62. à In Eutropium Libri II. cum Praefatione in ſecundum. Ibid. a pag. 267 ad pag. 354. Videtur tamen Opus hoc in Codice interceptum.

IX pag. 80 à In primum Conſulatum Fl. Stilichonis V. C. Libri duo. Ibid. a pag. 355 ad pag. 408.

X. p. 103 De ſecundo Conſulatu Fl. Stilichonis Liber cum Praefatione. Ibid. a pag. 409 ad pag. 432.

XI pag. 110. De Bello Getico cum Praefatione, Ibid. a pag. 412 ad pag. 471.

XII pag. 117 De ſexto Conſulatu Honorii Auguſti Panegyris cum Praefatione Ibid. a pag. 471 ad pag. 512.

XIII pag. 130 Epiſtola ad Serenam, Ibid. a pag. 650 ad pag. 654.

XIV pag. 137 à Laus Serenae. Ibid. a pag. 513 ad pag. 524.

XV pag. 141. Sequuntur ab hinc pag. uſque ad pag. 157 à Epigrammata XXXII Idyllia V. Epiſtolae IV. commixta inter ſe & ordine ab editionibus diſpoſita omnino. Haec autem admuſſim cum iis, quae habentur in Cod. I. § XVI. Haec tamen ſunt omnia typographa. In Epigrammate XVIII. quod in Codice ultimum eſt, deeſt penultimum diſtichon; Praeterea conjunctum illud ardet unum Epigramma vigeſimumquartum cum trigeſimotertio. Tandem pag. 146 à. continet Epithalamium Palladii & Celerinae cum Praefatione, ut in edit. a pag. 525 ad pag. 536.

XVI pag. 157 à. De Gigantomachia, Ibid. a pag. 639. ad pag. 645.

XVII pag. 160 à In Sex. Anic. Probini & Sex. Anicii Hermogeniani Olybrii fratrum Conſulatum Panegyris. Ibid. a pag. 1. ad pag. 15.

XVIII. pag. 166 De Raptu Proſerpinae Libri III. Ibid. a pag. 537 ad pag. 618. Deſunt autem in Codice poſtremi verſus undecim Libri III. ut in Codice I. § XVIII.

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XV. nitidiſſimus, cum nomine Poëtae in prima Libri unciis Ruſtum litteris auratis. Modici a lut pulcher in calce primae paginae, & lateralibus ſingulorum Librorum litteris au-

reo depictis: in cujus calce legimus: *Liber Petri de Medicis Coſ. Fil.* Conſtat foliis ſcriptis 186. In Catalogo Montfauc. videtur indicari ſub num. XXI.

CLAVDIANVS.

Cod. IV.

CL. Claudiani Carmina eodem penſum ordine diſpoſita, atque in Codice praecedenti, ita ut aſſirmare non dubitemus illum ab hoc fuiſſe deſumptum; hinc quoque legitur in calce *Liber Petri de Medicis Coſ. Fil.*

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XIII. optime ſervatus cum uncialibus margini ad ſpeciſionem notationibus, quae nunc primo folio occurrit typographo *Conradi N. II.* Conſtat foliis ſcriptis 157. In Catalogo Montfauc. indicatur ſub num. XXII.

CLAVDIANVS

Cod. V.

CL. Claudiani, qui in calce appellatur *Maro*, Carmina, & quidam minus proſe typographi, non autem ad ea retraſenda ſingulos ut editores deſumpſimus. Sunt autem ea, quae ſequuntur:

I pag. 1 Contra Rufinum Libri duo cum Praefatione in primum Librum tantum, ut in edit. a pag. 26 ad pag. 109.

II pag. 13 In nuptias Honorii Aug. & Mariae Feſcennina. Ibid. a pag. 157 ad pag. 204.

III pag. 14. Epithalamium Honorii Aug. & Mariae cum Praefatione. Ibid. a pag. 171 ad pag. 196.

IV pag. 19. De Bello Gildonico Liber cum Praefat. quae in edit. praemiſſa eſt Libro II in Rufinum. Ibid. a pag. 205 ad pag. 239.

V. pag. 26. In primum Conſulatum Fl. Stilichonis V. C. Libri duo. Ibid. a pag. 155 ad pag. 408.

VI. pag. 38. De ſecundo Conſulatu Fl. Stilichonis V. C. Liber cum Praefatione. Ibid. a pag. 409. ad pag. 432.

VII. pag. 43 De ſexto Conſulatu Honorii Auguſti Panegyris cum Praefatione. Ibid. a pag. 472 ad pag. 512.

VIII pag. 51. In Eutropium Libri duo cum Praefatione in ſecundum. Ibid. a pag. 269 ad pag. 354.

IX. pag. 67 à. De tertio Conſulatu Honorii Auguſti Panegyris cum Praefatione. Ibid. a pag. 110. ad pag. 127.

X pag. 70. à. De quarto Conſulatu Honorii Auguſti Panegyris. Ibid. a pag. 128 ad pag. 170.

XI pag. 79. De Conſulatu Fl. Mallii Theodori V. C. Panegyris cum Prologo. Ibid. a pag. 140 ad pag. 166. Huic libro ſubjungitur ſine ullo titulo Epigramma VI. *de Cryſtallo cui aqua inerat.*

XII. pag. 84. De Bello Getico cum Praefatione. Ibid. a pag. 411 ad pag. 471.

XIII. pag. 92 à. Sequuntur Epigrammata

Digitized by Google

ta XXXV Epiſtolae V & Idyllia VII. ut in edit. a pag. 645 ad pag. 710. Haec tamen ſunt omnia permixta, & ordine ab editione diverſo diſpoſita. Primum in Codice, eſt XLV in edit. Ultimum vero eſt Idyllium V. Ex Epigrammatis L. edit. deſiderantur in Codice, praeter ſeptem Graeca, VI (a) XXI. XXVIII. XLIII. XLIV. XLVIII. XLIX. & L. Coniuncta ſunt ad inſtar unius Epigrammata a VII. uſque ad XII. incluſive. XXXI. cum XXXV. & XXXIX. cum XL. In Epigrammate XVIII. deeſt penultimum diſtichon, itemque in Epigr. XXIV. deeſt diſtichon octavum. Occurrunt autem inter haec Epigrammata, pag. 92. b Laus Serenae, ut in edit. a pag. 513 ad pag. 524. tum pag. 99. b Epithalamium Palladii & Celerinae cum Praefatione, ut ibid. a pag. 525 ad pag. 536. ac tandem pag. 106 de Gigantomachia Liber, ut ibid. a pag. 639. ad pag. 645.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIII. cum notulis quibuſdam marginalibus in principio, & epigraphe *Contab N. H.* Conſtat foliis ſcriptis 111. In Catalogo Montfauc. num. XVII. deſignatus.

CLAVDIANVS.

Cod. VI. CL. Claudiani Carmina, anepigrapha omnia, ſcilicet

I. pag. 1. Contra Rufinum Libri II.

II. pag. 14. De Bello Gildonico.

III. pag. 19. b In Eutropium Libri II.

IV. pag. 36. In nuptias Honorii Auguſti & Mariae Feſcennina.

V. pag. 37. b. Epithalamium Honorii Aug. & Mariae.

VI. pag. 41. De tertio Conſulatu Honorii Aug. Panegyris.

VII. pag. 45. De quarto Conſulatu Honorii Aug. Panegyris.

VIII. pag. 51. b De Conſulatu Fl. Mallii Theodori V. C. Panegyris.

IX. pag. 58. In primum Conſulatum Fl. Stilichonis V. C. Libri II.

X. pag. 69. De ſecundo Conſulatu Fl. Stilichonis Liber.

XI. pag. 74. De ſexto Conſulatu Honorii Auguſti Panegyris in fine mutila: deſinit enim in verſu

Omne Palatinum quod pons a colle recedit,

qui in edit. eſt verſ. 543. Concordant autem omnia cum Cod. II. huius Plutei a §. I. uſque ad §. X. incluſive, ſi titulos exceperis, qui omnes in Codice abeſſent, ab edito deſumpti ſunt. Claudunt autem hoc amanuenſis diſticha:

Gratia ſolvatur Domino, qui cuncta creavit.

Merces ſcriptoris ſolvatur ſine laboris.

Codex membranac. Ms. in 8. minori Saec. XIII. cum notis quibuſdam marginalibus in principio, & epigraphe Nicolai Heinſii, qui hunc vocabit Conſtat foliis ſcriptis 81. In Catalogo Montfauc. num. XX. deſignatus.

CLAVDIANI IN RVFINVM, ET ALIA.

Cod. VII. I. pag. 1. CL. Claudiani in Rufinum Libri II. cum Praefatione utrumque Librum, ut in edit. a pag. 36 ad pag. 109.

II. pag. 16. Eiuſdem in Gildonem, ſive de Bello Gildonico. Ibid. a pag. 209 ad pag. 239. In principio huius Libri manu, ut videtur diverſa exarata fuit in margine Praefatio ſecundi Libri in Rufinum.

III. pag. 24. b. Eiuſdem in primum Conſulatum Fl. Stilichonis V. C. Libri duo. Ibid. a pag. 355. ad pag. 408. In principio Codicis leguntur quaedam pauca de Stilichone, Rufino, Theodoſio & Honorio excerpta ex Honorio, & Paulo Diacono.

Codex chartac. Ms. in fol. Saec. XV. optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 38. In Catalogo Montfauc. num. XIV. deſignatus.

CLAVDIANVS DE RAPTV PROSERPINAE.

Cod. VIII. CL. Claudiani de Raptu Proſerpinae Libri III. cum ſcholiis marginalibus & gloſſis interlinearibus, quarum pars Etruſco ſermone conſcripta eſt, cum Prologis in ſingulos. Prologus tamen tertii, qui ut ed. inde apparet, alius eſt, qui in edit. praefixus eſt Carmini in VI Conſulatum Honorii Aug. pag. 472. Clauditur Codex hac amanuenſis ſubſcriptione: *Explicit Claudiani Liber Florentini de Raptu Proſerpinae*. Tum paullo infra

Manus ſcriptoris ſalvetur omnibus horis.

At inde in haec alia leguntur:

Ego Bartholomaeus Iohannis ſcripſi hunc librum pro me quando morabar in ſcholis Magiſtri Mathei (b) de Sancto Geminiano Caſtri Communitatis Florentinae electi ad legendum grammaticam Prato An. XII. menſis Decembris millesimo quadringenteſimo tertio ad quinta ſecundum ordinem Piſtorienſium. Amen.

Codex chartac. Ms. in fol. Saec. XV. incunte. Conſtat foliis ſcriptis 17. In Catalogo Montfauc. ſub num. XV.

CLAVDIANVS.

Cod. IX. CL. Claudiani Carmina typis impreſſa, quibus praecedit Epiſtola Barnabae Celſani Bartholomaeo Paello Equiti Vicentino, quam inc. *Multis ſuavi Bartholomaee iure ſit*,

quae

(a) Hoc tamen occurrit ſuperius ad calcem Panegyrici de Conſulatu Fl. Mallii Theodori, ut monuimus §. XI.

(b) Hic eſt Matthaeus Lupinus, Leonardi Aretini Arretini diſcipulus, Rhetor & Poeta inſignis, cuius ... ſeptiſſima Codicum Mss. Bibliotheca Iuſſu Codicis ... Laurentiana ... de quo videndus ... Coppius inter Viros Illuſtres Sangeminianenſes Florentiae anno MDCCV. 4. pag. 191.

quae vel invidiſset, vel malignantis aculeos ſubterfugere nequeunt. Deſ. parum liberarum tractaret velum adſcribas Vale Maſſarum docet. Notanda ſunt de hoc Bartholomaeo, de quo mihi apud Fabric. in quae ſequuntur: *Opoter tam te emacerveſſe panegyricos tuae beroico ſtylo compoſitos de Italis Principibus, de Venetis praeſertim Dellatoribus, quorum auſpicio procedunſſenet in terra marique geſta fuerunt. Quid in editionem ceſſas? an verere, ne his tam labor in reprobenſionem incurrat? nulla in vel improberam irrogant, vel malevolorum aſſum de alias aevo proſilito decuerit, in quo certa diſciplinae ratione & ſingulari quadam ſcribendi ſtudio in collecta. Cupiebam apud dem applicare ſcripta tua boſce Claudiani operibus, cum, ut in ceſſiſse magnitudo novo codice accreſceret, tum ut eruditorum ingenia proſtrarent, quo flumine eloquentiae in panegyris a atque elegia ſerena die.*

Tum ſequuntur de Claud. suo brevis annota, dein incipiunt Carmina, ſcilicet:

I. pag. 2. De Raptu Proſerpinae Libri III. cum Praefationibus in ſingulos, ubi Praefatio in tertium eſt, quae in cit. edit. praemittitur in VI. Honorii Conſulatum, ut in Cod. ſuperiore monuimus.

II. pag. 26. In Rufinum Libri II. cum Praefatione in primum; in ſecundum vero addita eſt in margine.

III. pag. 26. b. De Bello Gildonico Liber cum Praefatione, quae in edit. cit. praemittitur Libro II. in Rufinum.

IV. pag. 31. In Eutropium Libri II. cum Praefat. in ſecundum, quae inſcribitur *hoc ſit aſſidemus in Eutropium*.

V. pag. 47. Epithalamium in nuptias Honorii Aug. & Mariae, quod in cit. edit. inſcribitur *Faſcennina*.

VI. pag. 48. b. Liber de nuptiis Honorii & Mariae cum Praefatione.

VII. pag. 53. Panegyris de tertio Conſulatu Honorii Aug. cum Praefat.

VIII. pag. 56. Panegyris de quarto Conſulatu Honorii Aug.

IX. pag. 63. b. Panegyris in Conſulatum Mallii Theodori cum Prologo.

X. pag. 67. b. Panegyris in laudes Stilichonis Libris tribus, cum Praefatione in tertium.

XI. pag. 80. b. Panegyris in VI. Honorii Aug. Conſulatum cum Praefatione.

XII. pag. 90. b. De victoria Stilichonis contra Alaricum cum Praefatione, ſeu, ut inſcribitur in cit. edit. *De Bello Getico*.

XIII. pag. 98. Panegyris in Probum & ejus Conſulatu, ſive *in Sex. Anicii Probini & Sex. Anicii Hermogeniani Olybrii fratrum Conſulatum*. Tum ſubditur manu recentiori hoc pacto: *Finis Operum Cl. Claudiani*,

quae non minus eleganter, quam diligenter impreſſit Iacobus Duſinſis milleſimo quadringenteſimo octogeſimo ſecundo Sex Cal. Jun. Vicentiae, ac eorum Regiſtrum. Notandum apparet fuiſſe in margine variantes plurimas lectiones, quarum nonnullas manu Angeli Politiani fuiſſe exaratas, & alias adſcriptas excerptas ex exemplari b. qua latere Codex ſeorſim aliquo deſignatur, qui cum hac editione collatus fuit.

Quum in hac editione deſſint Claudiani Epigrammata, Idyllia, & Epiſtolae, eadem ut videtur manus, quae variantes adpoſuit, ad ſupplementum adiecit reliqua Claudiani Opera ad calcem exaravit. Sed in hiſce adhuc nonnulla in principio videntur deficere quae ſuperſuerant ſunt illa:

I. pag. 100. Fragmentum acephalum de Aetna, Inc.

Plenaque deficit ſurgunt ſtabula campo.

Deſ.

Hinc uſuſſe eſt atque hinc alterna ecuus

ſunt verſus XVI. excerpti ex Aetna ſub nomine Cornelii Severi edita in Append. P. Virgilii Maronis cum ſupplemento multorum antehac numquam excuſorum poëmatum veterum Poëtarum ex acceſſione Ioſ. Scaligeri Lugduni apud Gulielmum Rovillium MDLXXIII. 8. pag. 45. verſ. 12.

II. pag. eid. Ad Stilichonem, Inc.

Subiit galea fulgere comas

Deſ.

Stilicho ſocer eſt, Stilicho pater eſt:

ſunt verſus XII. & recitatur in ed. 1 pag. ann.

III. pag. 100. Sequuntur uſque ad finem Epigrammata XXXVII. Idyllia VII. & Epiſtolae V., ſuo ornata titulo inſtructa. Ex Epigrammatis L. adhuc deſiderantur Graeca ſeptem, et praeterea XXI. XLIII. XLIV. XLVIII. XLIX. & L. Inter haec occurrit pag. 104. b. Epithalamium Palladii & Celerinae & pag. 108. b. Laus Serenae, ut in Cod. V. §. XIII. Tandem claudit Codicem Liber de Gigantomachia.

Codex chartaceus partim impreſſus, partim Ms. in 4. Saec. XV. exeuntis, a Nic. Heinſio collatus (c). Conſtat foliis 213. In Catalogo Montfauc. ſub num. XXIII.

C A T V L L V S

Addit etiam

Tibullum, Propertium, & Papinium Statium,

L. pag. 1. **V**Alerii Catulli Veroneſis Poëtae Cl. Carmina eodem ordine, quo habentur in Corpore omnium vete- Cod. X.

(c) In Praefatione ad Claudianum Lugduni Batavorum officina Elzeviriana anno 1650. a Heinſio ed. Florentiae in Medicea praecipuum Vicentinam anni M. CCCC. LXXXII. videre contigit, cuius ad marginem ut doctus aliquis hoc diverſis lectionibus ex optimo vetuſtiorque Codice, quem Laurentii ipſe nuncupabat, adnotarat. Poematiaque et Epigrammata, quae in illa editione deſiderantur, manu ſua deſcripta addiderat. Vide Petri Petri Burmanni Secundi praefationem ſuper eos Amſtelaed. edit. operum Claudiani ex officina Schoutentiana anteac. 4. pag. XXV.

Digitized by Google

rerum Poëtarum Latinorum Lugduni apud Haeredes Vallenses excusum fol. Tom. I a pag. 341 ad pag. 358 paucis exceptis quae diverse ab aliis, a Politiano sumenda, vel manu recentiore adnotata, ob defectum, vel quorum abs manu sua praescripta fuerant, vel quae neglecta in margine adnotavit. In hoc autem Exemplari praecedit brevis Catulli vita, & *breviſſima Guarini Veronenſis Oratoris elucidatio in Libellum Valerii Catulli cum conto* ... cetera autem est:

Ad ſeſe tamen versus longus de ſuavibus ex-
ſolvere (b)

II. pag. 37. Albii Tibulli Equitis Romani Poëtae Cl. Elegiarum Libri IV. ut in cit. edit. a pag. 494 ad pag. 507. Praeterea brevis Auctoris Propertii Vita, adjecta bibliopegi fortasse incuria, quae aliam sed loco potiore recipiat. Notandum hoc quoque aliquam Elegiam aut in duas divisam esse vel ex duabus, aut pluribus unam factam; nam in fine Libri IV desunt sequentes Elegiae numerum III (c) IV V VI VII VIII IX X XI & XII (d) Clauditur autem Liber IV Epitaphio Tibulli, ut in edit. pag. 507 post vitam brevem de eodem notitia, hoc autem Epitaphium consequitur *Ovidii Naſonis Epiſtola, ex quo comperimus de morte Tibulli* quae est Elegia IX. Libri III Amorum.

III. pag. 66. Propertii Umbri (d) Mevani Poëtae Elegiographi clarissimi Elegiarum Libri IV ut ibid. a pag. 508 ad pag. 553. Hoc quoque Elegiae aliquot in Codice divisae ut in plures, & e contra, e plus in unam conflatae. Politianus vero suo more passim restituere locos satagit, modo vel adnotans, vel expungens, prout res exigit. Clauditur his versiculis:

Carmina quae primus tunc legiſſe Tibulli,
Vel tunc omnis opus Cynthia ſola fuit?
Audiat noſtri magna poeta ſenes

IV. pag. 116. P. Papinii Statii Surculi Silvarum Libri V cum Prooemiis in singulos Libros ut cit. edit. Tom. II a pag. 1019 ad pag. 1041. Notandum desse in primo Libro duo folia, in quibus perierunt pars Elegiae III, & IV. Sequuntur deinde *Tabulae Lectorum quae ſunt in praefato volumine*, & tandem *MCCCCLXXII*. De hoc editione nihil Fabricius, sed eamque Mattairius Annal. Typograph. Tom. I Part. I pag. 310. 191. Extat Romae in Bibliotheca Corsina Lectore C. num. 7 Catulli, Tibulli, et Propertii editio cum accessione eorum Statii Silvae, quae fuit Angeli Politiani, cuius manu docte admodum, praeter correctiones ab imperito bibliopego in relegendo Codice non ullis in locis recisae sunt, exarata. In primo nomine pagina testimonia veterum scriptorum de

Cat. Lat. Codd. Tom. II.

(a) Adfertur hoc Epigramma a Fabricio Bibl. Lat. Tom. I pag. ... edit. Venet. ... adnotatum.
(b) Haec addita sunt in hoc Libro manu Angeli Politiani.
(c) Haec vetere adscribitur in hoc Elegiae VII Libri III.
(d) In Bibliotheca Gaddiana Florentina N. XX. Cod.

Catullo, & rursus in fine operis huius Poëtae scriptum est: *Angeli Politiani & amicorum*, & inferius Ἀγγέλου ϕιλῶν τοῦ Πολιτιανοῦ καὶ τῶν ϕίλων. In fine haec alia notata sunt: *Catullum Veronenſem librum, incredibili ac pene divino labore, erroribus quibus extricavi, quantum per nos fieri potuit, emendavi, quamquam multis e locis ſane ambigua ſcriptura, aut legis quae non valeat, ut nunc aſſeverem. Quoniam nec tamen Graecis, & Latinis in Scriptoribus comparavi, quotient ab ea inverſe ſenſum ſic ſubſcripſi, ut mihi videre conſulere, quod nemo his temporibus diligentius quam meo intelligeret. Conſiliaturum Patavinus, ſi ea quae emendavi, ut ſolemus, quasi in parte meae interpretationis mea operae, utroque labore & meditatione non hoc habeat. Tu itaque boni conſule, & quantum in te eſt, quae ſunt aut neglegentia aut inſcitia non recte, quoque corrigas, ut in pro tuo laboris eo certo aut vero aucta; nunc lecturus Angelus Baſſus Politianus quo tempore hoc emendavit, erat ſexdecim annorum, cum primis & ipſe caſtiſſimi Lectoris. Florentiae MCCCCLXXIII pridie Idus Sextiles. Tuus Angelus Baſſus Politianus.* Similis item in fine Propertii occurrit, & quidem in *Catullo Tibullo Propertio per libellos ſuos ego Angelus Politianus tunc inde a puero a ere ludo, & pro annis non indoctus, vel corrigere, vel interpretari quae ſi ut multa ex eis in ipſe ea docte ſunt, ut nunc eſt, prudens. Quin legens in genere, vel augeant, vel minuat, vel deleantur uſque hoc ubi conſultum me ludere facis. Fortaſſe quasi inſcitus (ut Plautum ait verbo)*

Me quoque quae ſunt ipſe volens digna ſua.
Anno MCCCCLXXV.

Propertii vero cum ipſius Codice contulimus, ſed quae de illo ſolo ſuſcepiſſem, haud adſcripſimus hoc Codice, ſed in libello reſidenti, quae eſt ipſius prae Antiquarius Emendationes.

Deinde qui in alia pagella, ubi desinunt Statii Silvae haec ſubſcriptio: *Statii Silvarum plus Statii Silvarum, quod ex Gallico Poggius Gallicus ſuſpenſus manu in Italiam ad alteros; a quo videlicet uno, licet mendoſi, depravatique & (ut arbitror) etiam diminuti ſubque mecte Codices, qui ſunt in ſermone conveniunt. Quem meum e codice ſic, ut quid in corrigendo hoc majore alii mancavi, ne unus, ut ſolet, diligenti cum multo nos utrum ſuis ſi occurrere. Quem ſi modum erroris cetera liberarent emendatores una ſemperque praeeunt, nos multa laboris in hoc ii, quorum nunc habeamus, haberemus. Vale qui legis, & quod ſi demum fuerint, quaeſo boni conſule. Tuus Angelus Baſſus Politianus.*

Codex chartaceus in 4 impressus sine ho-
G

dex cujus meminimus cum Propertii, qui & Nuremb. ... elegantissimi, Saec. XV scriptum ... in Mediceo ... pro ... Elegias legimus. De eo Petri Nati ... ha dicta in ... Pagina Cod. pro comparata ab Nerlo de Sancti Poffento dicta ...

eo cum annotationibus manu Angeli Politiani ad praetermissa Poëtas tantum. Constat foliis 185. In Catalogo Montfauc. sub num. XXIV.

CATVLLVS,

Adde etiam

Tibullum & Propertium.

Cod. XI. I. pag. 1. Valerii Catulli Veronensis Poëtae clarissimi Liber ad Cornelium Gallum. Concordant omnia cum ed. ut in Codice praecedenti; praeter plurimorum Carminum divisiones, quae utpluribus eaedem sunt atque illae, quas in dicto Codice superius animadvertimus.

II. pag. 49. Propertii Umbri Mavini Poëtae clarissimi Elegiarum Liber IV. ut in cit. editione, excepta tamen nonnullarum Elegiarum diversa divisione, uti ante monuimus.

III. pag. 131. Albii Tibulli Elegiarum Libri III. quartus enim cum tertio coniungitur. Concordant cum cit. edit. Notandum primas est ultimam Elegiam Libri I. prodit. proptumque in Codice Libri II, cum in Elegia III. Libri II. post versum 78.

Iccirco si fas est, mea precor ille redi,

in praesenti Codicem nulla defectus nota apposita,

Mea precor ille redi, patiemur rursus, ut olim

Horrida villosa corpora veste tegunt.

Haec quoque, ut in aliis Codicibus, variis sunt aliquarum Elegiarum divisiones, & coniunctiones.

Codex membr. Ms. in 4. Saec. XV. nitidissimus, cum nonnullis notulis in marginibus conscriptis, & cum prima pagina colore pictis & fimbriis floribus ornata, & ima parte insignita. Constat foliis scriptis 171. In Catalogo Montfauc. sub num. XXV.

CATVLLVS,

Adde etiam

Tibullum,

Cod. XII. I. pag. 1. CAtulli Veronensis Liber ad Cornelium, cum Epigrammate in principio Guarini Veronensis, quod praemittitur in Codice X. §. I. Concordat cum edit. cit. si illud excipias, quod Epigrammata plura turpissima in unum sunt coniuncta. In calce legitur rubrica ac maioribus litteris adscriptum: *Explicit Liber Catulli Veronensis, Laus Deo omnipotenti. Gherardus Cerasius de Florentia scripsit pro Iohanne Cosmae de Medicis Amen.*

II. pag. 50. A. Tibulli Equitis Romani poetae clarissimi Epistolarum Libri III. ut in Cod. superiori, cum argumentis in singulis. Concordant cum cit. edit. Notandum est in Elegia III. Libri II. pro versu 81,

O utinam potius peregrinam more pudiat.

legi

Dicar et accedam dominae, pro velle, sequarque.

Clauditur Codex sequenti subscriptione: *Explicit Liber Tibulli. Gherardus Iohannis del Ciriagio Civis Florentinus scripsit pro Iohanne Cosmae de Medicis optimo Cive Florentino die quarto MCCCCLVII. de mense Iulii.*

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XV. nitidissimus, cum stemmate Mediceo in principio. Constat foliis scriptis 91. In Catalogo Montfauc. sub num. XXVII.

CATVLLVS,

Adde etiam

Persium,

I. pag. 1. CAtulli Veronensis Liber ad Cornelium cum Guarini Veronensis Epigrammate in principio, ut in Cod. X. eodem ordine quo in editione, nullamque Carminum divisionibus & coniunctionibus, quas in aliis Codicibus notaveramus. Hoc praeterea notanda est transpositio quorumdam Carminum, scilicet XVIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. & XLII. quae in Codice inseruntur inter Carmina LX. & LXI. In fine legitur, *Catulli Veronensis Liber explicit.* Tum subiiciuntur Epitaphia duo, primum hexasticho, *Corporis de puero in Hebro submerso,* & inc.

Cod. XIII.

Thrax puer adstricto glacie dum ludit in Hebro &c.

Exstat inter Epigrammata, & Poëmata vetera Lugdun. edit. apud Iac. Chovet MDCXCVI. pag. 88. Alterum inscriptum *Quinti Equitis Romani* ita se habet:

Qui patriae cessit, Cato, pellere, viribus Hector,

Heu decus antiquum vix Cato palma Quirinum,

Quem Roma tu locus est, Fama sepulcri.

II. pag. 41. A. Persii Flacci Auledis Satyrarum Liber ut in cit. edit. Tom. II. a pag. 885 ad pag. 889. cum Prologo in principio, & quibusdam notulis marginalibus.

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XIII. optime servatus. Constat foliis scriptis 52. In Catalogo Montfauc. sub num. XXVIII.

PROPERTIVS, TIBVLLVS.

Cod. XIV. SExti Aurelii Propertii, & Albii Tibulli Carmina ut in edit. Notandum in fine IV. Libri Propertii legi, *Propertii Aurelii*

Digitized by Google

In eroene quorn & aliena sunt hec.
Cur aliena quis fuerit tam legisti Tibulle,
Ut sua [illegible] Cynthia sola fuit?

In fine vero Tibulli Epitaphium quod alibi invenimus, & haec epigraphe litteris rubeis: *Albius Tibullus eques Romanus, insignis forma, cultuque corporis observabilis, ante alios Corvinum Messalam dilexit, cuius etiam contubernalis Aquitanico bello, militaribus donis donatus. Hic multorum iudicio principem inter Elegiographos obtinet locum, Epistolae quoque eius amatoriae, quamquam breves, omnino utiles sunt. Obiit adolescens, ut indicat superius Epigramma.*

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XV. cum initiali littera depicta, in cuius tegumento legitur: *Est liber Propertii & Tibulli est mei Antonii Iul... mea propria scriptus.* Constat foliis scriptis 100. In Catalogo Montfauc. sub num. XXIX.

PROPERTIVS.

Adde etiam

Tibullum

Cod. XV. I. pag. 1. Sexti Aurelii Propertii Elegiae, cum Libri IV. absque ullo titulo cum Librorum, tum Elegiarum: quod ordinem quidem concordant cum ed. edit. sed plures interdum Elegiae simul coniunguntur ibidem unitae. In Elegia X. Libri IV. versui 42. ubi in edit. lacuna est, in Codice repetitur versus 66. scilicet

Atque, haec fissa tuo unde terra patet.

II. pag. 103 Albii Tibulli Elegiarum Libri IV. cum titulis in singulis Elegiis, & Epigrammate in fine de morte Tibulli, ut in cit. edit. Hinc quoque plurium Elegiarum in unam coniunctionem observavimus, ut in Codicibus superioribus.

Codex chartac. Ms. in 8. Saec. XV. optime servatus. Constat foliis scriptis 152. In Catalogo Montfauc. sub num. XXVI.

ANTICLAVDIANI CARMINA.

Cod. XVI. Anticlaudianus Alani (b) Libri IX. Liber I. inc.

Auctoris mendico stylum, phalerasque poetae.

Ultimus des.

Supplantare novos, saltemque post fata silebit.

In fine explicit *Anticlaudianus Alani de Antirophino.* Tum subiicitur Prologus *Anticlaudianus Alani de Antirophino in nomine* Domini

(b) Alanus de Insulis Doctor Parisiensis, inde Monachus Cisterc. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] Tom. I. pag. 15 Anticlaudianum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] IX [illegible] [illegible]

(1) Vide T. I. Catalogi nostri Cod. Lat. p. 714. §. XI.

(2) Quoniam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] Montfauconius sub num.

nostri Inc. *Quam saltem corporis.* Des. *& haec [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]*

Codex membranaceus Ms. in 4. oblongo Saec. XIII. In cuius primo folio legitur: *Meus sum modo Francisci Tommasi Thomae filii*, civis Florentini. Constat foliis scriptis 75. In Catalogo Montfauc. sub num. V.

ARATORIS CARMINA.

Cod. XVII. Aratoris Card. Subdiaconi Paschale Carmen, sive Actus Apostolorum carmine heroico, ut inscribitur in Cod. XV. Plut. XXIII. (1) cum duabus Epistolis metricis, prima ad Dominum Florianum Abbatem, altera ad Beatissimum Papam Vigilium (2). Haec tamen nulla in libros divisio, quibus omnia in dicto Codice, nec Capitum tituli adparent, quemadmodum etiam de auctore nomina desiderantur, quae in illo praecedebant.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XII. pulcre tamen pigmentis, sed [illegible] mala suppleta. Constat foliis scriptis 51. In Catalogo Montfauc. notatus num. XI.

ARATORIS SVBDIACONI CARMINA.

Cod. XVIII. Aratoris Card. Subdiaconi Historia Apostolica Libris duobus, praeeunte Argumento Aratoris ipsius, quod inc. *Quantum praeclara lustrantes Imp. Annotat Constantinopolis Patriarcha errore haereticus deceptus &c.* Des. *haec autem opera fecerat Divino numine impulsus Paschale Carmen.* Sequitur aliud de ipso, quod inc. *Arator Subdiaconus fuit S. Romanae Ecclesiae tempore Vigilii Papae.* Des. *qui [illegible] suum librum circa Apostolicae & Romanae.* Tum subnectuntur Scholia suis caput. quorum titulum. *Scripsit autem haec Epistola ad Florianum Abbatem, ut sua auctoritate roboraretur volumen illud. Alterum ad [illegible], quem dicit, e Florentia sit dictus, eo quod ubere [illegible], vel [illegible]* Deinde sequuntur Epistolae duae metricae, ut in Codice superiori.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XII. cum scholiis marginalibus & glossis interlinearibus. Constat foliis scriptis 36. In Catalogo Montfauc. sub num. X.

AVSONIVS GALLVS.

Cod. XIX. Decii Ausonii Galli Burdigalensis Carmina (a) admixtum cum nonnullis Epistolis. Primum inc.

Phoebe potens numeris, praeses Tritonia bellis &c.

 VI.

VI. hic desit Epistola ad Vigilium Papam.

(a) [illegible] [illegible] Ausonii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ultimum, nempe 331 in edit. mox carenda dest.

Accendo Cecrope… [illegible] *epi…*

Haec igitur omnia cum editione Parif. anno … in usum Serenissimi Delphini collata, sunt illa 1 2 3. 4 5 6 8. 9 10. 11 12. 13 14. 15 16. 17 18 19. 20. 21 23 24 25 26. 27 28. 30 31 33 34 35 36. 37 38 39 40 41 42. 44. 45 46. 47 48 49 50 51 52 54. 53 56. 37 38. 39. 60. 64. 65 66 67. 68 69. 70. 71 72. 73. 74. 75. 77 78 79. 81 82 83 84. 85 87 89. 90 91. 92. 93 94 95 96. 97 98. 99. 100. 101. 102. 103. 108. 109. 110. 111. 112. 113 114 115. 121 123 124 125 126 128 131 146. 147 149 150 152. 143. 248. 249. 250. 253 256 257 258 259. 273 274. 275 276. 277 278 317 319. 322. 323 324. 325 326. 327 328. 329 330. 331 313 336. 338 339. 340. 341. 342 343 344. 343 345. 347 349. 350. 351 352 353 354. 355 356. 357 359. 359. 360. 366 375 373 377 399. 400 403 404. 405 406. 408. 409 410. 411. 413 414 415. & 419 quae cum [illegible] Gentium Auli pro Consulatu ad Gratianum Imp. sunt autem omnia epigraphe, & ne dicam cultus proinde diverse dispositi. Praeter multas variantes lectiones, quae in hoc recensui … deprehendi … notandum in Epigrammate 24. deesse in Codice tertium distichon; in 54. primum tantummodo distichon haberi in Codice; in 69. sextum versum deesse. Item … in 71. ultimum distichon desiderari; ultimum vero Epigrammatis 390. distichon ab edito penitus diversum ita legi:

Nobiscum … maluit, quae …
sunt …

Tali, valere si vult me, vel … tum ante Epistolam 409. quae inc. *Cum … sit … esse …*
Quondam … [illegible] *& … Tranquillo …* Epigramme pag. … in Cod. quam in editione; Epistolam … 409. in duas esse divisam, quarum secunda incipit a verbis *Vide Paul … genus …* quae in edit. … pag. 468 vers. 2. Secundum quoque … quae in edit. habetur Graece idiomate conscriptum, in Codice … fuisse.

Codex chartaceus Ms. in 8 Saec XV optime servatus. Constat foliis scriptis 60 In Catalogo Montfaucon. sub num. VII.

ALCHIMI CARMINA.

Cod. XX

1. pag. 1 **A**Lchimi Aviti Episcopi Ceremoni… Praecedit Epistola in … *Domino sancto & … Christo passus & … Apollinari Alchimus Ecdicius Avitus Ermov* Inc. *Nuper quidem … Hom…* *harum … in unum corpus redacti &c.*
Des. *sequente … prosequimur. Ora pro me.*
Primum Carmen inscribitur de Mundi initio. Inc.

Quidquid agit varias humana in gente labores,

Des.

Excutit … assistere … se … casdem.

II pag. 8 Eiusdem de Originali peccato Liber II Inc.

… curru … casus.

Des.

Consilium petiit … per … corpus

III pag. 16 b Eiusdem de Sententia Dei Liber III Inc.

Tempus erat quo sol medium transcenderet axem

Des.

… qua …

IV pag 23 Eiusdem de diluvio Mundi Liber IV. Inc.

… quondam … concordibus …

Des.

Et … quo (a) … sup… unda

V pag 38 b Eiusdem de transitu maris Rubri Liber V Inc.

Hactenus in … potuissi canente.

Des.

Hoc … litore portum.

VI. pag. 33 Eiusdem de Virginitatis perfectione Liber VI (b) cui praecurrit Epistola, quae inscrib. & inc. *Domino sancto … beatissimo … germano Apollinari Episcopo … Post … …* Des. *… …* Liber inc.

Suscipe complexam Christi … Virgo

Desinit in versu 348 ferimum

Lex peccare vetat, …

Habes edita haec Alchimi Carmina inter Opera Jacobi Sirmondi S. I. edit. Venet. per Bartholomaeum Javarinam … fol. Tom. II. pag. 113. usque ad pag. 124.

Codex membranaceus Ms. in 4. … Saec. X. …, optime servatus, dignus profecto qui in … eiusdem Poetae … consulatur. In hoc est … littera A maiuscula, quae exhibetur … Graece littera A. Constat foliis scriptis 64 In Catalogo Montfauc. sub num. VI.

(a) Eadem … …
(b) In Codice tamen … …

ALIO

… in … oogle

ACRONIS COMM. IN CARMINA HORATII

Cod. XXI. I. pag. 1. ACronis (1) Commentarius in Horatii Carmina praevia duplici de ipſo Horatio notitia. Prima inc. *Horatius De iure Flaccus* [illegible] *ultimis ſui* [illegible] Altera inc. *Horatius Flaccus, libertino patre natus in Apulia* [illegible]. Hisce ſubiiciuntur brevia prolegomena de metris, quibus in operibus ſuis uſus Horatius. Commentarius inc. *Mecenas atavis* [illegible] *ſcribit eſſe ſibi* [illegible] *D. ſ. templo enim Dianae* [illegible] *ad reſponſa* [illegible] *quae ad ſacrificia offerenda*, quae pertinent ad Odem

Phoebe ſilvarumque potens Diana,

Tum ſub [illegible] hoc ſcriptoris nomen:

Si quis ſcire cupit quo Codex ſcriptus in urbe
Hic ſuit, & nomen quaeris habere [illegible]
Urbe Flor. [illegible] *Petrus* [illegible]
Cives Cennius eſt [illegible]
Error ſi quis ineſt, exemplar ſimile fecit
Si ſecus eſſe putas [illegible]

Abſolutum Florentiae VII. Septembris [illegible] *Proſeſſo Mariae Virginis* [illegible]. Tum rubris litteris: *Expliciunt Acronis commentaria in Horatii Quinti Flacci Carminum Libri quatuor, Carmen ſaeculare, & Epodon* [illegible].

Tandem in fine excerpta duo brevia de verſibus [illegible] & de primo eorum inventore. Horatius cum Commentariis Helenii Acronis, & Pomponii Porphyrionis, ex emendatione Raphaelis Regii ſuſ [illegible] lucem vidit A. MCCCCLXXXI. Aliud exemplar Acronis [illegible] 18 Iulii A. MCCCCLXX. ut in fine [illegible] ſervamus in Biblioth. Marucelliana, in calce editionis Florentinae A. MCCCCLXXXII. cum Commentar. Chriſtoph. Landini.

Codex chartac. Ms. in 4. min. Saec. XV. [illegible] ac bene ſervatus, cum ſummariis brevibus in margine. Conſtat foliis ſcriptis 120. In Catalogo Monſaue. ſolummodo VIII.

(1) Iano Parrhaſio in Quaeſit. per Epiſt. num. 1. Tit. [illegible] Lib. II. pag. 109. [illegible] Lib. I. & II. [illegible] Acronis Opus [illegible] Hor. Vita [illegible] Comm. [illegible] Grammaticus [illegible]

(1) [illegible] de Bernardo & Petro Crinito [illegible] Specimine Hiſt. Litt. Flor. Tom. II. pag. 186. ſeqq. Quaedam de [illegible] Fr. [illegible] Ep. [illegible] Tom. I. pag. 1. 16. 55 Et Card. Coluſſi [illegible] Laml. p. g. 110. [illegible] ſchiſm [illegible] Eclogae [illegible] Virgilio A. MCCCCLXXXI. [illegible]

ANT. PANORMITAE HERMAPHRODITVS.

Cod. XXII. I. pag. 1. ANtonii Beccatelli Bononienſis, qui Antonius Panormita nuncupatur (1) Hermaphroditus ſive Epigrammatum variorum ad Coſmum Medicem Libri II. quibus praecedit Guarini in Hermaphroditum iudicium, quod ita habet: *Guarinus ſuaviſſimo Iob. Lamolae* [illegible] *Poſtquam ad te* [illegible] *& graves & ornatos* [illegible] [illegible] *libellum* [illegible] *& palam confeſſum eſt, ut* [illegible] *quod* [illegible] *vocabulum* [illegible] *carminis harmoniam* [illegible] *elaborata* [illegible] *Nec idcirco* [illegible] *probare & laudare* [illegible] *Apuleium* [illegible] *tempore* [illegible] *ſunt* [illegible] *Quid ſi* [illegible] *Ego me* [illegible] *fontem* [illegible] *Illud* [illegible] *quam* [illegible] *Iuvenem* [illegible] *ad* [illegible] *ſententiam* [illegible] *Vt autem ad* [illegible] *reverter* [illegible]

Non [illegible] *ipſe dixit, plane* [illegible]
Ipſum [illegible] *verſiculis nihil* [illegible] *eſt*,
Qui tunc denique habent [illegible]
Si ſint molliculi, ac parum pudici,
Et quod pruriat incitare poſſint.

At quia [illegible] *ſententiae & noſter Hermaphroditus* [illegible] [illegible] *impetum* [illegible] [illegible] *appellare volui*.

Hic

(1) Antonius Petrus e Sapiſſima [illegible] Beccatelli [illegible] Panormita [illegible] MCCCCXCI. [illegible] Apoſt. Zeno Diſſertationum Voſſianarum Tom. I. pag. 301 ſeqq. [illegible] Hermaphroditi [illegible] Coſmo Medici [illegible] Adnotat ad Tom. [illegible] 10.

Mæoniam docuit Antoni per ſecula famam,
Theocritus antiquum Siculæ telluris alumnum;
Effinges priſca revocans dulcedine vatum
Siculides Latia per te dabit Ætna Camœnas.

Vale mi lux & litterarum maximum [illegible] *quod de veniat; haud enim me ſinunt* [illegible] *patriam* [illegible]*. Quod noſtre ſeminant* [illegible] *regnus ſuis ſenitas, quam eos in voluptatem partem vocent. Vale iterum Veronæ* [illegible] *Nonas* [illegible]*.*

Tum ſequitur : *Hermaphroditus Libellus prorsus ad Coſimum Florentinum* [illegible] *me* [illegible]*, cui ſequens* [illegible] *cum hoc titulo. Quod ſpreto vulgo libellum neque* [illegible] *legas, quicumque* [illegible] *& ſecum una* [illegible]*.*

Si vacat & potes [illegible] *ſedmque Senatus,*
Quidquid id eſt placido lumine, Coſme, legas.
Eluis hoc [illegible] *triſti* [illegible] *cachinnos,*
Cuique vel Hippolyto [illegible] *inguen*
opus.
Hinc quoque parte ſequor doctos, veteresque Poetas
Quos etiam luſus compoſuiſſe liquet;
Quos & perſpicuum eſt vitam [illegible] *dicam,*
Si [illegible] *obſcœnus plena tabella* [illegible]*,*
Id [illegible] *vulgus, cui nulla profunda*
Viſa [illegible] *ſed ventre* [illegible] *ſuis*
Cum [illegible] *luſus noſtros* [illegible] *carpet;*
Gli [illegible] *docta* [illegible]
Te lege, itque [illegible] *fac, Coſme, popellum,*
Tu mecum æternus [illegible] *ſequare viros.*

Argumenta vero Carminum, quæ in hoc primo Libro continentur, ſunt :

I. Ad ſemetipſum loquitur, & reſpondet.
II. Ad Coſimum V. C. de libri titulo.
III. Ad matronas & virgines caſtas.
IV. De Urſa ſuperincubante.
V. De Corvino virum accurate cuſtodiente, ejus uxorem.
VI. Epitaphium Pegaſi [illegible] pædiconis.
VII. De Urſæ [illegible] & naſo.
VIII. Ad Coranum reſpondet, quare [illegible] vultus [illegible]
IX. In Mathiam Lupum clauſum mediocem.
X. In eumdem [illegible].
XI. In Mamuranum poſtremo turpitudinis virum.
XII. In Lentulum mollem, [illegible], & poſtremæ turpitudinis virum.
XIII. Lepidinus ab auctore quærit, qui ſemel pædicare cœperit, haudquaquam deſiſtit.
XIV. Ad Lepidinum reſponſio, & quare Urſæ cunnus careat.

XV. In Mathiam Lupum.
XVI. In eumdem litterarum ignarum.
XVII. Laus Aldæ.
XVIII. Ad Cordocem ardentem Quintiam turpem & deformem puerum.
XIX. In Hodum [illegible].
XX. Ad Baptiſtam Albertum de Urſæ luxuria.
XXI. Ad Quintium, quomodo poſſit erigere.
XXII. Ad Minum, quod libellum caſtum nolit.
* XXIII. Epitaphium Hornoldæ Senenſis puellæ belliſſimæ, ac meretriculæ [1].
* XXIV. Epitaphium Baptiſtæ virginculæ ſororis Hornoldæ.
XXV. In Mathiam Lupum pædiconem.
XXVI. Ad Sanctum Ballum verſuum ſuorum cultorem.
XXVII. Laurentius ad cultorem de [illegible] amore ſuo.
XXVIII. Ad Laurentium reſponſio de amore ſuo.
XXIX. Sent Civitas Etruriæ loquitur, & [illegible] ut faciendis L. Nymphæam ſui vel moribus expertum.
XXX. Ad Coſmum Florentinum, virum clariſſimum.
XXXI. Epitaphium Catharinæ puellæ [illegible].
XXXII. In Mattium Tuſcum [illegible] fugiendum.
XXXIII. Ad Aurelium pædiconem.
XXXIV. De [illegible] Aldam [illegible].
XXXV. In Mathiam Lupum.
XXXVI. Epitaphium Sinas Lupum, [illegible] præcipui.
XXXVII. Ad Pontanum Polam ſemodeam ardentem pro quo vehementer orat.
XXXVIII. In maledicum.
XXXIX. Ad Criſpum quod ſui laudes intermiſerit Ruſtico cacturo.
XL. De [illegible] pulchra Hemeri [illegible],
* XLI. Preces [illegible] oratum mittit Auriſpam Siculum, ut ſibi M. Martialem commodet.
XLII. Ad Coſmum virum clariſſimum, de Libri diviſione, quod [illegible]

In binas partes ſecuit, Coſme, libellum,
Nam tandem patem Hermaphroditus habet opus.

XLIII. Ad Coſmum V. Cl. quando, vel qui legere libellum debeat.

Hactenus a patriæ [illegible]*,*
Continet quod ſuſ [illegible]*, Coſme, leges.*
Quod reliquum eſt ſemper [illegible] *ſit* [illegible]
erunt.
Sæpe leges [illegible]

Tum ſubditur : *Hermaphroditi Libellus primus explicit feliciter.*

II pag.

(1) Quæ aſteriſco notantur Epigrammata, ea ſunt [illegible] Carmina Illuſtr. Poetar. Italor. edit. [illegible] Tom. II. a pag. [illegible] ad pag. 113

II. pag. 17. b. Incipit primum, & ſecundum Librum inferius Epiſtola quaedam Poggii ad Antonium Panormitam, quae ita ſe habet. *Poggius pl. ſal. dicit Antonio Panormitae. Antonius, homo ſtudioſus adoleſcens ut percepi, tuum dictum, tum ſtudioſus tuo, attulit ad me libellum Epigrammatum tuorum, quem inſcribis Hermaphroditum, opus & ſuave, & plenum voluptatis. Hunc quum legiſſet primo vir clariſſimus Antonius Luſcus, moleſtque verbis collaudaſſet & ingenium & facilitatem dicendi tuam; nunc liber eſt ſuaviſſimus, miſit deinde illum ad me legendum. Delectatus ſum mehercule varietate rerum & elegantia verſuum, ſimulque admiratus ſum res adeo turpes, adeo inepte jam venuſte tam compoſite a te dici, atque ita ineptias multas turpiſſimas, ut non enarrares ſed agere videreris, neque ſicta ſecundo conſcia, ut moſt rei, ſed illa ut ſi mera poſſes. Laudo igitur doctrinam tuam, jucunditatem carminis, ſales. At ſales, utinque graves ac agis, pro prioncenda vera quae Latinae muſae, quae canaliſe, unicum Antonium e ſronte ratione. Pro charitate tamen, qua omnibus debemus ſumus, unum eſt, quod te monere & debeo, & volo, ut ſcilicet deinceps graviora quaedam meditere; haec enim quae adhuc ubi ſi, vel quaerere conandi poſſunt vel licentiae tuendi. Ita & Virgilius adoleſcens luſit in Priapeia, & multi praeterea, qui poſt ſeveriora verſus ſe verterentur. Ut enim Terentius noſter refert, haec aetas aliam vitam, alios mores poſtulat. Itaque tamen eſt tam verſum ſuave laſcivum, & res ſerias deſcribere, ut argumentum corpora, latulis adſervetur. Seis enim non licere idem nobis, qui Chriſtiani ſumus, quod olim poetis qui Deum ignorabant. Sed ſorteſſe hoc admonere in iſto hoc idem ſatis, quod laudo probeque, & te ad maxima. Leniter. Haec bono animo accipias rogo. Ego enim tuus ſum ut Poggium adſcribe in tuis. Plura ſcripſiſſem ſi per otium licuiſſet; verum alias erimus longiores, ſi hoc non diſplicuerit tibi. Vale & me, quando id maxime ſcis intelliges, ama. Romae III. Non. Aprilis manu feſtina. (a)*

Tum ſequitur Libri II. initium hoc paſto *Ejuſdem Hermaphroditi Libellus ſecundus ad Coſmum Florentinum ex illuſtri Medicorum progenie.* Hujus Libri Carminum argumenta ſunt

I. Ad ipſum Coſmum Medicem, quod civilibus operam dare & otium pergit, quem hac tempeſtate non ſit quidquam, tamenneque poetarum. Inc.

Coſme vir Etruſcis inter celeberrime terris.

Deſ.

Candida, & nuge pro re ferant bella ferunt.

II. Ad puellas caſtas.
III. Laus Alda.
IV. In Aldae matrem.
V. Laus Aldae.
VI. Ad Philopappum deperditum Stercorum virum ineptum.
VII. Ad Auriſpam de Vuſae autem.
VIII. Auriſpae reſponſio.
IX. Ad Vuſam dentem.
X. De poena infernali, quam dat Viſi Auſtoni ſuperſtitione.
XI. In Hodum morbum.
XII. Epitaphium Eraſmi libertini clericis.
XIII. Ad amicum clericum, quod ſuit in uſſi Paleſtram ſe confeſſus.
XIV. Ad Suſeverinum, ut verſus ſuos pergat.
XV. In Mathiam Lupium claudum.
XVI. In eundem grammaticum.
XVII. Pro M. Succino ad Mauram.
XVIII. Pro M. Succino orat, & ut ſperet de L. Maura exhortatur.
XIX. In Mathiam Lupum.
XX. In Lentulum mollem.
XXI. Epitaphium Martini Polyphemi coqui egregii.
XXII. Laus Auriſpae ad Coſmum.
XXIII. Ad Galitz, quem orat, ut ſibi Catullum mittat.
XXIV. Mathiae Lupi ſententia ad Bidbum.
XXV. Ad Mamuram de partu L. Nymphae.
XXVI. De ſuo oculos amore.
XXVII. In Mathiam Lupum avarum grammaticum.
XXVIII. Pro Coena ad Coſmum, ut eo cure redire.
XXIX. Ad Lentum ſodomitaeorum, ut Plautum remittere jubeat.
XXX. Epitaphium Nichinae Flandrenſis, ſcorti egregii.
XXXI. Conqueritur, quod propter peſtem a domina amotus ſit.
XXXII. Opera pro Nichina defuncta.
XXXIII. Laus Coſmi viri clariſſimi.
XXXIV. Auctoris diſcipuli verſus ad Mauram quod promiſſa non ſervat.
XXXV. Ad libellum, ut diſcedat.
XXXVI. Cabillus ſamae periens de Delpho Luſco domino conqueritur.
XXXVII. Ad libellum, ut Florentinum ſupinat adeat.
XXXVIII. Ad Coſmum virum clariſſimum de libri ſui & dedicatione, quod ita habet

Coſme, vale, votum ſpes & ſacris nouum.
Jamque ſuas ſines Hermaphroditus habet.
Quem nequeat mirari, novo turbant illa curae.
Hic tibi quodcumque iſt devoveo vultus opus.

Tum ſubditur *Hermaphroditi Libellus ſecundus & ultimus explicit feliciter. Ad Coſmum virum clariſſimum ex Medicorum progenie illuſtri.*

III. pag. 34. Antonii Panormitae reſponſio ad ſuperiorem Poggii Florentini Epiſtolam. Inc. *Epiſtolae tuae, quae veterum ſane & antiquam illam elegantiam Romanae mirentgnac*

(a) Legitur in edit. Operum Poggii, curante Antipolo Argentor. ann. ſol. pag. 121. b.

prae caeteris mea sententia exprimant ad me, in vestrum perlatae sunt. Eas, tametsi auditum abstinuissem, ab te tamen pro singulari quadam naturae elegantia profectas animadverterem. Hieronem enim Epistolae tuae vestri quod attest sum sunt, orta splendorem grave, atque ea quidem insigniter, at quo inde illas esse de sequti, adducere quoque, praeter id, mea opinionibus. Gladiatorum me itaque, & esse certum, tum id ut te consule tam vel mox sit, quod spectaculum meum tibi me luncavidam ac si esse sign fecet; nec non Antonio Lasie pridem nos elfinos sed cui laudarum probateneque ire. Del. In tamen in omnem eventum ea ea illi solus d. em defideratum fuit & cuculum Antonii Panormitae Auctoris. In hac Epistola, quia nostrum prodire est plus bus allatis veterum Philosophorum testimonium sit da fonda quod in hoc Libro nimis tut pit tractant.

IV pag. 40. Pulex (sic sed legendum Pathos) da orta atque chem Hermaphro ditum Inc.

Dum mea ma genitrix gravida gestaret in alvo;

Des.

Femina, vir, utrumque, flamma, sola, ...

Est haec in Append. P. Virg. Mar. curante Ios. Scalig. Lugd. apud Gul. el Rovill anno 1573 in 8. pag. 134.

V pag. 41 b. Eiusdem (sc. Panormitae) Petro Lunensi respondentis, quod minime describeret bella nostri temporis, tametsi splendida illa sint Elogia Inc.

Scilicet Etrusco sunt vestra gesta fenatus,

Des.

*Evehet ad summas lucem Thalia polos,
Vale,*

VI pag. 44. Publii Maronis Virgilii Priapea Inc.

Carminis incompti lusus lecture procaces,

Des.

Hac aliis & versus erunt Prope fore,

Tum subiectum Publii Maronis Virg. in Priapum explicit feliciter. Edita est in in P. Virgilii Maronis Appendice a pag. 68 ad pag. 88 sub titulo Diversorum Poëtarum in Priapum lusus,

VIII pag. 59. b. Eiusdem Priapea nunc Inc.

Quid hoc novi est? quid iram demone nutatur?

Des.

Vivant aeceste molle reperit locus,

Ibid. a pag. 88. usque ad pag. 90 subl tamen inscribitur; *Ab Tibullo ad Priapum de mortuo ingrati*

Codex membranaceus Ms. in 4. mai. Saec. XV nitidissimus cum Initiis minialibus deauratum Carminum auro, variisque colo

bus elegantes depictis. Constat foliis scriptis 61, In Catalogo Montfauc. sub num. III

CHRISTOPHORI LANDINI XANDRA.

Cod. XXIII

CHristophori Landini Xandra, sive Carminum in laudem praecipue Alexandrae, Bartholomaei Scalae lectissimae filiae, Libri III. ad Petrum Medicem Mecoenatem suum Liber I inc.

Qui nunc transferimus mavult tollere Ingenium

Liber ultimus des.

Emigrem impis gaudeo fiere pium.

Argumenta autem Carminum quae hisce continentur libris, ubi sunt, indicat in Libro primo

* I Ad Petrum Medicem Mecoenatem suum (a)

II Ad Librum.

* III Quo tempore amore oppressus sit (b)

* IV Ad Bartholomaeum Vopiscum Scalam (c)

V Ad Xandram,

VI Ad eamdem.

* VII Sicut littera ad Amicallonam Petrarchae

VIII De Alphonso citrino amatore.

IX De Theologo concumbentum luxurioso,

X. Ad Lupum ambitiosum virum, superet plebeium.

XI Ad Bernardum Nutum virum omnino disertum

XII Ad Aldam mulierem

* XIII Ad Leonem Baptistam Albertum,

XIV. Quaerit qua perturbatione sit affectus,

XV Ad Theophilum Francisci Caballinensis amicum

XVI. Ad seipsum

XVII. Ad seipsum.

* XVIII. Epitaphium in Leonardum Aretinum,

XIX. Ad Xandram

XX Ad Philippum de amica

XXI. Ad Lucinam pro partu Xandrae,

* XXII Laudes Dantae

* XXIII Ad Bartholomaeum Scalam,

* XXIV Ad eumdem de suis maioribus

XXV De Xandra

XXVI Ad Ginevram,

XXVII De radiis Xandrae

XXVIII. Ad quamdam,

* XXIX Ad Bernardum Nutum, virum egregium (d)

XXX Ad Ioannem Antonium

XXXI. Ad Ginevram sub ficto nomine

XXXII Ad Aeneam,

XXXIII Ad Librum

Libri secundi Carminum argumenta

* I Ad

(a) Editum fuit in nostro Specimine Litterat. Florent. Tom. I pag. 111

(b) Ibid. Tom. I. pag. 112

(c) ... Carmina ... vitae ... legantur inter Carmina Illustr. Poëtarum

ad c. Florent. quam citavimus in Codice supercitato, quibus in Tom. VI ... pag. ... ad pag. ...

(d) In cit. Specim. Litterat. Florentinae Tom. I pag. 27

Digitized by Google

I. Ad Petrum Medicem (a)
II. Ad eumdem (b)
* III. Contra avarum.
IV. Ad Xandram.
V. Ad eamdem.
* VI. Ad Petrum Medicem de suis, & Moecenatis laudibus.
* VII. Ad Xandram.
* VIII. Descriptio Montis Asinarii ad Laurentium Crescium.
IX. Conqueritur de amore.
X. Ad Musam.
XI. De insomnio.
XII. Elisabetha moritur ad Bernardum Geteum.
XIII. De Maceo Lusco.
XIV. De Bindo bibace.
XV. Epitaphium Philippi Archintoli.
* XVI. Aliud pro eodem.
XVII. Ad Franciam.
XVIII. Ad Xandram.
XIX. Ad Bindum, cur amet mulierem vetulam.
XX. Sendae ad Franciam puellam, ut secum sibi aperiat.
XXI. Ad Leandram puellam.
XXII. Epitaphium Paulae in ipsa concubina defuncta.
* XXIII. In laudem Florentiae urbis.
XXIV. Ad Bindum.
XXV. Conqueritur de statu Xandrae.
XXVI. Ad eamdem.
XXVII. Quod Roma Xandram admiretur.
XXVIII. Ad Ioannem Antonium de Caramelis Barcli.
* XXIX. Ad Musam, quod Florentiam ad Ioannem Antonium pergat.
* XXX. De Roma, fere diruta.
Liber tertii Carminum argumenta.
I. Ad elegos suos (c)
II. Ad Musam, quod domum Petri Medicis se conferat (d)
* III. Ad Antonium Canisianum de praemandis Vatis.
* IV. Eulogium in fratrem suum defunctum in bello.
V. Elegia in bello Aragonensi (e)
VI. Ad Paullum, ne timeat bellum Aragonense.
* VII. Eulogium in Carolum Aretinum.
* VIII. Epitaphium Dantis poetae.
* IX. Aliud pro eodem.
* X. Epitaphium Francisci Petrarchae poetae.
* XI. Aliud pro eodem.
XII. De Sibylla Cumana.
* XIII. De Sabinata Vberti.
XIV. De Tomyri Scytharum Regina.
XV. Ad Ioannem Salvetum de laudibus magni Cosmi (f).

XVI. Ad Iacobum Azzarolum de laudibus Cosmi, & domus Azzarolae (g)
* XVII. Ad Petrum Medicem de laudibus Poggii.
XVIII. Eulogium in Cosmum patrem, magni Cosmi nepotem.
XIX. Ad Guidonem Guiduccium.

Codex chart. c. Ms in 8. Saec. XV optime servatus. In cuius prima pagina legitur superius *Visal mihi Galgano* (h) *Mannelle Castellensi*, & inferius *Albertae Sisperni Flor. Doctoris* Constat foliis scriptis 65. In Catalogo Montfauc. sub num. XXXI.

CHRISTOPHORI LANDINI XANDRA.

I. pag. 1 Christophori Landini Xandra, seu Carminum Liber III ad Petrum Medicem Moecenatem suum, ut in Codice praecedenti. Hic tantum eliqua variatis in nonnullorum Carminum titulis deprehensa est. ex. gr. in titulo Carminis ex Libr. primi pro *Vopiscum Scalam* legitur *Opiscum Scalam Collegium*. In titulo Epigr. XVII. pro *Ginevram* habetur *Leandram*. In Epigr. XIII Lib. II pro *Maceo* legitur *Bindo*. Libri III Epigr. 1. & 2. inscripta sunt ad *Petrum Medicem Moecenatem suum*, & in Epigr. XVII post locum Epigr. subiunguntur *poetae Florentini laureati*.

II pag. 64 b. Ad Reverendissimum ... in omni laude digestissimum virum & sacrae paginae benemeritum Professorem Magistrum Guilielmum de Becchis de Florentia ... totius Ordinis Sancti Augustini Priorem Generalem, Fratris Adae Iamzensis Carmen. Inc.

Splendor Academiae, si quae est modo gloria huius.

Des.

Iam tua festivitas succedant robore membris. Vale.

Tum subiectum distichon:

Nos bene scribenti calamo, iogo, parce utcumque;
Numque ego iam calamo scribere incipere eram.

Vale iterum. Ex Velletri Nono Decembris MCCCCLX.

III p. 66 b. Eiusdem ad eumdem Reverendiss. Magistrum Guilielmum de Becchis de Florentia sacrarum litterarum Professorem benemeritum, nec non & totius Sacri Ordinis Sancti Augustini Priorem Generalem dignissimum, in eius commendationem Elegia. Inc.

Nescio qui fragilem nostram furor urget avenam,
Vt subeat tenuem grandia gesta pede.

Des.

Longue vale, o rerum censor venerande mearum
Moecenas, cui servus esse per asse precor.

GAR

(a) Editum in eis Specim. Tom. I. pag. cci.
(b) Ibidem.
(c) Ibid. pag. 114.
(d) Ibid. pag. 115.
(e) Ibid. pag. 119.
(f) Ibid. pag. 101.
(g) Ibid. pag. 105.
(h) In Catalogo Montfauc. *Iulgano*

Gandolfus in Dissertatione de ducentis celeberrimis Augustinianis Scriptoribus Romae MDCCIV. pag. 6. n. 1. haec habet: *Adam, seu Adamus Montaldus, Patritius Genuensis, Poëta, & Orator insignis &c. floruit A. MCCCC LXX.* Ex dedicatione Carminum de Triumphis Domus domus adparet, etiam post annum MCCCCLXXXIV. Scripsit etiam Passionem Christi heroico carmine, teste B. Fulsuro pag. 497. n. 13.

IV. pag. 87. Christophori Landini Eulogium in virum nostra tempestate clarissimum, ac optimum de Rep. Florentina meritum Nerium Caponium, Gini filium, ad Ioannem Caniasium, qui non parum de tanti viri obitu dolet, & feria quaestus est. Obiit anno Domini MCCCC. Legitur in edit. Florent. Carm. Illustr. Poët. Ital. Tom. VI. a pag. 120 ad pag. 123.

V. pag. 88. *b.* Elegia Naldi de Naldis ad Petrum Medicem in obitu Magni Cosmi avi sui genitoris, qui vera dum vixit optimus Pater Patriae cognominatus fuit; obiit autem generosus Pater Patriae Cosmus Kal. Augusti hora circiter XXII. MCCCCLXIV. In cit. Tom. a pag. 413. ad pag. 423.

VI. pag. 96. *b.* Epigramma, quod exstabat Romae supra portam S. Mariae trans Tyberim, cuius initium *Roma vetus &c.* Habetur Epigrammata vetera cit. Lugd. edit. pag. 70.

VII. pag. ead. Epitaphium Claudiae matronae Romanae Romae trans Tyberim in quadam urna, Inc. *Hospes quod deico &c.* Ibid. pag. 100.

VIII. pag. ead. Alia disticha duo diversa manu, unum in Romam, mutilum alterum.

Codex chart. Ms. in 8. Saec. XV. optime servatus. Constat foliis scriptis 76. In Catalogo Montfauc. sub num. XXXIII.

CHRISTOPHORI LANDINI XANDRA.

Cod. XXV. CHristophori Landini Xandra, sive Carminum Libri tres ad Petrum Medicem, ut in Codicibus superioribus: hic tamen deest Elegia XVIII. Libri III. quae inscribitur *Eulogium in Cosmum patrem, magni Cosmi nepotem.*

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. optimus, cum stemmate Mediceae Gentis, ac pictura in principio; in calce vero legitur *Liber Petri de Medicis Cosm. Fil.* Constat foliis scriptis 69. In Catalogo Montfauc. sub num. XXX.

CHRISTOPHORI LANDINI XANDRA.

Cod. XXVI. I. pag. 1 CHristophori Landini Xandra, sive Carminum Libri III. ad Petrum Medicem, ut in Cod. XXIII.

II. pag. 59. Maximiani Liber de Senectute carmine elegiaco. Inc.

Aemula quid cessas finem properare senectus?
Cur & in hoc fesso corpore tarda venis?

Des.

Talibus offellae deponi verba solebat.

Scriptus ab sterimaaro Maximiano Lupo,

Est in tres partes seu Elegias divisus; in editione tamen Epigrammatum, & Poëmatum veterum Lugduni apud Iacobum Chovet MDCVI. in 8. ubi occurrit a pag. 550 ad pag. 570. sub titulo *Maximiani Elegiarum Liber, qui falso hactenus sub nomine Cn. Cornelii Galli editus est,* in sex Elegias dividitur, & caret ultimo disticho, quod retulimus.

Codex chartac. Ms. in 8. Saec. XV. optime servatus. Constat foliis scriptis 92. In Catalogo Montfauc. sub num. XXXIV.

CHRISTOPHORI LANDINI CARMINA.

I. pag. 1 CHristophori Landini Xandra, sive Carminum Libri duo priores tantum, quorum secundus est imperfectus, & desinit in Elegia XXIII. ad urbem Florentinam, vers. 49. Cod. XXVII.

Fulgeat, ut libuit, versum perfulgeat aurum.

II. pag. 39. *b.* Anonymi Epigrammata autographum in laudem, ut mihi videtur, Michaelis Varini, fundatum auctoribus constant. Inc.

O nimium venerande puer, quae iura fovebis
Te venet ut laudes tollet ad astra meas? &c.

III. pag. 40. Michaelis Varini, Ugolini filii, Distichorum Liber, qui Sententiarum inscribitur ad Paullum Saxum Roncilionem, ut in me edit. Florent. Carminum Illustr. Poët. Italor. Tom. X. a pag. 415. ad pag. 459. (1)

Codex chartac. Ms. in 8. Saec. XV. Constat foliis scriptis 60. In Catalogo Montfauc. sub num. XXXII.

FRANC. BARLECTANI ECLOGA.

FRancisci Barlectani (1) Volaterrani Ecloga ad Ioannem Medicem S. R. E. Cardinalem Diaconum cum Epigrammate, & Argumento in principio, ut habetur inter Carmina mox citatae edit. Florent. Tom. II. a pag. 87. ad pag. 101. Cod. XXVIII.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XVI. nitidissimus. Constat foliis scriptis 19. In Catalogo Montfauc. sub num. XLII.

(1) Etiam habeo hunc librum cum hoc titulo *Michaelis Verini Poetae Christiani de Moribus Disticha.* Romae apud Venerabilem Lucem anno MDCXI. in 8. item *Michaelis Verini Hispani Poetae ac Iuvenis doctissimi Disticha de moribus*, multo quam numbus emendatiora. Lugd. apud Ant. Gryphium MDCXXVI. in 8.

(1) Barlectana Familia, nunc extincta Lang. Adit Cecina Notizie della Città di Volterra, Pisa MDCCLVIII. 4. pag. 117. Aliis egimus.

CAI

Digitized by Google

CAII SILVANI MELEAGRIS.

Sive potius

Baſilii, Zachariae Ferreri, & Andreae Fulvii Carmina varia.

Cod. XXIX. I. pag. 1. BAſilii Parmenſis Meleagridos Libri III cum Epiſtola dedicatoria Caii Silvani Germanici Leoni X. Pontifici Opt. Max. & argumentis in ſingulos Libros verſibus hexametris. In Epiſtola haec potiſſimum notanda ſunt. *Haud ita poſt multo, quam Leones ad Abduam ingens clade ſuperati fuerant, cum per Veronenſem quam ſaepe iter facerem, devertique ex illis quae sunt villa ... agrorum vaſtatione non parvo ... Et ſuaviter, & dulces conſpexerim, quamque (ut homines eſſe ...) de ... quotidiano ... ſerio, atque ut plurimos chartas undecumque deſiderarem, forenſia Baſilii Parmenſis ſunt Meleagridos Libri manu ad manus devenere, quibus bis atque iterum perlectis, quam multo ſummopere placuiſſent, ut alterum iudicio me ſubmoverent, ... docti quamplurimi eſſent, ... quae haud diſcordes in opere probande ſenſiſſem, ubi ſpes ab optimis viris diſtenderent quibus temporibus is Poëta floruerit, ab eiſdem idolis (& ſane Fagonis quare temporibus fuiſſe crearent) ſubiverint animum illius morte hominum, variisque opinionibus carmina iam dilla eſſe, atque illi venuſtiſſimi ſunt noſtris temporibus ... Quod ipſum plurimi non ſatis ſine ... differunt, nec arbitrantes Leo Decime Pont. Opt. Max. Nam quemadmodum cetera, quae antea proveniunt, usque ad id ſaeculi ſunt, ut tueri in ſumma hominum ingenio eorum ex ſummo &c. Iuſtitiae ubi de Laurentio Medice Leonis patrono verba facit, ita proſequitur. Ille ... tantum non laboris vero ... laborare, Piſis ſcholas literarum Latinarum, Florentiae Graecarum inſtituit viros doctiſſimos eis ſuo, ac magna undecumque acceſſit ſtudioſos & ſi ... & iuvit, nec parum in hoc elaborare deſiſtit, quam ut reſtitueret, ut non ſtatim eorum ad id praecipuum pervenire poſſent. Verum poſtquam hominem ſuadet eſt, ut ... per multa tempora ſic poſt natum ... ac doctus ſiet, nec atque mulis ... omnes ad te unum confluebant. Unde gratulatio ad ſummum Pont. ſummo aſſumptione gaudio effulſit ſuo, ... docta ſequi ... Poetarum (vidi) certatim omnes dicere, quo Pont. Max. ... carminibus celebrare. Ubique gratum. Ego tamen, qui ipſorum veſtigia ... ſequor, ... id ipſum pro captu ingenii mei etiam feci. & non tam illos gaudeo, quod tandem ſub Principe omni virtute excellentiſſimo nobis vivendum ſit. Et ut plurimi meum in te obſervantiam oſtenderem, ut denique meae doctiſſimae ... demonſtrarem, pariterque laudem noſtrae redderem, & ut ſentiant omnes, ubique mei ſalvo Principem imperare, qualem ipſi ... temporibus ... ſunt ... hoc ipſi tibi dicare, & ſub tuo facerent ſ... nomine commendandum mitto hoc ... ut me ... Vale decus ... humani generis. Romae decimo Kalen. Iunii MDXIII.*

Tum pag. 4. b. poſt argumentum eiuſdem incipit Meleagridos Liber primus.

Fallit Dures communi; Deus qui moenia ob iram
Funeris ... poſſem dominis, multaque ſolvit
Sapphiris, & lacu ſocalem verſus in ... gnem,
Multaque ob infamem ... poſſet amorem
Iuvenis forte ... ille Dea nae &c.

Liber tertius deſ.

Olimus cura dies, ... ſuperſis o pocis.

Iterum ſpecimen dare iuvit huius elegantiſſimi Poëmatis, deſumptum ex Libro II. ubi tecta Regis Parthaonis graphice deſcribit, & quidem in pag. 37. b.

Nam perhibent Calydon quamvis ſit ... tibus alis
Impoſita, innumeras ... paludes,
Stagnantiſque locis, & ... vaſta
Flumina, & infectis ... ph ...
Ergo marmoreum ſolium ſolitique ſuperbus,
Auratiſque fores, ... argenteque columnis,
Et ſolidas elephanto trabes Rex maximus ille
*Fecerat, & ſuperque ille caeleſtis ... *
Tecta bona ... figuris ſimulaverat ... erat,
Centum ... circum aere ſonant ſtridente verſi
Oſtia, centum ſtridebat poſtibus aula,
Verſaque cardinibus ... vertebant aheni
Portis ... ſuperos.
Robora ... ut marmoreo ...
Turribus ... ſummiſque ... hac aſſit,
Mirum opus & ... ſpectabile, mille columnis
Portatus ... mediaque ... aula,
Iamque ... pulcherrima ...
Oſtentat ramis, ... de vertice longo
Pone ſinus, & lapides ... ſinus ...
Elicit, & placidos ... ſonantes
Sudat, & ... ſuperos,
Non ... glaucaque ... ulvas
Lympha ... fons
... anduens.
Hic ubi decrevere, proceres Calydonius heros
Ire iubet ... ſtrepitus,
Advertunt ... in ... &c.

Nihil de Baſilio Parmenſi habet Fabricius in

in totius extat Biblioth. med. & inf Latinit. neque vidit Bibliotheca, neque Fabricius. In Biblioth. Riccardiana, ut ex Lamiano Catalogo constat pag. 63. Ms. adservatur ejus Dissymposius Liber tertio carmine, ut omnis codice legitur Basinus Parmensis Autopaideus, hoc est ab hoc compositus Liber explicit. Accedit ejusdem Epigramma ad Melchiorem Cynthium fortissimum militem. Nec erit studiosis commendandum nostrum ejusdem illustris Poematis nomen dare, quod nuper in publicam Marucelli Bibliothecam infertur. Habetur hoc in Codice membranaceo in 4. ac eiusdem praefixum: Basinus Parmensis Astronomicon. Divisum autem est in libros duos, & signa siderum exhibita graphica delineata exhibet. Liber primus sic

Aetherios orbes fert illaque numine Deorum,
Musa canas, atque una semper eadem Olympo;
Cum luna atque quae signa feras et mirant
Sol et ipse dies quae tempora esse addit,
Quae rursum tarda ad vesperi ideo
Ille volet, neque tu Malatesta tenes
Caelicolae ambirent Deos, gentes lumina
Haec mittens, neque enim sunt et Parnasi sic nobis
Aurea parent, Musasque sunt Romana Apollo,
Te dicat Aeneas in sint carmine vocare,
Nec in quem poteras ubi quam facile in ...
Dicere, qui ... ... , quae sidera summis
Caelitum & nostri serviant frumenta mali,
Nec huius fuerit quam condere bella, referre
Tellis iste ... ... , innumerque, ...
Letis & universis caeli disserere tractus,
Bella ... quaerant ... , & ... ba lassi
Nuper, ... magnum meditatur honorem
Ipse ... , & ... Tusco bis littore
Quo ... accedit ... laudes,
... Troiani ... qua dextra claret,
Magnanimusque duces ... , aliamque ... arma
... atque ... in ...
... ad ... ,
... ,
... ... , ... ,
Quae ubi ... , qua ... regione ... ,
Et ... nunc ... ,
Ambrosiae, ... vela secunda
Ex ... ... , ... pulcherrima Mundi

Consset, & haec inter naturae ordine clausa etc.

Desc.

. . . . , . sunt haec dicisse rotam
Orbe super magno, motu qui sidera signat
Nunc tuum ... semper volventis Olympo.

Liber secundus pag. 19. b. sic.

Quae ... , nec non pulcherrima ...
Lunae ... , rapido contraria ...
Quae ... cursus, ...
Sed non tam celeri, quam cetera sidera mota.

Desc.

... superum ... pulcher Osyri,
... Lyaee ... Zephiro.
... medio ... unde
Cyllene, & ... placidissima flumina undae,
... Liber, ... dictus Apollo,
... ... vocare,
... ... tempora ... ...
... Omnipotens ... concessit ...
... ... sub leg ... ...
... ...
... ... undis
... ... per aequora ponti,
... ... atque ... fundi
... ... , ... effundit ...
... ... subducti carbasa ...
... ... ;
At ... ... ,
Templi ... ... ,
... ... bella trophaea,
... ... moenia terris,
... ... laudes.
... ... honore
... ... ; Malatesta ... , & ...
... ... , ... munera pulcher Apollo
Castalias Musas primus deduxit ab antris,
Ille ... , ... , ...
Iussit ... ... Camenas,
... ... , ... Dexion
Phoebe ... , ... fraternas ...
Ille ... Musas longum se ... , ...
Dum ... ... , bello ... ...
Nuper & Ausonias ... ...

Al-

Alphonſi Etruſca regi quem cedere terra,
At Libe tamen pagol: duc habere Lat[illegible]
Mox quoque in audaces vertat ſua praelia Turcas,
Iuſdoſque manus, Turcumque poſtera Graium
Ibis in ferro, quia clade unum tot millia campis
Perdita Threicia Byzantia moenia tanta
Abſolui qua dies, ferro dum barbarus hoſtis
In Graios omnes, Troiam dum tollit avorum
Dardaniſque patres, ldu quod natus aperſo iſt
Urbs magna, potens, Regum domus alta potentum
Romanus apobus, Romanis crebus aula,
Imperii quae ſolit ſat Germanues, & Afros
Aureum & Zephyrum, nec non Eurumque Boreumque
Subdiderat pedibus, donecumque ſubegerat urbem
Capta dolo patres; quia & Phryx ſuus ut illa
Nunc pastor vellet, Romanaque deſeret arma,
Diſcordeſque manus Italum ſive ſua furentem
Nec ſat i indignum furrat, quod templa, quod arbis
Dicat antiqua ſub reſt gente, nefandum!
Scire vetat populi ac nec tolerantia torquet
Graviter corpus legere? ne, Chriſte ſuorum
Ne patiare precor, per ſaecula ſurgere tales;
Da Pater, Auſonia mentem da gentibus unam
Ire Aſiam contra, capiant illam omnia arma
Illam ipſam ſaluti, qui barbara ſuppa fugavit
Agmina & Itala ſerva tenent libera.
Quae ſimul ac cetera numeroſa carmina bella
Vix acies ardens aetas data viderat unas.
Illa autem ſi bella canam, quis me alius alter?
Quamquam alterat multi, meminerit quae ſuſta potenti
Pandulphi, muneſque hominum, Lelegaſque Phrygaſque,
Europaeque manus, Italos; ſatiſque Pelaſgos
Pannoniſque truces; Hiſpana Britannicaque arma
Haec meus omne alias memorem ſimul ore diſerto
Perſer ac ipſe libens opima Baſinius arma.
Qui nunc aſtrorum motus ſubeuſque deorum
Templa canes atque ante ſemper colorata Olympi.

In fronte exemplaris libri Italici, cui titulus *La belle mano di Giuſto de' Conti da Bologna* 1472 legitur Index de Conti bus Epiſtolarum miscellarum & a Baſ ... eumque cum ſui ... alſertus in nova editione cum libri Veronae apud Jo. Albertum Tumermannum MDCCLIII. 4. pag. xxi.

II. pag. 67. Compactus cum hoc Codice eſt Libellus impreſſus, cui titulus *Legdunenſi Sommeria de Divo Leone Decimo Pontifice Max. et ad ſummum Pontificatum [illegible] promotione.* Poſt titulum duo alias tantummodo Pontificem auro variiſque colorebat caprellium ſuſtentant (?) cribus verbis *Leo X Pont. Max. Angelus eſt ... , quem vas ador.* In averſa autem eadem pagina Epiſtolam nuncupatoriam ſequitur, quae est huiuſmodi *Reverendiſſimo in Chriſto Patri Domino D. F. Cardinali Volaterrano ampliſſimo, & ſe patri ſuo Alexander Locha ... & reverendo Domino ſalutem. Leges nuper ad ... Creatum ... Petri ... Patri Sacratiſſimo, & una cum doctiſſimo ſtudioſiſſime, Zachariam Ferrerium ... Veronenſem, Albertum Subreſmenſem ... illi ſi plenius inſtruimus ... & illa ſ... ſuum ... ipſe ... deditum proprie, quam e Gallia Romam ... arctiſſima ... Lugdunenſi Urbe ... ſolum ... ne diſſideret ... et propoſitum effundi. Licet non tanſum quem tuum non ignoravi, Sanctum ipſius ... quae Lugdunenſe Soma ... ſtudium ſolidum ... (ac ſorte caſu ...) ... & ... poſt ... Gallia diſſuſa ... abſolutum, & ... (atque Sanctiſſimi Leonis Decimi Pontificis Maximi de ... creationem nova ...) continuo eiusdem tradidi, ut mi alſcipe ... fallarum conſtante. Quare ... Alexandrum Lucham ... & ſervum & ... ſuſcipere haud dedignaberis. Vale feliciter. Ex Lugduno XIII Kal. Octobris M. D. XIII.* Tum ſequitur titulus Poematis & qualem ita: *Zachariae Ferrerii Vicentini Theologi ac Iurisconſulti, Abbatis Subaſienſis Lugdunenſe Somnium de Divo Leone Decimo Pont. Maximo ad ſummum Apoſtolatus apicem divina diſpoſitione ad ſanctiſſimum & Reverendiſſimum Patrem Dominum Dominum Franciſcum Soderinum divinum ſanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem Volaterranum.* Et iſt ſolum carminis de causa quae Leoni ... Inc.

Subtrenxidam ſoldes excelſa parentum.

Deſ.

Geſtiat vendidas quam nulla iſt ordo te condidit.
Date Lugduni XV Kal. April. M. D. XIII.
Subnectitur Fauſti Philenienſi Denarum ſic Poetae laus in Lugdunenſi Somnium Epigramma. Inc.

Si quiſquam eruditus aliquo fuit arte repertus &c.

III. pag.

III pag. 88. b, Ejuſdem Reverendi Patris Zenobii Ferretii Abbatis Sebaſtianii ad Chriſtianiſſimum Francorum Regem Ludovicum XII. e Lugduno tranſmiſſa Epiſtola, inc. *Quamquam ad te alias ut hac ſcripſerim, Rex Chriſtianiſſime.* Deſ. *ſcitote haud dubitur. Dat. Lugduni decimo Kal. Septembris M. D. XIII* De quibuſdam agit tumultibus in Gallia ortis, quibus ne diſſederet ac Romam proficiſceretur, Lugduni detentus eſt. Videndus de eo Fabric. Bibl. Lat. med. & inf. aetat. Tom. VI. pag. 532 ubi hoc ipſum Opus indicat, auctoritate Montfauconii Bibl. Bibliothecar. Tom. I pag. 308. eo praeterea Epiſtolas (a) ad Ludovicum Francorum Regem XII.

IV pag. 92 b. Andreae Fulvi ad Divum Leonem X Pont. Max Ecloga cum Epigrammate dedicatorio in principio, quod inc.

Maxime Pontifices, docta Paſtor ovile,

Deſ.

Sedit Romanae Pontificale domi.

Interlocutores ſunt Pyramus & Charydon paſtores, diſputantes de ortu Servatoris, mox certiores facti per Angelum eadem hora, qua ortus eſt. Legitur in cit. edit. Florent. Catenorum Illuſtr. Poet. Tom. V. a pag. 152. ad 155 ſed omiſſo Epigrammate.

Codex membranac. partim Ms. in 4 minori Saec. XVI partim impreſſus ut ſupra. Conſtat foliis 95. In Catalogo Montfauc. ſub num. XII.

FRANCISCI PETRARCHAE EPISTOLAE.

Cod. XXX. FRancisci Petrarchae Epiſtolarum metricarum Libri I. & II imperfecti, deſunt enim in Epiſt. quae inc.

Inopia nunc quoniam scalis convenientque fatigat &c.

verſu 99.

Proſequi aſſidue non ſine dulcedine &c.

Aut [illegible]

Extant autem in edit. eius Operum Baſil. per Sebaſtianum Henricpetri anno MDLXXXI. fol. Tom. III. a pag. 76 ad 99. Omittitur autem in Codice Epiſtola Libri I. quae inc. *Exſul ab Italia &c.* edit. pag. 80. Praeterea ſequens Epiſtola, quae inc. *Quod factum &c.* quamquam in edit. coniungitur cum ea, quae inc. *Suſcipe ſamiliam &c.* in Codice diſiungitur. Tandem ex duabus Epiſtolis Libri II. quarum altera inc. *Invenem haud veſtra &c.* altera *Hic ſocia magnanime &c.* una tantum in Codice fit. Sunt autem a Codice nonnulla apographa, & ſine ulla librorum diviſione.

Codex membranac. Ms. in 8 Saec. XV nitidiſſimus. Conſtat foliis ſemper 99. In Catalogo Montfauc. ſub num. XXXIX.

FLAVII FVLGENTII ANTIQVORVM SERMONVM EXPOSITIO

Addo etiam

Variorum Carmina.

I pag. 1 FLavii Planciadis Fulgentii (b) V. C. Expoſitio antiquorum Sermonum ad Gratianum Calcidicum levisſimum praecedit Prologus, qui inc. *Ne desiderantur praeceptorum, Domine &c.* Deſ. *dominum operam laudandis.* Cap. I. *Quid ſit ſandapila,* inc. *Sandapilam dici voluerunt non qui feretrum mortuorum* Ultimum Cap. *Quid ſit delenifica,* deſ. *& Lucretium Centum Nominibus ait: Neſcio quorſum mihi evenisse verba tam dicto ſunt.* Inde rubris litteris ſubnectitur: *Fabii Planciadis Fulgentii V. C. Expoſitio antiquorum ſermonum ad Calcidicum explicit.* Extat inter Mythographos edit. Burmanni pag. 767 ad pag. 783. Cod. XXXI

II pag. 3 Excerpta quaedam ex D. Gregorio Moralibus, & ex Seneca. Inc. *Homo mundo ſuperet a quo non mobiliorem hoc tempore;* Deſ. *& poſt unde diſpari atque liber.*

III pag. ead. b Epitaphium Marchionis cuiuſdam verſibus heroicis cum diſtichis in fine & aliquando etiam in medio, & aliorum quibusque verſibus ex variis Poetis excerptis. Inc.

Marchio ſirenae lapidem ſinul Deo Laude

Inſidiis in me tacent nobis natae ſunt.

Deſ.

Heu quam non videam ſub terrae pondere merſum,

Et natura negat, ſinat ut ſurgat a venſſa.

IV pag. ead. Aenigma Diſtichon ad quemdam ut dicitur.

V pag. ead. Excerpta ex Auguſtino Hieronymo, & Seneca ex libro de Tranquillitate vitae.

VI pag. ead. Diſtichon ex oſculo.

VII pag. ead. Diſtichon laudatum ad Regem Regum.

VIII pag. ead. Tetraſtichon de tribus Miſſis, quae in Natali Domini celebrantur.

IX pag. ead. Tetraſtichon in D. Vincentium Martyrem, ex quo fortaſſe nomen auctorem aſſit Florentinum, Inquit enim,

Te precibus, Domine, diſcedit ecce ut noſtra.

X pag. 4. A. Perſii Flacci Satyrae VI cum vita (c) Poetae, Prologo, & diſtichis in ipſum, nec non gloſſis interlinearibus & Scholiis ad marginem uſque ad initium Satyrae quartae, auctore anonymo. Vita inc. *Aulus Flaccus Perſius natus* [illegible] *eſt Civitas Etruriae, natus eſt.* Deſ. [illegible] *ipſe vero ſemeroſe atque annum ſunt XXX* [illegible]

(a) Ex Tomo Montfauc. Epiſtolas referendo quam [illegible], numerum unum XII ad Ludovicum non ad Epiſtolas referendum eſt.

(b) Plura [illegible] vide in Muncheri Praef. ad Fulgentium, generalis Mythographus Latinos curante Augustino Van-Staveren Lugd. Bat. apud Sam. Luchtmans anno [illegible] in 4.

(c) In [illegible] vero duae aliae hac ſunt figurae Vitae in duobus aetatis extremis.

Digitized by Google

mentationi, Prologus inc. *Satyrae proprium eſt, ut vere humiliter doceat, non pompatice.* Dii Veneri conſerunt offerre. Tum ſequuntur Satyrae ipſae, ut in editione, quae clauditur hoc verſiculo

Explicit tractatus per totum Perſius Oreon, Finis ſeptem & ultimus Liber Satyrarum Perſii Flacci Volterrani feliciter. Iohannes. Subiicitur deinde alio verſiculi nullius pretii momenti.

XI. pag. 17. P. Virgilii Maronis, cum ſtipula Octaviani Caeſaris Augusti Mundi Imperatoris, Iuvenalis (*ſic*) hujus Libellus Culex, cum vita Poetae in principio, & cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis ad marginem, ut in Append. P. Virgilii Maronis cura, Ioſ. Scaligeri Lugd. apud Guliel. Rovillium, excuſum in 8. a pag. 7 ad pag. 20.

XII. pag. 24. *b.* Eiuſdem Dirae, item cum gloſſis & ſcholiis, ut ibid. a pag. 62 ad pag. 68

XIII. pag. 27. *b.* Verſus Virgilii, quorum materia eſt *Iuvenes aprum vulnerant, ex improviſo ſerpentem calcavit, & ipſi a ſerpente mordetur, & ſimul tres uno interirunt.* Inc. *Sus iuvenis &c.* Eſt tetraſtichon ut in cit. Appendice pag. 182, ſub titulo *Mors trium.*

XIV. pag. ead. *b.* Collectio ex variis Poetis Deſcriptionum Poematum diverſarum rerum ut infra, videlicet Aquae & Specali Pueri ſuper glacie enigmata, Iridis, Veris, Aurorae, Aeneae, eiuſdemque rerum geſtarum, Signorum Caeleſtium, Orphei, Fortunae, Horti ferocis, Livoris, ſeu Invidiae, Syrenarum, Dii &c. quae omnia exſtant in cit. Append. a pag. 137 uſque ad pag. 182.

XV. pag. 35. Verſus ſex Sibyllae. Inc.

Primus ab aetherea prognis de semine natus &c.

Videntur iidem atque illi, qui ſub nomine Sibyllae Europeae referuntur ab Io. Obſopaeo inter Oracula Sibyllina Pariſiis MDCCCIX. in 8. pag. 40.

XVI. pag. 35. Verſus Virgilii Maronis de Y. littera. Inc. *Littera Pythagorae &c.* ut in Appendice Virgiliana edita Florentiae Impenſa Philippi de Giunta ann. in 8. pag. ccc.

XVII. pag. 126. *b.* Eiuſdem de libidine & vino. Inc. *Nec veneris &c.* Ibid. pag. cccxxviii *b.*

XVIII. pag. ead. Martialis quod mulier acceptanda. Eſt Epigr. 58. Lib. I. quod inſcribitur *Ad Flaccum, qualem velit puellam.*

XIX. pag. ead. Eiuſdem cui magiſtro tradenda ſit filius Lupi. Eſt Epigr. 57. Libri V. ſed aliquatenus diverſum.

XX. pag. 36. Redeunt alii verſiculi eroici, quorum auctor indicatur hiſce litteris: *A. M. SAM. P.* Inc.

Dic, quod egit formoſa Venus, ſi neſcis amanti

XXI. pag. ead. Reſponſio ad ſuperiores verſus pulchra, adſcripto auctoris nomine hiſce litteris *N. S. C. N. P. I.* Inc.

Nec redit in florem, ſed manus perdit amorem.

XXII. pag. ead. Anonymi de Achilla, qui hominis calvitium lapide percuſſit obſtitchum. Inc.

Abluſit in terris rubentem glabre iacebat.

XXIII. pag. 36. Virgilii verſus de vetere. Inc.

Si minimum ferrat tibi quatuor Iicha drevet.

Eſt Martialis Epigr. 76. Lib. I.

XXIV. pag. ead. Epitaphium Baliſtae. Inc. *Monte ſub hoc &c.* ut in cit. App. Virgil. ſtudio Ioſ. Scaligero pag. 244.

XXV. pag. ead. *b.* Heſiodi de aetatibus animantium. Inc. *Ter binos, deceſque novem &c.* In Appendice Virg. Iuntina pag. cc. & inter Epigrammata & Poemata vetera Lugd. apud Iacobum Chouet anni 1596.

XXVI. pag. ead. Epitaphia hexaſticha Ciceronis e XII. Sapientibus edita, quorum primum eſt Euſorbii, ultimum Vomanii. Ibid. a pag. 74. uſque ad 77.

XXVII. pag. ead. Anonymi Epitaphium Acilii. Inc. *Pelida ego ſum &c.* Ibid. pag. 81.

XXVIII. pag. 38. Pomp. Maximi Epitaphium Hectoris. Inc. *Defenſor patriae &c.* Ibid.

XXIX. pag. ead. Hilaſii, Herculis labores duodecim. Inc.

Oppreſſit Nemeae primo virtute leonem. Ibid. pag. 124.

XXX. pag. ead. *b.* Verſus Sibyllae de Iudicio. Inc.

Iudicii ſigno tellus ſudore madeſcet

Inter fragmenta Sibyllinae Oraculor. Io. Obſopaei prima materia pag. 43. in notis.

XXXI. pag. 39. Diverſorum auctorum Prover., ut in Cod. XVII. hujus Plutei §. VI. ſub titulo *P. Virgilii Maronis Proverb.*

XXXII. pag. 46. Anonymi interpretatio novem Muſarum verſibus, & proſa. Inc.

Clio geſta canens transactis tempora reddit &c.

In cit. Append. Virg. Iuntina pag. ccxliii.

XXXIII. pag. ead. Anonymi Epitaphium viri barbari diſticho leonino.

XXXIV. pag. ead. Anonymi de mutandis virtutibus duodecim agentium verſibus leoninis. Inc.

Quae libertatem decet Auo ſchiſſitor ertis.

XXXV. pag. ead. Anonymi Diſtichon de odio peccati.

XXXVI. pag. ead. Anonymi de quatuor genere paſſibus virtutibus proſa. Inc. *Iuſtitiae, virtute &c.*

XXXVII. pag. ead. Anonymi verſus leonini XXIV. de Mitna & Iure. Inc.

Mihinae lurisque tenens Pertina decorem &c.

XXXVIII. pag. ead. Anonymi de proprie-

prestantibus quinque Dearum, videlicet Iunonis, Tisiphonis, Palladis, Bellonae, & Veneris, totidem versibus hexametris expressis. Inc.

Iuno Thesiphone, Pallas, Bellona, Dione &c.

XXXIX. pag. 46. Anonymi de tribus pastoribus & amatoribus eorum, versibus hexametris octo. Inc. *Alter Theon Thyrsis &c.* ut inter Epigr. & Poem. vet. cit. edit. apud hanc Chovet pag 131. sub nomine Claudii Sidonii Syracusani.

XL. pag. ead. Versus hexametri sex D. Laurentii de Padua. Inc.

Tunica in amplexu laneam fabricata vi-
rentem.

XLI. pag. ead. Anonymi Poetae vocabulum quid significet, versibus hexametris quatuor. Inc.

Accipies sensu, ut sessim ex pede mor-
tuo &c.

XLII. pag. ead. b. P. Ovidii Nasonis de Ibide, ut in Corpore Poetarum alias cit. a pag. 550. ad pag. 558.

XLIII. pag. 49. b. Eiusdam Amorum Libri III. Ibid. a pag. 561. ad pag. 576. In fine maioribus litteris legitur: *Feliciter terciusque & ultimus Liber Ovidii Publii Nasonis Sulmonensis sive Peligensis sive male siliceter & iterum Deo gratias.*

XLIV. pag. 59. b. Bernardi de Silvestris Megacosmi & Microcosmi Libri duo (t) metrice, cum expositione, & argumentis in principio Megacosmi. Inc.

Congeries informis adhuc cum silva teneret
Sub veteri confusa globo primordia rerum,
Visa Deo natura queri, mentemque profundam
Compellasse Noys, vocem vocantis imago,

Des.

Has ubi per formas species pennata recessit,
Differunt volucres corpore, mente, loco.

Microcosmus inc.

Iam solitum per membra chaos, iam silva decorem
Nacta fuam, vero nomine mundus erat.

Des.

Dividensque pedes, ornansque sensumque manus.
Explicit Liber Megacosmi & Microcosmi Bernardi Silvestris.

XLV. pag. 67. Comoedia Getae & Birriae versibus elegiacis, & cum duobus Prologis, auctore Anonymo (u). Primus inc.

Graecorum studio nimiumque diuque se-
quuti.

Secundus inc.

Carmina composuit, voluitque placere poeta.

Tum Argumentum, addit Iterum.

Ardet in Alcmenam Saturnus, atque beatam
Amphitryone probans, se dolet ipsi [illegible]
tum &c.

(t) Hi Bernardus unus directus a Bernardo Carnotensi [illegible] hoc opus [illegible] genere compositum, [illegible] Terentii [illegible] Comoedia [illegible] Bernardus [illegible] 1308 Fabric. Bibl. Lat. med. & inf. aetat. Tom. I. pag. 154. cit. edit.

Fabula inc.

Nunquam Alcmenae varia rumoribus alta.

Des.

Birria Geta hominem si fore, cuncta placent.

Tum hi versiculi subiiciuntur

Explicit hic Geta deceptus ab Arcade summo
Vincitur illusus exilium Amphitryon.

XLVI. pag. 69. b. Comoedia Aldae versibus item elegiacis (x), auctore Anonymo Argumentum inc.

Quam perit Alda gerit, Visus quo convenit rerum.

Diligit atque vetat ex parte reatu
agit.

Prologus inc.

Versibus ut publicu & mores vacua laus,
Occurret nostro moesi de vaga fide.

Comoedia inc.

Pulsa in amplexus parentis cuncta visus.

Des.

Et d cepatur sponsa sit Alda sui

XLVII. pag. 71. b. Comoedia Lydiae versibus pariter elegiacis, auctore Anonymo. Argumentum inc.

Postquam Primus dat Iudicatis tempora risus.

Prologus inc.

Audit & in Getam videt, promitque conducent.

Comoedia inc.

Pyrrhus ignes, Datum dux est, & Lydia tumor.

Des.

Iussit x ritu sic sibi fraude strum.

Codex membranac. Ms. in fol. minori Saec. XIV. ineuntis, & post medium binis columnis exaratus. In aurum primi folio summo margine legitur: *Antonii Pet ... & amicorum.* Idem manu est etiam inchoatus Operum Codex pluribus. est autem ab eadem manu exaratus ac Codex VIII. Plut. XXIX. & in quo alia olim erant scripta, ut deinde, & quae erasis literis, quae recentiorum fuerunt superadditur. Constat foliis scriptis 73. In Catalogo Montfaucon sub num. XXXVI.

HENRICVS SEPTIMELLENSIS.

HEnrici Septimellensis in adversam fortunam Carmen elegiacum absque ullo titulo, cum glossis, & fabulis uberrimis. Inc. Cod. XXXII

Quomodo sola sedet probitas; flet & ingemit alepa &c.

Des.

Vivere melior, quam moriente amor.

Henricus Septimellensis a patria pago agri Florentini, dictus etiam Florentinus, sed & Simmetensis Singelfinus & H utlaus pauper, quem ad eam inopiam redactum tradunt, ut clarus dulcissimi versibus suum in viros & ar-

(u) Nisi auctoris nomen prodiisset videtur illa verba quo clausa Comoedia:

Vicere duos captivi Amphitryon.

(x) Hoc hominis carmen, ut perperam ad amorem in suo Co[illegible]

certo palliolo exutare cogeretur, scripsit circa autum [illegible] exemplo Boethii hos de diversitate fortunae, & Philosophiae consolatione IV. Libros carmine elegiaco, recudens lectu, versibus mille; de quibus consule Fabricii Bibl. med. & inf. aetat. in edit. Tom. III. pag. 228. & Praefationem Dominici Manni editioni Florentinae an. MDCCXXI. 4. praemissam, una cum versione variis Italica profusa facili anno eiusdem MDCCXXI. Multa tamen egregia, ut adsolat, ex ipsis quasi monumentis dabit ab [illegible] praefert Cl. Laur. Mehus in vita Ambrosii Camald. General. pag. 222. seqq. & Cl. Hieron. Tiraboschius *Storia della Letteratura Italiana* Tom. IV. pag. 394. seq.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIII. optime servatus. Constat foliis scriptis 25. In Catalogo Montfauc. sub num. XLIII.

FRANC. PHILELPHI SPHORTIAS.

Cod. XXXIII. FRancisci Philelphi Sphortiados Libri IV. Primus inc.

Prisca vetustas olim, quae vel ipsa solita referre
Et similem velut numque similem fama,
At nos vetat invenit, quae nosse mea non fecula,
Nonne posterior meruit ac laude paratum
Sphortiadum hoc clara ducum, celebrata quae auctore
Italiae gessit Franciscus solus in omnes
Ideo animo ingenioque viros injectus & armis,
Hunc igitur canemus, dare qui quondam superbas
Insidias semper fortunae vicit & iras
Vidi utrumque tentemus opus? dic Diva, quid haeres?
Non scriptis agimus, lyricis nec plectra movemus
Carmina hac, fortes agitamus in agmina carmina.
Vidi ubi tentemus opus? non prima inventae
Quae Calabri sensere, mutae memorare trophaea.
Prosit atasque noles, & tamen funera cladis?
An quibus annibus sevis post fata patenti
Parthenopen totam trepida formidine fixam
Reddidit? An potius qui bis cognet occulta arma
Brutia? haec sunt magna quidem, nullaque silenda
Posteritate bonarum; tamen maiora subinde
Insidiisque Veneris Dei documenta ferens
Imperii, quod iam Latio superaccensit omni
Hunc cepisti libri, intempestiva futurum
Promere temporibus: non hic mihi fugitur ullus
Ataribus, liberaque fugam, nec Troia error.

Vana etiam nostra celebrentur carmine, tamen
Res Italiae gestas belloque antemque parentes
Et [illegible] quantam opus [illegible] fundique
Expertis sensere meta, telluisque [illegible]
Ac pelagi fessi donaret [illegible] Orpheus,
Hunc age Diva refer, pendens [illegible]
[illegible]

Liber IV. des.

Omen eques, pedinsque tamen in bello fervens

Notandum in hoc Poëmata non pauca continuit ad historiam illius aetatis pertinentia, an potissimum in principio Libri IV. multa in Candidum Decembrium [illegible] dicta occurrere.

Franciscus Philelphus, de cuius vita & scriptis egregia edidere Apostolus Zenus in Opere, cui titulus *Dissert. istor. Vossiane*, To. I. pag. 275. seqq. Sphortiados Libros edidit primum XXIV. quibus postmodum novum adiecit. Librii autem XXIV. totum Opus constare debuisse, ut ipsemet refert E. [illegible] Lib. IX. pag. 65. edit. Venetae Ann. [illegible] fol. In Codice Regiae Parisiensis Bibliothecae inscribitur *Francisci Philelphi Sphortiados* Libri [illegible] unicus tantum, an plures Libri sint, prorsus tacetur. In Ambrosiana Mediolanensi duo occurrunt Codices, qui priores tantum octo Libros continent.

Codex abiit e. Ms. in 4. Saec. XV. manu ut videtur eiusdem auctoris cum praefixa [illegible] cum litteris initialibus [illegible] variisque [illegible] depictis, & cum summa [illegible] in margine subinitio. Constat foliis scriptis 50. In Catalogo Montfauc. sub num. XL.

FRANCISCI PHILELPHI CARMINA.

Cod. XXXIV. FRancisci Philelphi Carminum variorum Libri V. decem Singuli Carminibus constantes ad Franciscum Sphortiam. Praefatio in Libros Carminum inc.

Franciscus, Francisce tuus tibi Sphortia vates
Principi dignabitur Philelphus agit.

Des.

Teque cum [illegible] semper [illegible] petita,
Cui tu solus alis poetam & alis [illegible].

Carmen I. Libri I. cui titulus *Apolli*, inc.

Ora quae se dederint [illegible]
Nil habens, qua sint celebres futurae,
Quippe qui mansent decus atque noctes
Musas & [illegible]

Ultimum Libri V. qui inscribitur *Melpomene*, des.

Haec pol [illegible] celebrare nostra
Carmina semper [illegible] Lyraque
Haec super [illegible] clarent
Ferre [illegible].

Carmen septimum Libri V. ad Graecum, cum interlineari Latina versione rubris litteris exarata, ut hudam [illegible], ut quae Patronis, Auctoris Poematis illius, de quo superius

pra pag. 117. §. I. & seqq., ipſum quem ait Muſae elate &c.

Laurentius Zenus loc. cit. pag. 302. memorat veteres horum Carminum editiones, quarum prima Brixienſis fuit per Angelum Britannicum die 30. Iulii MCCCCXCVII. in 4. Sunt autem neglectorum in Principum, illuſtriumque virorum commendationem. Dividuntur in quinque Libros, quibus titulum fecit *Apollo*, *Clio*, *Europe*, *Thalia* & *Melpomene*. Alios quinque Libros, ut Muſarum nomina expleret, exarare in animo habuit, quod tamen ſicuti poſſet praetermiſit.

Codex chartaceus Ms. in 4. majori Saec. XV. & ipſe, eoque ee ſuperior, manu ejusdem ſcriptoris, autographus, cum ſummariis in margine rubricatis & initialibus Librorum litteris auro, variiſque coloribus illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 131. In Catalogo Montfauc. ſub num. XLI.

PETRARCHAE AFRICA.

Cod. XXXV. FRancisci Petrarchae Africa, seu de Bello Punico Libri IX. cum ſcholiis ad marginem Colucci Salutati, Ioannis Boccaccii, & Fr. Thedaldi da Caſa, nec non argumentis metricis unicuique Libro praemiſſis, quae ob ultima, poſtremo excepto, diverſa ſunt. Notum praeterea, idemque ultimum Libri tali explicitus modo eſt

Si veniente iuvat medii audire flumina
Currere avelutem, tumidaſque eſſere per undas
Per te ipſam iam facta ſeuus ſuccor iſto
tenere
Poſt mea fata velis, quodque omnia proterit, auras
Tempus edax, rapidoſque dies, fileamque coronam
Saecula & mandes triſtes contemnere
muſas,

qui quidem verſus in omnibus editionibus deſiderantur. Clauditur eodem ſubſcriptione iſta: *Africa Domini Franciſci Petrarchae laureati poëtae feliciter explicit, ſcripta per me Bartholomaeum Petri de Setello Geminiano (1) deſcripta Florentiae. Amen.*

Hoc Poëma ad Fortem Scipion elucubratum, quod dictione appellat Boccaccius Lib. XV. Geneal. Cap. VI *principes exponens Africam magnalis*, inexpletum reliquit Petrarcha, atque ob cauſam alienam ſeligimus limam, igne decreverat comburendum, ut ex recondinis monumentis oſtendit Cl. Laur. Mehus in Vita Ambroſii Camaldulenſium Generalis pag. CCLXV. qui etiam de hoc Codice multa edidit. Exemplar Africae eleboate ſaeculo quarto & decimo in Etruriam e Nicolao Niccolo primus importatum fuit. Caeteras Codices multa

recenſe hic illuſtrantes quibuſdam notulis Io. Boccaccius, Colucius Salutati, Fr. Thedaldi de Caſa, aliorumque quae vel mythologiam explicant, vel exponunt hiſtoriam, vel carmine corrigunt: mythica Ioannis Boccaccio, ac Colucio hiſtoricae uni ſunt Colucio excepta referendae: carminum vero praeſtat cenſuram vel Colucius vel Thedaldus impari tamen ratione, nam quae notat Colucius, adnotatur in margine: quae vero corrigit vel ſupplet Thedaldus, illa in margine ſunt poſita, eademque in Africam plurimque illata, at ſaepenumero ab ipſo ſua manu expuncta. Verba praeterea lectiones nec ſunt praetermiſſae. Notanda te ſive ſuae Petrarchae extrema in laudem Roberti Siciliae Regis ſui beneficentiſſimi patroni, atque e vivis ſublati dum poſtremam operi ſuo imponeret manum.

Codex chartaceus Ms. in fol. Saec. XV. ineuntis. Conſtat foliis ſcriptis 80. In Catalogo Montfauc. ſub num. XXXVIII.

ANDREAE FONTANI DE LAVDIBVS COS. MED. ETRVRIAE MAGNI DVCIS.

ORatio Andreae Fontani de feliciſſimo Coſmi Medicei Florentinae Senatu ſimque Duce laudibus. Inc. *Si forte ego hunc locum ingreſſus ad agendum ampliſſimum, ad dicendum ornatiſſimum, magna corona, magnaque virorum illuſtrium frequentia cinctum, nobiliſſimi Aulae, magnanimi Militis, uſque ingerrem, quem que Leon. trementem, horreſcerem, an nos potius tot magnitudinem admirantes tenerem ut vobis expereſcere poſſe videret: mitius ſane veſtrum peramuum accedere debet. Deſi ſemper erit ſtabile, ſimmque poſſeſſio.* Nihil de eo apud Litterariae Hiſtoriae ſcriptores memoriae proditum occurrit. Cod. XXXVI.

Codex chartaceus Ms. in 4. minori Saec. XVI. Conſtat foliis ſcriptis 25. In Catalogo Montfauc. ſub num. I.

ANTONII FVLVII PANEGYRICVS.

Coelige

Andreae Fulvii ad Leonem X Pont. Max. Antiquitates Urbis Romae, & Panegyricus.

COntinentur in hoc nitidiſſimo Codice Andreae (1) Fulvii de Antiquitatibus Urbis Romae Libri duo hexametro carmine ad Leonem X. Pont. Max. praeeunte tetraſticho elegiaco ad Libellum, Epiſtola Dedicatoria ſoluta oratione, & Panegyrico verſibus item hexametris ad Leonem, ac poſtremo hendecaſyllabo. Extant omnia inter Carmine illuſtrium Cod. XXXVII.

(1) De hiſce conſule ſtudiorum egregii Laur. Mehus hoc loc.

(2) Hunc Bartholomaeum nonnulli relatum legi a In Vita Gepparo an eo opere, in quo vitas clarorum

ſit oppidi S. Geminiani Florentiae A. MDCCXV. 4. impreſſi.

(1) Montfauc. in ſuo Catalogo perperam vocat Antonium, cujus ſtudiis dedit carmine ſecundum deſcripta

Digitized by Google

Illuſtrium Poëtarum Italorum edit. Flor. Tom. V. a pag. 155. ad pag. 231. praeter Epiſtolam, quam ita inſcribunt, & inc. *Quam ad vestram aetatem, Sanctiſſime Pater, Urbem &c. eos nunc prosequar, eadem semper dilexerim, quod ex in bonis suerunt artibus erudita, nec unquam & virtute dicatae; accepi non immerito beneficio Antiquitatis; at haberent aetatem quam brevissime describens adgressus sum; quod nemo ante me adhuc, ut video, versibus attentavit &c.* Deſ. *magno habere posse gratiae sim.* Has Auctoris Fulvii Antiquitates Urbis impressas primum fuere per Iacobum Mazochium Romanae Academiae Bibliopolam anno 1514. triumphante Divo Leone X. Pont. Max. anno eius 2. Aliam editionem recenset Mattairius Annal. Typ. Tom. V. P. I. pag. 414.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XVI. nitidiſſimus, cum ſtemmate Leonis X. in principio, & titulis Librorum aureis. Constat foliis ſcriptis 66. In Catalogo Montfauc. ſub num. II.

ANT. CORNAZANI DE LAUDIBUS FLOR. URBIS.

Cod. XXXVIII QUum Poëmation de Florentinae Urbis laudibus, quod in hoc continetur Codice, Italico ſermone conſcriptum ſit, ac tantummodo Latina ſit illius Praefatio, hunc aut recenſionem in poſtremum Catalogi Volumen rejecimus.

BARTOL. FORTIGUERRAE ELEGIAE

Sive potius

Academiae Carmina diverſorum Senenſium.

Cod. XXXIX CArmina diverſorum adoleſcentium in laudem Coſmi Medices Florentiae & Senarum Ducis, dirigente Iacobo Arraneo praeceptore. Praecurrit Epigramma nuncupatorium, quod hujusmodi eſt:

Coſme ſenilis refers puerorum munera
minima
Magna licet nequeant, parvulus iſte liber erit.

Inde ſequitur Epiſtola adoleſcentium bonarum artium ſtudioſorum optimo ac doctiſſimo praeceptori ſuo, quae ita ſe habet: *Cogitantibus nobis quid agere potiſſimum deberemus; quod aliquatenus animi noſtri erga te non vulgaris ſignificationem habere poſſit, illud tandem venit in mentem, non iſte alius alteratur, ſi lucubrationes, quae ſuperioribus ſex menſibus exercitationis cauſa conſcripſimus verſibus a nobis ſit ſcrut. velim promitti agili noſtre tibi conſecraremus a Eoque magis properavimus, quo illuſtriſſimi & fortunatiſſimi Principis noſtri adventus appropinquare dicebatur in Ceterum ad te revertamur; videbis enim tuum labore in ea magis delectari ſolitum, quam in hoc, ex quibus colligi poſſit, te laborare quae in multis diligenter ſtudiisque bonis artibus cum ipſi eque tamen publice & privatim inſtituendi, unquam diſſe, non ſruſtra ſuſcepiſſe in quam etiamſi ſit exploratum, in non nulla quae tua eſt modeſtia, doctus ordine, diligentia vero, cura, ſtudio, & ſide cum longe praeſtare ceteris, ea ratione tam aequamur, ut multis noſtro nemo omnes non arte ſuperavimus. Quod docemus de optimis inſtituta, quibus nos doctus, ſuperavimus non ſolum ut praeceptor diſcipulos, ſed etiam ut pater ſilios, & ut Regulus populus, in eſſe tuo beneſicio commemorari &c. Vale. Datum Senis Idibus Sextilis MDIX.*

Argumenta & auctores Carminum haec ſunt:

I. Ad Phoebum, ad Minervam, & ad Muſas Barptolemaei Federici Fortiguerrae Ode. Inter Carmina Illuſtr. Poët. Ital. edit. Tom. IV. pag. 431.

II. De Coſmi clariſſimi & invictiſſimi Ducis adventu, Octaviani Federici Fortiguerrae Elegia.

III. Laetandum eſſe ob Coſmi regnum, Octaviani Fortiguerrae Ode.

IV. In laudem excellentiſſimi atque illuſtriſſimi Ducis Coſmi, Fulvii Sigiſmundi Manzoni Elegia. Ibid. Tom. VI. pag. 174.

V. In laudem Angeli Nicolini praeſtantiſſimi Iuriſconſulti, ac Urbis Senarum Praefecti, Octaviani Fortiguerrae Elegia. Tom. IV. pag. 433.

VI. In laudem illuſtriſſimi & rei militaris peritiſſimi Federici, Mariae Amati Comitis, Octaviani Fortiguerrae Ode. Ibid. pag. 434.

VII. De laudibus Iacobi Arranei praeceptoris, Ioannis Franciſci Thomaſii Epigramma. Tom. IX. pag. 518.

VIII. Ad cives diſſenſionibus diſcordes, ut patriam revereantur cohortatio. Marcelli Iacobi Manni Heroicum. Tom. VI. pag. 178.

IX. Deponenda eſſe arma poſt pacem, Barptolemaei Fortiguerrae Epigramma.

X. Ad Divos patriae, ut liceat pace frui, Fulvii Manni Epigramma.

XI. Ad patrum, ut onera ſit aequa, ſuſque, ex Phaëtontis fabula. Marcelli Manni Epigramma. Tom. VI. pag. 179.

XII. Amantium dolorem eſſe commiſeratum, Octaviani Fortiguerrae Epigramma.

XIII. Delat ſte Muſam invitam, Barptol. Fortiguerrae Epigramma.

XIV. In Lydiam anum, Alexii Boninſ. gnis diſtichon.

XV. Ecloga de laudibus fortunatiſſimi & clementiſſimi Ducis Coſmi, Octaviani Fortiguerrae.

XVI. De laudibus Marcelli Manni, Ode ejuſdem.

XVII. Bonis mortem eſſe contemnendam, Barptol. Fortiguerrae Epigramma.

XVIII. De futuri eventus cupida, Octaviani Fortiguerrae Epigramma.

XIX. Querendam eſſe laudem ex doctrina, ejuſdem diſtichon.

 XX. Quod

xx. Quod multa oppriment miseros, Barptol. Fortiguerrae Epigramma.

xxi. Mentem a laboribus reficiendam, Alcenii Bonisignis Ode.

xxii. De pulchritudine ac dotibus Lydiae, Marcelli Manuli Elegia.

xxiii. De singulari Phrasiae forma ad Phoebum Jugurthae Thomasii Epigr. Tom. IX. pag. 538.

xxiv. Barptolomaei Fortiguerrae distichon.

xxv. Eiusdem Ecloga de laudibus [illegible] ac [illegible] Divi Cosmi.

xxvi. In improbum, Alcenii Bonisignis distichon.

xxvii. Pro amica ab amante delusa Marcelli Manuli Epigramma. Tom VI pag. 179.

xxviii. Cohortatio ad virtutem, Mini Nicolai Beltramini Epigramma.

xxix. Octaviani Fortiguerrae distichon.

xxx. Eiusdem distichon.

xxxi. Epitaphium Tulliae Ptolemaeae, Iacobi Praeceptoris.

xxxii. De imperatore [illegible] sibi arrogante, Alcenii Bonisignis Epigramma.

xxxiii. Ad Dianam Octaviani Fortiguerrae Epigramma.

xxxiv. De gloria Illustrissimi atque excellentissimi Principis Cosmi, Iacobi praeceptoris Ode.

xxxv. De Lydiae dolo in Cupidinem, Marcelli Manuli Epigramma. Tom. VI, pag. 180.

xxxvi. Epitaphium Marcelli Beringuccii, Octaviani Fort. poetae Epigramma.

xxxvii. In fide [illegible] dum illi [illegible] Barptolomaei Fortiguerrae Epigramma.

xxxviii. Eiusdem distichon.

xxxix. Paupertatem plurimum prodesse, eiusdem Elegia.

xl. De tempore sibi primo amoris [illegible] in virtutem Fulvii Manuli Heroicum. Tom. VI. pag. 176.

xli. Ad Franciscum, Fulvii Manuli distichon. Ibid. pag. 176.

xlii. Quod [illegible] amores reddat invitus, Marcelli Manuli pro amico Ode. Ibid. pag. 180.

xliii. Ad Octavianum Fortiguerram Musis amicum, Marcelli Manuli Ode. Ibid. pag. 181.

xliv. Non semper dolendum, Alcenii Bonisignis Epigramma.

xlv. Queritur amorem esse mutuum, Marcelli Manuli Elegia pro amico. Tom. VI. pag. 181. Inter pag. 19. & 20. deesse videtur unum folium ex distichon [illegible] superstite in principio pag. 20. quod titulo caret, & est mere diversa ab Elegia antecedenti.

xlvi. In laudem cuiusdam Aurelii, eiusdem Ode. Ibid. pag. 182.

xlvii. Queritur [illegible] vere amores, Barptol. Fortiguerrae Epigramma.

xlviii. In Marcelli Manuli laudem, Alcenii Bonisignis Ode.

xlix. Ad Neptunum, Octaviani Fortiguerrae distichon.

l. De pari duarum mulierum forma, eiusdem Epigramma.

li. Laus cucurbitae Istronatorum, Barpt. Fortiguerrae Epigr. Tom. IV. pag. 432.

lii. De laudibus Apollinis, Alcenii Bonisignis Ode.

liii. De Echo, Octaviani Fortiguerrae Epigramma.

liv. In laudem Crucis [illegible], Barptol. Fortiguerrae Epigramma.

lv. Laudem constantiae in studiis, Fulvii Manuli Epigramma. Tom. VI pag. 178.

lvi. De laudibus Pacis, Barpt. Fortig. Epigramma.

lvii. Remittenda esse studia diebus canicularibus, Fulvii Manuli Ode. Tom. VI pag. 177.

lviii. In puellam, Barpt. Fortig. Elegia.

lix. Spiritus divinae caste ac pie vivendum, Octav. Fortig. Epigr.

lx. Cohortatio ad amicos, ne in disputatione succumbant, eiusdem Epigramma.

lxi. Ad Bacchum, Caesaris Francisci Cosmi Ode.

lxii. De laboribus Agricolae, Octaviani Fortiguerrae Epigramma.

lxiii. Laus cucurbitae Istronatorum Mariae Beltramini Epigr.

lxiv. In mortem Christi Servatoris, ex qua communis omnium est salus, Octav. Fortig. Elegia.

lxv. Sub vel adversum genio esse indulgendum, Alcenii Bonisignis Ode.

lxvi. Divitias omnes esse contemnendas, tanquam malorum caussas, Barpt. Fortiguerrae Elegia.

lxvii. In laudem Caesaris Malavoltae, eiusdem Elegia. Tom. IV pag. 432.

lxviii. De laudibus horti, Iacobi Antiqui praeceptoris Heroicum.

Codex chartaceus MS in 4. minori Saec. XVI. Constat foliis scriptis 43. In Catalogo Montfauc. sub num. XIII.

MAGISTRI DOMINICI LIB. DE VITA ET OBITU D. MARIAE VIRG.

Cod. XL.

M. Dominici Ioannis (1), Theologi Florentini Ord. Praed. fratris Operum Theotocon seu de vita, obitu & gloria B. Mariae Virginis, ac de Templis eidem dicatis Libri IV. elegiaco carmine, ut in Cod. XXV Plut. XVI. Tomo superiore pag. 273. Huic [illegible] praecedit Epigramma Cypriani [illegible] D. Nicolai Michelozii Magnifici D. Laurentii

(1) De hoc Dominici Ioannis Fortinatelo [illegible] Libro De Illustratione urbis Florentiae, Sive Historia Populi Florentini [illegible] De hoc autem Codex [illegible] Bibl. [illegible] dell'Impressione Fiorent. [illegible] in 4. pag. 10.

rem de Medicis Secretario digniſſimo, quod ſequens eſt:

Petre Nicolae non parva pignus amoris
En liber atque mente teſtis adeſſe mei,
Ille est ſanctis tum religione pius,
Tu quoque tum Sancta Virgine omnem bonis.
Eſſi ſicud me, leget ſua, narrare memento,
At me devinctum ſemper habere puta.
Sit felix nunc que ſuum, patriaeque de tuaſque
Non defectura laudibus aſſive petas.
Incluſit nature licet nos bene te unde,
Curriculum famae longum ille dedit.

et praeterea ipſius Domini eiguamentum Operis ad Petrum Medicem illuſtrem Civem Florentinum, ſequenti carmine Sapphico comprehenſum:

Virginis caelum ſtudeoſe matris
Quae poſt Regem pepenit benignum,
Petre, quem nuper ſibi dicavis
Accipe librum.
Nam tuae gratum reor iſſi menti
Omne, quod tecum ſit amore Divae,
Dum cui praebet ipſaloca Coſmus
Nobile bene.
Sente quod ſtrepſi breve nunc volumen,
Prima pars curae ſue lobe viam
Virginis purae, patriaeque morum
Oculis aequum.
Alter immenſum libre, & peremnem
Gloriam caeli refcribi triumphi
Quando caeleſtis diadema regni
Virgo recepit.
Tertiae vero memorat libellus
Roma quas illi bene nunc aedes,
Quoque Tyrrhenus celebrantes oret
Sacra Mariae.
Quartus in noſtra ſit primus urbe
Templa quae clare poſuere cives
Semibus magni ſub honore dicat
Conditae Matris.
Ergo quae mira poterit pulles,
Sit licet dura potiore dignus,
Non tamen ſpernas operis venuſti
Munera noſtri.
Ut pile ſelus libris te ſupremo
Semper a noſa tacetur omni,
Cuius in noſtro renovare libro
Vita refulget.
Qui Theotocos merito vocetur
A Dea ſumſit Genetrice nomen,
Quod ſibi preſſit ſynodus fidelis
Concilii orbe.
Nam Dei verum Patris illa prolem
Ventre fecundo tulit & pudico,
Quae Theotocos fuit inde Graeco
Nomine dicta.
Ante me cunctis hunc alta nemo
Chariſſimi mittere tamen ipſe pontus
Nuper undam pede conſecratam
Has ſibi laudes.
Quas tibi mitto, generoſe civis,
Culori euſdem Domino poteris,
Ut novum pignus liber iſte noſtri
Fiat amoris
Fratrum quem ſemper legito ſereno
Magne Laurentii Petre lumen urbis,
Inter illuſtres recolende Patres
Dulcibus Odis.
Hunc ſua ſervans ope te Maria
Mater aeterna hodie Regis
Compoſitum regni faciat ſupremi
Noſtra beatum.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV nitidiſſimus, & cum initialibus litteris Librorum atque verſuſque coloribus pictis. & qui eorundem manum, qua praedictus Codex XXV. Plut. XVI exaratus eſt, exaratus eſt. Conſtat foliis ſcriptis 89. In Catalogo Montfauc. ſub num. XXXV.

FRANCISCI BRIXIENSIS CARMINA.

Cod. XLI.

FRanciſci Brixienſis Carmina, quibus praecedit hinc brevis Epiſtola cuſtoriis ad Laurentium Medicem: *Antequam Neapolim, unde nuper abs te ad hominum Hypanum Regis hoſpitem Quaeſtorem magnum, ac dominum meum (enim tamen liberos mando) ex hac tibi Laurentii, verſiculos meos in unum hoc volumen redactos dimittere, quos partim in itinere, partim hoc loco quoniam uſus eram non ore in luce hi ſi tandem officio fungerentur ad te deferres nec portandos quod eo in notabilibus his libellos meos facundae illius non quaeris habes!* Carmina ſunt varii generis XLIII Primum ad Librum ſuo.

Intonſulu liber noſi ſtud're tantius
Viriumus ad Laur. Medicem deſ.
Neſiranm, etc, at quod nove partium.

Edita ſunt eadem eodem prorſus ordine, quo iacent in hoc Codice (a) inter Carmina illuſtr. Poet. Ital. etc. edit. Tom. II a pag. 483 ad pag. 497 nonnullis exceptis quae ſunt:

xxii. Ad Florentiam.
xxiii. Ad eamdem.
xxiv. Dialogus Catulli & Lesbiae.
xxvii. De eadem ſem. culpa.
xxviii. In eandem ſeni ſectam.
xxix. In eandem rugam & decrepitam.
xxx. In eandem Eructam.
xxxi. In eandem corpus.
xxxii. De eadem.
xxxiii. In eamdem.
xxxiv. In eandem.

Codex chartac. Ms. in 8. oblongo Saec. XV optime exaratus, cum ſecutura Medicea in prima pagina. Conſtat foliis ſcriptis 16. In Catalogo Montfauc. ſub num. XXXVII.

(a) Ex hoc enim ipſo exemplari ubbunque fuiſſe in lucem productum.

ACHILLIS BOCCHII LVSVS,

Addit etiam

Canzoni Carminum Libellus ad Laurentium Medicem,

Cod. XLII I. pag. 1. Achillis Philerotis Bocchii Bononiensis (1) Lusuum Libellus ad Divum Leonem X Pont. Optimum Maximum. Haec elegantissima Carmina plraque inserta sunt Tom. II Carminum Illustr. Poetarum Italor. cit. edit. Florentinae a pag. 331 usque ad 360. Argumenta vero ista sunt:

I Ad Divum Leonem X Ibid. p. 343.
II Ad D. Mariam Virg. Ibid. pag. 343.
III Ad Phil. Beroaldum iuniorem. Ib.
IV Ad Iulium Bocchium genitorem, Ode, Ibid. pag. 346.
V. Ad Alexandrum Manzolum de morte Nicolai Lamberti Proton. Ap. Ibid.
VI. Ad Marium Salernitanum, Ibid. pag. 347
VII. Ad Petrum Aereo Flor, Ibid. pag. 348
VIII. Ad Pholidem puellam formosissimam, Ode.
IX. In Delium adolescentem amoroso... Ibid. pag. 349.
X. Ad Galeatum Bocchium mittit dono calamum, quibus res amatorias olim descripserat. Ibid.
XI. Ad Romulum Amaseum, Ibid. pag. 350.
XII Ad Glyceren, Ode,
XIII In pueros quosdam gladiis occisos, Iamb.
XIV In Bononiam, Iamb.
XV Tumulus Franc. Saxatelli. Ibid. p. 351.
XVI. Ad Constantiam Bochiam genitricem. Ibid.
XVII. Tumulus Ant. Mar. Carpensis. Ibid.
XVIII Tumulus Caesaris Lugi. Ibid. pag. 352.
XIX. Tumulus Barpt. Riccardi Faventini. Ibid.
XX. De Panchaia. Ibid.
XXI Ad Guidum Posthumum, hendecasyll.
XXII Ad eumdem. Ibid.
XXIII Ad Lydiam. Ibid.
XXIV Ad Guidum Posthumum respons. Ibid. pag. 353.
XXV Ad Fabullum, hendecasyll.
XXVI Ad Franc. Coradellum & Galeatum Montoclarum, Ibid.
XXVII. Ad Ulpiane, hendecasyll.
XXVIII In Lupercum nalum poëtam, hendecasyll.

XXIX. M. Antonii Flaminii ad Achillem Philerotem Bocchium. Tom. IV pag. 417.
XXX. Achillis Philerotis Bocchii ad eumdem responsum. Tom II pag. 354.
XXXI Ad Lucam revertentem in urbem. Ibid. pag. 355
XXXII. Ad Philippum Phasianinum. Ib.
XXXIII. Ad M. Antonium Flaminium. Ibid.
XXXIV. De Lydia & amore.
XXXV De Lydia ad Bald. Castilionem. Ibid. pag. 356
XXXVI Tumulus Constantiae puellae formosissimae. Ib.
XXXVII. Tumulus Paulli Pannonii. Ibid. pag 357
XXXVIII. Tumulus Franc. Saxatelli. Ibid.
XXXIX. De Iano Pannonio. Ib.
XL. In Cinnam.
XLI Ad Lydiam.
XLII In valvas Bibliothecae suae. Ib.
XLIII De Fortuna. Ibid. pag. 358.
XLIV De Paullo contiduo, & Ulpia eius coniuge.
XLV. In fronte Biblioth. Iuconasi monasticon.
XLVI Tumulus Margaris germanae pro Sebastiano Magio Pannonio discipulo. Ibid.
XLVII. Tumulus Constantiae Zambeccariae Bochiae matris incomparabilis. Ib.
XLVIII. Tumulus Franc. Dossimundi Mantuani. Ibid. pag. 359.
XLIX. Alius eiusdem tumulus. Ibid.
L. Tumulus Nicolai nebulonis. Ib.
LI. Tumulus Nicolai Lamberti. Ib.
LII In Speculum. Ib. pag. 360.
LIII In lavidum Cornelium. Ib.
LIV Ad Aldum Manutium Romanum. Ibid.
LV Ad Barpt. Raymundum, distichon.
LVI In Proclum sellatorem, Epigr.
LVII. Elegia ad Albam.

Interim hoc loco monendum videtur haec Carmina plurimis mendis obsita esse in editione, nec fuisse fideliter e nostro Codice transcripta. ex. gr. in Ode ad Galeatum Bocchium, qui mittit dono calamum, quibus res amatorias scripserat, in editione pag. 349. legitur: *Heus tam, quid stas? &c.* in Codice vero: *Heus tande quid stas &c.* In Epigrammate ad Aldum Manutium ex tempore edit. pag. 360. *Adde Sophocles &c.* in Cod. vero: *Adde Sophocleo &c.*

II pag. 30. Canzoni ad clarissimum virum Laurentium Medicem Libellus, qui a me in forme parte detruncatus adfertur in cit. Collectione Poet. Illustr. Ital. Tom. III a pag. 123. ad pag. 156. In Codice praemittit brevis praefatio ad clarissimum virum Laurentium Medicem, quae sequens est: *Quoniam te*

(1) Achilles Bocchius Eques Comes Palatinus, Poëta, Philosophus, Litterarum Graecarum Rhetoricae Professor anno aetatis, Professor, Academiam Boc-...

chianam, Hermathenam dictam, Bononiae ... de qua videndus Praeclarus Ant. Orlandi in *Notizie degli Scrittori Bolognesi* Bologna 1714 in 4 pag. 15.

noſtra legere ex quamplurimis perlongum cogeres: atque illi tibi ſecundum ſtudium aſſerta, quae nuper pauca quidem ex multis meis Epigrammatibus collegeram tibi mittere nequaquam erubui. Si negent igitur immane negotium mihi quodquam tibi ſurripere poteris, ea in perlegendo decoctum aliquem perdere non dedignaris. Hæc et profecto ita me admonuiſſe, ut quae multa mutata propediem miſſura ſunt, ſimul ad te pede decurrant.

Carminum argumenta ſunt iſta:

I Ad Laurentium Medicem. Loc. cit. pag. 123
II Ad Libellum. Ibid.
III Ad amicum, cur Romam reliquit.
IV Ad amicum de ſervo.
V Ad Marcum. Ib. pag. 124.
VI In Chriſtianum ſenem.
VII. Ad Stephanum de Cyathiolo.
VIII. In Nemeſim.
IX. In Tuſculum.
X. Epitaphium Nicolai Cardinalis.
XI Ad Cyrillum.
XII. Piſanum aegrotum. Ibid.
XIII Ad Thalaruſum. Ib.
XIV. In Lardulam.
XV In Carpanum.
XVI In Criſpum.
XVII. De Cypriſſi ſerva. Ibid. pag. 125.
XVIII In praetorem.
XIX In hominem ineptum.
XX. De Sanctino.
XXI Ad Ducem Federicum. Ibid.
XXII De Arruate & Bruto. Ib. pag. 126.
XXIII Ad Villam.
XXIV Laus Mantuae. Ibid.
XXV Ad Ludovicum. Ibid.
XXVI Ad eumdem. Ibid pag. 127.
XXVII Ad Paullum. Ibid.
XXVIII. De Paullo Pontifice.
XXIX. De Siculo concutiente caput. Ibid.
XXX. De Criſpillo naufrago. Ib. pag. 132.
XXXI Ad Cattalupeum.
XXXII In Vitalum Poetam.
XXXIII Ad Gaſparem. Ibid. pag. 118.
XXXIV Ad Laurentium Medicem. Ibid.
XXXV. Ad Campanum.
XXXVI Ad Papienſem. Ibid. pag. 129.
XXXVII. Ad Iulium.
XXXVIII Ad Ioannem. Ibid.
XXXIX. Ad Marcum. Ibid.
XL. In Britharem.
XLI In Marcellum. Ibid. pag. 130.
XLII. De Cnopio.
XLIII Ad Diphoem. Ibid. pag. 133.
XLIV In Mantuae praetorem. Ib. p. 134.
XLV Ad Papienſem. Ibid.
XLVI De Ruſſo & Marino. Ibid.
XLVII. Ad amicum. Ibid. pag. 135.
XLVIII. Ad libellum Nearci. Ibid.
XLIX. Ad Nearcum. Ibid.
L. In Volſcum. Ibid. pag. 136.
LI. Ad Gaſparem. Ibid.
LII. Ad Papienſem. Ibid. pag. 137.
LIII De miſeria ſeri.
LIV Ad amicum. Ibid.
LV Ad Medicum.
LVI Ad Marcum.
LVII Ad Neſtum.
LVIII. Ad Papienſem. Ibid.
LIX. Ad Campanum.
LX. Ad Marcum.
LXI Ad Saracenum.
LXII Ad Gaſparem. Ibid.
LXIII Ad Saracenum.
LXIV Ad amicum mœſtum. Ib. p. 138.
LXV Ad Papienſem. Ibid.
LXVI Ad Criſpum ſervum. Ibid.
LXVII Ad Io. Dumzaum. Ibid.
LXVIII. De fluxu Maris.
LXIX. Ad Cataldum Medicum.
LXX. Ad Iulium amicum infortunatum.
LXXI. Ad amicum.
LXXII. De via lucii.
LXXIII Ad Romanos. Ibid. pag. 139.
LXXIV Ad Medicum. Ibid.
LXXV De Paulino Iacona puero.
LXXVI. De Cecca.
LXXVII. Ad Laur. Medicem. Ibid.
LXXVIII Ad Pomponium. Ib. pag. 140.
LXXIX Ad Ruffum. Ibid.
LXXX. Ad Paullum. Ibid. pag. 141.
LXXXI. Ad libellum. Ibid.
LXXXII Ad Natiſſum. Ibid.
LXXXIII. Ad Campanum. Ibid. pag. 142.
LXXXIV. De Maro ad Tuſcum. Ibid.
LXXXV. Ad Marcum. Ibid.
LXXXVI. De aquarum inundatione. Ibid. pag. 143
LXXXVII Epitaphium B. Finae. Ibid.
LXXXVIII. Aliud. Ibid.
LXXXIX. Ad Muſam.
XC Ad Laur. Medicem. Ib. pag. 144.
XCI De amico aegroto & mortuo. Ib.
XCII Ad Malateſtam. Ibid. pag. 146.
XCIII. De Annunciatione Virginis.
XCIV Ad Ludovicum. Ibid. pag. 147
XCV Ad Sigiſmundum Stupham, de morte Albertae. Ibid. pag. 148.
XCVI. Ad Patrem. Ibid.
XCVII Ad Papienſem.
XCVIII. Latrina viantes alloquitur.
XCIX. Epitaphium Paulli Scandii. Ibid.
C Ad Donatum. Ibid. pag. 149.
CI. In Perſidum.
CII In Mallium. Ibid.
CIII. De eadem ad Angelum. Ibid.
CIV Ad Angelum Politianum. Ib. p. 150.
CV Ad Laur. Medicem. Ibid.
CVI. Ad eumdem. Ibid.
CVII Laurentius & Cantalycius loquuntur. Ibid. pag. 151
CVIII Ad D. Franciſcum Caſſinam. Ibid.
CIX. Ad Pandulphinum. Ibid. pag. 151.
CX. Ad Lectorem. Ibid. pag. 153
CXI Ad S. Nicolaum ſupplicat. Ibid.
CXII Ad Beatum Bartolum ſupplicat. Ibid. pag. 154.

cxciii Ad Laurentium Medicem,
cxcv. Ad Iulianum Medicem.
cxcvi. De libello archetypo. Ib. pag. 156.
Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. nitidiſſimus, cum ſtemmate Mediceo in principio Carminum Cantalycii, & initialibus ipſorum litteris aureis. Conſtat foliis ſcriptis 59. In Catalogo Montfauc. ſub num. IX.

PLVTEVS XXXIV.

QVI CONTINET MSS. CODD. LATINOS LVII.

CODEX I.

HORATII ODAE,

Seu potius

Opera omnia.

Q. Horatii Flacci Venuſini Opera omnia cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis in margine uberrimis, ab eadem manu, cui totum debemus Codicem exaratis. Praecedunt Vitae illius eres. Prima inc. *Horatius Flaccus libertino patre natus in Apulia, cum patre in Sabinis contigit*, Deſ. *commentum in illum ſunt Porphyrion, Modeſtus, Helenus, & Acron, melius omnibus Acron*. Altera inc. *Horatius Flaccus Venuſinus patre, ut ipſe tradit, libertino & exactionum coactore*. Deſ. *humatus & conditus iſt extremis Exquiliis iuxta Maecenatis tumulum*. Editae ſunt hae duae priores Horatii Vitae ante eius Opera in Corpore omnium veterum Poëtarum cit. Londini edit. MDCCXIII. fol. Tom. I pag. 441. Tertia inc. *Horatius Quintus Flaccus praecone patre natus, libertinae conditionis oriundus Venuſinus fuit, quae civitas Apuliae eſt*. Deſ. *poſt diem tres vel ſub alio tribuntur*. Opera vero hoc ordine ſunt diſpoſita:

I. pag. 1 Carminum Libri IV.

II. pag. 57. Eiuſdem de Arte Poëtica Liber unus.

III. pag. 66. Eiuſdem Epodon ad Maecenatem. Hic notandum Oden II. in Codice in duas diviſa, quarum ſecunda incipit a verſu

Libet iacere modo ſub antiqua ilice,

appoſito titulo: *Introducit quemdam foeneratorem loquentem de laudatore ... quaerat, & non tamen ſuum propoſitum deſerentem*. Idem ſit in nona Ode, quae in duas diviſa, ſecunda incipit a verſu

Terra marique victus hoſtis Punico,

Appoſito titulo *De fuga Antonii*.

IV. pag. 77. b. Eiuſdem Carmen ſeculare.

V. pag. 79. Eiuſdem Epiſtolarum Libri duo. Hic quoque Epiſtola XV. Libri I in duas diviſa legitur, quarum altera incipit a verſu

Maenius, ut rebus maternis atque paternis

cum titulo *Ad Maenium Scurram*. Idem notandum in Epiſt. II. Libri II. quae ſubdiviſa, incipit ſecunda parte a verſu:

At qui legitimum cupiet feciſſe poëma,

titulo appoſito *Lex poëmatis*.

VI. Eiuſdem Sermonum Libri item duo. Hic etiam aliqua diverſitas in eorum diviſione notanda eſt, ac primo in Sermone II. Lib. I qui ſubdividitur in duos, quorum alter incipit a verſu:

Regibus hic mos eſt, ubi equos mercantur opertos &c.

nullo appoſito titulo. Item Sermo II. Libri II. in duos diviſus eſt, quorum ſecundus incipit a verſu

Sordidus a tenui victu diſtabit Ofello &c.

ſub titulo: *Corrigit ſordidos ſub Ofelli nomine*. Item tertius ſubdividitur, & ſecunda pars incipit a verſu:

Stertinius Opp... Canuſi duo gratia divites,

ſub titulo *Caecus amatorius & avarus Ecloga V.*

Adſunt huic toti adnotationes quaedam marginales manu Franciſci Petrarchae, cuius olim hic Codex, ut ex eius ſubſcriptione autographa videre eſt. Tituli praeterea Carminum, & argumenta rubrica plerumque, ac litteris capitalibus ſunt extracta; Graeca item verba litteris maioribus [illegible] ſine accentibus ac ſpiritibus expreſſa exhibentur. In primo pugillari antico parte legitur manu Franciſci Petrarchae *Emptus [illegible] 1347 Novembris 28 [illegible]* [illegible] quae in Codice continentur, in parte vero poſteriori ſingulorum [illegible] quorum manu diverſis temporibus devenit hic pretioſiſſimus Codex, quique ſic [illegible] ſubſcripſerunt:

Liber Franciſci Petrarce laureati, qui poſt obitum [illegible] remanet penes [illegible] ſuum.

Nunc eſt mei [illegible] (1) [illegible] Veronae de menſe Martii de anno 1443.

Nunc eſt mei Ludovici Podocathari (2) Cyprii, quem ipſum emi Paduae ab Iacob Hebreo [illegible] XXII Iulii MCCCCLVIII.

Nunc autem eſt mei Coſini Paer. Epiſcopi Arretini, quem mihi idem Ludovicus Podocatharus, qui poſt a Sixto IV Epiſcopus Caputaquen. ab Alexandro VI presbyter Cardinalis S. Agathae creatus eſt, in ſignum amoris, & amicitiae noſtrae dedit, et teſtamento legavit die [illegible] Auguſti MDIV Iulio II Pontifice maximo.

Nunc vero eſt mei Antonii Petrei Canonici Florentini ex haereditate illuſtriſſ. viri Laurentii Rodulphi Florentini Nonis Auguſti MDXLIX numero 189.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XII vere inſignis, correctiſſimus ac caſtigatiſſimus, litterarum optime [illegible] ſervatus, in [illegible] tegumento ligneo. *Contuli menſe Februarii 1731 Antonius Cocchius.* Conſtat foliis ſcriptis 141.

HORATII ODAE.

Adde etiam

Perſii, & Iuvenalis Satyrae.

Cod. II. Q. Horatii Flacci Opera omnia, ſilicet

I. pag. 1. Carminum Libri IV.
II. pag. 65. Epodon Liber unus.
III. pag. 78. Carmen Saeculare.
IV. pag. 80. Sermonum Libri II.
V. pag. 124. Epiſtolarum Libri II.
VI. pag. 155. b De Arte Poetica Liber.
VII. pag. 166 Auli Flacci Perſii Volaterrani Poetae Satyrarum Liber unicus.
VIII. pag. 181 Iunii Iuvenalis Satyrae omnes eodem ordine ac ſunt in edit. [illegible] dum tamen in Libros V. ſunt diviſae, omnia cum Scholiis quibuſdam brevibus, & argumentis ad marginem rubrica exaratis.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV optimus, cum ſtemmate familiae [illegible] in prima pagina & pictura, quae totum [illegible] marginem ambit, nec non litteris initialibus Librorum auro, variiſque coloribus affabre depictis. Conſtat foliis ſcriptis 257.

HORATIVS.

Cod. III. I. pag. 1 Q. Horatii Flacci Carminum Libri IV.
II. pag. 75 b. Epodon.
III. pag. 91 Carmen Saeculare.
IV. pag. 93 Sermonum Libri II.
V. pag. 144 Ars Poetica.
VI. pag. 156. Epiſtolarum Libri II.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV elegantiſſimus, cum [illegible] pictura in littera initiali primae paginae, pictura, quae totum illius marginem [illegible], nec non ſtemmate poſſeſſoris in eius calce depicto. Conſtat foliis ſcriptis 191.

HORATII ODAE.

Adde etiam

Reliqua eius Opera

Cod. IV. I. pag. 1 Q. Horatii Flacci Carminum Libri IV.
II. pag. 27 Epodon.
III. pag. 34. Carmen Saeculare.
IV. pag. ead. b. Ars Poetica.
V. pag. 40. b. Sermonum Libri II.
VI. pag. 68. b. Epiſtolarum Libri II. omnia cum gloſſis & Scholiis in margine diverſa manu exaratis, quorum pars aevi decurſu ferme deleta eſt.

Codex membranac. Ms. in 4. minori oblongo Saec. XIII, in medio ſolutus a pag. 21 ad pag. 32 nova manu ſuppletus, in eius ultimo folio alia antiquitus erant exarata, quibus eraſis nova ſcriptura ſuperinducta eſt. Conſtat foliis ſcriptis 86.

(1) Haec poſtrema abraſa eſt poſſeſſoris nomen.

(2) [illegible] Ludovicum [illegible] De hoc autem Podocatharo, Hiſtoriae patriae ſcriptore [illegible] [illegible] Theodorus [illegible] Ludovicus Podocatharus Cyprius [illegible] [illegible] Vide etiam [illegible] [illegible] Tomo I Anecdotorum [illegible] [illegible] Aug. [illegible]

HORATII ARS POETICA.

Adde etiam

Alia eiuſdem Opera.

Cod. V. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Ars Poetica. II. pag. 6. Sermonum Libri duo.

III. pag. 29. Epiſtolarum Libri duo, cum ſcholiis quibuſdam, partim eiuſdem, partim diverſa, ſed aeque antiqua manu in margine exaratis. Initio legitur: *Antonii Petri Cianuti Florentini N.* 69. In fine manu recentiori adiecta ſunt quaedam de interpretatione nominum Muſarum, de duodecim [illegible] mulieres.

Codex membranac. Ms. in 4. minori oblongo Saec. XIII. accurate, optime ſcriptus, titulo tamen Operum praefixo deſtitutus. Conſtat foliis ſcriptis 44.

HORATIVS DE ARTE POETICA.

Adde etiam

Eiuſdem Epiſtolas, Iuvenalis, & Perſii Satyras.

Cod. VI. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Ars Poetica.

II. pag. 9. Epiſtolarum Libri duo, cum gloſſis quibuſdam interlinearibus in principio. In fine rubris litteris ſubnotatur: *Iſte liber eſt Franciſci Iohannis Vanucelli populi Sancti Felicis in Piazza, quem ipſe ſcripſit anno Dom. MCCCLXXIX de menſe Februarii.*

III. pag. 35. Iuvenalis Satyrae XVI. In fine legitur: *Liber Coſmae Iohannis de Medicis. Explicit Liber Iuvenalis. Anno Incarnationis* [illegible] *Iſte liber eſt Franciſci Iohannis Vanucelli populi Sancti Felicis in Piazza, quem ipſe ſcripſit ſcribi anno Dom. MCCCLXXX de menſe Septembris. Deo gratias. Amen.*

IV. pag. 95. Perſii Satyrae VI. In fine legitur: *Liber Coſmae Iohannis de Medicis quem ſcripſit* (ſcil. *ſcribi fecit*) *idem* cademque ſubſcriptio, ut in paragrafo antecedenti.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. optime exaratus, & bene ſervatus, titulo tamen Operum omnino deſtitutus. In primi pag. in oppoſitum eſt ſtemma poſſeſſoris. Conſtat foliis ſcriptis 106.

HORATII ODAE, ET ALIA EIVSDEM OPERA.

Cod. VII. Horatii Carminibus praemittuntur in hoc Codice Praeliminaria quaedam, nimirum I. pag. 1. Principia Grammaticalia & de principio de praepoſitionibus, & de verbis &c. II. pag. 6. De ratione pedum metricorum. III. pag. eod. De omnibus Muſarum, & earum ſignificatione. IV. pag. eod. Argumenta in omnia Horatii Carmina, hoc praefixo titulo: *harum adverſus ſtrenuiſſime, & apud ſibi Odarum Horatii.* Primum in Odas ita: *Maecenas atavis &c. Hanc Odam facit Horatius ad Maecenatis laudem, per quem ad Auguſti pervenire amicitiam qui recepterat eum, ut deſenderet eum ab graſſus Caeſaris.* Ultimum in Epiſt. lam . . quae ita: *Hore &c. dicit poſito ad . . poſitum ſuum dicens Hore hora . . .* Et ſic finit ſeliciter brevis ecientis liberum in Horatii. Deo gratias. V. pag. 7. Numerus & quantitas pedum metricorum, & compoſitum, tractare & ſcripſiſſe Daniele Furlano (b) partim proſa, partim verſibus exarata, hoc Pes eſt ſyllabarum, & temporum certa dinumeratio. Dic.

Eſt etiam tamen carer, non habet ita locum.

Inde hi duo verſiculi ſubiiciuntur auctoris nomen indicantes

Haec ego Furlanus Daniel genuſſu ſuerger.

Paper audiens ſtudiis ſemper ſunt munera.

VI. pag. 8. Iterum de rebus Grammaticalibus eſt quaedam, in quibus praeſertim de Verbis agitur, eiuſdem ſcriptura atque illa, quae in prima pagina continentur. Hiſce veluti Prolegomenis praemiſſis, quae priores octo Codicis pagellas occupant, ſequuntur II. etc. Opera hoc ordine;

I. pag. 9. Q. Horatii Flacci Carminum Libri IV.

II. pag. 14. b. Epodon Liber I.

III. pag. 27. b. Carmen Saeculare.

IV. pag. 18. b. Ars Poetica cum ſcholiis uberrimis, quae marginem undequaque ambiunt & in fine ſyruopſi eiuſdem Libri verſibus hexametris expreſſa.

V. pag. 34. Sermonum Libri II.

VI. pag. 44. b. Epiſtolarum Libri II.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XII. binis columnis exaratus, & cum effigie Poetae in principio, rudi calamo poſterius delineata. Conſtat foliis ſcriptis 52.

HORATII ODAE.

Adde etiam

Reliqua eius Opera.

Cod. VIII. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Carminum Libri quatuor

II. pag. 58. b. Ars Poetica.

III. pag. 67. Epodon Liber unus.

IV. pag. 79. b. Carmen Saeculare.

V. pag. 81. Sermonum Libri duo, aliis in ſtudiiis Sermonis Libri I, primo & ultimo exceptis. *Eclogae* [illegible]

VI. pag. 119. Epiſtolarum Libri duo. In fine legitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. Fil.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus, cum icone Poetae laureati, ſtemmate Mediceo, variiſque ornamentis in prima pagina. Conſtat foliis ſcriptis 147.

(b) Nihil de hoc ſcriptore apud Fabricium occurrit.

HO

Digitized by Google

HORATII ODAE

Ac praeterea

Alia eius Opera.

Cod. IX. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Carminum Libri IV cum quibuſdam ſcholiis in principio.

II pag. 51. Epodon Liber I.

III. pag. 61. *&* Carmen Saeculare.

IV. pag. 63. Sermonum Libri II. quorum ſecundus eſt imperfectus, & deſinit in Sermone V. verſ. 52.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV cum pictura in principio, & librorum, qui tituli proſtrs carent, initialibus inauratis. Conſtat foliis ſcriptis 90.

HORATIVS.

Cod. X. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Carminum Libri IV. cum gloſſis, & ſcholiis quibuſdam in primas Odas.

II. pag. 37. *&* Epodon Liber unus.

III. pag. 44. *&*. Carmen Saeculare.

IV. pag. 45. *&* Ars Poetica.

V. pag. 52. *&* Sermonum Libri II.

VI. pag. 78. Epiſtolarum Libri II. Epiſtolae tamen ſecundae & ultimae Libri ſecundi deſunt poſtrema quinque verſus. In fine legitur: *Liber Petri de Medicis Cos. Fil.*

Codex membranac. Ms. in 4. minori oblongo Saec. XIII ineuntis, optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 96.

HORATII ODAE

Addo etiam

Reliqua eius Opera.

Cod. XI. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Carminum Libri IV.

II. pag. 60. Epodon Liber I.

III. pag. 73. *&*. Carmen Saeculare.

IV. pag. 74. Ars Poetica.

V. pag. 83. *&* Sermonum Libri II.

VI. pag. 124. *&*. Epiſtolarum Libri II.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XVI. cum prima initiali littera auro variiſque coloribus depicta. Conſtat foliis ſcriptis 153.

HORATII ODAE.

Addo

Alia eius Opera.

Cod. XII. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Carminum Libri IV.

II pag. 49. *&* Epodon Liber unus.

III. pag. 59. *&* Carmen Saeculare.

IV. pag. 62. Ars Poëtica.

V. pag. 69. *&* Sermonum Libri II.

VI. pag. 104. Epiſtolarum Libri II. cum ſcholiis marginalibus, & gloſſis interlinearibus ab Arte Poetica uſque ad finem. Ante Artem Poëticam metrorum illud rudi cella diſtinctum exhibetur, quod metra ſeſe ſuſpectiat Poëtæ. In fine legitur: *Carmina CXXVII. continet liber iſte.*

Codex membranac. Ms. in 4. minori oblongo, Saec. XIII. ineuntis, optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 108.

HORATIVS.

Cod. XIII. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Carminum Libri IV.

II. pag. 31. Epodon Liber unus.

III. pag. 37. Carmen Saeculare.

IV. pag. 38. *&* Ars Poetica, cui titulus eſt *Centecenus liber.*

V. pag. 42. *&* Sermonum Libri II.

VI. pag. 63. Epiſtolarum Libri II. omnia cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis ad marginem, alia manu, ſed ita detritis multa in locis ſere delent.

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XII. Conſtat foliis ſcriptis 77.

HORATIVS.

Cod. XIV. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Ars Poëtica.

II. pag. 8. Sermonum Libri II.

III. pag. 40. *&* Epiſtolarum Libri II.

IV. pag. 64. Carminum Libri IV.

V. pag. 108. Epodon Liber unus.

VI. pag. 118. Carmen Saeculare, cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis ad marginem varia manu a principio uſque ad Librum Carminum, quae tamen multis in locis evanuerunt. In ultima pagina occurrit manu ſaeculi XIV. de Horatio brevis notula, quam ita: *Pluſam eſt quaddam Caſtrum in Apulia. Deſ hunc librum, ſunt Sermones, et duos penitus deſtiſſe.* Inde ſequuntur argumenta Sermonum, & Epiſtolarum eiuſdem verſibus heroicis expreſſa.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIII. Conſtat foliis ſcriptis 119.

HORATII EPISTOLAE.

Seu potius

Eiuſdem Satyrarum Libri II

Cod. XV. Q. Horatii Flacci Sermonum, ſeu Satyrarum Libri II. cum gloſſis, & ſcholiis quibuſdam brevibus.

Codex membranac. Ms. in 8. minori oblongo Saec. XIII ineuntis. Conſtat foliis ſcriptis 82.

HORATII EPISTOLAE,

Cod. XVI. Q. Horatii Flacci Epiſtolarum Libri II. abſque ullo tamen titulo.
Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 30.

HORATII ODAE,

Cod. XVII. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Carminum Libri IV.
II. pag. 63. b. Epodon Liber unus,
III. pag. 76. b. Carmen Seculare.
Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XV. relde nitidus, & cum prima Codicis littera auro depicta. Conſtat foliis ſcriptis 77.

HORATIVS,

Cod. XVIII. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Carminum Libri IV. cum gloſſis & ſcholiis, partim ab eadem manu, quae textum exaravit, partim ab alia recentiori exaratis, quae uſque ad dimidium circiter Libri III. progrediuntur.
II. pag. 58. Epodon Liber unus, qui inſcribitur *Liber V.*
III. pag. 69. b. Carmen Seculare.
Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIV. cum barre Codicis initiali haud ineleganter depicta. Conſtat foliis ſcriptis 69.

HORATIVS,

Cod. XIX. I. pag. 6. Q. Horatii Flacci Carminum Libri IV. praevia Poetae Vita, quae eadem eſt cum illa, quam certo loco praeferebat Codex I. huius Plutei, aliique Prolegomena, in quibus diverſa Carminum Horatii genera, ac ſingulorum librorum argumenta continentur, nec non de pedibus verſuum ſuſius diſſeritur. Haec autem omnia praeſatus quinque foliis comprehenduntur.
II. pag. 89. Epodon Liber unus.
III. pag. 108. Carmen Seculare. Praediſta autem Horatii Opera ſunt omnia gloſſis interlinearibus, & ſcholiis marginalibus uberrimis refertae.
IV. pag. 109. Ars Poetica.
V. pag. 119. Initium primae Satyrae, quae progreditur uſque ad verſum 51. incluſive, in quo abſiſtitur Codex.
Codex chartaceus Ms. in 8. Saec. XV. imperfectus. Conſtat foliis ſcriptis 119.

HORATII POETICA,

Adde etiam

Epiſtolas,

Cod. XX. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Ars Poetica.
II. pag. 11. b. Epiſtolarum Libri duo cum gloſſis interlinearibus ac ſcholiis quibuſdam ad marginem. Praecurrit etiam fragmentum Commentarii in Poſteriam cuiuſdam Anonymi. Inc. *Humano capiti &c. In principio cuius libri ſunt generaliter quatuor cauſarum principia inquirenda &c.* Et ſic
Explicit explicat. ludere ſcriptor eat.
Sequuntur deinde alia pauca, quae craſa ſunt.
Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. ineuntis. Conſtat foliis ſcriptis 36.

HORATII DE ARTE POETICA LIBER,

Adde etiam

Perſii Satyras,

Cod. XXI. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Ars Poetica cum gloſſis, & ſcholiis uberrimis.
II. pag. 7. b. Epiſtolarum Libri I. Epiſtolarum quae manu ſeculi XV. exarata eſt.
III. pag. 11. Perſii Satyrae VI. cum gloſſis interlinearibus & ſcholiis ad marginem. Praecedunt Prolegomena quaedam, quae inc. *In principio Poetarum moremque ſolent quaeſiti cauſſae inveſtigari &c.* In fine leguntur ab eadem manu exarati quatuor verſiculi, quorum initium eſt
Clauſit Deus pater tuo tempore carens imber &c.
Codex membranac. Ms. in fol. Saec. partim XII. partim XIII. Conſtat foliis ſcriptis 10.

HORATII ARS POETICA,

Ac praeterea

Epiſtolae,

Cod. XXII. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Ars Poetica.
II. pag. 8. Epiſtolarum Libri II. cum gloſſis quibuſdam interlinearibus alia manu. In fine legitur
Qui ſcripſit ſcribat, ſemper cum Domino vivat.
Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XIV. ineuntis. Conſtat foliis ſcriptis 30.

HORATII ARS POETICA,

Ac praeterea

Epiſtolae,

Cod. XXIII. I. pag. 1. Q. Horatii Flacci Ars Poetica.
II. pag. 11. Epiſtolarum Libri II. cum gloſſis quibuſdam interlinearibus. In fine
Munus ſit grates ſolvatur ſcriptori hora;
Qui me ſcripſiſſe ſum unus in grege Chriſti.
Iſti

Hic Liber eſt Georgii Ghecti notarius ex ſcholis magiſtri Franciſci Diſſeret Grammatici ac poetae. Deo gratias. Amen.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIII. cum tribus paginis poſt fol. 29. manu recentiori ſuppletis. Conſtat foliis ſcriptis 46.

IVVENALIS

Adde etiam

Perſii Satyras.

Cod. XXIV. I. pag. 1. LEguntur in principio Codicis Epigrammata duo ſepulcralia in Cardinalem Beſſarionem; primum iſt diſtichon ab ipſo Beſſarione in ſe Graece factum, & a Theodoro translatum in Latinum, ſcilicet

> *Beſſarion haec vivus fecerat oſſibus urnam;*
> *Immortalem adiit ſpiritus ipſe Deum (1).*

Alterum dodecaſtichon eſt Theodori in eumdem Latine fictum, ſcilicet (2)

> *Nicaenus ſacro Romano cardine Praeſul*
> *Beſſarion ſumma relligione gerit.*
> *Pontus quem genuit tribuit Saturnia tellus,*
> *Extimuit Graius, Auſoniſque decus.*
> *Conditur hoc tumulo, ſed magno claret in orbe*
> *Arabus eloquio moribus, ingenio.*
> *Vſque (3) extinctum quem gentes flevere, beatus*
> *Re geſta, ſidis conſilioque manet.*
> *Huic corpus periit, ſed nunquam fama peribit,*
> *Dum capidus volvet ſidera clara polus.*
> *Reddunt Grai, reddit pure clara Latina,*
> *Virtus quem fecit Divûm adire domus.*

II. pag. 2. Iuvenalis Satyrae XVI. cum Vita Poetae in principio, quae inc. *Iunius Iuvenalis Aquinas de Aquino oppido oriundus, &c* cum gloſſis interlinearibus & ſcholiis nonnullis in Satyram ſecundam tantum, & argumento in ultimam.

III. pag. 76. Perſii Satyrae VI.

Codex chartaceus Ms. in 4. majori Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 86.

IVVENALIS,

Ac praeterea

Perſius, & Horatius.

Cod. XXV. I. pag. 1. IVvenalis Satyrae XVI.

II. pag. 45. Perſii Satyrae VI.

III. pag. 53. Q. Horatii Flacci Sermonum Libri II.

IV. pag. 76. Euſdem Epiſtolarum Libri II.

V. pag. 91. *b.* Euſdem Ars Poetica; inſeri cum gloſſis & ſcholiis variis manu, Clauditurque monoſticho.

> *Explicit iſte liber, non omni crimine liber.*

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XII. in cujus prima pagina litteris ſive delectis legitur: *Abbatiae Sepmi*, Conſtat foliis ſcriptis 97.

IVVENALIS,

Adde etiam

Perſium, & Ovidii quaedam,

Cod. XXVI. I. pag. 1. IVnii Iuvenalis Aquinatis Satyrae XVI.

II. p. 79. Auli Perſii Volaterrani Satyrae VI.

III. pag. 91. *b.* Adnectitur ſine ullo titulo P. Ovidii Naſonis Epiſtola XV. Sapphus ad Phaonem.

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XV. elegantiſſimus, & cum initialibus Satyrarum litteris auratis, multis tamen omnibus deductis. Conſtat foliis ſcriptis 56.

IVVENALIS,

Cod. XXVII. IVnii Iuvenalis Aquinatis Poetae Satyrae XVI. in Libros V. diſtributae, quorum tamen quartus & quintus titulo carent.

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XV. litteris librorum initialibus auro exornatus, atque optime & caſtigatiſſime ſcriptus. Conſtat foliis ſcriptis 73.

IVVENALIS

Una cum Perſio,

Cod. XXVIII. I. pag. 1. IVnii Iuvenalis Aquinatis Satyrae XVI. In fine: *Explicit Iuvenalis, & eſt Perſio Ser Anſim* (ſic) *Gratias Deo,*

II. pag. 73. Perſii Satyrae VI. cum gloſſis & ſcholiis in principio.

Codex chartaceus Ms. in 8. Saec. XV. variis in locis alia manu ſuppletus. Conſtat foliis ſcriptis 87.

IVVENALIS,

Cod. XXIX. IVvenalis Satyrae XVI. cum ſcholiis ad marginem, & gloſſis interlinearibus; ultimis duae ſunt tranſpoſitae.

Co-

(1) Adhaeret utrumque longum a Ciacconio in Hiſtor. Pontif. & Card. Tom. II. pag. 1107. & quidem tres

ΤΟΥΤ' ΕΤΙ ΖΩΝΤΟΣ ΒΗΣΣΑΡΙΩΝΟΣ ΑΝΥΣΑ ΣΩΜΑΤΙ ΣΗΜΑ

ΠΝΕΥΜΑ ΔΕ ΦΕΥΞΕΙΤΑΙ ΠΡΟΣ ΘΕΟΝ ΑΘΑΝΑΤΟΝ.

Beſſarion feci hunc tumulum, quo, conderet ipſo.

Vivens . . . unde olim ſpiritus aſtra, petit.

(2) A Ciacconio minime adfertur hoc etc.

(3) Ita hanc primam vocem ſupplevimus, quam in Codice ob marginem corruptam ex ipſa manu ſupplevit ſyllaba qui

Codex membranac. Ms. in 4. minori oblongo, Saec. XII. optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 60.

IVVENALIS.

Cod. XXX I. pag. 1 IVvenalis Satyrae XVI preſſis exegiographe cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis marginalibus.

II. pag. 78. Litteratiſſimi Domini Ioannis Auctore Vigerii verſus, qui ita ſe habent:

Tu quoque de noſtris Iuuv. referre libello,
Nam tu quo malis factus es ipſe manu,
Menda tibi ſi qua eſt, & ſunt tibi ſi puto menda,
Ingenii non eſt illa parenda mei.
Ex multis melius quod erat quodque eſſe ferebant
Eminuit noſter doctis inde labor
Qui leges & verſa, pandentes & tua gloſſis
Verba ſenis multis eſſe putata bis,
Quae non laudarem, ſcripſi tamen, optime Lector,
Ne dicerem ingratum quod fuit auctor opus
Hoc tibi nunc paſſum eorundo dicere vere,
E veterum multis hoc eſt aurum libro
Vade, precor, felix Iuvenalis, & optime vive,
Vigeri ego tamen vobis tu quoque, mi ſe vale, Amen

MCCCCLVIII die XXV Februarii expletus fuit Liber iſte per me Antonium de Pagliae de Treiano ad horas XVIII vel circha, videlicet in domo Ser Domini Iohannis tecti de [illegible] *ex Communibus Radicis ad honorem Dei, & Beatae Virginis Mariae.*

Finito libro referamus (ſic) *gratias Chriſto.*

In ipſo vero Codicis tegumento legitur Epitaphium Caroli Aretini, quale extat in Templo S. Crucis huius urbis, & tec.

Siſt, vides vegeam quae ſervent marmore vatem &c.

Inde adiicitur ab eadem manu, quae Epitaphium conſcripſit: *Hic liber eſt mei Bartolomaei Petri Fabrii de Mazorie*, ſeu *Maſſa pa*, utrumque enim modo legi poteſt.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV in cuius prima pagina legitur *Ant. Petri Can. Floren. num.* 314. Conſtat foliis ſcriptis 78.

IVVENALIS.

Adde

Perſius.

Cod. XXXI I. pag. 1. IVnii Iuvenalis Satyrae XVI, quarum ultimae duae exſcriptae ſunt.

II. pag. 65. Perſii Satyrae VI. omnes cum gloſſis & notulis ab erudita manu adiectis.

Codex membranac. Ms. in 4. minori oblongo Saec. XV nitide exaratus, & cum reliquis Codicis inaurata. Conſtat foliis ſcriptis 75.

IVVENALIS.

Adde

Perſius.

Cod. XXXII I. pag. 1 IVnii Iuvenalis Satyrarum XVI Liber. In fine minioribus ac rubris litteris legitur: *Iunii Iuvenalis Aquinatis Satyrarum Liber explicit. Gherardus Cerafius ſcripſit Piero Coſme de Medicis optimo Civi Florentino. Laus Deo.*

II. pag. 75. A. Perſii Volterrani Satyrarum ſcriptoris Liber. In fine rubris item ut ſupra litteris: *Explicit Liber Perſii Volaterrani. Gherardus Cerafius Florentinus ſcripſit Liber Petri Coſme de Medicis*, inde manu ipſius poſſeſſoris: *Liber Petri de Medici Coſ. Fil.*

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saeculi XV elegantiſſimus, & in ſingulis Satyrarum initialibus exornatus, una cum Mediceo ſtemmate in principio utriuſque Libri depicto. Conſtat foliis ſcriptis 88.

IVVENALIS.

Ac praeterea

Perſius.

Cod. XXXIII I pag. 1 SAtyrae Iuvenalis Liber, ſcilicet Satyrae XVI. duabus poſtremis, ut alibi adnotavimus, poſtpoſitis. In calce legitur annus 1464.

II pag. 76 Satyrarum Perſii Liber, cum notulis in margine perquam raris.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV incuntis, nitidiſſimus. Conſtat foliis ſcriptis 87.

IVVENALIS.

Seu potius

Iuvenalis, Perſius, Lactantius, & alii.

Cod. XXXIV I. pag. 1 IVnii Iuvenalis Aquinatis Satyrae XVI. in Libros quinque diſtributae.

II. pag. 70. Auli Flacci Perſii Satyrarum Liber.

III. pag. 81. Lactantii Firmiani Chriſti Reſurrectio. Inc.

Salve feſta dies, toto venerabilis aevo.

Deſ.

Eccleſiae paſtor ubere laeta ſuo.

IV. pag. 83 b. Hieronymi verba (ſeu teſtimonium) de Lactantio Firmiano. Inc. *Lactantius quaſi quidam fluvius eloquentiae Tulliane &c.*

V. pag. 84. Lactantii Firmiani Vita, eu-

[illegible]

cium Antonyme, Inc. *Fere omnes qui & Lo-Bonum, dixeris discipulis &c.*

VI. pag. und & Epigrammata quaedam excerpta ex Martialis Libro sexto, octavo, decimotertio & decimoquarto, quibus subnectitur Petri Crinitii scriptum Epigramma, quod ita se habet:

Petrus Crinitus

Hoc opus o lector transcripsit Petrus Crinitus

Cuius Crinitus est nomine dicta domus.

Error si quis inest, exemplar fecerat error,

Si secus esse putas, mendosus ubi (1).

Sit laus Deo.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV eleganter scriptus, & cum Librorum initialibus auratis. Constat foliis scriptis 84.

IVVENALIS,

Ac praeterea

Persius.

Cod. XXXV

I. pag. 1. IVnii Iuvenalis Aquinatis Satyrae XVI quibus singulis praeit index argumentorum hexametris versibus expressum.

II. pag. 79. Publii Persii Auli Satyrae VII propterea quod Prologus etiam Satyrae titulo insignitur.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV, nitidissimus, cum stemmate familiae cuiusdam in principio & initialibus Satyrarum litteris, auro variisque coloribus egregie depictis. Constat foliis scriptis 91.

IVVENALIS.

Cod. XXXVI

IVnii Iuvenalis Satyrae XVI quarum ultimae duae, ut alibi transpositae sunt, cum uberrimis scholiis ad marginem & glossis interlinearibus. In fine legitur *Quintus Liber Satyrarum Decii Iunii Aquinatis Iuvenalis explicit. Amen.* Tum subiiciuntur quatuor versiculi eiusdem temporis, nullius momenti.

Codex chartaceus Ms. in 4. maiori Saec. XIV. litteris grandioribus exaratus, & optime servatus. Constat foliis scriptis 71.

IVVENALIS ET PERSII SATYRAE.

Cod. XXXVII

I. pag. 1. DEcii Iuvenalis Satyrae XVI in Libros IV distributae.

II. pag. 85. Auli Flacci Persii Volterrani Satyrarum Liber. In fine rubris litteris legitur *Persii Volaterrani Satyrici clarissimi Satyrarum Liber feliciter explicit. Amen. Valeat qui legit.* Iidem signantur nonnulla in Poemis decerpta scitentia. In primo Codicis tegumento scriptum est *Liber Bracciis de Martellis* & in ultimo adscribitur anno 1458.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. nitidissimus, cum pictura in principio Codicis & initialibus Satyrarum nonnullis auratis. Constat foliis scriptis 100.

IVVENALIS.

Cod. XXXVIII

DEcii Iunii Iuvenalis Satyrae XVI.

Codex membranaceus Ms. in 4. oblongo Saec. XV nitidissimus, cum Mediceo stemmate in principio, & cum litteris Satyrarum initialibus auratis, in cuius calce legitur *Liber Lucretius, & Iuvenalis Petri Francisci de Medicis num. XXV.* Constat foliis scriptis 86.

IVVENALIS

Cod. XXXIX

DEcii Iunii Iuvenalis Satyrae XVI. cum glossis, & notis varia manu, quarum nonnullae Antonii Petrei, ad quem pertinuit hic optimus Codex, ut in eo legitur *Antonii Petrei Can. Floren. num. 73.* In fine subnectitur Poetae Vita, quae sic *Decius Iunius Aquinas tempore Domitiani, seu Traiani Imperatoris fuit &c.*

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XII. optime servatus. Constat foliis scriptis 57.

IVVENALIS.

Cod. XL.

IVnii Iuvenalis Satyrae XVI. cum glossis & scholiis antiquis uberrimis. In ultima pagina legitur brevis tractatus de Arte Metrica, cuius initium est *Quoniam ceterae humanae fere scientiae partes, ab eis breviter includuntur.* Et Epistola Ioh. (f. *Innocentii*) Episc. de morte cuiusdam Episcopi nomine Ioannis, & de mox desiderio, qui sic. *De discessu vestro Episcopi Ioannis bonae memoriae valde dolemus, Dei per quem magnum, Deo volente, consequetur Ecclesia incrementum.* Haec Epistola diversa manu exarata est.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIII minutulis, optime servatus, in cuius calce legitur *Liber Petri de Medicis Laurentii F. Petri N. Cosimi Pron.* Constat foliis scriptis 43.

IVVENALIS,

Ac praeterea

Persius.

Cod. XLI.

I. pag. 1. IVnii Iuvenalis Aquinatis Satyrae poetae clarissimi Liber.

II. pag. 61. Persii Satyrarum Liber.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XV. nitidissimus, cum titulo aureo in [illegible] ... ac aliis eiusdem ornamentis [illegible] relicto, nec non initialibus [illegible] aureis. Constat foliis scriptis 71.

(1) Subscriptionem fere eamdem exhibebat Codex XXI. Plut. XXXIII quam [illegible]

IVVENALIS

Cod. XLII. D. Iunii Iuvenalis Satyrae XVI in V libros diſtributae, Praecedit Vita Poetae, quae inc. *Iunius Iuvenalis, libertini locupletis incertum filius an alumnus ad mediam fere aetatem declamavit &c.* Ante Satyram VI ubi incipit Liber II legitur charactere grandiori: *Lege ego Nicaeus Aurel. M. Serius Romae & emendavi.* Satyrae ubique gloſſa interlineari, & uberiori ſcholiis ad marginem varia manu, quae implurimis ſunt coaeva, & contulit in locu tradit. Imperfectus eſt, & deſinit in verſu 33 ultimae Satyrae. In ultima pagina haec leguntur recentiſſima manu deſcripta:

In Statuam Poeſis hoc, quae erat ſuper (a)

Cur dea ſub pedibus manibuſque volumina geſtat

Eum ſic bonus notus ab Iliſono?

Nempe opera patrum, quae falſa & poſſint doceat

Nec tantum condere gemma, ſed ſtatue ipſe curet

Cor Nicolaus Heinſius Groningenſis Anno 1760 die 27 Septembris, quum Iuvenalis ſui Codicem veteres edidit conferret,

Codex membranaceus Ms. in 4. quadrato Saec. XI optimus & pretioſiſſimus (b). Conſtat foliis ſcriptis 74.

COSMIAS INCERTI AVCTORIS,

Cod. XLIII. I. pag. 1. COſmiados, ſive de laudibus Coſmi Medices ſenioris Libri duo heroico carmine, auctore Marco Philelpho (a), cum Praefatione ad eumdem carmine elegiaco, quae ita inſcribitur *Ad Magnanimum Coſmum Medicem inclytum Florentiae Primatem Praefatio in Coſmiadem.* Inc.

Saepe tuas volui mea Muſa ſubire penates

Saepe tuas volui Muſa videre lares,

Deſ.

Quem Deus ſiderea ſuper haec gloria caeli,

Atque tuas vivit non perit ne honos

Sequitur Argumentum in utrumque Coſmiados Carmen, hoc tetraſticho exceptum:

Fortunam primoſque Deos, ſummoſque penates

Terrarum canimus memoratumque Liber

Iunditer ſtimulos, viribusque ſecundus A utrus.

Quicquid fit tu Coſmo ore futus Deus.

Libri I ſeu ut in Codice inſcribitur, Carminis hoc inſigitur titulus:

Non hic Vergilius, non docti carmen Homeri,

Non Naſonis opus, ſed rude carmen id eſt

Adſit Dominus Omnipotens.

Ad Magnanimum & Inclytum Coſmum Medicem Primatem Florentinum Coſmiadis Carmen primum. Inc.

Magnum opus ingredior, Medici qui ſaecula Coſmi

Laeta cano, quorum cura, cui quiſque primaeve

Coſmus iuſſit, meritis quem ſaepe futurum

Maeceatur, caelique Deos componet in arce &c.

Liber II deſ.

Adſidua cogunt placidum rogitaſſe premo.

Pag. 61. alii de magnificentia Coſmi in templis erectandis opera, ita canit poeta:

Quicquid ſit antiqui ſtudioſae neniant illic

Crypta Codicibus ſtrata grandis condita Graeciae,

Atque voluminibus narraveſque & forma Latinis

Surge manent Coſmum nihil exſuperare pudica

Mente generae morti, quam ſi generoſa vorageſt

Surgere &c.

II pag. 75. Aliud Carmen Italico ſermone conſcriptum in laudem eiuſdem Coſmi Medicei, auctore fortaſſe eodem Mario Philelpho. Inſcrib. & inc. *Al magnanimo & inclyto Coſmo de' Medici ſpecchio di virtù, & ornamento di quaſte eoeſe*

Quicunque altar con fogli il fecero rugegno

A veder ſol che non ſia pres d' Orfeo,

Pun di questo ſia dolce, alto, & benigno.

Deſ.

Ch' io ſpero eterna eſſer ſeſſi ſ hore

E come ſignori, che Coſmo ha facto,

Et in cui degne cur pia à onom.

Opus pepul Lam. Scrit. & Gratia.

Tum quoque verſus rubris litteris exeſi ipſi ſequebantur, qui fortaſſe auctoris & ſcriptoris nomen ſerbabant, ſed poſtmodum raſi ſunt.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. ultiſſimus, & cum initialibus litterarum lateris elegantur depictis. Conſtat foliis ſcriptis 80.

SAN-

(a) Scilicet in Inferiori parte Claſſis Reſſbus Laurentianae

(b) Fabricius in Bibl. ch. Lat. Tom. I pag. 140. ubi de Iuvenale agit, adfirmat in nota (a) Iuvenalem [illegible] edere [illegible] Codicibus [illegible] Fabel [illegible] Laurentianis [illegible] ſed etiam quem, nec nostrum Codicem [illegible]

(a) Huius Poematis auctorem nobis indicat eruditiſſ. Laur. Mehus in Vita Ambroſii Camald. General. pag. [illegible] qui eſt Ioannes Marius Philelphi filius [illegible] [illegible]

Digitized by Google

SANNAZZARVS DE PARTV VIRGINIS MANV IPSIVS AVCTORIS EXARATVS.

Cod. XLIV. ACtii Synceri Sannazarii de Partu Virginis Libri tres ab ipsomet auctore, ut videtur, descripti, ac frequenti interlitione obliterati, ut ex lituris, & correctionibus prope infinitis eruitur. Librum primum haec praemittit inscriptio maiusculis litteris exarata: *Actii Synceri Sannazarii liber primus de Partu Virginis manuscriptus auctoris manu exaratus Cosmo Medici Florentiae & Sen. (a) Duci Alphonsus Cambius Importunus in Bibliothecam Mediceam D. D.* (b) Liber tertius hoc ipsius auctoris monito concluditur rubrica conscripto: *Si quid in hisce scriptis nostris dictum fuisse a sanctissimis illis maiorum decretis visum ... dictum non fuerit ... Pontifice Summo, et sacrosanctae Romanae Ecclesiae iudicio subjicimus.* Occurrunt in margine non solum nonnullae expressae citationes librorum veteris ac novi foederis, quibus ... Poëtae sententiae.

Plurimi de hoc ut Codice [illegible] Cl. Gorius in Praefat. quam diximus infra in Not. (b) cumque usus est in adornanda *De Partu Virginis* Florentina editione cum Italica versione metrica Comitis Io. Bapt. Casaregii, quae ... Anno MDCCXL[illegible] Sextili mense exeunte, ... Neapolitanae ... dum hunc illi Codicem ostenderem, affirmavit esse revera Sannazarii autographum, tamen se evolvisse alios eiusdem Codices in Neapolitana S. Angeli ad Nidum Bibliotheca extare, qui eiusdem scripturae ordine similiter ...

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XVI. ... optime, & diligenter exaratus. Constat foliis scriptis 30.

HOMERI ODYSSEA.

Cod. XLV. HOmeri Odyssea e Graeco in Latinum soluta oratione, sed versibus Graecis respondentibus diligenter translata, interprete, ut comperimus, Leontio. Liber I. inc.

Virum mihi pande, musa, multimodum, qui valde multum

Erravit ex quo Troiae sacram civitatem depraedatus fuit

Multorum hominum vidit urbes, & intellectum cognovit:

Multos autem hic in ponto passus fuit angustias propria in animo

Cat. Lat. Codd. Tom. II.

(a) Quum haec Codicis dicatio Senarum Ducis ... Codicem ... [illegible]

(b) Publicavit ... [illegible] ... Florentiae ... pag. ... In Ecclesia S. ... Alphonsus Cambius posuit.

Redimens propriam animam, & reditum sociorum

Liber XXIV. desinit

Pallas Athene filia Iovis Aegiochi

Mentori assimilata, atque quidem corpore, atque voce

Tum contra scriptoris legitur ita, *Iohannes Presbyteri de Francia scripsit.* De hoc scriptore, qui etiam Iliada Latine vertit, plurimis egregie edisseri Cl. Laur. Mehus in vita Ambrosii Camald. pag. CCCLXXIII. seqq.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. Constat foliis scriptis 182.

IOANNIS AVRELII ELEGIAE

Adde etiam

Philomusi, & Adoyt [illegible] *Carmina.*

Cod. XLVI. I. pag. 1 IN exteriori pagina eadem manu hoc legitur Epigramma:

A (se Aurelius) clamat Albae fore.

Albo, cum aculeo essent, que nos mage lucent,

Quem caelo & terris Cynthius atque Soror,

Propterea in [illegible] te non est nostri libelle,

Quos Medices Etruscorum per in urbe dedit.

Quod me destituanet me quem, fueri ante, iterum

Meus quasim te nunc cernere, ora oculi.

Inde legitur sequentis Operis conscriptio ad Magnificum et facundissimum Venetum Oratorem Bernardum Bembum. Inc.

Facunde Orator Venete, Bernarde, fovebas.

Pergere quod terras ire volebat iter.

Tum oculus subiectum *Ioannis Aurelii ad magnificum Iohannem Medicem Elegiarum libellus*. Prima Elegia inc.

Parve age errando, Iuli, per florea rura,

Floribus e summis dulcia mella legi.

Vltimum Carmen, quod est supplicum, desinit

Laurea magnos viridi potens

Quem pius donis, foveas libello

Tu meo tandem, decoretque nostro

Tempore vagetur.

Quum autem non legantur haec Carmina in editione Io. Aurelii Augurelli Aldina Venetiis MDXV. 8. quam consuluimus, neque memorentur a Com. Mazzuchellio *Scriptor. Italiae Vol. I. P. II. pag.* 1251. ubi plurimas de eius Carminibus agit, plerumque haec ipsorum argumenta, uti leguntur in Codice, perscribere. Sunt autem haec.

I Ad

[illegible]

... post in Bibliotheca Magliab. Cl. XXV. Cod. ... in idem Cambio Importuno H. Ferra, hoc ... ipsa.

1. Ad Magnificum ac [illegible] Venetum Oratorem Bernardum Bembum & eſt veluti dedicatio totius libri
- II Ad Magnanimum Iulianum Medicem
- III Fures Amicae M. Iuliani Medicis
- IV Amica ad M. Iulianum
- V Eadem ad ſororem,
- VI Eadem ad M. Iulianum ſuum
- VII. Eadem ad eumdem
- VIII. Aurelius ad eumdem
- IX. Idem ad librum.
- X. Amica ad M. Iulianum Medicem
- XI Eadem ad Magnanimum Laurentium Medicem.
- XII Eadem ad M. Iulianum
- XIII Euſdem ad Marium [illegible]
- XIV Aurelius ad Muſas
- XV Amica ad M. Iulianum Medicem,
- XVI. Aurelius ad M. Oratorem Bembum.
- XVII. Idem Illuſtriſſimo Carolo Burgundiae Duci inviſtiſſimo.
- XVIII. Idem ad Penelopen; & eſt Ode ſapphica, quae paucis mutatis eſt ſeptima Libri I. Carminum eju. edit. Aldinae

II. pag. 22 Jo. Franciſci Philomuſi Carmen Pliticenſis Panegyrici duae carmine heroico ad Ampliſſimum Civem Laurentium Medicem quae ſunt editae inter Carmina Illuſtr. Poet. Ital. ex. edit. Florent. Tom VII a pag 138 ad pag 1[illegible]

III. pag. 28 Euſdem Exſolutio ad Ioannem Medicem filium quod ad Cardinalatus dignitatem eſſumptus fuerit Ibid pag 18[illegible]

IV pag. 48 Alberti Advogadrii Vercellenſis de religione & magnificentia Illuſtris Coſmi Medicei Florentini Libri duo verſibus elegis Proemium.

Coſme meo primus ſedet ceu uate Phebus Secundus deſ

Qui mihi me dederit ſit tibi cura, precor.

Hoc poemation ex hoc ipſo Codice edidit Cl. Io. Lamius in Deliciis Eruditorum Florentino Anecdotum [illegible] Tom VI a pag. 117 ad 1[illegible]. Vide pauca quaedam de Auſtorem ſpectantia apud Cl. Mazzuchellium in Opere cui titulus *Scrittori d'Italia* Vol. I P. II pag. 3[illegible]63.

Codex membranaceus, Ms. in 8. Saec. XV. perelegantiſſimus, cum ſtemmate gentis Medicaeae in principio & initialibus ſingulorum Operum pictis. Conſtat foliis ſcriptis 5[illegible].

DOCTRINALE

CODex eſt cartographus, ſed in eo continetur Doctrinale ſeu Grammatica verſibus hexametris ad pueros Epiſcopi Dolenſis pro nepotibus ſuis inſtruendis elaborata, auctore Magiſtro Alexandro de Villa Dei (1), cum gloſſis interlinearibus & alterutris ſcholiis in margine. Inc. — Cod. XLVII.

Scribere clericulis paro Doctrinale novellis.

Deſ.

Plureque ſignari quae non debent recitare,
Doctrinale Dei virtute [illegible] peregi.
Grates reddo tibi, Genitor Deus, & tibi Criste
Nate Dei Deus, atque tibi, Deus Halme Almus
Quos tres Perſonas ac idem credo Deum.
Explicit iſte liber, ſit ſcriptor crimine liber;
Almae Paraſcue Dei ſit [illegible] ſemper [illegible].

Tum ſubnectitur ab eadem manu . . . (2) [illegible] Actum anni Domini M. CCL. [illegible] Februarii; In pagina, quae Grammaticam hoc locum praecedit, pagina extat fragmentum quoddam Philoſophicum & ordine [illegible] ſcriptum

Codex membranaceus. Ms. in 4. Saec. XIII Conſtat foliis ſcriptis 13[illegible].

CARMINA INCERTI AVCTORIS DE GESTIS ALEXANDRI

ALexandreis ſive de geſtis Alexandri Magni Libri decem heroico carmine ad Guillelmum, Archiepiſcopum Senonenſem auctore Magiſtro Gualtero de Caſtellione (1) cum gloſſis interlinearibus, ſcholiis ad marginem Anonymi & argumentis metricis ad ſingulos Libros. Praefatio inc. [illegible] Deſ. *uſque per conventa diſſeguntur* Liber I inc — Cod. XLVIII.

Geſta Ducis Macedum totum digeſta per orbem.

Deſinit deſ.

Gloria Guillermus nullum moriture per aevum.

Tum verſiculus

Explicit iſte liber, ſit ſcriptor crimine liber.

Codex membranaceus. Ms in 4 min. Saec. XIII Conſtat foliis ſcriptis 74.

BOC

(1) Doctrinale Paridis [illegible] ... Opus:

Quot tenet profitum, & idem credo Donatus
Ames nullam Auctorum [illegible] deno
Doctus Alexander [illegible]
Doctrinale! ſicut dedit in communi [illegible]
Conſiſter Sortia ſit [illegible]
Ille nunquam [illegible]
Conſiſſor debet [illegible] atque ſuavis
Prudens, diſcretus [illegible] atque [illegible]

(2) Prima verba [illegible] petitione;

(1) Magiſter Philippus Gualterus de Caſtellione [illegible]. Alexandri Magni [illegible] Lib. Tom. III pag. 11

Digitized by Google

BOCCACCII ECLOGA.

Cod. XLIX. I. pag. 1. IOannis Boccaccii de Certaldo ad insignem virum Apenninigenam Donatum de Prato Veteri dilectissimum amicum suum Bucolicum Carmen in XVI. (1) distinctum Eclogas, quae habentur etiam inter Carmina Illustr. Poetar. Italor. cit. edit. Flor. Tom. II. a pag. 159. ad pag. 333. In fine rubris litteris legitur exaratum *Iohannis Boccaccii de Certaldo Bucolicum Carmen explicit feliciter. Deo gratias. Amen.*

Vinciat in mille scripsit Maximus illo Anno Domini M. CCC. LXXIX. die XX. Augusti. Ex nonnullis litterarum vestigiis, quae ex erasa scriptura superfuerunt, erui posse videntur haec: *Iste liber est Laurentii Antonii de Rodulphis de Florentia &c.*

II. pag. 37. *b* Eiusdem Epistola ad Reverendum in Christo Patrem Fratrem Martinum de Signa Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini sacrae paginae professorem. Inc. *Theocritus Syracusanus Poeta ut ab antiquis accepimus primus fuit, qui Graeco carmine bucolicum excogitavit stylum. Des. apud ut dixeras, & mei memineris. Certaldi die V. Mensis [illegible] Tuus Iohannes Boccaccius.* Graecos titulos ac nomina, quibus in Eclogis usus est Boccaccius, explicare hac in Epistola, quam ex hoc eodem Codice e Graec. M. Ducem describendam curavit adolet Dominicus Ant. Gandolfius pag. 160. libri, cui titulus: *Dissertatio historica &c. Romae* MDCCIV. 4. Vid. Ambrosii Camald. Generalis Vitam Cl. Mehus pag. CCCXXIV. & Dominic. Mar. Manninum *Illustrazione del Boccaccio* Part. I. Cap. XX. ubi de eius Latinis Carminibus agit, & hunc ipsum Codicem commemorat. In prima item Codicis pagina ex erasis litteris haec divinando eruimus: *Quest. libro è di ffilipoh di Michele Guicciardini, cioè Gabbriello, Niccolo, e Ruffiello . . . . . Francesco . . . . . del Borgo a Stia di Casentino . . . . 1549* In aversa vero parte Ioannes Boccaccius rudi penicillo in cathedra sedens depictus est, qui adsistenti item turbae Fratrum Eremitarum suum Bucolicum carmen explicat. Supra eius caput adscriptum est nomen *Iohannes Boccaccius*, a dextera Calliope ipsum alloquitur hoc versiculo:

Ave frater laurum dignum te cingere ferrum

Cui talis ex Boccaccii respondentis ore profertur:

Factor indignum, frondi fore tempora tali,

Ast tibi Calliope mandat, quoque perse quar ipse

Inferius pastores duo stantes conspiciuntur, quorum unus volumen super erectum caput deponit, atque superius eisdem pace addit.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XIV optime servatus. Constat foliis scriptis 39.

(1) Marchinetinis in suo Catalogo male ait XV.

IOANNIS PONTANI CARMINA,

Quibus adde

Aliorum etiam Poëtarum Carmina varia.

I. pag. 1. IOannis Ioviani Pontani excerpta varia ex eius Carminibus, quae sunt:

Cod. L.

1. De Amore Coelesti, ex Vitiaue Libro II. In edit. Florent. Philippi de Giunta MDXIV in 8. a pag. 19. ad pag. 68. *b.*

II. pag. 6. De Lyra, ex Vitiaue Libro III. Ibid. a pag. 70. *b.* ad pag. 72. *b.*

III. pag. 7. *b.* Introductio Libri IV. Ibid. pag. 72.

IV. pag. 8. De Andromeda. Ibid. a pag. 75. ad pag. 78.

V. pag. 11. De Pisthee, & de Cola Pisce. Ibid. a pag. 79. ad pag. 80.

VI. pag. 15. De Stella lampade Piscium. Ibid. a pag. 86. *b* vers. 26. usque ad pag. 87. vers. 10.

VII. pag. 16. *b.* Principium Libri V. Ibid. a pag. 92. *b.* ad pag. 94. *b.*

VIII. pag. 18. Excusatio. Ibid. pag. 106.

IX. pag. eod. *b.* Deploratio Luciae filiae. Ibid. a pag. 107. ad pag. 108. *b.*

X. pag. 20. *b.* De se ipso post mortem. Ibid. a pag. eod. *b.* ad pag. 109. *b.*

XI. pag. 22. *b.* Praeceptum Meteororum ad Lucium Franciscum filium. Ibid. a pag. 100. ad pag. 102. vers. 11.

II. pag. 26. Sequitur alia manu, & forte tabula, M. Aurelii Prudentii Clementis, scilicet Praefatio eiusdem Operis & sex sequentes Hymni usque ad versum *Veriusque per figuras &c.* qui est 30. Hymni ante somnum, prout in edit. Lond. in Corpore omnium veter. Poetar. Lat. Tom. II. a pag. 1587. ad pag. 1590.

III. pag. 38. Iani Pannonii Carmina excerpta:

1. Inscribitur Nefandum Italicarum Principi Divo Ferrando Ianus Pannonius cecinit eo cum in urbem nectis Iunio 1458. Extat in edit. eiusdem carminum Basil. apud Frobenium MDXVIII. 4. a pag. 47. ad 48.

II. pag. 39. Laus Andreae Mantegnae pictoris Patavini. Inc.

Quolibet Pellaeo solam cum rege fidelem

Des.

Vilior his Acidis libertas acerans erat

III. pag. eod. *b.* Bello militanti Ianus Ioannes. Ibid. pag. 65.

IV. pag. 40. *b.* De stella exilium merdie vesti. Inc.

Quidnam hoc tam clara sidus sub luce refulget

Des.

Sic tuas occidunt nescunt igne cometi.

V. pag. 41. De Apro & Cervo. Inc.

Quamvis lumen referat Chelydoveis Dei ac-

 D.f.

Def.

Ille poeſſi meſſes ... Deus.

XI. pag. 41 Threnos de morte Bieſſae matris Ibid a pag. 49. ad pag. 55.

VII pag. 45. *b* Iocoſum in Lotam, quod interlaus matrem gauderet, Ibid. a pag. 55. ad pag. 60.

VIII pag. 48. Mathias Rex Arr. Conſtanti poetae laude. Inc.

Non levis Armiden, Conſtanti, cura ſerorem,

Def.

Seu magnum exiguum contaſerit opem,

IX. pag. 51. De migratione in caſtra. Ibid a pag. 66. (per errorem 64) ad p. 70.

X pag. 53. Item conqueſtio de migratione, Ibid. a pag. 75 ad pag. 77.

XI pag. eod. *b.* Ad ſomnum, Ibid. a pag. 71 ad pag. 75.

XII pag. 54 Ad animam ſuam. Ibid a pag. 77 ad pag. 79. In fine ita legitur: *Exſcribebam Petrus Crinitus Idibus Decembris 1496. Florentiae qui tempore Petrarchae literas arguebam tum Grammaticas, & Rhetoras, quod annum ſenarem ſibi.*

IV pag. 58 Antonii Cornazani (1) Elegia quaedam amorum:

I Reſponſio ad Platinam. Inc.

Fallere iſſi ſpine ſoſſe ſi credis amorem,

Def.

Aut mors, aut potius hunc mihi ſinis erit.

II pag. eod. Ad praeſtantiſſimum philoſophum Lazarum Thedaldum Dacalem medicum. Inc.

Lazare, ut fruſtra ſum ei venerata amicum,

Def.

Ferre vincla, nam, libera colla habent,

III. pag. 59. De Veris reditu, & ſuper hunc in amoribus conqueſtio. Inc.

Ver redit, & tepidis revehunt nova tempora ſoles.

Def.

Mors venit, melius eſt peri ſe ſemel,

IV pag. eod *b.* In feſto S. Martini de Sacris Bacchi. Inc.

Bacche pater faveas, tibi quae ludetur ſacratur,

Def.

Ex illo ſuroni parte triumphos amor,

V pag. 61 *b.* Conqueſtio in tempus pluvium, quum Angela non poſſit ad templa venire. Inc.

Claudit iam caeli, ſeu ſol, ſeu luna procellas,

Def.

Exſpret ſicco noſtra puella gradu.

VI. p. 62. Ad Illuſtriſs. D. Sphortiam VI. Ducalem filium, quem Barii Ducem a Rege Ferdinando factum. Inc.

Sphortia ſame novus caele nomen iuſſor honore,

Def.

Dux pater, tu quid eris ſallus in arma ſrutu?

VII. pag. 62. *b* In eundem D. Alexandri Sphortiae, qui Gallos profligavit. Inc.

Pacem quiſque amat, nunc munera ſibi nos ad arma

Def.

Sphortiadum quos ſirpe imperet, eſſe ferunt,

VIII. pag. 63 *b* In florem, quo ab amica donatus fuit. Inc.

Floſcule vere ſlorem, generoſi pignus amoris,

Def.

Cum tali nunquam muore pauper ero.

Hunc elegiae ſequens ſubſcriptio appoſita. *Scripſi ego Petr. Crinitus Nonis Martii 1496. quo tempore canebat magna quaedam, & LX. librorum ingredo componens deſignans, ſicut in ephemeride ſcriptum, ubi nil te conſtat quamvis hoc idem fere in Bibliotheca, (ſi enim librum inſcripſimus) in qua quidquid ſub omni caelo ſcriptum ſit, inter vere dicetur.*

IX. p 65 Ad Excellentiſſimum & potentem Remp. Florentinam, de eius bellis liadibus & nobiliſſima amicitia cum invictiſſimo Mediolani Principe Franc. Sphortia Inc.

Feſſus erant, & nunc reſideham ſolus in arva,

Def.

Promiſi hoc ſaltem condere iuſſus opus.

Tum ſubditur *Sequebantur Capita IV verſiculi Thuſcis impoſita de laudibus Viri Florentini ... in quantum miserationem in aliud tempus ſcribendo ſuvenimus. Iuſſi non bello ad noſtrum lyram reſpondentes. Scribebam ego Petr. Crinitus 1496. Ides*

V pag. 65 Epigrammata quaedam excerpta (uti dicitur in titulo) ex libello Iani Vgolini die 10. Ian. 1497 hora noctis 2. Fins.

I. Ad Titum Strozzam de iuſtitia Nemeſis Inc.

Ingrata Nemeſi, tu cur, ... dedi... ſti &c.

II Epitaphium Alphonſi Antonii filii. Inc.

Hic iacet Alphonſi brevis ſpes una parentis.

III. Epitaphium Bartholomaei Paru. Inc.

Qui legis Alphonſi metas, atque inclyta facta

IV Aliud. Inc.

Hic iacet ille ingens ſama &c

V Epitaphium Marcellae Anconitanae Cyriaci matris. Inc.

Anconae ſplendor iacet hoc Marcella ſepulcro.

VI Epi.

(1) Ant Cornazanus Angeli ſive Superbo Apparato degli Uomini Eccellenti ... ſed in noſtris ... librum de Fide & Vita Chriſti ... Carmen de vita & obitu Bernardini ... elegias, permultaque alia. Eius Carmina quaedam ... dum in lucem publicum ... Venetiis A. ... in quo ... Miſcellanea di varie Operette: quod quum ad manus non ſit, ... non poſſumus; quemam in hiſce carminibus ... laſerim ſueſcere.

VI. Epitaphium Epiphanium Strozzae. Inc.

Spes patriae ac patrum, lullus pater ac patrum.

VII. Epitaphium Rulli, Inc.

Hic situs est Rullus, decus & spes una cupentes.

VIII. Epitaphium Iannocii Manetti Florentini. Inc.

Iannoctius iacet hic graece doctus atque latinae. (sic)

VI. pag. 69. Marrhasii Siculi, & aliorum carmina, quae sunt

I. Marrhasii ad Leonardum Arretinum. Extat in cit. edit. Florent. Carminum Illustr. Poet. Ital. Tom. VI. pag. 150.

II. pag. ead. b. Ad Angelinam. Inc.

Quid furis audax animam confisa venenis,

Des.

Quae pars est nostrae ossequiosa mora.

III. pag. 70. Ad eamdem. Inc.

Angelina meos numquam miserata dolores,

Des.

Vox mea quae tanto nec usque fuit.

IV. pag. ead. b. Maphaei ad Marrhasium Siculum. Inc.

Musa age suetas in carmina concipe vires,

Des.

Scilicet hunc felicem genuere adire [illegible].

V. pag. ead. Eiusdem Epistola ad eumdem sub persona Angelinae puellae formosissimae. Inc.

Quod quaeris, quid te tanta moverat fugam.

Des.

Quotquot habet blandas magna Polis preces.

VI. pag. 73. Marrhasii responsio ad Maphaeum Vegium. Ibid. pag. 154.

VII. pag. ead. b. Eiusdem ad Angelinam. Inc.

Angelina, meo si respondebis amori,

Des.

Seque mihi primo si manifesta dabis.

VIII. pag. 74. Eiusdem ad eamdem. Inc.

Indignans vosque dilectissima Angelina,

Des.

Illa voluptatis in tanto prima quies.

IX. pag. 76. Ad eamdem. Inc.

Si quis amandus erit multo sanctusque fuerit,

Des.

Non mihi contracta tendere fronte velis.

X. Ad Leonardum Arretinum. Est carmen elegiac. paullo ante commemoratum sub num. I. utroque scriptum in margine adnotatur: *Exscriptum antea.*

XI. pag. 75. Leonardi Arretini Marrhasio Siculo Epistola. Inc. *Fons quidam si fabulam poëticisque credimus.* Des. *sed tentantibus parantur literas vale. Nonas Octobr. Florentiae.* De hac Epistola vide Cl. Laur. Mehus in Epistola ad Leonem praemissa Tomo I. Epistolar. Leon. Arretini Florentiae MDCCXLI. p. pag. XIV.

XII. pag. 76. b. Marrhasii ad Leonardum Arretinum Elegia de laudibus Fontis Gr. Habes inter Carm. Illustr. Poet. Ital. cit. edit. Flor. Tom. VI. a pag. 151 ad 152. Vide pr. Praef. pag. XIV.

XIII. pag. 77. b. Eiusdem ad Ioannem Pratensem iuris Pontificii consultum responsio. Inter Carm. cit. a pag. 155 ad 159.

XIV. pag. 78. Eiusdem ad Thomasium Piccolominaeum. Inc.

Qua tenet ex Erebo dux, Thomasi, salutem.

Des.

Et violas atque rosas molliter ossa premant.

XV. pag. 79. Eiusdem ad Leonardum Arretinum, Ibid. a pag. 151 ad pag. 153.

XVI. pag. ead. Antonii Panormitae de Angelina. Inc.

Angelinae oculos dedit aurea tela Cupido.

Des.

Marrhasius certe nusquam in omni minus [illegible] anexcriptionis monitum habetur. Alia sequebantur, & quidem multa, sed possunt omnia ordine desperdere bonum tempus, exscribenque nunc confiteor. Hactenus ego Petr. Crinitus libb. Dni MCCCCXCVI.

VII. pag. 80. Porcelli (1) Carmina, scilicet

I. Iacobi Tuscanellae oratoris, & vatis. Inc.

Qui stipite generum, atque omnes Tuscanae [illegible].

Des.

Sicque meae tecum sortis amicitiae.

II. pag. ead. Ad Bacchum. Inc.

Salve magne pater, Divum suavissime, salve.

Des.

Effice, ut sint te gaudia cuncta fluant.

III. pag. ead. Antigraphum. Inc.

Dum cruor ossa ptae, dum montibus alpes olescet.

Des.

Carmine Maronis validis in ora [illegible].

IV. pag. ead. b. Ad puerum formosum Aldobon. Inc.

Est tibi forma, puer, tibi sunt Ganimedis & arcus &c.

V. pag. ead. Aliud. Inc.

Summa tibi est veritas in tuis puerilibus annis.

VI. pag. ead. Ad [illegible] sociorum, ad solemnes peragenda [illegible]. Inc.

Tempus adest, festa solemnes facere diebus &c.

VII. pag. ead. In [illegible] arrogantem Aldobon. Inc.

Tu unus es tectis nostrae arrogantior urbe.

VIII. pag.

(1) De Porcelli Carminibus agit Cl. Zeno in Dissertationibus Vossianis Tom. I. pag. 19. seqq. & Mazzuchellus in Poetis [illegible] Tom. XXV. Rer. Italic. ubi hoc idem monumentum Codicis sub numero [illegible] XLIX. quod [illegible]

viii pag. ead. Ad Antiſpam Seculum. Inter Carm. Illuſt. Poët. Tom. VII. p. 512.

ix. pag. 81. Ad Cynthium Romanum. Inc.

O decus, & linguae Romanae gloria, Cynthi.

x pag. 81. Cynthii Romani ad Petrum Crinitum Epiſtola. Inc. *Hic tua aurea carmina, Petrelle charissime &c.* Deſ. *aſſequamur*

xi. pag. 12d. & Petrelli Prologus Satyrae ad Reverendiſſimum D. Cardinalem S. Angeli Caſtrinium, ſeu duas Odae inſtar Prologi. Prima inc.

Nec unus Pelops Tantalidas levant.

Deſ.

Sardous & Satyras ſumere barbiton.

Altera inc.

Sic licet longe poteras remotus,

Deſ.

Mente benigna.

Satyra inc.

Mene tibi ſordem quondam caput orbis, & una &c.

Imperfecta eſt, ac propterea in margine adnotatur: *Deeſt in exemplari.*

VIII. pag. 85. b Iunium Elegiae ſine numero ſubiectae, quae inc.

Sicciae me perdis, nec ſicciae perfide perdis &c.

Poſt tertium diſtichon reliqua exſcribere omiſit Crinitus, qui haec ſubiecit. *Reliqua mitto, ſunt enim a Poëta geſſimi; tamen non aderat exſcribam, quam etiam fuerit ſummus. Petr. Crinitus Idib. Decembr. 1496.*

IX. pag. 86. Iacobi Piſauri Elegiae ad Paulum Florentinum, quas quidem ſiſe exemplarimus, praeter conſuetudinem thalamis ab dixiſſet, ob id prae maerore diſperatione mota ſibi animo mortem appetat. Inc.

Ante ego Cyrrhaeo componere carmina lasus.

Deſ.

Transſtat aut quoniam deos praecipit?

Hoc quoque ſequens monitum appoſitum. *Plures non ſcribo: ſunt enim poſſim; ſecus in eadem elegia multa, hoc in aliud tempus, melius enim ſtetere. Ego Petr. Crinitus Idibus Decembris 1496.*

X. pag. 87. b In Antonium Siculum Panormitam Antonius Parthenſis Sacerd. Theologus Deſhoc; ſeu Invectiva in poëtam Hermaphroditum. Inc.

Plaudite lenones, meretrices plaudite, veſtra

Quam bene membroſus Hermaphroditus adeſt.

Deſ.

Nec naſum obturet, Andrageniſſi, tuum.

En quae ſubiuncit exſcriptor: *Tandem exſcripſi verſus turpiſſimi hominis impudentiſſimi, & ſudatu; ſed ſcripſi ex iis contemtum. Ego Petr. Crinitus Idibus Decembris 1496.*

XI. pag. 89. Callimachi poëtae clariſſimi Carmina nonnulla, ſcilicet

i. Ad Fanniam Sveniocham (1) Inc.

Fanniae formarum ſpecimen regoms ab orbe,

Deſ.

Nec pudeat talem iure per ora meo.

ii. Ad Baſſum. Inc.

Liber eram, nulloſque animo meditabar amores.

Deſ.

Fanniae Sarmaticae praeferat una procus.

iii. Ad Fanniam. Inc.

Familia ruptis ſonis Tyberiacae

Deſ.

Non tibi, non alis placebit

iv. Ad Glaucum Aretum. Inc.

Nil igitur iam duro ſperme tempore tecum.

Deſ.

Quam capiti nuper reddidit ipſa meo.

v. De corona a Fannia ſibi data. Inc.

Ite procul leves, celebres meate triumphis

Deſ.

Phoebe, licet caeli lateat rude drem.

Exſcribam ceteros in Callimachi verſus, quam iri cetera interſerentiae miſerabat negotii. Halleans ego Petr. Crinitus Florentinus Idib. Decembr. 1496.

XII. pag. 94. Excerpta ex Hieronymi Septimellenſis Libro de varietate fortunae. Inc.

Quomodo ſola ſedet probitas, flet & ingemit alpha.

Deſ.

Florentine, ſtatum ſorte benigne tenem.

Tum hoc Crinitus de ipſo iudicium ſubdidit: *Prologus Henricum, in quo opere tempus perditam, quod Carmen incipiunt & plane Britannicum ex libro Cristi Brunno.* Habes integrum in Codice XXXII. Plutei XXXIII. ſupra pag. 118.

XIII. pag. ead. b. Excerpta ex Gualteri (hinc male dictum Guilielmi) Alexandreide, ſive Libris X. heroico carmine conſcriptis de geſtis Alexandri Magni, praevios unicuique Libro, ſive excerptos argumentorum metricos, quod Opus integrum habes in Codice XLVIII. eiuſdem Plutei ſupra pag. 164. Clauditur tandem Codex hac ſubſcriptione: *Exſcripſi ego Petrus Crinitus Florentinus Nonis Aug. 1499. quo tempore Pluvius Fabulas, & Tiballi Elegias [illegible] profitebar auditoribus nobiliſſimis Florentinis [illegible]*

Codex chartac. MS. in fol. minori Saec. XV exaratus a Petro Crinito viro clariſſimo, Angeli Politiani diſcipulo, accurate, notatis tamen celerrima, & characteribus ita partim implexis, partim etiam dimidiatis, & in compendia redactis, ut cuique ſcripturas veteris vel calliſſimo non levem non parvam adferat difficultatem. Conſtat foliis ſcriptis 97.

ELE-

(1) Confulendus de hoc Fanna Apoſtolus Zenus in Diſſertationibus Voſſianis Tom. II. pag. 319. qui plura & egregia de hoc Philippo Callimacho Florentino, eiuſque ſcriptis congeſſit.

Google

ELEGIAE INCERTI AVCTORIS.

Seu potius

Verſus Poëtici morales, auctore presbytero Laurentio quondam Pauli Gherucci de Gheruccis Florentino.

Cod. LI. IN prima pagina manu Petronilae Mariae Ducci haec ſunt adnotata: *Hunc librum compoſuit P. Lucc. q. Pauli q. Gheruccii de Gheruccis (r) olim Rector Eccleſiae S. Michaelis de Caſtello, & Ambroſianae Baſilicae S. Laurentii Con. qui totam ſuam librariam ſupellectilem eidem Baſilicae legavit, antequam ſuis cederet.*

Ex libro Sacriſtarum veterum huius Eccleſiae notatis litteris L. An. MCCCCLXXVI. pag. 7 ubi est inventarium librorum dicti Ser Laurentii ſic habetur: in Libro in papiro ubi ſunt Versi Lorenzo Commenti Fundamentum corrente ipſo &c. = Ego Fr. Mar. Ducci, alter ex ſubdelibus, haec mea manu adnotavi, ut auctor praeſentis libri ignoraretur in poſterum.

Opus inc.

Fundamentum currens ipſe tranſire videtur

Des.

Per ipſum hic nunquam revertetur corpus caſtum.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saeculi XV. Conſtat foliis ſcriptis 114.

JACOBI SANNAZZARI CARMINA.

Titulus reſtituendus

Anonymi Poema heroicum de rebus Naturalibus in ſex Libros diviſum.

Cod. LII. HVIUS Poëmatis Liber primus tres Laurentio Medices, quartus, & quintus Ferdinando Imperatori, & Beatiſſimae Mariae Virgini ſextus, inſcribuntur. Liber primus inc.

Carmine primo fere Mundi fundamenta recencis,
Ordine & cauſas rerum, formaſque regentes,
Et quibus immenſi concreſcunt margine mundi
Tu mea vele precor, Rector qui cuncta per orbem
Dirige, dans celeris faturum habitare vela
Et tu qui patria tenes patriae curas
Laurenti Medices vir praeſtantiſſime, cum
Da mihi te facilem, noſtroque adeſſe verſu;
Nam uſi tu dederis vires in carmina dignas,
Et laetum pergas cedatum (s), volumque ſermone
Nequicquam cognoscit per opera palatii coeli
Corpus iter fruſtraque ſua ſervans ab poe.
Num ſeruit & eorum cauſis depromere coetus
Ut patet Oceanus ſpumantia littora ſigna
Telluris medius, circumque sorbetur ad orbem,
Semen & unde ſuas naſcentum ſumpſere artus;
Atque etiam magni montes, valleſque profundae
Quo ducere ſuam ſedem, quibus stabilis unda
Flumina, ut in vitali ſolleruntur margine ripae,
Quo ſua deducunt iura per orbe, & unde
Natus homo, mentiſque vigilis, quo ſemine conſtent
Omnis ... quo corpore longeant.
Vel ſint ſuſpenſi reſident primordia coeli;
At ſilvaeque lenes regunt prominere Tonantis;
Sed ſacrata Dei primum deſcribere templa
Expediam, poſt haec fuerat ſi cura ut mundi
Congeries, partes quondam diſſimila coluit.

Des.

Dant animos, motumque moventis ad iura concordia

Liber II. pag. 15 inc.

Quid precor, aut operis melius, vir me notet, Thuſcae,
Quem patris e ſuperis ſublimem, tempuſque ſalubre,
Fecundaſque ſit glebas, ſileſque perennes?
Non mihi de rerum cauſis, formiſque creatis
Dicere, res cuiſt magis percurrenda verſu eſt,
Quum tranquilla quies, & coelo mobile humor
Unde hominum genus & pecudum, locumque volucrum
Accepere decam concretae ſimul rerum.

Des.

Et coelum, & terras & cuncta animalia perdes.

Liber III. pag. 34. inc.

Inſiſtens auſus Moſis deducere ad artes
Atque aperire clara deum Numinis amore,
Te precor, Alme Parens, coeli quae ſidera, & orbes
Concedis, vivit ſaecla, aurorque ſecundat
In mea vela ſtatui Tarque, e cui ſlua me vates.

Lau-

(r) Moreſinus in ſuo Catalogo pag. 172. modo habet Thiraucius pro Gheruccius. Lodicus Laur. Mehus in Vit. Ambroſii varia ſibi digna de hoc Laurentio presbytero affert pag. acc... ſeqq.
(s) Hic certior Tarquin hinc ... quod alium ex nuno ... Liber III. palam ...

Laurenti Medices vates si reddere Thuscus
Et patriaeque suos ; cymbam ac desere vastis
Fluctibus errantem veterum praecepta tuendo,
Quaeque prius nulli tetigerunt carmine vates
Ergo ipse hoc quodcumque potes fer munera, benignum
Exhibe. Lactentes alterna vocat vota
Accipies omnis vates ; si semina mundi
Posita Deo , sibi properent in semper eadem
Fontes fluent , quod deguste verbum , legesque vetarunt.
Non mundum aeterna pariter lege volebant
Nos factum , aut genitum , statu nec tempore ullo
Subsistens , non ipse quidem primordia rerum
*Sustinere*ſ*se unum genitis aluisse , sed in se*
Firma fore aeternus ipsius sui indiges Deum
Mansisse sed forma suo sub pondere semper ,
Et labefacta malis interdum aeterna parens ,
Torpentem fortia gravem desisse fuisse
Ferre modum rebus gravia non ulla labore
Sermone vel sepulam spectasse aucantebus : humor
Non aderat res ipsa sua gravitate sterebat
Informis : aevum cunctis nihil esse creata
Omnes &c.

Def.

Aetheraeas liquit stellas sedesque beatas.
Liber IV pag. 56. *b.* Ferdinando Regi nuncupatus inc.
Invictissimorum dedicere carmina musas,
Atque operam vitae veros visimus ... ritus
Te regem Ferrande precor sublime premitque
Qui quondam sonis bellorum turbine pressus
Invictis fortuna illos virtute tulisti ,
Flecte animum , vatemque tuum ne despice supra
Nunc melitere lyra manes sermone Virgo
Surgit precor , nam Diva tuum veneranda Parentem ,
Te simul Tecum pariter amamus & Vatem ,
Et quoniam ingenitum , sic non mortale necesse est
Esse sed aeternum , sine fine , simulque perenne :
Qui prior ipse omni saeclo , primordia summa
Tu ne quaere Deo ; manet aeternumque manebit ,
Et caelum seget innumerosum , terrasque , fretumque
Et solem , & sacrum solis , stellasque micantes

Def.

Post Dei secreta pater , vel pronitere versa

Liber V pag. 73 inc.

Inclyte Rex vatem musam ad dicta vocavimus
Et per incessus audentem sermone ad astra (sic)
Dirige si caeli formas , si tractus orbis
Stellarum cavas , & varias comprehendere versus
Excentrosque polo demum si fata desique
Extremos coeat , cursusque videre latentes ,
Hac montem convertes unam una belli gigantum
Hellora non invenies , Xerxes nos castra , ductusque ,
Hemobaleaque ferum nec paulo Carsentis ,
Tritonem iter , a fabris terras exercere Camoenis
Ad terreas nulli vates deludens ...
Praecipue ... omnipotens ut legibus ...
Flecteret , & mundi molem specie moveret ,
Sublimes caeli summa stellasque globosque
Excentrum quibus & numeris & nomina fixit ,
Naturae atque illis praefecit , ut omnem certis
Temporibus Mundo starent ... vertantibus astris
Concretas terrae formas , quibus insuper addit
Aeternos caeli motus , ut singula possent
Ferre vices , vel sponte sua mutare figuras :
Subterraque polo terras , mare , flumina , & ignes ,
Aeraque globum flatus , herbasque virentes
Et quaecumque sui dura de semine stellas.

Def.

Optimamque Deum patrem , mundique quietem
Adferam , & rabiem crudelis compescat iuri

Liber VI. pag. 90. inc.

Alma Dei Genitrix & caeli simul Virgo ,
Quae prius et Christi mater quem facile fusto in
Orbis vel fuerint mundi , & simulacra secanti
Vatis sollo omnes , sat sit modo digna precanti
Sublimes Phoebi radios , motusque perennes
Pandere ; & ardentes ibis describere flammas ,
Nam novus adgredior caeli convexa , globosque
Obscuros medios tellure & lucida caeli
Sidera & ardentes his fin ornamentibus orbem
Nulli illos tetigere globi , loca pervia gentis
Quaerentes , errantis modum bene signis turbae

Def.

Innumerasque suo solleri reddere formas
Horum non librorum ratio aliquatur lon-
gu

Digitized by Google

gora Lectoribus exhibenda putavimus, ut de cultore, cuiuſque ſtylo iudicium pro ſe quiſque ſuum ferre velit, quaedam ſuperiore inde excerpſimus, ad temporum hiſtoriam magis pertinentia. En igitur quaedam ſub finem Libri I. Alphonſi Regis mortem ac bella inde ſecuta deſcribit pag. 13 b.

Poſt ſubito tremuit terra, volitavit ignis,
Quo vitiatur dotes antiquae gentis. & 13 b
Alphonſus patria pugnas placidaſque quietas &c.
Hac quaerens nunc fando loci, cladeſque ſequenti eſt
Illa extremam mollem quae condit ...
Lucanum, Sammiſque ſimul, nec Thuſcia parvo
Talia malo, ſed quaeque domus, terriſque ſuperba
Ad terram proſtrata gravi cum pondere lapſa eſt &c.
Bella domus ſeſſae ... 13 b
Quos gemmae dederat parte Catellanatus
Hunc moriens ſuum condit ... ſepultus &c.
Alphonſi Regis mortem quae bella ſequuntur
Ipſe vidi; vidiſſe ... mane, negavi
Aut ſic inexpertum, vel non ſatis ante paratum
Tu vero neque dedi Thuſciaque, ubique
Proſpicit &c.
Ne me cadit Ligures ... ad bella parant
Armari ... Venetum, Teucrumque potentem
Italiam ... armis petere arma ferocia
Inſultare ſole, ... Ut ante ſubeſſe
Heſperiam properare gradu, Romaque potiri? &c.

Item circa medium Libri VI. dum carmen ... ſeculo Alphonſi regnum complecti, ita canit pag. 117 b.

Tali ſub Divo fulſerant tempora quaedam
Alphonſi, quam parte quies belliqueque peractum
Gallorum, Ut ſumme ſunt, ac pluribus aliter
Famam vacuam, magna regnique pericli,
Hac una veteres patres ſuperaſſe ſecuntur
Quod pacem bello praeſtiteris, omnes quorum ſint
Tempora, quae nullum melius ſperare videmus &c.

Tandem, ut argumenta rerum, de quibus Poeta diſſerit, Lectoribus melius innoteſcant, ipſa Librorum ſummaria, quae rubrica ſunt exarata, duximus hoc per ordinem etiam in Codice deſcribenda. Ea vero ſunt.

In Libro I deſcribitur Univerſum & ultima ſphaera. Fabuloſam de Tantalo & clari Poetae opinionem de Phaetonte diluvio per ignem. Rerum cauſas eſſe immobiles, ſed rerum cauſarum effectus diverſorum motu. De mundi creatione, & ipſius ordine. De poſſibilitate quae ſuit Atheniſ. De Cometis & eorum errore; ergoque hic memorat aureae ſeculum ducibus erit obitum, ut etiam Alphonſi Regis bellique inde ſecuta.

In Libro II. Praefatio agit de rerum cauſis & ſigno creatis & de privatione, quam quidem ponunt unum ex principiis rerum naturalium. Elementa eſſe impoſſibilia ſuis miſceri. Eſſe hominem naturam diffundem cetera animalium. De rebus Veneris. De ſato uniuſcuiuſque. De partu quaternis animalium & hominis. Poſt ſe ſingula Lunae diebus aſſiſ... De generatione infantis in utero matris. An concumbat feminae ... ad generationem. Quare filii ſimulantur ſuis parentibus & patribus. Diverſe ſtellarum poſitione fieri hominum mores. Duas hominis ... motum propter ... De ... mari, cui non ... De his ... eſſe cognoſcendum Naturae & ... De ... Non poſſe ratione humana Dei ſecretum comprehendi. ... ſuarum factorum. De vulneribus, qui non poſſunt ſervari. De conſervanda proſpere ... Qui ... formenda.

In Libro III. Poſt Praefationem ... vitam ... Numinis in formandis rebus proſequitur de formae ... De ... & ... Corpore & ... & ... rerum uſu incorruptibilia & ... De rerum generatione. Quae ſint hominum ſerva. De opinione illorum, qui ... animam eſſe naturam. Opinio Averrois de ... Deum per ſecundas cauſas operari. De daemonibus, qui ... De ſomno, & vigilia. De ... & ſomno ... Complexiones ... caelo adiuvari. ... De vitio hominum ... & unde ... Quomodo venti & reliqua mundi partes ... complectuntur ſimiles. ... quae facit homo vitae ... Quare cellus & alia elementa ... motum mutaverit.

In Libro IV. Poſt prologum agitur de reſurrectione Chriſti. Concluſionem eſſe ex ... Deum ... Praelium Luciferi cum Angelis bonis. Ordo Luciferi ad Angelos malos. Ordo Dei Angelis bonis. Infernum locum eſſe a Deo factum ad Daemones cruciandos.

In Libro V. Poſt Praefationem de Luna & ſphaerarum ordine. De Mercurio. De Venere &c.

In Libro VI. Poſt Praefationem ad Divum Deo Genetricem ... de circulo Signiferi. De Martis Stella. De Iovis Stella. De Stella Saturni.

Codi membranaceus in fol. Saec. XV. ... cum ... & emblemata geſta Maioraniae. Conſtat folii ſcriptis 115.

HO

HOMERI BATRACHOMYOMACHIA
CAROLO ARRETINO
INTERPRETE.

Addito etiam

Aliorum Poëtarum Carmina quamplurima,

Cod. LIII. I. pag. 1. HOmeri Poetae clariſſimi Batrachomyomachia per Carolum Arretinum in Latinum traducta ad Marraſium Siculum Poetam. Cl. Praecedit Praefatio, quae sic: *Nuper, ſuaviſſime Marraſi, quum apud quoſdam grandiuſculos invenis ſtudiis humanitatis mecumque deditus, Homerum ſummopere laudaſſem etc.* Deſ. in autem hanc occurrit quaeſtionem relinquentis, ad te, *Muſarum decus, qui tum tandem carmine proſequi ſis ut inter Tibullus, Propertius, Gallus enumerandus videaris: hoc opuſculum tamquam Homero tribuunt ut tuum (sic) corrector, ac lux d'aliis aliquo ridiculo animum relaxare poſſis.* Poematis verſus metrici sic.

Pro truum Murumque ferox tradetur bella,
Quosque ſuper genibus deſcripſi carmina nuper
Nunc canere, atque omnes hominum vulgare per aures
Tu mihi Spirare Deae, ſacramque movete
Ex Helicone chorum, vestique videste cantum.

Def.

Corripuere fugam; ſub terras ibat Olympo
Phoebus, quare tum cessit diſſe du bello.

Prodiit Parmae typis Angeli Ugoleti A. MCCCCXCII. 4.

II. pag. 9. Marraſii Siculi ad Carolum Arretinum Hecatombe. Extat inter Carmina Illuſtr. Poetar. Italor. cit. edit. Flor. Tom. VI. a pag. 255. ad pag. 258.

III. pag. 11. Eloquentiſſimi viri Caroli Arretini ad Thomam Pontanum iuvenem doctiſſimum, cui ſerie moſae dictus illeane reſponſio, atque belli deteſtatio. Ibid. a pag. 272. ad pag. 275. ſub nomine Caroli Marſuppini Arretini.

IV. pag. 13. *Maphaei Vegii Laudenſis* Diſtichorum Liber duo ad Carolum Arretinum F. Cl. Liber primus sic.

Temporibus variis quae ſcripſi diſticha, cure
Caroli in noſtri pignus amoris habe.

Inſcriptiones vero Diſtichorum Libri I. hae ſunt:

- i. Virgilius, diſticha quatuor,
- ii. Ovidius.
- iii. Virgilius, Ovidius.
- iv. Ovidius Metamorph.
- v. Ovidius de Nuce.
- vi. Ovidius de Pulice, Virgilius de Culice.
- vii. Virgilius, Catullus.
- viii. Propertius.
- ix. Tibullus, diſticha duo,
- x. Gallus.
- xi. Sappho.
- xii. Proba,
- xiii. Lucanus,
- xiv. Perſius.
- xv. Statius Achilles.
- xvi. Claudianus duo,
- xvii. Sedulius.
- xviii. In Maximum ſeptem.
- xix. In Baſſum duo,
- xx. In Maximianum,
- xxi. In Borum,
- xxii. In Sanctum,
- xxiii. In Bellum.
- xxiv. In Lucidum.
- xxv. In Candidam.
- xxvi. In Bellum.
- xxvii. In Eutuchum.
- xxviii. In Benignum.
- xxix. In Felicem.
- xxx. In Vitellum.
- xxxi. In Silvium.
- xxxii. In Silvium Aeneam.
- xxxiii. In Lucretium.
- xxxiv. In Naſonem.
- xxxv. In Caeſarem.
- xxxvi. In Barbarum.
- xxxvii. In Iulium duo.
- xxxviii. In Leonem duo,
- xxxix. In Sabellum,
- xl. In Labonem.
- xli. In Ruſinum.
- xlii. In Perſum.
- xliii. In Nevolum,
- xliv. In Abantem.
- xlv. In Zabulum,
- xlvi. In Sextum.
- xlvii. In Quintum.
- xlviii. In Triſtitiam.
- xlix. In Calvum.
- l. In Vigellum Monachum.
- li. In Lupacum.
- lii. In Maronem.
- liii. In Tiburtium, & Creſcum.
- liv. In Minutium Monachum.
- lv. In Aulum.
- lvi. In Olum.
- lvii. In Orbum duo.
- lviii. In Lutucum,
- lix. In Sardicum.
- lx. In Riberum tria.
- lxi. In Caſſium quinque.
- lxii. In Lauſum.
- lxiii. In Brucum.
- lxiv. In Liborem,
- lxv. In Scipham.
- lxvi. In Pompilianum tria.
- lxvii. In Domitium.
- lxviii. In Pompilianum,
- lxix. In Dominicum.
- lxx. In Zanum ſex.
- lxxi. In Corvum duo.
- lxxii. In Milonem.
- lxxiii. In Philippum duo.
- lxxiv. In Cambium.

LXXV.

Digitized by Google

LXXV In Gallum & Maurum.
LXXVI In Lucam & Licidam.
LXXVII In Marcum duo.
LXXVIII In Naevum.
LXXIX. In Fabium.
LXXX. In Visum.
LXXXI In Ludum.
LXXXII. In Marium quinque.
LXXXIII. In Posthumum septem.
LXXXIV In Imorum septem.
LXXXV In Pollum.

Pag. 11 Liber Distichorum secundus Inc.
Carole, si capias te disticha nostra, te-namque
Quae misimus etiam disticha nostra lege.

Huius autem Libri Distichorum tituli sunt isti.

I. Ponti unum.
II. Magnus.
III. Capreas.
IV Gallus gallinaceus.
V In Petrochium furnum.
VI In Riccum piceum.
VII In Philomelam.
VIII In Chirum caballum.
IX. In Flavulum vitulum.
X. In Albertum catulum.
XI In Zenum catellum.
XII. In Leonum cancrum.
XIII In Balbum.
XIV In Paullum.
XV In Mutium.
XVI In Elsum.
XVII. In Lucidum.
XVIII In Martinum Papam quartum.
XIX In Raphaelem Comanum.
XX. In Brontonem.
XXI In Parmenpium.
XXII In Guardum pastorem.
XXIII In Michaelem minutum.
XXIV In Lunum duo.
XXV In Gaulum.
XXVI In Refillum.
XXVII In Subam.
XXVIII In Sinibaum.
XXIX. In Boccatium duo.
XXX In Hestorem duo.
XXXI In Babum.
XXXII In Mirtium duo.
XXXIII In Orcum tria.
XXXIV In Basilum.
XXXV In Fustum.
XXXVI In Iob decem.
XXXVII In Sardonum, & Lypambonem.
XXXVIII In Akantum.
XXXIX. In Isbonem.
XL. In Sefoaium.
XLI In Hylam.
XLII. In Musilisum.
XLIII In Laium.
XLIV In Aucum duo.
XLV In Tacum.
XLVI In Alfecum.
XLVII In Ordum.
XLVIII In Romanum.
XLIX. In Crassum.
L. In Turulum.
LI In Saulum.
LII. In Cottum.
LIII In Ennorem quatuor.
LIV In Titilium duo.
LV In Vesium.
LVI In Bassum & Gryphonem.
LVII. In Floram.
LVIII In Pontilianum.
LIX. In Nardum & Codrum.
LX In Libum & Cuminum.
LXI. In Crinitum.
LXII. In Gurgulium & Pollam.
LXIII. In Lentiam.
LXIV In Prolium.
LXV In Lambulum duo.
LXVI. In Linum duo.
LXVII In Corbulum tria.
LXVIII In Menalippum.
LXIX. In Pamphilum.
LXX. In Niulum.
LXXI. In Lactum.
LXXII In Claudium.
LXXIII In Ledum.
LXXIV In Lupum.
LXXV. In Ninum.
LXXVI. In Oliam.
LXXVII In Gaulum.
LXXVIII In Ethalum.
LXXIX In Maurum duo.
LXXX. In Vesbam & Arum.
LXXXI In Atium.
LXXXII. In Lufum.
LXXXIII. In Portium caecum.
LXXXIV In Bassum.
LXXXV. In Marsum & Mattium.
LXXXVI In Martium.
LXXXVII. In Lesbiam quinque.
LXXXVIII In Gallum quindecim.
LXXXIX. Ad Carolum (scilicet Arretinum) In finulugium *Florentiae Kal. Ianu.*

V pag. 19 Caroli Arretini ad Vegium Poetam Cl. de distichis sibi dictum Responsio, distichis constans octo. Exstat in cit. Tom. VI. pag. 13.

VI pag. eod. b. Maphaei Vegii ad Carolum Arretinum Epistola elegiaco numero. Inc.
Carole dum plus de fonte meo munera dedissem
Des.
Somnia quae nostra debita Cyriaco.

VII pag. 31 b. Caroli Arretini ad Cyriacum Anconitanum Carmen elegiacum. Ibid pag. 177 & apud Cl. Laur. Mehus in Praefat. ad Itinerarium Cyriaci Anconitani Florentiae MDCCXLII. pag. LXVIII.

VIII. pag. 31 b. Eiusdem ad Poggium V. C. de Marcello sibi misso a C. A. (scilicet Cyriaco Anconitano) elegiacum Car-

M 2 men-

(b) Arretini Carminis quae in hoc habentur Codice, mentionem u Mazzuchellius in Opere degli Scrittori d' Italia Vol. I. P. II. pag. 1069.

mus Ibid. 2 pag. 278 ad pag. 280.
IX. pag. 33 Ejuſdem ad eumdem de nobilitate Ode. Ibid. 2 pag. 181 ad pag. 284.
X. pag. 35 Ejuſdem ad Maphaeum Vegium Ode. Ibid. 2 pag. 184 ad pag. 286.
XI. pag. 36 Ejuſdem verſus ad Bombraecum (ut commo edit. inſcribuntur). Ibid. pag. 285.
XII. pag. ead. b Ejuſdem verſus ſine titulo. Inc. *Dum medio turres &c.* Ibidem.
XIII pag. ead. Marraſii Siculi ad Angelum Cornelianum, ut Cornelio Planca indulgeret ob puellam Senis fugientis. Inc.

Cornelium dirae pondus formidine peſtis

Deſ.

Pallida, ſit ſemper Cornelianus caret.

XIV pag. 37 Ad Evam pro Sabino Siculo. Inc.

Eva nobi, quondam meo lux, mea vita, colupas

Deſ.

Ut pollidas collum nolle puelle premet

XV. pag. 016 Ad eamdem pro eodem. Inc.

Eva vale, ſemper mea lux, mea vita, voluptas

Deſ.

Ut pollidas collum ſolit puelle premet,

XVI p. ead. Ad Margaram, ut Fabrecium redamet, & Gillo Siculo ic emore eee reſpondeat. Inc.

Margarita, ſi quis erit nonus tibi digent amoris

Deſ.

Cantabunt hodes termino uſſue tua.

XVII. pag. ead. b Ad Evam puellam pro Sabino ſuo. Inc.

Eſſet apud Latias formoſior Eva puellas

Deſ.

Carior iſ ſcitem quam ſit vita tua (ſic)

XVIII pag. ead. Ad eamdem pro eodem. Inc.

Poſſignam limato verſis ſpeculo ſitrv

Deſ.

Et quem non vivent, mortua habebit virum.

XIX. pag. 38 Ad clarum virum Petrum Vinitorum (ſic) pro Fabricio ſuo commendando. Inc.

Si amore opera echibes, clarusſque pocet

Deſ.

Naſtim genus ſit tibi ante domu.

XX pag. ead. Ad Cl. virum Brinoham ſtudia humaniorum deſerentem Elegia. Ibid. Tom. VI. pag. 158
XXI pag. 39 b Ad Mauritium Lucum, ea ſunt ut ac primos flores hibernis mensibus doce [illegible]. Inc.

Tunc formoſa eſt, & ſanguine clara parentum

Deſ.

Et mutatnas collige primo roſas.

XXII pag. ead. Ad Aenetum Silvatum reſponſio. Ibid. pag. 159.
XXIII pag. 40. Aonſpa (a) quamdam Graeci cuiuſdam literatum hiis verſibus eludit. Epigramma. Exſtat inter cetera Carmina. Tom. I. pag. 482.
XXIV pag. ead. b Gaſparis Bononienſis Philoſophi ac Pſcharpiga mutem Epigramma. Tom. II. pag. 414
XXV pag. ead. Caroli Aretini ac eumdem Epigramma. Tom. VI. pag. 186.
XXVI pag. ead. Marraſii Siculi ſe ſic poetae ad eloquentiſſimum virum Leonardum Aretinum Praeſi nostri Angeliaretum (b) Ibid pag. 160.
XXVII Ejuſdem Angeliaretum, ſeu trio Epigrammata ad Angelum quali continui in Cod. L. ſupra pag. 169. §. VI ſub num vii viii & ix
XXVIII. pag. 43 Ad eloquentem & praeclarum virum ſuum Marraſium Juris Ponti Siculenſium reſponſio. Ibid. T. VI. p. 653
XXIX pag. 43 b. Ad Angelum formoſiſſimum alia duo Epigrammata, ut in dicto Cod. L. ſupra pag. 169. §. VI ſub num. ii & iii
XXX pag. ead Ad praeclarum & ornatum virum Thomaſium Piccolomineum, ut in dicto Cod. L. ſupra pag. 170. §. VI. ſub num. xiv
XXXI pag. 45 b Ad eloquentiſſimum Leonardum Aretinum, ut in cit. Tom VI pag. 252. In calce legitur *Marraſii Siculi ad eloquentiſſimum virum Leonardum Aretinum Angeliaretum ſeliciter explicit.*
XXXII pag. 46. Antonii Panormitani poetae praeclari Epigramma ad Marraſium Siculenſem, ut in dicto Cod. L. ſupra pag. 170 §. VI. ſub num. xvi.
XXXIII pag. ead Maphaei Vegii Laudenſis ad Marraſium Siculenſem Epiſtola, ſive Elegia, ut in dicto Cod. L. ſupra pag. 169. §. VI. ſub num iv
XXXIV pag. 46 b Angelinae ducta & pulchrae formoſiſſimae Epiſtola reſponſiva ad eam Epiſtolam, quae titulus eſt *Marraſii Elegia*, ex officina Maphaei Vegii Laudenſis ad Marraſium Siculenſem poetam praeclariſſimum, ut ibid. ſub num. v.
XXXV pag. 48 b Leonardi Aretini viri eloquentiſſimi ad Cl. virum Marraſium Siculenſem Epiſtola, ut ibid. ſub num. vi.
XXXVI. pag. 51. b Reſponſio Marraſii ad Leonardum Aretinum. Tom. VI pag. 151
XXXVII pag. 52. b. Ejuſdem reſponſio ad Maphaeum Vegium Laudenſem. Ibid pag. 654.
XXXVIII. pag. 53 Elegia Panormitae ad Lamolam, quod lacrymis elegiae motus fractuſque ex Bononia nequiret recedere. To. II. p. 113

XXXIX

(a) Multa habet de Joanne Aonſpa Cl. Manacho. bes in ſuo Opere Vol. I P. II p. 2 1371 & Epiſtolarum eiuſdem Florentiae In hoc [illegible] Laurentianae Codex [illegible] J. V

(b) De Angeliareto Marraſii Siculi [illegible] Praefat. Cl. Laur. Mehus ad Epiſtolas Leon. Aretini pag. [illegible]

Digitized by Google

XXXIX. pag. 55. Marraſii Siculi reſponſio ad Gerinum de ortu & vita ſervatum. Tom. VI. pag. 161.

XL. pag. 56. Eiuſdem Epigramma ad praeclarum & eruditiſſimum virum, veterumque rerum indagatorem diligentiſſimum Cyriacum Anconitanum. Ibid. pag. 162.

XLI. pag. ead. *b.* Eiuſdem ad praeclarum & eruditum virum Franciſcum Tolſtium, ut divam puellam comperiat, cantat dignam ... ubi mores puellae digne ... deſcribuntur. Ibid. pag. 163. ubi legitur *Petrus ab Etruſcis* pro *Poſtis ab Etruſco*, quod eſt in Codice.

XLII. pag. 57. *b.* Elegia ſine titulo, ſed eſt ſubſcripta ad Terraniae Ducem. Ibid. pag. 164.

XLIII. pag. 58. *b.* Marraſii Siculi de ... morte ... amittitur vita ad Meduſam divam puellam. Ibid. pag. 166.

XLIV. pag. 59. *b.* Elegia ſine titulo, ſed eiuſdem argumenti, ac ſuperior. Inc.

Ergo ſi ... eſt, qui me prohibeat a-
more,

Deſ.

Nec amare ... lux redditura ſuga

XLV. pag. 60. *b.* Auriſpa ad Cyriacum Anconitanum ſcrutatorem ſepulcrorum, & Epigrammatum curioſiſſimum. Tom. I. pag. 489.

XLVI. pag. 61. Ad Elpulum. Ibid. pag. 490.

XLVII. pag. 61. *b.* Ad Lydum. Ibidem.

XLVIII. pag. 6... Ad cauſidicum Patronum ... quem promiſerit, Solis ... nomine. Ibid. pag. 491. ubi deſidera... ultimum diſtichon, quod eſt

Nunquam ... tibi ... 1358
M ... nello ... hac tale ... prima

XLIX. pag. 62. *b.* Ad eumdem, quod non obſervet promiſſa. Inc.

Difficile ... tardare ...

Deſ.

Eſſet ... valeo ... overnat

L. pag. 63. Ad Franciſcum ... ſui morte ... Inc.

Nunc ... quae forma ...
...

D.ſ.

Interea, & ... Franco morte per-
...

LI. pag. ead. Ad D. Bornonem. Ibid. pag. 491.

LII. pag. ead. Ad Cyriacum Anconitanum. Ibid. pag. 491.

LIII. pag. ead. *b.* M... in Noloſeo. Inc.

... quae plena ... cupidoſque ... montes

Deſ.

Herbas ... ille crudes (ſic)

LIV. pag. 64. Maphaei Vegii Laudenſis Elegiarum Libri II. Primi Libri Elegiarum tituli & initia ſunt iſta

I. Ad Quintilianum. Extat Tom. X. ... pag. 196.

II. Ad Flaccum. Ibid. pag. 198.

III. Ad Brutum. Ibid. pag. 199.

IV. Ad Laelium. Inc. *Agricolas ...*

Deſ. *...*

V. Ad eumdem. Inc. *Parca quod ...*

Deſ. *...*

VI. Ad eumdem. Inc. *Quae ... longa ...* Deſ. *...*

VII. Ad eumdem. Inc. *Nolle ...* Deſ. *...*

VIII. Ad Maecenatem. Inc. *Maecenas ...* Deſ. *...*

IX. Ad eumdem. Ibid. pag. 199.

X. Ad eumdem. Inc. *...* Deſ. *...*

XI. Ad Marcellum. Ibid. pag. 301.

XII. Ad Laelium. Inc. *...* Deſ. *...*

XIII. Ad eumdem. Inc. *...* Deſ. *...*

XIV. Ad eumdem. Inc. *Si ... pa-*
... Deſ. *...*

XV. Ad eumdem. Inc. *Si ...* D.ſ. *poſtrema ...*

XVI. Ad eumdem. Inc. *Sive ego grandi-*
loquo Deſ. *...*

XVII. Ad eumdem. Inc. *...* Deſ. *eſſe vero.*

XVIII. Ad Aulum. Ibid. pag. 300.

XIX. Ad Coſmum. Ibid. pag. ead.

XX. Ad Bart. Capram. Ibid. pag. 301.

XXI. Ad Flaccum. Ibid. pag. ead.

XXII. Ad Cambium. Ibid. pag. 302.

XXIII. Ad eumdem. Inc. *...* Deſ. *atque ...*

XXIV. Ad eumdem. Inc. *...* D.ſ. *...*

XXV. Ad Nicolaum Strozzam. Ibid. p. 303.

XXVI. Ad Laedum Gonzagam. Ibid. pag. 304.

Pag. 74. Secundi Libri Elegiarum tituli, & initia ſunt quae ſequuntur

I. Congratulatio Eridani ad Cambium Zambeccarium. Inc. *Eridane ...* D.ſ. *...*

II. In Cottinum. Inc. *Noli te ...*
Deſ. *...*

III. Angeli ad Marraſium. Inc. *Quid ge-*
... & ... Deſ. *...*

IV. Arduini ad Candidum. Tom. I. cit. edit. pag. 483.

V. Arduini Carmenſis ... Candide ... quem ... ad ... Ibid. pag. ead.

VI. Eiuſdem ad Cambium ... Ibid. pag. 487.

VII. Reginaldi ... Pep... in ... theologos. Inc. *...* Deſ. *... ferens.* Eſt Elegia ... longa.

LV. pag. 84. Eiuſdem Maphaei Vegii Laudenſis Ruſticalia ſcilicet

I. Conqueſtus ... Bacchum & Cererem. Tom. X. pag. 315.

II. In ruſticos. Ibid. pag. 316.

III. In eoſdem. Ibid. pag. 317.

IV. In eoſdem. Inc. *...* Deſ. *... palos.*

v In

v. In Becchum ruſticum. Inc. *Non fas erat.* Deſ. *iuvat ipſe meus.*

vi. In ruſticos. Inc. *Mirer in agreſtes.* Deſ. *ſe ſubdere oculi.*

vii. In eoſdem. Inc. *Fama refert.* Deſ. *dicta bibula ſapit.*

viii. In Gallum ruſticum. Inc. *Galle negata diu.* Deſ. *praeſſa ugem.*

ix. In Tertulum ruſticum. Inc. *Sunt tibi civiles.* Deſ. *in urbe virum.*

x. In ruſticos. Inc. *Ruſtica verba,* Deſ. *urna, aeon.*

xi. In eoſdem. Inc. *Quaeritis, agricolae.* Deſ. *ipſe tamen.*

xii. In eoſdem. Inc. *Quotidie multo,* Deſ. *arce pari.*

xiii. In eoſdem. Inc. *Saltare, agricolae.* Deſ. *more patru.*

xiv. In eoſdem. Inc. *Dicite, ruricolae.* Deſ. *illo bonos.* Ibid. pag. 318.

xv. In eoſdem. Inc. *Non poſſum.* Deſ. *verſa fides.* Ibid. pag. eod.

xvi. In eoſdem. Inc. *Ut quod avenam.* Deſ. *quo ſpe fit potior.* Ibid. pag. 319. & *aeſtimatur cum ſuperiore.*

xvii. In eoſdem. Inc. *Dum veſtrae.* Deſ. *ipſe etc.* Ibid. pag. 320.

xviii. In eoſdem. Inc. *Quodquod compoſita.* Deſ. *arma vere.* Ibid. pag. 321.

xix. In eoſdem. Inc. *Et ſemila.* Deſ. *iam habeat ſaeculo.* Ibid.

xx. In eoſdem. Inc. *Quem hoc.* Deſ. *ſe hercere capit.* Ibid.

xxi. In eoſdem. Inc. *Semper in abſenti.* Deſ. *longus ſopus.* Ibid.

xxii. In eoſdem. Inc. *Quando iſt longa dies.* Deſ. *non habuit.* Ibid.

xxiii. In eoſdem. Inc. *Rideo ſurge.* Deſ. *molle mecum.* Ibid. pag. 322.

xxiv. In eoſdem. Inc. *Hic eſt.* Deſ. *bene colunt.* Ibid.

xxv. In eoſdem. Inc. *Inter veſtra.* Deſ. *quod gravem.* Ibid.

xxvi. In eoſdem. Inc. *Sua meretrix.* Deſ. *magna iſt.* Ibid.

Clauduntur haec ſubſcriptione: *Ex Villa Pompejana MCCCCXXXI Kal. Octobr.*

LVI. pag. 91. b Eiuſdem Epigrammatum Liber duo ad Leonardum Aretinum Oratorem illuſtrem. Epigrammatum Libri I. haec ſunt argumenta & initia.

i. Ad ipſum Leonardum. Inc.

Accipe nugarum munus, Leonarde, meorum.

Deſ.

Increpat reſonem ſurgens ille lyram.

ii. In Faſcum. Inc. *Me vates nugas.* Deſ. *aliquando bene.*

iii. In Homerum. Inc. *Maeonidae magnum.* Deſ. *Amphitryoniades.*

iv. In Virgilium & Ovidium. Inc. *Naſonem Sulmo.* Deſ. *haec tibi Virgilius.*

v. In Virgilium. Inc. *Dorica quae ſummis.* Deſ. *dignus alter erat.*

vi. In eundem. Inc. *Qui Maro Caeſareas.* Deſ. *navem adivit aquas.*

vii. In Vellus Aureum. Tom. iii. pag. 307.

viii. In Leſbium. Inc. *Miraris quod te.* Deſ. *& ipſe tuis.*

ix. In Amicium. Inc. *Conſortem dicis.* Deſ. *erit ipsi.*

x. In Iunium conſortem. Inc. *Et barbam tondes.* Deſ. *vana habe.*

xi. In eundem. Inc. *Et barbae et tonſor.* Deſ. *tonſor Apollo tamen.*

xii. In eundem. Inc. *Sat tibi quod barbam.* Deſ. *Phoebus eget.*

xiii. In Corvum. Inc. *Deſine, Corve, ſacras in vatu vocare ſorores.* Deſ. *ſonat aqua.*

xiv. In eundem. Inc. *Deſine, Corve, ſacras Phoebo contingere.* Deſ. *un vat ore.*

xv. In eundem. Inc. *Deſine, Corve ſacras ireas exponere Muſis.* Deſ. *ore.*

xvi. In Zenum. Inc. *Perſidus tuus ex.* Deſ. *te celebri numeris.*

xvii. In eundem. Inc. *Aeternum quotient.* Deſ. *ſcribere perpetuum.*

xviii. In Aulum. Inc. *Quod Muſis ſperare.* Deſ. *Aulus egens.*

xix. In Siſyphum. Inc. *Aut lege in.* Deſ. *de exercetur.*

xx. In Dignum Agnideganſem. Inc. *Digna bare.* Deſ. *digna est.*

xxi. In Muſicam. Inc. etc. Tom. p. 307.

xxii. In Poſteritatem. Ibid.

xxiii. In Borronum. Ibid.

xxiv. In Solem. Ibid. pag. 308.

xxv. In Collegium Gregorianum. Inc. *Hic leſbos ubi.* Deſ. *ceſſit in quo fuerit.*

xxvi. In Aretem Arminenſium. Inc. *Adſpice quem mole.* Deſ. *eſſet ad uſter ſunt.*

xxvii. In Pompilianum. Inc. *Pompilii morde.* Deſ. *corpus est.*

xxviii. In Andrum. Inc. *Dum deſcenderim.* Deſ. *veſtis est.*

xxix. In Atrum. Inc. *Stabat erat.* Deſ. *Atre ſunt.*

xxx. In Lentulum. Inc. *Eſt tuo, qui adcrevit.* Deſ. *duplo tibi.*

xxxi. In eundem. Inc. *Tibia erat.* Deſ. *eſt oculus.*

xxxii. In Laelium. Inc. *Obviatur in medio.* Deſ. *ſequere arva.*

xxxiii. In Sibelum. Inc. *Tu ſemper dicis.* Deſ. *tali amor.*

xxxiv. In eundem. Inc. *Si Sabele.* Deſ. *illa ſuit.*

xxxv. In Pompilium. Inc. *Laudo te.* Deſ. *conditiora ſunt.*

xxxvi. In Solbeianum. Inc. *Si te quod vehar.* Deſ. *Solſitium tuo.*

xxxvii. In Amicum. Inc. *Falſus es.* Deſ. *modeſte tibi.*

xxxviii. In Lannum. Inc. *Quod te vanae.* Deſ. *tibi eſt.*

xxxix. In Quintum. Inc. *Si mihi quem tribuis.* Deſ. *ab ore veti.*

xl. In Orbum. Inc. *Qui ſequeris.* Deſ. *vel alga reſti.*

xli. In Poſthumum. Inc. *Vis tibi.* Deſ. *cure mihi.*

xlii. In

Digitized by Google

XLII. In Gravculum. Inc. *Assumus verdum.* Des. *quoque tuo*

XLIII. In eumdem. Inc. *Tu credo.* Des. *plena tua*

XLIV. In Frontinum. Inc. *Fronte tibi.* Des. *rara fideſque tibi*

XLV. In Vulpiliam. Inc. *Quam nec me,* Des. *ambitione viridum*

XLVI. In Fulvium, & Midonem. Inc. *Dum quidquid* Des. *ora meta*

XLVII. In Maecum. Inc. *Maece pedo.* Des. *immundaſque tibi.*

XLVIII. In Paullum. Inc. *Antilochus quam ſit* Des. *te ſeu ſe putans*

XLIX. In Zenculum. Inc. *Quare tibi quod quid habes* Des. *Aſtricte fugas*

L. In Amillum. Inc. *Dum plenos.* Des. *Amille fero*

LI. In Sardum. Inc. *Aut moreum vivens.* Des. *ipſe fras*

LII. In eumdem. Inc. *Ingens theſaurus.* Des. *uſque tibi.*

LIII. In eumdem, & Viſum. Inc. *Animus eſt modo* Des. *utrique ſua.*

LIV. In Sardum. Inc. *Nil comedis.* Des. *ergo tibi.*

LV. In eumdem. Inc. *Quod reperet.* Des. *gravet*

LVI. Gallus galli...... Inc. *Sum croſſatorum coſta* Des. *omne fera eſt.*

LVII. Phaſium. Inc. *Phaſiaca radices* Des. *habent arma*

LVIII. Porcum. Inc. *Ecce ut ſum pare.* Des. *ipſe tibi*

LIX. In Criſpulum. Inc. *Cornelo tenue.* Des. *uſque m le.*

LX. In eumdem. Inc. *Quodcumque eſt.* Des. *tua eſt*

LXI. In eumdem. Inc. *Inſtitutur cur tot dapibus* Des. *verna tibi*

LXII. In eumdem. Inc. *Criſpule, ut conviva* Des. *placere tibi eſt*

LXIII. In eumdem. Inc. *Malo ore invitat* Des. *illa placet.*

LXIV. In eumdem. Inc. *Ad coenam quaerit* Des. *tuena tibi*

LXV. In Philippum. Inc. *Optime pone.* Des. *Philippe tibi*

LXVI. In Mitridam. Inc. *Et Marc atque etiam* Des. *bella geris*

LXVII. In Orcum. Inc. *Dura tuae.* Des. *facile fies.*

LXVIII. In Brocum, & Libam. Inc. *Bovis ami.* Des. *illa vacat.*

LXIX. In Poncaſilarum. Inc. *Ponca ſtratum,* Des. *petra voret.*

LXX. In Pabulum. Inc. *Quod pellar non iſt.* Des. *ridiculum.*

LXXI. In Gallum. Inc. *Eſt tibi pulcra domus* Des. *tuat gratis*

LXXII. In Naulum & Barianum. Inc. *Si non forma* Des. *Naule placet*

LXXIII. In Lambulum. Inc. *Lambule convivis* Des. *minora olet.*

LXXIV. In eumdem. Inc. *Lambule me.* Des. *lacera toto.*

LXXV. In Fr...... Inc. *Vxorem quare.* Des. *ipſe ſua*

LXXVI. In Aulum. Inc. *Aule mortales.* Des. *conſolatere ſit*

LXXVII. In Pamphilum. Inc. *Quam tua diſpliceant* Des. *cuſto tua?*

LXXVIII. In Icmum. Inc. *Quem credere* Des. *tua eſt.*

LXXIX. In Balbulum. Inc. *Pone feram.* Des. *pone feram*

LXXX. In eumdem. Inc. *Si tibi quae mocbor.* Des. *a numero*

LXXXI. In Aucum & Saſſianum. Inc. *Diſplicet Anna* Des. *Anne tuum*

LXXXII. In Amiram. Inc. *Eſt ſingulas.* Des. *Amira ſuae*

LXXXIII. In Serpam. Inc. *Serpa domo* Des. *Amdra tenet*

LXXXIV. In Berſum. Inc. *Herres Berſe* Des. *ille negat*

LXXXV. In Lapippam. Inc. *Cur gaudes.* Des. *omnia tibi*

LXXXVI. In Syllam & Paullum caecum. Inc. *Sylla petit* Des. *pregnavere tua*

LXXXVII. In Liſanum. Inc. *Ni ſit gargarat.* Des. *acerra pari*

LXXXVIII. In Maurum. Inc. *Maura tua.* Des. *communibus diis*

LXXXIX. In Laudam. Inc. *Haud falſum dixit* Des. *tele tua*

XC. In eumdem. Inc. *Laeda tua* Des. *orce tuis.*

XCI. In eumdem. Inc. *Quum loqueris tecum.* Des. *labra roſa.*

XCII. In Criſpum dulcibus. Inc. *Arcipe Criſpe ...*

XCIII. In Arnim. Inc. *Dum nondum novum.* Des. *quaeret*

XCIV. In Viſum. Inc. *Vriſe tibi* Des. *ingemuiſſe tibi*

XCV. In Furianum. Inc. *Nupſiſti leſbo* Des. *ipſe virum*

XCVI. In Galathum. Inc. *Si faber* Des. *eſſe ſua.*

XCVII. In Cupidinem. Inc. *Neptunum ſub aquis* Des. *credit tua.*

XCVIII. In Florum. Inc. *Defigere conlis.* Des. *iſta tuae eſt*

XCIX. In eumdem. Inc. *Flore pete* Des. *loquar tibi*

C. In eumdem. Inc. *Deberrat vates.* Des. *deguor illa ſuit*

CI. In Gellium. Inc. *Admirer quam ſiat.* Des. *femme pregnans.*

CII. Ad Leonardum Arretinum. Inc. *Quod ſcribam rogas* Des. *Muſa videt* Tom. cit. pag. 306.

Pag. 104. Eiuſdem Epigrammatum Liber II. quorum tituli, & initia ſunt

I. Ad Leonardum Arretinum. Inc. *Si tibi prima mei placeat pars ulla libelli.* Des. *iſta receſſe tamen.*

II. In Folream. Inc. *Me ſiat febris varii.* Des. *ipſe roſa.*

III. In eumdem. Inc. *Me ſiat febre varii.* Des. *ipſe lyra.* IV. In

IV. In eamdem. Inc. *Languida ſiden ab.* Deſ. *ſeden ab.* Tom. cit. pag. 308.

V. Aliud. Inc. *Febris iniqua.* Deſ. *iſſe iniqua.* Ibid.

VI. Aliud. Inc. *Febris amor.* Deſ. *bene ferat.*

VII. Aliud. Inc. *Febris cruda.* Deſ. *hoc ago nile.*

VIII. Aliud. Inc. *Febris turba.* Deſ. *peri mente tuam.*

IX. Aliud. Inc. *Propoſita iuſtam.* Deſ. *noſtra petas.*

X. Epitaphium Marcelli Papae V. Ibid. pag. 309.

XI. Epitaphium Alphonſi Card. Hiſpani. Ibid.

XII. Epitaphium Bar. Caprae Archiep. Mediol. Ibid.

XIII. Epitaphium Petri Georgii Archiep. Genuenſis. Ibid. pag. 310.

XIV. Epitaphium Pauli Capranicenſis Archiep. Beneventani. Ibid.

XV. Epitaphium Ioſephi Patriarchae Conſtantinopolitani. Ibid.

XVI. Epitaphium Zacnae R. Ibid. pag. 311.

XVII. Epitaphium Cinthii Zambeccarii. Ibid.

XVIII. Epitaphium eiuſdem. Inc. *Cum . . . ſit.* Deſ. *Apollo lyra.*

XIX. Epitaphium Thomae Aretini. Ibid.

XX. Epitaphium Catharinae Gaddae Florentinae. Ibid. pag. 312.

XXI. Epitaphium Chriſtophori Lampugnani. Inc. *Hic Lampugnanus . . .* Deſ. *et fame.*

XXII. Aliud. Inc. *Hic Lampugnanus.* Deſ. *patre qui dolor.*

XXIII. Aliud. Inc. *Chriſtophore hic tegeris.* Deſ. *ſuique deo.*

XXIV. Aliud. Inc. *Qui genere et forma.* Deſ. *tua loca.*

XXV. Aliud. Inc. *Chriſtophorus ſitus hic.* Deſ. *tua Dei.*

XXVI. Aliud. Inc. *Chriſtophorus tegor.* Deſ. *tua tegit.* Ibid. pag. 312.

XXVII. Epitaphium Nicolai Fab . . . Ibid.

XXVIII. Epitaphium Ambroſii Canezalae Cavalli. Ibid. pag. 313.

XXIX. Epitaphium Lutii. Ibid.

XXX. Epitaphium Tarmthius ſtarum. Ibid.

XXXI. Epitaphium Bononiae. Inc. *Hic tegor iuris . . .* Deſ. *tua moda.*

XXXII. Epitaphium Cyrilli equitis. Inc. *Iuris corruptelis.* Deſ. *tegue perenni . . .*

XXXIII. Herus ad Flavellum Aſellum. Inc. *Heus abi tu Flavelle.* Deſ. *atque mea iſt.*

XXXIV. Aſellus. Inc. *Parce here.* Deſ. *me qualemcumque . . .*

XXXV. Herus. Inc. *Dentera ferens.* Deſ. *ſive loco?*

XXXVI. Aſellus. Inc. *Neguidquam noſtri.* Deſ. *are legas.*

XXXVII. Herus. Inc. *Cur non tandem.* Deſ. *viſcera manſederunt.*

XXXVIII. Aſellus. Inc. *Tempus erat.* Deſ. *praeterrenda ſibi.*

XXXIX. Herus. Inc. *Quo longo.* Deſ. *dona tuae.*

XL. Aſellus. Inc. *O ſi me ueulum.* Deſ. *vahre pater.*

XLI. Epitaphium Leonis caprae. Inc. *Hic Leo capra.* Deſ. *digna lev.*

XLII. Epitaphium Hectoris . . . Inc. *Hic Hector tumulo.* Deſ. *ſuſtinuiſſe tuum.*

XLIII. Epitaphium Antonii . . . Inc. *Florentia mihi.* Deſ. *ſum mihi.*

XLIV. Epitaphium Petri & Pauli monſtri. Ibid. pag. 314.

XLV. In Callimachum. Inc. *Qui tibi venenum.* Deſ. *ſuntie tui.*

XLVI. In Atticum. Inc. *Credideram di . . .* Deſ. *ſtirpe iavant.*

XLVII. In Crocum. Inc. *Crete mea.* Deſ. *pigeat amoris erit.*

XLVIII. In Flaccum. Inc. *Flacce vola.* Deſ. *autem omnibus eſt.*

XLIX. In eumdem. Inc. *Dulci amor.* Deſ. *teſte tuae.*

L. In eumdem. Inc. *Flacce armis.* Deſ. *creſcat amor.*

LI. In Minutiam. Inc. *Quod mores.* Deſ. *cauſat opus.*

LII. In Cornelium. Inc. *Cur tua Corneli.* Deſ. *rex vidurn ſeci.*

LIII. In Ponticum. Inc. *Candidus tabe tua.* Deſ. *ipſe tabo.*

LIV. In eumdem. Inc. *Pontice, dum belli.* Deſ. *vel ſua vate fuit.*

LV. In Quintum. Inc. *Forte dummon.* Deſ. *in percomis . . .*

LVI. In Candidum. Inc. *Confidimus quidem.* Deſ. *ſuum adulterium.*

LVII. In Matur. Inc. *Quod tantum . . .* Deſ. *grandi accrevit iſtum eſt.*

LVIII. Ad Leonardum Aretinum. Inc. *Pergamus tenere.* Deſ. *iam Leonarde vale.*

LVII. pag. 116. Antonii Panormitae Hermaphroditi Libri duo ad Coſmum Florentinum ex illuſtri propagine Medicorum. Conſtat etiam eum Cod. XXII. Plut. ſup. §. VI. & VII. hoc tamen deeſt Epiſtola Poggii ad Panormitam, quae ibi occurrit in calce Libri I. & Panormitae reſponſio ad Poggium, in ſine ſecundi Libri appoſita.

LVIII. pag. 138. De ortu atque obitu Hermaphroditi Pulex, ut in dicto Codice §. IV.

LIX. pag. eod. Antonii Panormitae laus Elyſiae. Inc.

Elyſia aureomeas vatis celeberrima nymphae

Deſ.

Sacpius & unidas usque un unque Venus

LX. pag. eod. & Caroli Aretini Elegia ad Poetarum. Extat Tom. VI. cit. ante pag. 276.

LXI

Digitized by Google

LXI. pag. 137 b. Maphaei Vegii Laudensis Dialogus Veritatis & Philalethis ad Eustachium fratrem, praemissa Epistola, cuius initium est: *Dum superiorem nuper annum, Eustachi frater.* Des. *meo desiderio judicio meo, feliciter.* Dialogi autem Philalethes *Quorsum is tu mortalium.* Des. *Atque ego te ſequar libens.* Prodiit cum quibusdam Lunaribus Dialogis Argentorati 1607. 4.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. nitidissimus, cum initiali littera auro depicta, titulisque carminum singulorum rubrica exaratis. Constat foliis scriptis 156.

HERMAPHRODITUS.

Adde etiam

Francisci Octavii, Platini Plati, & Jo. Bapt. Pietro Carmina.

Cod. LIV. I. pag. 1. ANtonii Panormitae Hermaphroditi Libri II. ad Cosmum Florentinum ex illustri progenie Medicorum V. C. ut in Cod. XXII. Plut. XXXIII. supra pag. 105. § I. & p. 109. § II. Hinc tamen deest Epistola Poggii ad Panormitam, & Panormitae ad Poggium. In fine minio albis tabulis litteris legitur: *Hermaphroditi libellus secundus & ultimus explicit feliciter ad Cosmum Florentinum V. Cl. Vale.*

II. pag. 31. b. De certo atque obitu Hermaphroditi Pulon. Ibid. p. 111. § IV. Heic subjungitur: *Cosme Codex hic est. Vale. Liber Pauli de Medicis C.ſ. ſl.*

III. pag. 34. b. Cum hoc eodem Codice compactus est Francisci Octavii de Coena Poëtarum Libellus ad Magnificum Civem Florentinum dnum Petrum Medicem praevio Epigrammate ad eumdem Petrum. Extat inter Carmina Illustr. Poetar. Italor. edit. Flor. Tom. VII. a pag. 1. ad pag. 19.

IV. pag. 57. Platini Plati (1) Mediolanensis ad Laurentium Medicem Florentinum primarium virum carmina, & singularum Epigrammaton Libri duo. Epigrammatum Libri I. haec sunt inscriptiones & initia:

i. Sine titulo. Inc. *In Medicem grassata.* Des. *...* Ibid. Tom. pag. 256.

ii. Ad Laurentium. Ibid. pag. 257.

iii. Ad Libellum. Ibid. pag. ead.

iv. Ad Laur. Medicem. Inc. *Percurrere meum.* Des. *muneribusque tuis.*

v. Julianus Med. ad Laurentium fratrem. Ibid. pag. 258.

vi. Eiusdem Eulogium. Inc. *Lugeat hoc quisquis.* Des. *est ubi rupem fac.*

vii. Eulogium Francischini Nonii. Inc. *Cogite amicitiam.* Des. *manus ubere meum.*

viii. Ad illustrem Principem D. Baptistam Fregosum Genuae Ducem. Ibid. pag. 258.

ix. Ad eumdem. Inc. *Inclyte Dux Ligurum.* Des. *eodem semper erit.*

x. In tumulo Illustr. Octaviani Mariae Sfortiae Vicecomitis. Ibid. pag. 259.

xi. In eumdem. Inc. *Vivere debueras.* Des. *nostra situ.*

xii. Ad Illustrissimum Ferrariae Ducem. Ibid. pag. 259.

xiii. Ad invictissimum Ducem armorum Federicum Urbini Principem, ut eum solatur militia. Ibid. pag. 260.

xiv. Ad Illustrissimum, & magnanimum Principem Guillelmum Marchionem Montis Ferrati. Ibid.

xv. Ad praeclarum Jo. Thomam Platum patruum. Ibid. pag. 261.

xvi. Ad inclytum Ducem Barii. Ibid.

xvii. In Duces nostros Illustrissimos. Ibid. pag. 262.

xviii. Ad magnificum Cicchum Simonetam. Ibid.

xix. Ad magnificum Jo. Jacobum Simonetam. Ibid.

xx. Ad magnificum Orpheum Ricanum. Ibid.

xxi. Magnifico Comiti Vitaliano Borromaeo. Ibid. pag. 263.

xxii. Ad magnificum Equitem Auratum D. Jo. Jacobum Trivulcium. Ibid.

xxiii. Magnifico Domino Orpheo Ricano Ducali Consiliario. Ibid. pag. 264.

xxiv. Ad magnificum D. Jo. Jacobum Trivulcium Consiliarium Ducalem, armorumque &c. Inc. *O nostrae decus urbis.* Des. *confido futurum.*

xxv. Ad clariss. D. Nicodemum Pontremulensem Ducalem Senatorem. Ibid. p. 264.

xxvi. Ad magnificum D. Aloysium Arcimboldum. Ibid.

xxvii. Ad magnificum D. Hieronymum Beotium. Ibid. pag. 265.

xxviii. Ad eumdem. Inc. *Mittunt ossa rogat.* Des. *digna tuo.*

xxix. Ad eumdem. Inc. *Protraxit iam multa.* Des. *mea in officio.*

xxx. Ad doctissimum D. Jacobum Antiquarium. Ibid. pag. 265.

xxxi. Ad Julium Cantorem scribam Ducalem. Ibid.

xxxii. Dialogus ad eumdem. Inc. *Stergo folio.* Des. *toto erit.*

xxxiii. Ad eximium Legum Doctorem D. Matthaeum Bullisum. Ibid. pag. 266.

xxxiv. Ad doctissimum D. Joannem Crivellum. Ibid.

xxxv. Ad eumdem. Inc. *Quare modo.* Des. *aliumque docere.*

(1) Platini Opera diligentissime recensentur a Philippo Argelato in Bibliotheca Scriptor. Mediol. Mediolani impresso fol. Tom. II. pag. 1109. Cl. vero Ios. Ant. Saxius in Histor. Literario-typogr. Mediol. edita Ibid. f. 1. pag. cccxxvii. fuse de eodem loquitur, ubi quoque Laurentium Medicem [illegible] perlegendis Poeticis nostri (Plati) lucubrationibus quamvisque illum in pretio haberet, refertur ex [illegible] Epistola ad ipsum [illegible] accepimus ex eius carminibus non mediocre doloris [illegible] ut [illegible] Verum [illegible] ut ad solatium [illegible].

XXXVI. Ad clarum Laurentium Mozzanicum Ibid. pag. 269.
XXXVII. In Petrum ſacerdotem. Ibid.
XXXVIII. De ſemetipſo. Ibid. pag. 269.
XXXIX. De eodem ſe. Inc. *Quidquid a verbo male*. Deſ. *degeneres domus*.
XL. De ſe. Inc. *Optans profugae*. Deſ. *me peperere mea*.
XLI. Ad D. Io. Thomam Pietum patruum optimum. Ibid.
XLII. Ad eumdem. Inc. *Ne veniam retineat*. Deſ. *Phillis erit*.
XLIII. Ad eumdem. Inc. *Parvae ſiere vehon*. Deſ. *mitte mihi*.
XLIV. Ad eumdem. Inc. *Tu ne me*. Deſ. *alter erit*.
XLV. Diſtichon ad eumdem. Inc. *Phi opera*. Deſ. *fratris opem*.
XLVI. Ad eumdem. Inc. *Nuper in urbe*. Deſ. *ante ſuam*.
XLVII. Ad eumdem. Inc. *Quum nihil accipiam*. Deſ. *ſive colit*.
XLVIII. Oſculum adventus Turcorum in Italiam. Ibid. pag. 268.
XLIX. Ad Lectorem. Ibid. pag. 269.
Pag. 73. Lib. II. Epigrammata ſubſequunt Inſtructa titulis, ut ſequitur.
I. Ad excellentiſſimum poëtam Franciſcum Philelphum. Ibid. pag. 269.
II. Sereniſs. Regi Franciae. Ibid. pag. 270.
III. Ad Aloyſium Terſigum. Ibid.
IV. Ad Lectorem. Inc. *Qui modo me reducere*. Deſ. *nulla tene*.
V. Ad clariſs. dicendi verbo praeconem fratrem Ant. Vercelenſem. Ibid. pag. 271.
VI. Decheteria Magnifici D. Io. Franciſci Puſterlae ſuper amoris deſtructione. Ibid.
VII. Ad clariſs. D. Hieronymum Bernerium. Ibid. pag. 272.
VIII. Ad diſertiſſimum Franc. Buzacarinum civem Patavinum. Ibid.
IX. Ad clariſs. D. Io. Franciſcum de la Turre. Ibid.
X. In Diodrum praeconem. Inc. *Pulcra tibi*. Deſ. *conveniat tibi mihi*.
XI. Ad eumdem. Inc. *Nondum tantus eras*. Deſ. *fata nihil*.
XII. Diſtichon in eumdem. Inc. *Teſtamenta valent*.
XIII. In eumdem. Inc. *Ut Diodorus agit*. Deſ. *amor meus*.
XIV. In Judicem ſuſpectum. Ib. pag. 273.
XV. Ad magnificum D. Alexandrum Raudenſem Duc. Scutiferum. Ibid.
XVI. In Judicem diſtichon. Inc. *Sub Conteſſi*.
XVII. In eumdem aliud. Inc. *Si tibi miſſa*.
XVIII. Aliud ad Thomam Orpheum. Ibid.
XIX. Aliud ad eumdem. Inc. *Diligo te Thoma*.
XX. Ad Joannem Paludanum amicum optimum. Ibid.

XXI. Ad eumdem. Inc. *Hinc etiam valerem*. Deſ. *perdat amice, tuum*.
XXII. Ad Cl. Franciſcum Trancheduonem. Ibid. pag. 274.
XXIII. Ad generoſum adoleſcentem Ludovicum Goeſcum. Ibid.
XXIV. Ad Magnificum D. Alexandrum Raudenſem Ducalem Juſtitiae Senatorem. Inc. *Me Paulus*. Deſ. *vera ema*.
XXV. Diſtichon pro eodem. Inc. *Vatibus hoc aedes*.
XXVI. Ad egregium I. C. D. Angelum Burgum. Ibid. pag. 275.
XXVII. Ad Magnificum Laur. Medicem civem Florentinum primarium. Inc. *A Ducibus noſtris*. Deſ. *ſuis ſuperet*.
XXVIII. Ad eruditiſs. virum D. Jacobum Antiquarium Ducalem &c. Inc. *Musa licet*. Deſ. *laude tua*.
XXIX. Ad Magnificum D. Jacobum Trivulcium Ducalem &c. Ibid. pag. 275.
XXX. Ad eumdem. Inc. *Clara Trivulcei*. Deſ. *ſuperſtes avus*.
XXXI. Ad Moecenatem pro puero Ducali aulico. Ibid.
XXXII. Ad Cl. Rhetorem Iacobum Balanum. Ibid.
XXXIII. In Jacobum Landrianum. Comitem Illuſtris Octaviani Sf. Mariae &c. Ibid. pag. 276.
XXXIV. In Commentarios Huberti Creſcentinatis Rhetoris clariſſimi ſuper M. T. Epiſtolarum Codice ad praeclarum D. Octavianum Vi........ eatum (1) I. C. Ibid.
XXXV. Ad Magnificum Laurentium Medicem. Inc. *Inſpice Pontremuli*. Deſ. *reddet opus*.
XXXVI. Ad D. Io. Thomam Pietum patruum. Inc. *Panar vi naum*. Deſ. *ille dare*.
XXXVII. Ad eumdem. Inc. *Dl precor*. Deſ. *teſque mea*.
XXXVIII. Diſtichon. Inc. *Dulcis ave &c.*
XXXIX. Tetraſtichon. Inc. *Signa vides &c.*
XL. In Praetorem Piſanum. Ib. p. 277.
XLI. Ad Magnificum Laur. Medicem. Inc. *Auxilias opus*. Deſ. *me facere equitem*.
XLII. Ad D. Nicolaum Michelozium diſtichon. Ibid.
XLIII. Aliud. Inc. *Decetus corpus &c.*
XLIV. Aliud. Inc. *En Tuens vides &c.*
XLV. Ad D. Joannem Th. Pietum patruum. Inc. *Arunculam ta credis*. Deſ. *utriſque fu...*
XLVI. Ad eumdem. Inc. *Tu quidem*. Deſ. *laude tua*.
XLVII. Ad eumdem. Inc. *Antequam de aiſ*. Deſ. *domina ferant*.
XLVIII. Ad Laurentium Mozzanicum amicum optimum. Inc. *Nuper ab Eurybo*. Deſ. *tera ſinas*.
XLIX. Ad Hubertinum Creſcentinatem. Inc. *Hubertine dimum*. Deſ. *ore tuo*.
L. Tetraſtichon. Inc. *Dum petat uxorem*. Deſ. *viro eſt*.
LI. Ad Paetum. Inc. *Quum tua*. Deſ. *praepoſuiſſe eadem*.
LII. Ad

(1) Verba media recto margine perierunt; legendum tamen *Vicomercatum*, de quo vid. Argelati Biblioth. Script. Med. Tom. I. pag. 19.

LII. Ad eumdem. Inc. *Videris a Graeco.* Deſ. *Helicone ſacrum.*

LIII. Ad ſpectabilem D. Sigiſmundum Hodoricum I. C. eximium. Ibid. pag. 277.

LIV. Diſtichon. Inc. *Malo ſpuere.*

LV. Aliud. Inc. *Inſtabat iniquus.*

LVI. Ad Magnificum D. Orphaneum Rectorem &c. Inc. *Contentus hic animo.* Deſ. *Ecce anime.*

LVII. Ad ſingularem adoleſcentem Angelum Politianum. Ibid.

LVIII. Ad generoſum virum Antonium Medicem. Ibid. pag. 278.

LIX. Ad magnificum D. Lucam Grimaldum Ducalem Senatorem praeſtantiſſimum. Ibid.

LX. Ad magnificum D. Antonium Bracellum Ducalem Senatorem digniſſimum. Ibid.

LXI. Ad praeſtantem Legum Doctorem D. Anaſtaſium Planum fratrem optimum. Ibid. pag. 279.

V. pag. 89. Ioannis Baptiſtae Fuſcae Mantuani Hymni Paraenetici ad Leonem X. Pont. Max. dedicatio, quae inc. *Vel quod ex cecis & neutras ipſitate ſingulis ad ſingula noſcamur Leo Sanctiſſime, vel, quod crediderim, Deus ſic ſors dignetur, ego ab ineunte fuit genus addictus ſui in Quem quinquaginta annos ita vera inceperunt, & Philoſophia ipſa, & Medica ſcientia, quam olim profeſſus ſum, poſtulaverit, ad ductu Theologorum doctrinarum pabula, ut in curam egerem me ſubitam, & Poetas ſcirem, at quaſi Caſtrenſe bonum aliquid (ſic enim Legales loquor) unde ut gloriolam compararem in ſerto & decoris hymnos converti, illud attentans, ne res nominum aliquibus laborioſis fallerem, ſi non docta chartas luderem.* Deſ. *laudare propoſiti mihi perſiſtendum putabo. Vale.* Sequuntur dicendi Hymni eodem prorſus ordine, quo habentur in eodem Flor. Carm. Illuſtr. Poetar. Ital. Tom. IV. a pag. 239. ad pag. 321.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XVI. ex tribus diverſis antiquiſſimis & venuſtiſſimis Codicibus unus compactus, cum emblemate, & ſtemmate Mediceo in principio. Conſtat foliis ſcriptis 116. Huius, & aliorum huiuſce Pluteo Codicum, qui ſubſequuntur, nulla in Catalogo Montfauc. mentio fit.

HERMAPHRODITUS,

Adde alam.

Variorum Poetarum Carmina quamplurima.

Cod. LV. I. pag. 1. ANtonii Panormitae Hermaphroditi Libri II. ad Coſmum Florentinum ex illuſtri progenie Medicorum Virum Cl. ut in Cod. ſuperiori ſupra pag. 193. § I.

II. pag. 29. *b.* De ortu, & obitu Hermaphroditi Pulae. ut ibid. § II.

III. pag. 30. Eloquentiſſimi viri Caroli Aretini ad Euganeam Pontanum iuvenem de ſtal mum aut ſuis Muſis ſumtu id ... ſpoi ... atque bella ... LIII. huius Platea ſupra pag. 179. § III.

IV. pag. 32. *b.* Maphaei Vegii Laudenſis Diſtichorum Libri duo ad Carolum Aretinum P. Cl. Ibid. § IV.

V. pag. 37. *b.* Caroli Aretini ad Virum Prittum de Diſtichis ſibi dicatis reſponſio. Ibid. pag. 182. § V.

VI. pag. 38. Maphaei Vegii ad Carolum Aretinum Epiſtola. Ibid. § VI.

VII. pag. 39. Caroli Aretini ad Cyriacum Anconitanum Carmen Elegiacum. Ibid. § VII.

VIII. pag. 40. Eiuſdem ad Poggium V. Cl. di Mercurius ſibi miſſo a C. A. (ſic Cyriacus Anconitano) elegiacum Carmen. Ibid. § VIII.

IX. pag. 41. *b.* Eiuſdem ad eumdem de nobiliumis Ode. Ibid. pag. 183. § IX.

X. pag. 43. *b.* Eiuſdem ad Maphaeum Vegium Ode. Ibid. § X.

XI. pag. 44. Eiuſdem alii verſus ſine titulo. Ibid. § XI.

XII. pag. ead. *b.* Eiuſdem item alii verſus anepigraphi. Ibid. § XII.

XIII. pag. ead. Marraſii Siculi Carmina quaedam, quorum primum eſt ad Angelum Corneliſiam ut Cornelio Piceno ſedulo ab peſtem Senis fugiente, ultimum ad Aeneam Silvium reſponſio. Ibid. a § XIII. ad § XXII. incluſive.

XIV. pag. 48. Auriſpa quaedam Graecorum ſententiam verſibus clauſa Epigramma. Ibid. pag. 184. § XXIII.

XV. pag. ead. Gaſparis Bononienſis philoſophi clariſſimi in Pachatpaga mortem Epigramma. Ibid. § XXIV.

XVI. pag. ead. *b.* Caroli Aretini in eumdem Epigramma. Ibid. § XXV.

XVII. pag. 48. *b.* Ad praeclarum, & ornatum virum Thomam Parentucellium. Ibid. § XXX.

XVIII. pag. 49. *b.* Antonii Panormitae Poëtae praeclari Epigramma. Ibid. § XXXII.

XIX. pag. ead. Ex officina Maphaei Vegii Laudenſis ad Marraſium Siculum Ibid. ad praeſtantiſſimum pro Angelino Epiſtola. Ibid. § XXXIV.

XX. pag. 51. *b.* Antonii Panormitae laus Elyſium. Ibid. pag. 190. § LIX.

XXI. pag. 52. Caroli Aretini ad Poetam Elegia. Ibid. § LX.

XXII. pag. 53. Panormitae Elegia ad Lamolam, quod lacrymis elegiae motus fratriſque ex Bononia nequiverit recedere. Ibid. pag. 184. § XXXVIII.

XXIII. pag. 55. Marraſii Siculi Epigrammata, & Elegiae quaedam, ut ibid. pag. 185. a § XXXIX. ad § XLIV. incluſive.

XXIV. pag. 60. Auriſpae Carmina alia, ut ibid. a § XLV. ad § LII. incluſive.

XXV. pag. 63. Marraſii Nidoſco. Ibid. § LIII.

XXVI. pag. ead. Maphaei Vegii Laudenſis Elegiarum Libri duo. Ibid. § LIV.

 XXVII.

XXVII pag. 83. Eiuſd. in Ruſticaliana. Ibid. pag. 226 § LVII. cui quoque ſubſcribitur in dicto Codice: *Ex villa Pompeiana MCCCCLXXI. Kal. Octobr.*

XXVIII. pag. 89. Eiuſdem Epigramma cum Libris duo ad Leonardum Aretinum ... varum illuſtrem. Ibid. pag. 187. § LVI.

Codex chartac. Ms. in 4. minor. Sec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 113.

IO. MARIAE VELMATII DE LAVDIBVS ITALIAE.

Cod. LVI. IOannis Mariae Velmatii Bagnacaballenſis de laudibus Italiae Libri quatuor ... ſcholiis ... margini adſcriptis, ad Coſmum Medicem Hetruriae Ducem. Praecedit Tabula argumentorum, quae in ſingulis pertractantur Libris, Elegia ... ad Muſam. Epigramma ad Sponſum, & Epiſtola nuncupatoria ad Coſmum Medicem ſoluta oratione. Tum Index alphabeticus nominum propriorum, quae in opere occurrunt. Epigramma Mariae Cataneae in laudem Velmatii & [illegible] ad illum ... ſola; ac tandem Scriptum diſcipuli ad Lectorem brevissima Praefatio. Liber primus ... *Magna parens virum, Tellus* ... *De tuere*,

Liber ultimus deſ.

Bella gerens, & tandem reſurgere ... *mitas.*

Repetitus ... titulus: *Ioannis* ... *Bagnacaballenſis de laudibus Italiae Liber quartus & ultimus explicit.* ... Vrbes autem nominatae hic ſunt Mediolanum, Parthenope, Florentia, Genua, Mediolanum, Bononia, Venetiae, Caeſena, Bagnacaballum, Roma. ... ſpecimina loco hunc non ſunt ſcholiis poetae notandi ... ſunt hi verſus in Libro I. deſumpti, qui incolunt in Cod. pag. 13.

*Non ego Caſtaliae (a) ... modo Graecum ... *

Mota ſolum Ceres, ... *Lyaeo*

Et quae ſilva parat, ... *tollantur ... urbe*,

Clara domus, nulli ſplendore ..., ... *inclyta* ...

Flammeae gemma ipſa gratis quae includitur auro,

Aliquae aurum gemmae, ... *modo dones*,

Hic a ... aſt Cleopatra, ... *ſola ...*

Forma ... (b) ...

...

...

Omnibus, ... Pallades artes

..., ... *lia ...*

Ma ... Italiae Inclyta ... *mitem*

Felix ... quatuor medio ſcripſi ...

Vtitur ...

Codex chartac. Ms. in 4. Sec. XVI. Conſtat foliis ſcriptis 99.

IO. GEMISTI PROTREPTICON ET PROGNOSTICON.

Cod. LVII. PRotrepticon & Prognoſticon carmina heroica Capitibus ... comprehenſum ad Leonem X. Pont. Max. cum Epigrammate nuncupatorio ad eundem ... Gemiſto ... Graeco. S... Epigramma inc.

Mitteret dant alii gemmas, ſanctiſſime Paſtor

Atque aurum, & ... quod velox unda ...

Deſ.

Quiſquis in antiquis noſtrum ...,

Caput primum inc.

Italiae ſublimis decus, ...

Ac ... generoſae ..., ...

Sancte Pater, magne Laurenti ... *proles*.

Caput ultimum deſ.

Carmine Mariana, vertatque proſpera paucis.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Sec. XVI. ..., forte autographus, cum Medicaeo ſtemmate in principio. Conſtat foliis ſcriptis 68.

FINIS PLVTEI XXXV.

PLV

(a) In margine *Caſtae*.

(b) In marg. ... *Bagnacaballum*.

(c) ... a Georgio Gemiſto Plethone, de quo Leo Allatius in Diatriba de ... Georgiis ... pag. 339. in Vol. X. Bibl. Graec. Fabricii.

PLVTEVS XXXV.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XLI EDITOS II

CODEX I.

LVCANVS.

L. p. 1 M. Annaei Lucani Civilis Belli, sive Pharsaliae Libri X cum glossis interlinearibus, & scholiis ad marginem anonymi. Praecedit p. 1 diversa & recentiori manu exarata Pomponii Infortunati in Poetae vitam [illegible] quae eadem est ac quae occurrit in edit. Rom. an. MCCCCLXIX quam exhibet Codex XXIV huius Plutei. Inde pag. 3 sequuntur Prolegomena & Commentarii auctore Zono de Magnalis Florentino qui si [illegible] pag. 3 b. lin. 3 [illegible] *Lucanum* [illegible] *Zonus de Magnalis* [illegible] *Florentinorum* [illegible] *&c.* (b) Horum initium est: *Ad evidentiam huius libri est notandum, quod dictus Lucanus fuit de Corduba* [illegible] *Romana, qui Romanam* [illegible] *&c.* [illegible] usque ad versum 135 Libri I. [illegible] *& haec sufficiant usque ad illam partem Stat magni nominis umbra.* Poema ipsum incipit p. 11 cui praecedit Epigramma [illegible] Anonymi de Lucano cuius initium *Corduba* [illegible] *&c.* Singulis autem libris argumentum prosaice praemittuntur, & Libri in Capita dividuntur. In fine pag. 138 haec habentur: *M. Annei Lucani Civilis Belli Liber decimus explicit. Altissimo Creatori, qui sine* [illegible] *&c.* [illegible] *Georgium de Castro de Herba* [illegible] *Anno* [illegible] *Octobris* 1407 (b) [illegible]

II pag. 138 Anonymi versus XXXIII de humanae vitae miseria, & incipiunt. Inc.

Heu [illegible] *Pictum.*

Des.

Fraternas populosque simul, pereo atque dolore.

III. pag. 139 Anonymi Epistola ad [illegible] [illegible] *Vale.*

IV. pag. 142 Anonymi Cassinensis seu Compendium Historiae Caesaris Augusti [illegible] *Caesar Augustus* [illegible]

Qui dedit alpha, & ω sit laus & gloria Christo.

Explicit est [illegible] *per me Georgium de Castro de Herba Anno Domini MCCCCIX die XI Iun.* Non [illegible] Modiolanensium [illegible] Burmanni praestantissima editione Lucani cum Commentariis [illegible] Wesselii MDCCXL in 4. [illegible]

Codex membraneus. Ms. in 4. Saec. XV [illegible] [illegible] Constat foliis [illegible]

LVCANVS

Lucani Poetae Cordubensis Pharsaliae Libri X [illegible] Cod. II

(a) [illegible]

(b) [illegible]

(c) [illegible]

(d) [illegible]

in principio reliquorum librorum ſpatium vacuum relictum tam ad majores exhibendas quam ad literam initialem depingendam. In fine legitur: *Antonius Sinibaldus ſcripſit Anno Chriſti MCCCCLXXXI. Florentiae.*

Codex membranac. Ms. in 4. majori Saec. XV. nitidiſſimus, & quo vix alium elegantiorem vidi. Conſtat foliis ſcriptis 115.

LVCANVS.

Cod. III. LUcani Poetae Pharſaliae Libri X.

Codex membranac. Ms. in 4. Saeculi XV cum icone Poetae in principio Medicaeo ſtemmate, aliiſque florum cumulum ac puerorum, variis muſicalis inſtrumenta pulcherrimo ornamento; in pleriſque librorum verſuum marginibus literis exaratis, nec non ſingulorum librorum initialibus egregie illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 166.

LVCANVS.

Cod. IV. LUcani Pharſaliae Libri X. cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis ad marginem uſque ad initium ſeptimi Libri, ut nec non tetraſticho in Poetam, quod eiulu ... vimus.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XV optimo ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 149.

LVCANVS.

Cod. V. LUcani Pharſaliae Libri X cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis ad marginem antiqua manu exaratis.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XIII ſcriptus, in cuius calce ſubſcriptio quondam erat poſſeſſoris, ſed, eraſe delevit; ſuperſunt tantum verba *in Inanie* ... Conſtat foliis ſcriptis 91.

LVCANVS.

Cod. VI. LUcani Pharſaliae Libri quinque priores exceptum cum tetraſticho in Poetam, & uberrimo Commentario ad marginem uſque ad verſum *Felix Roma &c.* prope finem Libri IV Commentarius in tetraſtichum; *Cordubae me genuit &c.* inc. *In principio huius libri intendo quaerere aliqua ... quae multa.* Def. etiam *ut ... ſpeciſicatem demittas.* Commentarius in Poema inc. *Bella per Aemathios &c. Expoſiturus iſtum nobiliſſimum auctorem ... faciam poſſe facere, quod dixit Auguſtus de Lucio Floro breviatore T. Livii.* Deſinit in verbis ... tagulatione ... *Felix Roma &c.*

Codex membranac. Ms. in 8. Saeculi XV ineuntis cum aliquot paginis chartaceis in principio ſcilicet uſque ad p. 11. In ethe p. 72 legitur *VI ... per me Mau re* 1412. Deinde a pag. 73 uſque ad finem alia manu ſuppletus eſt. Conſtat foliis ſcriptis 80.

LVCANVS.

Cod. VII. LUcani Pharſaliae Libri X cum gloſſis interlinearibus & ſcholiis quibuſdam brevibus in margine. Occurrit initio Vita Poetae, quae inc. *Lucanus Civis natione Cordubenſis de regione Hiſpaniae, fuit dictus Lucanus quaſi lucide canens & alia, ut habetur ... &c.* Def. *... eundem eſſe patronum poſſumus.* Vitam ſubſequitur ſummaria Librorum, & tetraſtichon de Lucano, quod tamen in principio Libri ad eum ... eſt alia manu. In fine legitur hexaſtichon in excuſationem Poetae verſibus leoninis. Inc.

Ponamus ... &c.

Def.

Perſa ... &c.

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XIII, a pag. 31 uſque ad pag. 35 incluſive nova manu ſuppletus. Conſtat foliis ſcriptis 83.

LVCANVS.

Cod. VIII. LUcani Pharſaliae Libri X cum gloſſis & ſcholiis quibuſdam brevibus, hexaſticho de Poeta in principio (b) & auctiore Vita, quae inc. *Lucanus iſte, Hiſpanus genere Cordubenſis fuit regione, dignitate vero, & eruditione Romanus.* Def. *aliud civile tantum, aliud pluſquam civile.* Accedit tetraſticho de partibus exercitus, quae nummum maiori antiquaeque ..., & aliud de victus tum ... Theſſaliae profuſorem exhibens. Clauditur Poema hiſce verbis: *Magni Lucani liber explicit feliciter.*

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XIII optime ſervatus & non ... ſingulorum librorum literis initialibus, in cuius fine legitur: *Liber Petri de Medicis Coſmae Filii.* Conſtat foliis ſcriptis 74.

LVCANVS.

Cod. IX. LUcani Pharſaliae Libri X cum gloſſis interlinearibus & ſcholiis ad marginem uſque ad finem Libri V & cum argumentis in ſingulos. Clauditur Codex hiſce verſiculis:

Explicit iſte Liber, quod mirantur ille Poete
Compoſuit Lucanus opus, ...
Caeſaris ...
Pompeiumque ducem, magna ... poſte ...
Dum ... ſervaſſe ... ſed ...

La

(a) Quis aſſeri a Fabulalo ... ſupra pag. 111 in not. 1

Google

Loqui incoeptum ſuo ſeſſione volumen
Iſtem mundus ego ire.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIII. habetur praeter ultimam paginam manu Saeculi XV. recenti ſuppletam, in cuius margine figurae quaedam obſervantur, rudi calamo delineatae. Conſtat foliis ſcriptis 101.

LVCANVS.

Cod. X. LVcani Pharſaliae Libri X. cum gloſſis, & ſcholiis quibuſdam valde raris. In principio legitur: *Ego Aug. Folcuanus emi hunc libellum de Arretio bibliopola ſ. 4. Idibus Martii MCCCCLXXXII. vel MCCCCLXXXI Florentiae; eſt enim Bernardi Bambini.* In calce vero: Ἄγγελον κύριε Διδασκαλὸ ἐ φίλαι.

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XIII. exeuntis. Conſtat foliis ſcriptis 100.

LVCANVS.

Cod. XI. LVcani Pharſaliae Libri X. cum gloſſis, & ſcholiis quibuſdam.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIV. optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 177.

LVCANVS.

Cod. XII. LVcani Pharſaliae Libri X. cum gloſſis, & ſcholiis quibuſdam perquam raris. In fine legitur:

Sum ſcriptor talis, monſtrat mea litera qualis.
Finito libro ſit laus & gloria Chriſto.

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XIII. optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 90.

LVCANVS.

Cod. XIII. LVcani Pharſaliae Libri tantum IX. priores; nonus vero & ipſe imperfectus; deſinit enim in verſu

Quem primum ſuevit tantae vertere leones,

qui eſt verſus 948. Praemittitur tetraſtichon de Poeta, ſcholiaque nonnulla in margine ſunt appoſita, quorum pleraque tamen vetuſtate temporis evanuere. In fine recentior manus quaedam adſcripſit ad Operis argumentum pertinentia.

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XII. *Antonii Petrei* num. 307. Conſtat foliis ſcriptis 87.

LVCANVS.

Cod. XIV. LVcani Pharſaliae Libri X. cum ſcholiis quibuſdam in principio, ac tetraſticho in Poetam. Liber X. eſt imperfectus, & deſinit in verſu 430.

(1) Ex adnotatione legitur illum.

Apteu (1) medlandi ſtrenuere Corſtrm
boreae

Codex chartac. Ms. in 4. majori Saec. XV. in cuius ſuperiori primae paginae margine poſſeſſoris nomen legitur: *Liber presbyteri Laurentii.* Conſtat foliis ſcriptis 126.

LVCANVS.

Cod. XV. LVcani Pharſaliae Libri X. cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis ad marginem vetuſta manu, nec non tetraſticho in Poetam. Ad calcem Libri X. ſubiunguntur ab eadem antiqua manu quatuor verſus cum hoc titulo: *Principium novi Lucani;* verſus vero iſti ſunt:

O quem cura Dei felicem praeviſit ſervat,
Quid tentare iuvat, Dominum ſi palma fatetur?
Impetu ſolus ſignetum crine comitae,
Ceſſit an intuitu ſervetur ab hoſte planeti?

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XII. In quo circa medium duae paginae recentiori manu ſuppletae ſunt. Conſtat foliis ſcriptis 93.

LVCANVS.

Cod. XVI. LVcani Pharſaliae Libri X. cum gloſſis interlinearibus, ſcholiis ad marginem uſque ad initium Libri quinti, & argumentis ſingulorum librorum verſibus hexametris, in fine Codicis exaratis. Ad calcem Poematis legitur: *Explicit Liber Lucani. Scripſi Iohannes de VI. Olſobris Anno Dom. 10 MCCCXIX.* Inferius vero: *Liber Petri Valloris de* ... *numero num. 31.*

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XIV. cuius prima pagina, nova manu ſuppleta eſt. Conſtat foliis ſcriptis 115.

LVCANVS.

Cod. XVII. LVcani Pharſaliae Libri X. cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis ad marginem antiquis, quorum tamen nonnulla aevi diuturnitate evanuerunt. In ore Codicis ſere per totum, manus recentior enarrationes quaſdam in Epiſtolas, & Evangelia exſcripſit; in ultima vero pagina notae grammaticae nonnullae de nominum derivatione & compoſitione leguntur.

Codex membranac. Ms. in 4. minori oblongo Saec. XII. cuius prima pagina, nova manu ſuppleta eſt; in calce vero legitur nomen poſſeſſoris: *Iſte liber eſt mei Oliverii Barpolomei.* Conſtat foliis ſcriptis 98.

LVCANVS.

Cod. XVIII. LVcani Pharſaliae Libri X. cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis ad marginem varia manu. In ultima pagina occurrit

in breve Compendium de rit. Caeſaris, & qui etiam pauca Aſtronomica.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIII optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 107.

LVCANVS,

Cod. XIX. LVcani Pharſaliae Libri X.

Codex membranac. Ms. in 8. Saeculi XV. Conſtat foliis ſcriptis 135.

LVCANVS,

Cod. XX. LVcani Pharſaliae Libri X. cum gloſſis, & ſcholiis quibusdam rarit nec interlinealibus in Poëtam in margine primae paginae recentiori manu adſcripto.

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XIII. optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 96.

LVCANVS.

Cod. XXI. LVcani Pharſaliae Libri X. cum paucis gloſſis. In prima pag. occurrunt I. quaedam pauca de genealogia B. Mariae Virginis, II. Antiphona sanis notis per neumas; III. Fragmentum de tumore belli.

Codex membranaceus Ms. in 8. oblongo Saec. XIII cuius tres ultimae paginae alia manu eleganter ſuppletae ſunt. In eis legitur: *Liber Iohannis Petri de Medicis*. In prima vero ipſius integumento: 1407 num. 63. & inferius: *Liber Georgii Antonii Veſpucci Ku . . . . . nunc vero Bapt. ſive Poggii & am . . . . . .* Conſtat foliis ſcriptis 81.

LVCANVS,

Cod. XXII. LVcani Pharſaliae Libri X. cum gloſſis quibusdam, & ſcholiis copioſis ad marginem, quae deſinunt paullo poſt initium Libri IV (1) & cum interlinealibus in Poëtam, ut in aliis Codicibus. In fine legitur: *Marci Annaei Lucani Cordubenſis poëtae Liber explicit*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. Conſtat foliis ſcriptis 149.

LVCANVS,

Cod. XXIII. LVcani Pharſaliae Libri X. cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis ad marginem, manu aliquanto recentiori, & cum interlinealibus in Poëtam.

Codex membranac. Ms. in 4. maiori Saec. XII ineunte, cuius octo priores paginae manu Saeculi XIII ſuppletae ſunt. In prima eius fac legitur eorum poſſeſſorum, ſcilicet: *Antonii Petri Ottaviani Florentini* num. *XXII.* Conſtat foliis ſcriptis 98.

(1) Perperam Montfauc. etc. tam ſcholiis ad marginem in primo libro.

(2) Lucretii Poema a Poggio Bracciolino . . . ab eius . . . Conſtantienſe in Monte . . . primum in Germaniam repertum ac Florentiam miſſum ad Nicolaum Nicolum, ut . . .

LVCANVS.

Cod. XXIV. LVcani Pharſaliae Libri X. cum Epiſtola nuncupatoria ad Paullum ſecundum Pont. Max. Ioannis Andreae Alerienſis. Enarrationes Pomponii Infortunati in Vitam Poëtae ac tetraſticho in eamdem. In fine hi leguntur verſiculi:

Hoc Conradus opus Suueynheym ordine miro
Arnoldusque ſimul Pannartz una aede colendi
Gente Theutonica, Romae expediere ſodales.
M. CCCC. LXIX.

Haec eſt prima Lucani editio, de qua age Cl. Mattaire Annal. Typogr. Tom. I. Part. I. pag. 283.

Codex chartac. Impreſſus in fol. ut ſupra. Conſtat foliis ſcriptis 209.

LVCRETIVS

Cod. XXV. T. Lucretii Cari de Rerum Natura Libri ſex (2) cum notulis, & correctionibus multis in margine, & in ipſo contextu, manus ſatis doctae. Praecurrit alia manu diſtichon Ovidii de hoc Poëmate, & Euſebii teſtimonium de Lucretio. Notandum, quod ſinguli Libri in Capita dividuntur, quibus tituli rerum, de quibus agitur, ſunt oppoſiti, ut in ſequentibus etiam videre eſt exemplaribus.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus, cum titulo, ac initiali Poëmatis litera aurea, in cuius fine legitur: *Liber Laurentii ac Iuliani Petri Franciſci de Medicis MDXXVI.* Conſtat foliis ſcriptis 149.

LVCRETIVS.

Cod. XXVI. LVcretii de Natura Rerum Libri VI in capita diſtincti, cum ſuis ſummariis. In fine legitur: *T. Lucretii Cari de Rerum Natura Liber VI explicit. Lege feliciter. Amen. Nicolaus Riccius (ſi) ſcripſit.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV nitidiſſimus, cum icone Poëtae in prima Operis litera, ſtemmate gentis Mediceae in primo folio, ac ſingulorum Librorum literis initialibus auro diſtinctis. Conſtat foliis ſcriptis 147.

LVCRETIVS

Cod. XXVII. T. Lucretii Cari de Rerum Natura Libri VI. in capita diſtincti, cum ſuis ſummariis, ut in Codicibus praecedentibus. In fine: *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XV.

Studet in epiſtola Pauli ad Ambroſii Camald. Generalem . . . Cl. . . . Petrus Candidus in . . . . . . Lucanum apud Phil. . . . . Florentiam Lucretium . . .

XV. nitidiſſimus cum litteris initialibus Librorum elegantius illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 160.

LVCRETIVS.

Cod. XXVIII. T. Lucretii Cari de Rerum Natura Libri VI. in Capita diviſi, & cum ſummariis, quae tamen nonnullis in locis deſiderantur, ſpatio vacuo ad ea ſupplenda relicto.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. ornatiſſimus, & elegantiſſimus, cum ſtemmate familiae cuiuſdam in principio, etiam Operis auro, & litteris initialibus ſingularum Librorum miniſce pictis. Conſtat foliis ſcriptis 143.

LVCRETIVS.

Cod. XXIX. T. Lucretii Cari de Rerum Natura Libri VI. in Capita diſtincti, cum ſuis ſummariis, gloſſis, & interlinearibus quibuſdam, manu Angeli Politiani, qui in prima pagina exſcripſit etiam Euſebii teſtimonium de Poeta, dictum Ovidii de poemate, & ceterum eorum auctorum, qui de Lucretio meminerunt. Tum alia manu haec notula ſubiecta legitur: *B. 17. Occidentis. Liber Conventus Sancti Marci de Florentia Ordinis Praed. carcerem habens a pollicis ſollicitius pro libris, quos ſibi ab eodem Conventu commodatus Angelus Politianus amiſit, ſive qui in morte Angeli Politiani amiſſi ſunt*: quae quidem notula repetita eſt etiam in aliam ſequentis paginam.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saeculi XV. Conſtat foliis ſcriptis 161.

LVCRETIVS

Cod. XXX. T. Lucretii Cari de Natura Rerum Libri VI. in Capita diviſi, cum ſummariis, quae tamen in ora paginarum adſcripta aliqua bibliopegi incuria ſemineciſa adparent. Hunc autem Lucretii Codicem fuiſſe propriam manu Nicolai Niccoli monet celeberrimus Mehus in ant. Praefat. ad Ambr. Camald. Epiſt. pag. 1.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saeculi XV. nitidus. Conſtat foliis ſcriptis 169.

LVCRETIVS.

Cod. XXXI. T. Lucretii Cari de Natura Rerum Libri VI. in Capita diviſi, cum ſuis ſummariis, quorum deinde elenchus exhibetur in fine, una cum Ovidii diſticho de hoc poemate.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. optime ſervatus, & cum initialibus Librorum litteris elegantes depictis. In eius primi pagina *Bernardi Varchi* poſſeſſoris nomen legitur. Conſtat folia ſcripta 130.

LVCRETIVS.

T. Lucretii Cari de Natura Rerum Libri VI. in Capita diſtincti, cum earum ſummariis in principio tantum. Occurrunt quoque ad Librum primum notae, & correctiones plurimae, omnes valde doctae: in quibus aliquando citatur *Angelus Politianus ut ſuſpicor*. Cod. XXXII.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saeculi XV. Conſtat foliis ſcriptis 145.

LVDOVICI BIGI EPIGRAMMATA.

Ludovici Bigi Pictorii Ferrarienſis Epigrammatum in Christi vitam Libellus Leoni X. Florentino Summo Pontifici ex ipſa dato Chriſtiani Marini Sfortiae Lauduntis E[illegible] ſalutem dedicatus. Praecurrit primo Epigramma ad Albertum Pium Carpi Dominum quod ſic habet: Cod. XXXIII.

> *Ut quod apud te, Alberte, potes Pictorius atque*
> *Nota ſunt a cunis Calliopeia tibi,*
> *Te rogat, ut pergas Sanctum hunc afferre libellum*
> *Pontifici, & vatem more iuvare tuo.*
> *Saepe Deus ſanctis intercedentibus audit*
> *Vota hominum, & ſolitas largiter iſſe preces.*
> *Ipſe vetat aegri in terris Leo nempe Tonantis;*
> *Accipiat Carmen in modo laude tuo.*

Tum Epiſtola nuncupatoria ad Leonem, quae inc.

> *Edideram nuper, quae noſter Apollo ſecuerat &c.*

Tertio Epigramma ad Olivarium Mariam Sfortiam, cuius initium eſt

> *Si tibi, dum graviter mala in fortuna premebat &c.*

Primum Libelli argumentum de Annunciatione inc.

> *Caeleſtis video plagas ſuperare*

Ultimum de exhalatione animae deſ.

> *Inſenſata docent eſſe potentem*

In fine *Impreſſum Mediolani per Ioannem Angelum Scinzenzeler anno Domini M.CCCCCXIII. die XVII. Decembris.* Meminit huius editionis Maittairius Annal. Typogr. Tom. II. Part. I. pag. 250. ſed nihil de auctore habet Fabricius in Bibl. med. & inf. Lat. Conſula tamen Auguſtinum Superbum *Apparato degli Huomini Illuſtri di Ferrara*. Ferrara MDCXX. 4. pag. 12. ubi varia eiuſdem Opera recenſet.

Codex chartac. impr. in 8. ut ſupra. Conſtat foliis 35.

NALDI DE NALDIS ELEGIAR.

Cod. XXXIV

NAldi de Naldis (1) Florentini Elegiarum Libri III. ad Laurentium Medicem virum clarissimum, cum Proemio, quod ſequens eſt:

Si quis erit, Medices, de me qui forte requirat,
Cur tibi, qui nil hac tutius in urbe vigent;
Cur tibi qui Tuſcis gravius nil exſtat in arvis,
Haec pede iuncta levi carmina dicta petunt,
Hoc ego me monitum dicam ratione, quod iſtam
Saepius expertus, meus et ante fores.
Nam quum quae laſſi placida nos fronte tenebit
Membra velut ſparſim lecta fuiſſe prius,
Haec ſpirare queunt, nuper quae corpus in unum
Legimus, haec eadem nunc placitura tibi;
Non quod & ingenium referat non Maſa ſupremum,
Aut ſapiens vatis carmina noſtra leves,
Sed quum ſumma movet una te clementia mentem,
Dum tu es Medices hoc tibi digna legi,
Quae ſint parvi licet, ambitioſe quaerar tui amoris,
Et teſtimoni quidquid potest ſerventa cadit;
Me tamen invenias vatem leve carmen & iuſſum,
Quae a Virgilio facta canenda forent:
Sarpe tibi occurret quantum pater ipſe legendus,
Sarpe tum patruus, ſaepe legendus avus,
Te quoque, Laurenti, numeris ſpectabis iſtis,
Nomen ne fugiant ſtirpis avita tuae.
In quibus ingenium ſi forte riganti & arcem
Verbaque ſunt falſa inſerviant tua,
Tu tamen, o Medices, ſemper, Medicumque penates
Proſpicies tamen me coluiſſe fide,
Quoniam unus queat me nunc ſuperare virum;
Sic dabit non mihi ſumma teghaea ſides.

Argumenta Elegiarum Libri I haec ſunt.
i. Ad Librum.
ii Ad Laurentium Medicem.
iii Ad Marſilium Ficinum de gravi amoris oppreſſione.
iv Ad Albam.
v Ad eandem.
vi. Invehitur in Cupidinem
vii Ad Americum Corſinum (2).
viii. Ad Laurentium Medicem in Lauram Petrarchae.
ix. Ad Albam.
x. Ad Ugolinum Verinum
xi. Ad incertum amicum
xii Ad Albam
xiii. Ad Ugolinum Verinum.
xiv In Carmen Petrarchae ad Renatum Pallum (3)
xv Ad ſeipſum.
xvi Ad Michaelem Carelem
xvii Ad Petrum Nigrum (4)
xviii Ad Petrum Compagnum (5).
xix. In Carmen Petrarchae ad Ioannem Cavalcantem (6).
xx. Ad Laurentium Strozzam de Marinae ſororis laudibus (7).
xxi Ad ſeipſum.
xxii Ad Muſas.
xxiii. Ad Albam.
xxiv Ad eandem.
xxv Ad Baccium Martellum (8)
xxvi. Eulogium in Albam moriturum.
xxvii Ad Annalenam feminam chriſtianam Carmen in Elegiam ſubſequentem (9).
xxviii. Eulogium in Albertam Albitam moriturum ad Sigiſmundum Stepham eius ſponſum (10)
xxix. Alloquitur ſuam muſam, atque hortatur ut quemadmodum prima dolui, ſic ultima dolorem proſequatur.
xxx. Epitaphium Albertae Albitae (11).
xxxi Aliud in eandem (12).
xxxii. Aliud.
xxxiii Aliud.
xxxiv Aliud.
xxxv Aliud.
xxxvi Aliud
xxxvii Tetraſtichon in eandem
xxxviii Aliud
xxxix. Aliud

Pag. 24 Elegiarum Libri II. Argumenta
i. Proemium
ii Ad Laurentium Medicem
iii Ad Aeneam Pium Pont. Max.
iv Ad Ludovicum Patriarcham
v Ad eundem Ludovicum
vi. Ad Nicolaum Scarampum
vii Oſculum ab Apolline eſurum
viii. Ad eundem Nicolaum.
ix. Contra Saturnum
x. Ad Sigiſmundum Stepham.
xi Ad Bartholomaeum Scalam
xii In Raphaelem Dorum
xiii Ad laurum eadem, quo uxtus eſt die plantatam.

xiv

(1) Confule Iulium Nigrum Iſtoria degl Scrittori Fiorentini pag. 418. cum additionibus Mſſ. Gabriel Salvini Canonici Florentini in Bibliotheca publica Marucell.
(2) Inter Carmina Illuſtr. Poetar. Ital. ut. edit. Flor. Tom. VI pag. 461
(3) Ibid pag. 462.
(4) Ibid.
(5) Ibid pag. 463.
(6) Ibid
(7) Ibid. pag. 464.
(8) Ibid pag. 414
(9) Ibid pag. 416.
(10) Ibid pag. 126.
(11) Ibid pag. 419.
(12) Ibid

Digitized by Google

XIV. Eulogium in Albertum Christophori Landini ſilium.
XV. Ad Laurentium Lippium (1).
XVI. Ad Franciſcum Caſtilionenſem.
XVII. Ad Antonium Tridentinum (2).
XVIII. Ad Vgolinum Verinum.
XIX. Ad Philippum, & Amerigum Corſinos (3).
XX. Ad Petrum Crinitum (4).
XXI. Ad Phoebum.
XXII. Conqueritur de infelicitate ſui natalis (5).
XXIII. Ad Marſilium Ficinum.
XXIV. Ad Porcium Antonii filium (6).
XXV. Ad Franciſcum Tranchedinum de garrulo quodam.
XXVI. Ad Galeatium Sphortiam.
XXVII. Ad Laurentium Gaddium.
XXVIII. Ad Peregrinum Allium.
XXIX. Ad Dominicum Gallectum verſus ſcribere incipientem.
XXX. Ad Amerigum Corſinum Ecloga ſcribere incipientem.
XXXI. Ad Iacobum Anglarienſem de ſcare a patria migrante.
XXXII. Ad Dominicum Boccium Iureconſultum.
XXXIII. Deſcriptio de temporis velocitate.
XXXIV. Carmen in deſidiam.
XXXV. Deſcriptio in Antonium Andream Florentinum.
XXXVI. Ad Gentilem Vrbinatem pro Regno Pathi.
XXXVII. Ad Alexandrum Braccium.
XXXVIII. Ad Marſilium Ficinum de Orpheo in eius cythara picto.
XXXIX. Contra avaros.
XL. Ad Nicodemum Tranchedinum de ſuis & Franciſci Sphortiae, & Coſmi Medicis Patris Patriae laudibus.
XLI. Ad Ioannem Calabriae Regis filium.
XLII. Ad Marſilium Ficinum de Vita Platonis.
XLIII. Ad Borſium Eſtenſem.
XLIV. Ad Herculem Eſtenſem (7).
XLV. Ad Titum Strozzam poëtam inſignem (8).
XLVI. Ad Laurentium Strozzam.
XLVII. Epitaphium in Carolum Marſuppinum vatem nobiliſſimum (9).
XLVIII. Epitaphium in Philippum Antellam Antiſtem Florentinum (10).
XLIX. Epitaphium in Antonium Lucenſem Medicum inſignem (11).
L. Epitaphium in Antonium Baroncium (12).
LI. Epitaphium Poggii viri eruditiſſimi.
LII. Epitaphium Ianuenſii Pandulfini Equitis ſplendidiſſimi.
LIII. Eulogium in Antonium Andream filium ad Alexandrum Braccium eius amiciſſimum.
Pag. 65. Elegiarum Libri III. Argumenta.
I. Prooemium.
II. Ad Petrum Medicen.
III. Ad Laurentium Medicen de ſuis & Coſmi avi, & Petri patris laudibus.
IV. Ad Coſmum Medicen de eius laudibus.
V. Ad eumdem (13).
VI. Ad Ioannem Medicen Coſmi filium.
VII. Eulogium in Ioannem Medicen ad Coſmum patrem (14).
VIII. Votivum Carmen ad Apollinem artis Medicae Deum pro Iuliano Medice graviter aegrotante.
IX. Epitaphium in Laurentium Coſmi Medicis fratrem.
X. Ad Laurentium Medicen Petri filium.
XI. Eulogium in Coſmum Medicen P. P.
XII. Epitaphium in eumdem.
XIII. Aliud in eumdem.
XIV. Aliud in eumdem.
XV. Aliud in eumdem.
XVI. Carmen in Coſmi Medicis P. P. cadaver poſt aliquot annos integrum repertum.
XVII. Ad Petrum Medicen de ſpe in eum concepta.
XVIII. Ad Laurentium Medicen de equeſtri certamine.
XIX. Ad eumdem.
XX. Ad Petrum Medicem.
XXI. Ad Laurentium Medicen.
XXII. Ad eumdem.
XXIII. Ad eumdem.
XXIV. Eulogium Petri Medicis Coſmi P. P. filii.
XXV. Ad Laurentium Medicen.
XXVI. Ad eumdem de Lucretia eius filia.
XXVII. Ad eumdem de legatione ſua ad Pont. Max.
XXVIII. Ad eumdem.
XXIX. Ad eumdem.
XXX. Ad eumdem.
XXXI. Ad eumdem de adventu Eleonorae Regis Apuliae filiae.
XXXII. Ad eumdem.
XXXIII. Ad eumdem.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XV. nitidiſſimus, cum icone Poetae in lġtera initiali, titulis aureis, ac ſtemmate gentis Mediceae. Conſtat foliis ſcriptis 108.

O 2 LAVR.

(1) Ibid. pag. 434.
(2) Ibid.
(3) Ibid.
(4) Ibid.
(5) Ibid. pag. 43.
(6) Ibid. ubi inſcribitur Ad Antonium Porcium.
(7) Ibid. pag. 441.
(8) Ibid. pag. 450.
(9) Ibid.
(10) Ibid. pag. 451.
(11) Ibid.
(12) Ibid.
(13) Ibid. pag. 457.
(14) Ibid. pag. 451. ubi inſcribitur ... Ad Coſmum Medicem

LAVR. VITELLII ARBOREA.

Adde etiam

Pollae Pollaſtrini Arretini, & Alexandri Arguli Marſi Carmina.

Cod. XXXV. I pag. 1 LAurentii Vitellii (a) ad Petrum Medicem Poema heroicum, cui titulus *Arborea*. Praecedit tetraſtichon hexametrum in Salvatorem, & tetraſtichon elegiacum in Arboream, ſubſcriptum die *VIII Kal. Novembris*: conſequitur vero aliud tetraſtichon elegiacum ad Petrum Medicem de Arborea, quae omnia occurrunt inter Carm. Illuſtr. Poet. Ital. cit. edit. Tom. XI a pag. 386 ad pag. 394.

II pag. 11 b. Ad Reverendiſſimum D. D. Io. Card. de Medicis Bonon. ac Romand. Legat. Ioannis Pollae Pollaſtrinae Arretini Carmen de Fluentia Nympha Arni filia converſa in Laurum cum prooemio. Carmen vero ſubſequitur Epigramma, & Ode ad eundem Ioannem de Medicis de reditu Mediceae familiae in patriam, quae omnia habes alias loc. cit. Tom. VI. a pag. 405 ad pag. 413.

III. pag. 23 Alexandri Arguli Marſi Ecloga praevia Epiſtola Dedicatoria ad Reverendiſs. Iul. Cardinalem Medicaeum Bonon. Legatum, quae inc. *Precor ut Tempora Carthaloeus*, *Reverendiſſime Domine*, *patrem habuit perquam benemeritum de Alphonſo Rege qui Neapolitanum regnum primus Aragonum occuparit*, Del. ego quoque Bonon exemplo (*erat enim tum noſtri & ſenatus ac nobis adſiens*) *in hac Ecloga per Phoſphorum*, *quo ſidem nomine omnis eſt filius*, *coſmum*, *ac tum illuſtris veſtrae familiae familiaritas interceſſerit*, *ut ſenſim in memoriam revocarent grati mihi reſponſae & vestrae felicitatis*, *quae perpetuo ſit obſecro*, *alterum aliquem vel aurum ſeriorum ſi promererer*. Collocutores ſunt Lydus, Alinius, Phoſphorus &c.

Mentem dum Cererem, *dum plena bibentia colo Bacchum*

Deſ.

Si nihil ultra tamen iſt, *noſter quoque ſunt terr*.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XVI nitidiſſime, tribus diverſis manibus nitidiſſime exaratus, cum initialibus omnibus, & titulis auratis. Conſtat foliis ſcriptis 34.

LIPPI BRANDOLINI DE LAVDIBVS LAVR. MED.

Cod. XXXVI. I. p. 1 LIppi Brandolini (b) de laudibus Laur. Medicei Libellus verſibus elegis. Praecedunt duo Idyllia Italica lingua vulgo *Sonetti*, quae ita ſe habent

Al Magnifico Lorenzo de' Medici.

Io già di rime, & proſe, e vocale verſi
Sparſe per te, Lorenzo, alcune charte,
E ben ſeguita aveo per ogni parte
Ma del tuo nome el pondo l'aver ſofferſi
Né i nuovi autor, nè quei ch' oggi ſon perſi
Potea mai dir con lor ingegni, & arte,
Quanto elevata t' à Minerva e Marte,
Non tal, ch' per l' altr' ier qui gli occhi aperſi,
Ma tu in tua magnanima clementia
Prend' il mio poco, e quantunche e ſebra
Qual che ancor gravi il porge, e dona
Riſguarda alla mia cieca adoleſcentia,
Che 'n tenebroſa onda piange, e ſcrive
Coſi mem, che per mia luce l' abbandona.

Al medeſimo.

Vedeva mia Virtù, mendica, e ſola,
Senza valore, e ſanza alcun ripoſo,
Errando già con volto doloroſo
Senza tetto pel mondo albergo, e ſtola.
Tu ſol ſi ſtato ſua ſulgente ſtola,
Sua fide albergo, e diſiato ſpoſo,
Magnanimo Lorenzo e generoſo,
A te Virtù ſol lieta corre, e vola
Se' Ceſar, ma di lui aſſai clemente,
Alcibiade ſi, ma non ſebre,
Se' più gentil Marcello, e più avante,
Più ricco Craſſi, e Numa più aſſumente,
E' tutti que' che d' ogn' uom ſi dice,
Ma più ancor, però mia rima tace.

Inde ſequitur ſumma Medicaeum, quod ex ſuis ornamentis undequaque circumdatum, totam paginam implet, cum titulis Libelli aureis litteris expreſſis, praevio Prooemio, cuius initium eſt: *Arbitrabar proſulſſe Laurenti clariſſime*, *ſcripta mea ſaepe rudia & inculta*, *ſuſid um tibi*, *& molliſſimum porui*, *quam alios autem voluptatem*, *aut relaxationem uſi adſuetura*. Del *me ad maiora iam memoriam conſcribenda praeparabo. Vale.* Tandem occurrit Libellus ipſe de laudibus Laurentii Medicis, quem integrum habes inter Carm. Illuſtr. Poet. Ital. cit. edit. Tom. II. a pag. 439 ad pag. 450.

II pag. 26. b. Eiuſdem de Laurentio, & Iuliano fratribus Epigramma. Ibid. pag. 451

III. pag. 27 Eiuſdem de iiſdem fratribus Epigramma. Ibid.

IV pag. 27. b. Eiuſdem de domo Laurentii Epigramma. Ibid.

V. pag. 28. b. Eiuſdem ad Iulianum Laurentii fratrem aliud. Ibid. pag. 452.

VI. pag. 29. Eiuſdem ad Gentilem Urbinatem Epigramma. Ibid.

VII. pag. ead. b Eiuſdem ad Librum ſuum aliud. Ibid. pag. 453.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV ornatiſſimus, & elegantiſſime ſcriptus, cum initialibus pluribuſque Epigrammatum aureis. Conſtat foliis ſcriptis 30.

(a) Nihil de eo apud Niger... & Tabulcam &c.
(b) Vide de eiuſdem autoris ſcriptis adſervatis Mazzuchellium Bibliotheca degli Scrittori Italiani Tom. II. Part IV. pag. 2024. ſeqq. qui & hunc aliaſque multos auctoris Codices in hac Bibliotheca deſideravit, de quibus infra, commemorat.

Google

MARTIALIS EPIGRAMMATA.

Adde etiam

Juvenalis & Perſii Satyras.

Cod. XXXVII I. pag. 1. M. Valerii Martialis Epigrammatum Libri XIV. pravius Libro I. II. VIII. IX. & XII. Præfationibus, ut in edit. ad uſum Ser. Delphini, curante Vinc. Collesſo 4. Epigrammata vero ſingula conferantur cum iisdem in Corpore omnium veterum Poetarum Latinorum Londini MDCCXIII. fol. Tom. II. a pag. 1169. ad pag. 1296. in hiſce diſſerre Codicem ab editione comperimus.

Deſunt primum in Codice ex Epigrammatis de Spectaculis, quæ Libro I. præcedunt, Epigrammata quinque poſtrema, ſcilicet XXIX. XXX. XXXI. XXXII. & XXXIII.

Libri I. deſunt Epigrammata X. & XCVIII. Epigrammatis vero XXIX. deeſt in Codice primum diſtichon.

Libri II. Epigramma XXXIV. in duo dividitur, quorum primum *de Pœto*, ſecundum *de Servorum* inſcribitur.

Libri III. deſunt Epigrammata XV. & XVIII. & XI omnia, quæ in edit. occurrunt inter Epigrammata XCI. & XCIII. quorum loco habetur in Codice Epigramma, diſtichon *ad Caſtilum*, quod inc.

Cantica qui Nili, & qui Gaditana ſuſurrat &c.

Libri IV. deſunt Epigr. a XXV. uſque ad LXVIII. incluſive, ac præterea LXXVII.

Libri V. Epigramma XIX. in duo dividitur, quorum alterum inſcrib. *ad eundem*. Item LXVII vero & LXVIII reſiciuntur ex omnia, quæ decerant ſupra in Libro III. ſcilicet a XIII. uſque ad LXXII incluſive.

Libri VII. Epigrammata L. & LI. coniunguntur in Codice. Epigramma LXIV in duo dividitur. Deſunt primum poſtrema tria, ſcilicet C. CI. & CII.

Libri IX. Epigramma LXV. in duo dividitur, itemque C. quorum alteri titulus eſt *ad Libram*.

Libri X. deeſt Epigr. VIII. ac præterea ob defectum forte Codicis inter pag. 108. & 109. deſiderantur ab Epigrammate LVIII. verſu ſexto uſque ad Epigramma XXIII. Libri XI. incluſive.

Libri XII. Epigr. LX. in duo dividitur, ac deſiderantur LXVIII. C. CI. & CII.

Libri XIII. deeſt diſtichon CVIII.

Libri eadem XIV. deſunt diſticha LXXV. LXV. & LXXX.

II. pag. 147. Juvenalis Satyræ XVI. ſine titulo.

III. pag. 203. Perſii Satyræ VI. item ſine titulo.

Codex membranac. Ms. in Fol. Sæc. XV. elegantiſſimus & ornatiſſimus, cum icone

(1) In edit. *Pallida ne nigras*

Fuerat in principio, ſummate Pontificis Medici, & initialibus non modo Librorum, ſed ſingulorum etiam Epigrammatum notæ, variiſque coloribus artificioſe depictæ. Conſtat foliis ſcriptis 228.

MARTIALIS.

Cod. XXXVIII MArci Valerii Martialis Epigrammatum Libri XIV. Diſcrimina, quæ in hiſce cum exacta editione Londinenſi conferendis deprehendimus, iſta ſunt. Omittuntur primum Epigrammata XXXI. de Spectaculis, quæ Librum primum in edit. præcedunt. Incipit igitur a Libro I. cui præmittitur Poëtæ Epiſtola ad Lectorem.

Huiuſce Libri deeſt in Codice Epigramma III. & in duo dividitur L. quorum ſecundum incipit a verſu *Tepidi natabis &c.* appoſito titulo *ad Lupum*.

In Libro II. inter Epigr. LXXXV. & LXXXVI. inſeritur in Codice diſtichon *ad Ruſum*, quod inc. *Cur longe comam &c.* quod eſt para Epigrammatis LXXXIV. huius Libri.

Libri III. deſiderantur Epigrammata a XXI. uſque ad LXIII incluſive.

Libri IV. deſunt Epigrammata LXXVIII. & XC., ex LXXX. vero & LXXXI unum fit.

Libri V. Epigr. XIX in tria dividitur, ſecundum incipit a verſu *Saturnalitiae &c.* cui titulus *ad Coſſeum*; tertium incipit a verſu *Iamdudum &c.* cui titulus *ad Germanicum*. Epigr. XXXIV in duo dividitur, quorum alterum inſcrib. *ad Hermionem*, & inc. a verſ. *Pallida ne nigras* (1) *horreſcat &c.* In tria dividitur etiam Epigr. XLII. quorum ſecundum inc. a verſ. *Debitor &c.* tertium a verſ. *Diſpenſatorem &c.* illi titulus eſt *de debitore*, huic *de diſpenſatore*. Inter Epigr. LXVII. & LXVIII. redduntur omiſſa ſuperius in Libro III. præter Epigramma XXXI.

Libri VII. deſunt Epigrammata C. CI. & CII.

Libro VIII. præmittitur Epiſtola ad Domitianum.

Libro IX. item præcedit Epiſtola ad Toranium. Epigr. XVII. & XVIII. coniunguntur, itemque XLIV. & XLV., dividitur autem in duo Epigramma LXXXVII. quorum alterum inc. a verſu *Adſpicis Tarpeium &c.* appoſito titulo *de fato*.

Libri X. Epigr. XLIV. in duo dividitur, quorum alterum inc. a verſ. *Præſtiterit &c.* cui titulus *ad Quintum*. Omittuntur autem Epigrammata a XVII. uſque ad XXXII. incluſive, & ab LXXXVII. uſque ad XCI. item incluſive.

Libri XI. Epigramma II. in duo dividitur, quorum alterum inc. a verſ. *Lectores tetrici &c.* cum titulo *de libello ſuo*. Epigramma XL. in tria dividitur, quorum ſecundum inc. a verſu *Quod fatui &c.* cum titulo *ad Fabianum*, tertium a verſu *Abſolvis lepidos &c.* cum titulo *ad Auguſtum*. Deeſt autem Epigr. XCVI.

Li-

Libro XII. praecedit Epiſtola ad Priſcum. Ex hoc Libro deſunt Epigrammata iii. v & pars vi, uſque ad verſum *Maſſa ĉuum ĉro* ... ii praeterea xi. xv xxvi xxii, xcvi iii; lxxviii a, ci & cii Epigr. lx. dividitur in duo, quorum ſecundum inc. a verſu *Nunc pallere &c.* cum titulo *de Sabello*. Item lx. in duo dividitur tetraſticha, quorum ſecundo titulus eſt: *Fons libelli*. In calce vero Libri legitur *Emendavi Torquatus Gennadius*;

Liber XIII inſcribitur *Xenia*,

Libri tandem XIV qui inſcrib. *Apophoreta*, deeſt diſtichon lxv & cxlii. & hoc quoque alterius ſubſcriptione: *Torquatus Gennadius emendavi*.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV, ſed ab antiquiſſimo fortaſſe deſcriptus, ... plus cum initialibus Librorum inverſis ... iis. Conſtat foliis ſcriptis 162.

MARTIALIS.

Cod. XXIX.
M. Valerii Martialis omnia Epigrammaton Libri XVI praeter Praefationes Libri I. II VIII (1) IX & XII ut in Codice XXXVII. Incipit Codex a Libro I Epigrammatum, omiſſo illo de Spectaculis, quam partem Libri XVI ut mox videbimus, poſuerunt.

Libri I Epigrammata ſunt valde confuſa, & multa quae hic deſunt redduntur in ... ipſius in Libro XVI Praeterea inter primum & ſecundum diſtichon Epigrammatis civ ... ferre ſunt Epigrammata ſive multa ad Librum IV pertinentia, ſcilicet a xxv. uſque ad lxix. incluſive, quae deinde omittuntur ſuo loco. In calce hujus libri legitur *Ego Torquatus Gennadius emendavi feliciter*: quae ſubſcriptio in ſequentibus etiam adpoſita eſt uſque ad Librum VII incluſive: in ſubſcriptione vero Libri III additum praeterea eſt: *Conſtantinopoli feliciter ſcripſi*.

Libri II. Epigramma lxxxiv tetraſtichon in duo dividitur diſticha, quorum ſecundo titulus eſt *ad Rufum*.

Libri III deſunt Epigrammata xi. & xii.

Libri IV deeſt Epigramma lxxvii; conjunguntur vero xxx. & xxxi.

Libri V Epigramma ... in tria dividitur, praeter in duo, & xlii. in tria, ut in Codice ſuperiore.

Libri VII Epigramma xxii conjungitur cum ſequenti; Epigr. lxix. in duo dividitur, quorum alterum inc. a verſu *Hunc ſibi &c.* cum titulo *ad Philemon*, deſunt praeterea c. & ci. In hoc Libro amanuenſis errore ... exſcripta fuerunt Epigrammata a x. uſque ad lxii quae novum complectuntur Codicis folia.

Libri IX. Epigr. xxiv. cum ſequenti conjungitur.

Libri XI. Epigr. ix. in duo dividitur, & xx. in tria, ut in Codice ſuperiori,

Libri XII Epigr. lx. in duo dividitur, ut in dicto Codice, ſed ſecundi titulus eſt *de Alauda*. Item ic. in duo tetraſticha dividitur, ut in dicto Codice, ſed dextra ſecundi diverſus habet *ad Marrum*. Deſunt praeterea c. ci & cii.

Libri XIII Epigr. ... in tria dividitur, ſecundum inc. a tertio diſticho, addito titulo *Idem*, tertium a quarto, cui titulus *ad lectorem de Xeniis*.

Libri XIV deeſt diſtichon x.; in pag. vero 148 Codicis repetuntur varia diſticha paginae antecedentis, quod poſtea animadvertens exſcriptor adpoſuit vocem *vacat*.

Libri XV titulus iſte eſt: *M. V. Martialis Ἐπιγραμμάτων* (2) *Liber incipit XV. ſi ſua ſunt*: quae quidem verba *ſi ſua ſunt* non ſine cauſa fuerunt apponita; nam nullum ex iis, quae in hoc libro continentur, inter Martialis Epigrammata reperire potuimus. Primum Epigramma, quod titulo caret, ſequens eſt:

Undique ſuſceptum qui miſcuit utile dulci,
Undique laudatum quo ex omni refert
Quod ſequor a longe cum ludos ferre libam,
Non parum ludos ferre nec prum
Propoſui laudo qui ſem querere altum
Mori corpo aliis, me quoque tempo ſimul.
Rideo invideo, ſpecto invidia cacloanl,
Omni abeſt ut me video ſit alius
Ridere meram alim, ne non deridens alter,
Neque me puſſe videns (ſic) video me.
Invidus invidi videre ne notemur gaudet,
Et ſeculi riſum atque quaecumque capit
Nolo te largam ſuperfluum ... quare
Cauſa & quod ſequens deprecans pariter.

Ultimum cui titulus *In apparatu non omnia eſſe ponenda*, ita habet

Pallia Philus habet, digitos circumligat auro,
Et tamen eſt Philus paupere pauperior.
Sunt Tyriae chlamydes, multae cunctum, ſcrinia,
Et tamen eſt Philus paupere pauperior.
Auro ſunt Philo regale muneſco (ſic) ...
Et tamen eſt Philus paupere pauperior
Eſuriit, atque ſuis gemmis cuſtodias & uſta,
Cyclade veſtitus eſurit atque ſitit.
Pondus adeſſe ſemis pallis menſaſque loquuntur,
Aurea bulla negat pondus adeſſe ſemis.
Ergo miſer ſe ſervum pro pane locabit?
Sed ut ſit ſervus, aurea bulla facit.
Si vero quemquam poſſideo ſimplice voto,
Ut non unius ſerica veſtis abeſt.
Ergo ne pereas ſiat de divite pauper,
Pauper enim fallas, dives eſſe poteſt.

Haec duo Epigrammata duo pro reliquorum ſpecimine protulimus, ut ex hiſce de ipſorum auctore judicium pro ſe quiſque ferre poſſit. Laudo tamen ſtulte, ac ſequentis Libri exhibentur in principio ... vero Latina ſunt.

(1) Praefatio in Librum VIII addita eſt in margine.
(2) Haec vox Ἐπιγραμμάτων graece ſculpta in ...

Libri XVI titulus, tota fuperioris omnino ſimilis eſt. Accedit autem Marcelli Epigrammata de Spaſtaulis, ubi notandum Epigr. viii. contingi cum ix. ex prima tantum ſecunda quatuor poſtrema. Inter xxvi. & xxvii. inſunt habentur quaedam Epigrammata ad alios Libros ſpectantia, unicum xxiii. uſque ad xx incluſive, ex praeterea xxvii. quae ſunt ex Libro I., Epigramma iii Libri III, xx Libri IV, & xxii Libri X.

Codex chartac. Ms. in 4. min. Saec. XV in cuius calce legitur: *Liber ser (1) Auguſtini Leſpareti ac Georgii Antonii eius fratrum*. Conſtat foliis ſcriptis 141.

NICOLAI BONAIUTI FLOR. SANCTA IERUSALEM.

Cod. XL. Nicolai Michaelis Bonaiuti Florentini de Sancta Ieruſalem Libri XVI carmina heroico, quorum ſinguli in plures Cantus diſtinguuntur. Libri L. 1. a.

O Pater Omnipotens noſter, qui ſidera condis,
Et poſtea inde modo coeleſti in arce
Sanctificetur ubique tuum venerabile Nomen.

Ultimus deſ

Sed liceat nobis iis ſolamine claro
Ieruſalem Sanctae iterum cantare Tonantis,
Quod celſus Deus animo precare repletus
Det unſi populo qui Chriſti nomine adorat.

Initio Libri primi haec de ſe auctor praefatur

Praeterea dicat animum poſt nobilis actus
Ad venerandam Ieruſalem ſub parte ſuperna,
Quam varius metris cupio cantare ſecundo.
Si quisque non dignus videor, quod carmine ſacro
Tam laeta nobis laudandam deſcribere pergam,
Quod multis quondam vicus mea cura replevit
Me rigide ſtrenuis Veneris domando libido
Iam venit menſe novum ambitione coactus,
Me ſimulat feſtus subito divine rogat
Mulieres erat factis & mea cuida monendo
Spes tamen niſi hae noſtra ſub peſtore dixit,
Quod mea animus aliquo ſub tempore vota,
Nec mala das illis, qui damna merentur Averne,
Sed tradas bona confeſſis tua dona volens,
Qui veniam poſcunt rogitare ardore fideli;
Si tormentum dares nobis ut haberes honeſte,
Nemo ſuas ſanctis caelorum ſede valeret.
Ergo iterum longe quondam ſub tempore curam

Per inferna poſitam pruritare videndo
Confuſum, ventus, precor, ad meliora tuendum,
Poſſalo ut vacuum domus modulamine verſum.

Pag. 176 *b.* accedit in Simeoale autem invehitur & multis curiae. In Cap. VII Libri XVI circa finem translationis expeditiones ſub V Inno II (1) animum moram, ut de fortaſſe quis arguat ſaeculo XI exeunte poetam vixiſſe, ita enim ſcribit pag. 238.

Proh pudor heroum, qui Chriſti nomen honorant!
Eloquor, an ſileam lingua d Enent noſtra
Dedecus ipſorum nevum in regionibus orbis,
Sub valde Mauros uſcant noſtra ſepulcrum
Cingit ? ſic ipſum pigro cum corde relinquunt,
Et malis fierem Domini volvere ſurgunt,
Etch ſuae Sanctus calamo rotare ſub urem,
Post ſicem Summum rotale de ſede Quirinum
Quod faciens reſtat, ut prava mente negare
Dulciſſimam fidei, pura de Virgine natum.
Tum precor ut ſinguli placeres de corde ſugam
Hoc vicinum tantum ſupere de ſarte neguimur
Ne vos deludat falſo cum tegmine thronus
Ne vos decipiat regum de ſurgente quidam
Pro cauſſa retinende tuum regnum locatum
Poſtorem fidei uno & ſaſſa habeamus
Ne teneri vaſtat omni ambitum Egenum
Cur ſurſum capiat viros demeri propagari
Oſſiam ſedis ſimul & faſtigia templi
De tribuat vota rigida iam forte noverit

In fine numerus verſuum adnotatur ſic: *Ioes 13178* inde adjicitur *Sanctae Ieruſalem Liber ſidecimus explicit*.

Eſt vaAus Compendium Hiſtoriarum veteris ac novi Teſtamenti nec non rationum ad ſua uſque tempora ; ita tamen progrediuntur auctor, ut pro numerari hiſtoricum, mox moralitatem quamdam proponit. De eo loquitur Cl. Mazzuchellius *Biblioteca degli Scrittori d'Italia* Vol. II. Part. IV pag. 2312 qui etiam ex XII tantum Libros hoc Poema fuiſſe ab auctore diviſum perperam affirmat, Codicemque nuncupatit, qui in Florentina Bibliotheca delitescunt.

Codex membranaceus Ms. in 4. maior Saec. XIV optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 238.

(1) Male legit Montfauc. *Pr Auguſtinum Ser Auguſti*

(1) Urbanus II Pont. Max Gallum perrexit, & in Arvernis apud Claromontem, ſtatuit Catholicorum Epiſcoporum, qui ex Gallia, Germania, & Hiſpania convenerant Concilium anno 1095. menſe Novembri habuit, in quo memorabilem illam traductionem expeditionem ſuaſit.

NICODEMI MANTUANI EPIGRAMMATA.

Cod. XLI

NIcodemi Folengi Mantuani, Muſarum cultoris Epigrammaton Liber. Ipſorum argumenta, ſive tituli ſunt:

Epigrammata i ii iii & iv ſunt ad Laurentium Medicem & exſtant inter Carmina Illuſt. Poet. Ital. ut ubi. Tom IV pag. 419. & ſeq.

v Ad Librum. Ibid pag. 420.
vi Ad Divum Laurentium Medicem.
vii Ad eumdem. Ibid pag. 421.
viii Ad eumdem. Ibid.
ix. Ad Serenam.
x. xi xii & xiii Ad eamdem. Ibid
xiv Ad Librum. Ibid
xv Ad Flavium Folengum
xvi Ad Serenam
xvii Ad eamdem
xviii Ad Aulum Panniculum.
xix. Ad Serenam
xx. Ad eamdem.
xxi. Ad Aulum Panniculum
xxii. In Chreſtum patycum
xxiii. Ad Divum Laur. Medicem,
xxiv Ad Serenam
xxv Ad Aulum Panniculum
xxvi De Serena. Ibid
xxvii De eadem
xxviii De Ermo & Matthaea androgynis.
xxix Ad Serenam. Ibid pag. 421.
xxx. Ad Flavium Folengum
xxxi Ad Serenam
xxxii. Ad Flavium Folengum. Ibid
xxxiii Ad Serenam
xxxiv Ad Flavium Folengum.
xxxv De Serena
xxxvi Ad Marſilium Vicecomitem. Ibid
xxxvii. De Scardua barbaro. Ibid.
xxxviii De Tono ruſtico. Ibid pag. 423.
xxxix. Ad Maximum Pertinacem. Ibid.
xl. Ad Iulium Florianum. Ibid.
xli. De Nigri vinoſi. Ibid.
xlii. Ad Marſilium Vicecomitem,
xliii Ad Chreſtum patycum
xliv De Alcinoo Sallettra
xlv De Lyco ſervo. Ibid
xlvi De Luchino paupere. Ibid.
xlvii Ad Aſylan
xlviii. De Scardua barbaro.
xlix De Hieronymo Manfredo Mathematico.
l. De Lyco ſervo. Ibid. pag. 424.
li. Ad Serenam
lii. Ad Galaſſium Fabam
liii Ad Fauſtum Lupum
liv Ad Serenam
lv. Ad Aulum Panniculum.
lvi. Ad eamdem.
lvii. De Franchino.
lviii. Ad Serenam.
lix. Ad Antonium Peleum. Ibid.
lx. Epitaphium Malateſtae Florentini. Ibid.
lxi. Ad Fauſtum Lupum.
lxii. De Nigro. Ibid pag. 425.
lxiii. Ad Divum Laurentium Medicem. Ibid
lxiv Ad Flavium Folengum. Ibid
lxv De Brotheo
lxvi De Nigro. Ibid
lxvii De Serena. Ibid
lxviii Ad eamdem. Ibid. pag. 426.
lxix De Scutello
lxx. De Matthaea & Ermo androgynis.
lxxi Ad Flavium Folengum. Ibid
lxxii De Brotheo.
lxxiii. Ad Serenam.
lxxiv Ad ſervos
lxxv Ad Serenam.
lxxvi. De Thautonico aegrotante. Ibid
lxxvii. Ad Aulum Panniculum.
lxxviii. Ad Signorum ſectum
lxxix Ad Aulum Panniculum
lxxx. Ad Ladram. Ibid
lxxxi. Ad Divum Laurentium Medicem.
lxxxii. Ad Flavium Folengum.
lxxxiii De Aulo.
lxxxiv De Nigro. Ibid pag. 427.
lxxxv Ad Claram. Ibid
lxxxvi De Scutelli
lxxxvii Ad Marſilium Vicecomitem. Ibid.
lxxxviii. Ad Lauram.
lxxxix. De Zenone Presbytero.
xc. De abſolutione Presbyteri.
xci Ad Flavium Folengum. Ibid.
xcii Ad Claram. Ibid
xciii. De Nigro. Ibid
xciv Ad Librum. Ibid
xcv Ad Bernardinum Mirmicam
xcvi In Ioannem Franciſcum Hippolytum Piſauri Locumtenentem. Ibid. pag. 428.
xcvii Ad Nigrum. Ibid.
xcviii. Effigies Vaſtalae Falerenſis. Ibidem.
xcix. Effigies Columbae Veronenſis. Ibid. pag. 429.
c Frons laurea ſuper pluteo poſita. Ibid
ci. Epitaphium Sertorii Paleſtrae
cii Ad Paullum Rambaldonem. Ibid.
ciii In Muſicum
civ Ad Aulum Panniculum
cv Ad Lionem Sfortiam
cvi. Ad Marſilium Vicecomitem. Ibid.
cvii. Ad Ladanem Franchum. Ibid pag. 430.

cviii.

Google

cvm. Ad Bartholomaeum Gatellem. etc. Sine titulo & alia manu, forassis ipsius auctoris, exaratum. Ibid.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV nitidissime exaratus. Constat foliis scriptis 18.

MARTIANI CAPELLAE SATYRAE.

Cod. XLII. MArtiani Minei Felicis Capellae de Nuptiis Philologiae Libri II. ut in edit. Lugdun. sumptibus Io. Antonii Huguetan MDCLVIII. in 8. a pag. 1. usque ad pag. 59.

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XIII ineuntis, minuto charactere exaratus, & optime servatus. Constat foliis scriptis 24.

LAVR. MED. ELEGIA.

Sive

Carmina diversorum ad Leonem X.

Cod. XLIII. I. pag. 1. HIeronymi Magistri Francisci de Galeatiis de Villafranca Elegiae duae ad Leonem X. Pont. Max. de eius creatione in Pontificem. Prima nomine Laurentii Medicis inscribitur, & inc.

Ante thalamos & Cyrrae templa relinquam,
Sancti Pater, Mater Virginis ipsa manum.

Des.

Defeq... & laetus, post alterum sit Leonem
Laurenti, terras aeruera & astra Deum.

Deinde ita se auctor subscribit:

Rest valeat Sanctitas Tua dignissima. Mar Pont & innata prisiora consuetudine tibi prospera contemplatio (haec longe posse) benedicere digneris. Lucae in Nonis Octob. M. D. XIII.

E. SS. PP. L.

Servus Hieronymus
Magistri Franc. de Galeatiis
de Villafranca.

Altera pag. 5. ad eumdem SS. Pont. L. de eius admirabili creatione incipit ab Ode Sapphica, quae quinque Strophis constat, & inc.

Dulce me curis gravibus levamen,
Sidus in diris scopulis serenum,
Numen in terris validumque praesens,
Casta Thalia &c.

Elegia vero inc.

Concideras nuper trepidis quae bella subirent
Nixo, super superos percus pandit iter.

Des.

Haec ubi Musa dedit, resonarunt undique silvae
Salve ... vale, spes, decus, alme Leo.

E. SS. P. L.

Servus idem
Hieronymus Galeatius
de Villafranca.

II. pag. 9. Nihil Nihilu Carmina (seu potius lingua) ad Sanctiss. D. nostrum Leonem X. Pont. Max. Extat inter Carmina Illustr. Poetar. Italor. cit. edit. Tom. VI. a pag. 442. ad pag. 451.

III. pag. 19. Io. Francisci Philomusi Pisaurensis Silva & exsultatio in creatione Pont. Max. Leonis Decimi. Ibid. Tom. VII. a pag. 170 ad pag. 178.

IV. pag. 16. A. Lucii Parmensis Genesii Leonis X. Bibliothecarii (a) Epigrammata octo in eumdem Pontificem. Ibid. Tom. V. a pag. 480. ad pag. 483.

Codex membranac. Ms. in 4. recenti Saec. XVI. ineuntis, quatuor diversis manibus exaratus, nitidissimus & ornatissimus, cum stemmate Pontificis duobus in locis, ac literis initialibus eleganter illuminatis. Constat foliis scriptis 29.

FINIS PLVTEI XXXV.

(a) Ita enim se subscribit in calce pag. 29. & 29.

PLVTEVS XXXVI.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XLIX.

CODEX I.

OVIDII METAMORPHOSES,

Additi

Faſtorum Libri VI.

I. pag. 1. P. Ovidii Naſonis Metamorphoſeon Libri XV. ut in Corpore omnium Poet. Latin. edit. Londin. edit. Tom. I. a pag. 605 ad pag. 677. Adſunt in margine notae quaedam, & ſummaria rubrica exarata, nec non argumenta ſingulis ferme Libris praeſunt.

II. pag. 170. Eiuſdem de Faſtis ad Germanicum Libri VI. ut ibid. a pag. 677 ad pag. 707. In fine haec rubris litteris adnotata ſunt. *Finis VI. Faſtorum Liber. Imperfectum hoc opus Poeta reliquit. ſcripſit autem hos ſex libros antequam in exſilium mitteretur.* Heic quoque notulae, & ſummaria leguntur in margine.

Codex membranac. Ms. in folio minori Saec. XV. nitidiſſimus, & ornatus, cum titulo aureo, flammaeque poſſiſſima & eleganti pictura, quae totum ferme primam pagellae marginem ambit. Singulae autem Librorum initiales litterae auro depictae ſunt. In principio Metamorphoſeon legitur: *Comm. Faſti N. H.* (ſcilicet *Nicolaus Heinſius*) *amtoh. & Metamorphoſ. Codex undecimus y* (a). Conſtat foliis ſcriptis 240.

OVIDIVS DE ARTE AMANDI.

Additi etiam

Eiuſdem alia Carmina.

Cod. II. I. pag. 1. P. Ovidii Naſonis de Artibus amandi Libri III. ut in cit. Tom. a pag. 577 ad pag. 591.

II. pag. 34. Eiuſdem de remedio Amoris Libri II. Ibid. a pag. 591 ad 596. ubi unus tantum Liber eſt. In Codice autem verſus 397 qui inc. *Haſtenus invidiae reſpondimus: ære* Libri ſecundi initium facit.

III. pag. 46. Eiuſdem Heroidum Liber, ſeu Epiſtolae XXI. Ibid. a pag. 537 ad pag. 561. ubi notandum in Epiſtola VIII. deeſſe in Codice primum diſtichon. Epiſtolam XV. in fronte inſcriptam eſſe, & Epiſtolam pariter deeſſe in verſu:

Vir mihi non iſto more legendus eras.

IV. pag. 100. Eiuſdem de ſine titulo Liber (*ſic*), ſeu potius Amorum Libri III. Ibid. a pag. 561 ad pag. 577. ubi notandum primos quatuor verſus, qui in editione ſejuncti ſunt, in Codice coniungi cum Elegia I. & Elegiam V. Libri III. inter V. & VI. Libri II. eſſe capitulum.

V. pag. 136. Eiuſdem de Triſtibus Libri V. Ibid. a pag. 707 ad pag. 729. Haec in eadem Libri III. Elegia VII. VIII. & IX. in unam coniunguntur, itemque XI. & XII.; itidem quae coniungitur in Elegia V. & VI. Libri IV. ac VII. & VIII. contra vero Elegiam II. Libri V. in duas dividi, praemiſſo primae titulo *ad uxorem*, & ſecundae *ad Cenſorem*. In fine rubris litteris legitur: *Sciendum eſt Ovidium hoc opus de Triſtibus eiuſd diſtinxiſſe antequam de Ponto ederet, ut idem in primo de Ponto oſtendit, dicens:*

Invenies quamvis non eſt miſerabilis index etc.

Siquidem in hoc libro de Triſt. non nominat ad quem ſcribit. Et ipſi in ſecundo de Ponto hoc idem adſeverat his verbis: Ipſe ego quod fit eſt etc.

VI. pag. 187. Eiuſdem de Ponto Liber. Ibid. a pag. 739. ad p. 749. Libri autem IV. in editione, in unum ſunt in Codice redacti.

VII. pag. 232. Eiuſdem in Ibim. Ibid. a pag. 750. ad pag. 754.

(a) Omnes ferme Ovidianos huius Bibliothecae Codices contulit Nic. Heinſius, ut in eius epigraphe dicitur poteſt, ut editionem Operum Ovidii cum notis variorum Lugduni Batavorum per Petrum Leffen Anno MDCCXXVII Tomis III. 8. adornaret.

Digitized by Google

VIII. pag. 241. Euſdem conſolatio ad Liviam Auguſtam de morte Druſi Neronis filii eius qui in Germania morbo periit. Ibid. a pag. 598. ad pag. 601.

IX. pag. 248. Euſdem Nux. Ibid. pag. 601.

X. pag. 250. a Euſdem de medicamine faciei Libellus. Ibid. pag. 596.

XI. pag. 252. Euſdem Pulex. Reiicitur in nupreis editionibus, ſed legitur in calce Editionis A. MDCV. E.

XII. pag. ead. b. Euſdem Philomela. Ibid.

XIII. pag. 254. Euſdem Vita, auctore Anonymo. Inc. Publius Ovidius Naſo in Pelignis Sulmo patre, ſemita Equeſtri oriundus. Deſ.

Quantum Virgilius nobile debet opus.

Codex membranac. Ms. in folio minori Saec. XV. elegantiſſimus, ab eodem tempore etiam ſupercilium debitum diligenter exaratus, cum titulo aureo, ſummate præſtantis, notulis ac ſummariis in margine, & a Nicolao Heinſio conlatus. Conſtat foliis ſcriptis 255.

OVIDII METAMORPH.

Cod. III. P. Ovidii Naſonis Sulmonenſis Poëtae clariſſimi Metamorphoſeon Liber XV. cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis quibuſdam ad marginem auctore anonymo. In fine haec rubrica exarati ſunt:

Bis ſex milleno verſus in Codice ſcripto
Sex ter quinque minus continet Ovidius.

Finis quintadecimus & ultimus Liber Publii Ovidii Naſonis Sulmonenſis Poetae ſtrenuiſſimi Metamorphoſeos. Anno Domini mill. CCCC. ... die 1. Auguſti.

Codex chartac. Ms. in folio minori Saec. XV. interdum optime ſervatus, a Nicolao Heinſio conlatus, & diſignatus litera A. Conſtat foliis ſcriptis 115.

OVIDII METAMORPH.

Cod. IV. P. Ovidii Naſonis Metamorphoſeon Liber XV. In fine legitur hexaſtichon deſumptum ex Elegia VI. Libri I. Triſtium, quod inc.

Orba parente ſuo quicumque volumina cernis &c.

Tum ſcriptoris nomen ita expreſſum:

Finito libro ſit laus & gloria Chriſto.
Salvetur ſcriptor Cabaline nomine dictus.

Inde manu Saeculi XIV. inſertis verſicula XX. elegantia excerpta ex Elegia VII. Libri I. Triſtium, quorum primus eſt *Haec ego diſcedens &c.* Ac tandem diſtichon illud de numero verſuum Metamorphoſeon, quod in Cod. ſuperiore retulimus.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XIII. a Nic. Heinſio conlatus & deſignatus litera F, in quo, craſſa antiqua ſcriptura, ut ra ſuperinducta eſt. Conſtat foliis ſcriptis 250.

OVIDII METAMORPH.

Cod. V. OVidii Metamorphoſeon Libri XV. cum gloſſis interlinearibus & ſcholiis ad marginem. In fine poſt diſtichon de numero verſuum alibi relatum, aliud habetur, elementa:

Hic corpus ſitum Romanus carmine vatis,
Qui ſtudio motus, corpore dum viguit.

Tum Dantis Aligherii Epitaphium, quod inc. *Iura Monarchiae, Superos, Phlegetonta, lacuſque &c.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIII. optime ſervatus, a Nic. Heinſio conlatus, & deſignatus litera R. Conſtat foliis ſcriptis 213.

OVIDII METAMORPH.

Cod. VI. OVidii Metamorphoſeon Libri XV. cum gloſſis interlinearibus, notis ad marginem alia ſed ſatique mira, & diſticho in fine de numero verſuum ut alibi.

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saec. XIV. ineunte optime ſervatus, & a Nic. Heinſio conlatus, & deſignatus litera T. Conſtat foliis ſcriptis 194.

OVIDII METAMORPH.

Cod. VII. OVidii Metamorphoſeon Libri XV. cum indice transformationum & rerum notabilium in principio. Nicolaus Heinſius tantum haec adnotavit: *Codicem hunc ſem dabis paſſim conſulas, habet autem lectiones multas bonas, ut ſuſpicari merentur cum vulgatis conferri, & inde ad calcem. Contuli enim N. H.* deſignavit autem hunc litera Φ.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. optime exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 195.

OVIDII METAMORPH.

Cod. VIII. OVidii Metamorphoſeon Liber XV. cum gloſſis interlinearibus, ſcholiis, & ſummariis ad marginem. In principio manu antiqua deſcripti ſunt 2. Notabilia quaedam, quae in hiſce libris occurrunt, uſque ad totum X. Librum. II. Octo ſpecies ſtructurae carminis. III. Definitio ſiver figura, & quatuor cauſſarum. IV. Nomina de Ovidio, eius nominis nec non vitis Metamorphoſeos etymologia, & transformationis triplex diviſio.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XIV. a Nicolao Heinſio conlatus & litera V notatus. Conſtat foliis ſcriptis 220.

OVIDII METAMORPH.

Cod. IX. OVidii Metamorphoſeon Libri XV. cum gloſſis quibuſdam in primis quatuor

libris. In fine legitur: *Hic liber eſt mei* . . . *Nicholai* (1) *Petri de Redd* . . . (x) *& expletus eum hodie die Veneris menſis Octobris 19 hora vigeſima prima MCCCCLIII.*

Codex chartac. Ms. in 4. oblongo Saec. XIV optime exaratus, & a Nic. Heinſio collatus. Conſtat foliis ſcriptis 191.

OVIDII METAMORPH.

Cod. X

OVidii Metamorphoſeon Libri XV cum hexaſticho Ovidii in principio ſuper hoc Opere, ut ſupra in Cod. IV. Adſunt etiam gloſſae interlineares, & ſcholia ad marginem diverſa manu.

Codex membranaceus Ms. in 8. oblongo Saec. XIII. exeuntis, cujus octo primi folia & ultimum nova manu ſuppleta fuere, a Nicolao Heinſio collatus. Conſtat foliis ſcriptis 128.

OVIDII METAMORPH.

Cod. XI

OVidii Metamorphoſeon Libri XV cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis ad marginem varia manu, & cum diſtichis in fine de numero verſuum hujus Poëmatis, ut et libri. Adduntur etiam diſtichi . . . i. de Theude, ii. Aenigmatum, iii. De Anno Incarnationis Dominicae, iv. item . . . ognaticum, v. Monoſtichon de Matheſi, cum nonnullis notabilibus fere deletis.

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XIII. a Nic. Heinſio collatus, & diſtinctus litera L. Conſtat foliis ſcriptis 113.

OVIDII METAMORPH.

Cod. XII.

OVidii Metamorphoſeon Liber XII. cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis ad marginem varia manu. Deſinit autem Liber XII. in verſu 298. Prima & ultima pagina cera fere conſumpta eſt. In ultima vero legitur litteris tamen fere deletis, nomen *Angeli Politiani*, cujus etiam aliquae marginales notulae eſſe videntur.

Codex membranac. Ms. in 4. oblongo Saec. XI. a Nic. Heinſio collatus, & littera H denotatur. Conſtat foliis ſcriptis 72.

OVIDII METAMORPH.

Cod. XIII

OVidii Metamorphoſeon Libri XV, cum notulis quibuſdam in principio, & ſummariis in margine, cum tetraſticho ſcripto in fine, cujus primum diſtichon ita habet:

Vatis Peligni traduntur carmina fine,
Qui ſtudio vivit, dum ſibi vita fuit,

alterum eſt diſtichon de numero verſuum Poëmatis, ut alibi, nec non cum Tabula Hiſtoriarum Metamorphoſeon, ſecundum literas alphabeti digeſta, quae tamen ſub finem aliqua manu exarata eſt, & ubi erat fortaſſe nomen poſſeſſoris rubricis notatum, ſed poſtea eraſum.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XIV. exaratus, binis columnis exaratus, & a Nic. Heinſio qui hunc contulit, deſignatur litera Z *duodecima*. Conſtat foliis ſcriptis 48.

OVIDII METAMORPH.

Cod. XIV.

OVidii Metamorphoſeon Libri XV cum ſcholiis & gloſſis quibuſdam perquam raris. In fine: *Hic Liber eſt mei* . . . reliqua expuncta prorſus ſunt. *Finito libro referamus (ſic) gratia Chriſto.* In prima & ultima pagina, quae vacuae ſupererant, adſcriptae ſunt manu Saeculi XV. ſententiae quaedam morales, ex variis auctoribus depromptae.

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XII. exeuntis, a Nicolao Heinſio collatus, & notatus littera K. Conſtat foliis ſcriptis 115.

OVIDII METAMORPH.

Cod. XV.

PUblii Ovidii Naſonis Metamorphoſeon Libri XV, quorum ſinguli in varias ſectiones ſunt diviſi, appoſitis titulis majori, & rubro charactere exaratis. In fine minutioribus item ac rubris litteris eſt additum: *Publii Ovidii Naſonis Liber quindecimus & ultimus explicit ſcriptus autem fuit per me Gherardum Iohannis del Ciriagio Civem & Notarium Florentinum pro Iohanne Coſmae de Medicis opulentiſſ. Cive Florentino de anno Domini M CCCC LVI. de menſe Iunii, tempore ſanctiſſ. in Chriſto Patris & Domini Domini Kaliſti D. N. Papae III. Laus Deo.* In prima autem pagina, quae vacua ſupererat, haec Nicolaus Heinſius adnotavit: *Hic Codex eſt deſcriptus ex veteri quo Ms. qui ad S. Marci extat.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. optimus & elegantiſſimus, cum Mediceo ſtemmate in principio, & initialibus librorum litteris, auroque illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 192.

OVIDII METAMORPH.

Cod. XVI

OVidii Metamorphoſeon Libri XV. cum gloſſis interlinearibus, ſcholiis uberioribus ad marginem, ac correctionibus, ex ſtore Domino Humphredo Angeli de S. Geminiano Priore Canonicae Caſtri Veteris. In fine legitur:

Finito libro referamus grates Chriſto:
Manus Zenonis ſalvetur omnibus horis.
Tres digiti ſcribunt, caetera membra languent.

Tum

(1) Hunc vero Nicolai nomen ex . . . collatum, qui et primi ſcriptoris, alibi ſuperductum.

(x) In hac lacuna, ubi duo nomina erant eraſa, videtur legi poſſe nomen *Dominici de Benechis*.

Tum diſtichon de numero verſuum poëmatis ut alibi. In margine vero haec notula adſcribitur: *Et ſic liber iſte explent gloſare atque corrigi a me Domino Honofrio Angelo de Sancto Geminiano eiſdem die xi menſis Septembris anno Domini milleſimo trecenteſimo nonageſimo octavo, exiſtendo tunc quaſi vigeſimum, & diem domum Chriſto ſit laus. Amen. Item MCCCCIII. die ſabbati XI Aug.* Coll. Inde ſequuntur Capitula Librorum Metamorphoſeon, & in fine alia haec rubrica adſcribuntur: *Explicivnt Capitula Ovidii Metamorphoſeos, dicitur a motu quod de, & moreos (ſic) quod eſt mutatio, & ufore, quod eſt ſibi (1) a me Domino Honofrio Angelo de Sancto Geminiano Priore Canonicae Caſtri Vetere. Deo gratias referimus Cuius poſſeſſio liber eſt mi ſpeller Honofrium ſupradicti Amen.*

Codex membranac. Ms in 4. Sec. XIV integris, optime ſervatus & a Nic Heinſio conſultus & deſignatus literis Q. Quoniam Conſtat foliis ſcriptis 201.

OVIDII METAMORPH.

Cod. XVII

OVidii Metamorphoſeon Libri XV. cum ſcholiis quibuſdam in principio, & gloſſis interlinearibus. In fine occurrunt: i. Prooemium ſummae materiae Ovidii Metamorphoſeos duodecim verſibus, quod inc.

In Metamorphoſibus terquinis Naſo libellis &c.

ii De opere conſummatione aſſio gratiarum verſibus item duobus. Inc.

Iam declinatis ſtylus, hanc amore ipſe rimatur &c.

iii. Prooemia, ſive argumenta in quindecim hujus Poëmatis libros, duodecaſticho ſingula comprehenſa. Primum inc.

In primo quod mundi rudis fuit, aut chaos illum &c.

Vicenum dic.

Punitaſſe parem nullis obvarere vaſſa.

iv. Excuſatio auctoris hexaſticho expreſſa, ut in Cod. IV. item Plures. v Diſtichon de numero verſuum totius Operis, ut aſſolet. Denique in argumento Codicis manu Saec. XV. additum eſt Carmen Italicum, vulgo Sonetto Morale [illegible], quod ita ſe habet:

Amico mio ſe leale & coſtumato,
Favella poco & ſia vago di udire,
Coſa che oda, e veggia non ridire,
Et non riſpondere ſe non ſe chiamato.
Uſa la lealtà in ogni lato,
Et non maggior l'ingegno d'abbidire,
Et ſempre ti diletta di ſervire
Se dalla gente vogli eſſere amato.
Nè di ſuperchio non mangiar, nè bere,
D'aver dell' acqua col vin ſia contento,
Non avere a ſchifo l'altrui correggimento (ſic)
L'onore ch'è ſavio ſi vuol caro tenere,
E il ſuo amonire, a il ſuo gaſtigamento,
Et ſopra tutte coſe abbi in diſio
Sempre d'amare, & di temere Iddio.

Codex chartac. Ms in 4. Sec. XV integris, optime ſervatus, ſi primam paginam excipias, nonnullis in locis mutilatam, a Nic. Heinſio conſultus & deſignatus litera A. Conſtat foliis ſcriptis 256.

OVIDII METAMORPH.

Cod. XVIII

OVidii Metamorphoſeon Libri XV. cum gloſſis interlinearibus, ſcholiis ad marginem, ac ſummariis. In duabus chartis vacuis in principio haec adſcripta ſunt: i. Epigramma de vitae genere eligendo. Inc.

Quod vitae genus expoſitas fora turbida ſedituſa &c.

ii Tetraſt. char. heroicum de vita vita, & virtutis. Inc.

Ad vitam facilis virtuteque ſtruiſſe cum- &c.

iii. Diſtichon de caeco claudum geſtante. Inc.

Claudum humeris caecus geſtabat &c.

iv. Epigramma de [illegible] Inc.

Qui que miſce an- plus negavit habet &c.

v. Tetraſtichon de quodam, qui invento theſauro, in eius loco laqueum repoſuit. Inc.

Qui laqueum collo nectebat repperit aurum &c.

vi Diſtichon in evulsores. Inc.

Quid tu ut vento? ſalvere &c.

vii Hexaſtichon alia antiqua manu in Iunonem Tiſiphonem Palladem Bellonam, & Venerem, ut ſupra pag. 107 §. XXXVIII. viii Ovidii vita item antiqua manu. Inc. *Ovidius natione Sulmonenſis, ex patre Plebeio poëta fecundiſſimus &c.* In fine occurrit tetraſtichon, ut in Cod. XIII. ſupra pag. 231. & Epigramma Marulli (ſc. Tarchaniotae) de Deltoe in annulo. Inc.

Tu qui me, caſuſque meos in imagine parva &c.

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saec. XIV. a Nic. Heinſio conlatus, & ſignatus literis X. decimae, in cuius integumento legitur: *Bratti Martelli Petri filii liber.* Conſtat foliis ſcriptis 160.

OVIDII METAMORPH.

Cod. XIX

I. pag. 1 OVidii Metamorphoſeon Libri XV.

II. pag. 157 Eiuſdem Faſtorum Libri VI ad Tiberium Neronem Germanicum autographis, cum gloſſis hinc inde & ſummariis.

Codex membranac. Ms in 4. minori oblongo, Saec. XIII a Nic. Heinſio conlatus & ita deſignatus *S. VII. Med.* Circa medium Metamorphoſeon, & Faſtorum ſuppletus eſt manu Saeculi XV. & in ſummo primae paginae margine adſcriptum exhibet, literis

ta

[1] Ita videtur legi poſſe, quo quidem verba erpretarentur ſubſtantia

(1) Forte Emanuelis

...men ſitque dulcis *Abbatiae Sanctae Ele-Donę* Conſtat foliis ſcriptis 212.

OVIDII FASTI,

Cod. XX. OVidii Faſtorum Libri VI. In fine ac-
cipiunt 1. Hexaſtichon verſibus hexa-
metris de XII Signis Cœleſtibus. Inc. *Ex-
ceu Clivo &c.* 2. Calendarium antiquorum
Romanorum, ſive, ut praeſcribitur in ed. ter.
Veneta ex aedibus Aldi & Andreae Soceri
menſis Iunius &c. 3. ſex paginarum
in ultimo dicitur ex ſuo Ovidii Faſtorum Li-
bri excerpta: pauca enim excepere cum
ipſa editione concordat noſter Codex in E-
pitomis de menſibus, & eorum nominibus.
Inc. *Menſis primus eſt Gratiam &c.* Deſ. *Ro-
manae & Saboni* 4. Epitome in librum de
Faſtis. Inc. *A parte prima Liber iſte octavo
fortitur* Deſ. *& temporalia beneficia*.
Codex membranaceus Ms. in 4 minori
Saec. XIV optime ſervatus & a Nic. Hein-
ſio collatus Conſtat foliis ſcriptis 114.

OVIDII FASTI,

Adde etiam

Alia eiuſdem Carmina,

Cod. XXI. I pag. 1. OVidii Faſtorum Libri VI.
II. pag. 101 Eiuſdem in
Ibim.

III. pag. 114. Eiuſdem Epiſtola Sap-
phus ad Phaonem, quae eſt xv. inter eius
Epiſtolas Heroidum.

IV pag. 119. Eiuſdem in Nucem poëmation
trecentis verſibus ſtantem, ſpatio ad reliquos ex
ſic handem relicto

Codex membranaceus Ms. In 4. minori
Saec XV nitidiſſimus, cum initio Poëtae in
littera initiali ſtemmate gentilitio familiae
cuiuſdam poſitus erat, & cum initialibus
ſingulorum Librorum eleganter illuminatis
& a Nic. Heinſio collatus. Conſtat foliis
ſcriptis 149.

OVIDII FASTI.

Cod. XXII. OVidii Faſtorum Libri VI in fine muti-
li, deſinunt enim in verſu 617. Libri
VI

Codex membranaceus Ms. in 8 Saeculi
XIV & a Nic Heinſio collatus. Conſtat
foliis ſcriptis 96.

OVIDIVS DE FASTIS.

Adde etiam

Catulli & Anonymi Carmina.

Cod. XXIII. I. pag. 1. OVidii Faſtorum Libri VI cum
hexaſticho de XII ſignis cae-
leſtibus, Calendario antiquorum Romanorum,
Extractione de XII menſibus, & in Librum
de Faſtis, ut in Cod XX. huius Plutei.

II. pag. 101 Catulli Carminum Liber ad
Cornelium, cum hexaſticho Guarini Vero-
nenſis in principio in eundem Poëtam, ut
in Cod. X. Plut. XXXIII § I In hoc Car-
minibus recenſendis cum editis in Corpore
Poëtarum veterum Latinorum edit. praeter
diverſas ſcripturas diviſiones, & commu-
tationes deprehendimus partem Hendecaſyl-
labi xiii a verſu nonnum *Nec noſtes ſi fin-
ger ille Cruam &c.* uſque ad finem, tranſpoſitam
ad finem Hendecaſyllabi xvi & primum
tetraſtichon Epigrammatis lxxiii, inter Epi-
grammata lxxxiv & lxxxv repone. In fine
Libri legitur *Lectos non prętulit demum ſe ha-
bere*,

III pag. 137. Epiſtola Sapphus ad Phao-
nem, ut in Cod XXI. § III

IV pag. 141 Anonymi Epigramma de
puero in Hebro demerſo, ut ſupra pag. 100.
§ I.

V pag. ead. Anonymi Epigramma in
Servum puerum formoſum Inc.

*Tanta tua eſt probitas, quanta eſt prae-
ſtans forma-*

Deſ.

Et quae te fecere parem paſſe nature.

VI. pag. ead Anonymi diſtichon in Eiuſ-
dem, ſub more liquidum ſepultum, ut ſu-
pra pag. 106 § XXIV

Codex membranac. Ms. In 4. Saec XV
cum ſtemmate poſſeſſoris in principio, &
quondam Ovidium, a Nicolao Heinſio colla-
tus. Conſtat foliis ſcriptis 141.

OVIDIVS DE FASTIS.

OVidii Faſtorum Libri VI. cum gloſ- Cod. XXIV.
ſis interlinearibus, ſcholiis ad mar-
ginem manu Saeculi XIV Calendario ve-
terum Romanorum in fine, ut in Co-
dice XX & Poëtae Vita ex Libro Triſ-
tium & ex aliis locis congeſta auctore a-
nonymo. In fine ſubiicitur *Querela Libri
Metamorphoſeon* ſcilicet hexaſtichon illud-
quod Inc. *Orba parente ſuo &c.* quod alibi
impetimus.

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec.
XIII ignotus, a Nic. Heinſio collatus
Conſtat foliis ſcriptis 50.

OVIDII FASTI

POvidii Naſonis Faſtorum Libri VI cum Cod. XXV.
Calendario in fine ut in aliis Codicibus
& cum variis lectionibus & correctionibus
ad marginem.

Codex chartac. Ms. in 8 Saec. XV dili-
genter exaratus, cum initiali littera depicta,
& a Nicolao Heinſio collatus. Conſtat foliis
ſcriptis 100.

OVI

Google

OVIDIVS DE FASTIS.

Cod. XXVI. P Ovidii Nasonis Fastorum Libri VI. cum glossis interlinearibus & scholiis ad marginem usque ad totum Librum II.

Codex chartac. Ms. in 8 Saec. XV. duplici manu, sed admodum eleganti exaratus, & a Nic. Heinsio collatus. Constat foliis scriptis 89.

OVIDII EPISTOLAE.

Cod. XXVII. I. pag. 1 P Ovidii Nasonis Heroidum Liber cum glossis interlinearibus, scholiis ad marginem. Enarrationes in principio, Vita Poetae in fine, & argumenta in singulas Epistolas. Desunt tamen Epistolae xvi., scilicet iv. v. & xv.

II. pag. 68. De quatuor complexionibus hominum, vel de medicamine superiorum carmina heroico, auctore, ut in titulo habetur, & in margine glossulae adduntur, Ovidio, sed potius anonymo. Inc.

Doctor apud Graecos medicinae primus Apollo.

Des.

Terra melancholicis aqua, flegma sanguine probatur.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XIV. aliquibus in locis manu Saeculi XV. suppletus, & e Nic. Heinsio collatus. Constat foliis scriptis 69.

OVIDII EPISTOLAE.

Cod. XXVIII. P Ovidii Nasonis Heroidum Liber cum glossis quibusdam interlinearibus & scholiis ad marginem. Desideratur tamen Epistola xv., primum distichon Epistolae viii., & tota Epistola xxi.; ultima vero desinit in versu duodecimo, cui adnectitur ab eodem scriptore sequens distichon

Psallamus Christo nunc cuncti credere benigno.

Hic qui sunt apex Nasonis posita ...

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XIV. optime servatus, & a Nic. Heinsio collatus; in cuius calce legitur: *Iste Liber est Cosmae Joannis de Medicis moranti ad scholas D. Magistri Nicolai de Aretio. & eum emit a D. Luca de Bradelmontibus de Florentia, & constitit uno floreno.* Inde alia manu: *Lib. Laurentii & Ioannis Petri Francisci de Medicis Num. XXXI.* Constat foliis scriptis 57.

OVIDII EPISTOLAE.

Cod. XXIX. P Ovidii Nasonis Heroidum Liber cum glossis, & scholiis aequalibus, & nominibus eorum, ad quos Epistolae missae sunt, versibus hexametris valde rudibus compreliensis in fine alia manu. Clauditur hac scriptoris nota: *Explicit Liber Ovidii Epistolarum. per me Franciscum Cossi de Motto. Deo gratias. Amen.*

Si fuit nobis in te qui singula sunt

Notandum tamen est, omissum esse, ut in aliis Codicibus superioribus, primum distichon Epistolae viii. in totam Epistolam xv. xxi. desinere in versu 11. ut in Codice xxvii.; praeterea ob mutilationem Codicis inter pag. 30. & 31. periisse a versu Epistolae ix. usque ad versum 83. Epistolae xi., & a versu ... usque ad versum 133. Epistolae xiii. inclusive ob eiusdem defectum inter pag. 34. & 35. ac eundem folium 15 tamen perperam inter 38. & 31. fuisse compactum.

Codex chartac. Ms. in 8 Saec. XIV. a Nicolao Heinsio collatus in cuius primi folii summo margine legitur: *Abbat ae Sapr ...* in ultimo vero folio haecce fere erasa: *Questo Pistole d' Ovid e suo di .... Bartolomeo Marelli* et paullo infra: *Questo Piero de P... del Magrezza, qui fuit pater Iheronymi secundo.* Constat foliis scriptis 46.

OVIDII EPISTOLAE.

Cod. XXX. I. pag. 1 O Vidii Heroidum Liber. Deficiunt tamen primum distichon Epistolae viii. tota Epistola xv. & Epistola xxi. desinit in versu 11. ut in superioribus Codicibus.

II. pag. 67. Eiusdem Libri IV. Epistolarum de Ponto quae tamen fere omnes sunt anepigraphae.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XV. optime servatus, & e Nic. Heinsio collatus. Constat foliis scriptis 128.

OVIDII ELEGIAE.

Cod. XXXI. I. pag. 1 O Vidii Amorum Libri III. cum argumentis brevibus rubricatis.

II. pag. 59. b. Eiusdem in Ibin Libellus.

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XV. optime servatus, cum Stemmate quodam in principio, postea eraso, & a Nic. Heinsio collatus. Constat foliis scriptis 74.

OVIDIVS DE PONTO.

Cod. XXXII. O Vidii Epistolarum de Ponto Libri IV. cum glossis interlinearibus, & scholiis ad marginem, & fragmento cuiusdam Caleadarii in fine, ubi dies ad varia medicamenta conficienda curandosque morbos idonei, cum fine superstitione indicantur.

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XIII. ineunte, ut multis in locis aevi actu fuere exesus, & e Nic. Heinsio collatus, in cuius integumento legitur nomen: *Domini Nerii de Antonio num. XII.* In calce vero paginae primae: *Antonii Petri Can. Floren. num. 58.* Constat foliis scriptis 47.

OVI

OVIDII TRISTIA,

Cod. XXXIII P. Ovidii Nasonis Tristium Liber V. cum glossis interlinearibus, scholiis et marginalibus, & in fine versiculus:

Vitam scriptoris servet mater Genitoris,

cui subjungitur summarium totius Operis, ac sequens subscriptio: *An. D. MCCCLV. die XIII. Februarii intravit Imperator in urbem Lucae (sic)*. In tegumento vero Codicis Ejusdem Epigramma legitur manu recentiori exaratum, cujus initium est:

Signat mea certe sua luce in somnibus

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XIII. exeuntis, minutis & perplexis literis exaratus & a Nic. Heinsio collatus. Constat foliis scriptis 60.

OVIDII DE REMEDIO AMORIS LIBER.

Cod. XXXIV I. pag. 1. P. Ovidii Nasonis de Remedio Amoris Liber cum glossis & scholiis antiquis; in cujus fine leguntur:

Referamus Christo laudes nunc undique dignas,
Qui nos explere permisit hunc modo vere.

II. pag. 15. Ejusdem in Ibin, cum glossis et scholiis; in calce legitur:

Manus scriptoris benedicta sit omnibus horis.

III. pag. 36. Sequitur alius minutus [illegible], Rhythmus in mores Romanae Curiae, auctore anonymo. Inc.

Multiformis hominum fraus, & machinatio,
Lituli ambitu fortem, [illegible]
Cogunt ut fit ordine, tamen [illegible] ad [illegible],
Qui furor, o cives, quae tanta [illegible]!

Des.

Quod in nostris oculis nostri ferant,
Fama & grasseri (sic) corpus adornant?
Esse pauper possidet vestras [illegible],
Quem videre nostri [illegible] devegate.

In ultima pagina, quae superest vacua, adscripta est Epistola quaedam ad Summum Pontificem literis [illegible], sed postea in rasa vera fuit, [illegible] oculorum [illegible] cum penitus effluxerit, [illegible] ut videtur, Aquileiensem Ecclesiam.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saeculi XIV. Constat foliis scriptis 19.

ORPHEI CARMINA,

Seu

Diversorum Carmina, & Prosae

Cod. XXXV I. pag. 1. Orphei Hymni LXXXVI. praevia precatione ad Musaeum, e Graeco in Latinum conversi, interprete anonymo (f. Mars. Ficino). Precatio ad Musaeum inc.

Disce jam Musaee sacrificum certe venerandum
Votum, quod sane praestantissimum est omnium,
Juppiter Rex, & tellus, & coelestis flammae purae,
Solis Lunaeque sacrae splendor, astraque omnia &c.

Primus Hymnus, cui titulus *Prothyraeae*, idest *Vesti* [illegible] *Styracem* inc.

Audi mihi o valde veneranda Dea, multinomen daemon,
Parturientium iucunda adjutrix, dolorum [illegible] &c.

Ultimus subscriptus literis [illegible] desi.

Pete a te sacrificia, & precibus vocati,
Ut [illegible] semper benevoli [illegible].

Fuere est versio Marsilii Ficini de qua mentio fit in eius Vita ab Io. Corsio [illegible] a nobis edita & cum nostris notis vulgata [illegible] apud Augustinum Pizzorno MDCCLXXI. 8. pag. 10. 77

II. pag. 23. & Procli Lycii Philosophi Hymni IV. item (b) e Graeco in Latinum conversi, interprete anonymo (f. eodem Ficino). Primus in Solem inc.

Audi ignis intellectualis, rex aurea habens Titan.
Audi lucis distributor [illegible] fontis.

Ultimus in Venerem des.

Tempore [illegible] liberam a periculosis vestrae [illegible] pietas.

III. p. 26. Dicta Magica, seu Philosophica Magorum ex Zoroastre e Graeco in Latinum versa, interprete anonymo (f. eodem Ficino). Inc.

Quaere tu animae [illegible] unde quave ordine
Corpori quam serviens ad ordinem, a quo defluxisti,
Rursus erigas sacro jam sermoni [illegible].

Des.

Foris non terrarum incumbe, fundum autem infunde.

IV. pag. 27. M. Musuri Carmen elegiacum in Laudem Platonis (c) item a Graeco in Latinum conversum, interprete anonymo (d). Inc.

Di-

(a) Hoc Gr. Lat. interprete H. Grotio adser. Fabricius Bibl. Graec. Tom. VII. pag. 299. sed hanc [illegible] Ficino, ut patet ex eius Vita.
(c) Hic [illegible] videtur ab [illegible] manu [illegible].
(d) In Catalogo Montfauc. adscribitur quod vertit Zenobius Acciaiolus.

Digitized by Google

Dicunt Plato, tamen Dis, & daemonibus beat
Cand. in vergentem lucem suspendebat &c.
Def.

. . . . *sed ubi bora*
Alexam hujeram Donum omnium devolere.
In hac Elenco, quae est Epistola quaedam dedicatoria, eloquenter ut Operum Platonis translatione, persequitur author, qui Platonicae Philosophiae sectatorem se profitetur, laudes Leonis X. Pont. Max. & praeter cetera nominat duas sc. *Lasserorum genera forent* cuius se discipulum fuisse fatetur, & *Bernhardus heros &c.* Videtur autem scriptus ab ipso traductore, nam plurimis in locis ab eadem manu emendatus est (i).

V. pag. 31. De Viris quibusdam Illustribus apud Arabes per Jo. Leonem Africanum (k) ex collegiis in monumentis traditis. & prius habetur de Mesuach Chaldaeo Medico. Inc. *Iuvenis filius Abseruch, fuit unus Chaldaeus, & fide Christianus. Ar. nomine fuilla*. Desinit in libro Elchahosi & quidem imperfecte in verbis: *& populos bene intelligens. Sed eo sepulcro tum* . . . .

VI. pag. 54. Rissalaum de Arte Metrica Lebar, & prima de auth. inventore Elchalil Ibn Ehbeid. *filius Ibn sord Elsinabeb, in urbe domo & funere Elsual &c.* Desinit imperfecte in Cap. de Errogiezu, & in verbis: *Haremo in hoc specie resant versi dentur. Primum ejus accidens* . . . . . .

VII. pag. 61. Redeunt alia de Viris Illustribus apud Arabes acephala. Inc. . . . *devulendum ... videlicet Regi Alohaddolla*. Desinunt in Cap. de Abulphar. cuius postrema verba sunt: *movetur vit autem Ibon Chalfon anno octingentesimo vigesimo obtinit in eivitati Granatae*. Deinde rubris litteris subnectitur: *Explicit de quibusdam Viris illustribus apud Arabes per Jo. Leonem Afr. . . .*

VIII. pag. 85. b. Eiusdem de quibusdam Viris Illustribus apud Hebraeos. Inc. *Ischach filius fu . . . Eusuen Ischarktae medicus et philosophus*. Desinit Hiero Illo Saroou, & quidem

Cat. Lat. Codd. Tom. II. Q

(i) Cl[?] . . . . Romanum in libro de Doctis Hominibus Graecis Linguae per Io. Glaubichium accep. . . . de Musicis Mahometanis de Graecis . . . pag. 122. *Mus.* [illegible] *Leo Pont. . . . dedicatam . . . . publicum . . . . quod in Florentiae . . . . compositis . . . . que Aldinae philosophie . . . edit. tal. Anni MDXVIII. . . . Marci Musuri . . . Carmen . . . in Platonem . . . . interpretationem Latinam & Ziniberti Arnoldi . . . separata edidit Philippus Munckerus Amst. A. MDCLXXVI. . . . quadragesimis . . . . plurimis . . . . in eruditos . . . . proemio se prosessione.*

(k) Antonius Carolus . . . Magliabechi . . . pag. 31. Opusculum Africani . . . Codex . . . Hottingerum . . . . quod . . . vulgavit in Bibliothecario. Quadripartitio Tiguri MDCLXIV. pag. 246. . . . . Tom. XIII. . . . . Mod. et Di . . . . Fabr. . . .
(l) De erudito . . . Platonis . . . . & . . . . *Praefatio* . . . . *Operum* . . . . Tom. I. pag. . . .
(a) Diodorus Plauti Comoedias depresentas quas

in veteri inventus, ut autem dicitur ex Elenco . . . . *suspentationem fuit vide de Elinguae*. Citatur hic notae. *Ex libro de Viris quibusdam Illustribus per Jo. Leonem. Ipsi nomen per Sev. ex archetypo descripsit anno salutis MDXXVII*. Tum subjicitur Tabula Virorum Illustrium Arabum & Hebraeorum.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XVI. duplici manu exaratus, & ex duobus Codicibus unus effectus, utrio enim adscribuntur *Antoni Petrei Can. Florent. num. 143*, & in medio, ubi incipiunt Jo. Leonis Arabum Opera, iterum *Antonii Petrei Can. Florent. num. 183.* Constat foliis scriptis 69.

PLAVTVS.

Cod. XXXVI.

MArci Plauti Sarsinatis (a) Poetae Comici lepidissimi Comoediae viginti (b), eodem ordine quo habentur in Corpore omnium Poetarum Latinorum antiquiorum etc. edit. a pag. 4. ad pag. 214. sunt autem omnes, praeter primam ac decimam alteram ... ographas, & in iis quae sequuntur, differunt ab ordine, scilicet: Personis scenarum fuerunt, & sexto Comoediae sequuntur Prologum in Aulularia deest *supplementum ex Plauto Fratre Codro Compositum* ..., quod habetur ibi pag. 29. seqq. Item in Bacchidibus desunt persona prologus & actus primi scenae primae, quae habentur ibi pag. 82. seqq. nec non in Pseudolo prologus, in Poenulo tamen habetur & in Codice ultimus locus quae Re dicitur *Vidularia* . . . Hanc ... impressis diversam, & ut etiam nostris quemadmodum ... aliis, quae in Codice desiderantur ... Adsunt glossae interlineares, & scholia marginalia, forte manu ipsius possessoris. Scilicet Phaedri Inghirami. In utroque enim Codicis tegmento manu eius fuit scriptum est nomen F. PHAEDRI, scilicet *Francisci Phaedri* qui nepos fuit Thomae Phaedri Inghirami Volaterrani Apostolicae Bibliothecarii (c). In secunda vero pagina initio atque quidem alteo forte ex eadem

(b) [illegible] ... Cl. Maittaire in his *Praefat.* ad Acta Consil. Epist. pag. ... codicibus ... de quibus ... *Ahnel C.* ... [illegible]
(c) Phaedrus hic ... [illegible] ... Romae ... Seneca ... tragoedia ... pag. XIII. *Phaedri* ... Raphaelis ... Cardinalis ... *Phaedr.* ... Caspare Veronensi qui Panegyricam ... *Commentari* ... Vaticanae Bibliothecae ... Collegii ... *Vi* ... Paul. Aboyd ... Gregorium ... *Martia* ... Apud Camden ... *Phaedri Epist.* ... Vaticanae ... [illegible]

dem sughlemia Familia sua hanc adoravit; *Addì 21. di Agosto 1512. & fu di venerdì a mezza g ... ore ... figlia femmina alla quale fu messo nome Fulvia:* & paullo infra: *Addì ... di Maggio 1514. & fu di sabato ... ore XXIII ... mezza ... un figlio maschio al quale fu messo nome Phebo:*

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV nitidissimus & ornatissimus, cum Insignibus ... summate, subscriptis literis *S. P. Q. R.* in prima pagina & initialibus Comoediarum literis elegantissime depictis. Constat foliis scriptis 418.

PLAVTVS.

Cod. XXXVII. PLauti Poëtae clarissimi Comoediae XX. ut in Codice superiori.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV nitidissimus ... pingendis singularum Comoediarum initialibus literis relictis. Constat foliis scriptis 294.

PLAVTVS.

Cod. XXXVIII. PLauti Comici Poëtae clarissimi Comoediae XX. eodem ordine ac in Cod. ... superioribus. In fine leguntur ... uniuscujusque Plauti ... quaedam ... gravissimis. Inc. *Plautus hujus Latinae pater Dux ... antiquam ... Ennium.*

Codex membranaceus Ms. in folio Saec. XV nitidissimus cum Summatu Sallustiano... in principio ... quae totum ... primam ornat, ... initialibus Comoediarum literis ... coloribus ... depictis. In ... me Codicis folio legitur nomen *Francisci Sassetti* (a). Constat foliis scriptis 271.

PLAVTVS.

Cod. XXXIX. PLauti Poëtae Comici Sarsinatis clarissimi Comoediae XX eodem ordine, ut in ... praecedentibus. In fine legitur *Liber Petri de Medicis Cos. Fil.*

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV nitidissimus cum emblemate ... Medicea ... ornamentis in prima pagina, nec non initialibus Comoediarum ... illuminatis. Constat foliis scriptis 262.

PLAVTVS.

Cod. XL. PLauti Comoediae priores VIII. eodem ordine atque aliis ... In principio ... Comoediarum legitur Epitaphium, quod sibi ipse poeta composuit, quodque a M. Varrone in libro de Poetis positum ... Gellius. In fine ... fortasse ... ornata, quae ... dulcet, ex ... literarum ... *Alamannus* ... dicta ... continetur.

(a) In Catalogo Monachio ... male legitur *Tassetti*.

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saec. XV ... cum ... Poëtae in litera prima Comoediae ... depicta. Constat foliis scriptis 216.

PLAVTVS.

Cod. XLI. PLauti Poëtae Comici clarissimi Comoediae XX. eodem ordine, quo praecedentes cum Epitaphio poëtae in fine, ut in Codice superiori. Prima pagina pulcherrime exornatur pictura, quae ... Insignium ... Medicaeorum, variaque animalia, tum volatilia quam terrestria diversimode disposita repraesentantur; in quibusdam vero locis ... Comoediarum actus aliquae exhibentur depicti. In fine legitur: *Liber Petri de Medicis Cos. Fil.* Notandum quoque est, plurasque versuum finalis literas minusculo charactere repraesentari.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV supra quam dici posse elegantissimus, cum initialibus non modo Comoediarum, sed singulorum etiam Actuum, auro variisque coloribus illuminatis. Constat foliis scriptis 236.

PLAVTVS.

Cod. XLII. PLauti Comoediae priores VIII. sed Aululariae Comoediae ... sequuntur, & desunt ... in aliis Codicibus, in quibus: *Eunuchus, ... hoc fere ... cum notulis in margine ... deficiunt, quae ad finem Comoediae pertinent.*

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV ... cum ... quibusdam marginalibus variis manu, quarum nonnullae videntur Angeli Politiani. Constat foliis scriptis 116, quorum priora sexdecim manu aliquanto recentiori suppleta sunt.

PLAVTVS

Cod. XLIII. PLauti Comoediae VIII priores, sed Aulularia Epidicum sequitur. In ultima calce ... legitur: *Plauti clarissimi poetae Comoediarum ... & ultima Comoedia ... feliciter. Tum subnotatur 1470. Liber Georgii Antonii Vespucci & suor. amicor.* quae quidem nota ... in ... primam paginam repetitur.

Codex partim membranac. partim chartac. in 4. Saec. XIV ... exaratus cum glossis interlinearibus. Constat foliis scriptis 131.

PLAVTVS.

Cod. XLIV. PLauti Comoediae priores VIII. eodem ordine cum edidis. In fine rubrica ... *Explicit Epidicus comoedia ... Plauti poetae clarissimi ... Completus fuit praesens liber a me Francisco de ...*

n

Digitized by Google

et ibi terio Cilicius ... eique fuſtinentis Beatis Cremenſis, & incepimus in feſto S. Laurentii die ... Auguſti, D. I, A, MCCLXXII ſub ... Deo gratias Amen.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XIV e Franciſci de Bury, vulgo de Bay, cive Piſano, & Comoediae Dantis communi auctore, craſſa antiqua ſcriptura, diligenter exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 103.

PLAVTVS.

Cod. XLV. PLauti Comoediae priores VIII ubi Aulularia ſequitur Gurgulionem. In fine rubris literis adnotatum eſt: *Plauti poetae Comici clariſſimi Epidicus explicit feliciter MCCCCXXX.* Inde ſequuntur interpretationes perſonarum, quae in his Comoediis inducuntur.

Codex chartaceus Ms. in fol. Saec. XV cum Epitaphio poetae ex Aulo Gellio in principio, & cum gloſſis & ſcholiis nonnullis. Conſtat foliis ſcriptis 110.

PLAVTVS.

Cod. XLVI. PLauti poëtae Comici Sarſinatis Comoediae XII. poſteriores eodem ordine cum edit. Adſunt variae lectiones, & correctiones, cum Epitaphio in fine ex Aulo Gellio, & Epigrammate ... Poëtarum Latinorum, cuſtore Anonymo, quod inc.

Multos incertos certare hanc rem videmus.

Deſ.

Decernant uſlo antiquitatis cauſſa Ennium.

Codex chartaceus Ms. in fol. Saec. XV optime exaratus, & cum initialibus cheque literis Comoediarum aureis. Conſtat foliis ſcriptis 205.

PLAVTVS

PLauti Comoediae priores VIII eodem ordine, atque editae sed ultimi, ſcilicet Epidicus, mutila eſt in fine, & deeſt in verſu 3 Scenae 12. Actus V. Cod. XLVII.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV cum initialibus Comoediarum literis auro variiſque coloribus depictis. Conſtat foliis ſcriptis 100.

PLAVTVS

PLauti poëtae Comici clariſſimi Comoediae VIII priores, ſed hic Aulularia ſequitur Epidicum. Cod. XLVIII.

Codex chartac. Ms. in 4. maiori Saec. XV cum nonnullis gloſſis & variis lectionibus quibuſdam auctoris anonymi. Conſtat foliis ſcriptis 118.

PROPERTIVS.

SExti Aurelii Propertii Elegiarum Libri IV ut in edit. Corporis omnium veterum Poetar. Latin. Tom. I. a pag. 508. ad pag. 533. Hinc Liber I. ita inſcribitur: *Incipit Monobiblos Propertii Aurelii nautae ad Tullum. Heroys prima.* Interim notandum in hoc Codice ſaepe ex duabus, aliquando ex tribus, interdum etiam ex quatuor, & ex quinque Elegiis unam conflari; contra vero nonnullae in duas eſſe ſcinditas. Adſunt in margine variae quaedam lectiones, & correctiones de plura manu. Cod. XLIX.

Codex membranac. Ms. in 4. m. a. Saec. XV. ineunte, optime ſervatus, in cuius calce poſſeſſorum duorum nomina leguntur, primo quidem *Colucius Pierii*, deinde *Coſmae Johannes de Medicis*. Conſtat foliis ſcriptis 73.

FINIS PLVTEI XXXVI.

PLVTEVS XXXVII.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XXV.

CODEX I.

SENECAE TRAGOEDIAE.

L. Annaei Senecae Cordubenſis Tragoediae X. cum gloſſis interlinearibus, & ſcholiis ad marginem eorumque valde ſpiſſis, & cum Prolegomenis in principio, omnibus diverſa manu exaratis. Prolegomena ſunt, primo argumenta omnium Tragoediarum, in quorum calce legitur: *Explicunt argumenta Tragoediarum Senecae facta & ſcripta per Dominum Muſſatum* (1) *poëtam Paduanum*: ſecundo Vita Poetae, auctore anonymo, cuius initium: *Lucius Anneus Seneca Cordubenſis Fitionis Stoici diſcipulus & patruus Lucani. Deſ quae in ſuis certis ſit. in quibus ipſe metra variata ſunt ſcripſit declarabimus*: tertio ſummarium primae Tragoediae & expoſitio allegoriarum eiuſdem. Tragoediae autem procedunt hoc ordine:

I. pag. 7 Hercules furens
II. pag. 28. b. Thyeſtes
III. pag. 47 Thebes
IV. pag. 59 Hippolytus.
V. pag. 81 Oedipus
VI. pag. 98 b Troas
VII. pag. 117 b. Medea.
VIII. pag. 135 Agamemnon,
IX. pag. 152. Octavia
X. pag. 163. Hercules Oeteus.

In fine legitur ſic: *Explicit Liber Tragoediarum Melae Senecae Cordubenſis, ſed confectum per me*. Tum ſequebantur alia, verbis deletis, ac vix nullis litterarum veſtigiis hoc tantummodo eruimus: *Antonio Lepidi — — — — — — —, Ego Carolus Vecchius — — In* primo ex duobus foliis, quae vacua ſuperſunt in principio, hoc alia poſſeſſorum nomina, quemquem brevi deleta, ceterorum tamen expreſſum fuerunt primo quidem *Leonardi de Dati*, *& emiſerunt de nobis viri Tragyci haec in opere fit tibi* ſibi. In ſecundo vero occurrit fragmentum Epiſtolae D. Petri Apoſtoli & Evangelii ſecundum Lucam. Tandem in calce paginae 6, ſuperioribus item litteris legitur ſcriptum: *Queſto libro de Tragedi di Seneca è d'Antonio di Piero da Vecchiano Capitano Pedaneo*.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XIV. optime exaratus, ac ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 201.

SENECAE TRAGOEDIAE

Cod. II. L. Annaei Senecae Tragoediae X. eodem ordine, quo exhibentur in Codice praecedenti. In fine legitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. Fil.*

Codex membranac. Ms. in 4. minori oblongo, Saec. XIV. pulcherrimus. Conſtat foliis ſcriptis 186.

SENECAE TRAGOEDIAE.

Cod. III. L. Annaei Senecae Tragoediae X. ut in Codicibus ſuperioribus, cum gloſſis & ſcholiis quibuſdam, in principio habetur breve ſummarium Tragoediarum uſque ad initium quintae, in fine vero rubeis litteris adſcriptum eſt: *Expliciunt Annaei Senecae Cordubenſis decem Tragoediae ſcriptae per Noſtrum Iohannem ad reverentiam & honorem Virginis gloriosae*. Inde ſequuntur alia manu breviſſimae quaedam ſententiae exceptae ex Cicerone, Seneca, Virgilio, Ioanne Boccaccio &c. Tandem adſcriptum fuerat nomen poſſeſſoris, ſed cultro poſtea eraſum, omnino evanuit.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. optime ſervatus, cum initialibus quibuſdam in ſingulis Tragoediarum litteris coloribus depictis. Conſtat foliis ſcriptis 165.

SENECAE TRAGOEDIAE.

Cod. IV. L. Annaei Senecae Tragoediae X. cum gloſſis perquam raris, argumentis fere ad omnes, & brevi Tractatu in principio de Tragoedia, quod ipſe ſe quoddam pars Theologiae, una cum expoſitione ſeptem bonorum harum Tragoediarum. In fine legitur: *Explicit Liber Tragoediarum Senecae anno Domini M CCCC ſexageſimo tertio, die ſecundo Decembris hora ſexta. Expletum fuit atque ſcriptum hoc opus per me Mattheum Do-*
mi-

(1) In Catalogo Montfauc. male legitur *Moſſetum*

anno Matthaei de Ferguh A'chu anno millesimo &c. Inde sequitur Catalogus carminum vocabulorum ex octo Tragoediis Senecae concinnatus.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XV, optime servatus qui fuit *presbyteri Laurentii*, ut in secundae paginae superiori margine legitur annotatum. Constat foliis scriptis 238.

SENECAE TRAGOEDIAE.

Cod. V. L. Annaei Senecae Tragoediae X. ut supra cum scholiis, glossis, argumentis, & summariis auctore anonymo. Post argumentum primae Tragoediae legitur Epistola Colucii (sc. Salutati) Florentinorum Cancellarii, quae inc. *Frater charissime. Saepenumero non ore repetens, quod & tibi met memini me verbo tenus commemorasse, admiratus sum illam vulgarem opinionem. Senecam istum cum Neronis praeceptorem &c. Des. vale feliciter, qui talem collocaverit, qualis est Frater Dominicus de Peccioli meruisse. Lucae II. Idus Octobris.* Edita est in eadem Collect. Epp. Florentiae per Jos. Rigaccium an. MDCCXLI. in 8. pag. 121. In fine Codicis rubris literis additum est: *Senecae poëtae Tragoediarum Liber decimus & ultimus, qui Herculis Oetaeus nominatur, hoc feliciter explicit. Deo gratias amen . . . .* sequitur cui alter scriptoris & ratio omnem indicatione, sed haec omnino erasa sunt.

Codex membranac. Ms. in fol. min. Saec. XIV cum literis initialibus Tragoediarum, Actuum, Scenarumque inter versusque coloribus non inele enter illuminatis . In prima vero uniuscuiusque Tragoediae litera fictum imaginum, etiam quod illa versarum, graphi e depictum exhibetur. Constat foliis scriptis 158.

SENECAE TRAGOEDIAE.

Cod. VI. L. Annaei Senecae Tragoediae X cum glossis interlinearibus & scholiis ad marginem uberrimis. In fine additur brevis Tractatus Marii Servii (1) Grammatici de centum generibus metrorum ad Albinum, qui inc. *Clarissime Albi ut Marius Servius grammaticus salutem. Tibi hunc libellum praecentorum dicat. Albine*, desinit. Des. *fruendi precium valeat ut fcias.* Exstat inter Grammaticos Putschii p. 1815 ad p. 1816. Sequitur deinde scriptoris Epigramma, quod ita habet:

Sic de Minoribus fratrum qui natura erat
Franciscus tragicus est liber iste noster.
Permanet Autem genitus in fimam Garr,
Ut Libet ille iuvat fit iucet est satis .
Quam bene correctum oleum dispensare (2)
lios,

Fama lecta sim leve tenens & sub patrem
Quem quum perfecit tunc Inter lectum alii
Videns Hesperias mergere fibi equas,
Mille trecentum celebabat Phoebus in annis ,
Lustraque cum decimo septimo moxum in
Tum alia manu recentiori in margine apposita *Perfectus fuit* 6. 1368. Denique occurrit apolpasma quoddam de novem Musis.

Codex membranac. Ms. in 4. majori Saec. XIV optime servatus in cujus prima pagina legitur. *Meus sum ego Francisci Saf fetti Thomae fili Civis Florentini* Constat foliis scriptis 187.

SENECAE TRAGOEDIAE.

Cod. VII. PUblii (*sic*) Annaei Senecae Cordubensis Tragoediae X. cum argumentis in singulas solum initiis, & cum glossis, & scholiis in principio. In fine rubris literis adscriptum est: *Senecae poëtae Tragoediarum Liber decimus & ultimus, qui Herculis Oetaeus nominatur hoc feliciter explicit. Scriptus per me Iohannem quondam Simonis de Nicosa ... Palatii Communis Bononiensis & reformatae Mergozzi & publici Notarii Domini Iacobi de Insiglatis de Florentia Potestatis, & Capitanei dictae Communis Bononiensis die X mensis Octobris Anno Domini MCCCCX. Indictione III tempore Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini Domini Iohannis divina providentia PP. vigesimitertii, ejusdem Pontificatus anno primo.*

Finito libro sit laus & gloria Christo.

Codex membranaceus Ms. in 4. majori Saec. XV nitidus optimeque servatus, cum tonne Herculis fine etiam in litera initiali primae Tragoediae. Constat foliis scriptis 185.

SENECAE TRAGOEDIAE.

Cod. VIII. I pag. 1 LUcii Annaei Senecae Tragoediae X. ut supra. In fine rubrica notatum est: *Lucii Annaei Senecae Herculis Oetaei explicit feliciter Tragoedia X Nicolaus Petri de Aretio manu propria subscripsi.* Inde sequuntur pag. 192 duo Epigrammata, unum additum in fine Medeae, alterum in Oedipodis: in margine tamen hujus secundi utrumque manu adnotavit. *Inveniet istam hos versus ibidem scriptos, quapropter hoc scribere non oportebat.*

II pag. 192. Alberdini Mussati (1) Paravini Tragoedia Eccerinis. Inc.

Quodnam cruentum sibus Ardua patens
Regnum orbe? &c.

Des.

Dum Bont tegi, manet stabilem
Dissi te legere.

(1) Monachus enim hujus Servii pro Servi.

(2) Albertinus Mussatus, sive Mussatus, Albertus Mussatus Patavinus, hist. notus, & poëta insignis coronatus diem in bello Patavino adversus Canem Scaligerum Veronensem anno accepit. Exstat sic pot. eorum ... Patav. c. 8 M. Lat. med. & inf. aetat. ... edit. Patav. Tom. I. pag. ...

In

In fine: *Albertini Mussati Paduani Musarum eximii Tragoedia Eccerinis incipit.* Sequitur hinc cum aliis eiusdem Poemationibus in recensione Felicis Osii Venetiis an. MDCCXXXVI fol. 80.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XIV exeuntis, nitidissimus, optimeque servatus cum pictura in principio & lemniscis Tragoediarum, Actuum, & Scenarum litteris initialibus in cuius calce possessoris nomen erat adscriptum sed postea erasum fuit. Constat foliis scriptis 104.

SENECAE TRAGOEDIAE.

Cod. IX. L. Annaei Senecae Tragoediae X. ut supra, cum glossa, & scholiis quibusdam valde raris.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV, cum icone Herculis in littera initiali primae Tragoediae, ac reliquarum Tragoediarum primis litteris eleganter illuminatis. Constat foliis scriptis 176.

SENECAE TRAGOEDIAE.

Cod. X. L. Annaei Senecae Tragoediae X. ut supra, cum glossis interlinearibus, scholiis quibusdam ad marginem & argumentis fabularum in singulas. In fine: *Expliciunt X & ult. ma Tragoedia Senecae, quae dicitur Herculis Oetaeus, quae tragoediae completae fuerunt millesimo CCC. XC die XIII die XVI. mensis Septembr. Veronae in Contrata Sancti Pantaleonis per me Gabrielem Mag. fil. Alberti de Ravenna* (1). *Deo gratias. Amen.* Inferius vero alia manu: *Chor ae harum librorum sunt CXLV, & non plures, & pro singulo latere scribuntur versus XLII Mart. om. fin.* In primo Codicis tegumento nomen possessoris ita reductum: *Liber presbyteri* (2) *Andreae Rossini S. Remigii de Florentia*.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XIV exeuntis cum initiali primae Tragoediae pictura & stemmate familiae cuiusdam omnino eraso. Constat foliis scriptis 143.

SENECAE TRAGOEDIAE.

Cod. XI. L. Vcii Annaei Senecae Cordubensis Tragoediae X. ut supra. In fine legitur *Liber Poggii*.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XIV nitidissimus. Constat foliis scriptis 184.

SENECAE TRAGOEDIAE

Cod. XII. L. Vcii Annaei Senecae Cordubensis Tragoediae X. ut supra.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XIV optime servatus, cum icone quadam in littera initiali primae Tragoediae & initialibus singularum pictis. Constat foliis scriptis 156.

SENECAE TRAGOEDIAE.

Cod. XIII. Senecae Tragoediae IX. hoc ordine: I. Hercules Furens. II. Troas. III. Phoenissa (3). IV. Medea. V. Phaedra (4). VI. Oedipus. VII. Agamemnon. VIII. Thyestes. IX. Hercules Oetaeus, quas multo prima exhibet pagina in circulo rubeo descriptos, cum epigraphe *Marci Lucii Annaei Senecae Tragoediae sunt IX*. Hunc Tragoediarum elenchum praecedit brevis Excerptum de Tragoedia, quod inc. *Tragoedi sunt, qui antiqua gesta &c.* & Epitaphium M. (5) L. A. Senecae sex elegis versibus constans, quod inc. *Cura, labor, meritum &c.* & legitur inter Epigr. & Poemata vetera alias ed. edit. Lugdun. an. MDCCXXI. in 8. pag. 80, quodque in Codice ad alias Senecae orationes est excriptum. Notandum est in titulo Tragoediarum quintae ad drum esse: *Lege Innocenti f. liceam*. De praestantia huius Codicis fusius edisseruit Cl. Iacobus Gronovius in sua editione Senecae Pleutinae Lugduni Bat. per Haak MDCCLXXIV 8. qui dum Florentiae degeret, & hanc celeberrimam Bibliothecam perlustraret, observavit insigne hoc Tragoediarum Senecae volumen spectatissimae manus, & idem cuius plura excerpsit specimina, quae in eiusdem Praefatione adferuntur. Idem etiam contulit Nicolaus Heinsius, infigni omni el ... litterarum & in tractandis Mss. libris exercitatus Criticus dedicatione & prolixi nota editionis Senecae Tragoediarum cum ... variorum auctore Io. Casparo Schrodero (?) Delphis apud Adrianum Beman MDCCXXVIII. 4. Meminit etiam huiusce Codicis Heinsius in suis Miscellaneis Cap. XVII. ubi carmen ... in Tragoedia, quae *Hercules Furens* inscribitur, qui in vulgatis exemplaribus legitur,

Sublimis alias Luna concipiat feras,

in hoc legi:

Soli aut alias Luna concipiat feras,

quod ita revera esse comperimus.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XII. aureis insignis & correctissimae lectionis in titulis Tragoediarum & Actuum aeneis quamaliquis singulorum nec sanis subrea, & mirabilis characteres expressis in cuius primae paginae summo margine nomen possessoris est appositum, quod licet pertinentur expunctum, ex nonnullis litterarum ductibus, qui adhuc supersunt, ita legimus: *Iste Liber est Conventus S. Marci de Florentia Ord. Fratrum Praedicatorum habitus de hereditate Nicolai . . . . .* (supple Niccoli) *cui ille ... In banco ex parte occidentis*. Constat foliis scriptis 164.

SI

(1) *Mussatus* male legit *Raven*.
(2) *Mussatus* pro *Presbyteri* male legit *Pietri*.
(3) In alio *Thebais*.

(4) In ali. *Hippolytus*.
(5) Mon. sinc. in Suo Catalogo pro littera M. ... posuit litteram X.

Digitized by Google

SILIVS ITALICVS.

Adde

T. Calphurnii, Hesiodi, & Claudiani Opera quaedam.

Cod. XIV

IN principio huius nitidiſſimi Codicis duae pulcherrimae occurrunt picturae quarum prima Operum titulos exhibet, & illorum circuitu comprehenſos, e cruce Illumina Medi ceum [illegible] aliaque ornamenta, quae paginae undequaque marginem ambiunt, una cum verme loculentorum, in quorum uno nomen pictoris indicatur *fe. GLOVIS* quod in e[illegible] etiam litteris loculibus reperitur. Et haec itaque continentur:

I. pag. 1 Silii Italici poetae clariſſimi Punicorum Libri XVII (1) ut in editione omnium poetarum Latinorum veterum al et [illegible]. In fine pag. 176 sequitur Vita poetae, quae inc. *Silius Italicus Romanus et [illegible] illuſtris Neronis ac sequentium Principum tempestate floruit.* Des. *& mortem conſcivit [illegible] 75.*

II. pag. 175 b C. Calphurnii Carmen Bucolicum Eclogis XI. distinctum, praeter pulcherrimam picturam eiusdem artificii e[illegible] proficiscentem, & cum brevibus argumentis in ſingulis rubrica exaratis. Ex his autem Eclogis XI. quae in Codice uni eidemque Calphurnio tribuuntur, priores tantum VII sunt T. Calphurnii, ut in cit. edit. Tom. II e pag. 1094 ad pag. 1179. (pro errore 7901) aliae vero IV adſcribendae sunt M. Aurelio Olympio Nemesiano, ut ibid. a pag. 1171 ad pag. 1173.

III. pag. 193 b. Hesiodi poetae Ἔργα καὶ Ἡμέραι, idest Opera & Dies, Georgicon Liber, in duas partes divisus, quarum secunda de Agricultura inscribitur, e Nicolao de Valle (2) e Graeco in Latinum conversus. Praemittitur interpretis Epigramma ad Pium II. Pont. Max. quod inc.

Si i[illegible] Antistitum digniſſime Praeſul,
Grataque sunt [illegible] carmina noſtra tibi.

Des.

Suſcipe & Hesiodum placido complectere vultu,
Hic quoque Italicis ſurgat, cantetque [illegible].

Liber I. inc.

Pascua [illegible] quarum [illegible]
[illegible]

Des.

Haec ego quae monitum, & [illegible] labores

Liber secundus pag. [illegible]

Cum [illegible] margine [illegible] ab [illegible] de cenere.

Des.

Omnaque [illegible] vertere ſe coeperat ad [illegible]

IV. pag. 107 Cl. Claudiani de Raptu Proſerpinae Liber in tertio [illegible], quorum ſinguli [illegible] litteris ſe [illegible]. Concordat cum edit. cit. Tom. II a pag. 1391 ad pag. 1406 ubi [illegible] [illegible] totum Opus [illegible]. Huius item Libri prima pagina elegantiſſima pictura ornata est, [illegible] hic quoque eodem exhibetur, ut ſupra.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV ſupra quam dici poſſit nitidiſſimus, & [illegible] exaratus. Constat foliis ſcriptis 334.

SILIVS ITALICVS.

Silii Italici Punicorum Libri XVII ut in Codice praecedenti. Cod. XV

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV nitidiſſimus, cum icone Hannibalis in littera initiali aurea, in [illegible] [illegible] elegantissime [illegible], & emblemata gentis Medicaeae in prima pagina e [illegible] [illegible]. *Liber Petri de Medicis Cos. Fil.* Constat foliis ſcriptis 191.

SILIVS ITALICVS.

Silii Italici Punicorum Libri XVII. in quorum calce rubeis maioribus litteris adſcripta ſunt haec: *Silii Italici Punicorum Liber decimus ſeptimus & ultimus [illegible]. Laus Deo omnipotenti. Scriptus autem fuit [illegible] (3) Gerardi Iohannis del Ciriagio Civis & Notarii Florentini, [illegible] Notarius & Scriba [illegible] Civitatis Florentiae. Dictum librum abſolvit die [illegible] Domini MCCCCLVII [illegible] & generoſi viri Iohannis Coſmae de Medicis [illegible] Civis & primarii Florentini.* Cod. XVI

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV elegantiſſimus, cum icone Hannibalis in principio, [illegible] ſtemmate Medicaeo [illegible]

(1) Silius Italicus [illegible] Constantienſis tempore Concilii Constantienſis repertus a Poggio Bracciolino [illegible] in Italiam [illegible] Martini Papae V. [illegible] [illegible] Beſſarionis [illegible] [illegible] Laur. Mehus in cit. Praef. ad Ambr. Camald. Epp. [illegible] in [illegible] Apuleio ac [illegible] Arnoldum Drakenborch in Praef. ad Silium pag. [illegible] [illegible] Nicandri Tiberinus [illegible] [illegible] Medicem Florentinus [illegible] Italicum [illegible] Pomponio Laeto [illegible] [illegible] [illegible] ſubſtitui [illegible] ſubſcriptio [illegible] [illegible] [illegible], quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Drakenborch in Praef. [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] Velliij [illegible] & Romae [illegible]

(2) Nicolaus [illegible] Poetam Commentarium [illegible] Hesiodi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Bibl. Lat. med. & inf. aetat. [illegible] Tom. III [illegible]

(3) Ita est in Codice, [illegible] ſupplendum [illegible]

ceteriſque Librorum lemmatibus mira arte depictis ab eodem, ut videtur, manu deſcriptus ac ſuperior Codex. Conſtat foliis ſcriptis 205.

SILIVS ITALICVS.

Cod. XVII. SIlii Italici Punicorum Libri XVII cum ſummariis rerum in margine ac notulis aliquot, ex quibus hanc excerpſimus, quae legitur pag. 101. *b*, ad Libri VIII. verſum

> *Tunc quos a niveis exegit Luna metallis*
> *Inſignis portu &c.*

Portus Lunae urbs, at ego qui ſorpe aſſiduo diligentius annotavi, non erat ulla urbs ſiviſ, the ... nullus eſt portus, ſed ... ... loco quem nunc vulgo dicunt la Spezie, quod & Perſius poeta docet, ſicuti nos ſabulus interpretamur.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV nitidiſſimus, cum titulo aureo, ſummatim ſcandiae ... & ... litteris artificioſe depictis. Conſtat foliis ſcriptis 225.

SILIVS ITALICVS.

Cod. XVIII. SIlii Italici Punicorum Libri XVII, in quorum calce legitur: *Explicit Liber XVII Punicorum Silii Italici per Mattheum Lupum (1) ſub die ultima Ianuarii MCCCCLIII*. Tum ſequitur dodecaſtichon Elegiacum, cuius initium eſt

> *Perpetui nunquam merima volumina Silii &c.*

Codex membranac. Ms. in 4. ... Saec. XV optime ſervatus, cum initiali littera eo... & uſque ad pag. 56. alia manu, ſed eleganti ſuppletus. Conſtat foliis ſcriptis 191.

PERSIVS.

Cod. XIX. I pag. 1. PErſii Flacci Satyrae VI. cum gloſſis interlinearibus & ſcholiis ad marginem uberioribus eiuſdem manus. Occurrit I Vita Perſii, auctore anonymo, quae inc. *Auli Flaccus Perſius apud Volaterras, quae eſt civitas Etruriae, natus eſt &c. Deſ. vixit autem ſuae XXX. hominem ...* II Alia eiuſdem Vita in margine extrarum ... : *Perſius genere fuit Thuſcus, dignitate Senator ſermone gelidus &c.* III Prologus, qui inc. *Satyrae proprium eſt, ut vera humiliter dicat &c.* IV. Ipſius Perſii Prologus Satyrarum cum Scholiis, quae ita inc. *Hic fabulam tangit. Fortur vere tres filiae ... Gorgones &c.* V Denique & quidem in calce pag. 2 verſiculi quoque in Perſium, qui inc.

> *Perſius a preſſis cognomine ecce magiſtra &c.*

Clauduntur Satyrae hoc pacto: *Finis Perſii Liber Flacci*.

Explicit intertus per totum Perſius horcus. Alia ſequebantur ... poſtea eraſa.

II. pag. 18 *b*, Excerpta quaedam brevia I De quatuor principalibus Virtutibus II De ſex hominum aetatibus III. De notis militaribus IV De orthographia V Carmen ſex in eleyſis deſinentia cum notis muſicis VI. quaedam de Virgilio Marone ad marginem paginae adpoſita, omnia eadem antiqua manu.

Codex membranaceus Ms. in 4. oblongo Saec. XII. exeuntis. Conſtat foliis ſcriptis 19.

PERSIVS.

Cod. XX. AVli (*ſic*) Perſii Flacci Satyrae VI. cum gloſſis interlinearibus, Commentario uberrimo & Praefatione antiqua, nec non brevi narratio Poetae ex Commentario Probi Valerii excerpta, & cum fragmento alterius Commentarii in principio. In fine vero figura quaedam rudi calamo delineata, & corona redimita occurrit, ſupra cuius caput ſcriptum eſt *Napolitanus iſ.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIII. Conſtat foliis ſcriptis 68.

PERSIVS.

Cod. XXI. PErſii Flacci Satyrae VI. cum gloſſis & ſcholiis, quorum nonnulla tribuntur Angelo Politiano. Ultima Satyra eſt imperfecta, ac deſinit in verſu:

> *Inſigne eſt cladem Germanae pubis, & aris ...*

qui eſt 44.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIV. Conſtat foliis ſcriptis 14.

PETRI BRICHI COSMIADOS LIBER PRIMVS.

Cod. XXII. PEtri Brichi Samminiatenſis Coſmiados Liber primus ad Illuſtriſſimum & Excellentiſſimum Coſmum Medicem Florentiae & Senarum Principem. Praecedit Epigramma Bernardi Georgii Veneti ad Auctorem, quod ſic inc. eſt

> *Carmina perlegi tua, o ... Marcus,*
> *Illa eſt ... nobilisque ...*
> *Sic etiam Medicen ... ſuper aethera tollis,*
> *Adſerere ut valeas ... tua vota Ducem.*
> *Ni ſit Maecenas, clauſum ac gerit ipſa Camoena,*
> *Commitere veluti non ... paſſa caret.*
> *Di faveant, Phoebuſque pater, doctaeque ſorores;*
> *Eſt pretio dignus ... ipſe labor.*
> *Perge modo, & reliquos (quod praeſtas) perſice libros,*
> *Nam laus, & merces te ſatis ampla manent*
> *Doctrinae ingenium, virtus, quibus ipſe refulges*
> *A Divo, & a nato praemia digna ferent.*

(1) De Mattheo Lupo Rhetore Sanminiatenſi vide Coppium Annali di S. Gimignano pag. 62. 193.

Inde ſequitur Epiſtola nuncupatoria auctoris, quae inc. *Eſſe videtur verendum iſte D. ſ. aere tuo ſedulo perpendis. Vale.* Via de ſuo loquitur Poëmate, haec addit: *ſemperam autem materiam in duodecim libros digeſſi, pro numque inchoatum putas, quam aliquando ad te mittendum ad eam, eo integrum condito ad dictus, at ſi bene intuens in hic genere laborem, at ſtudium tibi probari intelligeret, ad reliquorum edendorum maturandam adgredior.* Conſtructio Liber inc.

Inſignibus actis tantorum, quibus arſerit armis
Theſeum cur tantas bellorum moverit arma &c.

Deſ.

Amplius illuſtres fecit ſuper aethera notas.

Non ſapit hoc Poëma optimum Saeculi XV guſtum, alioquin, & opus non ſuerit proſequutum auctor, ut nimis dolendum eſt.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XVI. cum ſingulorum verſuum litteris initialibus auratis. Conſtat foliis ſcriptis 19.

PETRI SANCTI SANSONII PRESBYTERI ELEGIAE QVAEDAM.

Cod. XXIII. Petroſancti Sanſonii Archipresbyteri Aretini Papalogus Elegiacus, ſive de Apoſtolicae Sedis poteſtate Elegiae XIX. quarum tituli ſunt:

I. Ad Leonem X.
II. De Chriſti Divinitate.
III. De Chriſti digniſſima Humanitate.
IV. De fundatione Eccleſiae.
V. De fundatione Fidei.
VI. De fundatione Rom. Sedis.
VII. De praecellentia Rom. Sedis.
VIII. De caelibatu Apoſtol. Sedis.
IX. De poteſtate Apoſt. Sedis.
X. De liberatione Apoſt. Sedis.
XI. De ambitione ad Apoſt. Sedem.
XII. De temporali regno Apoſt. Sedis.
XIII. De promulgatione legis Apoſt.
XIV. De translatione Rom. Sedis.
XV. De ſchiſmaticis Apoſt. Sedis.
XVI. De reſtauratione Rom. Sedis.
XVII. De nobilitate Rom. Curiae.
XVIII. De exaltatione Apoſt. Sedis.
XIX. De maieſtate Rom. Pont.

Praecurrit ad Lectorem Phaleucum, quod inc.

Qui ſunt Papalogum legis, rogamus &c.

Elegia I. inc.

Papalogum numeris agentatque tempora noſtras
Sedis Apoſtolicae munera ſaecla cano.

Elegia ultima deſ.

Aera ſuo princeps inſerent commoſi alludis
Quae jam ex tota ſtruunt &c. ipſe dorat.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XVI. incunte cum icone Leonis X. in litteris initialibus, & ſtemmate Pontificio, & aliis ornamentis in prima pagina. Conſtat foliis ſcriptis 86.

PROSPERI AQVITANICI CARMINA.

Cod. XXIV. I. pag. 1. Proſperi Aquitanici Carmina Moralia, cum libro I. viii Pecte le principio, & Prologo metrico decem verſibus comprehenſo. Illi inc. *Iſte Proſper fuit Equitanicus, vir eruditiſſimus, compoſuit autem dogmata pernas &c.* hoc vero inc.

Ex Auguſtini ſacris epigrammata dictis &c.

Proſperi Carmina inc.

Dum ſacris mentem placet exercere loquelis &c.

Deſ.

At ſoror. Chriſti gloria Chriſtus erit.

In edit. eius Operum Colon. Agrip. MDCXXX. 8. a pag. 476. ad pag. 515. lin. 19.

II. pag. 13. Horatii Ars Poëtica, alia exquiſita manu exarata.

III. pag. 19. Eiuſdem Epiſtolarum Libri II. cum gloſſis, & ſcholiis quibuſdam. In fine nomen poſſeſſoris adſcriptum erat, ſed poſtea omnino erſum.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIII. duplici manu exaratus. In medio Codicis inter pag. 11. & 13. aliud Opuſculum exaratum fuiſſe mihi videtur, ob unum mane ſublatum. Conſtat foliis ſcriptis 48.

PETRONIVS ARBITER.

Adde etiam

Priſciani, P. Rutilii Lupi Apuleiae Romani, & Caeterorum quaedam.

Cod. XXV. I. pag. 1. Petronii Arbitri Satyricon. Inc. *Quum alio genere furiarum declamatores inquietantur.* Deſ.

Et veniat claſſem poſſidet ante Jovem.

Extat in edit. Amſtelod. apud Iansſonio Waesbergios MDCCXLIII. in 4. curante Petro Burmanno Tom. I. a pag. 1. ad pag. 847. ubi tamen animadvertum in Codice valde eſſe detruncatum, ut ea fragmenta potius quaedam Petronianae Satyrae dicenda ſint.

II. pag. 19. Priſciani Sophiſtae Ars praeexercitamentorum ſecundum Hermogenem, vel Libanium. Inc. *Fabula eſt oratio ficta, veriſimile diſpoſitione imaginem exhibens veritatis.* Deſ. *dictum, quando dicimus quod ſapientia eſt.* In edit. Hor. per heredes Ph. In edita MDXXV. 4. a pag. 297. ad pag. 310.

III. pag. 17. Septem philoſophorum ſententiae, ſeptenis ſingulae verſibus expeditae, quorum prior Bias Prieneus hoc exorſus eſt:

Quaenam ſumma boni? mens quae ſibi conſcia recti.

Ultimus Thales Mileſius. Deſ.

Nil nimium ſatis eſt, ne ſit & hoc nimium.

IV. pag. 19. P. Rutilii Lupi Schemata ex Graeco verſa Gorgia, ſive de Figuris Libri duo, quorum primus eſt de Figuris Sententiarum, alter de Figuris Verborum. Ille inc. *Proſapodoſis. Hoc ſchema duobus modis fit &c. tractari poteſt.* Hic deſ. *ipſa benevolentiae conſcia tulerit.* Vide in edit. antiquorum Rhetorum Latinorum curante Claudio Capperonnerio Argentorati per Io. Henric. Heitzium MDCCLVI.

MDCCLVI. 4. e pag. 1. ad pag. 14.

V. pag. 17 Romani Aquilae libellus de figuris Rhetoricis. Inc. *Rhetoricas petit longiori more ac diligentiae, quam pro anguſtia temporis &c. Deſ. in duo capita utimur, in minimitatem cavendum eſt*, Ibid a pag. 15. ad pag. 19.

VI. pag. 40. M. T. C. Rhetoricorum ad Herennium Liber V. & VI. Ille inc. *Digna eſt, quae reddit ornatam orationem. Hic deſ. diligentia conſequemur & exercitatione.* Nihil aliud ſunt quam pars Libri quarti ad Herennium, videlicet a §. XIII. pag. 26. uſque ad finem editionis Amſtelod. MDCCXXIV. curante Iſaaco Verburgio fol.

Codex chartac. Ms. in 8. Saec. XV. cum nonnullis contractionibus ac Libros ad Herennium, Conſtat foliis ſcriptis 58.

PLVTEVS XXXVIII.

CONTINENS MSS. CODD. LATINOS XXXVIII. EDITVM I.

CODEX I.

STATIVS.

I. pag. 1. STatii Papinii Surculi Tholoſani Thebaidos Libri XII. hi tamen exarati eodem ordine atque in editionibus. Hisce praecedit ſingulis Libris argumentum metricum, Primi argumentum inc.

Aſſociat profugum Tydea primus Polynicem &c.

II. pag. 72. Eiuſdem Achilleidos Libri V. qui tamen in editione in duos tantummodo dividuntur.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XIV. binis columnis exaratus, in quo duo folia continentia finem Libri III Thebaidos, & initium IV ſunt nova manu ſuppleta, ideoque Liber hic IV caret argumento metrico praeterea initium huius Poematis duplicatum eſt. Conſtat foliis ſcriptis 80.

STATII THEBAIS.

Ac praeterea

Achilleis.

Cod. II. I. pag. 1. STatii Thebaidos Liber XII. cum argumentis, ut in praecedenti.

II. pag. 149. Eiuſdem Achilleidos Liber in quinque ſectiones, nullis tamen titulis inſtructas, diviſus in cuius calce legitur *Explicit Liber Statii Achilleidos.*

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. nitidiſſimus & elegantiſſime exaratus, cum litteris Librorum initialibus pictis & auratis. Cuius prima pagina, praeter alia ornamenta, exhibet Poetae coronati ac volumen ſuſtinentis effigiem; ſtemma cuiuſdam familiae, forte Saſſettae (1), poſitis utriſque ac eodem puerulo elatas tenentem, qui columnam ſuſtinet, faſcia circumdatam, adſcripto emblemate *Deo volente*. Conſtat foliis ſcriptis 167.

STATIVS.

STatii Thebaidos Libri XII. cum argumentis primo excepto, & gloſſis aliquot interlinearibus, ſed perquam raris. In fine legitur: *Explicit duodecimus & ultimus Liber Thebaidos die XVI Novembris* 1410. *in inferioribus Civitatis Senarum. Sit benedictus Deus omnipotens qui facit mirabilia magna.* Cod. III.

Codex membranaceus Ms. in 8. oblongo Saec. XV. ineuntis, cum initialibus Librorum litteris auro, variiſque coloribus eſſabre depictis, & ſtemmate familiae cuiuſdam in calce primae paginae. Conſtat foliis ſcriptis 148.

STA

(1) In eius enim calce legitur: *Mihi ſum nihi Franciſci Saſſetti Thomae filii Civis Florentini*

STATII THEBAIS.

Cod. IV. STatii Thebaidos Libri XII. cum glossis aliquot interlinearibus.

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XII. in cuius calce legitur: *Iste liber est Petri Ser Ottaviani*. Constat foliis scriptis 104.

STATII THEBAIS.

Cod. V. STatii Thebaidos Libri XII. Initio mutili, primus enim Liber incipit a versu 46. Adsunt argumenta in aliquot Libros, uti cum aliis Codicis I. & glossae quaedam interlineares; in fine vero summaria XII. librorum, totidem monostichis comprehensa. Primum monostichon est:

Solvitur in libro fraternam contentio prima.

Codex membranac. Ms. in 12. Saec. XII. pluribus in locis manu saeculi XV. suppletus. Constat foliis scriptis 164.

STATII THEBAIS.

Cod. VI. STatii Thebaidos Libri XII. cum argumentis in singulos, praeter primum; & cum glossis & scholiis uberrimis marginalibus eiusdem antiquae manus.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XI. rursus in locis Librorum XI. & XII. alia recentiori manu, Saeculi ultimum XIV. suppletus. Constat foliis scriptis 176.

STATII THEBAIS

Cod. VII. STatii Thebaidos Libri XII. sine argumentis, & cum glossis nonnullis.

Codex membranac. Ms. in 8. oblongo Saec. XII. pluribus in locis manu Saec. XV. eleganter suppletus, ita ut dimidium fere totius Codicis recentiori manui debeamus. Constat foliis scriptis 133.

STATII ACHILLEIS

Addo etiam

Ovidii & Severini Boethii quaedam.

Cod. VIII. I pag. 1 STatii Achilleidos Libri V. cum glossis, & scholiis quibusdam, in quorum calce legitur: *Explicit Liber quintus & ultimus Statii Achilleidos. Deo gratias die X. Aprilis MCCCCXV. Sumptum scholis Magistri Nostri Sanctae scripsit.*

II pag. 48. Ovidii Heroidum Liber cum glossis & scholiis marginalibus, & interlinearibus, ut in Codice XXVIII. Plut. XXXVI. supra pag. 237. In fine: *Explicit Liber Epistolarum Publii vel Nasonis. Amen. Finito libro Deo vera reddatur gratia plena feliciter finitur a Sancti Johannis, sicut est & fuit Liber, XX. die Septembris MCCCCXV.*

III pag. 72. Severini Boethii de Scholarium Disciplina Liber. Inc. *Vestus annis intentus de fabularum disciplina*. Des. *superius alterius impervementa permanent. Amen.* Concedat cum aliis inter eius Opera Basileae apud Henricum Petrum editis in fol. a pag. 985 ad pag. 980. Sequuntur versiculi XII amatorii nullius momenti, qui huiusmodi: *Scriptum sub anno MCCCCXVI. de mense Ganii in domo Claudium Tallomeorum Sieum. Sanctae Iohannis scripsit.* In utriusque vero pagina possessoris nomen occurrit & qualem in: *Iste Liber est mei Fanni fiu Salvestri.* In calce item primae paginae alterius possessoris nomen erat inscriptum, quod penitus deletum; ex uno tamen vestigio eruitur: *Iste Liber est mei Nicholai Fumrofi de Bolna.*

Codex chartaceus Ms. in 4. minori Saec. XV. ineuntis. Constat foliis scriptis 89.

STATII ACHILLEIS.

Ac praeterea

Lini Colucii Pieri Salutati Elegia.

Cod. IX. I. pag. 1 STatii Achilleidos Libri V. cum glossis & scholiis quibusdam. In calce leguntur summaria Librorum quinque totidem monostichis expressa. Primum summarium sequens est:

Primus femineo matrem deducit amictu.

Ac praeterea argumenta eorundem, totidem hexastichis comprehensa. Argumentum primum hoc:

Rapuit Alexander thalamos bellumque reportat &c.

II pag. 90. Lini Colucii Pieri Salutati, licet nullum auctoris nomen retineatur (1) Epistola sub nomine Phyllidis ad Demophoontem cum glossis quibusdam raris. Inc.

Laesa queror Phyllis, regni decor unicus horrens,
Si licet exortatis tristia sacra gerere.

Des.

Carmina fundat quaecumque puella videbis,
Phyllidis exemplo vitet amare virum.

Sunt versus cent. Ope Codicis Gaddiani Medicei Pl. XC. sup. n. 43. hunc Poematis auctorem invenimus.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIV. Constat foliis scriptis 95.

STATII ACHILLEIS

Cod. X. STatii Achilleidos Libri V. cum glossis, & uberrimo commentario ad marginem. In fine legitur: *Liber Statii Achilleidos expletus a me Antonio Michaelis de Sancto Gimignano (S. Geminiano) die vigesima prima mensis Octobris in festo diei mercurii occurrente Anno Domini MCCCXCIV.*

(1) In Cat. Montfaucon. in parenthesi nomen Statii perperam adponitur.

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XIV exaratus. Constat foliis scriptis 16.

STATII ACHILLEIS

Cod. 41. STatii Achilleidos Libri V.
Codex chartaceus Ms. in 8. Saec. XV. Constat foliis scriptis 25.

STATII ACHILLEIS,

Addo etiam

Iordani Thebani Epistola Prudes, & Ovidii de arte amandi Liber III.

Cod. XIV. I pag. 1 STatii Achilleidos Libri V quorum in calce versiculi leguntur:

Laus tibi sit Christe, quoniam liber explicit iste.

Finito libro reddatur gratia Christo.

II. pag. 23 Epistola Iordani Thebani versibus heroicis [illegible] ex Codice [illegible] Pindaro Thebano. Inc.

Hoc ponit mili Pibidae Deia superba,

Trist [illegible] funera [illegible]

Des.

Tuque fave [illegible] Phoebo [illegible]

Exstat in edit. Homeri curante Io. Sponda[illegible] Basil. apud Episcopium [illegible] fol. a pag. 418 ad pag. 443. Tum subiiciuntur versiculus:

Nescio quid dicam, misero est qui perdit amorem.

III. pag. 44. Ovidius de Arte amandi Liber III.

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XV nitidissimus, elegantissime exaratus; cum [illegible] paginis sexum descriptorum Operum [illegible], elegans pictura [illegible] in quarum prima Statius poeta [illegible] repraesentatur, una cum [illegible] familia [illegible], quod in secunda etiam depictum est. In Codicis [illegible] legitur: *liber scriptus (sic) est Antonio de Mercatello pro [illegible] de [illegible] An. Domini MCCCCXVIII.* Constat foliis scriptis 85.

STATII SILVAE.

Cod. XIX. P. Papinii Statii Neapolitani Silvarum Libri V. ut in Corpore omnium Poetarum veterum Latinorum cit. edit. Tom. II a pag. 1017 ad pag. 1044. Hisce tamen [illegible] praefixa [illegible] sunt [illegible].

Codex membranaceus Ms. in 4. [illegible] Saec. XV elegantissime scriptus, cum [illegible] principii & stemmate familiae [illegible]. Constat foliis scriptis 104.

TERENTIVS CVM ANNOTATIONIBVS POLITIANI

Cod. XIV. P. Terentii Afri Comoediae VI. scilicet

I. pag. 3 Andria.

II. pag. 18 b Eunuchus.

III. pag. 35 b. Heautontimorumenos.

IV. pag. 51 b. Adelphi.

V. pag. 67 Phormio.

VI. pag. 84 b Hecyra, typis impressae, cum annotationibus, correctionibus & variis lectionibus manu Angeli Politiani, qui hanc editionem cum vetustissimo Codice Veneto contulit. In [illegible] Praecedit Terentii vita ex Donati Commentariis excerpta. In fine [illegible] loco impressionis, ac [illegible] annus scilicet *M. CCCC LXXV XII Calendas Augusti.*

Supra titulum primae Comoediae pag. 3. legitur: *Per Centii & [illegible]* [illegible]

Pag. 18 b. in margine adnotatum illud *Anno MCCCCXCI die 23. Iunii vigilia Sancti Iohannis Baptistae Venetiis contuli [illegible] cum vetustissimo Codice Petri Bembi Veneti Patricii, Bernardi filii, [illegible] Politianus.*

In superiori margine pag. 36 legitur manu eiusdem Politiani: *Hieronymus [illegible] Venetus & [illegible] Petrus Bembus.*

Pag. 66 b. versus finem Adelphorum post versum

Ego [illegible] gratiam; [illegible]

adnotatum illud: *desit reliquum (finis est Adelphorum) in Codice antiquo. Ego Angelus Politianus contuli cum Codicem hunc Terentianum cum venerandae vetustatis Codice maiusculis [illegible] litteris, quem mihi [illegible] Petrus Bembus (1) Venetus Patricius, Bernardi [illegible] & equitis filius, [illegible] litteris [illegible] observavi [illegible] ad [illegible] quam plane [illegible] videbantur. Erat [illegible] versus [illegible] litteris [illegible] & [illegible] Pandectae & Virg. [illegible] Codex est [illegible]. Ipse et [illegible] Petrus operam [illegible] conferendo [illegible]* [illegible] reliquis ab impresso librarii, & in relegando Codice parum accurato versus sunt.

In fine Hecyrae Politianus ipse in margine adscripsit sequens Epigramma, quod ipsi in antiquissimo [illegible] cum ipso Codicis orthographia referimus.

Qui Deus hoc medium flammata [illegible]

Fit autem,

Ios

[1] Io. Alb. Fabricius in Bibl. Lat. Tom. II. pag. 34. [illegible] antiquissimum Comoediarum Terentii Codicem [illegible] Petrus Bembus [illegible] quae Politiani [illegible] verba [illegible] ego Angelus Politianus [illegible] tam [illegible] tum [illegible] dum Codicem vetustissimum fuisse. Hic ab illo tempore pervenit in manus Fulvii Ursini, qui [illegible] [illegible] habuit, & [illegible] Epist. [illegible] referunt [illegible] Tom. I. p. [illegible] verl. ad Att. [illegible] Herveliam pag. 19 [illegible]

Digitized by Google

Iuſſi & ut diceret ſine [illegible] ipſe roſa eſt?
Aſpice, ut magno conſtet in ſordibus amaranti!
Mutuat ſpina refert[illegible] ſit Veneris generata eſt
Que tibi tam magna pars ipſe leſione ſanguis!
Hoc unius tota pingere manibus per[illegible]
Nec ſinuosas quereras, neque alia pollutis ignis;
Sed tibi verumtame privat iſta ſuos
Pollens ubi vuit, color eſt hic ſemper acervatim;
Tam fugitiva roſa eſt, quam fugitiva avis.
Nam quod florentem gaudes laſtione metallis
Avitur ſignificat nihil iſſi roſa.

Quoniam hic eſt primus liber impreſſus ex omnibus, qui in hac Laurentiana Bibliotheca [illegible] Politiani cura & variis lectionibus praefulsit; animadvertendum eſt, quod diurnus nocturnuſque eius labor fuit, ut antiquiſſimos ſcriptorum Latinorum Graecorumque Codices priſcos in Bibliotheca [illegible] nec adhuc prelo excuſos, diligenti [illegible] manu, cum his [illegible] haud [illegible] veterum ſcriptorum voluminis conferret, [illegible] [illegible] ſuppleret aut [illegible] lectiones quoque varietates adnotaret & ſi quid ipſi [illegible] [illegible] [illegible] ſuggereret ad [illegible] ad Codicum margi[illegible] aut in adverſaria ſua [illegible] deſtinata [illegible] Qui [illegible] quam diligenter, quam fideliter [illegible] opera ex teſtimonio Petri Victorii, qui plurimas praeclari huius ſtudii reliquias in hac Bibliotheca Medicea clarius [illegible] ſuis [illegible] in Caſtigationibus ad Columellam de Re Ruſtica pag. 90 ita Politianum hunc notam [illegible] *[illegible] labor magno me labore levavit qui quidem ut erat diligens & accuratus hoc librorum [illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] boni auctores [illegible] [illegible] [illegible] Quemcumque itaque in priſcis exemplis [illegible] [illegible] ſedulo [illegible] Quod ſi demum ille [illegible], &, quae mente deſignaverat, perficere potuiſſet, opera ſedulitateſque ipſius magnos ſtudioſis literarum fructus omnibus [illegible], quae poſtea [illegible] graduum librarum [illegible] [illegible] magna [illegible] [illegible] Sed ea [illegible] omnia [illegible] imperfecta [illegible] [illegible] [illegible] quod fuiſſet, [illegible] [illegible] [illegible] ſcriptorum [illegible] in hoc Codice [illegible] commodius [illegible] [illegible] quo poſſet de his rebus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] diſſipati ſunt [illegible]*

[illegible] Si quis autem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ſuppletum [illegible] [illegible] [illegible] Exol [illegible] [illegible] [illegible] Lugduni apud [illegible] [illegible] [illegible] Tituli [illegible] [illegible] in Codice [illegible] [illegible] Ego [illegible] ſuae ipſum [illegible] [illegible] Politianus [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Florentini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Hanc [illegible] [illegible] pag. 72. Eſt [illegible] [illegible] [illegible] Codice (ut [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ſunt & [illegible] [illegible] pag. [illegible] [illegible] [illegible] Bene [illegible] [illegible] ſemper [illegible] [illegible] ſcriptum [illegible] [illegible]

Cod. [illegible] chartaceus impreſſus [illegible] [illegible] dignus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Comoediae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] & Laurentiana Bibliotheca [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fol. 43 & 44 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad ſupplendum defectum [illegible] Adelphis.

TERENTIUS.

TERENTII Afri Comici Poetae Comoediae VI [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Poetarum veterum [illegible] [illegible] pag. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(a) Vide Praefat. [illegible] [illegible] Tomi I pag. 6. [illegible] de Codice [illegible] [illegible] [illegible] Tom. [illegible] pag. [illegible]

Natus eo excelsa tellus Carthagine dicat.
Des.

Hunc quicumque leget, sic puro carmine cre...

In fine rubris literis adscriptum est. *Liber, . . . , ... (1) quem propria manu transcriptum reddidi quarto nonas Februarii M. CCCC. XLVII.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. elegantissimus, cum initialibus Comoediarum literis illuminatis, & cum nomine possessoris in ipsius tegumento, scilicet: *Marii Iani de Francisci Suffeni Thomae Filii Civis Florentini*. Constat foliis scriptis 108.

TERENTIUS.

Cod. XVI. P. Terentii Afri Comoediae VI ut supra, cum Epitaphio Poetae in principio, atque interpretatione nominum primae Comoediae. Hoc ultimo loco ponitur Phormio. In fine scriptoris nomen legebatur, quo postea erasis haec tantummodo superfuerunt . . . , . . . γεγραφως ταυτα διδασκ... (sic) ...

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. nitidissimus, & initialibus Comoediarum literis auratis ornatus, nullis distinctus versibus, sed more solutae orationis exaratus. Constat foliis scriptis 133.

TERENTII COMOEDIAE.

Cod. XVII. I. pag. 1. TErentii Cullei Carthaginensis Comoediae VI eodem ordine, quo in Codice superiore, cum Epitaphio, & vita Poetae in principio, duplici argumento in priores dein, quorum primum ab editione deest, & cum glossis & scholiis quibusdam in primis paginis. Clauditur Phormio hac subscriptione *Explicit Liber Terentii Cullei Carthaginensis viri clarissimi. Iohannes (Boccaccius) de Certaldo (1) scripsit.*

II. p. 84. b. Dein duo occurrunt latinis & graecis characteribus exarata, cum latinis tralationibus; quorum primum continet omnem Homeri interrogationem ad pisatores, & eorumdem responsionem (2), aenigmatice facta loco argumenti ... ponitur secundum vero civitates, quae de Homeri ortu contendunt, item eius mortem.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. optime servatus & initiis solutae orationis exaratus. Constat foliis scriptis 84.

TERENTII COMOEDIAE.

Cod. XVIII. I. pag. 1. TErentii Comoediae VI ut in Codice XVI. huius Plutei, cum Epitaphio Poetae in principio. Hoc tamen deest argumentum in Eunuchum Se-

quebatur in fine ultimae Comoediae versiculi quatuor rubrica exarati, sed postea expuncti.

II. pag. 140. Anonymi de intentione Terentii in componendis Comoediis, & de Comoedia. Inc. *Intentio Terentii est describere mores hominum, iuventum, & senum, ut ipse dicit in suis versibus, & sic tandem ad dedicationem morum pertinentium ad Ethicam.* Dicitur autem *Comoedia &c.* Des. *mediocris quam neque excelsa neque vilibus contar verbis, ut Porphyrium; humilis, quam parva verba promuntur, ut Donatus.*

III. pag. 143. b. Vita Terentii ex Paullo Orosio. Inc. *Terentius Afer genere, civitas eius Carthaginensis.* Des. *unam que & Glycerium, quae & Pasibula vocabatur.*

IV. pag. 144. Francisci Petrarchae Epistola de Terentio. Inc. *De Terentio vita in utraque libri multa reperiuntur.* Des. *in Arcadiam descendisse, ibique defunctum.* Legitur in Prolegomenis Terentii editione Ant. Henr. Westerhovio Hagae Comit. apud P. Gosse impressae Tom. I. pag. 24.

V. pag. 145. b. Anonymi argumentum VI. Comoediarum Terentii. Inc. *Orto bello Athenis Chremes quidem fuerat propter seditionem ... quos .... suam &c.* Des. *& quod illam sit reversurum parte Demiphone, & patruo Chremete sequenti ... manifestabunt*. Non occurrunt ea superius citata omnino.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. nitidissimus & ornatus, cum stemmate familiae eiusdem in principio, & sine distinctione versuum, in cuius calce nomen possessoris olim legebatur, sed postea penitus erasum fuit. Constat foliis scriptis 151.

TERENTIUS.

TErentii Comoediae VI. ut in Codice XVI. Cod. XIX.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. nitidus, optime servatus, cum titulis & initialibus rubrice conscriptis. Constat foliis scriptis 90.

TERENTIUS.

TErentii Comoediae VI. ut in Codice XVI. cum glossis quibusdam in principio & Epitaphio poetae in calce ultimae Comoediae, cuius, rubrisque versibus alternatim exarata. Cod. XX.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XIV. charactere gothico exaratus, cum initialibus Comoediarum, & Actuum literis auratis, & illuminatis, & prima pagina valde ornata. Constat foliis scriptis 116.

TE-

(1) Verba omnino rasa, sed forte legenda sunt Iohannes de Allmani ...
(2) Hunc Codicem scriptum esse manu Io. Boccaccii monendi subsequentibus Laur. Mehus in ... Praef. ad Ambr. Camald. Typ. pag. CCLXXIV.
(3) De hoc quaest., quod Homerum vocat Diodori Interpres, quae captaris nescitanti quas non capientes ..., meminit Diodorus Siculus Lib. V. pag. 317.

Google

TERENTIVS CVM PROLEGOMENIS.

Cod. XXI. I. pag. 1 PRiſciani Grammatici Caeſarienſis de metris Terentii. Inc. *Quem non ſolum Terentium ſed etiam Plautus &c.* Deſ. *in omnes locos patibus ſpondeos habent.* Extat in edit. Iuntina Florentina MDXXV. 4. a pag. 301. ad pag. 306. ſub titulo *Priſciani Grammatici de Verſibus Comicis liber*, ubi notandum deeſſe in Codice Graeca loca, & pro ipſis ſubſcribendis lacunas ubique relictas fuiſſe, ut etiam in ſequentibus excerptis, ubi Graeca occurrunt exempla.

II. pag. 6. *b.* Ruffini de Fabula, hoc eſt Comoedia, ex Evantio in Commentario Terentii. Inc. *Evanthus in Commentario Terentii, de Fabula, hoc eſt Comoedia, ſic dicit, Comoedia argumento &c.* Deſ. *metrum numerant, quod adeoque ut ſpondeos mouget.* Inter Grammaticos veteres Haliae Putſchii in 4. Tom II. a pag. 2706 ad pag. 2708.

III. pag. 8. Verſus euiſdem de metris Terentii, & Plauti & aliorum. Inc.

Agnoſci metrum, ſeruatque Terentius artem.

Deſ.

Diſcipuliſque dedit numera pulcra libens.

Ibid. a pag. 2709. ad pag. 2713.

IV. pag. ead. *b* Verſus euiſdem viri clariſſimi de litteratura, de compoſitione, & metris Oratorum. Inc.

Moſſigenae numeros vatis, & metra ſequuntur.

Deſ.

Hic ſtylus leſtorum, hic laudibus aptior haeret.

Sunt verſus XLVII. ut in editione antiquorum Rhetorum ex recenſione Claudii Capperonnerii Argentorati per Io. Beverum MDCCLVI. 4. a pag. 346. ad pag. 347.

V. pag. 11. Euiſdem de membris Oratorum verſus XII. Inc.

Dicere Muſa iubet, tua dicere iuſſit Apollo.

Deſ.

Dactylus hos iniſſit tria dabitur aptus utriſque.

Ibid. a pag. 347. ad 348. ubi ſubſcribuntur de ambitu ſive circuitu, quem Graeci περίοδον dicunt.

VI. pag. ead. *b* Euiſdem de quibuſdam metris verſibus Sapphicis VIII. Inc.

Rhetoras pulcros Theophraſtus ornat.

Deſ.

Rhetoris aptant.

Ibid. pag. 348. ſub titulo *De Theophraſto item Ruffinus metro ſapphico ſic.*

VII. pag. ead. Anonymi de ambitu orationis, ex metris reſultante. Inc. *Iuſſit autem ambitus modi plur bus.* Deſ. *qua utram ſpectas formidanda iſt magis.* Ibid. ſub Ciceronis nomine in *Oratore* N. 212.

VIII. pag. ead. Quintiliani in Arte de numeris & Structura Demoſthenis Exceptum. Inc. *Nam eo fit ut Demoſthenis prora videtur compoſita.* Deſ. *ut perfecte & perpoliuſi- ſime poſſint eſſe abſolutae.* Ibid. a pag. 348 ad 349. ſub Quintiliani X in aeta de numeris, & Structura Demoſthenis, & Diomedis in libro II. Artis ſunt numeris.

IX. pag. 12. De numeris, id eſt de ſtructura, ſive de conſtructione, ſive de compoſitione. Ciceronis Excerpta varia ex Libris de Oratore. Inc. *Longiſſima eſt igitur complexio verborum quae volui aut ſpiritu poteſt.* Deſ. *ſeu parte, quod plures habet ſyllabas, nominis a quibuſdam, non pes exiſtimetur.* Tum pag. 16. alia brevia excerpta euiſdem argumenti ex Terentiano, Pompeio, Maſſilina, & ipſorum ex Cicerone ad Herennium &c. ſubnectuntur. Ibid. a pag. 349. ad 354.

X. pag. 17. *b.* Anonymi de ponderibus. Inc.

Pondera Paeonia veterum memorata libello.

Deſ.

Haec quoque drachmarum ſimili quoque parte utetur.

Nec non ſive [illegible] Sunt imperfecta & ſic etiam deſinunt in editione Theſauri Roman. Antiq. Graevii Tom. XI a pag. 1693 ad 1698 ubi adferuntur ſub nomine Rami Fanii, ſive ut quidam volunt, Rhamali Fannii Palaemonis, & in alia edit. Iuntina Priſciani a pag. 195 ad pag. 197.

XI. pag. 19. *b.* Priſciani Liber de figuris numerorum, numeris in ponderibus ad Symmachum. Praefatio ad ipſum inc. *Omni ta, Symmache nobilitate ſplendore iuditarum, ac cum naturae munere pro ſlaviter &c.* Deſ. *quarum decus & amore cuiuſlibet veſtis merear culmum.* Liber inc. *Scandum eſt, quem ad unus ad mille mille numero notetur apud latinos &c.* Deſ. *ſeſtertii ſeſtertius quadrifucus & ſemiſſis.* Ex editione Eliae Vineti recuſus eſt cit. Tom. Theſ. Antiquit. Roman. Graeviani a pag. 1680. ad 1692. Habes etiam in cit. edit. Iuntina Priſciani a pag. 191 ad pag. 195.

XII. pag. 26. *b* Euiſdem Progymnaſmata Rhetorica. Inc. *Fabula eſt oratio ficta verisimili diſpoſitione imaginem exhibens veritatis.* Deſinunt imperfecta in verbis *& genus generis & natum usum, & profeſſiones profeſſionis, & geſta* [illegible], & occurrunt in citata editione Iuntina a pag. 297. ad pag. 300. *t.* lin. 21. Habes integra in Cod. XXV Plut XXXVII ſupra pag. 158 §. II. Vide Fabric. Biblioth. Lat. Tom. II. edit. Venet. in 4. pag. 461.

XIII. pag. 31. Terentii Comoediae VI. ut in Codice XVI. praevio Pontae Epitaphio.

XIV. pag. 145. *b.* Poſſeſſor huiuſce Codicis in ipſius calce, exercitationis gratia haec exaravit

t. Tetraſtichon in mortem

ii. Alloquia oppugnatione eu assim ... bis ... die xviii. Septembris anni ... (a) concidisse fertur.

iii. Aenigmata septem, nonnisi difficile comprehensa.

iv. Tetrastichon de brevitate vitae.

v. Hexastichon elegiacum in D. Antonium bis repetitum.

vi. Hexastichon heroicum in aedificium sacrum anno MCCCCXX. constructum, cujus conditor hoc disticho denotatur:

Magnus ... (sic) ... dedit ... tur heros
Cardine Pontificum celsus moderatus honores.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. cum multis lacunis in prolegomenis, & initialibus Comoediarum literis eleganter illuminatis. Constat foliis scriptis 146.

TERENTIVS.

Cod. XXII.

Terentii Comoediae VI. in hoc Codice XVI. cum Epitaphio Poetae in principio, & cum distichis Comoediarum titulos, & seriem continentibus, nimirum

Andria vel Eunuchus, Eunhus (sic), Adelphus, Echira,
Phormio succedens fabula ferm datur.

Adduntur glossae, & scholia in priora tres. Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. optime servatus, licet crassius & admixtis soluta ... exaratus. Constat foliis scriptis 108.

TERENTIVS.

Cod. XXIII.

Terentii Comoediae VI. ut in Cod. XVI. cum glossis & scholiis, Epitaphio & Vita Poetae, & argumentis Comoediarum metro anonymo. In cujus ultimo legitur: *Hisce Terentii Poëtae descriptione Comoediarum propria manu Gabrielis de Dovolis Civis Novariaeque Regione, sua Deo donante fuit impositus anno Domini MCCCCXXXVI. primo die Octobris.* In fine vero argumentorum haec ... a Codicis ... possessore apposita: *Imperatore Friderico de Austria venit Genuas die XXIII. Octobris MCCCCXLII. & fuit receptus honorifice ab Ill. Duce Sabaudiae, qui erat tum Regina ferme sua, ... & ... patriae, & recessit die XXVII. ejusdem.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. optime servatus, & cujus initialis litera primae Comoediae ... in ... prima pagina legitur *Meus sum ... Francisci Saffetti Thomae filii Civis Florentini.* Constat foliis scriptis 111.

Cod. XXIV.

I. p. 1 Terentii Comoediae VI. hoc ordine, Andria, Adelphi, Eunuchus, Phormio, Heautontimorumenos, & Hecyra, cum glossis interlinearibus, & scholiis marginalibus diversae, sed ... antiquae manus. Quum primam paginam scripturae, quae ... antiquioribus litteris exarata erat, temporis vetustate evanuisset, recentior scriptor argumentum primae Comoediae, quod in ipsa continebatur, in anteriori folio descripsit, praemisso Poëtae Epitaphio. In summo vero margine ejusdem paginae, quae ... male ... notatum est: *Terentius ipse in pergamenis vetustissimum, quod dicitur ab ipso Terentio scriptum.* Interim notandum est, argumentum Eunuchi, diversum ab edito prorsus, ita incipere:

Calidi Menandri ... est Parasitus ...
Et miles gloriosus ...
Persinat transtulit ... in Eunuchum suam ...

Titul ... omnes Comoediarum, & nomina personarum singulis scenis praemissa, quadratis characteribus conscripta, illi rubri, haec partim rubeis, partim nigris litteris exhibentur. In calce primae, secundae & ultimae Comoediae legitur, ut in aliis quam Codicibus, *Calliopius recensui.*

II. pag. 164. b Bono scholastico Prisciani V. D. Grammatici Caesariensis de metris fabularum Terentii & aliorum Comicorum. Inc. *Quum non solum Terentium.* Des. *ad integrum instituere musicae lectum.* In calce Prisciani edit. Mediol. A. MCCCCXCV. fol. cum Comment. Jo. de Aegra pag. 273 & edit. Juntinae anni MDXXIV 4. a pag. 302. ad pag. 315 lin. 25. ubi notandum Graeca verba exhibita in Codice characteribus quadratis exscripta, & valde lectionem Codicis ab edita discrepare.

III. pag. 170. Anonymi explicatio quarumdam notarum antiquarum. Inc. *In multis aliud oratorum nomen.* Des. *textus ... Dat. XIII. Kal. Feb. Aureliano. Ind. A IV. & Sellasio. SS Lec. Ap. Ampelium Pa. Grom. Aug. II. & Probo SS.*

IV. pag. 171 Senecae Lucillo suo salutem. Inc. *Epistola tua per plures quaestiunculas vagata est.* Des. *adversusque ... si ... nomen ...* Est Ep. cxx. inter Opera Senecae edit. Paris. apud P. Chevalier MDCXXVII. fol. pag. 464.

V. pag. 173 b. Petrus Nasheph Regi salutem (b). Inc. *Dubie, quae a me ad humanos usus custodiri inventa sunt &c.* Des. *adversis omnia procurent.* Tum paullo infra subsequitur charactere majori: *Diis Lunae omnium fons.*

Codex membranac. Ms. insignis in 4. mi-

(a) Hic enim ... verses in margine est appositus Epigramma ... habet:
... fuit Septembris ... ultima ...
... in ... urbis ... Tradi ...

Arx bene fulta fuit dum sua ... bellica ...
Hunc Horum ... deguer ... dolet.

(b) Confule quae de hac Epistola habet Fabricius Bibl. Graec. Tom. II. pag. 511.

membr. forma quadrata, Saec. XI. (1) antiquiſſimus & dignus certe, qui conſuletur in nova Terentii editione, quando prodibit. In primo ipſius tegumento veteris poſſeſſorum nomina notata erant, poſtea raſa. In paraſtata tantum ſuperſunt haec: *Queſto libro è de Lorenzo de Piero* . . . . . *Hic Terentius eſt Laurentii Petri Coſmi de Medicis, qui emptum reddet quem ipſum fecit proprius Terentius*. Conſtat foliis ſcriptis 175.

TERENTIUS,

Addo etiam

Franciſci Philelphi, & Anonymi quaedam

Cod. XXV. I. pag. 1. TErentii Comoediae III. videlicet Andria, Eunuchus, & Heautontimorumenos. Prima, & tertia ſunt imperfectae. Praecedit ipſi Epitaphium Poëtae, nec deſunt gloſſae quaedam minuto charactere conſcriptae.

II. pag. 55. Philelphi Prooemium in Libros Tullii Officiorum. Inc. *Eſſi inter ſummas occupationes meas quaſdam non ad iſta ipſa Officiorum Commentaria, quae a me inire ſtudio uti gratia ſuperest intelligam &c.* Deſ. *tabquam eſt, ut ad rem ipſam, idest ad fontis haustum diſputationis, quem ad M. Filium de omni Officiorum genere Cicero ſcripſit acceſſeris*. Nulla de eo mentio occurrit apud Apoſt. Zenum *Diſſertazioni Voſſiane* Tom. I. pag. 275. ubi pluribus agit de Philelphi operibus. Continet autem potiſſimum hanc Introductio ad Librorum de Officiis interpretationem, quaedam velut Compendium Ciceronis vitae, methodo ſatis apta concinnatum.

III. pag. 75. Anonymi Oratio Ulyſſis ex Homero ſoluta oratione, cui praecedit praeludium quoddam ex Homeri laudem, & de facultate Oratoria, quae tam tunc ab ipſius aetate magno fuiſſe in pretio ex suis Operibus colligitur. Inc. *Admirari non nunquam ſoleo &c.* Sequitur deinde Argumentum Orationis, & Homeri textus. Oratio vero ipſa inc. *Merito quidem quaerendum mihi abunde fuit*. Deſ. *tu vero magnitudinem nostra polleas tui tempeſta* .

IV. pag. 78. Anonymi Commentarium in primum & ſecundum Librum Virgilii Aeneidos, in fine mutilus. Inc. *Arma virumque cano &c. Paraphraſis eorum cauſa*. Deſ. *& collocent in ſacra ſede ad aram pelum* . . . .

Cat. Lat. Codd. Tom. II.

Ad ſupplenda tamen ſpatium nonnullarum paginarum relictum ſunt.

Codex chartac. Ms. in 8. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 97.

TERENTIUS.

Cod. XXVI. TErentii Comoediae VI. eodem ordine quo in Codice XVI. Praecedit eius Vita, ut in Codice XVIII. ſupra pag. 168. §. III. Argumentum proſaicum primae Fabulae, ac Epitaphium Poëtae.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. nitidiſſimus, cum ſtemmate & emblemate Mediceo in prima & ſecunda pagina, & cum in titulis ſingularum Comoediarum auro vivisque coloribus affabre depictis, in quo legitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. Fil.* Conſtat foliis ſcriptis 130.

TERENTIUS

Addo

Horatium, & Perſium.

Cod. XXVII. I. pag. 1. TErentii Comoediae VI. hoc ordine: Andria, Adelphi, Eunuchus, Phormio, Heautontimorumenos, & Hecyra; ſemper autem ſunt adiectae ſolitae notationes, tituloſque, ſcenales, & interlocutorum nomina, rubrea, & maioribus litteris exarata praefixa ſunt.

II. pag. 41. Q. Horatii Flacci Carminum Libri IV.

III. pag. 60. Eiuſdem Ars Poetica.

IV. pag. 63. *t.* Eiuſdem Epodon Liber.

V. pag. 67. *t.* Eiuſdem Carmen Saeculare, quod pueris & maiore cantibant ad chorum poematum.

VI. pag. 68. Eiuſdem Epiſtolarum Libri II.

VII. pag. 77. *t.* Eiuſdem Sermonum, ſive Satyrarum Libri II. (1) ubi notandum Satyrarum libri II. in tres partes diviſi, ſingulis titulis ſingulis appoſitis, prima eſt *Dialogus Damaſippi cum Horatio*, ſecunda *Cum ambitioſis & avaris* ; tertia : *Contra luxurioſis & inſanos*. In fine duo circuli delineati ſunt, quorum primus numerorum notas, alter zonarum quinque diviſionem exhibet.

VIII. pag. 91. *t.* Perſii Flacci Satyrae VI. In fine legitur: *Explicit Liber Perſii Flacci. Incipit Liber Theoduli Epiſcopi*, ſed praeter hunc titulum nihil aliud occurrit.

S Cu-

(1) Memoratur eſt in hic Codex ab Ro. Bapt. Pigna in libro inſcripto *I Romanzi* . . . *in Vinegia MDLIV.* Lib. II. pag. 112. *Io Terentii quando fuori Nos aſſume & plurime proſeguenze che vedeſſe in che Il Gregorio dice che il la Congregatione degli Uffiziali e il ſuccesso dell' Appareto ecc. . . . Et perchè il* . . . *ſi che in sì fra parole per di ſi fuoc* . . . *ſcrittura . . . Libreria de' Medici.* Vetre idem eſt Codex, ex quo Petrus Victorius variantes in Epiſtola Cardinali . . . S. R. E. Cardinali praemiſſa i . . . Plat ipſo hanc nunquam . . . Corpoream autem multa autem ſunt Fuerat contrariam . . . *& ut ex ipſius ſcripta apparet . . . forma ad antiquiſſimum Terentii librum, quem domi habebam, ex quo . . . ſaepe . . . & unde ſe . . . in ſuā conſa . . . fuerat. Eſt autem . . . in . . . ſimilis . . . Petri Bembi fuit. Non omnino profitemur Comicae Scenae . . . habent, non ſeriem ſive ſtilum verum illarum quoque perſonas appellaret, quemadmodum a fronte paginae ſcriptum fuerat; deſcriptione ſit quibus hiſtrionum perſonae quae illis ſequentur ſignificarentur.*

(1) Hi quoque in Codice inſcribuntur *Epiſtolarum*.

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saec. XII quoad Terentium & Saec. XIII quoad Horatium, & Persium, binis columnis exaratus ut plurimum, & dignus, qui pro aliquo illorum poetarum editione utiliter consulatur, in cujus calce legitur *Ego fecit Ioannes de Medicis*. Constat foliis scriptis 95.

TERENTIVS.

Cod. XXVIII. TErentii Comoediae VI eodem ordine quo in editis, cum ejus Epitaphio in principio. Argumentum Donati diversum ab edito inc.

Mercatrix adolescentem, meus mater a-
mare
Tractabat, unde fit dote

Phormionem vero & Heyram praeter usum ordinem aliud cum primi [illegible] fuisse conscriptum. Heyram Fabula mutila est, & definit in verbis:

In nova fe... tum iterum semper
expostulabam miser

quae pertinent ad Scenam IV. Actus III.

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XV. cum pictura in prima pagina, quae quorum fuit tonsa, nova postmodum folio restaurata est. Constat foliis scriptis 108.

TERENTIVS.

Cod. XXIX. TErentii Comoediae VI. ut in Cod. XVI. cum Epitaphio ipsius in principio, & scholiis nonnullis ad marginem, & glossis interlinearibus in prima tantummodo ubi Comoedia.

Codex chartaceus Ms. in 4. minori Saec. XV. in cujus primae paginae margine recentiori manu notatum est: *In temporibus* [illegible] *libro folio 84. vel in illa* [illegible] *44.* & in fine eadem manu adscriptum: *Quis libro è de Giul. de Gerrano* [illegible] in quo foliis marginis pernotate. Constat foliis scriptis 98.

TERENTIVS.

Cod. XXX. TErentii Comoediae VI. eodem ordine ut in Cod. XVI. cum Epitaphio Poetae in principio, ac vita ejusdem, incipientium est: *Terentius genere ortus Afer Carthaginensis* [illegible] *Carthaginem* [illegible] cum his enim conjungitur argumentum unum primae Fabulae.

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saec. XV. nitidissimus, cum stemmate possessoris in prima pagina, omnino diluto, pictura et [illegible] marginum umbratili & initialibus Comoediarum & Actuum literis elegantissime pictis. Constat foliis scriptis 150.

(a) Theodulus, natione Italus, patria [illegible] in [illegible] Albanum [illegible] & Episcopus [illegible] est. Vixit Saeculo X. & scripsit Eclogam hanc in qua comparat Mineruam veteris Testamenti cum veterum

TERENTIVS.

Cod. XXXI. TErentii Comoediae VI. eodem ordine ut in editis, cum Epitaphio Poetae in principio, scholiis, & glossis quibusdam.

Codex chartaceus Ms. in 4. minori Saec. XV. scholari pensum exaratus. Constat foliis scriptis 99.

TERENTIVS.

Cod. XXXII. TErentii Comoediae VI. ut in Cod. XVI. cum glossis interlinearibus, & scholiis quibusdam ad marginem, alia manu, minuto ubi raro exaratis, & cum Indice in fine, titulos & seriem Comoediarum comprehendente, ut in Cod. XXII. supra pag. 271.

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Saec. XV. optime servatus. Constat foliis scriptis 179.

TERENTIVS.

Cod. XXXIII. TErentii Comoediae VI. ut in Cod. XVI. cum Epitaphio Poetae in principio, & glossis nonnullis.

Codex chartaceus Ms. in 4. minori Saec. XIV. satis prospere exaratus. Constat foliis scriptis 96.

TERENTIVS

Cod. XXXIV. TErentii Comoediae VI. ut in Cod. XVI. cum Epitaphio Poetae in fine, ubi subjungitur scriptoris nomen hoc pacto: *Ego Petrus ser Antonii ser Chelli de Florentia scripsi MCCCCXLVII*

Codex membr. Ms. in 4. min. Saec. XIV. exaratus, cum stemmate in prima litera, & cum initialibus singularum Comoediarum variisque coloribus eleganter depictis, in cujus calce legitur: *Liber Petri de Medicis Cosmi Filii.* Constat foliis scriptis 166.

THEODOLI CARMINA.

Additum

Statius Achilleidem

Cod. XXXV. I. pag. 1. THeoduli (a) Ecloga LXXVII. tetrastichis constans, ubi praecurrit Prologus XXXVI versuum, qui inc.

Aethiopum terras jam fervida torrus aestas.

Des.

Eyclogarum numerus, sol augeat obscura tempus

Primum tetrastichon inc.

Primus Cretaeis Saturnus venit ab oris

Vltimum des.

Desine quod restat, ne desperatos laedat.

Expolirarum commercio, cujus variae editiones memorant Iohannes Fabricius Bibl. med. & inf. aetatis Tom. VI. pag. 291. seq.

Explicit Liber Tibulli, vel Tibulli. Deo gratias. Amen.

II pag. 9. Statii Achilleidos Libri V, ut in aliis Codicibus.

Codex membranus Ms. in 4. Saec. XIV cum glossis quibusdam, optime servatus. Constat foliis scriptis 49.

TIBVLLVS.

Addo

Ovidium, & Propertium.

Cod. XXXVI I. pag. 1 ALbii Tibulli Poëtae clarissimi Elegiarum Libri III; propterea quod ex tertio & quarto unus confectus, ut in aliis etiam Codicibus observatur. Interim secundum Elegiam v Libri II. in duas dividi, quarum prima inscrib. *Invocatio Phoebi cum non* [illegible] *...* titulum, quae incipit e versu 39. titulus est *Sibyllae vaticinatur de Aenea, & de urbe Romana signa quae ventura erant, & laudi praesentis & festi Palilia refert.* Contra vero ex duabus brevibus Elegiis Libri IV earum xi & xii. una tantum fit in Codice, ultimum praeterea carmen, quod in edit. inscrib. *Domitii Marsi de Tibulli morte*, hunc titulum habet; *Tibulli poetae clarissimi, qui quamvis adhuc iuvenis ex[ ]saret obiit, hoc est Epigramma.* Clauduntur tandem haec brevi de Tibullo notatio, cuius literis exarata: *Albius Tibullus, Eques Regalis, insignis forma, cultuque corporis observabilis ante alios Corvinum Messalam oratorem dilexit, cuius etiam contubernalis Aquitanico bello militaribus donis donatus est. Hic multorum iudicio inter elegorum scriptores principatum obtinet. Sunt qui Propertium malunt. Epistolae quoque eius amatoriae, quamquam breves, omnino utiles sunt. Obiit autem iuvenis, ut indicat superius Epigramma.*

II pag. 37 *b*. Publii Ovidii Nasonis de Lumaca & Lombardo fabella Inc.

> *Venerat ad signum Lombardus tercole il ...*
>
> *Coctile, & gaudet quod sita loeta videt.*

Des.

> *Pro tanto facto quae praemia digna dabuntur?*
>
> *Non est res parva. Conficite vocant.*

Non reconsetur neque inter genuina, neque inter supposita Ovidii Carmina a Fabric. Bibl. Lat. Tom. I pag. 307 & seqq. ubi eius scripta singillatim enumerantur.

III pag. 41 Propertii Aurelii Nautae Monobiblos, seu Elegiarum Libri IV ut in edit. cum hisce tamen discriminibus, quae in eo recensendo obiter observavimus: iunctarum Elegiae II. & III. Libri I. coniunguntur itemque VI & XII, ac tandem XX. & XXI. In Libro II ultimum distichon Elegiae VII. in editione, est ultimum Elegiae VI in Codice; Elegia vero VIII in duas dividitur, contra Elegiae XXVI & XXVII coniunguntur, item que XXXI & XXXII, ac denique XXXIII & XXXIV. Integrae pag. 83 & 84 multi desunt in Codice, scilicet a versu 43 Elegiae III Libri III. usque ad versum 9 Elegiae VIII eiusdem Libri inclusive, unius scilicet quaternionis iactura. In Libro IV Elegia VI in duas dividitur, quarum secunda incipit e versu 11 appositoque titulo; *De aede Palatina Apollinis*. Primum distichon Elegiae IX in editione, est ultimum Elegiae VIII in Codice. Interim hoc loco adnotare lubet, nullos neque Tibulli, neque Propertii Mediceos Codices pro ipsorum editionibus Amstelodamensibus ab ipso Wesselio anni MDCCVIII & MDCCCXVII adornandis fuisse consultos.

IV pag. 136. Ovidii de Pulice Elegia, sicut alias legitur:

> *Hic Pulex tacitum bafonis temperat Amore.*

Codex membranus Ms. in 4. Saec. XV. nitidissimus cum pictura in prima pagina, ubi fortasse insigne possessoris fuerunt, postea avulsum. Constat foliis scriptis 136.

PROPERTIVS.

Cod. XXXVII PRopertii Elegiarum Libri IV omni prorsus titulorum Librorum, quam Elegiarum destitutum. Hic quoque aliquot discrimina comperimus: nimirum Libri I. Elegia VIII cum IX. coniungitur, itemque et eum XIX & XX. cum XXI. In libro II. ultimum distichon Elegiae VII. in editione, est ultimum Elegiae VI in Codice, in quo praeterea Elegia VII penitus in duas dividitur; contra vero coniunguntur X. & XI, atque XVII. & XIX; praeterea Elegia XXIX. in duas dividitur, quarum secunda incipit a versu 13; XXXI. & XXXII coniunguntur; XXXIV dividitur in duas, quarum secunda incipit a vers. 25. In Libro IV quinque priora disticha Elegiae VI. in editione, sunt posteriora quinque Elegiae V in Codice, ac primum distichon Elegiae IX. in editione est ultimum Elegiae VIII in Codice.

Codex chartac. Ms. in 4. min. Saec. XV. ultimis undeviginti foliis alia manu suppletus. Constat foliis scriptis 79.

TIBVLLVS,

Seu potius

Tibulli & aliorum Carmina

Cod. XXXVIII I pag. 1 ALbii Tibulli Equitis Romani Elegiarum Libri IV quibus praecedit brevis Poëtae Vita, quae eadem est prorsus excepto, cum illa, quam paulo supra in Codice XXXVI. cum Epigrammate Domitii Marsi de Tibulli morte, et distichon Ovidii de eodem, ex Libro Amorum desumptum. In Elegiis vero Tibulli haec pauca observavimus discrimina ab edi-

 tio-

tu. Elegia x. Libri I in editione, in Codice est prima Libri II., Elegia v. Libri II. in duas divisa, itemque vii. Libri III. Elegia vero xi. & x i Libri IV, compositum.

II. pag. 41. Sapphus ad Phaonem Epiſtola ut ſupra pag. 235 Cod. XXI §. III.

III. pag. 45. b. Martini Philetici Carmina quaedam, nempe

1. Ad Illuſtrem (nempe *Beſſarionem*) Cardinalem Nicaenum decolon tetraſtrophos encomiaſticon de novem Muſis. Inc.

Juste, quem dulce celebrat ſorores
Haec colles Heliconis almi,
Quintus Phoebi properans, Camoenas
Convocat omnes,

Deſ.

Ergo vir iſti ſaveatis omnes
Has mo divae Deo no ſorores
Et ſacrae tanti monſtar clorreg
Ducite ſactor,

ii. pag. 48. b. Epigramma de ortu & ſitu Charitum. Inc.

Decrevit Charitas quam de marmore ſormam,

Deſ.

Vaſe ubius Veneris notus utergue puer

iii. pag. ead. De ſignificatione Charitum. Inc.

Quaeſierat Charitum veras cognoſcere cauſas,

Deſ.

Gratia, quae ſimplex, dupla redire ſolet.

iv. pag. 49. Decolon tetraſtrophos ad M. Oliverium de Hercturiine, hoc ipſo eum primata ita cuparit quod da haeres ipſi tur. & praeannunciantur monſtra ita audira, Inc.

Hetrurum Princeps, decibus Camoenas
Praebens auxit ſoventſque cum pan,
Nam tam longi plectora Muſis
Aura moveto,

Deſ.

Dignus ut poenas Stygiis videtur,
Sic peim ſpeipham Phlegetonis ardens,
Cerberus ſaevis vel per colubros
Tartara ſabre

v. pag. 51. Ad Mariam Virginem dicolon tetraſtrophos encomiaſticon, Inc.

Nupta terriſſa per Virgo Patre,
Regi aeterno genite Marta.
Tu tamen priſco reſonante plectro
Supplice cantu,

Deſ.

Ergo mortales rogitamus omnes,
Filium nobis facias benignum,
Teque felicem veneramur omni
Tempore noſtro

IV. pag. 52. b. Campani in laudem Pii Pontificis II. Inc.

Quod vultur Pio ſiret cet grache arvis,

Deſ.

Patrii altere urbem, vincere morte ...
bet (r)

(r) Deeſt in antiquis operum Campani editione fol.
(s) Mamiſeſte legit perperam MCCCCLXXII.

V. pag. 54. Contra Pium Pontificem Epigramma (incertus nomine poeta). Inc.

Sidenus eſt genitor Papae, Villena mater.

Deſ.

Papa nihil patri, nil quoque matre habet,

VI. pag. ead. Hermonete Epitaphium, ſeu potius Epitaphia quatuor ex perſona Hermoneta coniugis, & Achematis mariti.

i. inc. *Tu qui ſi inus &c,*
ii. inc. *Si proſare animae &c,*
iii. inc. *Pax e vivam comae &c,*
iv. inc. *Sit tibi terra ſeau &c*

Extant inter Epigrammata & Poëmata vetera illa ed. Lugd. edit. apud Iac. Choret novev. 8 pag. 99.

VII. pag. 54. b. Epigramma anepigraphum. Inc.

Lesbia deſuncti faciem referre mariti,

Deſ.

Fecit ait at videam coniugis effigiem

VIII. pag. ead. Aliud de ortu atque obitu Hermaphroditi, ut ſupra pag. 111. §. IV.

IX. pag. 55. Epitaphium Hylae. Inc.

Muſa mihi vocem dederat, Cyllenius artem,

Deſ.

Dux Ligorum rapuit, hoc ego claudor ſtylo

X. pag. ead. Ad laudem Romae diſtichon,

Papa Pius ventrem longe miſeratus oraſſes
Frondes hoc illi nobile ſtamus opus

XI. pag. ead. Epitaphium Bartholomaei Fatii (s)

Ne vel in Elyſiis ſine vindice Vallo ſuſurret,
Fontius haud multos poſt obit ipſe dies.

XII. p. ead. Aliud diſtichon anepigraphum.

Palern flors dia Parcarum lege negantur,
Magno ripente vanat, ſumma cadunt ſubito.

XIII. pag. ead. Carmina trix Galliam Imperatoria ex tempore facta, quum exiret ſponſum & ſponſam per manus in nuptias, quibus extant in Appendice P. Virgilii curante Ios. Scaligero Lugdun. apud Gulielm. Rovillium MDLXXIII. in 8. pag. 210. Inde minuſculis rubeis litteris ſubſcitur. *Neapoli An. Sal. Noſt. MCCCCLXXII.* (s) *H. Sedeſt duo vero XIII ſeculo exſcripſit ego Petrus Bernardi F. de Cenninis Cam. & Not. Publ. Illuſtr. Aeneaeque Rodolph. Equitis Filii Legati ad Regem Ferdinandum Cancellarius.*

XIV. pag. ead. b. Epigramma anepigraphum, quod inc.

Quando vere et, ut me, mihi charus amicus &c

XV. pag. 56. Verſus Homeri, quos Cicero, ut ipſe inquit, verſibus convertit. Loquitur autem Agamemnon, & hi quidem verſus in II. de Divinatione Libro continentur. Inc.

Ferte viri & duros animo tolerate labores.

Deſ.

(t) Male legit Montfauc. in ſuo Catalogo Fatii.

Def.

Edidit haec Calchas, quae iam mature videres.

Et fabula Circes Quae tandem iſte cogitatio eſt ex paſſeribus ire

XVI pag. ead. *b.* P. Virgilii Maronis Dirarum Liber, ut in citata Appendice P. Virgilii e pag. 61 ad pag. 66.

XVII pag. 66. Maphaei Vegii Laudenſis de morte Aſtyanactis Carmen, ut in edit. Illuſtr. Poetar. Italor. edit. est. Flor. Tom. X. e pag. 188. ad pag. 196 In fine rubricis ſcriptum eſt: *Maphaei Vegii Laudenſis de morte Aſtyanactis Hectoridae Liber explicit. Sit laus Deo. Scripſi Petrus Cinamus Florentiae anno ſalutis noſtrae MCCCCLXIX. IV Nonas Febr.*

XVIII pag. 66. *b.* In Chryſocomum Poëtam Epigramma manu recentiſſimae. Inc.

Albus, expeſſi, ſequeris, ſugis, et pus, et trux &c.

Codex chartac. Ms. in 4. min. Saec. XV. optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 66.

TIBVLLVS

Adde etiam

Ovidii Carmina quaedam.

Cod. XXXIX.

I. pag. 1. **A**Lbii Tibulli Poëtae illuſtris Elegiarum Libri III. ut in Codicibus ſuperioribus cum argumentis in ſingulis Elegiis, & brevi eiuſdem vita in fine. Elegia VI. Libri III. ad duas diviſa. Epigrammata XI. & XII. Libri IV. in edit. coniunguntur, & in fine ſubnectitur Epitaphium Tibulli, quod in edit. eſt ſub nomine Domitii Marſi.

II. pag. 36. *b.* P. Ovidii Naſonis Triſtium Libri V. ſine ullis Elegiarum titulis.

III. pag. 98. *b.* De Ponto Libri IV. item Elegiarum tituli penitus deſiderati.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus, cuius ultimum folium alia manu ſuppletum eſt. Conſtat foliis ſcriptis 150.

PLVTEVS XXXIX.

CONTINENS MSS. CODD. LATINOS XLII EDITOS V.

CODEX I.

VIRGILIVS.

Scilicet

P. Virgilii Maronis Bucolicorum pars, Georgicorum Libri IV. & Aeneidos Libri XII.

Antiquitas, & praeſtantia Virgilii Medicei.

INter Virgilianos Codices manu exaratos, qui plurimi in hac ſervantur Bibliotheca, unus hic, quo de agimus, longe ceteris praeſtat, ſive characteris antiquitatem, ſive elegantiam ſpectes; adeo ut iure optimo Nicolaus Heinſius, Muſarum deliciae ac Parnaſſi decus, in Praefatione ſuae omnium emendatiſſimae Virgilianae editionis eumdem Codicem dixerit *unum inſtar omnium, qui parem vetuſtate nullum per Europam univerſam habeat.* In hoc igitur continentur.

I pag. 1. Publii Virgilii Maronis Eclogae IV. poſteriores & pars Eclogae VI. quae incipit a verſu 48.

Proetides impleruns falſis mugitibus agros.

Ecloga X. deſ.

Ite domum ſaturae, venit Heſperus, ite capellae.

P. Virgili Maronis Bucolicon Liber explicit. Incipit Georgicon Lib. I. feliciter.

II. pag. 15 Georgicorum Libri IV. quorum primus inc.

Quid faciat laetas ſegetes, quo ſidere terram

Liber IV. deſ.

Tityre te patulae cecinimus (ſic) ſub tegmine fagi.

P. Vergili Maronis Georgicon Lib. IIII. Expl. Incipit Aeneidos Lib. I.

III. pag. 93. Aeneidos Libri XII. quorum primus inc.

Arma virumque cano Troiae qui primus ab oris

Liber ultimus deſ.

Vitaque cum gemitu fugit indignata ſub umbras.

Al-

Aldus Manutius autem hoc volumine olim uſus eſt in adornando Libro, quem de Orthographia concinnavit. In eodem Auctor ut pag. 21. laudat Virgilii Codicem [illegible] literis perſcriptum et tempore quo Turcius Rufus Aſterius revixit, quod ipſum Turcii [illegible] adnotari: qui liber quidem eſſe videbatur a Rodulpho Pio Card. Carpenſi, nunc Bibliothecae Vaticanae ab eodem [illegible] legatus [illegible] ignoratur, nec tamen [illegible] ab aliquo fuerit repertum. Id etiam [illegible] ſcribit: [illegible] Poſſeſſorem Liber tunc noſter Ludovicum Carpenſem, a quo poſtea ad Achillem Statium pervenit. In eodem doctiſſimi Cardinalis [illegible] Rodulpho, [illegible] Ludovicum dicebatur, quod [illegible] ipſe etiam Achilles Statius [illegible] hoc Epigramma, quod eidem Codici praeſcriptum legitur:

Dulciter Rodulphi Carpenſis Card. poſſeſſor hujus Codicis Virgilii.

Pergamum ſurge in ſcaenam, atque in certamen ſuum,
Alliaque [illegible] ſtella du mambus,
Namque vides facili monumentum [illegible]
Quae neque [illegible] nec prius [illegible]
Felix ſorte tua & tuta, Maro, degener,
Hoc ſupereſt de tot millibus [illegible]
Maecenas, ut tu cum te ſimul ipſe [illegible]
Arma [illegible] ipſe procul,
Et tua Rodulphe quae non obliteret aetas
Villa, quae ſervant haec monumenta manu.

Idem Achilles Statius in notis ad Carmen IV. Catulli ſcribi legendum eſſe *phaſellus* in verſu 180. Libri IV. Georgicorum, [illegible] [illegible] Vaticano, & illo altero Rodulphi Pii Carpenſi. In [illegible] Rodulphum Pium [illegible] Codicis poſſeſſorem laudat ut [illegible] [illegible] Codicem poſſeſſorem poſtea [illegible] fuiſſe Achillem Statium. In [illegible] [illegible] Exercitatione [illegible] Virgilii Apronio [illegible] apud Carpi Cardinalium [illegible]

Ceterum Rodulphus a nobiliſſima ſeorum Principum Carpenſium familia, quum eſſet Virorum Sextus Princeps, deceſſit A. [illegible] Non. Maii, ut patet ex Epitaphio ad eum Romae poſito a S. Pio V. Pont. Max. [illegible] Lib. II. [illegible] [illegible] de Rodulpho Pio haec habet [illegible] *[illegible] ſtudioſis [illegible]* [illegible] apud Victorellum Ughellum, [illegible] Odericum in Supplemento [illegible] Aldus Manutius toto paſſim opere Orthographiae ſingulum *Carpenſi* appellat, in ſemel autem ſupradictum Codicis teſtimonium [illegible] [illegible] quod [illegible] Virgiliano Codice Cardinalis Carpenſis ſcriptum dixit, quod ſaepe eſt; nam Lib. IV. Aeneid. verſ. 1,8. ſcribitur:

Illum [illegible] ſermone Deorum,

Lib. V. verſ. 440.

[illegible] omnemque pererrat
Arte locum, & variis aſſultibus [illegible] urget

Et Lib. VI. verſ. 446.

[illegible] & vice [illegible]

Idem etiam Manutius non ſemel diſſimulat [illegible] eodem [illegible] in Codice [illegible] ſubſcripta orthographiam. Ita ex eodem docet [illegible] cum diphthongo ſcribendum, quum ita quidem ſcribatur in Lib. I. Georg. verſ. 65. & in II. verſ. 199., omittitur vero diphthongus in Lib. I. Aeneid. verſ. 535. qui ita legitur:

Terra antiqua, potens armis, atque ubere glebae.

Verum [illegible] orthographiam aliſſam Codicis [illegible] [illegible] compoſitis. Achilles enim Statius loco laudato [illegible] in eodem Codice [illegible] *phaſelli* cum ph [illegible] quod [illegible] ſibſem eſt, ſiquidem IV. Georg. verſ. 180. quem ille appellat, legitur

Et circum pictis vehitur ſua rura phaſelis.

Doctiſſimi viri oculis in calamo ad illa properantes [illegible] [illegible] exſcribendo [illegible] exemplari aberrarunt.

Extant Joannis Pierii Valeriani caſtigationes & varietates Virgilianae lectionis magno labore, ſummaque induſtria ex optimis [illegible] Mſs. & ex Vaticana Bibliotheca, Romano [illegible] Longobardico, & Mediceo aliiſque [illegible] Columbus [illegible] Romae primum Anno [illegible] & mox a Roberto Stephano Pariſiis [illegible] publicatae, inde [illegible] Maſvicii Virgilio [illegible] ſuis locis inſertae.

Cōſmus I. M. E. D. adquirit Codicem Virgilii.

Verum enim doctiſſimi Cardinalis obitum hoc inſigne antiquitatis monumentum Coſmus I. Magnus Etruriae Dux in Laurentianam [illegible] importandum curavit, unde uſcunque [illegible] Dominicus Silvius in memorata [illegible] pag. 13. [illegible] Cardinalis [illegible] Codicem [illegible] Achillis Statii ſupra allatum profecto Epigramma, ex quo certe [illegible] Iſ eo ſiquidem clare legitur

Et tua Rodulphe, quae non obliteret aetas
Villa, quae ſervant haec monumenta manu.

Quod autem Aldus [illegible] ut ſupra [illegible] Codicem [illegible] furto fuiſſe ſurreptum, falſiſſimi illum [illegible] hic, quum Coſmus I. Cardinali de Monte ſcripſit

die 23. Ianuarii MDCCXVII. epiſtola, quae adhuc legitur inter commoratis quaeſtam Mss. hu-ius Bibliothecae.

Avendo che io ſollecito di compire queſta con i borre di S. Lorenzo per cavarne a quel fine, che da me ſi deſidera, compendiola del più ſcelto libri, che ſi trovano, io ambi con molta mia piacere che V. S. Illuſtriſſima ſi trovava a Virgilio ſcritto a mano, e ſapere come ſiete molto ancora corretto nuovo della Libreria del Reverendiſſimo di Carpi; perchè per la ſede mia in lei mi ſono facilmente promeſſo, e mi prometto che graziosiſſima aſſentimento, ionne ci la prego, ſia per comunicarmene tanto più volentieri, quanto più ſe ne potrà, che ſia per accreſcere l'ornamento di un opera ce ti onorate, & a benefizio così univerſali, e per non mi dolere, e per aſſermi nella riverenza, ch' io ho al nome di quel Cardinale, al quale ſei affezionatiſſimo. Potrò dunque fermamente grazie con ceri vostri, che mi ſarà gratiſſimo, e per la qualità del dono, e per la testimonianza del buono animo ſuo verſo di me, alla quale di cuore mi raccomando. Che Dio vi

Teſtimonia nonnulla Virorum de praeſtantia Virgilii Medicei.

Poſtquam autem hunc (b) in Mediceam Bibliothecam hic praeclariſſimus Codex, aeternum per duo ferme ſaecula viri doctiſſimi ad illum inviſendum, & conſulendum evolverunt, ac paſſim de illo mirifica praedicarunt.

In Itinerario quodam a Germanis tribus hominibus exarato, & Coloniae Agrippinae anno MDCCX impreſſo, ubi de Laurentiana agitur Bibliotheca, haec produntur nomine ſuo memoratu prodita ſunt: *Monſtrantur inter caeteros* (Codices) *Comoediae Terentii, quem ipſaemet manu accuratis adſcriptis, item Virgilii opera ab ipſi Poëta ſcripta.*

De eo tamen ſectis ſcribunt Eccius his verbis: *Virgilii Codex, conſulendo literis perſcriptus eo tempore, quo Turcius Rufius Apronianus vivebat, quod ipſius Turcii manus oſtendit.*

Ioannes Montfauconius in ſua Bibliotheca Bibliothecarum Mss. tomo Paris. MDCCXXXIX. fol. Tom. I. pag. 318. ut illum deſcribit: *Codex omnis antiquiſſimus. P. Virgilii Maronis opera manifeſtis litteris antiquae corrotus*. De hoc celeberrimo Codice Eminentiſſimus de Noris in libro ſuo, cui titulus *Cenotaphia Piſana* haec habet: Codex iſte omnium huius Bibliothecae antiquiſſimus mille ducentorum circiter annorum aetatem Imp. Valentis vel Theodoſii temporis ſcriptum ex ſummo ſed verum eſſe in opere tam augusto, quod plures dubitavere num, ut tum Baccii cernit omnibus, vestibus apparet, qui quicunque viderit, a Bibliothecario quodam deus ſecurior aſſerere, ut per bibliopegum loco ſui reſtitueretur, eadem morte generoſo percrat, magna ſane & irreparabili iactura, quem ſortem ſuam ex more ſtatui deſcribens, quem pollaram Apellis ad postſitq a bonitatem aſſervatur.

Mabillonius de Re Diplomatica Lib. V. pag. 354. e 4. ſecundae editionis ſpecimen a dedit, & in tabella eorum integrum adiunxit ſub finem deſcriptione. In eo enim quattuor primos Aeneidos verſus exhibet, ex ſpecimen Romanae ſcripturae ſecundo ſaec. quod ſpecimen ab ſe uſurpare acceptum humaniſſimi Antonii Magliabechii, qui et eo tum illuſtrandi huius Virgiliani Codicis magnum ſubminiſtravit.

Eminentiſſimus Norlſius Aſſum ſubſcriptionem probat & inclinavit illuſtravit in Cenotaphiis Piſanis p. 432. deque ſubſcriptione confuſus de doctiſſimo Thomaſio Huſio. Imperat. in vita ſolum Cap. XVIII. Tom. IV. pag. 980.

Fridericus Alteſerra in h. Literis Feudal de Fontaneleti eadem Codice haec habet: *Mediceus univerſi ſcribatum profeſſori. Codex iſte qui templo arcuit obtemperavit elegantem arcam, ex hoc in mea ſane pelle conſit, ac quadratas ſigura partes ſupe quae remiſſae fuere antiquatus ſane ſuſcitavit; initur, et xxii. poſt ex Vaticano Codice Vergiliani LXV. Saeculum iv Virgilii Medicea, circa aut Theodoſii tempora ſcriptus.*

Clariſſimus Io. Bottarius Romanae editionis Praeſul in Prolegomeno ad editionem nuper ſui Codicis Virgilii ex Bibliotheca Vaticana, quae prodiit Romae ex Chalcographia RCA. anno MDCCXLI. fol. p. ii. haec de noſtro Cod. ea habet: *aut prorsus Seneca Codex apparet eorum Valentis, & Theodoſii tempora, idest circa finem IV. Saeculi, quamvis illi, ut vero ſuerint, antiquius aevi aſſu videantur. Emendatum quidem fuit a Turcio Rufio Aproniano, qui Conſul fuit anno CCCCXCIV. ut ex Faſtis Conſularibus apparet apud Theodoricum ab Almeloveen, quo tamen haec conſonabit cum Turcio Secundo Aſterio, qui Conſul fuit ſub ipſo IV. Saeculo, ſed accurate idem demonſtrat Noriſius Cenotaph. Piſan. p. 436. & Hadrianus Relandus. At ſcriptura ipſius Aproniani antiqua adiſſim ad eaſdem Eucherium, quae ſi librum illum emendaſſe teſtatur, ceterum ex ipſo Codice multo eorum vetuſtior Theodoſii ac ſimiliter videtur. quod etiam ex litterarum quorundam formis ſtate convincit poteſt & ex collatione cum, aliis ac Vaticano Codice Septimii Severi Imp. aetate exſcripti Emmanuelis Schelſtratioque apud Iacobum Bernianum I.* & apud Ant. Ambroſium in Prolegomeni ad Virgili editionem Romanum MDCCLXII. Vol. fol. pag. XXIX. qui putat Mediceum Codicem ſecundo Chriſti ſaeculo fuiſſe exaratum.

Burmannus in Praef. editionis Virgilianae Amſtelod. MDCCXLVI. 4. ait: *Omnium quotquot viderim hic antiqui, Mediceorum Codicum, eum aevi aetate membrana, vetuſtate praeſtantiſſimoque aſſ Laurentiana ſuerint, qui Florentiae ad D. Laurentii adſervatur in Medicea*

Be-

(b) Bandinum Bibliothecae Coſmi I. Magni Etruriae Ducis Prouincialium ac Laur. Bibliothecae Praefecturam, Romam ſuiſſe miſſum ad hunc Codicem comparandum, ſcriptum loquens in ſchedis quibusdam Mss. hanc deleta.

Bibliothecae. Non quamquam in Vaticano Ar-chivo hoc usurpari usu olim aevi; erat eo-sci potius (lingulae) exemplaria [illegible] unusse & literis atque et Mediceus ille for-me quadrare, sive, ut vulgo vocitatur, cap-pitalibus Romanis exarata, quamvis nonnulli in superiori Germaniae hac translatum fuerit ad similem leviter fluit codices, quos sum usus, non accedebant eo. Hunc librum ante mille, & ducentos annos scriptum. Literis aeneis Romanis sive capitalibus formis, et co-lumna, quanta laudabile valde usu tam in manu-bus tum usus longe ante typis describi eidem characteres. Intentusque quibus communis est, an-te ab his imprimis nuper curante Petrus Francis-cus Fogginius Florentinus anno MDCCXLI quo minime haud parum Musas nostras sibi ob-strinxit, curvaturam addiditet egregie bac brevi ficto si desiderium de hoc Codice [illegible] quem in praefatione, ubi de eo agit, adnotavi se promissi in usque argumento sibi debe-bet, publico imperii dignabitur.

Bibliothecae Virgilii ad fidem Medicei Codicis restitutae

Itaque ad ostendendum huius praestantissimi Codi-cis aestimationem fuerit memoria omnibus notis Lectorum admonere Heinsius (i) & tales fuit, ut post illum anno alii in doctis [illegible] primum studiorum, si Peerlcampium [illegible] excipere (i) qui tamen adfirmat ab [illegible] non nisi in aliquot locis quae Heinsius Medicei Codicis auctoritate fretus fe-cit et doctissimi fuit [illegible] recepere cessisse. Qui vero post Heinsianam illam editionem Virgilii Opera typis [illegible] mendis emendat [illegible] descripsere [illegible] me doctissimi viri, ut vulgatae fieret [illegible] suo recusum voluerunt non [illegible] tis [illegible] quibusdam levibus maculis quae Heinsium fugerent, cui nonnulli editi ab Heinsio praeteritae, sed e Noriso adnotatis emendationibus, ex hoc ipso exti-quissimo Codice Florentino Virgilii igitur ex Nicolai Heinsii recensione editum est typis Elzevirianis Amstelodami primum anno MDC-LXXVI. ac deinde iterum A. MDCCXXVII & cum Commentariis ad usum Delphini e Ca-rolo Rueo S. J. scriptis cum notis [illegible] curante altero iterum Petro Burmanno A. [illegible] Pomo Virgilii ad usum Commentariis illustr. aus & cum textu iuxta Lipsiam editionem Amstelodamensem eius atque Londini iterum prodisse est A. MDCCXV & A. MDCCXL & deinde Venetiis A. MDCCXIII & MDCCXXVIII & Patavii A. MDCCXXV. Extat etiam insignis editio Cante-brigiensis A. MDCCI quae iuxta Heinsii recen-sionem, non illecebrosam tamen illum, sed

prorsus eam descripsit atque emendavit Em-meneßiae Lugduno-Batavi Gymnasiarchae, con-cinnata est. Itaque contextum Virgilii ex e-ditione Nic. Heinsii emendatum dedit iterum Ioannes Emmenessius in sua elegantissima Vir-gilii editione, notis variorum locupletata, quae tribus voluminibus in 8. prodiit An. MDCLXXX. Lugd. Bat. & Amstel. & quam, quum in medio opere suo raptus esset Heinsi-menesius, Masvicius eius [illegible] absolvit. Demum Patavii quoque An. MDCCXXVIII a Iosepho Cominio Virgilii Opera [illegible] fuere edita, contextu [illegible] Heinsii Elzevir-iarum editionum emendato, & habita etiam ratione Amstelodamensis editionis An. MDCCXV ubi illustrantur Codicis Medicei e Norisio ad notatae, ab Heinsio eorum praetermissae, re-lictae sunt [illegible] Heinsius in praefa-tione lectiones editionis Elzevirianae primae fixae plura se dubitavit de sensoe, qui usta erat in Virgilio emendando: quum sibi o-deret ut huius Poetae observationes [illegible] penes typographicum eorum non paterent a-pud se habere praedicat. Tunc [illegible] etiam etiam cum Virgilio contextum adhibuis-set, sed, nescio quo fato, desideratissimum opus non comparuit.

Sunt quidem aliae Virgilii editiones ante Heinsianam recensionem, sed quum minime illae celebres sint, eas singillatim commemorare minime statuimus, praeterquamquod lau-dem etiam sine esse puto, ut quisque vi-deri [illegible] se semper habita eo potis-simum, quod Mediceum Codicem sit sequu-ta, aut ut si quo in loco ab eo recesserit, in hoc viri doctissimi corrigendi meruerint, & emendandi, quum nemo alius sit Co-dex, neque ex illo pulchrior atque integer, & qui pro rem [illegible] certo argumento li-bi vindicare possit. Exstat enim adhuc in eo superstes [illegible] e Turcio Rufio Aproniano, de quo [illegible] manu propria scriptum testimonium, accepisse se eum dono, distin-xisse atque emendasse.

Itaque publico bono & commodo consu-lere [illegible] tam insignem integritate, quem doctissimus praesul [illegible] Petrus Franc. Fog-ginius, amicus meus optimus, & summi viri, nunc Romanae [illegible] Praeses, & Vati-canae Custos Bibliothecae, qui iterum in a-perto posuit thesaurum Florentiae typis Ma-nus [illegible] Maioribus literis quae Romanas [illegible] referunt, resciles typogra-phis cypisse, impressum est totus (a); in quo quidem nullum fortasse [illegible] Literarum

(i) In editionibus ad Lectorem [illegible] varia Mss. qui-si consuluisset commemorat, unum post [illegible] Flor-[illegible] quem [illegible] de [illegible] *pro-* *fuit* [illegible] *& qui pariter* *usu nullum per Europam universam habent.*
(i) Virgilii [illegible] quam [illegible] [illegible] Gymnasii [illegible] editus est a Fran-cisco Lovendo [illegible] MDCCXXVI [illegible] Venetiis ex-cusa [illegible]
(i) Virgilius e M. Carpensi [illegible] cum notis Pan-li Manutii [illegible] Venetiis MDCCXXXI. 6. Theodori Pul-manni Virgilianae lectiones [illegible] Au-gustae [illegible] A. MDCLX. Albertii Gentilis lectiones [illegible]

Virgilianae [illegible] Hannoviae [illegible] Virgilianae lectiones a Georgio Fabricio collectae, [illegible] Gregorium Bersmanum [illegible] & impressae Lipsiae A. MDCCI. [illegible] Georgius & [illegible] Gifanio Codices lectiones [illegible] Fabricius in Bibl. Lat. Tom. I pag. 151.
(a) [illegible] Lucam V. Cl. [illegible] doctis [illegible] Virgilium [illegible] Bernie [illegible]

librum diutius apud eum typis haberet partim (de graeco enim non disputo, quod sanum fuit Hymni Callimachi Anthologiaeque) usi paullo ante publicum videlicet lectorem eorum gratia ante rursus elegantissimos Libri fragmenta exhibere, atque picturam inaequalitatem Codicis Virgilii Vaticani. Porro cum hic liber, quum illa Romanis litteris constet, quod ita quoque tres sint Codices scripti, quos repraesentare quaeremus, nunquid praeterea mitteret, quod magis similem Codici librum suum reddere posset, non solum litterarum formam, quibus est in archetypo expressus, Foggianus, sed ipsarum etiam notas, & apices imitatus est, versuum uniuscuiusque paginae etiam numero, quam ordine servato; quin etiam errores ipsos librarii, emendationesque minores praetermisit, improbo suo labore, quo id assequutus est, ut librum suum non modo uberiorem, sed speciosiorem quoque exhiberet. Praeterea quoque eruditissimus vir in ultimo volumine fuisset editurus, ubi sui in hunc eum vellet congerere, & quidem haec ordine.

Vaticanus Virgilii Codex.

Quid de Virg. in Medicei praestiterit Foggianus.

i. *Testimonia auctorum de antiquitate, & integritate Codicis Virgilii Medicei.*

ii. *De antiquitate Codicis Virgilii Medicei, & forma litterarum, quibus est descriptus.*

iii. *De variis possessoribus Codicis Virgilii Medicei.*

iv. *Quid Codici praestiterit Turcius Rufius Asterius Apronianus, qui eum distinxit, atque emendavit; ubi de usu veterum in libris scribendis, distinguendis, & emendandis.*

v. *De Turcio Rufio Asterio Aproniano, qui Codicem Virg. in Mediceum distinxit atque emendavit, ubi de eius gestis praecipue vero de eius litteratura, ubi etiam de Inscriptione, & Epigrammate ab eo apposito ad calcem Eclogarum huius Codicis.*

vi. *De nobilissima domo Turcia Rufii Asterii Aproniani, & aliorum in ea virorum.*

vii. *De Codd. MSS. Virgilii nobilioribus, praecipue vero de omnibus illis, qui in B. Bibliotheca Florentina adservantur, ubi etiam antiquorum speciminum exhibebuntur.*

viii. *In loca male habita in Virgilio Mediceo contulerat, & variae praeterea vero orthographiae, in cum differentiis, ubi de scriptorum, qui eius auctoritate usi sunt, &c.*

Verum vero, quod promiserat, praestitisset, Romam enim paullo post evocatus, ut Vaticanae praefuturus Bibliothecae, apparatum de Virgilio illustratione non absolvit, quod maxime dolendum est.

Varii correctores Codicis Medicei.

Interim vero non unum Apronianum manu correctum fuisse Codicem scire volo, quum alia sit manus ea, quae continet notas, litterasque etiam ipsis multum antiquior, & alia recentior, & atramentum non semper eadem. Porro de

Cat. Lat. Codd. Tom. II. T

lud quoque adnotandum esse videtur, litteras minio coloratas, esse minium apparere ut olim ex atramento fuisse videantur, nisi forte scriptae fuerint atramento & minio simul mixtis; quis enim nequis certo affirmat, & illam manum, quae totum Codicem correxerit, eandem ubique esse?

Eclogae multis tum interlinearibus, ut rarius tum marginalibus notis illustrantur, quas duodecim [illegible] libri bis recurrendo, uti in [illegible], sed hasce notas [illegible] nec mediocris antiquitatis apponere das minime dubitavit laudatus Foggianus, quod quum parvi momenti sint, adeo libri notorem miniatorem, atque magis, quod plurimae sint minutae; ex quibus quidem tempore, & in multis litterarum in plurimis paginis quorum Liber scatet, [illegible], aut detruncatum Codicem hunc quadam forma, sed multo ampliorem quam nunc est olim fuisse ambigi nequit.

Quid animadvertendum in Mediceo Codice.

Illud quoque male contigit huic Codici, quod primis tribus paginis deperditis, incipiat a versu 48 Eclogae vi, qui est

Proetides implerunt falsis mugitibus agros.

Nos utrumque tamen adeptum Foggianus, primas Eclogas supplevit, orthographia illa scripturae, quae propria est Codicis, suppletis paginis, ne cum iis, quae in Codice sunt, confunderentur, Romano numero notatis. Quamvis vero Ms. Codex nullum habeat paginarum & versuum numerum adnotatum, [illegible] numeros, [illegible] Arabicos, ut minorem locum occuparent, apposuit.

Nec praetereundum est Codicem hunc, licet mille trecentorum annorum [illegible] excedat, [illegible] talem esse, ut miraculo esse possit, tam feliciter adhuc superesse. Paucae [illegible] sunt paginae, ubi [illegible], & in his forma tamen litterarum [illegible] omnino integra, vel quod [illegible] membranam [illegible], vel potius quod [illegible], ut stylus non solum [illegible], & coloratus sed in membrana [illegible]. Codex nullis [illegible] spatiis & litteris A nunquam mediam habet lineam, V semper caudam. Denique Anno MDCCXLI. Virgilianam Foggianus editionem recusam [illegible] Ambrosius Fint S. I. Romae typis [illegible] Zempel prope montem Iordanum tribus in fol. Vol. cum hoc titulo: *P. Vergilii Maronis Bucolica, Georgica & Aeneis, ex Codice Mediceo-Laurentiano descripta, ab [illegible] correctis lectionibus, & antiquissimis Codicis Vaticani picturis, pluribusque aliis veterum monumentis aere incisis, & Cl. Virorum Dissertationibus illustrata.*

Descriptio Codicis Medicei.

Nos autem hunc pretiosissimum Codicem legendum, & [illegible] tractandum [illegible] plo-

(a) In vero tamen observari oportet quod auctor, ut [illegible] singulis litterarum apices; in quibus litteram A non bene legeris [illegible] nam litteram F in voce TROIAE pro littera I in [illegible] IRAM [illegible] in praepositione AB primi [illegible] V solum vere legatur [illegible].

plecti quam diligentiſsime, quas docent pagina (i), hac adpoſita epigraphe:

Codex hic Virgilii vetuſtiſsimus, literis exaratus, manu Turcii Rufii Aſterii Apronianum, qui Conſulatum non anno Proteſtis gessit, anno Chriſti CCCCXCIV emendatus atque diſtinctus, a Coſmo I. Magno Etruriae Duce magni pretio ab heredibus Cardinalis Rodulphi Pii Carpenſis redemptus. Quae aſſi ſunt inter aliae Aldum Manutium, & Henricum Card. Noriſium, et Christophori Vaſconi ad nullam literarum antiquitatem recentiores intercidunt, ac maxime ... Quare, uti factum a Magni Etruriae Ducibus venia. Nicolaus Heinſius Danielis filius, Batavus, integrum contulit, ac omnium principum celeberrimo Virgilio editorem typis Elzevirianis Amſtelodami anno MDCLXXVI adornavit, inde vero Petrus Franciſcus Fogginius eadem literarum forma uſſiore reddidit, & emendatissime Florentiae typis Manianis anno MDCCXLI. curiſque expreſſit. Quare nuper poſt tot Principes & viros doctos IOSEPHVS IMPERATOR SEMPER AVGVSTVS propria manu hoc reſtituit, ac tam antiquum poſt tot ſaeculorum vices ſuperſtes antiquorum exemplar ſuſpexit.

PETRVS LEOPOLDVS Regius Princeps Hungariae atque Bohemiae, Archidux Auſtriae, M. E. D. bonarum artium amplificator & tam denuo ... ac in meliorem formam reſtituerit elementer iuſſit, ſuppleri quae deerant a Iuſeppe de la Santa ſollertiſsimo huius Bibliothecae Scriptore, duobus ſcilicet primis quaternionibus, cuius Bucolicorum initium hic a pag. I. ad totam pag. VIII & chartas, quae in Aenede deſiderabantur inter pag. CCCX. & CCCXI. ac in breves interpolatas ſuperiori ſaeculo collatas, quam ſortiti non mentiti eſſe diſſitentes, quam poſtea Apiſſi ad praeſcripta documenta abſolvere. Cl. Bernardus de Montfaucon in Bibliotheca Bibliothecarum Tom. I. pag. 312. uſſimus eſt. Cum vero iam hinc geſſit memoria ut ullo unquam tempore deleatur et ſiat, neve reliquas Codicis antiquitati tenebras offunderentur, id in ipſo hoc ut ex eodem dixit, ac ſingulis pagellis nonnunquam ſuppleri vero manu adſcripſit haec verba ſupplea Menſe Octobri MDCCLXXI.

In ſine Libri Bucolicorum minutis quidem characteribus, at Romanarum literarum forma expreſſis, haec leguntur

TVRCIVS RVFIVS APRONIANVS ASTERIVS VC ET INL. EX COMITE DOMEST. PROTECT. EX COM. PRIV. LARGIT. EX PRAEF. VRBI PATRICIVS ET CONSVL ORDIN. LEGI ET DISTINCXI CODICEM FRATRIS MACHARII VC NON MEI FIDVCIA SET EIVS CVI SI ET AD OMNIA SVM DEVOTVS ARBITRIO XI KAL. MAI. ROMAE

P. VERGILI MARONIS

DISTINCXI [illegible] OPERIS [illegible]:

BVCOLICON LIBER EXPLICIT

(k) TEMPORE QVO PENAGES CIRCO SVBIVNXIMVS ATQ. SCENAM EVRIPO EXTVLIMVS SVBITAM.
VT LVDOS CVRRVSQ. SIMVL VARIVMQ. FERARVM CERTAMEN IVNCTIM ROMA TENERET OVANS.
TERTIA QVIPPE SONOS MISIT TERRA AGMINE VVLGI HIC CAVEAS PLAVSVS CONCINVERE SIMVL.
[illegible] INQVIETVM [illegible] LENTVS [illegible] CVCVRRIT [illegible] TALIS DAMNA [illegible]
HIC TOT CONSVMPTIS [illegible] SPECTACVLA GAZAS. ASTERIVSQ. TAMEN PERDIDIT VNA DIES.
ASTERIVSQ. SVAM [illegible] IN AEVVM. QVI [illegible] TAM BENE [illegible]

INCIPIT GEORGICON LIB. I FELICITER

QVISQ. LEGIS RELEGIS FELIX PRECARQ. BENIGNE SI QVA MINVS VACVVM PRAETERIIT ANIMVS.

Illuſtratur a ſe ipſa Aſterii Conſulis. Ex aliis autem antiquitatis noſtri Codicis eruitur quoque, qui, non eo tam anno quo Aſterius Conſul fuit, ſcriptus ſit, ſed quum ſibi a Macario traditum, tunc ſe Aſterius de-

(i) Cl. Fogginius, quem Florentiam poſt mortem ... [illegible] ... Virgilio ... in Vaticano Codice Fragmentorum Virgilii ... [illegible] ... quae leguntur in noſtro.

(k) Hoc quidem Epigramma primum edidit Claudius ... in Cenotaphiis Piſanis ... [illegible] ... pro Tertium; Tantum; pro ... [illegible] ... Aſterii Epigraphe & Epigramma ... [illegible] ... autographo Aſterii Conſulis ... Florentiae MDCCXXXIX.

Macarius Aſterii Conſulis amicus. diſtinxiſſe, atque emendaſſe fateatur. Macarius vir erat Senatorii ordinis, ii quos qui erant adſcripti, Clariſſimi titulum ab Imperatoribus ſequiori aetate per Codicillos Clariſſimatus obtinebant, ex L. 180. & 183. de decurion. Cod. Theod. Extat apud Caſſiodorum Lib. VII. Cap. 38. Formula, cui titulus: De honore Clariſſimatus, ubi Theodoricus Rex ait: Clariſſimatus igitur honorem, ornamenta [illegible] regia tibi largitur auctoritas. Quum autem Res illa Romanos Magiſtratus ſervari voluiſſet, multos enim [illegible] inſignitos, ut Clariſſimos poſtremo in Urbe imperatores [illegible] refert Lampridius Cap. XLIII., Alexandrum Severum Praefectis Praetorio Senatoriam addidiſſe dignitatem, ut viri Clariſſimi & eſſent, & dicerentur. Anno autem CCCCXCIV. quo Conſul Aſterius a Macario Virgilianum Codicem dono accepit, Theodoricus in Italia regnabat. Illum autem Aſterius amicitiae gratia fratrem nuncupat, quem tamen nullo adfinitatis vinculo [illegible] unde poſtea adnotat:

Diſtinxi emendans gratum mihi munus amici.

Quo tempore ſcriptus ſit Codex. Ceterum antiquus, quo ideo Codex extat, [illegible] fuit, in obſcuro licet, & ſatis arduo illo videtur antiqua manu fuiſſe ſcriptum, ut ipſi etiam vetuſtas pretium adderet manus. Lucas certe Holſtenius, veterum Codicum cenſor diligentiſſimus, in ſchedulis Codicem [illegible] hujus Bibliothecae, quem nos Ms. aſſervamus, de hoc pronunciavit: *Virgilius manuſcriptus literis ſcriptus in quadrato, omnium Codicum hujus Bibliothecae eſt antiquiſſimus, nullo dubio [illegible] circa Valentis aut Theodoſii tempora ſcriptum creditum.*

De Gente Turcia Aproniana nobiliſſima. Gens Turcia Aproniana Aſterii, a quo hoc cognomen legimus, nobiliſſima Romae habebatur, utpote Conſulatibus, Urbanis Praefecturis, Militaribus ac Palatinis dignitatibus ab Imperatoribus longa annorum ſerie decorata. Ruſus & Secunda Aſterii parentes. Rufium ac Secundam fuiſſe, quos martyrium pro Chriſtiana Religione ſubiere, ducuntur habuiſſe *patrem clariſſimum Aſterium, matrem item clariſſimam Aureliam.* Extant Acta paſſionis apud Surium die X. Iulii. Paſſi ſunt ſub Junio Donato Praefecto Urbis, cujus magiſtratum initii in annum CCLVI. Valeriano IV. & Gallieno III. Coſſ. ut habetur ex vetuſto Indice Praefectorum Urbis. Cognomina *Rufii* ac *Secundi* familiaria erant Turciorum, uti maxima eruditione adſerta oſtendit Eminentiſſimus Norſius in Cenotaphiis Piſanis pag. 413. ſeqq. ubi alterum hujus nobiliſſimae familiae ſeriem accuratiſſima ex antiquis monumentis perſequitur.

Aſterius & Praeſidius Coſſ. anno CCCCXCIV. Anno igitur CCCCXCIV. Conſules in Faſtis nominantur Aſterius & Praeſidius, quorum hic in Oriente, ille in Occidente magiſtratum geſſere. *Sirmondus* in notis ad Epiſt. XXXV. Lib. I. Ennodii Ticinenſis tradit, in Codice Remenſi poëmatis Paſchalis Sedulii haec legi: *Hoc opus Sedulius inter chartulas diſperſum reliquit, quod recollectum, adunatumque ad omnem elegantiam, divulgatum eſt a Turcio Rufio Aproniano Aſterio V. C. Conſule Ordinario atque Patricio,* quibus hoc Epigramma [illegible] ab eodem Aſterio appoſitum [illegible] Sedulii Carmen Paſchale ab Aſterio editum.

[illegible] fecit, veracia dicta probat.
Quae ſic ſignavit condita ſunt [illegible]
Qui tenet aliam ſidem, quae Sancto gratia Chriſti,
Per quam conſiſtat talia Sedulius.
Aſtringuntur ſemper [illegible] liberta,
Cum [illegible] ſunt populo,
Quem gaudens ſacrans celebrent per ſaecula feſti,
[illegible]

Supposito advertit [illegible] in Codice, quo Aldus Manutius ſenior uſus eſt, [illegible] adverto illud opus, non a Sedulio, ſed a *Turcio Rufio Aſterio V. C. Exconſule Ordinario atque Patricio* publicatum fuiſſe; ubi Aſterius non quidem *Conſul*, ſed *Exconſul* dicitur. In antiquo autem Codice Vaticano num. 1165. poſt Carmen Paſchale Sedulii haec legimus verba: *Hoc opus Sedulius inter chartulas diſperſum reliquit, quod recollectum & adornatum atque omni elegantia divulgatum eſt a Turcio Rufio Aſterio Domino V. C. Exconſule Ordinario atque Patricio.* Sirmondus hunc Codicem etiam vidit Colligitur [illegible] ex Faſtis ad Conſulatum Aſterii & Praeſidii [illegible] *inter opuſcula Sedulii legitur elegans [illegible] elegantiam, quam Turcio Rufio Aſterio V. C. Exconſuli Ordinario atque Patricio ſcriptum eſt.* At Pauvinius ad annum CCCCXCIV. Lib. III. Faſtorum ſubiungit: *Turcius Secundus Aſterius V. C. Exconſul Ordinarius [illegible] Sedulius, ad quem elegiacum carmen [illegible].* Vir eruditiſſimus, quod cognomen *Secundi* in antiquis inſcriptionibus, Aſterii dato [illegible] legerat, illam quoque Aſterio Conſuli [illegible] tribuit. Aldus vero ac Cornarius & ſcriptor Codicis Thuaneani, *Rufum* vel *Rufinum* minus recte nominant, [illegible] in Vaticano ac Remenſi Codice *Rufius* dicitur. Verum in hoc noſtro Medicaeo Virgilii Codice Aſterii nomen ac cognomen [illegible] Aſterii manu adſcriptum legitur, nempe: TVRCIVS RVFIVS APRONIANVS ASTERIVS. Cognomen [illegible] additum ab ipſo Aſterio [illegible] apparet. Sequiori aetate quatuor, quinque, immo ſeptem pariter nomina, praenomina, cognomina non pauci referebant, poſtremum tamen cognomen proprium habebant, quo ſolo vulgo appellabantur, ſi ceteris abſtinere placuiſſet. Ita legimus: *Anicius Manlius Severinus Boethius. Magnus Aurelius Caſſiodorus Senator. Marcus Maecius Memmius Furius Balburius Caecilianus Placidus.* In veteri Inſcriptione apud Panvinium Lib. II. Faſt. ad A. V. MXCV. & in Diptychis Bituricenſi: *Fl. Anaſtaſius Paulus Probus Sabinianus Pompeius Anaſtaſius;* itemque Tab. Conſ. Panvinii Lib. III. In Faſtis tamen *Boëthius, Senator, Placidus,* & *Anaſtaſius* ſemper

Nomen ac cognomen Aſterii vindicantur.

Plura nomina & cognomina ſaepe ponebant.

T 2 ba-

bantur. Turcius quoque Rufius Apronianus in uno & altero Epigrammate sumpsit posteritati Asterii titulum cognomine designat. Ex eodem tamen ostenditur consules Asterium, qui Virgilii Codicem emendavit, eundem fuisse, qui postea Excussul Seduli Carmen a se collectum publicavit, eundemque virum in professione poesi illustrissimum fuisse, quod in ejusdem etiam duplici Epigrammate excellimus.

Qui fuerit Asterius qui em. & Sedul. Carmi. Quum duos Asterios eodem quinto Saeculo Consules Ordinarios in Fastis legamus, Pervinius, in Consularibus munitus perdurant. Turcium Asterium, qui Seduli carmina emendavit, illum fuisse qui A. CCCCXCIV cum Praesidio Consulatum gessit. At Sirmondus in notis ad Sidonium Epist. XXIV. Eo nobis in eodem in errore versari, quum illo plane fuerit Asterius, qui A. CCCCXLIX collegam in magistratu habuit Fl. Protogenem: tum quia societate nomine hujus post convenerunt; tum quia ad tempus eam Seduli in ob in unhaurit, quum ex integro Gundu exemplaribus scribit ubi Theodosio Imp. genere cui etiam opus suum dedicavit, addiquoque alteram Asterii Epigrammatum Pascalibus Seduli profertur, notare Antanarum ad eum. Addunt Ibidem Diptychum Leod. usse inscriptum: FL. ASTVRIVS V. C. ET INL. COM. ET MAG. VTRIVSQ. MIL. CONS. ORD. quem ait fuisse collegam Protogeni A. CCCCXLIX. Libbeus ubi de Sedulio sic habet: Turcium vero Rufium Asterium, sive Asterium. Rursus sic censens cum Sirmondo qui Consulatum gessit A. CCCCXLIX. subjungit tamen si diversus esse vellet Pruseth, sic pariter usus lo. Parisius in Vita cit Epistolarum S. Ignat. Pars. I. Cap. IV. pag. 46. post Vssum em Lib. III. de Primord. Eccles. Britannicarum Cap. XVI. tradit Turcium Rufium Asterium fuisse Consulum A. CCCCXCIV eumque Excerpsisse. Seduli carmina publicasse quam consiliorum procurante nihil oppositum sententia Sirmondi in argumenta mortuus, quae ubique Iureu uidentur visa fuit, ut nullam quidem eorum mentionem fecundum usui paravent. Alas Wilthemius in Appendice ad Diptycham Leodiensis Cap. I. Diptychum usu monde laudatum a semet inspectum, unadit ... hec vidit: FL. ASTYRIVS V. C. ET INL. COM. EX MAG. VTRIVSQ. MIL. CONS. ORD. suppremis tollere notae Y pro V veteres non semel usurpasse; nam Pyrrhum in Phrygas non Pyrrhum, aut Phryges dicebant ex Ciceroniis Oratum, quod utiam patet in illis vocibus Cap. XIX Indicis Graecanici ad litt. V. Deinde ait dubitare se, num in Iudicio a Sirmondo Rumensi Codice ab antiquario uitium sit, quum ibi sumptum sit Turcius Rufius Asterius, ac diversi quemadmodum Codicem lectionibus recitatis, falsum tot in uno in adnotatione Seduliani Poemi praepositum ab interpretes errorum admissum. Verum etiamsi integra eidem Co-

dici fides habeatur, patet in eodem Diptycho exprimi Asterium Consulem A. CCCCXLIX non tamen aliquem in togam Praesidis A. CCCCXCIV quum ad temporis nullis suis possent summorum in populum iugatio. Deoque nostri non obstant plura illa argumenta, in quo praesumimus, quae in Codice Rumensi Asterius tribuuntur; nam aut semper parum sit in viro summo unde exprimebantur, quod multis exemplis ostenditur non obstat ergo suspicari praenomen illorum susceptis, quam hoc Diptychon nostrum sit Flavii Turcii Rufii Asterii Consulis Ordinarii, Collegae Protogenis, quod Sirmondus arguebat. Hinc Wilthemius Ex eodem igitur Codice tantum hinc de duobus Asteriis controversia, ut locus ex eo ostendi. Cl. Norisius dirimatur. Nullus hanc aera nuncupatum sua Idem nomen unicuique ita potest singularum ad opinionem Asterii Consulis ubi rogatum in quo illum nominat, argumento ut gesti ab iisdem Magistratus omni ipsiusmet aetatu dubitata legimus: Fuerit Rufius Apronianus Asterius V. C. & inlustris ex Comite Domesticorum Protectorum ex Comite Privatarum Largitionum ex Praefecto Urbis Patricius & Consul Ordinarius legit et Asterium Codicem &c. Hinc autem ille Flavium conjicit, ut plane diversus sit a Flavio Asterio, seu Astyrio, qui in hujuscemodi Diptycho inscribitur. Hic erat e gente Flavia, noster vero a Turciorum familia. Non enim Flavius praenomen ulli fuit aetatis suae nullum ad genus Flavium ad quam Turcii Aproniani non pertinebant. Nec obstat commune utrique cognomen Asterii, nam viri diversorum generum eodem saepe cognomine refarcitur. Cognomen Caesarius duorum ... Asterium ... Collegium ... Cognominibus Romanis ...

De duobus Asteriis diffe- rentia ex praenom.

Pueriliu-ris qui diver- so cognomen hunc ... Lamb. &

... Caecilius ... Consul. &c. Iumo Asterii cognomen diu ipsum e Turciis Romanis familiis habuerunt. Extat Lex 37 de operibus publ. data A. CCCCXCVII, ab Arcadio ad Asterium Comitem Orientis, qui tunc insequente CCCCXCVIII S. Jo. Chrysostomum ad se vocatum Constantinopolim usque urbi siam praefuerat, ..., ab Arcadio transfertur ut Sozomenus Lib. VIII. Cap. II. aut Palladius in Dialogo de gestis Chrysostomi. Alia ejusmodi exempla ... laudarat Norisius, probaque Fl. Astyrium, seu Asterium diversum plane fuisse a Turcio Rufio Aproniano Asterio, contra Wilthemio videbatur. Huic tot ...que diversitatem fere manifeste ... Codice Mediceo deducere. Nam Aster ... dignitates enumerantur, Comitum Domesticorum Protectorum ac Privatarum Largitionum, Praefecturam Vrbanam ... Patriciatum nuncupatur; usquam tamen suum Magistrum ... appellat contra vero Fl. Asterius ... Magistro Militum Consul in Diptycho ... nulla Patricii ... Iesus ... fuisse insuper resipsa a Theodosio Rege ... fuit

ſul in Italia creatus fuit, ac xi. Kal. Mart.
poſt eiuſ Conſulatu Romæ obiit, ut ex
eiuſdem poſtea Epigrammate liquido appa-
ret. Hanc vero Præſidius deſignatus fuit
Conſul in Oriente ab Imperatore Anaſtaſio,
unde in Faſtis Græcis primo loco poſitum
eum Aſterium, uti patet ex Chronico Ale-
xandrino, quum tamen in Latinis Faſtis Caſ-
ſiodori, & Aquitani Vittorii Aquitani, aliiſ-
que Præſidius poſt Aſterium connectitur.

Prætereà nobis Turcius Aſterius ſemet
Patricium inſeribit, quæ omnium maxima
dignitas habebatur, ac qui tantum Conſula-
tu celebres. Caſſiodorus Lib. VI. Cap. II.
in formula Patriciatus ait: *Præſidentem di-
gnitatem dignitatum vere præcedit... ſeu ſo-
lum aedem fulgens, quam interdum tamen a
vobis conſtat aſſumi.* Conſulatum intelligit.
Hoc Magiſtri Militum ob bene navatam in
bello operam ab Imperatoribus Patricii crea-
bantur. Idatius in Chronico ad annum im-
perii Valentiniani III. ... *Felix Patricius
ordinatur ex Magiſtro Militum;* & ad annum
IX. eiuſdem Principis: *Aetius Dux utrauſque
militiæ Patricius ordinatur,* Sidonius Carm.
II. de Procopio cecinit:

*Suſcipit hunc reducem duplicem calcare
honori*

*Patricium, nec non æquorum, peditumque
Magiſtri.*

In reſcriptis, ſeu legibus Auguſtorum ad vi-
ros Illuſtres miſſis ... Patricii appel-
lantur quicumque ea dignitate ornati erant.
Novella XXIV. Theodoſii mittitur *Aetio Co-
miti & Magiſtro utriuſque militiæ & Patri-
cio.* Novella II. Mariani, *Ricimero viro Il-
luſtri Comiti & Magiſtro utriuſque militiæ
& Patricio.* Hinc initio Actionum Synodi Cal-
chedonenſis plures viri nobiliſſimi nominantur
Exconſules, Expræfecti, Exmagiſtri, iidemque
Patricii dicuntur, qui eam dignitatem obti-
nuerent. Ex quibus apparet Fl. Aſterium
Conſulem fuiſſe collegam Protogenis An.
ccccxlix. Tertium vero Ruſium Apronianum
Aſterium geſſiſſe Conſulatum cum Præſidio
A. ccccxciv. Theodorico in Italia regnante.

Aſterius Præfectus Urbis. Hic autem Aſterius Præfectus etiam Urbis
ante fuerat, quam præcipuam viri digni-
tatem ex Mediceo eiuſdem Codice comperimus.
Certum eſt hunc ipſum Aſterium genus du-
xiſſe e Turciis Aproniaris, qui in veteribus
ſcriptoribus a Nonnullis etiam laudantur.
Apronianus cognomine in ſolo Mediceo Codi-
ce ſua ipſius manu ſemper appellatur, quod
Turciæ familiæ fuit. Is Conſul A. ccccxciv.
dono accepit e Macario V. C. hunc Virgilia-
num Codicem, ut ſupra monuimus, quem idem
eburneo ſcriptore depoſito, conſulari manu cor-
rexit, & eo ſane tempore, quo Romæ xi. Kal.
Maii triplex ſpectaculum, eximio ſplendore ac
maximis expenſis dabat. Hoc ex eiuſdem epi-
grammate intelligimus; nam ibidem, quum
ſcripſiſſet:

*Diſtincxi tandem gratam mihi munere
ponti,*

ſtrum elios verſus ſupra relatos manifeſti,
ut eruut, hirem, hæc monumenta ed cor,
Turcius itaque Aſterius, quum Conſulatu
ebuiſſet, Cœlii Sedulii Paſchale Carmen col-
lecta evulgavit, uti ex Mss. Veterum a-
liſque eruitur poſt Aldum ſeniorem præmu-
nitum. In Synodo Romana ſub Gelaſio in
decreto de libris Canonicis & Apocryphis
legitur: *Item venerabilis viri Sedulii Paſcha-
le opus, quod heroicis deſcripſit verſibus, inſigni
laude præferimus.* Hanc vero Synodum utique
habitam e ſummis legimus celebratam Aſterio
& Præſidio Conſulibus, & ſub horum Con-
ſulatu recitatur a Baronio in magnis Ann.
libri Vatum, quum Turcium Aſterium poſt
annum ccccxcv. tempore Exconſulatus uti
lauda in Cod. ... legimus. Sedulium tamen pu-
blicarunt, Viſorius & Pearſon recte tamen
verterunt, eam Synodum non fuiſſe dictam
anno ccccxcv. celebratam, quum ad tempo-
re ... Aſterius Sedulii carmina evulgaſſet.
Viſorius tamen ſcribit Celſium, me-
moratam poſſe Synodum coegiſſe. At Petr.
ſui Cap. IV. ſuperius laudatæ, ex Priene
lus Queſnellius in notis ad Codicem Cano-
num Eccleſiæ Romanæ Diſſ. XII. Cap. IV.
num. 3. putat illud Decretum poſt Gela-
ſium fuiſſe conditum, quod Dionyſius Ex-
iguus, qui poſt mortem Gelaſii Romam ve-
nit, ibidemque Canonum Synodorum, et
Decreta Pontificum collegit, nullam eius
Decreti mentionem fecit. Immo dudum
veterum Mss. excuſſores Stephanus Baluzius
in catalogiſmis Vergelani Codice, & Chi-
fletius in ... illud Decretum Hormi-
ſdæ Papæ ... Nicolaus I. Papa
in Ep. XLII. ad Epiſcopos Galliæ, quæ in
Synodo VII. Romana habetur, & Lupus Ab-
bas Ferrarienſis in fine Epiſtolæ ad Carolum
Calvum, & in fine quæſt. III. de ſanguine
Chriſti, Gelaſium eiuſdem Decreti auctorem
prodiderunt. Idem tradit Hincmarus, & auctor
Chronici Caſinenſis a V. C. Duchano pu-
blicatus, qui omnes Sæculo IX. ea litteris
mandarunt. Pearſon prolaturum de tempo-
re eiuſdem illius Decreti diſputationem ind-
cit, ac pag. 53. ... putare ſe poſt Synodum
V... celebratam, ſynodum illam
de libris probandis improbandiſque ſcriptam
fuiſſe. Verum cum eorum ... evulgaretur
illud Decretum non obſcure colligitur ex E-
piſt. LXX. Hormiſdæ ad Poſſeſſorem Epi-
ſcopum de Fauſti Reienſis libris ſcribens:
*Neque illum recipi, neque quemquam, quos
in auctoritate Patrum non recepit examen Ca-
tholicæ fidei, aut Eccleſiaſticæ diſciplinæ am-
biguitatem poſſe gignere, aut religioſis præ-
judicium comparare.* Recte præmonet Baronius
ad A. ... Hoc tamen illis verbis ſignificari
ſe Decretum de libris apocryphis ...
una cum illis, opuſcula Fauſti Regienſis ...
barum prohibuerunt. Non eſt huius lo-
ci diſputare, ſiquidem ſatis mihi eſt ...
diſſe noſtrum Aſterium Exconſulem ...
carmina in publicum emiſiſſe, ac grandi ...

ca-

unum dici. In quo Sedulii Poëmata, quibus laudantur ſcilicet fuiſſe poſt A. CCCCXCV in Bibliotheca Patrum veteri editum A. MDCXXXIX. Tom. VIII. legitur Elegiarum Carmen unum inclyt. *Turcii Rufi Aſterii viri Conſularis virum & novi teſtamenti Sedul.*; habens adſcriptum titulum. Huius primus verſus ſunt:

Cantemus, ſocii, Domino, cantemus honorem;

Dulcis amor Chriſti perſonet ore pio,

Addit collectos: *Carmen iſtud ab eo editum (quamquam inſcriptum Sedulii) adnotavit Cuſpinianus, atque Aldus; Vannonus vero ſuo e inſcriptum & incerto*. Labbeus ut illum Elegum filio Turcii Aſterio attribuit, quum illius auctor ſuum Sedulium etiam ante A. Bernae. Et ſunt, ſeu Sedulium idem Carmen Aſterio Excoſulo inſcripſiſſe, quod tradit Trithemius, ſeu Aſterius illud potius ad Sedulium miſiſſe, aperte colligimus Sedulium vixiſſe poſt A. CCCCXCIV. Verum ſibi utroque modo uſurpet Carmen nuncupatum, nullo verſu Codices ſuſtinemus firmatum. In laudato Codice Vaticano num. 1165. poſt Opus Paſchale ponitur recentiori additum, qui ſignificatur Sedulii Opus depulſum fuiſſe a *Turcio Rufo Aſterio quonto V. C. Exconſule Ordinario atque Patricio*: quibus ſtatim ſubnectitur Elegia:

Cantemus, ſocii, Domino &c.

Quare utrum ex his doctus auctorem habuit illud carmen, incertum eſt, utcumque enim præcisæ ſtudioſus ſunt; nec Labbeus ullo ſignificatur dubiat eam Elegiam Turcio Aſterio attribuere. Quem vero in variis Codicibus Sannazario ac Vidio laudatur, A ſlorae apud Sedulium proemiſit Epigramma ad Macedonium, ubi Sedulius Carmen Paſchale nuncupaverit, ſive pr[illegible] ſidum poteſt. Sedulium autem A. CCCCXCIV vel paucis annis ante, & ſcribendi & vivendi finem feciſſe, atque illorum defuncti unici poetæ ſchedulas collegiſſe, ac publicaſſe. Atque hæc de præſtantia Codicis, & Aſteri biographia dicta ſufficiunt.

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Sæc. V[illegible] præmiſſimus & immo mutilus. Conſtat foliis ſcriptis ut utraque parte numeratis 440. In Catalogo Montf. ſub num. XXIX. (1)

VIRGILII AENEIS.

Cod. IX. VIrgilii Auguſti Liber XII. cum gloſſis interlinearibus & ſcholiis ad marginem non adſpernandis, variis manu & atroqui, gloſſis uſque ad finem progredientibus, ſcholia vero in paucioribus ſunt ubertiora, deinde rariora, ac poſt dimidium opus nulla. Deſunt primi verſus XXXII. alii quoque ſequentes ſunt ob nitorem primæ paginæ marginum interiorum dimidiati; primus eſt XLV. ſcilicet:

Luctibus corripiant, ſingulaque ruſtica victoria

Liber XII. datur in verſu 870 ſiniturque:

Obſcœnæ volucres: ulterius verbera noſtra.

Interim notandum relinquo, Libros *Aeneidos* pro *Aeneidos*, præterea ſingulis præmittitur argumentum verſibus hexametris decem ſub nomine Ovidii Nafonis (1), quæ leguntur in Append. P. Virgilii Maronis cum Jos. Scaligero Lugd. apud Gul. Rovill. MDCXXI. 112. & pag. 149. ad pag. 151. Quondam verò ut iſtoc argumentum tetraſtichis conſtant XI. propterea quod nullum habent eorum argumentum monoſtichum, quæ ſub nomine eiuſdem Ovidii habentur in dicta Append. pag. 152.

Codex membranac. Ms. in 4. maiori, quadr. Sæc. XI. Conſtat foliis ſcriptis 133. In Catalogo Montfauc. ſub num. XXVIII.

VIRGILIVS

Cod. III. I. pag. 1. P. Virgilii Maronis Bucolicorum Liber.

II. pag. 12. Eiuſdem Georgicorum Libri IV. cum argumentis in ſingulos tetraſtichis hexametris conceptis ſub nomine Ovidii Nafonis ut in cit. Append. pag. 156.

III. pag. 40. Eiuſdem Aeneidos Libri XII. cum ſcholiis aliquot marginalibus. Præmittuntur ſingulis argumentum decaſtichi ſub nomine Ovidii Nafonis, ut in Codice præcedenti, poſtremis duobus exceptis, ubi ſpatium vacuum relictum ad ea ſupplenda, primo vero monoſticha etiam Baſilii in Aeneidum, ut in cit. Append. pag. 155. Præterea non nulla ſpectantia, præter argumentum decaſtichon, illud etiam monoſtichum ad augendum eiuſdem Ovidii, ut in Cod. præcedenti.

IV. pag. 171. Idyllion in novem Muſas, quod incip.

Clio geſta canens tranſactis tempora reddit &c.

ut in cit. Append. pag. 178. ſub titulo *De Muſarum inventis D. Auſonio Magno Burdigalenſi* ubi tamen diverſi ſpontaneus verſus.

Codex membranac. Ms. in 4. Sæc. XII. optime ſervatus cum icone doctorum pictoriorum principis Bucolicorum in initio primæ & poſtrema pagina variis poſſeſſorum nominum ligaturis: deinde omnino deleta. Conſtat foliis ſcriptis 171. In Catalogo Montfauc. ſunt ſub num. XX.

VIR

(1) Quem hunc Pluteo Codicem ſeculo quo poſtea [illegible] ut Montfauconius [illegible] [illegible] Sæc. [illegible] & [illegible]

(1) Benedictus Philologus in dedicatione Leonardo Dathi [illegible] Virgilianis [illegible] [illegible] verſus Georgicorum & Aeneidum [illegible] ſed Maſſellius [illegible] ſub [illegible] editione.

VIRGILIVS.

Cod. IV

I. pag. 1. CArmen Octaviani Caesaris de Virgilio. Inc.

Ergone supremis potuit vox improba verbis [illegible]

Des.

Quae dixere [illegible] placeat, urgeat, reliqua [illegible]

Extat in eitata Appendice Virgilii pag. 147 sub titulo *Versus Philosophici poëtae versus sub nomine Augusti Caesaris*

II. pag. eod. *b.* P. Virgilii Bucolicorum Liber.

III. pag. 12. *b.* Georgicorum Libri IV.

IV. pag. 41. *b.* Aeneidos Libri XII. praevio unicuique argumento sub nomine Ovidii, ut in superioribus Codicibus & in calce epytaphio Basilii dodecasticho ut in cit. Append. pag. 155. Hoc quoque sequebatur possessoris nota quaedam, sed postea omnino delete.

Codex membranac. Ms. in 4. oblongo Saec. XII optime servatus, cum glossis quibusdam & scholiis in margine vetusta manu. Constat foliis scriptis 173. In Catalogo Montfauc. sub num. XXV.

VIRGILIVS.

Cod. V

P. Virgilii Maronis Aeneidos Libri XII. cum argumentis Ovidio in singulos ut in superioribus Codicibus, primo Libro excepto, & cum brevibus glossis & notis vetusta manu.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIII. cum initialibus Librorum picturis, in quibus rudi penicillo exhibentur aliquid ad ea, quae in quoque libro pertractantur, pertinens. Constat foliis scriptis 118. In Catalogo Montfauc. forte sub num. XXII.

VIRGILII AENEIS.

Cod. VI

P. Virgilii Maronis Aeneidos Libri XII. cum pulcherrima pictura in principio, in qua excidium Trojae, Aeneae e Didone discessus, & adventus in Italiam exhibetur, variis numismatibus, puerulis aliis, aliisque hujusmodi ornamentis distincta, cum stemmate familiae Saxettae in infima pagina. Initiales quoque singulorum Librorum literae mirifice depictae fuere.

Codex membranac. Ms. in fol. max. Saec. XV. accuratissime & nitidissime exaratus. Constat foliis scriptis 177.

VIRGILII AENEIS.

Adde etiam

Bucolica, & Georgica.

Cod. VII

I. pag. 1. P. Virgilii Maronis Poëtae Mantuani Aeneidos Libri XII.

II. pag. 200 Bucolicorum Liber.

III. pag. 127 Georgicorum Libri IV. cum argumentis in singulos tetrastichis compositis, ut in Cod. III. §. II.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. X[illegible] supra quem dici potest elegantissime scriptus cum literis Librorum initialibus [illegible] aureis, necnon picturis [illegible] Quin primam paginam exornantibus [illegible] ms Aeneae, Anchisae, Creusae, & [illegible] tere ipsius poëtae, & tertiae [illegible] nem exhibet, praeter alia ornamenta [illegible] undequaque earundem paginarum [illegible] arabiculis, in calce vero [illegible] possessoris. Constat foliis scriptis 261.

VIRGILIVS.

Cod. VIII

I. pag. 1. P. Virgilii Maronis Bucolicorum Liber, cum icone [illegible] cte barbati & laureati, virulisque [illegible] lusibus volitantibus, & Mulieris [illegible] in principio.

II. pag. 14. Ejusdem Georgicorum Libri IV. cum argumentis, ut in Cod. III. §. I. Haec quoque prima pagina, ut superiores, mirifice illuminata est, ubi eminentes [illegible] imberbis ac laureati videre est.

III. pag. 49. Ejusdem Aeneidos Libri XII. cum argumentis decastichis & mono[illegible] singulos sub nomine Ovidii, ut in Cod. II. §. III. Pulcherrime hic quoque picturae in principio exaratae fuere, in qua poetae laureati effigies, ac pueri diversimode ludentes, [illegible] cum icone [illegible] exhibentur. Tituli legitur literis minoribus partim rubris partim nigris: Explicit Liber XII. & ultimus Virgilii Aeneidos scriptus manu mei Gherardi Johannis del Ciriagio Civis & Notarii Florentini de anno Domini MCCCCIIII. pro [illegible] ssi Viri Iohannis Cosimi de Medicis.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidissimus & ornatissimus, cum titulis Librorum & initialibus literis aureis, ubi e[illegible] randum est, ut plurimum postrema versus verba minusculis literis fuisse exarata, quod ne contractum videatur, ut non [illegible] denique omnium linearum esset longitudo. Constat foliis scriptis 197.

(1) In edit. *Leodinae*

VIRGILIVS.

Cod. IX. I, pag. 1. P. Virgilii Maronis Mantuani Bucolicorum Liber.

II, pag. 13. Eiuſdem Georgicorum Libri IV cum argumentis, ut in Cod. III § II. In fine autem haecce adnotantur: *Publii Virgilii Maronis Mantuani & Latinorum Poetarum principis Georgicorum Liber quartus & ultimus feliciter explicit per me hominem Corpeſium Ferrariae die ultimo decembris hora parva XIX anno Domini noſtri Jeſu Chriſti MCCCCLXIV. Laus tibi Jeſu & honor.*

III pag. 44. Carmen deredatum per clariſſimum Guarinum Veroneſem, octo verſibus hexametris. Inc.

Si unum dedit lacrymas, mentemque benignam &c.

IV. pag. ead. Tetraſtichon elegiacum Domini Baptolomaei Caſecii in Joannem ... Inc.

Si ſuperaſti vires caute, ſi aequaſſe Camoenas &c.

V. pag. ead. b. Heptaſtichon heroicum in contemptum ſaecularium rerum. Inc.

Grata docent, genitor, fratres, conjux, ſodales &c.

VI. pag. ead. Hymnus & laus Bacchi, quinque verſibus ... Inc.

Salve, magne Pater, Divûm fortiſſime, ſalve &c.

VII pag. ead. Verſus novem hexametri de Muſarum officiis, ut in Cod. III. huius Plut. ſupra pag. 300. § IV.

VIII. pag. ead. Tetraſtichon heroicum de Nymphis, cum interpretatione nominum apſerum. Inc.

Nereides pelago verſantur, fonte Napeae &c.

IX pag. 45. Martialis Epigramma in Virgilium, quod in editione eſt Ep. 51 XVI Lib. VIII.

X. pag. ead. Eiuſdem In Licinium diſtichon (*), quod inc. *Marmoreo Licinus tumulo &c.* & legitur inter Poem. & Epigr. veterum ed. Lugdun. apud Ian. Chovet MDCXVI. in 8 pag. 54.

XI pag. ead. Eiuſdem hexaſtichon de Porcia Bruti & eſt in edit. Epigr. xlii Lib. I.

XII pag. ead. Marulli Epitaphium ſcalptum in fonte Geno Secla, quod ita habet:

Marrullus moriens utramque, aeternamque reliquit;
Fonte ſub hoc ... frigidus oſſa jacet.

Sequuntur deinde verſus XXII. ex Libro II. Aeneidos, qui ſuo loco omiſſi fuerant.

XIII pag. 46 P. Virgilii Maronis Aeneidos Libri XII cum argumentis Ovidii credita, ut in Cod. III. Hic Liber I. incipit e quatuor illis verſibus:

Ille ego qui quondam &c.

In fine ultimi Libri ita oſtectum legitur: *Publii Virgilii Maronis Aeneidos Liber duodecimus & ultimus explicit per me hominem Corpeſium Ferrariae die 1 Decembris MCCCCLXIV hora parva XX Laus Deo Ieſu.*

XIV pag. 189. Eiuſdem Moretum. Inc.

Jam nox hibernas bis quinque peregerat horas &c.

In Append. Virgil. cum Joſ. Scaligero Lugd. ... pag. 58 ad pag. 62.

XV. pag. 190 b. Eiuſdem verſus duo in laudem Caeſaris Auguſti. Inc.

Nocte pluit tota &c.

Ibid. pag. 215

XVI pag. ead. b. Eiuſdem verſus quinque in maliciolum. Inc.

Hos ego verſiculos feci &c.

Ibid. pag. 132. Inde ſequitur narratio brevis quare illos verſiculos compoſuerit Virgilius, & quid inde ſibi obtigerit, poſtquam in Octaviani manus illi pervenere.

XVII pag. 191 Verſus circiter ſunt ... & iuſdem. Eſt Epigr. xcvii. Lib. IX apud Martialem.

XVIII. pag. ead. Virgilii diſtichon, ſeu epitaphium de ſeipſo. Inc.

Mantua me genuit &c.

In cit. Append. Virgil. pag. 161.

XIX pag. ead. Epitaphia diſticha XII. in Virgilii Maronis laudem edita a XII. Doctoribus. Inc.

Tempora et ſegetes canui Maro, & arma virumque &c.

Ibid. pag. 161. & ſeq.

XX pag. ead. b. Eorumdem alia Epitaphia tetraſticha XII in Virgilium. Inc.

Sunt mi ... Aſcraeus in arva &c.

Ibid. pag. 159. ſeqq. ſed ordine diverſo.

XXI pag. 190. Ovidii Naſonis Carmina ad honorem Virgilii Maronis, ſeu potius Praefatio argumentorum In Aeneide ſub nomine Ovidii verſibus elegis decem. Inc.

Virgilius magno quantum conceſſit Homero &c.

Ibid. pag. 149.

XXII. pag. ead. b. Supplicatio Cornelii Galli ad Auguſtum Caeſarem, ne Aeneis crematur, verſibus elegis decem. Inc.

Tempora bis ... veſſatur 19 ... Caeſar &c.

Ibid. pag. 147

XXIII. pag. ead. Alia ſupplicatio Valerii Martialis vel, ut quidam dicunt, Sulpicii Carthaginenſis verſibus ſex. Inc.

Iuſſerat haec rapidis aboleri carmina flammis &c.

Ibid. pag. 146. ſub nomine Cor. Sulpicii Apollinaris Grammatici.

XXIV pag. ead. Reſponſio Octavii Iulii Auguſti Caeſaris de non comburenda Aeneide, verſibus heroicis XLII. Inc.

Ergone ſupremis potuit vox improba verbis &c.

Ibid. pag. 147 ubi ſunt tamen verſus tantummodo xxxvii.

(*) In edit. triſtichon.

XXV

XXV. pag. 193. Virgilii verſus ſive diſtichon in Bibliam [illegible], ut ſupra pag. 188 §. XXIV.

XXVI pag. ead. Epigramma Caeſaris Auguſti in [illegible] ſex hexametris. Inc.

In Maecenatem compta [illegible] Caeſaris [illegible] &c.

Item Epigr. & Poem. vetera etc. edit. p. 79.

XXVII. pag. eod. b. Epigramma hexaſtichon heroicum Publii Scipionis Aſricani de ſe ipſo. Inc.

Hic ego ſum patriae Poeta quo Morte [illegible] &c.

XXVIII pag. eod. Maecenas teſtamentum de Virgilio.

XXIX. pag. eod. Virgilii verſus ut [illegible] [illegible] & variorum vir. Inc.

Litera Pythagorae diſcrimine ſecta bicornis &c.

Ad ejuſdem edit. Virgil. Florent. [illegible] Phil. de Giunta an. MDX. in 8. pag. CCL. Exſtat & in Cod. XXXI. Plut. XXXIII. ſupra pag. 115. §. XVI. ſub nomine *Virgilii Maronis de Y litera.*

XXX. pag. eod. Heſiodi carmina [illegible] in Latinum converſa per clariſſimum virum Dominum Guarinum Veronenſem. Inc.

Tota ſimul ſecit [illegible] ipſa [illegible] &c.

XXXI. pag. 194. Anonymi Epigramma verſibus [illegible] ſexdecim in Venerem & Bacchum, ut in dicta edit. Virg. Florent. pag. CCXXXVIII. b. & in dicto Cod. XXXI. ſupra pag. 115 §. XVII. ſub nomine [illegible] Valerii Maximi.

XXXII. pag. eod. Anonymi Carmen heroicum verſibus conſtans XXVI. in virum bonum & prudentem. Inc.

Vir bonus & prudens qualem vix repperit ullum &c.

Ibid. pag. CCXXXIV. b.

XXXIII. pag. eod. b. Virgilii verſus hexametri [illegible] in Octavianum. Inc.

Aſne puer [illegible] decus heroum ſi ſpes certa Troianum &c.

XXXIV. pag. eod. Argumenti monoſticha duodenum in ſingulos Aeneidos Libros. Baſſio tributa, ut alibi [illegible] argumentum primi [illegible] Libri Aeneidos, Ovidio auctore, ut eandem breviſſimam hoc [illegible] monitum: *Nulla ſuis dum tamen ſunt conſtituta [illegible] manibus opera quae [illegible] referendent [illegible] ſplendor [illegible] &c [illegible] ſuerat. Vale [illegible] Carpenſi [illegible]* me.

XXXV. pag. eod. Anonymi diſtichon in Didonem.

XXXVI. pag. eod. Senecae Aſlas [illegible] [illegible] chorum in Tragoedia Hippolyte. In ſuperiori hujuſce paginae margine haec verba ſenilitate leguntur: *Iſte liber conſtat decem aureos a Iuvene Carpenſe.*

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. nitidiſſimus optimeque ſervatus, ubi primus Aeneidos pag. [illegible] pictura [illegible],

in ima margine ſuperiori, haud ſi primis [illegible] obſervatur ſignum [illegible] in [illegible] [illegible]. Item in eodem [illegible] MERCOT, quod picturae fortaſſe nomen [illegible]. Conſtat foliis ſcriptis 195.

VIRGILIVS

I. pag. 1 **P.** Virgilii Maronis Bucolicorum Liber. Cod. X.

II. pag. 16. Georgicorum Libri IV cum argumentis, ut ſupra.

III. pag. 55. b. Aeneidos Libri XII item cum argumentis in ſingulis ut libris primis [illegible] etiam [illegible] nuda argumenta [illegible] [illegible] Baſſio & incipit ab exordio: *Ille ego qui quondam &c.* In fine legitur: *Die VI Aprilis MCCCCLXXI. Laus Deo.*

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XV. cum picturis in principio & [illegible] Librorum litteris auro variiſque coloribus eleganter depictis. Conſtat foliis ſcriptis 134.

VIRGILIVS

P. Virgilii Maronis Aeneidos Libri XII. cum gloſſis interlinearibus & [illegible] in principio. Occurrit in fine Inſcriptio de [illegible] nominum propriorum & locorum [illegible] per interrogationes & reſponſiones. Cod. XI.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 1 8 [illegible] eundem numerum [illegible] in Catalogo Mont[illegible].

VIRGILII AENEIS

I. pag. 1 **V**irgilii Aeneidos Libri XII cum gloſſis quibuſdam in principio. Praecedit Epigramma [illegible] quod in Codice inſcribitur *[illegible] Naſoni in Vergilio & ſu laudem [illegible]* argumenti *Librorum Aeneidos* [illegible] habet in art. Append. Virg. [illegible] 149. [illegible] Praefatio in eod. [illegible] [illegible] ſub eodem O[illegible] [illegible] ibid. pag. 115. ſub [illegible] [illegible] gulis intern Libris [illegible] [illegible] eodem Ovidio [illegible] ab exordio: *Ille ego qui quondam &c.* [illegible] *Publ. Virgilii Maronis* [illegible] *in laudem* [illegible] *Aeneidos Libri primi* [illegible] [illegible] argumenti [illegible] [illegible] articulum praefixum.

II. pag. 219. Maphaei Vegii [illegible] [illegible] Aeneidos Liber XIII [illegible] metro [illegible] CCXXXII. ſegg. In [illegible] [illegible] nomen, poſtea deletum

V

Codex membranac. Ms. in 8. Sæc. XV. cum initialibus librorum litteris eleganter depictis, & cum icone Auctoris in principio Libri primi. Constat foliis scriptis 118.

VIRGILIVS.

Cod. XIII. Virgilii Aeneidos Libri XII. cum glossis quibusdam, exordio: *Ille ego qui quondam &c.* & argumentis in singulos, primo excepto. In fine legitur: *Gaudentuis Adementi Liber n. 14.*

Codex membranac. Ms. in 4. min. Sæc. XV. nitidissimus, & cum initialibus singulorum librorum pictis. Constat foliis scriptis 184.

VIRGILIVS.

Cod. XIV. Virgilii Aeneidos Libri XII. cum glossis interlinearibus, & scholiis ad marginem, ac praevio argumento monosticho illo in omnes simul Libros, tum alio decastichon Ovidii separatim in singulos: incipiunt autem ab exordio: *Ille ego, qui quondam &c.* Subnectitur in fine distichon in laudem Caesaris, ut in Cod. IX. supra pag. 304. §. XV. versus quinque in malevolum, ut ibid. §. XVI. etc. cum Epitaphii distichis quatuor de Virgilio, auctoribus eodem Poëta, Asclepiade, Eustenio, & Maximo, ut in eiu Append. Virgilii pag. 161.

Codex membranac. Ms. in 4. Sæc. XIV. optime servatus, & ut videtur eiusdem manus, quae scripsit Codicem XVII. Pluteo XXXVIII. cum typis *Ioannis de Certaldo* Constat foliis scriptis 157. Fuit sub eodem num. etiam in Catal. Mouc.

P. VIRGILII MARONIS AENEIS, BVCOL. ET GEORG.

Cod. XV. I. pag. 1. P. Virgilii Maronis Aeneidos Libri XII. cum argumentis in singulos, & alio monosticho in omnes simul, ut in Cod. superiore, & exordio: *Ille ego qui quondam &c.* Post horum unum occurrit pictura in principio, cum icona poetae in littera initiali, infraque quinque possessoris stemma, postea omnino erasum.

II. pag. 180. Bucolicorum Liber. Huic quoque prima pagina eleganter illuminata est, & possessoris stemma erasum.

III. pag. 201. Georgicorum Libri IV. cum prima pagina item munifice exornata, & possessoris stemmate eraso, & cum argumentis, ut in Cod. III. supra pag. 300. §. II.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Sæc. XV. nitidissimus, ubi notandum, primum folium continere argumentum omnium Librorum simul monostichon, & argumentum primi, & exordium *Ille ego qui quondam &c.* bibliopegi incuria fuisse in calce Codicis compactum. Constat foliis scriptis 241.

VIRGILIVS.

Cod. XVI. I. pag. 1. Virgilii Bucolicorum Liber cum icone Poetae in littera initiali, eiusque ornamentis, et stemmate possessoris, deinde eraso.

II. pag. 14. Georgicorum Libri IV.

III. pag. 49. Aeneidos Libri XII. cum argumentis in singulos, primo excepto.

Codex membranac. Ms. in 4. Sæc. XIV. cum litteris initialibus aureis, & pictis, & optime conservatus. Constat foliis scriptis 203. Fuit sub num. XX. in Catal. Mouc.

VIRGILII AENEIS

Cod. XVII. Virgilii Aeneidos Libri XII. cum argumentis solitis Ovidii in omnes libros, primo excepto, & cum eorundem in Librum I. In fine adscribuntur: I. Octaviani Augusti rescriptio de non comburenda Aeneida. II. Exordium in argumenta tetrasticha Librorum Georgicorum, ut in Append. cit. pag. 156. III. Eorundem in argumenta Librorum Aeneidos, ut ibid. pag. 149. IV. Virgilii disticha in laudem Caesaris. V. Eiusdem versus in malevolum. VI. Anonymi versus de novem Musis, quae omnia superius una simul occurrerunt. Inde rubris litteris ita se prodit amanuensis: *Scripsit Petrus Pagliensis explevitque V. mensis Ianuarii MCCCCLIII. A. S. incarnationis Domini nostri Iesu Christi, Deo gratias, Amen.*

Codex membranac. Ms. in 4. min. Sæc. XV. nitidissimus & castissimus cum initialibus Librorum pictis. Constat foliis scriptis 168.

VIRGILIVS.

Cod. XVIII. I. pag. 1. P. Virgilii Maronis Bucolicorum Liber.

II. pag. 19. Eiusdem Moretum, ut in Cod. IX. supra pag. 304. §. XIV.

III. pag. 21. Anonymi in Copam Carmen elegiacum. Inc.

Copa syrisca caput Graia redimita mitella &c.

Exstat ad calcem cit. edit. Virgil. Pitteri pag. cclxxvii. b.

IV. pag. ead. b. Anonymi Idyllium in verbum *est & non*. Inc.

Est & non cunctis monosyllaba nota frequentant &c.

Ibid. pag. ccxiv.

V. pag. 23. Anonymi Carmen in virum bonum & sapientem, ut supra pag. 305. §. XXXII.

VI. pag. ead. b. Anonymi Elegia de Rosa. Inc.

Ver erat & blando mordentia frigora morsu &c.

Ibid. pag. ccxv.

VII.

Google

VII pag. 25. Virgilii Carmen in Bachirum, ſeu Deum Bacc.

Bacche cymeas veperonas carmine voce &c.

Ibid. pag. CCLXXII. *b.* ubi pro *Bacheus* legitur *Baccarus.*

VIII pag. 28. *b.* O ubi verſiculis dicens de Virgilio, ut ſupra pag. 304 § XXI

IX pag. 29. Supplicatio Cornelii Galli ad Caeſarem, ne Liber Aeneidos combureretur, ut ibid. § XXII.

X pag. eod. Supplicatio quoque Velerii Mettalis vel ut alii volunt Sulpicii Carthaginenſis eamdem ob cauſſam, ut ibid. § XXIII.

XI pag. eod. Oſtavium Caeſarem Auguſti reſponſio. Ibid. § XXIV.

XII pag. 30. Epitaphia diverſorum de Virgilio duhabita XIII & mortificati XII comprehenſa; Ibid. § XVIII. XIX. & XX. Sed hec Epitaphia extrinſecus eodem ordine procedunt cum editione ibi citata. Tum ſubiecitur numerus verſuum, qui in unoquoque ex tribus praecipuis eiuſdem Operibus continentur, hoc pacto

Verſuum Liber Bucolicorum ſunt VIII^c XXVIII.
Georgicorum II^m CLXXXVII.
Aeneidos VIII^m. VII^c LXVI.

XIII pag. 31 Virgilii Georgicorum Libri IV cum argumentis, ut in aliis Codicibus.

XIV pag. 39. Aeneidos Libri XII item cum argumentis, primum quidem monoſtichis Baſilii omnium ſimul duodecim Librorum, deinde aliis decaſtichis Ovidii in ſingulos diviſim, & cum quatuor illis verſiculis *Ille ego qui quondam &c.* In fine adſcribitur poſſeſſoris nomen ſc. *Gudentius de Admoriis Lib. N. I.*

Codex membranaceus. Ms. in 8. Saec. XV. nitidiſſimus, & cum initialibus Librorum pictis. Conſtat foliis ſcriptis 181.

VIRGILII AENEIS.

Cod. XIX. VIrgilii Aeneidos Libri XII cum argumentis Ovidii in ſingulos; primo carens, cui praemittitur exordium, *Ille ego &c.* & in fine Epigrammate Martialis, quod eſt CXXXXVI Lib. XIV.

Codex membranaceus. Ms. in 8. minori Saec. XV cum initialibus eleganter depictis. Conſtat foliis ſcriptis 191.

VIRGILIVS.

Cod. XX. I. pag. 1 P. Virgilii Maronis Mantuani Poetarum omnium clariſſimi Bucolicorum Liber.

II. pag. 18 Georgicorum Libri IV. cum argumentis ſub nomine Ovidii, ut alibi.

III pag. 63 Aeneidos Libri XII. cum argumentis in ſingulos item ſub nomine Ovidii, & exordio ut primum *Ille ego &c.* ubi dicitur *Marinus*, ut nunc.

Codex membranaceus. Ms. in 8. minori Saec. XV. unditiſſimus cum initialibus depictis & poſſeſſore dementer di ſede eraſo; et quoque in prima pagina poſſeſſoris inſulis quondam, nunc omnino deleti. Conſtat foliis ſcriptis 147 forte ſub eodem num. in Catal. Monteſſior.

VIRGILII AENEIS.

I. pag. 1 VIrgilii Aeneidos Libri XII. cum gloſſis & ſcholiis quibuſdam cum argumentis monoſtichis in principio, aliiſque in ſingulis; praeterquam in primum, cui praecedit exordium *Ille ego &c.* In fine: *Explicit Liber Virgilii. Deo gratias. Amen. Anno milleſimo quadringenteſimo octavo, die ſecundo, atque explicitus in domo Tranſſun Liber hic Virgilii.* Cod. XXI.

II pag. 196 Verſus XXII quos, uti notatur in Codice, *Virgilius correxit* ad Aeneid *ad genus uſum fuerat Pollum locatum fuiſſe in Helenam &c. dea tam Octav. aut confeſſa volumus obſtulerant.* Inc.

Iamque adeo ſuper unus eram, quum limina Veſtae &c.

quibus ſubiectus hoc monitum: *poſt praehendit verſus iſte verſu* Ad terram maſere &c. *quem poſt ſequitur* Tum ut ſol &c. *in II Libro*

III. pag. eod. *b.* Virgilii Epitaphia diſticha XII ut alibi.

IV pag. 143 *b.* Querela Evandri Regis de morte Pallantis filii ſui, ex Homero forte deſumpta, & verſu elegiaco expreſſa. Inc.

Dulcis fili, quem hoſtilis ferrum carſum demutat.

Deſ.

Et des grata ſit parata ſedibus Elyſiis

V. pag. 144. Diſtichon in laudem Caeſaris verſus in maledictum & Epitaphium in Delfinum baronem ut alibi. In averſa una pagina iterum variae cuiuſque ſunt commemorationes: *Queſto libro è di Pier Giovanni di Piero di Piero Gianne, che lo comperai da uno Notaio ferme uno d' uno & due ſol. 17 &c.*

Codex chartaceus. Ms. in 4. Saec. XV ineunte. Conſtat foliis ſcriptis 144.

VIRGILII AENEIS.

VIrgilii Aeneidos Libri XII. cum argumentis Ovidii, praeterquam in primo, & exordio Acutides, ſed manu recentiſſime additae, nec non pictura quadam in principio aliquatenus decora, & initialibus litteris aureis. Cod. XXII.

Codex membranaceus. Ms. in 4. Saec. XV. optime exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 171. forte ſub eodem numero etiam in Catalogo Monteſſ. ſig.

V 2 VIR-

VIRGILIVS,

Cod. XXIII. I. pag. 1. PVblii Parthenianis Maronis Virgilii Mantuani Bucolicorum Liber.

II. pag. 11. b. Georgicorum Libri IV. cum argumentis, ut ſupra.

III. pag. 43. b. Aeneidos Libri XII. item cum argumentis, primum monoſtichis in omnes ſimul, tum decaſtichis in ſingulos, & exordio in Librum I. ſed recentiori manu in inferiori margine addito. Adſunt in hoc Opus ſcholia marginalia, & gloſſae interlineares. In fine ſubiiciuntur:

i. Virgilii de ſe ipſo Epitaphium, ut ſupra pag. 304. § XVIII.

ii. Anonymi de Operibus Virgilii Epigramma variabus ſex abſque lem.

Maro aut quiſquis Romanum noſſet Homerum &c.

Ia an Append. Virgil pag. 146.

iii. Verſus Augusti Caeſaris de Virgilio, ut ſupra pag. 304. § XXIV.

iv. Sexti Propertii de Virgilio diſtichon Inc. *Cedite Romani &c.* In dicta Append. pag. 188. lin. 5.

v. Tetraſtichon de eodem. Inc.

De numero vatum ſi quis ſeponat Homerum &c.

Ibid. pag. 146. ſub nomine *Alcimi*.

vi. Diſtichon in Salluſtium ut ſupra pag. 126. § XXIV.

vii. Diſtichon In puerum formoſum. Inc.

Dum dubitat natura marem &c.

In cit. Append. pag. 182.

viii. Diſtichon de Iove. Inc.

Si quoties homines peccant &c.

ix. Diſtichon de Nymphis. Inc.

Arbor Hamadryadum &c.

x. Brevis Virgilii vita in margine.

xi. Exordium Commentarii in Virgilium, in quo de Poetae vita, & eius operibus.

xii. Fragmentum Commentarii in ſecundum Aeneidos. In calce ultimae paginae legitur: *Gervaſius*.

Codex membranac. Ms. in 4. min. oblongo Saec. XII. Conſtat foliis ſcriptis 121.

VIRGILIVS

Cod. XXIV. I. pag. 1. PVblii Virgilii Maronis Mantuani Carmen Bucolicorum Liber, cum gloſſis & ſcholiis aliquibus in margine adpoſitis a varia manu.

II. pag. 10. Georgicorum Libri IV. item cum ſcholiis & argumentis ſub nomine Ovidii.

III. pag. 36. Aeneidos Libri XII. cum argumentis Ovidii monoſtichis, in aversa autem pagina, quae vacua ſupererat, recentior manus inſeruit carmina illa ex ſecundo Libro Virgilii memorata ſupra Cod. XXI. § II. ac praeterea argumentum in germanum librum, & exordium *Ille ego qui &c.* Hinc quaequae varia adpoſita ſunt ſcholia diverſis manibus, nonnumquam valde obliterata. Praecedunt autem primo Valerii Martialis, ſive Sulpicii Carthaginenſis ſupplicatio ne Aeneis combureretur, ut ſupra pag. 304. § XXIII. ſecundo epiſtola Evandri Regis de morte Pallantis filii ſui, ut ſupra pag. 310. § IV. tertio Virgilii Epitaphium de ſe ipſo, ut alibi; quarto verſus Ovidii Naſonis ſuper aerumnis dictam Aeneidem, ſeu argumenta monoſticha ſub nomine Baſilii in Aeneidem, ubi absque quinto tamen Ovidii Epigramma decaſtichon de Virgilio, ut ſupra p. 304. § XXI.

Codex membranac. Ms. in 4. minori oblongo Saec. XII. Conſtat foliis ſcriptis 147.

VIRGILII BVCOL.

Seu potius

Virgilii & Ovidii Carmina quaedam,

Cod. XXV. I. pag. 1. VIrgilii Bucolicorum Liber unus.

II. pag. 18. Georgicorum Libri IV. cum argumentis, ut ſupra.

III. pag. 63. Sapphus vatis egregiae Pelaſgicae Lesbiae Mitylenae Epiſtola ad Phaonem Siculum ſuum amatorem ſcriptam. Eſt Epiſtola XV. inter Ovidii Heroidas.

Codex membr. Ms. in 4. min. Saec. XV. nitidiſſimus, auratis initialibus; in cuius antica ſignatur Martialis Epigr. CLXXXVI. Lib. XIV. & ſubſcriptio ſequens: *Iſta ſunt mihi Franciſci Neſtoris Thomae filii* & *Florentini*. Conſtat foliis ſcriptis 69. In Catal. Montf. ſub num. XXXI.

VIRGILII ET PETRARCHAE BVCOLICA CARMINA

Addo etiam

Io. Boccaccii, Dantis Alligherii, Ioannis de Virgilio, & Checchi de Meletis.

Cod. XXVI. I. pag. 1. PVblii Maronis Virgilii Bucolicorum Carmen, cum argumento proſaico latialis rubris exarato in ſingulas Eclogas.

II. pag. 16. Viri praeclariſſimi atque poëtae inſignis Franciſci Petrarchae de Florentia, Romae nuper laureati Bucolicum Carmen in XII. Eclogas diſtinctum, quarum prima cui titulus *Parthenias*, inc.

Monice tranquillo ſolus tibi conditus antro.

Ultimae inſcriptio *Conflictatio*:

Ivimus in rebus ſpem certam pone ſecundis

De ea editione ante Operum Baſileae MDXXXIV. fol. Vol. III. a pag. 8 ad pag. 24. Tum ſubiiciuntur rubris litteris: *Explicit Conſiliatio Ecloga XII. & ultima, atque praeclariſſimi ac poëtae inſignis Franciſci Petrarchae de Flo-*

Digitized by Google

recens Romae nuper laureati. Bambinum Caritas nephos ſibi ... (1)

III. pag. 51. Viri praeclari ſimiliterque poëtae inſignis Ioannis Boccaccii de Certaldo Bucolicum Carmen in XVI diſtinctum Eclogas ad inſignem virum Apenninigenam Doctorem Petro Vitem, dictum arum feſtum, praeter eaſdem Epiſtola explanatoria Eclogarum ad praeclarum virum in ſacratum theologiae Doctorum Magiſtrum Martinum de Signa de Florentia Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini ... Cod. XLIX. Pluti XXXIV. ſupra pag. 165. §. I & II. ubi tamen Epiſtola ſubſequitur Eclogas.

IV. pag. 103. Celebris viri atque poetae clariſſimi Dantis Aligherii de Florentia Bucolicum Carmen, ſeu Eclogae II. ut in Cod. VIII. Plut. XXIX. ſupra pag. 26. §. XXIX. num. II & IV.

V. pag. 106 b. Viri inſignis Ioannis de Virgilio Caeſenatis Bucolicum Carmen ſive Eclogae duae, ut in dicto Cod. VIII. Primam invenimus ſupra pag. 16. §. XXIX. num. III, alteram per extenſum praecedente in dicto Codice ſupra in pag. 12. §. X. uſque ad pag. 15.

VI. pag. 113. b. Viri conſpicui Cecchi de Meleto Forliviensis Bucolicum brevi Carmen, ſive Eclogae II. quarum prima incipit

Iam medium lucis contingerat lumine ſolus
Alaeus ...

Fuerat ... ſoliti repetebant candida recessus

Exſtant item Carmina Illuſtr. Petri Iuli Tom. VI. a pag. 135 ad pag. 318. Clauditur tandem Codex hac ſubſcriptione: *Explicit breve Bucolicum Carmen confectum viri Cecchi de Meleto Forliviensis. Scripſit totum Frater Iacobus de Vulterris.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidus optime exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 115. In Catal. Montfauc. ſub num. XXXVII.

VIRGILII BVCOLICA.

Cod. XXVII. **P.** Vblii Virgilii Maronis Bucolicorum Liber ad Octavianum Augustum cum gloſſis, & ſcholiis.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. cuius tituli antiqua ſcriptura hoc nova ſuperinducta eſt. Conſtat foliis ſcriptis 14. In Catal. Montfauc. ſub num. XXX.

VIRGILII BVCOLICA.

Ac praeterea

Georgica.

Cod. XXVIII. I. pag. 1. **P.** Virgilii Bucolicorum Liber, cum ſcholiis in principio.

II. pag. 15. Georgicorum Libri IV. cum argumentis tetraſtichis, ut ubi Sequuntur in calce, 1. Epitaphium in Baliſtam latronem, 2. Diſtichon in Iuſtinum Caeſarem, 3. Verſus in malevolum, 4. Octaviani Auguſti decretum comburendo Aeneidis poemate quo verſus tertium modo, quod nemo alibi etiam mediocrem.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. exaratus, in cuius primo folio legitur: *Liber Georgii Antonii Veſpucci*; adiicitur etiam alia poſt locum nomen, in quibus hoc videtur inter poſita: *Iacobi Philippi Caſoretti Liber 44.* Conſtat foliis ſcriptis 85. In Catal. Montfauc. ſub num. XXXII.

VIRGILII BVCOLICA.

Adde etiam

Georgica.

I. pag. 1. **V**irgilii Bucolicorum Liber cum gloſſis in principio. Cod. XXIX.

II. pag. 19. Georgicorum Libri IV. cum argumentis ut ubi gloſſis interlinearibus, & ſcholiis ad marginem.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. in cuius primi folii margine ſuperiori legitur: *Hic Liber eſt Monaſterii Sancti Salvatoris de Septimo.* Conſtat foliis ſcriptis 64. ſitte ſub num. XXXV. in Catalogo Montfauc.

VIRGILII BVCOLICA.

Ac praeterea

Georgicorum Libri IV.

I. pag. 1. **V**irgilii Bucolicorum Liber. Cod. XXX.

II. pag. 17. Georgicorum Libri IV. cum argumentis ut ſupra, primo exemplo, ſpatio tamen vacuo ad illud ſeri ... relicto.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XV. cum titulis ubique poſitis, ſed tamen ... ſubſcriptione dubio ... Conſtat foliis ſcriptis 59. In Catalogo Montfauc. ſub num. XXXVI.

VIRGILII BVCOLICA.

Ac praeterea

Georgica.

I. pag. 1. **V**irgilii Bucolicorum Liber. Cod. XXXI.

II. pag. 19. Georgicorum Libri IV. cum argumentis ut ſupra & aliquae ſcholiis in principio.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. titulis caret. Conſtat foliis ſcriptis 66. In Catal. Montfauc. ſorte ſub num. XXXIV.

VIR-

(1) Scilicet Frater Iacobus, Scriptor huius Codicis

VIRGILII ECLOGAE.

Ac praeterea

Georgica.

Cod. XXXII. I. pag. 1. **V**irgilii Bucolicorum Liber. II. pag. 15. & Georgicorum Libri IV. cum argumentis ut ſupra, & cum gloſſis, & ſcholiis in principio.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. ſnaueiu Conſtat foliis ſcriptis 54.

VIRGILII BVCOLICA

Addit etiam

Georgica.

Cod. XXIII. I. pag. 1. **V**irgilii Bucolicorum Liber unus cum gloſſis & ſcholiis in principio.

II. pag. 17. Georgicorum Libri IV. item cum gloſſis & ſcholiis quibuſdam in principio.

Codex chartac. Ms. in 4. min. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 59. Exſtat ſub eodem num. etiam in Catal. Montfauc.

VIRGILII PRIAPEIA.

Cod. XXIV. **V**Ariorum Poëtarum luſus in Priapum qui vulgo adſcribuntur Virgilio, ut in Cod. XVII. Plut. XXXIII. ſupra pag. 111. §. VI.

Codex chartac. Ms. in 8. minori Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 13. In Catal. Montfauc. ſub num. XXXIX.

VALERIVS FLACCVS.

Cod. XXV. **C**. Valerii Flacci Setini Balbi Argonauticon Libri VIII. (1) Primus inc.

Primo Deûm magnos canimus freta pervia natos.

Ultimus deſ.

Me ne aliquid meruiſſe putas? me ſola velle?

ut in alio Corpore omnium Poëtarum Latinorum Lond. edit. MDCCXIII. fol. Tom. II. a pag. 1118. ad pag. 1141. In fine haec pericum rubris partim nigris legitur: *Abſolvi ego Antonius Mar. fil. Florentinus Civis Florentinus XIII. Kal. Decembr. MCCCCXXIX. Valens qui legis. Tum paullo infra Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. elegantiſſima exaratus cum initialibus literis miniis illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 116. In Catal. Montfauc. ſub num. L.

VALERIVS FLACCVS.

Cod. XXXVI. **C**. Valerii Flacci Argonauticon Libri VIII. ut in Cod. ſuperiori, cum pictura in principio, & ſtemmate gentis Saſſettia. In pagina, quae vacua ante Codicem relicta erat, legitur nomen *Franciſci Saſſetti.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus. Conſtat foliis ſcriptis 118. In Catal. Montfauc. ſub num. II.

VALERIVS FLACCVS.

Cod. XXXVII. **V**Alerii Flacci Argonauticon Libri VIII. cum pulcherrima pictura in principio, & ſtemmate gentis Medicae. In fine: *Valerii Flacci Setini Balbi Liber octavus explicit. Scriptus per me Nicolaum Riccium feliciter Anno Domini MCCCCLVIII. Deo gratias.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. elegantiſſimus, & nitidiſſime exaratus cum initialibus illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 108. In Catal. Montf. ſub num. III.

VALERII FLACCI ARG.

Cod. XXXVIII. **C**. Valerii Flacci Setini Balbi Argonauticon Libri VIII.

Codex chartac. Ms. in 4. min. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 113. In Catal. Montf. ſub num. IV.

VEGETIVS.

Cod. XXXIX. I. pag. 1. **V**Egetii de Diſciplina Militari Libri IV. ad Valentinianum Aug. Poſt Prooemium, cui initium: *Antiquis temporibus mos fuit bonarum quidem de moribus uſus, ſemperque neceſſarium negotium credi...* [illegible], Libri I. Caput I. cui titulus: *Romanos omnes gentes ſola armorum exercitatione vicisse.* Inc. *Nulla enim alia re videmus populum Romanum orbem ſubegiſſe terrarum, quam armorum exercitio, diſciplina caſtrorum, uſuque militiae.* Vide edit. ex recenſione Petri Scriverii Lugd. Batav. ex officina Plantiniana MDCXLIV. in 12. a pag. 1. ad pag. 189. ubi ſunt Libri V. nam in Codice ex quarto & quinto unus conſicitur. Hoc notandum, praeter multas variantes lectiones, quas curſim animadvertimus, capitum indices, qui in editione in finem totius Operis omnes rejecti ſunt, in Codice unicuique Libro ſua praefixos; ac praeterea in principio haberi ſingulorum Librorum ſummas. In fine legitur: *Explicit Liber Vegetii de Diſciplina Militari*

(1) Valerius Flaccus. Hoc poema Libri tres priores & dimidia pars quarti C. Valerii Flacci Argonauticon in Bibliotheca S. Galli reperit ... [illegible] ... Tom. I. Praef. ad Auth. Conald. Epp. pag. [illegible] ... qui ad nullum hunc legebantur C. Valerii Flacci Argonauticon. Hoc fragmentum repertum est in Monaſterio S. Galli prope Conſtantiam XX. millibus paſſuum ... [illegible]

(2) In alio non conſtat diverſo ſcripturae hoc in verba poſt una ſecitur verba ab initio occurrunt

Digitized by Google

tam. Deo gratias. Amen. Tum sequuntur hi versiculi leguntur:

Hunc bis senus erat, Iasón ubi Christe refurgit,

Qui deg.. falso cum Patre perpetuo.

Sit par fervorum, vita feliciſque legatur,

Lector amore Dei Petri memento mei.

II pag. 57. Tabula XII ad inveniendum interlunium in quolibet mense.

III pag. 63 Regula ſeu tabula ad inveniendum diem Paſchatis in quolibet anno, quae incipit ab anno MCCCXIV.

Codex membranac. Ms. in 8 oblongo Saec. XIV ſcriptus cum nonnullis initialibus litteris miniatis, & poſſeſſoris ſtemmate eraſo. Conſtat foliis ſcriptis 63. In Catalogo Montfauc. ſub num. V.

VGOLINI VERINI CARMINA ET ALIA.

Adde autem

Mapbaei Vegii, Caroli Aretini, & Matthaei Runti Carmina quaedam.

Cod. XL. I. pag. 1. VGolini Verini Poetae Florentini clariſſimi Epigrammatum (1) Liber VII. ad Mathiam Regem Pannoniae Chauſbanorum clypeum adamantinum. Haec Epigrammata quum inedita ſint, plura hic ſingulorum argumenta percenſere. Ea quae primo continentur Libro, hiſce ſunt titulis inſtructa:

i Dedicatio ad ipſum Regem Mathiam, quae inc.

Pannoniae Rex terra falax, & gloria noſtri

Temporis, hos laeto ſuſcipe fronte libros,

ii. Triumphus & Vita Mathiae Regis admiranda, heroico verſu percurſa.

iii. Ad Regem Mathiam, ut quum otium datur Epigrammata ſua legat ex ſacris litteris deprompta.

iv Ad invidum, cur libellos ſuos commendat, qui propalent ad eum patronum remuneratorem ſuum.

v Ad librum ſuum, ut ſe oſtendat Beatrici Reginae Pannoniae Poetarum fautrici.

vi Cur tabulo carmine heroico, Epigrammata ſcribat.

vii. Patientia in adverſitate, tamquam aurum in fornace probatur.

viii Qui ſequitur praecepta Dei, nunquam erit infelix.

ix Quod difficile eſt optare, & poſſidere divitias ſine crimine.

x. Ad Regem Mathiam bello ac pace inſignem.

xi. Contra Averroem, contemptorem, Catholicae fidei impium hoſtem.

xii. In caelo fuit omnes felices ſua ſorte, licet diſpari ſit gloria.

xiii. De fame, quae eſt acre telum ad res obeundas.

xiv Non debemus quaerere longam, ſed vitam bonam.

xv Contra avarum, quod magis pecuniam quam amicitiam ſtudeat.

xvi Contra infideles qui fidem frangunt, quae vel hoſtibus ſervari debet.

xvii Qui culpam defendit, peccatum congeminat.

xviii. De magnificentia Dei, qui amicos ſuos munera centupla condonat.

xix Mors acerbior eſt diviti, quam pauperi.

xx. Ad Vrbem Florentiam, ut odium contra cives ſuos ponat, ſit vero bona.

xxi Fortuna proſpera nunquam fuit cuiquam diuturna.

xxii Contra avarum.

xxiii Ad Michaelem filium ſuum, quem hortatur ad ſtudia humanitatis capeſſenda in tenera aetate.

xxiv Contra eos, qui volunt in hac vita requieſcere, et aeterne laborent in altera.

xxv Contra ambitioſos.

xxvi Quod contracta culpa ad caeleſtia regna recuperationem pernecessaria eſt.

xxvii Nullus imperator maiora praemia dedit ſuis militibus, quam Chriſtus, qui regnum caeli ſuis Chriſtiana contendentibus impertitur.

xxviii Quod invidus aurea amplexatus homines aeterna relinquant.

xxix. De Charitatis laudibus.

xxx. Nihil eſt auro miſerabilius.

xxxi Contra avaros ſe inquirentes ſe cauſam Divinae Tirannis.

xxxii. Ad Franciſcum Bandinum Florentinum, Pannoniae Regis familiarem, cui libellos ſuos commendat.

xxxiii. Ad Callimachum Etruſcum poetam inſignem, Pannoniae Regi amicum.

xxxiv Ex agro Pannonico avolat Aquila a Corvo victa.

Pag. 31 b. Epigrammatum Liber ſecundus ad Beatricem Reginam Hungariae, Ferdinandi Regis filiam.

i. Introductio.

ii Ad Librum ſuum, ut indoctos & avaros fugiat.

iii. Ad Dominum Petrum Archiep. Colocenſem virum ſapientiſſimum Mathiae Regis primum Secretarium.

iv Increpat inertiam hominum ad bene operandum.

v De laudibus Patientiae.

vi Invocat pacem ut Italia liberati faveat.

vii De

(1) De Ugolini Verini Carminibus hiſce agit Iulius Niger in *Iſtoria de' Fiorentini Scrittori* pag. 110. memoratque Triumphum & Vitam Mathiae Pannoniae Regis aliaque olim pro magna Impreſſa Regibus Hungariae ... S.

vij De reditu Laurentii Medices
viii Quod homines libero arbitrio, ſine Dei gratia cælum mereri nequeant
ix Ad Ioannem Neſium, quomodo ſe a peccatis abſtineadam.
x. Homo ad imaginem Dei creatus, per eſſe mentem gerit corpore, quam [illegible] cutem
xi De clementia divina erga genus humanum.
xij Deſtitit Chriſtus fieri hominem ſtatim
xiii Contra homines murmurantes ſine diſcuſſione iudicii.
xiv Homo vitiis pejor brutis, virtute autem ſimilis Angelis efficitur.
xv De ſuperbia.
xvi Qui Deum vult videre, ſit mundus ab omni peccato.
xvii Qui vult conſequi æternum præmium, agat pœnitentiam ante diem extremum.
xviii De brevitate vitæ, & ſtultitia hominum qui terrena caducis præponunt.
xix Qui vult amari a Deo, ſpernat mundum.
xx. Contra Protagoram negantem Deum eſſe, & contra Epicureum negantem animæ Immortalitatem.
xxi Quid ſit Deus, & quomodo ſit formatus.
xxii Contra Manichæum hæreticum
xxiii Contra Arrium hæreſiarcham
xxiv. Deus eſt lux mundi, per quem cuncta lucent
xxv [illegible] eſt, & ſobrietas enim reddit homines pulchros
xxvi De Ciſte Thebano
xxvii Virginitas eſt excellentior matrimonio
xxviii. Nemo eſt beatus ante mortem
xxix. De contritione neceſſitas ad ſalutem animæ,
xxx Cur perierit humana, quam Angelica natura ſit redempta a Deo
xxxi. Debemus eſſe boni & non videri tantum,
xxxii. Operatio virtutis iocundior eſt, quam vitiorum.
xxxiii Quod paupertas eſt bonum, divitiæ autem magis iracundiæ.
xxxiv. Quod Spes eſt anchora Fidei nobis adverſus tempeſtates.
xxxv De lacrymis in contritione neceſſariis
xxxvi Vita brevis, proxima, & pœnæ ſunt æternæ
xxxvii Contra calumniatores quoſcum, quod ſcribat res inuſitatas
xxxviii. Contra ſuperbientem divitiis, & honore civili,
xxxix Qui amat Deum, cetera mundi contemnit
xl Contra illos qui cupiunt omnia bona habere, exceptis virtutibus,

xli Iugum Chriſti eſt ſuave,
xlii. Quod Deus omnia videt.
xliii. Omnia ſunt caduca in vita præſenti
xliv Confeſſio purgat animam ægram,
xlv Exſultatio de liberatione a captivitate diaboli.
xlvi. Qui reus eſt unius peccati, ſciat eſſe [illegible]
xlvii Quod nemo læditur niſi a ſeipſo.
xlviii. Qui divina ſpeculatur, contemnit humana
xlix Qui vult eſſe dives, diminuat cupiditatem.
l Omnia fecit Deus propter hominem.
li Contra pigrum, oſtendens voluntatem tantum [illegible]
lii Ad Polymnium Muſam in Pannoniam proficiſcentem, ut Hieronymum de Ferrariis virum eruditiſſimum inviſat, & ſua carmina ſalutet,

Pag. 22 Epigrammatum Liber tertius
i Ad Calliopem de laudibus Matthiæ Regis
ii Ad librum ſuum in Dominum Petrum Archidiaconum Strigonienſem convenit eruditiſſimum virum poetam amicum.
iii. Contra illos qui poetas inveniunt turpem fabulam Deorum, licet figmento aliud ſentiant.
iv Quod non muneribus, ſed mundo corde placetur Deus
v. Quod peccatum ſit graviſſimum peccatum
vi. De Sacramento Corporis Chriſti
vii Nihil eſt Deo occultum
viii Reſurrectio Chriſti ratione naturali probari non poteſt
ix. Si cæleſtes opes animo poſſemus, humanas certe contemneremus
x Virtutem debemus augmentare
xi Qui vult eſſe beatus, obſervet præcepta Dei
xii Contra iactatorem & hypocritam
xiii Qui vult eſſe felix, fugiat malum & faciat bonum
xiv Nihil eſt virtute formoſius
xv Contra calumniantes officium ſcribæ, edent Muſarum contagium
xvi. Omnes libertatem & patriam amiſſam recuperare conantur excepto peccatore.
xvii Contra ſuperbos.
xviii. Cur amatores pallidi ſunt.
xix. Cur Ugolinus, relicta urbe, rus petat,
xx. De Academia Platonis, & Villa Auguſti Verini quam ita deſcribit

Aequoreo eſt nobis [illegible] proprio Colle
Villa vetus, [illegible]
Quos [illegible]
Non hic Pegaſeo [illegible]

xxi Contra maledicum & [illegible] parſerum [illegible]

xxii De

Digitized by Google

XXII. De laudibus sui sæculi, & de ingratitudine Principum,

XXIII. De pictoribus & sculptoribus Florentinis, quod priscis Græcis æquiparari possint.

XXIV. Quanta sit avaritiæ requirendi Deum.

XXV. Deus non est auctor culpæ.

XXVI. De laudibus Dantis Aligherii Florentini poëtæ præclarissimi.

XXVII. In laudem Francisci Petrarchæ poëtæ Florentini eloquentissimi.

XXVIII. De Marsilio Ficino Florentino, Platonico doctissimo.

XXIX. Ad Christophorum Landinum poëtam & oratorem Florentinum insignem.

XXX. Ad amicum, qui pallio vulneratus fuerat.

XXXI. Ad Bernardum Adimarium amicum suum.

XXXII. Ad eundem de commoditatibus sui quam sui temporis ut studia humanitatis. Nominantur autem in hoc Epigrammate inter Professores, Landinus, Ang. Politianus, Bartholomæus Fontius, Marsilius Ficinus, Demetrius Atticus &c.

XXXIII. De ingratitudine hominum adversus Deum.

XXXIV. Qui se non odit propter Christum, & non est mundus, felix esse non potest.

XXXV. Debet homo non tamquam mercenarius sed tamquam filius Patri æterno servire, & parere.

XXXVI. Qui scit se illum morendo, & non amans non est dignus amari ab eo.

XXXVII. Non debemus perscrutari arcana iudicia Dei murmurareque de felicitate impiorum.

XXXVIII. Ad Franciscum amicum sapientem fere urassum invidentiam Nili.

XXXIX. De iniquo iudicio Pythii Apollinis inter Dotlium & Archilaum.

XL. De aequitate Iovis Cratesii.

XLI. Ceteri Dii falsi sunt, solus Christus est unus & unicus Deus.

XLII. Nudi nascimur.

XLIII. Sumus hic peregrini.

XLIV. Ignavi Principi impossibile est non esse milites & servos pigros, & desides.

XLV. Nihil violentum est perpetuum.

XLVI. In maledicum.

XLVII. Ad amicum, ne superbiat prospera fortuna.

XLVIII. Nihil est miserabius amatori.

XLIX. Ad Demetrium Atticum Philosophum.

L. Epitaphium Theodori Gazæ.

LI. Ad Marianum Franciscum, Eremitam Augustinianum, eloquentissimum, ac sanctissimum virum.

LII. Ad eundem.

LIII. Ad librum suum, ut Franciscum Bellicosum Medicum Regis Mathiæ conveniat, qui deducet eum ad Regem.

Pag. 33 Epigrammatum Liber quartus.

I. Ad Dominum Franciscum Lombardi Regis filium.

II. Ad Angelum Politianum poëtam insignem.

III. Ad Sixtum Mutinensem iuvenem doctissimum,

IV. Contra Zoilum maledicum,

V. Contra carpentes poetas.

VI. Contra ingratitudinem Procerum.

VII. Quales esse debemus in sacro tempore mortui.

VIII. Contra hypocritas.

IX. Ubi amor nostrum est, ibi cor nostrum, contra avaros.

X. De fide Christum.

XI. De amando inimico.

XII. Eleemosyna fieri debet Dei gratia.

XIII. Ad Bernardum Adimarium, qualis futura sit hominum resurrectio.

XIV. Amici Dei vexantur in hac vita, et amant eruma.

XV. Timoris sui urgat usse caustum hereodi iudices universalis inspectionem.

XVI. Nullus liber sacris Evangeliis potest æquiparari.

XVII. Ad amicum, cur mortis hora ignoretur.

XVIII. Orationis locus est templum Dei.

XIX. Quod poetæ & viri docti sui temporis non sunt in pretio.

XX. Signa quæ præcedent futurum Dei iudicium.

XXI. Deus primo hominis natus in carne, secundo in maiestate venturus descendet omnia iudicaturus.

XXII. Contra Porphyrium Christi hostem, qui Dæmonum oracula consulat.

XXIII. Aut formidine pœnæ, aut gloriæ causa a malis abstinendum est.

XXIV. Ad Laurentium Medicem.

XXV. Descriptio villæ Caiani cum agris sui Laurentii Medicis.

XXVI. Ad Carolum Bemum de laudibus Philippi Hispani Florentini, Pannoniæ Regis Ducis invictissimi contra Turcas.

XXVII. Quod poëtæ & docti viri non sunt in pretio Florentiæ, sed scribæ & scholæ.

XXVIII. Ad seipsum de sui temporis ingratitudine.

XXIX. Ora sunt arma Veneris & Diaboli.

XXX. Omnis malus est servus, omnis bonus est liber.

XXXI. Sacri Codices quanto magis reteguntur, tanto magis placebunt.

XXXII. Quod avarus contra omnes est malus.

XXXIII. Coeli gloria summo labore paratur.

XXXIV. Quod felicior sit, quam is est invenit.

XXXV. Ambitio turrisilus regia ut præcepe genus humanum.

xxxvi Felicitas, ſtabile & ſummum bonum, hic non poteſt reperiri.
xxxvii Contra ſuperbientem rebus proſperis.
xxxviii De jucundis poetis in eloquentia, moribus, & cultu.
xxxix Ad Bernardum Adimarium conquerens de obitu Benedicti poetae eius fratris,
xl Contra fallacem vitam,
xli Vita magis fugienda
xlii Dum Hippocrates, coſtra, ſit gyris homines ſentire mortalitatem.
xliii Ad Franciſcum de Brobbis peritiſſimum Regis Mathiae,
Pag. 43 Epigrammatum Liber quartus.
i Ad Beatricem Reginam Pannoniae
ii Ad Librum ſuum mittens feſtinantem ſe ad Pannoniam, ut ſequatur illic quoſdam amicos
iii Ad Bernardum Adimarium de obitu matris ſuae Bartholomaeae,
iv Eulogium in obitu Bartholomaeae matris prudentiſſimae mulieris,
v Eulogium in funere Veri eius patris, viri optimi, ad Paullum Phyſicum
vi Eulogium in funere Petronae eius dilectiſſimi fratris,
vii Ad Bernardum Adimarium de morte Hippolytae formoſiſſimae puellae
viii Eulogium in obitu Hippolytae puellae pulcherrimae,
ix Eulogium Paulli Thuſci Medici ac Mathematici praeclariſſimi
x Eulogium Philelphi poetae, qui nonagenarius Florentiae diem obiit
xi Luctuoſa carmina in funere fratris eius Patris dilectiſſimi
xii Viro Hippolytae defunctae, quae omnium caſtiſſima & pulcherrima fuit
xiii Eulogium Apollinis Papienſis Philoſophi, ac Mathematici doctiſſimi
xiv Eulogium Albierae puellae formoſae, & eiſtae ad Sigiſmundum (Stupham) eius virum
xv Ad Illuſtriſſimum Mathiam Regem Pannoniae,
Pag. 57 Epigrammatum Liber ſextus inſcriptus *De beatus felicitate Chriſtianae.*
i Ad Illuſtriſſimum Pannoniae Regem Mathiam,
ii Gratulatio de Mahumetis haereſiarchae ruina & templo ſuo combuſto, & ſepulchro judicis horrendo everſo
iii Paulli Glaceri Florentini praeſbyteri ſuum carte Epitaphium,
iv Eulogium in obitu Laurentiae Tornabonae, Laurentii Medicis matris, ad Laurentium Medicem,
v Ad Puccium Iuriſconſultum de obitu Victoris Puccii
vi Ad eundem Eulogium in obitu eiuſdem Victoris Puccii
vii Eulogium in obitu Andreae Stoeydae in omni ſanctimonia praeditae ad Petrum Vallorium,
viii Gratulatio de liberatione capriolis Piſtoriae ad Bernardum Adimarium
ix In celebritate Conceptionis glorioſae Virginis Mariae.
x In honorem Natalis B. Mariae Virginis
xi Eulogium in Aſſumptionem glorioſae Virginis Mariae
xii Epigramma in Sepulcro glorioſae Virginis Mariae,
xiii Epigramma in laudem B. Rocchi propulſatoris peſtis
xiv Milites Chriſti fortes & intrepidos eſſe docet
xv Epigramma in laudem B. Laurentii martyris
xvi Eulogium in ſolemnitate beatiſſimae Magdalenae.
xvii Eulogium in Converſione B. Paulli Apoſt.
xviii Eulogium de laudibus B. Antonii Abbatis,
xix Cantus in feſto Dominicae Reſurrectionis
Pag. 69 Epigrammatum Liber ſeptimus & ultimus
i Ad Mathiam Regem Pannoniae,
ii In celebritate Mathiae Apoſtoli Eulogium,
iii De ... ſilentio amicorum
iv Ad Petrum Caponum praeſtantem virum eruditiſſimum,
v Eulogium in ſolemnitate D. Hieronymi,
vi In honorem B. Luciae Virginis
vii In ſolemnitate B. Ioannis Apoſtoli, & Evangeliſtae,
viii Contra ſceleratum Herodem, qui infantes Iudaeos necavit
ix Epigramma in honorem Archangeli Raphaelis,
x In celebritate Archangeli Michaelis,
xi Cantus in Adſcenſione Domini
xii Cantus in ſolemnitate Spiritus Sancti,
xiii In laudem Natalis Ioannis Baptiſtae,
xiv In martyrio B. Ioannis Baptiſtae
xv Eulogium B. Felicitatis cum ſeptem filiis,
xvi In laudem Pancratii pueri, & martyris,
xvii In honorem B. Zenobii Epiſcopi Florentini,
xviii Epigramma B. Remigii, qui primus Gallum ad fidem Chriſti convertit
xix In honorem B. Georgii martyris,
xx Eulogium in B. Franciſci honorem,
xxi De conteſtio Chriſti, quam tabulam Philippus Florentinus pictor inſigne pinxit Regi Pannoniae,
xxii Laus eiuſdem pictoris
xxiii De Alexiſio muſico ad Laurentium Medicem,
xxiv Epigramma in laudem Victoris Celſi, & Nazarii martyrum

xxv. In

Digitized by Google

XXV. In hortatem B. Annae

XXVI. Ad amicum, cui fore ostendit abdimet, quum sees sit poratum fame

XXVII. Ad amicum, cui eam cito libros suos mittat in Pannoniam

XXVIII. Ad Franciscum Saxettum praestantem, & liberalem virum

XXIX. Ad eumdem de Saturnalibus, quae erant signa Dominicae Nativitatis

XXX. Elegia in laudem Natalis Domini nostri Iesu Christi

XXXI. Eulogium in Passione Domini nostri Iesu Christi

XXXII. Ad Mathiam Regem Pannoniae invictissimum

XXXIII. De illiberalitate Mecoenatis & Pollionis sui temporis.

XXXIV. Gratulatio de victoria Mathiae Regis Pannoniae nuper habita de incursione Turcorum. In fine adnotatum est *Absolutum Nonis Septembris MCCCCLXXX* .... reliquum horae autem in lineae est. Tum manu Petri Crinii exscr poeta e ita haec sublicapeto subrongitur *Anno MCCCCLXXXVIII. Iulio P. Crin. parvulus*

II pag. 88 Eiusdem Poeticon sive de rebus superioris, & de Beatorum splendore, & maxime de his qui optime Rempublicam admunistrarunt praesio Epigrammate ad Laurentium Medicem, ut in Cod. XXI. Plut. XXVI. Catalogi nostri Tomo superiore pag. 773. & seqq. In fine adnotatum est *Tibi M. CCCC. LXXXIX. Iunii P. Crinitus parvulus. Quod opus scripsi admodum puer, quum essem tum Ugolino ipse auditor; quo quidem tempore Musarum sacra candidus accepi: cui haud arbitror falsa fed hoc, ut cetera, exitus approbabit. Telos.*

III pag. 101 Mapheus Vegii Laudensis Astyanax carmine heroico. Inc.

Musa refer quae caussa necem post diruta Troiae &c.

Des.

Cessere, & patriae bona genere Mycenae. Exstat inter Carmina Illustr. Poetar. Ital. etc. edit Tom X. a pag. 188 ad pag. 196. Hoc Carmen, & omnia quae sequuntur usque ad finem Codicis alia manu sunt exarata. In calce huiusce legitur: *Papiae MCCCCXXX. Idibus Iunii III.*

IV. pag. 106 Eiusdem Vellus Aureum Libris IV. item versu heroico. Primus inc.

Egregium canere Aesonidem, iuvenesque Pelasgos &c.

Ultimus imperfectus des.

Inde gener letus dispergit membra per agros

Exspectas, & quem ....

Ibid a pag. 60 ad pag. 287. ex hoc eum Codice decerptum est.

V. pag. ccc Eiusdem Distichorum Liber ad Caecium Atteniatum, ut in Cod. LIII. Plut. XXXIV. supra pag. 179. § IV. ubi in duos libros sunt divisi. Hic quoque, ut in dicto Codice subscriptum est: *Florentiae Kal. Iunii*

VI. pag. 174. Responsio Caroli ad Vegium de libris VIII. ut ibid. pag. 182. § V.

VII pag. 255 Fr. Matthaei Ronto (1) fragmente, seu mixta translatione divinae Comoediae Dantis carmine heroico. Praecedit Prooemium, quod inc.

Nobile Dantis opus celebri vertere miconic &c.

Prima pars, quae Infernus dicitur inc.

Cum gradum nostrae mediae tunc temporis vitae.

Secunda, scilicet Purgatorius, inc.

Ut per aquam scutes polorum carbasa celsi &c.

Tertia, Paradisus inc.

Gloria summa Dei, qui commovet omne per omnes &c.

VIII pag. 238 Eiusdem Apostrophe, qua Pisilem Etruriae urbem alloquitur, & quos dam praedicat qui suo tempore ea in urbe florebant. Inc.

Parva tua quae palma manet o dulce ab amor Pistoria &c.

IX pag. ead. b Eiusdem Mattilogium in laudem civitatis Pistoriensis, in quo eleganti versu queritur de subita earum suarum commutatione. Inc.

Ecce quod occupium mihi cum itinerario Demus &c.

Clauditur Codex duobus carminis versu heroico, quae est traductio eiusdem versionem Cantus XXXII. Inferni quorum initium est.

Non fose al corpo suo al graffe velo

Subditur in fine: *Per Fratrem Mathaeum Ronto*

Codex chartac. Ms. in 4. maiori Saec. XV. constans diversis manibus exaratus. Constat foliis scriptis 238.

VGOLINI VERINI CARLIAS.

VGolini Verini Carliados Libri XV. (2) Cod. XLI. praeeunte singulis Libris argumento metrico, rubrice exarato. Primus inc.

Praelia magnanimi canimus victoris Caroli

Armaque Francorum nullis superata terris,

X a Ede-

(1) Floruit saeculo XV. exeunte, eiusque studio in Graecis produxerit ipse vero Monachus Venetus ad Religiosos Olivetanorum sibi hoc nomine dictis. De eo sic sibi agit Cl. Laur. Mehus in notis ad Praefat. ad Epp. Ambrosii Camald. Generalis pag. .... &c.

(2) Apud Ant. Magliabechium a quod Ugolini Commentarii exstant ... Ita expugnat suo Gravissimo ... Regis ... & ... Praefatione ad ... & Caroli ... Ferdinandum Regem Hispaniarum haec habes plerumque tamen ... Imprimis, & Principis ... illius ... Maiestati principes ... negotio ... paulumque Carolo ...] .... stilo de Poetarum Carolo ...) Ferdinandi & gloriosissimae Isabellae ... ... in duobus libris divisum ... & .... figuris ... Roma ... hanc ... &c.

Edomitumque orbem, penaſque Acherontis acutas.
Elyſiumque nemus, caveſque audens Olympi.
Injectum per iter ſermone, nulliſque priorum
Orbita currentes monſtrat veſtigia ſignis
Christi poenas rerum, aeterni Superumque Patris,
Adſpera coepis tu noſtri carminis auctor.
Virgo parenſque Dei (sit acdam) pande rateſcam
Paroeſi, breviter memorans compendia rerum.

Liber ultimus desi.

Haec mihi Calliope longo vigilata labore
Diſtentes multas est, quena volum ac luſtris
Illud opus migrarem patriae, tibi, Galba ſilere
Et Regum veneranda domus, praebebit honorem
Te procerum veleges jubes, ſerogatur reportet
Perdiſcent, ſi fama volet, poſt funera mundum
Debita laus plane reddet ſua praemia vatem.

Clauduntur haec verſis XV Liber & alterius fere Carbelius V VI. Quum hoc Opus ineditum ſit, placet aliqua ipſius ſpecimina adferre ex Libro IX. ubi Aliſſiniores Vrbes & Familiae Italicae recenſentur quae ad Caroli Magni exercitum confluxerunt. Huius Libri argumentum ſequenti pentaſticho comprehenditur.

Defert Epirum Carlus victrice coronas,
Evertit Calabriam portus, arbiſque ſupernae
Aequoreas, exponit Piſano in littore turmas,
Convocat Latinum Lombardum ſtudere genorem,
Francorum Regem ornat quand arcibus armis.

Pag. Codem 126. ita canit Poeta

Populonia *Ver procul adſpexit quaſſis Populonia muris,*
Quam bello curtis vahes & ſeoidas orbe
Poſt fera, redigentes unanime reſſi ad Orcum ire

Pag. ead. b.

Stratorum interea zephyri ceſſante labore
Implebant aevis turgentia vela ſecundis,
Portſus *Plurimaque ſinus celſaque Portſus arta.*
Non longe adſpexit, ſertique haud indiga monſtrat
Ilva Liburnum *Ilva comas, tandemque Pharon, portuque Liburnum*
Adſpectant nullis munitum turribus ac nunc
Ast mi rari t in n rerum is mari Piſana *Marmoream, Ligure expulſo, Alphaeique coloni,*
Quas Florentum medio poſuere profundo,
Gedimi Pyrum dei, veterum oracula Regum.
Si qua vel in terra eſt modo notiſſima portus,
Piſanam attigerat parvum vix Gallica claſſis
Adſerere tandem quam fama ceterisque ratem
Implerat trepidas dubius rumor hostibus ire.

Pag. 129.

Princeps ante alios populos Florentia venit Florentia.
Tyrrenum ſuſſeclos equites fulgentibus armis
Praeſidium Gallis, peditum hic millia miſit,
Duſtoreſque dedit ternos, ternumque manipulis,
Aſſuetus bello cunctis praefecit Etruſcis,
Magnanimus Medices primum regit agmen equeſtris
Unde genus ſumpſit Medicum pulcherrima proles;
Quanto alios Lybiae montes ſuperemmet Atlas,
Tanto Italis ſuperat cunctos aequalem propago Optimo Medicum nomine
Nec minus ſanguis pietate Caponius alter
A quo cognominem proles generoſa Caponum Capones
Profluxit, mirumque genus Villsela pubes Vitteli
Tertius at ductor Mouertius Adimar erat. Adimar
Alter Marcelius bello genus unde vetuſtus Marcelli
Deduxit clarum, Caroli ſocia arma ferebant
Oppidaque Arreti, Tyrrhenus ubertima campis, Arretina
Sub duce Tarlati, ternas miſere cohortes Tarlati
Quingentos equites miſit Cortona vetuſta Cortona
Bracciaque aeque Peruſium victor ab arce Perufium
Et nulli inferior Peruſinus laude Bordas Bordas
Invictum duxit duplicem miles turmam
Tum quoque Sena recens Clauſentibus aulla vanens, Senarum vrbs recens
Miſit trecentum inſtructas de more phalanges;
His ductor Salvanus erat; patriamque sui armis Salvanus
Florentis equites Theſeus miſeris Roſellae; Roſellae
At nunc nulla manent tantae veſtigia ſedis.
Ipſa licet quaſſis moenis Populania muris, Populonia Carbonia
Dedamit tamen inde unam Carbonias alam
Egregiam bello, ancipites cum quiſque ſecures,
Atroque, ut quondam gladiatrix turba, ferebat
Retia, quis fraude implicitos comprehenderet hoſtes
Duxit & invictam Volaterras Perſius agmen, Volaterrae Perſius
Florentumque equitum turmam, quibus aereus arcus,
Et gravidae telis pendent poſt terga pharetrae
Lucenſique ſerox venit Caſtracanus ubi Luca Caſtraccanus
Conſcriptus patris, ſoloque cupidus martis
Mille viros ſecum traxit, qui flumine potant
Auſeris; antiquum nomen dum perdidit amnis Auser
Quique habitant vetus Maceram, Lunaeque ruentes Fl. Macra Luna
Reliquias, veterum Ligurum, Sarzanaque ſaxa,
Bis centum miſit viros, ductore Theranio.

Par-

Google

Piſae | *Porrhoſae Viſe, olim Thuſcis pulcherrima terr;*
Quae mare perdomitum ſeuas vidſtrice carina,
Quae fuit Elyſiam pariter quae terrae Eoi
Et nunc Syllanis potes ſubieſta colonis
In Longobardos equitum ſeptem agmina miſit.

Lanfranchi, Gualandi, Agnelli | *Lanfrancus dux acer erat, Gualandus, & Agnus;*
Signum erat his ſuluus paſſo leonis aenigor auro.

Piſcrium Cancellar. Pancratichi | *Et Cancellus agmen Piſcri moenia linquit,*
Cum quo dulſor erat pariter Pancratichus Hector,
Egregii iuvenes, ſed quos diſcindebat arma
Theſiphone everſis, patriae communes erynnis;
Auxilium unanimes Carlo, Franciſque ſerebant
Mille viros, gnarosque belli, duroque labori
Aſſuetos, nullamque ſeri iuvenes quietem.

Oppidum Prati | *Quique colunt pulcri Prati pinguiſſima rura,*
Olim vix erat, nunc celſis oppida muris.

Colle Oppidum | *Colleuſiſque ſide egregii, belloque feroces*
Horrenda in ſaevos rapuerunt arma tyrannos &c.

Pag. 141. b.

Neapolis | *Nec non Parthenopes iuvenum fortiſſima pubes*
Ad Carlum veniens, agmen commiſit equeſtre;

Curia Pontanus | *Cuius dulſor erat praeclarae ſtirpis origo,*
Cum quo Pontanus Martis trallabat habenas,
Pontanus priſca Armendum de ſtirpe creatus
Egregium belli genus, & memorabile Muſis &c.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XV. ab ipſo auctore ut videtur, exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 215.

VGOLINI VERINI FLAMMETTA.

Cod. XLII.

VGolini Verini Flammetta (1) ad Laurentium Medicem Libri II. variis verſibus & plurimum elegiacis. Argumenta Carminum, quae primo continentur Libro, haec ſunt:

I. Dedicatio operis ad eumdem Laurentium Medicem.
II. Ad Lectorem.
III. Ad librum in lucem prodire feſtinantem.
IV. Ad Flammettam.
V. De Xandra (ſc. *Landini*) & Flammetta.
VI. Ad Flammettam de odore ſuo.
VII. Ad Laelium Tranchedini vatis amicum.
VIII. In laeta & avara puellas.
IX. Ad amicum de imperio amoris.
X. Ad Petrum Vidtorium de dueſſe Flammettae.
XI. Viſio de Gemino.
XII. Ad Charubeum.
XIII. Conqueritur quod nimis ſit arca Flammetta.
XIV. De exclusione ſibi (ſic) ab amica.
XV. Ad Leonardum Scarnum (2).
XVI. Tetraſtichon ſub tabula Flammettae.
XVII. In Galliam anum deformem.
XVIII. Ad Flammettam nimis durum, ob eam formam aetbuas.
XIX. Ad Petrum Medicem (3).
XX. De liberalitate Petri Medices in doctos (4).
XXI. Ad Flammettam.
XXII. Ad Cupidinem nimis ſaevientem.
XXIII. Conqueritur de adverſa fortuna in amore.
XXIV. Alloquitur ſeipſum.
XXV. Eſt ſine titulo.
XXVI. De ſomno, & inſabilitate ſigna ſui amoris.
XXVII. Ad Flammettam, quae Bruno nupſit.
XXVIII. Ad Lodicem Neronium amiciſſimum.
XXIX. Ad Flammettam.
XXX. Ad eamdem.

Pag. 25. In Libro ſecundo continentur iſta:
I. Ad Laurentium Medicem.
II. Ad Cupidinem.
III. Ad Librum Curiam Florentinam petentem.
IV. De nuptiis Bendiſſis & Liſae.
V. De Albara ſibi puella, quam ſub potentia ad...
VI. Epitaphium eiuſdem.
VII. Ad Clio, ut Petrum Capponium Romae conveniat (6).
VIII. De Apollonio paſtore (7).
IX. Ad Cyprianum.
X. Ad Amerigum Corſinum de ſuglendo pigrorum amore.
XI. Ad Laurentium Lippum (8).
XII. Ad Martellum.
XIII. Ad Iulium Florentinum.
XIV. Ad eumdem.
XV. Ad Philippum.
XVI. Ad Peregrinum Album (9).
XVII. Ad Montanum.
XVIII. Ad Formoſum.
XIX. Ad quamdam amicoloſum.
XX. Epitaphium egregii civis Petri Benini (10).

XXI. In

(1) De Verini Flammetta mentio unigimur in Specim. Literat. Flor. Tom. I. pag. 110.
(2) Eidem ſcrips Carmina Illuſtr. Poet. Ital. Tom. X. pag. 346.
(3) Ibid. pag. 336.
(4) Ibidem.
(5) Eſt enim, ut ai hac Elegia erutum, Barpolemaei Scalae.
(6) Ibid. pag. 337.
(7) Ibid. pag. 338.
(8) Ibidem.
(9) Ibidem.
(10) Ibid. pag. 339.

XXI. In Cupidinem.
XXII. De Cherubino.
XXIII. Ad Bartholomaeum Platineſem (1).
XXIV. De ſtrenis Muſipulae.
XXV. Ad Nelidum de tetralo.
XXVI. Ad Americum Corſinum.
XXVII. In Franciſcum.
XXVIII. Ad Lollectum de maledico.
XXIX. Cur pileus eugubi.
XXX. Ad Nerum.
XXXI. In Petrum hypocritem.
XXXII. Quid ſit optimum ſeſtum.
XXXIII. Ad Cyprianum.
XXXIV. Ad Nerium Bonattum de Peruſino.
XXXV. Ad ſuridum monumentum.
XXXVI. De ſylvio ſimelino.
XXXVII. De Franciſco paedjeone.
XXXVIII. De lureo.
XXXIX. Ad amicum defenſorem.
XL. Ad Clar Medirbaum petentem.
XLI. Ad Federigum adoleſcentem ut amoris moleſtiae capiatur.
XLII. Ad Laurentium Donatum, ut amet Laurentium Mediceum.
XLIII. De Corvino.
XLIV. Ad Andream Alamannum de laudibus poëtarum & de felicitate ſui ſaeculi (2).
XLV. Contra invidiam & ſuſurrones (3).
XLVI. Epitaphium optimi civis & peritiſſimi Iuriſconſulti Donati Cocchii (4).
XLVII. Viſio, qua Clio ſe obiurgat, ac liceri cauſſa Muſis relinquat.
XLVIII. Ad Nicolaum Beqcom & ad Ginevrem eius amicam.
XLIX. Eulogium in funere Liſae formoſae puellae.
L. Eulogium in funere clariſſimi viri Coſmi Medicis Patris Patriae e Senato Populoque Florentino dicti (5).
LI. Epitaphium Coſmi Medicis Patris Patriae (6).
LII. Aliud Epitaphium pro eodem fere.
LIII. De potentia infelicia urbis Urbis Florentiae (7).
LIV. Ad Venerem & Cupidinem, ut tandem ab eo recedant, & finem Elegiis ponant.

Codex membranac. Ms. in 8 minori Saec. XV. nitidiſſimus cum pictura in principio tituli aureo & ſtemmate gentis Mediceae. Conſtat foliis ſcriptis 56.

BARGAEI SYRIAS.

Cod. XLIII. PEtri Angeli Bargaei Syrias (Libris XII.) hoc eſt Expeditio illa celeberrima Chriſtianorum Principum, qua Hieroſolyma du-ctu Goffredi Bullonis Lotharingiae Ducis a Tyrannorum tyrannide liberata eſt.
Eiuſdem Verſuum Carmen in D. Catharinam, ad Alexandrum Medicem Archiep. Florentinum S. R. E. Cardinalem Florentiae apud Philippum Iunctam unaca praevia ad lectorem Epiſtola. Accedunt in calce Roberti Titii Burgeſis in XII. Libros Syriadis Petri Angeli ſcholia.

In folio, quod cum tegumento ligneo erat glutinatum eſt manu ipſius cuſtodis hoc legitur monitum: *P. Angelus Bargaeus quum Typographi, quae appellant in exſcribenda Syriade pleraſque voces corrumperint, neque illi, qui emendandis erratis praeerant, eas correxerant, manu uſubitae diligentiu ſaepe ac ſaepius totum opus recognovit, atque in eo quod quoquo paſſum ſuum eſt, quod aliter legatur quam in ſcriptum &c, antequam in lucem ederetur approbatum fuerit, uſque rei gratia exſtare hoc exemplar voluit, ut ſit ſcilicet unde reliqua exemplaria a mendis perpurgentur; ſi modo Poëmae hoc eiusque poſteri tanti facerent ut in eo perlegendo operam ſe ſumdatis perdere non arbitrentur.*

Codex chartac. impreſſus in 4. ut ſupra. Conſtat paginis 496 ſine praefatione, quae viginti paginas implet.

BARGAEI POEMATA

Cod. XLIV. PEtri Angeli Bargaei Poëmata omnia diligenter ab ipſo recognita. Romae ex typographia Franciſci Zanetti MDLXXXV (8). 4.
Continentur autem Opera quae ſequuntur
Cynegeticon, vel de Venatione Libri VI.
Ixeuticon, vel de Aucupio Liber I.
Epithalamium.
Eclogae IV.
Epiſtolarum Liber I.
Carminum Libri IV.
Codex chartac. impr. in 4. ut ſupra. Conſtat paginis 424.

P. VERGILIVS.

Cod. XLV. P. Vergilii Maronis Codex antiquiſſimus a Rufio Turcio Aproniano V. C. diſtinctus & emendatus, qui nunc Florentiae in Bibliotheca Laurentiana adſervatur, bono publico typis deſcriptus, quem Regiae Societatis Inſcriptionum pulcrarumque Artium nobiliſſimis Sociis tamquam eruditiſſimis omni doctrina viris & antiquitatis teſtimonioribus Petrus Franciſcus Fogginius dedicabat. A. S. MDCCXLI Florentiae typis Mannianis.
Codex chartac. impreſs. in 4. ut ſupra. Conſtat paginis 459. praeter Prolegomena, quae occupant paginas XXXV. Huius, & horum ſequentium voluminum, quippe quae in hanc Bibliothecam recentiſſime illata ſunt, nulla in Catalogo Montfauc. mentio fit.

C. AGRIP.

(1) Ibidem.
(2) Ibid. pag. 400.
(3) Ibid. pag. 406.
(4) Ibid. pag. 407.
(5) Ibid. pag. 408.
(6) Ibid. pag. 413.
(7) Ibidem.
(8) Ibidem.
(9) Male habet Montfauc. MDXXXV.

Digitized by Google

C. AGRIPPAE OPER. T. I.

Cod. XLVI. HEnrici Cornelii Agrippae ab Nettesheym Armatae militiae Equitis Aurati & Iuris utriuſque ac Medicinae Doctoris Operum in duos Tomos conciune digeſta, & nunc denuo ſublatis omnibus mendis in φιλομούσων gratiam accuratiſſime recuſi; quibus poſt omnium editiones de novo acceſſit Ars Notoria, ut ſatis indicat Catalogus poſt Praefationem poſitus. Lugduni per Beringos fratres, Tomus I in 8.

Codex chartac. impreſſ. in 8. Conſtat paginis 694, non numeratis Praefationibus, Elencho Librorum, & Indice Capitum.

C. AGRIPPAE OP. T. II.

Cod. XLVII. HEnrici Cornelii Agrippae Operum Tomus II. editus ut ſupra. Vide notitiam de hiſce Operibus apud Io. Fabricium in Hiſtoria Bibliothecae Fabricianae Wolfenbuttelae per Io. Chriſt. Maiſſerum MDCCXXIV. 4. Part. VI pag. 470.

Codex chartac. impreſſus in 8. Conſtat paginis 1156, non numeratis iisdem Praefationibus, Elencho Librorum, & Indice Capitum.

PLVTEVS XLV.

CONTINENS MSS. CODD. LATINOS XXXII. EDITVM I.

CODEX I.

SERVII COMMENTARIA IN BVCOLICA VIRG.

Addo etiam

In eaſdem Georgica & Aeneidem.

I. pag. 1. LIber Servii Honorati Grammatici ſuper Bucolica Virgilii. Prooemium inc. *Bucolica, ut ferunt.* Des. *nec percuſſa iuvant fluctu tam litora, nec quae ſaxoſas inter decurrunt (sic) valles.* Comment. in Eclogam I. inc. *Tityre tu patulae &c. Inducitur paſtor quidam iacens ſub arbore ſecurus & otioſus.* In Eclogam X deſ. *abiturum ſe volens ipſe principem in ſcribendis Bucolicis.* Conveniunt cum editione Virgiliana ex recenſione Georgii Fabricii cum notis Servii, Probi &c. Baſileae per Henricum Petri MDLXI fol. a pag. 1. ad pag. 114. & cum ea Pancratii Maſvicii Venetiis apud I. B. Paſquali MDCCXXXVI. 4. Tom. I. a pag. 1. ad pag. 99.

II. pag. 13. Eiuſdem ſuper Libros Georgicorum Explanatio. Prooemium inc. *Virgilius in operibus ſuis diverſis eſt ſequutus poëtas.* Des. *quem de Italia docetur.* Explanatio inc. *Quid faciat laetas ſegetes &c. Quae in terras efficiant pingues.* Des. *& bene brevitet a ſe ſcriptarum rerum conſequutus eſt titulum.* In Baſileenſi editione a pag. 117. ad pag. 363 & in Veneta Tom. I. a pag. 100. ad pag. 301. In fine legitur *Explicit quartus & ultimus liber Georgicorum.*

III. pag. 46. b. Eiuſdem Expoſitio in Aeneida. Prooemium inc. *In exponendis auctoribus haec conſideranda ſunt.* Des. *fraternus enim, alternaque regna.* Legitur item cum editione Baſileenſi pag. 6 & in Maſvicciana Tom. I. a pag. 303 ad pag. 304. Expoſitio incipit abſque ullo titulo *Arma &c. Multi varie diſſerunt, cur ab armis Virgilius coeperit.* Des. *cum quo adhuc habitare uxorem ſe credens poterat. Sic Homerus &c. Finis.* In edit. Baſil. a pag. 372 ad pag. 1819. & in Maſvicciana Tom. I. a pag. 305. ad pag. 1018.

Servii Commentaria in Virgilium licet mendoſa paſſim ex incunabulis iam a primis typographiae incunabulis edita, memorantur ab Io. Alberto Fabricio in Biblioth. Latina Tom. I. pag. 146. ſeqq. editione Venetae,

qui

qui tamen omnium editionem Florentinam magnificentiſſimam anni MCCCCLXXI. de qua inferius erit agendum. Quem miſere habuit ſit doctiſſimus hic Grammaticus, vel inde adparet, quod, poſtquam medium illi manum admoveratur Cl. Petrus Daniel ex Fuldenſi Codice, utraſque tamen dumtaxat adhibebat, jaceat multa in eodem ſyndalmata in ſcriptura ſua obſervaſſent paſſim viri docti, nihil ſibi tamen, punitum proceſſiſſe, ſed plura infinitis typorum commiſſa, quam in ipſa utram illa editione, quae cum Petri Danielis additamentis Pariſiis prodiit, conſpicuntur, quamquam in reputatis editionibus expeſſa ſit dein, integra tamen adhuc loca depravata ſuperſunt. Maiorem multo ſervitium reddidit doctiſſimus Maſvicius, quum praeter infinitos errores, quibus obſitus paſſim, ſublatos, eamdem utram illam, quam in Mss. Codicibus, Regni Daventrienſ. ſub antelibus ad cumdem plurimi vel ſingula reperiuntur, locis ſuis inſerueri. De Petri Danielis ſupplementis, quae ex Fuldenſi hauſit Codice, licet profecto Servio haud ſint indigna, ab ipſo tamen Servio profecta fuiſſe non credas, ſed potius ex Graecis Latiniſque ſcholiis a viro quodam docto collecta & addita atque hic vel per errorum denuo vel dedita utrum opera Servio adſcripta. Sicut doctus eiuſmodi ſcholia ſichas quod quis quo comperum eſt. Ceterum quo pluribus Laurentianae huius Bibliothecae Codicem, ut dictum praecipue Saec. XI. omnium vocantiſſima, ut locupletiſſime Servii adnotatur poſſet quod maxime in ſui Praefatione operarum Cl. Maſvicius.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus, cum Medicaeo ſtemmate in prima pagina pulcherrime illuminata. Vitgdis textus cinnabari deſcriptus eſt & ad Genera variis ſupplenda hinc inde lacunae relictae ſunt. In calce legitur: *Liber Petri de Medic.; Coſ. Sol.* Conſtat ſoliis ſcriptis 302.

SENECAE EPISTOLAE,

Adde

Salluſtii Catilinariam, & Jugurthinum Bellum, Cat. Vnae in Ciceronem, & huius in illum Orationi; nec non Ciceronis de Senectute & Amicitia Libros.

Cod. IX. I. pag. 1. Epiſtolae ad Sanctum Paullum eruditiſſimi viri Senecae, nam Sancti Paulli ad ipſum reſponſa, Praemittitur haec brevis de auctore notitia: *Lucius Annaeus Seneca de gre (ſic) fuit. Locus tum in regione Nerone. Scripſit hunc libellum & conſtanti ſunt vocare ſunt; qui Paulli Epiſtolas miſit & Paullus ſimiliter illi, & in tempore Neronis potentiſſimus fuit, & magiſter illius. Et hic nota hominum antiquam Patrem & Paullus penitus cognoſcunt venerare & venire hauſit. Ha gyſter diſcipulus, Monaia genitus Neptuni ſummae.* Prima Senecae Epiſtola ad Paullum inc. *Credo tibi Paulle.* Ultima Paulli ad Senecam deſ. *ad Dominum iſtinc properantem. Vale Seneca chariſſime nobis.* Tum ſubnectitur Epitaphium Senecae, quod in nuſquam operum editionibus paſſim legitur. Hae tales Senecae ad Paullum Apoſtolum, & ſex Paulli ad Senecam Epiſtolae ſpuriae ſunt, & ante multa ſaecula confictae, quum eorum iam meminerint Auguſtinus & Hieronymus. Vide quae de iis notavit Cl. Jo. Alb. Fabricius in Codice Apocrypho N. T. ubi has Epiſtolas integras additis ſuis animadverſionibus protulit.

II. pag. 4. b. Aliquot vocabulorum interpretationes, quorum initium eſt: *Patres Conſcripti appellabantur, quos Romulus quum X. centas Senatorum elegiſſet, nomine eorum tabulis aereis conſulta, atque inde Patres Conſcripti vocare. Praeſides, nullum provincie ſunt dicti, quod praeſunt Praetores, quaſi praeeuntes muniant & gerentes &c.*

III. pag. eod. Quaedam ad Geographiam pertinentia cum figura chorographica subdu̇cta, a regione delineata. Inc. *In duobus orbis terrae partes Aſia tantum tenet, quamvis Aſiam & Europa. In Europa diverunt Africanae uſi. In Africam ſons habet a ſinitur. Noſtri mari tides dici noſtri, quia Romanos a nat. Mediterraneus maris. Fretam ideo, quod ubi mare ingreditur, terra tremit &c.*

IV. p. 5. Miſcellanea quaedam, quorum initium eſt: *Ara ſignificat Eccleſiam W. angeli W. portet navel in quibus W. libri Evangeliorum ſemper eſſe debent. Veſtes in circulo, quod ſemper debent eſſe Doctores in ſacris ſcripturis, ut ſemper congregatam Eccleſiam valeant defendere. Annuli circa aures veſtes de ſignis ſortibus & duorum ſin Doctores ſortium eſſe debent. Sicut gallus aera dum tempus lucarus premere ſe excutit & ſe probet; debent gyſſorem emittit vocem quae poſſea antequam videri audebit, ut poſſent ſin Doctores primo ſe debent probare, ſi ſint idonei. Debent magnorum corpora praedicare; poſſea frequentius & ſubtilius, ut gallus. Nervuli Petrum ſuſcitat errore tenebrae Angelus abſolutus docuerat, undique dum. Cuſſit ut Angelicus dudum, reden ſibi Petrus &c.*

V. pag. eod. Anonymi (1) ſcholia antiqua in Salluſtium (2). Inc. *Antequam iſte Conſul Sylla in Jugurthino bello urbem iniret, poſtea factus Conſul appreſſit ut iuſſerat Lucanus.*

Con-

(1) Quam brevi hanc ſcholia edidit & Crebogea qui in Catil. vos concupiſcentia primus verbis ſunt. Idem eſt, quod Manilius eſſet et ea quidem erſt, inquit, ſtis omnium e in ſuo Catalogo edvertit eum quidem in Ciceronem pro Crebogio. Eius eorum meminit Clerici in Orat. in Catilinam III. Cap. 3. & Salluſtius in Catilinam XVII. 3. & XLIII. 5.

(2) Veterum Salluſtii Hiſtoricum Scholiaſtarum deperditos Fabricius memorat in Biblioth. Lat. Tom. I. pag. 167. Noſtri autem Codicis & hunc ſcholia haud viro Clar. Gerl. de Cortium in doctiſſima ſua Salluſtii Operum editione, recuſa Venetiis apud J. B. Paſchalium, antecepturi. Tom. II. in 4.

Consolatur, is qui consolatur. Consolator, qui consolatur. Consolatur is, ipse vero Consolatus. Id decor idem est, quod consolatum. Quem sursum fecit una pars, quem utraque una pars, & quem artifices, & tunc magis, & multo magis, & ipsa una pars, et magis duae & quatuor una pars. Servus hic alacer, & hic alacris, & haec alacris. Usque, pro die Servus in VI Aeneid. grandibus in eodem. Des. grammaticae sunt vero vel absolute permanentes in unum loquendae.

VI. pag. 9. b Salustii Bellum Catilinarium cum glossis et quibusdam marginalibus & interlinealibus. Prologus inc. *Omnem homine.* Des. *quam eorum narrandi faciens.* Historia inc. *Lucius Catilina nobili genere natus fuit.* Des. *luctus atque gaudia agitabantur.* Concordat cum edit. ex recensione Gottlieb Cortii Venetiis per Io. Bapt. Pasqualium MDCCXXXVII a pag. 1 ad pag. 334. In fine paginae multa ex Catilinae expeditione rudi calamo delineata adparent.

VII. pag. 15. b Eiusdem Bellum Iugurthinum praevio prologo, cuius initium est *Falso queritur.* Des. *omni ad receptionem reddit.* Historia inc. *Bellum scripturus.* Des. *spes atque opes civitatis in illo sitae.* Ibid. a pag. 345 ad pag. 783.

VIII. pag. 37. b M. Tullii Ciceronis Liber de Senectute, cum pictura in principio sitis rotunda, in qua Cicero librum prae manibus apertum gerens, & cum fare e contra stante colloquium exhibetur. Inc. *O Tite, si quid ego adiuvero.* Des. *re experti probare possitis.* In edit. nova Operum Cic. cum notis variorum curante Isaaco Verburgio Amstel. apud Wetstenios MDCCXXIV fol. Tom. II. a pag. 941 ad pag. 955.

IX. pag. 49. b Eiusdem de Amicitia Liber, cuius initium pictura continet, quatuor invicem colloquentes personas repraesentans. Inc. *Quintus Mucius augur Scaevola.* Des. *nihil amicitia praestabilius putetis.* Ibid. a pag. 955 ad pag. 970.

X. pag. 81. Controversiae Salustii in Tullium. Inc. *Graviter & iniquo animo.* Des. *fidem habeas.* Potest Latronis potius, vel Vibii Crispi, vel alterius non insulsi Rhetoris esse, quam Salustii esse creditur a viris doctis. In cit. edit. Cic. Tom. I a pag. 844 ad pag. 845.

XI. pag. 83. M. T. Ciceronis, ut falso inscribitur, Oratio in Salustium. Inc. *Ea demum magna voluptas est.* Des. *si qua ego honeste essem passum.* Ibid. a pag. 845 ad pag. 846.

XII. pag. 86. Invectiva Tullii in Catilinam in Libros IV divisa. Primus inc. *Quousque tandem.* Quartus des. *& per se ipsum praestare possit.* Ibid. Tom. I. a pag. 489 ad 529. Tum litteris maioribus adscriptum est: *Liber Petri de Medicis Cos. fil.* In fine tandem Codicis mutuo abstrahere quaedam lineamenta quaedam excerpta ex Cicerone.

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Saec. *Cat. Lat. Codd. Tom. II.*

XIV. initiis aliquot operum ornatus, eum ideo in ea primi pagina operum in hoc volumine contentorum, & nota Hieronymi Lagomarsini, qui hunc Codicem quoad Ciceronis Opera cum vulgatis diligenter contulit. Huiusmodi xxxv. fol. notavit & in sui Ciceronis Orationum & Philosophicorum operum Codd. II. & IV. designavit num. 62. Constat foliis scriptis 111.

SERVIUS SUPER GEORG.

Adde etiam

In Aeneidos Libros tres priores.

I. pag. 1 OCcurrit primo fragmentum expositionis Servii super Bucolica, quod incipit e verbis: *tu ne parvi* Cod. III.
illius., *Nec in praesenti pecora duxit Pal...*, *Allegoricos hoc dicit, nec in adversus scriberet fervens &c.* quae leguntur in X Ecloga vers. 26 edit. Masvic. pag. 94. desinit autem ut in Codice I § I.

II. pag. 6 Eiusdem expositio in Georgica, ut in dicto Cod. § II.

III. pag. 62 Eiusdem expositio in Aeneidos Libros tres priores. Expositio Libri III. desinit in verse 551.

Hinc sinus Herculei, si vera est fama, Tarenti,

& quidem in verbis: *Nam Parthenacae Graecae erant recepti duce Palanto Graeco ab Hercule profecti sunt, delatique ad brevem erp duce Calabreae quod Tarti.* Tom. I. ext. edit. Masvic. pag. 556. Virum autem hunc Codicis paginam verecunde ferme dulera est, adeo ut oblique impressis aegre legi possit.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XI. Inscriptus vere insigni charactere ferme quadrato, & scriptura satis correcta, in quo Graeca verba minusculis litteris passim sunt inserta. Constat foliis scriptis 132.

SENECAE EPISTOLAE.

Adde etiam

Excerpta ex libris de Clementia & Tractatum de quatuor Virtutibus.

I. pag. 1 SEnecae Epistolae Morales ad Lucilium LXXXVII. ut in edit. cit. pag. 163. & seqq. Notandum Epistolam XLVIII in editione, in duas divisa in Codice, scilicet XLVIII & XLIX. & postremas duas, scilicet LXXXVI & LXXXVII ipsa postpositas. Insuper Epistolae LXXXVI quae inc. *In ipsa Scipionis Africani villa &c.* habent in Codice tantum priora versus duodecim: scilicet usque ad verba: *magno lavari decet legium, & saltorum .....* quibus verbis adnectitur in eadem linea pars Epistolae LXXXVIII. quae initium: *De liberalibus studiis &c.* scilicet Cod. IV.

hentur verbis hisce cap. 17. pag. 359. *Si quaeras ubi nunc ad illum &c.* usque ad finem.

II. pag. 107. Eiusdem de Clementia ad Neronem Caesarem Libri II. seu potius ipsorum Excerpta quaedam. Inc. *Scribere de Clementia Nero Caesar institui &c.* Des. *quemadmodum in vestibus prava fallaciter.*

III. pag. 110. b. Eiusdem de quatuor Virtutibus. Inc. *Quatuor Virtutum species multorum sapientum sententiis definitae sunt.* Des. *aut desertorem putant ignavum.* Hic libellus Senecae supposititius, & in variis Codicibus obvius prodiit Daventriae A. 1491. 4. cum Libro de Moribus & Lipsiae A. 1494. 4. cum Commentario Lactii &c. Verus autem auctor Martinus Abbas Dumiensis, & hinc Episcopus Bracarensis, qui vixit A. C. 560. ulterius.

IV. pag. 111. Eiusdem & D. Pauli Epistolae invicem missae XIV. cum Prologo D. Hieronymi in principio, & Senecae Epitaphio in fine, ut supra in Cod. II. §. I.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XIII. optime servatus, cum scholiis quibusdam in margine, sed recentiori manu passim recentiori. Constat foliis scriptis 114.

SERVII COMMENT. IN BVCOLICA VIRG.

Ac praeterea

In eiusdem Georgica, & in primum Librum Aeneidos.

Cod. V. I. pag. 1. SErvii Honorati Grammatici Commentarium in Bucolica Maronis ut supra pag. 333. §. I.

II. pag. 31. Eiusdem insignis in Georgica expositio, ut ibid. §. II.

III. pag. 72. Eiusdem Commentarium in Aeneidos Librum primum, cuius maxima pars desideratur. Desinit enim in vers. 190. cit. ed. t. Masvic pag. 145. Ultima autem verba haec sunt: *Et Libyae desunt lamina regnis. Praebeconnatia usque ideo desiderata cornicis Pitagoreis ... sunt abrupti usque stum fuerat quod in novo fecit. Atque in deversuprovius duas partegerunt quae res. ...*

Codex chartac. Ms. in fol. Saec. XV. cum textu Virgilii rubrica exarato. Constat foliis scriptis 86.

SERVIVS

Cod. VI. SErvii Honorati Grammatici, cui titulus hic praefixus est:

Servius ibidemque referens arcena Maronis,

Commentarium super Bucolica, Georgica, & Aeneidem, ut in Codice primo. In fine legitur rubris litteris: *Hic opus Servii fini-*

tum est per me Iohannem Iohannis Alamanum de Suevia pro magnifico & generoso viro Domino Iohanne Iberra (a) sub anno Domini M. CCCC. LXIII. die decima octava mensis Aprilis.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nobilissimus, perpulcra pictura summe exornatus, cum stemmate gentilitio in calce, aliquo insigni in cathedra sedentis in littera initiali, & distincti Auream, & aliorum in Italum in duobus circulis delineato. Graeca insuper verba elegans manu in margine adiecta sunt. & initiales litterae auro variisque coloribus in singulorum librorum capitibus. Constat foliis scriptis 361.

SERVII COMMENTARIA IN VIRGILIVM

Cod. VII. I. pag. 1. SErvii Honorati Grammatici clarissimi Commentarium in Georgica P. Maronis Virgilii poetae illustrissimi omnium, ut in Cod. I. §. II.

II. pag. 19. Eiusdem Comment. in Aeneidos Libros XII. ut ibid. §. III. In fine legitur: *Finis die septima Iulii MCCCC. XXXVI. Florentiae.*

III. pag. 194. Eiusdem Comment. in Bucolica, ut ibid. §. I.

Codex membranaceus Ms. in folio Saec. XV. optime servatus, in cum litteris initialibus Aeneidos ac Bucolicorum auro, variisque coloribus affabre depictis, in quo tamen Graeca verba desiderantur. Erasa priori scriptura una superinducta est & Bucolicorum Comment. videtur ab alia manu exaratum. Constat foliis scriptis 204.

SERVII EXPOSITIO VIRGILII

Cod. VIII. I. pag. 1. SErvii Honorati Mauri Grammatici explanatio in Bucolica, Georgica, & Aeneidum Maronis. In fine Bucolicorum pag. 10. b. legitur:

Ad Lectorem.

Florentiae VII. Idus Novembris

MCCCCLXXI.

Bernardus Cennινus (sic) aurifex omnium iudicio praestantissimus & Dominicus eius F. egregiae indolis adolescens impressis ante sculptis caracteribus, ac deinde fusis litteris volumen hoc primum impresserunt. Petrus Cenninus Bernardi eiusdem F. quanta potuit cura & diligentia emendavit ut (sic) cernis. Florentinis ingeniis nil ardui est.

In fine Georgicorum pag. 55. b.

Ad Lectorem

Florentiae V. Idus Ianuarias

MCCCCLXXI.

Bernardus Cenninus aurifex omnium iudicio praestantissimus & Dominicus eius F. egregiae indolis adolescens expressis ante sculptis caracteribus, ac deinde fusis litteris Georgica impresserunt. Petrus Cenninus Bernardi eiusdem

I quan-

(a) Male legit Montfauc. Sbesso.

Et quanta potuit cura & diligentia emendavit, Florentiae ingenti ad ardua ſt.

II. pag. 235. b. Euſtatius ad Aquilinum de usuum ſyllabarum Libellus. Inc. *Servum Honoratus Aquilino ſalutem. Vilimarum ſyllabarum naturas.* Des. *exceptis iis, quae aut poſitione aut diphthongo longae ſunt.* Tum ſubſcripta ſequens monitum

Ad Lectorem.

Bernardus Cennianus aurifex omnium iudicio praeſtantiſſimus & Dominicus eius F. optimae indolis adoleſcens impreſſerunt. Petrus eiuſdem Bernardi F. emendavit: cum antequam ſcribere multis exemplaribus contulit: id praeſtitit quae ille ut aci fuit: ne quid abtinuit litteris aſcriberet: aut quid recideret non deeſſet, quod licuerit eſt, perventaſſe exemplaria demonſtraret. Quoniam vero pleraſque inter unum propria ſemper more graeco interponere, atque in antiquis Codicibus perpauca ſunt, & accentus quidem difficillime imprimendo notari poſſunt: relinquendum ad id ſpatio duxit. Sed cum apud homines perfectum nihil ſit ſeri videri itaque debebit ſi hic libri (quod vehementer optamus) plus aliis emendari reperietur. Abſolutum opus Nonis Octobribus MCCCCLXXII. Florentiae.

Ceterum haec eliditiſſima & pulcherrima editio ampliſſimis undequaque marginibus nobilitatur. Nullum regiſtrum habet & paginarum numeratione caret. Adſunt puncta & duo puncta. Ad diſtinguenda vero Poetae verba ab explanatione, duae lineolae praemittuntur in hunc modum *ff* Atque haec circa artem typographicam, mirabilem illam quidem, & inauditam, ut eam vocat Trithemius in Chronico Hirſaugienſi ad A. MCCCC. animadvertere liceat, quae a venuſtate characterum ſpatioſi marginis amplitudine, atramenti & charta nitore prima amiſerat ſpecimina ut inridiam praeſtantibus typis ſiccitur, & damnata videantur in plurimis recentioris artis chalcographis ſordidam avari lucri cupiditatem, qua effectum eſt, ut ſplendidiſſima nataliſut Typographia deformi ſitu & ſordida ſitu deturpata, ut plurimum erubeſcat.

Codex chartaceus impreſſus in fol. cum graecis dictionibus alegati manu ruberi additis & cum ſummariis in margine uſque ad Aeneidem. Conſtat foliis 237.

(1) Petrus Cennianus eſt Marſilio Ficino Libro IX. Epiſt. pietate & litteris apprime exculto. Neapoli Francisci ſemper concedi Antonii. Rediit poſt apud Ferdinandum Regem pro Florentina Rep. Ablegati dederunt. Illius aetatis hominum amicum ſibi conciliavit. Antonii praeſertim Panhormitae, in cuius ſeſe familiaritatem inſinuavit, opera omnia & in eius volumen redegit A. MCCCCLXXIII. propria manu Aldegerii ſcriptum, quod quidem apographum ſervabatur olim in Bibliotheca publica Magliabechiana, eiuſque deſcriptio legitur in Memorabilibus Italicae Litteraturae Cl. Apoſtoli Zeni Tom. XII. Art. XIII. pag. 198. eiuſdem ſcriptoris in Libro inſcripto: *Diſſertazioni Voſſiane di Apoſtolo Zeno. Venezia per G. B. Albrizzi MDCCLII.* Tom. I. pag. 307. De eodem Cenniano Mar. in Bibl. Stroziana: extat quoque ad eum extant ſunt etiam. 11. & 21. Libri I. In Epiſto-

SERVII EXPOSITIO IN AENEID VIRGILII.

SErvii Grammatici ſuper Aeneide Maronis Commentaria, ut in Codice I. §. III. In fine legitur maioribus litteris: *Servii Grammatici ſuper Aeneide Maronis Commentaria expliciunt. Deo aeterno gratias reddere nunc acquievi cenſeo.* Ad graeca vocabula ſupplenda ſpatia relicta ſunt. Cod. IX.

Codex membranaceus. Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus, auratis initialibus litteris depictis. Mediceae gentis inſignibus in exteriori lauro pendentibus, auriculisque aurea ſimul colligatis inde ad utramque marginem extenditur adpoſitus, adſcriptis ſuperne in faſciola nobili more *ſemper*; unde ad Laurentium Medicem Codicem hunc olim pertinuiſſe coniicimus. Conſtat foliis ſcriptis 216.

SERVII EXPOSITIO IN VIRG.

SErvii Honorati Grammatici Commentariorum Liber in Bucolica Virgilii; item pag. 32. in Georgica; ac demum pag. 90. in Aeneidem, ut in ſuperioribus Codicibus. In fine maioribus rubris litteris ſcriptum eſt: *Servii Honorati Grammatici Commentariorum ſuper duodecimo & ultimo Aeneidos Virgilii Libro feliciter explicit.* Cod. X.

Codex chartaceus. Ms. in fol. Saec. XV. ab erudito viro diligenter exaratus, quae graeca ſuis locis inſeruit, ac ſummaria notulaſque aliquot in margine adpoſuit; videtur autem diverſis manibus exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 331.

EPISTOLAE THEODORICI REGIS

Titulum omnino

Magni Aurelii Caſſiodori Variarum Liber XII., ſideus & Emendis quaedam.

L. pag. 1. COdex eſt anepigraphos, & continet primo Magni Aurelii Caſſiodori Senatoris Variarum Libros XII cum Praefatione in principio, & cum aliis Epiſtolarum ante ſingulos Libros. Procedunt autem eodem ordine, quo habentur in Cod. XI.

la 1110. 21. ad Dominum Antonium haec de Cenniano ſunt: *Scis Petrum Cennianum probum & doctum virum propter ſuavitatem ingenii tui, ſuaviſſimos mores ſingularemque modeſtiam ſicis per ſe ipſum. Sed meis litteris commendatum fore uti eſſe &c.* In Excerptis Burpurbmani ſimul Ms. in Biblioth. Riccardiana N. 3. p. 1. & 4. novellis ad P. Cennianum pertinentia occurrunt. In hac Medicea Bibliotheca Pl. XXXIII. Cod. XXI. chart. 4. occurrit Aurelii Commentarii in Horatii Carmina, qui in ſubſcriptione Cenniani ſcriptum Pl. LIII. Cod. XXVIII. extant Diſputationes Cenniani de Scholiis Claroſtrigis. Landae ab iis aliis ſcripta *Florentiae MCCCCLXXVI.* Archivum vero Variis de Cennianis gente adnotavit in illius Salvatoris. Add Codices Mss. ad Hiſtoriam Florentinam Sec. pertinentes N. 98. in publica Bibliotheca Marucell. pag. 460. ſeqq. qui conſulendus

in sua Operum editione cura & studio I. Garetii Monachi Ord. S. Benedicti e Congregatione S. Mauri, Venet. MDCCXXIX. fol. Tom. I. a pag. 1 usque ad pag. 187 quam ad normam hujus recensitum Codicem prae manibus habemus. Collatis igitur cum ipso quoad interna & fere non tantum Libris, sed etiam Epistolis & aliis quibuscumque, quae in Libris continentur, convenire licet in omnia comperimus, exceptis multis variis lectionibus, & quandoque eorum, ut quos Epistolas distinguunt, nominibus quae in Codice diverse afferuntur, ex. gr.

Libri I. Epist. vi & xxxiii inscribuntur, *Agapeto viro illustri Faustus &c.* & in edit. illa *Agapeto patricio Vito &c.* hinc vero *Agapeto viro illustri Praefecto Vibo &c.*

Epist. xxxiv in Cod. inscr. *Agapeto Senatori &c.* in edit. *Fausto Praefecto Praetorio &c.*

Epist. xxxv in Cod. inscr. *Paulo Praeposito &c.* in edit. *Fausto Praefecto Praetorio &c.*

Epist. xl in Cod. inscr. *Osio viro illustri Patricio &c.* in edit. *Assuo viro illustri Comiti &c.*

Epist. xliv in Cod. inscr. *Senatui Vrbis Romae &c.* in edit. *Populo Vrbis Romae &c.*

Libri II. Epist. xxxix in Cod. inscr. *Aloysio Architecto &c.* in edit. *Aloysio Architecto &c.*

Epist. x. in Cod. inscr. *Fausto &c.* in edit. *Festo &c.*

Epist. xiv in Cod. inscr. *Argerno &c.* in edit. *Avirgeno &c.*

Epist. xx. in Cod. inscr. *Trevaniae Saiono &c.* in edit. *Gemondae Saioni &c.*

Libri IV. Epist. xv in Cod. inscr. *Benedicto &c.* in edit. *Benenato &c.*

Libri VI. Formula xiv in Cod. inscr. *Formula Magistri Servitii*; in edit. *Formula de referendis in Senatu.*

Libri VII. Formula x. in Cod. inscribebatur olim *Formula arbitrii voluntarium*, correcta postea *Formula Tribuni voluptatum*, ut in edit.

Formula xxiv in Cod. inscr. *Formula ad commendandos Comites Principes*, & in edit. *Formula Principis Dalmatiarum.*

Inter Formulam xl. & xli. in Cod. inserta est Epistola inscr. *Abundantio Praeposito* (1) *Athalaricus Rex* quae est xv Libri IX. quaeque suo loco desideratur.

Libri VIII. Epist. ix. In Cod. inscribebatur prius *Tuluin viro patricio &c.* ut legitur in editione, sed postea correctum est *Iulio viro patricio &c.*

Libri X. Epist. xx. in Cod. inscribebatur olim *Inclytissimo Augusto Theodahadus Rex*; sed deinde correctum est *Inclytissimo Augusto Amalasunta Regina*; in edit. vero *Theodorae Augustae Gudelina Regina.*

Epist. xxiv in Cod. inscr. *Theodorae Augustae Gudelina Regina* & in edit. *Inclytissimo Imperatori Gudelina Regina.*

Libri XI. Epist. xxxviii In Cod. inscr. *Ioanni Cancellario &c.* in edit. *Ioanni Cancellario &c.*

Haec sunt potiora discrimina, quae inter caeteras minoris paragraphi obvia animadvertimus, alia plura minoris momenti silentio praetermittimus.

II. pag. 105 S. Sidonii Epistolae quaedam, quarum prima inscrib. *Eutropio suo*, & est Epistola viii Libri II. inscripta *Candidiano suo*, inter Opera Iac. Sirmondi edit. Venet. per Bartholomaeum Iavarinum fol. MDCCXXVIII Tom. I. pag. 480. Altera *Agricolae suo*, & est xi. Lib. VI. inscripta *Domino Papae Eleutherio*. Ibid. pag. 581. Tertia inscr. *Epistola de forma Theoderici*, & est ii Lib. I. inscr. *Agricolae suo*; quaeque in Codice dividitur in duas, quarum secundae praefigitur titulus *Epistola de abitionibus Eorum Theoderici*. Tum sequitur in Codice Ornio Cassiodori, quae asseritur inter ejus Operum edit. Tom. II. pag. 606, ubi quinque versus in fine longior est. Redit tandem alia Sidonii Epistola, *Thaumasto suo* inscripta, quae habetur loc. cit. pag. 559. & est vii. Lib. V.

III. p. 117 Epistola Ennodii deprecatoria pro amico virgine ducente uxorem virginem; quae exstat inter ejus Epistolas in cit. Operum Sirmondi edit. Tom. I. pag. 916 & est Epist. x. Libri VIII.

Codex membranac. Ms. in fol. min. Saec. XIV. literatus optime servatus, & cum inscriptionibus Epistolarum rubrica conscriptis. Constat foliis scriptis 107.

SERVII COMMENTARIA IN BVCOLICA VIRG.

Adde etiam

In Georgica.

I. pag. 1 SErvii Honorati Grammatici clarissimi Commentarium in Bucolica P. Maronis Virgilii poetae disertissimi, continens ut in Cod. L. §. I. Cod. XII

II. pag. 30. Eruditum in Georgica Comment. ut ibid. §. II. In fine: *Servii Honorati commentum super quartum Librum Georgicorum feliciter explicit.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidissimus, & ornatissimus, cum Insignibus Saxetum familiae in prima pagina, & titulis Eclogarum, & Georgicorum auratis & mirifice illuminatis. Constat foliis scriptis 83.

SERVII COMMENTARIA IN VIRGILIVM.

SErvii Grammatici Commentarium super Virgilium, cui praecedit absque ullo ti- Cod. XIII

(1) In edit. *Praefecto Praetorio*, sciendum est enim ubi in edit. habetur *Praefecto Praetorio*, in Cod. semper legi *Praeposito*.

tulo vita (1) Poetae una cum argumento in Bucolica, quibus, ut ex Mediceiana editione arbitramur, Tib. Claudius Donatus ad Tib. Claudium Maximum Donatianum filium. Inc. *Virgilius Maro, Mantuanus parentibus modicis fuit ac praecipue patre, quem quidam opificem figulum, plures vero cuiusdam viatoris initio mercenarium, mox ob industriam generum tradiderunt.* Des.

. . . . nea quae
Sanxisset sacra decorum sumere colles.

Tum pag. 4. b. sequuntur Commentarium in Bucolica, pag. 22 in Georgica, & pag. 53 in Aeneidem. In fine subnecta notata hic est: *Commentarius Servii Grammatici super Aeneida Virgilii completur. Deo gratias.*

Qui scripsit scribat, semper cum Domino vivat.

Manus scriptoris salvetur omnibus horis.
Frater Iohannes P. de Florentia Ordinis Eremitarum Sancti Augusti complevit hoc opus die vigesimo secundo mensis Iulii Anno Domini MCCCCLIII.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV optime servatus, cum pictura satis eleganti in prima pagina, noscuntur Librorum initialibus auratis & coloratis, graecisque vocibus, tantum in principio, paucis in locis alia manu additis in deletis in lacuna relictis. Constat foliis scriptis 189.

EXPOS. SERVII IN VIRGILIUM.

Cod. XIV. CONTINET hic antiquissimus Codex Iunii Philargyrii, Mauri Servii Honorati & Anonymi Commentaria in Virgilii Bucolica, Georgica & Aeneidem, quorum longiora sparsim cum iisdem manu, quibus affecta sunt in Codice, exhibenda esse censuimus, quum ad exemplar hausisse praedictam potissimum optimo videatur.

I. pag. 1 in summo primae paginae margine manu diversa, sed tamen antiqua praepositus fuerat titulus: *Expositio Servii super Virgilium.* Inde sequitur Prooemium, cuius initium: *In nomine Dei summi. In Bucolica pauca ordiamur* (2) *Virgilius in operibus suis secutus est diversos poetas* (3) *Homerum in Aeneide. Theocritum in Bucolicis, Hesiodum in Georgicis, & cum Georgica scriberet traditur cotidie meditatos mane plurimos versus dictasse solitus ac per totum diem retractando ad paucissimos redigere. Tres modi locutionum sunt, quos caracteras Graeci vocant ... Addiscis qui moderatus, Adhuc qui vel dici intelligitur. Tribus modis sermo videatur. Est enim modus grammaticus, est mimeticus, est mysticus. Grammaticus est in quo personae videntur. Mimeticus qui & hinc nascitur in quo Poeta solus loquitur. Mysticus est ex utroque mixtus. Virgilius Maro Mantuanus ... partibus modicis fuit ac praecipue patre quem opificem figulum, plures vero ... quidam viatoris initio mercenarium & sic ... colenda ... apibus recurando operam dedisse tradiderunt. Natus est sub Cn. Pompeio Magno Licinio Crasso Consulibus ... idibus octobr. die in pago qui Andes dicitur haud procul a Mantua. Dat. cur non ultra quam X. Eclogas scripsit, quid neque tantum videbatur, qui coniecerunt varietatem scriptorum pastoralium ... hunc numerum non posuisse praeferre eum ipse posse circumspecte ... Tenet in eo ipse non videatur mutare ne ille Eclogas quas Publius scribebat (sic) minus rustico videretur non ... ippum praestabit.*

II. pag. 4 Anonymi expositio primae Eclogae. Inc. *Virgilius sub nomine Tityri intelligitur duo pastores, quorum hic sub nomine Caesarem laudat. Accusans eos plebe ... quae Mantuani nomine loquitur qui ... Gallum ... hereditatem rapere ... Virgilio data est. Ideo Caesarem conlaudat, & pleno dolet, sic fingit Eclogam istam ... analysi paruit & numquam claudi potest quod significat Caesarem. Tenet i. fatidi. Medioaris i. laudes ... in carmine ... laudem scribis sub hoc carmine. Lentus i. securus. Formosam i. paratam. Amaryllida i. Romam. Silvestrem i. Consularem. Tityrus dic i. O meliboee i. pro bonam curam gerat. Deus i. Caesar Aug. Ocia i. securitatem. Illius i. Octaviani Caesaris. Imbuet i. frequentabit vel consecrabit. Agnus tener i. curatio tenui ... proprie sed ad auctorem ... carminum refer.* Hoc initium expositionis Eclogae primae toto stylo differt ab illis Servii, praesertim usque ad verba: *quod vocat i. idest Virg hic personae conveniunt ... quae occurrunt in cod.* Mafvis. pag. 7 n. 38 Deinceps usque ad finem aliquid inter utramque similitudo apparere incipit. Ita tamen, ut praeter varias lectiones quamplurimas, Expositio totius Codicis multo brevior sit quam edita, quod etiam in sequentibus Eclogis observavimus, & brevior Servii, utraque Philargyrii Expositio interim vix haec esse videretur. Explicatio Eclogae X des. *Hesperus i. stella quae primo vespere apparet vertendere (sic) capellarum ipse pastores i. vel tantum ... nam Bucolicis scribens debuit reducere boum pastores, sed etiam ... ultimum rem esse volui mea principem in scribendo bucolicum.* Tum subiungitur charactere grandiori

(1) Vita Virgilii quam Donato scriptori tribuimus, videtur potius Ti. ab eo ... Commentariis in Bucolica ... interpolatam. Vide Fabricium Biblioth. Lat. Tom. I. pag. 203 edit. Venet. 4.

(2) Haec prima verba desunt priorem ...orum Servii ... quoddam sunt conscripta.

(3) Ita Servii Prooemium in Georgica in edit. Masvic. inter ... sed post quaedam varia ... ab ipso dici ... ex quo ... excerpta sunt hinc inde ex Virgilii Vita a Donato conscripta.

(4) Hoc est initium Virgilii Vitae Donato vulgo tributae, quae cum editis ... legitur ... Maffeianum; sed ... esse ... & multa esse contracta ... ad Virgilianam vitam ... esse sunt ... pervenerit ... Et quoniam in margine ad ... sequens ... tempore ab ... in ipsius ... sunt.

ri usque ad vicem explicit sequens conclusio: *Explanatio huius Philargyrii* (1) *Grammatici explicit. Deus mecum* (2) *ego sum in gloria ob eam meritis meis hoc eſt ut eorum supradictum eſt quicumque legens bene glorificem Deum pro me miſero rogat et an meus meis apud piissimum venam in caelo mereatur quae nomine sum Philoſo* (?). *Finit. Amen.* Nimirum tandem quartam Eclogam inscribit *Saeculi novi*.

III. pag. 14 b. Alia Ecloga cum Expositione alia. Virgilii Vita, quae inc. *Virgilius Maro in pago qui Andes dicitur non procul a Mantua naſcitur Pompeio & Craſſo Conſulibus. Virgilius Brundusii moritur XI Kal. Octobris Sentio Saturnino, & Lucretio Cinna Conſulibus, anno Tiberiis regis anni, eo apud Aegyptum Cleopatra cum regnum ſucceſſit. Dei proper nomen propter uſum, propter delectationem.* Hanc vix brevissime eſt, cuique subiungitur argumentum Servii ad Librum primum Georgicorum, incipiens a verbis: *Virgilius in operibus ſuis diverſis ſecutus eſt poetas hic uſque ad verba: cum de Italia diceret.* Tum adnectitur particula notae primae ad eundem Librum, quae inc. *Quod terras pinguis eſſicit ſegetem pro terra poſuit dic uſque ad verba: quo in ſideribus tempore colliguntur.* Inde sine ulla distinctione recurrunt alia de ratione carminis Virgiliani, quorum initium eſt: *Iuxta eos qui apud Virgilium altius volunt animadvertere locus ubi Virgilium mira ordinem vitae mortalium carmina compoſuiſſe. Primum venabulum & paſtoralem vitam hominibus fuiſſe a bucolicis indicavit. Poſtea neceſſe fuit mortalibus frugis agrorum & uſum invenientem georgicis oſtendit, ubi impedimentum poſſidendi in contentione fuerint ad arma uſque perventum eſt. Finis eſt Virgilii ob ſeriorum ingenium ſua hoc dicta ſunt.* Nec tamen ut curam hanc tandem dicit: Primae Eclogae Expoſitio sic incipit pag. 15 *Meliboeus a Caribi Galli. Tityrus a Virgilius. Patulae a lata & excelſa. Fagi a cuius arboris fructu veſcebantur quae Graeci fagum* (sic) *appellant. Allegoricus Caeſarem dicit vacas ad unum non Virgilium dicit. Tenuis a ſubtilis. Meditaris meditaris a Carmen poetarum fabulosus* (sic). *Fines a limites. Fugimus a quoniam veteranis militibus Auguſti iuſſione iuſſitacus deſunt nec curam uſſi fugiſſent. Lentus a ſecurus. Amaryllidem a Amaryllis, ut quibuſdam videtur, Roma eſt, ut quibuſdam duarum amicarum nomina ſunt Amaryllis & Galatea. Galatea a candore corporis dicuntur galati qui cum gregi venientes ſe miſcuerunt. Unde primum in ratione gallo graecia regis nuncupatus eſt, & poſtea Galatea vocata eſt. Galatea translatio pro Auctore metropoli* Galatiae. *Reſonare a ut ſonaret* (cum Virg. Melibaeus a non (sic) *compoſitione in graeco a molo & bocus a quod beatus certus ſtatu.* Ecloga X.

Expoſitio deſ. *Alam i verſus & tinniſſant ad procerationem. Heſperus a ſtella quae primo vesperi apparet.* Claudit autem haec notio. *Explicit explanatio huius Philag(y)rii* (3) *Grammatici in Boſtiano Valentiniano Bucolicon habet versus DCCCXX. Finit.*

IV. pag. 22. b. In nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti inc. pie Liber Georg. brevis expoſitio. *Virgilius in operibus ſuis diverſis ſecutus eſt poetas, Homerum in Aeneide quem longo* (sic) *intervallo ſecutus eſt, Teocritum in bucolicis a quo non longe abeſt. Heſiodum in hoc libro quem penitus relicit. Heſiodus fuit de Aſcra Inſula qui ſcripſit in ſententia ſuam Perſen librum* (sic) *quem appellavit E quemeras a eſt opera & dies. Hic enim liber continet quemadmodum agri & quibus temporibus ſint colendi &c.* Haec eſt praefatio Servii ad Georgica uſque ad verba: *cum de Italia diceret*; quibus alia multa adnectuntur, quae ad expoſitionem Virgilii operum in genere pertinent & incipiunt: *In ſequentia ad ſuſ ſcilicet de ſtationis & secundum. Quid plus est in agriculturae quam ut a solo in qua ait Salve magna parens frugum Saturnia tellus quod secundum quarta a quod Heſiodus dicit graeca & antiquus poeta, & Virg. ſecutus. Ingredior ſanctos auſus recludere fontes. Aſcrae usque cano Romana per oppida carmen. Hoc ipsi ſtudioſe volunt hoc eſt agriculturam suis voluminibus explicare aut nil generibus talem.* Deſ. *terrae expoſitio materiae narrativa ut Virg. antiqua ſunt.* Haec igitur praefatio *Quid ſacra libri eſt invocatio nominis Vis vel ſacra mundi lumina ut hic Muſa mihi cauſas.* Expoſitio ceterum vere nova glioſa reliquam f. 23 Expoſitio in Georgicorum Librum I. inc. *Quid faciat laetas ſegetes a quae res terras pingues efficiat. Nam ſegetem modo pro terra poſuit. Sic alibi horreſcit ſeges ſcintillae. Pingues autem efficiam ut pollo poſt i durauſſi esse interraſſe in aude, receſſe ſepulaturae, ferrevant. Unde etiam laetas ut non ſinat quasi ut per agros vulgi lactamen vocent. Nec ſunt ſegetes ſimpliciter pro terra ponuntur pro terra arma Varro rerum ruſticarum libro pro in pingues ſulcis fert ſegetes etiam convenit & inſita ſeges dicatur quae aratum vendere ferens eſt. Aetas in Atrio ſi in ſegetem decreverit dicuntur ſunt ſpoges. Cicero de Republica libro V cum in optimam ſegetem praeclarus iſtam ſpinſo ſemine & in eſſcaſſi* (5 *Hortenſio*) *ut non ſegetes agricolae ſubiunguntur etiam malo aniugatur ſreant. Poſtremo ipſe Virgilius ille ſeges demum votis reſpon agricolae quae ſileris ſriſſu non dubio de terra arata dixit. Quo ſidere, id eſt quo tempore, vel cuius ſideris ortu ex ſideribus, id eſt in tempore colliguntur. In his quatuor verſibus primis ait agrorum genera ſunt, quid ſumantur vertere conſiſtit in venias paſtinas ſit pecori ſimas vertere arma.* Ms

(1) Liber Philargyrii nomen in fine praeſeferens hanc expoſitionem in editione tamen Melchiana hic atque Servio adscribuntur. Vide in autem verba meliora in pag. 79. cum 31 hunc nomine Servii.

(2) Ubi puncta appoſuimus, ibi macula quaedam perdelens ſunt verba; ego vero legerem pro anima

(3) Monaſterii. nam legit Baroſius

(4) Huius Medicei Codicis, in quo ipſi Philargyrii In Virgilium expoſitio continetur, mentionem facit Maur. Georg. in Dissertat. de Philarg. Claſſica Emendationes apud Nic. Hoffmannum tomo 4. pag. 1174.

Morem erat (sic) Graecitae in qua sunt optime versificator. Item Maturam. Mecenatur: fuit is eaeue braurem graecia. sic gesti marmenter ut ipse. Vin fique alibi gire verti propter in veti albus summasque feque ablata per aluos. Si si Italiae fluviae locutus est in qua ubi aliqui elevantur. Sic alibi. Ista eadem vendicata ac bonibus &c. Desi neque audit unifor habent aust neque addendum est translationem hanc esse comparationem quae si ponatur in fine vel ejus. Item primam Liber. Incipit ut Tum taben se quidam literis haec subjunguntur: ORATIVS DELICTA MAIORVM I MERITVS AVIS. Expositio ista in primum Georgicorum male in locis continet aliam inspectam Servii Expositio Libri II. pag 30. & 120. Hactenus vel. Desi verbum ceteri. In hoc libro autem (1) solum non agit consilii, quo otter um arborum continet genera, & secundum Virgilium vatis quaeque arbores docere. Desi consilium fuit prima in parte inbenta ab apide Crustumia commota flatu magna ad sciri genus arborum item pars ponefera arborum gravibus magnis valemus ideoque magnum implent vel implicant quod vere rur pars palmae vola appellatur. Non & in loco eo quod palmam arbore dicta unicam unde & necolare decuter. Non eadem arbor adest una quae diversae sunt. Mercurius Metrona adest opidum in Lesbo insula habent praecessissimam casum. Lesb. autem insule Troade adsunt, unus ubi montenales hos adesse habentur Lesbi. Thessia o Thassica insula nominatur Murmidos dicenda abbas. Flendo etiam esse purpurea situm colorem. Verba quae retulimus, satis corrupte & mendosa scripta, pertinent ad Aarsat III. 89 90. Lib II. Georg. ut ndata est in cit. edit. p. 163. ab iis tamen admodum diversa.

V. p. 31. b. Occurrit certa expositio Bucolicorum cum hoc titulo accidibus rubris literis expressa: Incipit expositio Servii Grammatici in Bucolicon & in Libris Georgicon atque Aeneidum. Praemittitur ejusdem Servii prooemium in Bucolica ut in ait. editione Masucii. Expositio Eclogae primae sic: Tityre in patulae &c. Inducitur pastor quidam recens sub arbore securus & otiosus dari operam rusticatur. Ultima desi. non Bucolica scribens debui se docere bonum esse pastorem, sed utitur arrogantiam ultimam se volunt esse principem in scribendo Bucolica.

VI pag. 47. b. Liber primus explanationum Georgicon, praeit notitia brevis de Virgilio, cujus initium: Virgilius in operibus suis diversos secutus est poetas &c. Finis: Tiberini antiquae laudes & tota ingreditur. Iam de Italia docere. Expositio eadem forma est cum illa, quam supra memoravimus §. IV. incipitque: Quid faciat &c. quae vel terras pinguis efficiat: non significat modo pro terra posuit. Liber IV. desi. & bene breviter a se scriptorum veram confectam esse totalum. Explicit Lib. IV. Haec Explanatio quoad initium, & finem singulorum librorum concordat cum edita.

VII pag. 75. b. Servii Commentarius in Librum I. Aeneidos sic: In exposition auctoribus haec consideranda sunt. In Librum autem XII. desinit cum quo adhuc habitare amavit hic ponit sic Homerus. Explicit expositio Servii Grammatici in Bucolicon, & in Libris Georgicon atque Aeneidum. Tum subsequitur [illegible] quaedam grammaticalia super eodem versu, totum & suum Commentarium in singulis Aeneidos Libris cum editis confer. cum concordare cum ipsis comperimus, uno tantum altero Libro excepto. Nimirum tamen est asperius textus Servii, quam in hoc Codice habetur, multo aliis mutatam, quam in antiqua editione Masuicii, ut communi animadversione perspicimus, multis sunt si profecto interpolata a scholiastis interpolata, & in Servianum textum inducta, quare de litteris optima mereretur, qui hujus Codicis ope pariter in Servii interpretationes faceret, & insuper quae hic sunt multo alienum illa pars eam editis divulgare. Opus tamen opera esset ac labore patientissimum Codex hic antiquissimus ab ima latione praestat, longaque impensio sit instar, at integra & genuina auctoris a interpolatoribus reddantur, quatenus in hisce Aeneidum Libris XII. & Georgicorum IV. quae §. VI. recensuimus, uno in mendis corrupta sit, quemadmodum in Bucolicis & aliis commodis absque ad dictum §. VI. ubi est barbarica sunt.

Codex membranac. Ms. in fol. forma quadrato Saec. XI. praestantissimus, & summo loco habendus, qui ut Cl. Montfauconius in suo Catalogo animadvertit, in eo plurima habentur, quae non sunt in impressione Parisiensi apud Nivell. Verba textus Virgiliani, ut plurimum cynabari, & literis majusculis exhibentur, graeca autem, haec corrupta, literis literis adscribuntur. In prima Codicis membrana manu basi literaria posteri litera deleta, at ex vestigiis adparet, scriptam esse: Mitto fero mihi Francisco Sassetti Thomae filio Civis Florentini. In fine vero legitur manu recentiori scripta Poggii. Hic Servius quem a Gallia mecum attuli praesentem largitum gaudeatis. Constat foliis scriptis 227.

DONATI EXPOSITIO LIBROR. AENEIDOS CHARACTERIBVS LONGOBARDIS EXARATA.

Tiberii Claudii Donati ad Tiberium Claudium Maximum Donatianum filium suum Interpretationum Virgilianarum Aeneidos (1) Libri V. seu in priores quinque Aeneidum Libros explanatio. Prooemium incipit (2). qui Mantuani vatis mihi carmina tradiderunt Desi. quae vitandis probavita tu semel dici convenerat. Exstat in eo principio & in fine singulorum librorum repetitio. Cod. XV.

(1) Sic est in Codice; legendum tamen videtur.
(2) Hic eadem majusculis literis rubris ac aegide in principio & in fine singulorum librorum repetitio.
(3) In edit. Post illos

editione Basileensi curante Georgio Fabricio apud Henricum Petri A. 1551. fol. e pag. 365 ad pag. 367 Commentarium in primum Librum in *Interpretationem quae ... quod de mutuo ... usque tandem ... In hac brevitate & angustia proposita, multa complexus est. Commentarium in Lib. V dies est in quibus ... est nemo non posset.* Tum miscellis literis partim ... partim rebus subiectum ... *Claudi Donati ad Tiberium Claudium Maximum Donatianum filium suum interpretationum Virgilianarum Aeneidos Lib. V explicat.* In eadem edit. occurrit a pag. 371 usque ad pag. 990 Textus Virgilii grandiori ac crassiori litera est exaratus.

In Servii Commentario ... Donato quae ... in eius Commentariis in Aeneidem leguntur, qui sibi ... rum Tiberius Donatus hic est Aelio Donato S. Hieronymi praeceptore diversus in praefatione in Aeneidem non a Grammaticis, sed ab Oratoribus praecipue tractandam illustrandamque ... universis Commentarium ... ut tam ... di & studiosum rhetoricum in singulis explanet, & simul proprietatem vocum delectum ... consilium & motus affectusque & pondus & ... ut ipse appellat, morum ... poema ... demonstrat, atque ... a principio per totum ... documentum in Aeneae laudibus ad Turni usque necem perducendis.

Codex membranus Ms. in fol. Saec. XI. bene columnis & characteribus Langobardicis conscriptus usque ad dimidium Libri secundi, reliquus alia manu recenti ... occurrit tamen & quae formam characteris vetustioris ... maxime ... supplementum ... *Autor Petrus Florent.* Liber n. 70. eademque nomen repetitur ... in calce pag. 133 Constat foliis scriptis 157.

XENOPHON DE VITA CYRI POGGIO FLOR. INTERPR.

Cod. XVI. Historiae Xenophontis de Cyri vita a Poggio Florentino in Latinum editae Libri VI cum praevio Prooemio ad Illustrissimum Principem Alphonsum Aragonum Regem Inc. *Quum plures, qui Graeca ad Latinos hoc nostro tempore transtulissent magnam essent laudem sunt ... & ingenio ... & ipse quoque experiendum duxi, an aliquid ... possem ... quod ... & ... re foret. Itaque Xenophontis historiam, quam de superiore Cyri vita conscripsit, ad nostros traduxi, opus egregium certe ac plurimis ... mendum; ut quid praeter gesta rei ... quoque clarissimum ... quoque ab ipso ... tione Principi instituenda ...* Et fine haec ... *ferme tantum librum suscepi, qui antea esset Latinis libri, tamen cognitus, & admodum necessaria est imprimendum, & e superioribus ... Quapropter graecos ... mutuo ... Librum hanc, qui totam est historiam complexus, quam hominum Principum ad quorum mores formantur & reliquae instituendae ... constat ... Non enim verba singula non fecerunt ... non collocationem, quae quidem frequenter ... gravia ... quae apud nos ... legi ... & ... possent; sed historiam ... quae neque ... dicere ... Hoc & a priscis ... & e Cicerone ... legimus qui tum ... ubi graeca ... Cyri morientis, quam ... Maiore Catone ... accepit ... tum ... Ego ... quae ... si ... ut ... Varro ... & de ... quae ... Sed ... quod in ... Quod autem Xenophon ... Sed ... Xenophon, ne ... Libri ... ut ... quam ... Libri VI ... quod ... si ... fuerit ... scribebat.* In fine legitur: *Xenophontis Historia e Poggio Florentino in latinum traducta explicit* (quae sequuntur verba litura fere deleta sunt) *per me Iohannem Pontremulensem MCCCCXLVII Kalendis Aprilis.* Tum paullo infra *Liber Poggi Secretarii.*

Haec latina Poggii versio nondum in lucem prodiisse videtur. Ea tamen Italicae data est linguae ab eius filio Iacobo Poggio, prodiitque Florentiae per HH. Ph. Iuntae die xxii. Aprili anni (a) S. Serenis. Regi Fernando Aragonum nuncupata, ubi haec notanda: *La quale (vita di Ciro) havendo nostro padre ad contemplatione del felicissimo Re Alphonso di Greco facta Latina ... di Latina facta Toscana ... padre alla tua Maestà degna ... di Alfonso ... Haec & Diodori Siculi librorum quinque priorum versionem (b) Ioan...*

(a) Haec eadem opera ... ... fol. La ... Tom. V pag. ... ubi de Poggio ... versionem Tiberii ... mentionem ...

(b) Versio Poggiana librorum priorum quinque Diodori Siculi ad Nicolaum V. ... in duos divisit, unde sex libri in ... numerantur.

ut Frehero Anglo annualis ſiſti adſcribunt, ſed Poggio cauſam mutaſſe rationibus oſtendit Cl. Apoſtolus Zenus in Diſſertationibus Voſſ. ſianis ubi ſup. cit. Tom. I pag. 4... ſeqq. evincitque hunc ipſum Codicem Laur. Biblioth.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 108.

SEXTI FRONTINI DE STRATEGEMATIBVS

Cod. XVII. SExti Iulii Frontini Strategematicon ad militarem Libri quatuor, praevio ſingulis, ſecundo excepto, Praefatione, & Capitum elencho. Praefatio primi inc. *Quum ad inſtruendam* Deſ. *gerenda ſunt.* Caput I. *de occultandis conſiliis* inc. *M. Portius Cato devictas a ſe Hiſpaniae* Caput XII *de diſſolvendo metu quo milites ex adverſis conciperent hominibus*, deſ. *ubiſſe narrem ſuam claſſi noſtrae oſtendit*, ut in ed. Lugdun. Batav. iuſti extendit a pag. 10 ad pag. 140.

Pag. 13 b. Libri II Caput I. *de tempore ad pugnam eligendo* inc. *Scipio in Hiſpania* &c. Caput XIII *de effugiendo*, deſ. *ſibi eiuſque exitus receſſit.* Ibid. a pag. 141 ad pag. 317. Notandum tamen in Codice deeſſe Prologum, qui legitur in editione.

Pag. 32. Libri III brevis Prologus inc. *Si priores libri* &c. Caput I. *de repentino impetu*, inc. *T. Quintius Conſul.* Caput XIX *de conſtantia obſeſſorum*, deſ. *remotionem inde neceſſitatem.* Ibid. a pag. 318 ad pag. 400.

Pag. 41 b. Libri IV brevis item Prologus inc. *Multa lectione* &c. Caput I. *de diſciplina*, inc. *Scipio ad Numantiam* &c. Caput VII. *de variis conſiliis*, deſ. *ſubtrahaque eadem die & naval & pedeſtri praelio v. & ſunt.* Ibid. a pag. 401 ad pag. 505. Tum ruben. litteris ſubnectitur: *Sexti Iulii Frontini Strategematicon rei militaris Libri IV & ultimus finit VIII. Ianuarii MCCCCLIX. Neapoli.* In prima pag. ita legitur: *Ioannis de Calvo de Pepoli*: tum haec alia: *Conradi ego A. M. Beſſarionis an. MDCCXXVIII pro Cl. V. Iacobo d'Orvill Amſtelodamenſi.*

Sextus Iulius Frontinus vir Conſularis, Veſpaſianorum, Domitiani, Nervae & Traiani temporibus floruit, variiſque muneribus functus ſub Traiano deceſſit, ſucceſſorem in Augurum habens Plinium iuniorem. Eius ſunt Strategematicon, ſive de ſollertibus Ducum Graecorum, Romanorum, & aliorum in bello factis & dictis Libri III quibus deinde adiunxit quartum, in quibus ut ipſe ait exempla potius Strategema, ſive diſciplinae militaris quam Strategematicon exhibentur. Editionibus huius Operis a Fabricio memoratis in Biblioth. Lat. Tom. I. pag. 586. eiſdem addenda eſt ea quae prodiit cum notis integris Franc. Modii, Godeſchalchi Stewechii [illegible] Lat. Codd. Tom. II.

celii, Petri Scriverii, & Samuelis Tennulii, curante Franc. Oudendorpio Lugduni Batavorum apud Sam. Luchtmans MDCCXXXI 8. In ſua Praefatione ad Lectorem, ubi de Codicibus Mss. agit, quibus uſus eſt in hac evulganda editione, ita Oudendorpius: *Hoc nomine & de me, quam Iuvare Rep. meruit vir [illegible] Ph. I. d'Orvillius, ob excellentis ingenii & doctrinae dotes, nec non egregiam eruditorum in communem utilitatem ſtudium, nunquam negavit, quod in hoc conſeſſu merito eſt. ſummo iure adeptus. Ille enim ex Italia redux adulit varias diverſas in Medicea Bibliotheca Codicum locorum, quorum unus, quem primum voco, ille conſervatur Pl. LIII. n. 14 alter Pl. XLV n. 15* (1) *uterque recenſitus eſt* &c. Ex quibus verbis adparet duos alios Codices huius Plutei infra recenſendos ipſum latuiſſe.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. valde nitidus, & bene ſervatus, cum ſtemmate ſtrinaire cuiuſdam in prima pagina, poſtea deleto. Conſtat foliis ſcriptis 50.

VEGETII MVLOMEDICINA.

Adde etiam

Ezpliciunt de re militari Liber.

Cod. XVIII. L. pag. 1 PVblii Vegetii viri Illuſtris Mulomedicinae Lib. III cum Prologo, & Capitum tabulis, diverſimode diſpoſitis ac ſint in Codice XIX, ſequenti in quo recenſendo editionem Baſileenſem inde exacam contulimus; Liber I. autem & ſinis concinunt cum dicto Codice, hoc tamen in fine repetitur titulus hoc pacto: *Publii Vegetii Renati viri (ſic) Digeſtorum Artis Mulomedicinalis Liber primus explicit.* Liber II in hoc Codice continuatur cum Libro III praevio item Prologo ſecundi, & Indice Capitum utriuſque Libri. Continuatur autem Liber III. (Cod. pag. 43) poſt Caput edit. LXV inſcriptum, *ut pilo negri albeſcant*, omiſſa Praefatione & toto Capite I. Libri III. quod eſt *de obſervanda iuxta ſanitate*, quae in edit. habetur a pag. 56 1 ad pag. 43. haec tamen omnia redduntur infimis. Hinc etiam in calce Libri repetitur titulus: *Publii Vegetii Renati viri Ill. Digeſtorum Artis Mulomedicinae Liber II explicit.* Pag. 61 Liber III. cum Prologo [illegible] cuius initium: *Salvator curaſſuu* &c. Finis nu[illegible], ut in veteri vero [illegible]. Index Capitum Tabula, quorum poſtremum, inſcriptum *Compoſitiones collyriorum*, multo brevius eſt in Codice, quam in editione, & clauditur ſic: *Liber III. explicit. Publii Vegetii Renati viri (ſic) de Mulomedicina.* Tum redduntur ea, quae ſupra ut omiſſa fuerant, ſcilicet tota Praefatio & Caput I Libri III. in unum connexum. Inc. *Mulomedicinae Commentaria ordinaturus* &c.

(1) Error in numero, quum ſit Codex XVII. non XV.
(2) Hunc Prologum, qui in editionibus deſiderabatur, integrum dedit Fabricius, ut ipſe innuimus, Biblioth. Lat. Tom. II pag. 1... & inſertum etiam legitur in editione Scriptorum Rei Ruſticae curante Io. Matth. Geſnero Tom. II. pag. 1...

gogue emblemata frequens querela. Def[illegible] ipsa commentaria addito in margine titulo: *De curis boum epithema in diversis auctoribus.*

II pag. 96 Sophiani [illegible] te[illegible] ct, & de [illegible] instrumentis ad [illegible] spectantibus ad[illegible] virum Dominum Laelium de Valle, quem librum quum ipse sine titulo repperisset, & pluribus locis desumptum e Graeco in Latinum [illegible] in Praefatione fatetur, quem nos proferendum duximus, & [illegible] jussimus: *Ad spectabilissimum virum Dominum Laelium de Valle Sophianus Graecus salutem plurimam dicit*

Librum de re militari & instrumentis bellicis [illegible] & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Latinum ver[illegible] Tam professo[illegible] [illegible] [illegible] Francisco [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Libellum hunc sive Graeco & [illegible] & [illegible] in Latinum universum sermonem perlegere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Quippe [illegible] Liber [illegible] *Instrumenta* [illegible] Vale.

(1) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Codex chartac. Ms. in 4. majori Saec. XV. cum correctionibus marginalibus non spernendis. Constat foliis scriptis 100.

VEGETII MVLOMEDICINA.

I pag. 1 PVblii Vegetii Renati Mulomedicinae Libri IV. cum prologis & elenchis Capitum in singulos. Pri- Cod. XIX.
ma prologus inc. *Mulomedicinae apud Graecos Latinosque auctores non fuit cura postrema &c.* Caput I. *quibus signis aegrotantia animalium cognoscuntur* inc. Contextu[illegible] [illegible] [illegible] Caput LXIV. *de praecavendis patenti* [illegible] *confunditur* [illegible]. Concordat cum editione Basileensi A. MDXXXVIII. 4. usque a pag. 1 ad pag. 16.

Pag. 31 Libri II Prologus incipit [illegible] [illegible] Caput I [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Cap. LXI [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ibid. a pag. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Caput vero LXV & ultimum in editione est Caput I Libri III.

Pag. 51 b. Libri III Prologus [illegible] [illegible] [illegible] que causarum frequens querela [illegible] [illegible] [illegible] Ibid. a pag. 36. 6. ad pag. [illegible] Praefationem Libri III [illegible] [illegible] quod in hac quorum habet Codex [illegible] margine Praefationem habet. Cap. I *ut quis efficere* [illegible] [illegible] Caput LXXXIV *decet gallicum* [illegible] *vel* [illegible] *salvatore laudatur*. Ibid. a pag. 43 ad pag. 63.

Pag. 91 b. Libri IV qui distinctus prologo, Capita sunt XXVI Primum *de camera & post eas usum* inc. *Ignis habet* [illegible] *ista duo Vitiorum Compositione collyriorum*, dic. *quod fons est pugillarum*. Ibid. a pag. 64. ad pag. 72 usq. 72 desunt enim in Codice duae compositiones postremae, scilicet *Pura bovendi, & aeschinis*. Tum subditur *Explicit Liber IV*.

II pag. 104. Quidam quaest. Anonymi de [illegible] quae fiunt in cruribus equorum. Inc. [illegible] *quae fiunt a cruribus equorum, incipiunt sive in quadam vallestate* &c. Des. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

III pag. 105 b. Excerpta quaedam de Mulabus & Pullitribus.

IV pag. 106 Medicamenta nonnulla, seu remedia pro equorum morbis, Italice idiomate conscripta; tum alia in ultimo folio pro illis morbis diversis quidem, sed ab eadem manu.

Hi Libri IV Artis Veterinariae (1) sive Digestorum Artis Mulomedicinae, ut in alio Codice indicantur, sub Vegetii nomine pri-

morum

(1) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] complectitur Plinius VIII. 42 & XX. 26 [illegible]

mum Baſileae editi ſunt A. MDXXVIII. per Io. Fabrum Emmeum typographum Iuliacenſem cum praefatione Hermanni Comitis a Nuenare Praepoſiti principis aedis Colonienſis, ad Ferdinandum Hungariae & Bohemiae Regem, Prodierunt iterum e pluribus Codicibus caſtigatiores curante Sambuco, item Baſileae MDLXXIV 4. Novam operis huiuſce editionem molitus erat Caſpar Bartholinus, Thomae filius, cum ſuis, & Io. Rhodii notis, ſed eius primum tantum folium ſpecimenis loco, typis exſcriptum eſt una cum dedicatione ad Cl. Ant. Magliabechium. Denique hos libros emendatiores edidit Lipſiae MDCCXXXV Io. Matthias Geſnerus inter Scriptores Rei Rusticae Tom. I. a pag. 1038. ad pag. 1170. Tom. vero II. pag 1131 & ſqq. legenda eſt doctiſſima Ioannis Baptae Morgagni ad Iulium Pontederam Epiſtola III. qua apertiſſime oſtendit P. Vegetium in hos de Arte Veterinaria Libros non pauca transtuliſſe a ſexto Columellae Libro, cum ex huius ſexto, & ſeptimo, quae inſequuntur, Cipitibus, tertii ſui Libri tertium & quartum Caput ex iisdem ſere conſeciſſe. In hace quum plura paſſim menda, librariorum incuria, irrepſiſſe ipſe animadvertiſſet, eeſtituenda curavit.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XIV optime ſervatus & cum picturis in principiis librorum ad ea quae in ipſis pertractantur ſpectantibus in quarum primo, ſolio legitur *Conradi C. B.* (*ſcil. Caſpar Bartholinus*) *Th. f.* 1676. Constat foliis ſcriptis 107.

VEGETIVS.

Adde etiam

Frontinum de Re Militari.

Cod. XX. I. pag. 1. FLavii Vegetii Renati Viri Illuſtris de Re Militari ad Theodoſium Felicem Imperatorem (a) Libri IV. praeviis unicuique Capitum elenchis & prologis, ut in edit. Veſaliae Clivorum ann. MDCLXX. in 8. cum notis variorum a pag. 1. uſque ad pag. 145. Hanc tamen Anonymi Praefatio praecurrit, quae eſt huiuſmodi.

Prohemium ſuper Libro Vegetii.

Populus, iubente Domino, iſrahelitarum liberter munera obtulit ad fabricam tabernaculi iuxta exemplar Dei ſervulo Moysi ſuerat oſtenſum in monte; alii quidem aurum, & argentum, vel cetera capitſa metalla, aut aes & lapides pretioſos, quidam vero ligna, aut pelles rubricatas, pauperiores vero pilos caprarum, ut non vacuus appareret quiſquam ante conſpectum Domini: quo modo (b) non quaeritur mercem, ſi tradiderit; ſed quem devote conſpectu, qui dan- nomina videre effecerit, plus cum dentibus in

carbonum ut ſiſſe ceſſetur. In magna cunte domo diverſi ſunt generis vaſa: alia quidem ſunt uſibus neceſſaria ut poſtea. Non omnia poſſumus omnes. Ego quid ut, inclyte Rex, ſumulus devotiſſimus excellentum ſtudiis veſtris ſerve, & eiusmodi ingenii gaudia perfuſus ſum, quod nemo ſophus quivis ſit veſtri ut ſubito nobiliſſime ſuccenſus. Quamobrem ſtatui vobis offerre libellus Flavii Vegetii Renati de Re Militari quem corrigere curavi ſine exemplari, quomodo (c) *aliunt quid reperirent tantum, unde ferepartum vitiis depravatum, ut litteratura utquaquam movere aut intellectu inde melius quilegi poſſe; ut poſt raſ lebis venerabilium doctorum dapes, & divina ſcenti eloquii, ſeu melliflua poeticum carmina in ſuae libello condeſcende dilectae vos inclytae magnificae. Non enim aequum, quae ingeni exuberat aliter valere, & ſaltibus virtutis ſigere conſuetus, ſemper in castra bellica manere, ſed cum pro ſua commoditate pena, Moles et vite, quamquam bella ceſſimus, poſt gravioris ſui laboris triumphos & victos et pol: mam, & laureis coronas armis depoſitis, aſſera adiciantur, ludis, aut ceteris conſuetudinibus uti. Ecce poſt libros ab antea mundi, uſque ad regna Francorum et Gallis a puermen orta congeſta, in hoc agraphorum, ſive gentilium efficiunt, in quibus continetur quaeque vel ratur, vel frequentatur digna in ſingulis partibus orbis, vel in civitatibus vigent victoria, ſeu quaeunde iura ſervanda, laboratur, vel quo diſſidia vel ancora ſingulorum vigent gentium diſſeruntur cui* (a) *opere ſi regimen ſuae arreſſerit, ambas ſubnectendas hos certas fore tamen, quibus inſpectu tunt ſuperiores libri. Si divina permiſerit gratia, Principes ſua, ſuorumque incommoda praecavere poterunt.*

II. pag. 71. Frontini de Re Militari Libri IV. praeviis ſingulis, prologo, & Capitum indice, ut in Codice XVII. huius Plutei.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV nitidiſſimus, cum prima pagina miniſcia illuminata, titulo aureo, ſtemmate Mediceo & initialibus Librorum, & aliquando etiam Capitum, elegantiſſime depictis, in cuius calce legitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.* Constat foliis ſcriptis 148.

VEGETIVS.

Adde

Frontinum de Re Militari.

I. pag. 1. FLavii Vegetii Renati Viri Illuſtris de Re Militari Libri IV. cum Praefatione Anonymi (a) ut in Cod. ſuperiori ſ. I. hic tamen praenotantur continuo ſingulorum Librorum Capita relicta exarata, quae pravum quidem pretia accepta; quae deinde ante ſingula iterum Cod. XXI.

Z 2 Li-

(a) Sic eſt in Codice, ſed Fabricius in Bibl. Lat. Tom. II. pag. 109. adducens Flavium Vegetium ſcripſiſſe ad Valentinianum II. Aug. *Epitomen Inſtitutorum Rei Militaris* Libris V. In Ms. tamen Codicibus, & antiquis editionibus quintus auctoris nonnumquam, quia Libro quinto ſit Praecepta Navalis Militiae, quarto Libro poſterioribus adhaerens.

(a) Im. ub. in Codice, ſeme tamen legendum quo-

(b) Forte hanc quoque legendum quomodo

(c) Sic in Codice: ſed forte legendum hoc

(d) De hac Praefatione vidjete meam alteram in Margine Codicis *Haec praeambulum non Vegetio eſt, ſed* ſcriptoris *huius et auctoris ubi, ſed indoctior.*

Libros reperiuntur. Praeterea fragmenta in margine ab alia manu sunt adposita.

II. pag. 78. Frontini de Re Militari Libri IV praevio unicuique prologo, & Capitum elencho; in calce Codicis § II. Io fine legitur: *Silvester Fiscinus Palmerarum sanguine natus scripsit.*

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. elegantissimus, cum pictura in principio, & initialibus singulorum Librorum literis aureis & coloratis. Constat foliis scriptis 149.

XENOPHON DE VITA CYRI POGGIO FLOR. INTERP.

Cod. XXII. HIstoria Xenophontis de Cyri Vita a Poggio Florentino in Latinum edita Libri VI, quibus praecedit Prooemium, ut in Codice XVI, huius Plutei. In fine ubi minusculis literis legitur: *Liber sextus & ultimus Historiae Xenophontis de Cyri vita a Poggio Florent. ex viro eloquentissimo in Latinum traductae explicit feliciter.*

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. nitidissimus, cum initialibus librorum literis aureis variisque coloribus elegantes depictis. Constat foliis scriptis 144.

SIDONII EPISTOLAE.

Addo etiam

Eiusdem Carmina. Bedae de Anonymi Tractatus Astronomici.

Cod. XXIII. I, pag. 1. SIdonii Epistolae V quae sunt primae quinque Libri I in Editione Veneta anni MCCCCXCII. & sol. per Supplementum Sirmondi inter Sirmondi Opera varia Tom. I. a pag. 466 ad pag. 475. Prima tamen inscribitur *Consentio pro Consentio*, & quintam *Heronio pro Heronio*. Atque haec notandum, Sylvanum Librum IX. Epistolarum post Carmina infra recensenda in lucem emisisse, & sub dicto Consentio Lugdunensi Presbytero, scribendo, ut Sirmondus ad Lib. IV Epist. x. & Tillemontius Tom. XVI pag. 164 seqq. demonstrarunt circa A. C. CCCCLXXVIII collegisse, quibus etiam passim versus intermixti visendi sunt.

II. pag. 1. A. Eiusdem Panegyrica Carmina (1), quorum primum dictum Anthemio Augusto bis Consuli, ut ibid. a pag. 681 ad pag. 686; alterum ad Valerium Maiorianum Caesarem, ibid. a pag. 686 ad pag. 710.; tertium ad Avitum, ibid. a pag. 711 ad pag. 735; quartum ad Priscum Valerianum virum Praefectorium, ibid. a pag. 735. ad pag. 746.; quintum Epithalamium ad Ruricium & Hiberiam dictum, ibid. a pag. 746. ad pag. 750.; Epigrammata tria, ibid. pag. 751; Epistola ad Polemium cum Epithalamio, ibid. a pag. 751. ad pag. 763; Epigrammata quinque, ibid. a pag. 763. ad pag. 772; Carmen Eucharisticum ad Faustum, ibid. a pag. 763 ad pag. 789; Carmen Propempticon ad libellum (2), ibid. a pag. 791 ad pag. 796.; Epistola ad Pontium Leontium, & Carmen, cui titulus in edit. *Burgus Pontii Leontii*, cum prosa in fine, ibid. a pag. 791. ad pag. 779.; ac tandem Carmen ad Consentium V. C. Civem Narbonensem, ibid. a pag. 772. ad pag. 794.

III. pag. 17. b. Eiusdem Epistolae, quae incipiunt ab Epistola vi. Libri I (nam priores quinque ante Carmina posuerat, ut supra § I.) & desinunt in Epistola xi. Libri IX. In his recensendis ea quae sequuntur disertius adnotare animadvertimus, scilicet: Desiderantur in Codice Epistolae a vi. vii. & viii. Libri II; transponuntur ix. & iii. Libri V.; in Epistola xii. Libri VI post verba *quam profusionum gentium mercatur largo* (edit. pag. 581 vers. 18.) immediate sequuntur verba *facultatem fidem dignitatem quae affectare* etc. quae pertinent ad Epistolam a Libri VII (edit. p. 590. vers. 13.) ob defectum fortasse in archetypo, ex quo Codex noster descriptus fuit, ab amanuensi minime deprehensum; desideramus quoque huius ipsius Libri Epistolas vi. & viii.; transponuntur vero x. & xi.; desunt eadem Epistola ii. Libri VIII & Epist. 5. Libri IX. Distribuuntur autem in Codice hae Sidonii Epistolae in Libros VII.

IV. pag. 4. Tractatus Astronomicus acephalus & anepigraphus de cursu Solis & Lunae (3). Primum Caput integrum, quod legi possit (prima enim pagina paene tota consumpta est & tineis characteres) ita: *Si vis scire adesse eum solis, id est concurrentes septimanae* etc. Desunt autem in Tabula quaedam Paschalis.

V. pag. 31. b. Tractatus de divisionibus temporum per interrogationes & responsiones, nullo quidem auctoris nomine apposito, sed Bedae presbytero magna ex parte tribuendus; hoc *A. Divisiones temporum quot sunt? M. XIIII. id est atomus, momentum, minutum, punctum*, etc. Deest *sed non ferrant momentalis vocabula quomodo momentarius Christianus* (sic). Explicit. Concordat autem cum Bedae Tractatu de hoc ipso argumento, qui legitur inter eius Opera Basil. MDLXIII. fol. Tom. I pag. 117. seqq. usque ad verba: *in sex enim diebus fecit Dominus caelum & terram, mare & omnia quae in eis sunt, & requievit die septimo* (edit. pag. 11) Cap. de Feriis lin. 32.) cum sine mutilo narrabant deinceps Codicis lectio ab edita prorsus discrepans incipit: ita enim prosequitur Codex pag. 33. b. *A. Dies septimanae quomodo apud Hebraeos numerantur? M. Sic dicuntur: prima sabbati*, & sic

(1) Sidonii Carmina ante A. C. CCCCLXVIII editus fuisse verius Tillemontius Tom. XVI pag. 198. Plura alia apud Fabric. Bibl. med. & inf. Lat. Tom. VI pag. 158

(2) Hoc nomen in Codice est anepigraphum, & sine prosa exordium; anepigrapha quoque est sequens Epistola & Carmen ad Pontium Leontium.

(3) Hunc Incipit a lo initio & quilibet, ut videtur, qualis versiculus quam superior.

& ſecunda ſabbati &c. In hoc autem Tractatu citantur Hiſtorias, Seneca, Macrobius, Virgilius, S. Cyrillus, Silveſter &c. Accedunt variae Tabulae ſcilicet Epactarum Paſcharum, duodecim dierum Veneris & quatuor temporum anni quibus ieiunandum eſt, & duodecim ſignorum Zodiaci, cum explicatione circa denominationem eorum ex ipſis, ſcilicet Capricorni, Aquarii, & Piſcium & alia quaedam cum variis ſignorum caeleſtium ſiguris rudiores delineatis.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XII. quoad Solinum Opere digna quae conferatur, & Saec. XI. quoad Tractatus Aſtronomicos, ex duobus enim Codicibus unum ſuiſſe conſtare; ubi notandum Codicem hunc pertinuiſſe olim ad Abbatiam S. Bartholomaei Feſulanum, legitur enim pag. 47 *b. Iſte liber eſt Abatie Feſulane.* Pag. vero 63. *b* haec alia notitia exhibetur manu tamen paullo recentiori *Domina Blanda obiuit Dei ſe & XL. I. (?) pro remedio anime ſue & ſil eius ſiorum, unde tenemur deprecari Deum.* Conſtat fol. ſcriptis 65.

SENECAE EPISTOLAE.

Ac praeterea

De remediis fortuitorum Liber.

Cod. XXIV. I. pag. 1. INcipit Liber XIV. Epiſtolarum Moralium Annei Senecae ad Lucilium. Prima, quae in editione eſt xxxvi. in- *Rem utilem deſideras.* Vitium in editione xxxvi. deſ... *tuo intelliget tuſſis ſinere uſſe fecero. Vale.* Tum rubris ſubnectur litteris *Explicitum Epiſtolae Senecae XXXV.* Eodem ordine procedunt usque ad totum earum orda. Variorum curantibus I. Dalechampio & Th. de Iuges Genevae MDCXXVIII. in fol. a pag. 365. ad pag. 478. cum hoc tantum diſcrimine, quod Epiſtolae XCV. & XCVI. in hoc Codice coniunguntur. Has Senecae Epiſtolas, quae omnes ſunt centum ad Lucilium Siciliae Procuratorem per libros olim diſtinctas fuiſſe conſtat ex Gellio, qui librum XXII. Epiſtolarum Moralium Senecae citat Libro XII. cap. 1. unde etiam colliges non paucas huius Philoſophi Epiſtolas periiſſe. Epiſt. iam xxviii. Codices quidam infra recenſendi dividunt in binas, et Muretus monuit, & H. Stephano.

II. pag. 70. *b.* Eiuſdem de remediis fortuitorum Liber. Inc. *Licet cunctorum poetarum carmina.* Deſ. *felix eſt non qui aliis videtur ſed qui ſibi. Vides autem quo te donis fortuita ſubmitas.* Tum rubris *Annei Senecae de remediis fortuitorum Liber explicit feliciter.* In citata edit. a pag. 944. ad pag. 946. Sed inter ſuppoſita recenſetur a Fabricio in Biblioth. Lat. Tom. I. pag. 437.

Cod. membr. Ms. in fol. Saec. XIII. binis columnis grandioris litterae exaratus dignus qui conferatur cum editis. Conſtat foliis ſcriptis 73.

SENECAE EPISTOLAE.

Addo etiam

Eiuſdem Opuſculorum fragmenta varia.

Cod. XXV. I. pag. 1. SEnecae & Pauli Epiſtolae numero XIV. cum Prologo D. Hieronymi, ut in Cod. II. huius Plutei ſupra pag. 335. §. I.

II. pag. 1. *b.* Eiuſdem Epiſtolae ad Lucilium LXXXVI. quarum poſtrema quae inc. *Peperceram* ... deſinit imperfecte in verbis *... nulla fortuna nulla ...* quae in edit. accedunt in pag. 342. lin. 14. etc. Accedunt in Codice pag. 73. pars Libri II. de Beneficiis ad Aebutium Liberalem (a) incipiens a Capite XX. verbis *aut regis nomen extimuit &c.* (edit. pag. 34. lin. 4.) & progrediens usque ad finem Libri. Interim notandum Epiſtolae LXXXV quae inc. *In ipſo Scipionis Africani villa &c.* haberi tantum in Codice verba duodecim priores, & ſimul ex ea ipſa, adeoque poſtrema Epiſtolae LXXXVIII. quae inc. *De liberalibus ſtudiis &c.* ut in Codice IV. huius Plutei ſupra pag. 338. §. I. ita ut vel unus ab altero, vel uterque ab eodem exemplari deſcriptus videatur.

III. pag. 73. *b.* ſequuntur ipſius eiuſdem Libri VII. de Beneficiis quorum tamen priores integri deſiderantur, & pars Libri II. uſque ad Cap. XX. ubi notandum eſt licet quod totum, & ſinem enim exhibeat ſere omnes convenit ii, qui in Codice ſuperſunt huiuſce Operis Libelli non integros eſſe, ſed ipſorum tantum excerpta exhibere, quod minime animadvertit Montfauconius.

IV. pag. 92. Eiuſdem de Clementia ad Neronem Caeſarem Libri I. Caput I. deſinens in verbis *& haec confeſſio exprimitur eſſe* ... quae accedunt in edit. pag. 586. lin. 22. In quibus abſolvitur Codex.

Codex membran. Ms. in 4. maiori Saec. XIII. binis columnis exaratus in fine mutilus & multis operum partibus deficiens. Conſtat fol. ſcriptis 92.

(a) Legi etiam poteſt *XI. c.*

(b) Quam in titulo pag. 71. *b.* manu antiqua idcirco legeris *de vita beata*, atque in ea Epiſtolarum in editione eſt hactenus eorum agatur de hac ...

In hoc Montfauconius in ſuo Catalogo ... fuerit hoc fragmentum habuit Senecae Liber de Vita Beata.

SIDONII EPISTOLAE.

Adde etiam

Carmina varia eiusdem, cum Ausonii, & [illegible], nec non Aurelii Symmachi, & Senecae Epistolae quasdam

Cod. XXII. I pag. 1. CAii Solii Apollinaris Sidonii Epistolarum Libri IX. ut in [illegible] extra vetus Opus [illegible] Venetiis per [illegible] MCCCCXVIII [illegible] Additus est ab eodem antiqua manu in margine Prologus, seu notitia de Sidonio, & eius [illegible]. Quae etiam et [illegible] dolentissima [illegible] deprehendimus, [illegible] fere

Liber IV Epist. [illegible] quam desineret in verbis *[illegible] bellum latere [illegible]* (edit. pag. 547 lin. 22 & Codicem pag. 40) supplenda postremo sunt [illegible] sequentia.

Liber V. Epist. [illegible] Cod. insertus [illegible] pro [illegible] & Epist. [illegible] Patronum pro [illegible]

Liber VI. Epist. XI *Domino Papae Eleutherio* deest in Codice, eodemque autem [illegible] VII inter Epist. VII. & VIII.

Liber VII Epistola XII [illegible] pro [illegible], & Epistolae [illegible] transponuntur.

Liber VIII. Epistolae 1. & 11. transponuntur.

II. pag. 96. *b.* Eiusdem Carmina quaedam, eorumque priora octo, quae habentur in edit. [illegible] pag. 666 usque ad pag. 736. Ex hisce Carmen II. desunt [illegible] versus.

[illegible] quidquid [illegible] nostra [illegible], qui est [illegible]. Inter Carmen V. & VI. insertur Carmen VIII quod inc.

[illegible] semper nostrum, tu [illegible] Anni

Des.

Hoc rogo ne [illegible] bella dicare ergo,

III. pag. 114. *b.* Carmina quaedam, quae licet in Codice sine [illegible], [illegible] tamen [illegible] comperimus, ea esse [illegible], quod in Ausonii Operum editione Paris. ad usum Delphini [illegible] est sub num. 256 & [illegible] *[illegible]* sec. & D.; secundum *de XII Imperatoribus*, ibid. sub num. 257 tertium *de longitudine eorum imperii*. Ibid. sub num. 258. sed in Codice desunt versus 9. & 11; quartum denique *de [illegible] eorum*, ibid. sub num. 259. sed in Codice desunt primus versus. & eius loco habetur quartus, qui inc. *Ergo [illegible]*

IV pag. 115. De Varrone Encomium brevissimum Anonymi Inc. *Varro vir undecumque doctissimus &c.*

V pag. ead. Eusebii (a) versus tres ad Diabolum Inc.

Te [illegible] apex, [illegible], [illegible], [illegible]

VI pag. ead. Epistola Regis Avarorum directa ad Imp. Romanorum versibus hexametris Inc.

Rex Avarum Regum debellans [illegible] mundi &c.

Des.

[illegible] super [illegible] [illegible] ducimus [illegible].

VII pag. ead. *b.* Anonymi de VII Sapientibus versus tredecim. Inc.

Te Solo, praecipue laudans Graecia, [illegible] &c.

Des.

Primus temporibus [illegible] quae tempora [illegible]

VIII pag. ead. Elegia de Egerio (b) [illegible] Inc.

Laus [illegible] [illegible] fueras, generosi Germana &c.

Eiusdem comperimus, S. Venantii Fortunati, & habetur Poemat. Lib. I. Tom. VIII Bibliotheca Patrum Parisiensi apud Aegydium Morellum A. MDCXLIV fol. pag. 778

IX pag. 106 *b* De [illegible] ad [illegible] Elegia [illegible] Inc.

[illegible] &c.

Ibid. Carminum Lib. X. in fine pag. 837.

X. pag. 117. Epigramma quoddam [illegible] argumenti. Inc.

Passim [illegible] glaties &c.

In eadem pag. 837

XI. pag. ead. *b.* Epistolae X. penitus [illegible], quas tamen comperimus esse Q. Aurelii Symmachi, desumptae ex Libro IX. Epistolarum eius, editionis Neapoli Nemetum ex nova recensione Philippi Parei MDCXVII 8. & sunt Epistolae [illegible] verbis *[illegible]* (edit. pag. 349. [illegible]) XLV XLVI. XLIII XLIX LIII [illegible] LXV. & LXVII

XII. pag. 118. Senecae & Pauli Epistolae mutuae XIV ut in aliis Codicibus, cum notitia Senecae ex Hieronymo in fine apposita.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XII. optimae notae cum aliquot scholiis in principio, & cum Sidonii effigie in littera initiali, qui calamo [illegible] in libro aperto [illegible] eiusdem nomen legitur [illegible] in prima pagina, scilicet *Antonii Petri num. 475.* Constat foliis scriptis 119.

(a) [illegible] in Codice. Sed [illegible] Eugenium [illegible] discipuli [illegible] Toletanae Episc. [illegible] fuit hoc nomine [illegible] Concilii Toletanis V. & VI. A. C. [illegible] & [illegible] [illegible] carmina [illegible] Bibl. Lat. med. & inf. [illegible] Tom. II. pag. 111 & adsunt [illegible] Operum Tom. [illegible] pag. [illegible] Hos tamen versus [illegible]

(b) In edit. [illegible] *[illegible]*, [illegible]

EXPO-

EXPOSITIO SERVII IN BUCOLICA VIRG.

Addi: etiam

In Georgica, & Aeneida.

Cod. XXVII. CONTINET hic nitidissimus Codex Commentarium Servii Grammatici pag. 1. super Bucolica Virgilii, pag. 18. b. in Libros IV. Georgicorum, pag. 48. b. in Aeneidos Libros XII. In fine legitur rubeis literis: *Commentum Servii Grammatici in Virgilium explicit.*

Cod. membranac. Ms. in fol. Saec. XV. elegantissimus, cum initialibus literarum auratis & coloratis, ac summariis in margine rubrica exaratis. Constat foliis scriptis 198.

COMMENTARIUM VOLSCI PRIVERNATIS IN LIBROS FASTORUM OVIDII.

Cod. XXVIII. FAstorum Ovidii Liber I. & pars secundi a Volsco Privernate interpretati. Lib. I. inc. *Tempora cum causis &c.* Variat: *Flaccus libro IV. de significatu verborum dubitat, an hifiore & annales differant, an idem sint &c.* quod est initium introductionis ad ipsam interpretationem verborum, quae ita inc. *Tempora, propositum est thema est Canere describere carmine more poëtico, vel poëtice describere. Dei. Habet finem, finitur. Sunt solemnia, quoniam hic libellus sacras appellatur.* Liber II. pag. 64. inc. *Ianus habet finem &c. Ex testamento Decemvirorum Februarii et sequentem Ianuarium, & quemadmodum primus calamum appellaverat a Iano ita ianuarium ac februarium, qui sequitur Februarium, Ianus, Ianus mensis &c. Liber. Finem; hollenus finitus est &c.* Desinit in Callistonis fabula in versu *Arllos (vers. 192.) in soro maiorem, Mercurium, Arcadicum, Aquas; in Oceano, ad quem omnia sidera tendunt. Ursa maior numquam occidat, quoniam fertur brevior circulo, circa Polum qui numquam absconditur. Poëtae tamen rem naturalem fabulae adscribentes, fecerunt, ideo ad Oceanum Calisto non pervenire, quoniam Thetis non permittet a Iunone persuasa, quam alant.* In prima pagina, notis vetustis superioribus, ut legitur: *Antonius Volscus commentator. Pater Ianuus Volscus scriptor & auctor. Bonone emunt haec taulle feu.* (sic)

Volscus erat lector Fastorum, Petrus, & ipse

Auctor, qui etiam Volscus habetur, in hoc.

Sulpitius, Volscus, Pomponius, Domitius

Haec Antonii Volsci interpretatio Fastorum Ovidii Februarum latet in Bibl. Lat. ubi de Ovidii Fastorum expositoribus agit, Tom. I. pag. 310.; eiusdem tamen in Heroidas Ovidii Epistolas expositionem indicat pag. 310. & 332. In dedicatione Paulli Merssi ante Libros Fastorum Cl. generoso iuveni Georgio Cornelio, M. Cornelii equitis filio, haec ad rem nostram habentur: *Deus de Persiae Anaclyteri inveni, tum Graeci, tum Latini Iupiterum ornas sivit, & utroque dicendi genere Iustinu. Fasti & ipse interpretatus est. Idem paullo ante fecit doctissimus & eruditissimus interpresque diligentissimus A. Volscus, cum quo est mihi totum necessitudo, & summa benevolentia, ut communem utriusque studio. Iudicamenti nostri efferunt edium quod cum pam illo in Propertianos commentarios & nec ab Vele digressi cum id in profanis e fallere Vol.* ... Operum Ovidii editionem Cl. Burmanni Amstelod. apud Wetsten. MDCCXXVII. 4. Tom. IV. pag. 2. &c. ubi etiam pag. 178. adit eius eiusdem Antonii Volsci, Privernatis, ad Ludovicum Diedum, Francisci filium, Patricium Venetum, in Heroidas Ovidii praefatio.

Codex chartac. Ms. in 8. Saec. XVI. Constat foliis scriptis 73.

SENECAE EPISTOLAE.

Cod. XXIX. I. pag. 1. SEnecae & Paulli Epistolae mutuae ut in superioribus Codicibus cum notitia de Seneca ex Hieronymo & cum Epitaphio eiusdem in fine.

II. pag. 2. b. Eiusdem Epistolae ad Lucilium a prima usque ad XLV. inclusive. Notandum tamen in duas divisam Codice Epistolam XLVIII. quae inc. *Ad epistolam quam mihi &c.* Epistolam L. quae inc. *Epistolam tuam accepi post multos &c.* & Epistolam LXXXIX. quae inc. *Rem utilem desideras &c.* eum desiderari in Codice Epistolas decem, omnium a LII. usque ad LXII. inclusive, & Epistolam LXXXVIII. quae inc. *De liberalibus studiis &c.*

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XV. mendose exaratus ac titulis destitutus. Constat foliis scriptis 87.

SENECAE EPISTOLAE.

Cod. XXX. I. pag. 1. SEnecae & Paulli Epistolae mutuae cum notitia de Seneca ex Hieronymo in principio & Epitaphio in fine.

II. pag. 1. b. Eiusdem Epistolae Moralis ad Lucilium (sic) erasum harum CXXII. ut in edit. a p. 163 usque ad pag. 471 cum ergo meam ipsarum rubricam e prima usque ad XX. inclusive, Epistola LXXXI. quae inc. *Quereris incidisse te in hominem &c.* reperitur ante Epistolam LXXXVIII. & LXXXIX.

III. pag. 56. Eiusdem Liber de remediis fortuitorum malorum ad Gallionem fratrem suum, ut in Cod. XXIV. huius Plutei supra pag. 361. §. II.

Codex chartac. Ms. in fol. Saec. XV. binis columnis exaratus & cum variis aliquot lectionibus & glossis interceptis. Constat foliis scriptis 57.

SENECAE EPISTOLAE.

Cod. XXXI. SEnecae Epiſtolae ad Lucilium, mutilae sic. a pag. 163. ad pag. 4?1. In quibus ab ipſa diſcrepant, hic ſunt Epiſtolae XLVIII quaerunt. Ad ipſiſſimum, quam male ita divulgant; dum Epiſtola LXXV quaerente Minore ex ipſiſſima circa medium paginae 159. deſinunt ſcilicet in verbis, non Acerſe et ar quam ſolicitudo tractat &c. quam pertinent ad Epiſt. CXX (edit. pag. 465. lin. 14.) uſque ad verba, in M. Catoni, nec ornant quam quae ſpectant ad Epiſtolam LXXII, (edit. pag. 470. lin. 11) incluſive propter defectum fortaſſe archetypi illius, unde hoc exemplar fuit deſumptum; eandem quiddam eſt ab Epiſtola LXXVII. incipere argumenta in ſingulas Epiſtolas & quidem rubrica exarata, & progredi uſque ad finem. Clauduntur hisce apocryphis: Liber Epiſtolarum moraliſſimi Senecae feliciter explicit. Tum ſubſequuntur indiculus Librorum Senecae, qui (uti dicitur) in hoc Volumine continentur, unde quae contineat multo majorem fuiſſe olim hunſce Voluminis molem, quam Epiſtolarum Librum, qui ſolus adhuc ſupereſt; multa alia Opera praeceſſiſſent. Iiſdem autem hi ſunt.

Liber unus de Moribus.

Liber unus de formula honeſtae vitae, vel de quatuor Virtutibus Cardinalibus.

Liber unus ad Gallionem de remediis fortuitorum.

Libri decem Declamationum.

Libri duo de Clementia ad Neronem.

Libri ſeptem de Beneficiis ad Ebutium Liberalem.

Libri tres de Ira ad Novatum.

Liber unus de Mundi gubernatione. Divina Providentia, & quare multa mala bonis viris accidunt.

Liber unus de Beata Vita ad Gallionem.

Liber unus de Conſolatione ad Martiam.

Liber unus de Conſolatione ad Albinam matrem ſuam.

Liber unus de Tranquillitate vitae ad Serenum.

Liber unus, quomodo in ſapientem non cadit injuria.

Liber unus de Brevitate vitae ad Paullinum.

Liber unus de Conſolatione fratris ad Polybium.

Proverbia Senecae.

Viginti quinque Epiſtolae ad Lucilium centum viginti quinque.

Finis adeſt. Deo gratias.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. optimus, cum litteris initialibus ſingularum Epiſtolarum ad primam ipſarum literam illuminatam. Conſtat fol. ſcriptis 181.

SENECAE EPISTOLAE.

Cod. XXXII. I. pag. 1 LUcii Annaei Senecae ad Lucillum Epiſtolarum Libri XXII. ut in edit. cit. Notandum in Codice hocce Epiſtolam LXXXVIII quae inc. De liberalibus ſtudiis &c. & Epiſtolam LXXXIX quae inc. Rem utilem &c. in duas diviſas. In fine legitur maioribus litteris partim rubeis, partim nigris exaratum: Ego Antonius Mario filius, Florentinus civis, abſolvi Florentiae X. Kl. Iunias anno Domini MCCCCXXVI.

II. pag. 207. b. Epiſtolae ad Paullum Apoſtolum, & Paulli Apoſtoli ad Senecam Epiſtolae XIV cum elogio ejuſdem ex Hieronymo in principio, & Epitaphio in fine, quibus adduntur legitur: Valete qui legitis feliciter. Liber Petri de Medicis Cos. fil.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus, & cum initialibus ſingularum Librorum litteris mirifice illuminatis, & ſpatiis, & paucis exceptis, vacuis ad Graeca ſupplenda relictis. Conſtat foliis ſcriptis 209.

SENECAE EPISTOLAE.

Cod. XXXIII. I. pag. 1 LUcii Annaei Senecae Epiſtolarum Liber ad Lucilium ut in edit. cit. Sunt autem in Codice CXXV propterea quod Epiſtola LXXXIX quae inc. Rem utilem &c. in duas dividitur. Praecedit ſingulis argumentum rubrica exaratum. Clauduntur in fine hac ſubſcriptione: L. Annei Senecae Epiſtolarum ad Lucillum (ſic) Liber ſiliciter (ſic) explicit. ſcriptus Florentiae manu mei Gherardi Iohannis del Ciriagio de anno MCCCCXVIII pro Iohanne Coſmae de Medicis domino de primoris cive Florentino.

II. pag. 109. Sententiae Proverbiorum Romanorum quos Tullius in libro de Republica recordatur. Inc. Craſſus. Potentes tenere, Deum timere &c. Des. Idem (ſc. Socrates), Hoſtibus praeterea tempus infamiam ingeſſit.

III. pag. 125. Senecae & Paulli Epiſtolae mutuae XIV praevio Senecae elogio ex Hieronymo, ut alibi; hoc tamen deeſt Epitaphium. Clauduntur una cum Codice alia in eiuſdem amanuenſis ſubſcriptione, nimirum: Lucii Annaei Senecae Epiſtolarum ad Lucillum Liber explicit. Lege unum feliciter. Gherardus Iohannis Ciriagii ſcripſit pro Iohanne Coſmae de Medicis de Florentia MCCCCXVIII. Laus Deo vivo.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus ornatus, cum litteris ſingularum Epiſtolarum initialibus auratis, & in prima pagina variis quadrupedum, volucrum & puerulorum figuris ornatus, inter quas praecipua ipſius Senecae imago librum manu geſtantis eminet. Conſtat foliis ſcriptis 123.

PLVTEVS XLVI.

CONTINENS MSS. CODD. LATINOS XV EDITVM I.

CODEX I.

DE RE VXORIA.

I. pag. 1 FRancisci Barbari ad Laurentium Medicem de Re Vxoria Liber. Praefatio inc. *Maiores nostri* Desi. *In hoste nuptias tuas suscepi* (a) Opusculum ita *Antequam de delectu uxoris* Desi. *ac animi certe tibi dedicatissimi praestiteris.* Prodiit Haganoe A. MDXXXIII. & Amstelodami MDCXXXIX. in 12. nec minus Italice, Alberto Lollio Ferrariensi interprete, Venet. MDXLVIII. 8. In Praefatione, pag. olim a Codice secunda, nonnulli viri ex nostra eruditissimi memorantur, & quidem ita: *Sed ea in magna parte sum secutus, quae Zacharias Trevisanus, clarissimus huic tempestate vir aetatis nostrae, regendi prudentia, rerum maximarum rerum factum, rebus gestis praestantissimus, & amantissime meis commodissimus, graviter imposuit, quum aliquando in Tusculo ius feremonio incidissemus, in quibus propemodum quae elegans antiquorum ratio uxoris continetur, = Habes* (sc. Laurenti) *alios viros egregios, & sapientissimos viros, quibus attendendum. Vidi siquidem praesens quanta cura ac diligentia eruditissimum Robertum Rossum semper coleres, atque observares, a cuius latere, vix unquam quidem fere nunquam discedebas. Accedit etiam eloquentissimi hominis Leonardi Aretini, nec minus literatissimi Nicolai nostri* (sc. Niccoli) *consuetudo, a quibus cum alia permulta tum plurima ad genus assidue te audire, & accipere possis.* In his conscribendis Commentariis usus est Barbarus Graecarum literarum subsidio, ut ipse in eorum calce fatetur, ubi etiam quaerunt Zachariae Trevisano, & Guarino Veronensi se illum debere ingenue fatetur hisce verbis pag. 74. Laurentium Medicem compellans: *Quod si quid in his fortasse Commentariolis nostris gratum, & iucundum conscriptum etiam legendum occurrit, ut summo in omni genere laude viro Zachariae Trevisano (cuius ea in memoriam habent usque) & huius Graecae eruditionis, quae ad hanc rem pertinebant, hic ex sententia collectam expressit. In his vero pariter mensis versatus, ubertate, ac secundo fructu collegere videbor; virum & ingenio & studiorum patria optimo, & eruditissimum Guarinum Veronensem, quo praeceptore & amico uno omnium familiarissime utor, postquam ad suscipiendum, & ad ingrediendum humanitatis una & multis primarum hominum nostri, ac verbis dux fuerit, atque ita dux fuerit, ut cum opera haec diversa studia, quibus a puero dedicatus sum, longe & fructuosiora & gratiora mihi facta sint. Hoc itaque Venetum, ut sic scirem, Mando in hisce nuptiis tuis a me libenter adiungas &c.* ex quibus ultimis verbis eruitur Barbarum occasione nuptiarum Magnifici Laurentii Medicei opusculum hoc conscripsisse.

II. pag. 75 Epistolae duae, quae leguntur etiam in calce utriusque editionis citatae. Prima est Poggii Bracciolini (a) ad Guarinum Veronensem, & inc. *Dic male faciens.* Desi. *sed de his alias. Vale. Constantiae prid. Kal. Iun.* Ab ipso Guarino Poggius, dum Constantiae ageret, Barbari Commentarios acceperat, quos quum minime faceret, iudicium de illis summum hac epistola significare voluit. Altera P. Pauli Vergerii ad doctissimum virum Nicolaum Leon. Physicum, Constantiae parvi reddita, inc. *Hodie apud D. Fr. Car. Flor.* Desi. *non damnare. Vale ex Constantia III. Non. April.* Scribit in ea se quum ad illustrandum Franciscum Cardinalem Florentinum, qui redire grandis valetudinis gratia, domi manebat, accessisset, libellum apud eum repperisse de Re Vxoria a Francisco Barbaro editum, elegantem quidem, & quemadmodum vestrae stirpe sermonis praeclarum, in praeceptis optimis & exemplis uberrimum, ex omni Graeca, Latinaque historia collectis redundantem. Quod autem in eo maximam sibi admirationem moveret, his explicat verbis Vergerius: *Quod vero nunc de Re Vxoria tam erudite copioseque iuvenis inexpertus nuptiarum scripserit, adque tam bene sint, quod nescio, hoc est, quod ego non magnopere admi-*

(a) Hanc tamen praefationem in Ms. Codice ... de ... Quirinus in Diatriba Praeliminari ad Francisci Barbari Epistolas Brix. ... p. 145. seq.

(a) Tota est etiam in calce Opusculorum Poggii utriusque editionis Argentor. ... in fol. pag. 11 Eamque integram ... eruditiss. Quirinus loc. cit. pag. 146.

rare non potuit. Scripta eſt haec Vulgaris Epiſtola ad Nicolaum Phyſicum, quum liqui, ut legitur in titulo, Leonardum, ubi Leonardum dicunt, vocem *Leon.* quae brevitati paſſim in Codicibus Mss. habetur, vitae interpretatur. At ſunt prorſus certum videtur Nicolai Leonardi nomen. Leonardum autem illud, atque notiſſimum in Ieronimo alegum, pugnare, quod certum eſt, eum Concilii Conſtantienſis epocha, quo mortuo, & in aliis urbibus degente Franciſco Cardinale Zabarella, uu procul dubio ante annum MCCCCXVII. Vulgarem eam Epiſtolam ſcripſit, in conſcribere poſſet, eo nomine appellare Nicolaum Leonardum, quum praeceptorem Vitelli ſe habuiſſe, & clariſſimum Phyſicum dicit Georgius Trapezuntius in Reſponſ. ad Invect. Guarini. Item Ambroſius Camaldulenſis in nonnullis ad Barbarum Epiſtolis meminit Nicolai doctiſſimi, & diſertiſſimi Phyſici, apud Venetos mortui, atque & Barbaro amiciſſimi. Ex Leonardi ſive Leonicum in Leonardum mutato eo facilius eſt admittenda, quo certius eſt, in plures Codices etiam pro *Cosmi Gennum* irrepſiſſe in Poggii illa ad Guarinum Epiſtola, eandemque *Conſcrum* perpetam diu in editis Poggii operibus, quibus quoque ii Epiſtolae inſerantur. Sed in de plura hac de re diſſerentem Cl. Quirinum I. c. pag. 147.

Codex membranac. Ms. in 12. Saec. XV bene ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 76.

RAPHAELIS BRANDOLINI DE LAVDIBVS COSMI MEDICES,

Addo

Poggii Invectivam contra Detractorem.

Cod. II. I. pag. 1. Raphaelis Brandolini amantiſſimi Lippi (b) Oratio de laudibus Coſmi Medices ad Leonem X Pont. Max. & Patrum de Divorum Coſmi & Damiani martyrum celebritate habita v. Kal. Octobris anno. Praecurrit Epiſtola nuncupatoria Leoni X. Pont. Opt. Max. quae inc. *Cogitanti mihi Deſ. longiſſimo etiam ſpatio intercellas. Vale.* Oratio inc. *Quum hodiernam celebritatem Deſ. nulla humanarum rerum magis vel poſſit, vel debeat obſtare.* Dum Multa quidem ut hac Oratione delibare poſſemus ad gesta Magni Coſmi illuſtranda, ſed quum ad inſtitutum noſtri ratio minime exigit, pauca tantum, quae ad Laurentium Medicem pertinent, adſeram. habet ex pag. 65. ubi Oratoris ipſius laudes hic perſequitur: *Praeclarum Piſis diſciplinarum omnium gymnaſia conſtitui ..... conſtitutus doctiſſimis viris ac probatiſſimis hominibus decoravit. Florentiam quoque & Latinis & Graecis literis clariſſime inſignivit, ingeniiſque atque ingeniorum etiam praemiis adlectis utriuſque facultatis viris eminente .... per iiſdem. Celeberrimam aut Bibliothecam plurimis hominibus .... in omni doctrinarum genere voluminibus exornavit, rarae ſummiſque ſui patriae praeſidium, ac ſingulare adiumentum praeſtare, ſi illum conſilio, prudentia, iuſtitia, pietate, ceteriſque virtutibus exornare &c.*

Adferendum eſt de hoc noſtro Florentino ſcriptore, non ſolum, quam legitur oratori clariſſimo, iudicium celeberrimi Iovini Pontani, ex eius de Fortitudine Libro II. Cap. 8. deſumptum, ubi agit de caecitate, & malis aliis corporis: *Lippus Florentinus puer vidit: nunc adoleſcens quamquam utroque oculo captus, non minus tamen aſſidue rhetorum ac philoſophorum auditoria frequentat. Mirum illo ſtudium rerum antiquarum, mira item Latini ſermonis, mira etiam in amicorum congreſſionibus iucunditas, & quam paupertate ſimul et caecitate laboret, licet adoleſcens, quae aetas in omne agis iſt patientiae, utramque tamen ita aequo animo fert, ut neutrum ſentire videatur.*

Scripſit hoc opus Pontano uno alterius acceſſiones ut lucubraret: editum Claris. Mazzuchellius l. c. Omiſerat tamen hunc ſenex Florentinos ſcriptores recenſuit Iulius Niger, qui de Aurelio tantum Brandolino verba facit, ſed quum Cl. Franciſcus Foglietius eius Dialogum antea deperditum, cui titulus *Leo*, Parmae in diſtractione cuiuſdam Bibliothecae compereſſet, auctorem, uti nunquam pauci notum, notiſque illuſtratum, libriſque edidit cum hoc titulo: *Raphaelis Brandolini Lippi iunioris Florentini Dialogus, Leo nuncupatus, nunc primum in lucem editus, notis illuſtratus, auctoris vita, aliiſque additamentis auctus a Franciſco Foglietio Parmenſi I. C. ubi plura, quae ad hiſtoriam ſaeculi XV attinent, perpenduntur.* Venetiis apud Simonem Occhi MDCCLIII 8. Inter cetera autem additamenta quae habentur pag. 141 Epiſtola etiam nuncupatoria huius Codicis ad Leonem X. ideo ipſam mittere duximus proferendum. De eo rurſus iterum nobis agendum infra Pl. LXXVII. Cod. XI.

II. pag. 70. Iacobi Poggii Bracciolini Declamatio contra Detractorem. Inc. *Iacobus Poggius Laurentio de Medicis, Petri Coſmi filio, ſal. Quamquam inconſideratus, ne dicam impudens homo eſſe videor. Magnifice Laurenti, quod quum ad te ſcribere, quod neque verbo verborum ...... neque pluribus gratulaſque ſtrenuitas illuſtratum ſit, quam eruditiſſimae aures tuae multa doctrina maximarumque rerum uſu nihil ...... laboratum, & homine diſertiſſimo dignum admirantur conſueverint; tamen ea fretus amicitia, quae ab optimis viris principiis, & primis literarum elementis tantum incrementum ſuſcepit, ut per ... ſingulas maximas conſilium ... gradu .... &c.* Deſ. *eſt actrectore ſupplices poenarum lenitas .... Iacobi* celeberrimi Oratoris Poggii filio, lucubrationem accurate recenſuit Apoſtolus Zenus Diſſertatione Voſſiane Venet. MDCCLIII 4. Tom. II. pag.

(b) De eo doctiſſime diſſerit In. Mar. Mazzuchellius Vol. II Part. IV Scrittori d'Italia pag. 2017. ..... eius opera cum notis recenſet.

pag. 149. seqq. hanc tamen omittit, quae in nostro Codice habetur. Legenda sunt quae de Authore tradit Polmanuccus Continuatione Pisthana, inter eius Opera edita. Basileae apud N. Episcopium anno fol. pag. 637.

Codex membraneus. Ms. in 8 min. Saec. XV. nitidissimus, duplici manu egregie scriptus, minio curate, variisque in prima pagina pigmentis, inter quae de more Mediceum stemmate, exornatus. Constat foliis scriptis 90.

ROBERTI VALTVRII DE RE MILITARI.

Cod. III. I. pag. 1 ROberti Valturii de Re Militari Libri XII. ad magnanimum & illustrem heroa Sigismundum Pandulfum Malatestam, splendidissimum Ariminensium Regem ac Imperatorem semper invictum, cum elencho & indice rerum militarium, quae singulis libris continentur, ac cum schematibus bellicorum instrumentorum seu locis adpositis. Praefatio inc. *Credo equidem. Des. mea me profitearer.* Libri I. Cap. I. inc. *Quam itaque inter omnes.* Liber XII. Cap. ultimum des. *& correctum, ut aiunt, ad cursum adsidue pervenisti.* Contendat hoc Opus quoad textum & finem singulorum Librorum, & quoad schemata etiam cum editione nitidissima Veronensi apud Christianum Wechelum MDXXXIV. fol. Succedit p. 195. b Basinii (1) Parmensis poetae clarissimi in laudem Operis Carmen, quod sequens est:

Bella gerenda ducem docens quae quemque, priorum

Exempla ac mira docens Valturius arte,

Ingenium naturae super naturae aetas

Cui dedit ille suo spectantia nomine tela

Omnibus, & fortes signata uocabula rebus

Restituit, legemque dedit, quae nosse liceres

Virtutesque animosque virum, pugnandaque pugnae

Consilio & digna aeternis laudibus ausa;

Nec quisquam post caelis polo vestigia versi

Solis vel hunc tollet patuit concurrere metam

Robertus Valturius Ariminensis egregios hos scripsit libros de Re Militari saeculo XV. prodieruntque Veronae A. MCCCCLXXXII. & Veronae A. MCCCCLXXXIII. fol. His accedit laudata editio Wecheliana a Paulo Ramusio ad Codicum fidem exacta, ut in ipsa operis fronte indicatur, & quem prae manibus habuimus in huius Codicis recensione. Huius operis exemplar splendidissimum servat Caesenae Bibliotheca Malatestarum. Memoratu dignum est, quod Libro X. referatur de invento auctorem machinae bellicae ad ignitarum glandium (bombae) similitudinem, quod Sigismundo tribuit Valturius, uidere Mabillonio in Itinere Italico pag. 26. Gellius enim Lege Meningetti Ph[illegible] fol. Observauit Auctor, ut in [illegible] elaboratus Io. Blanchus Archiater Pontificius litteris ad me datis die XIX. Februarii A. MDCCLXXIV. *Roberto Valturio esser stato sempre degli clarum Malatesti = L' sepolto in una arca di marmo esterna la Chiesa di S. Francesco, dove si veneran quelle sue Lime, e dove si conservano i discendenti de suoi favoriti Malatesti de' quali egli era il nostro = In nullo cioè non nostro volgare in un mezzo gonfio stampato in foglio tratto in Verona e condotta, come uni pare da Paolo Ramusio Riminese che posto a Vinegia comunere dopo le [illegible] nella Città di ferrogni di Venezia.* Denique notandum est, Valturii machinas in Museo Urbinate fuisse collectas ope & consilio amplissimi Cardinalis Io. Franc. Stoppani, ut narrat auctor Ephemeridum Florentin. Litterar. n. 36. A. MDCCLVI.

II. pag. 196. Anonymi Epistolae duae (ut tamen videtur Cyriaci Anconitani) de duabus Romanis Inscriptionibus ad Valerium missis. Quas cuiusnam auctor ceperim sint, neque ullam de iis mentionem fecit diligentissimus Laur. Mehus in Praefatione ad Cyriaci Anconitani Itinerarium Florentiae MDCCXLII. 8. in quo see eiusdem Cyriaci Epistolae VIII. sunt editae; neque in Praef. ad Ambr. Camald. Epistolis p. 23. neque occurrunt in [illegible] fragmentis Commentariorum Cyriaci [illegible] illustratis ab eruditissimo Pompeio Compagnonio Episcopo Auxim. & Cingul. Pisauri typis Gavellianis MDCCLXIII. fol. operae pretium duximus hoc loco proferre.

Prima Epistola sequens est: *Heri & eodem, quo a te concessimus VIII. Kal. Iulias ferias sunt die, praecl. Roberte, Ravennam tecum quam, & insignem omnium illorum urbem, horridam mollicium omnibus secundantibus Nymphis, ubi Mephaeum Concreantes, virum percultum etiam ex pro Venet. Ravennatium Pr. honor fieret & veterum nobis tandem comperimus, qui quam me perbenevole suscepisset, una tecumque ad ea plerisque egregia fere digna fere & [illegible] illam, plerisque vel fuisse omnia Caesaris insigne. Et inter quae nobilitaria comperimus, hoc quod ad portam, quam Auream vocant Latini magnam, & carens literis olim ornatissime conscalptam Epigrammate uidimus, lapis ille, et tam dignum spectaculum referendusque conscribendumque curavi. Nam Divum ipsum Tiberium Claud. uni Caes. praeclarissimarum pleraque legum eredere, conservaremque suscipi:*

TI. CLAVDIVS DRVSI F. AVG. GERMANICVS PONT. MAX. TR. POT. II. DESIG. III. IMP. III. P. P. DEDIT.

Itaque vale, & Cerale (sc. Arretino) nostro V. Cl. ceterisque tuis meo nomine S. P. D.

Secunda vero cui Inscriptio praemissa est, ita habet:

A c c K. A. T

(1) De Basinio vide quae scribunt Pl. XXXIII. Cod. XXIX. supra pag. 0 f. seqq. quibus adde In Ambrosiano Mediolanensi extare eiusdem Epistolas, & in Neapolitano Olivetanorum opusculum de Cruditate curanda.

K. A. T.

SEX VIBIO GALLO RICINARIO PRIMO PILARI PRAEF KASTROR. LEG XIII GEM DONIS DONATO AB IMPERATORIBVS HONORIS VIRTVTIS CAVSA TORQVIB. ARMILLIS PHALERIS CORONIS MVRALIBVS III VALLARIBVS II AVREA I VEXILLIS II

Vides jamque, elegantissime Roberte, Arimiensium insigni decus, cui quae hoc inscriptum est uti vetere estile in Pontis non gnavius parte L. N. hominem Gallum Roseanum e Contaris liberis ob egregiam suam rei militaris virtutem & res in Foeste urgendo vere bene gestas, forma quondam in atro vel marmore honoris causa, donatum, & parum ac apud A Gall nostrum ii quandoque lectitasse non dubito Luitium Decatum Tit. Pl. ob ingenium & persistentiam vel vere virtutem & fortitudinem Achillem Romanum appellatum, summeque comiter & in licentibus ornamentis decoratum ite & eundem ipsum Gallum plerisque coronis & insignibus ornatum se sui percepti lapideo ipso epigrammate ad nostrum usque diem luculenter declaratum. Ad te quidem igitur nunc hisce benevolens ac luce eam ipsam inscriptum describendam delegi, quod tam ipsam antiquam virtutem & praeclaram disciplinam iam longi aevi ob antiquarum nobilium rerum memoriam mistis inter & externos homines eruditiore, & gentis abdidam, tot in nostro quoque tempore, virtute, solertia, & animi magnitudine, & omnium praeclararum ingenii prastantia & nobilitate diligentissime laceris ac locum et vocare oportere quidem & benemerite Sigismundo Pan. Inclyto & prestanti Principis nomine delegisti.

III. pag. eid. b Roberti Valturii Ariminensis Epistola ad illustrissimum & excellentissimum Dominum Machometum Bei Magnum Admiratum & Sultanum Turcorum pro Illustri ac Magnifico D. & Domino Sigismundo Pandulfo Malatesta, cum Librorum Rei Militaris ac Matthaei Pasti Veronensis ereal. misit ea. Inc. *Cupiens ante hac Dei dedicavisse quod nominer* s. Exstat etiam apud Baluzium Miscell. Tom IV. pag. 524. & uuidem cella eum eam MCCCCLXIII scripta fuit. Sed quum has lacunas quibusdam sic est vero ut enim ex nova earumdem Miscellaneorum editione, quae Cl. viri Jo. Dominici Mansi Lucae prodiit quatuor in fol. voluminibus placet illas ex nostro Codice, ubi integra est, supplere.

Pag.	lin.	*Baluzii editio.*	*Codicis lectio.*
Pag. 524.	lin.	*alt quadem . . . barbarum*	*quadem Cilmanel Sicchi barbariciem*
Pag. 525.	lin. 2.	*in fusaliis . . . ,*	*in fasciculis penitus, nobisque*
	lin. 12.	*meum . . . . loquatum*	*meum eisque loquentem*
	lin. 18.	*Ciceronem . . . . nostrum*	*Ciceronem quoque nostrum*
	lin. 25.	*in . . . . alitr*	*inclytum eis editr*
	lin. 28.	*Hoc tum . . . . quas*	*Hoc enim Rex harum quas*
Pag. 526.	lin. 05.	*successi . . . quod anteo mihi*	*successimo, per religeum mihi*
	lin. 07.	*pro dignitate . . . . modo*	*pro dignitate nulli modo*
	lin. 28.	*prevent . . . . quod*	*prevent quoque quod*
	lin. 30.	*di . . . . flaturi*	*describendum flatur*
Pag. 527.	lin. 0.	*alius et . . . . mente*	*alius laetaque mente*

IV. p. 197. Marii Philelphi poetae laureati Carmen ad Robertum Valturium Cl. virum magnificumque Consiliarium Ill. Sigismundi Pandulfi Malatestae Ariminensium Regis & Imp. invicti. Inc.

Felicem Italiae &c.

Exstat item Carmen Illustr. Poetar. Italor. edit. Flor. Tom. VII. pag. 168.

V. pag. eid. b. Marci Ariminensis poetae inclyti Carmen ad clarum utriusque linguae Robertum Valturium ac Rei Mil. scriptorem gravem optimumque. Inc.

Valturi, cujus princeps tabulissime linguae

Des.

Teque sequi, o scriptor, nec turet usque, grave.

VI. pag. 198. Dominici Fusci Ariminensis vetus Apollinei Carmen ad Robertum Valturium Consiliarium ejusdem ac Rei Mil. scriptorem egregium. Inc.

Ne nostrae fugiant felices munera chartae.

Des.

Quaerere te optavit sellis sit utque tibi.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. elegantissimus & nitidissimus, cum titulo Operum aureo, & pulcherrima pictura in principio Medicorum stemma exhibente, & cum bellicis machinis & instrumentis suo loco eleganter delineatis. Constat foliis scr. ptis 198.

PETRI BATHONIENSIS EPISTOLAE,

Addit etiam

Ejusdem alia Opera.

I. pag. 1. MAgistri Petri Blesensis, Bathoniensis Archidiaconi (1), Epistolae, quae usque ad CXXVII. ad Odonem Parisiensem Episcopum directam procedunt. Cod. IV

(1) Petrus sic Bathon. non Gallus patria Blesensis. Quemadmodum in Epist. ... Anglia ipse profitetur, Gallum & Blesensem ortu Gallus ... nobilissimo ... ipse Epistolarum ... Tiesfortensi ... in quibus usque ad Petrum Blesensem datas, neque ...

Digitized by Google

dunt eodem ordine, quo habentur in editione eius Operum Parisiensi per Simeonem Pigit an. MDCLXXII in fol. a pag. 1 usque ad pag. 104. acceptis tamen ipsarum argumentis, quae in Codice sunt paene omnia diversa ab editis; reliquae vero usque ad CLXXXIII. quotquot sunt in editione, in Codice desiderantur. Ordinem habet, ac praeterea nonnullas ipsas (. . .) illius Tractatus. Ex editis igitur Epistolis videntur deesse in Codice Epistolae CLXV. CLXIV. CLXV. & CLXXIX. Contra vero habentur in Codice, & desiderantur in editione, eae quas subjicimus, scilicet

Pag. 159. b. Epistola CLVIII. (inter enumeratas in Codice) inscripta *Literae pro adventione [illegible] A. Dei gratia Cantuariensis Archiepiscopus totius Angliae Primas venerabilibus & dilectis in Christo Suffraganeis Ecclesiae Cantuariensis salutem in auctori salutis.* Inc. *Vix publica utilitas est & commune dispendium &c.*

Pag. 161. Epist. CLXIV. cuius argumentum; *Rogat pro favore habendo;* inscriptio autem; *Domino & fratri suo Comiti Theob. Senescallo Franc. B. Dux (sic) quondam nunc salutem.* Inc. *Promptam nunc animum pro-mittere &c.* Auxilium implorat pro quodam Guidone de Bonavilla homicidii reo.

Pag. ead. b. Epist. CLXV. *Responsio regiae.* Inc. *Non est leve defendere reatum &c.*

Pag. ead. Epist. CLXVI. *Commendatio tutelae.* Inc. *Conservate fideliter amici depositum &c.*

Pag. ead. Epist. CLXVII. *Responsio.* Inc. *Cum amici nostri promissa nos adstruunt &c.*

Pag. ead. Epist. CLXVIII. *Contra afflictos [illegible].* Inc. *In Monasterio Dei ſacriſtatem [illegible] &c.*

Pag. ead. Epist. CLXIX. *Correptio [illegible].* Inc. *Omne [illegible] ſeneſtram aperi &c.*

Pag. ead. Epist. CLXX. *Responsio.* Inc. *Non est vestra justitia, quae parvula perſonam conſideras &c.*

Pag. 162. Epist. CLXXI. *Expellitur ſupplicando mediator, quia nihil dedit.* Inc. *Annus omnes ſalutem, & hoc totum quod ipſi eſt. Factum refert [illegible] eloquium &c.*

Pag. ead. Epist. CLXXII. *Responſio. Innocentia [illegible] ſubditorum.* Inc. *Patris parentibus in alio poſſim &c.*

Pag. ead. Epist. CLXXIII. *Responſio [illegible].* Inc. *Quis communi [illegible] revocare non metuet &c.*

Pag. ead. Epist. CLXXIV. *De amore de levi amiſſo.* Inc. *Qui ex ſibi dulci [illegible] &c.*

Pag. ead. Epist. CLXXV. *De captione Domini.* Post longam inscriptionem *SS Patri et Domino H (sc. Honorii) Dei gratia Summo* *Pontifici A Eurvorche Io. Rex Herefor. [illegible] Arch. B. Albani I. [illegible] &c. ſalutem et ſubjectam [illegible] reverentia [illegible] ſancte,* Inc. *Exaudivit Dominus de excelſo ſancto ſuo voces ſervorum ſuorum, nec permittens [illegible] expenſa apud Dominum [illegible] Christianum ſuſſet [illegible] ſuis &c.* Des. *quod non expedit ad aliae uſui [illegible], [illegible] eſt videre. Datum Dominae III Id. Novembris*

Pag. ead. b. Epist. CLXXIX. *Congratulatio Papae ſuper captione Dominus.* Inc. *Honorius Episcopus ſervus ſervorum Dei univerſis Christi fidelibus per Terram [illegible] ſalutem. Exſultet in Domino ſanctum [illegible] &c.* Des. *nos impendere conſilium, vel auxilium opportunum.*

Pag. 166. Epist. CLXXX. *Querimonia Magiſtri B. de miſerabili ſtatu Eccleſiae & monaſterii [illegible], & de captione Regis Ricardi.* Inc. *Qui habet aures audiat ſub [illegible] [illegible] Clerus laborat &c.* Des. *[illegible] exemplum.*

Pag. 167. Epist. CLXXXIII. *Indulgentia.* Inc. *Sublimitati veſtrae credimus notum eſſe, quod [illegible] Cardinalis [illegible] Summo Pontifice [illegible] ad quod [illegible] concordiam.* Des. *quo [illegible] ad hoc ſpeciale [illegible]. In hoc diplomate Ecclesiae perpetuum, quod [illegible] ac longiori mora [illegible] Summo Pontifice.*

Pag. ead. b. Epist. CLXXXIV. *Literae amicabiles.* Inc. *Tenet & magnificentiam veſtram conſiderationis noſtrae [illegible] &c.* Des. *ſi quae nos [illegible] efficere placeamus.*

Pag. 168. Epist. CLXXXV. *Literae amicabiles conſolatoriae.* Inc. *Quia [illegible] ut talem ſuper gravi [illegible] conſideramur &c.* Des. *ad eorum [illegible] in conſtitus ſine mora.*

Pag. ead. b. Epist. CLXXXVI. *Redarguitur Episcopus eo quod [illegible] egit.* Inc. *To. [illegible] Cardinalis venerabili fratri Episcopo Par. ſalutem in Domino. Non bene (sic) pendit [illegible] in ſi, ſi diligentius attendis, verba quae ſeribimus &c.* Des. *nos oportuit ad [illegible] remedium adhibere.*

Pag. 169. b. Epist. CLXXXVIII. *Lamentatio de morte.* Inc. *Recenſetur in amaritudine animi noſtri & multiplex [illegible] &c.* Des. *noſter ſemper appoſiti undique anguſtias.*

Pag. 170. Epist. CXC. *Invectiva Papae Regi.* Inc. *Inter paterne [illegible] veſtiere [illegible] magnitudinem &c.* Des. *[illegible] beneficiis obſervare.*

Pag. 171. Epist. CXCII. *Conſolatoria contra caſus mundi.* Inc. *Contra caſus mundi [illegible] quam amarus contra [illegible] &c.* Des. *quod patronus [illegible] manetur in [illegible].*

Pag.

curiam de causa Anglorum vocatus quem quod autem [illegible] sive in Anglia transfugerit. De eventu illius Epistolae [illegible] nos [illegible] quam [illegible] Codices Mss. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] completionem. De [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ea [illegible] nobis [illegible] [illegible] quae in plerisque Mss. [illegible] [illegible] Blesensis stylo [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] Blesensis scriptae vel in [illegible] [illegible] [illegible] in quibus [illegible], quae non [illegible] [illegible] [illegible] fuere. Conſulendus Cl. Petrus de Guſſanvilla in Prolegomenis ad eiu. editionem.

Pag. ead. Epiſt. ccxcii. *Reſcribit ad praemiſſam.* Inc. *Tenorem veſtrae litterae pleno colligentes intellectu.* Deſ. *munuſque ſavoris habemus apud nuſſum.*

Pag. ead. b. Epiſt. ccxciv. *Induſtrio quondam.* Inc. *Praeclara dilectionum indicat quot ad talemm ſocietatem plenitudine habemus cupiditatis &c.* Deſ. *ce in eiatam ſol ei ſtatu veſtra deſiderat delectatur.*

Pag. 172. b. Epiſt. ccxcvii. *Reſponſio ad praed. Item* (ſed. ad Epiſtolam editam n. ccxcvi. in qua deploratur mors Frideri Imp.) Inc. *Lecta eſt ic lectum eadem &c. & cigimus metum in voce ſentiens.* Deſ. *quia dolori meo ſimilis non eſt dolor.*

Pag. 174. Epiſt. ccc. *De eo qui credebat tenetur, quam non ſit.* Inc. *Dolis vel bene dolis & curare ac noſtra pervertens gaudia in merorem &c.* Deſ. *& qui de ſub relatione triſtantur, unde congaudere ſicut ſolent.*

Pag. ead. b. Epiſt. ccv. *Conſolatoria de morte amici.* Inc. *Nemo dic ſane conſtringimur, ut dicere tamen tandi anguſtie erne amor.* Deſ. *quatenus mandatis veſtris, velut nobis ie occultas abſcondent* (ſic).

Pag. 179. b. Epiſt. cccv. *Novi Abbatis inſtructio.* Inc. *Quae ciſere quid laterum corrigat eiuam non habeas.* Deſ. *ei non confundar, non denegat etc eludat.*

Pag. 195. b. Epiſt. cccvii. *Scribit ſanctimoniali verba perſeverantiae.* Inſcrib. & inc. *Chariſſimae ſorori ſuae Chriſtianae ſuus P. Bleſ ſalutem ic ec qui eſt ſalus. Quae ambulas in vias Domini, cuſtodiſque viis tuam &c.* Deſ. *non viect amoſe* (ſic) *ſubdere calcar equo.*

Pag. 196. Epiſt. cccviii. *De beneficio ſcripturae ad praeteritorum memoriam conſervandam.* Inc. *Illa quidem memoriam perpetuat ſcriptura ſuperveniens ſcriptum delebis.* Deſ. *& numeroſitatem teſtem in poſterum numerum.* Hactenuſque Epiſtolas recenſuimus, quae in editione non comprehenduntur. Notandum autem eſt Epiſtolam inter inſcriptam *ad amicum & ſocium* vig. reliquerit verſus brevior ea eſſe in Codice, quam in editione, quum deſinat in verſiculo

Dum ſuperest ſibi triſtia poſſe pe... ac praeterea in Epiſtola cccviii. deeſſe postrema verba, *quo per modum peregrinantur ſanctificantur.* Nunc ad Opuſcula & Tractatus Epiſtolis intermixtos veniamus, uti ea ſequuntur ſunt.

II. pag. 92. b. Inſtructio Fidei. Inſcrib. & inc. *Alexander Epiſcopus ſervus ſervorum Dei Soldano Iconii veritatem agnoſcere & agnitam cuſtodire. Ex litteris tuis & numerorum fideli relatione &c.* Deſ. *in verum amorem immutam, & vitae reſonantem transſeris.* In ed. c. a pag. 451 ad pag. 435. Ex hoc tamen Opuſculo deſunt in Codice ea omnia, quae intermittunt inter verba *& numerorum fidelem inſpectionum* (edit. pag. 435. lin. 1. verſ. 8.) & illa *ſi ergo habet in deſiderio &c.* (ibid. col. 1. verſ. 40.) & poſt pauca verſus illa clui e verbis *ut illius gloriae curioſius &c.* uſque ad finem.

III. pag. 120. b. De inſtructione Epiſcopalis officii. Ibid. e pag. 447. ad pag. 455.

IV. pag. 134. b. Invectiva in quemdam, qui ſua opera depravabat. Ibid. a pag. 455. ad pag. 462.

V. pag. 156. Increpat quemdam ſuper inſtabilitate animi erga poenitentes. Ibid. e pag. 444. ad pag. 447. ſub titulo *De poenitentia, vel ſatisfactione e ſacerdotibus iniungenda.*

VI. pag. 178. Canon de inſtitutione Epiſcopalis officii. Eſt idem Opuſculum ac ſupra recenſitum §. III. Hoc tamen diverſis inſcriptum titulum: *Quoniam noſtrum, reverende Pater, ut de Epiſcopali officio aliquid ſcriberem &c.*

VII. pag. 184. b. De Transfiguratione Domini. Ibid. a pag. 400. ad pag. 404.

VIII. pag. 187. b. De Converſione Sancti Pauli. Ibid. a pag. 404. ad pag. 407.

IX. pag. 191. Compendium ſuper dilatione itineris Hieroſolymitani. Ibid. a pag. 405. ad pag. 431. ſub titulo *De Hieroſolymitana peregrinatione acceleranda.*

X. pag. 196. b. Compendium in Iob (ſeu Explanatio in duo prima Capita Iob) ad Henricum II. Angliarum Regem. Ibid. e pag. 407. ad pag. 404.

XI. pag. 199. b. Tractatus de Confeſſione facienda. Ibid. e pag. 456. ad pag. 444.

XII. pag. 215. De poenitentia iniungenda. Idem Opuſculum cum ſuperiore §. V.

XIII. pag. 217. Oppoſitiones contra perfidiam Iudaeorum praemiſſo Capitum elencho. Ibid. a pag. 482. ad pag. 496. In Codice tamen deſinunt in verbis *eas cognominavimus a Iudaei.* Clauditur tandem Codex exactiſſimo Indice omnium Epiſtolarum, & Opuſculorum, quae continet.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XIV. ineuntis, optime ſervatus, binis columnis, ac pluribus compendiis exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 240.

QVINTILIANI INSTITVTIONES ORATORIAE.

Cod. V. **M**. Fabii Quintiliani Inſtitutiones Oratoriae Libri XII. ad Victorium Marcellum. In fine legitur: *Quintiliani Inſtitutiones Oratoriae diligenter emendatae Antonius Zarothus Parmenſis Mediolani feliciter impreſſit. Anno Natali Chriſtiano MCCCCLXXVI. V. Idus Iunias ceſſere Chriſti.* In ſuperiori primae paginae margine Graecis & Latinis litteris adſcriptum eſt Ἀγγέλου κτῆμα Πολιτιανοῦ, & τῶν φίλων *Ang. Politiani & amicorum*, cuius ſunt obſervatae notae marginales partim rubrica, aliquibus in locis evanidae, partim atramento ad utrumque paginarum marginem exaratae ac praeſertim uſque ad Librum tertium. Graeca verba ab eodem Politiano in ſpatiis vacuis a typographo relictis diligenter adiecta ſunt. Non loquitur de hoc Codice Frid. Otto Menckenius in Politiani Vita impreſſa Lipſiae typis Gleditſchianis

nis mdcclxxiv. 4. Nec tamen de ea verba fecerunt in Libello, cui titulus: *Ragionamento Iſtorico ſopra le Collazioni delle Fiorentine Pandette fatte da Ang. Poliziano. Livorno* mdcclxxxii. 4. pag. 45. Hos fortaſſe varii in Quintilianum commentarios Politianus, quum olim Oratorias Inſtitutiones auditoribus ſuis interpretari ſibi propoſuiſſet; unde praelectionem ſplendidam, & graviſſimam habuit, de qua idem Menckenius l. c. pag. 542. Quintilianum Politiani in Laur. Biblioth. olim conſpectum ſibi, refert Henr. Brenckmannus in Hiſt. Pandect. Lib. IV. Cap. I. pag. 307. In eodem Scriptore emendando ſedulitatem Politiani laudari nonnullis, ſcribit Nic. Antonius in Bibl. Hiſp. Vet. pag. 58. Intelligendum id ſine dubio de his adnotationibus nondum editis, in quibus deſiderium a noſtro teſtatur Aldus Manutius in Praef. operum Politiani: *Vtinam enim Quintilianum ingenioſiſſimi & doctiſſ. adnotationes haberemus!* Editum vero in Quintilianum nihil exſtat, ut recte Antonii verba praeſenti monet Io. Alb. Fabricius in Biblioth. Lat. Tom. I. pag. 519. alias est. edit. Ven.

Codex chartac. impr. in fol. ut ſupra. Conſtat foliis 205.

QVINTILIANI INSTITVTIONES ORATORIAE

Cod. VI. I. p. 1. M. F. Quintiliani de Inſtitutione Oratoria ad Q. Victorium Libri XII. quibus praemittitur Index Capitum ſingulorum Librorum, quae deinde ſuis quaeque locis rubrica, & minoribus literis exarata repetuntur. Clauduntur hac ſubſcriptione: *Marci Fabii Quintiliani Inſtitutionum Oratoriarum ad Victorium Marcellum Liber XII. & ultimus explicit feliciter.* In ſpatiis vacuis ab exſcriptore relictis ad Graeca ſupplenda rubrica ſunt ac adiecta, manu ſatis eleganti & accurata. Concordant cum editis, & exceptis variantes non paucis. Initium hoc: & finem Libri X qui ita deſ. *quis ſint alia genera urbis dicendo de iis quae ſint.*

II. pag. 234. Campani Epiſtola Franciſco Piccolomineo Cardinali Senenſi, in qua de ſua Quintiliani emendatione rationem reddit. Inc. *Vtinam quod nuper in Lucae, Pepercisti noſcitaſſe, conatus ſum facere, ut ipſe quam emendatiſſime, idem nunc haberes tu & in Quintilianum feciſſe.* Deſ. *non ab iure depoſco. Vale.* Praemittitur haec editioni Quintiliani cum notis variorum, curante P. Burmanno, Lugduni Bat. apud Iſaacum de Vivie mdccxx. 4. Tom. I. & habetur inter Opera Campani antiquae & rariſſimae editionis in fol. ſignat. L. 5. *inſcriptaque* Antonio Morero.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. ſupra quam dici poſſit elegantiſſimus, cum litteris initialibus tam Librorum quam Capitum auratis & coloratis: cuius prima pagina mirifice illuminata, in ſeptem circulis virorum heroum effigies, & in primis Horatii, nec non Saxettae familiae ſtemma exhibet, unde in fine grandioribus litteris legitur: *Franciſcus Saxettus Thomae filium civis Florentinus fecundum curavit. Mira fere mihi* Conſtat foliis ſcriptis 254.

QVINTILIANI INSTITVTIONVM ORATORIARVM LIBRI XII.

MArci Fabii Quintiliani Inſtitutionum Oratoriarum Libri XII. cum Epiſtola ad Tryphonem (1) & Procemio, ut in edit. Lugdun. Batav. mox citata a pag. 1 ad p. 1114. Hoc notandum ſunt tituli Librorum tum in principio, quam in fine, rubris ac quadratis litteris exarati, itemque ſingulorum Capitum argumenta. Graeca quoque verba charactere maiuſculo ſatis accurate ſunt expreſſa, & nonnullis in locis ab alia manu penitus, manco ſaeculi aliis litterarum forma ſuperius reperitur; correctiones quoque abundant, partim recentiori, partim antiquiori. Clauditur hac epigraphe: *Marci Fabii Quintiliani Inſtitutionum Oratoriarum ad Victorium Marcellum Liber XII. finit. Deo gratias.* In primi pagina legitur: *Werinharius* (1) *Epiſcopus dedit Sanctae Mariae.* In ultima vero: *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.* itemque: *Liber Sanctae Mariae Eccleſiae Arg̃ in Dormitorio*; tum paullo inferius: *Nota quod LXXXXI libri ſunt in catena in Dormitorio Eccleſiae Arg̃ in non. Iulii anno Domini M.CCC. LXXII. praeſentatum eſt mihi Heinrico per Hammannum dictum Anſhelmum* (2) *Dormitorarium tunc temporis Eccleſiae Arg̃.* Cod. VII

Hic eſt certe celeberrimus ille Quintiliani Codex a Poggio repertus in turri Sancti Galli xx. millia paſſuum prope Conſtantiam, de quo, praeter Poggii Epiſtolam ad Guarinum (3) ſcriptam, aliamque Leonardi Aretini Lib. IV. num. 5. & Franciſci Barbari inter eius Epp. num. ..., haec Chriſtoph. Landinus canit in Elegia Xandrae Lib. III. num. xvii. *miſſa ad Petrum Magni Coſmi filium de laudibus Cl. virorum Poggii Patriae Florentinae laurentis* (4):

Illius

(1) Ad Victorium vel Marcellum, cui opus dicat Fabius, haec Epiſtola ſcribitur: quamvis nonnulli eius loco, ut adſit in aliis, depravarunt, in ad Tryphonem bibliopolam, ut diſerte ibidem ad quidem quotiens operibus nec ipſius Epiſtolae verbis colligitur, non ad Marcellum ſed ad Bibliopolam aliquem fuiſſe miſſam. Quem enim Fabius dicat *quae ad Marcellum unum de Inſtitutione Oratoria ſcripſerant*, quia vel ipſis non videt, alia quam Marcello. Quintilianum verba fecit ad Tryphonem unum bibliopolam in rerum notitiam. Fabium ſcribere verſiſſe eſt. Idemque confirmare auctoritate huius vetuſtiſſimi Codicis in Germania a Poggio reperti.

(1) Mendoſe legit *Wernharius*, ſed videtur potius *Werinharius* quam *Wernharius* legendum, ut etiam in fronte Codicis antiquiſſimi membranacei Biblioth. S. Marci Florentiae, varia Ciceronis Opera continentis, legitur: *Wernharius Epiſcopus dedit Sanctae Mariae.*

(2) Legi etiam poſſet *ante ſecundum per Anſhelmum.*

(3) Conſulendus Cl. Mehus in Praef. ad Ambroſii Camald. Epp. pag. xv & ſeqq.

(4) Edita eſt Tom. VI. Carminum Illuſtr. Poet. Ital. inter etc. edit. Rinucc. & Tom. I. Specimen noſtri Hiſt. Litter. Flor. pag. 90. recuſa.

Illius ergo manu scriptum dedi ſum Rhetor, inquit ex Lenam. Quintiliane, *vidi integer*: inquit, ut quod totius vir ardua pars, & ea ipſa laceris ſuperetur. ut Poggius ipſe teſtatur in ſua Epiſt. ad Guarinum Veroneſem data xvii. Kal. Ianuarii MCCCCXVII. & magna ex parte relata a Fabricio in Bibl. Lat. Tom. I pag. 514. & a Cl. Franc. Ant. Zacharia in Biblioth. Piſtorienſi Aug. Taurin. MDCCLII fol. pag. 48. qui vulgo deludun Leonardus itidem Aretinus in sua Epiſt. VI, Guidonem eo poſtea Quintiliani a ſe Galliis traduci, & ut ex Fabricius loc. cit. pag. 516. adfirmant. Codicem integri Quintiliani, a Poggio tranſcriptum, adſervari Londini in Bibliotheca Comitis Sunderlandiae. At Poggius Codicem, non Londinum, ſed in Italiam miſit, ut recte obſtat ... Laur. Mehus in Praefatione ad Ambroſii Camald. Epp. pag. xcvii. De apographo itaque ſcribens in dicta Epiſtola de integro Quintiliano a ſe reperto. *Hunc*, inquit, *mea manu tranſcripſi & quidem velociter, ut eum mitterem ad Leonardum Arretinum, & Nicolaum Florentinum, qui quum a me hunc theſaurum ad inventorem cognovissent*, ... *Quintilianum per ſuas literas quamprimum ad eos mitti contenderant*. Hinc Blondus in Roma Instaurata ... Ven. A. 1510. pag. 72. *Quintilianumque integer repertus a Poggio, primum tranſcriptus in Italiam venit &c*. Quod porro Quintiliani Poggii manu ſcriptum, qui uſui fuit in Medicea Biblioth. ... qui in Leonardi Aretini Codices, a Coſmo Medice P. P. coemptos conceſſere, ... in Marciana Ord. Praedicat. ubi Codices Nicolai Niccoli adſervantur. Quem vero Poggius a Germania ... poſtea in Angliam conceſſerit, adducitque ſe ſimulatum Epiſcopi Wintonienſis, ut ex eius Epiſtolis adhuc ineditis conſtat, fieri potuit, ut alterum integri Quintiliani exemplar a ſe exaratum ſecum adtulerit, quod poſtea Italiam repetens reliquerit Londini. Ceterum ipſemet Poggius venit in ſuum Archetypon Quintiliani in Bibliothecam Coſmi Medicei P. P. ſuo ſciatum teſtatur; quae ſimilem praebuit huic Mediceae Laurentianae. Praeterea Raphael Regius, qui una nec non ... ſuis Patavii in *ducentas Quintiliani depravationes* ... *Problematu* ſuis Probl. I. Codicem Quintiliani a Poggio repertum uſſervari in Laurentii Medicei Bibliotheca. *Nobis vero &c* inquit *adſervabatur vetuſtum illud exemplar, unde reliquis facile redderem ſuaſa deſcripta, quod a Poggio Flor. una cum duodecim Aſconii Pediani in quaſdam Ciceronis Orationes enarrationibus e Germania adlatum, nunc in magnificentiſſima Laurentii Medicei Bibliotheca ſpectatur &c*. Dumque ille Raph. Regii Problemata verſarem in Ambroſiana Bibliotheca. Huic certum ab eloquentiſſimo ſcriptis Quintiliani operis diſcriptum, ut meritum ope huius Gu... (1) ... Codicis ſcriptura ... ſunt ... De

lectum eorum ... Poggii Epiſtolis ad Niccolaum, & Leonardum Arretinum ... ſemper intercesſiſſe.

Codex membran. Ms. in folio Saec. XI ... Conſtat fol. ſcriptis 166.

QVINTILIANI INSTITVTIONES ORATORIAE

M. Fabii Quintiliani Inſtitutionum Oratoriarum ad Victorium Marcellum Libri XII ut ... Hunc tamen deeſt Epiſtola ad Tryphonem, deſiderantur quoque tituli Librorum & Capitum, nec non Graeca verba, vacuis ſpatiis ad ipſa ſupplenda relictis. Cod. VIII

Codex membranus Ms. in fol. Saec. XV. ... Librorum ... & ... & cum picturis in principio, in qua ... ſamilium, pro qua ſcutum ... poſtea ... Conſtat foliis ſcriptis 257.

QVINTILIANI INSTITVTIONES ORATORIAE

M. Fabii Quintiliani Inſtitutionum Oratoriarum ad Victorium Marcellum Libri XII. cum indice rubricarum, & ſummariis Librorum in principio. In fine legitur rubris literis adnotatum: *M. Fabii Quintiliani Inſtitutionum Oratoriarum ad Victorium Marcellum Liber ultimus explicit. Veſpaſianus Domini Manni de Tuderto ...ſcripſi ... anno Domini MCCCCXVIII* (1) Notulae quaedam in margine adſperſae ſunt ... Angeli Politiani ... Graeca verba ſuis locis adſcripta ... charactere conſcripta, & quidem ſatis correcta. Cod. IX.

Codex chartaceus Ms. in 4. maiori Saec. XV optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 185.

QVINTILIANI INSTITVTIONES ORATORIAE

M. Fabii Quintiliani Inſtitutionum Oratoriarum ad Victorium Marcellum Libri XII. cum Epiſtola ad Tryphonem, & ... Capitum in principio ſingulorum Librorum, nec non ... in margine ... & Graeca vocabula ſuis in locis ... inſerta. In calce ... annotatum eſt ... pro ducatis ... Cod. X.

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 373.

QVINTILIANI INSTITVTIONES ORATORIAE

M. Fabii Quintiliani de Inſtitutione Oratoria ad M. Victorium Libri XII cum Epiſtola in principio, quae in aliis Codicibus Cod. XI.

(1) Hinc eruitur quod hic Codex exaratus fuit anno poſt Quintilianum ex Germania in Italiam advectum.

Digitized by Google

bus Tryphonum, hunc M. Victorio Eq. Romano ſuo benevo... Singulorum Librorum inſcriptiones uſi marginibus ac rubeis litteris expreſſi. *M. Victorio Eq. Romano II. Julius Quintilianus & M. D.* Graeca ſunt quaeque hoc habuntur diligentiſſime exarata, ac ſummarum litteris marginibus adſcriptae ſunt.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus & optimus, cum picturis in principio, & ſummitate cuiuſdam libri in, nec non litteris initialibus ſingulorum Librorum tantum, ſed etiam Capitum auratis, & coloratis. Conſtat foliis ſcriptis 181.

QVINTILIANI INSTITVTIONES ORATORIAE

Cod. XII

M Fabii Quintiliani de Inſtitutione Oratoria Libri XII. praeviа Epiſtola inſcripta *Tryphoni*. In fine rubeis maiuſculis litteris adſcriptum eſt: *M. Fabii Quintiliani de Inſtitutione Oratoria Liber duodecimus explicit die XIII. Martii milleſimo CCCCLXXVI.* & inferius: *Liber Laurentii & Iohannis Petri Franciſci de Medicis N. V.* Graeca verba poſt ſua primum Codicem eleganti ſima manu in rubrica ſuis locis inſerta ſunt.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus cum initialibus ſingulorum Librorum, & initialibus litteris cum epigraphis, cum Capitum variis, & cum elegantiſſima pictura in primo folio, cum in ornatu parvulorum, avium ac quadrupedum figuris, ſtemmate Medicaeo, effigie Quintiliani in prima littera & alia in circulo marginali praeceptoris cum diſcipulis ſuis diſcipuli praeceptum exhibentur. Conſtat foliis ſcriptis 245.

QVINTILIANI INSTITVTIONES ORATORIAE

Cod. XIII

M Fabii Quintiliani Inſtitutionis Oratoriae Libri XII. ſine Epiſtola ad Tryphonum in principio. Graeca verba ſunt lecta ſuis locis, ac variae lectiones ac notulae in margine appoſitae. In calce legitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus optimaeque ſcripturae. Conſtat foliis ſcriptis 339.

PETRVS CRESCENTIVS.

Cod. XIV

R Vralium Commodorum, ſeu de omnibus Agriculturae partibus & de plantarum animaliumque natura & utilitate Libri XII. compilati a Petro de Creſcentiis, Cive Bononienſi. Praemittitur Epiſtola miſſa ad Fr. Aymericum Placentinum Magiſtrum Generalem (1) Ordinis Fratrum Praedicatorum, cuius hortatu & ope ſuum opus, & cui offert, ſuſcipit ſymmyſtis corrigendum atque *Cat. Lat. Codd. Tom. II.*

Iniundum. Inc. *Quum praeſentem Librum Dei in quo multa interſerantur miranda.* Tum ſequuntur rubricae ſingulorum Librorum, ſed numeris deſtitutae. Inde pag. 3. altera occurrit Epiſtola ad Sereniſſimum Regem Carolum II. Hieroſolymae & Siciliae Regem, qui pater Caroli I. anno MCCLXXXV. ſucceſſit, in qua rurſus dicit opus ſuum a dicto Aymerico, aliisque Fratribus lectum, examinatum, atque probatum ... *Quem conſiderantes Deo ... abſolvere ... & mandant* Auctor pag. 4. Prologum cum Synopſi ſingulorum Librorum. Incipit eſt: *Quoniam ex prudentiae virtute quae inter bonum & malum ... ſciendum fore in iure agendo.* Notandi ſunt verba hujus Prologi, quia ſequuntur: *Ego itaque Petrus de Creſcentiis civis Bononienſis, qui tempore ... mea in Logica, Medicina, & ſcientia naturali totum conſumpſi, & demum ... legum ſcientiae inſiſtens, ... c. ſiſ ... ſtudio ... pluribus civitatibus ... quae recta & ſic propriae ... domum adivi ... per annos ... emolumentum ... commodum ... & bonorum, ... diverſas ... ideoque annis XXX. ... Rectoribus ... ſalutis ... & Civitati ... perlege, & diverſas ac varias operationes ... Domino Cruciate, ... ac quadam ... & hujus Librum ... prae ... etc.* (1) Tandem Libri I. Caput I. ... *Quoniam ...* Libri XII. Caput ... diverſi ut viſum. Claudit hac ſubſcriptione: *Explicit Liber Ruralium Commodorum a Petro de Creſcentiis Cive Bononienſi compoſitus. Deo gratias.* Hoc opus de Agricultura celeberrimum, in Italicam linguam converſum ... usque ... Florentiae, editum fuit typis Nicolai Laurentii anno MCCCCLXXXVIII. fol. (2) Gallicam quoque verſionem memorat Iacobus Quetif Script. Ord. Praed. Tom. I. pag. 666.

Cod. membr. Ms. in fol. Saec. XIV. ineunte, litteris ... optime ſcriptus, cum titulis Capitum rubricatis, & ... in littera Prologi initiali. Conſtat fol. ſcriptis 143.

PETRVS CRESCENTIVS.

Cod. XV

I. pag. 1. PEtri Creſcentii Ruralium Commodorum Libri XII. praevis duabus Epiſtolis, indice Capitum, Prologo, ... ſummariis ſingulorum librorum, ... Codice praecedenti. Primus Liber habet

 Ca

(1) Nomendum ... in ſuo Cod. ... Generalem ...

(2) Hoc quae ... ab alia ...

(1) ... ſuo ... ſuperſtim eſt hoc opus per ... Dominicum ... Mai. 1478. M. CCCC. LXXVIII. Vid. Maittair. Annal. Typogr. Tom. I. pag. 386.

Capita XIII, secundus XXV, tertius IX, quartus XLIV, quintus XLIII, sextus CXXXV, septimus V, octavus IX, nonus CVI, decimus XXXII, undecimus IX, duodecimus X. Tum alia adiunguntur tabulis notatorum, quae in Libris III. V. VII. VIII. IX. X. & XI. ſpeciatim petuntur.

II. pag. 121. A. Epiſtola S. Bernardi ad Raymundum. Inscrib. & inc. *Gratioſo et inclyto militi Raymundo Domino Caſtri Ambroſii Bernardus in ſenium deductus ſalutem. Doceri petiiſti a nobis de cura & modo rei familiaris utilius gubernandae, & qualiter patresfamiliae debeant ſe habere.* Des. *domoſuis ſpoliatur. Amen.* A Bernardi ſtylo valde videtur abesse, ut mirum non ſit, inter eius Opera minime comparere.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. nitidus, manu Philippi ſer Ugolini, ut ex colore atramenti, exaratus, cum inițialibus Librorum & Capitum rubricis. Conſtat foliis ſcriptis 123.

RAPHAELIS REGII COMMENT. IN PERSIVM.

ENarrationes Raphaelis Regii in Perſii Satyras ad clariſſimum Petrum paruentem Laurentium Medicem. Epiſtola nuncupatoria inc. *Si quis vel ex graeca vel latina...* Des. *...* Poetae Vita pag. 2 inc. *A. Perſius Flaccus Volaterris ...* Textum ſatyrae ... Des. *...* Expoſitionis pag. 2 ad. inc. *Nec fonte labra prolui caballino. Hoc tamen, qui prologus esse fungitur, ut eos arrideat Perſius, qui ſe praeſtantes adhuc poetas haberi volebant &c.* Des. *ſcriptus quaedam a ſcriptoribus acerrime ... appellantur, eaque, namque acerrimi proponere ...* Inter Opera Raphaelis Regii Itali non memoratur hoc Commentarium a Fabric. Bibl. Lat. med. & inf. aet. Tom. VI. pag. 50. Cod. XXI.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 77.

PLVTEVS XLVII.

CONTINENS MSS. CODD. LATINOS XXXVII.

CODEX I.

PRISCIANVS.

Adde etiam

Dionyſium Afrum de ſitu Orbis.

I. pag. 1. PRiſciani Caeſarienſis Grammatici Iuliano Conſuli ac Patricio [1] de octo partibus Orationis Libri XVI. et in edit. Florent. curante Nicolao Buctonio, & Antonio Francino Varchienſi apud heredes Philippi Iuntae MDXXV. [2] 4. pag. 1 ad pag. 192.

II. pag. 215. Eiuſdem de Conſtructione, ſive de ordinatione partium Orationis Liber II. Ibid. a pag. 193 ad pag. 260.

[1] Priſcianus, quem Caſſiodorus ſui aetatis Conſtantinopoli Grammaticum dicit, ſcripsit Lib. de Orthographia. Commentariorum Grammaticorum Libros XVIII. ... Iuliano ... Auguſti ... Durhan. ... Conſ. ... Patricio ... Novellas ... Epitomen compoſuit ... vel Gothi ... Aut Auguſti ... Abrogat ... Priſcianus ... Conſulem, ... Libri XVI. ... Syntaxi ... Libri duo poſteriores.

[2] Bocuſtis ... Priſciano Florentiae apud heredes Bernardi Iuntae A. MDXXV. ... Fabricius in Bibl. Lat. Tom. II. pag. 420. Typographus ... ad Lectorem ... Codicem Ms ... ſe ... editionem. ... manuſcriptis, ... Grammaticorum ... Priſcianum ... poſſit.

III pag. 283. *b.* Eiuſdem ſuper duodecim verſus Aeneidos Liber. Ibid. e pag. 161. ad pag. 185.

IV pag. 310. *b.* Eiuſdem de Accentibus Liber. Ibid. e pag. 186 ad pag. 191.

V pag. 316. Eiuſdem de ponderibus, & menſuris Liber. Ibid. a pag. 191 ad p. 197.

VI pag. 323. Eiuſdem de praeexercitamentis Rhetoricae Liber ex Hermogene (t) translatus. Ibid. e pag. 197 ad pag. 322.

VII. pag. 329. Eiuſdem de metris Comicorum Liber. Ibid. e pag. 322 ad pag. 306.

VIII. pag. 334. *b.* Sequens ſed ſine titulo Commentarium Ruſini de metris Comicis. Ibid. e pag. 306 ad pag. 313.

IX. pag. 341. Eiuſdem Priſciani de declinatione nominum Liber. Ibid. a pag. 319 ad pag. 320.

X. pag. 350. Dionyſii Afri de ſitu orbis, ſeu deſcriptio totius mundi (t). Inc.

> *Naturae genitis, quae mundum continet omnem,*
>
> *Auctor Rex, cuius poſitum tellurs & undae ...*

Deſ.

> *Omnipotens pro quo genitor reddit gratiosa dones.*

Hanc metaphraſin Periegeſeos Dionyſianae ad Priſcianum tha... ad Rhemnium Fannium refert... Inter Geographicos veteres ſcriptores Graecos mentem In. Hudſon Oxoniae e Theatro Sheldoniano MDCCXII. & Tom. IV ... Priſcianus praeſeferet ... ſuo Biſſoleo apud Valantes Cortecum A. MDCCXI. & aſt ſub Rhemnii Fanni nomine.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus & optatiſſimus, cum pictura in principio. Priſciani effigie in littera initiali ... miniato ... in ſronte paginae, remelbus Librorum ſingulorum ... titulum litteris ... ac depictis, in quo deſiderentur Graeca verba, & ... omnes ... ad ipſa ſupplenda relicta ... Libri hujus ſunt deſtituti. Conſtat foliis ſcriptis 367.

PRISCIANVS

Cod. II.

PRiſcii eiu Caeſarienſis Grammatici de octo partibus Orationis Libri XVI cum ſummaries ſingulorum, ut in Codice ſuperiori § 1. Graeca hinc verba ſunt, locis ab eadem manu ſunt characteribus majuſculis exarata ... adſunt quoque in margine nonnulla quaedam vitiosa ... manibus exſcriptae. In ſummo primi folii verſo margine legitur: *Liber Laurentii Medicis Pet. F. num. 91.* In calce vero ſcriptum eſt: *vale quoque doctor.*

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Saec. XII. Conſtat foliis ſcriptis 174.

PRISCIANVS.

Cod. III.

ARs Priſciani viri eloquentiſſimi, Grammatici Caeſarienſis, ſeu de octo partibus Orationis Libri XVI quorum ultimus ... in ... verbis deſinit in verbis: *cum me hortarum parvo frugaliter . . . .* quae excidunt ... ante finem ... pag. 191 lin. 35. Graeca verba ſeu locis habentur majuſculis exarata litteris cum ſcholiis nonnullis marginalibus vetuſta manu. Poſt oculeos ſeparatum ſequens diſtichon legitur:

> *Me legas antiquas ... qui proſerre loqueler.*
>
> *Qui me non ſequitur, vult ſine lege loqui.*

Hos verſiculos adſert Fabricius ex Codice Biblioth. Inſtanzae Hamburgenſis ſaeculi XIV in Bibl. Lat. Tom. II pag. 457 not. *b.*

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XIII. Inſcriptus cum Priſciani effigie et litterae initiali ... penicillo delineata. Conſtat foliis ſcriptis 125.

PRISCIANVS

Cod. IV.

I pag. 1 PRiſciani Grammatici de octo partibus Orationis Libri XVI. ut ſupra Cod. I § I.

II. pag. 140. Eiuſdem de Accentibus Liber ut ibid. § IV

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Saec. XII. cum gloſſis perpetuis raris alternis manu, & Graecis verbis ſeu locis, in ... prima pagina legitur manu alteraſtere extrinſecus poſſeſſoris nomen: *Mio ſuce mihi Pratiſſo Saſſetti Thomae filio, cive Florentino*, in calce vero antiqua manus ... *Priſcianus maior pro duobus florenis.* Conſtat foliis ſcriptis 142.

PRISCIANVS.

Cod. V.

ARs Priſciani viri eloquentiſſimi, Grammatici Caeſarienſis, Libri XVII propterea quod continuatur cum Libris XVI. de octo partibus Orationis, nunc Liber I. de Conſtructione, qui tamen ſere nunc ... manu, & quidem elegantiſſime ſcriptum eſt. Adſunt gloſſae interlineares, & ſcholia marginalia valde multa partim antiqua, partim recentiori manu ... praeterea in principio, poſt titulum Operis, majoribus litteris ſequens epigraphe eſt appoſita: *Scripſi ego Theodorus (t) Dionyſii (u) V D (x) Memorialis ſacris (y) ſcrinii Epiſtolarum & adjutor V. Quaeſtoris* cum verſiculis deo editus paullo ſuperius in Cod. III. Notandum Graeca verba ſunt eſſe locis diligentiſſime, characteres ferme ... exarata, ac ſeparata ſpatiis interlinearibus e recentiori manu emen-

(t) In edit. *Aldiniana*.
(u) Omnia *Mundi* in ſuo Catalogo.
(x) De *Theodoro Dionyſii Memoriali*, qui Priſciani Dodonis ... Grammaticae omnia ſua ſcripſit Conſtantinopoli A. DXXVI. & DXXVII., unde plures deinde Priſciani Codices Mss. derivati ſunt, videndus Reineſius ad Inſcriptiones Veteres pag. 413.
(y) *Sc. ſlimq.*
(z) Vir *doctiſſimus*.
(?) I ... *quem non ... viderit*. Heſſe ... interpretationes ... Scholiaſtes ... ſuperſcriptis.

emendatiſſimo charactere minori eſt ſæpe ita.

Codex membranac. Ms. in fol. quadrato Sæc. XI. Initiis auro inſignis, & quantivis pretii. Conſtat foliis ſcriptis 145.

PRISCIANUS

Cod. VI. PRiſciani de Conſtructione, ſive de ordinatione partium Orationis Libri duo, quorum ſecundus eſt imperfectus, deſinit enim in verbis: *ſimiliter autem Græci Ἀνδρων ἐπυμαγη καὶ ἀγορα* (ſic) *Gr. Attici* *cont* . . . . . . , quæ in edit. cit. reſident in pag. 145. lin. 22. Interim notandum Græca verba, ut plurimum, ſuiſſe prætermiſſa, ac ſeculi ſunt, et fuiſſe Latinis characteribus exarata, quæ tamen in margine ab alia manu Græcis ſunt reddita, in duabus vero ultimis paginis prorſum ſuppletu, ubi Græca eſſe debent. Interea Gr. ſuiſſe poſitas. Adſunt gloſſæ quædam & notulæ marginales interdum eadem longiuſculæ, manu antiqua. In principio lig nota vero ſic, ut in Codice III.

Codex membranac. Ms. in 8. min. Sæc. XII. Conſtat foliis ſcriptis 96.

PRISCIANUS.

Cod. VII. PRiſciani de Conſtructione Libri duo, quorum ſecundus item mutilus deſinit in verbis: *Item in Sacculum ſ ſunt ſuper ambera potes Attici G. non addentes d'omnino. & hoc eſt quando faciunt C Philippus . . . ſub imperio ſuo & ſub imperium ſuum fecit GG Atti* . . . . . . , quæ in cit. edit. incidunt in pag. adn. titul. 34. In fine Libri primi ab eodem ſcriptore, manu ſubiungitur hæc notitia valde mendoſa: *Artis Priſciani viri D. Grammatici Cæſarienſis Doctoris Urbis Romæ Conſtantinopolitanæ Liber XVII. de Conſtructione explicit feliciter. Incipit Liber XVIII. de Conſtructione I. Theodoro (ſic) Dom. ſi ſanctis memoriale ſacri (ſic) ſcrinii Epiſtolarum, & adiutore V. M. quæſtoris ſacri palatii ſcripſi manu mea in urbe Conſtantinopoli Kal. Jun. (ſic) Mavortio V. Conſule imperatori bus laſſum & Juſtiniani pp.* Græca hæc verba diſſeminata, nullis tamen ſpatiis ad ea ſupplenda relictis. Nam quandoque margini occurrunt ſatis antiquæ. In principio recentior manus Capitulis exaravit Librorum ſeorſum de octo partibus Orationis.

Codex membranac. Ms. in 8. min. Sæc. XII. Conſtat foliis ſcriptis 75.

PRISCIANUS

Adde etiam

Marii Servii Honorati, Theodori Gazæ, Marcini Victorini, Metrorii, Maximi, Bedæ, & aliorum Opuſcula varia.

Cod. VIII. I. pag. 1. PRiſciani Cæſarienſis Grammatici de Accentu Liber, qui in edit. cit. a pag. 1286. ad pag. 1290. In Codice tamen iſte ſit longior, poſt enim verba: *at pape euan*, in quibus editus deſinit, ſequuntur alia pauca grammaticalia de accentu deſinentibus differentiis &c.

II. pag. 13. Servii Honorati Tractatus de metris Comicorum. Extat a pag. 1802. ad pag. 3008. Hic tamen Græca auctorum loca ſunt prætermiſſa.

III. pag. 19. Marii Sergii (a) Centimetrum, præviæ Epiſtola ad Albinum ut in Cod. VI. Plut. XXXVII. ſupra pag. 249. Extat inter Grammaticos Helias Putſchii a pag. 1815. ad pag. 1826. Habetur hoc Centimetrum, alias Centimeter, ſive Ars de pedibus verſuum, ſive centum metris in Codice manuſcripto octingentorum annorum in Bibliotheca S. Emmerammi Ratiſbonæ teſte Pez Diſſ. Iſag. ad Tom. I. Anecdot. pag. 39. Ejuſdem vero Centimetro præfixa epiſtola eſt etiam in Libri Bibl. Nova Mss. I. pag. 668. & in Fabricii Bibl. Lat. Tom. II. pag. 468. not. (a)

IV. pag. 15. Sequitur ab alia manu exaratus Tractatus Græcus, cui titulus: Χρόνοι χρόνων ἐφ' ἑκάστῃ τῶν τόνων, *De uſu temporum in ſingulis ſyllabis*, auctore Anonymo. Inc. Ἀρκτέον δὲ ἀπὸ τῶν τόνων τε καὶ αὐτῶν τῶν χρόνων . . . . . Deſ. . . . .

V. pag. 30. Θεοδώρου τοῦ Γαζῆ περὶ προσῳδιῶν. *Theodori Gazæ de Accentibus* Libellus. Inc. Προσῳδία ἐστὶ . . . . Deſ. . . . . Eſt fortaſſis excerptum aliquod ex ejus Grammatica Græca, cuius Exemplaria nonnulla in Græcorum Codicum Catalogo recenſuimus.

VI. pag. 36. Maximi Victorini Commentarium de ratione metrorum, & primo de literis & ſyllabis. Inc. *Loquentes autem inter ſe ſunt quatuor.* Deſ. *item illa, quæ in o literam exeunt, longa ſunt, ut ultro, ante.* Inter Grammaticos Putſchii a pag. 1963. ad pag. 1974.

VII. pag. 45. Metrorii Maximi de Arte Metrica Liber. Inc. *Quamquam de literis, & de ſyllabis multiplex ſit expoſitio*, ... Deſ. *ubi duo verſus in uno verſu inveniuntur, ut eſt illud*

Dic mihi Damoeta, cuium pecus, an Melibœi?

Non

(a) Varie aut ille ludit. Cen. aliter interpretandum eſt diverſiſſime . . . deſerit.

(a) Ita eſt in Codice. Sed legendum Servii Honorati.

Non adparet inter Grammaticos Putſchii, ſed legi ut una cum Donato, & aliis Grammaticis impreſſus Mediolani per M. Antonium Zarotum die XXII. Sept. MCCCCLXXIII. 4.

VIII. pag. 54. Servii Honorati Grammatici ad Aquilinum Ars Metrica, cum breviſſima Epiſtola nuncupatoria, quae inc. *Plurimarum naturas ſyllabarum.* Deſ. *proficere credimus.* Caput I. de primis ſyllabis inc. *Igitur primas ſyllabas.* Ultimum de regulis inveſtigandum deſ. *quae diphthongo aut poſitione longae ſunt.* Inter Grammatic. Putſchii a pag. 1810. ad 1815. ubi inſcribitur *de ultimis ſyllabis.*

IX. pag. 57. Marii Sergii Centimetrum, idem ſcilicet Opus, quod ſupra receſuimus §. III. ſi variantes aliquot excipias.

X. pag. 64. Anonymi Tractatus Grammaticalis, valde longus, in quo agitur de Oratione, & eius partibus, de Proſodia, ac deinde de Figuris Rhetoricis. Primum Caput de Oratione inc. *Oratio dicitur eloquutio, & dicta oratio, quaſi oris ratio. Haec ipſa prima pars nihil aliud ſignificat.* Ultimum Caput de Auxeſi deſ. *habere apud Virgilium:*

Quo Pinnam non odit, amet tua carmina, Alacre,

nihil ſuavius, nihil urbanius. Duo fuerunt peſſimi poetae: Devus qui illum amat, illud pro poena eos rogat, ut & illum amet. Alma ... Tibur. Non adparet inter Grammaticos Putſchii.

XI. pag. 133. Bedae de Arte Metrica Liber, praevia tabula Capitum XXV. Primum de litteris inc. *Qui nominum metricae artis habere deſiderat.* Ultimum, quod tria ſint genera poematis, deſ. *rerum habent credimus ſcriptorum.* Exſtat in editione eius Operum Baſileenſ. An. MDLXIII. Fol. Tom. I. a pag. 34. ad pag. 58.

XII. p. 161. Euſdem de Schematis Liber. Inc. *Solet aliquotiens in ſcripturis ordo verborum.* Deſ. *quam terribilia ſunt opera tua Domine.* pag. 59. ad p. 64.

XIII. pag. 166. b. Euſdem de Tropis. Inc. *Tropus eſt dictio translata.* Deſ. *glorium quaſi augetur a patre.* Ibid. a pag. 65. ad pag. 73. lin. 10. Deſinentia autem parabolam, & paradigmatis in Codice deſiderantur.

XIV. pag. 175. Americi, ſeu ut alibi invenimus, Aymerici de Arte Lectoria Liber ad Adamarium Felicitatem Epiſcopum. Prologus inc. *Quam imperitorum ignorantia.* Deſ. *capiti ergo opera ſequens hanc prophetam fuerit.* Forma congruit cum illo Codicis XXVII. huius Plutei, de quo infra. In hoc Prologo notanda ſunt ea quae ſequuntur: *Cum tamen in opere alio, quod de metrica arte fecimus, omnes ſyllabas ſub regulis alia alteri perſtringere curavimus, quod neminem ante nos uſquam aut umquam cepiſſe ad liquidum advertere poſſimus.* Liber inc. *Omnes dictio monoſyllaba hic eſt unius ſyllabae in lectione tenetur, nec inclinatur: ut hoc eſt vir de quo dixi*

veni ut poſt me, qui ante me factus eſt, quia prior me erat &c. Deſinit in verſu:

Salve lectore, melius forſan ſapiture.

Aliud huiuſce Operis Exemplar occurrit etiam ſupra in Cod. V. Plut. XVI. Catalogi noſtri Lat. Codd. Tom. I. pag. 168. §. III. ubi tamen praecedit alius Prologus metricus, cuius initium:

Ars quam ſingu meo Lectoria dicitur iſta &c.

qui hic deeſt. Fuit quoque in illo, deerat hic alius fuit, quae poſt verſum:

Salve lectore, melius forſan ſapiture &c.

qui Tractatus noſter ſtatim in hoc Codice finit, in illo alia pauca ſequebantur praeſertim circa regulas legendi, cum clauſula in fine, cuius poſtrema verba erant: *ſecum Omnipotentis Sermonem in eſcam mentes paſcanter continuae. Ipſi ſummo laudes aeternas, qui condidit univerſa.* Tum verſiculus, quem ſic retulimus

Americus pauſit, Ars hoc Lectoria ſeſſio.

XV. pag. 247. b. Beſvoli Prologus de primis ſyllabis metrice. Inc.

Partibus in cunctis metri ſub foedere ſunt Ea &c.

Liber incipit a littera A ante B

Ante b ſi brevis a ſunt quamque, ſed inde revulſa &c.

Deſinit in littera V

Cnera in ... ſunt certa, ſed excipe plura.

Hoc quoque Opuſculum in ſuo Cod. V occurrit loc. cit. pag. 170. §. IV. & quidem cum ſequenti *de Exemplis Poëtarum &c.* coniunctum, tamquam ad eundem auctorem pertinens, ubi tamen praeterea quaedam Muſarum invocatio item verſibus heroicis, quae hic deſideratur.

XVI. pag. 253. Exempla Poëtarum pro quarumdam ſyllabarum quantitate, ordine alphabetico diſpoſita. Primum *Aubetes.* Inc.

At primum ſiben ſcopulis excudit A-chates.

Ultimum *Hyſſopum*

Eſt hyſſopum ſiccum, calidum quoque tertius illi.

XVII. pag. 265. b. Bedae de Arte Metrica Liber, praevia Capitum XXV. tabula; ſed praeter primum Caput de littera nihil aliud hic habetur, propterea quod exſcriptor forſaſſe animadverterit ſe iam Libellum hunc ſupra exſcripſiſſe, ut habes ſupra §. XI.

XVIII. pag. 267. Anonymi de XXVII. Boëthii carminum varietatibus Libellus. Inc. *Primum genus carminum eſt elegiacum.* Deſ. *in reliquis per ſimplex compacta.* In Polycarpi Leyſeri Hiſtoria Poëtarum & Poëmatum medii aevi, olim Halae excuſſa, ſ. pag. 115 metra Boëthiana univerſe ex tribus Mss. Codicibus Academiae Helmſtadienſis & quatuor editionibus caſtigata exhibentur.

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XV. paſſim Graecis partim Latinis optime fortaſſe, at diligenter emendateque exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 169.

PRI-

(1) Hoc quoque legendum Servii.

PRISCIANUS

Cod. IX. INſtitutio Priſciani de Arte Grammatica ad Iulianum Conſulem et Patricium, ſeu de octo partibus Orationis Libri XVI ut in Cod. I. § I. Hic autem identidem occurrunt ſpatia ad Graecas voces ſupplendas relicta. In fine alia manu legitur deſinitio quartarum partium anni, & ratio inveniendi Epactam, Aureum Numerum &c. Adſunt perquam rarae gloſſae marginales manu recentiori ut et quia pag. 3 & 4 ad Caput inſcriptum de conſonantibus litterarum legitur Non hoc gaud. Vidimus Feltrenſis aſſerebat hoc ſcribere dei, aut hoc.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XII Conſtat foliis ſcriptis 214.

PRISCIANUS.

Cod. X. PRiſciani viri diſertiſſimi Grammatici Doctoris urbis Romae de octo partibus Orationis Libri XVI. ut in Cod. I. § I. cum ſummariis capitulorum in principio, gloſſis interlinearibus & ſcholiis marginalibus vetere manu atque antiqua, nec non Graecis vocibus ſuis locis inſertis.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XIII ineuntis, optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 216.

PRISCIANUS.

Cod. XI. ALiud Exemplar eiuſdem Operis Priſciani de octo partibus Orationis. Hic deſunt Graeca verba, locum reliqui, nullae ſunt gloſſae, nulla ſcholia, & ipſe Codex eſt prorſus anepigraphus.

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 134, emiſſus in Cimiteo Monteſiguerriano.

PRISCIANUS.

Cod. XII. ALiud Exemplar ſuperioris Operis cum ſummariis ſingulorum Librorum in principio, & Graecae vocibus elegantiſſime & correctiſſime litteris maiuſculis exaratis. Adſunt ſcilicet perquam crebra eiuſdem aeque manus ac et quidem ſatis docta, nec non gloſſae interlineares. In ſcholiis citantur Diomedes Servius Iſidorus Beda &c. Tituli praeterea tum Librorum, tum Capitum charactere rubro ac quadrato ſunt exſcripti. In fine Libri XIV rubrica exaratum legitur: *Artis Priſciani Caeſarienſis viri eloquentiſſimi Grammatici Urbis Romae Conſtantinopolitanae* (1) *Doctoris* [illegible] *Lib. XIV de Praepoſitione explicit.* Item in fine Libri XV habetur *Artis Priſciani viri diſertiſſimi Grammatici Caeſarienſis Doctoris Urbis Romae Conſtantinopolitanae Liber quintusdecimus* (ſic) *de adverbio explicit.* Tandem in calce Codicis legitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. Fl.*

Codex membranaceus Ms. in fol. quadratum Saec. XI. ineuntis, optime ſervatus, vere inſignis. Conſtat foliis ſcriptis 108.

PLUTARCHUS DE DIGNOSCENDO AMICO AB ADULATORE IO. BAPT. BONINSEGNIO INTERPRETE.

Cod. XIII. PLutarchi Oratio de diſcernendo ab amico adulatore per Ioannem Baptiſtam Boninſegnium (2) Florentinum e Graeco in Latinum converſa ſermonem. Praecedunt Praefationes duae, quarum prima eſt Reverendiſſimo in Chriſto P. & D. D. Io. S. M. in Dominico Diac. Card. de Medicis Boninſegni Legatum integerrimum, inc. *Gaudebant, P. R. literarum ſtudioſi omnes, liberaliumque artium ſectatores atque exſultabant, quippe quorum iam videant ipſarum ſtudia quae tempeſtate a Coſmo Medice decretis p. Patriae, omnique ſuperioriſque atque optimos parens ab exſeris revocata, provincialiſque & honore hoc decorata fuere. Deinde ſub Laurentii parente celeberrimis mirifice floruere olim ac poſt modum tuas obitu, prob neſcis! non ſolum reſurrexere, ſed prope etiam exſtincta obmutuere, paramque ab elitore nationes utraque abſtere, iam centuriſſere, non itaque modo iam longe poſteriumio re parsam tuam par ſui remeare. Dei ut iam Platonicum ipſum audire il euſtat.* Altera ad Laurentium Medicem virum magnificum inc. *Manimum iſe animae fructum &c.* Ex hac etiam ipſum Boninſegnium tranſtuliſſe etiam Plutarchi Orationem de agnoſcendo profectu in virtute quam aiebat et oct. Plut. nimirum LXXVI Cod. LXXVI. Ex quo itidem quibus Epiſtolam clauditur: *Nil enim ex Plutarchi Moralibus, quae tenendae ab in Latinum traducenda ſuſcepimus, eam, quae de agnitione profectus in virtute eſt, Oratione ubi Latinam reddidimus, nunc atque ubi ex ferret, ſi eorumque poſt illam ea quae adulatorem ab amico ſecernit, ſecundum fortaſſe ſit locum, ut & impedimentis quaeſtio ea ut re ſubmoveamus, & procedendi ordo ſervetur. Ceterum ut & alios ſecretae integrum Plutarchum ipſum latine loquentem audiremus quo diuturnior omnes nos ſua orant, breui organum tantis complere ſumus.* Tum ſequitur textus: *Quem admodum ſi Plutarchus &c.* Tandem ipſa Oratio hac: *Quiſquis Amicbe Philopappe ſe vehementer amare ſeipſum dixerit &c. Deſ quod offendit & virtuti amicam.* Claudunt Codicem alloquutione quadam ad ipſum Ioannem S. R. E. Cardinalem, in qua de ratione ab ipſo ſerva

(1) Menckenius legit *Conſtantinopolitanae.*
(2) Boninſignii ſuit Boninſegnum literarum Graecorum & Latinorum unde etiam ortum Indiclo Marſilius Ficinus ſuam Platonis ut repreſentaretur Scholae. Vel ipſeſſum inſcriptae in Epiſtola ad Laurentum, id etiam adnotaveramus in noſtro Specimine Lit. Flor. Tom. II. pag. 113 & C. Mazzuchellius *Scrittori d'Italia* Tom. II. Par. IV pag. 1400. ubi hunc ipſum Codicem diligenter deſcribit.

ſervare in hac ſua Interpretatione deſiſtitur, quaeque inc. *Qui autem ſuperiores ulterſtiorum calamum ad quemcunque occurrentes cre Dei & patronum, & dominum meum deleg*ens.

Codex membranaceus Ms. in 8. majori Saec. XVI ineunt., cum initialibus literis mirifice illuminatis, & gentilitio Cardinalis ſtemmate ſupra duos libri ſtanti erecto in prima pagina. Conſtat foliis ſcriptis 63.

POLYAENI STRATAGEMATA PETRO ANGELIO INTERPR.

Cod. XIV. POlyaeni Coſilia Imperatorum, quae Stratagemata dicuntur, a Petro Angelio Bargaeo latinitate donata, in quibus, non ſolum facta, ſed etiam dicta virorum illuſtrium referuntur, ad Illuſtriſſ. itque Excellentiſſ. Florentiae Ducem, Hetruriaeque Principem praeſtantiſſimum ac potentiſſimum Coſmum Medicem, Praecurrit Praefatio interpretis, digna certe quae proferatur. Inc. *Quod in eo ignores, Illuſtriſſ. & potentiſſime Princeps Coſme Medices, duas praecipue fuiſſe artes, belli ſcilicet, & literarum, quibus homines ad ſummos honoris gradus, & dignitatis aſcenderint, eaque ſummam hominum celebritatem conſequuntur, ac immortalem gloriam adepti, numquam interirent; ſaepe etiam Deorum loco augusto ſaeculorum veneremur. Dei. Accipe igitur Coſme Medices, Dux iuriſſime atque ſummum optime Princeps, noſtrum hoc munuſculum, quod quantulum id cunque ſit, meae ſingularis voluntatis & ſtudii tibi ſemperdem addicti, & conſecrati, non modo teſtem, ſed vadem h. Quae quidem cum ſit ſane tibi eam, quam debeo obſervantiam, & cultum praeſtare velleſe intelligas, ac me, cui benevolentiae tuae, qua bonos omnes ampleſteris, aliquantulum impertias, indignum omnino fore ne putes. Vale.* Multa ex hac diſertiſſima Epiſtola ſi ad ſubſtratis noſtri ratio pateretur eſſent exſcribenda de laudibus Laurentii Medices Coſmi patris, Coſmi Patriae Patris, ac Laurentii Magnifici, quos ... ipſorum favore ac literis promovendis adhibent, ſubjungit, *libros ab extremis fere orbis partibus in Italiam importandos curaviſſe. At que hunc quidem rei argumentum nobis eſt Bibliotheca illa tum Latinis, tum Graecis libris refertiſſima, ab ipſiſdem incredibili ſumptu comparata. Qua ſua tempore Florentiae velut in celeberrimo totius orbis theatro, eruditiſſimi viri, tamquam ex equo Trojano innumerabiles proceres, ſeſe in orbem terrarum effuderunt. Quamobrem non modo Italia, ſed etiam Gallia, Hiſpania, Germania, & Britannia hujuſmodi beneficium Medicaeae familiae acceptum referunt &c.* Pag. 6. b. occurrit Polyaeni Vita, auctore Ipſo Petro Angelio, cujus initium eſt: *Polyaenum genere Macedonem fuiſſe &c.* Tum Liber I. Operis Inc. *Parthorum & Perſarum gentem, Auguſtiſſimi Reges, Antonine & Vere, tum Deorum immortalium ope, tum veſtra ſ... prudentia, & Romanorum virtute: quae bellorum non etiam, quae gerim. ... libere vero ſe tre ſemper conſervarunt, facile ſuperaviſti.* Liber VIII & ultimus deſ. *quaeque ſimul parte ſtipulis torrent, a Corſerum incerengis ſunt. Illaſque ſpe conſeſſum re reſtituerat.* Is ſimet Bargaeo a Cornelio de Vitt ſui quod Silvinum Sibi... *Faſti Conſolari* pag. 307 hinc verſionem memorat. *Inſu ... Polyaeni praeterea libros Stratagematum Latine ſecit, qui nunc Florentiae in Bibliotheca Divi Laurentii manu ſcripti ... adſervantur.* Idemque S. ... pag. 311. *La traduzione fatta dal Bargeo del Stratagemmi di Polieno, che ſtà ... ſi ſerve nelle Librerie di S. Lorenzo, ella vi ſi conſerva ancora al Banco 46. Cod. 14. Un ſimile impreſa fece ecandio ... e poi ... il Bargeo, il Maſſimo ... nell'edizione di Leida, ſerendo ... che ſono in dovuto ... teſti greci di Polieno, che ſono in ... a ... ſue traduzione.* Inter Bargaei ... eandem interpretationem ... Maz. ... T. I. Part. II. pag. 754. nec non Steph. Maj. Fabroccius in Opera de Piſano Gymnaſio e Coſmo I. ſolemni ... Op. ſ. XIII. pag. 126. ubi plura de cuſtode ... Marum tamen ... ignotam fuiſſe ... Bibl. Graec. T. III. pag. 483. ubi varios Polyaeni interpretes enumerat.

Cod. chartac. Ms. in 4. majori Saec. XVI eutographus, & maximi faciendus in nova Polyaeni adornanda editione. Conſtat foliis ſcriptis 197.

POMP. LAETI IN VARRONEM COMMENTARIOLUS.

Adde etiam

Guarinus Veronenſis in Perſium Comment.

Cod. XV. I. pag. 1. POmponii Laeti in Varronem de lingua Latina Commentariolus, praevia de Varrone notitia. Inc. *Marcus Terentius Varro, Graecis & Latinis literis longe omnium eruditiſſimus habitus eſt; militavit pyratico bello ſub Pompeio, e quo ob rei bene geſtas navali corona donatus eſt.* Deſinit imperfecte in verbis: *deliquium ſolis a delgendo, quod ſol ... ſet cauſa deliquatur; acceptus autem pro defectu. & in Urbe locus ad arcem Deum Vocinium delinquis appellatur, in quo appropinquantibus Gallis Senatus ... ad excidium urbis ſacra quaedam ...* Julius Pomponius Laetus, qui obiit anno MCCCCLXCVII. die xxi. Maii inter alia recentiores ſcriptores aliquot veteres, quos inter Varronem de lingua Latina, qui ſuo loco, & tempore nota prodiit in 4. praemiſſa Epiſtola ad Platinam, de quo, ut etiam de eius

[a] Scribere debuerat Sabiniano Plut. XLVII.

cuuſdem Operibus eiuſ ... editi [illegible] Apoſtolus Zenus Diſſert. Voſſ. Tom. II. pag. 146. In calce Codicis Varzonensis in Biblioth. Senatus Lipſienſis [illegible] haec verba adſcripta leguntur: *Hunc enim quod invenitur Manus Veronaeque ... legimus, ſi aliqua in non parte invenerit, cum de ... parte ... fuerit. ... volumen quoddam corruptum ... unde ſcrutetur ... errore ... imponat.* ... Vale. Voſſ. [illegible] Tom. I. pag. 83.

II. pag. 71. Guarini Veronenſis Commentarii in Perſium cum Prologo, qui inc. *Ad ... ſolent ... unam praeponere.* Deſ. proemium ... Commentarii inc. *Nec fonte labra ...* Deſ. ... Non moneret hunc in Perſium Guarini Commentarium Fabricius ... Biblioth. Lat. Tom. I. pag. 486. ubi de Perſio, neque in Bibl. med. & inf. Lat. Tom. III. pag. [illegible] ubi de Guarino agit Veronenſi. Invenitur tamen diligentiſſimo Apoſtolo Zeno Diſſert. Voſſ. Tom. I. pag. 213. qui hunc ipſum indicat Codicem.

Codex chartac. Ms. in fol. min. Saec. XV. duabus diverſis manibus exaratus, quarum prima parum emendata, altera vero valde perplexa, ac lectu difficilis eſt. In calce primae paginae legitur: *Ant. Petrus ... Florentinus anno 1409.* Conſtat foliis ſcriptis 100.

PLVTARCHI APOPHTHEGMATA.

Cod. XVI.

APophthegmata ex Plutarcho Latine reddita, interprete Anonymo, ac praevia Epiſtola nuncupatoria ad Principem quemdam, quae inc. *Iudicavi ... ſuper Graeca quaedam ... Princeps optime ... Plutarchi Chaeronenſis voluminum ... ſupremi ... ſuere, tum ... prodigia ac praeclara ... ad ... quaedam ... hoc ... haudquaquam ... ſi liber ... Apophthegmata ad Traianum Caeſarem ...* Deſ. ... ſectione ... Haec igitur ... Princeps, quam ... Apophthegmata in Latinum vertere ... Nam ut ... hanc ... (...) ... deſpiceas ... pro nihilo ... quae ... Caeſar, ...*

(1) Poggius ... ſive Poliuſ ... Carolus ... Celſus ... Caeſus Vir-

pluribus futurum, &c. Apophthegmatum Liber inc. *Quum Artaxerum Perſarum regem maximum, Imp. Caeſar Traiane, ... quando ... facile ... quidem ... Deſ. qui ... tempore ... ſuerat ſit.* Nomen ... eſt XV. interpretem huius Operis memorare Fabricius Biblioth. Graec. Lib. IV. Cap. XI. §. 2. ... Raphaelem Regium, cuius ... prodiit Lugd. ... Venetiis ... & ... apud Cratandrum ... Forte tamen haec eſt Franciſci Philelphi verſio, quam Philippo Mariae Vicecomiti Mediolanenſium Duci ... Apoſtolus Zenus Diſſertation. Voſſ. Tom. I. pag. 294.

Codex chartac. Ms. in fol. min. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 31.

POGGII INVECTIVAE VARIAE.

Adde etiam

Tomulo Medicae, Laurentio Lippo, & Petri Delphini ...

Cod. XVII.

I. p. 1. POggii (1) Invectiva in Philelphum. Inc. *Perceptum et ... demonſtrare.* Deſ. *ac ... torquebit.* Exſtat in antiqua editione Operum Poggii cura Th. Aucuparii Poetae laureati. Epiſtola data Sebaſtiano Brandt Argentorati anno ... fol. pag. 66.

II. pag. 34. Eiuſdem in N. Perottum. Inc. *Non eſt mirandum ... quem ... gentem ... ſine ... haberis ... hominum ... bellum, Laurentium Vallam &c.* Deſ. ... *ad barbarum ... hoc ſaeculo ... perit.* Non adparet in ... editione. Meminerunt ... *de Poggio ...* pag. 474. & ... Apoſtolus Zenus Diſſert. Voſſ. Tom. I. pag. 369. de Nicolao Perotto ... habet §. 16. *In Poggium Florentinum. Fra i Codici di Renato Moreau ... del P. Labbe Bibl. Mss. Libr. pag. 233. La riſpoſta di Poggio era fra i Codici del Magliabechi. Il Niceron ... il principio ... il fine ... dall' avere il Perotti ... difeſo il Valla &c.*

III. pag. 75. Timothei Maphaei Veronenſis Canonici Regularis in magnificentiae Coſmi Medicei Florentini detractores Libellus, cum Prologo, qui inc. *De ... quem ... Libellus,* cuius interlocutores ſunt Timotheus, & Detractor, inc. *Detractor. Audiveram ſapientibus doctus &c.* Deſ.

... ... ſuperius ... Perſium ... per ... Epiſtolae ... Reges ... Ac ...

Digitized by Google

Des. Timotheus. Vale, at te Cosmi es- ſtis benemerent dilectione & laude perſevero Timotheus Maffæus Veronenſis, Arch. Raguſinus plura ſcripſit, quæ ſingillatim enumerat Cl. Scipio Maffæus in ſuo Opere *Verona Illuſtrata*. Hic vero Dialogus, in noſtro deſcriptus Codice, lucem aſpexit in Io. Lamii Deliciis Eruditorum Tom. XI. quem vide.

IV. pag. 100. Laurentii Lippi interpretatio Orationis (*Sic enim, cui titulus Nicocles, seu Symmach.*) Iſocratis, cum Proœmio ad Coſmum Medicem, quod inc. *Quum ex omnibus Iſocratis orationibus, ut Platone ſtatere, ego unam excellentiſſimam, accuratiſſime lectiſſimam, hanc eam eſſe, cum vero quodam ſententiarum gravitate, tum etiam ferre atque venerabili verborum ſonitu eſt vero pulcherrima.* Des. *graviter quandam in ſuo ſudaver precepta addit.* Oratio inc. *Sunt quidam, qui graviter & moleſte ferunt, philoſophiam aut ferunt. Des. ſunt vero non perturbentur, ſed ſapientia & ſibi omnino ponſurae.* Nihil habet de hoc elegantiſſimo Scriptore Fabricius in Biblioth. med. & inf. Lat. qui etiam Opp. in Halieuticis, ſive de Piſcibus Libros V Latinis ſecit verſibus hexametris ad Laur. Medicem, qui una cum aliis anuſdam carminibus prodierunt in Colle Oppido Municipio Florentino anno ab Humanitate Chriſti MCCCCLXXVIII. die XII Septembris 4. de qua editione erit agendum ſuo loco. Plura nimis ſcitu digna de eo congeſſit Steph. Mar. Fabrucci in recenſione notabilium Conductionum Studii Piſani in Collectione Opuſculorum Veneta Angeli Calogeræ Tom. XXXVII. pag. 64. ſeqq. An ipſi quoque ignotum fuit hanc Iſocraticæ Orationis interpretationem, ut etiam Satyram ſuperam verſibus hexametris ad Laur. Medicem, quæ mihi exarata extat apud Coſimum Riccium reſtant: Salvinus Salvinius in Notis Mss. ad Iohannem Nigrum, qui in publica adſervatur Marucelliana Bibliotheca.

V. pag. 121. Petri Delphini Veneti Generalis Camaldulenſis Oratio ad Leonem X. Pont. Max. Inc. *Poſteaquam ſummum atque ampliſſimum in Eccleſia gradum adeptus es.* P. F. Des. *ſucceſſus ſit beatiſſimus.* Extat in Collectione Nova Edmundi Martene Tom. III. a pag. 1211. ad 719. 1216.

VI. pag. 131. Eiuſdem ad eumdem Epiſtola. Inc. *Beatiſſime ac Sanctiſſime Pater, poſt pedum oſcula beatorum. Quanti acceperim gaudii, quam incredibili exſultatione animum exgeſtiſſimum gloriose, atque excelſa promotionem Papa Beatiſſime, ſieri te non indigere litterarum teſtimonio, qui noſti antiquam meam erga te, ac ſideliſſime ad hunc uſque diem continuatam ſervitutem.* Des. *podagra impeditus non valeo coram aſpicere officium meum. Vix primum convaluero, veniam quam libentiſſime ad adorandos ſactos uoſ [illegible] pedes beatorum. Valeat pro voto feliciſſime Beatitudo Tua, ac me ſuſcipe ac proſicit in commendo. Florentiæ die XIII Martii MDXIII.*

Codex membran. Ms. in 4. Sæc. XVI. Inaugur, vitiis mixtus, ſed optimiſſima exaratus cum innumeris litteris paſſim, & ſtemmate Medicea duabus in locis decorato. Conſtat folus ſcriptis 134.

PRISCIANI PARTITIONES VERSVVM AENEIDOS.

Cod. XVIII.

PRiſciani Grammatici Partitiones verſuum XII Aeneidos principalium, vari diſſerentium opus quoddam, ad pueros inſtituendos de primis verſibus Virgilii, ut in Cod. L. hi uj Plutei ſupra pag. 389. §. III. Adſunt hinc Græca verba, & ubertim ſcholia marginalia. In fine *Liber Petri de Medicis Cos. I.* Codex membranus Ms. in 8. Sæc. XIII. inunitus. Conſtat folius ſcriptis 18.

POGGII FLORENTINI VARII TRACTATVS.

Cod. XIX.

I. pag. 1. POggii Florentini in Avaritium Liber ad Franciſcum Barbarum, præviâ Epiſtola nuncupatoria, quæ inc. *Quoniam plures invitabam, ut Franciſce, uno venerem ſed aeque vitam.* Des. *de cetero ſunt defendenda.* Liber inc. *Quum convenireat Antonius Luſcus Cincius Romanus, omnibuſque alii ex Pontificii Secretariis atque Bartholomaeo de Monte Politiano.* Des. *ut omnes conſerrentur.* Extat inter ſua Opera collectionis eminentiorum exemplarium recognita cura H. Bebelii A. MDXXXVIII. & in edit. in Aucuparii Argentoratenſi fol. pag. 1. De eo conſulas Em. Eminentiſſ. Quirinus in Diatriba præliminari ad Epp. Franciſci Barbari Brixiæ apud I. M. Rizzardi MDCCXLI 4. pag. 67.

II. pag. 27. b. Eiuſdem ad R. P. D. Cardinalem Cumanum Libellus de Vera Nobilitate, cum Proœmio, cuius initium: *Non dubito, præſtantiſſime Pater.* Des. *maiuſque ſumma ſcribuntur cognoſcas.* Liber inc. *Nam quum olim ex urbe in patriam ſeceſſiſſem.* Des. *ſenibatum ipſe non laudavit.* In ant. edit. Aucuparii pag. 25. Inde recuſus cum hoc titulo: *Caroli Poggii de Nobilitate Liber diſceptatorius, & Leonardi Chienſis de Vera Nobilitate contra Poggium Tractatus Apologeticus; cum notis & annotationibus Abbatis Michaelis Iuſtiniani Patritii Genuenſis ex Clis Dynaſtis. Abellini typis heredum Camilli Cavalli MDCLVII. 4.* Editor, ut obſervat Raccontius in Poggiano, non rite intellecto quodam Pauli loco, Caroli Aretini, Poggii amiciſſimi, nomen ipſi Poggio attribuit. Laudatur a Tiraquello, contra quem de hac Apologia pro Vitetu contra Poggium Nicronius habet Tom. IX. Memoires &c. pag. 148.

III. pag. 45. Eiuſdem ad doctiſſimum & clarum virum Thomam da Serezano (1) de infelicitate Principum Liber, cum quodam velut Proœmio, quod inc. *Rem ex omne probatam vulgi dra.* Des. *latior ela facultas hoc*

C 2

(1) Hic eſt Thomas de Sarezano, poſtea Nicolaus Papa V.

ut ſua videlicet provocatione [illegible] Liber [illegible] Quoniam [illegible] quae [illegible] Poggii [illegible] Florentinum [illegible] &c. D. S. quae quum [illegible] & [illegible] [illegible]. In [illegible] Antiquam pag. 146. b. [illegible] quoque [illegible] ex Auguſtana Biblioth. [illegible] [illegible] Auguſtana Bibliotheca [illegible] 1573 Eraſmi Kempfferi [illegible] Wilhelmi [illegible] A. [illegible] S.

IV pag. 73 [illegible] cum Prooemio ad Coſmum Medicem. Prooemium inc. Poggii [illegible] ad Coſmum de Medicis [illegible] Diſputationem [illegible] D. S. in [illegible] Valerium [illegible] Florentiae XV Kal. Aprilis. Libellus inc. Quum [illegible] Nicolaus [illegible] Carolusque Aretinus [illegible] D. [illegible] Subſcriptum: Liber Poggii [illegible] Apoſt. Cl. Apoſt. Zeno Diſſ. Voſſ. Tom. I pag. 48 [illegible] *Lo ſteſſo Poggio [illegible] padre di [illegible] Viſſe [illegible] del 1414 [illegible] il principio del 35 [illegible] Selvaggia de' Buondelmonti [illegible] anno XVIII [illegible] Nobile [illegible] per la [illegible] Dialogo [illegible] Coſimo [illegible] Niccolò e Carlo Aretini [illegible]*

V pag. 80. [illegible] contra hypocritas Liber, cum Prooemio, quod inc. *Quum mihi [illegible]* Libri [illegible] Carolus Aretinus &c. D. S. [illegible] eruditiſſimis impreſſus legitur cum hoc titulo: *Ad Illuſtriſſ. & Clar. D. D. Antonium Magliabechium Sereniſſimi Magni Etruriae Ducis a ſtudiis [illegible] Poggii Florentini Dialogus, & Leonardi Aretini Oratio adverſus hypocritas ad fidem MS. [illegible] Bibliothecae nunc primum editus & emendatus a Hieronymo Sincero Lotharingo. Lugduni typographo Aniſſon A. MDCLXXIX* in 16.

Codex membranaceus MS. in 4. Saec. XV optime ſervatus ac nitidiſſime exſcriptus cum [illegible] Opuſculorum in primo folio & aliquibus correctionibus in margine. Conſtat fol. ſcriptis 198.

POGGII EPISTOLAE.

Addito etiam

Orationes quaedam & alia

I. pag. 1 EPiſtola prima Loiſio Archiep. Florentino Inc. *Quum diutius [illegible] ipſi [illegible] praeſtantiſſime Pater &c.* Cod. XX

II. pag. ead. b. Antonio Luſco V. C. Inc. *Eſt M. Tullii in ſecundo de Oratore libro, ut [illegible] &c.*

III. pag. 4. Petro Donato Epiſc. Caſtellano. Inc. *[illegible] Deus faciet ut quo [illegible] &c.*

IV. pag. ead. Antonio G[illegible] Siculo. Inc. *Si [illegible] doctiſſimo [illegible] Nicolao de Nicolis &c.*

V. pag. ead. b. Petro Donato Archiep. Cretenſi. Inc. *Quum vidiſſem [illegible] Abbatem [illegible] &c.*

VI. pag. 6. b. Franciſco Epiſc. Aconſi. Inc. *S. V. B. E. E. Q. V. [illegible], [illegible] &c.*

VII. pag. 7. Ioanni Ruffino. Inc. *Quum [illegible] &c.*

VIII. pag. ead. Guarino [illegible]. Inc. *Doleo me (ſic) [illegible] expoſtulaſti &c.*

IX. pag. ead. b. Simoni de Teramo. Inc. *Ago [illegible] gratias pro [illegible] &c.*

X. pag. 8. b. Leonardo Aretino. Inc. *Reddidit [illegible] Coſmus noſter litteras tuas, quas [illegible] voluptate &c.*

XI. pag. 9. Richardo Secretario Epiſcopi Wintonienſis. Inc. *Fecit [illegible] haec epiſtola [illegible] &c.*

XII. pag. 12 b. Leonardo Aretino V. C. Inc. *[illegible] ad [illegible] &c.*

XIII. pag. 10. b. Richardo Pethuon Secretario D. Epiſcopi Wintonienſis. Inc. *Amantiſſime Pater [illegible] &c.*

XIV. pag. 12. Franciſco Epiſcopo Aquinati. Inc. *Quum vellem ad [illegible] &c.*

XV. pag. 14. b. Antonio Luſco V. C. Inc. *Licet [illegible] &c.*

XVI. pag. 17. b. Guarino Veronenſi. Inc. *[illegible], Antiquarius Veronenſis reddidit [illegible] litteras &c.* In edit. Argent. A. [illegible] fol. pag. 61.

XVII. pag. 18. Leonardo Aretino. Inc. *[illegible] te habere [illegible] &c.*

XVIII. pag. 12 b. Antonio Panormitae V. C. Inc. *Pluribus verbis quam [illegible] libellum &c.* Ibid. pag. 133.

XIX. pag. 10. Eidem. Inc. *[illegible], tum [illegible] &c.* Ibid. pag. 61. b.

XX. pag.

Digitized by Google

XX. pag. eod. b. Leonardo Aretino V. C. Inc. *Librarius meus mandatum vacat a sui* [illegible] &c.

XXI. pag. 22. Eidem. Inc. *Credo absente* [illegible] *in fallam quam* [illegible] &c. In edit. Aucup. pag. 60 b.

XXII. pag. eod. b. Ioanni Lincolin. Inc. *Quum paucis ante diebus Romam* [illegible] &c. Ibid.

XXIII. pag. eod. Ioanni de Prato. Inc. *Hec tu posse ut videas, me* [illegible] &c. In edit. Paris. in calce operum Poggii &c. [illegible] *per Constantium* MDCCXXXII. num. 1 pag. 157

XXIV. pag. 12. b. Leonardo Aretino. Inc. *Rogavit me pridem Cardinalis Sancti Marcelli* &c. Ibid. num. 2. pag. 158.

XXV. pag. eod. Eidem. Inc. *De litteris Favent.* [illegible] &c. Ibid. num. 3 pag. 159

XXVI. pag. 23. Eidem. Inc. *Audies quod gratum* [illegible] *hoc tempore* [illegible] &c. Ibid. num. 4. pag. 161

XXVII. pag. eod. b. Francisco Barbaro V. C. Inc. *Postea quam* [illegible] &c. Ibid. num. 5. pag. 162.

XXVIII. pag. 24. b. Mariano Sozino. Inc. *Refert* [illegible] *quaestionum. Cetera* &c. Ibid. num. 6. pag. 164

XXIX. pag. 25. Ioanni Pratensi. Inc. *Tu quidem* [illegible] *recte, neque* [illegible] &c. Ibid. num. 7 pag. 165

XXX. pag. eod. b. Leonardo Aretino V. C. Inc. *Non sum* [illegible] &c. Ibid. num. 8. pag. 166.

XXXI. pag. 26. Ioanni Pratensi. Inc. [illegible] &c. Ibid. num. 9. pag. 168.

XXXII. pag. eod. b. Francisco Barbaro V. C. Inc. [illegible] *Ioannes de Crivellis* &c. Ibid. num. 10 pag. 170.

XXXIII. pag. 27. Leonardo Aretino Inc. *Reddidit* [illegible] *litteras tuas* [illegible] &c. Ibid. num. 11 pag. 170.

XXXIV. pag. 28. Ambrosio V. C. Inc. *Intelligo quid sentias de Dialogo meo* &c. Ibid. num. 12. pag. 171

XXXV. pag. eod. Francisco Barbaro V. C. Inc. [illegible] *Bartholomaeo* &c. Ibid. num. 13 pag. 174.

XXXVI. pag. eod. b. Eidem. Inc. [illegible] &c. Ibid. num. 14 pag. 176.

XXXVII. pag. 29. b. Philippo suo. Inc. [illegible] &c. In edit. Aucupat. pag. 64. b.

XXXVIII. pag. eod. Fratri Alberto. Inc. *Theutonicus* [illegible], *mi Alberte*, [illegible] &c. Ibid. pag. eod.

XXXIX. pag. 31 Petro de Pelcariis (1). Inc. *Ita mihi recte* [illegible] &c. Ibid. pag. 65 b. & [illegible] *Ioannis Pratensis*.

XL. pag. eod. b. Francisco Barbaro V. C. Inc. *Ex tuis fere omnibus, mi Francisce, ex litteris quas proxime dedi accepi* &c. In edit. Paris. num. 15 pag. 178.

XLI. pag. 30. Anepigrapha. Inc. *Postridie quam hanc subscripsissem accepi litteras* [illegible] &c. Ibid. num. 16 pag. 179. Eidem.

XLII. pag. eod. Anepigrapha. Inc. [illegible] &c. Ibid. num. 17 p. 180. Eidem.

XLIII. pag. eod. b. Magistro Francisco de P[illegible] Ordinis Minorum. Inc. *Amantissime Pater*, [illegible] &c. Ibid. num. 18. pag. 181.

XLIV. pag. 33. Ambrosio [illegible] V. C. Inc. [illegible] &c. Ibid. num. 19 p. 183

XLV. p. 34. Bartholomaeo Archiep. Mediolanensi. Inc. [illegible] &c. Ibid. num. 20 pag. 185

XLVI. pag. eod. b. Galeotto de Ricasolis. Inc. *Scripsi ad te* [illegible] &c. Ibid. num. 21 p. 186.

XLVII. pag. eod. Nicolo [illegible] Inc. [illegible] &c. Ibid. num. 22 pag. 187.

XLVIII. pag. 35. Reverendiss. Cardin. S. Angeli. Inc. [illegible] &c. Ibid. num. 23 pag. 188

XLIX. pag. 36. Galeotto de Ricasolis. Inc. *Scribit* [illegible] *litteras* [illegible] &c. Ibid. num. 24. pag. 190.

L. pag. eod. b. Reverendiss. Domino Angelotto Card. Sancti Marci. Inc. [illegible] &c. Ibid. num. 25 pag. 191

LI. pag. 42. b. Reverendiss. D. Iuliano Card. S. Angeli. Inc. *Dulce Pater* [illegible] &c. In edit. Aucupatii pag. 61. b.

LII. pag. 43. b. Domino Dalmatio Archiep. Caesaraugustano. Inc. *Quam* [illegible] &c. Ibid. pag. 61. & [illegible] *praestare*.

LIII. pag. 42. b. Petro Cancellario Senensi. Inc. *Charissime Pater.* [illegible] &c. Ibid. pag. 62. b.

LIV. pag. 43. Gulielmo Rhodi commendatori. Inc. [illegible] &c. Ibid. pag. eod.

LV. pag. eod. b. D. Cardinali S. Angeli. Inc. *Vereor, praestantissime Pater,* [illegible] &c. In ed. Paris. num. 27. pag. 197.

LVI. pag. 46. Eidem. Inc. *Quoniam in (ea quae) ad te Pater praestantissime* [illegible] &c. Ibid. num. 26 pag. 201

LVII. pag. 49. Leonardo Aretino. Inc. [illegible] *Quam*

(1) [illegible]

Quam pluribus debui ad balera fuſſiat, ſcripſi ad Nicolaum noſtrum &c. In edit. Aucup. pag. 70. b.

LVIII. pag. 51. Franciſco Philelpho ſuo. Inc. *Tarditaſculus ſum in reſpondendo tibi &c.* In cit. edit. Pariſ. num. 18. pag. 212.

LIX. pag. ead. b. Eidem. Inc. *Scribis ad me, certiorem te fieri cupias & deliceamur* &c. Ibid. num. 19. pag. 213.

LX. p. 52. D. Leonello de Eſt (*ſic*) Equiti. Inc. *Quum eſſem hodie in ſecretiori aula ſummi Pontificis* &c. Ibid. num. 20. pag. 214.

LXI. pag. 53. Franciſco Mareſcalco Ferrarienſi. Inc. *Cum Scipione noſtro Ferrarienſi, quem non ſolum diligo &c.*

LXII. pag. ead. Coſmo de Medicis. Inc. *Hieronymum de Bardis debui ſemper ut fratrem* &c. In edit. Aucup. pag. 61.

LXIII. pag. ead. b Gaſpari Veronenſi. Inc. *Recepi pridem a te litteras familiares, atque ut conſuetus* &c. In edit. Pariſ. num. 1. pag. 216.

LXIV. pag. 54. Nicolao Luſco. Inc. *Litteras quas nuper ad doctiſſimum virum Cincium Romanum, & me, miſiſti &c.* Ibid. num. 32. pag. 217.

LXV. pag. ead. b. Guarino Veronenſi V. C. Inc. *Optimus vir doctiſſimus Nicolaus Luſcus, diſſipulus tuus, ſcripſi litteras perraro &c.* Ibid. num. 13. pag. 219.

LXVI. pag. 55. Coſmo de Medicis V. C. Inc. *Quamvis hic tuus gratiſſimus uiſus maior eſt videatur &c.* In edit. Aucup. pag. 63.

LXVII. pag. 58. D. Iohanni Card. S. Angeli. Inc. *Timeo dudum, Reverendiſſime Pater, ſucceſſus noſtros valentium &c.* In edit. Pariſ. num. 34. pag. 131.

LXVIII. pag. 59. b Franciſco Vellato ſcriptori Apoſtolico. Inc. *Delectatus ſum admodum eloquentia tua &c.* Ibid. num. 35 pag. 184.

LXIX. pag. 70. b. Coſmo de Medicis V. C. Inc. *Quoniam, vir ſuaviſſime Coſme, te olim patris pulſum lambas &c.*

LXX. pag. 71. Leonello Eſtenſi virorum celebri. Inc. *Nonnulli fallum eſt operae pretium mei &c.* Ibid. num. 36. p. 148.

LXXI. pag. 74. In Franciſcum Philelphum pro Nicolao. Inc. *Impuriſſimum atque obſcoeniſſimum ſceleſtum ora tua &c.* In edit. Aucup. pag. 40. b.

LXXII. pag. 77. Anepigrapha. Inc. *Statueram nolle mecum iterum deſtinandum &c.* Ibid. pag. 44. b. & inſcribitur: *Alia Invectiva in Franc. Philelphum.*

LXXIII. pag. 80. Antonio Cremonenſi V. C. Inc. *Eſt mihi frequens ac iucunda confectanda cum praeſtantiſſimo &c.*

LXXIV. pag. ead. b. Nicolao Bildeſtono Archidiac. Wintonienſi. Inc. *Pater chariſſime, Sile tecum doctius, quam tua ac me benevolentia poſtularet &c.*

LXXV. pag. 81. Gotino ſuo. Inc. *Franciſcus noſter Ferrarienſis, vir doctus ac perhumanus &c.*

LXXVI. pag. 82. D. Iuliano Card. S. Angeli. Inc. *Exhortatus ſorpus atque compulſus a te quodammodo &c.* In edit. Pariſ. num. 17. pag. 150.

LXXVII. pag. 83. Franciſco Mareſcalco Ferrarienſi. Inc. *Scripſi olim diverſis in locis ac temporibus plures epiſtolas &c.* Ibid. num. 18. pag. 153.

LXXVIII. pag. ead. b. Nicolao ſuo. Inc. *Redegi in paruum volumen nonnullas epiſtolas, quas olim ad te ſcripſi &c.* Ibid. num. 39. pag. 155.

LXXIX. pag. 84. Leonello Eſtenſi. Inc. *Quamvis ſuperſunt, & paene in rogans videre poſſit &c.*

LXXX. pag. 85. b. Valaſco Portugalenſi V. C. Inc. *Si tantum ingenio aut dicendi facultate valerem &c.* In edit. Pariſ. num. 40. pag. 156.

LXXXI. pag. 86. In laudem legum. Inc. *Sequi eo eſſe facultate, doctiſſimi Patres, ut tanti mihi ſtatuerim &c.*

LXXXII. pag. 88. b. Oratio habita Conſtantini in funere Card. Florentini. Inc. *Etſi plurima luctu doloreque impedior &c.* In cit. edit. Aucupatii pag. 25.

LXXXIII. pag. 94. Scipioni Epiſc. Mutinenſi. Inc. *Quam verbis tecum agere potuiſſem, mi reverendiſſime Pater &c.* In edit. Pariſ. num. 41. pag. 158.

LXXXIV. pag. 96. Valaſco Portugalenſi. Inc. *Niſi es malitia ac ſceleris, ac oblivione &c.* Ibid. num. 42. pag. 162.

LXXXV. pag. ead. Fernando Didaci V. C. Inc. *Quum audiſſem candidatum a plurimis, quibuſcum eſt mihi frequens conſuetudo &c.* Ibid. num. 43. pag. 163.

LXXXVI. pag. 97. Anepigrapha. Inc. *Si pro honore quem habemus diu praeſtantiſſime Vir, in hoc meo reditu mihi impendiſti &c.*

LXXXVII. pag. ead. Franciſco Mareſcalco. Inc. *Nihil eſt, mi Franciſce, quod libentius agerem &c.* In edit. Pariſ. num. 44. pag. 165.

LXXXVIII. pag. ead. b. Lippo ſuo. Inc. *Multo, quam domum meam rediſſem, affinis laterat tuus &c.* Ibid. num. 45. pag. 166.

LXXXIX. pag. 98. Eidem. Inc. *Nudiuſtertius quam ante coenam ſcripſiſſem ad te &c.* Ibid. num. 46. pag. 167.

XC. pag. ead. b. Benedicto Aretino viro doctiſſimo. Inc. *Plurimum delectatus ſum tuis ad me litteris, mi Benedicte &c.* Ibid. num. 47. pag. 168.

XCI. pag. 99. b. Raineri ſuo. Inc. *Video quod ſcribis de paedagogo noſtro, & non monſtro &c.* Ibid. num. 48. pag. 171.

XCII. pag. 100. Bonino ſuo Bonacenſi Iuriſconſulto. Inc. *Gaudeo, mi Bonne, doctrina atque eloquentia tua &c.* In edit. Aucup. pag. 131.

XCIII. pag. 101. Carolo ſuo Aretino V. C. Inc. *Gravem dolorem ſuſcepi, prout aequum erat, mi Carole &c.* Ibid. pag. 129.

XCIV. pag. 102. b. Leonardo Aretino V. C.

V. C. Inc. *Vir eloquentiſſime tuaque ornatiſſimus Candidus noſter Mediolanenſis &c.* In edit. Pariſ. num. 49. pag. 672.

XCV. pag. ead. Feltrino Boiardo Equiti Ferrarienſi. Inc. *Mori ad te cenaculum, quem petis &c.* Ibid. num. 50. pag. 673.

XCVI. pag. 103. Guarino ſuo. Inc. *Laurentius de Prato praeſtantiſſimus atque humaniſſimus inter medicos &c.* Ibid. n. 51. p. 674.

XCVII. pag. eid. *b.* Franciſco Barbaro Equiti Inſigni. Inc. *Significavi nuper per epiſtolam Caroli Aretini dolorem &c.* Ibid. num. 52. pag. 675.

XCVIII. pag. 104. Oratio in funere Nicolai. Inc. *Si, cives praeſtantiſſimi, Laurus Major hoc in loco per ſe loqui potuiſſet &c.* In edit. Aucupatii pag. 31. *b.*

XCIX. pag. 109. Valiſio. Inc. *Expoſtulas diutius, quem tuo perfidia ſuebas, ut mittere petentes &c.* In edit. Pariſ. num. 53. pag. 677.

C. pag. ead. *b.* Guarino ſuo V. C. Inc. *Etre, quum reverterim ex Florentia, vir doctiſſimus Aurispa noſter &c.* Ibid. num. 54. pag. 678.

CI. pag. 110. Petro de Monte Protonot. V. C. Inc. *Recepi una cum muneribus tuo litteras quoque incendimus &c.* Ibid. num. 55. pag. 180.

CII. pag. ead. *b.* Inſigni viro Leonello Equiti Eſtenſi. Inc. *Nuper, quum ut camera Pius ſim eſſet ferme inter quoſdam &c.* Ibid. num. 56. pag. 662.

CIII. pag. 111. Eidem. Inc. *Vir doctiſſimus Aurispa noſter dedit mihi quamvis carere &c.* Ibid. num. 57. pag. 663.

CIV. pag. ead. *b.* Franciſco Mereſcalco. Inc. *Cum pluribus in rebus ſallus ſum negligentia &c.* In edit. Aucup. pag. 66.

CV. pag. 112. Chriſtophoro Cancho. Inc. *Summas habeo tibi gratias agoque, mi ſuaviſſime Chriſtophore &c.*

CVI. pag. 113. Inſigni Equiti Leonello Eſtenſi. Inc. *Baptiſta de Albertis vir ſingularis ingenii &c.*

CVII. pag. ead. Anepigrapha. Inc. *Vellem, beatiſſime ac clementiſſime Pater, tantum in me ingenii ubertatem &c.*

CVIII. pag. 114. Illuſtri Principi D. Ioanni Franciſco Marchioni Mantuae. Inc. *Ioannes Caſſianus vir doctiſſimus noſtrae religionis &c.*

CIX. pag. 118. *b.* Victorino Feltrenſi V. C. Inc. *Licet numquam antea, mi Victorine, ad te ſcripſerim &c.*

CX. pag. 119. Franciſco Archiepiſc. Mediolanenſi. Inc. *Nullam aliam ob cauſam tandiu tecum ſilui, Pater optime &c.*

CXI. pag. ead. *b.* Iacobo Foſcaro V. C. Inc. *Nuper quam pro tua humanitate petens litteras meas ad me ſcripſiſti &c.*

CXII. pag. 120. *b.* Illuſtri Principi D. Ioanni Franciſco Marchioni Mantuae. Inc. *Quum eruſſionarem, Illuſtris Princeps, ſtudia litterarum &c.*

CXIII. pag. 121. *b.* Victorino Feltrenſi V. C. Inc. *Parum humaniter, ne dicam prudenter feciſti, mi Victorine &c.*

CXIV. pag. 122. *b.* Iacobo Foſcaro. Inc. *Et ſuperiorem epiſtolam, una cum Philelphea compendiar &c.*

CXV. pag. ead. Carolo Brognolo V. C. Inc. *Delectant ſane admodum tuae litterae, mi Carole, quas prolixe &c.*

CXVI. pag. 123. Illuſtri Principi Ioanni Franciſco Marchioni Mantuae. Inc. *Si te incolumem, quum Ferrariam nuper acceſſiſti &c.*

CXVII. pag. 124. Carolo ſuo Brognolo. Inc. *Ex litteris tuis percepi te febri impeditum &c.*

CXVIII. pag. ead. *b.* Anepigrapha. Inc. *Quamvis, Sanctiſſime Pater, hoc munus in me beneficium tuum &c.*

Clauduntur Volumen ſequentia amanuenſis ſubſcriptione: *Copiatae ſunt hae Epiſtolae per me Io. de Sancto anno Domini milleſimo quadringenteſimo quadrageſimo, die decimanona Septembris.*

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XV. diligentiſſime exaratus, optimeque ſervatus cum pictura in prima pagina ſatis eleganti, & inſigni poſſeſſoris, ſcilicet Antonii Petri num. 78. Conſtat foliis ſcriptis 125.

PH. RHEDDITI EXHORTATIO AD P. MEDICEM.

Adde etiam

Euſdem aliquot Epiſtolas.

I. pag. 1. PHilippi Rhedditi Exhortatio ad Petrum Medicem in magnanimi ſui parentis imitationem. Inc. Praefat. *Ingrati ac ſegnis animi ergo te, patrem que tuum, Petre Medices, merito poſſem exiſtimari, ſi illud dubitarem, ſive urbi, quod in Exnoverſi Gymnaſio veſtro maxime beneficio ſum adſequutus, ad memoriam & quaſi grati animi teſtationem, pignuſque meae in ſcientiam veſtram obſervantiae non refunderem. Siquidem ingenuum eſt, faciet ſemper per quos profecerit. Mihi vero qualiſcumque fortunarum, aut loco ris acceſſio habitaus in patria contigit, um generi tuo acceptam refero. Dei memor Furentium caſſitas quibus ueſtri erat, coram adire Principem abſque munere Opuſculum inc. Solo munere ſequari ipſe addubitare, utrum mortalibus magis conduceret ad recte vivendum bene regitum, ac feliciter naſci. Dei ne veſtra eum fide, prudentia, ac noſtra aetate ſemperque adminiſtratione meri plurimum conquitare.* Dividitur in tres Capita, rubris rubricatis, quorum praecurrit index item rubris diſtinctus, & eſt qui ſequitur: Cod. XXI

I. Virum expeditibus ſe hanc inſtruit, ſebrevre naſci.

II. Quod optimum ſit optima quaeque imitari.

III. De

III De ſolidis aequitateque animi Laurentii.

IV Quod Laurentius Platoni fenteutias [illegible] exoſculatus fuerat.

V De charitate Laurentii in patriam.

VI De eius pietate & munificentia in omnes.

VII Quod Laurentius fuerit a bonis modeſtus.

VIII De bono animi Laurentii.

IX Quod Laurentius in Architectura, ac Mathematicis plurimum profecerit.

X Quod in re militari plures extra verit.

XI De moderatione ac magnitudine animi Laurentii (In hoc Capite de Volaterrana diſſenſione, & Piſtorii commutatione [illegible].)

XII Quod Ferrandi Ducis opem ſubſidio [illegible].

XIII Expeditio in Petram Sanctam.

XIV Suſcepta defenſione per Ferdinando Rege.

XV Sergianellus a [illegible] obſidione liberatur.

XVI Bellum in [illegible] Serganam.

XVII Quod Laur. deſendendum per Italiam ſit optimus ſedator.

XVIII Quod pro publico bono affinitatem cum Pont. Max. Innocentio VIII contraxerit.

XIX Quod Laurentius Principum amicitiam diligenter obſervet pro publica utilitate.

XX. Procuraſſe [illegible] ſtudeat & noſtro [illegible] cooperatur. (In hoc de Cacca i [illegible] qui fugens illis pro parte accedens meſce [illegible].)

XXI Favens ſuo [illegible]. Principe [illegible] amicitia Flor. Populi tenuerit.

XXII Quod Laur. ſpes quaeq. ſit, & perfugium literatorum.

XXIII Quod Laur. [illegible] fuerit [illegible] gratam Cardinalium.

XXIV Opuſculi exhortatoriu periti ad Petrum Medicem Laurentii filium. In hoc autem poſtremo Capite [illegible] de Angelo Politiano dicti meminit ſunt: *Adeſt inſuper tibi praeceptor Angelus Politianus Romanae Graecaeque facundiae doctiſſimus, in quo nihil eſt quod te deſiſere oporteat, quae illa in abunde adeſſe non poſſit.* Exſtat MS. etiam in Riccardiana Biblioth. ut ex eius Catalogo eruitur pag. 335.

II pag. 24. *b* Eiuſdem Epiſtolae IX. ad Viros Clarissimos videlicet

I Angelo Politiano.
II Iacobo Salviano.
III Magno Laurentio Medici.
IV Eidem.
V. Eidem.
VI Eidem.

VII Baccio Marcellio.
VIII Bernardo Oricellario.
IX. Eidem.

Philippus Rhedditus, de quo nihil habet Fabricius in Biblioth. med. & inf. Lat. unus e Collegio Scriptorum, inter reliqua, plura de Laurentii morte in ſubquotas [illegible] vitaſſet [illegible] congeſſit in hoc modum Libello, Hunc ipſemet commemorat ad eiſdem Epiſtolae IV eidem Laurentio Medici miſſae, quam una cum aliis ſupra memoratis in lucem emiſi publicam in mei veterum aliquot monumentorum collectione. Attente apud Mich. Billoti [illegible] & 2 pag. 66 ad pag. 101 Libellum quoque compoſuit *de Priſcis Romanis*, ut ipſemet ſcribit in Epiſt. VIII. Bernardo Oricellario pag. 75. *b* *Commentariolo ſuſcepit quaeſtione idola* [illegible] *enucleare illis temporibus maxime de genere profeſſorum* [illegible], *de priſcis nominum, de* [illegible] *ipſorum* [illegible] *de litterarum uſu, cumque* [illegible]. *Quem primum niſi* [illegible] *coeperit* [illegible] *defendabeit, referuntque tantis temporis uſurum, quo ſibi integrum* [illegible] *Philippe ſuis* [illegible]. [illegible] *per omnem* [illegible] *ſecundum ab Laurentio proveniam conſtat.*

Codex membranac. MS. in 8. Saec. XV elegantiſſimus cum pictura in principio ſtemmatis Med. [illegible] & initialibus ſingulorum Capitum litteris auratis & coloratis. In cuius calce Laurentii Medices, ut videtur, manu ſcriptum legitur *Queſto Libro è de Lorenzo de Medici e de compagni.* Totus Conſtat foliis ſcriptis 37.

LAVDATIO POGGII FLOR. IN FVNERE LAVR. MED.

POggii (1) Florentini ad Carolum Aretinum Laurentii Medices (2) Laudatio. *Si ſeruas* [illegible] *doctiſſime Carole, erectis nos atque amiciſſimi quondam viri Laurentii* [illegible] *verum amici pro ſuis,* [illegible] *ad officia poſtulabitur, non* [illegible], *des* [illegible] *eſt, ſed* [illegible] *quem ac* [illegible] *atque* [illegible] *meruit* [illegible] *ſuſcepi. Dii* [illegible] *ſit a* [illegible] *tamquam a* [illegible] *Servara iam, ac* [illegible] *religionum, etiam qui* [illegible] *viderentur.* [illegible] Edita eſt haec Oratio inter Poggii Opera [illegible] Argentor. pag. 105 [illegible] haec in principio ſunt [illegible] notandi. *Quod ſemel* [illegible] *in* [illegible] *dolore* [illegible], *unde* [illegible] *maxime qui non* [illegible] *ac* [illegible] *amicitiae fructus, ſed* [illegible] *videor* [illegible] Cod. XXII.

(1) Nomen Poggii [illegible] eſt [illegible].

(2) Laurentius Medices [illegible] ad quem [illegible] Ambroſii, Capit. Camaldul. Epiſtolae Lib. VII. ſuitque [illegible] Coſmi Filius Medices, quem Patriae [illegible] Flor. [illegible] Nihil eſt [illegible] ſuos [illegible] Carolum [illegible] Aretinum. [illegible] Poggi [illegible] hac Oratione [illegible] in [illegible] Cl. Laur. Mehus in praeſ. ad Ambr. Epp. pag. XVIII. ſcripſit Antonius Petrus Tuſcanus, [illegible] Philelphi [illegible] ſermo [illegible] Florentiae [illegible] Cod. [illegible] Marchi [illegible] Antonii Tuſcani [illegible] in funere Laurentii de Medicis ad [illegible] Patrem & Dominum D. [illegible] Coſmum [illegible] S. Sixtinae dignissimum Cardinalem

Digitized by Google

tus ere Longobardum ſpecimen vide in Tomo ſuperiore Catalogi noſtri pag. 510. §. XI. ubi ſcilicet Laudationis fragmentum occurrit, quod quum eſſet autographum, dubio procul Auctore ibi pronunciavimus. In fine pag. 7 ait Dagimum Pontificem multum de eius obitu condoluiſſe. *Dagobertus inquit Sanctus Pontifici ... fuit ... ut mortem ... ſuccurrit, & quod ... ſingulus ... & ſui ... decorum ſuum ... corpus ... ſuis ... & ... ſui genitis ... charitatem obſit.*

Codex chartaceus Ms. in 8. maiori Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 8.

PALLADIVS

Cod. XXIII.

PAllladii Rutilii Tauri Aemiliani viri illuſtris Opus Agriculturae, cum Prologo DE qui inc. *Pars eſt prudentiae ... Deſ. ... ſua ... deſiderio.* Tum ſequitur Index Capitulorum in Libri I., quod ſervatur in omnium principio ſingulorum Librorum ſive menſium, ubi notandum, propter ipſorum varium diviſionem, modo plura, modo pauciora eſſe ea, quorum tabulae habentur in principio Palladii Librorum XIV. de Re Ruſtica editorum inter Scriptores Rei Ruſt. tei Veteres Latinos opera Io. Matthiae Geſneri Lipſiae MDCCXXXV. in 4. Tom. II. ame pag. 859. ut praeterea ipſorum ſuſtitui ponnes iſſe, ut plurimum ab ed. in diverſus Libri I. Caput I. de electione agri eligendi & colendi inc. *Primo igitur eligendi & bene colendi ... ratio conſiſt.* Liber XIII. ſeu menſis Decembris (nam poſt primum Librum, in qui duodecim, totidem reſpondent anni menſibus) deſ. *hora decima pedes XIX. hora undecima pedes XXIX.* Tum repetitur tabula Optima ut ſupra relatum. Quoad initium & finem concordant omnia cum editis editione 1 pag. 859. ad pag. 1011. ſi ſi ſibi excipias pauca illa verba, *Explenit ... quae pertinent &c* quibus Liber primus clauditur in edit. pag. 893. habetur in Codice in principio Libri II. ſeu menſis Ianuarii. In hoc Codice Liber I. nullum habet peculiarem titulum, reliqui aſſcribuntur in ſuperiori paginarum margine *Opera Ianuarii*, *Opera Februarii &c.* & ſic deinceps Ianuarii, & Februarii Capitula numerantur, ac primi ſunt XXXII. ſecundi vero LV. reliquorum Capitula numerus in menſis ſunt diſtributa. Hunc una cum aliis de Re Ruſtica ſcriptoribus Politianus ad ſidem Codicum Mss. contulit, ut iam monuimus ſupra pag. 73 not. 4.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. antiquiſſimus, cum pictura in principio, & initialibus literis fere ſingulorum Librorum aureis, ac pictis. Conſtat foliis ſcriptis 141.

PALLADIVS

I. pag. 1 PAlladii Rutilii Tauri Aemiliani viri illuſtris de Re Ruſtica Libri XIII. cum Capitum elenchis quorum principiis qui ... tam quoad numerum quam quoad inſcriptiones ferme cum editis hoc, in ... quemadmodum & initia & fines ſingulorum Librorum. Poſtrema nuncupmodo verba, illa Libri I. *Explevit hic quae pertinent ad generale praeceptum &c.* hic omnia deſiderantur. Adſunt in margine notulae quaedam manus recentioris. Cod. XXIV.

II. pag. 47 Eiuſdem de Inſitionibus Liber XIV. cum Praefatione ad Paſiphilum virum doctiſſimum quae inc. *Habes aliud ... ſidei teſtimonium* Deſ. *monet componi Liber* inc.

Paſiphile ... fides ... fatetur. D. f.

Aſſera ſed ... Legit

In est edit. u pag. 1011. usque ad pag. 1024. In Codice in varias diviſus ſectiones, quibus tamen appinguntur illarum arborum, de quarum inſitione praecepta dantur. Totus hic Liber, & poſtrema quatuor Capita Libri XIII. ſive menſis Decembris, recentiori manu ſuppleta ſunt.

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Saec. XIV. cum pictura aurea in prima litera, caeteris ſcriptum manu recentiore ubique, uiiis ... Conſtat foliis ſcriptis 51.

PHALARIDIS EPISTOLAE.

Addo ... num

Bran Epiſtolae LXX.

I. pag. 1 PHalaridis Epiſtolae CXXXVIII. Francisco Aretino interprete ad Malateſtam Novellum cum Epiſtola nuncupatoria, quae inc. *Veller Malateſta Novelle Princeps Illuſtris, tantum mihi decendi facultatem dari* D. f. *ſed tum Phalarim audeam.* Epiſtola I. Alcibio inc. *Polycletus Meſſenius ... prodentem apud eum tanti maleficii morbo ... liberavi.* VI. tima Hemeremſibus d. f. *quem qui miſerrimi ſiderem conſequantur.* Is eſt Fortaſſe Franciſcus Accoltus Aretinus IC. Graece & Latine doctus, qui Diogenis quoque Epiſtolas e Graecis Latinum ... ſecit, quas Florentiae lucem vidit una ... *Diogenis Epiſtolas Franciſco Aretino interprete; Bruti Epiſtolas Rinuccio viro clariſſimo interprete; Hippocratis Epiſtolas eodem Rinuccio interprete Florentiae ſactas eſt harum Epiſtolarum*

Cod. XXV.

[1] Qui in Codice Prologus dicitur, in edit. primi Titulus in ipſorum ſerie locum habet

[1] Cap. tale ... in Codice, quae ... Titulo nuncupantur

tum impresso per Antonium Francisci Venetum A. D. MCCCCLXXXVIII. X. Kalen. Iul. &c. Praecedit eiusdem Aretini Elegia, & Prooemium ad Pium II. Pont. Alia eiusdem Aretini Opera diligentissime recensentur a Stephano Mar. Fabruccio Monum. Hist. Pisani Gymn. Opusc. VIII. § 9. in Collectione Opusculor. Angeli Calogerae Venetiis apposita Simone Occhi MDCCL. Tom. XLIII. pag. [illegible] Ex origine Aretinus Florentiae ortus est A. MCCCCXVII. ex Michaele Accolto Causidico, mox Florentinae Reipub. Secretarius & Margarita Roselliae celebris Roselli [illegible] C. Filia, & vivere desiit A. circiter MCCCCLXXXIII. Haec Phalaridis Epistolae per eumdem Venetiis A. MCCCCLXXXVII. 4. Eodem anno Italice suae conversionis quae edita a Bergomensi. Fuerunt cum hoc titulo *Traductione de Phalari de Bartolomeo Fonzio impresso in Firenze per Ser Francesco Bonaccorsi & per Antonio di Francesco Veneziano nell' anno MCCCCLXXXVIII. a dì XVII. di Maggio.* Praeter Prooemium Fontii, notatur etiam Italice versa Epistola Francisci Aretini ad Alphonsum Regem.

II. pag. 86. b. Eiusdem aliae Epistolae quaedam nuper inventae interprete eodem, ad Alphonsum Regem Aragonum. Epistola nuncupatoria (1) Inc. *Quoniam Phalaridis Epistolae, quas nuper in alio libello conversas in Latinum tradidimus &c.* Des. *nomine tuo libenti dedicabo.* Prima Aphilauto & Thrasibulo Inc. *Quas mutuo uobis peram ac dedimus &c.* Quarta Periandro Des. *sed firmitate honestate praestantior eris fuit.* Sub Aegyptum tunsilem Aretini Epistola ad Franciscum Pellotum Paravicum de transmittitur ad eum suae Phalaridis Epistolarum translationis. Inc. *Scr[illegible] ad me, Frater sic Patavinae [illegible] ut Epistolas Phalaridis, quas paullo ante e Graeco in Latinum traduxeram ad te mitterem.* Des. *differentia subiectam non amplius formidabo.*

III. pag. 92. Bruti & diversorum Graecorum populorum Epistolae amoribusque LXX. cum praefatione Mithridatis, interprete Rinuccio. Huius Epistolis praecurrit ita inscripta *Sanctissimo Domino nostro Nicolao Papae V. Rinutius cum devotione reverentiae summi.* Inc. *Solent, Beatissime Pater.* Des. *& procul dubio charus habebit.* Praefatio Mithridatis Inc. *Bruti Epistolas iterum & saepius sum admiratus.* Des. *inconsulte facile datur.* Epistola prima Bruti Pergamenis Inc. *Audio vos Dolabellae dedisse pecunias.* Ultima Dumaeo Bruto Des. *id eos denegare necesse est.* Rinuccius, qui has Epistolas e Graeco in Latinum transtulit, Florentino impressit an. MCCCCLXXXVII. 4. non sunt Alemannus Rinuccinus, ut quidam perperam tradiderunt, sed Rinuccius potius Aretinus, Laurentii Vallae in Graecis litteris praeceptor, ut egregie ostendit Cl. Apostolus Zeno Dissertation. Vossianae Tom. II. pag. 170. seqq. ubi hunc ipsum Codicem memorat.

(1) Edita est in antiqua editione sine loco & anno in 4. min.

Codex membran. Ms. in 8. min. Saec. XV nitidissime cum pictura in praefatione, & nominibus ab initio Epistolarum rubricatis. Constat fol. scripta 113.

PRISCIANUS

Cod. XXVI

Priscianus de Constructione partium Orationis Libri II. cum scholiis & glossis antiquis. Secundus Liber imperfectus desinit in verbis, *glorient studeant desidiam [illegible]* quae leguntur in ea. edit. pag. 244. vers. 10. Tum sequentes versiculi subnectuntur:

Qui scripsit scribat, semper cum Domino vivat. Amen.

Postea libro reddatur gratia Christo —

Qui legis in hoc libro, si tibi placeat die Pater noster pro anima mea — Vix putandum illa apposuimus, forsitan prommat exstare posset nomen habiturae, quod possit primum erasum fuit.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIV. recentior. Constat fol. scripta 83.

PRISCIANI RHETORICE

Cod. XXVII.

Prisciani Lectoris Artis Liber duo cum Prooemio, cui praecurrunt hi versiculi:

Ars, quem cuiusvis Lectoris dicitur ista,
Quae transferunt hunc seculo non habuerunt,
Hanc quicumque fecit, tum nullus cum reprehendet.
Lector erit ignaro, cuilibetque magister habendus.
Pagina prima Deum prima dictura superum,
Quod summi & semper ipsi numque tenemus.

Prooemium inc. *Unus super omnes incomprehensibilis manens locum habitat inaccessibilem.* Des. *& ea nostra manent cognovit, quem Christus mundi primo effulsisset, cuius secundum est Tunc Christus Dominus in corpore suo, quod est Ecclesia signatum in saeculum & per infinita saecula saeculorum. Hanc ad Artem columnis Lector non desistendum.* Deinde sequuntur argumentum totius libelli metrico quod inc.

Psallentem magnum magnum tantum Camoenae
Principesque libro nomen celebrate Sagarii (1)
Ecce autem tot codex hic editur orbi
Lobiam compono, quem plenus fonte resurgit
Hoc monstrans fere, quae syllaba longa brevisque
De modo, nullum lectoris pandimus usum.
Plena leges certus qui legens hunc continuatur.
Nos reprehenderem metuas lector meus omnem.
Auctorem enim adhibebantur mala testis,

Omnem

(1) Huius vocis [illegible] [illegible] sequitur pag. 18. b, ut indicavit [illegible] Sigo [illegible]

Omnes Romani tibi debentur ordo, lebor,
Post opus mirum post ſecula noſtra legendum.
Non hoc ſperabamus ſi nulli poſſit locantur,
Non tamen ſuis cuncto ſolet & reperto,
Sed propter tantum nulli iam videat autem
Regula multa docet qua ſi lector tacetur,
Propulet & quaeque conneduit ipſe probans.
Si quae noſtra valeo melius conſiderare conet.

Liber I. ubi alter viſitur Prologus praemittitur, cuius initium: *Quam ſuperatorum gaudeat &c.* Fit et corpus ipſum operis ſequente hoc perplexo erat [t], inc. *Primum unumquod A mutari ſolet in E ut poſco, compeſco, repeſco deſcepi ſuſtin ſuſtinui &c.* Deſ. *librum Lectorum Artis praetiti hoc uſque pretendamus neceſſaria multa addere plurium eorumque, deinde aſcenſuri, maiorum doctorum.*

Ecce liber primus finit, ſequitur ſecundus.
Praeceſſit primus, ſuccedit & iſta ſecundus [u].

Liber II. Inc. *Omnis dictio monoſyllaba hoc eſt unius ſyllabae, in lectione tenenda nec relinquenda, ut let eſt de quo dixi venit ut poſt me, qui auri me fallas &c.* quia prior arat &c. Deſ. *apparet, deſparet, ideſt non apparet, vertit grana, ſilvas prophetat dum lingua caederet in lordine. ſubiit ferram a manubrio lapſum deſparat.* Tum vat ſiguluir

Explicit auctoritas vocabulorum liberiſſi tenendus

Quiuam ſit ruſtor huius Artis Lectoriae ſeu Trihaſes Grammaticulae, ex Priſciani forte ſtiſſe praeceptis conſcinatis conſcrte invenimus liber, ex parte enim convenit cum illa Aymarici Arte Lectoria, de qua in dictis Codicibus VIII huius Pluteum & V Plut. XVI. & ex parte diſcrepat, haec enim nulli lognitur vatſer in quibus nominatur Aymericus, niſi forte auctorem doceamus Sagramor, vel Sigamor illum qui in metriarum Libri argumento memoratur de quo tamen ne verbum quidem apud Fabricium.

Codex membranac. Ms. in 8. Sec. XIII. exeunt. cum gloſſis & ſcholiis quibuſdam in cuius calce legitur nomen poſſeſſoris. ſerſſum *Liber Colucci Petri de Salgiano Cancellarii Florentini* Conſtat foliis ſcriptis 47

PRISCIANVS DE CONSTRVCTIONE

Cod. XXVIII. **P**Riſciani viri diſertiſſimi Grammatici de Conſtructione, ſive ordinatione partium Orationis inter ſe Libri II. cum ſcholiis, & gloſſis variis antiquis manu, & cum Graecis vocibus ſuis locis. In principio Libri I. legitur, *Flavius Theodorus* [s] *diſertiſſimus vir Memorialis Sacri Scrinii Epiſtolarum, & Adiutor viri Magni Quaeſtoris* [t] *Sacri Cur Lat. Codd. Tom. II*

eri Palatii ſcripſi manu mea Artem Priſciani eloquentiſſimi Grammatici Doctoris mei in Urbe Roma Conſtantinopoli die V. Kal. Mart. Mavortio Viro P.P. In principio vero ſecundo *Flavius Theodorus Dionyſii viri diſertiſſimus Memorialis Sacri Scrinii Epiſtolarum & Adiutor viri diſertiſſimi Quaeſtoris* [t] *Sacri Palatii ſcripſi manu mea in Urbe Conſtantinopoli III Kal. Iunii Mavortio viro clariſſ. Conſule imperatoribus Iuſtino & Iuſt. nunc Principibus Auguſt.*

Inter Lib. I. & II. pag. 51. 5. inſeritur brevis Tractatus de Abaco, praevio verſiculo

Hunc librum teneat Abacum qui diſcere tentat.

Iohannes Gilbani quem compoſuit abunde

Inc. *In multiplicatione contrariorum Abaci quemcumque multiplicatorem numerum digiti ſeu per ſe ſpatia a multiplicato ſegregabis quot multiplicator a ſingulis ſeiungitur bene & commiſſo &c.* Deſ. *vel aequalis diviſoribus ſe conferent. Finis* Tum ſubſequitur tabella quaedam numerica, in qua notandi ſunt duo numerus ſubiuncti ſeorſum & collatione, quibus expreſſi. ſequitur Excerptum de conſtructione Tantum in fine Libri II. quaedam pauca de voce Veſper & alia grammaticalia.

Codex membranac. Ms. in 8. Sec. XII. Conſtat foliis ſcriptis 100

PRISCIANVS CVIVS PARS A VII LIB. VSQVE AD XVI CHARACTERIBVS LONGOB. SCRIPTA EST

Cod. XXIX. **A**Rtis Priſciani Caeſarienſis viri diſertiſſimi Grammatici Doct. Urbis Romae Conſtantinopolitanae Libri XVI cum ſcholiis & gloſſis antiquis, item & Graecis variis manuſcriptis characteribus ab eodem ſcriptore exaratis. In fine Libri VIII legitur *Artis Priſciani viri diſertiſſimi Grammatici Caeſarienſis* (ſic) *Doctoris Urbis Romae Conſtantinopolitanae Praeceptoris mei Lib. VIII de verbo explicitur feliciter.* Tum ante Librum IX hoc alio elaboratur: *Incipit eiuſdem Liber VIIII de generali verbi declinatione Fl. Theodorus Dionyſii viri (lectio V. D.) Memorialis Epiſtolarum & adiutor viri Quaeſtoris S. P. (ſc. Sacri Palatii) ſcripſi artem Priſciani eloquentiſſimi Grammatici Doctoris mei manu mea in urbe Roma Conſtantinopoli die III Id. Ianuarias Mavortio V. C. Conſule Indict. viri quinta.* Et hoc quidem monumentum etiam in fine ſequentium Librorum licet aliquanto brevius, repetitur.

Codex membranac. Ms. in fol. Sec. XI. in quo Liber I. II. III., pars IV., fact. totus VI., pars VII., X & XVI alegantur ſuppleti ſunt manu ſaeculi XV. Conſtat foliis ſcriptis 230.

 PRI

(s) Hic Prologus memoratur etiam in Cod. V. Plut. XVI Catalogi noſtri Tomo ſuperiori pag. 187. §. III. cum in Cod. VIII huius Plutei ſupra pag. 399. §. XIV

(t) Hic primus Liber deficiebat in utroque ex dictis Codicibus, nam poſt Prologum ſtatim memoratum ſequitur ſtatim Liber, qui inc. *Omnis dictio &c.* qui hic eſt ſecundus.

[s] De Theodoro hoc Dionyſii Memoriali qui Priſciani Scholis ſub Grammaticum eum ſua ſcripſit Conſtantinopoli anno DXXVI. & eorum unde plures deinde Priſciani Codices Mss. derivati ſunt videndus Kirchius ad Inſcriptiones Veteres pag. 213.

(s) Gloſſa antiquitus habet Camerarius

(t) Gloſſa Grammatici

PRISCIANI GRAMMATICA.

Cod. XXX. PRiſciani viri eloquentiſſimi Grammatici Caeſarienſis Iuliani Conſuli ac Patricio de octo partibus Orationis Libri XVI. praeter duobus veſtibuli, quos aliti ſummas, & ſummarum ſingulorum Librorum, quae praeter duas paginas complent recentiori manu ultra exaratis. Adſunt hinc utique gloſſae interlineares & Scholia. In fine Expliciti Liber Priſciani viri eloquentiſſimi
Graece eſt Ekerven, ſeſſi quem saedes ...,
Quum jam digna gerit, ſi forte gerenda ſuperit:
In ultima tandem pagina deſcribitur ratio ſcribendi litteras numerales & notas. hoc alii codices collatum in libris, & caelum tenacis ſimam.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XII. num Graecis vocibus ſuis locis adſcriptis, Conſtat foliis ſcriptis 143.

PLINII EPISTOLAE.

Adde etiam

F. Rutilii Rufi, & Aquilae Romani Schemata, nec non Petronii Arbitri Satyricon.

Cod. XXXI. I. pag. 1. PLinii Secundi Epiſtolarum Libri VII. quorum priores concordant cum impreſſis in edit. Florentina apud Philippum Iunctam anno MDXV. & auctore Io. Franciſco Zeſino, qui in Epiſtola nuncupatoria ait ſe multis ex bonis exemplaribus haſce Plinii Epiſtolas reſtituiſſe. Libri IV. & V. Epiſtolae, quae conjunguntur, nulla librorum facta diviſione, eadem quae ordo concordat uſque ad Epiſt. VIII. Libri V. incluſive, excepta Epiſtola XXVI. Lib. IV. quam ſuo loco deſideratur & redditur inferius in Lib. VI. Poſt Epiſtolam octavam Libri V. iſ ſequuntur in Codice reliquae Epiſtolae hoc ordine, ſcilicet 3. 4. 24. & 16. Libri VI., 15. Lib. VII., 1. 5. 30. 8. 17. 34. 36. & 19. Lib. IX., & hoc deſinit Liber V.

In Libro VI. continentur Epiſtolae 12. 14. 15. 32. 9. 10. 17. 21. 24. 25. Lib. IX., 21. 14. Lib. VI., 18. Lib. V. 5. Lib. VII., 11. 10. 13. Lib. V., 7. 9. 18. 17. 31. Lib. VI., 1. 3. 8. 13. 14. 28. Lib. VII., 2. 4. 11. 20. 18. 33. 38. Lib. IX., 23. Lib. VII., 26. Lib. IV., 10. Lib. IX., 31. 17. 31. Lib. VII., 16. Lib. V., 10. Lib. VI., 7. Lib. VII., 34. Lib. VI. & hoc deſinit Liber VI.

In Libro VII. recenſentur Epiſtolae 1. 11. Lib. VII., 9. 11. Lib. V., 1. 16. 30. 17. Lib. VI., 21. 15. Lib. VII., 31. Lib. IX., 17. Lib. V., 19. 11. Lib. VI., 15. Lib. VII., 40. Lib. IX., 10. 19. 24. Lib. VII., 7. 6. Lib. IX., 30. Lib. VII., 15. Lib. V., 20. 18. Lib. VI., 1. 19. 12. 13. Lib. IX., 13. Lib. II. (b) 21. Lib. V., & hoc deſinit Libri VII. hac appoſita ſubſcriptione: *Plinii Secundi Epiſtolarum Familiarium explicit feliciter Liber ſeptimus, & ultimus.*

II. pag. 103. P. Rutilii Lupi Schemata Dianoeas ex Graeco verſa Gorgiae. Inc. *Prosapodoſis. Hoc ſchema duobus modis fieri &c.* Deſ. *atque omnino ſermones non magis ſumpſit.* Exhibet inter antiquos Rhetores Latinos ex recenſione Cl. Cappoeronnieri Argentorati per Io. Beyerum MDCCLVI. 4. a pag. 1. ad pag. 7. & inſcribuntur: *Ex P. Rutilii Lupi de figuris ſententiarum & elocutionum Liber I.*

III. pag. 108. b. Eiuſdem Schemata Lexeos de libro ſecundo. Inc. *Metaboſis. Hoc duobus modis fieri ſolet.* Deſ. *beſque ignoret uiſſe huminum in cauſa videri.* Ibid. a pag. 8. ad pag. 4. ſub titulo: *Ex P. Rutilii Lupi de figuris ſententiarum & elocutionum Lib. II.*

IV. pag. 114. b. Romani Aquilae Figurae ſententiarum cum Prologo, qui inc. *Rhetorice pars longissime morae et diligentiae &c.* Deſ. *vocantur uſ unum prius ſenſum quam cuique.* Liber inc. *Prodiorthoſis praecedens correctio. Haec figura ubi aliquid uerendum &c.* Deſ. *a nominatione recedamus, tenendum eſt.* Ibid. a p. 15. ad 29. cum titulo: *Aquilae Romani de figuris ſententiarum, & elocutionum Liber.* Cl. David Ruhnkenius, (nunc ...), Lugduni Bat. apud Sam. & Jo. Luchtmans MDCCLXVIII. 8. cum uberibus obſervationibus in lucem dedit *P. Rutilii Lupi de Figuris ſententiarum & elocutionis Libros II.* Accedunt Aquilae Romani, & Iulii Rufiniani de eodem argumento Libri, ad aliquot Mediceorum Codicum collationem, ut ipſe ingenue fatetur Praef. pag. XXX. ubi de Rutilio, Aquila, & Rufiniano utique praeclari multa congeſſit, addideritque doctiſſimam ſuam Oratorum Graecorum hiſtoriam Criticam.

V. pag. 125. Petronii Arbitri Satyricon, ſeu potius fragmenta Satyrici, ut in Cod. XXXV. Plut. XXXVII. ſupra pag. 298. §. I. Variae tamen lectiones huius noſtri Codicis ab editione nitide exarata ſunt obſervandae, praeſertim quum adfirmet in Praef. Burmannus Petronii Codices a ceteris latere ſuſſe exariſſimos, paucoſque a viris doctis fuiſſe in conſilium adhibitos. Nicolai Nicoli conſilio atque impulſu retulit Poggius in Italiam ex Colonia decimumquintum librum Petronii Arbitri, & particulam cuiuſdam ex Britannia. Poggii verba ſunt in Epiſt. XX. ad Nicolaum data Romae XXVIII. Maii MCCCCXXIII. *Adlatus eſt mihi ex Colonia XV. Liber Petronii Arbitri, quem curavi transſcribendum modo, quum illac iter feci &c.*

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. elegantiſſimus cum pictura in prima pagina, & ſtemmate Mediceo & Graecis vocibus quae in Plinii Epiſtolis occurrunt, eleganter ſuis

(a) Plerumque ſingulis Epiſtolis ſua praemittitur inſcriptio ... omnes ...
(b) Quae quidem occurrit etiam ſupra ſuo loco.

Digitized by Google

fere locis, paucis exceptis, emarata. Conſtat foliis ſcriptis 147.

PLINII SECVNDI EPISTOLAE

Addo etiam

De Viris Illuſtribus Liber

Cod. XXXII. I. p. 1. C. Plinii Caecilii Secundi Epiſtolarum Libri VII. ut in Codice praecedenti: hoc tamen Liber quartus fere totus a quinto, qui incipit ab Epiſtola XXIII. Libri IV. ubi advertendum hoc quoque non omnes Epiſtolas inſcriptionem habere, ſed tantummodo uſque ad Epiſtolam VIII. Libri V. ut in dicto Codice. Clauduntur tandem hac ſubſcriptione: *Plinii Secundi Epiſtolarum Familiarum explicit feliciter Liber ſeptimus & ultimus.*

II. pag. 80. C. Plinii Secundi Oratoris facundiſſimi de Viris Illuſtribus Liber, praevia Capitum LXXVI (1) tabula, quae ibi extant, ut in edit. cit. Lugdun. a pag. 393. uſque ad pag. 443. In fine: *C. Plinii Secundi Oratoris elegantiſſimi de Viris Illuſtribus Liber feliciter explicit.* Auctorem potius agnoſcit hic Liber Aurelium Victorem, ut oſtendit Fabricius in Bibl. Lat. Tom. II. pag. 79. qui conſulendus.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus, cum pictura in principio & initialibus Librorum auratis & coloratis, in cuius prima pagina haec adnotata erant litura poſtea paene deleta: *Liber Conventus S. Marci de Florentia, quem donavit quidam amicus.* Conſtat foliis ſcriptis 99.

PALLADIVS.

Cod. XXXIII. PAlladii Rutili (*ſic*) Tauri Aemiliani etc. iſtius Opus Agriculturae, ut in Codice XXIV. huius Plutei. Hoc notandum eſt inter primum & ſecundum Librum, ſeu ante menſem Ianuarium, deſcriptum rudi calamo fuiſſe circulum, qui dicitur *ſpera terrae*, in cuius circumferentia duodecim Zodiaci ſigna exhibentur cum ipſorum nominibus: in medio vero figura aſſidet bifrons, Ianum repraeſentans, epigraphe oppoſita *Ianuarius menſis.*

Codex membraceus Ms. in 4. min. Saec. XIII. optimae notae, cuius poſtremi folii ita evanuit ſcriptura, ut vix legi poſſit. Conſtat foliis ſcriptis 57.

PLINII SECVNDI EPISTOLAE.

Cod. XXXIV. PLinii Secundi Epiſtolarum Liber VIII. cum Anonymi de duobus Pliniis, eorumque ſcriptis notitia ceteris accurata, quae inc. *Plinii duo fuiſſe noſcuntur.* Deſ. *diligens lector inveniet.* Primi ſeptem Libri concordant cum editione citata; Liber octavus & ultimus in Codice, eſt nonus in editione; & huius quidem Epiſtolae ſunt ordine penitus diverſo ab illius diſpoſitae, ex quibus tamen deeſt omnino Epiſtola XXVI. ad Maximum, quae inc. *Summam te voluptatem percepiſſe &c.* Scholia aliquot ſunt adſperſa marginalibus, ſatis docta, & gloſſas habens interlineares. Graeca verba ab alia manu, atque diverſa, ſunt poſtmodum ſuis locis inſerta, atque aliquando interpretatio etiam Latine adiecta. Singulis vero Epiſtolis ſunt ſuae inſcriptiones rubricatis litteris appoſitae.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. bene ſervatus. Conſtat fol. ſcriptis 90.

ORATIONES VARIAE PLVRIVM AVCTORVM

Cod. XXXV. I. pag. 1. ORationes ex Hiſtoria T. Livii ab Urbe condita. Prima eſt Oratio Metii Suffetii ad Tullum Hoſtilium. Ultima ſunt verba Hannibalis, quum [illegible] excepiſſet Haſdrubal.

II. pag. 57. b. Orationes ex Hiſtoria Macedonici Belli. Prima eſt Oratio Sulpicii Conſulis ad populum pro bello contra Philippum Regem Macedonum ſuſcipiendo. Ultima eſt Oratio Demetrii ſe excuſantis.

III. pag. 90. Orationes & verba ex Q. Curtio. Prima ſunt verba Syſigambis ad Alexandrum. Ultima, Perdiccae, mortuo Alexandro, ad hunc modum principes exercitus Macedonum alloquentis.

IV. pag. 109. Orationes ex C. Salluſtio. Prima eſt Oratio Catilinae ad coniuratos. Ultima ſunt verba Bocchi ad Syllam.

V. pag. 100. Gaſparini Bergomenſis ſummi Oratoris Epiſtolae CLX. praefixa epigraphe. Prima inc. *Gaudeo plurimum, ac laetor, in ea te eſſe ſententia &c.* Ultima deſ. *[illegible] neque conſilio tibi deero. Vale, ut optas.* Hunc Gaſparinus Bergomenſis qui Mediolani obiit A. MCCCCXXXI. Epiſtolas, poſt editionem vetuſtiſſimam Pariſienſem A. MCCCCLXX. Romae recudit ampliſſimus Praeſul, poſtmodum S. R. E. Cardinalis, Alexander Furietus A. MDCCXXIII. qui eiuſdem ſimiliter Epiſtolas, & Orationes, nec non Libellum de Compoſitione, atque Vitam Auctoris adiunxit. Quae autem in noſtro extant Codice occurrunt in editione Furietti a pag. 220. ad pag. 336 & inſcribuntur: *Epiſtolae ad exercitationem accommodatae.*

VI. pag. 172. Eiuſdem Exordia Epiſtolarum in quolibet genere cauſ. XLVI. Primum eſt in genere dativo, ubi ipſo exordio captatur benevolentia ab ipſo ad quem ſcribitur. Inc. *Gaudeo plurimum, ac laetor &c.* Ultimum eſt exemplum captandi benevolentiam ab illo ad quem ſcribimus, laudando ipſum a fortitudine, & deſ. *quod autem infractus ſis, & magno animo, hoc eſt conſtantiae & fortitudinis tuae.* Deeſt in cit. edit.

VII. pag. 182. b. Eiuſdem Exempla exordiendi in genere iudiciali iuxta quatuor genera cauſarum eccleſiaſticarum. Primum eſt exemplum exordiendi, quando habeamus genus

(1) In edit. ſunt LXXVII. quia et Cap. XXV. & XXVI. unum fit in Codice.

nus uncüſque . . . . (b) loc. *Niſi perſuaſum haberemus judices &c.* Ultimum eſt ipſius Gaſparini apud Papam in Legatione Veneta [illegible], & *diſ quae nos ſuſcipere commiſit*. Haec quoque deſunt in ant. editione, attamen autem [illegible] à Jo. Dominico Manſio in Additionibus ad Biblioth. med. & inf. Lat. Fabricii Tom. III pag. 112. & in Biblioth. Ms. Patavini *Vinctae nelle Stampe-* [illegible] & pag. 18.

VIII pag. 136. Orationes extractae ex XII *Libris Aeneidos* Vergilii Maronis. Prima eſt Junonis ad Aeolum. Ultima Juturnae ad Turnum fratrem.

IX pag. 140. Orationes extractae ex Libri M. Annaei Lucani. Prima eſt Curionis ad Caeſarem. Ultima Phothini ad Achillam de Caeſare occidendo.

X. pag. 140. Orationes extractae ex Libris Metamorphoſeon P. Ovidii Naſonis poëtae clariſſimi. Prima eſt Solis ad Phaethontem filium. Ultima Ulyſſis in cauſſa ſuum Achillis.

XI pag. 150. Aliae Orationes extractae ex XII Libris Aeneidos P. Virgilii diverſae ab iis, quas numimus ſupra §. VIII Prima eſt, reſponſum Jovis ad Venerem. Ultima, verba Aeneae ad Turnum. Clauditur Codex acutiſſimo indice rerum, quae in ipſo continentur uſque ad pag. 180. In ultimo eodem folio poſtſcriptum nonnulli maleſculis literis [illegible]: *Franciſcus Saſſettus Thomae filius Florentinus Civis faciendum curavit. Mens ſuta mole*.

Codex membranaceus Ms. in fol. min. Saec. XV cum initialibus ſingularum Capitum mirifice diſtinctis, & elegantiſſima pictura in principio, quae praeter inſignia Saſſettae domus in ſeptem circulis exhibet varias veterum heroum figuras, nec non quadrupedum, paſſerum, & volucrum picturis mire elaboratis. Conſtat fol. ſcriptis 187.

PLINII EPISTOLAE

Cod. XXXVI. **C**. Plinii Caecilii Secundi Epiſtolarum Libri IX. ex quibus tamen omnia deſunt in editione Epiſtola xxv in verbis [illegible] *διάνοια. & ἀλλὰ ἐγὼ δὲ νῦν* . . . (quae incidunt in pag. 252. lin. 12.) upoſita ſtatim clauſula maiuſculis literis notat *Finit Epiſtolarum Liber IX*. Procedunt autem eodem ordine cum editis, praeter nonnullas Liber V. In hoc enim Epiſtola vigeſimaprima editionis, ſequitur nonam; decima deeſt ſuo loco, & ponitur poſt duodecimam quintam; nona vero editionis eſt ultima Libri in Codice. Praeterea nonnulli ſunt deſectus varii, qui fortaſſe habebantur etiam in archetypo illo, unde tranſcriptus fuit Codex, & unumquodque diligentiam uſſugerant. Primus defectus, occurrit in pag. 10. paulo poſt initium Epiſtolae xvi quum enim locus ille Codicis ita habeat: *quem unum* quaſi

ſi niſi *quam multiplex eſſet nunc* [illegible] *ſit (ſic)*; *idem pro Gloriam ait &c.* verba deſunt à verſu 4. Epiſt. xvi (edit. pag. 19) uſque ad verſ. 30. Epiſt. xx. (edit. pag. 19) quo in loco ad marginem Codicis contracte legitur manu recentiori: *deſunt plura in antiqui exemplari*. Alter defectus occurrit in pag. 30. b. ubi verba *nam ille qui quod hoc ſitum* pertinentia ad Epiſt. Lib. III (edit. pag. 61. verſ. 15) coniunguntur in eodem linea cum verbis *non concedi ſenibus &c.* quae ſpectant ad Epiſt. ejuſdem Libri (edit. pag. 63 verſ. 16) reliquis omnibus, quae intercedunt praetermiſſis. Hoc quoque legitur in margine eadem manu, qui ſupra notatum: *multa deſiderantur*. Tertius denique defectus habetur pag. 35. ubi deſiderantur ab initio Epiſtolae Lib. III. uſque ad verba: *ſecuturus quaſi praeter eram, & quidem ſera &c.* ubi legitur in margine: *deeſt principium ſequentis Epiſtolae*. Iterum monendum eſt ſubinde Graeca verba charactere quadrato eſſe ſuo loco ſcripta.

Hunc Mediceum Codicem ſummopere laudat Nicolaus Heinſius in notis ad Valerium Flaccum pag. 346. In Praefatione Aldi Manutii ad Aloyſium Mocenigum Equitem & Senatorem Venetum, ſuae editioni Plinianae praemiſſa Venetiis 1508. haec de antiquo ſuorum Epiſtolarum Codice mentio prodidit: *Hae Plinii Epiſtolae in Italia repertae, in membrana ſcriptae, atque ita diverſis a noſtris characteribus, ut niſi quis aſſueverit, non queat legere, coepi ſperare fore, ut eo modo ſore ocium noſtris in plures bonis auctoribus quos non extare credimus inveniamus. Eſt enim volumen ipſum non ſolum correctiſſimum, ſed etiam ita antiquum, ut putem ſcriptum Plinii temporibus &c.* utcumque in primis habenda eſt plurima gratia, ubi Aloyſi qui exemplar ipſum Epiſtolarum reportaſti in Italiam, mihique dediſti, ut excuſum publicarem; deinde Jucundo Veroneſi, viro ſingulari ingenio, ac bonarum literarum ſtudioſiſſimo, quod & eaſdem Secundi Epiſtolas ex ipſo exemplari a ſe deſcriptas in Gallia diligenter, ut facit omnia, & ſex alias Voluminis Epiſtolarum, partim manuſcriptas, partim impreſſas quidem, ſed cum antiquis collatas complures, ad me ipſe ſua ſponte, quae ipſius erga ſtudioſos omnes benevolentia, adportavit, ſique bennius ante, quam in ipſum mole exemplar publicandam tradidiſti &c. Haec ille. Aldi verba protulimus, ut aliis loquens de Codice, de quo illi agit, idem hic, quem recenſuimus, eſſe poſſit.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. X formae quadratae, rubricis initiis Librorum & Epiſtolarum, charactere quadrato & rubricato, in quo recenſendo magnam lectionum varietatem obtutu ſub oculos venerunt, dignos profecto, qui, ſi aliquando adornanda ſit nova editio, diligentiſſime conſu-

rum

(b) Omiſſi exſcripta ancilla gemma ſignamento.

tur. Videtur autem ab eadem manu exaratus, cui celeberrimum Cornelii Taciti exemplar debemus. Constat foliis ſcriptis 135. & quaternionibus XVII. ut in ſummo margine cuiuslibet ex ipſis adnotatur.

PLINII EPISTOLAE.

Cod. XXXVII. C Plinii Caecilii Secundi Epiſtolae Cl. ſcilicet a prima Libri I. uſque ad octavam Libri V. incluſive, praetermiſſa Epiſtola xxvi. Libri IV. Adſunt in margine ſummaria quaedam, & notulae breviſſimae, manu ut videtur Angeli Politiani, partim nigro, partim rubeo charactere exaratae. Graeca ſuis locis appoſita ſunt.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus cum initialibus Librorum auratis. Conſtat foliis ſcriptis 69.

PLVTEVS XLVIII.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XXXVII.

CODEX I.

NONIVS MARCELLVS.

I. pag. 1 NOnii Marcelli Peripatetici (a) Tuburgenſis de compendioſa doctrina per litteras ad filium. De proprietate ſermonum. Inc. *Senium eſt taedium & odium.* Def. *& ex cobortibus Centurionum appellati.* Explicit de proprietate verborum. Concordat, nonnullis quibuſdam exceptis, cum edit. Aldina anni MDXIII. menſ. Novembri in fol. ad calcem Cornucopiae Perotti a pag. 1229. ad pag. 1251.

II. pag. 29. De inhoneſtis, & nove veterum dictis (ſic), aliàs Populi Romani (a), per litteras ad filium. Inc. *Apud, ante & ire.* Def. *amenare cludebat.* Ibid. a pag. 1253. ad p. 1296.

III. pag. 76. b. De indiſcretis generibus per litteras. Inc. *Angiportus.* Def. *uvae, uvelias figuras.* Ibid. a pag. 1296. ad 1312.

IV. pag. 94. De diverſa acceptionibus nominum & verborum. Inc. *Adverſum, contra ſignificat.* Def. *cum tolta redda.* Ibid. a pag. 1312. ad 1384. ubi duo alii verſus in fine ſubſequuntur.

V. pag. 160. De differentiis verborum. Inc. *Cupido & amor.* Def. *& verò venuſtiſſimum ſcriptorum.* Ibid. a pag. 1384. ad pag. 1436. Habentur in principio, & in fine index vocabulorum, quae explicantur in Opere, manu diverſa exaratus. In ſummo margine primae paginae legitur: *Mei Bartholomaei Thei de Pilocchis de Piſtorio* 1508. In fine vero deſcribitur arbor genealogica familiae Pilucchiae dictae de Teste de Piſtorio, in qua inter alia nomina occurrunt illa trium fratrum familiae Pancraceae, & unius Celidoniae, quae invicem in connubium foederantur tandem hanc familia de Testis. Nonium quoque Marcellum Poggii collegarumque opera Italiae vindicatum oſtendit Cl. Laur. Mehus in Praef. ad Ambr. Epp. pag. xxxvii. Prodiit Nonius primum A. MCCCCLXXI. Romae Venetiis MCCCCLXXVI. fol. per Nic. Ienſon. Erat tamen ante Poggium in manibus doctorum, ut patet ex Epiſt. Colucii Salutati, ſed forte truncatus, ac mancus.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XII. uſque ad p. 94. deinceps vero uſque ad calcem Saec. XV. elegantiſſime binis columnis exaratus, cum Graecis textibus in antiquiori ſcriptura, & ſpatiis ad alios ſupplendos variis in recentiori relictis. Conſtat foliis ſcriptis 199.

NONIVS MARCELLVS

Cod. II. I. pag. 1. NOnii Marcelli Peripatetici Tiburtenſis compendioſa doctrina ad filium de proprietate ſermonum, ut in cit. edit. a pag. 1117. ad pag. 1253.

II. pag. 18. b. De inhoneſtis ab A littera incipientibus (b). Ibid. a pag. 1253. ad p. 1196.

III. pag. 81. b. De varia ſignificatione ſermonum. Ibid. a pag. 1312. ad pag. 1384. Hoc quoque deſiderantur poſtrema duo verſus.

IV. pag. 158. Nonnullarum dictionum ſigni-

(a) Ita vulgo legitur in editionibus: ſed reponendum forſitan Grammatici pro Peripatetici. Pro Tiburtenſis, alii ſcribunt Tiburtinenſis.

(b) Verba illa idest Populi Romani expuncta ſunt.
(c) Titulum hunc & ſequentes ab editis notavi ſequia in Codice deſiderantur.

gnificatio differentiae. Ibid. a pag. 1384. ad pag. 1436.

V. pag. 203. De indiſcretis generibus per ordinem literarum. Ibid. a pag. 1496 uſque ad pag. 1511. Hic Graeca etiam deſiderantur, vacuum ſpatio ad ea ſupplenda relicto.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus, cum pulcherrima pictura in prima pagina, & ſtemmate eiuſdem familiae, & initialibus omnium Librorum, & Capitum aureis. Conſtat foliis ſcriptis 220.

NONIVS MARCELLVS.

Cod. III. NOnii Marcelli Opera eadem prorſus ordine, quae habentur in cit. edit. a pag. 1019. ad p. 1436. Hic tamen omnia ſunt anepigrapha, & deſunt Graeca verba, vacuis ſpatiis relictis. In fine: Liber Petri de Medicis Cos. ſil.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus, cum in init. litera in principio eleganter depicta. Conſtat foliis ſcriptis 198.

NONIVS MARCELLVS.

Cod. IV. I pag. 1. NOnii Marcelli Tiburtini de denuatione verborum, ut in cit. edit. a pag. 1229. ad pag. 1153.

II pag. 27. De honeſtis veterum & veterum dictis per literas. Ibid. a pag. 1153 ad pag. 1196.

III. pag. 75. De diverſa acceptione nominum & verborum. Ibid. a pag. 1312. ad pag. 1384.

IV. pag. 151. De differentia verborum. Ibid. a pag. 1384. ad pag. 1436. In fine: Liber Petri de Medicis Cos. F. Hic quoque vacua ſpatia relicta ſunt ad Graecas dictiones excribendas.

Cod. membranac. Ms. in 4. Saec. XV. ornatiſſimus, cum titulo aureo in ima pagina, & pulcherrima pictura, variis figuris exhibente ſtemmate Medicaeo, aliis auratis uti allegoriis, & cum auctoris barbati, laureati effigie in litera initiali. Conſtat foliis ſcriptis 195.

NONIVS MARCELLVS.

Cod. V. NOnii Marcelli Peripatetici Tiburtenſis eadem Opera, ac in Codice IV ſuperiori; ultimum tamen eſt imperfectum, & deſinit in verbis: *quem ſequuntur iam rerum dc. velut parum auteſignant* . . . quae pertinent ad Caput *De genere armorum*, in edit. pag. 1434. lin. 16. Hic quoque Graeca deſiderantur vocabula.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 192.

M. T. VARIA ET ORATIONES DIVERSORVM AVCTORVM.

Cod. VI. I. pag. 1. M. Tullii Ciceronis de re militari Liber. Inc. *Ita ſunt in iſtorie in tres dividitur partes. Deſ. ad poſtremum olim in obliviorem perducta cognoſcitur.* Hoc de re militari fragmentum ſub Ciceronis nomine editum, in recentioribus editionibus Vegetii, & munti editionis Officiorum Ciceronis ſubiectum Amſtelod. MDCXXV apud Gul. I. Caeſium, iuſtica Caſelio Lib. I. Variar. Lection. Cap. 16. Modeſti ſive alterius libellus eſt inter Tullii monumenta ineptiſſime relatus.

II. pag. 5. A Eiuſdem de Eſſentia Mundi, ſive Timaeus Platonis. Inc. *Multa ſunt a nobis. Deſ. neque durum eſt immortalium Deorum conceſſu neque munere delictur.* In eius Operum edit. Amſtelod. apud Weſtenios MDCCXXIV. fol. cum notis variorum, curante Iſaaco Verburgio, Tom. II. Part. II. a pag. 1041. ad pag. 1016. ſub titulo *de Univerſo*. Prodierat iam antea una cum Chalcidio ſeparatim Paris. MCXXII. 4. & alibi.

III. pag. 15. Eiuſdem contra M. Antonium poſt bella civilia Caeſaris & Pompeii Philippicarum Invectivarum Libri XIII. ut in cit. edit. Amſtel. Tom. I. P. II. a pag. 757. ad p. 844. ſunt totum Libri XIII. quibus deeſt totus Liber VI. & magna pars Libri V. ultima enim huiuſce verba ſunt: *Bello autem dubio quod poteſt ſiudeum eſſe deſiciat? Quamobrem, P. C. legatorum mentionem (1) numquam volo tantum, quanto nunc veſtra eſt. Vento fruitur virum, quem ſiudetis M. Antoni conatum avertere a Rep. ſuorem extinguere, opprimere audaciam. Idem omnes ordines . . .* . . . . . . adpoſita in margine notula: *Hic deficit multum quam invenitur.* Quo ſatis autem hoc loco librarius ſaſe mendoſum Codicem naſtum eſſe, ex quo Philippicas ac Catilinarias deſcriberet. *Iſtae Philippicae* (inquit in monumento primae paginae margini adſcriptum) *& ſequentes Invectivae contra Catilinam ſunt valde mendoſae propter defectum exemplaris. Quod ſi . . . . emendatius exemplar redi dabitur eas corrigam* (2). Quae quidam inſcriptio denuda inſuſta ac prope deleta eſt, naſcitur ab ipſo ne librario, an ab alio.

IV. pag. 88. Eiuſdem in Catilinam Invectivae IV. ut ibid. a pag. 489. ad pag. 509.

V. pag. 108. Criſpi Salluſtii Invectiva in M. T. Ciceronem. Inc. *Graviter & iniquo animo &c. Deſ. neque in illa parte ſiacm habeat.* Portii Latronis potius, aut Vibii Criſpi, vel alterius non inſulſi Rhetoris antiqui, quam Salluſtii eſſe creditur a viris doctis.

VI. pag. 109. M. T. Ciceronis Invectiva in

(1) Uſque ad hanc vocem membranea pertinent ad Librum V. & reperies in cit. edit. Cap. XII. pag. 779. col. 2. lin. 29. reliqua vero uſque ad finem ſpectant ad Librum VI. & incidunt in Cap. VII. pag. 805 col. 2. lin. 6. & ſeq.

(2) De M. Tullii Operibus Saec. XIII. cognitis eruditiſſime diſſerit Laur. Mehus in Praef. ad Ambr. Camaldul. Generalis Epiſt. pag. 212.

in Criſpum Salluſtium. Inc. *Ea demum magna voluptas eſt.* Deſ. *quae ego bona ſi eſſent poſſim.* Ibid. pag. 845. In quibuſdam editionibus Salluſtii etiam legitur, & memoratio Porcii Latronis videtur potius tribuenda, quam Ciceroni. Conſule Fabric. Bibl. Lat. Tom. I. pag. 147.

VII. pag. 111. Ejuſdem in Vatinium teſtem Juvenſtre. Ibid. pag. 643. ſed in Codice diverſe deficit. totum enim Caput 41. editionis, & quidem longiuſculum, ita contractum exhibet Codex. *Sed quum T. Annium tempore laudes, & eloquium viro non nullum laudationem tua laboratam aſpergis, ne illorum quum numero uocati T. Annii eſt, qui e te vituperavere. Verum etiam quaero, quum ex Rep. adversiſſimi de T. Annio cum P. Seſtio conſiſterem omnium ſocietate fuerit qui poſſit ... quas crimine cum legis teſtimonio diſtinguere. Nec corrigere incredibiliter teſtimonium ac teſtimonium tuum ne quid tibi auctoritatis a me tributum eſſe videatur.*

VIII. pag. 116. Ejuſdem pro reditu ſuo Oratio. Ibid. pag. 560. ſub tit. *Ad Quirites poſt reditum.*

IX. pag. 120. Ejuſdem Oratio de laudibus Cn. Pompeii ad Pop. Rom. Ibid. pag. 419. ſub tit. *Pro Lege Manilia.*

X. pag. 130. Ejuſdem pro M. Marcello ad C. Caeſarem. Ibid. pag. 736.

XI. pag. 134. Ejuſdem pro Q. Ligario ad C. Caeſarem. Ibid. pag. 741.

XII. pag. 139. Ejuſdem pro Rege Deiotaro ad C. Caeſarem. Ibid. pag. 750.

XIII. pag. 145. Duae laudes Philippi Mariae Mediolani Ducis Orationes duae, tributae forte Gaſparino Barzizio. Prima inc. *Si vel ætatem meam, vel imbecillitatem ingenii ac doctrinae.* Deſ. *& noſtris rebus ſervare fecundis.* Altera pag. 149. inc. *Niſi veſtrae eruditiae, Patres Conſcripti, magis apud me, quam mea voluntas valuiſſet.* Deſ. *mea ſemper gloria auctum nobis conſervet.*

XIV. pag. 151. *b.* Gaſparini Barzizii ad Regem Cypri Orationes duae. Prima Inc. *Si recte e maioribus noſtris, Rex & Princeps ſereniſſime &c.* Deſ. *quam gratiſſimus eſſe videar.* Altera pag. 153. inc. *Tandem, Rex Sereniſſime, quod e ſuperis immortalibus &c.* Deſ. *vel ad diuturnitatem nomen tui perveniat.* Secundo tantum leguntur inter ejus Opera impreſſa, curante Joſepho Alex. Furietto, Romae MDCCXXIII. 4. pag. 31.

XV. pag. 154. Ejuſdem ad Regem Aragonum Oratio. Inc. *Vellem hoc die, Rex clariſſime &c.* Deſ. *eadem mi virtute proſequeris.* Ibid. pag. 17.

Nonnullis autem marginalibus adnotationibus Codex inſpersus eſt, ex quibus illam libuit exſcribere, quae in principio Timaei Platonis adſertur, & ſequens eſt: *Hic Thimeon Liber Platonis, quaſi ſundus, quae ibi ſumma philoſophiae comprehenditur. Et ſic dictus eſt a diſcipulo quodam Platonis, nomine Thimeo, vel a Thimeo Graece, quod Latine dicitur Metus, quia ibi nectit de dvinitate ſuo. Et inde quod o n eſt completum.*

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. a Laganarſino exaratus die XVIII. Ianii 1747. ut ex ejus nocula autographa adparet & num. 46. in Orationibus, & num. 108 in Philoſophiis deſignatur, quem cum edit. quoad lunam & ſuum ſingulorum Operum de more noſtro conferentes, in multis ab ipſa diſcrepare comperimus. In prima pagina indecies eorum, quae in ipſo continentur, eo recentiori manu deſcriptus legitur Conſtat foliis ſcriptis 155.

M. TVLLII ORATIONES

Cod. VII.

MArci Tullii Ciceronis Orationes XXXVI. hoc ordine

I. pag. 1. Oratio pro M. Marcello.

II. pag. 5. Pro Q. Ligario.

III. pag. 9. *b.* Pro Rege Deiotaro.

IV. pag. 15. *b.* Criſpi Salluſtii in Ciceronem, ut in Cod. ſuperiori §. V.

V. pag. 17. M. T. C. in Salluſtium. Ibid. §. VI.

VI. pag. 19. *b.* In Catilinam Oratio prima.

VII. pag. 24. *b.* Pro Lege Manilia.

VIII. pag. 34. *b.* Ad Equites Romanos pridie quam iret in exilium. Inc. *Si quando inimicorum impetum propulſare.* Deſ. *vos dubiis meis periculis veſtra virtute conſervetis.* Conſulti vel e veteri quodam ſophiſta vel certe ab eloquio, qui commentus hanc nonnulla vere Ciceroniana inſeruit. Lambinus autem *aniles, ineptaque eſt, ineptiſſa, atque inepta denique a v Latine.* Hanc cum commentario illuſtravit Alb. Leone von Wetzheim. *b* Extat in cit. ed. Amſtel. p. 847

IX. pag. 38. *b.* Oratio qua Senatui gratias egit poſt reditum ſuum.

X. pag. 45. Oratio qua populo gratias egit pro reditu ſuo.

XI. pag. 48. Invectiva in L. Catilinam. Liber II.

XII. pag. 54. Invectiva in L. Catilinam III.

XIII. pag. 59. Invectiva in L. Catilinam IV.

XIV. pag. 63. *b.* Pro T. Annio Milone.

XV. pag. 76. *b.* Pro Cn. Plancio.

XVI. pag. 94. *b.* Pro P. Sylla.

XVII. p. 108. De Haruſpicum Reſponſis.

XVIII. pag. 119. Pro L. Murena.

XIX. pag. 134. *b.* Pro Sexto Roſcio Amerino. Ad lacunam hujus Orationis, quae in edit. incidit in pag. 138., in margine Codicis pag. 150. *b.* notatum legitur: *deficit* [illegible] *in Codice antiquiſſimo deſcribebat.*

XX. pag. 154. Pro L. Cornelio Balbo.

XXI. pag. 163. *b.* Pro P. Sextio.

XXII. pag. 182. Pro Domo ſua ad Pontifices.

XXIII. pag. 204. *b.* Pro P. Quintio. In hac quoque Oratione et verba parentheſi incluſa editionis p. [illegible] deſunt in Co-

in Codice, additur pro in marg. deficit in antiquo Codice.

XXIV. pag. 226. b. Pro L. Flacco.

XXV. pag. 250. b. Pro Aulo Cluentio.

XXVI. pag. 259. b. Pro Aulo Caecina.

XXVII. pag. 277. b. Pro C. Rabirio Posthumo.

XXVIII. pag. 279. b. Pro C. Rabirio Perduellionis. Ad lacunam huius Orationis, pag. 281. adnotatum est, in vetustissimo exemplari deest una pagina. Inter haec vero, & sequentem Orationem pro Roscio Comoedo legitur in marg. deficiunt in antiquo exemplari duo folia.

XXIX. pag. 284. Pro Roscio Comoedo. In fine adnotatur deest reliquum in antiquo.

XXX. pag. 290. b. De Lege Agraria contra P. Rullum (1). In marg. legitur: deest principium huius Orationis in antiquo Codice.

XXXI. pag. 297. b. De Lege Agraria contra P. Servilium Rullum.

XXXII. pag. 308. b. De Lege Agraria ad populum Liber III. In fine legitur: deest finis.

XXXIII. p. 310. In Pisonem. In principio legitur: hic deesse creditur principium huius Orationis.

XXXIV. pag. 325. Pro A. Licinio Archia poeta.

XXXV. pag. 329. b. In Vatinium testem. Desunt haec, ut in Codice superiori §. VII. sed post verba tribunum ipsi videntur, haec alia subsequuntur: duorum ut eum testamentum de vi, quem neganti sciant omnino de ve sine debuisse d'amnetum.

XXXVI. pag. 335. De Provinciis Consularibus.

XXXVII. pag. 342. Pro Marco Coelio.

Quum in hoc Codice primum occurrant Orationes illae, quas reperit Poggius, placet in hunc locum transferre quaedam, quae in Codice chartaceo in 4. Bibliothecae S. Marci saeculo XV exarato hic semper electae leguntur. Hic igitur post Orationem pro Caecina tale adscriptum librarius monumentum: Hanc Orationem extra culpa temporum deperditam Poggius Latinae vero restituit, & in Italiam reduxit, quam latuerat ignota fere in Gallia reclusam in Silvis Lingonum abstrusam, conscriptamque ad Tullii memoriam & dulcorem bonorum utilitatem. Sequitur dein de Lege Agraria prima Oratio, cui in margine adscriptum est: In quodam antiquo Volumine deficiunt duae chartae in principio, quare hoc non est principium Orationis. Sequitur secunda Agraria hoc inscriptum monimento: In exemplari vetustissimo hoc erat in margine: Emendavi ad Tironem & Laecaniam. Acta ipsa Ciceronis & Antonii Cos. Oratio XXIIII. In exemplo sic fuit: Statilius Maximus rursum emendavi ad Tironem & Laecanianum & Dom. & alios veteres III. Sequitur Agraria III & hanc Oratio in Pisonem non tamen ab eadem, a qua superiores manu descripta, quemadmodum in utriusque scripturae comparatione videre est. Pisonianae absolutae, sic in ipsamet adversa pagina adscripsit idem, qui Orationem scripserat, librarius: Has septem (reliqui numero quinque praecesserunt, nempe pro Caecina una, de Lege Agraria tres, in Pisonem denique una) M. Tullii Orationes, quae antea culpa temporum apud Italos deperditae erant, Poggius Florentinus, perquisitis plurimis Galliae Germaniaeque summo cum studio ac diligentia bibliothecis, cum latentes comperisset in squalore (non vero squallore, ut te haeret Italico e Cl. Montfauconio refertur, in quo etiam illud M. ante vocem Tullii omissum est) & sordibus, in lucem solus extulit, ac in pristinam dignitatem decoremque restituens Latinis Musis dicavit. Haec ex dicto Codice, quibus etiam non ebunum videtur aliquid de loco ac tempore, quo vel eas omnes, vel earum aliquas reperit Poggius subministrare. Huius autem rei curiosius investigandae molestia liberavit me Cl. Arnoldus Drakenborchius, qui diligentissime hoc totum in sua Praefatione, quam Silii Italici Punicorum Libris, Traiecti ad Rhenum cura nuper editis praefixit, consequutus est. Est enim proprie de Silii Opere per Poggium reperto (a) sed illi fermo tamen quae de illo opere eadem dissputat eadem etiamque in has Ciceronis Orationes (si Caecinianam exceperis, quae in Gallia, ut ex adlato monumento intelligimus, non in Germania, ubi Silius primum adparet) commode conveniunt, quae non alio fortasse, aut loco, aut tempore sese neque reliqui Poggio obtulerunt. Sed Arnoldum audiamus: In vero, inquit, varias doctorum opiniones de auctore, loco, & tempore quo Silius repertus est, memorandi potestas sua mentem obvias, benevole Lector, dicam vero simillimum mihi videri. Punica haec inventa fuisse per Poggium Florentinum prope Constantiam in Monasterio Sancti Galli, tempore Concilii Constantiensis &c. Certe Poggium Silii inventorem esse egressus Vegetiae Vetinus, qui non longe post haec tempora vixit, & scriptus voluerat. Lib. II. de Viris Illustr. Urbis Florent. ubi Poggium sic commendat:

> Quo autem soller Germanus erat auctor
> In Latium aliquod divina volumina Sili.

Etiam Georgius Vercuelse, sive Franciscus Barbarus sive alius quis eo tempore in Epistola, qua Poggio Quintiliani inventionem gratulatur, quam nuper ex Bibliotheca Paullina Lipsiensi publici iuris fecit vir nobilissimus Io. Gottlieb Krause, eiusdem Bibliothecae Praefectus, in Vernaculo Librorum Historiae Part. I. pag. 46. Tu Tertullianum, in Mar-

(1) Agraria prima, ten hanc, ut collegere contra P. Servilium, hoc contra P. Rullum inscribitur.

(a) De hac agimus in Codice XIV. Plut. XXXVII. supra pag. 235. num. 1.

Digitized by Google

Marium Fidium Quintilianum, & Q. Aſconium Pedianum in Lucretium, Sabinum bubulcum, Marcellinum in Mediciam Aſtronomiam, Lucium Septimium Valerium Flaccum in Caprum, Eutychium, Probum Grammaticum, & complures alios, Bartholomæum Collegam ſuum adiutore, vel ſuo ſumptu, vel manu deſcripſit, vel longo, ut nunc, poſſidemus in Lucum reduxit. Idem denique teſtatur ipſe Poggius in Orat. in funere Nicolai Niccoli. *Quod autem egregium laudem meretur, ſummum operum iacturamque adiiciat ad perveſtigandos Auctores qui culpa temporum perierant. Quæ e re vera poſſumus dicere omnes libri fuit, qui extant, tum ab illo reperti ſunt. Inter hos ipſe qui integrum Quintilianum, Ciceronis nonnullas Orationes, Silium Italicum, Nonium Marcellum, Lucretii partem, perveſtigaſſet promere e Germanorum Gallorumque ergaſtulis mira diligentia eripuit atque in lucem extulit. Nec latet eum ſuum impulſu, colorem etc & pene urbium ... ipſe Inter Latinos reſtituit.* Lucium vero, & tempus quo Silius ex ſepulchri carceris huius eruperit, memorat Marſus ad Silii Librum VIII. verſ. 615 *Hic plurima Silii carmina deſiderantur illius temporis, qui hoc opus inſcripſit apud Conſtantiam, urbem Galliæ, ubi hic Poëma, cum auctorem a Poggio vero id actum diligentiſſime repertum fuit tempore D. Nicolai Pont. ſum. Maximi, cum ſic eſſent Pontificatus auſpiciis Latinæ linguæ, quæ Vandalicam Gothicamque ſapiebat, propterea dedit reſtituere copiam.* Quamvis autem auctorem, & locum recte deſignaverit Marſus, in deſignando tamen tempore errat. Quum enim Lilius Gyraldus in Dial. IV. de Poetis Hiſtor. tradit Silii Punicum bellum eo tempore, quo Chriſtianorum Principum conventus, quod *Concilium* noſtri, Græci *Synodum* vocant, in Germania habebatur, et quippiam de terra fuiſſe repertum, literis admodum obſoletis, & perveteribus, & cum eo una nonnullos quoſdam aliorum ſcriptorum libros, dubitandum minime putatur quin inventus fuerit Silius tempore Concilii Conſtantienſis, quod habitum eſt anno poſt Chriſtum natum MCCCCXV & ſequentibus, Ioanne XXIIII & Martino V. Pontificibus Romanis, eodem nempe loco & tempore, quo etiam Quintilianus quem mille olim ſubſtantes ibi repertum volunt. Aſconius Pedianus, & Valerii Flacci Argonauticon priores libri, quos Gyraldus per *certiſſe aliorum ſcriptorum libros* deſignat, inventi ſunt. Patet ex verbis Poggius ipſe locum, unde hos Codices extraxit, deſcribit in eius Epiſt. ad Guarinum Veroneſem. Bartholomæus autem, quo collega, & adiutore Silium inventum dicit in aplen Epiſtola, a ... Poggii fuit, in nuno ſcriptis ſæpius memoratus, nunc ſub nomine Bartholomæi de Monte Policiano, nunc de Monte Pelitiano, nunc denique de Monte Politiano, neque alius eſt ab illo, quem Si

In Codicem unde reliquæ eius Poëtæ exemplaria per Italiam deſcriptæ ſunt poſſeſſi cognovimus ex ſtatu ſuo Philadelpho Lib. XVI. Ep. xxv quæ conſulenda. Qui tamen vero reperit iuxta Rhetorica ad Tullii libri, diſtes ex P. Valerio et ſunt Caſtigationibus ad Ciceronem poſt calcem in Paradoxis.

Codex chartaceus Ms. in fol. Sæc. XV. ſatis optime exaratus, & ab alio exemplari patem deſcriptus cum titulis Orationum characteribus miniatis, & ſubinde e Lagomarſino collatus die 19. Nov. 1748. & numeris deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 353.

M. T. ORATIONES.

M. Tullii Ciceronis Orationes XXXVII. hoc ordine: Cod. VIII

I. pag. 1. *Pro Imperatore deligendo.*

II. pag. 10. *b.* Pro T. A. Milone in genere iudiciali.

III. pag. 13. *b.* Pro Q. Ligario.

IV. pag. 27. Pro Domo ſua ad Pontifices. Inter hanc & ſequentem Orationem pag. 45. *b.* ſubiectum argumentum Miloniane, quod inc. *Publius Clodius Senator ſeditioſus & tyrannus ... & multa nuncrei ... & caedes, & incendia, & in plerisque ſimilias iſ Catilinam. Catervas habebat circum ſe comites perditorum erat autem inimicus Miloni V. C. & bene merito de Rep. Reguatur Milone Conſule petebat Clodius prætorem. Dei ... in iuſtitiam ... eſt Milo, ſententia ... in Theatro Scylone*

V. pag. 46. Pro L. Murena ad Iudices.

VI. pag. 61. Pro Sexto Roſcio Amerino.

VII. p. 77. *b.* De Haruſpicum Reſponſis.

VIII. p. 88. De Provinciis Conſularibus.

IX. pag. 95. Pro L. Cornelio Balbo.

X. pag. 104. Pro P. Sextio.

XI. pag. 112. Oratio, qua Senatui gratias egit poſt reditum ſuum.

XII. pag. 118. *b.* Pro Rege Deiotaro; ſed in Codice eſt amphigraphi.

XIII. pag. 134. Pro P. Quintio.

XIV. pag. 146. Pro L. Flacco.

XV. pag. 160. *b.* Pro A. Cluentio.

XVI. pag. 190. *b.* Inveſtiva contra L. Catilinam Liber IV. (1)

XVII. pag. 207. *b.* De Lege Agraria contra P. Rullum. In principio legitur ad marginem *hic deficiunt duæ chartæ, quæ ſupra ſunt ... Orationis.*

XVIII. pag. 212. Pro Lege Agraria contra P. Servilium Rullum Tr. Pl. Liber II. In margine hanc ad principium huius Orationis adſcripta ſunt *Emendavi ad Tironem, & Letaniam ... Aſtu ipſo Cutrone, & Antonius Conſ. Gratus XXIIII. In exemplare ſic fuit. Statilius Maximus rurſum emendavi ad Tironem, & Letaniam, & Dom. & alios veteres. III. Oratio eximia.*

XIX. pag. 225. De Lege Agraria ad populum Liber III. In fine deeſt, ut in alio

& ed

(1) In Collatione quoque Codicis continendum eſt, omniâ prima ... perſcribiſſe litteras

& adnotatur in margine *fi erat in exemplari.*

XX. pag. 227. In Pisonem. Hoc in principio legitur: *hic deesse creditur principium huius Orationis.*

XXI. pag. 241. *b.* Oratio ad populum, postea quam rediit in exilium, ut in Cod. superiori. §. VIII.

XXII. pag. 245. Oratio qua gratias agit reditus sui, (sc. *ad Quirites.*)

XXIII. pag. 249. C. Crispi Sallustii in M. Tullium Ciceronem Oratio, ut in dicto Cod. §. IV.

XXIV. pag. 250. M. T. C. in C. Crispum Sallustium Oratio, ut *ibid.* §. V.

XXV. p. 252. Pro Cn. Plancio ad Iudices.

XXVI. p. 267. Pro P. Sylla ad Iudices.

XXVII. pag. 279. Pro M. Coelio. Haec tamen est anepigrapha.

XXVIII. pag. 189. *b.* In Vatinium testem, ut in Cod. VI. §. VII.

XXIX. pag. 295. Pro Archia poeta.

XXX. pag. 199. Pro M. Marcello.

XXXI. pag. 302. *b.* Pro A. Caecina.

XXXII. pag. 315. *b.* Pro C. Rabirio Postumo.

XXXIII. pag. 310. *b.* Pro Rabirio Perduellionis reo. Circa mediam Orationis lacuna est, adscripta in margine varia ab eadem manu: *in vetusto exemplari deest una charta.* & in fine hunc & sequentem item alia lectio, aliqua deest marginalia notis: *in exemplari desunt duo folia quae ferrum abscidit.*

XXXIV. pag. 324. *b.* Pro Roscio Comoedo. Haec quoque in fine adnotatur *deest reliquum.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidissime, cum singularum Orationum initiis miniatis auratis & coloratis; tituli quae minusculo ac rubro charactere exarata; primi vero pagina [illegible] circa depicta variisque ramusculorum cum auratis pedum nec non puerulorum ludentium figuris ornata, ut nihil pulchrius atque elegantius excogitari, nedum fingi queat: quatuor infra angulos totidem extant gemmae vitreorum numismatum, sive heroum effigies exhibentes: in littera initiali repraesentatur figura quaedam hominis sedentis, dextra aerea & sinistra manu librum tenentis: in altero vero Mediceum stemma lauris invicem aeternis circumdatum. Primae Orationis titulus cum aeque integrum a regione paginae complet. Codex a Laurentiano collectus & num. 8. denotatus. Nomen possessoris: *Liber Petri de Medicis Cos. Fl.* Constat foliis scriptis 330.

M. T. ORATIONES.

Cod. IX.

MArci T. Ciceronis Orationes XXXVIII. quarum praecedit index, & quibus hoc ordine:

I. pag. 1. De Lege Manilia.

II. pag. 8. Pro Rege Deiotaro.

III. pag. 11. *b.* Pro M. Marcello.

IV. pag. 15. *b.* Pro Q. Ligario.

V. pag. 19. De Provinciis Consularibus.

VI. pag. 24. *b.* In Catilinam & Coniuratos Orationes IV.

VII. p. 38. *b.* Crispi Sallustii in M. Tullium, ut in Cod. VI. §. V.

VIII. pag. 39. *b.* M. Tullii in Sallustium, *ibid.* §. V.

IX. pag. 41. *b.* Pro se ad populum Romanum in exilium profecturo. *Ibid.* §. VIII.

X. pag. 45. Actio gratiarum ad populum pro reditu suo.

XI. pag. 48. Actio gratiarum ad Senatum pro reditu suo.

XII. pag. 52. In Vatinium testem, ut in Cod. VII.

XIII. pag. 58. Pro A. Caecina.

XIV. pag. 69. *b.* Pro T. Annio Milone.

XV. pag. 80. Pro C. Rabirio Postumo.

XVI. pag. 85. *b.* Pro C. Rabirio (sc. *Perduellionis reo*). Haec ad locum, ubi defectus est, in marg. legitur: *hic deficit*, & in fine *caret fine.*

XVII. pag. 89. *b.* Pro C. Flavio (sive, ut in edit. *pro Roscio Comoedo*) ubi in principio adnotatur: *caret principio*, in fine vero nulla defectus nota apparet. Notandum insuper est, hanc Orationem titulum, quem habet Codex, minime distinguere.

XVIII. pag. 99. Contra Legem Agrariam Orationes III. Ad initium primae legitur in marg. *caret principio.*

XIX. pag. 111. In L. Pisonem. In principio agitur: *deest aliquantum principio.*

XX. pag. 125. Pro M. Fonteio. Hic nulla defectus, ne minima quidem nota adparet.

XXI. pag. 130. Pro L. Murena.

XXII. pag. 143. Pro Domo sua ad Pontifices.

XXIII. pag. 161. Pro A. Licinio Archia poeta.

XXIV. pag. 165. Pro M. Coelio.

XXV. pag. 175. *b.* Pro L. Cornelio (*sc. Balbo*).

XXVI. pag. 184. Pro Sex. Roscio Amerino. Hic ad eum locum, ubi in edit. pag. 428. defectus adnotatur, nulla eiusdem nota adparet.

XXVII. pag. 199. Pro P. Sylla.

XXVIII. pag. 210. *b.* Pro P. Quintio.

XXIX. pag. 220. Pro Cn. Plancio.

XXX. pag. [illegible] *b.* Pro A. Cluentio; in fine mutila desinit iam in verbis: *aut propinquitatibus desset aut ne fuisse* . . . (edit. pag. 451. col. 2. lin. 24.) addito in marg. *caret fine.*

XXXI. pag. 241. *b.* Pro P. Sestio.

XXXII. pag. 262. In P. Clodium, (sive, ut in edit. *De Haruspicum Responsis*) (1).

XXXIII. pag. 271. Pro L. Flacco.

Circa orthographiam huiusce Codicis notanda-

(1) Non ita ut in Codice singulas habet in P. Clodium . . . vere contra ipsum est non illa Responsorum Haruspicum interpretatio [illegible]

Google

ciendum eſt, ſolitum ipſi eſſe praepoſitionem hanc *a* & *e* ancorum ſtuis notam inſcribere, quod idem feciſſe qui Cod. cum huius Plutei XIII. deſcripſit animadvertimus. Sed haec eſt recentiorum tantummodo ſcriptorum conſuetudo.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. elegantiſſime exaratus, cum litteris initialibus Orationum aureis ac coloratis, prima item paginae margo pictura exornatur, & in littera initiali effigies quaedam depicta eſt litteris redimita, & librum manu tenens. Codex a Lagomarſinio collatus die 17 Sept. 1747 & num. 9 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 281.

M. T. ORATIONES QVAEDAM.

Cod. X. **M.** Tullii Ciceronis Orationes XXIX. videlicet

I. pag. 1 Pro Sex. Roſcio Amerino. In hac Oratione, praeter lacunam poſt verba *dum Erucius*, in fine etiam quaedam deſiderantur; deſinit enim in verbis *homines ſapientes & iſta audacia* . . . (quae incidunt in Cap. LIII. edit. pag. 140. col. 1 lin. 10.) ſpatio vacuo ad huiuſmodi defectum ſupplendum relicto.

II. pag. 11 De Lege Manilia.

III. pag. 31 Pro T. Annio Milone.

IV. pag. 48 Pro Cn. Plancio.

V. pag. 65 & Pro P. Sylla.

VI. pag. 80. In L. Catilinam Orationes IV.

VII. pag. 99. & Pro M. Coelio.

VIII. pag. 111. & Pro Rege Deiotaro. Haec mutila eſt in fine, deſinit enim in verbis *hacc ex illo ab ineunte aetate* . . . (quae incidunt in Cap. IX. pag. 754. col. 1 lin. 27.) nullo tamen vacuo ſpatio relicto.

IX. pag. 116 Ad Equites R. priuſquam iret in exſilium, ut in Cod. VII. §. VIII.

X. pag. 120. & Oratio, qua Senatui gratias egit poſt reditum ſuum.

XI. pag. 127 & Oratio, qua populo gratias egit.

XII. pag. 131 & C. Criſpi Salluſtii Oratio in M. Tullium Ciceronem, ut in eodem Cod. VII. §. IV.

XIII. pag. 131 & M. T. Ciceronis in C. Criſpum Salluſtium. Ibid. §. V.

XIV. pag. 135. & Pro M. Marcello.

XV. pag. 140. Pro Q. Ligario.

XVI. pag. 145 In Vatinium teſtem.

XVII. pag. 151 & De Haruſpicum Reſponſis.

XVIII. pag. 164. De Provinciis Conſularibus.

XIX. pag. 172 Pro L. Cornelio Balbo.

XX. pag. 181 & Pro P. Sextio.

XXI. pag. 197. Pro Domo ſua ad Pontifices.

XXII. pag. 221. Pro L. Muraena.

XXIII. pag. 238. Pro A. Cluentio Avito.

XXIV. pag. 268. & Pro A. Licinio Archia poeta.

XXV. pag. 273 & Pro P. Quintio.

XXVI. pag. 287 & Pro L. Flacco. In fine legitur: *Poſt mille CCCC. quindecim Salvatoris anni quarti Id. Febr. hoc volumen Orationum XXVIII. M. T. Ciceronis, quod in CCC chartis redactum eſt, Antonii Allemani abſolvit Coſmae de Medicis iuvenis E.* tum ſubiicitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. F.*

Eſt iſ,quam quiſpiam ſit Codex, uti ex adiecto monumento intelligimus, nobilis tamen plurimi eam antiquitatem, quod quidem ad orthographiam pertinet. Sunt enim illi ſinguaris ſtilus *adoleſcens, exiſtimare, intelligere, lacrimis, negligere, maximus, revulſus, volgus,* aliaque ſimilia praeterea. Eum igitur nullo ex antiquiſſimis membranis religioſe librarius noſter idoneum accepiſſe dixeriſſet, vel in eum antiquiſſimam ſcribendi rationem ſtudiose ſervavit. Idemque varium ſuit, ſi quando voces abrupit, coniunctiones eam reliquis earumdem vocum ſyllabis vetat, ſine lineolis, quas tum ſolent ſcriptores adhibere, nunquam adſcripſit. Itaque dictionem nonnullas incertum quonam modo ſtringere, coniuncte ut, an ſeparatim legi eas velit, ut *confundo, idcirco, quomodo, nonnullas, nonnunquam, quantum, ſignando, commemoratio, veneratum, ec. in hunc modo, diffunt, non nihil, non nullus, non nunquam, quam etiam ſi quando, tantum modo, verum et non &c.*

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus, cum initialibus Orationum aureis, variiſque coloribus eleganter depictis, adſcriptis in margine variantibus quibuſdam lectionibus ſive notis, & ab Hieronymo Lagomarſinio collatus 13 Aug. 1747 & num. 10. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 303.

M. T. ORATIONES QVAEDAM.

M. Tullii Ciceronis Orationes XXVII. videlicet — Cod. XI.

I. pag. 1 De Imperatore deligendo.

II. pag. 9 & Pro T. Annio Milone.

III. pag. 23 Pro Cn. Plancio.

IV. pag. 38 Pro P. Sylla.

V. pag. 51 De Haruſpicum Reſponſis.

VI. pag. 61 & De Provinciis Conſularibus.

VII. pag. 69. & Pro M. Coelio.

VIII. pag. 81 Pro L. Cornelio Balbo.

IX. pag. 91 & In Vatinium teſtem, ut in Cod. VI. ſupra pag. 419. §. VII.

X. pag. 97 Pro P. Sextio.

XI. pag. 114. & Pro Domo ſua ad Pontifices.

XII. pag. 135 Ad Equites R. priuſquam iret in exſilium, ut ſupra.

XIII. pag. 138 & Oratio qua Senatui gratias egit poſt reditum ſuum.

XIV. pag. 144. & Oratio, qua Populo gratias egit.

XV. pag. 148. Pro M. Marcello.
XVI. pag. 152. Pro Q. Ligario.
XVII. pag. 156. *b.* Pro Rege Deiotaro.
XVIII. pag. 161. *b.* Pro A. Licinio Archia poeta.
XIX. pag. 166. In L. Catilinam Orationes IV.
XX. pag. 183. *b.* Pro P. Quintio.
XXI. pag. 195. Pro L. Flacco.
XXII. pag. 207. *b.* Criſpi Salluſtii Oratio in M. Tullium Ciceronem, ut ſupra.
XXIII. pag. 208. *b.* M. Tullii Ciceronis reſponſio in Criſpum Salluſtium.
XXIV. pag. 210. Pro A. Cluentio Avito.

Hoc præcipui habere hunc Codicem animadvertes, quod diphthongos perpetuo deſideat, ut *orave, tuat, pomae* &c. & pro A Romanorum literam, Græcorum lambda majori figura præſcriptam, exhibet ſic A. Quæ ſcribendi ratio in hoc, certe non valde antiquo Codice, fuit adhibita, ſalſo in quibuſdam tradi ſimilem ſcribendi rationem vetuſtius manuſcriptorum exemplaribus certiſſimum eſſe. Sed profecto nihil prohibet, quantum ſcriptorum vetuſtiorum ſcriptionem ubicunque. Reliquam orthographiam non ubique eandem in hoc Codice reperies. Itaque & in *adſcribere, adſervare literas &c.* & in *aſcribere, aſervare, literas &c.* invenies. In Oratione pro Milone primas præſertim paginas, quasdam a recentiore manu correctas comperies, quasdam vero non correctas quidem, sed incorruptas ſunt, ſed tamen quibuſdam inſcriptis notulis indicatum eſt, de correctione earum aliquid, marginibus duxit immittendo ſuiſſe cogitatum.

Codex membranac. Ms. in fol. Sæc. XV. nitidiſſimus, cum initialibus Orationum coloratis, & titulis rubrica inſcriptis, ab H. Lag. collatus die 13. Aug. 1747. & num. 11. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 136.

M. T. ORATIONES QVAEDAM.

Cod. XII. M. Tullii Ciceronis Orationes XVII. omnes anepigraphæ ſcilicet:

I. pag. 1. Pro Q. Ligario.
II. pag. 6. *b.* Pro A. Cæcina.
III. pag. 15. Pro P. Quintio.
IV. pag. 40. Pro Sexto Roſcio Amerino.
V. pag. 64. *b.* Pro C. Rabirio Poſtumo.
VI. pag. 72. Pro C. Rabirio Perduellionis reo. In fine ab alia eum manu adnotatum eſt: *deficit finis*.
VII. pag. 79. Pro A. Licinio Archia poëta.
VIII. pag. 85. Pro Cn. Plancio.
IX. pag. 106. *b.* Pro P. Sylla.
X. pag. 124. *b.* Pro A. Cluentio Avito.
XI. pag. 165. *b.* In L. Calpurnium Piſonem.
XII. pag. 187. De Haruſpicum Reſponſis.
XIII. pag. 200. *b.* De Provinciis Conſularibus.
XIV. pag. 220. Pro L. Cornelio Balbo.
XV. pag. 112. Oratio antequam iret in exilium, ut ſupra.
XVI. pag. 227. In Vatinium teſtem, ut in Cod. VI.
XVII. pag. 234. *b.* Pro Domo ſua ad Pontifices (b).

Quædam in hoc Codice, aliquando in contextu omiſſa, adparet fuiſſe deinde in marginibus addita, atque perſimplici ſed hæc ipſa cultello diligenter abraſa poſtmodum fuerunt.

Codex membranac. Ms. in 4. majori Sæc. XV. elegantiſſimus, primo titulo aureo, & ſtemmate Mediceo picto in principio ornatus, & cum initialibus Orationum literis auratis, & coloratis, ab H. Lag. 21. Aug. 1748. collatus, & num. 12. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 263.

M. T. ORATIONES QVAEDAM.

M. Tullii Ciceronis Orationes XXXI. ſcilicet: Cod. XIII.

I. pag. 1. Pro A. Licinio (ſc. *Archia*.)
II. pag. 3. *b.* Pro Deiotaro Rege.
III. pag. 11. *b.* De laudibus Cæſaris ad M. Marcelli reditu (a) (vel ut ſolitur *pro M. Marcello*.)
IV. pag. 19. *b.* Pro Q. Ligario.
V. pag. 22. *b.* Pro Lege Manilia (b).
VI. pag. 32. Oratio antequam iret in exilium, ut ſupra.
VII. pag. 35. Poſt reditum in Senatu.
VIII. pag. 41. Pro Milone.
IX. pag. 58. De Haruſpicum Reſponſis.
X. pag. 69. *b.* De Provinciis Conſularibus.
XI. pag. 77. Pro M. Cœlio.
XII. pag. 88. *b.* Pro L. Cornelio Balbo.
XIII. pag. 98. *b.* Pro P. Sextio.
XIV. pag. 112. *b.* Pro Domo ſua ad Pontifices.
XV. pag. 137. Poſt reditum ad Quirites.
XVI. pag. 141. *b.* In Vatinium teſtem, ut in Cod. VI.
XVII. pag. 147. *b.* Pro L. Flacco.
XVIII. pag. 160. *b.* Pro P. Quintio.
XIX. pag. 176. Pro A. Cluentio Avito.
XX. pag. 203. Pro Cn. Plancio.
XXI. pag. 220. Pro P. Sylla.
XXII. pag. 233. *b.* Pro A. Cæcina.
XXIII. pag. 247. *b.* Pro C. Rabirio Poſtumo.
XXIV. pag. 253. *b.* Pro L. Muræna.
XXV. pag. 269. Pro Sex. Roſcio Amerino. Hic quoque unum lacunæ occurrit, qualis enim in editione adparet, atque adnotatum legitur: *deficit hic, antecedens enim in Codice vetuſtiſſimo deſcribebat*.
XXVI. pag. 283. De Lege Agraria contra P. Servilium Rullum Trib. pl. in Senatu.

Hæc

(a) In margine hujus Codicis, apud Montfauc. pag. 334. laudatur etiam opus *de Natura Deorum*, quod tamen omnino in hoc habetur.
(b) Titulus hoc Codicis ſolis opus apparet.

(a) Hæc, & ſequentes Orationes omnes ſunt anepigraphæ, quare ipſarum tituli ab editione mutuati ſunto.

Hinc in principio adnotatur in marg. *hic deſiciunt duae chartae, quae faciunt principium huius orationis.*

XXVII. pag. 191. *b* De Lege Agraria contra P. Servilium Rullum Trib. pl. ad populum. Huic quoque in principio ad marginum ſcriptum eſt: *Emendavi ad Tironem & Laecaniam. Acta ipſo Cicerone & Antonio Coſſ. Or. XXIV.* In exemplari ſic fuit: *Statilius Maximus ruſum emendavi ad Tironem & Laecanianum & Dom. & alios veteres III. Oratio eximia.*

XXVIII. pag. 308. De Lege Agraria ad populum contra eundem Rullum. Sub finem Orationis haec adpoſita notat, *ſic erat in exemplari.*

XXIX. pag. 310. In L. Calpurnium Piſonem. Huic quoque in principio notatum eſt: *hic deeſſe creduntur principium huius orationis.*

XXX. pag. 326. Pro C. Rabirio Perduellionis reo. Ad ultimam ſententiam ſequens marginalis adnotatio ſit: *In vetuſtiſſimo exemplari deeſt una pagina.* In calce vero habentur: *In exemplari deſunt duo folia, quae fuerunt abſciſſa.*

XXXI. pag. 331. Pro Q. Roſcio Comoedo. In principio adnotatur: *deeſt principium;* & in fine: *deeſt reliquum.*

In hoc Codice ſaepe occurrit, ut vix ullo, uno etiam nullo diſcrimine litterarum u ob litteras *e* intermedias. Itaque in Oratione pro Cluentio, ubi eum legi oportuiſſet, eum etiam ac tertio ſcriptum occurrit. Diphthongi in unum iterum coniunguntur; nec verum eſt ut vulla diphthongos ſcribendi [illegible] MSS. deprehendi. Nam, etſi earum diſunctio frequentius, quam coniunctio in vetuſtioribus occurrat: tamen & eam non minus frequenter in [illegible], & coniunctionem prope ſimiliter in utriſque reperias, ut neque vetuſtatis certa ſit nota diiunctio, neque contra coniunctio novitatis. Ubi aliqua inſignior Ciceronis ſententia, notatuque dignus locus aliquis incidit, eum ſerme ſolet marginali litteram *y* librarius adſcribere. In Oratione pro Caecina ter omnino id factum animadverti: in ultimo non infrequenter. Graecos quidem olim quid [illegible] legendum valde probarent, litteram χ, quae χρηστόν, ſive χρήσιμον: hoc eſt *utile*, id eſſe ſignificabant, adponere librorum margini conſueviſſe, notum eſt. Noſtri autem librarius quid ſibi hac littera *y* ſignificare voluerit, mihi quidem ignotum eſt. In Oratione pro Milone non pauca in notu ferme modo [illegible] emendantur, tum tamquam variae lectiones adferuntur. In toto denique volumine librarius, ubi interpungendum eſt, adhibet aut lineolam a dextra ſiniſtrorſum inclinatam, aut punctum cum inferiori eiuſmodi lineola, aut punctum ſolitarium. Litterae vel nihil inſcribit, vel ſi aliquid, non nimis punctum, ſed ſimilem ſuperioris lineolam. Praepoſitionibus, o praeſertim earum ac notum interdum adfixit, ſed his non ſemper [illegible].

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV nitidiſſimus, cum ſingulis Orationum initiis & calceis caeteras quidem laſi [illegible], & cum variantibus [illegible] quaeſt. & correctionibus margini appoſitis ab alia manu ſuh [illegible] geſtis, a Lagomarſinio collatus die 17. Aug. 1747. & num. 13. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 337.

M. T. ORATIONES IN VERREM.

Cod. XIV. MArci Tullii Ciceronis Orationes VII in Verrem ſine titulis, prima tamen praeter quae inſcribitur litteris uncialibus, Scenicis ſubditis: *Incipit Oratio Marci Tullii Ciceronis clariſſimi Oratoris in Caium Verrem.* Adſunt in margine variantes lectiones & correctiones ab alia manu. Nemo adeſt, ut libris ſeptem Orationum, primum illa in Q. Caecilium; ſed quia de conſtituendo Verris accuſatore agitur, nemo eam quoque in Verrem non adpellit.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV elegantiſſime exaratus, cum pulcherrima pictura in principio. Ciceronis ibi icon: inſignia in littera initiali, & ſtemmata Medicea, quod ibi Iudaei [illegible] ſuſtentant. a Lagomarſinio die 6. Iulii 1750. collatus, & num. 14. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 267.

M. T. ORATIO PRO M. MARCELLO

Addita etiam

Euſdem alia Opera.

Cod. XV. I. pag. 1. M. T. C. Oratio pro M. Marcello.

II. pag. 7. Euſdem prooemium ad interpretationem Orationum duarum Demoſthenis & Aeſchinis; quem libellum de optimo genere Oratorum ſolent eruditi homines inſcribere. Iunt. edit. Tom. I. Part. I. pag. 107. In Codice tamen eſt anepigraphus.

III. pag. 11. Rhetoricorum ad C. Herennium Libri IV. & alia praeſtat anepigraphi, cum uberrimis adnotationibus ad primum librum, & partem ſecundi, auctore Anonymo. In calce legitur: *Finis Liber ad Herennium alias Rhetoricorum M. T. C.* Tum paullo inferius: *Hic liber* [illegible] (forte legendum *Alexi*) *eſt quem gr* [illegible] *emendi* (1).

Ex ſola virtute ſua ſit ſpondet Olympum.

Codex chartac. Ms. in 8. Saec. XV. cum notulis, & variantibus quibuſdam. ab H. Lag. collatus die 15. Sept. 1748. & num. 15. quod Orationum eum 88. quod rel qua deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 91.

M. T. ORATIONES IN CATILINAM.

Cod. XVI. MArci Tullii Ciceronis Invectivarum in Catilinam Libri IV.

Car-

(1) Extremae ſyllabae & ſuperſunt [illegible] eſt *dno*, ut videtur auctoſque *emendavit*.

Codex membranac. Ms. in 4. Sæc. XIV. ineuntis, binis columnis exaratus. e Lagomarſ. collatus die 24. Sept. 1748. & num. 16. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 18.

M. T. PHILIPPICAE.

Marci Tullii Ciceronis Philippicarum Libri XIII. nam ex quinto, & ſexto unum ſecit Codex, ſeu potius potiorem Libri V. contraxit eum poſteriori Libro VI. hoc pacto. *Quamobrem P. C. legatorum mentionem* (ſic) *nullam faciendam cenſeo: quamquam non ſunt eſt* (1) quæ interiecent omnia penitus omiſſis. Ant. Librum III. ab eodem exinque exaratum adſcriptum eſt *M. T. C. in Senatu, quem habuit ante diem XIII. k. Ian. Oratio.* Adſperſus eſt Codex variis lectionibus in margine & correctionibus manu paullo recentiorum, nec non quibuſdam adnotationibus.

Codex chartaceus Ms. in fol. Sæc. XIV. cum initialibus Librorum litteris coloratis, & in primo pro titulo quidem ſcriptum M. Antonius et qui ille Lagomarſinianis collationis notata apparet. Conſtat foliis ſcriptis 97.

M. T. ORATIONES QVAEDAM.

Additur etiam

De petitione Conſulatus ad Q. Fratrem

Cod. XVIII. M. Tullii Ciceronis Orationes XVI. ſcilicet:

I. pag. 1. Pro M. Marcello.
II. pag. 3. b. Pro Q. Ligario.
III. pag. 6. Pro Rege Deiotaro.
IV. pag. 9. b. De Imperatore deligendo.
V. pag. 16. Pro Milone contra Clodium.
VI. pag. 25. b. Oratio, qua gratias agit populo (*ineptiae post reditum facta*). Huius Orationis totum exordium, ſuo loco motum, exſcriptum deſtitutum, inſertum legitur inter verba Cap. V. *pertulerunt*, & *Kalendis*... (edit. pag. 561. col. 1. verſ. 29.)

VII. pag. 28. Pro ſe ipſo ad P. C. ſeu Oratio poſt reditum in Senatu.

VIII. pag. 31. b. Ad populum ut eat in exſilium. ut ſupra pag. 430. §. VIII. In principio legitur adnotatum eaque manu: *ſi credendum eſt tam longis Ciceronem locutum*.

IX. pag. 34. Pro Cn. Plancio contra Lateranſem.

X. pag. 44. b. Pro L. Sylla.
XI. pag. 53. Pro P. Quintio.
XII. pag. 60. Pro Sex. Roſcio Amerino.
XIII. pag. 70. Pro L. Flacco.
XIV. pag. 80. b. Pro Archia poëta.

XV. pag. 83. Commentariolum petitionis Conſulatus M. T. Ciceronis ad Q. Fratrem, ut in cit. edit. Tom. II. Part. II. a p. 579. ad pag. 587 (1).

XVI. pag. 87. b. Controverſia in Salluſtium, ut ſupra.

XVII. pag. 89. Salluſtius in Ciceronem, ut ſupra.

XVIII. pag. 90. Pro L. Murena. Huius est tamen Orationis fragmentum eſt, nam deſinit in verbis: ... *ut moderator, ut mens verus me* . . . . (edit. pag. 521. col. 2. verſ. 39.) quorum folio vacuo ad reliquum ſupplendum relicto.

XIX. pag. 91. Extremo loco tres, quas Miſſæ vocamus perſcriptæ ſunt ab eodem quidem, ut videtur, manu: ſed ſcriptorum caeterum negligentia mendoſe. I. pro mortalitate evitanda, quem Dominus Clemens Papa VI. in Collegio cum Cardinalibus ſuis ordinavit, & conceſſit omnibus dictam Miſſam legentibus, & audientibus 260. dies de indulgentia: & unuſquiſque audientium dictam Miſſam debet unam candelam ardentem in manu tenere in tota Miſſa. & debet dicta Miſſa per quinque dies immediate celebrari, & mors ſubitanea non nocebit dicentibus, nec audientibus, & hoc probatum eſt iuxta Romanam Curiam, & primo cum devotione dicatur Letaniæ & poſtea Introitus cantetur, vel legatur. II. de quinque plagis D. N. I. C. & III. pro Viſitatione S. Eliſabeth. Sequebatur quarta Miſſa in honore S. Raphaëlis Archangeli: ſed poſt primum Introitus verba exſcriptor a ſcribendo deſtitit.

De ſcriptura huiuſce Codicis liber eorum verterem, quod non ea ſatis ubique plana ac que explicata ſit. Habet enim hoc prope ſolemne, ut notæ litteræ vel omnino eſcribat, vel punctulum, aut pro punctulo lineolam imponat: ſed eam ſæpe non erectam, aut pauxillum inclinatam, ſed plane iacentem, nec modo ipſi intus, ſed proxime ſequentem vocali incumbentem, ut exempli cauſa. Quamvis pro Quinto Capite XI. (edit. pag. 114. col. 1. lin. 24.) iterumque Cap. XII. (edit. pag. 124. col. 2. lin. 5.) ita perſcriptum eſt *controverſia*, ut neſcias legendum ne ſit *controverſia*, an *controverſiam*. Atqui in priore illo Capite *controverſiam*, at poſteriore *controverſia* ſententia poſtulat. Prope innumerabilia ſunt huius generis: ſed & illud frequentiſſimum eſt, quod eamdem lineolam ſimili ratione vocalibus ad litteras aut in eius ſignificationem imponit librarius ſolitum, una illa vocali, cui operuerat inſcribi: ſed etiam omiſſam vocis non ſolum vocali ſed etiam conſonanti litteræ adſcribit. Quæ quam incertum quamque haeſitan-

(1) Verba *Quamobrem P. C. legatorum mentionem* ... pertinent ad Librum V. & leguntur in Cap. XII. pag. 499. col. 1. verſ. 19. in eam usque; reperimus tamen quanto ... *non eſt ... eſt tres* ſpectant ad Librum VI. & leguntur in Cap. VII. pag. 804. col. 2. verſ. 6. Nec deſectus ... etiam ſupra in Cod. VI. habet Plut. ubi tamen pro ... omiſſi non integram ... ſectiones.

(1) Placet autem mihi *Commentariolum* hoc opuſculum appellari, quod idem Facciolatus ... eruditiſſimis adnotationibus & elegantiſſima ſua in interpretatione Petri A. ... praeſtitit ... Titi ... ſumpſi ... *Vide enim hoc Commentariolum* ... *perſectum*.

ſcatem eſſe in librum ſaepe neceſſe fuit, ne-
rum non valet. Vocem *ſed* triplicat ſcribe-
modo enim eandem integra exhibet *ſed*, mo-
do *ſʒ*, frequentiſſime vero ſ, quorum ſi-
xuum rite diſſolvemus neveti *ſed*, ſed
alter *ſn*, alter *ſer* explicandus eſt.

Sed quis tamen Codicem ſcripſerit? Equidem ſine ulla dubitatione Franciſcum Petrarcham fuiſſe confirmo. Neque vero quisquam, qui hunc cum Codicibus VII. & XVIII. Plut. XLIX. in hac ipſa Bibliotheca adſervatis, quos e Petrarcha ſcriptos conſtat, de quibusque inferius e ſolio meo agendum, diligenter comparaverit, invicemque contulerit, non eandem in utriſque manum agnoſcet. Clementis quidem VI mentio, in monumento ſupra adlato facta qui Pontificatum iniit eo Chr. MCCCXLII ad eo MCCCLII geſſit, ubi a Petrarchae aetate ſhonum praeſert qui eſt A. MCCCIV ad A. MCCCLXXIV vitam protraxit. Vide omnino ejuſdem Petrarchae Epiſtolam XIII Lib. IX de rebus familiaribus, ubi videtur hunc ipſum Codicem ſpuſſeere.

Codex partim membraneus, partim chartaceus in fol. min. Saec XIV cum variantibus aliquot in margine a Lagomarſino collatus 13 Sept. 1747. & num. 18. in Orationibus & num. 38. in Petriniis Conſultus deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 93

M. T. ORATIO PRO M. MARCELLO.

Sive potius

Orationum variae, omnes anepigraphae.

Cod. XIX I. pag. 1 PRo M. Marcello.
II. pag. 6. *b.* Pro Lege Manilia.
III. pag. 20. *b.* Pro Archia poëta.
IV. pag. 27 Pro Q. Ligario.
V. pag. 34. Pro Rege Deiotaro.
VI. pag. 42. *b.* Pro M. Coelio. In fine mutila; deſinit enim in verbis *quorum res ſit commiſſa uxia* (edit. Cap. XXIX. pag. 663 col. 1 verſ. 17)
VII. pag. 59 Pro L. Flacco.
VIII. pag. 79. Ad populum in exilium profecturus.
IX. pag. 85. In Senatu poſt reditum.
X. pag. 93 *b.* Ad populum poſt reditum.
XI. pag. 99 Oratio anepigrapha. Inc. *Si quid precibus apud Deos immortales, ſanctiſſimi judices, voluiſſem aliquando valuiſſemus. Deſ. prenſiſque ingeniſſimi genere calamitatis.* Eſt declamatio quae ſub Porcii Latronis nomine contra Lucium Sergium Catilinam edita legitur in quibuſdam Salluſtii editionibus, et in Fabricina apud Iod. Cornarum MDCCXXIII & c pag. 205. ad p. 151.

Peſſima eſt hujus Codicis ſcriptura. Praeter caeteras perverſitates, ſaepe vix ulllam, ſaepe plane nullum inter literas n & c, t & i, e & c diſcrimen reperies. Inquoniter legendum ſaepe ea potius, quae ſcribe- re libertum volueſt intelligimus, quam quae revera ſcripta ſunt, praeſertim ubi exſtabilitoque ſi quid exſcribi eundem ex eo fuerit, eſſerte neceſſe eſt. Codicem tam negligenter ſcriptum propemodum negligenter ſeorum, ſed non ſine magna attentione contuliſſe eam Lagomarſinus.

Codex partim membraneus partim chartaceus in 8. Saec. XV. ſuccurrit ab H. L. collatus die 20. Aug. 1748. & num. 66. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 112.

M. T. ORATIONES QUAEDAM

MTullii Ciceronis Orationes XXXV omnes anepigraphae ſcilicet: Cod. XX
I. pag. 1 Pro Lege Manilia.
II. pag. 9. *b.* Pro T. Annio Milone.
III. pag. 21 *b.* Pro Rege Deiotaro.
IV. pag. 27 *b.* Pro M. Marcello.
V. pag. 31. Pro Archia poëta.
VI. p. 35 In Catilinam Invectiva prima.
VII. pag. 39. *b.* Ad populum in exilium profecturus.
VIII. pag. 43 Poſt reditum ad Quirites.
IX. pag. 46 *b.* Poſt reditum in Senatu. Hunc in calce legitur ab eadem manu *aliter ſecunda gratiarum ad Q.R. explicit*
X. pag. 52. Saluſtii in Ciceronem.
XI. pag. 53 Ciceronis in Saluſtium.
XII. pag. 55. Pro A. Cluentio Avito. In hac Oratione prope finem defectus occurrit in Codice pag. 77. deeſt enim a verbis *quondam, quaſi ut idem faceret &c* (edit. pag. 430 col. 1 verſ. 3.) uſque ad verba *P. Setium & ceterorum honeſtiſſimorum* (edit. pag. ead. col. 1 verſ. 13.) exclusi & in marg. adſcriptum eſt manu recentiori *hic deeſt multum* quod quidem in eo loco lectio Codicis ita habet: *Ante A. Rubio, qui erat uſus Oppianici medico. Stratonem eorum ſocium conſtitutum eſſet, ſeu queſtionem vides, &c*
XIII. pag. 79. *b.* Pro Cn. Plancio.
XIV. pag. 94. In Vatinium teſtem ut in Cod. VI.
XV. pag. 99 *b.* Pro P. Quinctio.
XVI. pag. 111 Pro L. Murena.
XVII. pag. 115 De Provinciis Conſularibus.
XVIII. pag. 121 *b.* Pro L. Flacco.
XIX. pag. 144. In Catilinam Oratio, eo ſtore Porcio Latrone, ut in Cod. praec. dixi §. XI.
XX. pag. 153. Pro Q. Ligario.
XXI. pag. 157 *b.* Fragmentum primae in Catilinam Orationis incipiens a verbis: *nullum non aliquot annos facinus exſtitit, niſi per te &c.* quae exſtant in edit. pag. 492. col. 1. verſ. 38.
XXII. pag. 159 *b.* Catilinaria II.
XXIII. pag. 164. Catilinaria III. In hac Oratione poſt illa verba *novem hominum perditiſſimorum poena republica* (edit. Cap. VI pag. 500 col. 2 lin. 7) interponitur Oratio pro M. Marcello fragmentum, cujus initium eſt in iis verbis, *quo noſtra pace* ome-

annorum aliqt &c (olim Cap. V pag. 740. col. 1 lin. 15) ſola vero in illis: *qui omn fortunæ reſtituerunt cuſum* (olim Cap. X. p. 741 col. 2 lin. 5)

XXIV pag. 150. Pro P. Sylla.
XXV p. 181 *b.* Pro L. Cornelio Balbo.
XXVI. pag. 190. Pro A. Cæcina.
XXVII. pag. 202. *b.* De Lege Agraria Orationes III.
XXVIII pag. 210. *b.* In L. Piſonem.
XXIX. pag. 235. Pro C. Rabirio Poſtumo.
XXX pag. 240. *b.* Pro C. Rabirio Perduellionis reo. Inter hanc & ſequentem Orationum duæ chartæ vacuæ relictæ ſunt.
XXXI pag. 246 *b.* Pro Q. Roſcio Comœdo. Hæc quoque in calce integram paginam cum dimidio vacuam reliquit librarius.
XXXII. pag. 155. De Haruſpicum Reſponſis.
XXXIII. pag. 163. In Catilinam Oratio IV.
XXXIV. pag. 169. Pro M. Cœlio, quæ deſinit ut in Codice ſuperior. §. VI.
XXXV. pag. 178. Pro M. Fonteio.
XXXVI pag. 183. In Vatinium teſtem, Oratio eadem ac ſupra §. XIV. his repetita. In calce legitur: *Liber Laurentii & Ioannis Petri Franciſci de Medicis eum III*

Eſt hic eleganti hic Codex, ut item alii, nonnulla quæ alios corrigere librarius voluit alter exterius; eſto exemplum illud in Oratione pro Murena Cap. IV (olim p. 511 col. 2. lin. 5) *quam adepta eſt*. Mediam vocem quam mendoſe a ſe ſcriptam putavit emendare librarius voluit, ex eaque fuerit *adepte*. Verum in emendando uno poſtremas duas eius vocis litteras, ſed ultimam dumtaxat expunxit eique *e* litteram reſcripſit ac ſubrogavit. Itaque vere non *adepta* ſed *adeptae* correxit. Seſtertiorum nota probe perpetuo in hoc Codice perſcripta eſt ſic HS aliter quam in pleriſque Mss. quæ pro ea notam hanc *LLS* ſcribunt ſæpe, qui vero hinc *HS* ſecerunt ſæpiſſime.

Codex membranac. Ms. In fol. Sæc. XV nitidiſſime quidem, ſed parum emendate exaratus, & verum identidem defectibus obnoxius, cum literis Orationum initialibus aureis variiſque coloribus pictis & ſtemmate Mediceo in prima pagina inſignitus, ab H. L. collatus die 4 Octobr. 1747 & num. 20. deſignatus. Conſtat ſoliis ſcriptis 186.

VII pag. 83 *b.* Pro Rege Deiotaro.
VIII pag. 90 Pro M. Cœlio.
IX pag. 104. *b.* Pro A. Licinio Archia poeta.
X. pag. 110. Invectiverum in Catilinam Libri IV quorum ſecundo præit breve quoddam argumentum, quod ſic: *Superiore Libro Catilina circumventus eloquens a Cicerone &c.*
XI pag. 133 *b.* Invectiva Salluſtii in Ciceronem.
XII pag. 135 Ciceronis in Salluſtium Invectiva.
XIII pag. 138. Oratio pridie quam iret in exilium.
XIV pag. 140 Ad Senatum poſt red. cum.
XV pag. 149. Ad populum poſt reditum.

Codex membr. Ms. in 4. min. Sæc. XV luculentus, optime ſervatus, cum indiculo Orationum in principio ab H. L. collatus die 25 Aug. 1748 & num. 11 deſignatus. Conſtat ſoliis ſcriptis 153.

M. T. PHILIPPICAE ET ORATIONES IV IN CATILINAM.

Cod. XXII. I. pag. 1 M. Tullii Ciceronis Philippicarum Libri XIV qui cum editis concordant, ſi excipias finem Libri VII. in quo deſunt verba: *quibus de rebus refers, P. Servilio adſentior.* In fine poſtremi Libri legitur: *Poggius ſcripſit.*

II pag. 98. Euſdem in Catilinam Orationes IV in quarum fine iterum legitur: *Finis Libri. Scripſit Poggius Romæ*. Eiſque eadem manu quæ Corbeam extravit Bibliothecæ ampliſſimi Merch. Gabrielis Riccardi Subdecani Eccleſiae Florentinæ membran. in fol. min. Sæc. XV qui continet Accuſationis in Verrem Libros VII nempe in Q. Cæcilium in Verrem Actionem I & in eumdem Actionem II Libros V. quorum ultimo adſcribitur: *Liber Poggii Secretarii Papæ*, nec modo dominus huius Codicis, ſed etiam ſcriptor fuit Poggius, uti ſimul eſt eorum aliis multis.

Codex membranac. Ms. in 4. Sæc. XV. emendatiſſimus & maxime faciendus, cum variantes quibuſdam ad oram libri in quo nulla Lagomarſinianae collationis nota apparet. Conſtat ſoliis ſcriptis 121.

M. T. ORATIONES QVAEDAM.

Cod. XXI. MArci Tullii Ciceronis Orationes XVII. fere omnes typographicæ, & quidem hoc ordine:

I. pag. 1 De magno Pompeii laudibus.
II. pag. 14. Pro T. Annio Milone.
III pag. 33 *b.* Pro Plancio.
IV pag. 55 Pro P. Sylla.
V. pag. 72 *b.* Pro M. Marcello.
VI. pag. 77 *b.* Pro Q. Ligario.

M. T. ORATIONES QVAEDAM.

Cod. XXIII. M. Tullii Ciceronis Orationes XI typographicæ hoc ordine:

I. pag. 1 Pro Lege Manilia.
II pag. 9. Pro T. Annio Milone.
III pag. 21 Pro Cn. Plancio.
IV pag. 35 Pro P. Sylla.
V pag. 46 Pro M. Marcello.
VI 49. p. *b.* Ad populum poſt reditum.
VII pag. 51 *b.* Ad Senatum poſt reditum.
VIII pag. 57 *b.* Ad populum in exilium profecturus.

IX pag.

Google

IX. pag. 60. *b* Pro M. Cœlio, quæ deſunt ei verba: *quanti vir ſit commiſſa nobis* ... quæ inveniun ta edit. pag. 663 col. 1 lin. 17.

X. pag. 69. Pro L. Cornelio Balbo.

XI. pag. 77. Pro P. Sextio.

Huic Codici primum folium appareret reliquis poſterius, ſive recentius eſſe aſſutum ex veteris, quod exciderat, ſupplementum, eſtque e nova manu exaratum hominis, qui ex hac add. novi aliquid typis editum exemplari ut ſuo exhibet. Quæ ſtatum eſſe credideram ut ex Manilianæ Cap. VI. (edit. p. 420. col. 2.) quod in hoc incluſum folio. Codex hic cum editis non cum Mss. et quidem plurium verborum omiſſione concordat. Abſolvitur tamen hunc folii ſcriptum et illis verbis: *bellis geſſerant vos tot civium*, quæ inveniuntur in cit. edit. pag. 421. col. 1 lin. 14.

Codex membranac. Ms. in fol. Sæc. XV. ex tabulis, e Lagomarſinii collatus die 25 Aug. 1748 & num. 23 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 87.

M. T. ORATIONES QUÆDAM

Cod. XXIV.

M. Tullii Ciceronis Orationes XXXVI. ſcilicet

I. pag. 1. Pro Sex. Roſcio Amerino.

II. pag. 17. *b*. Pro P. Quintio.

III. pag. 28. De Lege Manilia.

IV. p. 36. *b*. Pro A. Licinio Archia poëta.

V. p. 41. In L. Catilinam Orationes IV.

VI. pag. 58. De Lege Agraria Orationes III. quarum prima inſcribitur *De Lege Agraria Orationis fragmentum*, & inſuper ad marginem adnotatur: *h*: *deſiunt duæ chartæ quæ faciunt principium huius Orationis.*

VII. p. 77. *b*. Ad populum poſt reditum in exſilium.

VIII. pag. 81. *b* Oratio, qua populo gratias egit de reditu ſuo.

IX. pag. 86. Criſpi Salluſtii Oratio in Ciceronem.

X. pag. 87. *b*. Ciceronis in Criſpum Salluſtium Oratio.

XI. pag. 90. Pro Cn. Plancio.

XII. pag. 109. *b*. Pro P. Sylla.

XIII. pag. 118. *b*. Pro M. Cœlio.

XIV. pag. 132. In Vatinium teſtem, ut in Cod. VI. ſupra pag. 149. § VII.

XV. p. 135. Pro M. Marcello apud Cæſarem.

XVI. pag. 138. *b*. Pro Q. Ligario apud Cæſarem.

XVII. pag. 143. Pro A. Cæcina.

XVIII. p. 156. Pro C. Rabirio Poſtumo.

XIX. pag. 161. Pro T. Annio Milone.

XX. pag. 174. *b*. Pro Rege Deiotaro.

XXI. pag. 180. Pro Cn. Pompeio, eadem omnium Oratio, atque illa quæ occurrit ſupra § III. bis repetita.

XXII. pag. 188. *b*. Oratio, qua gratias egit Patribus de reditu ſuo.

XXIII. pag. 194. Pro L. Flacco.

XXIV. pag. 206. Pro A. Cluentio.

XXV. pag. 233. *b*. In P. Clodium pro domo ſua ad Pontifices.

XXVI. pag. 253. Pro L. Murena.

XXVII. p. 267. Pro L. Cornelio Balbo.

XXVIII. pag. 276. In P. Clodium de Reſponſis Haruſpicum.

XXIX. pag. 286. De Provinciis Conſularibus.

XXX. pag. 290. *b*. Pro P. Sextio.

XXXI. pag. 304. *b*. In L. Piſonem.

XXXII. pag. 319. *b*. Pro C. Rabirio perduellionis reo.

XXXIII. pag. 324. Pro M. Fonteio.

Legitur ad calcem in ipſo Codice argumentum Ciceronis Epitaphium, cuius initium: *Ad T. C. Eques Romanus Arḋſt*, Pontius. Libros Quæſtor *&c.* Orationes pro Cluentio interpolationibus ac corruptionibus propemodum, ut Codex Bibliothecæ Mediceæ, num. 11 d. ſcatet. At vero ad Caput 56 (edit. pag. 442. col. 1. lin. 50.) ubi antea paginæ tantum eſt in illis verbis *nec &c.* ... *quædam atque interpoſitæ* interpolationes cuiuſque duorum foliorum ſpatio intermittuntur; quæque ex conſentibus ex ſane deterret aliquo exemplari deſcripta poſſimus ſuſpicari, propterea quod in his probant plerique, quæ in reliquis Orationibus deprævata leguntur, quales illæ ſunt *Aemilius Pop. ſiue Oppianicus*, *Scelerate*, *tuo demere &c.* Ad interpolationes ſuſtas reductæ Capitis 120 (edit. pag. 444. col. 1 lin. 3.) ubi *compararet non modo et parens &c.* quibus certis ſubit educta lochus paginæ. At vero eadem eſt omnium mutatio Pro littera *m* litteram *n* adhiberi ſæpe in hoc Codice oſtendit, ut ex. gr. voce *permanet* pro *permanet* contraque litteram *m* pro *n* in voce *facerent* pro *facerent* ... quod in Oratione pro Sex. Roſcio Amerino quicquid ſortiſſe conſeqiſſe animadverti. Scriptum e conſtitutis ſuſius, ſæpe in hoc Codice etiam in mediis vocibus reperias, ut *fui &c.* Quia tamen permutatione diſcrimini inter *u* vocalem & *v* conſonantem ex ſuiſque libere inducere ex Calario docenti. Animadverti etiam iam in hoc quem ut eſt Mss. indice quæſitum cognitum præſcriptum, quæ propria Grammaticis appellatur, deinceps occurrentium, ab ipſis librariis in marginibus correctos. At ... lictus ſum, aliter ab iis (idque ſæpiſſime) in hoſce indices relatas eſſe vocabulorum quemadmodum eadem ipſi in Ciceronis verborum contextu perſcripſerant. De hac librariorum inconſtanti ſemel iterumque monitis ſuperioribus non deest. Moratus ſiue eſt hic Codex in vocum tranſpoſitionibus; ſiquid in Catilinariæ II. Capite 5 (edit. p. 495. col. 1 lin. 14.) legitur *moratus non tam iucti tam illum eſſe video, hos genere qui iucrentuti deſtruerunt, pernecesſendi; pro quant hoc quæ &c.* Cap. 13 (ibid. p. 496.

p. 496. col. 2. lin. 33.) *quod et nostrae esse ... quod primum in constituisset*, pro *primum*, & in Catil. III. Cap. 11. (ibid. p. 503. col. 2. lin. 19.) *hanc urbem deorum ... monstrare ad?* pro *admonstrare*, & Cap. 17. (ibid. p. 504. col. 1. lin. ...) *magnum eum vobis in praesidiare* pro ... *bus* & Catil. IIII. Cap. 18. (ibid. pag. 509. col. 1. lin. 13.) *vobis orates Capitolium ... vobis ... rum atque tectis commendi ... & Capitolium*. Sexcenta sunt hujus generis, quorum tamen nec unum ... eorum, caetera misaque ... verulae librum ... tumque moneo. Vocis praeterea quaedam ... quo diphthongi genere librarius voluit ... insigniri ... constat, ita unum per ... *caelum*, *coeon* ... *&c*.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. nitidissimus, cum pulcherrima pictura in principio, stemmate familiae ... postea eraso, & literis Orationum initialibus variis ... illuminatis, a Lagomarsinio notatus die 18. Sept. 1747. & num. 24. designatus. Constat foliis scriptis 309.

M. T. ORATIONES QUAEDAM.

Cod. XIV.

M. Tullii Ciceronis Orationes XXXIX. hoc ordine

I. pag. 1. Oratio Pro Q. Ligario.

II. pag. 5. Pro M. Marcello.

III. pag. 4. b. Pro Rege Deiotaro.

IV. pag. 7. Pro eligendo Imperatore in laudem Gn. Pompeii.

V. pag. 12. Ad populum de reditu ...

VI. pag. 11. b. Pro T. Annio Milone.

VII. pag. 19. Pro Gn. Plancio.

VIII. pag. 16. Pro se ad Senatum gratias agens de reditu suo.

IX. pag. 18. b. Ad Equites Romanos pro se, ne iret in exilium.

X. pag. 30. Pro Archia poëta.

XI. pag. 31. Pro Sex. Rufino (sc. Amerino).

XII. pag. 40. Pro L. Murena. In hac Oratione tres occurrunt lacunae, & ad marginem pereuntis ... notatur *desunt hic duo ... communibus, & Servii adolescentis*.

XIII. pag. 47. Pro A. Cluentio.

XIV. pag. 60. Pro P. Sylla.

XV. pag. 65. b. Pro M. Coelio.

XVI. pag. 71. Pro P. Quintio.

XVII. pag. 77. Pro L. Flacco. Hujus Orationis initium per duas ferme columnas bis repetitum est, eo quod scriptor, quum ... inadvertisset se in eorum ... ut in ... tentatione inter verba *atque infirmae adolescentiae commearet*. Eorum (edit. pag. 507. col. 1. vers. 17.) & verbis *in etiam gerge ... ce nesciunt &c*. (edit. pag. 518. col. 1. vers. 45.) ab uno eam uncialium ... firmavit.

XVIII. p. 83. De Responsis Haruspicum.

XIX. p. 88. De Provinciis Consularibus.

XX. pag. 91. b. Pro L. Cornelio Balbo. In Codice tamen est anepigrapha.

XXI. pag. 95. b. Pro P. Sextio. Multa quae deerant in hac Oratione, ab eadem manu in margine diligentissime suppleta sunt.

XXII. pag. 102. b. Pro Domo sua. Et haec anepigrapha, sicut cum sequenti.

XXIII. pag. 112. b. Pro A. Caecina.

XXIV. pag. 119. Pro C. Rabirio Postumo.

XXV. pag. 121. b. Pro C. Rabirio perduellionis reo. Haec quoque ut in edit. sunt lacunis.

XXVI. pag. 124. Pro P. Roscio Comoedo, item anepigrapha, in suo principio & suo fine lacunis ad supplenda defectus ... relictis.

XXVII. pag. 128. In Vatinium. Haec Oratio desinit, ut in editionibus, sed post verba *in illorum enim numero mansi* (edit. pag. 650. col. 1. vers. 6.) quaedam fragmentum usque ad finem suppleta sunt ab alia recentiori manu.

XXVIII. pag. 131. Philippicae in Antonium, sed duae ipsarum Liber VI. & VII. ac priorum partes pars Libri V. manu saeculi XV. suppleta est, & inter pag. 144. & 146. insertum est fragmentum Libri VII. a Capite VI. usque ad Cap. XXVI. scilicet a verbis *dices, sed etiam memoria mea &c.* (edit. pag. 806. col. 1. vers. 37.) usque ad verba *aver... ... factum* (edit. pag. 808. col. 2. vers. 19.)

Hic Codex non minus propter emendationem, quam propter antiquitatem est commendandus. Dolendum tamen, quod ab eo interpolatorum rudera non ubique ... quae praecipue in Orationes pro Balbo, & pro Sextio grassata est. Quum vero eadem pro Sextio Oratio pluribus locis deficeret, eam librarius recentior quadam supplevit, sed ita, ut earum vocum, tum quae antecedebant, tum quae subsequebantur defectum, unum ut alterum ... plures cubello ad ... libro, aliquando fulserit ... ita ut ... in unum quae essent, ut propterea in quibusdam defectus textum aliud cooperit, & in quibus fuerit non plane obscurum. In Orationibus pro Ligario & pro Deiotaro adsunt pene suis ab recentiore quaedam manu variae ... lectiones, quae ex Codice XII. Plut. LIII. contexta descriptae esse apparet. Adscriptae item sunt Orationi pro Lege Manilia a nova manu adnotationes quaedam ... magni certe facienda. Specimen esto illa in ipso initio talis: *Exordium in duobus genere quia partem honestam, partem turpitudinis habet: & ideo fiendum praecepta sunt orta utpote in primis benevolentiam, ut illa pars turpitudinis revocetur, deinde utpote attentionem, postremo docilitatem*. Itemque in illo Capitulo 71. (edit. pag. 41%. col. 1. lin. 10.) verba *quamobrem quidquid in hac causa hinc ultero admittunt. A quibusdam hoc conclusio assignatur a quibusdam ut supra. Sed tamen si recte ad dicendum Ciceronis attendimus ... hoc postremo loco conclusionem assignabimus, quia ipse* in

Digitized by Google

in Partes melius & ad Herennium dicat necesse fit ibi, ut breviter conclusiunculas utamur. Praeterea, si bene aspicimus illa pars superior potius est confutatio, quam conclusio. Neque vero meliore ad Orationem post reditum ad Quirites eadem Scholiastae adnotamenta reperiae, a quibus in reliquas Orationes abstinuit, bene certe una praecedente consilio. Scribendi rationem non eamdem ubique servavit librarius; alicubi enim ne occisus, & sed, alicubi, aliqueque pluribus locis, autoritas, & set & eius quassem voces fimili compendio perscripsit. Quid quod aliud eloquendi scripsit eius quam quod scripsisset legi e codice, eaque intelligi volunt? Nam in Oratione pro Domo sua compendio hoc literarum iu (quod ceteroque ipse mei cum aliis, cum in hac ipsa Oratione ad significandam vocem tantum adhibere consueverat) ad significandum non tantum, sed tamen (cuius vocis compendium hoc tū esse debuit) elusus est. Pro C litera, qua praenomen Caius significatur G literam usurpare librarius coluerat, in eoque constanter persistavaverat. At utcumque cuiusmodi vetustate offensus, certe G pluribus locis, C literam subditam. Pro item passim scriptum & tant reperiae. Huius Codicis emendationes, lectionis varietates, ad notationes, sunt omnes, praeter admodum paucas, ab recentiore manu, e qua eadem frequenter a contextu in marginem translata indice modo nomina locorum gentium, ac personarum quaedam conspiciuntur, veteri tamen scribendi ratione immutata, et quae exemplum auctoritate neglecta. Verbi gratia in Oratione pro Lege Manilia cum librarius scripsisset Silla, Bosforano, Philippus, & Cap. ei. (edit. pag. 403 col. i lin. 27.) Amphium; in marginem illa eadem nomina sic rediens conscripta leguntur. Sylla Bosphorani, Philippus, Amphium. Atque in quidem in hoc opere multum & saepe versatus eruditorum eum oculatum adhibit, plerumque tamen mendose.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XIII. binis columnis accuratissime exaratus, itque optime servatus, lacteis fere sic bene, & cum fabulas aliquot in margine perquam teris, est H. Lag. collitus die 12. Maii 1748. & num. 25 designatus; Constat foliis scriptis 163

M. T. ORATIONES QUAEDAM.

Cod. XXVI. **M**Arci Tullii Ciceronis Orationes X. numerum

I. pag. 1. Pro A. Caecina.

II. pag. 13. De Agraria Lege contra Rullum Trib. pleb. Liber III. Ante primam notatur ad marg. *In quadam antiqua volumine desiciunt duae chartae in principio, quare hic (sic) non est principium Orationis.* Ad primam secundi item in marg. legitur *In exemplari vetustissimo hoc erat in margine: Emendavi ad Tironem & Lactantium Adv ipso Cicerone & Antonio Cons. Oratio XXIIII. In exemplo sic fuit Statilius Maximus rursus emendavi ad Tironem & Lactantium & Dom. & alios veteres III Oratio eximia.*

III. pag. 28. In L. Pisonem. In principio Orationis legitur ad marg. *Ex Asconio Pediano apparet hoc non esse principium Orationis, sed aliquantum deesse.*

IV. pag. 41. Pro C. Rabirio Postumo. Notandum ad ea Orationis verba p. 44. *h. cognitis fere nihil possit dementiam quoad scriptum in tam leviter venerit, ubi libentissime fui perditione &c.* in marg. adscriptum esse contra Dominum Paduanum Papamque huiusmodi.

V. pag. 48. Pro C. Rabirio Perduellionis reo. Ad primam huius Orationis lineam notatum in margine: *In exemplari vetustissimo desunt una pagina.* Ad finem vero, & initium sequentis Orationis: *In exemplari desiciunt duae chartae, quae fuerunt abscissae, & sic finis praecedentis Orationis, & sequentis initium.*

VI. pag. 55. Pro Roscio Comoedo. In eo loco legitur: *Desunt residuum, quia non erat plus in exemplari, quod ex Gallia seu Germania habuimus.* Post hanc Orationem legitur Epigramma illud, quod ellis innuemus, de puero submerso, dum luderet in glacie Hebro, Ielio Caesari tributum, cuius initium est: *Thrax puer adstricto glacie &c.* Huius Epigrammatis secundi versus secunda vox concretas versa est in perfusas, minus tamen recte.

VII. pag. 65. Pro L. Murena.

VIII. pag. 82. Pro Sex. Roscio (sc. Amerino.) In fine mutila est, ac desinit in verbo, *neque hercule hanc indigent se quam* incidunt in edit. pag. 135 col. 1 vers. 9.

A eruditissimo Codicem hunc esse descriptum crediderim. Oratio pro Roscio Comoedo praeter caetera tamen principio, quam in fine retinet, de quibus scripsi in illo etiam postremo Capitis VI verbis *fraudavit Roscius* (edit. p. 141 col. 2. lin. 17.) reperire incomplete, Itaque et alia quidem manu subditur *contraria est hic primum,* tam rebilio dimidiae ferme paginae vacantis spatio, marginique hoc adscriptum monumento: *nihil deest hic, idem non debet esse istud spatium;* reliquum Orationis in sequentibus paginis est recentiore manu perscriptum, quae reliquas etiam huius Codicis Orationem autetuit. Qui pro Rabirio Postumo, pro Rabirio perduellionis reo, itemque priorem Orationis pro Roscio Comoedo partem perscripsit, in enclitica quae a vocibus consistentes segregat, ut *denique que &c.* ad quod tam in scribendo, tum in pronunciando probum existimamus; nec minus non reprehendendus, verum etiam laudandus immundisque Hispanis homines, tamquam eiusquam pronunciandi rationem in hoc quidem retinentes, dicimus qui omnes Latinorum vocum encliticas ab ipsis vocibus separare inter loquendum consueverunt. Eadem ille manu, quae Orationes pro Ra-

 birii,

batim, & priorem Orationis pro Roscio Comoedo partem descripsit continuatam sed, modo integram modum Iterum modo per compendium exhibet *Sc fi* quia eadem inconstantia in Codice XVIII. jam observatu ubi In Oratione pro Caecina animadverti, in modis vocibus vocalem u consonantis forma aliquando perfecta, ut Cap. X. & XIV. *recuperatores* in Oratione autem pro Muraena nono vocum frequentius ut accitae, *vinum vehemens valet &c.* Ex alia Oratione in Pisonem Cap. XLI. verbis *tres autem fempiternas &c.* (quae prima paginam sunt) alterius scriptoris nova manus ad extremam usque Orationem accessit. Oratione pro Muraena admodum pervasit interpunctio ut, sed & nimium diligent ut castigata scriptura, ut primus ceteris tamen litterae & a nullum saepe literis distinximus culpa reat, quae res lugubribus non mediocrem parit difficultatem. Capita unius Orationis ipsi (ut aliquid exempli causa afferamus) sita, quemadmodum scriptum ubi vult legere, non *caveat*, quod liberius certe debet usque, ut puto, volunt *Ind. quando* ubi legendum est. Capite 11 Orationis pro Sex. Roscio Amerino, si scripti rationem habeas, non *hoc tempore* sed *hi tempore* legas, nam & e pro i & i usque etiam e pro i in ea passim effertur. Eiusdem Orationis pro Sex. Roscio Amerino Capite 30. pagina quadam in illius verbis absolvimus *hanc condemnent* proxime totam sequente in illis capitulo 48 ego *nos &c.* tribuatur. Omnino inter utramque fuit olim una, sive unam ultera item pagina, ea continens, quae nunc ipsi tunc ciduntur. Quae res fortasse ubicula, in fine Orationum unius sive unius alterius tenendum paginae adscitam. Nam hoc fieri frequenter videmus, ut si ex pluribus paginis in binas singulis aequales primo complicatis, atque invicem infertis, & tergisque confectas (quos libellos pro paginarum ut complicatarum numero, sive ternionem, sive quaternionem, sive quaternionum bibliopolae appellant) aliquid ex iis, quae dimidiam tenent libelli primam partem umbilicum, avellatur, tum etiam alia avulsa in posteriore ejusdem libelli parte respondeat (respondet autem in quaternione primae ultima, secunda penultima, tertia antepenultima, quarta quartae ante ultimam) constante illius in utriusque custodia. Ibeque mora evadet atque irritat. Haec maxima diligentia animadversi non mirandas saepe res conjecturis. Observaturem hinc sequeretur olim Hieronymus Lagomarsinus, quam ingentem lacunam in media fere Oratione in Pisonem primus omnium deprehenderet, probabilem enim causam afferre potuit cur tertiam Orationis ea lacuna absorbentis, quarum partem ex eadem Oratione in tanta excidisse arbitrarer ad ecstaticam usque morem adductus fuerat.

Codex chartac. Ms. in f. Saec. XIV

ab Hieronymo Lagomarsinio collatus die 26. Aug. 1743. & num. 11. designatus qui vivunt, ex mandatis Incertum reliquiis in summo margine bibliothecae familiaris, fuisse *Antonii Petri Cosmae &c.* Constat foliis scriptis 93.

M. T. ORATIONES IN VERREM.

Cod. XXVII

MArci Tullii Ciceronis Accusationis in Verrem Libri VII. quorum singulorum initium, & finis cum editis concordant. Primus inscribitur de constituendo accusatore secundus nullum peculiarem titulum habet, tertius de Praetura Urbana; quartus de Judiciis; quintus de Re Frumentaria; sextus de Signis; & septimus de Suppliciis. Tituli vero Librorum sunt rubrica exarati, & in fine repetuntur. Adsunt identidem lacunae quaedam, et in sententia locis in quibus in edit. adnotatur charactere minusculo nostrum, quae fiebat ab antiquitus vel Literarum, vel Testimonia, vel aliarum scripturae, quae ad rem comprehendam Orationi prorsus esse poterant. In calce Libri VI legitur: *Liber Cosmae Ioannis de Medicis*, & in fine legimus: *Liber Laurentii ac Ioannis Petri Francisci de Medicis LII*

Codex membranac. Ms. in fol. min. Saec. XV. elegantissimus cum initialibus literarum depictis optime servatus, & ab H. Lag. collatus die 4. Iulii 1750. & num. 27. designatus. Constat foliis scriptis 131.

M. T. PHILIPPICAE.

Cod. XXVIII

MArci Tullii Ciceronis Orationum in M. Antonium Libri XIII. quos ex Libro V & VI. unum facit Codex, et notatum est in Cod. VI. huius Plutei supra pag. 418 §. III. Heic ad illa verba: *legatorum mentionem nullam vidi tantum, &c.* scriptum est in margine: *desit moltum*.

Codex membranac. Ms. in 8. maiori Saec. XV. optimae notae nitidissimus, cum Orationum initialibus literis auratis & coloratis, ab H. Lag. in sua collatione praetermissus. Constat foliis scriptis 110.

M. T. ORATIONES IN VERREM.

Cod. XXIX

MArci Tullii Ciceronis in C. Verrem Libri VII. appositis titulis rubricatis ad singulos praeter ultimum qui sunt in aepigraphi.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidissimus, optimeque servatus, ab H. Lag. die 8. Iulii 1750. collatus & num. 29. designatus. Constat foliis scriptis 107.

M. T. PHILIPPICAE.

Cod. XXX

MArci Tullii Ciceronis clarissimi Oratoris Philippicarum Libri XIV. integri ut in editione. In hoc maiori bus literis legitur

fuit: *M. T. C. Orationum clariſſime Philippicarum XII. utiliter ſcribere. Liber Petri Coſmae de Medicis* [illegible] *de Colle ſcripſit Florentiae.* Tum manu ipſius poſſeſſoris ſcriptum eſt: *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. ſcriptus quam dici poſſit elegantiſſime, & ornatiſſimus, cum titulo in principio, & litteris initialibus ad ſingulas Orationes auratis, & initio primae Orationis effigie Ciceronis, & cum ſtemmate Mediceo & pictura quae totam ſummae paginae partem occupat, in quo nulla Lagomarſinianae collationis nota eſt appoſita. Conſtat foliis ſcriptis 114. In Catalogo Montfauc. ſub num. XXXVI.

M. T. PHILIPPICAE.

Cod. XXXI. MArci Tullii Ciceronis Philippicarum Libri XIV. integri, ut in edit. Notandum tamen eſt ubi illis verbis Libri VI. *ubi plausus ille in triumpho eſt? Saepe inde &c.* in margine rubris ſcriptum eſſe: *hic deficit.* In fine litteris maiusculis & rubricatis legitur: *M. T. C. Philippicarum Liber XIV. in M. Antonium explicit. Deo gratias. Gherardus Cerasius* (a) *Civis Florentinus ſcripſit pro Iohanne Coſmae de Medicis optimo Cive Florentino de anno Domini MCCCCLVI. de menſe Iulii.* Tum poſſeſſoris nomen: *Liber Petri de Medicis Coſ. F.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. elegantiſſime & nitidiſſime exaratus, cum pictura in principio, Ciceronis effigie & ſtemmate Mediceo: cum initialibus ſingularum Orationum litteris auratis, in quo item nulla Lagomarſinianae collationis nota apparet. Conſtat foliis ſcriptis 131. In Catalogo Montfauc. ſub num. XXXV.

M. T. PHILIPPICAE.

Cod. XXXII. M. Tullii Ciceronis Philippicae XIII. nam ex quarta & ſexta una fit in Codice, ut monuimus ſupra in Codice VI. huius Plutei §. III. In fine legitur: *Iſte Liber Antonii Iohannis de Medicis ſcriptus propria manu explicit. Amen.* In ultima eiuſdem pagina deſcripta eſt [illegible] unguentum, quod *mater balſami* appellatur.

Hic Codex non in ſinu aliquo vulgatus, ſed praeſtantiſſimis emendationibus librariorum fortunatus eſt, ut ex ſupra adducto titulo monuimus.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. ineuntis, in quo alia ſcriptura vetus, & poſtea eraſa, cum variis quibuſdam lectionibus in margine, & ſine ulla collationis Lagomarſinianae nota. Conſtat foliis ſcriptis 84.

M. T. PHILIPPICAE.

Cod. XXXIII. M. T. C. in M. Antonium Philippicae XIV. ut in editis.

(a) Male legit Coſinus in ſuo Catalogo Montfauc.
(b) Male indicatur a Montfauc. ſub titulo: *M. T. C. in M. Antonium Philippicae* [illegible]

Codex alterius. Ms. in 4. Saec. XV. optime & emendatiſſime ſcriptus cum variis lectionibus ubique in margine, cum ſine nota ulla collationis Lagomarſ. Conſtat foliis ſcriptis 100.

M. T. PHILIPPICAE.

Cod. XXXIV. MArci Tullii Ciceronis Philippicae XIV. integrae, cum variantibus ubique in margine, in antiquo tegumento ligneo [illegible]

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. ineuntis, bene ſervatus, & ipſe [illegible] nota Lagomarſinianae collationis. Conſtat foliis ſcriptis 83.

M. T. PHILIPPICAE.

Cod. XXXV. M. T. Ciceronis in M. Antonium Philippicae XIV. ut in editione. Hic vel ſunt variantes aliquae paſſim in textu, & item ad illa verba Philippicae VI. *ubi plausus ille in triumpho eſt &c.* notatur in marg. *deficit*, ut in Codice XXXI.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus, cum pictura in principio, & ſine ulla Lagomarſ. collationis nota. Conſtat foliis ſcriptis 103. In Catalogo Montfauc. ſub num. XXXVII. (b)

NICOLAI PEROTTI ENCHIRIDION

Cod. XXXVI. NIcolai Perotti Epicteti Philoſophi Enchiridion, ſive Enchiridion e Graeco in Latinum tranſlatum, praevia Epiſtola nuncupatoria ad Nicolaum V. Pont. Max. quae inc. *Solet mecum interdum mirari, Summe Pater,* [illegible] *ſalutem atque utilitatem hominum quaerit, quod quam conſiſtimus in animo & corpore, animo quae ſalutis ſolius corporis longe anteponendum uſu ut ſi moriat corpus tamen* [illegible] *de eiuſdemque cauſas omni diligentiſſime perquirimus: animi vero curam, nec deſideramus, nec probamus, ſed potius contemnimus,* [illegible] *habemus.* Deſ. *quod ab homine tuae Sanctitatis deditiſſimo, optimo animo, ſummoque obſequendi ſtudio oblatum fuit. Valeat tua Sanctitas feliciter.* Sequitur deinde Simplicii Philoſophi in Expoſitionem Enchiridii Praefatio item a ſe e Graeco in Latinum tranſlata, quae inc. *De vita quidem Epicteti deque eius morte Arrianus ſcripſit.* Deſ. *ut neque bonum, neque detrimentum ullum habet.* Tum ipſius Epicteti Philoſophi Enchiridium, quod inc. *Rerum quae ſunt, quaedam in nobis ſunt.* Deſ. *ſed, o Crito, ſi ſic Diis placent, ita fiat. Me vero Anytus, & Melitus interficere quidem poſſunt; nocere vero minime poſſunt.* Finis. Tandem charactere diverſo ſubiicitur: *Iohannes Franciſcus Maccius Genuenſis hunc libellum Petro Rodulfo adoleſcenti nobili ac benefactori ſuo ſingulariſſimo dono dedit.* Inter ſtudia Nicolai Perotti Sa-

no-

ſeſtarum ſeſs Archiepiſcopi Sipontini, qui obiit A. MCCCCLXXX die xiij Decembr. In cenſetur haec Encheiridii verſio a Fabric. Bi-blioth. med. & inf. Lat. Tom. V. pag. 113 Apoſtolus Zenus Diſſert. Voſſ. Tom. I. pag. 265 manuſcriptam exſtare adfirmat hanc eamdem verſionem in Codice Veneto 3017 Leo autem Allatius in Apibus Urbanis pag. 246 ubi de Perotti MSS. aliquot opuſculis agit, apud Praeſulem Torquatum Perottum exſtantibus, praetermittit.

Codex chartac. Ms. in 8. Saec. XV. ni-tidiſſimus. Conſtat foliis ſcriptis 19. In Cata-logo Montfauc. ſub num. XXX.

NICOLAVS TIGNOSIVS

Cod. XXXVII. **N**icolai Tignoſii Fulginatis ad Coſmum Medicem in illos, qui eius in Ariſtote-lem Commentaria animadverterunt opuſculum. Inc. *In Ariſtotelis libros Commenta mea quum portarentur in lucem, quidem ſive gnari ſive ignari ſint qui omnem latinitatem ſapere profitentur ere Dei ſe ipſos mere propria condemnabunt.* Totius Opuſculi diviſio haec eſt: I. *Introductio.* II. *In eos, qui ſummae antiquitati nituntur.* III. *Officium Commentatoris.* IV. *Adverſus eos, qui quaſi lucubrationi non ſapiunt.* V. *Argumentationum genera quatuor.* VI. *Contra eos, qui sermonum ignorantia reprehendunt.* VII. *Qui traducunt in ſatum omnia non credentur* (sic). VIII. *Iniecti quaerarum refel-luntur.* IX. *Reſpondet impingentibus temeritatem.* X. *Lenire eorum qui reprehendunt.* XI. *Epi-logus.* XII. *Concluſio.*

Nihil de eo apud Fabric. in Bibl. med. & inf. Lat. ſed opuſcula ſola digna congeſſit Fabricius Opuſc. VI cui titulus *Recenſio Nicolai Cardoſoni.* pag. 54. Inter Opuſcu-la collecta ab Angelo Calogerà Tom. XXXVII Nicolaus Ignus Tignoſius, vulgo Niccolaus de Fulgineo natus A. MCCCCII eruditionem in-terum ſtudiis, & potiſſimum in Philoſophicis, in Medicis ſtudiis adeo eminentem ut iuvenis annorum circiter XXIV ad Logicam artem in Bononienſi Archigymnaſio profiten-dam ſuerit accitus. Conſtat quoque Floren-tiae ſub A. MCCCCXL publico Medicinae e-docendae munere fuiſſe cohoneſtatum. Hinc in recenſitum Piſanum Athenaeum tradu-ctum. Philoſophiam docuit uſque ſenex, in non ſtudiorum CCCLXV paſſione anni ſuccum, ſicque diem extremum obiit. Proferendum eſt eius monumenti inſcriptio, quae in ſepulcro in Clauſtr. Franciſcanorum extra Piſanam Ur-bis portam, dictam *delle Piagge* legitur.

D. NICOLAO TIGNOSIO FVLGINATI MEDICO IN-SIGNI, VNIVSCVIVSQVE SVI TEMPORIS PHILOSOPHO-RVM INTER CLARIORES ENVMERANDO, AC MVL-TORVM ARISTOTELIS LIBRORVM COMMENTATORI ACVTISSIMO, CVIVS MARIVS MEDVLLIANVS FILIVS PATRI OPTIMO, ET SVB MIRE VIRTVTIBVS DI-VITATE ABAL....... PONI CVRAVIT. VIX. AN. LXXIII. MENS. V. D. XV. DECESSIT CVM PISIS LE-GERET XVIII KAL. OCTOB. MCCCCLXXIIII. H. M. H. N. S.

Commentariis illuſtravit Ariſtotelis Libros E-thicorum ad Petrum Coſmae Medicem, atque Libros de Anima ad Laurentium Medicem, de quibus inferius erit agendum. Hoc ta-men Opuſculum ignoravit Fabricius l. c.

Codex membr. Ms. in 8. Saec. XV. ni-tidiſſimus cum pictura in principio, & Me-diceo ſtemmate. In illius tegumento occur-runt literae *L. M. L.* ſcilicet *Laurentii Me-dicei Liber.* Conſtat foliis ſcriptis 17. In Catalogo Montfauc. ſub num. XXXI.

PLVTEVS XLIX.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XXIII. EDITVM I.

CODEX I.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES.

M. Tullii Ciceronis Epiſtolarum ad Fa-miliares, ſeu potius ad diverſos (1) Libri XVII. (2) ex Libro enim XIII. duos facit Codex, & novi Libri initium po-nens inter Epiſtolam LXI. & LXII. apponit Interim utraeque aliquando dextr. vel plu-res Epiſtolas in unam coaleſcere, & e con-tra unam in duas diviſa, cum alias aliis poſ-po-

(1) Titulus Epiſtolarum ad Familiares in egregiis et probatae vetuſtatis exemplaribus de quibus non aliqua-tenus ſed ab eo, ad quem eaedem ſunt inſcriptae ſeri-ptae, ut doctiſſimus P. Victorius oſtendit in expli-cat. ſcaturo in Cic. Colligat. Lugduni apud Seb. Gry-phium ann. 8. pag. 7.

(2) Corrigendus Montfauconius, qui XVIII. Libros enumerat.

Faſtas, quod potiſſimum in Libro XVII. (in edit. XVI) animadvertimus. Occurrit praeterea in hoc Codice illa Epiſtolarum Libri VIII. confuſio, quam praepoſtera paginarum inverſio antiquiſſimi Codicis IX. unde reliqui profluxere, induxit, antequam Angelus Politianus illam animadvertens omnia ſuis locis repoſuiſſet, ut infra in illius Codicis adnotabimus. Tandem inter Epiſtolam xiiii. & 2. Libri XIII. inſerta legitur Epiſtola inſcripta *M. Caelio Aedili Curuli*, quae inc. *M. Fabio viro optimo & homine doctiſſimo &c.* & eſt Epiſtola xxv Libri II. Viceſimo loco ponitur Epiſtola anepigrapha, quae tamen in editione harum Epiſtolarum ea qua ſedet ſub num XIV eſt *D. Fabrone, & Annio Coſſ. RR. ſuper proditione ſcriptis ad Regem Pyrrium*, quae inc. *Nos pro tuis muneribus &c.* Deſ. *in noſtr. armis ſtabis* (1). Graeca verba, ut plurimum, ſuis locis ſunt appoſita, & quidem diligenter conſcripta.

Initio voluminis Index ſingulorum Epiſtolarum exhibetur, in quo uniuſcujuſque deinceps initium perſcribitur, & folia ubi quaeque reperitur, appoſitis numerorum notis, indicantur. At vero ipſa folia nulla deinde ejuſmodi notis conſpiciuntur. In paginis hunc indicem ſequente, atque averſa, conſpicitur imago, penicillo expreſſa, circumque aedibus palliatas opera curvata, Ciceronis ſtatuam, palliumque atuno & arbore, dextra manu ſcriptorium calamum, ſiniſtra vero tabellas geſtantis, in quarum unaquaque quatuor hae literae ſunt inſcriptae *C P L S* quibus, ut arbitror, ſignificatur: *Cicero Publio Lentulo Salutem*. Prima prioris Epiſtolae litera aurea eſt coloribusque affabre depicta; reliquarum Epiſtolarum item primae uſque ad Epiſtolam Libri IV quartam, calamo ſunt diligenter a peritiſſimo ſcriptore atque eleganti informatae, ſed in paucillum pictor non adhibuit.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV elegantiſſimus ab H. Lag. collatus die 19. Octobris 1740. & in Claſſe III. Operum Ciceronis num. 1. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 220.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES.

Cod. II. M. Tullii Ciceronis Epiſtolarum ad Familiares Libri XVI. ut in editione. Hoc quoque, ut in ſuperiori Codice, aliqua ipſorum tranſpoſitio occurrit, ac praecipue in Libro XVI. cujus Epiſtolae eodem ordine ſunt diſpoſitae, ac in dicto Codice. Libri tamen VIII. Epiſtolae eundem ſervant ordinem atque in editione. Praecedit in prima averſa pagina notitia quaedam de Ptolemaeo Alexandro Aegypti Rege, & de contentione habita in Senatu de regno ei reſtituendo. Inc. *Ptolemaeus Alexander Aegypti Rex ob iniurias, quas patiebatur, a ſuo regno pulſus, Romam venit Patreſque ac Populum, ut in regnum reſtitueretur rogavit. In Senatu contentio magna fuit. Lentulus &c. ut Pompeius reduceret &c.* Haec manu Franciſci Saſſeti notata eſt, cujus nomen & in ſummo margine & in utraque quodam (1), quae pagina eorundem adſcriptum eſt Epigramaticum, ut arbitramur. Debemus adnotationes quaſdam in hoc Codice appoſitas, & eas quidem non tranſcriptas. Notandum interim eſt uſque ad Librum VII. incluſive, praemiſſum eſſe uniuſcujuſque aliquorum earum, ad quos inſcriptae ſunt Epiſtolae. In hoc Graeca verba eſt alia manu una cum ipſorum Latina interpretatione ſuppleta ſunt.

Adnotationum ſpecimen eſto illa in Epiſtolae ſecundae Libri I. locum illum (cit. edit. Tom. II. P. I pag. 3. lin. 13) *poſtulatum eſt, ut Bibuli ſententia divideretur*, quae ita habet: *Dividere ſententiam*, inquit, *eſt, quum aliquis in dicenda ſententia duo pluraque in complectitur, & ſi non omnes eas probantur, poſtulat, ut dividatur: id eſt de rebus ſingulis. Quum itaque duo ex Bibuli ſententia contenderet, in quarum diceba de religione, & aſſenſum eſt: in quarum autem, quod tres legati privati Regem reducerent, in reclamatum eſt.* Itemque in illum locum Epiſtolae iv. ejuſdem Libri (loc. cit. pag. 5. lin. 11) *neque enim ante Februarium. Hic eſt*, inquit, *menſis, quo frequens ſenatus poſtulat; Provinciarum legationibus audiendis datur, ut oſtendit Aſconius ſuper IIII. Verrinarum.* Denique in illum ſequentis Epiſtolae locum (loc. cit. pag. 5. lin. 41) *quam pro Milone dixerit. Apud Aſconium*, inquit, *quoque in Miloniana patet, Pompeium pro Milone dixiſſe, quo die Cato eſt in Pompeium inveſtus, & cum occaſione perpetuo tamquam comes acceſſerit, ut etiam patet in ſecunda Epiſtola ſecundi Libri ad Q. Fratrem.*

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XV. nitidiſſimus cum eleganti pictura, quae totam undequaque marginem primae paginae exornat. Stemmata gentis Saſſettae, & literas initialibus ſingulorum Librorum initiis; ab H. Lag. die 6. Iulii 1750. collatus uſque ad Epiſt. xxx. Libri XIII., ut ex ejus autographa ſcriptura colligitur, & num. 2 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 177.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES

Cod. III. M. Tullii Ciceronis ad Familiares Epiſtolarum Libri XVI. ut in Codice ſuperiori; hic autem ſicut in ipſo Epiſtolae Libri XVI & aliae paucae reliquarum Librorum, aliter ſunt diſpoſitae, ac in editione. Illa vero Libri VIII. eodem ordine, quo in primo hujus Pluteii Codice dantur. Graeca verba ſunt in lacuna,

(1) Edita eſt inter Epiſtolas Mundi Procerum ex antiquis & recentioribus, tam Graecis, quam Latinis Hiſtoriis & Annalibus collectas Argentinae per Lazarum Zetznerum anno 1598 pag. 138

(1) Sublicium clarum, quod in alio eiuſdem Saſſetti libri animadvertere emblema huius ſunt ... ſunda antiqua, antiqua lapide, cum epigraphe: A mon povoir

nium, in ea tantummodo eorum Latina interpretatio in margine est apposita. Liber XIV anacrusi caret, tamen XV designatur.

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XV eleganter et emendate scriptus, cum initialibus Librorum [illegible] & [illegible] Medicea in prima pagina. Ab H. Lag. collatus die 19. Octob. 1740. & num. 3 designatus. Constat foliis scriptis 119.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES

Cod. IV M. Tullii Ciceronis Epistolarum ad Familiares Libri XVI ut in superioribus Codicibus. Huic quoque ut superiori Epistolarum Libri VIII praepositus [illegible] sed Hieronymus Lagomarsinus [illegible] quaedam in margine apposita monemus, quomodo eorum loco sint reponenda. Graeca vocibus [illegible] ad ipsas supplendas habet.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XIV optime servatus, in elegantissime [illegible] cum initialibus Librorum auratis & coloratis; initiis vero Librorum praefixi tum [illegible] in [illegible] designatus; Codex ab H. Lag. collatus die 6. Iulii 1750 & num. 4 designatus [illegible] ut in primo folio [illegible], *Laurent. Petrucciae*. Constat foliis scriptis 136.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES

Cod. V M. Tullii Ciceronis Epistolarum ad Familiares Libri XVI ut in superioribus. Epistolae Libri XVI ita sunt transpositae, ut ultima in Codice sit Epistola eiusdem Libri in editione. Graeca verba nulla sunt, lacunae ad ea excipienda relictae. In Epistolis Libri VIII nulla in hoc transpositio est.

Codex membranaceus Ms. in fol. min. Saec. XVI nitidissimus, cum initialibus & *stemmate* familiae [illegible] in prima pagina, & initialibus Librorum auratis. Ab H. Lag. collatus die 6 Iulii 1750. & num. 5 designatus. Constat foliis scriptis 144.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES

Cod. VI M. Tullii Ciceronis Epistolarum ad Familiares Libri XVI ut in superioribus Codicibus, cum fieret transpositio Epistolarum Libri XVI quam eadem in [illegible] apparere quod semel monuisse sufficit. Praeterea hic Codex eidem Epistolarum Libri VIII praepositam dispositionem [illegible] quam in primo huius Pluteo Codice [illegible]. Desunt in hoc etiam Graeca verba, spatiis ad illa supplenda relictis. [illegible] Codex sequenti subscriptione, rubricis ac [illegible] litteris exarata: *Marci Tullii Ciceronis Epistolarum* [illegible] *liber absolutus ad Tironem explicit. Antonius Marius* [illegible] *transcripsit Florentiae III Id. Nov. A. D. MCCCCLX. XIII. Ind. Tibi Benedicte Sanzo* [illegible] *placeant. Lege feliciter* [illegible] *anno VIII Id. Sept.*

Codex membranaceus Ms. in fol. min. Saec. XV nitidissimus accuratissimeque servatus, cum initialibus litteris Librorum coloratis, ab H. Lag. collatus die 6 Iulii 1750 & num. 6 designatus. Constat foliis scriptis 150.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES MANU FRANC. PETRARCHAE EXARATAE

Cod. VII Marci Tullii Ciceronis Epistolarum ad Familiares Libri XVI a Francisco Petrarcha quam diligentissime transcripti ex antiquissimo exemplari, quod habetur infra sub num. IX. servata eadem prorsus illius [illegible] & [illegible] transpositione [illegible]. Hic notandum, quod Franciscus Petrarcha quamdam Epistolarum Libri VIII. transpositionem in archetypo minime animadvertisse [illegible] exemplaria, quae ex eius apographo prodierunt [illegible]. Graeca verba [illegible] diligentissime exaravit, & qualem characteribus in dicto archetypo exhibentur; quae deerant etiam in margine eisdem characterum formis repetita fuerunt, cum Latina interpretatione super apposita [illegible] ut videtur, illius qui Graeca item verba in Codice Epistolarum ad Atticum [illegible] in margine expressit. Adsunt praeterea breves quaedam summaria in margine [illegible] manu [illegible] Petrarchae. In [illegible] possessione [illegible], sed [illegible] exscriptum.

Hoc quoque [illegible] exemplar a Petrarcha exscriptum [illegible] Angelus Politianus vir omnium [illegible] doctissimus qui de utroque [illegible] Cap. XXV Misc. *Nactus sum Ciceronis Epistolarum Familiarium volumen* [illegible] *ipso Francisci Petrarchae manu. Descriptum autem* [illegible] *Sed hoc* [illegible] *Codex* [illegible] *bibliopolae* [illegible] *quam* [illegible] *deprehendatur. Est autem liber hic* [illegible] *Medicea* [illegible] *Bibliotheca* [illegible] Marcianus [illegible] *Publicae Medicea* [illegible] *Bibliotheca dicebatur.* Hoc autem [illegible] Nicolao Niccolo [illegible] tempore [illegible] Niccoli MSS. in [illegible] D. Marci [illegible] Bibliothecam [illegible] glossis [illegible] Niccoli manu. Et [illegible] P. V. [illegible] (inquit Lib. VII Epist. pag. 165 de Petrarcha loquens) *volumen hoc ipsum descr-*

Digitized by Google

ſcripſit, ſed etiam illarum quae Familiares vocamus, quae quum apud nos in D. Marci Bibliotheca cuſtodiantur, evidenter hunc ab geminum vetuſtum exaratum eſſe, cujuſmodique haec eſt epiſtola de illis in auctori noſtrorum bemanum; tam etiam rei argumentum eſt, quod Gallicis literis liber exaratus eſt. Qui enim neſcit, maxime Petrarcham in Provincia Galliae longo aetatis ſuae ſpatio? Quare conſuetudine in ſcribendo characteres etiam illorum populi adeptus. Agnoſcimus autem ſcriptum etiam plura adhibentem Gallicis ſuis iuvamen; de ditione, quibus eodem hunc ipſum aſcendi, quam transferret hoc. Demum profeſſorem &c. Vectorem utique utente illud Petrarcha exemplum in Bibliotheca D. Marci affirmabatur, a qua ſequenti tempore in Mediceam demigravit.

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XIV. maxime faciendus, ab H. Lag. diligentiſſime collatus 31. Octobris 1740. & num. 7 deſignatus. Continet folia ſcripta 266. In Catalogo Montfauc. ſub num. IX.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES.

Cod. VIII. MArci Tullii Ciceronis Epiſtolarum ad Familiares Libri XVI. ut in ſuperioribus Codicibus. Hoc Graeca omittuntur verba, & unus relictus. Clauditur Codex hac rubrica conſcriptus: *M. Tullii Ciceronis Epiſtolarum Liber explicit, quae inſcribitur ad Lentulum*; ubi vides in fine Libri XVI. poſitam clauſulam illam, quae Libro I. magis apta erat. Tum hic ſepultum legitur poſſeſſoris nomen: *Liber Petri de Medicis Coſ. ſi.* In hoc quoque Libri VIII. Epiſtolae praepoſtere ſunt diſpoſitae, ut in Codice I.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus, & literis initialibus Librorum auratis & coloratis. Ab H. Lag. collatus die 17. Sept. 1750. & num. 8. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 179.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES.

Cod. IX. MArci Tullii Ciceronis Epiſtolarum ad Familiares Libri XVI. Exemplar omnium antiquiſſimum, & quo tamquam archetypo uſus eſt Franciſcus Petrarcha ut illud exſcriberetur, quod invenimus paullo ante ſub num. VII. Hoc ſingulis Libris primo excepto praefiguntur nomina virorum, ad quos mittuntur Epiſtolae, ſunt Epiſtolarum inſcriptiones, & quidem charactere grandiori exaratae. Graeca verba ſeu ſunt locis appoſiti charactere item quadrato. Ad calcem pag. 118. b. legitur manu Angeli Politiani: *require ſignum hoc * ad finem alterius paginae*; qua quidem adnotatione indicatur tranſpoſitio illa Epiſtolarum Libri VIII. quam animadvertimus in Codicibus ſuperioribus, ac praecipue in Codice I. & IV. Quas unquam paginarum inverſe in Epiſtolis huiuſce

Libri ob bibliopegi incuriam accidiſſe innuit ab Angelo Politiano in ſuis Miſcellaneis Cap. XXV. ea ut perſpicue oſtenditur, ſed omnis vitii progrediuntur juxta ut eodemque, ſi aliquot inſequentibus Epiſtolae ubi perit, partim in dicta diviſa, partim ex dubiis unum conſuitum, partim etiam ex aliis libris in lucem tranſlatis. Scimus ſecundum unius veterum Libri Epiſtolarum ad Brutum aliquod ſcriptum olim fuiſſe, quo eiuſdem unicum nihil aliud ſuperſit quam annus 1459. In fine tamen fuit inferior margo poſitus eius paginae, ubi forſan nomen ſcriptoris erat exaratum.

Hic ut Blondus de Petrarcha loquitur pag. 346. Ital. Illuſtr. edit. Baſil. A. MDXXXI. ſol. *Ipſi enim inquit, iſſi Epiſtolas Ciceronis Lentulo inſcriptas Petrarcha reperiſſe gloriatur eſt, non Ciceronis de Oratore, & Inſtitutionum Oratoriarum Quintiliani libros, non niſi laceros mutilosque vidit, ad nostri vero tum Oratoriarum, & Bruti de Oratoribus Ciceronis libri ſcilicet perierunt &c.* In ut igitur ſtudiorum ac temporum iniquitate primos omnium ſuorum Petrarcha ut libenter prorsus perclusiſſimae Tullii, utrumque ii libros ex angiſtiis barbarorum. Primum autem gradum diligentiae ſuae in virtute auctoribus inquirendo ad Ciceronem eorumdem. *Mihi quidem* (Petrarchae verba ſunt Lib. 1. Rerum Memorabilium Tract. 2. Cap. 5.) *nec unquam peregrinatio longior ſuſcepta eſt, ubi non invenirem Ciceronis, ne dum libros, ſed caeteros librorum nomina comperire,* & paullo poſt: *Tum autem bonorum ornamentum ſemper mihi ut bona pars librorum nostrorum eſſet &c.* E contra, utique quo demonſtratur, atque aliarum Tullii Epiſtolarum, quas diu perquiſierat, unquam ei numero ſcribitur, invenit ut patet ex Epiſt. I. ad Viros Illuſtr. pag. 684. edit. Genev. A. MDCI. in qua Hic Vercellis reperiſſe teſtatur Blondus, cuius locum paullo ante produximus. Ex Epiſtola autem XXIII. nondum edita in Cod. chart. in 4. n. 1138. Marcheſi Gabrielis Riccardi, Coluccii Salutati ad Paſquinum de Capellis Cancellarium Comitis Virtutum conſtat, adhuc ab eo fuiſſe relatum, quotam Vercellenſem, quam Virtuoſae Eccleſiae. Idem Blondus memoratus prodidit, ſolas Tullii Epiſtolas Lentulo inſcriptas, quas Familiares appellant, a Petrarcha repertas. De iis autem quae ad Atticum ſunt data, haec est eius loc. cit. p. 346. *Conſolamque apud Conſtantiam Germaniae ubi univerſo populo Chriſtiano habendae quaerere &c. & univerſaegere coeperunt ex noſtris ibi multa, ſi quos Germanicae loca Conſtantiae primum ex departum Romanorum, & ſtatim etiam libros in monaſteriorum latebris occultatos. Quandoque ſimul repertus a Poggio primum tranſcriptus in lucem venit ſequutoque ſunt incerto unde datae libertatis patentes Ciceronis ad Atticum Epiſtolae. Eorum tempus ſimulationem ad Conſtantienſis Concilii aetatem refert. Sed*

aliisque tum Latinis, quod in observationibus ad vitam Lapi Biragui de Castiglionchio pag. 35. not. 5 Cl. Mehus demonstravit. Veroſimile enim tum Attico, quam Lentulo inscriptas Petrarcha reperit. Certe Ciceronis ad Atticum a Petrarcha versatas fuisse quas ille legit opera. Quo vero tempore invente a Petrarcha sint, eandem loquor. Ex ejus Epistola, quam Tullio ſcriptam reperit, patere, quaeque est primo ad Viros illustres p. 661. ſeqq. in urbe Genuae data est apud ſe [illegible] ad diverſas Moſſis, urbe in Colonia [illegible] Transpadana Italiae XVI Calendas Quintiles Anno ab Ortu Dei illius, quem non noverat, MCCCXLV. Semper tum relique [illegible] Mineteus in Petrarchae vita, et [illegible] Philippus Thomasino pag. 197. Petrarchae R[illegible] in [illegible] eiusdemque rem e Mediceo Codice a [illegible] Mehus [illegible] publici Florentiae MDCCXLVII. p. 55. [illegible] Tullii Ciceronis Epistolas fuisse a Petrarcha repertas, [illegible] etiam eo, quo [illegible] ipsius [illegible] *Nunc & primum* (inquit [illegible] sunt) *maxime Ciceronis* [illegible] *a Petrarcha* [illegible] *ab eo* [illegible] *ex ordine* [illegible] *in suo volumine redegit* [illegible] *Tullii*, extat [illegible] in Mediceo Laurentiana veruſtiſſimus [illegible] Epiſtolarum [illegible] ma[illegible] a Petrarcha e tenebris erutus [illegible] ipſe, quem nunc habemus, ratione [illegible]. Hac autem exemplis veſtitum ab Angelo Politiano ſuit, celeberrimoque in Miſcellaneorum ſuorum Cap. [illegible] quo in loco [illegible] Miſcell. Cap. [illegible] *In Ciceronis Ep. ad* *Trebatium*, [illegible] In eoque Trebatio [illegible] *Sed enim poſtea Codicem illum* [illegible] *Medicea opera, ſum nactus,* *quae & ſuperat* [illegible], *& cur multis quam* [illegible] *deformatum* [illegible], *perverſum*, *conturbatum*. Hunc de [illegible] Petrus Victorius [illegible] quem appellant, Tulle Epiſtolae [illegible] III Epiſtolae pag. 69. *Extat* (inquit ille) *in Medicea nobiliſſima* [illegible] *Bibliotheca antiquiſſimus liberum Epiſtolarum liber*, [illegible] *collocatus in hoc munere* [illegible] *ſua fit*. *Ad eum igitur* [illegible] *ipſiusque Aliquem* [illegible] *Eſt* *autem ille* [illegible] *quae vere* [illegible] *eſt, utrumque* [illegible] *d quo eſt* [illegible] *fuit partim* [illegible] *preferenda* *monumenta* [illegible] *charta* [illegible] *in chartis* [illegible] *conſcriptus*, *quod cum tanta* [illegible] *non conſiat ac conſignari* [illegible] *Eſt* [illegible] *& Virgilianus* [illegible] *Florentinae Pandectae, & Virgilianus Palatinus Codex; nec non Terentii liber valde praeclarus* [illegible] *& paullo* [illegible] *Nam* [illegible] *& admiranda, & ingenium aliquibus comprobanda* [illegible] *ſemper*,

etiam longiorem, quantumque ipſum ſunt ex, *vel* [illegible] *vaniſſimum* [illegible] *Angelum Politianum. Is enim, qui ipſum & vidit, & diligenter legit,* [illegible] *laudes* [illegible], *quod ſignum ſuis rebus* [illegible], *ex ipſo*, [illegible] *e fonte aliquo*, [illegible], *maneret*, *quotquot* [illegible] *conſecrat horum* *Epiſtolarum libros &c.* – *Facit autem hoc ille in XAV Cap. ſuorum Miſcellaneorum* [illegible] *quam multa* [illegible] *Epiſtolis* [illegible] *& fit* [illegible] *tempore* *forent in quem ſcrutem* [illegible] *reſtituenda.* Inſra [illegible] pag. 13 [illegible] Ciceronis [illegible] *qui hunc Mediceum Codicem illi* [illegible] *probaciſſimae & integerrimae &c* [illegible] pag. 69 [illegible] Qui *& Mediceum & Petrarchae Codicem* [illegible] pag. 142. Pag. vero 102. haec habet: *Venerabilis Codex Mediceus ſolus* [illegible] *ſervat*, [illegible] *deſcriptus videtur, quem* *olim Franciſci Petrarchae manu exaratum, ut* [illegible] *ab illo integritate* [illegible]. Haec de antiquiſſimo Familiarium Epp. Cod. e Petrarchae reperto Politianus, ac Victorius, duo clariſſima literarum [illegible] lumina, memoriae prodiderunt. In praefatione Ioannis Georgii Graevii praemiſſa editioni cum notis integris Victorii, Manutii &c. Lugduni Batavorum apud Hackios MDCLXXVII. Tom. II. & haec habentur: *Editionem annuum* [illegible] *Petri Victorii* [illegible] *ſu* [illegible] *qui in ea* [illegible] *& Medicea Codice uſus eſt*, [illegible] *optimo*, & [illegible] *& audiat*, *quae* [illegible] *acerrime, ac eruditione magna* [illegible] *erat* [illegible] *&c* [illegible] *plus Ciceroni debet, quam reliqui omnes* [illegible] *perpolienda tempus* [illegible] *&c.*

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XI. formae quadratae, [illegible] conſtans quaternionibus XXXIII ut ex numerica notatione Romana ad finem ſingulorum appoſita [illegible], & in fine [illegible] praeterea [illegible] eum. Jo. Ib. H. Lag. diligentiſſime collatus die 21 Octobr. 1740. & tom. 9. deſignatur. Conſtat foliis ſcriptis 270. In Catalogo Montfauconi ſub num. VIII.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES.

Cod. X

M. Tullii Ciceronis Epiſtolarum ad Familiares Libri XVI, et in ſuperioribus Graeca ſua [illegible] ſunt exarata, & quidem [illegible] In calce manu [illegible] ſcriptum legitur: *Marci Tullii Ciceronis Epiſtolarum Liber ſextus decimus ad Lentulum & caeteros explicitus feliciter.* Tum [illegible] *Liber Laurentii Medicis* [illegible] Haec Epiſtolarum Libri VIII ordo rectus eſt & cum editione concordat.

Codex membranaceus Ms. in fol. max. Saec. XV. nitidiſſimus, cum initialibus Librorum literis auratis & coloratis, & ſtemmate Mediceo in principio, ab H. Lag. 14 Jul. 1740. collatus,

12. & num. 10 designatus. Constat foliis scriptis 180.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES.

Cod. XI. MArci Tullii Ciceronis Epistolarum ad Familiares Libri XVI. ut in superioribus Codicibus Epistolas Libri VIII. suae recta dispositioni. Absunt tamen ubique Graeca verba, & nonnullorum Librorum & Epistolarum tituli, praesertim post Librum IX. Correctiones etiam apparent in margine, sed perquam rarae.

Codex chartaceus Ms. in fol. Saec. XV. optime exaratus cum litteris initialibus Libri I. elegantiori depictis, stemmate familiae auratum in calce primae paginae, in superiori vero margine possessoris nomen adscribitur: *Io. Benedicti Varchii* num. 452. ab Hier. Lagomarsinio collatus die 17 Dec. 1750. & num. 11 designatus. Constat foliis scriptis 149.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES.

Cod. XII. MArci Tullii Ciceronis Epistolarum Familiarium Libri XVI. ut in aliis Codicibus. Hic Epistolae Libri VIII. eadem confusione sunt, quam praepostera paginarum dispositio in archetypo peperit supra observata. Habentur suis locis Graeca verba, & quidem accuratissime scripta. Occurrunt in margine variantes aliquae lectiones, ac scholia, sed perquam rara. In fine legitur

Felix sit qui laudetur Virgo Maria. Tilet.

Cod. chartac. Ms. in 4. Saec. XV. ubi difficilius optime a [illegible] cum titulis Librorum, & initialibus Epistolarum coloratis ab Hier. Lagomarsinio collatus die 15 Dec. 1750. & num. 12 designatus. Constat foliis scriptis 226.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES.

Cod. XIII. M. Tullii Ciceronis Epistolarum ad Familiares Libri XVI. ut in aliis Codicibus. Graecas omnes voces exhibet hic Codex, sed loca, quae inseruntur, in tabellis ast. Hinc Epistolae Libri VIII. & IX. ordine progrediuntur.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. elegantissime & accuratissime scriptus, spatiis ferme amplis ad titulos cum Librorum, tum Epistolarum pingendos vacuis relictis, a Lagomarsinio die 4. Nov. 1750. collatus, et num. 13 designatus. Constat foliis scriptis 272.

M. T. EP. FAMILIARES.

Cod. XIV. MArci Tullii Ciceronis Epistolarum Familiarium Libri XVI. cum Epistola in fine C. Fabricii & Aemilii Consulum Romanorum super proditione scripta ad Regem Pyrrhum, quam vacuam supra in Cod. I. huius Plutei. Annus vero indicatur in praefixus, & quidem anni *MCCCCLXVI.* Notandum hinc quoque occurrere transpositionem illam Epistolarum Libri VIII. quam animadvertimus in Cod. I. & a verbis non *occurrit; nihil enim [illegible] tam [illegible]* usque ad [illegible] Epistolam [illegible] *Codicem ad Ciceronem*. In primi pag. [illegible] nomen possessoris: *Hic liber est Laurentii Presbyteri Francisci [illegible] & fratrum [illegible]*, ut videtur. Sunt notae quaedam marginales non magnae. Graeca verba suis sunt locis inserta.

Codex chartaceus impressus in 4. ut supra, a Lagom. praetermissus. Constat pag. 147.

M. T. EPISTOLAE FAMILIARES.

Cod. XV. MT. Ciceronis Epistolarum Familiarium Libri XVI. ut in superioribus Codicibus. Hic tamen spatium illud est Epistolarum Libri VIII. quod animadvertimus in Codice I. Primi autem septem Libri sui sunt ordinis praemissi, omnium vero unus Epistolarum alter index integer, & quidem ab illo manu praefixus est intro Voluminis, Librorum numero distinctus, in quibus quaeque Epistolae reperiuntur, quae item scripta est, quam prior eadem pars continens Epistolas Libri XIV. in prima Voluminis parte positas continens [illegible] in ultimis collocatum. Adsunt Graeca verba, cum interpretatione Latina ad oram libri. Varia itidem occurrunt sententia, & fabulae, ex quibus commune [illegible] Crobaceum Salutatum has Epistolas correxisse; id Epistolam enim xxiv Libri VII. circa finam haec in margine adnotata sunt pag. 86. *b additum est a Colucio Salutato id quod est in textu inter a & b.* Item pag. 102. *b* ad 11 versus *b enim nihil est in parenthesi* circa finam Epist. xv Libri IX. adnotatur: *Colucius arbitratur fore addendum esse non [illegible] illo voto, uterque vero probabiliter.* Pag. similiter 117. ad Epistolam vi Lib. X. advertitur *quorum unus Consularis habeat &c.* (vide pag. 144. col. 2 lin. 7) adnotatum: *putat Colucius addendum esse hoc [illegible] quia tamen in compositione Consulare.* In fine addenda Epistola Ciceronis ad M. Marcellum Aed. Cur. quae est xi Libri II. inscripta *M. Coelio Aed. Curuli*.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XIV. nitidissime ab H. Lag. collatus die 17 Sept. 1750. & num. 15 designatus. Constat foliis scriptis 109.

M. T. EPISTOLAE QVAEDAM.

Cod. XVI. MT. Tullii Ciceronis Epistolarum Familiarium Libri priores VI. & pars septimi, scilicet usque ad Epistolam v. inclusive. Extra tamen postrema pars a recentiori manu suppleta est. Graeca desiderantur verba, spatio vacuo ad ipsa supplenda relicto.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIV. ab H.

ab H. Lag. 24. Aug. 1744. collectus & num. 16. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 57.

M. T. EPISTOLAE QUAEDAM.

Cod. XVII. M. Tullii Ciceronis Epiſtolarum ad Familiares Liber XV. properavit quod ex primo & ſecundo ſit unus, numerantur que ſingulae utriuſque Libri Epiſtolae ſic, ut ſumma ſit decem & octo. Primi Libri deſiderantur Epiſtolae prima & quarta, ac nona ſiet dimid[illegible] iterumque ſecundae con[illegible] ſtituunt ſe illis verbis: *Quod rogas ut mea [illegible] ſcripta mittam* (edit. pag. 15. col. 1 lin. 5.) Graeca verba, ut plurimum, omittuntur, ac intermiſſio habentur ad orem libri ipſorum interpretationes Latinae.

In fine eb eadem manu ſubſequuntur Epiſtolae quaedam, quarum prima eſt Cai Fabricii & Aemilii Conſſ. Rom. ad Pyrrhum, quam recitavit Cod. I. hujus Pluteï ſupra pag. 461. quaeque dumtaxat Plutarcho Se[illegible] tunde extraſta [illegible] A. Gellio relata.

Epiſtola ſecunda, cui ſequitur [illegible] praemittitur: *Haec Epiſtola intra volumen Ciceronis reperitur*: inſcribitur *C. C.* [illegible] *ad Dolabellam* § (1) & ita habet: *Aulus Trebonius ſerviliter mortuus ſitque ancillae diu mihi ac ſumme dolore affectum eſſe, quod Tulliolam, quam abortivam feciſſet, mittam* [illegible] *atque ne cogi ut ea tenebra aſſidue ſit & latim odeo, ut mortuo quod ita in conſulat eum requirenti. Quod quum accepi, tali ſolatio permoleſte, non tam mortem quam, quam tuam tal conſtantiam oculiſſe. Nam de morte quidem, quamquam id erat dolendum (erat enim rebus non parva) tamen et tibi ſit & meo mitari ex noſtra ut citra poſtulat operam d[illegible] cum quid ſuerit illud malo magis, adeo laudare potest ut [illegible] quam ſemper nullo ſit praeterea eſſe eorum ſuam. Quid ut ſolute ploras? credis ut moderatum genus eſſe amplius? quid ſit nota? an ne multum eſſe, ut quo natam fortiſſimum fuiſſe tradideram ex nec ab beſtiolas nati ſum nomen totum colliſiſſe? (ſic) meo ſeque tibi ut me diu amaui, quando ita An adolam video atque morte neglexiſſi, illa mittam tibi quoque iſte mirandum. An ut ſi Conſul ſit ſit ut tu tam nomen mortem? Bellum profectò Conſulem haberemus, que tum per est tibi ut moveretis? An tibi parum hoc quidem videtur, nequam eum curaſti quam ego ut aequum erat ambobus pluriorum, quoniam me contra ſemper ſecit amicum? Iterum vero amicum ſi ad omnes tua conſtantiam & dignitatem temporum, quas propter omnia moderandae amicolum amiſſum perdidiſſe. Equidem malim iterum talem, ut quidem vel belliſſimo modo mortuo eſſe quam illa ex parte ab illimitata dignitatis diſcedere. Quin tu cuncta animo tui magnitudinem, quae nobis meminimus in rebus ſaepe probata eſt, atque ipſa tu ergo tamen & moleſtia liberas? Digna quidem profecto eſt carmine & penſitante tantum ad quae ſolita. Nos tu te colebis? neque tu reſpexas quam tu decenti eſſe virtute atque iſthac artem ex multorum lectus interdixiſti? quid credis? ut nunquam abunt inveniatur iſta conſilio, quam ſic tenere poſſit? antatis profecto, ut debitum, nam propemodum ad eum praeparatum habes. Cum Salluſtio filium, & cum Salluſtio qui hoc mortem eſt verba ſecit. Placet eſſe omnia conveniens ſuerat, ut tu exiſtimes, nolim tuum ſuiſſe iſti infestum. Atque hoc i[illegible] de pol[illegible] habeor, ille ſi placeat, bene vale[illegible] nam [illegible] tuam, vel multo plus enim, quandoquidem terreat iſt & gaudeo. Scide modo ad me. Equidem habes, ſi ea ne meminis quidem. Non tu ſcis quod amici natis more tulit dolorem eſſe? at te quidem impariter ſit non tulit. Erras ſane, ut quidque dolendum ſit ſcire intelligere. Quid, inepte, tantopere ne aſſlictas? Num me et ſacere videtur? illius dolores alia cauſa eſt, ille ſilmat leges in arrorem, illa quam nunquam recepit, in quem contemnere poſſit ſi velit. Atque illud quidem non laetum, verum infamatum eſt. Atque mihi non diutius patris doloris cauſam habere arbitratus? ille profecto eſt quantitudine ſi poſſit gravius commentaris? tibi vero nullo modo, qui quidem poſſis eventum cernere, ut vivat & novit penitus manere. Quare ſi ſapis, atque ſi reſpectis (nam nunc quidem debeat) illum dolorem prorſus abjicere, atque ad vos recipies ut quamprimum. Trademus, mihi crede, ſi volet illam vehementiore elaro ut bibo illius mortem reliqua i[illegible] ſit quo exanimatur penitus. Dabo tibi puellam lepidam, cui illa quam ſaepe vel forma vel arcan [illegible] comparanda eſt. Vale, & ſi me amas ſac ut d[illegible] ut ad illum eſſe ſentiam; & quo id facilius poſſis facere, cura ad eam quamprimum venias.*

Epiſtola tertia, quae ut indicatur: *Haec Epiſtola eſt excerpta in Volumine Epiſtolarum Phalaridis, &c. Phalaris Nicoclis. Damnat ad Steſichorum quemadmodum ſuper Elegis reges ſit Dei, que omne cum ut erumpat, dixerunt ſerme ut tranquillius vite frueretur.* Eſt Epiſtola extat inter Epiſtolas Laconicas edit. Baſil. apud Io. Oporinum ann. 1[illegible]

Epiſtola quarta eſt ejuſdem Phalaridis ad filios Steſichori: *hoc Matrem veſtri filii quamquam operare inſolentem quiſpiam afferat.* Deſunt autem commenvorationes eſſent Eſt Epiſt. e[illegible] in ea collectione.

Sequitur narratio quaedam: *Quo de cauſa Cicero ſuper ſcripſerat ad Lentulum*, quae ſic ſe habet: *P. Lentulus in Conſulatu ſuo retulit ad Senatum, quoniam Ruſſ valde Curvonem vero optime & viro eloquentiſſimo indigeret, reducendum eſſum eſſe ab exiſtio. Sunt ſi equum decreverit semper ſit modo, qua rei cum populo agi deberet, tum parem habe modo ad reſt.*

(1) Non nobis hanc Ciceronem exorem C. Tullii Ciceronis ac secundum Io. Georgi Graevii Lugduni Bat. apud C. Boutesteyn & C. Lu[illegible] anno 1[illegible] & nec illam Epiſtolam Ciceronis ut q[illegible] iis ſupplet ex Bollandis illa tradiderunt Ciceronis per Conſulis data [illegible] & in anno 1[illegible] deſiſſe per Franc. Fabricium ad A. 1[illegible] Caeſarem legatum proficiſcens ad des Kal. Mar. Ibiſque [illegible] ad [illegible] lib. XIII ad [illegible] conſultum quam in noſtro Codice occurrit.

Digitized by Google

reſtituendum eum curaret, tradidiſſetque eſſe Conſulem Publio Lentulo & Tribunum Aemil. Milonem, atque omnium tribuum nomine populi. & ut atque omnes conveniſſe. Quare pro omni cum ſtudio, opera Lentulum et Milonem Cicero ſemper coluit. Dorum... quum Ptolomaeus Rex Aegypti conſpiratione populi ab Alexandria pulſus. Romamque quotidiam magna Romae de reducendo ſe ageret. Romam miſſit, ac Lentulus eo tempore in Cilicia erat fortè provinciam mortuo de hac provincia regis ad Senatum retuliſſet. Senatusconſultum factum eſt, ut ipſe Lentulus cum claſſi atque exercitu ingenti e Aegyptum reduceret Regem, poſt quam Lentulus in Cyprum Ciliciamque profectus erat, vel quia facilius per Pompeium Magnum poſſe redire ſperaret (erat enim tanta in toto Oriente poſt Mithridaticum triumphum Pompeii auctoritas, ut ſibi illius nomen ſufficere fuit videre eo cum rem aſſumere) vel quia beneficium ſibi eſſe pateret patronum ac defenſorem ſuum Pompeium, quam Lentulum prædicare, magna igitur largitione per Ammonium legatum ſuum a ſuis etc multos corrupit, ac ut beneficii onus ſine ulla eloquentia Ciceronis nec conſulatum Senatus Lentulo conſenſu Senatus intercepit poſſe videretur. Nam poſt ea ad revocandum Senatusconſultum uſi fuerant ut Pontifices, quorum in libri Sibyllini cum ſe inveniſſent, Senatus referrent, non poſſe Romanum populum regis transſumere reducere. Dum cum ... fuerit, nec enim fuit id ipſe Sibyllam eſſe dicebant in ſemper reliquiſſe. Quod ubi ſalvam rem regis tamen ac falſo diis exhibere verentur, apparebat tamen nunquam quid regis eſſet ex ſe mereri falſum apprehendere. Sed ubi atque tantis erat regi largitionis iuſſum ad eod cohor, ut qui reduci per Lentulum ac Senatum decreverat, velle videretur, omnium uterent itaque poſt ipſius Senatus reductionem voluerunt &, qui volebant, unus fuit quam ipſius Pompeii ſumel ...it eique amice eſſent, in eum opinionem conſenſumque atque contemptuose ſua tum deducerunt. ac Pompeius reductionem regis ad ſe referri cepit. exſtitit enim ... tamen Senatus quod Lentulo decernere debebat, ac amorem ſuum in Lentulum & officio vacare ſe Lentulo non tantum prodeſſe.

Tandem claudit Codicem Epiſtola exceptum traditur ex Polytiani Libr. V Capitulo primo. Inſcribitur: Flavi Blondi Tuſciano S. D. Inc. Modeſtiae tuae nomen non apparere principium. Deſ. Arc rubrum corpus ſingulari Extat inter Epiſtolas Mendi Procerum Argentinae per Laurium Zetznerum anno 1618. pag. 131 ſed diverſis eloquutionibus mutata eſt, & multo contractior. Adfertur etiam rarum in Codice, a Fabricio Biblioth. Graec. Tom. III. pag. 367, ubi ſignum verſae a fine eſt lapſum.

Notatur in calce nomen exſcriptoris ſimul & poſſeſſoris haece verba: Iſte Liber eſt mei Petri Francisci Dini (cuius Dini expunctum eſt, pro atque ſolidarum priore cognomine Nigro) ... & ſcriptum e (ſic) manu propria impoſui MCCCCLXXVIII.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. ch. II. Lay conſtant die 10. Iulii 1750 eſque ad Epiſtolam xiv Libri XII quae i c. Quam Brutum noſtrum &c. & num. 17 deſignatur. Conſtat ſolum ſcriptis 240.

M. T. EPISTOLAE AD ATTIC. MANV FRANC. PETRARCHAE EXARATAE.

I. pag. 1. **M** Tullii Ciceronis Epiſtolarum ad M. Brutum Liber Secundus. Epiſt. I. inc. Cicero Bruto ſalutem. L. Clodius tr. baudi plebis diſſignatus &c. Epiſt. XVII & ultima deſ. quamque ad te pertinere videbant VI Id. Iunias. Tum ſubiicitur Ad Brutum Epiſtolarum Liber I. explicit. Inc. ad Q. Fratrem Item edit. Tom. II. a pag. 541 ad pag. 517

II. pag. 14. Eiuſdem ad Quintum Fratrem Epiſtolarum Libri III. Primus inc. Marcus Q. Fratri ſalutem. Etſi non dubitabam &c. Tertius deſ. ut ſuaviſſime ... ego me ſuavis, ut in edit. e pag. 514. ad pag. 541.

III. pag. 47. Eiuſdem Epiſtola ad Octavium. Inc. Si per tuas legiones &c. Deſ. ſi fugere licuerit. ut ibid. e pag. 555 ad 556. Haec tamen Epiſtola non eſt Ciceronis, ſed declamatoris alicuius.

IV. pag. 48. Eiuſdem Epiſtolarum ad Atticum Libri XVI. ut in edit. Hic tamen Liber XVI. deſinit in verbis quae de Caeſaris ... ſunt non ſtrenuitur ... quae pertinent ad Epiſtolam inſcriptam L. Planci Pr. deſig. & conſulem in edit. pag. 911. eul i. lin. 11.

Graeca verba ſunt locis ſunt omiſſa alia ratione quadrata eademque ad oram libri repetita occurrunt characteribus maiuſc. & cum interpretatione Latina, & quidem ab eadem manu, quam item in Codice VII. eumad ... , quemque eſt Coluccii Pierii de Signa, et in le calce eiuſdem pag. me ſcribi poſt eum ſubſcriptionem ſubiungitur Donatus Acciaiolus emit a Donato Aretino Leonardo fil. Eiuſdem certe manu. Coluccii ſubſcriptio facta eſt, videtur eſſe plerasque marginales notas voluminis ad indicis manum ubiſdem etiam modum commiſſum ut item lectionum varietates, quae ſrequenter occurrunt.

Hic Codex poſt Petrarchae obitum utramque diſcrimen actatus fuit, ut etiam notat Cl. Mehus in ejus Praef. pag. 215 & in Proleg. ad librum Italicum Regionamento di Lapo da Caſtiglionchio pag. 16. Pervenit enim primum ad Colucium Pierium Salutatum Florentinorum ut erat Cancellarium, tum ad Leonardum Aretinum, Salutati diſcipulum; deinde ad Donatum Leonardi filium, tandem ad Donatum Acciaiolum delatus eſt. Hunc eorum demigrationes conſtant ex notula ad calcem Codicis eius relata. Petrarchae tamen manum non agnovit Politianus qui eo uſus eſt Codice Capite enim ſeorum Miſcellan. LXXVII haec habet: In Codice autem ... quem ſuiſſe aiunt Franciſci Petrarchae ipſius, ... ex te Coluccii Salutati deinde Leonardi Aretini ... & poſt

& poſt hunc Leonardo Aretino, tum & Demo Accioli varium ſunt conſequi aetatis erudiſſimorum [illegible] Acciaioli ex ſcripto. Petrarchae exemplum ſcriptum eſt a quodam quidam Grammaticum, e cuius manu receptum fuit a Bartholomaeo Cavalcanti. Rem narrat Vir Cl. Petrus Victorius in Epiſtolar. Lib. I Ep. 5 Bragaleonem Cavalcantum pag. Quare enim (Victorii verba ſunt) dum tuus avus quum illud ab Angelo Politiano [illegible] Epiſtolarum exemplar redditſſet, quod diſparem fuiſſe ab eo, quem ille ei tradidit diceret, multos ſunt annos experimentum [illegible], (reſponſa eorum illud e manibus Grammatici [illegible]) a [illegible] ſumpſit illud, & ſecum tunc quo in eo a vulgari lectione diſcrepabat, notavit; in quo tempore quum eum [illegible], quae a me [illegible] [illegible] ab eo accipeſſem, & [illegible] quoque illud ſunt dignatus [illegible] receptum [illegible] fuiſſent recuperavit [illegible] & doctiſ[illegible] [illegible], poſtquam a me [illegible] & Quandoquidem a Cavalcante Codicem accepit Victorius. Nititur ii non Petrarchae [illegible] calamum, qui poſtero tempori a Victorio [illegible]. Aut enim ſequentia verba in Lib. VII Epp. pag. 165 Quo autem libro [illegible] [illegible] fuit, quem [illegible] Epiſtolarum [illegible] perſpexi, neque etiam Angelo Politiano, qui ipſum Cap. I III ſummo [illegible] [illegible] valde laudavit, & de ſuo quodam ipſum [illegible] loquitum eſt [illegible] [illegible] quaedam [illegible]. Fuſſe igitur Politiani [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], eſt de [illegible] Franciſcus Petrarcha ſuit, non plane ipſi conſtitit [illegible], ac poſtea inventum eſt [illegible] ſolum ipſum [illegible], verum etiam [illegible] ſcripſit, expreſſum e vetere exemplari, quod [illegible] reperit [illegible] [illegible] [illegible] Epiſtola quadam ſua (Ep. I ad Viros Illuſtr. p. 681 edit. Gen.) narrat. Epiſtolas has Ciceronis [illegible] quae ante id tempus in tenebris latebant. Addo alterum Victorii locum ad Auctoris Rhetoricam pag. [illegible] quem in Adverſaria ſua [illegible] Cl. Ant. Magliabechius CLIX Cod. [illegible] chart. in fol pag. [illegible]: Nſ [illegible] eſt inquit Victorius, [illegible] quod Ciceronem in primo Libro Epiſtolarum ad Atticum, quod [illegible] [illegible] in [illegible] exemplari [illegible] legimus, & [illegible] [illegible] poſtea ſunt, fuerunt. [illegible] [illegible], quae [illegible] exſtant. Marci Tullii Epiſtolarum volumen ſuo ſtudio & diligentia Franciſci Petrarchae [illegible], & ſummi ſui in genere poetae, ut [illegible], ut narrat, [illegible] [illegible] [illegible] Bibliothecam ſruſtra [illegible]. Servatus autem modo [illegible] [illegible] ſua manu diligenter deſcripſit, in Medicea Bibliotheca. Mediceam [illegible] Bibliothecam [illegible] olim ille Victorius. Coſmi I. Magni Etruſcorum Ducis incepta proſequens, receptam [illegible] Benedicto Accolto, cui [illegible] [illegible], exemplo. Dolen. tenet [illegible]

quoque Victorii ſunt verba Lib. VII Epiſt. pag. 165 valenter, quum primum ipſum nactus ſum librum hunc, ac quondam magni perfecti [illegible], multiſque teſtimonii conſirmata diligi, qui [illegible] amor in ampuli, ut ipſum collocaremus pulcherrima, ac copioſiſſima totius orbis Bibliotheca. In namque ille magis ab omni periculo tutum erit, quam ſi in privata domo cuſtodiretur, & in illo illuſtrique loco poſitus [illegible] [illegible], non ſolum [illegible] [illegible] ſtudioſorum commoda. Interim [illegible] [illegible] exemplum [illegible] [illegible] Petrarcha, ut ipſe Victorius [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] exemplar, unde hic ad Atticum deſcripſit Petrarcha, in [illegible] illud, quo uſus [illegible] [illegible] [illegible] quae Pandectae appellantur. [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], magnifice multa [illegible] alio loco prodiderit &c. Io. Georgius Graevius in Praef. ad Libros Epiſtolarum Libros ad Atticum cum notis variis [illegible] Amſtelod. [illegible] Blavianorum & Henrici Wetſtenii MDCLXXXIV & T. II haec habet: Ipſum Ciceronis [illegible] manum compoſuit ad [illegible] Victorius [illegible] [illegible] [illegible] debet, [illegible] poſtremum, quae Florentiae prodiit apud [illegible] MDLXXI &c.

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XIV cum ſummariis in margine [illegible] & correctionibus quibuſdam, magno quidam pretii aeſtimandus, in quo nulla tamen Leguntur [illegible] collatione nota comparet. Conſtat foliis ſcriptis [illegible].

M. T. EPISTOLAE AD ATTICVM.

Addo etiam

Ad ob[illegible].

I pag. 1. M. Tullii Ciceronis Epiſtolarum ad M. Brutum Liber ſingularis, ut in Codice ſuperiore §. I. Hic tamen per errorem in calce legitur: *Ad Brutum Epiſtolarum Liber II* [illegible], tum *Incipit ad Q. Epiſtolarum Liber III* qui tamen eſt primus ad Quintum Fratrem, ut [illegible] Cod. XIX

II. pag. 13 b. Eiuſdem ad Quintum Fratrem Epiſtolarum Libri III ut [illegible] §. II

III pag. 44 b Epiſtola ad Octavium, quam hoc poſitam pro Libro IV Epiſtolarum. Petrus Victorius in Explicat. ſuarum Cic. Caſtigat. Lugd. apud Seb. Gryph. [illegible] 8. pag. 179 [illegible] ad hanc rem *Quaedam ea Epiſtola ad Octavianum in veteribus exemplaribus ipſa [illegible] quae [illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] plena, [illegible]. Hanc autem Epiſtolam [illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] non [illegible] Ciceronis eſſe arbitrantur, [illegible] [illegible] eſſe [illegible], ſcriptam autem ab aliquo, qui non ſolum perſonam illius, & conſilia exprimere voluit, ſed ſtylum etiam imitari* &c.

IV.

IV pag. 46 b. Eiuſdem Epiſtolarum ad Atticum Liber XVI. ut in ed. [illegible] Deſiderantur in hoc Graeca verba, ſpatiis vacuis ad illa ſupplenda relictis.

Codex chartac. Ms. in fol. Saec. XV. ab H. Lag. collatus die 10. Sept. 1741. & num. 19. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 159.

M. T. EPISTOLAE AD ATTICUM.

Adde etiam

Ad alios.

Cod. XX. MTullii Ciceronis Epiſtolae ad Brutum, ad Q. Fratrem, ad Octavianum, & ad Atticum, ut in ſuperioribus; ſed hic in fine Epiſtolae ad Octavianum legitur: *Explicit Epiſtola Marci T. C. Incipit ex ordine Epiſtolarum ad Atticum Liber VI feliciter.* Ex quo fit, ut in fine Libri XVI. & ultimi ſcriptor eamdem enumerationem ſervans, appoſuerit: *Epiſtolarum ad Atticum Liber XXI & ultimus expl. cit feliciter.* Tum ſubiungitur *Liber Petri de Medicis Cos. F.* Graeca loci ſunt diligentiſſime ubique exarata, & quaedam elegantiſſima, et doctiſſima, ut mihi videtur, Roſſi manu exarata.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. ſupra quem dici poſſit nitidiſſimus, cum initialibus ſingulorum Librorum miniſſo illuminatis, ac pictura in principio, quae primam uniuſcuiuſque marginem ambit, ab H. Lag. collatus 9. Sept. 1741. & num. 10. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 168.

M. T. EPISTOLAE AD ATTICUM.

Adde etiam

Ad alios.

Cod. XXI. MArci Tullii Ciceronis Epiſtolarum ad Brutum Liber ſingularis, ad Quintum Fratrem Libri tres, ad Octavianum Auguſtum Epiſtola unica, & demum ad Atticum Libri XVI. ut in ſuperioribus. Hinc quoque legitur in fine Epiſtolae ad Octavianum: *Explicit Epiſtola M. T. C. Incipit ex ordine Epiſtolarum ad Atticum liber ſextus feliciter.* Vnde fit, ut hic [illegible] quemadmodum in ſuperiore Codice, ultimus Epiſtolarum Liber ad Atticum [illegible] XVI. ſed XXI numeretur. Tum ſubditur *Liber Petri de Medicis Cos. F.* Graeca verba ſunt locis, partim exarata, partim omiſſa; [illegible] diligentiſſime ſcripta ſunt. Priores duo ad Atticum Libri, & tertii priores Epiſtolae octo, a poſteriore manu ſunt frequenter emendatae. lectionumque variantibus auctae, reliqui intacti ſunt. Ad Epiſt. enim Lib. XI. ad Atticum Cap. 4. poſt illa, *qui neque ab illo*, quibus pagina [illegible] vacua ſequitur, *quantum vel Metelli &c.* quae ſunt Epiſtolae xxiii eiuſdem Libri Cap. 3. Id factum eſt prope duarum paginarum interpoſitione, quibus praeteriti, omiſſum, [illegible] *illo rogem ſemel &c.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. [illegible] pulcherrimus, cum initialibus Librorum ſingulis [illegible], variiſque coloribus egregie depictis, tabula autem pictura, & ſtemmate Mediceo in prima pagina, a Lagomarſinio collatus die 9. Sept. 1741. ac numero 21 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 172.

M. T. EPISTOLAE AD ATTICUM.

Adde etiam

Ad alios

I. pag. 1. MArci Tullii Ciceronis Epiſtolarum ad Brutum Liber ſingularis, ad Q. Fratrem Libri III. ad Octavianum Epiſtola unica, & ad Atticum Libri XVI. Graeci ſunt loci exarati exarate quam accuratiſſime cum interpretatione Latina ad marginem adſcriptus, ubi [illegible] adhibuit poſſim literam *q* [illegible] diſtinctionibus. Cod. XXII.

II. pag. 225 Eiuſdem Somnium Scipionis ex IV. Lib. de Rep. Inc. *Quum in Africam veniſſem* Des. *ego ſomno ſolutus ſum*, In ext. edit. Tom. II. Part. II. a p. 1009. ad 1014.

III. pag. 228 Deſcriptio divinae legis ex Libro tertio de Republica M. T. C. Inc. *Eſt quidem lex vera ratio recta naturae congruens* Des. *poenas putatur effugerit.* Ex Lactantio Lib. III. Cap. 8

IV. pag. 118. Ex Libro de Legibus Tullii. Inc. *Superior ingenii ſuſtine, docendi orationem, quem quidem admirentur commovetur ſaepius fortaſſe quam neceſſe eſt laude. Platonem ſequitur &c. Neque enim tantum modeſte eſt percunctando principes, quamquam eſt magnum per ſe ipſum malum quantum illud, quod permulti imitatores principum exiſtunt.* Des. *plus exemplo quam peccato nocent.* Exceptum eſt ex Lib. III. de Legibus e verbis *nec enim tam mali eſt &c.* quae occurrunt Oper. Cic. Tom. IV. pag. 347 Ed. in 4o. Lutetiae in off. c. Roville MDLXV fol. curante Dion. Lambino.

V. pag. 118. b. Ex Libro Tullii qui dicitur Hortenſius. Inc. *Si nobis quam ex hoc vita migrandum* Des. *cum hoc voluntate.* Contra quod fragmentum magnis adſcriptum eſt: *Hoc Auguſtinus refert in XIV. de Trinitate, & addit ad correctionem ei* [illegible]

VI. pag. ead. C. Iulii Caeſaris verſus de puero in Hebrum demerſo [illegible] In ultima pagina minutulis literis poſſeſſoris nomen ita deſcribitur: *Franciſcus Saſſettus Thomae filius Florentinus Civis ſuo ſibi cum curavit. Sorti placida tule.*

Codex membr. Ms. in fol. Saec. XV. maximae vetuſtatis & elegantiae, cum duabus pictis foliis in principio. Verum exhibet Saſſetticae gentis inſignia, & emblema quod duo elati pueri in arte ſedentes [illegible] adſcriptis verbis *A MON POVOIR*, & inſerius

FRAN.

FRANCISCI SASSETTI. In altero eiuſdem folio ſtemma Saſſettae gentis, & ſub ornamento exhibetur. Initiales ſingulorum librorum litterae pari elegantia depictae ſunt. Codex ab Hier. Lagom. die 19. Sept. 1741. collatus, & numero 22. deſignatus, Conſtat foliis ſcriptis 229.

M. T. EPISTOLAE AD ATTICVM,

Aliae etiam

Ad alios,

Cod. XXIII. M. Tullii Ciceronis Epiſtolarum ad T. Pomponium Atticum, & ceteros Libri XXI. ut enim hunc indicantes ſinlure ad Brutum Liber ſingularis, ad Q. Fratrem Libri III., ad Octavium Epiſtola unica, & ad Atticum Libri XVI. ut in hoc Codice. Graeci omnes in hoc Codice vacant, ... pro tantummodo margini litera g. qui ſignificant, Graecas voces, quas librarius Graecas ſcripturas ignorans omiſit, de iis reducendas. Hinc conſuluendum in aliis pluribus quo Codicibus in quibus Graeca diſiderantur animadvertimus.

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saeculi XV. nitidiſſimus cum initialibus librorum auratis, & coloratis, & ſtemmate Medicaeo cum paſſerini in principio, & quem Ciceronis in ſerie antea primae Epiſtolae ſcriptus ab eadem manu, qui totius Codex huius Plutei, ab H. Lag. collatus die 29. Sept. 1741. & num. 38. deſignatus, Conſtat foliis ſcriptis 288.

M. T. EPISTOLAE AD ATTICVM,

Aliae etiam

Ad alios,

Cod. XXIV. M. Tullii Ciceronis Epiſtolarum ad M. Brutum Liber unus, ad Q. Fratrem Libri III., ad Octavium Epiſtola unica, & ad Atticum Libri XVI. Codex Poggii manu exaratus, in cuius calce legitur: *M. Tullii Ciceronis Epiſtolarum ad Atticum Liber XVI. explicit. Liber Poggii Secretarii Apoſtolici, quem ſua manu olim ſcripſit; ſed nunc Domini Leonardi Aretini, ... eſt in praeſens.* Tandem adiectum diſtichon

Quod me ſpreviſſe tenetur tulpernatus auste,
Spero cognoſces tempore Domino ...

Pluriqne Graeci verba ſuis locis redduntur cum interpretatione in marginali, in margine. Adſunt variae lectiones ac ſummaria quaedam in margine. Tum hic Codex, quem ſuperius, probe ſiſtertiorum notam perſcriptam exhibent ſic HS quod alii plerique fere neglexerunt, qui, ut item excuſorum plurimi, adſpirationis notam H. adſcripſere S. ſive ... ad ... conſectae notae ſiſtertium numum ſignificantis, minus commode innexuerunt.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus cum initialibus librorum auratis & coloratis, & ſtemmate familiae cuiuſdam in principio, ab Hier. Lagomarſinio collatus die 9. Sept. 1741. & numero 39. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 209.

FINIS PLVTEI XLIX.

Google

P L V T E V S L.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XLIV. EDITOS II

C O D E X I. olim XLVII (1)

AVCTOR RHETORICES AD HERENNIVM

Adde etiam

M. T. Ciceronis de Inventione Libri II & alia Opera Rhetorica, tum de Officiis Libri III

CODex eſt anepigraphus, in eoque continentur ea quae ſequuntur.

I. pag. 1. M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum ad Herennium Libri IV (2) quorum primus inc. *Etſi negotiis familiaribus impediti* &c. Quorum deſ. *diligentia conſequemur & exercitatione.* ut in ed. 2. Amſtelaed. apud Wetſtenios anni MDCCXXIV. fol. cum notis variorum curante Isaaco Verburgio Tom. I. Part. 3. a pag. 1. ad pag. 36. Vberrimis ſunt in Librum primum interpretationes Anonymi, quas tamen in ſecundo Libro rareſcunt. In reliquis nec ulla comparent. Sunt tamen diagrammata quarum in uno aliqua obtinent ratio habentur.

II. pag. 24. b. Eiuſdem Inventionum Rhetoricarum Libri II. quorum primus inc. *Saepe & multum.* Alter deſ. *in reliquis dicemus.* Ibid. 2. pag. 37. ad 89. Hic quoque creberrimi occurrunt ſcholia item Anonymi partim margini commiſſi, partim inter lineas inſerti. Lacer hinc, pag. 88. b. & 89. Enarrationes autem habentur in illum Ciceronis locum Libri I. Cap. XVIII. (ut. 1 edit. pag. 41. col. 1. lin. 34.) *ſi cauſae tui quidem coniurationes afferantur* &c. quae eum in ſcholiis in Codicibus XVII (3) & XLIV huius Plutei eodem loco adſcriptas reperimus. Eas nos, quod docta hominum ſit conſilio, hoc interſerendas tandem arbitramur, ſubiicimus in toto pagina ... ut, quia in duobus Codicibus deprehendimus, ut ita integram item exemplarum hic ... oculos ponamus. En igitur quomodo in hoc locet: *Si vero agenti perſonae quam res geſtae turpitudine afficiuntur cauſa contraxerit, tum defendere Oratori commodum non erit. Quod tunc omni parte cohaerſiret uſ ... ad honeſtatem velle perducere omnino eſt. Quod ſi vero quodlibet honeſtum, aliorum vero turpitudine fuerit maculatum, inſinuatione aliorum utrum,* (4) *vel perſonarum interpoſitione ad rem facilior erit acceſſus. Exemplum vero turpis & adiuſtae perſonae & honeſtae rei geſtae hoc unum* (5) *ſit.* Verum quodcumque antea in pleriſque ſuerit vitam reſtituit, atque ideo (6) ſummi odii habeat ſua. Decernat iterum Romanus populi iuſſi ſimum ornatus ſuorum regere illorum cepit. Triumphabis itaque gloria poſſideus rerum ſummo tenui. In hoc (7) negat Orator pro homine adiuſti dedicat gnaros, inſinuatione utitur hoc modo: O indi-

(1) Codicem hunc ... [illegible] Plutei Codicum ... [illegible] ... *Tradit Interpres* M. T. Rhetorica ad Herennium. Tituli interior: Rhetoricorum ad Herennium Libri IV. *Rhetoricae veteres ſive de Inventione contra Hermagoram Libri II* ... Ciceronis Cod. Lat. ... [illegible] ... Sextri Thomas ... Florent ... *Tullii Tractatus anno* 1386 ... [illegible] ... Rhetorica ad Herennium ... [illegible]

... anno 1489 ... ſcriptum ... [illegible]

(2) Hunc ... [illegible] ... Tullii Ciceronis ad Herennium ... [illegible]

(3) In hoc ſunt omnia ſunt ...

(4) Cod. XVII & XLIV ... omiſſa ... [illegible]

(5) Cod. XLIV ...

(6) Codd. XVII & XLIV ...

(7) Cod. XLIV ...

[illegible]

(a) Codd. XVII. & XLIV. [illegible]
(b) Cod. XLIV. [illegible]
(c) Cod. XVII. [illegible]
(d) Codd. XVII. & XLIV. [illegible]
(e) [illegible]
(f) [illegible]
(g) [illegible]
(h) Cod. XLIV. [illegible] Cod. XVII.
(i) Cod. XVII. [illegible]
(k) Cod. XLIV. [illegible]
(l) [illegible]
(m) Codd. XVII. & XLIV. [illegible]
[illegible]
(t) Codd. XVII. & XLIV. [illegible]
(v) Idem [illegible]
(x) [illegible]
(y) Idem [illegible]
(z) [illegible]
(aa) [illegible]
(bb) Cod. XLIV. [illegible]
(cc) Cod. XVII. [illegible] & Cod. XLIV. [illegible]
(dd) [illegible] Codex XVII. [illegible]
(ee) Cod. XLIV. [illegible]
(ff) Idem [illegible]

Digitized by Google

armatum imperium perſpectare volunt, maximamque Italiae partem fo.. ditat eventu (1), *ve.. tectiſſe ... Rhodus, quo Tyrio afficiatis, ... libet noſtrum ... poena ... exegiſſe* (2) *... quod nutu nos adm... peperceruut. Ingerebat, probo ... tes ... fratre Heſiodi* (4) *non ſolum ignorarunt, verum etiam reges dominant quod ... fuerit tribuerunt. Cur igitur Marcum ... tant* (1), *ad ſuſcitandum cogitis ſupplicare? Nonne ... probo ... turpe ... pecunias tollunt homines poenas eſſe geret? Et hoc eſt, quod ... pro te homines.*

III. pag. 55. Eiuſdem de Oratore ad Quintum Fratrem Libri III. item cum Scholiis marginalibus Anonymi. Primus inc. *Cogitanti mihi ſaepenumero &c.* Tertius deſ. *... lacrimas.* Ibid. 1 pag. 69 ad pag. 132.

IV. pag. 93. *b.* Eiuſdem Orator ad Marcum Brutum. Inc. *Utrum difficilius.* Deſ. *ſcribendi me impudentiam ſuſcepiſſe.* Ibid. 2 pag. 174. ad pag. 191.

V. pag. 112. Eiuſdem de Optimo Genere Oratorum Liber, ſeu proœmium interpretationis Orationum Demoſthenis & Aeſchinis, item cum Scholiis ad marginem. Inc. *Oratorum genera eſſe dicuntur.* Deſ. *Latine dicentium ... mus.* Ibid. pag. 217.

VI. pag. 111. Eiuſdem de Officiis ad M. Ciceronem filium ſuum Libri III. quorum primus inc. *Quamquam te, Marce fili.* Tertius deſ. *praeceptiſque laetabere. Amen.* In cit. edit. Tom. II. Part. II. 2 pag. 871. ad pag. 941. Hisce quoque commiſcentur eadem Scholia marginalia.

Huius Codicis ſcriptura ... eſt pas ubique antiquitus, interpoſitis tamen multis locis paginae manu recentiore perſcriptis, quo factum eſt, ut quae ex Libris de Oratore ad Q. Fratrem, & in Oratore ad M. Brutum in aliis antiquis Codicibus deſiderantur, ea in hoc antiquiſſimo, ſi non omnia, at pleraque compareant. Interpretamentorum autem Libris de Oratore adpoſitorum, ſpecimina haec ſunto. Ad Libri primi initium: *Tractatur ... Anonymus, proœmialis. Quae ... Ciceronem ad ſcribendum ... & cur ... ſit Oratorum ... Capitulum primum: Quod ... dignatur & ... Quinti fratris Ciceronem ad ſcribendum de officio Oratoris ... Conſumitur hoc opus in libros tres. In primo libro ... ſermone introducuntur Antonius & Craſſus ... Scaevola, ut ... Sulpicius & Cotta, ut diſcipuli; Iulius Caeſar & Catulus, ut amici, qui fratres erant. Diſputatur de officio & inſtitutione Oratoris, & de quibuſdam ... proœmialibus, & ... identitate ... In primo (...) libro Antonii locus dicendi conceditur, plus*

rimis de inventionibus & diſpoſitione & memoria diſſerens. Adducunt quaedam ad debilitationem pertinentia ſcripta a Iulio Caeſare, qui plurimum in eo genere valuit. Nec ... de Caeſare primo Imperatore. In tertio libro Craſſus tractat locum docentis, qui multa de elocutione & pronuntiatione in medium diſſerat. Hic in proœmio ... ſecit benevolentiam, docilitatem, & attentionem &c. Ad libros de Oratore III. ubi in proœmio de morte Craſſi, deque eorum, qui illi ipſi diſputationi cum Craſſo interfuerunt, miſerabili exitu agitur, hi ex II. Libro Pharſaliae verſus ſuperiori margini adſcribuntur:

... quod ſanguine manat
Placatus Catuli referens, tunc (1) *victima triſtis*
Inferias Marius, forſan nolentibus umbris,
Pendit inexpletis non fando piacula buſtis?

Iterum primo (idest, ſupra) de Antonio Lucanus ſic:

... praeſagi muneram
Antonii ... lacerti pendentis ...
Ora ferens ... feſtae ... menſae
Impoſuit. Truncos laceravit fimbria ſacros,
... madueruut robora ...
Tu quoque neglectum ... Scaevola, ...
Ante ipſum penetrale deae, ſemperque calentes
Mactavere focos; parvum ſed feſſa ſenectus
Sanguinis effudit, iugulo flammaſque pepercit.

Oratori autem ad M. Brutum haec praefatio praemittitur. *Marci Tullii Ciceronis de Optimo Oratore ad M. Brutum proœmium deficit, in quo rogante Bruto Cicero fuerat pollicitus, ſi iudicium ſuum de optimo oratore conſcripturum ... in parte ... ſuorum quae ipſi ſummam oratoriae ... ... ornatus genera ... ſerat; quo ... de primo genere, quod eſt humile ... qui in eo praeſtiterunt, ſive abſoluterat ... de aliis duobus generibus, idest, de mediocri & gravi diceret. Ab his proceſſus libri ... & primo a mediocri genere. Prius tamen aliquid tale proœmii ... Et aliud ... genus modo ... Tractatur primus de mediocri & gravi ... & de perfecto oratore. Capitulum primum: Quod ſecundo genere ... quae mediocri ... continentur maxime conveniat, ut de ... & comparatione tertii generis ad duo ſuperiora.*

Hic Oratoris Liber ab duplici manu perſcriptus eſt, antiquiore ſcilicet, altera recentiore. Antiquiorem autem ſuiſſe ... illud Capitis XXVIII. (2) *nec mihi perſuaſiſſet ... ſe di...* & recentior poſtea ſupplevit. At vero Capite LVII. (3) omittuntur illa paucis ... breves & cum reliquis uſque ad

H h 2 illa

(1) Cod. XLIV. deleres.
(2) Idem noſtis exegiſſe.
(3) Idem non adverſerant acceſſo decedentur.
(4) Idem Heroſtdo.

(1) Idem purpureum.
(2) Superſcriptum ... vada lectio ...
(3) Edit. cit. Tom. I. Part. pag. 171. col. 1 lin. 14.
(4) Ibid. pag. 183. col. 2. lin. 9.

ſta Capita LXIX (1) *ſemper verſatur gen-re &c*, qui quidem defectus in omnibus Codicibus contigit, in quibus principium huius operis intercidit.

Codex membranaceus MS in fol. Sec. partim XIII partim XV. binis columnis exaratus, & ab H. Lag[illegible] collatus die 30. Iulii 1740. & in Cl[illegible] Rhetor. eorum Codicum [illegible] 32. designatus, Constat foliis [illegible] 148.

Poſt Cl. V. Hieronymi Lagomarſini, [illegible] olim mei [illegible] quum tamen [illegible] Ciceronis Operum Codicibus [illegible] adminiſtrata, ſemper ad [illegible], ſedulo rogavi, ut mihi [illegible] doctiſſimi, & in [illegible] ſemper [illegible] praeclara ſua multa [illegible] conſilia magnifica [illegible] poſtea [illegible]. Ipſe quum in [illegible] ſummum Tullii Operum collationem, quotquot in Florentinis Bibliothecis obſervantur Tullii Codices [illegible] omnium [illegible] ſecum, quos ad [illegible] perveniret in perpetuum [illegible] M. E. D [illegible] Bibliothecae veſtibulum [illegible], quae [illegible] ſaltem anni [illegible] opus [illegible] ſuum [illegible] & [illegible] eſt praeſumptum. Id ego probe ſciens [illegible] operam illi [illegible] per [illegible] quum [illegible] in hoſce Codices [illegible] amplitudine ſtruerem. Verum [illegible] poſt defuncti [illegible] ſaepe [illegible] ſpe fruſtratum [illegible] Novum [illegible] haberet Ciceronianos hoſce Codices [illegible] Wurburgii [illegible] & [illegible] recenſere, in quo quidem [illegible] tempus [illegible] Lagomarſinus [illegible] per litteras, ut mihi morem [illegible] ſed id negotii [illegible] maxime deſiderent. [illegible] quorundam ipſorum periculum [illegible] Hieronymi Lagomarſinus, [illegible] brevi [illegible] tradiderat, [illegible] quam ille [illegible] erat, [illegible] typographum [illegible] reſtituere [illegible] Ciceronis [illegible] cum [illegible]

Incipit [illegible] *ſupra libros* [illegible] *Artium* [illegible] volumen, ut poſtremum conſilio, ut ſiquid a nobis ſacte [illegible] uſui, ut eius, qui in hoc ſtudiorum genere [illegible] & ingenio, & [illegible] valuit, elucubrationibus ſuppleremus. Inter haec, non pauca unum ſeligimus, quo [illegible] Ciceronis Opera [illegible] Critici diſputare ſolent; neque ut [illegible] in illo [illegible] cum hoc, tum alibi, ubi [illegible] dedit, [illegible] varius [illegible] praetermiſiſſe [illegible] Bibliothecarum Codices [illegible] genere [illegible] digna viſa ſunt. [illegible] in hoc primum Codice [illegible] Ciceronis Opera habentur Libri de Inventione IV, de Inventione II, & de Oratore III, quod ille [illegible] eoſdem in ſchedis ſuis [illegible], [illegible] Ea [illegible] verba.

Artem ſive Rhetoricam veterem, Libros de Inventione duos, Artem ſive Rhetoricam novam, libros ad Herennium quatuor & hoc [illegible] & alii vulgo librarii, ac pleraque [illegible] inſcriptum, [illegible] quod libris de Inventione Rhetoricam [illegible] antiquorum rhetorum [illegible] libris vero ad Herennium [illegible] quodammodo [illegible] praeceptorum [illegible] Legerint tamen in Libro II de Invent. [illegible] Cap. II. (1) ſe ipſum Ciceronem [illegible] *Quod quoniam nobis quoque voluntas accidit ut artem dicendi conſcriberemus non unum aliquod propoſuimus exemplum ſed, omnibus unum in locum coactis ſcriptoribus, quod quiſque commodiſſime praecipere videbatur, excerpſimus, & ex variis ingeniis excellentiſſima quoque libavimus* [illegible] *& meritus* [illegible] *ut nihil* [illegible] *praeclariſſime quaſi* [illegible] *debebatur.* Auctoris autem Librorum ad Herennium longe aliam profeſſionem [illegible] hominum, [illegible] Graecos, hoc eſt, veteres rhetores [illegible] tanquam & arrogantes & [illegible] conquiſitores [illegible], [illegible] ſe iuſſa [illegible] opera [illegible] *Quae* [illegible] Cap. I. (2) *illa quae* [illegible] *ſcriptores* [illegible] *cauſa ſibi* [illegible] *reliquerunt. Nam illi, ne parum* [illegible] *ea* [illegible] *quae* [illegible] *diſtribui* [illegible] *non autem ea, quae debebant ad* [illegible] *dicendi pertinere ſumpſerunt.* [illegible] Libros de Inventione librarii [illegible] Artem ſive Rhetoricam veterem [illegible] quod prius [illegible] Ciceronis quam [illegible] ad Herennium ſcriptos [illegible] In quo tamen [illegible] utrumque ſunt

(1) Ibid. pag. [illegible] col. [illegible] lin. [illegible]

(2) [illegible] Biblioth. S. Crucis [illegible]

(3) Edit. Wurburgianae [illegible] pag. [illegible] lin. [illegible] Nec [illegible] Ciceronianarum [illegible] Lagomarſinus [illegible]

[illegible] Wurburgianam [illegible] lectio[illegible] ſuae [illegible]

(4) Edit. cit. pag. [illegible] col. [illegible] lin. [illegible]

fuiſſ[illegible] & quod eos, qui ſunt ad Herennium a Cicerone fuiſſe ſcriptos & quod poſtquam libros de Inventione ſcripſerat, ſcripti fuiſſe viderentur. Nam utique Ciceronis ſunt (quemadmodum infra argumentis certiſſimis oſtendemus), & ſi eiſdem, & [illegible] ab auctore ipſo non diu, ut ſpectant, mutuum verborum multorumque, ſive potius omnium eorumque univerſum quoddam, unde ſunt tam utique elegantius librorum de Inventione conceptus (quum utrosque hi ad Herennium diligentiſſime ſummaque accurata curiove propre ſollicitoſe ab [illegible] perdamque ab [illegible] ſuo deprehendantur) ab Cicerone, una dum ſuis ſtyli tractandi & ſingendi par perſuadeque rationis perita, mutumque actum tum in illo ſuo, plane inquirimus ſunt, ſcribendi ubiliſſimi praeclariſſimoque genere, quo & ipſos libros de Inventione & ceteras una multos uſ[illegible] lucubrationes, quos omnes genere ut plane eodem ſtylum ſiguraque dicendi ut numquam uſſiam [illegible] ſui goes videmur [illegible], ut velut tum primum ad ſcribendum aggreſſo, eſſe ſcriptos cuarguerent. Neque enim hoc unquam perſuaderi omquam poterit, hominem ſummo ingenio [illegible] ſtudiorum [illegible] eſſe ſidua tum dicendi tum ſui [illegible] tirocinium [illegible] eſſe uſſequutum, non ut eruditis ſuae genti, quo longius aetate proceſſiſſet, ac plures commentarentur ſcriberet, magis magiſque perſuaſit, ſed ut peiora summeret, longeque deterius uſſurus, &, qui de Inventione libros elegantiſſime ſcripſerat, libros deinde ad Herennium non modo non pari elegantia, ſed, ſi cum illis conferantur, ſtylo in eleganti ac propre barbaro, ut dumque ſtylo ſcriberet, uti neque in his, quae unus hoc opus ſcripſiſſet, neque in iis, quae poſſet tam multa ſcripſit, quorum utrumque ad nos pervenerint, quidquam ſimile reperire poſſumus.

Atque ſi hoc accedit, quod [illegible] vi non poſſe ad Herennium libros poſt libros de Inventione a Cicerone non eſſe ſcriptos, facile eſt demonſtrare, quod polliciti ſumus, eos Ciceronis non eſſe [illegible] qui [illegible] quidem ſcribi [illegible] manifeſtum [illegible] Numbilibros quidem de Inventione ſcriptos ab eo admodum adoleſcente fatentur omnes, & deinde ab ipſomet in proœmio libri I. de Oratore ad Q. Fratrem illis Capitis II (1) verbis ſignificatur: *Vis enim, ut mihi ſaepe dixiſti, quoniam quae pueris aut adoleſcentulis nobis ex commentariolis noſtris inchoata atque rudia exciderunt, vix hac aetate digna & hoc uſu, quem ex [illegible] quas diximus [illegible] conſequuti ſumus, aliquid iiſdem de rebus politius nobis perfectiuſque proferri*. Porro non adoleſcentuli Ciceronis [illegible], qui libri de Inventione libros [illegible] [illegible] [illegible] probabili ratione ducimur. Sed addas huic ſumma, ſi quis velit [illegible] non quinquennium, vel etiam decennium; non repugnabo: nihil enim de ſumma [illegible] [illegible] ad eum decernam. Ad Herennium vero tum ſcripti ſunt libri, quum Cicero & uxorem haberet (quod utcumque nuptiae iam tum [illegible] factum eſt) & filium ex ea ſuſceperat (quod anno uti Craſſo & [illegible] Coſſ. hoc eſt, anno aetatis ſuae quadrageſimo tertio ipſemet ad Atticum Libro I. Epiſtola II. teſtatur). Eſſe autem non ante id tempus eos ſcriptos illa declarant, quae Libri I. Capitu XII. leguntur: *Teſtamento, quum filium nondum ſcriberet, teſtamento ubi legatum aeris legaret, hoc verbo: Tullia bona mea, Terentia [illegible] legatum [illegible] genitum dato, quae volo*. Si igitur hi ad Herennium libri non ante quadrageſimum [illegible] Ciceronis annum ſcripti ſunt [illegible], ſi [illegible] velit, [illegible] de ſuo [illegible] quae [illegible] eſt quidem commemoratum [illegible]) ac poſt annum [illegible] [illegible] (tum poſt libros de Inventione, quos adoleſcentem [illegible] ſcripſiſſe, hos ad Herennium [illegible] ſcribere ut ſtyli diſſimillimo longeque alia ratione paullo ante [illegible]) relinquitur, ut [illegible] ab eo fuiſſe ſcriptos [illegible] fateri debeamus.

At eos Ciceroni tribuunt, tribueruntque plurimi quorum antiquiſſimus, et agmen Hieronymus, Doctor ille Eccleſiae Chriſti Maximus, in proœmio in Abdiam prophetam ad Pammachium: *Dixit & Tullius tunc*, inquit, *adoleſcentulo ſibi excidiſſe quaedam & rudia cecidiſſe. Si hoc ille tunc de libris ad Herennium, quos de Rhetorica (nempe de Inventione Rhetorica), quos ego vel perfectiſſimos ad comparationem ſui ſermonis [illegible], quanto magis ego libere profitebor, et illud ſe ſi querela [illegible], & hoc nominae [illegible]*? Ruffinus in Apologia adverſus Ruffinum, *Lege*, inquit, *ad Herennium Tullii libros, lege Rhetoricos eius: aut, quia illa ſibi dicit inchoata & rudia excidiſſe de manibus, revolve tria volumina de Oratore [illegible] quaeſtiones Oratorias, quam iam ſenex ſcribit ad Brutum &c.* Poſſuſum omnium habebat Hieronymus libros ad Herennium, & a Cicerone ab adoleſcentulo Cicerone, uti libros de Inventione, fuiſſe ſcriptos. Sed utrique rei ea, quae primum diſputabimus, ſic adverſantur, ut ab eam [illegible]que [illegible] ipſum ſequuti ſunt, tum [illegible] ſequutus eſt ipſe, ſententiae utique [illegible] diſceſſio non modo poſſimus, verum etiam omnino debeamus. Iuduxit ſortaſſe hominem, de re, quam non ſatis magis [illegible] uſu [illegible] [illegible], [illegible] fallax [illegible] libertatis, quod illam libri II. de Inventione clauſulam legimus: *Quare quoniam & una pars ad extremum huius ab ſuperiore libro perducta eſt, & hic liber non parum continet literarum, quae reliqua ſunt, dicemus*. Reliquos autem quum nullos unus opinari libros videret, [illegible] illos abſolvendi naturam

(1) Edit. pag. 69 col. 1. lin. 1

(1) Edit. pag. 4. col. 1. lin. 36.

vim Ciceronem abroſiſſe, & ed eluc quenam rhetoricae artis ratio ementis de integro condendam, tantum ipſi quiſ vero eum in ſibi in prior bus Juventute libris diſplicuiſſe, ut iudicaret, quibus reliquos, quod is legeret in iis le nos sub Herennio boniſſet tamenque ſibi quivis eſſet af, conſtet quam illos praeſcripti Suſpicio enim hominibus haud ſit et nimo ac diligenter haſce ad Herennium libros legendos errores cauſam ob In ipſo quem ſupra retulimus loco *Tullius levis meus, Terentiae amen meae* in medio rore debuerunt, exempla o la eſſe poſita, nec in exemplo ſequi tuum enim antiquum ſolere in quibus ligi res ipſis ſiris eſt perſona indu nea iſt accessit. In nomina Terentiae et potentii in alicui nomen Pomponium qui te ſcribit *Tullius levis meus*, *Terentiae amen meae &c.* Nam eo nomine um Ciceronem. *Marci noſtri* ſratrem, cui ceperam Pomponium. Tum pro Attico ſratrem, ſumma amicitia tum libenter diceremus? Nunc Libri IV Capite XXXV in exemplo exhortationis inſtitit ad iniuriae iudicium permovendum ortio ad L. Caſſium repente convertitur? illum inquam, Caſſium, cui is Cicero ratione pro Sex. Roſcio Amerino Capite XXX. meminit, quique multis annis, qui eſſectorum cum i elicerit. Nam et Caſſium in exemplo compellat, videmus eum L. Caſſii reputens neceſſarie eſſe te debemus? Caſſius compellatur, eorum aliquod ſpectari iudicii nomen, rens Caſſius poſſimum ut me i eccepit, ac Tullius atque Terentiae nomina, ea ſive in tali quo exemplum poſitus, & tamen formulam hac quae praeclare in heredem inſtituerit, & tamen quae gentes aiſe unius legatis, uſurpatur eum, ſive quaeſitas, ſive oblata occaſione, eique ipſo ſortaſſe non ſine cauſſa ſcias non non eſt acceſſit, ſed ſuſpicari meo poſſemus alia multa, quibus alienum ſit explicandum propoſuerat cenſui potius in uſque requireret. *En autem* inquit *convenisſe noſtur quam duos aut plures fratrum ſignoſum* [...] *Patersami iis quam filium heredem ſacere ſi omnes voſa argentea uxori legaret* *Tullius heres meus. Terentiae uxori* [...] *grata pondo vaſorum argentiorum* [...] *vola. Poſt mortem vaſa prenſa* [...] *magnifice, poſt mulier Tullius ſit* [...] *velit, in lingua pondo* [...] *dies* [...] nos qui ex hoc loco Ciceronem heredem fuiſſe ſcriptorum convenerunt, eiam eadem ab eo poſt mortem contendiſſe. Nam certe, ſi, quod ille ſormulas teſtamentum ſumimus, verba iunt *Tullius heres meus Terentiae uxori* [...]

(c) Edit. cit. pag. 31. tab. 2. lin. 30

alienam a Cicerone tempore ea ſumantur. Eandem, quod iuſtum potiſſimum mors rhetoricae commendare a Ciceronem Ciceronis fuit plus multi ad reliquiis?

Sed & illud Cicerone ſtatuit fuit, quam tandem ſermones diceremus? Oh licet et ad quendam ſtatuerim enim eſt diu illa nisi in a nec ſeris contendunt. Nam ut iam multis enim cenſere eſt prope certe docere voluiſſe, cum libros hos ad Herennium Cornificio illi, quem eſt certe Herennio ſcripſiſſe non pluris Quintilianus libros hic ad Herennium, iam ab Oratorum III. Cap. I. unum etiam procul ipſum nempe Quintilianum ſuis a ſuo Cornificio quae tamen ſcripſit, quae ad huic ſe ad praeceptis. Sed exempla ex iis illum deſumpta praeſertus ex Cornificio dum ad locis mihi hui. Primum locum eſt accuratum locum ex libro IX Cap. II. *Quod idem, inquit, ſatis ſit exempli voce, quam Cornificius Interrogationem. Quam vocat. Concluſio* Libri IV ad Herennium Capite XXXVI. In eo remittit enim Herennio phraſibus ſic ad *hic eſt Sicilianus ad inſtantia ad ſedem; ſed poſſem expugnare quam ne inimicis ad te nunc ne mansiva deſubrecitur* ... *ac quit his aliquas* ... Aliud locum ex Capite ... Libri IX. Cap. III. ... *Alias quoque verbis non ea deſtinatio diverſo ſi ſi ...* ... Alterum locum ex ... Libri IV ad Herennium Capite IV. ... *Quid enim in ...* ... Alterum ... Libri IX Capite XIV (d) ... *nunc ...* ...

Ceterum tamen reſtum additum libros et rhetoricae, nomine illi Nicolaus Angelius, Martinus Bergbeman, atque Antonius Natrinellius in omnis ad certiorem que ...

(d) Edit. cit. pag. 16. col. 2. lin. 6. & 17.

Digitized by Google

[illegible] Oratoris [illegible] integros & perturbatos [illegible] omnes qui ante saeculum XV scripti sunt, quo primum saeculo integri reperti sunt (qua de re [illegible] dicemus) Oratoris fragmentum [illegible] est [illegible] Capite XXVI. [illegible] verba *Tertium quod restat huius partium in-genium est Q. Praeter multo subtilius [illegible]* [illegible] quorum qualium verborum non [illegible] Gourontii est, priori [illegible] [illegible] incipiunt [illegible] [illegible] ut quisquam [illegible] huius libelli [illegible], [illegible] *Tertium* [illegible] & [illegible] & [illegible] quod [illegible] Magis autem ab recentiore manu adscriptum est *Car. 555* Continet [illegible] Oratorias. Abundat enim Codex [illegible] [illegible] ut [illegible] Varietates lectionum [illegible] frequenter occurrunt, [illegible] Plurimi loci deleti [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]. Hunc [illegible] & [illegible] est [illegible] & [illegible] [illegible] decimum [illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] Nec modo hic, sed [illegible] Classis [illegible] ut 4. 13. &c., ad [illegible] Hoc [illegible] [illegible] [illegible] Petri Victorii [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] Et igitur in Praefatione [illegible] Ciceronis de Arte Rhetorica libros Castigationum [illegible] *[illegible] commissum est [illegible] quod [illegible] qui Oratorem [illegible] pauca admodum a me castigata sunt. Quum enim alia exemplaria fuerint [illegible], sed [illegible] quid [illegible] facere aut praestare potui?* Negat [illegible] exemplaria [illegible], qui Oratorem [illegible] [illegible] reperta. Quid? [illegible] de [illegible] duo [illegible]? Atque horum [illegible] exemplar [illegible] Medicea [illegible] Bibliotheca [illegible] Libro XVI. Cap. XXI. [illegible] *quemadmodum [illegible] est in [illegible] Medicea Bibliotheca servatur [illegible] Orato-[illegible]* [illegible] Aut quissimum hunc librum [illegible] eadem Bibliotheca [illegible] (1), [illegible] [illegible] Marciana Bibliotheca [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] potuit videre [illegible] ad hoc tempus [illegible] codices [illegible] [illegible] [illegible] Topica item & [illegible] libris [illegible], [illegible] exemplaria [illegible] in publicis [illegible] bibliothecis reperta, [illegible], Victorium [illegible] [illegible] de Oratore ad Q. Fratrem & [illegible] ad M. Brutum [illegible] [illegible] integrum alterum; [illegible] qui [illegible], hoc est, qui [illegible] saeculum XV [illegible] Victorii reperti [illegible] [illegible] Rursus ex [illegible] de Claris Oratoribus [illegible] [illegible] Orat[illegible] Ciceronis [illegible] de Optimo Genere Oratorum [illegible] saeculo XV [illegible], & [illegible] Victorium [illegible] [illegible] libellus primum [illegible] antiquissimo exemplari [illegible] [illegible] & item [illegible] de Oratore & [illegible] Hem [illegible] Rodus Parisiensis non [illegible] IV Romae Instauratae, [illegible] Victorius [illegible], sed in Italia Illustrata [illegible] pag. 346. [illegible] *Gasparinus inquit Bergomensis, grammaticus rhetorque celeberrimus, Venetus [illegible] plan[illegible] mi ad ea [illegible] Philippus Mediolanensium Dux accivit, Gasparinum Bergomo [illegible] Mediolanensibus [illegible] Padua & Venetia evocavit [illegible] studiis [illegible] quod reperisse Laudae [illegible] Gerardo Landriano tunc ibi Episco-po* (qui [illegible] autem Laudensem Episcopatum Landrianus, [illegible] Vghelli [illegible] MCCCCXIX. ad MCCCCXXXVII. [illegible] Comensem [illegible] Eugenio IV translatus est) [illegible] *veteri* [illegible] [illegible] *Ciceronis* [illegible], [illegible] [illegible]

(1) Edit. pag. [illegible] col. [illegible] lin. 6.
(2) [illegible] illum, qui in [illegible] Codicum [illegible] sub num. XLIV de quo [illegible].

Eorum vetuſtati a pauciſſimi fuerint legere. ad nos pervenerunt omnes mutilati eraſi. Continebat is codex, praeter Rhetoricorum Libros veteres, qui habebantur, tum quoque de Oratore integros tres, Brutum de Oratoribus Claris & Oratorem ad Brutum M. Tullii Ciceronis. Fuit de libris ea res ipſe nec Gaſparinus ingenio, et quam aſſequeretur labore ſupplevit quod poterat librorum de Oratore deficiens, ſicut dixi omnia in Quint hanc haſſ tot multa [illegible] ſupplerat. Et quum nullo [illegible] eſſet reperiri qui mas vetuſtis codicem [illegible] legere, Coſinus quidam ingenio ingenii Cremonenſis de Oratore libros primus transcripſiſſe multa ſtragem [illegible] exempla [illegible] Italiae [illegible] ad iſtius [illegible] quum publice patere [illegible] ſecutum Mediolanum adjiſſemus. Brutum de Claris Oratoribus primo omnium mirabili ardore ac eliciens unus ſcripſimus ex quo, primum Veronam Guarino poſt Leonardo Iuſtiniano [illegible] in [illegible] Italia exempla patere iſt is plerumque Alaricum iſt [illegible] lectu eadem ſententiam Flavio Blondo [illegible] mirificam prius Flaminio Vitaliam, [illegible] ad eum iſt ad [illegible] locum. Eo ad ornandam ſtudia eloquentiae [illegible] quatenus pro parte reliquum ad quem primum & verborum eruditis [illegible] perveniret munis exſerit videbantur, quae, paullo alio reperta nuntiamus quod nos fecimus, ab Gaſparino admiratum iſt. Sed non mirum putemus [illegible] in Pariſiis, ante nocentiſſima Ciceronis Rhetoricorum ultimae apud Cr. guardiam & ſocium ubi in ipſa volumina celam Vulturni ipſa illa praefatio ad ſcriptum hoc modo P. Vulturi Praefatio ad Libros Rhetoricorum. Non eſt enim ad Libros [illegible] ſed ad Caſſiodori [illegible] Librorum Rhetoricorum Petri Vulturii praefatio. Altera illa ad Libros Rhetoricos praefationem iſ ſcriptam, eamque Nicolai Ardenghelli manu[illegible], cujus initium eſt. *Si eum ta* [illegible] *&c.* Sed hoc loco eſt aliud gravius. Seriptorum negligentia non unius ejusdem culpa commiſſum; quod Blondus a Vultur[illegible] ille praefationes [illegible] illa autem Pariſiis in editione commiſſa. *Italiam deſideratiſſimi codices reſtituerent* qui [illegible] ſequentes. *Nec e in quem* [illegible] *libros priores tranſcribi urgeret a deſiderantiſſimo* [illegible] *adiſſemus. Brutum de Claris Oratoribus primo omnium tranſcripſerat. En quem ea* [illegible] *Italia exempla priora iſt repleta.* Vigeſimo, quum Blondi ſint ad [illegible] inſignia periculoſiſſima eorum, ac ſive tum ipſum ſive rei [illegible] tempora [illegible] confundentur in [illegible] tribuuntur. Sed ut [illegible] atque in [illegible], non dubiſſe Vultur[illegible] Ciceronis Rhetoricorum optimum, praeter Brutum & de Oratore Ciceronis Oratorum [illegible] exempla-

ri conſerendum eſt, quod ad noſtram quoque pervenerunt. Illa ipſa Orator ad M. Brutum, & duo praeterea de Oratore ad Q. Fratrem libri non omnium etſi non modica ſui parte deficerent. Integri ſaeculo XV. unum Bruti & iterum illa ſortaſſe libello reperti; integri vulgati ſaeculo deſerti ſunt coepti. Soli igitur integrorum horum, tamquam Bruti atque ad unum illos libelli exemplia a primis, ut diximus, [illegible] magnus ille vir dicere, non [illegible] quod fecit, *ubi aſſumo me quo ab ſe ent ab omnis ſui ſuperior.* Sed equi utiliſſimi ut [illegible] *admodum in vetuſtis qui tot vetere inſtitutam, libros caſtigatum* aliquis ab quibus eccliſſia ſunt quod *nuſquam antiquum omnia exemplaria reperiri* ſed hinc quum nos quoque, hujus tot multa in uſitum libri caſtigationes [illegible] aſſirmamus quod omnis codices veteri plurima tam antiquo quam recentia, in meo [illegible] vulgatorum [illegible] ſe cum vulgatiſque conſenſerint in [illegible] non [illegible]; ut propterea caſtigare ex iis [illegible] [illegible] aut omnino non ſunt [illegible].

Videmus nunc in hoc noſtro Codice, omnes libros tres de Oratore integros, & perturbatos uſu in [illegible] quid peruna, quid illumo ſe loco primum quid que de ut dictum ſumus [illegible] reliquis ad ſe ſaeculum XV ſcripti qui omnes hiſce iiſdem omiſſionibus ac perturbationibus tam juxta [illegible] [illegible] dictum [illegible] ne [illegible], quoties ad [illegible] eorum ſu [illegible] ita [illegible]. Ac primo de omiſſis agendum. Libro igitur operis de Oratore primo omiſſa hic Codex il[illegible] *ſummorum abiorum eſſ rejiciendum &c. ediſcendi ad verbum* [illegible] *& noſtra ſcripſi & alteri* [illegible] quorum omiſſ ſorum initium eſt Capite XXVIII (a) finis vero Capite XXXIV (b). Item omiſit eodem Libro illa *ex legibus* [illegible] *&c.* quae ſunt Capite XLIII (c) cum reliquis ad extremum uſque Librum, cujus Caput ultimum numero LXII. deſignatur. Prima illa omiſſa ſunt verſuum Manutianae editionis [illegible], (quam nos in hoc codicum primo Claſſe numero 56 deſignamus) verſuum, ſequens, 1023 ſecunda verſuum 938. Summa igitur omiſſorum verſuum numero 958 [illegible]; conſtit autem totus primus hic Liber integer verſibus 240[illegible].

Liber vero ſecundi omiſſionem initium ad illa uſque Capitis V. (d) prima verba: *Tum Catulus Ne Graeci quidem &c.* Ii ſunt verſus 174. Item [illegible] illa in Cap. XIf. (e) *conſolatus, quorum nihil eſſ* & quae ſequuntur, [illegible] illis Capitis XIV. (f) *haec dicitur ut Graeca* [illegible] *quae eſſe que.* [illegible] hoc [illegible] 87 qui quidem additi illis 74, proximum [illegible] conſum-

(a) Edit. ejus pag. 1, col. 1, lin. 13.
(b) Edit. pag. 19, col. 1, lin. 82.
(c) Edit. pag. 80, col. 1, lin. 90.

(d) Edit. pag. 90, col. 1, lin. 91.
(e) Edit. pag. 93, col. 1, lin. [illegible].
(f) Edit. pag. 95, col. 1, lin. 90.

Digitized by Google

ſumenent omnino verſu 661 ſumma igitur hoc & ſuperiore libro conficitur colligit verſus 1019. hoc eſt verſus ſeptendecim amplius, quam quatenus eſt totius primi libri dimidium.

In Libro deinde III. emergunt illa Capitis V (1) *eſſe admoveam manum te*, cum ſingantur eam reliquit ad illa Capitis XXVIII (2) *ut vere aut videor, ut dem quo recupare dic* quae reliquis eſt ejusdem quinquaginta verſuum continentur. Diligentem autem haec & fortaſſe lectoribus noſtris moleſtam enumerationem in hoc Codice verſuum [illegible] non inutilem fuiſſe a nobis ſtatim atque notatam intelligent ex iis quae jam de [illegible] ſed de praepoſtere eodem ac perperam collocatis diſputaturi ſumus.

Sic enim [illegible] deliberata, ſtatim exemplar illud neſcio quod vetuſtiſſimum librorum de Oratore mendum & confuſum [illegible] hic Codex ceterique multi [illegible] fluxerunt, decernionibus conſtitiſſe (Decernionet multi quidem Latini vocabulo, ſed tamen apte & certe [illegible] appellare [illegible] bibliopolae binos majores paginas [illegible] utrinque ſpatiis inter ſe complexae ut quaterni ex ſemimorta pagellis conſtituerunt) Singulas autem ejuſmodi decernionum in antiquiſſimo illo exemplari pagellas verſus ſeptem & octoginta non ſine probabili ratione attribuendos cenſeo. Quum enim videam ex libri ſecundi [illegible] verſus centum [illegible] quatuor hoc eſt bis octoginta ſeptem deſiderari, quumque rurſus Capite XII ejuſdem libri defectus accidat verſuum item octoginta ſeptem tanta utrobique defectus [illegible] animadverſa, conſtet [illegible] pagellis, utrum autem ſecundo libri ſingulis eo verſuum numero [illegible] Ferens proportionem illam, quam duas [illegible] priore loco exciſſe pagellae non duas fuiſſe ſed quatuor, poſte [illegible] autem non [illegible], ſed duas [illegible] quod ſi ita fuiſſet non duernionibus exemplar illud, ſed, [illegible] ſingulis [illegible] verſus octoginta ſeptem, ſed quadraginta tribus [illegible] ſemiverſu conſtitiſſe neceſſe eſſet. Si quis [illegible] & [illegible] in ſingulis paginis verſuum [illegible] exemplari illi aſſignare, non is aliud [illegible] in adverſario perverſitatem [illegible] cauſſis confuſionem ſed longiorem, difficiliorem obſcurioremque perverſitatem [illegible] explicationem [illegible] Nos itaque brevitati [illegible] perſpicuitatique [illegible] eorum [illegible] ac ſingulis eorum pagellis verſus ſeptem & octoginta tribuemus. Sic omnia conveniunt tum quae amiſſa ſunt

ex his libris, tum quae ſuperſunt, reperientur. & facile quo pacto contingere potuit [illegible] in ſecundo libro potuerit intelligetur; de qua ſic fere agimus.

Pagellae decernionis primae [illegible] (qui haec priora Libri II. de Oratore Capita quatuor integre ſive verſus ut ſupra diximus 174 continebant, ſic ut ſingulis pagellis octogeni ſeptenique verſus tribuerentur) caſu aliquo ex exemplari illo avulſae exciderunt eaque perierunt ſimulque etiam ſecundae ejuſdem decernionis pagellae quae partem Capitis XII totum XIII & partem Capitis XIV continebat & verſibus, ut ſupra dictum eſt, ſeptem & octoginta (totidem ſcilicet, quot ſuperiorum omiſſarum ſingulae) deſiderantur avulſa intercideret. Tres hujus pagellae ſic avulſae itque [illegible] [illegible] ſedibus dimota ſunt quum reliquis [illegible] eſt. ut haec [illegible] totum continuatione ac [illegible] locum in quo nunc [illegible] ſe [illegible] antecedit premitur ac [illegible] qui exemplar illud & multum & in perturbato pagellarum ordine, ad deſcribendum adhibuerunt, neque enim [illegible] alium ſe [illegible] habentes ut quemque primum reperiſſent ita in codicibus ſuis eoque ex his deinceps eoque illo eodem [illegible] ſequentes perpetui ſeſe deſcripſiſſent. In hac igitur illarum pagellarum diſſolutione [illegible] ſecundi duernionis tertia ſecundae [illegible] duernionis emiſſae reſpondens cum [illegible] quae in illis Capitis XIV (5) verbis *ſuſpiſtraut voluerunt a vulgo* [illegible] Capitis XVI (6) *eſſe poſſint a dolore vendantur*, primum [illegible] ſecundi libri locum occupavit. Prima duernionis tertiae ſecundae ejuſdem decernionis emiſſae reſpondens in illiſque Capitis V (7) primis verbis incipiens *Tum Catulus Graeci quidem* & in illis Cap. VII (8) *facultate praeclara, vere* loco ſecundum primo eſſe debuiſſet conſtituit [illegible] quarta, primae ejuſdem primi duernionis emiſſae reſpondens ſequentibus [illegible] quibus tertia [illegible] *facultate praeclara, vere* reliquit ſuiſſe Capitis VII [illegible] debebat (illa nempe *mederetur*, *an enim die*) ac illiſque Capitis X (9) *tam laudare cognoſſimus quod quidem conſtituere* Ad eo, ſuo excuſſo loco, poſt [illegible] ſecundi duernionis paginam (tertium erat ea illis more [illegible] Capitis X. *eloquentiae vel optione dic* ſtetit vero in illis Capitis XII (10) *eloquentiam* [illegible] etiam ſequens cui proxime praeire debebat.

Haec igitur praepoſtera trium pagellarum in-

(1) Edit. cit. pag. 119 col. 1 lin. [illegible]
(2) Edit. pag. 121 col. 1 lin. 50.
(3) Edit. pag. 93 col. 2 lin. 52.
(4) Edit. pag. ead. col. 2 lin. 60.
(5) Edit. pag. 90 col. 1 lin. 11
(6) Edit. pag. 91 col. 2 lin. 58
(7) Edit. pag. ead. col. 2 lin. 66
(8) Edit. pag. 92 col. 2 lin. 14.

[illegible] exemplare collectus erat pervetustum emendatumque profecto [illegible] quem et hoc [illegible] [illegible] ex eo, sive ex eius exemplo [illegible] videmur. Interea autem saeculo XV [illegible] de Oratore libris & recensitis, & recte, atque ordine dispositis, [illegible] quos [illegible] Codex [illegible] [illegible] integritas suusque ordo, ut propterea Codices eos, qui integri esse circumferuntur, [illegible] non integros [illegible] errore redderet, eosque appellare possimus.

Codex membranaceus [illegible] fol. [illegible] bibliothecae Gabr. Riccardii, primo totius voluminis litteris barbarum cecullarumque eorum voluminis [illegible] exhibente, continet libros de Oratore tres [illegible] & [illegible], neque in Codice [illegible] de quo supra, & Oratoris ad M. Brutum fragmentum [illegible] ad illa Capitis XXVI (t) verba: *multaque tabulam, quam [illegible]* &c.

Libros de Oratore, [illegible] integros [illegible] ordine dispositos Laudis Pompeii, ac super ad Codicem [illegible] (u) reperti sunt: supplere atque [illegible] Gasparinus Barzizius Bergomas [illegible] (quem [illegible] provinciam [illegible] difficilem atque [illegible], periculosam, [illegible] confidentiae plenissimam, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].) Supplementorum exemplum esto illud, quod Libro I paullo post initium Capitis XXVIII legitur in hoc Codice sic: *Nolo, inquit Crassus, cum Apollonio, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nam hoc [illegible] [illegible] (u) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non possent (u) [illegible] [illegible] [illegible]* Ad quem locum [illegible] le [illegible] [illegible] [illegible] hoc margini adscriptum videtur: *Hic supplet Gasparinus.* At vero recentior [illegible] [illegible] Gasparini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Gasparino [illegible] refert, [illegible] margini adscripsit ac subdidit: *Non tamen, ut proprie ne [illegible] [illegible], ut textum concerneret, sed ut esset quaedam postilla in margine, quae utrasque [illegible] defectionis connexiret, & cum aliqua continuatione & [illegible] [illegible] [illegible] satisfaceret aliquantisper.* Quod si eodem consilio usus cetera quoque alia in locis Gasparinus supplevisset nec in ipsa supplementa verbis Ciceronis in [illegible] [illegible], nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debuisset. Placet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quod locos [illegible] [illegible] videre [illegible] lectores monuit, quaeque eorum sententia fuerit, [illegible] [illegible] atque indicare. Ita Libro II. ad illa primi Capitis V verba: *Tum Catulus; Ne Graeci [illegible]* &c. [illegible] margini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] *secundus liber secundum [illegible] Gasparinum. Tum Catulus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Scaevolae in urbem ex Tusculano, quo Catulus & Caesar fratres [illegible] Scaevolae, [illegible] [illegible] sunt in Tusculanum, ut hinc disputationi interessent. Primus [illegible], sic. Tum [illegible] primus, Crassus [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]* [illegible], *Caput primum.* Et post [illegible] Capitis VII [illegible] Liber contra [illegible] *[illegible] verum est* &c. margini adscribitur: *Hic desinit [illegible] [illegible] repertus est Florentiae in quodam codice vetere. Sed Gasparinus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].* Ad Oratoris vero fragmentum duo [illegible] eadem, que manu perscripta sunt monumenta; alterum in margine interiore [illegible]: *sed hic desinit principium usque ad XII [illegible] deinde bene per ordinem semper scribitur*, alterum in exteriore huiusmodi (ex quo quae propter [illegible] [illegible] legere non potuimus, eorum loco puncta notabimus): *hic desinunt XII [illegible], [illegible] [illegible] de Claris Orat. ad Brutum, qui liber est segregatus ab alio [illegible] [illegible] III Libri.* In quo eodem exteriore margine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adscripserat: *Hic desinit principium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].* In hoc eodem Oratore post [illegible] Capitis LVII (x) [illegible] & [illegible] Quod cum [illegible], [illegible] [illegible] ad illa Capitis LXIX (y) *semper [illegible] [illegible] [illegible].* In margine [illegible] contra hunc locum tale [illegible] [illegible] [illegible] quibus notis significare profecto [illegible] voluit quamque [illegible] ex hoc loco [illegible].

Frequenter correctiones ubique occurrunt, sed [illegible] ferme manu, quarum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ut eas corruptiones potius quam correctiones possis dicere, rationem habuimus. Hic autem corrector ita [illegible] [illegible] [illegible] plane [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], ut emendans [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], significationem aliquam [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. Idem etiam corrector [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quarum frequens Capite XXXIX & con-

(t) Edit. cit. pag. 180. col. 2. lin. 6.
(u) Pag. [illegible] 494. [illegible] [illegible].

(x) Edit. pag. 189. col. 1. lin. 9.
(y) Edit. pag. 190. col. 1. lin. antepenult.

Digitized by Google

& conſequentibus Libri III. de Oratore eſſe uſque [illegible] a capite ac ſubditur. Abeſſe [illegible] autem hunc Codicem plurimis mendis [illegible] eſt, ſed ita tamen, ut in [illegible] lectionis ſæpe veſtigia quædam [illegible]

Gaſparinus adnotationes non infrequentes marginibus commiſit, conſpicientur [illegible] in aliis etiam Codices eſſe tranſlatas animadvertes. Earum etiam quæ librorum de Oratore argumentum continent, [illegible] reliquarum omnium ſpecimen, extremo hoc [illegible] ſubjiciam. Ita igitur: *Libro de Oratore Tullius quærdam, quæ aliquo viri eloquentiſſimi [illegible] ſe legentes intellexerunt de [illegible] ratione dicendi [illegible] inducit Antonium & Craſſum & Scævolam tanquam principales [illegible] Sulpicium autem & Cottam tamquam diſcipulos [illegible] Julium Cæſarem & Catulum [illegible] ad audiendum diſputare. Ordo autem hujus libri eſt [illegible] quod in primo libro loquuntur omnes [illegible] de quibuſdam quaſi proœmialibus; in ſecundo vero libro tenet Antonius locum dicendi [illegible] de his quæ pertinent ad ea quæ oportet dicere [illegible] quomodo in conveniendo, quomodo ordinare, & quomodo eo eodem memoriæ. Liber autem primus Capitula XV continet, in quibus [illegible] ordine generali [illegible] de [illegible] Craſſi [illegible] ad [illegible] quomodo dicti ſapientes ad [illegible] Craſſus [illegible] & [illegible] Scævola. Craſſus & Antonius ad [illegible] poteſt de oratore [illegible] & [illegible] quod agendum, & quod ſciendum, & [illegible] D[illegible] quomodo [illegible] fuerunt per oratores & [illegible] debeat, & quæ in dicendo vel [illegible] per quas [illegible] ſcientiam [illegible] (b) in hoc, [illegible] quod per [illegible] & [illegible] poſſumus ſtudiorum, [illegible] de [illegible] diſputare [illegible] oratore [illegible] ſed [illegible] ad [illegible] accedens. [illegible] Libri rhetoricæ non [illegible] cognoſcere, [illegible] ad ſecundum librum.* — Hiſtorias prima adeptionis vix ſunt dignæ quæ recitem vel e [illegible] legatum [illegible] aliquæ fere omnes ſunt [illegible] primum & octavum pa[illegible] non [illegible] ſed e recentiore librario ſunt [illegible] quæ propterea nova Gaſparini ſupplementa de quibus ſupra dictum eſt, poſt [illegible] vetera Ciceronis verba [illegible]

(b) [illegible] quod uſus eſt [illegible] poſitum eſt [illegible] Codicem [illegible] Indice [illegible] Chronicon [illegible] Mazzuchelli Tom. XVII. di [illegible] pag. 63 [illegible]

M. T. RHETORICE

I. pag. 1. **M**Arci Tullii Ciceronis Rhetoricorum ad Herennium Libri IV ut in Cod. ſuperiori §. I. Cod. II.

II. pag. 41. Ejuſdem Rhetoricorum, vel [illegible] Libri II ut ibid. §. II.

Codex membraneus Ms. in 8. Sæc. XV. bene ſervatus, cum correctionibus quibuſdam marginalibus ab eadem manu [illegible] collatus, quod Libri [illegible] die [illegible] Sept. 1742 & num. 74 [illegible] Conſtat ſoliis ſcriptis 80.

RHETORICE AD HERENNIUM.

Addito etiam

M. T. C. de Officiis Libri III.

I. pag. 1. **C**Onſtat [illegible] doctis [illegible] viſorum Rhetoricorum ad Herennium Libri IV ut in Cod. I. §. I. [illegible] tamen ſunt [illegible] ac [illegible] titulum ab [illegible] mutatum [illegible] Libri IV. Cap. XXXV verba (edit. [illegible] 3) *Dicſi [illegible]* [illegible] in Codice [illegible] Opera [illegible] hoc eſt [illegible], ſequentes. Cod. III.

II. pag. 105. M. Tullii Ciceronis Officiorum Libri III ut in dicto Cod. I. ſupra p. 48 [illegible] §. VI. Hic tamen ſere perpetuis interpretationibus, ſed [illegible]

III. pag. 196. Vita, ſeu potius [illegible] vitæ Ciceronis a Leonardo Aretino conſcriptæ, præter brevi[illegible] hic prolo[illegible] go eiuſdem Leonardi. *Quum [illegible] ſuperiorem [illegible] ut aliquid [illegible] de Cicerone [illegible] ab [illegible] quam [illegible] [illegible]* Vitæ [illegible]. *Tullianum [illegible] ſumiſi quæ & Ciceronis [illegible] ad ſecundum [illegible] Tum poſſeſſori forſitan [illegible]* [illegible] quæ ſequentur [illegible]

Quintiliani (b)

Hic ubi tam ſæpe [illegible] Barbaſſe [illegible],
Barbaſſus [illegible] in orbe ſuerit.

Codex chartaceus Ms. in 8. Sæc. XV. [illegible] in partem [illegible] I. ad Herennium, & in integros [illegible] de Officiis [illegible] collatus die 14. Sept. 1742. & num.

I i 3

[illegible] Pietro [illegible] Marſilii [illegible] & Cardinalis [illegible] de Medices [illegible] Vita [illegible] Cappi [illegible] pag. 99. & [illegible]

& num. 30. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 196.

M. T. ORATOR

Addita etiam

Ejuſdem Brutus, & Aſconii Pediani Adnotationes in aliquot Ciceronis Orationes.

Cod. IV. I. pag. 1. M. Tullii Ciceronis Orator. Inc. ut edit. a pag. 1. ad pag. 130.

II. pag. 34. Ejuſdem Brutus. Inc. *Quum e Cilicia.* Deſ. *magis oppetiverant.* Ibid. a pag. 131 ad pag. 174. & inſcribitur *De Claris Oratoribus Liber, qui dicitur Brutus.*

III. pag. 59. Aſconii Pediani Adnotationes in aliquot Orationes Ciceronis, & quidem hoc ordine:

I. Eſt in Senatu contra Lucium Piſonem, in quam Adnotationes inc. *Hanc Orationem dixit Cn. Pompeio Magno II. Marco Craſſo II. Coſſ. &c.* ut in edit. Aldina A. MDXXII. a pag. 74. ad pag. 81.

II. Pro M. Scauro. Ibid. a pag. 69. ad pag. 74.

III. Pro Milone. Ibid. a pag. 81. ad pag. 94.

IV. Pro Cornelio de Maieſtate. Ibid. a pag. 51. ad pag. 60.

V. In Senatu in toga candida contra C. Antonium & L. Catilinam. Ibid. a pag. 61. ad pag. 68.

VI. In Verrem Libri III. priores tantum. Ibid. a pag. 1. ad p. 45. Tertii vero postrema verba in quarto loco alias ſubſcribuntur, *hoc eſt veſtro nobis monente, neque recitatur.* Tum ſubditur: *De Praetura Urbana ſive Liber tertius.* Nihil in hoc Codice duplici frequentius, quam ea omnia, ubi in margine locus eſſe debebat, appoſitum ... mus.

Ante Poggii aetatem latebat Aſconius, Dominico etiam incognitus Arretino, qui claros virtute ... explicavit. Huius eorum partem e Sancti Galli Monaſterio eduxit Poggius, exemplumque Poggii propria manu ſervit Vir ... Riccardus. Saepe de ſuo Aſconii Manuſcripto in Epiſtolis ad Nicolaum loquitur Poggius. Inter Codices Bibliothecae Piſtorienſis, quam Fabroni parens ſuam reliquit, Sozomenus illius Civitatis Canonicus, exſtat Codex chartaceus in 4. ita ſubſcriptus: *In hoc volumine haec continentur. Q. Aſconii Pediani ſuper quibuſdam argumentis Orationum M. Tullii Ciceronis &c.* ad cujus calcem legitur: *Hi ... argumentorum quarundam Orationum ... quae reperimus in Monaſterio S. Galli quod ex ... (ex ... ſcribit Poggius.) a Conſtantia remittitur ... x. Kal. Aug. MCCCCXVII. Conſtantiae.* Porro eſt Sozomenianum apographum ex Poggiano Codice exſcriptum. Conſtantiae enim ea aetate morabatur Sozomenus, Concilioque Conſtantienſi intererat, ac ſtrenue in perquirendis antiquis Scriptoribus operam ſuam una cum Poggio, aliiſque viris clariſſimis contulit.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. quoad Opera Ciceronis, quoad Aſconium vero Saec. XIV. & binis columnis exaratus; ab H. Lag. collatus die 19. Aug. 1743. & num. 39. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 115.

M. T. RHETORICE AD HERENNIUM,

Cod. V. Cornificii, ut doctis pleriſque videtur, Rhetoricorum ad C. Herennium Libri IV. ut in aliis Codicibus; hoc ſunt tamen anepigraphi; ... habent ... in margine.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. nitidiſſimus cum initialibus Librorum & Capitum literis, uno tantum altero excepto, coloratis, in quo nulla Laurentiani ... literis ... apparet. Conſtat foliis ſcriptis 111.

M. T. RHETORICE

Titulum corrige.

Quaeſtiones Tuſculanae.

Cod. VI. Codex eſt anepigraphus, & continentur in ipſo M. Tullii Ciceronis Tuſculanarum Diſputationum ad M. Brutum Libri V. Primus inc. *Quum defenſionum laboribus &c.* Quintus deſ. *potius invenies levamen.* In utr. edit. Tom. II. Part. II. a pag. 650. ad pag. 733.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. optime ſervatus cum initialibus Librorum auratis & coloratis; ab H. Lag. collatus die 21. Julii 1744. & num. 33. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 75.

M. T. RHETORICE,

Cod. VII. I. pag. 1. M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum (ſc. veterum), ſeu de Inventione Libri II. ut in Cod. I. §. II.

II. pag. 55. b Cornificii Rhetoricorum ad Herennium Libri IV. in Codice tamen anepigraphi. Habet Franciſci Petrarchae manu frequentes adnotationes, easque aliquot emendationes; in calce vero voluminis adſcripti ſunt verſiculi quidam, ex quibus plures fuerunt abraſi, & eorum, qui exſtant, multae voces evanuerunt, quae prorſus ſignificatione. Primi qui occurrunt, ita habent:

.... mala ... qualis ..., mala ..., mala unden

... laude ... glorificans tuo ...

... tuſſe-

Digitized by Google

. . . *luſtrum produxit, ſemine talpam*,
. . . *vitalem dedit orsum, ſemina vorcem*,
. . . *tu bonus et post in ſapiens, in* . . .
Tetol, quartique verſus primam vocem ſuſ-ſe olim *bonum* ſuſpicor. Tum ſubſequuntur hæc

. . . *inducere glaucum*
Eſt tibi Saturne (ſic) *domus Aegocerotis & Urne*,
. . . *iter Piſces geminumque Chironem*
Eſt Aries Martis, & quater Scorpio patris,
Caſtorque ſibi Cancer Lunae, Leo Soli
Libram cum Tauro Venus ambit pariter aero,
Occupat Erigone . . .

Sequuntur deinde alii verſus:

Pes ſpondeus erit, ambas qui ducere quaeret,
Pyrrichiusque leves currit utrasque breves.
Producit primam trochaeus corripit unam,
Qui contra dicit pes tibi iambus erit.
Certus verſus habet tres longas moloſſus,
Pes tribrachis brevibus ſyllabis ter erbus,
Dactyle duc primam, medium breviabis & unam
Pes anapeſtus erit qui tibi bella gerit &

Extremus verſus, qui quidem legi poſſit hic eſt

. . . *lingulis, quae ſidam vos breviatis*.

Prima vox legi non poteſt. Supradicti verſus omnes vix dubito quin ſint ab eadem Petrarchae manu. Ab eo certe eſt illa in margine pag. 83. contra Auctoris ad Herennium haec ſententiam Lib. IV Cap. VIII. (edit. pag. 64. col. 2. lin. 15.) *quae eſt veſtiam, videte, qui ſunt idoneum paſſe in iam poteſtatem accipiunt, qui prodere hoſtibus patriam cogitarunt*. ille ſequitur, in margine adnotatio: *Ut Lanfrancus de Ranguchis cum Guidone de Gardonibus*.

Codex membranac. Ms. in 8. Sæc. XIII magni quidem pretii, ab H. Lag. collatus die 14. Iulii 1743 & num. 40. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 131.

M. T. RHETORICE

Cod. VIII

I. pag. 1. **M**. Tullii Ciceronis Rhetoricorum (ſc. veterum) Liber II.

II pag. 87 *A*. Eiuſdem Rhetoricorum ad Herennium Libri VI: quartus enim in tres dividitur; quintus quidem inchoatur in ſibi Cap. XIII verbis (edit. pag. 26. col. 1 lin. 44) *Repetitio eſt quam continenter &c.* ſextus vero in illis Capitis XXXV (pag. 31 col. 2. l. 5) *Diſſi bono ſit, quam in plures res &c.* In calce legitur: *Liber Feret de Medicis Caſ ſit*.

Codex membranac. Ms. in 4. Sæc. XV. ornatiſſimus & nitidiſſimus, cum pulcherrima pictura in prima pagina, quae totum eandemque marginem ambit, ſtemmate Medicæo (1) & litteris luſtratis, non tantum ſingulorum Librorum, ſed etiam Capitum auratis, & illuminatis, ab H. Lag. collatus die 13. Aug. 1743 & num. 40 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 169.

M. T. RHETORICE

M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum veterum Libri II anepigraphi ut ſupra Cod. I §. II. Huius Codicis valde mendoſe plerumque ſcriptura eſt, ſic tamen ut ſæpe bonarum lectionum veſtigia retineat, aliquando etiam optimas exhibeat. Cod. IX.

Codex chartac. Ms. in 8. Sæc. XV ineunte exeunte, ab H. Lag. collatus die 19. Aug. 1743 & num. 43 deſignatus, Conſtat foliis ſcriptis 104.

M. T. DE INVENTIONE.

Adde etiam

Ad Herennium, & Topica, nec non Boëthii quaedam.

I. pag. 1. **M**. Tullii Ciceronis Rhetoricorum veterum Libri duo anepigraphi. Cod. X.

II. pag. 83. Eiuſdem, ſeu potius Cornificii Rhetoricorum ad Herennium Libri IV item anepigraphi, ſed in fine legitur *Explicit Rhetorica Tullii*.

III. pag. 63. Eiuſdem Topica. Inc. *Maiores res nos ſcribere* Deſ. *ornamenta quaedam non debeo accedere*. In ea edit. a pag. 391 ad pag. 398. ubi ſubſcribitur *Ad C. Trebatium Topica*. Hæc tamen eſt ab eadem manu quæ ſuperiora Opera ſcripſerat, non Langobardo, ſed conſueto litterarum genere perſcriptum, quo eodem, ſed ita exiguo, ut paene aciem oculorum fugiat, ſunt etiam obſervata ſcholia deſumpta eadem verbis ex Boëthio in Topica Ciceronis ampliſſimo Commentario, & vel marginibus commiſſa, vel inter lineas inſerta. At vero ante hæc etiam ſcholia nonnulla, ſed pauca tamen, eaque breviſſima, nec vero ex Boëthio deſcripta occurrunt, quae Langobardam ſcribendi canonem retinent. Langobardicæ item eſſe ſunt ea inſequentia eloquens librorum tum de Inventione, tum ad Herennium loco adnotationes. Interim nonnulla, qui Langobardis in ſcribendo litteris utebantur, eaſdem ſcripſiſſe, eo modo conſueſſe vulgaribus, hoc eſt Romanis ſive Italicis eorum uti; & quemadmodum hac tempeſtate multiplicium in ſcribendo characterum ſcientiam librarii noſtri profitentur, ſic fuiſſe etiam meorum noſtrorum ætate, qui non omnia eodem ſcripturae genere conſicerent, ac propterea minus eſſe a, quibus dam,

(1) Hoc autem ſtemma non ſit, ut opus, ſed olim gliſcite in illa tempeſtate codicis, ii quod & in hoc Codice, & in aliis eiuſ Codicibus cum omnis generis monimentis illum animadvertere

dam, doctis cæteroquin atque eruditis viris, existimari ex litterarum forma, præsertim Langobarda, ſcriptis conſtique exacte certiſſimo judicio poſſit deprehendi.

IV pag. 9? à Externum eſt Boethii Opuſculum (in Codice tamen anepigraphum) de Definitione, quod inc. *Dicendi ac diſſerendi ſi non ſemper civile eſt, & à ſtultitia ...* ... *Deſinitio* etc. Deſinit imperfecte in verbis *ſequente autem diviſionem eſſe, cum ſpecies convenerat, parantorum cum potius Quapropter ſi omnes deſinitiones hunc quam ſint ſpecies inſerunt ut homo, hoc* eqnum ... quæ in enim Operum editione Baſileenſi MDCLXX. olim est. inſertum in pag. 654. lin. 36.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Sæc. XII bene ſervatus, litteris ad Langobardicas accedentibus, cum gloſis marginalibus, & interlinearibus aliorumque ad Topica ab H. Lag. collatus die 31. Julii 1743 & num. 44. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 79.

M. T. RHETORICE CONTRA HERMAGORAM.

Cod. XI. M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum veterum Libri II ut in Cod. I. §. II cum ſummariis in margine, & variis quibusdam lectionibus eadem manu. Hic etiam ſunt anepigraphi.

Codex membranac. Ms. in 8. minori Sæc. XV optime ſervatus in quo ab imperito bibliopola præpoſitæ ... ſunt quaterniones veri Libri II, ſed nunc in eo ſingulorum quaternionum oppoſitæ ... ſunt ſeries cognoſcuntur. Codex ab H. Lag. collatus die ... Julii 1744 & num. 45 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 63.

M. T. RHETORICE.

Cod. XII. I. pag. 1. M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum (ſeu de Inventione) Libri II, quorum ſecundus integer non eſt, etenim ad Cap. XV (edit. pag. 55 col. 2 lin. 59.) poſt verba *quæcdam contrari amplificationem* quibus p. 15 eique adeo quaternio abſolutus ſit omiſſo mediarum paginarum reliquo uſque ad verba *ſit / aperiaſſe aut aperire &c.* quæ ſunt prima paginæ 16 & pertinent ad Cap. XLVIII (edit. p. 65 col. 1 lin. 17.) Rurſus ad Cap. XXXVI Libri I omittuntur illa *quod tamen adimere & ſeparari &c.* (edit. pag. 46. col. 1 lin. 49.) cum reliquis uſque ad verba: *ut quum ſoole ſolla ſit* incluſive, quæ ſunt poſtrema Cap. XLI (edit. pag. 47 col. 1 lin. 33.) Hæc tamen omiſſa librarii manu poſt Librum II. reſtituta fuerunt. Tum rubeis litteris ſe-

notatum eſt: ἐ βίβλιον τοῦτο φραγκίσκου τοῦ Φιλέλφου ἐστί, ὅτι ... τῶν αὐτοῦ.

II pag. 10 Fabii Laurentii Marii Victorini (a) Explanationum in Libros Ciceronis Rhetoricorum (ſeu de Inventione) Libri II. Primus inc. *Omnis quicumque nuper* D.C. *In hoc ipſo nobis omnium præſente conſerimedere.* Tum minio hæc litteris reperitur similes hoc poſito: *Fabii Laurentii Marii Victor ad Explanationem in Libros Rhetoricorum Liber I explicit.* Inde rubrica ſe rurſus prodit Francisci Philelphi: τοῦτο τὸ βιβλίον ἐμοῦ φραγκίσκου τοῦ Φιλέλφου, καὶ τῶν αὐτοῦ. Extat in editione, cui quatuor Rhetorum Lat. curavit Claudius Capperonnerio Argentorati MDCCLVI in 4. e pag. 102 ad pag. 202. Liber II p. 55 b. inc. *De attributis perſonæ. Quum ſint XI attributa perſonæ, quibus approbamus unumquemque perſonæ, nomen habent hominis certis ſunt deſignati &c.* Deſ. utrumque tamen ex attributis perſonam tractamus. Illud e pag. 202 ad pag. 235. Ubi tamen notandum Librum hunc ſecundum perverſe facti e hoc diſſertpentem quum poſt initia principio ante verbi *Ciceronianæ quandam &c.* unde enotuerit Liber in editione, Capita duo *Et nunc tum perſonæ alterum, alterum de negotio,* quæ in edit. poſthaec ſunt eiuſdem Libri, & habentur e pag. 249 uſque ad pag. 253. Hanc autem Victorini Explanationes cum vulgatis collatas non parum ab iis diſcrepare, & multo emendatiores eſſe comperies ſunt. In fine leguntur Verſus Walfridi Ab (b) numerum:

> *Pars eſt Rhetoricæ ſollers inventio prima,*
> *Et ſtudii tantas bene condunt ordo ſecundus,*
> *Tertia condignum ſequitur pars angusta (ſic) dicturis;*
> *Quarta regit memorem collecta tenere ...*
> *... notionem;*
> *Expleat opticam dicenti formula quintam.*

Tum alia ſex verſus manu eleganti recentiore ſubnectuntur, qui ſunt

> *Quid ſpes Argeus ... , ege ſignum quadi ... ex parte ...*
> *Eſt una docendi ratio tam ſine loquendi ...*
> *Mi ſine doctores ſieſtra valere ſerunt ...*
> *Tuſſi et get numerum quae ſit propoſita verum ...*
> *Rerum verſuras, & earum ſpeme ſiguras,*
> *Aſtra ... cuſque poli ... cauſas ...*
> *ſoli*

Tandem claudit Codex hac ſubſcriptione: *Præſens Codex continet Artem Veterem Rhetoricorum M. Tul. Ciceronis, & Laurentium M. Victorinum Commentatorem uſi Franciſci Philelphi* φραγκίσκου τοῦ Φιλέλφου. Adſunt in margine brevia ſummaria, plerumque minio, ſeu litteris exarata, ut & Græca verba ſuis locis inſerta, cum ſchematibus diviſionum &c.

Co-

(a) Aſſer ſolus Rhetoricam Romæ ſic docuit, ut ad ſenectutem Gentilium ſuperſtitiones ſectatus, tandem ad veram ſidem converſus eſt. Obiit anno circiter ... . De converſione eius habes teſtimonium D. Auguſtini Confeſſ. VIII, c. 3. 4.

(b) De eo vide Fabricium Bibl. Med. & Inf. Lat. Tom. VI pag. 170. Poemata illius cum ... ſunt ... ex Bibliotheca Ambroſiana apud ... Tom. II. P. II. ubi pag. 251 leguntur ſupra relatum carmen.

Codex membranac. Ms. in fol. Sec. XI. viii integer, ab H. Lag. collatus die 24. Sept. 1743 & num. 46. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 75.

M. T. RHETORICE CONTRA HERMAGORAM.

Cod. XIII M Tullii Ciceronis Rhetoricorum contra Hermagoram ſeu de Inventione Libri II ut alibi, cum breviſſimis alicubi eorundem ſummariis, & aliquibus correctionibus in margine ab eadem manu appoſitis.

Codex chartac. Ms. in fol. Sec. XV. optimis litteris & lectionis valde caſtigatae, ab H. Lag. collatus die 9 Aug. 1743 & num. 47 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 76. Hic Codex & ſequentes quatuor typographi incuria in Catalogo Montfauc. ſol. ... deſcribuntur.

M. T. DE ORATORE.

Cod. XIV M Tullii Ciceronis de Oratore ad Quintum Fratrem Libri III, Brutus & Orator ſeu de perfecto ſtemo genere dicendi. In fine: *M. T. Ciceronis in Brutum explicit Liber anno Christi MCCCCLXIX. die vero XII. menſis Ianuarii, Romae, in domo Magnifici viri Petri de Maximis.* Adſunt in margine ubertima ſcholia lauri docta manu, ut ex ſimilitudine characterum conjicimus, Angeli Politiani. Ad illa verba Cap. VII. Lib. I de Orat. (edit. cit. pag. 71 col. 1 lin. 4.) *Commiſi eadem facerem nos &c.* haec habentur in margine: *Textus iſte non videtur correctus, neque enim aut grammaticam aut elocutionis habet rationem, ſed ut in antiquiſſimo quodam libro inſpexi, ita eſt legendus ... ſic habet: ... quae fuerit Q. Mutius docebatur &c. Al. Antonius.* Huius editionis meminit Mettaires Annal. Typogr. Tom. I pag. 284.

Codex chartac. ... ſupra, in 4. cum initialibus ſingulorum Librorum auratis & coloratis, nulla Lagomarſinii quidem ... ſed nova tamen numerica 93 diſtinctus. Conſtat foliis 177.

RHETORICE.

Cod. XV I. pag. 1 M Tullii Ciceronis veteris Rhetoricae Liber ſeu potius de Inventione Libri II. ut in ſuperioribus.

II. pag. 55 b. Eiuſdem novae Rhetoricae Liber ſeu primus & ſecundus tantum ex quatuor Libris ad Herennium, ultimus tamen quinque Codicis paginae recentiore manu ſuppletae ſunt, ſcilicet ab illis verbis Capitis XXIV (edit. p. 13 col. 1 lin. 15.) ... *tu vero habere, habes enim quibuſcum taceri poſſit &c.* quae manus praeter cetera, novitatem illam induxit, ut *conſyderare* & alibi eiuſdem reflexas voces, non *conſiderare* perſcri-

bat. Pro prima paragraphorum litteris reliquum a ſcriptore vacuum ſpatium, ſaepe non ſuppleverunt alii, quam ... ſuppleverit litteris pictor.

Codex membranac. Ms. in 8. Sec. XII. ab H. Lag. collatus die 13 Iulii 1743 & num. 48 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 75.

M. T. RHETORICE AD HERENNIUM.

I. pag. 1 M Tullii Ciceronis Oratoris eloquentiſſimi Rhetoricorum Libri IV ad Herennium, ut alibi. Cod. XVI

II. pag. 98 Eiuſdem Rhetoricorum contra Hermagoram Libri II ut ſupra.

Codex membranac. Ms. in f. Sec. XV. nitidiſſimus cum pulcherrima pictura in primapo ... titulo aureo, ſummitate familiae cuiuſdam poſtea eraſo, & initialibus ſingulorum Librorum miniatis elegantiis, ab H. Lag. quoad Libros de Inventione collatus die 9. Aug. 1743 & num. 49. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 195.

M. T. DE INVENTIONE.

I. pag. 1 M Arci Tullii Ciceronis Inventionum Rhetoricae Libri II. ut ſupra, cum frequentibus lectionum variantibus, ac nonnullis etiam aliquot locorum interpretationibus. Cod. XVII

II. pag. 75 b. Enarrationes quaedam ſive commentarii auctoris in illa Ciceronis verba: *ſi conſtat torquendo ...* &c. Cap. XVII Libri I. de Inventione, de quibus vide Cod. I. huius Pluteí ſupra pag. 481 §. II.

Codex membranac. Ms. in 4. Sec. XIV. optime ſervatus, ab H. Lag. collatus die ... Sept. 1743 & num. 50. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 76.

M. T. BRUTUS.

Ac praeterea

Orator.

I. pag. 1 M Tullii Ciceronis Brutus ſeu de Claris Oratoribus Liber. Cod. XVIII

II. pag. 91 Eiuſdem Orator ad Brutum. In calce membranae litteris partim erasis, partim rubris legitur: *Coſtanzi de Medena. Hic opus abſolui feliciter die prima Octobris MCCCC-XXIII. ... Antonii Caroli ... Flo- rent. ...* Adſunt in margine notulae breves, & Graeca verba quaedam ... eſt autem valde antiquo orthographia perſcriptus Codex.

Codex membranac. Ms. in 4. Sec. XV. nitidiſſimus, cum initialibus Librorum auratis & coloratis, ab H. Lag. 29. Aug. 1743 collatus & num. 51 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 156.

M. T

M. T. PARTITIONES ORATORIAE.

Adde etiam

Alia eiuſdem Rhetorica Opera.

Cod. XIX. I. pag. 1. **M**. Tullii Ciceronis clariſſimi Oratoris Orator ad Brutum ſcil emendatiſſimum factum, ut alibi.

II. pag. 44. Eiuſdem Liber qui dicitur Brutus, ſeu de Claris Oratoribus.

III. pag. 101. Eiuſdem Oratoriae Partitiones &c. *Studeo mi pater*. Deſ. *vullem me tui ſuſpectu* ut in cit. edit. e pag. 196. ad pag. 197.

IV. pag. 164. *b*. Eiuſdem ad C. Trebatium Topica, ut alibi. In fine rubricis & minoribus litteris ſcriptum eſt: *Liber utitur qui Ioannis Coſmae de Medicis*. Si quando Graecas voces in his libris Tullius uſurpat, tunc cum litteras viatas in hoc Codice ſpatium reliquit, in medioque *g* litteram, qua omiſſam Graecam vocem ſignificaret, inſcripſit.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus, cum prima adverſi pagina elegantiſſimo auro coloribusque exornata; in ea arcem, Ciceronis effigie in ſcrinio inſcriptis, ſtemmate Mediceae gentis & emblematibus reliquorum Librorum elegantiſſime illuminatis; ab H. Lag. 29. Aug. 1743 collatus, & num. 53 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 140.

M. T. DE INVENTIONE,

Ac praeterea

Ad Herennium,

Cod. XX. I. pag. 1. **M**. Tullii Ciceronis Rhetoricorum (ſe veterum) Liber II. ut alibi. In fine diſtichon ſequens legitur:

Tullius eximie Romanae inſignia linguae,
Rhetoricus Lati duos ſinit ore tubos.

II. pag. 34. Eiuſdem ad Herennium Rhetoricorum Libri VI. hoc enim dividuntur, ut in Codice VIII. ſupra pag. 505. §. II. Hi quidem, ut item de Inventione Libri, interpretamenta, tum in marginibus cum inter lineas fere perpetuis. Sed minime eruditus ferunt, & quidem antique manu. Tria etiam omnino id genus videntur, quae hic transferetur. Primum eſt initio libri primi ad Herennium:

Matre ii ſudes, animus forma, benignus
Officium ſtudii continuare ſolet

Alterum id illa eiuſdem Libri Cap. II (edit. p. 2. col. 1. lin. 6) verba, *invitare iſt*, *quae impellimur* &c. ſic habet: *Vade Horatius:*

Vale profeſſus mihi exemplar Ulyſſem,

Tertium eſt illa proxime *incitatio iſt aſſidue* &c. tale eſt: *Vade Cato,*

Exerce ſtudium quamvis perceperis artem.

Et iterum Ovidius:

Solus (1) ariſten quae ſunt uſu adeſt.

Et iterum Macheas Vindicienſis in poëſi ſua:

Pallidus in ſpectrum materie emicolor uſt,
Quals natura ſibi eſt.

Notandum in pag. 33. *b*. quae vacua ſuperant, ab eadem antiqua manu extera ſuiſſe quaedam medicamentorum genera, ſubiunt ad modum accipiendum, ad intuitum reſtringendum, ad caput purgandum, ad ſanguinem ſtringendum, ad paralyſim & ſere ſicca ſed genera, ad ficum ſiccandum, ad cancerum probatiſſima, ad caput dolorem, ad dentem cavum, ad tuſſim, ad diſſenteriam &c.

Codex membranae Ms. in 4. quadratus Saec. XI. ab H. Lag. collatus die 19. Aug. 1743 & num. 54. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 65.

M. T. ORATOR,

Adde

Leonardi Aretini Dialogus de Moribus ad Galeotum

I. pag. 1. **M**. Tullii Ciceronis Orator ad Brutum. Cod. XXI.

II. pag. 59. Leonardi Aretini Iſagogicon, ſive Introductio ad Moralem Philoſophiam ad Galeotum Ricaſulanum. Inc. *Sit ne ecunde Galeotti, ſit etiam bene vivendi ratio ulla. Deſ. ſi ergo beati eſſe valemus, operam demus ut bene ſemper viventeſque tuearitmus.* Alibi hoc Opuſculum inſcribitur: *Leonardi Aretini Dialogus de moribus ad Galeotum, Dialogi parvorum Moralium Ariſtotelis ad Eudemum ordine ſuum reſpondens.* Quod idem Cl. Mehus in vita Aretini, praemiſſe eiuſdem Epiſtolis Flor. MDCCXLI impreſſis in 8. Tom. I. pag. 57. arbitratus fuit, quia in prima editione ita fuerit inſcriptum: *Ariſtoteles de Moribus ad Eudemum Latine, Leonardo Aretino interprete*, quod editum fuit Lovanii MCCCCLXXV. decima Iunii, ut etiam Mattarius Tom. I. Annal. pag. 113. Extat inſta Pl. LII. num. III. & V. & Plut. LXXIX. cum I.

Codex membranae Ms. in 8. min. Saec. XV. praecipuis duplici auro exornatus & quod Ciceronis Opuſculum ab H. Lag. collatus die 15. Iulii 1744. & num. 55. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 80.

M. T. ORATOR,

Addè etiam

Alia eiuſdem Opera Rhetorica.

I. pag. 1. **M**. Tullii Ciceronis Orator ad Brutum. Cod. XXII.

II. pag. 38. Eiuſdem Brutus, ſeu de Claris Oratoribus.

(1) In Indice primae adverſae paginae inſcriptum mendoſe dicitur *De Oratore*.

III pag.

III. pag. 86. Eiuſdem Rhetoricorum ęcundum ſeu Herenn⁓ianorum Libri II.

IV. pag. 151. Eiuſdem de Partitionibus ad Ciceronem filium Liber.

V. pag. 170. Euſdem Topicorum Liber ad C. Trebatium.

In fine . . . . (1) *haec opuſcula Ciceronis tranſcripſeras V. Kalendas Maii anno MCCCCLXI*

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV nitidiſſimus cum ſummariis in margine rubrica exaratis, initialibus Librorum auratis, & coloratis, pictura in principio, & ſtemmate familiae cuiuſdam ornato, ab H. Lag. collatus die 11 Iulii 1744. & num. 56. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 173.

M. T. DE INVENTIONE.

Cod. XXIII. **M**. Tullii Ciceronis Rhetoricorum Veterum Libri II. ut in aliis Codicibus; ſunt hic tamen anepigraphi. Praeter cetera antiquitatis notas, habet illud valde inſignem, quod ſaepe pro adſpiratione *h* uſurpandis vocalibus inferior perpendicularem lineolam notavit horizontali in medio ſui dexteraque parte coniunctam ſic ⊢ quae nota Graecis librariis ubi uſitatiſſima.

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XII ab H. Lag. collatus die 13. Iulii 1743. & num. 57. deſignatus. Conſtat fol. ſcriptis 56.

M. T. C. BRVTVS.

Titulum corrige

M. T. Quaeſtiones Tuſculanae (2)

Cod. XXIV. **M**. Tullii Ciceronis Tuſculanarum Diſputationum ad M. Brutum Libri V. ut in Cod. VI. ſupra pag. 504. In hoc duſunt Graeca verba, locum relicto.

Codex chartac. Ms. in 4. maiori Saec. XIV ab H. Lag. collatus die 10 Sept. 1743. & num. 34. deſignatus. Conſtat fol. ſcriptis 71.

M. T. BRVTVS.

Adde etiam

Eiuſdem Orator

Cod. XXV. I. pag. 1. **M**. Tullii Ciceronis Orator ad Brutum.

II. pag. 46. Eiuſdem Brutus. Forma litterarum huius Codicis nihil fieri poteſt pulcrius atque nitidius.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. elegantiſſime ſcriptus, ab H. Lag. die 30. Iul. 1744. collatus & num. 58 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 119.

Cat. Lat. Codd. Tom. II.

(1) Exſcriptoris nomen eſt eraſum ſcripturis.

(2) Heinſiusdo ut videſis claſſe etiam Reperto qui penes hanc Bibliothecae Codices in fe... quemque nuſquam deſcripſit, hunc & Codicem VI. ...

M. T. DE INVENTIONE

Adde etiam

Ad Herennium, & Boëthii fragmentum rhetoricum

Cod. XXVI. I. pag. 1. **M**. Tullii Ciceronis de Inventione Libri II.

II. pag. 71. & Eiuſdem Rhetoricorum ad Herennium Libri VI. ut in Codice VIII. ſupra pag. 505. § II.

III. pag. 119. Severini Boethii de differentiis Topicis Liber IV. ac mutilatus. In Codice tamen anepigraphus. Inc. *Si quis operis titulum diligens commentator inſpexerit.* Deſinit in verbis: *ſed ut dictum eſt quae tardius fuſſe uberiorum ſcribere ut ...* quae in libri cit. edit. Baſil. in antiq. leguntur in pag. 885. lin. 18. In calce legitur: *Liber Petri de Medicis Coſmae filii*.

Occurrunt frequentes nec improbandae adnotationes, marginibus vero paſſim adnotatae et reſperſae, in quarum nonnullis viſus mihi ſum Franciſci Petrarchae manum agnoſcere.

Codex membranac. Ms. in 8. minori Saec. XIV. accurate, optime ſcriptus, cum initialibus Librorum auratis & coloratis, ab H. Lag. collatus die 14. Aug. 1744. & num. 59. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 142.

M. T. DE INVENTIONE

Adde etiam

Varia eiuſdem Opera Philoſophica, & M. Fabii Quintiliani Inſtit. Orat.

Cod. XXVII. I. pag. 1. **M**. Tullii Ciceronis de Inventione Libri II. cum Marii Victorini (hoc enim nomen tenentur) in eoſdem Commentario. Ciceronis textus grandiori charactere exaratus eſt auctor dividitur ſectiones, atque ſui ſubiungitur expoſitio minori charactere conſcripta, quae quoad textum, & finem concordat cum editione, quam invenimus in Codice XII. huius Pluthei ſupra pag. 508. § II.

II. pag. 56. Eiuſdem de Officiis ad Marcum filium Libri III. ut in Cod. I. huius Plutei ſupra pag. 485. § VI.

III. pag. 48. Eiuſdem Tuſculanarum Diſputationum ad M. Brutum Libri V. ut in Cod. VI. ſupra pag. 504.

IV. pag. 62. *b*. Eiuſdem de Natura Deorum ad M. Brutum Libri III. quorum primus inc. *Quum multae res in philoſophia ... dei videretur uſu propoſuit* ... in ... edit. Tom. II. Part. II. a p. 734. ad p. 791.

λ. k. V. pag.

(1) In claſſi Rhetoricorum Operum, quae in hoc ... adnotationes vero Philoſophicis de ... collocaret.

V pag. 74 Marci Fabii Quintiliani Inſtitutionum Oratoriarum, in principio atque in fine mutilae; incipiunt enim a verbis *Sed nobis non paullum accreſcere puto &c* quae ſunt primi Capitis II. Libri I. & deſinunt in verbis *propter immodicum laudantium morem*, quae ſpectant ad Caput III. Libri XI. ubi de ſitu & inceſſu Oratoris praecipitur & habentur in edit. Lugdun. apud Antonium Gryphium an. MDXLV. in 8. e pag. 14. uſque ad pag. 687 verſ. 18.

Aliquot locis in margine hujus Codicis viſus mihi ſum Petrarchae manum agnoſcere, quemadmodum [illegible]. Interim [illegible] dem noſter ſcriptorem hoc eſſe Codicis in [illegible] habuiſſe compendium quamdam notam, quae ceteris libris vocabulum *quidem* ſignificare ſolent non modo pro *quidem* ſed etiam pro *quod* promiſcue exſcripſe. [illegible] dici vix poteſt quam moleſta ſit [illegible] veterum Codicum exſcriptoribus haec librariorum velut [illegible] aliud ſcribentium [illegible] quam quod ſcripſerint, volentem [illegible] in quantaſque difficultates eruditos [illegible] ſaepe coniecerint. Nonnunquam [illegible] in hoc ſcriptorum genere [illegible] fuit. Vidi Auctorum de Re Ruſtica exemplar Venetae editionis apud Nic. Jenſon A. [illegible] quod ad vetuſtiſſimorum Codicum lectiones Angelus Politianus ſua ipſe manu emendavit. Hunc ſaepe emendatorem [illegible] in eiuſmodi [illegible] librariorum notis haerere [illegible] ac propemodum [illegible] quam. Ad finem quidem Columellae Libri II. [illegible] longe ab extremo Cap. X. locum [illegible] tamen multa *cupa ſunt, quae & mature* [illegible] *cernuntur &c.* hic ex libri margine adſcripſit: *Quaeres in veteri quae ſignificat* [illegible] *ſcribitur q* [illegible] *at lineola interſecatum: An vetus quae* [illegible] *legendum, an illud quae ſignificans?* Quibus ille verbis id oſtendere voluit [illegible] debitare ſe [illegible] quae eſſet etiam per aliam vocem, idem ſignificantem, proinde utraque poſſe [illegible] (quemadmodum ex. gr. *quod* pro *quia* hoc & *qui* pro *quam* poſſumus dicere) [illegible] omnes librarios quoſdam ſcam illud *q* lineola horizontali interſecatum perſcripſiſſe (quo non autem non *quae*, ſed *qui* ſignificarent) vellet tamen non *qui* ſed *quae* ſignificare.

Codex membranac. Ms. in folio maximo Saec. XIII. binis columnis exaratus & una [illegible] operum deſtitutus, quorum nonnullis [illegible] in fine librorum elaruiſſe quadrupliciter [illegible] deſcriptis; ab Hieronymo Lagomarſinio cum Ciceronis Operum collatus die 9. [illegible] 1743. & num. 31 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 105.

M. T. RHETORICE.

Cod. XXVIII.

M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum ad Gaium Herennium Libri IV.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XV. nitidiſſime exaratus & cum litteris Li-bro unuſcuiuſque initialibus, auratis, ac coloratis, nuſ-la quidem Lagomarſinianae collationis epigraphe, ſed numero tantum 60. diſtinctus. Conſtat foliis ſcriptis 91.

M. T. DE INVENTIONE

Addo etiam

Ad Herennium.

Cod. XXIX.

I. pag. 1 Marii (*ſic*) Tullii Ciceronis de Inventione Libri II.

II. pag. 47 A. Eiuſdem Rhetoricorum ad Herennium Libri IV cum ſcmentiis quibusdam in margine, partim recentem, partim alterius manu.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIII. ab H. Lag. collatus die 14. Aug. 1743. & num. 61. deſignatus. Conſtat fol. ſcript. 91.

M. T. RHETORICE

Cod. XXX.

I. pag. 1 Fragmentum ſecundi Libri Ciceronis de Inventione incipiens a verbis *Prima pars his fere locis confirmabitur &c.* quae ſunt prima Capitis XLV. ut ubi pag. 64. & progrediens uſque ad finem Libri. Hoc fragmentum e poſteriore manu falſo inſcriptum eſt *Cic. ad Herennium*.

II. pag. 9. Eiuſdem Rhetoricorum ad Herennium Libri III. pluries integri, & pars quarti uſque ad verba *& falſo ſpe fruſtra tamdiu detinemini*. quae ſpectant ad Cap. XXXVII. & incidunt in pag. 31. col. 2 lin. [illegible] Hujus autem Libri IV. a verbis *ſi hoc tempus idoneum putarem &c.* quae ſunt in Cap. XXVII. (pag. 29. col. 1 lin. 11.) uſque ad finem quem retulimus fere a nova manu ſuppleta. Aſſert in margine variantes lectiones manu recentiore, & ſumma eia quaedam valde rara.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XII. cum initialibus Librorum verum more depictis; ab H. Lag. collatus die 14. Sept. 1743 & num. 63. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 57.

M. T. DE ORATORE

Addo etiam

Paradoxa, Brutus, & Orator.

Cod. XXXI.

I. pag. 1 M. Tullii Ciceronis de Oratore Libri III. ut in Cod. I. hujus Plutei, ſeptem pag. 485 § III. In calce legitur: *Scripſit Poggius Secretarius Domini Martini Papae V.*

II. pag. 94. Eiuſdem Paradoxa. Inc. *Animadverti Brute ſaepe Catonem &c.* Deſ. *ſemper ex ſtultitia ſunt.* In ed. cit. Tom. II. Part. II. e pag. 970. ad pag. 979. In calce legitur: *Liber Poggii.*

III. pag. 101. Eiuſdem Brutus.

IV. pag.

Digitized by Google

IV. pag. 138 b. Eiuſdem Oratoris. Hic quoque iterum ſubſcribitur: *Scripſit Poggius Martini Papae V. Secretar. Valete qui legi*...

Nec tamen prorſus habenda fuit Librorum de Oratore, Bruti, & Oratoris inventio, quos Gerardus Landrianus Laudenſis Epiſcopus, ac deinde S. R. E. Cardinalis, maximo e tenebris in lucem eruit. Hinc Blondus in Romandiola ſua pag. 93. edit. Venet. [illegible] deſinit. Repertos vix theſauro [illegible] conſilii Nic. Niccolus certiorem facere Poggium ſuum, qui Londini tunc erat, cui reſpondens Poggius Ep. XVI. [illegible] *de Oratore quod in repertum eſſe Laude, idque Franciſcum Barbarum refert, credo quod illi affirmant & hoc magnum eſt lucrum*. Et alibi Ep. XVII. *Libros Tullii de Oratore, perfectos, itemque Oratorem & Brutum integros eſſe repertos ſummo gaudio &c.* Et in Epiſt. XIX. *Cupio habere de Oratore, Brutum, & Oratorem, ideo te rogo, ut illos ad me quam primum mittas.* Hic [illegible] Epiſtolam XLVIII. *Scribo Librum de Oratore* [illegible] *Sed tamen incepi, & perficiam. Deinde autem* [illegible] *ſcribere Oratorem & Brutum.* Ex Ep. LI. *Scripſi Librum de Oratore,* [illegible] *Oratorem & Brutum,* [illegible] *cauſa &c.* Praeterea in Ep. LIII. *Faſciculus, &* [illegible] *Niccolo tuos Brutum, & Oratorem, quos nunc tranſcripſiſſem &c.* Quae quidem omnia [illegible] ſollertiſſimus Laur. Mehus in Praef. ad Ambr. Epp. pag. xxvi. & ccccxxx.

Miratus ſaepe ſum, atque etiam nunc miror, uſque adeo Poggio a publicis [illegible] ut tantam tam multis Codicibus exſcribendis ſuppeditare potuerit. Nam ut omnium eos, qui ab eo eſſe deſcriptos conſtet, [illegible] meum eſt, non modo hoc, verum etiam Codex continens Horos ſeptem in Verrem [illegible] March. [illegible] dium, & Codex huius Bibliothecae Plut. XLVIII. num. 22. in quo Orationes in Antonium quatuordecim, & in L. Catilinam quatuor continentur, ac denique alius Bibliothecae S. Marci, de quo ſupra egimus, nimirum pag. 431. poſt §. XXXVII. Idque eo magis mirandum, quod non paſſim ea properanter, ſed [illegible] ſcriptura ubique eſſe uſus deprehenditur, in qua quidem ab illo perpetuo diligenterque ſervata ſunt. Si *Conſul*, aut *Conſulis*, aut aliquid aliorum caſus ſingulares appellandi ſunt, compendium illud adhibet *Coſ.* Si vero pluraliter *Conſules, Conſulum &c.* idem compendium littera [illegible] exhibet *Coſſ.* Litterae [illegible] non haec modo vocali, ſed aliam etiam conſonantem formam [illegible] tribuit; verumtamen ita, ut [illegible] *melior*, [illegible] tur &c. Quoties in aliquo dictione, intra literam geminata concurrit, illud habet ſolemne, ut longiorem breviori poſtponeret, ſic, *conſilium*, [illegible] &c. Sim haec & antiquiori Poggii aetate conſuetudo eſt, & ab aequalibus ſui librariis uſurpari [illegible] deinde intermiſſa ac repudiata, [illegible] a recentioribus, ut, ſi geminatae [illegible] literae ita concurrerent, ut altera ab altera [illegible] poſſet differre, [illegible] diſiunxerit [illegible] ſimili, ut ſaepe quam ſunt, parva figura ſcriberentur, [illegible] altera vocali obtineret [illegible] ut conſonantem longiore forma, vocalem breviorem perſcriberent, vocalemque ipſam conſonanti ſubjicerent: quemadmodum factum a nobis eſt in hac ipſa voce *ſubjicerent*. Aſt eorum nullum tale diſcrimen agnoviſſe veteres illos, qui florente Latina lingua ſcripſerunt, [illegible] quae adhuc ſuperſunt, monumenta literata declarent. Verum quod cum ratione, nec ſine utilitate legentium [illegible] Librariis conſuetudo inducta [illegible], illam ego [illegible] omnino impugnandam, neque repudiandam cenſeo. Neque enim [illegible] recordatur [illegible] vitioſum eſt, neque id in artibus, ſive etiam [illegible] ad antiquitatem [illegible] ſed potius ad perfectionem pertinet: quod ipſum, nec [illegible] antiquos [illegible] ſi [illegible] extitiſſe [illegible] corrigere per tempora uſque [illegible] potuiſſent, & ſi [illegible] pristinam [illegible] fuiſſe, eo felicius gratulaturos [illegible]. Ceterum, quid Poggius [illegible] quum [illegible] adſcribere conſueverunt, nec illam tamen [illegible] conſonantem vocaliſve rationem eius reſpectum habuerunt, [illegible] aut certe [illegible]. Equidem [illegible] non poſſum dicere, quid [illegible], dicam [illegible] illud punctum, quod [illegible] Librarii [illegible] eſſe [illegible] litera [illegible]. Ego certe, [illegible] eiuſmodi ratione ſcriptos antiquos Codices legens, haeſi aliquando, quum in [illegible] quonam modo pronunciare aut [illegible] deberem, plane ignorarem. Nam, ſi [illegible] ſcriptum ſit e negligentiore praeſertim librario, [illegible] *ferus*, *vel quaſi* [illegible] &c. quid ſententia [illegible], aut [illegible] non magis illo modo, quem *ferus*, *reliquas*, [illegible] &c. profecto leges [illegible] vitandae ambiguitatis cauſa, [illegible] librariorum [illegible] quibuſdam [illegible] conſonantium [illegible] productione [illegible] diſtinguere; [illegible] ſive eodem conſilio uſi, ſive ſolo exemplo atque auctoritate commoti, deinceps eſſe ſecutos, [illegible] quidem, quum nulla ambiguitas ſubeſſe poſſet neceſſaria. Verum enim, eandem [illegible]

bignitatem ſugerent o recentiſſimus ſcripto r hoc quoddam ſimilem conſtatem traſtanni est certe non deſcribendis haud hic perdere Induxiſſet quorum quum deee illec 11 & in & ex Romano more ſcripſere ſpectentur, pali duo poſſunt eis ſio eat m ei barbaræ, eeque ex Athium, ut optimo eſt conſuetudine conſerentes, eheen unicum, alteram centum ſupra undecim ſigni ſunt, ut locus rereis dicetur qui omnem illam one hiſce maiores ſummi in nove intelligi velint, aut 11 & 115 ſed 11. & 111 ſunt hunc diſcrimen cauſſa inſtituerunt. Quod proſecto ſi non alia ulla ratione, ac magis ut tota ratione numerandi periculum vitari poſſit, commode itaque utilius reſtitutum eſſe cenſendum eſt.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV nitidiſſimus & maxime pretioſus ab H. Lag. collatus die 9. Iulii 1740 & cum 35. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 106.

M. T. DE ORATORE.

Cod. XXXII. M. Tullii Ciceronis de Oratore Libri III perveteri orthographia deſcripti in quorum calce legitur: *Iacobus Curlus Ianuen. Romae abſolvit XVI. Kal. Octobr. MCCCCXXV.* Et paullo inferius: *Coſimus de Medicis.* Ad Caput LXII Libri I. (edit. cit. pag. 88 col. 2 lin. 27.) poſt verba *tam Craſſo operarum,* eorum pagina abſolvitur, ſequitur aliquot foliorum perverſio et tranſpoſitio, ac Hieronymus Lagomarſinius in ipſo Codice conſerendo quae tranſlata ſunt quoque duncaxat recurrendum ſit diligenter in calce paginarum adnotavit.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV nitidiſſimus, cum initialibus Librorum coloribus ab H. Lag. die 10. Iunii 1744 collatus & num. 65 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 113.

M. T. DE ORATORE ET ALIA EIVSDEM.

Cod. XXXIII. I. pag. 1. M. Tullii Ciceronis de Oratore Libri III.

II. pag. 79. Fragmentum Libri qui inſcribitur *Orator ad Brutum* e verbis: *Tertium quod reſtat harum partitionum, negavimus ſi,* Q. Fratus, *inde ſcribebat (huc uſque librarii delens ſunt) malaque robuſtius quam hoc hamib de quo diſſum eſt* &c. uſque ad ſinem. Prima verba ocia reperiuntur, ſpectent ad Cap. XXVI. & incidunt in edit. pag. 180. col. 2 lin. 6. Tum ſubicitur: *Liber Coſmae Iannis de Medicis.*

III. pag. 94. Eiuſdem Topica.

IV. pag. 106. Eiuſdem Partitiones Oratoriae.

V. pag. 114. Eiuſdem de Petitione Conſulatus. Inc. *Etſi tibi omnia ſuppetunt.* Deſ. *unciis ut me perfectum* In ed. cit. Tom. II. Part. II. a pag. 579. ad pag. 587.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV exeuntis, ab H. Lag. collatus die 9. Iulii 1740. & num. 30 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 131.

M. T. RHETORICE AD HERENNIVM.

Cod. XXXIV. M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum ad Herennium Libri IV.

Codex chart. Ms. in 4. Saec. XV. elegantissime exaratus, & nota tantum numerica 66. ab H. Lag. deſignatus. Conſtat fol. ſcriptis 69.

M. T. DE ORATORE.

Cod. XXXV. M. Tullii Ciceronis de Oratore Libri III. in Codice perveteri orthographia. Habet id peculiare hic Codex, quod ſi quando in extremis verſibus vox aliqua abrumpitur, non abſolvatur, [illegible] ſuperiorem vocis partem cum inferiore coniungentes.

Codex membranac. Ms. in 4. [illegible] Saec. XV ineuntis; optime ſervatus, ab H. Lag. die 23 Iun. 1744 collatus & num. 67 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 115.

M. T. ORATOR.

Adde quoque

Eiuſdem Brutus, de Partitione Oratoria, & Topica.

Cod. XXXVI. I. pag. 1. M. Arci Tullii Ciceronis Orator.

II. pag. 51. Eiuſdem Brutus.

III. pag. 119. De Partitione Oratoria ad M. filium Liber.

IV. pag. 147. Eiuſdem ad C. Trebatium Topicorum Liber. In fine: *Franciſcus Iuſſeum Thomas fil. Florentinus Civis, ſcriptum eodem hoc placida vi.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV nitidiſſimus, cum picture in principio, & Saſſettae familiae ſtemmate; ab H. Lag. collatus die 30. Iul. 1744. & num. 68. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 163.

M. T. DE ORATORE.

Cod. XXXVII. M. Tullii Ciceronis de Oratore Libri III. quorum primo in primibus praeſertim paginis eſt diſcernet eſt correctus; in reliquis vix correctiones comparent.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV eleganter ſcriptus, cum picture in principio, & ſtemmate familiae cuiuſdam deleto: in ea ut ſuperiori et ipſo poſſeſſoris nomen adſcriptum, ſcilicet *Bene Varchi.* Codex ab H. Lag. die 24. Iul. 1744. collatus & num. 69 deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 134.

M. T.

M. T. DE ORATORE,

Adde etiam

Alia eiusdem Opera Rhetorica,

Cod. XXXVIII. I. pag. 1. M. Tullii Ciceronis de Oratore ad Quintum fratrem Libri III.

II. pag. 101. Eiusdem Brutus, seu de Claris Oratoribus [1].

III. pag. 146. Eiusdem Orator ad Brutum [2].

IV. pag. 173. Eiusdem Partitiones Oratoriae [3].

V. pag. 189. Eiusdem Topica. In fine: *Liber Petri de Medicis Cos. fil.* Ad Cap. LXI. Libri I. de Oratore (edit. pag. 88. col. 1. lin. 14.) post verba *id quod erat*, quibus pagina absolvitur, fit paginarum sex sequentium perversio, ut Lagomarsinus diligenti omnia sua loco restituta fuerunt. Id ipsum contigit etiam in Partitionibus Oratoriis partim bibliopegae, partim exscriptoris vitio; et ibi quoque idem Lagomarsinus notavit eadem suis sedes accuratissime reposita.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. vere elegantissimus, cum pulcherrima pictura in principio Ciceronem in prima litera exhibente, & Mediceo stemmate aurea corona lauri incluso; initiales quoque librorum fere omnium eleganter illuminatae. Codex ab H. Lag. collatus 7. Iul. 1744. & num. 70. designatur. Constat foliis scriptis 195.

M. T. RHETORICE.

Cod. XXXIX. I. pag. 1. M. T. Ciceronis Oratoris clarissimi Rhetoricae veteris Libri II. in quorum calce sequens legitur subscriptio:

Emendata manu sunt exemplaria docta Omniboni quem dat utraque lingua parens [1].

MCCCCLXXVIIII.

II. pag. 48. Eiusdem Rhetoricorum novorum ad Herennium Libri IV. In fine: *Rhetorica nova (sic) finit cum magna diligentia impressum (sic) per Magistrum Philippum condam Petri in Venetiis ducante Iohanne Mozenico inclito Duce MCCCCLXXVIIII. die ultimo Februarii.* Meminit huius editionis Maittaire Annal. Typogr. Tom. I. pag. 398.

Codex charactere impressus in 4. ut supra, & nota tantum numerica 94. ab H. Lag. designatus. Constat foliis 96.

M. T. RHETORICE.

Cod. XL. M. T. Ciceronis Rhetoricorum ad Herennium Libri IV. cum scholiis & glossis in principio.

Codex partim membranaceus, partim chartaceus Ms. in 8. Saec. XIV. duplici manu perscriptus ab H. Lag. nota tantum numerica 71. designatus, Constat foliis scriptis 88.

RHETORICE AD HERENNIUM.

Cod. XLI. M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum ad C. Herennium Libri IV.

Codex chartac. Ms. in 4. maiori Saec. XV. incertus, in cuius summo margine primae paginae legebatur *Abbatiae Sept. m Flor. Dono*... nota tantum numerica 72. ab H. Lag. designatur, Constat foliis scriptis 56.

M. T. DE ORATORE,

Cod. XLII. M. Tullii Ciceronis de Oratore Libri III, perantiqua orthographia perscripti, in quorum fine legitur: *Francisci Saffetti Thomae filius Florentinus Civis fecundum tenere Sors placida mihi.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. vere nitidus cum initialibus Librorum illuminatis, pictura in primi pagina, cum Saffettae gentis stemmate, & emblemate quodam in eversa pagina fundum cum saxo exhibente... descripta verba in ipsum intersecta... in circulo autem superiori... nomen aureum legitur *Francisci Saffetti.* Codex ab H. Lag. collatus die 12. Iun. 1744. & num. 73. designatur. Constat fol. scriptis 166.

M. T. RHETORICE

Cod. XLIII. I. pag. 1. M. T. C. de Inventione Libri II. quibus subnexum tabulae seu schema *de partibus materiae vel rhetoricae.*

II. p. 41. b. Eiusdem Rhetoricorum ad Herennium Libri VI. ut in Cod. VIII. supra pag. 505. §. II.

Occurrunt in 1tem. posteriore de Inventione primo, aliquot non omnino contemnendae adnotationes, a Francisco Petrarcha, ut videtur, inter legendum exaratae. In prima pagina Libri I. ad Herennium haec exhibentur eiusdem charactere, sed evanida ac vix perspicua sequentes versiculi:

Romanum eloquium sparsum per saecula mille

Hunc fuit, hoc summam volvam fecere facultas.

F. Petracus de Certrovo ... Qui quidem versus ex subscriptione, ipsius Francisci Petrarchae sive Petracci, ut ipse se appellat, manu exarato sunt: id quod cuivis facile persuadebitur, si qua hic monumentum cum scriptura Codicum VII. & XVIII. Pl. XLIX. quos descripsisse Petrarcham constat, in unum cum

[1] In Codice tamen falso inscribitur Orator.
[2] Hic quoque falso inscribitur Brutus.
[3] Hic Liber videtur descriptus in Cod. chart. in

a. Bibliotheca S. Marci sub num. 11. ut in schedis Hieronymi Lagomarsini notatum invenimus.
[b] Legi potest

cum autographo ipſius Epiſtolae, quam in Codice XXXV. Pl. LIII. deſcriptam, comparatio voluit.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XII. magno pretio ab H. Lag. collatus die 14. Aug. 1744. & num. 74. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 86.

M. T. DE INVENTIONE

Addo etiam

Ad Herennium.

Cod. XLIV. I. pag. 1. M. Tullii Ciceronis Rhetoricorum veterum, ſeu de Inventione Libri II.

II. pag. 81. *b.* Enarrationes illius Anonymi in Ciceronis Cap. XVII. Libri I. de Inventione, de quibus egimus ſupra Cod. I. huius Plutei §. II. quam vide.

III. pag. 84. Eiuſdem Rhetoricorum ad Herennium Libri IV. In fine: *Liber Coſimae Joannis de Medicis.* Huius Codicis paginae ſunt ideo omnes pellucidae, utraque ob eam diaphanae effectae, ut quae a tergo paginae ſcripta ſunt, in utriuſque paginis lucentibus perſpicua ſiant, confuſisque ac permixtis utriuſque paginae litteris, impeditiſſima lectio evadit.

Codex membranac. Ms. in 12. Saec. XII. difficilis lectionis ab H. Lag. collatus die 4. Sept. 1744. & num. 75. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 161.

M. T. RHETORICE

Addo etiam

Eiuſdem alia Opera, & Mării Victorini in Libros de Inventione Explanationes.

Cod. XLV. I. pag. 1. M. T. Ciceronis Rhetoricorum veterum Libri II.

II. pag. 31. Fabii Laurentii Marii Victorini Explanationes Librorum Ciceronis de Inventione, in fine mutilae, cum quibuſdam Tabulis in calce. Hae tamen multo ſunt quam in vulgatis emendatiores.

III. pag. 89. M. Tullii Ciceronis Laelius, vel de Amicitia Liber, in ea edit. Tom. II. Part. II. a pag. 933. ad pag. 970.

IV. pag. 97. Eiuſdem Cato maior, ſeu de Senectute Liber. Ibidem a pag. 941. ad pag. 955.

V. pag. 104. *b.* Eiuſdem Controverſia (ſic enim inſcribitur) in Salluſtium, ut alibi.

VI. pag. 106. Salluſtii in Ciceronem Invectiva.

VII. pag. ead. *b.* Ciceronis Invectivarum in Catilinam Liber IV. quorum ſecundo praemittitur argumentum, quod in aliis quoque

Codicibus ſuperioribus ſed non in emendatioribus, ut in hoc, u que in aliis triſcriptum reperitur. Inc. *Supremum hoc Catilinae conventur* (a) *D.C qui fore dimitti ſuo bellum ſeparare poterit.*

VIII. pag. 116. Oratio pro M. Marcello.

IX. pag. 118. *b.* Initium pro Q. Ligario, imperfecta. Deſinit enim in verbis: *aetum Sabinum, ſocium Italiae, robur reipublicae propugnaret:* quae quidem verba extabant in pag. 749. lin. 20. ex edit. Tom. I. Part. II. In ultimis utriuſque paginis ſupremis ora adſcriptum eſt a recentiori manu: *Magiſtro p. de brevi.* Hunc ac in Codicem Victorius ſignificat Lib. XVI. Cap. 11. Variarum Lectionum, quo in Capite illum in Oratione pro Marcello locum Capitis IV. (edit. p. 739. ad. 1. lin. 13.) *quae quidem tanta eſt, ut triplicem, maximam ſpem tuis nullo unquam alleviaeſſe ſperet aetas:* I cum ſequentem, ut ita mendoſum purgat prius in regno, particulam aut voci adde praeſigunt, cum ad utrumque: *Haec ego, inquit, multo antea adnotaram, itaque non nescientem de pacem utrumque veleat pulcherrime unicum poſſe ſonari, quam poſt animadverſi Gabrielem Faernum, magni ingenii virum, pervetuſtque ſuis in, alia ratione priorem illam plagam ſanaſſe. Quam enim diligenter ſim, ſtudioſeque, quod in optimis ſcriptoribus purgandis poni multas mendas in hac Oratione delevimus, in praecipua illam locum vocandam curavi, quia quidem tamen aſſ. ut triplicem maximam ſpem tuis nullo unquam alleviaeſſe ſperet aetas:* quemadmodum *ſane ſcriptum eſt in antiquiſſimo quodam libro, qui in Medicea Bibliotheca ſervatur, in quo haec Oratio tam pauca alia ſcripta eſt poſt libros duos de Inventione.* Hactenus Victorius plane. Scripta eſt haec Oratio in hoc Codice cum paucis aliis, nempe Orationibus in Catilinam, & pro Ligario, poſt libros duos de Inventione, nec quidquam ab amendatione Faerni hic Codex diſcrepat. Errat vero Gruterus, qui ad Caput illud IV. Orationis pro Marcello, non a Victorio, ſed a Faerno hunc Mediceum Codicem lectionem proditam fuiſſe refutat, quaſi Mediceos Codices Faernus unquam inſpexerit.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XI. ab H. Lag. collatus die 24. Iul. 1740. & num. 63. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 119.

M. T. DE ORATORE

M. T. C. de Oratore ad Q. Fratrem Libri III. quibus quiddam praemittitur extra, ut videtur, Nicolai (a) Niccoli praemiſſum, Ciceronis prologi in Librum I. unam rationem continens. Inc. *M. T. Ciceronis ad Quintum fratrem de officio & inſtitutione Oratoris Lib. I. incipit. Tractatus primus procemio, quae ratio Ciceronem ad ſcribendum induxit* Cod. XLVI.

(a) Haec eadem manus peregerat etiam Codicis partem, alteram a pag. 13. deinceps uſque ad finem ſupplevit.

dam, & tot tanta ſit Oratorum panciis &c. Del. reliqua ipſe ſuo ingenio, ſuaque diſcreme vel interat, vel expolet (ſic)

Codex partim membranac. partim chartaceus Ms. in 4. Saec. XVI. nitidiſſimus, in cuius ſummo margine legitur: *Albanus Serpens Flor. Doct.* ab H. Lag die 24. Iul. 1744. collatus & num. 76. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 190.

PLVTEVS LI.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XIX.

CODEX I.

CATO DE RE RVSTICA

Addo etiam

M. Terentius Varro de Agricultura.

I. pag. 1. MArci Catonis de Re Ruſtica Liber in Capita CLXX. diſtributus. Proœmium inc. *Eſt interdum Deſ hoc erit.* Caput I. *Quomodo agrum emi pararique oporteat*, inc. *Praedium quum parare cogitabis.* Vltimum *De ſalſura offellae Puteolanae* deſ. *nec vermes nocent.* Exſtat in edit. Scriptor. Rei Ruſticae Ioannis Matthiae Geſneri Lipſiae accuratae in 4. Tom. I. a pag. 1. ad pag. 104.

II. pag. 34. b. M. Terentii Varronis Rerum Ruſticarum de Agricultura Libri III. praeeunte Capitum Tabula LXXIII. in primum tantum Librum I. inc. *Otium ſi ſſem conſequutus ſcriberem* &c. Vltimus deſ. *hoc quem iniiſſi bubile.* Tum ſubiecta ſunt poſtea *M. T. Varronis rerum ruſticarum de villaticis paſtionibus Liber tertius explicit feliciter. Deo gratias amen.* In cit. Tom. I. pag. 134. ad pag. 184. Notandum Codicis lectionem ab editis multum differre.

III. pag. 103. b. Exhortationes tres nuldum Oratorum, ſcilicet Aeſchinis, Demadis atque Demoſthenis, interprete forte Leon. Aretino: alia manu exaratae. Prima Aeſchinis inc. *Sumerſit, viri Athenienſes. Alexandrum hoc noſtro in orbe liberalibus artibus inſtitutum, & Ariſtotelis diſcipulum eruditum, virum noſtrae & nationis diſſe apud vos dixiſſe.* Vltima Demoſthenis deſ. *Nec dicamus vos velle parere Alexandro, qui ſervientes Philippo, ac ſimiles ſimus Thebanis.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. eum correctionibus & notis quibusdam lectionibus in margine ſatis bonis. Conſtat foliis ſcriptis 104.

CATO DE RE RVSTICA.

Ac praeterea

M. Terentius Varro de Agricultura.

Cod. II.

I. pag. I. MArci Catonis de Agricultura Liber, praeeunte Capitum Tabula CLXXI, cuius tamen initium deſideratur, avulſa prima Codicis pagina, quae fortaſſe eleganti aliqua pictura decorata erat.

II. pag. 39. *Marci Terentii Varronis de Agricultura* Libri III. praeeunte Tabula Capitum Libri I. ut in Cod. ſuperiori.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. vere nitidus, cum initialibus ſingulorum Librorum elegantiſſime illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 116.

T. VARRO DE RE RVSTICA.

Cod. III.

MArci Terentii Varronis Rerum Ruſticarum de Agricultura Libri III praevia ſingulis exiliſſima Capitum Tabula.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. exaratus, bonae notae, optimeque ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 107.

VAR

(1) *Antiqua manu notatis in marg. ſit ochue eſſet &c.*

VARRO DE RE RVSTICA.

Cod. IV M. Terentii Varronis Rerum Rusticarum Libri III praevio Capitum Tabula in primum, at in Codice I. Vitimae Liber desinit imperfectus in verbis: *hic locatum habere posse uti qui alio dispersa disclusa habent possit quae procedit ut facti sint ac facilitatem quam illi te Lydie quam sacrificant. Et Varro ad reciversum Graecum* . . . . quia verba pertinent ad Cap. XVII. & reciderit in eu. edit. pag. 385 lin. 3.

Codex chartac. Ms. in fol. min. Saec. XV bene servatus. Constat foliis scriptis 56.

VARRO DE LINGVA LATINA.

Adde etiam

Pompeii Festi Excerpta de significatione verborum.

Cod. V I. pag. 1 M. Terentii Varronis de Lingua Latina, de disciplina originum verborum ad Ciceronem Libri VI. qui supersunt, a Libro nimirum V. (1) usque ad Librum X. inclusive. Ille inc. *Quemadmodum vocabula essent imposita rebus in lingua Latina, sex libris exponere institui. De his tres ante hunc feci, quos Septimio misi, in quibus est de disciplina, quam vocant* [illegible] *fuit ac enim* . . . . in lu edit. Lugd. apud heredes Seb. Gryphii cum notis [illegible] e. ad pag. 138. Primus tamen Liber in Codice est quartus in editione, & ultimus in Codice, in editione nonus. Videtur itaque hinc esse extremum Libri V. qua a ex sexto & septimo qui in edit. sunt quintus & sextus unus fit in Codice. Eorum enim divisio non eadem est atque in ext. edit. praeterea verum in locis, qui defectus occurrunt, adnotatur in margine, *hic deest in exemplari folium unum, in quo est principium Libri IV.* alibi vero: *hic desunt una folia in exemplari &c.* De Varronis Operibus deperditis conqueritur Petrarcha in Epistola ad antiquos illustres Viros edit. Genevae anno 1601. pag. 670. ubi in Epistola ad Varronem haec inter verba: *Nulla tamen exstant, seu admodum lacerae jacent opera uberrima, & quibus ad quae prodeas nisi, & recordatione torquere summe, ut aure . . . labia gustasse audiendum, & ea ipsa, praecipue divinarum & humanarum rerum libros, quae nomen tibi sonantius peperere, adhuc alicubi forsitan latitare suspicor, usque multos jam per annos me fatigat cura (sic), quoniam longe quidem et sollicita spe nihil est importunius* &c.

II. pag. 59. Excerpta ex Libris Pompeii Festi de significatione verborum juxta ordinem alphabeti. Inc. *Augustus locus sanctus ab avium gustu &c.* Desinunt in littera N. & quidem in verbis: *Nuptiae & nuptae* pro

non posse deserant. Nequaquam. Tum rubrica scriptum est: *Hactenus in exemplari reverendae vetustatis scriptum reperi.* Exstant in calce Cornucopiae Nic. Perotti Aldinae editionis cum notis Fol. e pag. 1115 ad pag. 1172. lin. 31. In Codice tamen nonnullae lectiones multae mutationum & loca nostro etiam pleraque praetermisse. In calce enim notatus est se subscriber: *Antonius Mar. . . f. ius Florentinus Civis absolvit Florentiae XIII Kal. Octobr. MCCCCXXVII. Valeas qui legis feliciter.* Paullo inferius vero subjungitur: *Liber Petri de Medicis Cos. F.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. valde nitidus, in quo desunt Graeca verba lacunis relictis, cum initiis relinquentes Librorum auratis & coloratis. Constat foliis scriptis 158.

M. VARRONIS DE LINGVA LATINA.

M. Terentii Varronis de Lingua Latina, de disciplina originum verborum Libri VI. ut in superiori Codice. In calce subjungitur Indiculus verborum, quorum habetur in Varrone explicatio, per ordinem alphabeti dispositus, non tamen integer, quum incipiat e littera A, & desinat in littera D. Cod. VI

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XV. Constat foliis scriptis 84.

M. VARRONIS DE LINGVA LATINA.

M. Terentii Varronis de Lingua Latina de disciplina originum verborum ad Ciceronem Libri VI. ut in Codicibus superioribus. Hic quoque desiderantur Graeca verba lacunis relictis. Clauduntur vero hac subscriptione: *Absolvi ego Dominicus Christophori Braschichensis MCCCCLVI XVII Kal. Martii Florentiae. Valeas qui leges feliciter.* Inferius vero: *Liber Petri de Medicis Cos. F.* Cod. VII

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. cum pictura in principio, nitidus elegans in littera initiali Libri primi, & stemmate Medicaeo. Constat foliis scriptis 83.

MACROBII SATVRNALIA.

Macrobii Theodosii viri illustrissimi Saturnaliorum Libri VII. Primus inc. *Multas variasque res in hac vita nobis, Eustachi fili, &c.* Variant dein Ianuar in progenitura. Concordant quoad titulum & finem cum edit. Ald. in 8. anni 1528. Clauditur in Codice hac epigraphe: *Macrobii Theodosii V. C. & Inlus. Conviviorum tertii diei Liber explicit feliciter.* Graeca verba ad fectantur in textu charactere quodam, quo de ad mecum recentioris, docta illa quidem, atque elegantes, reperiuntur in margine, ubi possim etiam correctiones ac variantes lectiones videre est. In ultima pagina tria occurrunt Cod. VIII

Digitized by Google

runt temeritate, sive amplissima genera, diver-
sa, sed eatque item nomi ... quorum
primum inscribitur: *Excidet unum Abbatem ad
paralysim prius portum &c.* ad eundemque for-
tasse scriptorem pertinent alia duo, quum aut
in omnino morbis pro quo inſecerunt,
e contra sint. Tum ſubditur: *Liber Petri de
Abano Cap. sil.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XII.
optime servatus, & dignus certe qui eum e-
dico confiteatur. Constat foliis scriptis 137.

MACROBII SATURNALIA.

Ac praeterea

Apuleii de Deo Socratis Liber.

Cod. IX. I. pag. 1. MACROBII Theodosii Viri Cla-
rissimi & Illustris Commenta-
rium Saturnaliorum Libri III. priores, quo-
rum postremus excepta prima pagina, mu-
tilus sectione XV. & quidem elegantissime sup-
pletum fuit. Hinc quoque Graeca verba suis
locis habentur in ipsa textu extrata.

II. pag. 105. Apuleii Platonici Philosophi
Madaurensis de Deo Socratis Liber. Inc. *Qui
mi voluistis. Desinit: arcessi Hiberum* in edit.
Florentina apud haeredes Phil. Iuntae accepit.
8. a pag. 156. ad pag. 173.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIII.
cum rudi pictura in principio, & ſtemmate
ſerratae ... Constat foll. scriptis 118.

M. VARRONIS DE LINGUA LATINA.

Adde etiam

M. T. Ciceronis Opera quaedam.

Cod. X. I. pag. 1. M. Terentii Varronis de Lin-
gua Latina de disciplina
originum verborum ad Ciceronem Libri VI.
ut in Cod. V. supra pag. 517. §. I. Hic co-
dex ... ab exſtirpatore humana ad
supplendos defectus qui in hisce Libris oc-
currunt & in calce pag. 7. & alia manu sae-
culi scriptum XVI. incoeptum ad exitum: *In
multa desunt, quae in Codicibus impressis haben-
tur.* Primus Liber hanc praefefert rubricam
inscriptionem: *M. Terentii Varronis de Lingua
Latina. De disciplina originum verborum ad
Ciceronem Liber IV. explicit. Incipit Liber V.*
Sed profecto peccant in numerorum designa-
tione librarii; qui enim proxime praecesse-
rat Liber, non quartus, sed tertius; qui vero
sequitur, non quintus, sed quartus, ut ex-
culti habent, omnino fuit, ut patet ex
ipsis quibus incipitur Liber hic idem ver-
bis clariores: *Quemadmodum vocabula essent
imposita rebus in lingua Latina sex libris ex-
ponere institui. De his tres ante hunc feci,
quos Septimio misi, in quibus est de disciplina
quam vocant etymologicen. Quae contra ea* (sic)
*dicerentur, volumine primo, quae pro ea, se-
cundo; quae de eo, tertio. In his ad te scri-*

*bam, a quibus rebus vocabula imposita sint in
lingua Latina.* Est igitur hic non quintus, ut
inscriptio praefefert, sed ut in vulgatis le-
gitur, quartus. Victorius autem similem huic
inscriptionem, quam in vetusto Varronis de
Lingua Latina exemplo ad S. Marci reperit, ait
quartus de lingua Latina Varronis libros ed
leget, non ordinem excusorum in numeran-
dis, sed Marciani Ms. perpetuo sequitur.
Quartum quidem pro quarto appellat Victo-
rius Lectionum Lib. IX. Cap. 24. Lib. XVI.
Cap. 21. 24. Lib. XXII. Cap. 16.,
sextum pro quinto Lib. VI. Cap. 7. 15.,
Lib. VIII. Cap. 23., Lib. XIII. Cap. 24.,
Lib. XVII. Cap. 25. septimum pro sexto,
Lib. VII. Cap. 1. Lib. IX. Cap. 7. Lib.
XVI. Cap. 17., Lib. 19. Cap. 1. 16. Lib.
XVIII. Cap. 7. Lib. XX. Cap. 18., Lib.
XXI. Cap. 5. Lib. XXII. Cap. 16.; octa-
vum pro septimo Lib. XVIII. Cap. 1. Ve-
rum de huiusmodi librorum Varronis inscri-
ptionibus in paratione novae eorum editionis
fusius alias edisseremus. Ex nostrates ex hoc
antiquissimo Codice, & quidem magni mo-
menti, aliena excerpentes, quod maxime
operaedam; sed enim in hoc Codice in mul-
tis in locis detritis atque corrosis scriptu-
ra, ut legi non possit.

II. pag. 34. A. M. T. Ciceronis pro Aulo
Cluentio Oratio, sed eius illum bene ...
in ipsoque fine crudeli dentium paginarum
aliquot mutilata: desinit enim his verbis:
cum an atque in rebus ... quae quidem verba
pertinent ad Cap. LXVII. & peculiari in edit.
edit. Amstelaed. Verburgii Tom. I. P. II.
pag. 453. col. 1. lin. 18. Nec eadem quidem
in Incipiunt Orationis adscriptum esse nisi
saeculi XV. *deesse, cui multa desse quae in
impressis leguntur.*

III. pag. 50. M. T. Ciceronis ad Heren-
nium Libri V. diversa etiam divisio librorum
est atque in editione. Quinque item enume-
rantur in eiusdemque Capitum, quibus co-
rum unusquisque constat, tabulae quae La-
bro primo praefixa est.

Suspicetur forsitan quispiam non iniuria,
quam hic significat Codicem e Valloris
plurimis Variarum suarum Lectionum locis,
libro potissimum V. Cap. 11. *Quum plura
... inquit, dimus factum sit ex externa tot
tamque in hunc M. Varronis Operum detri-
mentum ... quae restiterant. Vix ...
ex acerbitate superiorum temporum, ...
admodum detruncata esse, praeserimque confe-
ctionis voluminibus quae de Lingua Latina
ad Ciceronem scripsit. Eorum autem unum
nonnulla fidelitate meo ex longe vetustissimo
exemplari contra conabor, quod ... Lon-
gobardis literis ... in Biblio-
theca D. Marci apud nos ...
bro ... illic ...
nunc quattuor est ... quod ...
go nisi prius ...
tinulae, sic ...
sideratur post haec verba, Graeca ...*

ſunt veſtigium illic apparet. Ibi namque eſt ſequens [illegible] Deſunt igitur in eo ſyllabæ *= Non multo itidem poſt hunc, alter locus eſt in quo verbum in ſine Græcum deſideratur, quamvis aliquod tantum maculæ vel Laurent verbum habeat. Reſtituatur autem illud ope cujuſdam libri, in quo integrum conſervatum eſt,* Quoniam eam autem exceſſi ſequitur ſignum a Græcis quod nomen habet primum hoc ad vitam tuendam ſtagno, &c. *tenendum debet* ſignum in Græco [illegible] quod nomen habet primam &c. *& quæ ſequuntur.* Rurſus idem Victorius Lib. XI. Cap. 11. earundem Var. Lect. *Tollenda, inquit, eſt macula ex his M. Tullii verbis in Orat. pro A. Cluentio* (1) poſtea quam primum decus malorum hoc obſtinatius lege paene debui [illegible] mutationi *et ſane in vetuſtiſſimo exemplari, litteris Longobardis notato quod in D. Marci bibliotheca adhuc ſervatur ſcriptum eſt.* = *Alius etiam hic locus in aliquot eorum depravatus, ope ejuſdem libri corrigitur, Quam enim, ab Ariſtide etiam ac mori ſtudens* (2), *nam vulgo legitur,* & quum domi ſuæ miſerrimus & loco ſumus &c. *in illo eſt longe melior & elegantior,* & quum domi ſuæ miſerrimus in locis & invitiſſimus &c. Qui hos pluriſque alios locos, quorum multum ſuperſit a Victorio commemoratum, nec plures reperit in hoc vetuſtiſſimo Codice animadvertimus, aliumque Longobardicum Laurentianum hujus ſcripturam conſideremus, dummodo nullum talem Codicem, qualis a Victorio deſcribitur, neque aliud ullum qualem Victorius viderat, quem Volumen in S. Marci Florentinæ Bibliotheca hoc tempore uſpiam reperire poſſumus, in ſecunda tamen hac autem commemoratum a Victorio exemplar in Marcianis aedibus in Laurentianam diverſo tempore immigraſſe. Sed rem penitus cognoſcere cupientes, locos omnes, quos quidem Victorio ex illo ſuo Codice ad illuſtrandos, ſive Varronis libros, ſive Ciceronis pro Cluentio Orationem adferunt (cum in libris quidem ad Herennium, qui in noſtro Codice etiam deſunt, nihil uſquam in ſuis Variis Lectionibus corrigit ut propterea qui hos Marciani Codicis in 11 libro lectiones fuerint, ac nonnulli etiam omnino illi libri in Codice continerentur, ſcire nequeamus) unum diligenter volumus cum Laurentiano hoc Codice et conferre quidem in pluriſque utrumque & non parum diſcrepare compertum eſt. Hujus ipſius quod ſit res ipſa teſtatur, ſubdamus. Marcianus Codex Libro Varronis de Lingua Latina VII p. 81 (3) habuit, teſte Victorio Lib. VII Var. Lect. Cap. 1 *Quid in ſono ſrequentium;* Laurentianus habet *quo de ſono ſrequentiæ.* Item Marcianus Libro eodem VII pag. 74. habuit, teſte Victorio Lib. XVI Cap. 17 *Stipatores appellantur = Græce dicitur* λάτρις = *appellantur latrones;* Laurentianus habet *ſtipatores appellarant = Græce dicitur* [illegible] *= appellant latrones.* Marcianus Libro V pag. 5 habuit, teſte Victorio Lib. XVI. Cap. 11 *alium alterum* [illegible]; Laurentianus habet *illum alterum* [illegible]. Marcianus Lib. V pag. 16 habuit, teſte Victorio Lib. XVI Cap. 14. *in tribum ſolvi;* Laurentianus habet *in tribum libere.* Marcianus Lib. VII pag. 81. habuit, teſte Victorio Lib. XVII. Cap. 1. *Econ = clamore bovatim = ab bovibus;* Laurentianus habet *Eon = clamorem bovem = ab edo.* Marcianus Lib. VII pag 75 habuit, teſte Victorio Lib. XVIII. Cap. 7 *dona ſolent;* Laurentianus habet *dona ſolent.* Marcianus Lib. VII pag. 72 habuit teſte Victor Lib. XIX Cap. 18 *coquum = Argento vitreo;* Laurentianus habet *cocum = argento & igne coctum.* Marcianus Lib VII pag. 71 habuit teſte Victorio Lib. XXII Cap. 16 *unde appellari;* Laurentianus habet *unde appellaretur.* Atque hæc omnino ſunt, in quibus utrique hic cum Victoriano non conveniunt. Num Victorium non optima fide ſui illas lectiones prodidiſſe dicemus? hoc quidem de tali viro vel ſuſpicari eſt nefas. Num Victorii typographum item ſuppo[illegible] genere in hujuſmodi lectionibus ſubinde peccaſſe, quem præſertim in aliquos diligentiſſimum conſtet fuiſſe? Quid autem, ſi quid illa ſorte mendum vel levius hujuſce diſ quid eo excedit, id ex ſuo exemplo, quod olim vidi, Victorius ſui ipſa mente correxit, ut qui ſolum præterea tanto viro digna illustrandum adnotationes inſtitueret. Atqui nihil in ad[illegible] lectionibus inveniri [illegible] Varum quid ei [illegible] eſt plurimi? Adſiſſe Victorius Lib. VIII Cap. 19. Var. Lect. hanc ex illo S. Marci Codice lectionem: *Hunc adlocutum maluerunt a uno, quo venit ad aliquem locum conſolandi cauſa.* Hæc autem verba in Mediceo nulla aliquam comparent; ſunt enim e libro præterito; quæ quidem illa Libri IV (4) *Trans quæ a tabula locantur in agnum ſecedunt,* ita cum illa ex Lib. V (5) *ſic tam ardi ſunt a magiſtratu potiſſimum præteritis dicenda eo cæter* perperam ſcripſerant in eadem pagina commiſit, ut modo unica ad quorum ſunt uterentur ille a Victorio ubi locus hoc particulam deſiderentur. Ergo alium fuiſſe Marcianum Victorii Codicem, ac Laurentianum hunc noſtrum neceſſe eſt. Atque hæc quidem omnia in ſcholiis ſuis adnotata reliquit Lagomarſinus. Nos vero, quum præter indicium nullum mecum, ut videatur, Nicolai Niccoli autographum typographum quoque illam, de [illegible] ſæculo ex parte accidentis, quæ in Marcianis Codicibus perpetuo obſervatur, hoc integra ac paene tradam, ceterisque volumus adſirmare poſſe, quod quid contra ſenſerit Lagomarſinus, hunc ipſum Codicem & ad Marcianam pertinuiſſe olim.

(1) Capite vicesimo LXVI. edit. cit. Tom. I. Part. II. pag. 471 col. 1 lin. 13.
(2) Capite ſeſſione XXVI. ibid. p. 439. col. 1 lin. 46.

(3) Edit. Parisiensi anni [illegible] apud Franciscum Gallum.
(4) Edit. cit. Parif. pag. 30.
(5) Ibid. pag. 56.

Google

ſe olim Bibliothecam, eundemque cum illo, qui a Victorio deſcribitur, eſſe habendum.

Codex membranac. Ms. in 4. maior. Saec. XI charactheribus Langobardis, ab H. Ligustaros die 18. Octobr. 1740 & num. 64. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 85.

MARSILII FICINI EPISTOLAE.

Cod. XI.

MArſilii Ficini Florentini, & aliorum ad eundem Epiſtolae CXXXIII. quae inter vulgatas reperiuntur Libro I. edit. non Operum Baſil. anno MDLXXVI. fol. Tom. I. a pag. 607. ad pag. 674. eodemque cum ipſis ordine procedunt uſque ad Epiſtolam centeſimam ... uſque ad finem tranſpoſitae ſunt. Praecurrit Prooemium ad Julianum Medicem virum magnanimum, quod inc. *Magnus Coſmus Deſ. intelligere ſolebat*. Epiſtola prima inſcribitur & inc. *Coſmus Medices Marſilio Ficino Platonico. Contuli heri me in agrum Charegianum*. Ultima Ficini ad Alexandrum Braccium desinit *& feliciter conſtabitur ordo*. In fine legitur: *Tranſcripſit hunc librum Soſimus Salvinus presbyter* (a) *VIII. Kal. Mart. MCCCCLXXVI.* In prima vero pagina, quae antea ſuperarat haec Graeca apographa appoſita ſunt: [illegible Greek] ... Tum paullo inferius: ... ἔγραψε.

Interim notandum, duas ex hiſce Epiſtolis inter editas minime nobis fuiſſe repertas. Prima eſt Epiſtola LXXIX. Codicis pag. 78 b. cuius argumentum eſt: *Non eſt ad Religionem quilibet admittendus*. Inſcribitur autem eiuſque incipit: *Marſilius Ficinus Leonardo Peruſino theologo. Diſcipulus noſter nimeo Muſarum amore ac ſtudio ſuperante antea in melancolicae morbum incidit, itaque aſſerebat ſe phantaſmata nigra die noctuque videre, ac metu ...* Addebat alia multa, quaſi forte audiſti antea conqueſſe &c. Reliquam Epiſtolam omittendum. Altera eſt Epiſt. CIV. Codicis pag. 90. cuius argumentum: *Homo non propter ingenium, ſed propter veritatem eſt laudandus*; initium vero: *Marſilius* ... (b) *Quod ingenio polleas, non te* ... *ſed Deum potius in te laudo, Dei namque iſtud donum eſt* &c.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV nitidiſſimus, cum initialibus Epiſtolarum, & argumentis rubricatis, & initialibus Prooemii, & primae Epiſtolae auro variegatis coloribus eleganter depictis. Conſtat foliis ſcriptis 113.

MACROBIUS.

Cod. XII.

MAcrobii Theodoſii Saturnaliorum Libri VII. integri ubi, praeter primum, ut ſupra in Codice VIII. cuius Pater, cum Graecis verbis, multis in locis alia manu ſupplatis.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. elegantiſſime exaratus cum pulcherrima pictura in principio, Mediceo ſtemmate incluſo, & initialibus Librorum minio illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 139.

MARCIANUS CAPELLA.

Addo etiam

Auſonii Carmina &c.

Cod. XIII.

I. pag 1. MInei Marciani Felicis Capellae Afri Carthaginenſis Satyricon Libri IX. mutilata, quorum primus inc. *Tu quem pſallentem &c.* Ultimus deſ. *ſtene nugis non ignoſce lectitans*, ut in editione Lugdunenſi per Joannem Antonium Huguetan, & Marcum Ant. Ravaud anno ... in 8. a pag. 1. ad pag. 397. Notandum in Cod. Librum IX. rurſus per errorem numero VIII. fuiſſe deſignatum.

II. pag 151. Auſonii Poetae Carmina quae iuxta edit. Pariſ. curante Juliano Floridus in uſum Sereniſſ. Delphini apud Iacobum Guerin MDCCXXX. in 4. ſunt ea, quae ſequentibus ibidem numeris deſignantur, ſcilicet, 254. (a) 256. 257. 258. 259. (b) 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 271. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 1. 9. (c) 2. 3. 5. 6. 2. 3. 8. 45. 147. 150. 149. 4. 10. 11. 12. 249. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 27. 14. 25. 26. 97. 17. 28. 32. 33. 34. 35. 36. 38. 39. 40. 119. 44. 46. 47. 48. 50. 51. 52. 250. 248. 54. (d) 245. 42. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 64. 63. 66. 67. 68. 69. (e) 70. 120. 71. 72. 73. 74. 75. 123. 114. 125. 126. 127. 118. 49. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. (f) 86. 87. 89. 231. 90. 91. 92. 41. 93. 94. 30. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 121. 103. 317. 397. 399. 400. 317. (g) 409. (h) 408. 412.

E. l 2

laruna ...

(a) Antiquum ſane vocat Ficinus in Epiſt. ad Martinum Uranium Lib. XI Epp. eique Epiſtolae quaſdam inſcripſit, quae Libro praecipue III. occurrunt. Eiuſque Conſideratio, ſeu interpretatio decem omnium Pſalmorum David, Capitulorum Hymnorumque aliorum Prophetarum ... Evulgavit et Schelſtrat Salvini ... Nam Officii ... MDCCLXXXV. Verſit praeterea e Latino in Italicam linguam S. Athanaſii Epiſtolam Rabbi Samuelis contra Hebraeos; nec non D. Athanaſii Symbolum. Tractatum etiam de Sacramentis ... Capitulis diſtinctum compoſuit, quae omnia MSS. aſſervantur in Bibliotheca Strozziana. Florentiae ... Salvino Salvini in ſuis MSS. ad Hiſtor. Flor. Religione in Bibl. Marucell. pag. 496.

(b) Nomen illius, ad quem data eſt, deſideratur.

(a) Sive Idyllium IX. in quo tamen deeſt ultimus additionis verſus.

(b) In hoc tamen deeſt primus verſus.

(c) In hoc quoque deeſt primus verſus.

(d) Huius Epigrammatis primum tantum diſtichon habetur in Codice.

(e) Huius Epigrammatis deeſt in Codice verſus ſecun...

(f) Huius Epigrammatis primum tantum diſtichon habetur in Codice.

(g) Hoc Epigramma in Codice inſertum eſt in Epiſtola ... poſt verba *ſtruxit ... (edit. pag. 408. lin. 1.)*

(h) Ante principia verborum huius Epiſtolae conſiderari

411 412 413 414 415 404 405 406 403 366 456 457 458 459 473 474 [illegible] [illegible] 177 178 108 375 109 110 311 111 113 114 141 419 338 339 340 341 342 343 344 345 346 (a) 347 349 335 [illegible] 350 (b) 351 352 353 354 355 356 357 [illegible] 359 360 363 410 153 319 321 322 324 325 326 318 319 330. Quorum autem [illegible] est, [illegible] Carminum multa in Codice constare ex duobus, tribus, quatuor, atque interdum pluribus Carminibus, quae in editis distincta sunt. Inter plurima [illegible] & secundum Carmen Ausonii sextum ord. [illegible] Codice, pag. nimirum 158. occurrit Symmachi Epistola ad Ausonium, quae est prima inter Epistolas diversorum ad Ausonium in dicta edit. pag. 40. Claudit Codex haec subscriptio: *Ex hoc [illegible] corruptissimo [illegible] Alexander Verrazzanus transcripsit MCCCCLXXXX.*

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. exeuntis, elegantissime cum pictura in [illegible] summae [illegible] Medicae [illegible] [illegible] filiorum, [illegible] blematibus, in litera initiali primae [illegible] habet eam hanc epigraphen *[illegible]* In [illegible] vero pagina [illegible] [illegible] Volumen [illegible] [illegible] parim caeruleis [illegible] circulo [illegible] [illegible] Latinae [illegible] [illegible] [illegible] eam [illegible] [illegible] Operis [illegible] [illegible] Schemata varia, quae in [illegible] Capellae Libris, praesertim in octavo de Astronomia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] colori- bus depicta. Constat foliis scriptis [illegible]

MARCIANI CAPELLAE VARIA.

Adde etiam

M. T. Ciceronis Somnium Scipionis cum Macrobii Commentariis, ac Boetii de Arithmetica Libri II. nec non Commentarii Anonymi &c.

Cod. XIV

I. pag. 1. MArcianus Minei Felicis Capellae de Astrologia Liber VIII. De nuptiis Philologiae (a) (sive ut in editis inscribitur, *De Astronomia Liber VIII.*) cum glossis interlinearibus & marginalibus. Inc. *Quae dum gerantur.* Des. integra[illegible] *[illegible] de Astrologia.* In edit. a pag. 315. ad pag. 351. Scripsit autem Capella Romae, et par est credere temporibus Leonis Thracis [illegible] ipse aetate provectae esset. Librum Marciani vetustissimum e publica Medi- ceae gentis Florentina Bibliotheca laudat Fa- bricius Cap. [illegible] Miscell.

II. pag. 11. Commentarius Macrobii in Somnium Scipionis Libris II. qui sine epigraphe, item cum glossis interlinearibus, & marginalibus. Praecedit de Macrobio brevis notitia, quae sic habet: *Macrobius Grammaticus (sive Oneirocrites) hoc est somniorum index vel interpres, [illegible] [illegible] revelatione [illegible] [illegible] recepta, vel Africanus [illegible] vel Fenilius [illegible] infra M. Cicero in VI libro de Rep. [illegible] mysteria [illegible] & Ciceronis magnifica verba, multa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Eustachium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de natura [illegible] [illegible] [illegible] & de natura [illegible] [illegible], de sideribus quoque & stellis, de [illegible] magnitudinem [illegible] circulorum, de positione ac magnitudine caeli & terrae, de magnitudine & distantia [illegible] & de [illegible] solis, & [illegible] de septem planetis & [illegible] [illegible] Macrobius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Quid & Ambrosius [illegible] [illegible] Ambrosio [illegible] Episcopo [illegible] [illegible] [illegible] in scribendo hoc libro.* Quam nota prima pagina in verbis [illegible] Tum sequitur Macrobii Epistola ad Eustachium [illegible] [illegible] *Inter Platonis, & Ciceronis libros [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]* Commentarii Liber I. inc. *[illegible] Platonis.* Secundus des. *[illegible] [illegible] [illegible]*

III. pag. 65. Textus Somnii. Inc. *Quum in Africam venissem.* Des. *Ego somno solutus sum.* In edit. Verburgii Tom. II. Part. II. a pag. 1009. ad pag. 1014.

IV. pag. 67. b. Subduntur sine ullo titulo [illegible] quaedam incerti auctoris. Inc. *Duo sunt extremi vertices mundi, quae appellant poli, Septentrionalis, & Auster, quorum alter semper [illegible] [illegible] videtur &c.* Des. *[illegible] [illegible] [illegible] & a [illegible] Deo, idest Christianis [illegible], et si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae Dolabella [illegible] [illegible] [illegible] Dominus Salvator mundi [illegible].* Agitur in hoc Tractatu de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

V. p. 76. Tractatus geometricus, atque astronomicus sine nomine [illegible]. Inc. *Domino & Summo Pontifici & Philosopho [illegible] felicitatem, & felicitatem perpetuam.* [illegible] *Super*

(a) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
(b) Hoc [illegible] in Codice est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(1) [illegible] [illegible] Epistolam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
(a) Male [illegible] Montfauc. in suo Catalogo [illegible] [illegible] Marciani Minei Felicis Capellae Liber VIII De Astrologia cum glossis &c.

[illegible] *Septem [illegible] loquuntur de [illegible] [illegible], Solis & Lunae, [illegible] rotunda globositate, [illegible] [illegible] apud Geometras [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] diametrum [illegible] duplum [illegible] [illegible] [illegible] duplum [illegible] [illegible] diametrum &c. Des. [illegible] fuit [illegible] [illegible]* Tum [illegible] [illegible] [illegible] ad explanationem [illegible] Tracta[illegible] [illegible] pertinens.

VI. pag. 78. Anonymi Commentarius in Arithmeticam Boetii. Inc. *Scire [illegible] [illegible] debemus, quae sit materia hujus operis. Materia [illegible] est numerus per se [illegible] [illegible] ad [illegible], quod [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] multiplicari [illegible]*, [illegible] [illegible] [illegible] *& [illegible] in hoc opere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]*. [illegible] *[illegible] in hoc [illegible] Graecum philosophum Nicomachum &c.* Des. *& quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]*.

VII. pag. 87. A. Severini Boethii de Arithmetica ad Symmachum Patricium Libri II. praevia Epistola nuncupatoria ad eumdem & Capitum Tabula in singulos Libros. [illegible] pag. 37. Cod. XX. Eaedem autem [illegible] [illegible] Augustinam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Opera [illegible] apud [illegible] [illegible] an. [illegible] fol. a pag. 987. ad pag. 1061. Huic item Libro adsunt schemata marginalia & glossae interlineares & [illegible] paradigmatum [illegible].

Codex membranaceus. Ms. in fol. min. Saec. XI. ab H. Lat. [illegible] Scriptum [illegible] [illegible] die 30. Julii 1740. & num. 42. in Classe IV. Operum Ciceronis Philosophorum [illegible]. Constat fol. scriptis 107.

MARCIANI CAPELLAE DE NVPTIIS PHILOLOGIAE.

Adde etiam

Remigii Comment. in eosdem.

Cod. XV. I. pag. 1. MArtiani Minei Felicis Capellae de Nuptiis Philologiae.

(1) Conspiciuntur in hoc Catalogo [illegible] qui [illegible] esse adscriptae.

(a) Hic quidem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Codex [illegible] [illegible] Remigius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Codex XVIII. [illegible] [illegible] [illegible]. Hic Capellae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Lat. Tom. II. pag. 131. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Commentario [illegible] [illegible] Pez Thesauri Anecdotor. Tom. III. Part. III. pag. [illegible].

(b) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] *Leoni [illegible] in [illegible] [illegible]* [illegible] [illegible]

& Mercurii Libri II. (a) et in [illegible] [illegible] a pag. 1. ad pag. 58. Adsunt glossae interlineares & marginales.

II. pag. 59. Remigii Antissiodorensis (b) Commentarius in praedictos de Nuptiis Philologiae Libros, & primo quidem incipit a [illegible] [illegible] nomine de [illegible], [illegible], quibus appellitur [illegible] nominum explanationem [illegible]. *Titulus iste [illegible] nomine dat [illegible], & Martianus [illegible]*. De [illegible] autem haec velut brevis praefatio *[illegible] [illegible] [illegible] Operis, & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ipsius Libri [illegible]* Commentarius [illegible] *[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]*. Des. *[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]*. Adsunt [illegible] Graeci vocabula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] XIII. *[illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] Capella [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]* € € € [illegible]

Codex membranaceus Ms. in [illegible] Saec. XII. [illegible] Constat fol. scriptis 63.

MATTHAEI HERCVLANI ENCOMION IN LEO X. PONT. MAX.

P. Matthaei Herculani (c) Carmina in Leonem X. Pont. Max. Opus. Inc. *Quando est Dei Opt. Max. [illegible], & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], & Deo [illegible] [illegible] [illegible]* Des. *[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]*. Notanda sunt quae disertissimus Orator pag. 11. [illegible] de [illegible] Ravennate, pag. 18. de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ardente [illegible], pag. 11. de [illegible] [illegible] pag. 14. de summo Dei Genitricis [illegible] perpetue pro incolumitate Florentinae Reip. & de [illegible] Pillae [illegible] pag. 19. de [illegible] [illegible] et pag. [illegible] 35. [illegible] Hadriano Cardinali (a). De hoc igitur ita habet Pe- Cod. XVI.

[illegible] [illegible] *Ipse Roman. Pontifex* [illegible]. Nulla de hoc [illegible] apud [illegible] [illegible].

(a) Hunc locum [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] Cl. [illegible] [illegible] in Commentar. de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Card. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Art. [illegible] [illegible] pag. [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] qui hanc [illegible] [illegible] [illegible]

virorum, dolor, ululatus, clamores, Pontifice dolente etiam, tota die Cardinalium ſalutationibus perfuncto, hominumque turbis, pariter occupantur opulis, ad lectiones nunſiumſque, nec ad ucem inſtructio, ut olim, quum, quos divinos amices ſuos Pontifex ſugaverat, ammoto inde aut potius verum tollere cupiisset, cui ſi quod accederet, perficere licuiſſet, haud ſane nunc Hadrianum, ſubere & ornamentum Senatus Cardinalium, haberemus, nec proſenti modo oratio nostra indiſſimorum; ſed omnis ante nos morerentur, omnibus dicta vita, ingenio patens, cunctis Dafret Romanae linguae elegantiorem domestiam poeme maieſtas nunc exciratur ac renunſcis. Hadriani gaudium multi, cum Pontificem maximum ſecuratum, & ſonibus illustrem habeat, ut frequenter alias, Cardinalium nisi formidarum, interveneve, ſed accedentibus ſiliarum, ubiquecumque proribet, adeo homines prope nomine convocatae ſunt, nec modo in urbe, ſed apud gentes externas. Regeſque, que refrastis animos, amplecabilique odio, cede, & ſanguine, campo ſcedantes, cum ab armis in orientum, tum (quod mala ſunilarque ſunt) in ſocietatem, ſocdas, effunaeranque contraxisse ſunt &c.

Codex chartac. Ms. in 8. minor. Saec. XVI. ineuntis. Constat foliis ſcriptis 48.

MARCIANVS CAPELLA.

Cod. XVII.

MArcum Capellae de Nuptiis Philologiae Liber II. ut ſupra, cum uberrimis ſcholiis marginalibus, & interlinearibus gloſſis. Scholia inc. *Marcianus de Nuptiis Mercurii & Philologiae tractaturus ſub praefatione Marciani filii ſui Hymenaeum invocat nuptiarum praeſidem, atque hoc epithalamium carmine nectitur.* Deſ. *alia cremantia alia decoquentia alia colorantia.* Tum ſcholarum (1) Hic liber eſt (1) . . . . . . *iucunditate & exſultatione repleat eum Deus, & ſanctorum glorificatione & videat bona Jeruſalem omnibus diebus vitae ſuae.* Quum Ms. Capellae Codicem optimae notae qui loca etiam Grotio iudicio deſperatiſſima medetur, gloſſa inedita illustratum numeret Io. Fred. Gronovius Epiſt. ad Caſparem Hofmannum inter Epp. Georgii Richteri pag. 561, hunc quoque Codicem ratio maximo habenda nobis eſſe videtur propter quamplurima, quibus abundat, ſcholia quae velut bona adnotamenta marginibus paene tota commiſſa, quae ſcriptori, oratione ut plurimum aſpera, ſemibarbara, quandoque etiam difficili utenti, non eſt maximam poſſint lucem afferre.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XIII grandiori charactere quoad textum, minori quoad ſcholia exaratus, optimeque ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 95.

MARCIANVS CAPELLA

Seu potius

In ipſum Commentarius

COmmentarius in Marciani Capellae Libros duos de Nuptiis Philologiae & Mercurii, idem atque ille, quem recenſuimus ſupra in Cod. XV. § II. ſed hic mutilus deſt enim ei verba *contegitque caput ſinuatu peplo*, idest . . . . . . quae in dicto Codice incidunt in pag. 37. Verbis tamen *Te ſalus eſſe quatuor nomina dat ſes auctore &c.* a quibus incipit Commentarius in illo in hoc procurrunt quaedam alia argumenta titulum habentia, & inc. *Nuptiale Carmen ſingit Marcianus, quod canitur quaſi in praeſentia filii ſui Marciani &c.* Deſ. *unde Lucanus utrumque colet Cyllenius haeret.* Tum capite Commentum Remigii in Marcianum Capellam. Inc. *Iſte Marcianus Carthaginenſis genere fuit &c.* & poſt unam circiter paginam occurrunt illa: *Te ſalus eſſe quatuor nomina &c.* ut ſupra.

Codex chartac. Ms. in 8. Saec. XV. in cuius primae paginae ſummo margine ſcriptum eſt: *Ant. Petrei num. 44.* Conſtat foliis ſcriptis 58.

ORATIO MARII SALOMONII AD PRIORES FLOR.

Cod. XIX.

MArii Salomonii Albertiſci (2) Iur. Conſ. Comitis, & Equitis Romani Capitis oct. P. F. Panegyrici, ſeu Orationes VIII. praevit Epiſtola inſcripta *Excelſis D. Prioribus Lib. & Vexilliferi Iuſt. P. F.* quae inc. *Orationes quas in laudem V. Reip. habui, tametſi ſummo nostro conatu ac plauſu fortasſe audivi &c.* Deſ. *ſam iſt Meia eloquentiae potius quam officio defuiſſe.* Prima pag. 1 eſt Oratio, quae Pop. Rom. egit gratias, quod Florentinorum rogatione eum Capitaneum elegit, & inc. *Nolite exiſtimare, Quirites, me veſtram deſpexiſſe munificentiam &c.* Secunda pag. 3 qua Pont. Romano egit gratias de collato ornamento; tertia pag. 4 ad Excelſos Dominos Flor. quando Praeturam ſuſcepturus incepit; quarta pag. 8 ad Magiſtratus & Pop. Flor. de officio Dominorum Priorum Libertatis, & Vexilliferi Iuſtitiae; quinta pag. 14. b ad Magiſtratus & P. F. de officio Vexilliferorum Rubaum (ſic); ſexta pag. 14 ad Magiſtratus Flor. de Conſilio procellatorum; ſeptima pag. 30. ad Magiſtratus & Populum Flor. de pompa mandrorum (ſic) Magiſtratuum & officio Curiae; octava pag. 37. b de Nobilitate Reip. Flor. Primae tres Latinae ſunt; reliquae vero partim Latino partim Italico ſermone conſcr-

(1) Forte ex poteſſionis veſtigiis quae ſuperſunt, poſſet erui: *Rorgit Mari Lauen.*
(2) Nihil poſſum de eo quod Fabricium ut . . .

ſcriptae, quare poſtrema Oratio ita deſ. dende pende, derma & profuſoe eque noſtro commodo, utile, ſalute, honore, & laude ſemper erunt.

Codex membranac. Ms. in 8 Saec. XV.

cum titulis ſingularum Orationum aureis, & pictura ad primam Orationem, quae inſignia Florentinae Reip. & ſtemma ipſius auſtoris exhibet. Conſtat foliis ſcriptis 42.

P L V T E V S LII.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XXXII, EDITOS II.

C O D E X I.

LEON. ARRET. CICERO NOVUS.

An praeterea

Ciceronis Orationes quaedam, & Antonii Luſci Vicentini in easdem ex ipſis Analyſis.

I. pag. 1. LEonardi Aretini Cicero Novus, ſive Ciceronis Vita, cum Praefatione ad Nicolaum Nicolum, quae inc. *Otioſo mihi nuper Dei. a multis de hoc ipſo ſcribentibus ſuperre Vale.* Vita inc. *Tullorum familia, quae & Ciceronis poſtea cognomentum accepit.* Deſ. *moſtre tandem ignominioſeque perieront.* Tum ſubiungitur. *Ciceronis Vita feliciter finem conſequuta eſt. Deo gratias. L. N. de C. S.* In Prooemio ait ſe inchoaſſe traductionem Plutarchi, ubi de Ciceronis Vita agit: ſed quum multa deeſſe animadverteret, Plutarcho omiſſo, Ciceronis vitam confecisse ex iis, quae tum apud Graecos, tum apud Latinos ſcriptores legerat. An haec Tullii vita alicubi fuerit impreſſa, ſe neſcire fatetur Oudinus, ſed editam fuiſſe teſtatur Nigrius.

II. pag. 13. *b.* Criſpi Salluſtii Oratio, ſive Invectiva contra M. T. Ciceronem.

III. pag. 14. M. T. Ciceronis Oratio, ſive Invectiva contra Salluſtium Criſpum.

IV. pag. 16. *b.* Euſdem contra Catilinam Invectivae IV. *ſed prima in editione, eſt ultima in Codice; praeterea ſecunda (in edit. tertia) inſcrib. Contra auſtorem conturationis factae in Romam. tertia vero (in edit. quarta) inſcrib. Ad confortandum Senatum ad reſiſtendum.*

V. pag. 32. Pro M. Marcello: quae inſcribitur *Oratio clariſſima.*

VI. pag. 36. De ſuo reditu ad Quirites.

VII. pag. 39. De congratulatione ſui reditus ad Patres Conſcriptos. Reperitur in fine titulus (1) & proprio *Ciceronis* nomini adiungitur adiectivum *divi.*

VIII. pag. 44. Oratio pro Milone capite rei habita coram Iudicibus adverſus Clodianos. In titulo reperitur dicitur *Oratio luculentiſſima & copioſiſſima.*

IX. pag. 57. Pro Plancio adverſus Lateroſem virum nobiliſſimum. Titulus in fine sic reperitur: *Explicit luculentiſſima & ornatiſſima Oratio habita coram iudicibus ad ſalvatus Plancii filii Publicani, quem Laterenſis vir nobiliſſimus, & de equeſtri ordine ambitus reum fecerat.*

X. pag. 71. Oratio pro Rege Deiotaro ornatiſſima.

XI. pag. 76. Pro Archia viro gratiſſimo & ſummo poeta.

XII. pag. 80. Pro P. Sylla.

XIII. pag. 92. Pro Q. Ligario.

XIV. pag. 96. Pro P. Quintio.

XV. pag. 107. *b.* Pro ſeipſo ad Populum Rom. & Equites Rom. pro perſequutione, quam ei tribus inferebat. *In fine legitur: Oratio habita pridie quam iret in exſilium.*

XVI. pag. 111. In Vatinium teſtem.

XVII. pag. 114. *b.* Ad Patres Conſcriptos de Provinciis dividendis.

XVIII. pag. 111. Oratio de laudibus M. Pompeii ornatiſſima.

XIX. pag. 129. *b.* Pro Lucio Cluentio.

XX. pag.

(1) In ipſum ſenio in omnibus ferrume

XX pag. 148. Pro Sexto Roscio (sc. Amerino) In fine legitur: *Mittam fateri est clarissimi & facundissimi M. T. C. Oratio pro Sex. Roscio gratissime arte Romano, quam praestantius Orator in Agelio placet uerissime optime, complevit aetas XXVI annorum res mera sua & suum Orator Atque.*

XXI pag. 163. Pro Lucio Murena.

XXII. pag. 175. *b.* In P. Clodium pro restitutione domus suae.

XXIII. pag. 190. Pro Lucio Flacco.

XXIV. pag. 181. Pro P. Sextio. Ex hac Oratione, hunc initium, & finis cum editis concordant, multa tamen hinc inde desiderantur.

XXV. pag. 211. *b.* In P. Clodium de Responsis Haruspicum.

XXVI. pag. 210. Pro Marco Coelio.

XXVII. pag. 115. *b.* Pro Cornelio Balbo.

XXVIII. pag. 136. M. T. C. Oratio apud Iudices contra Catilinam & coniuratos, seu potius Porcii Latronis Declamatio in Catilinam. Inc. *Si quid precibus apud Deos Dii. genere calamitatis.* Prodiit haec Declamatio iam Sallustii Libris Parisiis ex officina Chalcographi Ascensiani an. MDIV. at que altera, de qua videndum quid Iodocus Badius Ascensius, aut primum cuivis visum est iam anotare, in ipsa fine Eraemi ... principio desideratur. Notandum praeterea ad Ciceronis Orationibus tribuitur pro Marcello attestatum, post reditum ad Quirites, & in Senatu, adhibita fuisse a veteri quo adnotantur uti illa non magis huius dia. Sciendum autem meadit propter auctoritatem tamen, nonnunquam probatissimum orationum quae in alius etiam ante damnantur exemplaribus frustra requiruntur.

XXIX. pag. 244. Sequitur in Codice absque ullo titulo loquitur Artis in Ciceronis Orationes XI auctore Antonio Lusco Vicentino Tractatus. Ini adiectio quaedam, quae, ut ex aliis Codicibus infra recensendis Pl. LIV erimus, est ad fratrem Aslolicum, & inc. *Magna res est eloquentia fratrer insignis atque optime, nemoque profecto quam illarum rapere ingenio possit &c. Desfuisse enim hic opus videbitur, meus labor O rationes vero, quarum sit analysis fortis.*

I. Pro Lege Manilia, ut in edit. Lugd. An. MDLVIII tom. citando a pag. 204. ad pag. 215 ubi tamen desideratur praefatio ad Adolfinum.

II Pro Milone. Ibid. a pag. 1324 ad pag. 1341.

III. Pro Cn. Plancio. Ibid. a p. 1073 ad pag. 1086.

IV Pro P. Sylla. Ibid. a p. 875 ad p. 881.

V Pro Archia poeta. Ibid. a pag. 909. ad pag. 912.

VI Pro M. Marcello. Ibid. a p. 1540. ad pag. 1543.

VII Pro Q. Ligario. Ibid. a pag. 1594 ad pag. 1602.

VIII Pro Rege Deiotaro. Ibid. a pag. 1697 ad pag. 1704.

IX. Pro A. Cluentio Avito. Ibid. a pag. 480. ad pag. 490.

X Pro Quintio. Ibid. a p. 1 ad p. 6.

XI Pro L. Flacco. Ibid. a pag. 791 ad pag. 795.

Primus totum est: *Cicero orator Praetor, duo persuadere utitur populo Romano &c.* VI timas finis est: *mescere in familiae. Inde me ferens ... essent illi &c.* Repertum est Cl. Mittairius in Annal. Typogr. Tom. II pag. 844. haec habet: *Q. Asconii Paediani Patavini ad filios Commentarii in aliquot insignes Ciceronis Orationes & Antonii Lusci Vicentini ad fratrem Aslolicum in XI Orationes (ens tantum quas supra recitavimus) Parisiis excudebat Ioannes Lodovicus Tiletanus in suis aedibus via ad Divum Hilarium sub signo D. Virg. Mariae 4.* Quaedam exemplaria huius exhibent titulum: *Parisiis ex aedibus Ioannis Roigny, via ad D. Iacob. sub signo Basiliscum MDXXXVI mensi Maii.* Recusa postmodum fuit haec editio in Opere cui inscriptio: *In omnes M. T. Ciceronis Orationes, quae quidem extant, doctissimorum virorum enarrationes summa diligentia, ac singulari erga Ciceronis nominis eloquentiam studio fidi in unum velut corpus collectas &c. Lugduni apud Io. Tornaesium, & Guil. Gazeium MDLIV* Tom. II fol. quem non vidisse tantum prae manibus habemus. Quinti autem simul in ille haec Lusci illustratio quae ex Ep. cxxxvii Aeneae Sylvii Piccolominei, postmodum Pii II Pont. Max. editi Operum Basil. An. MDLI fol. ubi haec habet: *Antonium Luscum super Orationes Ciceronis quasdam doctissimum Basilicae dum essemus, intelleximus, quem etiam mecum una transcribere statueram si otium fuisset; sed ubi ... repetunda meus intercessit. Filius eorumque ... ad me referebatur. Id quoque negatum est, quia libertas aliquando ... ut per huius opus velle absoluere possis. Nuper vero scripsi ad me Pierpaulus vel ... in monte auditum fuisse, libenter qui ... dona mittere &c.* Id tamen vitio a Mattaireo memoratum nusquam vidimus, potius ut cum cum Codice nostro aliisque minus ... distribuendis consistere. Incidi nuper in libellum cuiusdam: *Ars Ciceroniana sive Analysis Rhetorica omnium M. T. Ciceronis Orationum auctore Mauritio du Cygne Veneti per Zacharias Conzatti MDCLXXXVIII* in 12. in quo ne verbum quidem de Lusci commentatione huc, qui ipsum Cygneum multis annis praevenerit.

Codex chartaceus Ms. in 4. exaratus Saec. XV. accurate, binis columnis exaratus, ab H. Lag. collatus die 19 Octobris 1740. & num. 65 designatus. Constat fol. scriptis 312.

LEON. ARRET. CICERO NOVVS.

Addi etiam

Platonis Dialogi duos eodem Aretino interprete;

1 pag. 1. Leonardi Aretini Oratoris illustris Cicero Novus (Cod. 15) ... prae-

Digitized by Google

præfatione ad Nicolaum ſuum, ut in Cod. I hujus Plutei ſupra pag. 541. §. I.

II. pag. 12. b. Platonis Gorgias Leonardo interprete, qui primus profiteri auſus eſt dicturum quicquid ab eo quæreretur, ſe fore reſponſurum, Dialogus inter Socratem, Calliclem, & alios, Leonardo Arretino interprete, præviis argumento Dialogi inc. *Belli & pugnæ oportere aiunt, o Socrates, ita participem eſſe.* Deſ. *nam id nullius digna, o Callicles. Amen.* Manuſcriptum extare hunc Platonis Dialogum a Leonardo traductum in hoc eodem Codice teſtatur Cl. Mehus in Præf. ad Epiſtolas Leon. Arretini Tom. I pag. LXXII.

III. pag. 63. b. Ejuſdem Phædon, ſive de immortalitate animorum, Leonardo Arretino interprete, unam prologo ad Innocentium VII Pont. Max. cujus initium eſt *Qui laudant Sanctitatem tuam.* Deſ. *ſed tum ſe ei ad interpretationem ipſam accolamus.* Dialogus inc. *Echecrates. Ipſe adfuiſti, o Phædo, in die veneni bibiti in carcere, an ab alio quodam audiviſti?* Deſ. *viri* [illegible] *ac non arbitrarer, omnium, quos experti ſumus optimi & præterea ſapientiſſimi atque juſtiſſimi.* Hunc quoque Dialogum memoratum a laudato Mehus loc. cit.

Cod. membr. Ms. in 4. Sæc. XV nitidiſſimus, & quoad Phædonem alia manu exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 98.

LEON. ARRET. VARIA.

Cod. III. I. pag. 1. **L**Eonardi Arretini Iſagogicon moralis diſciplinæ ad Galeottum Ricaſolanum, ut in Cod. XXI. Plut. L. ſupra pag. 510. §. II.

II. pag. 12. Ejuſdem de Militia ad Rainaldum (Albizzum) equitem Florentinum. Inc. *Fateor, clariſſime vir.* Deſ. *ſtatu decrevi aliquando ſervetur.* Notatur ad oram cujuſdam Ms. hoc opuſculum promulgatum fuiſſe Florentiæ XIV. Kal. Jan. MCCCCXXI. Ipſum primus in lucem protulit Cl. Academiæ Piſanæ Juris Cæſarei Profeſſor Mulinarius Maccionius in [illegible] Opere inſcripto *Oſſervazioni, Diſſertazioni varie ſopra il Diritto Feudale concernenti l'iſtoria, e la opinioni de Autori de Pratocatechi. Si aggiunge un Opuſcolo inedito di Leonardo Aretino. Livorno per M. Coltellini MDCCLXIV* 4.

III. pag. 13. Ejuſdem Oratio in Hypocritas. Inc. *Ex omni.* Deſ. *ſedis tuæ.* Hujus meminit ipſe Leonardus Ep. XIV Lib. IV. Edita fuit in Faſciculo Ortuini Gratii Coloniæ MDXXXV. Deinde in Faſciculo eodem recuſo Lugd. MDCLXXXX. & Londini MDCXC. Poſtremo prodiit A. MDCCXX. ex Cod. Ant. Magliabechii, ut notat Cl. Mehus in cit. Præf. ad Epp. Arret. pag. LXV.

IV. pag. 32. b. Ejuſdem Epiſtola ad Hugonem medicorum principem. Inc. *Purpureæ dulciter percipi in hac urbe Educatum* [illegible] *interpretatione quam publice legere coepiſti.* Deſ. *ita in Latinam ſtudium convertiſti. Vale.* Probatum communi calumnia [illegible] culta ex Græco vetuſtis ſunt [illegible] & item Epiſtola Florentina adjecta eſt primi Libri V. inſcripti *Hugoni Benti a Medice Senenſi, ac Philoſopho.*

V. pag. 34. Ejuſdem Epiſtola ad Thomam Cambiatorum (cort. *Campoſcemi*) in qua agitur, ut in bonis divitiæ habendæ ſint. Inc. *Non abſque* [illegible] *me delectaſſime literæ tuæ.* Deſ. *itaque perfecte,* [illegible] *literas fuiſſe non ingratas* [illegible] *Vale.* In [illegible] bonis [illegible] quodammodo a Philoſophis oſtendit, & eſt Epiſt. ſecunda ejuſdem Libri V.

VI. pag. 38. Ejuſdem de ſtudiis & literis ad Illuſtrem Dominam Baptiſtam de Malateſta. Inc. *Compulſus crebris rumoribus admirabilium virtutum tuarum.* Deſ. *& concurrens, ut ad gloriam cohortari. Vale.* Vulgatus fuit hic libellus Argentorati MDXXXII. cum hoc titulo: *De bonis ſtudiis Epiſtola*, [illegible] Gerardi Nicolai [illegible] Codice ſuæ Biblioth. editi [illegible] inſcriptum. *Leonardus Aretinus de ſtudiis, ac litteris ad Illuſtrem Mulierem Baptiſtam* [illegible] Prodiit iterum in [illegible] *Hugonis Grotii, & aliorum Diſſertationes de ſtudiis bene inſtituendis Amſtelod.* MDCXLV. Eundem quoque recenſet Th. Crenius in Meth. Stud. Tom. I Num. X. Roterod. A. MDCXCII. At in nonnullis Mss. non Opuſculum, ſed Epiſtola nuncupatur.

VII. pag. 46. b. Ejuſdem Laudatio C. V. Joannis Strozzæ Equitis Florentini cum præfatione, quæ inc. *Leo ſane* [illegible] Deſ. *dicatur oratio.* Laudatio inc. *Iubemur* [illegible] Deſ. *&* [illegible] *commendanus ſolemus.* Hanc primus in [illegible] Collectione [illegible] Bibl. Re[illegible] altero [illegible] T. III Miſcell. Steph. Baluzius cum hoc titulo: *Eloquentiſſimi Viri Leonardi Arretini Oratio in funere Nannis Strozæ Equitis Florentini.*

VIII. pag. 58. Ejuſdem Dialogorum Libri duo ad Petrum Hiſtrum (b). Primus inc. *Verus eſt conſilium ſapientis* [illegible]. Secundus [illegible] *ipſo quoque Roberto uſque ad* [illegible] *proſequente.* Alter etiam hoc Opuſculi [illegible] *Dialogi duo de diſ*[illegible] *& utcaſtere in literarum genere* [illegible] Ab hoc gemino titulo deceptus eſt Oudinus Lib. III de Script. Eccleſ. pag. 2188 & Julius Niger, qui eorum ab altero diſtinctum Opus retulerunt. Editi autem fuere in Catalogo Bibliothecæ A. MDCCXCI. per Henr. Petri [illegible] Eoſdem etiam ex hoc Codice Cl. Mehus in Præfat. ad Ambroſii Camald. Epp. pag. XXXV & [illegible]

IX. pag.

(a) In quodam Riccard. Libellino pag. [illegible] in de Bruno Boccacio inquam Nicolaus Niccolus [illegible] Boccaccium quomodo adiiſſe poſſum, qui Bibliothecam ejus [illegible] propter [illegible] fregerat [illegible] apud Religioſos Eremitanos?

IX. pag. 98. Eiusdem ad Ioannem Franciscum Gonzagam Principem Mantuanorum de origine urbis Mantuae. Inc. *Non sum nescius, Dux ...* [illegible] *Vale. Ex Florentia VI. Kal.* [illegible] *MCCCCXVIII.* Huius vel Opusculi vel Epistolae, nec Mehusius, nec Poggius meminerunt in Orationibus funebribus in laudem Leon. Aretini; sed neque ulli ex iis, qui eius scripta recensuerunt. Extat eius Italicum verso in Biblioth. Riccard. Pl. V. Cod. ... Ord. III. unde ... atque ita inscribitur: *Epistola di M. Leona da Arezzo al S. g. di Mantova de' fatti di Mantova, come fu posta.*

X. pag. 82. Eiusdem de Aristotelis Vita, praemissa Epistola Cardinali S. Crucis, cuius initium est: *Quanta nobis Aristoteles philosophus* ... *philosophiae & amore* ... *Vita* ... *Aristoteles philosophus ...* [illegible] *Stagyra. Desi. sed ... professione.* Huius Vitae meminit Mehusius, ut Poggius. Poggii autem verba sunt haec: *Aristotelis vitam scripsit multis ex ...* [illegible] *Graecis, quam Latinam ...* Needum in lucem prodiisse suspicatur Mehus l. c. sed utique: Epist. ... ita inscripta legitur in antiqua editione Vitarum Plutarchi Venetiis apud Nicol. Jenson ... fol. pag. 316.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. ... [illegible] Opusculorum ... & coloratis, ... in principio ... quae in ipso continentur ... *Liber Laur.* ... *& Ioannis Petri Francisci de Medicis num. 31.* Constat foliis scriptis 88.

EXPOSITIO SATYRARVM IVVENALIS INCERTI AVCTORIS

Cod. XV.

I. pag. 1. COdex est ... [illegible] ... in ... calce ... aruntur, continet Cornuti Expositionem in Iuvenalis ac Persii Satyras. Illi in Iuvenalem praemittitur Prologus de Poetae vita, & de ... in ... quo usus est. Inc. *Iuvenal* [illegible] *de Aquino* ... [illegible] *Desi. nunc ad Satiram accedamus.* Expositio inc. *Semper* ... *ipse posita a* [illegible] *quod nulli pertere debeat. Desi.* [illegible] *Quam ab ...* [illegible] *Finit Expositio Expositio Cornuti super ... libro Iuvenalis. Deo gratias. Amen.*

II. pag. 133. Eiusdem Expositio in Persium ... Poetae ... & brevi in Satyram Enarratione. Illa inc. *Aulus Persius Flaccus natus est pridie Nonas Decembris, Fabio Persio, L. Vitellio Consulibus; decessit autem ... Kal. Decembris Rubrio Mario & Asinio Gallo Consulibus. Natus in Etruria Volaterris &c. Desi. in* [illegible] *positum.* Explicatio vero de Satyrae proprietate, atque etymologia inc. *Satyrae proprium est vitia invehere* [illegible] *Desi. Satyra igitur a* [illegible] *reprehensionibus hominum.* Commentum inc. *Nec fonte* [illegible] *quod* [illegible] *Dicitur enim Pegasus* [illegible] *ad Helicona* ... *Desi. ut qui* ... [illegible] *facile videamur et* [illegible] *desinere.* In fine multa ... rubris ... [illegible] *Hunc librum scripsit Baptista P. Florentinus.* Spatia in his ... ad Graeca supplenda relicta sunt. Aliud exemplar habemus infra Pl. LIII. Cod. XXIII.

Fabricius Bibl. med. & inf. Lat. Tom. I. pag. 430. commemorat [illegible] *Cornuti* ... *& ...* [illegible] in Glossarii ... Hippocratici, quod latere ... *in quo* ... Ad hunc locum subiungit doctus Cl. Mansius: *Ad Cornutum hunc refert ... Codicem* ... *apud* ... *D. Marci* ... *Ecclesiae Lucensis Canonicum* ... *Lecturam super Satyras Iuvenalis* ... *Commentarius Cornuti* ... *& primo ipsius ...* *Codex est chartaceus in fol. scriptus A. MCCCCLII & in Satyras tantum illo versatur. Est autem Commentatoris* [illegible] *fuit circa saeculi XIII aut XIV.* Quod autem ad Persium spectat, editionem vidi cum hoc titulo: *Annaei Cornuti Grammatici* [illegible] *Commentum in Aul. Persii Flacci Satyras* [illegible] *Codice Ms. collatum, & multis in locis auctum & emendatum* ... *Biblioth.* [illegible] *curante Elia Vineto* ... *apud Claudium Morellum MDCXIII.* 4. ubi praemittitur Eliae Vineti *de Cornuto Philosopho & Grammatico, de Cornuto in Persii Satyras Commentatore ac de Commentariis, Commentator* [illegible] *Praefatio,* in qua haec ... *Sic non magis* ... *Cornuti videtur, quod publicatum in Persium Commentarium, quam* ... *Donati, quod Donati nomen* ... *in Terentium.* Nihilominus ... *Iuvenalem,* qui sub Cornuti eiusdem nomine in hoc legitur Codice Commentario [illegible] Vide Fabricium Biblioth. Graec. Tom. II. pag. 599 & Lat. Tom. I. pag. 467 in Persio, ubi animadvertit sub nota (e) *neque hoc, neque illud* ... *vel Cornutum, vel Persium habere* ... *sed ut diverse aetatis, & eruditionis interpretem esse constare.*

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XV. ... in principio ... [illegible] & ... singularum Satyrarum ... & coloratis. Constat foliis scriptis 178.

LEONARDI ARRETINI VARIA.

Cod. I.

I. pag. 1. LEonardi Florentini (*) Isagogicon Moralis Disciplinae ad Galeo-

(*) Nonnullos ... ubique ... natum Aretinum & ... Florentiae.

Gibertum Ricaſolanum, ut ſupra in Cod XXI. Plut. L. ſupra pag. 516 §. II.

II. pag. 15. Euſdem de Milite ad Rinaldum, ut in Cod. III. huius Plutei ſupra pag. 545 §. II.

III. pag. 31. b. Euſdem de ſtudiis, & literis ad illuſtrem Dominam Baptiſtam de Malateſtis, ut ibid. pag. 546 §. VI.

IV. pag. 42. b. Euſdem Oratio in Hypocritas. Ibid. pag. 545 §. III.

V. pag. 50. Euſdem Iſagogicon C. V. Ioannis Strozzae cum Perifraſicus. Ibid. §. VII.

VI. pag. 66. Euſdem Oratio pro ſe ipſo. Inc. *Etſi non ſuit neceſſarium, Praeſides, ad verſantes unive, præſentem in tantis Rebus occupationibus veſtris, hoc inſuper vobis moleſtiae aſſerre, propterea quod ſi de ſua vos conſultatis legitimis ordinatoſque iudicium ad profeſſum patronus; innuo ſinitur eamdem horum columniam in me falſo conſilium ad erſtiam puſſimam iudicavit eſſe delatam. Iudebo iccirco ammoſiſſe dre Del. quae quam ita ſint, Praeſides veſtrum non reliquum eſt, nobis, liberamque, & leg bus, ac ſimul honeſtate veſtrae exiſtimationique conſulere.* Haec Oratio ſcripta fuit contra *Iudaeum* aſtio quem ex vetuſta opulentaque familia hominem poenitens, atque gratioſum, qui occuſatore Benedetto magnanimem domus cuiuſdem duobus e Leonardo contractum fuiſſe, quod Leonardus ſedulo negat. Haec nunquam ei accebant evulgata fuit.

VII. pag. 72. b. Euſdem Oratio in Nebulonem maledicum. Inc. *Reſpondiſſem tibi iamdudum, perdiciſſime ſcurra.* Deſinit imper ſecte et verbis *& certe non revocandam erat bonus viſſamus, ac ſuapte proximum obſcenitatem audire. Ad quae reſtitenda ante pergo. Vos autem ſi pateſtis, viſum contineatis primam ignar* ... Spatium ad reliqua ſupplenda relictum fuit. Huius meminerunt Mencetus, & Philelphus, qui quidem poſtremus eas docet in Nicolaum Nicolum fuiſſe ſcriptam. Philelphi verba ſunt haec in Epiſt. xx. Lib. II. ad Coſmum Medicem, ubi de Nicolao conqueritur: *in Leonardum autem, inquit, Arretinum, qualem ſe praeſtiterit, ipſius Leonardi in eum invectiva teſtimonio eſt.* Caeſſes vero iterum inter Nicolaum, & Leonardum habes in Epiſt. ex Lib. V. quae nec etſi ſola Caeto haec nunquam edita fuit. Tradit in eo Nicolaum avum primum Peſtiae, deinde Florentiae exceptum fuiſſe, eiuſque caupone egreſſum oleo ſe, ac lentum perunxiſſe, quinque eum fratres habuiſſe, eoſque Florentia civitate fuiſſe donatos. Eidem exprobrat, quod uſque adeo maledictis Chryſoloram Guarinum, eiuſque aſſectatum ſe, ut conſilium cepit ut eo hac urbe demigraret. Videndo ad Praeſ. Cl. Laur. Mehus ad Ambroſii Epp. tomos et. pag. xxx & xxxix.

VIII. pag. 84. Euſdem ad Iohannem Franciſcum Gonzagam Principem Mantuanorum de origine Urbis Mantuae, ut ex eit. Cod. III. ſupra, pag. 547 §. IX.

IX. pag. 91. Euſdem Vita Ariſtotelis, cum Epiſtola anepigrapha, quae tamen eſt ad Card. S. Crucis, ut ibid. §. X.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus, & cum initialibus ſingularum operum auratis. Conſtat foliis ſcriptis 100.

LEON. ARRET. EPISTOLAE.

Cod. VI.

Leonardi Aretini Epiſtolarum ad diverſos Libri VIII. qui les exhibentur in editione Florent. ex recenſione Laur. Mehus ex a. MDCCXLI. in 8.

In primo Libro inter Epiſtolam II. & III. inſerta Epiſtola inſcripta: *Innocentio Papae Leon Colucius Salutati poſt humilem recommendationem & pedum uſculo beatorum.* Inc. *Niſi in tui magis gaudeo ſuſtiſſimo in Chriſto Pater, & Domine &c.* Del. *parcere vel leniter erit ſuavitatem affectibus. Flor. VIII Idus Sextilis.* Haec Epiſtola ad Innocentium VII. in qua Colucius Leonardum Pontifici, ut alumnum ſuum ita commendat, ut ſpem de eo maximam concepiſſe ſe oſtendat, quam eventus comprobavit, integre adfertur Tom. I. Bibl. med. & inf. Lat. Fabricii pag. 791. Edita etiam fuit inter Colucii Epp. curante Ios. Rigaccio Florentiae MDCCXLI. 8. Tom. I. pag. 5.

In Libro III. inter verba Epiſtolae III. *ab vero praeſentes* in quibus deſinit pagina 17. b. & verba VIII. *qui nuper ſunt ſurvus &c.* unde incipit pagina 18. duo folia habentur inſerta, in quibus reperitur finis praedictae Epiſtolae III. tota Epiſtola IV. & pars Epiſtolae IX. uſque ad verba *unde cives unde orator, unde* ... quae recident in ext. edit. Part. I. pag. 79 lin. 10.

Hoſce octo Epiſtolarum Libros recenſuit etiam Manutius. Prima editio prodiit An. MCCCCLXXII. fol. Antonio Moreto, & Hieronymo Alexandrino curantibus, nuncupata Ioanni Zeno Epiſcopo Patavino, viro doctiſſimo, cui Flautum quoque ſuum conſecravit Georgius Merula. Vid. Specim. Litteraturae Brix. Card. Quirini Part. I. pag. 111. ſeqq. Haec editio cum eadem nuncupatoria Epiſtola, eadem que forma recuſa fuit A. MCCCCXCV. in cuius fine legitur: *Leonardi Aretini Epiſtolarum Familiarum liber octavus & ultimus ſinis. Die xv Menſis Iunii MCCCCLXXXXV.* In utraque deeſt locus impreſſionis. Tertia editio prodiit Auguſtae MDXXI. apud Knoblochium; quarta vero Baſileae MDXXXV. 8. apud Henric. Petri. Denique Cl. Albertus Fabricius A. MDCCXXIV. Baſileenſem editionem recudit in 8. De his tamen optime meritus ſuit eruditiſſimus Laur. Mehus, qui abſolutiſſimam harum Epiſtolarum editionem Libris X. diſtinctam curavit Florentiae typis Bernardi Paperini MDCCXLI. 8. duobus Voluminibus.

Codex membranac. Ms. in 4. maiori Saec. XV. nitidiſſimus, cum epigraphe et principiis literis aureis & caeruleis exaratis, atque aureo circulo incluſa. prima pagina pulchris ma picturis exornata ubi Medicorum emblema ſtemma, atque auctoris effigies in

littera initiali ad vivum est expressa. Constat foliis scriptis 115.

LEONARDI ARRETINI EPISTOLAE.

Cod. VII. ALiud Leonardi Arretini Epistolarum Exemplar, i. d. fine ulli librorum distinctione ... ab alio aliorum archetypo ... ritum, ut superius, atque ... cum ... eademque lectione, quae ... commodi ... cum Epistolis quadam ... quam ... est Edit. una superius ... Haec pag. 80. ... & incipit: *Magnifice ac potentes Domini Domini mei singularissimi, post recommendationem. Non fuit ... blum, Magnifici Domini quamvis me bonae ... efficerent Literas vestrae dudum, quam ipsam ad ... Principem ... causae professus. ... splendidum & munera, vel magno alicui Domino congruentia, ... vestis tamen magistratu amplissimo confirmata, famam summa humanitate, summaque benevolentia ac significatione usque ad eo loco unde ... sunt. ... recommendatus ... ipsam ... vestrae ... sum ... Florentiae VIII. Kal. Decembris MCCCCXXXVIII.* Ex hoc patet, ... eum esse, quos nomine Gubernatores ... fuisse Libros Politicorum Aristotelis e se in Latinum noviter ... Haec & aliae ... collectiones ... hominibus ... ad quorum ... Petrarchae, Leon. Aretini, Poggii ... rumque ... tum ... vulgatae Epistolae. Earum vero ... ... fuisse ... nonnulla ... omittendo, & alias addendo.

Codex chartaceus Ms. in 4. ma... Saec. XV. cum littera prima Epistolae ... aurata & colorata, & ornamento ... primae paginae ... ad ... dum Romana ... Constat foliis scriptis 97. In Catalogo Montfauc. sub num. VIII.

IOAN. BOCCACCII DE GENEALOGIA DEORUM.

Adde etiam

Anonymi quaedam

Cod. VIII. I. pag. 1. LIber Genealogiae Deorum, seu Compendium librorum Ioannis Boccaccii de Genealogia Deorum, a ... ro Domino Calderino: licet eius nomen non appareat. Inc. *Principium verum nominatur ... Deorum primum Thales Milesius ... ... dixit ... se habere ... ... tam. Dei hunc mundo ... credit, & facere ... ...* Nihil de hac ... habet Dom. Manni in libro ... *Illustrazione del Boccaccio. Firenze 1742.* In 4. Cap. XXII. Meminit tamen huius Codicem & aliorum Pl. LIII. sub num. 34. diligentissimus Mazzuchellius *Scrittori d'Italia* Vol. II. P. III. pag. 13... qui plura & egregia de Boccaccio eiusque operibus profert. Adsunt in margine notulae quaedam, quas inter sub oculos ... quae leguntur pag. 30. ubi ... quibus ab ... Apollo ... *Perdeus* quoque dictus fuisse ... propterea quod in Aethiopiae Regionem quandam ... ubi ille ... ... Ad hunc igitur locum ... legitur in margine: 1473 ... *vobiscum custodivi Tertium.* P. V. E.

II. pag. 85. Anonymi de rerum inventoribus, seu de originibus rerum Liber. Inc. *Navem primus Danaus ex Aegypto in Graeciam advexit ... navigabant, ... Diis ... primus ... populi Chaones ... quae est quercus Dodonae, unde Iupiter Chaonius & Dodonaeus.* Hoc argumentum de rerum inventoribus ... pertractatum fuit a Polydoro Vergilio Urbinate, & Alex. ... Sard. Ferrariense, quorum habes edit. ... Noviomagi per Rolnerum Smetium MDCXIII. ...

III. pag. 104. Anonymi Commentarius in tres Libros & partem Libri quarti Silii Italici de Bello Punico, praeter de Auctore, & eius poemate notitia ... *Sil. ... Consulari ... sub Tiberio ... Dei ... (sic) ... ad ...* Commentarium ... est ... *Percussum foedus ... uno ... & ... Verg ... sanguine foedera ... Vel percussum foedus ... Sallust. in Catilinae bello ... ... est. Magn... Bisan ... Dodonaeus, unde & ... cognominatur.* Pag. 134. ubi de Hercule ... affert Commentator ... Tragici ... carmen, quod Cicero in Latinum ... de quo ... Herculis moriens. Cl. Arnoldus Drakenborgius in Praefat. ad ... Silii editionem Traiecti ad Rhenum apud Guil. Vander ... 4 ... primos ... illustrando hoc poeta fuisse Petrum Marsum ... Pomponium, & Domitium Calderinum ... Calderini ... Commentarios ... memorat ... Sabellicus ... de ... Lat. reperit, sed ... eodem Drakenborgio teste ... lucem ... constat. Forte horum postremo tribuendus est ... Codicis commentarius.

Codex chartaceus Ms. in fol. Saec. XV. manu, ut videtur, Nicolai Niccoli. Constat foliis scriptis 144. In Catalogo Montfauc. sub num. VII.

IOAN

IOANNIS BOCCACCII DE GENEALOGIA DEORVM.

Cod. IX. GEnealogiae Deorum Gentilium ad Hugonem Inclytum Ieruſalem & Cypri Regem ſecundum Ioannem Boccaccium de Certaldo Libri XV. praevia Capitum tabula & Prooemio, quod inc. *Si ſatis ex relatione DI. & extrema dammatis.* Libri I. Caput primum cui titulus: *Quis primus apud Gentiles Deus habitus ſit* inc. *Mare magnum & diffuſum nauigaturus,* Cod. cicſo totius Operis deſ. *non nobis Domine, non nobis, ſed nomini tuo da gloriam.* Adſunt Tabulae genealogicae, & Graeca verba ſuis locis extiterunt, nec non breves notulae in margine. Editum fuit primum hoc Opus cum ſequenti titulo: *Genealogiae Deorum Gentilium Ioannis Boccaccii de Certaldo ad Hugonem in ipſam Ieruſalem, & Cypri Regem. Venetiis impreſſum Anno ſalutis MCCCCLXXXII. Nicolao Throno Duce feliciſſime Imper.* Conſulendi de eo Mazzuc... Ioco ſupra cit. & Fabricius Biblioth. med. & inf. Lat. Tom. I. pag. 249. ubi alias eiuſdem Operis editiones recenſet, & Cl. Mazzuchellius *Biblioteca degli Scrittori Italiani,* ubi de Boccaccio eiuſque operibus tam Mss. quam impreſſis eruditiſſime diſſerit.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XIV. exeuntis, optimae notae, binis columnis exaratus, & cum caulis Librorum & Capitum rubricatis. Conſtat foliis ſcriptis 161.

LEON. ARRET. CICERO NOVVS

Addo etiam

M. Antonii Vitam ex Plutarcho, ab eodem Latine verſa.

Cod. X. I. pag. 1. LEonardi Arretini Cicero Novus cum Praefatione ad Nicolaum ſuum (ſc. Nicolaum alias Pontificem, ut falſo innuit in catalogo ſuo Montfaucon) ut in Cod. I. huius Plutei ſupra pag. 521. §. I.

II. pag. 38. b. Marci Antonii Vita ex Plutarcho de Comparationibus quam Leonardus Arretinus transtulit & ad Coluccium Salutatum tranſmiſit. Epiſtola dedicatoria inc. *Marci Antonii vetere multiplex & varie hiſtoriarum ſerit coniectum.* Deſ. *nunc ipſam Antonii vitam* ... Vita inc. *Marco Antonio avus fuit Antonius Orator, quem Syllanae partes ſequutum C. Marius necavit.* Deſ. *quorum ab Antonio per gradus ſucceſſit.* Abſque Epiſtola nuncupatoria ad Coluccium legitur in antiquis Vitae Plutarchi editionibus, ac praecipue Veneta per Melch. Seſſam anno ... fol. pag. 196.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. nitidiſſime cum Initialibus auratis & coloratis. Conſtat foliis ſcriptis 206.

LEON. ARRET. DE NOBILITATE FLOR. VRBIS

Addo etiam

Donati Acciaioli, & Anonymi quaedam.

L. pag. 1. LEonardi Arretini viri doctiſſimi de Nobilitate Florentinae Vrbis Libellus. Inc. *Vellem mihi a Deo immortali datum eſſet ut vel Florentinae Vrbis, de qua dicturus ſum, parem eloquentiam praeſtare poſſim.* Deſ. *hanc pulcherrimam & ornatiſſimam urbem populumque cum ab omni clade tueri defendat.* Huius Libelli ipſemet Leonardus meminit Epiſt. vide Lib. I. ad Niccolum ex qua patet A. MCCCC. ab eo fuiſſe compoſitum, aemulatum vero fuiſſe Ariſtidem de laudibus Athenarum ſuntus Ep. iv. Lib. VIII. ubi ab Ariſtarcho nolabis quo ſe defendit. Eumdem memorant Niccerius, Poggius, Philippus Bergomas, & alii, at nunquam editus eſt. In Codice Ambroſianae Bibliothecae Mediolanenſis teſte Ioudico Leone Mehus inſcribitur: *Leon. Florentinae Vrbis,* unde deceptus est Philibertus de la Mare, qui Leonardi Opus *de Nobilitate Florentinae Vrbis* diverſum putavit ab eo, quod inſcribitur *Laus,* vel *Laudatio Florentinae Vrbis,* & perperam in ſuo Catalogo inter Leonardi opera inedita recenſet primum *De Nobilitate,* ac paullo inferius, *Laudationem Vrbis Florentinae,* quum unum idemque ſit. Hanc vere Florentinae Vrbis laudationem in Italicam linguam tranſtulit Lazarus Patrinus e ſacro Dominicanorum familia Monachus. Vide Cl. Mehus in Praef. ad Epp. Arretini Tom. II. pag. xxi.

II. pag. 21. Viri ſapientis ac doctiſſimi Plutarchi Chaeronenſis de Apophthegmatis ad Traianum Caeſarem Liber, cum Epiſtola nuncupatoria ad Principem quemdam, quae incipit ut in Cod. XVI. Plut. XLVII. ſupra pag. 399.

III. pag. 55. Vitae Hannibalis, & Scipionis Latine converſae a Donato Acciaiolo, cum Prooemio ad Petrum Medicem, quod inc. *Eſſe ſoleo, clariſſime Petre.* Deſ. *obſervantiae meae teſtimonium perveniet.* Prima inc. *Se primo belli Punici quod Carthaginenſi cum populo Romano geſſere memoria repetamur.* Deſ. *atque eum iam iis concedi viderentur.* Altera pag. 80. b. inc. *P. Cornelio Scipioni, qui primus nominis velut a ſe gentis Africanus iſte dictus.* Deſ. *vitam intra urbem finiendam putavit.* Fabricius eulmodi verba Biblioth. Graec. Tom. III. pag. 347. has Hannibalis & Scipionis Africani Vitas, quae in antiquis Latinis Plutarchi editionibus, ut Veneta apud Melch. Seſſam anno ... fol. pag. 81. ... exſtet, prout ut ſequi titulum, e Graeco fuiſſe converſas, ſed e Donato Acciaiolo compoſitas. De Donato eorum eiuſque ſcriptis plura leſtu non iniucunde congeſſimus in noſtro Specimine Litterat. Flor. Tom. II. pag. 9. & ſeqq.

IV. pag. 97. Eiuſdem Donati Acciaioli Vita

Vita Caroli Magni cum Epistola nuncupatoria ad Gallias Regem, quae inc. *Quum Omnium mortalium Christi nomen profitentium usque ad haec tempora Serenissime Rex &c. Desin. amplissime vero universam commendet.* Vita inc. *Caroli Francorum Regis, qui postea ob magnitudinem rerum Magnus fuit cognominatus &c.* Desin. *fovit legem restituerit.* Donatus in publicis tractandis negotiis dexteritatem animadvertens Florentinae Reip. nomine oratorem eum in Galliam ad Ludovicum XI qui Carolo VIII successit, Orator eo missus, ut veteres Regis foedus cum Florentino Populo renovaret. Hac itaque occasione Caroli Magni gesta a se Latine edita Regi obtulit, ut ille ipse in eo... Specimen pag. 10. Vid. Vossium de Histor. Lat. ubi de scriptoribus agit, & de hac ipsa Caroli Magni Vita, ob Acciaioli gestum Plutarchi vitis scriptam edidit, & recusa in Historiographis Georgii Wicelii, & in Freheri Corpore Historiae Franciae.

Codex chartac. Ms. in 8. Saec. XV ve... a manu exaratus, & in fine mutilus ... suppletus. Constat foliis scriptis 110.

HIEROCLIS EXPOSITIO VERSVVM PYTHAGORAE QVI AVREI DICVNTVR

Addito etiam

Hermes Trismegistus, Apuleio interprete

Cod. XII. I pag. 1 Hieroclis in versus Pythagorae aureos appellatos Expositio, cum Antispas Praefatione ad Nicolaum Papam V. Inc. *Mirabar saepe meamet per diversas mecum partes ad liberos perquirendos tam Graecos quam Latinos in itinere missus in Vrbem nos tulisse libros alterum eum tam quem nunc Hierocles fuerunt versibus Pythagorae aureis in allegoriam ..., hoc opusculum Lat. mee ipse &c.* Desin. *cum Pythagoras quaestionibus & soluitorem, etc.* Inc. Expositio inc. *Superos ne studium ... quod in purgatione & perfectione humana ... versibus.* Desin. *ut ipsorum soluitorem ... quaerere, & quorum corde non ... .* Cf. Fabricii Bibl. Graec. Tom. I pag. 471 ubi ait Hieroclis Commentarium in Aurea Carmina, insignem plane, non grammaticum, sed philosophicum & ... ipso esse, compendium Dogmatum Pythagoricorum complexum, primum e Ms. Codice Vaticano ... Latine reddidisse, & Nicolao V Pontifici dicasse Ioannem Antispam Siculum. Patavii excussus XV Kal. Maii 4. Vid. Lambecium VII. pag. 133 Romae MCCCCLXXV 4. Vid. Beughem. Incunab. Typogr. p. 13 & alibi, & Maittairium Annal. Typ. Tom. I. pag. 334. 346. &c.

II pag. 98. Mercurius Hermes Trismegistus, interprete Apuleio, Inc. *Asclepius iste pro sole mihi est Deus.* Desin. *convertimus nos ad puram & sine animalibus coenam.* Consule Fabric. Biblioth. Graec. Tom. I pag. 53. & Lat. Tom. II. pag. 94. qui hunc versionem Apuleio abiudicat. Item occurrit in editione Apuleii Operum Aldina A. MDXXI., Basileensi A. MDXXXIII & MDCXX. &c.

Interim notandum post memoratis Opera sequi debuisse in hoc Codice (ut ex Indice ... huius Bibliothecae constat, quem apud se habuisse Montfauc. in suo Catalogo fatetur) Hieroclis Problemata per Petrum Lucensem e Graeco in Latinum versa, quae tum ab antiquis temporibus excideruunt.

In ultima eadem folio excerpta quaedam brevissima habentur de Deo Platonis, quo duo embryonis ... quo moveatur & quo animae praeditum accepit, de numero septenario & alia eiusmodi huius memoratu.

Codex chartac. Ms. in 8. Saec. XV. In cuius primae paginae ... postremo adscriptum est nobis literis ita: *Liber Antonii Flammae.* Constat foliis scriptis 117.

GEORGII VALLAE OPERA VARIA

Georgii Vallae Placentini Viri Clariss. de Expetendis, & Fugiendis rebus Opus in Libros XLIX. tributum, ex Venetiis in Aedibus Aldi Romani anno MDI duobus in fol. magnis Voluminibus elegantissimis typis impressum. In eo ... in prima statim primi Voluminis pagina legitur, haec continentur. Cod. XIII

De Arithmetica Libri III. ubi quaedam a Boethio praetermissa traduntur

De Musica Libri V sed primo de intervallis, & commoditate etc.

De Geometria Libri VI in quibus Elementorum Euclidis difficultates omnes sunt expositae: ubi etiam de Mechanicis spiritalibus, Catoptricis, ac Opticis, deque quadrato circuli habetur tractatus.

De tota Astrologia Libri IV in qua fabrica usuque Astrolabii traditur, & quae signorum in exhibendis medicamentis sit habenda observatio.

De Physiologia Libri IV ubi & Metaphysicae quaedam leviter quam degustata attinguntur.

De Medicina Libri VII ubi de simplicium natura per ordinem literarum.

Problematum Liber unus

De Grammatica Libri IV.

De Dialectica Libri III

De Poetica Liber unus

De Rhetorica Libri II

De Morali Philosophia Liber unus

De Oeconomia, sive administratione domus Libri III in quibus de Architectura, Reque Rustica fuse est actum.

Politicum unum Volumen, ubi de Iure Civili, ac Pontificio primum, mox de Legibus in universum, inde de Re Militari agitur.

De corporis commodis, & incommodis Libri III quorum primus totus de Anima, secundus de Cor-

de Corpore, tertius vero de Venis ex Hippocrate ac Paullo Aegineta, denique Galeni quaeſitionibus in Hippocratem.

De rebus veneris Liber unus ac ultimus, ubi de gloria amplitudine & aliis bonis ſuis.

Haec ſummatim ſed ex ſatis & alia plurima, quae legendo licet agnoſcere.

Post hunc Operum enumerationem accedit accuratiſſima Tabula Capitum Librorum quadraginta novem, qui in duobus hiſce Voluminibus comprehenduntur, quaeque integra ſeu, tralatae completitur. Inde legitur Epiſtola nuncupatoria, quae inſcribitur & incipit: *Ioanni Petrus Valla Illuſtri Vigilebani Comiti, Principique excellentiſſimo Ioanni Iacobo Trivultio Sal. D. aeternam. Expetendorum ac Fugiendorum patris Librum, Illuſtris Princeps, Ioannes Iacobe Trivulti, tibi potiſſimum dicandos ipſi exiſtimavi, quod tu ut ipſi plane noſti, niſi mors, proh dolor! ſeveriſſima a noſtro conſpectu patrem ſuſtuliſſet, tibi uni et in hoc opere nuncupandus, metuiſque tendebatur caritatibus ſua ergo te obſervantiae pignus immortale &c.* Poſt haec cum laudes ejus proſequitur: *Quam neque doctiſſimis patet, ut certe omnes plurimum de lectus ſummi viri diligentiaque multum debeant cognoverint, quamvis demum ex ea lucubrationibus ſuis prodeſſe multis poſſet, operum illi mentem Maximus Optimus Deus ſuum deprecatus auxilium, atque commovit, nullam maiorem pulcrioremque fore rationem, quam ſi ipſemetrum utcumque traderet, quae ipſe multorum, & innumerum veterum ingenia tradidiſſet. Cui ſane rei ſe totum accingit tanto, quae in admirationem poſſent alliceret ſcripta publicare, dum quae amplectenda fugiendaque videantur, breviter, & perquam diligenter undequaque parare colligi. Addidit inſuper novi operis excogitationem, & ſ poſteriusque, & ſi qua quoque nova praeclara ſine dictio numero rerumque ſuppeterent, occultandaque non duxit, quae illorum a veteribus inſignibuſque doctrina viris vere illuſtratam, poſteriuſque praeſidium Encyclopediam, et ea quam non haberet forte quaſi non aut tam dolendum ſed ut in conſummatus quidem orator hoc opere instrueret non placitum aut paucioribus, quam rei ipſo cognita neceſſaria poſſiere videretur. Det ſed ſidem qua ad te ſcribo Illuſtris Princeps, praeſtat ut patrem opera & tibi, & poſſent placiturum confirmo. Vale.* Liber I cum ſequenti titulo eſt: *Georgii Vallae Placentini Expetendorum ac Fugiendorum, quod inſcribit Volumen primum. Primae hebdomadis Liber primus, quae Expetendorum ac Fugiendorum ut innotueret ſit, in Caſibus comprehendunt.* Liber XXIII qui eſt IV. Phyſicorum, & Capita VIII continet, deſinit: *tamen ipſa ſtatim artem absumi videtur.* Atque hoc abſolvitur primum Volumen.

Codex chartaceus, impreſſus ut ſupra in fol. Conſtat foliis 277.

GEORGII VALLAE EXPETENDORUM ET FUGIENDORUM A LIBRO XXIV. USQUE AD XLIX.

Cod. XIV

GEorgii Vallae Placentini Expetendorum, ac Fugiendorum quod inſcribitur Volumen ſecundum quarum & Medicinae primum. Quomodo invenit Medicus & in quae partes ſit diſtributa. Quoniam habebimus textum. Caput primum ut *Ab Arnum ac ſinibus in libro Quaeſ curam Naturalium.* Libri XLIX Caput XXIV & ultimum quod eſt totius operis periodus, *dicit neque ſpondere umquam reperiebatur ipſi, quod in ſcripto meſſe ad privilegium ſtipulat, quod in a nec unde* utenti ſacramentum totius conſilii reliquere. Tum impreſſionis nota ſubditur: *Venetiis in aedibus Aldi Romani impenſa ac ſtudio Ioannis Petri Vallae filii piiſſ. menſe Decembri MDI.* Inde Privilegium ſequens: *Concedit iſ ne quis detrimenti in decem annis III S. V. librum hunc imprimere excudat ſeorum alibive excuſum vendat.* Tandem Volumen claudit totius operis regiſtrum.

Hic Georgius Valla, patria Placentinus, Medicus, & humaniorum literarum Venetiis Profeſſor, multa edidit, quae recenſentur a Fabricio in Bibl. med. & inf. Lat. Tom. VI pag. 281 & apud Mattairium Annal. Typogr. Notat inſuper hoc Opus de Rebus Expetendis ac Fugiendis fuiſſe Venetiis impreſſum anno MCCCCXCVII & duobus in fol. voluminibus; ſed quum non appareret in primo Volumine ulla impreſſionis nota, nec partis Tom. I pag. 644 Opus illud eiusdem excuſum ex eodem officina prodiiſſe.

Codex chartaceus in fol. impreſſus ut ſupra. Conſtat foliis 314. In Catalogo Musei Florentini ſcriptum eſt, tunc temporis Tomum hunc alterum huiuſce Operis Plutei IX fuiſſe repoſitum ſub hoc autem numero XIV. recenſetur ille Codex, de quo ſupra ſub num. XXXI.

JANNOCTII MANETTI ORATIO NICOLAI V PONT. ROM.

Ac praeterea

Poggii, Franciſci de Pedemonte Leonardi Aretini, & Anonymi quaedam.

Cod. XV

1 pag. 1. FLorentinorum Oratorum Oratio ad congratulandum Nicolao V Summo Pontifici in creatione ſua, habita Romae per doctiſſimum & eloquentiſſimum Iannoctium Manetti in publico & generali Conſiſtorio. Inc. *Se nobis coram Summo &c. Deſ apportunius hoc neque temporibus reſervata.* Meminerunt hujus Orationis alia eius ſcripta a Fabricio Bibl. med. & inf. Lat. Tom IV. pag. 45. Vitam Iannoctii ab anno MCCCCXCV qui natus eſt, ad annum exercitu que poſt vigintiiter circiter geſtas lege

tinens olim Neapoli, scriptam e Niblo Nildini [illegible] A. MCCCCXXX. Muratorius Tom. XX Rer. Italic. & etiam Cl. Burmannus Tom. IX Thes. Ital. Part. VIII.

II. pag. 9. b. Doctissimi atque eloquentissimi viri Poggii ad Summum Pont. Nicolaum V Oratio. Inc. *Seu confortatione ipsius Dei* [illegible] *cum favore & opere sit auxiliatus* [illegible]. *Fuit Romae Kal. Mai. MCCCCXLVII* Pontif. Max. Nicolai V. nunc primum. Exstat in edit. Thomae Aucuparii Argent. anni [illegible] fol. e pag. 34. 1 ad pag. 36 t.

III. pag. 17. b. Magistri Francisci de Padua de Florentia Ord. Min. Theologi excellentissimi ad Nicolaum V Summum Pont. Epistola congratulatione. Inc. *Signif. B. P. & rerum tuarum magnitudini haec bene* [illegible] *at dicere.* Des. [illegible] *Iohann gloriae* [illegible] *te* [illegible] *cum Apostolo Petro* [illegible] *scribit, amantem Deum &c. Rapuit ex Florentie XXII Martii anni Domini MCCCCXLVII* Orationes eorum Summis Pontificibus habitas e Francisco Florentino [illegible] mento Paduano Ord. Minor memorat Wadding pag. 118. & Julius Niger *Istoria degli Scrittori Fior.*

IV. pag. ee Clarissimi atque eloquentissimi viri Leonardi Aretini Oratiuncula ad Summum Pont. Martinum V. Inc. *Confueverunt, B. P. qui legationis* [illegible] *dem Apostolicam & [illegible] venient* [illegible] *tum ipsi verba, neque* [illegible] *possunt* [illegible] *fassimo* [illegible] *laudibus* [illegible] *attollere; quantumvis, quam saepe* [illegible] *accurateque audiverim* [illegible] *parte verbo* [illegible] *ficavit* [illegible] *parte amplitudinem* [illegible] *fideliter* [illegible] *desferre verba animadverto ut laudationemque* [illegible] *Neque* [illegible] *&c.* Des. *fuit alia quaedam* [illegible] *his scriptis* [illegible] *quae quovis tempore delectat* [illegible]. Huius meminit Philibertus de la Mare atque ex eo Julius Niger elucubrati vero sunt e Leonardo A. MCCCCXXVI. sed eam quam publicam lucem aspexit.

V. pag. 64. Epistola anepigraphe quae videtur scripta nomine Florentinae Reip. ad Regem Hungariae. Inc. *Serenissime ac gloriosissime Princeps & Domine, post humilem recommendationem. Gloria & magnitudo* [illegible] *prosperitas sit in perpetuum tibi, gloriosissime Princeps* [illegible]. *Hanc enim nos devoti praecamur, &* [illegible] *&c.* Des. *praeterea quum in regno Hungariae multi cives Florentini* [illegible] *partim Clerici & Praelati, partim saeculares* [illegible] *vel nobiles vel mercatores* [illegible] *singulis Regnae* [illegible] *Praelati quidem & nobiles ut in suis dignitatibus conserventur, mercatores* [illegible] *& benignitatem Regiam in suis negotiis reperiant. Data &c.*

VI. pag. 65. b. Alia Epistola item anepigraphe sed *ut* apologetica pro Duce Mediolani qui fuisse accusatus Aretium [illegible] quasdam [illegible] ad sacrum Basileense Concilium. Inc. *Reverend.* [illegible] *in Christo* [illegible] *& Dom.* [illegible] *commendatione* [illegible] *Audivimus litteras quasdam* [illegible] *tent* [illegible] *publicatas fuisse apud* [illegible] *Basileense* [illegible] *sub nomine* [illegible] *Ducis Mediolani.* Des. *supremum sacri Concilii de* [illegible] *temeraria praesumat. Dat. &c.*

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XV. in cuius prima pagina legebatur, nunc vero ferme deletum est: *Abbatiae Sanctae Florentiae* Constat foliis scriptis 19.

GRAMMATICAE INCERTI AVCTORIS.

Cod. XVI. I. p. 1 ANonymi Comment. in Priscianum Libros duos de Constructione Oi. In primum inc. *Ut vult Tellurius Rhetoricus,* [illegible] *divisa dividitur in superiorem & inferiorem & ipsa* [illegible] *idem quod post* [illegible] Des. *masculinum & feminum.* In secundum inc. *In superiori libro de* [illegible] *d. &c.* Des. [illegible] *in praecedentibus constructionum* [illegible] *&c.* D [illegible] *de hac de causa dicitur* [illegible] *quod plures* [illegible] *hoc verbum* [illegible] *pertinens ad usum quam* [illegible] *verbum pertinens ad* [illegible] Claudebatur autem subscriptione quadam rubricata, quae deinde penitus erasa fuit, ubi fortasse nomen auctoris erat inpressum.

II. pag. 46 b Anonymi Excerpta quaedam Philosophica iuxta Aristotelis doctrinam. Inc. *Dicit Aristoteles in principio coeli & mundi unumquodque habet ipsi propter suam propriam operationem. Quum igitur homo sit quiddam* [illegible] *a natura productum,* [illegible] *&c.*

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saec. XIII. bene columnis & charactere valde compendioso exaratus. Constat foliis scriptis 43.

INTERPR. NOMINVM HEBRAEORVM INCERTI AVCTORIS.

Cod. XVII. INterpretationes Hebraeorum nominum iuxta ordinem alphabeti auctore Anonymo. Incipiunt a littera *A.* & quidem hoc pacto:

Aaz apprehendens vel apprehensio.
Aad [illegible] *vel* [illegible]
Aadhar [illegible]
Aalma virgo absondita vel absconsio virginum. Desinunt in littera Z in hisce verbis

Zuzaim, consiliantes, vel consiliatores eorum

Codex

(1) Fabricius in Biblioth. Latin. Tom. II pag. 41[illegible] [illegible] Tom. II [illegible] Cod. XI. Grammaticorum, Prisciani compendium & diligentem expositionem [illegible] esse, qui usus est Vinc. Bellovacensis in Speculo Doctrinali

Codex membranaceus Ms. in 8 Saec. XIII. optimae notae, characteribus quidem minutis, ſed valde perſpicuis exaratus, cuius ſingulae paginae in tres columnas ſunt diviſae. Conſtat foliis ſcriptis 46.

GALEOTTVS MARTIVS DE DOCTRINA PROMISCVA.

Cod. XVIII. Galeotti Martii Narnienſis Liber Doctrinae Promiſcuae ad M. Laurentium Medicem. Capitibus conſtans XXXIX. quorum praecedit elenchus tribus primis foliis comprehenſus. Praefatio ad Laurentium inc. *Plato cum ſint, Medice Laurenti, quae Medicorum familiam tantopere illuſtrarunt redderuntque tam orbi clariſſimam, & haec quidem aliorum non modo in narrando notiſſimae clara.* Deſ. *penetravi in hac praefatione Pontificem per Dominum ſaepe conſulto poſuerim, ut nomine bonae famae.* Caput I. De nominibus propriis hominum ab aliis impoſitis inc. *Tandem apud ſapientem & maxime Florentem quaeſtio agitata eſt, non ex propria voluntate nomen, ex ſortale quaedam ratio impoſuit, ut utrumque in natura impoſitione concurrat.* Caput ultimum De quibuſdam emendandis deſ. ... *& indagetur & Aſſeſſiones innumerabiles docentur.* Tum repetitur titulus, ut in principio. Hoc opus Latine prodiit Florentiae Anno MDXLVIII. 8. & Italice eadem cum hoc titulo: *Galeotto Marzio da Narni della Varia Dottrina tradotta in volgare Fiorentino per M. Franceſco Serdonati con aggiunta di alcune brevi annotazioni. In Fiorenza per Filippo Giunti* MDCXV. 8. Dicatum eſt *All' Illuſtriſs. ed Eccellentiſs. Sig. il Sig. Alberico Cibo Principe di Maſſa*, in qua quidem Epiſtola nuncupatoria haec de auctore noſtro notantur: *E perchè in quel tempo Galeotto Marzio huomo di molta, e vera erudizione, e di grande eſperienza nelle coſe di guerra dedicò il ſuo libro di Varia Dottrina al Magnifico Lorenzo, ed in eſſo in più d'un luogo s'allarga nelle lodi non ſolamente di Lorenzo, e di Caſa Medici, ma ancora di Papa Innocenzio, e della Caſa Cibo* etc. Sequitur deinde Auctoris Vita a Franciſco Serdonato conſcripta, ex qua patet Martium quum *Evanſtae bonas litteras didiciſſet, Matthiae Corvini celeberrimi Hungarorum Regis, Praefectum ſuiſſe factum, & iterum a Secretis.* Alia eius Opera accurate recenſentur a Fabricio Bibl. med. & inf. Lat. Tom. III. pag. 5. qui conſulendus.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. perſpicue diligenterque exaratus, cum ſtemmate in prima Operis pagina, & titulis Capitum rubricatis. Conſtat fol. ſcript. 188.

GASPARIS GRAMMATICE.

Cod. XIX. Gaſparini (1) Grammatica. Inc. *Aſſumo verbum eſt aliud quod in i ſuit fortitur* Cat. Lat. Codd. Tom. II. *vox paſſivum in or, ut amor, amor &c.* Deſ. *Sunt qui nomen eſt uſus quercu declinatur pro arbore, & frondo pro fructu apud veteres ſit uſitatus.* Tum ſubditur: *Expliciunt Regulae Gaſparini Doctoris Grammaticae Laus Deo, Amen.*

Codex membranac. Ms. in 8 Saec. XV. Integer, optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 20.

LIBANII EPISTOLAE

Cod. XX. Libanii Sophiſtae Epiſtolas XCVIII. interpretatas Franciſco Zambicario Equite, & Poeta laureato ad clariſſimum Equitem Ciceronem virum Dominum Ioannem Bentivolum. Praefatio, ſeu Epiſtola Dedicatoria. Inc. *Non ſum ego neſcius* Deſ. *laudes vero mar. quae per ſe longa lateque patent. Si quid enim noſtra fuerit carmine non illuſtrare conabor. Sed non Libanium ipſum auctorem.* Epiſtola prima Aurelio inſcripta inc. *Quod rude factu dum ſit, nequaquam intelligi poſſet.* Ultima Demetrio deſ. *agricola, quam lapides non plus plenius petit; plenior vero ſi ibus lavetur verum non petit.* Tum ſubditur verſiculus:

Principio ſummo ſit laus ſitque Tonanti.

Cl. Io. Chriſtoph. Wolphius in Prolegomenis ad abſolutiſſimam ſuam Libanii Epiſtolarum editionem Amſtelaed. apud Ianſſonio-Waesbergios MDCCXXXVIII. fol. de has Zambicarii verſiones, quas deprecedi plurimi a ... adſirmatque, primum inter eos, qui poſt renatas literas Libanii Epiſtolis operam impenderunt, Franciſcum Zambicarium Bononienſem fuiſſe. Huic enim quadringentas amplius Epiſtolas Latine converſas, & in tres libros digeſtas, debemus. Inſcriptio ita habet: *Libanii Graeci declamatoris diſertiſſimi, beati Ioannis Chryſoſtomi praeceptoris Epiſtolae, cum adiectis Io. Sommerfelt argumentis, & emendatione, & collegatione clariſſimi.* In frontiſpicio libri, qui formam quarti refert, nec locus, nec annus editionis commemoratur, qui tamen uterque ex *Ioannis Sommerfeldi, artium liberalium Magiſtri ac ſacrarum literarum Baccalarii, & maioris Collegii Studii Cracovienſis Collegiati* dedicatione ad Mattheum Drobiceum, regni Poloniae Vicecancellarium, cognoſcitur; illa enim data eſt Cracoviae A. MDVIII. X. Kal. April. Acceperat ſolaret Sommerfeldius, quod ex eiuſdem dedicatione apparet, Epiſtolas illas *barbara manu, inepte, & illiterate ſcriptas per Ioannem Clymes bibliopolam, civem Cracovienſem*; atque proinde ſuaſit & ſumptibus ipſe in lucem Cracoviae protruſit videtur. De Zambicario interprete nihil ab illis traditum inveni, qui de Bononienſibus aliiſque in Italia eruditis aevi ſcripſerunt. Saeculo XV. medio vixiſſe eo concurrit, quod in dedicatione Libri III. (quem in calce N a ... ne fuſa

(1) Forte Gaſparini Barziſii, ſed non recenſetur hoc inter eius ſcripta a Cl. J. Mazzuchelio Bibliotheca degli Scrittori Italiani Tom. II. Part. I. pag. 448. ſeqq.
(2) Hunc ... codicem ... in hoc ipſo Codice ...

a librum ſecundum Epiſtolarum Libanii continet, edita a Io. Chriſtoph. Wolphio in maiore Epiſtolar. Libanii pag. 711

ex suo collectione Wolphius protulit per. pit) ipse testatur. I Idem ope Ex Argyropoli, quem A. MCCCCLIII Constantinopoli pulsum exsulem Italia excepit. Ex eiusdem dedicatione colere intelligitur Zinnium Graecos & Latinos esse res in Academia Perusina interpretatum esse. Idem de Epistolas & Postum inscriptas appellatum dedicatione Libri I Epistolarum apud eundem Wolphium pag. 711 legendi. Epistolae porro ipsius in Graecia, in qua per quinquennium commoratus est, se collegisse & ex eis multa graeca ac possidere Latinas eloquentia concinnandas, in dedicatione Libri II. testatur.

Codex chartac. Ms. in 8. Saec. XV optime scriptus, cum duplici pictura altera in principio Praefationis, ubi etiam stemma gentilitium familiae cuiusdam ... altera in principio Epistolarum ... libri in prima linea. In calce primae paginae legitur nomen Antonii Petri ... 153. Constat foliis scriptis 47

ISIDORI VARIA.

Sunt primo

Etymologiarum Libri XX

Cod. XXI. ISidori Hispalensis Episcopi (*Iunioris* nominatur) Etymologiarum Libri XX. ad Braulionem Caesaraugustanum Episcopum, praevio singulis Libris Capitum Tabula, praemissa vero etiam Epistola ad eumdem Braulionem, quae inc. *Tunc sollicitantes epistolas* &c. Des. *semper mihi, dilectissime Domine Frater*. Libri I Caput I de disciplina & arte inc. *Disciplina a discendo nomen accepit*. Libri XX Caput XV & ultimum de instrumentis equorum des. *et in multis usus ordine locatur*. Tum subscribitur: *Explicit Liber Etymologiarum Isidori. Deo gratias*. Tandem ob calcem Codicis Tabula argumentorum, quae in singulis XX Librorum Capitibus pertractantur. Concordant quidem hoc & finem cum editione Matriti typis Regiis MDCCLXXVIII. fol. a pag. 1. ad pag. 400. Epistola vero fere ... Isidori ad Braulionem legitur in calce inter Epistolas pag. 401. In integro hoc Codice articuli leguntur ... dum efficta continentur.

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Saec. XIII nitide & compendiis scriptus, binis columnis exaratus, in cuius ferme ... gemeo margine notatum est: *Isidorus Etymologiarum ...* signum N. Constat foliis scriptis 87

LANCELLOTTI IN HORTOS COLVMELLAE

Cod. XXII. CLa ... Ferrariensis Commentarii in Hortos Columellae, praevia Epistola nuncupatoria ad clarissimum Florentinum Iuvenem Laurentium Medicem, quae inc. *Cum de vnius ... pro ... sterium ... fratribus*. Des. *accepere igitur nos diligentia ... haec ... studia ... splendor*. Inc. Aut ... Epistola ... *Dare, Laurenti vir ... ac multum dul ... fatur, nam haec per Georgiis Byllii quoque habeo dum ... At post multas, nec non variis causis, quam quod in hac re facundiam ... meam ipse ... Martianum Colum ... legi ... suis bonitatemque ... ubertate ... ab ... haec ... ad tuam ... sapientiam ... palas ... ossendere hoc ... quam in decorem totum reducere*. Epistolam sequitur Carmen, quod inc.

Cuius ... splendor, patriae que gloria, tuae

Et illis ... &c.

Des.

Tu ... ferus ... munera ... sperent.

Tum Capit de origine Columellae, cuius inc. verba: *Columellarum familiam fuisse quae urbe Roma ... fuisse ... fuit. ... quae ... commemoranda ... sunt ... opus ipsum aggrediemur*. Commentarius inc. *Hortorum significatione, et Vi ... XIX ... inter volumina ... XII Tabula Romanorum legum nulla ... sed hortos semper nominabatur* &c. Des. *... Dionysius sossatas Cicero*. Tum subscribitur: *Editum per Lancellottum Pisanum Ferrariensem X Kal. Octobris MCCCCLXXXIII.* Regh. Fabricius in Biblioth. Lat. Tom. I. pag. 402 ubi de Columella haec habet; *Lancellotti Expositio Ms. in Hortum Columellae, Florentiae in Bibl. Medicea Pl. LII.* Ex fide Fabricii ipsum quoque meminit Io. Matthias Gesnerus in Praefatione ad Script. Rei Rust. Lipsiae apud Gasp. Fritsch MDCCXXXV. 4. T. I. pag. XXV.

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XV cum summariis in marg. ac rubrica exaratis. & litteris initialibus in prima pagina aurata & colorata, nec non Mediceo stemmate in calce eiusdem. Constat foliis scriptis 41

EPISTOLAE LEON. ARRET. SINE PRINCIPIO

LEonardi Arretini Epistolae LXXXIX. sine principio, & fine. Prima verba sunt ... *commode possidere. Itaque ad Leonardum nostrum pro conclusione revertatur* &c. quae pertinent ad Epistolam Colucii ad Innocentium VIII quem supra pag. 550. Cod. VI. Sequitur deinde Epistola III Lib. I cit. edit. ac reliquae deinceps usque ad Epistolam XIII & ultimam Libri VIII cuius postrema verba sunt; *Sacrum Classum, Regum, Operagium.* ... quae includunt in ... Cod. XXIII.

Digitized by Google

le est edit. Part. II. pag. 108. lin. 16. Ex numero autem Epistolarum, quas continet supra indicato, facile quisque noverit multas in hoc exemplari deesse ex editis hic [illegible].

Codex chartaceus Ms. in 8. Saec. XV. Constat foliis scriptis 97.

ONVFRII DE S. GEMINIANO EXPOSITIO IN TERENTIVM.

Cod. XXIV

EXplanationes Comoediarum (VI) Terentii Afri civis Carthaginensis editae per excellentissimum virum Onufrium de S. Geminiano; & primo super de prima Comoedia, quae Andria nominatur. Inc. *Circa expositionem huius Libri, qui Terentius dicitur, quaedam praescibenda sunt, & primo quis auctor, secundo quae materia, tertio quis finis &c.* Claudunturque: *Complete sextam Comoediam exercitatis; Valete eorum vos, auditores, ego Calliopius recensui. Ideo* [illegible] *igitur valete, & plaudite etiam; & ego Dom. Onufrius gaudeo, quoniam Deo omnipotenti gratia hoc opus in scribendo feliciter consummavi &c.* Tum subducitur: *Explicit Expositio super sex Comoedias Terentii Afri excepta die vigesimaquarta Ianuarii, atque completa die decimaoctava mensis Martii, & hora vespertina, anno quo nolesiunt quadringentesimo quarto a me Domino Onufrio Angeli de S. Geminiano Petri Comitis Castri Veteris, de quo gratias humiles refero Salvatori. Amen.* In fine habentur quaedam Graeca vocabula Terentii expositio secundum grammaticalem scientiam, & hoc posita & ordinate secundum litteras alphabeti, eorundem Vita Poetae quae inc. *Terentius genere extitit Afer, cive vero Carthaginensis.* Des. *& haec sufficient ad praefationem & ad exitum, Terentii videlicet.* Nihil de hoc Expositore apud Fabricium. Forte est Onufrius Coppius S. Barnabae Eccl. Dioec. Abbas, qui A. MCCCCXVIII. humaniores litteras in oppido Collis professus est, et Persium, aliosque antiquos Poetas commentariis illustravit, de quo Coppius *Annali, Memorie, ed Vomini Illustri di S. Gemignano. Fir. MDCXCV.* 4. pag. 108. & 191. ubi clarum claruit Onufrium de S. Geminiano commemorat.

Codex chartaceus Ms. in fol. Saec. XV. ineuntis, optime servatus, ac binis columnis exaratus. Constat foliis scriptis 109.

GRAMMATICA INCERTI AVCTORIS

Seu potius

Prisciani de Constructione Libri II. imperfecti.

Cod. XXV

COdex est anepigraphus, sed continet Prisciani Libros duos de Constructione cum glossis ac scholiis quibusdam marginalibus & interlinearibus. Primus inc. *Quoniam in ante expositis libris &c.* Secundus des. *Acabiliter fiunt [illegible] definitae* [illegible] quae verba reperies in alias editionibus [illegible] lucubratis A. MDXXV. & pag. 744. lin. 10.

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XIII. optime servatus, & scriptura valde compendiaria. Constat foliis scriptis 44.

GRAMMATICE INCERTI AVCTORIS.

Cod. XXVI

COdex est anepigraphus & continet Libros duos, quorum primus inscribi posset *De differentiis nominum*, alter *De differentiis verborum.* Primus inc. *De nomine autem ac verborum, nec non aliarum partium Orationis differentiis tractantes de ipsis secundum ordinem elementorum eorum differentias. Incipiet hinc est sumus ab A incipientibus, quae e plus sufficit vocantibus primum elementum ipsi assistere.* Haec est, bene erat, &c. Secundus des. *Zelare Zelatus est Dominum tertium fuisse, & non piget ab populo sit.* Tum interpretatio subiungitur auctoralium vocum scilicet evolutum, effusum, byssus &c. Interim notandum sunt plura verba, quibus Lexicon Latinobarbarorum maxime posset locupletari.

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XIII. Constat foliis scriptis 91.

LEON. ARRET. VARIA.

Cod. XXVII

I. pag. 1. THesei Vita ex Plutarcho interprete Anonymo, sed forte Leonardo Aretino. Inc. *Theseum quoniam ex celeberrimis viris unum esse opinio fuit ex Deo genitum esse, velut etiam Romulus & bello & virtute & prudentia clarum Athenas nobilissima.* Des. *Saeculis que sunt ibi teste* [illegible]. In Catalogo Montfauc. & altero Ms. Bibliothecae Laur. Leonardo Aretino tribuitur, sed inter eius scripta non recensetur a fideliſsimo Laur. Mehus in Praef. ad eius Epp.

II. pag. 4. De origine Romae, & unde dicta sit, Excerptum ex Auctore Leonardo Aretino, ut fuit mutilum. Inc. *Vetere quidem scriptores de Romae civitate, & unde dicta sit, ab auctoribus traduntur.* Des. *ac locum peream sunt, qui nunc Germania.* Hoc Opusculum plerisque fuisse ignotum affirmat laudatus Mehus in Praef. cit. pag. LX.

III. pag. 5. Compendium primi Belli Punici excerptum ex Historia quam Leonardus Aretinus composuit, in tres divisum Libros. Liber primus inc. *Primi belli Punici a Romanis contra Carthaginenses gesti ex Monumentum in Siculi mentare principi.* Totum des. *regione tota, praeter admodum paucos locos, excedere ausi sunt.* Tum subnectitur: *Finis tertius & ultimi Libri, in quo Carthaginiensium interna bella, & Romanorum contra Gallos continentur.* Meminit ex hoc ipso Codice eb eodem Mehus loc. cit. pag. LVI.

IV. pag. 32. Leonardi Aretini Commentarium rerum Graecarum ad Equitem Angelum Acciarolum. Praefatio inc. *Animadverto saepenumero, c Angele, te admirari solere cur tam diversis constitutionibus ac tam diversis.* Des. *dicerent quae haec semper innotuit.* Alti... *fincle* &c. Commentarium inc.

 Arbe-

At narraſſe ſimilis Metaplanum abſdere a Lare di minii nuncmam iſt. Deſ. *nuſus ad Tiranum nihil ſimmae conuerſione deerat Hxe,* 11 de Quid ro. Idida Gryphius Lugd. anno xxxix. Lipſiae 11 in per Ioachimum Camerarium moxque productis tradit Fabricius. Idem Augustinus A. senem aurante iam Beatus perdi 1... ac postremo recudit Tom VI. pag. 3391. Theſ. Antiq. Graec. Cl. Gronovius.

V. pag. 57. *b.* Q. Curtii Ruſi De Rebus Alexandri Regis Macedonum fragmentorum quae ſuperſunt a Libro III. ad rotum Librum X. ut in rebus. Inc. *Intus hanc Alexander ad condecendum in Ialepiumſe in 1 tem.* Deſ. *omniſque moverat at nimere bant bibus.* Quae male induntur in Catalog. Monſ. *Compendium vitae Ioco de Alexandro Magno geſta.*

Codex chartaceus Ms. in 8. minori Saec. XV. cum ſummariis in margine. Conſtat foliis ſcriptis 119.

EXPOSITIO CARMINVM HORATII, INCERTI AVCTORIS,

Seu potius

Porphyrionis in Horatium Commentarius.

Cod. XXVIII. I. pag. 1. EXpoſitio in univerſa Horatii Flacci Opera, auctore, ut compertum a nobis eſt, Porphyrione, licet in Codice nullum ipſius nomen appareat. Praefatio Poetae Vita, quae inc. *Horatius Flaccus pen a Lyncus ibertino patre natus pater a Venuſia oriundus* &c. Deſ. *ſibi ſuſtum poſſemus* &c. Expoſitio in primum Odarum librum incipit &c. *Hoc Ode Moecenatem alloquitur indicans alios ſtudi is vero quae appetantur vel laudi petitae ad gloriae ſi aurore pecare inter Deos nelmam ſi numero lyricorum primum adſcriptus ſuerit Moecenatem aut atavus regibus editum quod a nobilibus Etruſcorum ortus ſit.* Expoſitio in ultimam deſ. *atriſque meae arco te ſapientium ſebo.*

II. pag. 82. *b.* Commentar. in Sermonum Libros II. inc. *Qui ſit Moecenas* &c. *Quamvis ſatyram eſſe apud hos ſcripta Horatius ipſe ſuo dicat.* Deſ. *ceterum proprie agaſonum dicuntur, qui equos agunt. Moecenatem genus locatum.*

III. pag. 123. Commentar. in Epiſtolas inc. *Prima dicta mihi* &c. *Flacci Epiſtolarum libri non tam diſtant a Sermonum ſunt, nam & metrum & materia verborum, & communis eſ ſimplex eadem eſt.* Deſ. *Inſcriv decentum ancius quam luſerum iſſe magis deceat, quam in, qui ii maiorem ſeniat.*

IV. pag. 156. *b.* Commentar. in Artem Poeticam inc. *Humano capiti* &c. *Hunc librum qui inſcribitur de Arte Poetica ad Lucium Piſonem qui poſtea Urbis ſuit cuſtos uaſque libros ut ſit.* Deſ. *etiam omnem qui poſt ab agna Aliam habitabat Hyrcula hanc ſanguiſuga appellatur.* Concordat cum Commentario Porphyrionis ut legitur in editione Q. Horatii Carminum, opera Grammaticorum XL. illuſtr. Baſileae per Seb. Henricpetrum anno ... mense Martio in fol. Graeca vero ſi quando in hac Expoſitione occurrunt, in lacuna relicta ſunt.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus, cum pictis a ex principio & literis initialibus auroſanguineque Carmine auratis & coloratis. Conſtat fol. ſcriptis 164. in Catalogo Montfauc. perperam cum ſuperiore Codice XXVII. confunditur, omiſſo num. XXVIII.

BOCCACCII PLVRA OPERA.

I. pag. 1. IOannis Boccaccii ad Mainardum de Cavalcantibus Liber IX. de Caſibus Virorum Illuſtrium cum Praefatione, quae inc. *Exquirenti mihi quid ex labore* &c. Deſ. *quod ſcripſiſti debent. ipſe conſervet.* Liber I. Caput I. *De Adam & Eva* inc. *Memoriam illuſtrorum dum ſtuduit caſus* &c. Liber ultimus deſ. *in autem parvo liber longum te ſalutare, inſigneſque mihi Mayſ nobis utraque tenax nomen atque famae.* Tum ſubſcribit rubricis: *Ioannis Boccacci de Certaldo de Caſibus Virorum Illuſtrium Liber nonus & ultimus explicit feliciter. Deo gratias.* Impreſſum fuit hoc Opus Pariſiis apud Io. Thiers de Bettrin in fol. & Auguſtae Vind. anno ... fol. Albarichum Spundrg. de Hollor Lator. pag. 237 inter rationes perpetuum reatuſat. Cl. Mazzuchellius *Scrittori d'Italia* Vol. II. P. III. pag. 1338. inc. 166 plures Codices in Europae Bibliothecis ejuſdem Operis, ...

II. pag. 170. Ejuſdem de Mulieribus Claris ad Andream de Acciaiolis de Florentia Altae Villae Comitiſſam Liber cum Praefatione, quae inc. *Priſcis nonnulli egregie ſcribere vulgo ſtuduerunt.* Deſ. *& poſt ... Liber inc. Scripſiſſe ... & longe plurimos alios.* Exſtat huius Operis antiqua editio ſine ulla loci & typographi nota characteribus Gothicis. Recuſum fuit Ulmae per Io. Zeinir de Reutlingen anno ... fol. & alibi de ... , de quibus editionibus ut etiam de Codd. Mss. conſulendus ſtud. Mazzuchellius loc. cit.

III. pag. 249. *b.* Ejuſdem ad inſignem virum Apollonium Donatum de Prato Varrem diſcipulum amicum ſuum Carmen in XVI. diſtinctum Eclogas, quarum prima inſcribitur *Galla ſit*, ultima vero *Angeli* ... ſupra pag. 160. §. I. De hiſce etiam videndus Mazzuchellius loc. cit.

IV. pag. 294. Ejuſdem de Montibus, Silvis, Fontibus, Lacubus, Fluminibus, Stagnis ſeu Paludibus & de nominibus Maris Liber. Inc. *Sem exercere equadem ſuſſe a labore.* Deſ. *aut Attaci, & Arcadis, & illum populi prop nuſſunt.* Sæpius prodiit cum Genealogiarum Opere, ut Vetites ... arcius ...

V. pag.

Digitized by Google

V. pag. 569. Eiusdem Epistola gloriosissimo Domino Magnanimo de Cavalcantibus de Florentia praeclaro Regni Siciliae Marescallo. Inc. *Etsi, firmatae amicitiae consuetudinem ex integro mihi impositam . . . et quo Virtutum illustrium recolentur Casus &c.* Desinit *pro viro vi tam dispositum studio. Vale.* Eiusdem De Gestorum Operis de Casibus Virorum Illustrium, quam quum longius emisisset accusare separatim, in calcem trahit. De his Boccaccii Latinis Opusculis videre apud Mannum in sua *Illustratione del Decamerone* Cap. XXII. sed diligentius Cl. Mazzuchellum, & Fabricium Il. cc.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. eruditissime & ornatissime cum pictura in primis duabus paginis, quarum altera Operum quatuor titulos aureis partim, partim caeruleis characteribus exaratos, in tempus auri circulis inclusos; altera Mediceum stemma, & similem litteram magnificentissime depictam exhibet, & cum litteris initialibus singulorum Librorum auratis & coloratis. Constat foliis scriptis 371.

IOAN. BOCCACCII DE GENEALOGIA DEORUM

Cod. XXX.

GEnealogiae Deorum Gentilium ad Hugonem inclytum Ierusalem & Cypri Regem secundum Ioannem Boccaccium de Certaldo Libri XV. praevia Capitum tabula, ut supra pag. 555 Cod. IX. In fine legitur: *Deo gratias 1398 Indict. 6. die 5. Iulii hora 9. per me* &c. Accedunt in fine Indices duo, primus Capitum singulorum Librorum, alter & quidem accuratissimus nominum & rerum notabilium, quae in universo opere reperiuntur.

Codex chartac. Ms. in fol. minori Saec. XIV. exeuntis binis columnis exaratus. Constat foliis scriptis 207.

RHETORICE INCERTI AUCT.

Cod. XXXI.

I. pag. 1 TRactatus Rhetoricus sine titulo & nomine auctoris, quem tamen comperimus esse Cursum Fortunatianum qui Artis Rhetoricae Scholicae Libros III. reliquit. Primus inc. *Quid est Rhetorica? Bene dicendi scientia. Quid est Orator? Vir bonus dicendi peritus. Quid est Oratoris officium? Bene dicere in civilibus quaestionibus.* Tertius des. *ut nihil sit in rebus notabile*, ut in editione antiquorum Rhetorum Latinorum Claudii Capperonnerii Argentorati MDCCLVI in 4. a pag. 53 ad pag. 101. Hisce iisdem adnectuntur absque ullo titulo alia Rhetorices praecepta, quorum initium pag. 40. b est: *Oratoris officium est propositam quaestionem* [illegible] Finis vero [illegible] & habentur in dicta editione a pag. 318 ad pag. 318. sub titulo: *Aurelii Augustini Praecepta Rhetorices*; ubi animadvertitur in notis prima, hoc Opusculum merito Augustino abiudicari a Monachis Benedictinis in suo Operum Tom. I. & in Aldina editione Georgii Trapezuntii & quorumdam veterum Rhetorum. Cum Fortunatiano itidem, & communiter ipsius Artis Rhetoricae adnexa, ut habetur in nostro Codice, qui tamen hanc ipsam Opusculo alio item sine titulo subiungit pag. 58. b. quod inc. *Nunc loquendum restat est non modo quae quum constet in singularum arte moderatione verborum, hoc ab aliquot ac utrique superatur quod illa totius operis oratio mihi est, haec qua habetur ipsius, tamen Cicero quasi fundamenta ponit hac in loque plerumque dicens* &c. Des. *sed non sit ut ubi certam ausum constituamus aliquam fiat necesse est, aut figura*. Haec vero ad quem spectant, omnium disputandum.

II. pag. 58. De praeceptis Civilium Causarum, sive Rhetorica Aristotelis ad Alexandrum interpretatione incompertum a nobis est. Francisci Philelphi praevia Epistola nuncupatoria ad Albergatum (1) quae inc. *Quum superiore anno Bononiae docerem, clarissime Pater, quod ea in urbe ornate* [illegible] *aut* [illegible] *haud* [illegible] *tempora* [illegible] *& nobiles, & magni viri docere optime Graecas litteras, quippe qui* [illegible] *conduxerissent, si fieri potuisset, ut suis propagare ad Latinam aliquam existeremus. Quare, quum Aristotelis praecepta illa in Graecas legerem, quae de Civilibus Causis ad Alexandrum Regem eum scribit mira dictione, ut semper disertissimum semper fuit, feminis a nobis precibus contenderunt ut efficerem, ut ea Latine loqueretur . . . sic itaque pro viribus refugiendus non erat, ut quae nec tu ipse* [illegible] *praedicarer Alberto . . . qui pro id tempore Bononiae Quaestorem pro Summo Pontifice gerebat, idem carpit quod ille autem consultissime, sanctissimeque voluit contendere . . . Quum hanc itaque traductionem non negarem ibi futuram intelligerem, ut amicissimo homini morem gererem, idque ut ipsum tu verum Alberto meo dedicarem, oblitus sum nostri animi* [illegible] *ad Aristotelem . . . & nihil imparem reddere aggressus . . . Si ipsum in Albertum & praeclarum omnem Albergatorum familiam diligentiam uniuscuiusque consideres, & excitatum te ad suspiciendum dicenti* &c. Des. *& infantium plane reperiemus*. Inde pag. 60. Aristotelis Epistola praefata anepigrapha succedit, quae inc. *Scis tu litteris fuisse verbis nonnullis saepe ad me misisse, quo ut Civilium Causarum praecepta ad te perscriberem . . . petieres.* Des. *quapropter ex his ad te Commentarii ea consequenda abundantissime suppetent. Vale*. Opus inc. *Tria sunt genera Civilium Causarum.* Des. *plurimum* [illegible] *adsit horum rerum multitudo.* Hunc Librum Rhetoricae ad Alexandrum praecepta dudum & individuum oratorum continentem, Aristoteli abrogant viri docti. Ex quo

(1) Fuit est Nicolaus Albergatus Cardinalis S. Crucis, ad quem scribit Ep. Lib. XXXIV. pag. 237

qui consule Fabricium Bibl. Graec. Tom. II. pag. ... qui etiam nos docet, ipsum a Francisco Philelpho in Latinum sermonem conversum, hisceque in editione De Vellis ca Tom. II pag. ... cum qua revocarem penitus nostrum Codicem ... hac versione editam quoque Apostolo Zeno Dissert. Voss. Tom. I. pag. 499. & ad fert Philelphi particulam Epistolae datae ... ad Iacobum Becherum Lib. X. in qui fatetur se hujus versionis auctorem esse. In eius tamen ed. Gulielmi Vifonum, quae in eodem Libro habetur, ... fere ... *Hanc enim ... Graeco ... Latinam reduxi quam essem propemodum adolescens ... ipsum Horum ... accommodatam facere.* Ex quo tamen ... eiusdem ... cur dicti in praefatione ... Codici se ... hanc conferre versionem.

Codex membran. Ms. in 8. Saec. XV ... cum Graecis vocibus ... tradatur ... Cod. ... in Catalogo Med. sive ... num XIV. Hoc etiam loco ... Codex in quo continetur *Magistri ... Bonone de Urbe Veteri de Paternum ... seu Liber Marescalciae ad D. Neapoleonem Card. S. Hadriani*, qui in praefatione habetur Plut. LXXVII. sub num. XXV. Mirum tamen quod nusquam ... Codicem hic conjecturi Monasterium in ... Catalogus & hoc ... Plut. LXXVII. ... fuisse diversa Exemplaria ... quam unum tantum in hac Bibliotheca habemus ... duplex ... cum ... Februarii ... & ... pse in sua Bibl. Lat. med. & inf. aetat. Tom. VI. pag. 125. hunc ... scriptorem huc ... Laurentii ....

EXPOSITIO IN VIRG. INCERTI AVCT.

Cod. XXXII. ANonymi Commentarius in primos septem Libros Aeneidos ... de Virgilio ... poematis ... quae ... *his Obsidibus Pompeio & Crasso Consilibus ... Mantuanus ex parte ... Maro ... Hic ... Vergilius ... nominatur ... quod ... quid ... mediocris, quod denique sublime sit, exponens ... valens ... fas poemata ac singulis his ... esse ... demonstrans*. Commentarius in Librum I. ... *Arma virumque cano &c. Secundum Servium hoc est hysteroproteron ... quem in sua carmina primum ... deinde bella descripsit ... quo ... ad ... propositionem ... concurrent ... sed in hac re ... in ... quae ... praepollere ... finis ... Virgilius potest ... adhibuit ... veteribus, quoi his praesequens famam &c. Def. ... admiratus,* vel propter ... quodammodo ... *id est ... Regnae ... id est regna ... Fabula id est ... Lycum phonetam, id est ... phonetam,* ... *Lycio fuit*. Auctor fuit est ... Grammaticus saeculi XV. valde ... & ... Graeca verba ... castigatissime scripta ...

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. ... perspicuo charactere exaratus, in ... primae paginae ... margine ... scriptum est: *Antonii Petrei ... 71*. & ... *Hic liber est Laurentii & fratrum ...* Constat folia scripta 186.

EXPOSITIO ECLOGARVM VIRGILII ET PETRARCHAE INCERTI AVCTORIS.

I. pag. 1. ANonymi Expositio in Eclogas Francisci Petrarchae. Cod. XXXIII. In primam sic: *Amari ... Titulus huius Eclogae primae est Parthenias ... nomine ... Virgilius ... Parthenias Graece ... & quia Virgilius ... dictus est Parthenias, & ... in principio ... Eclogae de Virgilio loquitur, hoc nomine intitulavit. Collocutores sunt Monicus & Silvius. Monicus intelligitur Fr. Gherardus Monachus Cartusiae, vir sanctae & religiosae vitae, & germanus ipsius auctoris &c. In ultimam ... loquitur ... & ... vade & ... in secundo & ... Anno.* Tum hi tres versiculi:

Mallem ... esse quam Virgilio, vel Anglicus esse
Dico ... quod ... portat ...
Auctori ... argumenta, eandem fert Vitae ...

Inde similis ... occurrit: *Littera Regis Hungariae ad Regnum ... Apuliae ... se de morte Regis Andreae*. Sed praeter hunc titulum nihil aliud occurrit.

II. pag. 31. Epitomata super eodem Opere (scil. super Eclogis Petrarchae) edita per excellentem virum Magistrum Donatum Apenninigenam quae est veluti brevis ex ... argumentorum duodecim Eclogarum Petrarchae. Hic Donatus de Albanzanis dictus Apenninigena videtur cultor praecedentis in Petrarchae Eclogis Commentarii ... dictus de Prato Veteri, quod oppidum in agro Casentinati est, de quo ... digna ex ... Cl. Mehus ... ad Ambr. Camald. Epp. pag. ... Grammaticam per plures annos in ... Veterii docuit ... Nicolai III. Marchionis Estensis, & deinde in ... provectus ob eo Cancellarius electus est. Nulla tamen de hoc Codice mentio occurrit ... neque ... supra ... pag. ... ubi ... Petrarchae Eclogarum expositores recensentur.

III. pag. 30. Anonymi Commentarius in Eclogas Virgilii. Praecedunt quaedam poe-

ligu

Digitized by Google

lementa, quae inc. *Quaerere nullorum ſunt conſiderandæ principia: hoc hunc ipſe attendamus. Diſ qui parem Tityrum idest Virgilium canentem & ſecutum aſſiſ teret, ut eum alloquatur.* Expoſitio in primam inc. *Tityre. Hic duos conſit expoſitiones & ad literam, & allegoriis, cetera vero ſolisſ ſpectat ad ſidem literam, & Deinde tamen in quibuſdam alii ſenſum notat alligoricum &c.* Videtur is ſine imperfecte, deſinit enim in verbis: *nam Archiepiſcopum ſubſidi re* . . . *cum* . . . quae pertinent ad ultimam Eclogam, quae inc. *Poſtremum hunc &c.* Auctor forte eſt idem Donatus de Albaſeris, vel Itianus de Virgilio Caeſenas, cuius Bucolica Carmina partim retulimus, partim recenſuimus ſupra pag. 11. §. X. & pag. 13. §. XVI. &c.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XIV. exeuntis ſequibus in locis alia manu ſuppletus. Conſtat foliis ſcriptis 69.

LAVR. VALLAE ELEGANTIAE

Adde etiam

Alia ejuſdem Operum fragmenta.

Cod. XXXIV. I. pag. 1. Codex eſt anepigraphus, ſed continet Laurentii Vallae Elegantiarum Libros VI. cum Praefatione, quae inc. *Quum ſaepe mecum Deſ. atque hunc principium noſtrum aſpicerem.* Inde ſequitur Tabula Capitum Libri I. quorum primum *De abſentiis in alias nominum excutitum in a, ut Deus, Dea, Deabus dicimus.* Liber VI. *deſ. quum diverſa eſſe maſculini generis, ut colus, filius, curculio.* Contendimus quod initium & finem cum editione Baſileenſi omnium Vallae Operum apud Henricum Petrum in fol. ſine anno a pag. 1. uſque ad pag. 235. deeſt tamen in Codice Epiſtola Nuncupatoria ad Ioannem Tortellium Aretinum, quae in editione huic Operi praemiſſa legitur. Conſulendus Cl. Apoſtolus Zenus Diſſert. Voſſ. Tom. I. pag. 156.

II pag. 104. Sequitur ſine ornamentis mea authoris & titulo, Invectiva & Apologia ejuſdem Vallae in Bartholomaeum Facium, & Antonium Panormitam, quarum cunctas Libros ac quibus tamen in Codice Liber primus tantum habetur, & ille imperfectus, incipit enim. *Vetus Legis ſcriptis apud antiquos idoneis ſuperiori &c. Virgilium in verſibus idem cum pellere nihil, quod ne Ligures, aut Romanum profeſſus.* Deſinit in verbis *ſi id ego, ſententiam, quod hoc in le* . . . quae deſiderat in editione citata pag. 486. lin. 23. Haec Apologiae fragmento ſubſequuntur obſervationes nonnullae ſatis doctae in veteres ſcriptores & in veteris Latinae linguae dictiones, quarum initium eſt pag. 155. b. *De Primigenio Livius Lib. XXXIII. C. Stablinius & C. Duronius, qui Praetor Urbanus tum dixerit, & ordinem Fortunae Primigeniae in Colle Quirinali dedicavit &c.* Ferre autem *Martiani interfecerunt Dogmaticum Libri sed quinquaginta ſunt de remeliare. In qua Centuriam valeam ſe caſtigare voſſ erit, ſi enim ſemel nullorum remuerit, ſi in indulgens fregit, vel minime Centuriam in capite puniat.*

III pag. 161. b. Liber IV. Operis ſupra memorati contra Facium, qui protenditur uſque ad verba: *per quae valere pedibus bonum poteramus* in idem. edit. a pag. 603. ad pag. 610. lin. 30.

IV pag. 176. Tandem occurrunt alia de ſignificatione, & proprietate nonnullorum verborum, forte ex ejuſdem Vallae Operibus excerpta, quae incipiunt: *Abacus, i, frequentius quam abax, abacis, quod nunquam nisi menſa, ſuper qua comedere manſuetorum, vel ſuper qua pretioſa vaſa ponebantur.* Dic. *a quibus (ſc. echinis) ad ſimilitudinem ſpecaſſaunrum dicuntur echini, ut quod pungant, ut illi Martial. ait*

Hic licet digitos teſtudine pungat acuta,
Cortice depoſito mollis echinus erit.

Codex chartac. Ms. in fol. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 176.

FINIS PLVTEI LII.

PLVTEVS LIII.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XXXIV. EDITOS II, ET VNVM PARTIM EDITVM, PARTIM MS.

CODEX I.

DATHI EPISTOLAE.

Addit etiam

Sexti Pythagorici sententiae, Ruffino interprete, Petri de Pennis Tractatus Theologicus; Alphonsi Card. solutiones quarumdam dubitatum, & alia Anonyma.

I. pag. 1. LEonardi Dathi Epist. XXXII. quarum prima ad Nicolaum Lunam inc. *Ego ne Lunae.* Ultima ad Dinum Antoninum, qui ei gratulatur Archiepiscopatum Florentinum, ad quem anno MCCCCXLVI. evectus fuit, desinit: *oterim me tibi commendatissimum fore impono. Ex Urbe die XXVIII. Martii MCCCCXLVI.* Leonardi Dathi, qui obiit A. MCCCCLXXII. vitam a Salvino Salvinio conscriptam edidit Cl. Laur. Mehus, easque eiusdem Epistolas ex hoc ipso Codice descriptas Florentiae typis Io. Paulli Giovannelli MDCCXLIII. 8. cum titulo: *Leonardi Dathi Canonici Florentini, et quatuor summorum Pontificum a Secretis, & Episcopi Massani Epistolae XXXIII. nunc primum ex Bibl. Medicea-Laur. in lucem erutae &c.*

II. pag. 11. Sexti Pythagorici Sententiae aureae, interprete ut creditur Ruffino, ac praevio prologo duobus. Primus inc. habet *Palere in Sixto (sic). Liber Pythagorici Sententiolus dicitur, adultus est ... dentur, quem librum quidam in linguam Latinam transferens, martyris Sixti nominibus illustrare, non considerans in toto volumine, quod in duas partes divisi, Christi vatere & Apostolorum omnino tacetur. Nec enim ... Gentilem philosophum in martyrem & XX. Urbis Episcopum transtulerit, quem Eusebius Caesariensis primum per Origene Librum Pamphili martyris vocabulo commemorent, ac fautum ... laudatore libros Per uribus Romanis conscribere auribus. Item August. in II. Libro Retractationum Cap. 42., librum quo Pelagius respondit defenderat gratiam, non contra naturam, sed per quam natura liberatur & regitur, de Natura & Gratia nuncupans, in quo verba quaedam, velut Sixti Romani Episcopi & Martyris Pelagius posuit, ita desensi, tanquam vere eiusdem Sixti essent. Id enim putaverat. Sed postea legi Sixti philosophi esse, non Sixti Christiani &c.* Alter Prologus, qui est ipsius interpretis ad Apronianum inc. *Quoniam gens ad vocem propriam pastoris accurrit, ita & religiosus auditor vernaculis pastoris admonitionibus gaudet. Quia ergo, charissime fili Aproniane, soror tam in Christo tua proposuerat a me, ut ei aliquid quod legeret tale componerem, ubi neque laboraret in intelligendo, aperto & satis plano sermone Sixtum Pythagoricum in Latinum verti &c. Des. addidi & quaedam religiosi parentis ad filium, sed breve totum, ut merito enim opusculum vel Enchiridion si Graece vel si Latine Anulus appellatur.* Sententiarum Liber inc. *Fidelis homo, electus homo est. Des. sapientis veste, speculum est Dei, laudandus autem annum vel unde de Deo dicere.* Occurrunt hae Sententiae inter Opuscula Mythologica Th. Gale Amstelaed. apud Westenium MDCLXXXVIII. 8. a pag. 645. ad 656. sed sine Praefationibus. De ipsarum auctore consulenda est ipsius Gale Praefatio §. XI. & Fabricius Biblioth. Graec. Tom. I. pag. 510. & Latin. Tom. II. pag. 349.

III. pag. 16. Officium Corporis & Sanguinis D. N. I. C. fieri quotta post octavam Pentecostes.

IV. pag. 18. Urbani IV. Pont. Max. diploma de institutione huius solemnitatis cum Indulgentia. Inc. *Urbanus &c. Transiturus de mundo ad Patrem &c.* Des. *quod remanerent & esset cum iis in praesentia corporali. Datum Viterbii MCCXLIII. Ind. VI. V. Id. Iun. Pontificatus nostri anno primo.* Vide de huius festivitatis institutione Benedictum XIV. De festis D. N. I. C. Cap. XIV. Oper. edit. Venetae apud Remondinum MDCCLXVII. fol. Tom. IX. pag. 150. seqq.

V. pag.

V pag. ead. Officium de Sancta Trinitate. Loc. cit. pag. 150.

VI pag. 20. Afcenderunt, quarumdam Civitatum principes Italicarum ob de Bononia adfuiffent, quod anno 407. a Theodofio Secundo reparata eft die I. Iunii quafi novo ordine fuit, vel I. Maii in acto &c.

VII pag. 21. Excerpta ex Collationibus Io. Caffiani (1).

VIII. p. ead. b. Catalogus quorumdam Cardinalium. Primus eft Francifcus Epifcopus Portuenfis Card. Venetiarum Vicecancellarius &c. Venetus. Ultimus Petrus tit. S. Mariae Novae Card. Barbo vulgo nuncup. Venetus.

IX. pag. ead. Formula fcribendi ad Magistrum Magiftrum Rhodi terrarum. Reverendiffime Chrifto Pater, & Religiofiffime Domine Iohannes de Laftica Hofpitali Hierofolymitani Conventus Rhodi Magno Magiftro.

X pag. ead. Formula apponenda in principio Indulgentiarum.

XI pag. in Formulas difpenfationum, aliorumque Indultorum juxta confuetudinem Romanae Curiae. Prima difpenfatio in quarto gradu confanguinitatis in matrimonio contrahendo, directa eft Epifcopo Ferrarienfi. Secunda in quarto gradu ... Abbati Monafterii S. Galgani, Ciftercienfis Ord. Vulterranae Dioec. &c.

XII pag. 33. Carmina nonnulla in Lucretii, praevia notitia mortis Lucretii ex Eufebii Libro Temporum, olympiade CLXXI anno II.

XIII. pag. ead. b. Excerpta ex Salluftio Catilinario.

XIV pag. 35. Anonymi quaeftio, utrum per Scripturas a Iudaeis receptas probari poffit, myfterium Chrifti in Lege & Prophetis promiffi, effe completum? Inc. Quaeritur utrum per Scripturas &c. & ergo primo quod fic; quia Io. V. dicit Salvator Iudaeis: Scrutamini Scripturas, quia vos putatis in ipfis vitam aeternam habere, & illae funt, quae teftimonium perhibent de me. Scripturae vero in quibus Iudaei putant vitam aeternam habere, funt ab iis receptae. Def. quia quafi nullus commentator refpectu alterius, & ideo non poteft intelligi ... Videtur hic Tractatus imperfectus in fine, fex foliis vacuis ad fupplendum relictis.

XV pag. 48. Fr. Petri de Perusio Ordinis Praedic. Tractatus de nomine Verbi Incarnati, praevia Capitum XXV Tabula. Primum de nomine vero Verbi Dei Incarnati, Inc. Sicut fcribitur Hieremiae Cap. 9. Ultimum de iudicio generali & finali futuro Def. ipfi autem ibunt in vitam aeternam, quam nobis praeftare &c. Meminit huius Opufculi Fabric. Biblioth. med. & inf. Lat. T. V. pag. 571. & Ecardus T. I. pag. 572. ex hoc eodem Codice, proinque auctorem vixiffe medio circiter Saeculo XIV.

Cat. Lat. Codd. Tom. II.

(1) Haec omiffa Montfauconius in fuo Catalogo.

(2) Hic eft Alphonfus Borgia, natione Hifpanus ex oppido Sativa, Valentinae Dioecefis, Decretorum Doctor, Archiepifcopus Valentinus, dictus die 1 Maii

XVI. pag. 87. Alphonfi presbyteri Cardinalis & Epifcopi Valentini (2) Refponfiones ad quaedam Dubia num. XIX. quae Nicolaus V. Pont. Max. folvenda illi tradiderat A. MCCCCXLVII Primum eft: An presbyter poffit facere pactum pro pecunia vel non, vel alia re ad audiendam confeffionem &c. In cal. eu legitur L. Dativ. fcilicet Leonardus Datibus, a quo fcriptus totus Codex eft unciatus.

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XV. Conftat fol. fcriptis 88.

DOMITII CALDERINI COMMENT. IN IVVENALEM.

I. p. 1 **D**Omitii Calderini Veronenfis, Secretarii Apoftolici, Commentarii in Iuvenalem ad clariff. virum Iulianum Medicem, Petri Cofmi filium, Florentinum. Occurrit primo loco Epiftola nuncupatoria, quae inc. Poft multa. Def. in quibus locum aliquem longiffimum. Vale. Subfequitur deinde Iuvenalis Vita ex antiquorum monumentis, cuius initium: Iunius Iuvenalis Libertini locupletis incertum alumnus an filius &c. Finis: non eft longe difparatione confirmandum. Tum in aversa pagina rubris titulis maioribus aureis, & caerulea litteris exarati leguntur ifta: Opus totum in XVI Satyras dividitur neque in afinos, quae in libros diftribuunt fed tum de Satyra dicenter. Prologomene. Satyrarum genera dua agnofcimus. Def. Satyrae tamen hoc pacto. Commentatum tuo. Ergone femper auditor. Def. Corpora facta minimorum & Parcarum. Clauditur tandem haec fubfcriptione: Domitii Calderini Veron. Secretarii Apoftolici Commentarii in Satyras Iuvenalis ad Clariff. Virum Iulianum Medicem Laurentii fratrem, Petri Cofmi filium, Florentinum, edita Romae quae dir publice profitentur Kal. Septembris MCCCCLXXIIII.

II. pag. 141. Eiufdem Defenfio adverfus Brotheum grammaticum Commentariorum Martialis calumniatorem, cum recriminatione in eumdem ... ad eumdem Iulianum Medicem. Praecedit brevis Prologus, cuius initium eft: Nihil unde ... Finis: ... Tum fequitur Defenfio, quae inc. Plurimi ... Def. fed quaeritur, quod ... vel ... cuius fuit generis, ut ... nec refelli poffit, nec accufari debere videatur. Valeto. Tum repetitur titulus, ad fcribaturque tandem ... Romae ... Kal. Septembribus MCCCCLXXIIII.

Has Domitii Calderini Commentarios in Iuvenalem cum Defenfione Commentariorum Martialis, & Recriminatione adverfus Brotheum grammaticum ad Iulianum Medicem prodiit Romae MCCCCLXXIV fol. ut habet Mettairius Annal. Typogr. Tom. I. pag. 337 ubi perrarum Epiftolas Calphurnii

Dn

A MCCCCXLIV inter Presbyteros Cardinales titulo Sanctorum Quatuor Coronatorum cooptatus; poftremo poft Nicolai V obitum Petri Cathedram adfcendens, Callixtus III. dictus eft. Vid. Ciacon. T. II. pag. 900. & 959.

Cod. II.

Brixienſe ad Ant. Moretum qui hoc ed[illegible] tionem recognovit, ac medium protulit. Non autem habemus editionem Venetam per Mag. Thomam de Alexandria accuratam die xix. Iulii regnante Inclyto Principe Ioanne Mocenigo fol. cum qua Codex noſter convenit.

Codex membranac. Ms. 10. 4. Saec. XV. ornatiſſimus, & nitidiſſimus, cum notulis aliquot marginalibus manu Ang. Politiani, cum Initialibus ac titulis Satyrarum aureis, & cum pulcherrima pictura in principio Commentariorum, variis Satyris ſecus ſe ludentes, ac Medicese gentis emblemata exhibente. Conſtat foliis ſcriptis 154.

FRANC. PHILELPHI EPISTOLAE.

Cod. III. FRanciſci Philelphi Epiſtolarum Libri XVI. cum notulis manuſcriptis marginalibus M. Antonii Flaminii, cuius nomen legitur in calce ultimae paginae. In fine notae impreſſionis ſic habentur: & quidem ut Epiſtolarum Franciſci Philelphi Libri XVI impreſſi Venetiis ſtudio & diligentia Bernardi Cenu Cremonenſi anno a Natali Chriſtiano MCCCCLXXXIX die III Aprilis (1) Exſtant Franc. Philelphi Epiſtolarum Libri XXXVII [illegible] inveniendi [illegible] in quibus, ſicut etiam [illegible] varia habentur ad & ſtatum hiſtoriam illorum temporum pertinentia. Vbi [illegible] eſt editio Veneta A [illegible] fol. Novam [illegible] collectionem adornare aggreſſus erat Nic. Stanodius Maucerus Flor. immatura morte ſublatus, amiſſo [illegible] Florentiae prore Volumine harum Epiſtolarum, cuius memoriam [illegible] obſervat Cl. Mauſus in Additam. ad Biblioth. med. & inf. Lat. Fabricii Tom. V. pag. 189.

Cod. chartac. impreſſus ut ſupra, in fol. Conſtat foliis 91.

PETRARCHAE EPISTOLAE.

Adde etiam

Colucii Pieri de Saeculo & Religione Libri II

Cod. III. I. pag. 1. FRanciſci Petrarchae Epiſtolae Rerum Familiarum CLXXXVI in XIII (2) Libros diſtributae, quas quum maximam partem ſint ineditae, ſingularum inſcriptiones argumenta & initia eo ordine primum, quo iacent in Codice, in medium proferendi exiſtimavimus. Libri I. Epiſt. I. ſcripta ad Nicolaum Azzarolum Magnum Regni Siciliae Seneſcallum Inſtituto Regia [illegible] ſunt tamen, ut claruiſſimi, perfidiam fidei, a[illegible]

verbisque largitur ſuperbiam mihi benedixit. Deſ. ad ſidem adhaerent [illegible]. Vale pater decus ac noſtrum. X Kalendas Martias Avinione.

II pag. 5 Ad Zenobium grammaticum Florentinum Conſilium ut ſcholis diuturnis Grammaticae alicuius aſſumptus. Inc. Ille vir clarus, quem terrarum gaudens & genuiſſe Florentia, & Neapolis poſſideret. Deſ. eum praeferat: in qua glorioſius exerceat. Vale. Kal. Aprilis Avinione.

III pag. 7 Ad Franciſcum Priorem Sanctorum Apoſtolorum de Florentia. Non unum malum & Ducis officium. Inc. Mors amicum meum media [illegible] ſerenum [illegible] eripuerit, magnum ſperatae felicitatis [illegible]. Deſ. vale ſtilo & timore vulgario, Idibus Ianuarii ſuper flumen Babylon.

IV. pag. 8. Ad eumdem familiariter. Inc. Non celerius die uſcripto epiſtolam claudebam, dum ecce [illegible] alter. Deſ. multo plus eſt in expectatione hoc, quam in rebus. Vale ſemper noſter. XV. Kal. Febr.

V pag. 9. Ad Philippum Cavalicenſem, familiariter Epiſt. Inc. In Helicona noſtrum Tranſalpinum, qui eſt ad fontem Sorgiae, cum ſenſerimus Muſis [illegible]. Deſ. ſed acerba tempore defungitur. Vale Pater ſol egregie. Avinione. Kal. Februarii.

VI pag. [illegible] Ad Barbatum Sulmonenſem querentem, quod ſe anno Iubilei Romae non vidiſſet. Inc. Dum ad me, pater mei optime Barbate, literae tuae longis moſtris [illegible]. Deſ. ſi ante non ſumus videamus. Vale. X Kal. Mart. ſuper flumen Babylonis.

VII pag. 10. à Ad Iacobum ſive Lapum Florentinum de Cicerone atque eius operibus. Inc. More meo nuper in Helicona Tranſalpinum urbis [illegible] ſtrepitum fugiens ſeceſſi. Deſ. inter nimios patrios [illegible] ſum. Vale & felix, qui Babylonem accedam non vidiſti. Kal. Aprilis.

VIII pag. 11 Ad Franciſcum Sanctorum Apoſtolorum, (ſc. Priorem) familiariter. Inc. Numquam tam diſtinuit ſilentio debitum ſui. Deſ. [illegible] in quidquid de me fata decreverint. moneat pars optima noſtri, & caelo patria felix vivat. Vale. Kal. Aprilis.

IX pag. 12. Ad Ioannem de Certaldo, nihil aliud quod ſcriberet. Inc. Ne praeter eum in pacem, [illegible] Deſ. & quidquid habet incommodi, hunc collectam meſtitia, dulce [illegible] Kal. Aprilis.

X. pag. [illegible] Ad Fr. Bartholomaeum Epiſcopum Theatinum. Inc. Quod natura praeſtitiſſem [illegible] ſe tranquillum [illegible] ſuperimmobilis Pater ſatis fuiſſe [illegible]. Deſ. ad fontem Sorgiae [illegible] [illegible]. Vale. XII. Kal. [illegible] ad [illegible].

XI pag. 13 Ad Franciſcum Sanctorum Apo-

(1) Haec editionem [illegible] Maittaire Ann. [illegible] Tom. I. pag. 509.

(2) Epiſtolae Familiares diſponunt Petrarcha in libros quatuor & viginti, ſicuti vero in octo et ſeptem, ut evidentiſſime oſtendit [illegible] ſuis ſub datus Later. Mehus in Praef. ad Ambroſii Camald. Epp. pag. ccxc, ſeqq. ubi perſpectum ubicumque, cum editorum, quam ineditarum Petrarchae Epiſtolarum elenchum ex Codicibus MSS. in Florentinis Bibliothecis [illegible] & [illegible] exhibet.

(3) In hoc quidem Codice III. [illegible] [illegible] autem et antiquius exemplar, unde hic tranſcriptus eſt, deſumpſerat.

(4) Forte legendum ſeriores.

Digitized by Google

Apoſtolorum Priorem de Florentia. Inc. *Noſ quam tota fide cupiat Maro, quod verbum quo magis cogito magis intelligo.* Def. *hunc non ſuperveniens lux, ad te litterulam miſi. Vale. Ad fontem Sorgiae X Kal. Iunii.*

XII. pag. ead. b. Ad eumdem. Inc. *Ridiculum, ridiculum, ſermunculo incidens.* Def. *quod enim in te ſum fideliſſime proceſſiſſe. Vale. IX Kal. Iunii ad fontem Sorgiae.*

XIII. pag. 14. Ad Ioannem Barrilem Neapolitanum militem, cohortatio ad ſtudium. Inc. *Virum dilla ut vel omnes, vos vel dein &quam &c.* Def. *nihil eſt quod metuam, miſi ſedium ad iudii. Vale.*

XIV. pag. ead. Ad Zenobium grammaticum Florentinum; gratulatur apud eum atque alios nomen ſuum conſiſtere voluiſſe. Inc. *Quoniam ſacrum, quod a te tam ſtem, haud facile decrevi.* Def. *quando omnem ita velle ut video. Vale. Ad fontem Sorgiae II. Idus Auguſti.*

XV. pag. 15. Ad eumdem, mutuam eruditam ſuperiori Epiſtolae. Inc. *Nequid imperfectum in me ſi diſſolveras, amice.* Def. *non incitatum ſed ſimiter facis ſumus. Tu vale. Ad fontem Sorgiae VIII. Kal. Septembris.*

XVI. pag. 16. Ad Matthaeum Longum Pergamenſem Archidiaconum Leodienſis Eccleſiae de natura & fide earum. Inc. *Cognitis tum pace negatur nemo levior.* Def. *lectas tamen quod fortuna illum ad nunquam lumen appulerit. Vale. Ad fontem Sorgiae VIII. Kal. Septembris.*

XVII. pag. 17. Ad Zenobium grammaticum Florentinum, ut poſt eolentem (ſic) Epiſtolam interianeam ſuo adiuvet. Inc. *Vix unicorum limites aliquot annos eo diva eni globum abſolvam.* Def. *adeant & tempore noſtri. Vale. IX. Kal. Iunii ad fontem Sorgiae.*

Epiſtolarum Rerum Familiarium Liber Secundus.

I. pag. 17. b. Ad Godinum Epiſcopum Portuenſem Cardinalem conſolatoria ſuper mariti obitu. Inc. *Sum iam loquar, eique quem propoſuit rogans mei arbitrate &c.* Def. *tuae te morem in ſuere conſolatur. Avenione II. Idus Martii.*

II. pag. 19. Ad Rainaldum Veronenſem poetam commendatio adoleſcentis diſcipuli gratia ad ſe miſſi. Inc. *Adoleſcens, quem ad te miſi, quem ut ſi ſit ſtudiis ſingulare &c.* Def. *Veronenſe illi habitaculum deeſt. Vale. Ad fontem Sorgiae V. Idus Iunii; quam feſtinanter ipſa litterarum facies indicat eſt.*

III. pag. 20. Ad Guilielmum Veronenſem Oratorem, de hoc ipſo. Inc. *Nunc adoleſcens ingreditur Rainaldo noſtro perſolvendum tradidi.* Def. *ſilium tuum habe. Vale. V Idus Iunii.*

IV. pag. ead. Ad Franciſcum Nepotem Papae Protonotarium, occupatorum vitam quam ſequitur quam turbido; ſine magnis animi laboribus magnam gloriam non quaeri. Inc. *Multi temeritas novorum contigat.* Def. *parent urbanitas. Vive & vale. Ad fontem Sorgiae IV. Idus Iunii.*

V. pag. 25. b. Ad Franciſcum Priorem Sanctorum Apoſtolorum de ſucceſſibus ſuis in Romana Curia & de tribus ſtylis. Inc. *Flebilem ridiculumque rem audies.* Def. *malim ſeptem ſermo abiturum. Vale V Idus Aug.*

VI. pag. 26. b. Ad eumdem, de poeſiae omnino inter vulgares & indoctos profanatione. Inc. *Quod inſpectus audire, niſi reliquum proximo ad te ſuperiori epiſtolae &c.* Def. *noſtrum indignationemque pertinget. Ad fontem Sorgiae IV. Idus Aug.*

VII. pag. 29. b. Ad Petrum Abbatem Sancti Benigni de eodem, deque inſenſibili ſcribendi morbo. Inc. *Mea res dilla ſcribere ſupra.* Def. *mera priſmara remanebunt. Tu vero noſtri memor & vale. Ad fontem Sorgiae.*

VIII. pag. 32. Ad Franciſcum Sanctorum Apoſtolorum; ſuae agreſtis & ſolitariae vitae modus. Inc. *Ad fontem Sorgiae aeſtatem ago.* Def. *paſſimam nebulae ſupergreſſa eſt, ſi valeas ego. Ad fontem Sorgiae IX. Kal. Iun.*

IX. pag. 34. Ad Nicolaum Azzarolum magnum Seneſcallum, de hoc ipſo. Inc. *Dilectas reſponſiones [illegible] tuas tam ſummere &c.* Def. *me impetraturum ſpero. Tu ſilio & ſemper me ſimiles vale. IX Kal. Iun. ad fontem Sorgiae.*

X. pag. 35. Ad utrumque ſimul, Nicolaum & Ioannem cohortatio ad concordiam & amorem publicum. Inc. *Iungam vos, magnanimi viri, Florentiae et Parthenopeae decus.* Def. *ut praeſtantiſſimi nomine florentes, Nicolaus & Ioannes. IX. Kal. Iun. ad fontem Sorgiae.*

XI. pag. 37. b. Ad Albertum Crevarium Boemum. Suum operum novorum expectationem modeſtia temperandam. Inc. *Non ſeculi eſt, quem locis audivi in talem &c.* Def. *novelli forſan viderent. Vale. Ad fontem Sorgiae Kal. Sept.*

Epiſtolarum Rerum Familiarium Liber III.

I. pag. 38. b. Ad Talleyrandum Albanenſem Epiſcopum Cardinalem de diverſis vitae difficultatibus atque periculis. Inc. *Clarum ſtylo imperat.* Def. *materiam non damnabo. Vive feliciter noſtrum decus. Ad fontem Sorgiae X Kal. Oct.*

II. pag. 41. b. Ad Socratem ſuum, et ſociorum epiſtolam illi &c. ad quem ſcripta eſt. Inc. *Magnanimus & acceſſum illum virum plene noſti.* Def. *niſi aut recte dicſi, aut locuti. Vale. Ad fontem Sorgiae X. Kal. Oct.*

III. pag. 44. b. Ad Lucam Placentinum Sacerdotem; commiſeratio immaturae mortis optimi adoleſcentis. Inc. *Niſi tam prudens deceſſiſſet oculus.* Def. *tu pro eo communem Dominum Chriſtum rogas. Vale. Ad fontem Sorgiae VII. Kal. Oct.*

IV. pag. 45. b. Ad eumdem, reſponſio ad calumnias aemulorum ſuorum. Inc. *Duas ſimul epiſtolas tuas accepi, cohortatoriam alteram.* Def. *teſtimonium confiteantur ſuam fi-*

 Vale.

Fab. XIV. Kal. Novembr. super flumen Bagianu.

V pag. 49. b. Duci & Consilio Ianuensium, cohortatur ad pacem cum Venetis & concordiam cum eis. Inc. Fidelque ut [illegible] magnopere optabat Dux. Des. tantum belli [illegible] [illegible]. Ante vi. Kal. Novembris.

VI pag. 52. b. Ad eosdem, exhortatur ad bellum cum [illegible] suscipiendum. Inc. Quod [illegible] [illegible] ad [illegible] Des. [illegible] [illegible] [illegible].

VII pag. 53. b. Ad Conradum Portuensem Episcopum Cardinalem. Inc. Licentiam [illegible] [illegible] [illegible] debebas. Des. [illegible] [illegible] perveni. Vale decus [illegible]. Ad fontem Sorgiae 13. Idus Novembr.

VIII pag. 54. b. Ad Franciscum Sanctorum Apostolorum Cavalicensem. Inc. Percus[illegible] [illegible] [illegible] Des. [illegible] [illegible] [illegible] Vale. Ad fontem Sorg. ex Idus Novembr.

Epistolarum Rerum Familiarum Liber IV.

I pag. 55. Ad Laelium suum, exhortatio ad [illegible] Rep. [illegible] exsequendum. Inc. Quamvis [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible] [illegible]. Vale, & quam [illegible] [illegible].

II pag. 56. b. Ad Benedictum Sanctorum Apostolorum de conjuratione perfectione impedimentis. Inc. Non habet confusionem [illegible] [illegible], Des. [illegible] [illegible] neque, Vale. Ad fontem Sorgiae Kal. Decembr.

III pag. 57. b. Ad Zenobium grammaticum Florentinum de eodem mari [illegible] Inc. [illegible] [illegible] [illegible] Des. [illegible] [illegible]. Vale. Ad fontem Sorgiae VIII. Kal. Maii.

IV pag. 59. Ad Andream Dandolo Ducem Venetorum, exculiato redire [illegible]. Inc. Quod [illegible] [illegible] [illegible] Des. [illegible] [illegible] [illegible], Vale. Ad fontem Sorgiae IV. Kal. Maii.

V pag. 61. Ad Petrum Abbatem Sancti Remigii, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Inc. [illegible] [illegible] Des. [illegible] [illegible] [illegible]. Vive & vale. Ad fontem Sorgiae III. Non. Apr. [illegible] [illegible].

VI pag. 62. Ad eumdem contra [illegible] interpretationem. Inc. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible] [illegible] [illegible]. Te [illegible] [illegible] & vale. Ad fontem Sorgiae XI. Kal. Maias.

VII pag. 63. b. Ad Stephanum de Columna Praepositum Sancti Adomari de inquietis [illegible] [illegible] orbis statu. Inc. [illegible] [illegible] [illegible] Des. [illegible] [illegible]. Vale.

VIII pag. 65. b. Ad Laelium suum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad habitandum [illegible]. Inc. [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible] [illegible] [illegible]. Vale. Ad fontem Sorgiae IX. Kal. Maii.

IX. pag. 68. b. Ad eumdem, disceptatio super quibusdam, quae contra Urbis Romae [illegible] [illegible] [illegible] multi. Inc. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Des. quod [illegible] [illegible] [illegible]. Vale.

X pag. 70. b. Ad Petrum Sanctorum. Inc. [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

XI pag. ead. Ad Philippum Cavallicensem Episcopum [illegible] [illegible] [illegible]. Inc. [illegible] valde [illegible] [illegible] tamen. Des. [illegible] [illegible] [illegible]. Vale.

XII pag. 71. Ad eumdem. Inc. [illegible] [illegible] Pater [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible] [illegible] [illegible]. Vale decus [illegible]. Ad fontem Sorg. ex XIV. Kal. Ianuar. [illegible] [illegible].

XIII pag. 72. b. Ad eumdem. Inc. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible] [illegible] [illegible]. Vale. Ad fontem Sorg. ex XVIII. Kal. Ian. [illegible] [illegible].

XIV pag. ead. Ad Clerum Ecclesiae Pedecote [illegible] [illegible] [illegible] Praesulis. Inc. [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible] [illegible] [illegible].

Epistolarum Rerum Familiarum Liber V.

I pag. 76. ad Caluzandum Alberensem, & Gaufredum [illegible] Episcopum Card. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quidem, sed probabili. Inc. [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ante [illegible] [illegible].

II pag. 77. Ad Gherardum germanum suum Monachum Carthusiensem [illegible]. Inc. [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible] [illegible] [illegible].

III pag. 78. Ad Socratem suum, [illegible] [illegible] [illegible]. Inc. [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible] [illegible]. Vale. Ad fontem Sorgiae V. Kal. Aprilis.

IV pag. 79. Ad Amicum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Inc. [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible] [illegible]. Vale. [illegible] Kal. [illegible].

V pag. 81. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. Inc. [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible] [illegible] [illegible]. Vale.

VI pag. ead. b. Ad Nicolaum Episcopum Viterbiensem [illegible] [illegible]. Inc. [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible], & [illegible] [illegible] [illegible].

VII pag. 84. Ad Socratem suum [illegible] [illegible] [illegible]. Inc. [illegible] [illegible] [illegible]. Des. [illegible] [illegible] [illegible]. Vale. Ad fontem Sorgiae Kal. Apr.

VIII pag. ead. b. Ad Laelium [illegible] [illegible] [illegible]. Inc. Ad XIII. Kalendas.

(a) Haec Epistola notes [illegible] [illegible] ad quem missa est.

Digitized by Google

Iadas Maii intra Apostolum Colossum. Def. *ſ ... ut armari ... venit*. *Vale*. *Ad fontem Sorgiae VIII. Kal. Maii*.

IX. pag. 66. Ad Zanobium Florentinum, commendatio Cancellarii Montis Rivi Carthusiensis. Inc. *A Babylone ... fonte N... &c.* Def. *ferme ... & Christo ... gratissimum, &c.* ... *Vale*.

X. pag. 88. Ad eumdem. Inc. *Quam lega epistolam in qua &c.* Def. *ecce brevi ... & ... fuit. Vale. Babylone IV. Kal. Maias*.

XI. pag. eod. *b*. Ad Franciscum Sanctorum Apostolorum, quam clara res ſit tempus. Inc. *Non ſolebat mihi tempus ... ha...* Def. *... tangerem ... fuisse. Vale. Mediol. X. Kal. Sept. ante lucem*.

XII. pag. 89. Ad eumdem similiter. Inc. *Et ſane ... tuae ...* Def. *... Vale. Mediol. VI. Kal. Sept. prope ſilentio noctis intempeſtae*.

XIII. pag. 90. Ad eumdem, nil ab homine ſperari poſſe, quod non reperiatur. Inc. *Quid ... mortalium in rebus*. Def. *... ſabellae ... Vale*.

XIV. pag. eod. *b*. Ad eumdem, maiorum hominibus ſtyli curam eſſe quam vitae. Inc. *Eſt ... videbas (1) ... quo ... amor*. Def. *parum ... fumar pecudes comparari. Vale. Mediol. XVI. Kal. Octobr*.

Epiſtolarum Rerum Familiarum Liber VI

I. p. 92. *b*. Ad Gherardum Carthuſienſem monachum, quaerens vera philoſophia, quae vera lex, quis antiquum optimus magiſter. Inc. *Religioſe ... manibus*. Def. *... eumdem quem debiſſem. Vale ... VII. Id. Nov.*

II. pag. 97. Incepitio adoleſcentis ... (2) Inc. *Hactenus ... infante ...* Def. *... ſinibus ... urget*.

III. pag. eod. Ad Guidonem Archiepiſcopum Ianuenſem, de difficultatibus ... malum, & infauſto Ianuenſium eventu. Inc. *Confiteor tuum ... nec probem, nec ... probent*. Def. *quam ... regem ipſam ... Vale*.

IV. pag. 102. *b*. Ad eumdem de eodem. Inc. *Exſultatio ſupplicium eſt*. Def. *quid uſque ... ſpes ſola ... ? Vale*.

V. pag. 104. Ad eumdem, ... huc. Inc. *Quae ſpes, quod ſolamen*. Def. *ſub ingenti ... Vale. XII. Kal. Nov. in arce Sancti Columbani*.

VI. pag. 105. *b*. Ad Bernardum Anguis (*ſic*) ſolum Praeſidem Comenſem. Inc. *Mos eſt agentes ... gemeus ... calcaribus*. Def. *impleam quod promiſi. Vale*.

VII. pag. 106. Ad eumdem, commendatio amici Alpium ... Inc. *Mihi ed ... voluptati ...* Def. *barbaricum ... cet habeam. Vale*.

VIII. pag. eod. *b*. Ad Fratrem Matthaeum Comenſem, honeſtius creſcere ſcientis ... dum deſcendo, quem habebit ſtudiorum ... Inc. *Gaudeo ... & ...* Def. *... quod ... procul ... eſt. Vale*.

IX. pag. 107. *b*. Ad Mercum Ianuenſem, quod qui valde ... mala ... Inc. *... ſi ... &c.* Def. *quibus ſolitus ... Vale*.

X. pag. 108. Ad Iohannem Aretinum, quid eſt quod ... ego. Inc. *Fr... radiantiſque ſummae*. Def. *dolor ... quod ... non ... Vive ... & vale. Mediol. Kal. ...*

Epiſtolarum Rerum Familiarum Liber VII (1)

I. pag. 111. Ad Carolum IV. ... ad excuſationem ... Inc. *Carſuram ...* Def. *... Vale. IX. Kal. Decembris*.

II. pag. 115. *b*. Ad Nicolaum Sygerum Praetorem Graecorum, gratiarum actio pro tranſmiſſo Homeri Libro. Inc. *Clari ... munus ...* Def. *Conſtantinopoli ... & Imperatore ... Vale ...*

III. pag. 117. Ad Iohannem de Certaldo, gratiarum actio pro tranſmiſſo Augustino Libro in Pſalterium Davidicum. Inc. *... magnifico*. Def. *... Vale ... memor*.

IV. pag. 118. Ad eumdem rurſus gratiarum actio pro tranſmiſſo Varrone et Ciceronis Libris. Inc. *Stylum meum ... videor*. Def. *quam ... differtur. Vale*.

V. pag. eod. *b*. Ad Gherardum monachum Carthuſienſem, ſaepe doctorum hominum Libros incorrectiores eſſe, quam reliquorum. Inc. *... Auguſt. ... Confeſſionum Librum*. Def. *... ſolertia ... Vale. Mediolani VII. Kal. ... ad ...*

VI. pag. 119. *b*. Ad Fratrem Fulcinum, in una & eadem ſpecie ... diverſitatem ... Inc. *Querelas tuas, ... audivi &c.* Def. *parva ... & vale. Mediolani ... Mart.*

VII. pag. 120. Ad Franciſcum Sanctorum Apoſtolorum, ... gratiore eſſe ... ſunt. Inc. *Tamdiu ... & ... epiſtolam tuam legi*. Def. *numquam ... ſum. Vale. ... Kal. Apr.*

VIII. pag. 121. Ad eumdem, tolem ſuſcipere ... amicorum colloquiis, nec ... dum ſybum. Inc. *... ſuit ...* Def. *& ... fugiens ... Vale*.

IX. pag. 123. Ad eumdem, magnum ... tuis ... eſſe ... vulgo. Inc. *Quid ... ſuit ... Vale*. Def. *... ſuperque ... Vale*.

X. pag. eod. *b*. Ad eumdem, ... lex ... Inc. *O ſeliat ... ſemper ...*

D. L.

(1) Sic eſt in Codice, ſed ſane legendum ...

(2) In Codice ... ſcribitur Liber VIII.

(1) Hunc quoque ... ad ...

Deſ. *ſolebs amici eruditor fuit*. *Vale*.

XI pag. 114. Ad eumdem de Domino Lapo de Caſtiglionchio qui de ſtudio poëtarum crevit & ad ſtudium Iuris Bononiae, quod D. F. Petrarcha egit tulit. Inc. *Communis amicus an neque etiam Bononiae fit egere*. Deſ. *ejuſdem triumphandi*. *Vale noſtri memor*. *Mediol. XVIII. Kal. Decembr.*

XII. pag. eod. *b.* Ad Ioannem ſive Lapum Florentinum, demonſtrans multo eſſe doctiorum librorum hominum, quam doctorum eruditorum colligunt. Inc. *Cicero tuus quadrennio & amplius mecum fuit*. Deſ. *tu etiam de meorum patrem datum*. *Vale*.

XIII. pag. 125. *b.* Ad Cretum grammaticum Pergamenſem, component laborem Herculeum cum ſtudio Tulliano. Inc. *Fama loquitur Ciceronem autem omnes &c.* Deſ. *voci ſuppleri tur*. *Vale*.

XIV. pag. 126. Ad eumdem de Ciceronis libro, qui Toſculanarum Quaeſtionum dicitur, & de illius viri laudibus. Inc. *Quam huic accidit tem penetrabilis preces meos &c.* Deſ. *te merueram praeſſes*. *Vale*. *Mediol. Kal. Decembr.*

XV. pag. 127. Ad Ioannem de Certaldo, nullam fortunae saeculum ad eorum rationis adſuescere. Inc. *Ex multa epiſtola quas hoc tempore hoc mane legi*. Deſ. *ſiſſerem te ego*. *Mediol. XIII. Kal. Ian.*

XVI. pag. eod. *b.* Ad Andream Dandolo Ducem Venetorum, dehortans a conſilio belli. Inc. *Nil eadem opus vel inſolitum legi*. Deſ. *& magna animi gemitibus revocante*. *Vale*. *Mediol. V. Kal. Iun.*

Epiſtolarum Rerum Familiarum Liber VIII. (a)

I. pag. 130. *b.* Ad Carolum IV. gratulatio ſibi Iuet adventus. Inc. *Et gaudium ingens verba praecedere ſolitum*. Deſ. *vive & vale Caeſar, & propera*.

II. pag. 131. Ad Zenobium Florentinum, bene ſingulariſſimo deſiderium. Inc. *Tempus breve magnum ſcribendi deſiderium anguſtae*. Deſ. *ſcriptis turpentibus digitis*. *VI. Kal. Ianuarii locum*.

III. pag. eod. *b.* Ad Laelium ſuum, ut filium aut quaerendum, ſed verum gloriam non ſpernendam. Inc. *Credulam amorem est Noſti*. Deſ. *Conſecrans tibi bonum aperuit*. *Vale*.

IV. pag. 134. *b.* Ad Carolum IV. commemorans (a) Laelio ſuo. Inc. *Vide quomam modo ſpes*. Deſ. *vale Caeſar vive, & vince, & imperi noſtri memor*. *Mediol. V. Kal. Mart.*

V. pag. 135. *b.* Ad Modium Parmenſem grammaticum evocatum in partem ſtudiorum. Inc. *Scripſiſti adoleſcens noſter tibi quod neſcio*. Deſ. *vicinus erit Ambroſius*. *Vale*. *Mediol. Kal. Maii propere*.

VI. pag. 136. *b.* Ad Franciſcum Sanctorum Apoſtolorum, commendatio amici Romani et e. Inc. *Hic quem cernis hominem Chriſto devotus*. Deſ. *vita hac vita eſt*. *Vale noſtri memor*.

VII. pag. 137. Ad eumdem pro eodem gratiarum actio. Inc. *Secus accidit mihi, quam Mombs poſſet*. Deſ. *poſſumus a Domino*. *Vale noſtri memor*.

VIII. p. eod. *b.* Ad Guidonem ſuperm (b) Archiepiſcopum Ianuenſem gloria item in epiſtolis ſuis gratis. Inc. *Quod tam magne aſſiduus sermo tuum &c.* Deſ. *ab virtus bonus ſuo*. *Vale*.

IX. pag. 138. Ad eumdem in Galliam egentem de rumoribus Italiae, tum natum de Venetorum Deque per ſuam remp. obtrectatio. Inc. *Rumores habeas quos &c.* *ſi feliciter ad ſummam cedit*. Deſ. *quam moleſtiſſime gubernemus*. *Mediol. VIII. Kal. Mart.*

X. pag. 140. *b.* Ad eumdem ſuum Archiepiſcopum Ianuenſem, in ea quo ſtudendo ec condolendum ſibi ſit debere. Inc. *Acceſſiſtis quia mereſuit ut in locum*. Deſ. *vix ipſa potuit mi*. *Vale*.

XI. pag. 141. Ad Benintendi Cancellarium Venetorum, et qui laude pulſitus eleni, ritem ad rem & propalam conſuetum Ineurrendum. Inc. *Ecce mihi accidit quod in urbe &c.* Deſ. *vel mutem noſtre*. *Vale noſtri memor*. *Mediol. VII. Kal. Iun.*

XII. pag. 142. Ad Carolum IV. Romanorum Imperatorem ex Italia decedentem increpatio. Inc. *Italia ſum, & clauſtra noſtri urbis*. Deſ. *Vale, Caeſar, & quid ſequens, & quod petis cogita*.

XIII. pag. 143. Ad Franciſcum Sanctorum Apoſtolorum de ſua ad Caeſarem legatione. Inc. *O prandium ſeri mortalium*. Deſ. *haec inveneis*. *Vale noſtri memor*. *Mediolani praeſtopere, & inter tumultum fortunales ſcriptum Iun. XIV. Kal. Iun.*

XIV. pag. eod. *b.* Ad eumdem de ſuo e Germania reditu. Inc. *Tu meditabar eloras*. Deſ. *niſi occupationibus vetet, eſſe ſtella*. *Mediol. XII. Kal. Octobr.*

XV. pag. eod. Ad eumdem ſum Petrus. Inc. *Poſtea ut epiſtolam de habes laudibus &c.* Deſ. *ante ubi videlis*. *Vale*. *Mediol. II. Kal. Iun.*

XVI. pag. 144. Ad Guidonem Archiepiſcopum Ianuenſem de ſtatu ſuo admodum expoſitio. Inc. *Non ie, ſive quaeris de me ſemper animus fueris*. Deſ. *ac gelidum cor reſtantes*. *Vale*.

XVII. pag. 147. Ad eumdem de eodem. Inc. *Petebam plenus iſte ante*. Deſ. *quem boteras ſine viro*. *Vale*.

XVIII. p. 148. *b.* Ad Fr. Ianuenſem Auguſtiniani Ordinis, & Tietenſem ſyncerum increpatio gravis ut multiplex. Inc. *Saepe te, frater, admoneo, ut ſincerus &c.* Deſ. *Chriſtus offenditur*. *Vale*. *Mediol. VIII. Kal. Apr.*

Epiſtolarum Rerum Familiarum Liber IX.

I. pag. 153. Ad Nertum Morandum Foroliviensem, praeſentis eorum exſecratio, & ſequentis omen, quantoque ſit tuti in. Inc. *Gravem curam, obſeſſumque negotiis*. Deſ. *spe nihi voluntatem inconſiſſum mentis, & cor pura*.

II. pag

(a) In Codice tamen legitur Liber IX.

(b) Forte legendum commendatio

Digitized by Google

II. pag. 155. *b* Ad eumdem, ubique Romanum imperium felicius, quem sub Aristo. Inc. *Nondum superrere epistolae signum impressissem Des. longe lateque non detraheret. Vale feliciter nostri memor.*

III. pag. 156. *b* Ad Galeottum Spinolam Ianuensem, exhortatio ad eamque capessendam. Inc. *Nihil e magnanimo tui nihil ingenio lamat. Des. diu sospes nostrique memor vive, & vale. Mediol. XV. Kal. Ian.*

IV. pag. 157. Ad Marcum Ianuensem, exhortatio ad incepti studii perseverantiam, & de eorumque Oratoribus ac Iurisconsultis, deque nostrorum temporum advocatis. Inc. *Creterum in tuis literis habeo, omnium una sententia est. Des. & scopulus sit acerrimum. Vale. Mediol. V. Kal. Ian.*

V. pag. 158. *b* Ad Barbatum Sulmonensem, ut sit cautior. Inc. *Numquam hercle ad me literae pervenerunt tuae. Des. nec minus amantem fuisse scito, & vale. VI. Kal. Septembr.*

VI. pag. 161. Ad Franciscum Sanctorum Apostolorum de interceptione literarum quarumdam. Inc. *Longarum silentii mei, pro quo literis tuis &c. Des. ac speculas meas revoca. Vale nostri memor.*

VII. pag. 162. Ad eumdem. Inc. *Non tamen fateor, legere visus sum epistolam. Des. properantem avertent. Vive & vale. Mediol. III. Idus Aprilis propere.*

VIII. pag. eod. *b* Ad Agapitum de Columna eorumdem, excusatio cum admiratione. Inc. *Epistolas praecipiente tene literas legi. Des. tuum est. Mediol. Idibus Aprilis.*

IX. pag. 164. *b* Responsio ad epistolam trium simul amicorum. Inc. *Triceptem epistolam. Des. vivite feliciter, & valete mei memores.*

X. pag. 165. Ad Ioannem Aretinum, gratulatio eidem status & sui curam. Inc. *Vere fiam probatoris epistolae. Des. quod me prohibent suspensi. Vale. Mediol. VI. Kal. Febr. ante lucem propere.*

XI. pag. eod. *b* Ad Stephanum de Columna Praepositum Sancti Adomari familiarem. Inc. *Literas tuas sereno & facile cum voluptate perlegi. Des. fessus accessi. Vale vir clarissime nostri memor. Mediol. Kal. Mart.*

XII. pag. eod. Ad Laelium suum, exhortatio ad aequanimitatem. Inc. *Iam dudum ex literis tuis perpendit te turbatum fuisse. Des. humeribus vestis prosequatus sum. Vale. Mediol. Kal. Mart.*

XIII. pag. 167. Ad eumdem, exhortatio quomodo ad reditum in gratiam cum eodem. Inc. *Audivi tui flatum ex literis intelligens. Des. nec Cicero. Vale. Mediol. III. Kal. Aug.*

XIV. pag. 169. *b* Ad eumdem, laeta gratulatio, quod conscius pro dubiusque suis fuerit. Inc. *Ceciderunt accepertis decreferunt vita fecit. Des. faliciter aliunt tibi. Vale. Mediol. V. Idus Febr.*

(t) Pro in hoc Codice, sed in meliore exemplari legitur Tiburtum.

(s) Legi potest eidem *Arnoldum*, & sic supra Ep. I. huius Libri.

XV. pag. 172. Ad Socratem suum de eodem. Inc. *Iamdudum, mi Socrates, cessat amor mei erga scito. Des. praeclassis M. Socrates. Vale nostri memor. Mediol. IV. Idus Febr. ante lucem.*

Epistolarum Rerum Familiarum Liber X.

I. pag. 172. *b* Ad Arnostum Archiepiscopum Pragensem cur tot hostes habet veritas. Inc. *Multa autem conceperam calamoque properam. Des. etiam si Athenas Athenis esset. Vale. Mediol. III. Kal. Mart.*

II. pag. 173. Ad Ioannem Olmucensem Episcopum, Imperialis Aulae Cancellarium, multiplex gratiarum actio. Inc. *Ni hunc stulte intelligam utcumque &c. Des. iucundissime suppleverit eloquii. Vive feliciter & vale. Mediol. III. Kal. Mart.*

III. pag. 174. Ad Cheruum (t) Fossilviensem, excusatio super petitione una praesidiis & consiliorum cum lateris consilia. Inc. *Carmen egregium nec responsione curam. Des. bene consiliorum eliciat, & vale nostri memor. Reptem ambigens iam luce VII. Kal. Novembr.*

IV. pag. eod. Ad Bartholomaeum Ianuensem, quid inter adolescentium & senescentium morum ac studii intersit. Inc. *Amicum fateor egregium, in literis video. Des. iam supplere fuit. Vale.*

V. pag. eod. *b* Ad Ioannem Olmucensem Episcopum, commendatio commentarium cuiusdam. Inc. *Venit ad Caesarem fervere amor. Des. aut tempus excludat. Mediol. VIII. Kal. Apr.*

VI. pag. 175. Ad Arnostum (u) Archiepiscopum Pragensem de eadem re. Inc. *Multa loqui tempore tuo angusto. Des. nisi accedit memor, me numero. Mediol. VIII. Kal. Apr.*

VII. pag. eod. *b* Ad Imperatorem Carolum, commendatio eiusdem multa de se, deque imperio bene meriti. Inc. *Audaces & timidus amor facit. Des. & de imperio cogita. Mediol. VIII. Kal. Apr.*

VIII. pag. 176. *b* Ad Annam Imperatricem, responsio congratulatoria super eius feminea licet partu & ob id ipsum multa de laudibus feminarum. Inc. *Tuae Serenitatis epistolam, gloriosissima Augusta &c. Des. de Caesares quoque concepta dignam fore. Mediol. X. Kal. Iunias.*

IX. pag. 179. *b* Ad Socratem suum consolatio non consilio. Inc. *Mensis aulam insanit. Des. valere te bene speravit. Vive & vale. Mediol. IX. Kal. Iulias.*

X. pag. 181. Ad Nerium Morandum Foroiuliensem, gratulatio recuperatae valetudinis, & fugiendi periculosi consilium habere, multa insuper de ocertimo & proprio quodam casu suo (x). Inc. *Gratiore ut in animo habui. Des. ea conige, & illustres vale. Idib. Octobr.*

XI. pag. 184. Ad eumdem de amico suo quo-

(u) Huius & sequentium quibusque huiusce Libri Epistolarum inscriptio in Codice est nomen suum pro X. XI. &c. designatur numeris XX. XXI. &c.

quendam fidelissimo utroque homine (fa), Inc. *Iam satis tenero in eram manum legisse.* Des. *separasse nullo pare. Tu vale feliciter nostri memor. Scripsi rursus calamo Idib. Octobr. ante lucem.*

XII. pag. 185 *b.* Ad Franciscum Sanctorum Apostolorum de hominis temporum angustiis, fugiendaque vitta fuga. Inc. *Angustum vitae spatium laturo propositi.* Des. *sic saltem pluribus horis gaudeam, Vale, M diol. Idib. Septembr.*

XIII pag. 188. *b.* Ad eumdem de superioris epistolae reliquiis, & ceteris vitae cultu. Inc. *Nequeo quod serpens quaerebat* ... Des. *dum moriar. Mediol. extra muros VII Idus Septembr.*

XIV pag. 189. Ad eumdem de suo ab Ambrosio ad Simplicianum ... transitu, & ob hoc de Simpliciani vita. Inc. *Ferunt ... admirationem trahere,* Des. *omnia ... vel tuam. Vale,*

XV pag. 190. *b.* Ad Ioannem de Certaldo, purgatio ab invidia obiectu ... calumnia. Inc. *Multa sunt in literis tuis &c.* Des. *nec Plivar (sic) volens ... nec Laeta. Vale.* Circa medium huius Epistolae contigit in Codice quaequaternionis transpositio; numerato tamen pergamenarum, & notulae appositae suis omnia loca restituunt.

Epistolarum Rerum Familiarum Liber XI. (1)

I. pag. 193. *b.* Ad Pandolphum de Malatestis iuniorem, Ariminum Dominum, andumda ... & qualis. Inc. *An magis expediat ...* Des. *fecunda Quinquagesima. Vale feliciter non memor. Venetiis III. Idus Septemb.*

II. pag. 194. *b.* Ad Ioannem de Certaldo ... satisfactum sibi, quae similia ... & de ... lege. Inc. *Statim te digressi.* Des. *fecundiam aliquam veritati adspexero. Tu vive feliciter nostri memor, & vale.*

III. pag. 197. Ad Barbatum Sulmonensem, cum apollinari carmine ... inscriptum. Inc. *Dies ... debeat fui. Barbate charissime,* Des. *unum est in eam necessitate remedium, confessus, Vale.*

IV. pag. 198. *b.* Ad eumdem, absentiae incommodum imaginatione praesentia (2) lenire posse remedio. Inc. *Aliquoties (4), Barbate, quem soles.* Des. *... Vale nostri memor. Venetiis XII. Kal. Mart.*

V. pag. 198. *b.* Ad Philippum Cavalicensem (2) Episcopum exhortatio ad ... & labore fugam. Inc. *O quantis laboribus quamusque periculo eripeam.* Des. *in alio exilio, & vale mei memor ut soles me ... plus quam soles. Mediol. V Id. Aug.*

VI. pag. 200. *b.* Ad Zenobium Florentinum de adventu magni Regni Siciliae Senescalli. Inc. *Maecenas tuus, Augustum meum feliciter adventum &c.* Des. *in ... omnes ... vivo, & vale nostri memor. Mediol. XVI Kal. Septembr.*

VII. pag. 201. Contumaciis ... acerrima increpatio, simul negatio postulati reditus. Inc. *Possum ego in ... * Des. *... est ... Mediol. III. Kal. Septembr.*

VIII. pag. 203. Ad Socratem suum quid inter hospitem & hospitem interesse. Inc. *Applicuit Solemas noster ad vesperam.* Des. *hoc ipsa ... Vale nostri memor.*

IX. pag. 203. *b.* Ad eumdem, malle se malis bene facere, quam bonis mala. Inc. *Homo blandus, & fallax.* Des. *in ... de vestra ... omnem, & vale.*

X. pag. 204. Ad Franciscum Sanctorum Apostolorum, de permixtione ... in literis sacris ac saecularibus. Inc. *Animadverto ex epistola quadam tua.* Des. *quam philosophorum maximo Sapientis nomen. Tu vive & vale feliciter. Mediol. XIV. Kal. Octobr.*

XI. pag. 205. Ad Guilielmum Varonensem commendatio amici, sacro sed ... sine ... Inc. *Virum bonum si nosse cupere.* Des. *omnes ... Vale.*

XII. pag. 206. Ad Albertinum de Canobio physicum, bono animo ... credulitatem, de contemptu rei familiaris, de ... de necessitate moriendi ... tra quam nullum nisi ... remedium. Inc. *Nil nisi peregrinum in litteris tuis legi.* Des. *& ... Vale. Mediolani VII. Kal. Nov.*

XIII. pag. 208. Ad Petrum Pictaviensem Priorem Sancti Eligii Parisiensis. Inc. *Anno altera dum ad Serenissimum ... nuove &c.* Des. *... plusquam Vale mei memor. Patavii VIII. Idus Sept.*

XIV. pag. 209. Ad eumdem, de mutationis fortunae, tamquam ex merito, & praesentium rei militaris mutatione procedere. Inc. *Admiratio inexperientiae argumentum est.* Des. *servo semper ut miserea sis. Vale. III. Kal. Mart. ...*

Epistolarum Rerum Familiarum Liber XII. (3)

I. pag. 215. Indignatio & querela contra illum, quisquis sit, qui deberet praeterea has quae dicuntur societates praedonum nunc Italiam peragentes. Inc. *Loquor, quia cogor.* Des. *nisi tu Deus noster. Kal. Septembr.*

II. pag. 216. *b.* Ad Caesarem hunc nostrum, primo ... gratulatio ... pro sua ... post ... increpatio ... & exhortatio in finem vehementissima. Inc. *Laetum me fecit epistola tua, Caesar.* Des. *quod ... debitum, quod Princeps. Mediol. XII. Kal. Aprilis.*

III. pag. 221. Ad eumdem commendatio

(1) Forte legendum ... vel *In ...*
(2) Hic quoque Liber in Codice perperam ... numeratur.
(3) In Codice male legitur *Pandolphum*
(4) Item male *An quaeri*

(1) Ita in vetustiore exemplari ... hoc ... Gonelarosi
(2) In Codice perperam ...
(3) In Codice Liber xii.

Digitized by Google

tu umici infitatio. Inc. *Tactus tranſire de- i verum.* Des. *paſſit ur ſcrutluta quaſierm.*

IV pag. ead. Ad Bonaccortum gratulatio ob quod e procellis evaſerit, in primo altero portum ſeco licet evaderis. Inc. *Iam fere ſtare barbaro ...* Des. *quatie ſit, ... Vale. Mediol. VI. Kal. Febr.*

V pag. ead. b Ad eumdem de ſeneCtute & morte non metuendo ... Inc. *Audio te ... valde deſcendere.* Des. *parentis deliciis ... Vale. Mediol. VII Kal. Mart.*

VI pag. 123 b Ad Ioannem Olomucenſem Epiſcopum Imperialis Aulae Cancellarium ... ſed eo ... Inc. *Vnde hoc ... ut ...* Des. *aliter ... Mediol. XII. Kal. April.*

VII pag. ead. Ad eumdem, commendatio ... Inc. *Quod ... ad te ... intelligere ...* Des. *& ... intelligam. Vale.*

VIII pag. 124. Ad Imperatorem Carolum ... tranſire ... & ad ſe vocantem aliqui ſpes ... Inc. *Suavem ... quam pro utriuſque noſtrum fortuna &c.* Des. *... Vive feliciter & vale, Caeſar, noſtri memor. Patavi XV Kal. Aug.*

IX pag. 125 Ad eumdem iterum eoque ... evocantem ſpes certae obſequendi. Inc. *... Caeſar, & longae ...* Des. *... Vale Caeſar, & gloriae ... Italiae tuae memor, & imperii. Mediol. XII Kal. Apr.*

X pag. ead. b Ad Ioannem Olomucenſem Epiſcopum Cancellarium de ... fere ... laudibus de ... Inc. *Meum ... domine, ...* Des. *... Vale. Mediol. XII Kal. Apr.*

XI pag. ead. b Ad Ioannem Pergamenſem Cauſidicum tranſfretaturum ... ad ſepulcrum Chriſti ... propoſito. Inc. *Mala ... ſuum ...* Des. *... Vale.*

XII. pag. 127 b Ad Guidonem Archiepiſcopum ... ſed ... multa praeterea, ... Inc. *Non ... eſſe ... volo ...* Des. *... Vale. Mediol. Kal. Decembr.*

XIII pag. 131 Ad Socratem ſuum ... fructum ... ſumens ... Inc. *Aegre ferre, quod ... tuos alios ...* Des. *... Vive & vale noſtri memor.*

XIV pag. 132. Ad Ioannem Olomucenſem

Cat. Lat. Codd. Tom. II.

(a) In Codice male commendatio.

(b) In Cod. male mortis.

ſem Cancellarium Caeſaris, ſimiliter. Inc. *Non ... Vale.*

XV pag. ead. Ad Caeſarem ipſum ... hortatur ... ut Italiam repetat. Inc. *Vereor, ... ut ... epiſtolarum ...* Des. *... Vale, Caeſar, & ... Vicenza V. Id. Mart.*

XVI pag. 133 Ad Ioannem ipſum Cancellarium ... quod valeo ... quod valeo. Inc. *Ergo ... quod ... ſcribere ...* Des. *... Veronae VI Kal. Apr.*

XVII pag. ead. b. Ad Hugonem S. Severini Comitem de ... Neapolitani. Inc. *... tuae ...* Des. *... ſeutum ...*

XVIII pag. 134 Ad Nicolaum Acciarolum magnum Regni Siciliae Seneſcallum ... Inc. *... quidem ...* Des. *... Patavi VI. Id. Ianuar.*

XIX pag. 135 Ad Ioannem de Certaldo ... & ad ... Inc. *... poſt ...* Des. *... Vale. ... V Kal. Novembr.*

XX pag. 136. b Ad Franciſcum Brunum Florentinum ... Inc. *Sat magnum ...* Des. *... Vale. Patavii VI. Id. Septembr.*

XXI pag. 137 b Ad Caeſarem exhortatio ultima. Inc. *... ſuum ...* Des. *Deum precor ... Vale decus ... & ... Patavii III. Id. Decembr.*

Epiſtolarum Rerum Familiarium Liber XIII (a)

I pag. 138. b Ad Philippum Cavallicenſem de ... mobili ſuo tempore. Inc. *A ... triginta annis.* Des. *... mei. Vale.*

II pag. 140 Ad Pulicem Vincentinum poetam de ... & cauſa ſequentium Epiſtolarum Ciceronis, Senecae, & reliquis ... Inc. *... ſine ...* Des. *... Vale. ... Maii ... .*

III. pag. 141 b. Ad M. Tullium Ciceronem. Inc. *... Ciceroni ... Epiſtolas tuas diu multumque perquiſitas, ...* Des. *... XVI. Kal. Quint. ... Dei illius, quem tu non noveras, MCCCXLV.*

IV pag. 144 Ad eumdem. Inc. *Franciſcus Ciceroni ... ſuperior ...* Des. *... aeternum vale. Apud ſuperos ad ...*

P p

(a) In Cod. Liber XII.

Rhodani ripam Transalpinae Galliae valere iusso Kal. Iunii.

V. pag. 143. *b* Ad Augustum Senecam. Inc. *Franc. Augusto Senecae sal. Pridem a te ...* Des. *quae Pad. Kal. similis anno ab ... habeo. MCCCXLVIII*

VI. pag. 145. *b* Ad M. Varronem. Inc. *Franc. M. Varroni sal. Pl... nomen ... rer &c.* Des. *apud superos in capite orbis Romae quam tua fuit, & mea patria facta est, Kal. Novembr. anno ab ortu ... quem at nosti ... MCCCL.*

VII. pag. 148. *b* Ad Quintilianum. Inc. *Franc. Quintiliano sal. Olim ... nomen ... Des. ... tempore VII. Id. Decembr. ... quem ... perseque ... MCCCL.*

VIII. pag. 149. *b* Ad Titum Livium historicum. Inc. *Franc. Tito Livio sal. Optarem ...* Des. *aut ipsum ... VIII. Kal. Mart. anno ab ... ut tenuerim ... natum MCCCLI.*

IX. pag. 150. *b* Ad Asinium Pollionem oratorem. Inc. *Franc. Asinio Pollioni sal. Dum ... &c.* Des. *...pud Mediolanum ... fub & ... Kal. ... MCCCLIII.*

X. pag. 151. *b* Ad Horatium Flaccum lyricum poetam. Inc.

Regem te lyrici carminis Italus,

Des.

Sic ... valeas dulces ... verbum

XI. pag. 153. *b* Ad P. Virgilium Maronem heroicum poetam, & Latinorum principem poetarum. Inc.

Eloquii splendor, Latiae spes altera linguae,

Des.

... semper sum solvere ... ,

XII. pag. 154. *b* Responsio ad epistolam magnam multaque continentem sub Homeri poetae missam nomine, & apud Inferos datam. Inc. *Franc. Homero ... Mopsi ... sal. Da... te scripta ... sermo ... tur.* Des. *Mediolanum ... VII. Id. Octobr. anno ... MCCCLX.*

XIII. pag. 156. *b* Ad Socratem suum conclusio huius libri. Inc. *A ... se finis.* Des. *... operi ... in parte ... fuerit sive Vale.*

Clauduntur hae subscriptione: *Franciſci Petrarchae poetae laureati Rerum Familiarium Liber XIII. & ultimus explicit feliciter.*

Absolutis Epistolarum recensione ... dicem, quem ... in Codice ... ...rum ... per literas alphabeti digestis exhibere; quod non parum ... confidimus.

A

A Babylone ... Nicenum &c. Lib. V. Ep. 9.

Accensa charitas ... IV. 10.

Ad fontem Sorgiae ... II. 8.

Admirationi, inexperientiae argumentum est. XI. 14.

Adolescens, quem ad te misi. II. 2.

Ad ... Kalendas Maias inter Aquensem. V. 8.

Aegre fero, quod te laboreis tuis aliorsum ... VII. 13.

Alium ... reversum ... V. 5.

Al... Barbato ... XI. 4.

Amicum ... XI. 4.

Amissimus, fratres ... XI. 4.

Amicum ... IV. 14.

Angustum vitae spatium ... proposui. X. 11.

Animadverti ex epistola ... tua, XI. 11.

Animi tui statum ex literis intelligens. IX. 13.

An magis expediat uxorem ducere. XI. 3.

Anno altero ... ad Sorcorcissimum &c. XI. 13.

Anno eodem post discessum ... XII. 13.

Ante hos ... XIII. 1.

Applicans Balneos ... ad vesperam, XI. 8.

A te principium, in te finis. XIII. 13.

Audire ... X. 7.

Audio te in ... valde descendere, XII. 5.

Aut ego fallor, aut quidquid &c. IV. 7.

B

Barbato ... VII. 3.

Bene ... quod in urbe &c. VIII. 11.

C

Caesarem ... VII. 1.

Caeli ... IX. 16.

Carmen egregium ... responsione ... X. 2.

Cicero ... & amplius ... VII. 11.

Clari ... VII. 2.

Clarum ... III. 1.

Cogitabam ... sanctissimum atque optimum ... V. 2.

Communem amicum ... Bononiae &c. VII. 11.

Consilium ... ut ... prober, nec ... VI. 1.

Crebras ... omnium ... IX. 4.

Credas me ... VII. 8.

Credulum ... VIII. 3.

Crescens occupatio ... IX. 14.

D

Dilatam responsionem excusatio ... II. 9.

Diu ... Barbate XI. 3.

Duas simul epistolas tuas accepi III. 4.

Dudum, te ... alloqui ... fuerat XIII. 10.

Dum adhuc, pars mei optima Barbate I. 6.

Dum

Digitized by Google

Dum venires in autumno &c. XIII. 9.

E

Eloquii ſplendor, Latiae ſpes altera linguae. XIII. 11.

Epiſtolae principium tuum laetus legi IX. 8.

Epiſtolas tuas diu multumque perquiſitae XIII. 3.

Ergo quia non potes quod velles ſcribere XII. 16.

Et familiaribus cum meo V. 12.

Et gradiuum ingens verba praeciſere ſolitum. VIII. 1.

Et multis epiſtolis, quas his temporibus tuas legi VII. 15.

Exſpectatio ſupplicium eſt VI. 4.

F

Falleris, amice, ſi non recte ut nihil &c. VI. 9.

Fama loquatur Ciceronem inter omnes VII. 13.

Feſſoe praeterea, quae ſutoris ſolent XII. 11.

Fiſtulam ridiculamque tam carius II. 5.

G

Gaudeo equidem & exſulto VI. 8.

Gratum ut in malis habui X. 10.

Graecam curam, obſeſſamque negocii IX. 1.

H

Haſtenus hue infame nomen VI. 2.

Hic quem certe hominem Chriſto devovit VIII. 6.

Homo blandus & fallax XI. 9.

Huius adoleſcentis ingenium Rinaldo noſtro II. 3.

I

Iam celerare die inſcripſi epiſtolam claudebam I. 4.

Iam duabus ex literis tuis pergravate te culatum IX. 11.

Iamdudum, mi Socrates, eſſe inter nos IX. 15.

Iam ſinis rerum mearum minutias legiſti X. 11.

Iam ſuro licet, optime vir, revera tempus. XII. 4.

Iam tandem, vir clariſſime, perfidiam fides. I. 1.

Iam vale, dixeram, ſignatoque das epiſtolam complectebam IV. 9.

Ille ſit clarus, quem certatim gaudent. I. 2.

Indolge mihi, oro, Magnificentiſſime Dux. III. 5.

In Helvetos noſtrum Transſalpinum, qui eſt &c. I. 5.

In ſuburbano Veronae per noctem hoſpitaus XIII. 2.

Inſula ſores, & clauſtra noſtri orbis. VIII 12.

Iungam vos, magnanime vir. II. 10.

L

Laetum me facit epiſtola tua, Caeſar. XII. 2.

Laetatum abeundo, quam multa digredimur &c. III. 7.

Lis eſt mihi magna cum medico meam. IV. 6.

Literae tuae, inclyte vir, diu exſpectatae. XII. 17.

Literas tuae ſumma & ſancta cum voluptate perlegi IX. 11.

Longum ſlentil meo pro quo &c. IX. 6.

Loquor quae cogor XII. 1.

M

Magnanimum & excelſum illum virum. III. 1.

Miſtae temeritae minorem contegat II. 4.

Mihi conſilium, quem ſtiyram meam legere XII. 11.

Mare ſoe dictu! ſcribere cupio. II. 7.

Mira aurarum rerum modis uum &c. I. 3.

Mihi quidem & novo proceſſu artificio. IV. 5.

Mirum dictu, ut nil minus, ita nil dura dignius I. 13.

Multum valde cupies, rerum tamen, IV. 11.

Mures et, mi domine, mirus es valde. XII. 10.

Miſi ad te non voluptatis metetem VI. 7.

Multo alia, de quibus colloqui debetur. V. 4.

Meeceti cum Auguſtum meum fidenter adeuntem XI. 6.

Mare meo nepti In Helvetia Transſalpinum I. 7.

Mens eſt equum reſidere geminis ſollicitare calcaribus VI. 6.

Movisti animum ſateri X. 9.

Multa animo conceperam calamoque peperam X. 1.

Multa loqui temporis vetat anguſtia. X. 6.

Multa ſunt in ſtatu tuo X. 15.

Multa tibi dicere habeo hodie V. 3.

N

Nemo tacſit eſſe vult, cui unquam volue. XII. 11.

Ne praetermittam te patrare I. 9.

Neque quod ſaepius penuorum ſcenam. X. 13.

Nequid imperfectum in me tibi diſplicere. I. 15.

Nihil o magnanime vir, nihil, antiquam, litterae IX. 3.

Nil audies novi, nil ſeſtitum legee. VII. 16.

Nil ſuai pergratum in litteris tuis legi. XI. 17.

Ni luce clarius intelligam videamque X. 6.

Niſi iampridem dixeriſſem oculos III. 7.

Nondum ſuperatus epiſtolae ſignum mittere IX. 2.

Non exiguum in ſaporem iua me tribus epiſtolae XII. 14.

Non facile dictu eſt quem hore audium. II. 11.

Non fallebat unius tempus eſſectum eirium V. 11.

Non enim, fateor, legere vixi ſum epiſtolam IX. 7.

Novi te: ſolo, quam de me ſemper ſentiſ ſuerit. VIII. 16.

Non habet conſilium, vetus eſt verbum, IV. 2.

Numquam hercle ad me literae pervenerunt tuae. IX. 5.

Numquam tam obſtinato ſilentio deditus ſui. I. 8.

Nuſquam tutus ſuiſſe, inquit Maro. I. 11.

O

O felix hominumque convivium. VII. 10.

Olim tuum nomen audiveram. XIII. 7.

O praeclara ſors mortalium. VIII. 13.

Optarem, ſi ex fato dicendum eſſet. XIII. 8.

O quoties liberalius quantiſque periculis angorem. XI. 5.

P

Pareti mihi, quaeſo, quae dulcis humanitas. III. 8.

Petitum a tanto viro impetratumque velim velim. XIII. 5.

Pone ſpem proſtantis epiſtolae. IX. 10.

Poſſes ut epiſtolam de Italiae laudibus. VIII. 15.

Poſſem ego te amare. XI. 7.

Potuit in admonitionem trahere. X. 14.

Promiſſum Auguſtini Confeſſionum librum, VII. 5.

Puſillum plenus eſſe mei, VIII. 17.

Q

Quae ſpes, quod ſciamus, VI. 5.

Quam laete audiam tam generoſi les precum meas. VII. 14.

Quam ligat epiſtolam, ut qua &c. V. 20.

Quamvis antiquus, imo ſemper ſeteus, IV. 1.

Quarel factum, quod ut ti tanti ſum, I. 14.

Quaeſita ſunt, optime vir, eruditis mihi blanditiis. VII. 6.

Quid exſpectas audire, niſi aliquam II. 6.

Quidquam mortalium in rebus. V. 13.

Quod in meis multa ad te literis intelligere. XII. 7.

Quod in ſilentio ſuſpicabar. IV. 4.

Quod natura procellosum vix. I. 10.

Quod ut hunc video, ob eam ad occaſionem &c. III. 6.

Quod tam magno aeſtimas nomen eam VIII. 8.

Quod viſum fuit epiſtolae tuae reddidi. VII. 9.

R

Regem te lyrici carminis laudas. XIII. 10.

Religioſi conſilium tuum miraber. VI. 1.

Rem prorſus ſuam mortalium ſoribam ſit. IV. 8.

Ridiculam, ranunculum, ſomnoleuto mihi dicas. I. 12.

Rex, ut liberius non ex tanto quo habui ratione. V. 14.

Rumores Italicos quotidie, niſi fallor, VIII. 9.

S

Saepe te, ſi itii, admonuit &c. VIII. 18.

Sentiret multo quam pro utriuſque noſtrum ſuſtans. XII. 8.

Sat magnum, vir egregie, iam hinc tuae virtutis &c. XII. 20.

Senecis loquere, atque quem propiuum &c. II. 1.

Scio te mirari, & tecum dicere. IV. 3.

Scripſi adhuc ſignis noſtes vix quaſi uſum, VIII. 5.

Socius accedit mihi, quem Mutho paſtor. VIII. 7.

Si diu Carthaginenſium primus terrae, V. 2.

Si te ſuperior offendit epiſtola. XIII. 4.

Statim te digreſſo. XI. 2.

Stylum meum obſequiis tuis vinci video. VII. 4.

Succeſſibus tuis manſuro ne ac laetor. VIII. 10.

T

Tacitus tranſire decreveram. XII. 3.

Te morbidis abitus. VIII. 14.

Tempus breve, magnum ſcribendi deſiderium angulis. VIII. 1.

Tu quidem, vir omni aetate rariſſima. XII. 18.

Tres mihi de te veteres radicatuſque ſententiae. VI. 10.

Tria tibi verbum, Pater, multum diverſi manuſcula. IV. 12.

Tribus haſteras manuſcula quarum addere. IV. 11.

Tres quum epiſtolam. IX. 9.

Tuae Serenitatis epiſtolam, glorioſiſſima Auguſta. X. 8.

Tuam iteratam & feſtinatam epiſtolam tuam lege. VII. 7.

V

Venit ad Caeſarem ſacer ſenex. X. 5.

Venit omnium uſu ad me. V. 7.

Vereor, ne tam crebra hac epiſtolarum clamor. XII. 15.

Verſus, Caeſar, & longe vir ductorum. XII. 9.

Vidi quantum mihi ſpei. VIII. 4.

Vir fortis hoſtes non egit. V. 6.

Unum hunc ſi noſſe cuperem. XI. 12.

Vix ſenectutem intrare aliquot unum in diem. I. 17.

Unde hoc mihi, ut dominus ac praeceptor meus. XII. 6.

Ut te timeam ne veniret, XIII. 6.

Accipe nunc eorum nomina, ad quos recenſitae Epiſtolae ſcriptae ſunt, & quorum alphabetice diſpoſiti.

Abbati Corvetini. Lib. II. Ep. 11.

Acaptio de Columna tutore. IX. 8.

Alberto de Cano ſo phyſico. XI. 14.

Annuno in fide Catholica haeſitanti. V. 4.

Andreae Dandolo Duci Venetiarum. IV. 4. VII. 16.

Annae Imperatrici. X. 8.

Annaeo Senecae. XIII. 5.

Arnoſto Archiepiſcopo Pragenſi. X. 16.

Aſinio Pollioni. XIII. 9.

Barbato Sulmonenſi. I. 6. IX. 5. XI. 3. 4.

Fr.

Bartholomaeo Episc. Theatin. I. 10.
Bartholomaeo Ianuensi X. 4.
Bernardo Cancellario Venetorum. VIII. 21
Bernardo Argus (ſic) ſolum Praeſidi Comen. VI. 6.
Bonaccurſo XII. 4. 5.
Calamando Albanenſi Episc. Cardinali, III. 1
Calamando Albanenſi & Guidoni Portuenſi Episcopis Card. V. 1.
Carolo IV Imp. VII. 1. VIII. 1. 4. 12. X. 7 XII. 2. 3. 8. 9. 15. 21
Checco Foroliviensi X. 3.
Clero Eccleſiae Paduanae IV. 14.
Creto grammatico Pergamenſi VII. 13. 14.
Duci & Conſilio Ianuenſium. III. 5. 6.
Foranſi Plebano VII. 6
Franciſco Bruni Florentino XII. 11.
Franciſco Neapolitano PP Protonotario. II. 4.
Franciſco Priori Sanctorum Apoſtolorum. I. 3. 4. 8. 11. 12. II. 5. 6. 8. IV. 2. V. 11 12. 13. 14. VII. 7. 8. 9. 10. 11. VIII. 6. 7. 13. 14. 15. IX. 6. 7. X. 12. 13. 14. XI. 10.
Galeotto Spinolae Ianuenſi IX. 5.
Gherardo Carthuſienſi monacho. VI. 1. VII. 5
Gherardo germano ſuo. V. 2. (*forte idem cum ſuperiore*)
Guidoni Archidiacono primum, deinde Archiepiſcopo Ianuenſi VI. 3. 4. 5. VIII. 8. 9. 10. 16. 17. XII. 12.
Guidoni Epiſcopo Portuenſi. II. 1. III. 7
Guilielmo Veroneſi Oratori. II. 3. XI. 11.
Homero XIII. 12.
Horatio Flacco XIII. 10.
Hugoni S. Severini Comiti XII. 17.
Fr. Iacobo Auguſtin. Ord. & Tiunae tyranno VIII. 18.
Iacobo ſive Lapo Florentino I. 7. VII. 12.
Ioanni Aretino VI. 10. IX. 10.
Ioanni Barrili. I. 13
Ioanni Cancellario. XII. 16.
Ioanni de Certaldo. I. 9. VII. 3. 4. 15. X. 15. XI. 2. XII. 19.
Ioanni Olomucenſi Epiſc. X. 2. 5. XII. 6. 7. 10. 14.
Ioanni Pergamenſi Cauſidico. XII. 11.
Laelio ſuo IV. 1. 8. 9. V. 8. VIII. 3. IX. 12. 13. 14.
Lucae Florentino III. 3. 4.
Marco Ianuenſi. VI. 9. IX. 4.
Marco Tullio Ciceroni XIII. 3. 4.
Marco Varroni XIII. 6.
Fr. Matthaeo Cornen. VI. 8.
Matthaeo Longo Pergamenſi. I. 16.
Modio Parmenſi grammatico VIII. 5
Nanni Mortado Foroliviensi IX. 1. 2. X. 10. 11.
Nicolao Azzarolo. I. 1. II. 9. XII. 18.
Nicolao Azzarolo & Ioanni Barrili. II. 10.
Nicolao Epiſcopo Viterbienſi. V. 6.
Nicolao Sygero Praetori Graecorum. VII. 2
Pandulpho da Malateſta XI. 1.
Petro Abbati S. Benigni II. 7
Petro Abbati S. Remigii IV. 5. 6.
Petro Pictavienſi Priori S. Eligii Pariſienſis XI. 13. 14.
Philippo Cavallicenſi Epiſc. I. 5. IV. 11. 12. 13. XI. 5. XIII. 2.
Ponino Sanſoni Praepoſito Cavallicenſi. III. 8. IV. 10.
Publio Virgilio Maroni. XIII. 11.
Pollio Veronenſi poetae XIII. 2.
Quintiliano XIII. 7.
Rinaldo Veronenſi poetae II. 2.
Socrati ſuo. III. 1. V. 3. 7. IX. 15. X. 9. XI. 8. 9. XII. 13. XIII. 19.
Stephano de Columna Praepoſito S. Adomari IV. 7. IX. 11.
Tito Livio XIII. 8.
Zenobio grammatico Florentino. I. 2. 14. 15. 17. IV. 3. V. 9. 10. VIII. 2. XI. 6.

II. pag. 260. Colucii Pieri Cancellarii Florentini, de Saeculo & Religione Libri duo ad Fr. Hieronymum de Uzano Ordinis Camaldulenſis in Monaſterio S. Mariae de Angelis de Florentia cum Prooemio in ſingulos. Prima Prooemium inc. *Memor ſemper ſui venerabilis & cariſſime Frater, quoſquam te mundo ſubtractum in ſanctiſſima Locorum ſuo locum & ardua viſitare tuum ameni Prin-cipi per Religionem venerabilem adhaerentem, quod tunc charitatis promiſeram aliquid ad te ſcribere, quae aliorum proſequerer incepta, quodque te in hunc ſeculi ſuga ſirmarer accenſum ad illius ſummi & immortalis Boni dilectionem, quod tota corde, tota mente, tota anima, ac uſque viribus diligere iubemur, parare ardorem iterum tam paratum ſol dant conſirmaret. Debemus quidem proximo &c. Deſ. te deprecor & exoro.* Libri Primi Capitulum primum inſcriptum: *Tractatus in quo praemiſſi ordine dicendorum, quid ſit mundus multis diſſimus melius explicatur, inc. Hunc igitur conſiſter avorditatis praefatam, ut meritis neverande, videam ad propoſita. Et ut clarius pateat diſſimi dicendorum &c.* Vitiorum, cui titulus, *Epilogus Libri I. deſ. quantum dederit amatoris Deum in bonum &c.* Secundi Libri Prooemium inc. *Non ſine dicunt Nomen diſpoſitione* Deſ. *ſeveridus proſequatur.* Caput I. *De Deo quem diligere debemus inc. Fugiſti, mi Hieronyme, tamen in te donum pro te velis, carorum mundum, & diabolum* Vitiorum inſcriptum: *Brev ſimo in horatio ad Religionem, deſ. in fine dominatus indiviſibile unitate perſiſtetur.* Primus Liber continet Capita XXXVII. ſecundus vero XV.

Extat Ant. Follorvius quam tradit Colucium inſtrum de Vera Religione ſcripſiſſe Huius operis Codicem Ms. ſe non [illegible] hac uſque in Monaſterio Vallumbroſano [illegible] diſſe teſtatur Io. Mabillonius Tom. I. [illegible] Ital. pag. 183. *Dignum ſcitu* [illegible]

incipit hunc appellat Jac. Gaddius ... Fratre Carmelita item Hieronymum, atque eum Ordinis nomine dixit. Nicolaus autem habuisse Hic Nicolaus fuit Lapi filius. Aliquem N. ..... de Verono legum Doctorem memorat Scipio Ammiratus. Cl. Lami Mehus in Praef. ad Ambrosii Camald. Epp. ubi de auctore loquitur Codicem hoc Opus edituros dedicaturos testatur pag. xxx.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. supra quam dici possit ornatissimus & nitidissimus, cum pictura in prima pagina, ubi oculi exhibetur ductorum Operum, quae in hoc commentario ... duobus circulis inclusi, & alii in secunda, ubi Epistolae Petrarchae incipiunt, cuius ferme totus margo depictus est, cum stemmate Mediceo in calce paginae, & cum initialibus Librorum auratis, ac coloratis. Constat foliis scriptis 330.

FRANCISCI PHILELPHI CONVIVIUM.

Cod. V. FRancisci Philelphi ad Thomam Thebaldum Mediolanensis Convivii Liber duo. Colloquutores primi sunt Rimbaldus, Landrianus, Aemon, Thebaldus, Marcellus, Pilidio Perusinus, Alphonsus. Inc. Quaero gravamine ne ... Des. & reliqua ad suo quisque munera maturarunt. Convivii secundi pag. 49. colloquutores sunt Trivulcius, Thebaldus, Aloysius Corradinus, Torellus, Guarnerius, Tristan, Accritus, Marinus, Lancelotus, Franchinus. Inc. Tum quidem & primis ... sitiano vedro contigisse. Des. quod ut ... ubi honor sic ... versatusque Arasmus pro dignitate ... ... discessum est. Tum rubrica ... Francisci Philelphi ad Thomam Thebaldum Mediolanensi Convivium secundum finit. Prodiit primum Philelphi Convivium Mediolani A. MCCCCLXXVII. ac deinde alibi plures, ut habet Apostolus Zenus Dissert. Voss. Tom. I. pag. 290 & Cl. Saxius in Historia Typogr. Litter. Mediol. pag. ... qui plura scitu digna de Philelpho profert.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. nitidissimus, & ornatissimus, cum summariis in margine rubrica ab eadem manu, ... & Sanctae familiae ... gentilitio in prima pagina. Constat foliis scriptis 113.

PHILELPHI CONVIVIUM.

Cod. VI. FRancisci Philelphi ad Thomam Thebaldum Mediolanensi Convivii Libri duo, ut supra, & quidem ut nihil videatur autographum, cum summariis rerum in margine rubricis, ... ipsius auctoris manu, diligentissime exaratum.

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XV. Constat foliis scriptis 82.

FRANC. PETRARCHAE EPISTOLAE.

Cod. VII. COdex iste amplectitur, & continet Francisci Petrarchae Epistolarum metricarum Libros III. ut in editione suo Operum Basileensi per Sebastianum Henricpetri vulgatae in fol. Tom. III. a pag. 76. usque ad pag. 116. In Codice tamen desunt Epistola illi Libri I. quae inc. Exsul ab Italia &c. illa vero, quae inc. Quid faciam? quae vitam mihi &c. & duae ... In Libro II. Epistolae duae, quarum prima inc. Immemor haud vestri &c. & altera: Hunc facta magnanimi &c. ... consequuntur. In Libro III. Epistola illa quae inc. O felix cui vel videam &c. in Codice est ultima eiusdem Libri. Tandem inest hanc & superaddita, quae inc. Te quid agit &c. quae est ultima in editione, insequitur Epistola, cuius initium:

Eloqui splendor, Latiae spes altera linguae &c.

quae legitur in ...... Epistolarum Petrarchae apud Simonium Crispinum 1601. P. p. 417.

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XV. optime servatus. Constat foliis scriptis 84.

DONATI EXPOS. IN TERENTIUM.

Cod. VIII. DOnati super Andriam, Eunuchum, Adelphos, Hecyram, & Phormionem Terentii Commentarii un... Poëtae Vita auctore Svetonio Tranquillo, vel, ut alius videtur, Aelio Donato, quae inc. Terentius Afer Carthagine natus servivit Romae Terentio Lucano &c. ut legitur in Prolegomenis editionis Terentii Comoediarum cum integro Donati Commentario Lugd. Bat. apud Franc. Hackium MDCLXII. 8. Cum Vita continetur in Codice absque ullo titulo Donati fragmentum de Comoedia & Tragoedia ... in cit. editione, quod inc. Comoedia est fabula &c. Inde vero Praefatio occurrit una cum Commentariis, eodemque ordine progreditur, ac in cit. edit. & variantes ... paucis exceptis. Inc. Haec quam primam &c. Comoedia Andria, quam pollicita fit fabula. Des. vides ignem hoc consolatum auctoris sua condum. Plo. haec fac ... faciam. Tum sic legitur ...: Matthaeus Lupus Florinus Aretinensis scripsit pro Bibliotheca sua Geminianensi millesimo quadringentesimo quinquagesimo ... die VII. Aprilis.

Codex chartaceus Ms. in fol. minori Saec. XV. Constat foliis scriptis 118.

DONATI EXPOS. IN TERENTIUM.

Cod. IX. CLaudii Donati honoratissimi grammatici Expositio in Terentii Andriam, Eunuchum, Adelphos, Hecyram, & Phormionem cum Poetae vita ac prolegomenis, ut

(b) Donati in folio quoque Terentii Comoediarum commentarios habemus ... [illegible] ... a Donato & aliis ... Confer ... [illegible] ... auctore ... [illegible] ...

10

sunt hodie vulgo. Itaque interpretationes quae hodie ... [illegible] ... Prisciani ... observat Gerh. Vossius Lib. I. de Vitiis sermonis Cap. V.

Digitized by Google

in Codice ſuperiori. Hinc Poetae rectos gradus lectura exhibentur & ad Graeca ſupplenda ſpatia relicta ſunt. In fine minutulis litteris adſcriptum eſt: *Plauti Comoediae ultima Aſis Terentii [illegible] explicit. Deo gratias.* Tum paullo inferius: *Liber Petri de Medicis Coſ. F.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus, cum initialibus Comoediarum auratis & coloratis, & pulcherrimis picturis in prima pagina Mediceum ſtemma in ima calce exhibente. Conſtat foliis ſcriptis 119.

PHILELPHI ORATIO IN LAVDEM FRANCISCI SFORTIAE

Cod. X. FRanciſci Philelphi Oratio parentalis de Divi Franciſci Sphortiae Mediolanenſium Ducis felicitate. Inc. *Si fieri poſſe [illegible] ut lamentis nobis et lacrymis ſaevo & [illegible] natura [illegible] mederemur, quod ex [illegible] fortaſſe magis [illegible] Franciſci Sphortiae [illegible], ut neque Ducis & [illegible] Patris Patriae [illegible] Deo ſemper [illegible] Franciſcus Sphortia [illegible], audietur [illegible] quam [illegible] Franciſco Philelpho & [illegible] & [illegible] omnes [illegible].* In fine rubris litteris adnotatum eſt: *Quae quidem Oratio habita eſt ab [illegible] Franciſco Philelpho Equite aurato, [illegible] Poeta in Eccleſia Cathedrali Mediolani, die Lunae VII. Idus Maii anno a Natali Chriſtiano milleſimo quadringenteſimo ſexageſimo ſeptimo.* Tom. 864. f. 10. Nihil de hac Oratione apud Fabricium occurrit.

Franciſcus Sphortia incredibili benevolentia Philelphum proſequebatur, ut ipſe [illegible] hac facundiſſima Oratione, & Epiſtolas Lib. XXVIII. pag. 185. Obiit autem Sphortia VIII. Martii MCCCCLXVI. Scripſit Philelphus poema Sphortiadem, de quo diximus in Cod. XXXIII. Plut. XXXIII. ſupra pag. 119. Librum de vita & rebus geſtis Franciſci Sphortiae, qui tamen ab hac Oratione diverſus videtur. Vide ad Apoſtolum Zenum p. 191.

Codex chartac. Ms. in 8. Saec. XV. eleganti ſcriptura, & ab ipſo [illegible], ut videtur, exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 106.

FRANCISCI NOVELLI ET FRANC. CASTILIONENSIS VARIA

Nec non

Nicolai Tigoſii & Lauri de Palatiolis.

Cod. XI. I. pag. 1. FRanciſci Novelli Romani Epiſtola ampliſſimo Patri Iulio Cardinali Medices honorandiſſimo meritum ſpectatis &c. *Ampliſſime Pater. Quum quam primum ex puero exceſſi & pubertate annos egreſſus ſum, ut me ingenui ſtudia delectarunt, ut daditus fere omnes, quibus [illegible] ſtudiis ſub illis [illegible] IV. [illegible] Pomponio [illegible] Cornelio & [illegible] Bartholomaeo. Peractus operam dedi [illegible] non nullum ad ipſum tempus dux [illegible], quod illis non ſuerint [illegible], quam multa, & varia diverſarum diſciplinarum [illegible] Canones & Civilis [illegible], & [illegible] conterarum & ſcriptis, ſub quo illo I. V. ſplendidiſſimo lumine Ioanne Baptiſta Caccialupo, ob ſpectatiſſimam quamplurima conſilia [illegible] & quidem more [illegible] brevem, & noſtrae aetatis praeſentem [illegible], diſputationes, allegationes & repetitiones, quae ad manus meas pervenerunt ex variis [illegible] Bibliotheca & [illegible], & Romae, ac in aliis mundi partibus, in quibus verſatus ſum, major in hac mea aetate ſimilium [illegible] & cum [illegible], ut [illegible] meae [illegible] ſupremus [illegible] quaedam [illegible] quae [illegible] ad ſcriptorem [illegible] excellentiſſimi I. V. D. Ioannis de Graſſis, [illegible] Lugdunenſis [illegible] libellis, & Hermannus [illegible] ad [illegible] mundi partes [illegible], adeo [illegible] qui [illegible] videant, [illegible] in Urbe [illegible] quae [illegible] ſeptem [illegible] ipſum [illegible] apud [illegible] eſt, cum [illegible] Ioannis de Graſſis [illegible] quae [illegible] & multis [illegible] legem [illegible] & [illegible], ac [illegible] Paulum Apoſtolum, ad [illegible] adeo [illegible] ad communem [illegible] & [illegible] non [illegible] & [illegible] non [illegible]. [illegible] & [illegible], [illegible] poſſum; ſed nullus [illegible] quam Tua Amplitudo, [illegible] ipſe [illegible], quam me ipſum [illegible] & dedantem [illegible] quibus Tua [illegible] Amplitudini [illegible] Deus conſervet ac [illegible], honore, atque dignitate. Vale Ampliſſ. Pater [illegible] dicam, & [illegible].* In Codice ac Laurentii Medicis [illegible] haec Epiſtola ac [illegible] Io. [illegible] Pontificem [illegible] quem [illegible] appellat, pag. 1070 [illegible] hanc [illegible] Accipe igitur Ampliſſime Pater hoc Ioannis de Graſſis opus [illegible] quibuſdam [illegible] & [illegible] ipſum [illegible] quem Tuae Amplitudini [illegible] Medices Familiae [illegible] nunc [illegible] de [illegible] Reverendiſſ. Cardinalium [illegible] compendioſum, & [illegible] opera praeclariſſima, & [illegible]. Nihil de eo occurrit apud Fabricium,

ſol. hoc memoria opuſculum Cl. Laurentius Mehus in Vita Ambroſii pag. ccxxiii.

II. pag. 8. Ernesti Caſſionensis Presbyteri in obitu Coſmae Medices Epistola Illustriſſimo & humaniſſimo D. D. Almerico de Gonzaga. Inc. *Quum tarde ut me dedicarem* [illegible] *Apud Pisbeas nostrae ſidei* [illegible] *Vallis Flaſce Kalendis Septembris MCCCCLXIV.* Pag. 8. loquitur de V [illegible] ſi ſunt Gonzagae per tempore, ut [illegible] de Medicea Bibliotheca, praecipue [illegible] cum Graecis, tum Latinis refertis Codicibus.

III. pag. 16. b. Eiuſdem Epistola ad Laurentium Medicem in obitu Laurentii Torna [illegible] boni memoriae ipſius Laurentii. Inc. *In hoc tam grave* [illegible] Des. *Item qui* [illegible] *Domini* [illegible] *Laurentii nostri memoria* [illegible] *Laurentii Idibus Aprilis MCCCCLXXXII*

IV. pag. 27. Eiuſdem Epistola [illegible] ad Coſmum Medicem in obitu Laurentii filii. Inc. *Omnes videmus* [illegible] Des. *pergit* [illegible] Libro è de [illegible] Flora Franciſci, Donati filii Caſtilionenſis Civis Laurentiani. Opuſculi Mss. in hac potiſſimum Bibliotheca adſervantur Florentiae anno MCCCCLX. Vid. Oudinum Tom. III. pag. 161. Iulium Nigrum Flor. Scrip. pag. 190, Zenon. Diſſer. Voſſian. &c.

V. pag. 42. Nicolai Tignoſii Fulginatis ad Cl. [illegible] Medicem [illegible] de iis [illegible] Coſma [illegible] Peruſia, in priſcorum hominum [illegible] pertinet [illegible] quae inc. *Quum apud* [illegible] *fuit.* Des. [illegible] Diſceptatio inc. *Si* [illegible] [illegible] Des. [illegible] Vide quae de hoc ſcriptore [illegible] pag. 459. & 460.

VI. pag. 61. Lauri (a) de Palatiolis utriuſque Doctoris Patavini, [illegible] Oratio habita coram Reverendiſſimo & glorioſiſſimo ſuo Principe Iacobo Zeno [illegible] Inc. *Ex ſpectabo*, [illegible] *Pater & Iuditum Domine* [illegible] Des. [illegible] *Mai MCCCCLX.*

(a) Orelli in ſuo Catalogo Marcellianorum [illegible]
(b) [illegible] Laurentianus [illegible]
(c) [illegible] Codice [illegible]
(d) Pro [illegible] Marcellianorum [illegible]

Laurus Palatiolus vixerat declinante ſaeculo XV. [illegible] Patavii interpretationem publicam [illegible] Vid. [illegible] de Claris [illegible] pag. 189. ubi [illegible] opera [illegible] Nec Comnenus Papadopulus in Hiſtor. Gymnaſii Patavini [illegible] multa, quae ſcripſit [illegible] hanc Orationem [illegible]

Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XV. [illegible] cum [illegible] Opuſculorum [illegible] ad primum Opuſculum & [illegible] Pont. Max. imaginem & [illegible] in calce Codicis folio ſcripti 68.

FRONTINVS DE REBVS BELLICIS. VEGETII DE RE MILITARI. M. T. ORATIONES QVAEDAM. SALLVSTII ORAT. IN TVLLIVM. MARCIANI DE NVPTIIS PHILOLOGIAE.

I. pag. 1. Sexti Iulii Frontini Strategematicon Libri quatuor cum Praefatione & tabula Capitum. Libros ſaeculi [illegible] ut ſupra pag. 155. Cod. XVII. [illegible] *Iulii Frontini Strategematicon Liber quartus. & ultimus* [illegible] 405. [illegible] *Octobris* [illegible] Tum [illegible] *de Tribus Montibus* [illegible] 1416. 19. *Auguſti* [illegible] de Q. Sertorio [illegible] Q. *Sertor* [illegible] *extremas &c.* Ea deſumpta [illegible] ex Valerio Maximo Lib. VII. Cap. III. Cod. XII.

II. pag. 17. Flavii Vegetii [illegible] Epitoma Rei Militaris Libri quatuor cum Prologo, ut ſupra pag. 316. Cod. XXXIX. §. I. [illegible] *Vegetii de* [illegible] *Liber IV* [illegible] Tum [illegible] *Flavii Vegetii Renati* [illegible] *Rei Militaris Liber quartus & ultimus explicit* 1396. D. P. [illegible] (b) [illegible] *Conventu* [illegible] 1396. [illegible] *Martii* (c) [illegible] 14. [illegible] *Vegetium Rei Militaris.* Tum a ſecunda manu ſubiungitur: *Sed* [illegible] *de Tribus Montibus* [illegible] 15. *Auguſti* 1416. Demum [illegible] *Christophorum* [illegible] (d) *de* [illegible] *de Tribus Montibus* 1443. *die* 10. *Novembris* [illegible]

III. pag. 49. Crispi Salluſtii in Marcum Tullium Ciceronem Invectiva [illegible]

IV. pag. [illegible] M. Tullii Ciceronis in Criſpum Salluſtium Invectiva. In calce huius Orationis legitur: 1396. D. P. (de hoc Domino Petro, de quo ſupra.)

V. pag. 72.

ſaec. [illegible] Mont [illegible]
(b) [illegible] Petrus [illegible]
(c) Hoc [illegible] Marcellianorum [illegible]

Digitized by Google

V pag. 30 Eiuſdem pro Rege Deiotaro.

VI pag. 31 *b.* Eiuſdem pro M. Marcello apud Caeſarem. Clauditur hisce verbis: *Ciceronis Arpinatis Oratio Caeſari pro reditu M. Marcelli ab Tullio Cicerone explicitur.*

VII. pag. 34. Eiuſdem pro Q. Ligario apud Cajum Caeſarem. In fine legitur: *Pro Q. Ligario Oratio Tullii explicit. Hanc ego autem [illegible] ipſi Petro Antonii [illegible] ſcripſi [illegible] Odobris 1405 [illegible] Dominum Pantaleonem. Eodem 1407 Martini.* Hanc tamen poſtremo referendam fuere, ut quanti ad locum & tempus quo ab eodem Petro quae omnium ſequuntur Orationes ſcripta ſint.

VIII p. 35 *b* Eiuſdem pro Cn. Plancio.

IX pag. 41 *b.* Eiuſdem de laudibus Magni Pompeii ad Senatum & Quirites.

X pag. 45 Eiuſdem pro laudibus Lucuil Archiae.

XI. pag. 46 *b.* Eiuſdem pro gratulatione ſui ipſius reditus ad Senatum.

XII pag. 47 *b.* Eiuſdem pro ſuo reditu ad Senatum & Milites, poſtquam rediret in exſilium. In fine: *Oratio Tullii explicit, quam pro ſe egit ad Senatum, & Quirites, ſcripta 1415.*

XIII pag. 51. Maecenatis Capellae de Nuptiis Mercurii, & Philologiae Liber duo, ut ſupra pag. 537 Cod XV § I.

XIV. In prima Codicis pagina, quae vacua ſupererat, occurrunt Epiſtolae duae (*a*) Pontii Pilati ad Claudium Neronem de Jeſu Chriſto, manu [illegible] recentiori exaratae. Prima inc. *Nuper accidit, & quod ipſe probavi.* Deſ. *in praetorio noſtro.* Altera inc. *De Jeſu Chriſto quem tibi plane poſtremo [illegible] declaraveram.* Deſ. *pax & amandum. Vale. V Kal. Aprilis.* Has omne vel mediocriter eruditus leget, quas ſuppoſititias agnoſcet.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XIV binis columnis, ac minutis literis diligenter exaratus, cum initialibus auratis, & coloratis; quem Ciceronis Orationum [illegible] Lagoniſſius die 18 Octobr. 1740 & num. 66 deſignatum in antiquo tegumento ligneo induebat eorum; quae in ipſo continentur, adſcripto numero 832 Conſtat foliis ſcriptis 57.

FESTVS POMPEIVS.

Adde etiam

Ciceronis Liber de Synonymis.

Cod. XIII. I. pag. 1. **P**Ompeii Feſti de verborum ſignificatione praevia Epiſtola Paulli Diaconi ad Regem Carolum, quae inſcrib. & inc. *Largitatis munere ſupremo, potentiaque praefulgido Domino Regi Carolo excellentiſſimo Paullus ultimus famulus. Cupiens aliquid veſtris bibliothecis addere, quia ex propria parum valeo, neceſſario ex alieno mutuavi. Feſtus denique Pompeius Romanis ſtudiis affatim eruditus, tum ſermonum abditorum, quam etiam quarundam cauſarum origines aperiens, opus ſuum ad viginti uſque prolixa volumina extendit, ex quo ego prolixitate ſuperflua quaeque, & minus neceſſaria praetergrediens, & quaedam abſtruſa penitus ſtylo proprio enucleans, nonnulla ita ut erant poſita relinquens, hoc veſtrae Celſitudini legendum tranſmiſi obtuli. Deſ.* [illegible] *Liber* inc. *Auguſtus locus ſanctus ab avium geſtu, id eſt quae ab avibus ſignificatus eſt ſic dictus.* Deſ. *Vernilis, tamen, palam, augnia.* Eſt Paulli Diaconi Epitome per literas alphabeti digeſta, Librorum XX. Sexti Pompeii Feſti de verborum veterum ſignificatione, quam Carolo Magno dicavit praemiſſa Epiſtola nuncupatoria cuius ſpecimen protulimus. Diſſonetem vero quia in vulgatis Editionibus occurrit, quae ſcripta Libri ſingula cum mente literata. Abbatis, aut Feſti [illegible] Diaconum in Praefat. ſed neſcio quamobrem, his namque Codex ante Abbatis nomen deſcriptum [illegible]. De editionibus huius Epitomes agit Fabricius in Biblioth. Lat. Tom. II. pag. 403 quem conſule.

II pag. 106 Synonyma quaedam per ordinem item alphabeti digeſta, praevia hac brevi Epiſtola: *Cicero* (*b*) *Lucio Veturio ſuo S. D. Collegi ea quae plurimum verba diverſitate, quo uberior, promptiorque eſſet oratio, quorum pleraque multa valent pars trahi in hos omnes facias poſſis. Curavi autem ne mihi in uerum cas, ſi plurimis ſubis eadem verba legerentur aut quod memoria fugeret, aut quod plurima ſignificationibus conveniant. Igitur per alphabetum in titum capitibus.* Opuſculum incipit a voce *Abdomen* cuius Synonyma luere: *Operiam, obſcurare, abſcondere, obumbrare, occulere, navare, recondere, comperire, tegere, occultare.* Ultima vox eſt *Vitare*, cuius Synonymi adſcribuntur *declinare, cavere, ſubterfugere*; cum ſubinde autem [illegible] pauci extra ordinem alphabeti: *Operiar, praeſtolatur, expectat, ſubſiſtere* & ad vocem *expellat*, appoſitum hunc uncialis *hoc eſt praepoſiti verbum.* Subiiciuntur tandem metalus *M. T. Ciceronis* (*c*) *Liber de Synonymis explicit feliciter. 1407* In fine ſolvit eſt [illegible] non ideo multarum horum collectum ab [illegible] quo Ciceronis ſtudioſo [illegible] ſuerit [illegible] Plures editiones memorat Fabricius Biblioth. Lat. Tom. I pag. 149.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV nitidiſſimus. Conſtat foliis ſcriptis 125

FESTI

(*a*) De Jeſu ex verbo quidem in Catalogo Manuſcriptorum [illegible] non ita legi poſſe conciliare.

(*b*) Litera hanc deleverat at autem illud *Cicero* [illegible]

(*c*) Hic quoque cum ſit *Ciceronis* litera deleta eſt

FESTI POMPEII DICTIONAR

Cod. XIV. FEsti Pompeii de verborum significatione Epitome, ut in Codice praecedenti, huic tamen mutila est in fine, & desinit in littera N in verbis *Nequeunt, & negotia pro non posse dicerunt, nequaquam*, [illegible]. Desiderantur praeterea in principio Epistola nuncupatoria Pauli Diaconi. Graeca verba in margine manu doctiori sunt reddita. In prima pagina legitur: *Liber Laurentii de Medicis, & amicorum eius*. Τῷ τῶν φίλων κοινῷ, tum versiculum

Βουλεύου δὲ πρὸ ἔργου, ὅπως μὴ μωρὰ πέληται.

Consiliandum ante opus, negando d'esse dum sit, non postmodum.

In tegumento verum Codicis adponitur numerus 167.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. minutus, optime servatus. Constat foliis scriptis 36.

DONATI BREVIATIO FABVLARVM ET ALIA DIVERSORVM

Cod. XV. I. pag. 1 DOnati grammatici permissi ac Fabularum brevis [illegible] Ovidii Nasonis elegans & succincta & praeter diu Chao in quatuor Elementa divisi [illegible] in prima Libri I. seu *Chaos* in *Hesiodus* [illegible] *dicat &c.* Operis totius Epilogus, dum *veniat sibi per hoc perpetuare fecit provenit*. Tum subnectitur impressoris nomen *Petrus Mauflt Normanni Rothomagensis civis*. Hoc Opusculum videtur tempore Fabricius Bibl. eccl. Lat. Tom. I. pag. 715. ubi refert Nicolaum Hain [illegible] testimonium esse vidisse in Bibl. Laurentiana manuscriptum chartaceum huius fragm. cum titulo uno: *Donati abbreviatio Fabularum Ovidii* [illegible] ad Tiberium Ducem, a quo Mirarum rerum doctrinam habemus tutam debent.

II. pag. 4. Anonymi Versus decem illorum illustrium virorum videlicet: Ovidii, Sallustii, Tulli, Statii, Terentii, Horatii, Iuvenalis, Lucani, Senecae Tragici & Valerii Maximi. Primi inc. *Sum Ovidius poeta nostri clarus patria hac ex Ovidiis Epistolis procreavit*. Ultimi dum *post Valerium haud mala pro ad annum Sui [illegible] Frontoni nomen est, Romae tunc Claudius imperabat*.

III. pag. 42. b Q. Asconii Pediani in Ciceronis Orationes quasdam adnotationes, quae sunt: I. In Senatu contra L. Pisonem. II. pro M. Scauro. III. pro Milone. IV. pro Cornelio de Maiestate. V. In Senatu in toga candida contra C. Antonium & L. Catilinam competitores. Adnotationes in primam inc. *Haec Oratio dicta est Cn. Pompeio &c.* In ultimam dum *suffragatus esset quam Catilinae*. Ut in ultimam finitur ascrib. & in pag. 5. ad pag. 58.

IV. pag. 107. b. Anonymi de diminutivis nominibus Opusculum. Inc. *Diminutivum est, quod demonstrativum sui primitivi absolute demonstrat*. Des. *mulier, mulierculae*.

V. pag. 113. Anonymi Commentarium in Virgilii Priapeam. Inc. *Carmen hoc Virgilius allegatur lusisse, ut deponat gravitatem in legendo transferendo carmine Priapeo, incompti Lascive unde tacitus inquit. Incompta deinde hanc mulieres plus atque calor situ esse*. Des. *Fute. Hunc qui ut is venit*.

VI. pag. 127. Palladii de arte insitionis Libellus praevio Prologo, ut in Cod. XXIV. Plut. XLVII. supra pag. 414. §. II.

VII. pag. 131. Lucii Fenestellae de Romanorum Magistratibus Liber. Inc. *Omnium Deorum quos etiam Romanorum religio coleret*. Des. *Praefidii appellantur*. Clauditur his verbis: *L. Fenestellae viri clariss. de Romanorum Magistratibus Liber expletus est, & quidem bonis avibus*, Andreas Dominici Floccus, Florentinus Emicauit Chrysoloras discipulus, & ab A. MCCCCXXVII. Canonicus Florentinus. Post, Eugenii IV. Secretarius, qui obiit A. MCCCCLII. scripsit hoc Opus de Romanorum Potestatibus, Sacerdotiis & Magistratibus ad Brandam Card. Placentinum, quod Librarius doctus deductum (1) saepius editum fuit sub L. Fenestellae veteris Historici nomine, Flocci tamen propriam esse docet Gyraldus Dialogo IV. de Poetis, & sub suo nomine primus edidit Aegidius Witterus Brugensis Antuerpiae. Vide Fabric. Bibl. Lat. Tom. II. pag. 379. & Bibl. med. & inf. aetat. Tom. vero II. pag. 169.

VIII. pag. 178. Alia Ovidii Vita incerti auctoris. Inc. *P. Ovidius Naso in Peligni Sulmone patria, [illegible] XIV. Kal. Aprilis*, D.C.

Quantum Virgilio nobile debet opus.

Codex ultimae, quod Donatum impressum, & quoad reliqua Ms. in 4. Saec. XV. tum sed cuius in principio sunt initialibus, quae in Volumine continentur. Constat foliis 179.

ERYTHRAEAE SIBYLLAE VATICINIVM AD DANAOS

Adde eam

Anonymi Sermones Theologici & alia.

Cod. XVI. I. pag. 1. ERythraeae Sibyllae Vaticinium ad Danaos. Inc. *Euganei, in albis glauco turbis Danaos, quorum genus erunt, Phryx usque unum in foreque confusum*. Desinit in versu Ovidii:

Audeat & mundi vivere operosa [illegible]

II. pag. 5. Sermones Theologici incerti Auctoris, & conciones in variis Epistolarum, & Evangeliorum loca, & in Festis Sanctorum per anni circulum occurrentium. Primus est autographus, & hic Lucretii in [illegible] [illegible], temperantiae fratres sunt amici [illegible]

(1)

Fere: *Sicut est Evangelium ſecundum Lucam &c.*

III. pag. 154. Anonymi Capita quaedam philoſophica, quorum index in fine ſubiungitur. Primum Caput eſt: *Quot modis dicatur ſimplex &c.* Inc. *Quomodo dicitur quod anima habet alitudes, nec vſentales, nec accidentales &c.*

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XIV. exeuntis. Conſtat foliis ſcriptis 161.

DEMOSTHENIS ORATIONES QVAEDAM LEON. ARRET. INTERPRETE.

Cod. XVII. I. pag. 1. CODex eſt anepigraphus, ſed continet primo Aeſchinis Orationem contra Creſiphontem (a) a Leonardo Arretino de Graeco in Latinum verſam. Inc. *O viri (b) Athenienſes, ad hoc iudicium oppugnandum quaniſque precibus utantur quidam cum foro, ac iuſſu & conſenſu in civitate ſunt, videtis.* Des. *vos autem ex dictis & quiſque iuſte pro rep. decernatis.* Hanc anno 1421 Cinardus Baſileae atrexit in 8. A. MDXX. Manutius Orationum Libros ſeptem verſos Leonardum tradit. Sed de Demoſthenis verſione huius adeat Leonardus Ep. ex Lib. IX. *Sed ut ſuſpicetur Aeſchinem, illud ſerat, non modo illas, ſed illas inſuper ſibi multas Demoſthenis Orationes quas Cicero nunquam attigit e Graeco tranſtuliſſe.*

II. pag. 20. b. Demoſthenis Oratio ſecunda contra Aeſchinem, Leonardo Arretino interprete (c). Inc. *Primum quidem, viri Athenienſes, deos atque deas omnes precor, ut quantam benevolentiam ipſe ſemper habui, & ergo hanc urbem, & ergo vos omnes, tantam mihi nunc a vobis praeſtitur in praeſenti certamine.* Des. *mihi autem reliquos liberiorem impendentes metus, & ſalutem eadule in praeſens.* Tum ſubiungitur: *Leonardus Arretinus hanc Demoſthenis Orationem in Graeco in Latinam convertit; quam VII. Kal. Mai Romae abſolvit feliciter* (d). Hanc quoque Orationem A. MDXXVIII. Baſileae edidit laudatus Cratander, prodiitque etiam A. MDXX.

III. pag. 41. Eiuſdem Oratio, ſeu Olynthiaca tertia (e) Leonardo item Arretino interprete. Inc. *Nequaquam eadem mihi videre intelligere, viri Athenienſes, quum intuiſſes conſidero, & quum verba inveniſſem ipſe mecum reputo.* Des. *vos autem ſequimini, quod & reipublicae, & vobis omnibus profuturum ſit.* Memoratur a Laur. Mehus inter Arretini ſcripta in Praef. ad eius Epiſtolas pag. LXXII.

IV. pag. 44. b. Eiuſdem Oratio de Cherſoneſo (f) eodem Arretino interprete. Inc. *Par quidem fuerat, viri Athenienſes, eos omnes qui apud vos ſententiam dicunt, nec in amicitiam, nec gratiam conuertere.* Des. *abſque eo quod opportuno faciatis ſervare rempublicam*

poſſit. Hanc Orationem tranſlatam per vacationem Romanae Sedis, ut ipſemet Leonardus tradit Ep. 7. ad Nicolaum Lib. II. nempe menſe Novembri A. MCCCCVI.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. lotantis, nitidiſſimus. Conſtat foliis ſcriptis 49.

COLVCCII SALVTATI DE FATO ET FORTVNA LIBER.

Cod. XVIII. COlucci Pierii Salutati de Fato, & Fortuna Liber ad Felicem Abbatem Monaſterii Sancti Salvatoris de Septimo Ordinis Ciſtercienſis Prooemium inc. *Quandoquidem ſi videamus.* Des. *ne quem vanus ignorantia crevera caecos ſum.* Caput primum inc. *Iuſſiſti mihi tractatum & ſermonem de Fato, Caſu atque Fortuna &c.* Caput ultimum des. *habes, mi Felix, ad ea quae petiſti longiore quam putaveris diſſertatione reſponſum. In quibus quam ſis bene dilectam ſcio, ſi tibi placuerit, non male videbo laborem & operam perdidiſſe.* Tum rubricis adſcriptum uſis: Colucci Pierii Saluatis de Fato, & Fortuna liber explicit ad Dominum Felicem Abbatem Monaſterii S. Salvatoris de Septimo Ordinis Ciſtercienſis. Hunc Coluccii ſcriptum *Laudiſum* nullus opuſcolum Iovanni Dominici, ut ait Iacobus Quetif Tom. I. Biblioth. Dominic. pag. 770. Quae vero fuerit Coluccio huiuſce Operis conſcribendi occaſio, ex ipſius Prooemii verbis agnoſces, ubi ita loquitur: *Nuper autem Venerabilis Pater meus Dominus Felix Abbas Monaſterii Sancti Salvatoris de Septimo Ordinis Ciſtercienſis, vir quidem ſtatu ſacerdotii ordinem, & ſlim Perſiſidiam Aggrauatam, ac Religionem profeſſionem & cultum, multas ſtrenue multaque virtutis, & atque ſic iniuſte praecipere, deplorare patriae ſunt, e vita cedebant Perusium, animi diſſidio quo, ſicut videmus, illam populi ſeditione uſque ad mutuum ſanguinem provenerunt, & non ea mea ſolum ſed gentis cognatique certamine afferatur ſunt, & inde vi male provenerunt, ne ſum, ad ſermonem ſibi deinde fit, quaerens & quid ſic ſit, ſi quidemnus ſunt, inſtitutus declarem, me quidem facile valerem ſcribere ſuper his non ſolum simpliciter ſed integri &c.*

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XIV. optime ſervatus & exaratus, cum pictura in principio, & effigie Auctoris ad vivum expreſſa, in cuius ſuaviſimo tegumenti integumento adſcriptum eſt: *Liber de Fato & Fortuna ſecundum Dominum Coluccium noſtrum dominum cum duabus ſignis* A A A ✠. Conſtat foliis ſcriptis 63.

(a) Inter Orationes Demoſth. curante Hiero. Wolphio Baſil. Aurel. Allob. MDCVII. fol. editas pag. 414.
(b) Deeſt in Codice prima huius Orationis verba: *Quanto conatus paratur.*
(c) Exſtabant in cit. edit. pag. 313. *De Corona*

Oratio. V.
(d) Intellige VII. Kal. Mai A. MCCCCVII. Vid. Ep. X. Lib. II. ad Nicolaum.
(e) In cit. edit. pag. 11.
(f) In cit. edit. pag. 31.

COLVMELLA.

Adde etiam

Palladii Opus de Agricultura.

Cod. XIX I. pag. 1. **L**. Venitii Iunii Moderati Columellae Rei Rusticae Libri XIII praevia Capitum Tabula. Sunt autem uno Libro auctiores, quam in editione Rei Rusticae Scriptorum curante Io. Matthia Gesnero Lipsiae MDCCXXXV. in 4. Tom. I. a pag. 385. usque ad pag. 804. quia, qui tertius est in Lipsiensi, in hoc est quartus, & tertium locum obtinet Liber de Arboribus, cuius initium est *Quoniam de cultu agrorum &c.* & finis *ex usu annuo provenit*, qui, que in ed. edition. ... Columellae Libri subiunguntur & recensit in Tom. II. a pag. 817 usque ad pag. 851. de quo quidem vide Montfauconio Libro de Arboribus praemissum. In fine legitur *Lucii Iunii Moderati Columellae Rerum Rusticarum Liber explicit & impressus Regio Bartholomaei Bottoni absit Brixiae Regiae imperante Regi Duce Herculo imperante II. CCCC LXXXII.* Sequitur deinde Epistola Georgii Alexandrini Dominico Gerio ... quae inc. *Franciscus Philelphus, qui primum* ... *ad ... Mediolani* ... *Dei ad quod in Catone & Varrone* ... *Vale.*

II. pag. 217. Palladii Rutilii Tauri Aemiliani Viri Illustris de Re Rustica Libri XIII. ... ?

III. pag. 279. b. Eiusdem de Insitionibus ad Pasiphilum virum doctissimum ... carmine elegiaco iterum legitur. *Palladii ... Tauri Aemiliani Viri Illustris de Re Rustica Liber impressus Regio opera, & impensis Bartholomaei Bruschi alias Rotenii Regiensis MCCCCLXXXII.* Nonis Iunii. Tum praefatio sive epistola mittit ut se prodeat. *Liber ... vitae.* Denique subscriptus Epistola ... per ... M. F. Bartholomaeo Bottono ... quae inc. *Fuit ... gratia ... candus, Vir amande, quum ... ? re ... antea ... quam ... in imprimendis ... volumin... confertur ... ? ... dubitem ... gradum ... agendum ... Dei ... ? ... ? ... libros ... modo ... impensis, & alias ... quam ... in Vrbe quam ... ? ... totis ... potius debet, ... quo ... ? illud de re ...*

Primus ego in patriam mecum ... choros agens,

Et nunc in Regia Bibliopola fas ... Vale.

Clauditur volumen ... disticho elegiaco in laudem Typographi.

De hac ... editione loquitur Cl. Mattairius Annal. Typogr. Tom. I. pag. 431. qui impressionis notas & subscriptionem ... ... lucem affert. Atque hoc animadvertendum, Ioannem Matth. Gesnerum in Praef. ad cit. edition. Rei Rusticae Scriptorum pag. XX. ubi loquitur de Codicibus, quibus Victorius usus est, scriptum reliquisse, cos nunc contineri ... cum Insubricis ... Angelum Politianum, & ... marginibus ... Politianus ille Liber in ... Ducis ... servatur, unde beneficio Ant. Magliabechii, quem linea ad ... Schrotigratum ... liberali ... & eruditio ... Hear ... accuratissime Politiani ... post longas ... tandem pervenere ad Thomam Hutschium & nunc cum fide in hanc editionem translatae sunt. Hic autem Politiani liber non exstat, ut Gesnerus ..., in Biblioth. Medicea sed apud Nobiles de Rosasulis ..., neque ... huius ... recensionem ... in nostro ... *... Collectanea ... Eruditorum ... Ang. Politiani ... Liburni MDCCLXII.* 4. pag. xxvii. seqq.

Codex chartac. impressus ut supra in fol. min. cum notis marginalibus ... Marci Antonii ... qui se ... subscripsit. Constat foliis 278.

CAROLI ORATIO CONSOLATORIA AD COSMVM ET LAVR. MED. IN OBITV MATRIS EORVM.

Cod. XX **C**Aroli Marsuppini Poetae Oratio, sive Epistola consolatoria ad Cosmum & Laurentium Medices in obitu matris eorum. Inc. *Nuper cum mihi nunciatum esset ... matris vestrae ... fuisse ... & ... tam ... quam ... dolorem. Dei ... ... vestri ... fuisset ... voluptatem ... ... Vale.* Videtur ... ? & memoratur ab Apostolo Zeno in Dissert. Vossian. Tom. I. pag. 134. qui plura de Carolo Marsuppino memoriae prodidit. Pertinebat eiusdem Epistolas ... de Nicolao, ... Niccolo ... profert Cl. Mehus in Praefat. ad Ambrosii Camald. Epp. pag. ...

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. elegantissimus, cum pulcherrima pictura in principio stemmate Mediceo, & ... in ... ... Constat foliis scriptis 48.

CAROLI ALDOBRANDI LIBELLVS.

Adde etiam

Fratris Arretini ... Lucani Dialog. de Columnam

Cod. XXI I. pag. 1. **C**Aroli Aldobrandi de ratione ... ad Laurentium Medicem Petri filium Libellus, praevio Andrea Di-

Dum ad Lectorem tetraſticho & auctoris Epiſtola nuncupatoria. Tetraſticho ſequens eſt:

Sum licet exiguus, lector, ne ſperne libellum;
Perlege, mox dices: grandis in iſte libro.
Ima probat multi, formae [illegible]
Sit [illegible] *Pariat Indica gemma* [illegible]

Epiſtola vero nuncupatoria inc. *Mihi* [illegible] *tui perſonam noſtrae lucubrationis dicarem* [illegible] *Def.* [illegible] *& parvum* [illegible] *amplissime* [illegible] *Libellus* [illegible] *Decrevi* [illegible] *aliquid in lucem ad te ſcribere* [illegible] *Def.* [illegible] *ac de ſeditione quoddam genere* [illegible] *vale* [illegible] *philoſophiae* [illegible] *fonte, plura* [illegible] Quam de hoc Sermone, de quo nec verbum quidem apud Fabric. in Bibl. med. & inf. Lat. interpellaſſem eruditum Comitem Io. Fantuzzium [illegible] Bononienſium & patriae Hiſtoriae callentiſſimum, ita mihi reſcripſit ſub die 2. Mai. MDCCLXXIII. *Circa Carlo Aldrovandi, del quale mi fa ricerca, per quanta diligenza abbia fatto, non appreſo più che della* [illegible] *noſtra da* [illegible] *e di* [illegible] *non ſolo non è trovato nulla circa a queſto Carlo, mi* [illegible] *che queſto nome di Carlo non è di quelli uſati dalla famiglia noſtra Aldrovandi. Non è* [illegible] *che non* [illegible] *eſſere di qualche ramo d'* [illegible] *quando non ſia ſconoſciuto* [illegible] *a alcuna notizia di lui.*

II. pag. 24. Luciani Oratio de Calumnia, quae in ſchedula nitſat haec: *Non temere credendum eſſe delationi. Franciſco Aretino* [illegible] *interprete.* Praecedit Epiſtola nuncupatoria Illuſtri Principi Ioanni Vigintimilia Comiti, quae inc. *Heri Lucianus de Calumnia Oratorem.* Deſ. *quod tantae vir.* [illegible] *apud* [illegible] [illegible] *de* [illegible] *fenſtro* [illegible] *gat.* Oratio inc. *Res profecto* [illegible] Deſ. [illegible] *credantur* [illegible]

Codex membranaceus Ms. in 12. Saec. XV. nitidiſſimus & venuſtiſſimus, duabus tantum exaratus picturis [illegible] pictura ad initium opuſculi primi, [illegible] ſuperiori artificii nomen ſic GLOVIS, cum tota primi paginae [illegible] characteribus exarata, & cum Mediceo ſtemmate. Conſtat foliis ſcriptis 36.

CASSIODORI LIB. VARIARVM

Cod. XXII.

MAgni Aurelii Caſſiodori Senatoris Variarum Libri X. praemiſſo ſingulorum ad quos miſſa ſunt Epiſtolae elencho. Hi Libri cum editione Veneta [illegible] in ſolio collati conſentiunt cum ipſa uſque ad Epiſtolam xxxiii. Libri IV. incluſive, quae ibi deſinit in Codice Libri IV. deinde Libri V. qui immediate ſequitur in Codice, eſt Libri VIII in editione, & prooemium una cum ipſo [illegible] numeratione exceptis, uſque ad finem Libri XII. qui in Codice eſt IX. cum tamen ſit longius productus, poſt enim verba *at ſecundum* [illegible] *per* [illegible] *Principes* In quibus [illegible] ſequuntur aliae quatuor Epiſtolae [illegible] quarum prima inc. *Mutare me Romae congratulabantur* [illegible] *commendare* [illegible] *ſtaſi ac quia Theodoral Regni Gothorum &c.* [illegible] *Si* [illegible] *&c.* & [illegible] *ſed* [illegible] quas omnes [illegible] in Cod. XI. Plut. XLV. ſupra pag. 144. §. II. & ad [illegible] Tum ſequitur Liber X. nam [illegible] argumentorum [illegible] qui tamen non eſt Variarum Liber, ſed de Anima [illegible] *Quum iam* [illegible] *operis* [illegible] *&c.* & deſ. [illegible] *probabile ſe meruerunt* [illegible] in noſtr. edit. Tom. II. a pag. 594. ad pag. 606. Claudit eundem Librum haec verba: *Magni Aurelii Caſſiodori* [illegible] *Liber Variarum* [illegible]

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. [illegible] cum duabus picturis elegantiſſimis, quarum prima Codicis epigraphem [illegible] auream incluſam exhibet [illegible] pagina, ubi [illegible] Operis [illegible] [illegible] utrinque [illegible] circumdata Mediceo [illegible] & cum [illegible] Laurentiis aureis, & illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 218.

CORNVTI COMMENTARIA IN IVVENALEM

Adde etiam,

In Perſium, et praeterea In Rege Alberti, & Donati Acciaioli quaedam.

Cod. XXIII.

I. pag. 1. CORNUTI Commentarium in Iuvenalem & Perſium (1) [illegible] Cod. IV. Plut. LII. ſupra pag. 54. §. [illegible] In fine legitur: *Hunc librum* [illegible] *Philippe* [illegible] *de Ormellis* [illegible] *Ianuarii MCCCCLXIII.* Spatia [illegible] ad Graeci ſupplenda relicta ſunt.

II. pag. 101. b. Sequitur Opuſculum inepigraphum, quod tamen comperimus eſſe Leonis Baptiſtae Alberti (1) de [illegible] qui de Senatoris Officio agitur, praevia Epiſtola ſeu Prologo ad Laurentium Medicem, qui ſequenti e. [illegible] *Haberem quidem, Laurenti, & ut* [illegible] *& praeterea* [illegible] *ad* [illegible] *faciam* [illegible]

(1) Hic titulus recentiori manu Codici praefixus eſt.

(1) Hoc nomen proſtat in Codice Bibl. [illegible] nunc Laurentianae num. 88. Plut. XC. ſup.

hoc tamen ipsi ſcribent noſtram intelligit ... prodeſſe ad eorum argumentorum ... quod ex noſtra ſcribendi brevitate ... illam deſideres ad Landinus, atque Ciceronis ... praeceptores tuos viri doctiſſimi, triplicibus. Tu tantum, cuius atque parentis tuam ... cum caeteris in ſtudiis maximis, & illuſtri ... tam & Lucem ornatus amicitia, quod ſcis, qua Patris tale tuo ex ſumma hereditatem ... me & optimis habuiſſi in tempore inſignes ... eique glosseur Opuſculum inc. Senatoris conſ ſui adoreri, atamque illae ſunt & quaecum que dicuntur argumentatione, non plus iſſi gerentibus, quam ſint Ea in genere ſunt ... quadam Tritas nuncupavimus, quam in his ... vont Senatoria deſcriptio verſetur & pervagiar. Deſ. valeantque ... in hac, aut in alteram ſententiam poſſunt trahere. Fuit Prodit primum inter alia eius Opuſcula ſaeculo XV. quae quidem editio nullam ... loci neque ... annum praeſeſert ... cum brevi interpretatione in locum Ciceronis Lib. II. de Officiis, & una cum ſcholiis Petri Joannis Oliverii in Somnium Scipionis. Baſileae MDXXXVIII. 4. inde recuſum in Academia Viennae una cum Anonymi Libello de Legato Pontificio MDLVIII. 4. pag. 16 ſeqq. Extat eiuſdem Exemplar Ms. in Reg. Pariſ. Bibhoth. ſub num. VMCCCCXLIV.

III. pag. 119. Succedit brevis Commentarius Anonymi ſuper Tritis. Inc. Senatorias conſas adoreri, atamque illae quidem ſint ... & necetur. Hoc autem opuſculum tractant patet ex media philoſophia ... Ariſtotelis & Platonis etc. Deſ. nam ... argumentis ſuavendi ſunt ... ad ... cultorem.

IV. pag. 213. b. Donati Acciaioli Oratio in Florentini Oratio habita coram Summo Pontifice Sixto IV. die III. Octobris MCCCCLXXI. Inc. Quam omnes Reſpublicae. Deſ. Reſpublica Chriſtianorum tempore Pontificatus tui ... ſit feliciſſimaque futura. Memoratur a Nigrio pag. 136. Nondum, quod ſciam, prodiit in lucem.

Codex chartac. Ms. in 4. min. Saec. XV. optime ſervatus, cum pictura in principio, & ſtemmate familiae eiuſdem. Conſtat ſoliis ſcriptis 217.

COLVMELLA DE AGRICVLTVRA.

Cod. XXIV. L. Iunii Columellae de Re Ruſtica Libri XIII. ut in Cod. XIX. Plutei ſuperioris pag. 615. §. I. ubi cauſam attulimus, quare non plures ſint quam in ediciones contextum Rei Ruſticae Scriptorum Hoic Libri ſunt omnes anepigraphi.

Codex chartaceus Ms. in 4. Saec. XV. optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 229.

CIONIS EXPOSITIO IN VIRG. AENEID.

Cod. XXV. COmmentum Virgilii Aeneidos a Magiſtro Cione editum. Praecedunt prolegomena in tria, ſcilicet, I. Praefatio in totum opus, II. Diviſio ſive definitio huius libri, III. Verſus Octaviani Caeſaris in laudem Virgilii & affirmationem ſui operis, IV. Expoſitionis Virgilii in vetulam, V. Verſus, qui videtur Virgilium ſcripſiſſe de ſe, VI. Verſus editi a duodecim Sapientibus de Virgilio poſt mortem, VII. Verſus Ovidii continentes ſummam primi Libri cum expoſitione eiuſdem Cionis. I ... dicta ſunt.

Omnia dicta monſtrant eorum ... Quoniam ... vitae videntur. Deſ. *qui* (ſc. Virgilius) *conſiderans triplicem vitam, ſcilicet contemplativam, voluptuoſam & activam, tria Opera conſcripſit ſolummodo, ſi licet primo Bucolicam, per quam intelligitur vita contemplativa, & Georgicam, per quam intelligitur vita voluptuoſa, unde in Georgicis*

Rura mihi & rigui placeant in vallibus amnes:

Flumina amem ſilvaſque &c.

& Aeneidem per quam datur intelligi vita activa, & haec tria Opera. ſi deventas debitur ... Cum Floretinus utraque partium imponere aggredior, ... ab Aeneide, quam mihi gratiam ... pendo concedat ſua clementia glorioſus atque ſublimis Ieſus Chriſtus benedictus & laudatus in ſaecula &c. Commentarium ... Hic ... arma ad formam tractatur & quam bonas Poeta tria facit, nam proponit, invocat, & narrat &c. Deſ. *indignata dicit quia animae deſiderabat nam in eſſentia philoſophiae, anima mala recedit a nobis, ſive a corpore. Amen.* Tum ſubiunguntur: *Gratias Altiſſimo Creatori, quod ad huius lecturae ... capitum, ... totus tenere ... ſed bona ſi quae continentur in ea, divinae ... ſint conceſſa, qui glorioſus veneratus & benedictus ... Vivis in Eſſentia Deus, in Perſoniſque Trinus, unus & regnas in ſaecula &c. Expleta lectura Libri Aeneidos compilata in Monte Politiano a Cione quondam Romei de Magiſtris Deo gratias. Amen.* Non videtur memorari hunc Commentarium a Fabricio in Biblioth. Lat. ubi de Virgilio, eiuſque expoſitoribus agit.

Codex chartac. Ms. in fol. maiori Saec. XIV. binas columnas diligenter exaratus, in cuius primo pagina legitur, *Dalli Comunati di S. Gimignano.* Conſtat foliis ſcriptis 179.

CIONIS ROMEI EXPOSITIO IN LVCANVM.

Cod. XXVI. CIonis de Magiſtris Florentini Commentarius in Lucanum. Toto Operi hi leguntur verſiculi:

In Dei nomine Amen.

Confer opem ſuavis, Sancta Maria, tua,

Comitem Romei genuit Florentia, natum

Pandere nunc, ſcripta Lucanus quod ſcuta ſua

Hoc quoque Bertus (ſic) regnas ſanguine cretus

Cons

Computet immensa promitus, dilecta uissi
Id jungat Ioanni, unde a dulcissima
pedeti.

Tum sequuntur Prolegomena [illegible], quorum initium est: *Laurenti [illegible] in [illegible] [illegible]*. Proptera *Quoniam [illegible] [illegible] [illegible], & [illegible] [illegible] perfectum de [illegible] est &c. Dii [illegible] ad [illegible] [illegible], [illegible], & [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]*. Commentarius inc. *[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Dividitur ergo liber iste in duas partes &c.* Expositio in Librum nonum desinit imperfecte in verbis, *O sacer, & magnus [illegible] Dum ergo quod Caesar [illegible] [illegible] qui dicunt [illegible] quae [illegible]* . . . . . Notandum est pag. 3 scholion, in quo [illegible] [illegible], hujus Commentarii Colucium contra Luscum [illegible]. Scriptum est enim Colucium Salutatum in [illegible] quamdam contra Antonium Luscum Vicentinum [illegible], eo quod illi Florentinos nomine [illegible] detereret [illegible] fuerat [illegible] Oratione, quae inscribitur, & incipit *Antonii Lusci [illegible] contra Florentinos [illegible] [illegible] [illegible] &c.* Adhuc [illegible] Lusci Commentarium Ms. in Luca [illegible] Magistri Zo[illegible] Florentini exstare in Bibliotheca Regis Galliae teste Fabricio Biblioth. Lat. Tom. I. pag. 451 not. (a) Ac revera occurrit in Catalogo Parisiis edito MDCCXLV. fol. Tom. IV. pag. 470 sub num. VIIIMLV. Forte sub illius Zoni nomine Colucii nostri [illegible] [illegible].

Codex chartac. Ms. in 4. majori Saec. XIV. optime scriptus. Constat foliis scriptis 119.

COLUMELLA DE RE RUSTICA.

Cod. XXVII. COlumellae de Re Rustica Libri XIII. ut in editione Regiensi anni MCCCCLXXXII quem exhibebit Cod. XIX. hujus Plutei, quem vide. Hic tamen nullus Capitum elenchus, nullique tituli Librorum initio praefiguntur. In fine legitur: *Liber Poggii quem emi [illegible] Ioannes Cosmae de Medicis.* Ad Graeca supplenda spatia ubique vacua relicta sunt.

Codex membranac. Ms. in fol. min. Saec. XV. nitidissimus cum initialibus Librorum literis auratis & coloratis: nec non [illegible] [illegible] in margine manu ejusdem Poggii. Constat foliis scriptis 101.

CHRISTOPHORI LANDINI QUAESTIONES CAMALD.

Cod. XXVIII. COdex est anepigraphus, spatio ad titulum tunc [illegible] relicto, sed continet Christophori Landini Florentini Disputationum Camaldulensium Libros IV. cum Praefatione ad Fridericum Urbini Ducem, quae inc. *Ex omnibus studiis, Illustriss. Federice.* Def. *unde [illegible] [illegible] argumenta [illegible] [illegible].* Liber I. inc. *In agrum nostrum Casentinatem.* Ultimus desin. *quod reliquum diei est [illegible] [illegible]. Sit laus Deo. Explicit [illegible] Florentiae Petrus Cenninus ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] M. CCCCLXXIV.* [illegible]. In primo hi[illegible] Disputationum Liber agitur de Vita [illegible], in secundo de summo Bono, in tertio & quarto de P. Virgilii Maronis allegoriis, [illegible] singulis [illegible] Friderico Urbinatum Principi nuncupatur in Epistola [illegible] praefigitur. Prodierunt primum Florentiae absque loci & temporis indicatione anno circiter MCCCCLXXX. fol. & hanc rarissimam editionem in prima nostra Bibliotheca asservamus. Recusae fuerunt Argentorati opera Matthiae Schurerii die XXVI. Augusti MDXVIII. fol. recusae Wolphio [illegible] Typogr. Hamb. MDCCX. Notabilia quaedam ex hisce excerpta [illegible] [illegible] in nostro Specimine Literat. Flor. Tom. II. pag. 1.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. nitidissimus cum elegantissima pictura in principio, & Mediceo stemmate. Constat foliis scriptis 103.

[illegible]CIONIS ROMEI EXPOSITIO IN LUCANUM

Cod. XXIX. [illegible] Romei expositio in Lucanum, et [illegible] Codici XXVI. hujus Plutei supra pag. [illegible]. Haec quoque desinit imperfecte in [illegible] 1073. Libri IX. *Ergo in [illegible], quia [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ut patet: & primo proponit quod mali meruerunt de Caesare, secundo [illegible]* . . . . .

Codex chartac. Ms. in fol. min. Saec. XIV. [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] cum illo memorato Codice XXVI. Constat foliis scriptis 340.

FRANCISCI ARRETINI EXPOSITIO EPISTOLARUM PHALARIDIS

Ac praeterea

M. T. Ciceronis Paradoxa

Cod. XXX. I. pag. 1. PHalaridis Tyranni Agrigentini Epistolae CXLII. Latine translatae a Francisco Arretino cum Prooemio ad Illustrissimum Principem Malatestam Novellum, ut exhibentur in Codice XXV. Plut. XLVII. supra pag. 414. Hic [illegible] [illegible] docti Epistolae inscripta *Tarsco* [illegible] inc. *Si tibi, qui necessaria [illegible]* [illegible] [illegible] eiusdem Francisci [illegible] [illegible] gem Argumentum Epistolae [illegible] [illegible] dixi quotum postremi [illegible] ipse novimus [illegible] [illegible] que inc. *Quamvis* [illegible] Claudantur haec [illegible]

(a) [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible].
(b) De [illegible] Colucii contra Luscum [illegible] Cl. Mehus in Praef. ad Ambros. [illegible]

Qui ſcribat, ſcribat ſemper cum Domino vivat,
Vivat in celis ſemper cum Domino ſel x.
Iſte liber eſt mei Optaviani Nicholai de Val (1) & mea manu ſcripſi.

II. pag. 54. M. Tullii Ciceronis Paradoxa ad Brutum, quorum ſexti extrema deſiderantur; deſinunt enim in verbis: *quid igitur, ſpondem ut quiſque gemplarum ſit* . . . . . quæ occurrunt in editione Amſtelodamenſi illar. cit. Tom. II. Part. II. pag. 979. col. 1. lin. 1.

Codex chartac. Ms. in 8. Sæc. XVI ab Hieronymo Lagomarſino quod Ciceronem collatus die 2. Auguſti 1741. & num. 44. deſignatus. Conſtat foliis ſcriptis 64.

DONATI EXPOSITIO COMOEDIARVM TERENTII.

Cod. XXXI.
CLaudii Donati Grammatici Expoſitio in Terentium, ut in Codice VIII. huius Pluteri ſupra pag. 604. Græce deſiderantur verba ſpatiis ad ea ſupplenda relictis.

Codex chartac. Ms. in fol. Sæc. XV bene ſervatus, cum initiali littera, aurata & colorata, in cuius primæ paginæ ſuperiori margine adſcriptum eſt: *Ad uſum Conventus Sanctæ Mariæ Magdalenæ Monialium Ciſtercienſis Ordinis.* Conſtat foliis ſcriptis 135.

COLVMELLA DE RE RVSTICA.

Cod. XXXII.
IVnii Moderati Columellæ Rei Ruſticæ Libri XIII. ut in diſta editione Reperiuntur. Præcurrit hæc ante Librum primum elenchus Capitum univerſorum Librorum, & ſui ſunt ſingulis Libris præfixi. In fine legitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membranac. Ms. in fol. Sæc. XV elegantiſſimus & venuſtiſſimus cum miniatis Librorum litteris mirifice illuminatis, & cum pictura in principio, circumquaque Operis curru luteus auctorum, effigiem ſcriptoris in fine ornatis, & Medicæum ſtemmata exhibente. Conſtat foliis ſcriptis 171.

DOMITII CALDERINI EXPOSITIO IN MARTIALEM.

Adde etiam.

Reuſdem in Statium, Perottum Apologia.

Cod. XXXIII.
I. pag. 1. DOmitii Calderini Veronenſis Commentarii in M. Valerium Martialem ad virum clariſſimum Laurentium Medicem P. F. Præcedit ad Librum Carmen, cuius initium eſt:

Odiſſe nugis Liber lucernas &c.

Inde ſequitur Epiſtola nuncupatoria ad Laurentium Medicem, quæ inc. *In omni publicæ adminiſtrationis genere.* Deſ. *elaborata fuerant.* *Vale.* Tum Vita Martialis, quæ inc. *M. Valerius Martialis in Hiſpania Bilbilim patriam habet.* Deſ. *reddita fuiſſe.* Commentarius inc. *Barbara Pyramidum &c.* Hoc primo epigrammate afficiunt Domitianum. Deſ. *ad excitandos mortalis in opere, & ſummum compendium.* In fine legitur: *Domitii Calderini Veronenſis MCCCCLXXIII. quem vigeſimum olivam annum ageret. Kal. Septembres.*

II. pag. 274. Euſdem Apologia in Nicolaum Perottum Sipontinum ad Cardinalem Cæſarpalum patruelem Cardinalis Neapolitani. Inc. *Non putavimus aſſequi.* Deſ. *in quibus diſtinctis non minus prudentiæ extitit quam in ſinceri moderationis. Vale.* Adduntur Græca verba fuit hinc reddita, & ſummaria, notulæque ſunt doctæ in margine ſubiecta ut plurimum cuiusdam manu ut videtur, Angeli Politiani. Hi Commentarii in Martialem una cum Defenſione impreſſi fuerunt, Mattaire teſte Annal. Typogr. Tom. I pag. 337 *opera & impenſis Ioannis de Colonia Agrippinenſ. & Ioannis Manthen de Gherretzem qui una fideliter degentes eoſdem impreſſere ad hoc ductarunt Venetiis MCCCCLXXIV. fol.* Fabricius vero Biblioth. Lat. Tom. I pag. 591. hanc editionem refert ad annum MCCCCLXXIII.

Codex membranac. Ms. in 4. Sæc. XV nitidiſſimus, cum pictura in principio, pertinens repræſentante eleganter delineatam, in qua libri titulus exhibetur, non eam duobus ex parte diu hinc inde fluentibus, ſive Medicæum ſtemmate diverſa vero omnia, copiam ſuſtinentibus adſeriptis circa laurum, coronam emblemate, *Laurentii Leoni.* Conſtat foliis ſcriptis 240.

DOMITII CALDERINI GENEALOGIA DEORVM.

Cod. XXXIV.
DOmitii Calderini abbreviatio ex Genealogiis Deorum, ut in Codice VIII. Pluteri LII. ſupra pag. 551. §. I. In fine legitur: *Laurentii & Io. Petri Franciſci de Medicis.*

Codex chartac. Ms. in 4. maiori Sæc. XV nitidiſſimus, cum littera initiali aurea & colorata, & Medicæo ſtemmate intra laurearum coronam incluſo, & in calce primæ paginæ eleganter depicto. Conſtat foliis ſcriptis 102.

EPISTOLAE FRANCISCI PETRARCHAE EIVS MANV EXARATAE.

Cod. XXXV.
I pag. 1. FRanciſci Petrarchæ, & aliorum Epiſtolæ quædam autographæ, pleræque locis adhuc expertæ partim ſoluta partim ſtricta oratione exaratæ. Epiſtolis maioris, quæ primo occurrunt loco legitur præmiſſus in ſummo paginæ margine hic titulus: *Carmina Petrarchæ ad D. Luchinum Vicecomitem.* Cæterum pro-

(1) Manus vero poſterior exputavit verbis Optaviani Nicholai, ſubſtituit nomen Alexandri Michelangeli.

primum inſcribitur, Ad vitioſos, de quibus partem fructuum ſibi ſuo tempori promiſerat Magnificus Mediolani Dominus per litteras mandaverat. Inc.

Silva, pretor, generoſa, ferax, per ſecula tanti

Vive decuſve Domus &c.

Sunt verſus XXVIII. & occurrunt impreſſi in edit. Baſil. pag. 106.

II. pag. ead. Ad Studium Florentinum (1) Inc.

Preterea comites & plectra ſonantia Phoebi.

Sunt verſus XXVII. Ibid. pag. 107. Haec autem carmina mendoſe, & corrupte in lucem prodiiſſe adfirmat Cl. Mehus loc. cit. pag. CCLVI. ſeqq.

III. pag. ead. b. Anepigraphum. Inc.

Impervia ſunt alitis eadem dextra &c.

Conſtat verſibus VI. & eſt in laudem cujuſdam ab Azzone de Corrigia aedificati. Adfert laudatus Mehus l. c. pag. CCLVII.

IV. pag. 4. b. In ſocero mitti. Inc.

Suſcipe ſunereum, gener o ſanctiſſime, carmen

Conſtat verſibus XXXVIII. In edit. Baſil. pag. 84. ubi conjungitur cum Epiſtola ad Iac. de Columna.

V. pag. ead. b. Anepigraphum. Inc.

Eſt mihi cum Nymphis bellum de finibus ingens,

Audivi ſurrexi tibi &c.

Des.

Et montana gelidas ſub opacas vallibus undas.

Sunt verſus CXII. Ibid. pag. 105.

VI. pag. 5. b. Ad eumdem (ſed quum ſuperioris Carminis nulla ſit inſcriptio, aut ſortaſſe ab oſcitante bibliopego in religando Codice reciſa, cui referri debeat, ignorare (2)) Inc.

Ibimus olim adeſt, educ ſimul altera le rura

Littera noſtra tuam &c.

Des.

Quae tibi ſiſtuntur, & ruſtica carmina poſſit

Sunt verſus XXVI. Ibid. pag. 105.

VII. pag. 5. Epiſtola anepigrapha. Inc. *Heu michi! quid hoc mali accidit inopinatum ſortunae, repente venit? Des. ut tam nil durius pati poſſim. Vale.* F.

VIII. pag. 6. Anſelmi de Zuchelis Epiſtola inſcripta: *Inclyto virtute lauſtrali viro Magiſtro Modio Parmenſi fratri charissimo.* Inc. *In magno vitiati aerari numeratur non vobis theſaurus, amor vero fides. Des. vale precor, ut ſub meliore ſato donum grato te confeceri. Dat. Mediolani XVIII. Inc. Anſelmus de Zuchelis.*

IX. pag. 7. Quaedam pauca ſermone patrio Provinciali, partim Latine conſcripta, ſed nullius ſerme momenti. Inc.

Engeto & evezato tuo Mathee &c.

Des.

A che maſſo delo paltrilh beneſi

Dato ne l'erra delo mu'zate Anno MCCC de tredecimo ſuo un quinar. Tum infra vu. MCCC XLIII die XVI Decembr. Bartholomaeus de [illegible] *(3) ſect curtem quomodo Starpantus de Gaſſalis debet dare D. Azzoni de Corrigia ut tanti rectus ſeri vi.*

X. pag. 8. Franciſci Petrarchae Epiſtola Modio mei incepti ſſimo Inc. *Amantiſſime Modi. Profuſiſſi me ſtupore. Des. nec mutatis affectibus Vale ſelix noſtri memor. Pap. XX. luce ad veſperum rapta.* F. 1442.

XI. pag. ead. Eiuſdem ad eumdem. Inc. *Tua brevis ac dulcis epiſtola ſit mihi gratus inter varias &c. Des. tum mihi prodi ſors invidia. Vale noſtri memor. Tricini Kal. Sept.* F. 1442.

P. S. Magiſtrum Fortunulum noſtrum meo verbo et tuo ſalutamen velim.

XII. pag. 9. b. Carmen elegiacum ſine titulo cujus initium:

Adſtrictum duas ſtabili compagine gentes

Et [illegible] *hic virgo ſumus ſili,*

In Liguriam terras Ligurum nodo paſta merito

Foedus Stabilgerum claro ſuadit graia &c.

Sunt verſus elegi XXII. in nuptias cuiuſdam Bertucii. In margine vero, qui reſpondit tempo horum Elegiaco, ſequens tetraſtichon legitur.

Poſt quadrageum novem poſt mille trecentis Lyeo

Virginea parta tunc anno mensa debet;

Cum Nice ſeneſtrumis cum conjuge gaudia ſumpſit

Barnabo & tota planſit in orbe Liger.

Elegiacum hoc Carmen in Vicecomitum ac Scaligerorum connubio cecinit Petrarcha, teſte Cl. Laur. Mehus loc. cit. pag. CCLVII.

XIII. pag. 10. Rainaldi (ſcilicet Baſſiani) de angione-pago (4) Epiſtola ſapientis & eloquenti viro Magiſtro Modio Parmenſi in domini Domini Azzonis de Corrigia Mediolan. Inc. *Legi nomen Modi & mihi profuit.* Des. *mihi autem condidi hoc epitaphium*

Hic ſubo Raynaldus, ſuerant qua parte ſoritis

Quamvis vero fuit patriis requieta illa.

Grammaticam docui, genuit me libera culla.

Prometat nomen hunc enim ſtirpe pupilla.

Raynaldus de angione pago.

Adfert Cl. Mehus loc. cit. pag. CCLXI.

XIV. pag. ead. Franciſci Petrarchae Epiſtola anepigrapha. Inc. *Amice. Deo dante, huc perveni VI. die poſtquam a vobis diſceſſeram.* Des. *& ideo in utraque libera mittam, & quanta ſit quaſi ſub verbo aliquid ſe ſaleram Valete mei memores, & apud Deum pro me ... X. Iunii.* F. noſter.

R 2

XV. pag.

(1) Is eſt Bruno Florentinus Caſini filius idemque Rhetor celeberrimus laudati. Vitam de eo verba vel Cl. Mehus in Praeſ. operi cit. ad Ambroſ. Camald. Epp. pag. CCXXVII.

(2) Forte legendum omnibus ſcabili.

(3) Eraſo penitus hujuſmodi eſt.

(4) Fuit hic grammaticus, ac poeta Veroneſis.

XV. pag. 11 b. Neri (Morandi) Epiſtola optimo viro Mutinae meo dilectiſſimo. Inc. *Opinor aſpectus meum tranſalle; ſtatu ferre* ... Deſ. *Et hoc ſi huic ad ſuum literarum reſponſum. Bene vale. XV Martii, Per tuum Nerium* Hinc Epiſtolam datam a Nerio Morando Foroliuienſi ad Modinum Parmenſem Grammaticum Profeſſorem, quemdemque Azonis de Corrigia alumnum, opinatur Cl. Mehus loc. cit. pag. CCXVI qui particulam eiuſdem Epiſtolae in medium adfert.

XVI. pag. 12 Franciſci Petrarchae Epiſtola Magiſtro Modio meo dilectiſſimo. Inc. *Amice optime. Non cogitabam aliquid tunc ſcribere.* Deſ. *vocatis illas habentes memores. Venetiis XX. Decembris propere.* F. voſter.

XVII. pag. ead. Eiuſdem alia Epiſtola claro ingenii fecunditateque viro Magiſtro Modio Parmenſi amico chariſſimo. Inc. *Amice, Carmen egregium, quod in ſeſſu tranſmiſſum ...* Deſ. *... ſatis ... compellat. Vale feliciter XIX Septembris.* [illegible] *Franciſcus voſter* ſe ...

XVIII. pag. ead. Alia eiuſdem ad eumdem. Inc. *Moreri me. Tu ut ex ſ* ... Deſ. *credis Domo Polyphemus* ...

XIX. pag. 13 Neri Epiſtola diſcreto viro Modio meo amantiſſimo. Inc. *Gratiſſima ſunt verba tua ... loquar ore, ... ſi ... deſervaſti.* Deſ. *ut vale, ... Modi & ut me amplius ... ad laborem. Mediolani XI Martii.* Per Nerium ...

XX. pag. 14 b Franciſci Petrarchae Epiſtola Magnifico Domino Azzoni de Corrigia Domino ac benefactori meo. Inc. *Domine ... Literas veſtras ... cuncta videntem Dominum ſemper mihi conſolatorem & gaudium adolevant.* Deſ. *Chriſtus ... vos conſervet. Mediolani XIX Septembris.*

Franciſcus veſter recommendatum ſe ipſum.

XXI. pag. 15 Eiuſdem Epiſtola nobilibus & egregiis adoleſcentibus Giberto ac Ludovico fratribus de Corrigia Dominis meis ſi[n]ſuque chariſſimis. Inc. *Epiſtolam veſtram chariſſimi Domini dilectiſſimique filii mei ... legi moeſtus & lacrymans.* Deſ. *... & ergo ... ille omnium ... patet Chriſtus. Vale XV Kal. Decembris.* F. veſter.

XXII. pag. ead. Eiuſdem Epiſtola inſigni viro Magiſtro Modio Parmenſi amico optimo. Inc. *Amice. Quibus ... quo ... Domino noſtro ... Dominorum ... eſt.* Deſ. *ſed ... hoc ... Venetiis XV Kal. Octobris.*

Tum ſequitur: *P. S. Reliquum eſt, ut ... non vobis ſ ... char ſine ... ſi ... &c.* Deſ. *hoc ſum abſque ille ... geminum erat.*

XXIII. pag. 16 Epiſtola autographa, cuius etiam initium ob ſuperiorem paginae marginem madore corruptum ... deeſt; ſe-

cui vero ita habet: *tunc conſummare felicitas tibi erit: tunc ſumme ſummarum ... te noveris, quem eo perveneris, & quoque habere ... tibi ſit.*

XXIV. pag. 17 Franciſci Petrarchae Epiſtolae ingenuoſe ac facundo viro Magiſtro Modio Grammaticae Profeſſori, & amico chariſſimo. Inc. *Scripſit adoleſcens noſter tibi quod neſcio.* Deſ. *erit vicinus Ambroſius. Vale. Mediolani Kal. Mai propere.* Franciſcus.

Tum ſequitur: *P. S. Hunc ... diſſaverunt &c.* Deſ. *& ... ſaluteris. Vale iterum. V. Kal. Iun.* Occurrit hanc Epiſtolae etiam in Cod. IV. huius Pluteo ſupra pag. 587 § V. ubi etiam ... ſunt ea, quae in hac Epiſtolam ſubſequuntur.

XXV. pag. 18 Poſt quoſdem verſiculos Italicos ſequitur Latinum Carmen cuiuſdem Giberti de Zamoreis ad ſacratum Muſarum patrem ac laureatum Poëtam Dominum Franciſcum Petrarcam. Inc.

Aureas ... praeclara poëtae
Fama ... ſolis dum luſtret ...

Deſ.

Sis ... perpetuo nullum moriture per aevum.

Tum ſubſcribitur: *Veſter Gibertus de Zamoreis Legum Doctor ... immerens ... minimus.* Deinde in averſa pagina ſcriptum eſt: *Recepit 1344. April. 30 Reſpondit 4 Maij.* Hoc Giberti Parmenſis Carmen integrum edidit Cl. Laur. Mehus loc. cit. pag. ... ſeqq. de quo multa ſcitu digna ... pag. ... & ... Conſulendus eſt etiam ... *Vita di Lapo da Caſtiglionchio*, pag. ... Hunc Petrarchae ... ex ... Codicem ... comparaverat Ludovicus Beccatellus Archiep. Raguſinus, ... Praepoſitum Pratenſis Eccleſiae, cumque in Bibliotheca ... ceterae Petrus Victorius ... ex ... ad ... dam ... Epiſtolarum ad Atticum Lib. VII Epiſtolae pag. 166 ... Memoratur etiam ... Petrarchae ... apud Thomaſinum in Petrarcha Rediviva pag. 134 ... eodem Beccatello ... quo ... comparatus fuerat: *Fù (Petrarcha ſc.) alli Signori da Correggio cariſſimo, e dalli quanto ... come padre amato, di che ſanno teſtimonio le lettere, che a loro ſcrive ... di mano del medeſimo Petrarca*, quibus ſuos verbis ... Beccatellus hoc exemplar, in quo ſunt Epiſtolae *ad Magnificum Azzonem de Corrigia, & ad nobiles & egregios adoleſcentes Gibertum, ac Ludovicum Corrigios fratres*, quos Dominos ſuos, ſiliuſque chariſſimos appellat. Hunc denique Codicem autographum eſſe exiſtimabat etiam Cl. Ant. Magliabechius in ſchedis ſuis in Biblioth. Magl. Cod. XIII ... ad fol. pag. 181 ... ſollertiſſimus Laur. Mehus cit. loc. pag. CCXIV ... Codicem hunc ... ex ... ſcriptum Epiſtolas ... autographas ... ſcriptum manu. Continet enim literas Petrarchae, Neri Mo-

Digitized by Google

Florentia alioruumque, quarum excerpta rariora mecum communicavit Abbas Albertus de Sade Avenionensis, ut magis magisque Petrarchae vitam lusplerarct, quas tandem publice cum hoc titulo: *Memoires pour la vie de François Petrarque, tirés de ses Oeuvres &c. Amsterdam chez Arskee & Mercus* MDCCLXXII. 4. Tom. III. 4.

Codex chartac. Ms. in 4. maiori Saec. XIV. autographus, quarum prima & ultima in vacuitate desiderantur, ut nonnulli etiam deperierunt, & alii in duas magis disperant. Constat foliis scriptis 19.

DIONYSII DE BVRGO EXPOSITIO IN VAL. MAX.

Cod. XXXVI. DIonysii de Burgo Ordinis Eremitarum S. T. D. Commentarius in Valerium Maximum, seu in Valerii Maximi Libros IX Dictorum, Factorumque Memorabilium. Commentatio in Opere Proemium ita: *Urbis Romae &c. Vacat in hanc opere sua Proemium ponit ... primo propositum suum ostendens, auditores benevolos faciens. Desinit compendiose dictorum ... narrabo, & exponam.* In ipsum Opus ita. *Maiores suos &c. ... Incipit Tractatum, qui habet novem Libros principales. Des. per ipsum namque religio venientem iuvenem, & ipse inpsi factis cobiter, in cuius vala facien octavus ... ut saecula saeculorum Amen. Laus sit Christo. Explicit Commentum Iohani Maximi ... Historiographi ... Dionysium de Burgo Ordinis Eremitarum, Sacrae Theologiae Magistrum ... scriptum per me Iohannem Christophorum Nicolai de ... de mandato ... Christophori de ... meo patrono & benefactori praecipuo. Et hoc anno Domini millesimo quadragentesimo quarto ... indictione ... XX. ... Deo gratias. Amen.*

Et mihi ... salutem ... scribenti ...

In hoc Libro laborem ... sit ... Amen.

De Dionysio de Burgo S. Sepulcri, Ord. Eremitarum S. Augustini claro circa tunc ... ut ... Trithemium Cap. 728 ... Chronicon ... Oldoinum ... apud Mazzuchellum Tom. II. pag. 164. ... *Poeta, Historiographus, Orator, & Philosophus* ... quod sit Commentarius super Valerium Maximum, super libros Metamorphoseos, super Virgilium operibus, super Tragoedias Senecae, super Rhetoricam & Politicam (Aristotelis) ... Gratus fuit Roberto Regi Siciliae, laudatus a Petrarcha ... Neapoli A. MCCCXXIX. Vide Iosephum Pamphilum pag. 4. & 50. & Elssium pag. 169. Fibericus Biblioth. Lat. Tom. I. pag. 392 ... Mss. in Valerium exstant in Bibliotheca Romensi, in Monasterio S. Remigii, & Vercellis ... in Bibliotheca Rhed... & Mauritius. In Catalogo Bibl. Regiae ... Tom. IV. ... opere Codices recenseniur.

Codex membranac. Ms. in Fol. Saec. XV. ... nitidissime scriptus ... elegantis ... Epistolam quandam ... vitibus ... exhibet. Constat foliis scriptis 127.

CHRISTOPH. LANDINI EXPOSITIO IN VIRGILIVM.

I. pag. 1. CHristophori Landini Commentaria in Bucolica, Georgica & Aeneida Virgilii ad Petrum Medicem Magni Laurentii filium, cum Praefatione ad eundem utrisque Commentariis praemissa. Praefatio in Bucolica ita: *Magnam ... Petre Medices &c. Des. ... Commentarius in Eclogam I. ita: Tityre. Tityrus Libyce ... Des. ... In ultimam des. ...*

II. pag. 44. b. Eiusdem in Georgicorum Libros Praefatio ita: *Pelices profecto Petre Med. &c. Des. ... Commentaria ita: Quid faciat &c. Quid ... quae ... terra ... Des. quod ... ad ...*

III. pag. 116. In Aeneidem Praefatio ita: *In omnibus ... Des. Aeneidos libros, qui ... in Codicibus ... Commentarius ita: Arma virum &c. ... Graece ... Des. qui ... & ... fuerunt.* Argumenta singulis libris ... Georgicorum ... Aeneidos sunt ... Textus Poetae grandiori litera ... exhibetur ... Graeca ... Primum Codicem ... Florentiae ... Aprilis MCCCC LXXXVI (b) ... fol. ... Domini & ... Calderini ... in fol. ... Maittaire Annal. Typ. Tom. VI. pag. 127. Rossa Ludovicus Vives Lib. III. de tradendis

(a) Tota Legendam supplevimus.
(b) Male indicatur hoc editio a Mittarlo Tom. I. pag. 487 ... Commentarius Landini cum ... Servii confunditur.

dit diſcipulis pronunciavit, quod *Laudum in Virgilio conſcendo nemo philoſophatur at Petrus Marſo in Officia Ciceronis ſequacium plene moderatis*. Vid. quae nos ſuum de hoc Opere prologuuti ſumus in Specim. Literat. Flor. Tom. I pag. 110 ſeqq.

Codex membranac. Ms in fol. Saec. XV. admirandae pulcritudinis & elegantiae, cum literis initialibus Librorum auro, variiſque coloribus illuminatis, ac duabus in principio picturis, quarum una in quinque circulis ſex annulis, Voluminis titulum, in diverſis Poetae Opera cum Medicea inſignibus, alteri ſimiliter variis generis Medicea nobiliſſima exhibet. Conſtat foliis ſcriptis 450.

P L V T E V S LIV.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XXIX. EDITOS III.

C O D E X I.

BESSARIO ADVERSVS PLATONIS CALVMNIATOREM.

I pag. 1. **B**Eſſarionis Cardinalis Sabini & Patriarchae Conſtantinopolitani adverſus Calumniatorem Platonis Libri V. (t) praevia Librorum & Capitum tabula. Lib. I. inc. *Iuve di capit in manus noſtras liber quidam, qui Platonem, atque Ariſtotelis comparationem poſſe rebatur*. Lib. V. deſ. tur, uti decet, in qui tam manu bene ſunt ... de hoc bono judicare. Calumniatorem autem designat Georgius Trapezuntius qui ſcripſit Ariſtotelis & Platonis comparationem cum noviſſime infectatus eſt Platonem. Hunc igitur veterum philoſophorum principem maximi faciens Beſſario, a Trapezuntio calumniis ſummo ſtudio eum vindicavit, & hoc praeſtantiſſimo, quod eo comite compoſuit opere, univerſam Platonis doctrinam, pariſſime explicavit (t). Hi Libri Beſſarionis ipſius manu exarati, tutet Codices cum Latinis in Bibliotheca D. Marci uaſſit. Vidi Catal. pag. 210 Cod. ccxvi. Hunc autem quem habet Codex auſſer, idemque primas memorat Muratorius Annal. Typogr. Tom. I pag. 291 Inde typis ſunt exſcripſit Aldus Venetiis A. 1503. (u) & iterum 1516. fol.

II pag. 119 Euſdem de natura & arte adverſus Georgium Trapezuntium Libellus in decem Capita diviſus, quorum index initio voluminis legitur. Inc *Quum Ariſtoteles. Deſ. cum nature mirabus rel apparet*. In illis editionibus Librum ſextum conſtituit. De hoc autem Libello, ſeu Diſputatione dicitur in Praefatione quod licet multis annis ante fuerit ſcriptus, non tamen in calce operis hujus ponendum eſſe, non ſine ratione auſſus exiſtimaverit. Graece exſtat in Cod. xxxvii Biblioth. D. Marci Vid. Catal. pag. 183.

Apponitur eadem manu impreſſioni hoc epitaphio comprehenſa:

Abſtem alludens lector quicumque libellis,
Si caput ornatum non in miſſa legi
Aſſen ridebit cognim ac Teutonia ſerſio
Mangit ars maſi juſtia verbo viri
Conradus Sweynheym, Arnoldus Pannartzque ming ſui
Romae in refittur tabi multa ſimul.
Petrus cum fratre Franciſco Maximi ambo
Huic operi aptatam contribuere domum.

Anni notatione caret hoc antiquiſſimum exemplar. ſed A. MCCCCLXIX typis fuiſſe deſcriptum patet ex ipſius Beſſarionis Epiſtola ad Mirtillum Perottum, cui illud dono miſit 10 anno Idibus Septembris. Inſerta eſt Epiſtola

(t) Libri V continet tranſlationem Interpretationum Librorum Platonis de Legibus a Georgio Trapezuntio confectae.
(u) Nunquam fuiſſe laudatum opus Libros hos tradit Latini Hiſtoria ... Porphyrium de vita Pythag. ... Lud. Kuſter p. 23.
(t) Nota dum in hac ſtilo ... completa Italo more ... Aldi Epiſtolam nuncupatoriam Ancoraſa Marcelli ... ac L. Chriſtianiſſimi Gallorum Regis apud Venetos Oratori praedentiſſimo, hoc nostrum prodiit. Verſio ... Libri ... editum ... Beſſarionis Opus ... ſcriptum ... diligenter ... etiam Graecum ... ſi ... quo multa emendavit ... Romae ... ſe fuerant ... adde domum. In eo Opere ... argumentum ... prosequendum ... Romae ... habere ... ter, hoc ego ... mandavi.

In Fnem Venit A... antecerer fol. Lib. I. pag. 6. ubi etiam Petri reſponſiones ad eum Vide Emmentum. Quinimo in Libro *Apparatum ſive precum editus, hat quas Romae primo prodierunt & cum aliis notis Jo. Georg. Schelhorni Lipſiae ac MDCCLXI. 4. pag. 267.*

Codex chartac. impreſſus in fol. optime ſervatus. Conſtat foliis 240.

BESSARIONIS ORATIO HABITA IN SYNODO FLOR. ET ALIA

Cod. II. I. pag. 1. BEſſarionis Patriarchae Conſtantinopolitani, Epiſcopi Tuſculani, S. R. E. Cardinalis, nunc Archiepiſcopi Nicaeni, Oratio habita in Synodo univerſali Florentina, Eugenii quarti Veneti Pont. Max. tempore celebrata, ad Graecos dumtaxat, poſt plurimas publicaſque cum Latinis habitas diſputationes, quam in Patriarcha & Imperatore Graecorum una ſimul, a Latinis petentibus, quam illeſte cur Dominico, vel de Vita ne quam idem ipſe Graece tunc habitam Latinam poſtmodum fecit. Inc. *Sacrum Eccleſiaſtae Dei patrum D. f. quod ſi perſpicere non pocas, non mei duceam, ſed tuentium culpa eſt.* Inde titulus repetitur hoc pacto, *Beſſarionis Patriarchae Conſtantinopolitani Epiſc. Tuſc. S. R. E. Card. Dogmatica Oratio Dogmaticae ſive quae de unione operum Spiritus, quae de illo ecclis, carbohare gentis Graecorum tum Latinis tunc ſimantis non conſenſu dedi.* Extat Graece una cum Latina ejuſque Harduini ipſius Beſſarionis interpretatione in Collectionibus Conciliorum Labbei Tom. XVIII. edit. Venetiae apud Seb. Coleti pag. 399. & Harduini Tom. IX. pag. 319.

II. pag. 40. b. Eiuſdem declaratio aliquorum, quae in dicta Oratione Dogmatica continentur, quae Graeci intelliſent, Latini quoad ſunt. Inc. *Intendum primo, quod ſancti Doctores Orientales etiam in diverſis modum non ac conſſe. Deſ. explicant me ipſis anteLatinae a Beſſarione ſcripta, &c. Labbei & Harduini loc. ſubjuncta.*

III. pag. 41. Eiuſdem de ſucceſſu Synodi Florentinae, & de proceſſione Spiritus Sancti primum Graece edidit Leo, deinde ab eodem Latinis donatur. Inſcribitur &c. *Beſſarion &c. Magnifico & clariſſimo Alexio Laſcari Philanthropino S. D. Tu quidem non humanis ſolum rebus D. f. iu vigeo non quam Orientalium Patrum teſtimoniis et cum aliquot Occidentalium ordinatum me ubi accepi ut eorum ipſos eodem de illis dictum multi per & non ſolum ſententia, verum et eis ipſis verbis eos plenumque eſſe concordes.* Haec ad Alexium Laſcarem Philanthropinum Epiſtola, dicta Anecdota, de ſucceſſu Synodi Florentinae, & de proceſſione Spiritus Sancti, Graecam cum duplici verſione Latina, Bartholomaei ipſius et altera alius Arcudii, exſtat inter Opuſcula Aurea Theologica, a Petro Arcudio Romae invocata evulgata Latinam tantem ipſam Actis Concilii Florentini ſubnexere Harduinus. Vid. Concil. Labbei Tom. XVIII. pag. 1143. & Harduin. Tom. IX. pag. 1043.

IV. pag. 116. b. Eiuſdem Diſſertatio de Catholicae dogmatis Latinorum, vel de proceſſione Spiritus Sancti Graece Latineque compoſita, adverſus Palamam cum ipſius Palmae contradictionibus & argumentis Vecci. Inc. *Poſt Concilium Lugdunenſe tempore Gregorii X. D. L. e qua illa ſeditionem & errorum ipſum.*

V. pag. 135. Eiuſdem Epiſtola ad Graecos cohortans eos ad obedientiam ſtare erga Rom. Eccl. & ſuſceptorum Synodi Florentinae, & de eiſdem ſcr. Patriarcham, quam Graecam, & Latinam fecit. Inc. *Beſſarion a Cre dilectis in Chriſto fratr. Ibi, et fil. Archiepiſcopi, Epiſcopi, Presbyteri, Monachis, omnis ſive Eccleſiaſticis, & ſecularibus, ut ſecundum ſedem Conſtantinopolitanae ſubditum habitantibus Vobis ſalutem perfectam. Deſ. & diſſidentium ſecundum eum ſimulaverunt.* Hinc quoque Epiſtolam Graecam cum duplici interpretatione Latina Baſileae inter Opuſcula Aurea Theologica pag. 359. inſeruit Arcudius. Latinam Beſſarionis interpretationem habetur etiam in Odorici Raynaldi Continuatione Annal. Baron. ad A. MCCCCXIII. Tom. XIX. pag. 132. ſeqq.

VI. pag. 148. b. Eiuſdem de Sacramento Euchariſtiae, & quibus verbis conſecratur. Inc. *Sacrum Antiquitas iſt Euchariſtiae myſterium. D. f. eruditur, atque enuere non contradicunt.* Hic Tractatus contra Marcum Epheſium conſcriptus eſt, qui quidem Graece in Mſ. in Biblioth. Caeſ. Vindob. eſſe Lambecius Comment. Lib. V. pag. 173. adſerverat: Latine vero annidem ediſſe in Biblioth. Patrum Pariſ. Tom. VI. Lugd. Tom. XXVI. pag. 787. occurrit.

VII. pag. 199. b. Eiuſdem de ea parte Evangelii Joannis, ubi dicitur *ſic eum volo manere &c.* Liber egregius. Inc. *Quae nuper D. f. in me ſequitur.* Eſt contra Georgium Trapezuntium. Graece prima ac Latine in Biblioth. D. Marci & quidem inter Codices Beſſarionis Graecos Cod. DXIII. pag. 685. inter Latinos vero Cod. CCCCI. Carol. pag. 188. extat.

VIII. pag. 203. Eiuſdem Oratio de bello ac Teucris inferendo, habita in Conventu Mantuano, Pii II. Pont. Max. teſſe congregato, pa... concione habita prima oratione ab eodem Pio. Inc. *Quum Deus noſter Sancti Summa D. f. pro omni ſecli ſuo nomine ſemel ac nominare hunc terminus.*

IX. pag. 230. Eiuſdem Oratio habita in Conventu Norimbergenſi de eadem re, quam alias Legatus eſſet, ſolum Mutatio Conventi. Inc. *Quam Salvator noſter Dei ſum opera quoque ac omnium.*

X. pag. 244. Eiuſdem reſponſio ad reſponſionem Legatorum Germaniae de modo in-

incipiendi belli contra Turcas. Inc. *Multa quidem.* Deſ. *omnium conſilio decernant.*

XI. pag. 27. Eiuſdem hiſtoria & ſuccincta narratio eorum, quae poſt proximam eius replicationem ſequuta ſunt. Inc. *Quum haec itaque publice initiata fuiſſent.* Deſ. *indicavimus.*

XII. pag. 273. A Eiuſdem Oratio habita pro Pace & ſolutione Conventus Viennenſis. Inc. *Vellem praeſtantiſſimi Oratores.* Deſ. *ſequuturum intelligitur.*

XIII. pag. 276. b Epiſtola Legatorum omnium Germaniae ad Beſſarionem Apoſtolicae Sedis Legatum. Inc. *Putabamus grave per nos alloqui.* Deſ. *poſtulamus & deprecamur.*

XIV. pag. 279. Beſſarionis reſponſio ad eoſdem Legatos. Inc. *Neque ullo gravius fuit.* Deſ. *oſtendere profeſſiones.*

XV. pag. 280. b Eiuſdem in Civitate Romana Legati Oratio habita, quum Ludovicum Beneuolum vexillo donaret, quam Nicolaus V. miſit Salvatoris noſtri caſe dono veras. Inc. *Leto tuendoque animo.* Deſ. *tuam patriamque tuor fundem.*

XVI. pag. 284. b Decretum Synodi Florentinae Eugenii IV. Veneti Pont. Max. tempore celebratae, in qua Beſſario tunc Tranſcidis Cardinalis propoſitum, Epiſcopus Tuſculanus S. R. E. Cardinalis Archiepiſcopus Nicenus maximam laudem & gloriam conſequutus eſt, ſapientiae videlicet & doctrinae fideique Catholicae, cum et poſt latum eum a suis Graecis patriam vocatum, non multo poſt abſens & inſcius Cardinalis renunciatus est; tituli ſcilicet Baſilicae SS. XII Apoſtolorum, ab eodem Eugenio Pont. Max. in teſtimonium fidei integritatisque ſuae domum honeſtatisque ſuae, ſed quippe doctrina atque prudentia orthodoxamque fidem ex illo huic Decreto ejuſdem dederat. Inc. *Eugenius Epiſcopus &c. Laetentur coeli.* Deſ. *dignitat eorum. Datum Florentiae in ſeſſione publica Synodali ſolemniter in Eccleſia majori ii Abentii anno Incarnationis Dominicae MCCCC XXXIX prid. Nonas Julii Pontificatus noſtri anno nono.* In Conciliis Labbei Tom. XVIII. pag. 1181.

XVII. pag. 288. b Eiuſdem Beſſarionis Oratio in capite B. Andreae Apoſtoli, e Peloponneſo Romam allatum, & orationem primo a Pont. Pio II. exceptum, praeſente Thomae Palaeolo o Peloponneſi Deſpoto, qui id tulerat. Inc. *Ecce ſuavem tuum Beatiſſime Pater.* Deſ. *hoc poſt tui ſuſſi.* Thomas Palaeologus, Conſtantini poſtremi Graecorum, qui Conſtantinopoli imperavit fratris, e Pont. tunc Pio II. caput illius Religioni thesaurum Romam detulit. Vid. Maſium Io. Dom. Manſi in Orationem Pii II. ad Caput S. Andreae inter Orationes & Epiſt. e ejuſdem Pontificis ab eo editas Lucae nectum Part. II. pag. 145.

XVIII. pag. 293. Eiuſdem ad Summum Pontificem Paulum II. & Oratores Italiae Oratio de periculis toti Italiae imminentibus. Inc. *Multae ſunt profectio.* Deſ. *ſalutem omnibus conſerventi.*

XIX. pag. 300. b Eiuſdem ad eoſdem Pontificem & Oratores de diſſolvendis ſedandis & bello in Turcis decernendo Oratio. Inc. *Sunt ut arbitror, de periculis totius Italiae commemorabas &c.* Deſ. *noſtraque omnia metu ac periculo liberemus.*

XX. pag. 316. Eiuſdem ad eundem Pontificem Paulum II. Epiſtola de prima Philippica Demoſthenis. Inc. *Quum nonnumquam cogitarem.* Deſ. *tum ſunt intelligens tantam gratiarum reſſe noſtrae convenire.*

XXI. pag. 328. b Clariſſimi omnium Oratoris Demoſthenis prima in Philippum Macedonum Oratio, ab eodem Niceno ad ſuum propoſitum traducta. Inc. *Ceterum permane non aberrantium arbitror. Athenienſes.* Deſ. *omnium nam gratum vides bene ac feliciter eveniat.*

XXII. pag. 300. b Eiuſdem Niceni ad eundem Pontificem Epiſtola de eadem Oratione. Inc. *Hoc eſt Pont. Beatiſſ. ſummo illius.* Deſ. *preces maxime poſſunt preterea aut atque abeſſet.*

XXIII. pag. 314. b Eiuſdem Epiſtola Venerabili Patri Domino Beſſarioni Ordinis S. Benedicti ſectatoris S. Iuſtinae & Abbati S. Severini Neapolis. Inc. *Deploravam, ut fuiſſet, Clariſſime tum talem totum.* Deſ. *quod unde tibi ſitae eſt. Vale in Domino, & ore pro pupil Chriſti e ſalute & pro me ipſo. Romae v. Auguſti MCCCCLXX. B. Card. Nicenus manu propria;* ex qua ſubſcriptione ſorte erui certe quis poteſt, autographum eſſe hunc Codicem. Orationes quatuor ad Italos, de Chriſtianorum clade in Chalcide habentes de periculis Italiae poſt expugnatam Hydruntum imminentibus, de ſedanda diſcordia, & bello in Turcas decernendo, & praefatio in Demoſthenis Olynthiaca recenſentur a Chriſt. Frid. Boernero in Libro de Hominibus Doctis Graecis Lipſiae MDCCL. 8. pag. 16. Harum Orationum tres, una cum Epiſtola ad Guil. Fichetum, & ad F. Bartolomaeum Montanum & Abbatem editae ſunt Pariſiis A. MCCCCLXXI. 4. Vid. Muratorium Tom. I. pag. 294. idem Tom. V. pag. 133. Rerum memoret Beſſarionis huius argumenti Orationem ediderat A. MDXLIII, laborque ſunt dictae quatuor Orationes Volumini II. Conſultationum, atque Orationum Turcicarum Nic. Reuſneri.

Codex chartac. Ms. in 4. maiori Saec. XV. nitide exaratus & notis quibuſdam marginalibus. Conſtat foliis ſcriptis 327.

APOLOGI BARPT. SCALAE.

Cod. III.

APologi centum Barptolemaei Scalae Equitis Aurati & Secretarii Florentini, praeviis Capitum tabula, & exordio ad Laurentium Medicem, quod inc. *Arbitror, verum eſt, quod elegantiſſimus Comicus poſito in Eunucho ait: denique nullum iſt iam dictum, quod*

Google

quod non ſit diſtare prœs. Deſ. *alter videtur.* Apologus I cui titulus *Obſervantia* inc. *Vos ego commonefacio, mea libelli, importunae ad quempiam ut ne accedatis.* Ultimus inſcriptus *Numerus* deſ. *omnium uſus & vos, Apologi, paene oratio, ut numero valere poſſim, ſi deſit veritas, valete Apologi.* Tum brevis haec Epiſtola (1) ſubiungitur: *Chriſtophoro Landino ad Bartholomaeum Scalam. Salve Vaſlgi Apologos tuos, ac quibus voluit ergo eſt Apologus, omnes probo plurimo vehementer laudo, multa etiam admiror. Ingenioſi argumentum, in quo ingenium tuum regnare videatur.* Vale. Inde ſcriptoris nota adponitur rubris maiusculis litteris & quidem ita: *Antonius Sinibaldus exſcripſit calamo currenti Florentiae XX Septembr. MCCCCLXXXI.* In ſubſcriptum eſt. *Admiramur tantum, ut parvi laremus atque.* Clauditur tandem Codex ſequenti Epigrammate inſcripto: *Proteonotario Geraldino Regis Legato Tiburtino ad Bartholomaeum Scalam Vexilliferum Iuſtitiae Reip. Florentinae*

Naturam, & mores, ſectam, res, tempora, caſus,
Et demum artiſex ſchemate cuncta notat,
Felix, qui proſa, quaeve ſit forma loquutus,
Scala tamen cultu ſaecla vetuſta movet.

Michael Verinus in quadam Epiſtola ad Vgolinum patrem relata a Gaddio Tom. II. de Script. non Eccleſ. Scalam vetere Aeſopo graviorem in hoſce Apologis commendaſſe ſe arbitratur. Eſtque Epiſtolae Lib. VIII. ſup. ad Georgium Cyprium aut *Omnes Stalae meſtis Apologos & elegans mihi videtur, & maſculum.* Vide quae de Scala dicta a nobis ſunt in Praef. ad Colleſt. Veter. aliquot Monument. Antiq. appenſi & pag. xiii, a Cl. Apoſtolo Zeno Diſſert. Voſſian. Tom. II pag. 261 qui hunc eumdem memorat Codicem, & a D. M Mannio in vita Scalae Flor. MDCCLXVIII & pag. 49.

Codex membranac. Ms. in 4. maiori Saec. XV. nitidiſſimus cum initialibus litteris, auro variiſque coloribus depictis. Conſtat foliis ſcriptis 45.

BLONDI FOROLIVIENSIS ITALIA ILLVSTRATA.

Ac praeterea

Romae illuſtratae Liber III.

Cod. IV. I. pag. 1 **B**Londi Flavii Foroliviensis Italia Illuſtrata, cum Prologo, cuius initium eſt *Quem modo deſcribere* Deſ. *debere contenderem.* Opus inc. *Italiam deſcribere exorſi.* Deſ. *Monſ[illegible] inſeſtum iſt promeum*, ut in editione eius Operum Baſileae in Officina Frobeniana menſe Martio A. MDXXXI fol. a pag. 293 ad pag. 422.

II pag. 153. Eiuſdem Romae Inſtauratae Libri tres, praeviis Capitum titulis & Epiſtola nuncupatoria ad Eugenium IV Pont. Max. cuius initium eſt *Vrbis Romae* Fini: *maxime oppinamur* Liber I. inc. *Vrbis Romae rerum dominae olim Vitiorum* deſ. *ceterorum ducere maiores poſſemus.* Ibid. a pag. 222 ad pag. 272. De Blondo, qui obiit A. MCCCCLXIII. deque eius Operibus egregie diſſerit Apoſtolus Zenus Diſſert. Voſſ. Tom. I. pag. [illegible]

Codex membranac. Ms. in 4. maiori Saec. XV nitidiſſimus, cum initialibus Librorum litteris eleganter illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 215.

ASCONIVS PEDIANVS

Adde etiam

Autoris Liſſi in quaſdam Ciceronis Orationes Inquiſitus Artes.

Cod. V. I. pag. 1 **Q** Asconii Pediani (ſic) adnotationes in M. T. Ciceronis Orationes, quae inſcriptionibus carent, praeter primam, cuius titulus rubro minio litteris exaratus eſt. Nos tamen editionem Iuntinam A. MDXIX. & prae manibus habentes, titulum ſingulis ita reſtituimus.

I pag. 1 eſt in Senatu contra L. Piſonem.

II. pag. 6. pro M. Scauro.

III. pag. 10. pro Milone.

IV. pag. 20. & pro Cornelio de Maieſtate.

V. pag. 29. in Senatu in toga candida contra C. Antonium, & L. Catilinam competitores.

VI. pag. 33. & in Caium Verrem Divinatio.

VII. pag. 43. & in Verrem Liber ſecundus.

VIII. pag. 53. Accuſatio in Verrem.

IX. pag. 72. de Praetura Urbana in Verrem. Primae titulum eſt: *Haec Oratio dicta eſt Cn Pompeio Magno II M. Craſſo II Coſſ.* Vltima deſ. *ſingula viſa eſt pollere uſque ad ne (ſic) ſed propter . . . .* In fine legitur: *Finit argumentum quarumdam Orationum Ciceronis earum quae invenimus in Monaſterio Sancti Galli quae licet imperfecta & incompleta hoc loco interrupta eſſe videantur, non mediocrem tamen ſtudioſis poterunt utilitatem afferre. Die XXV Iul. MCCCCXVI. E. de Monte Politiano (1).* Multis itaque inde lecunis adfectus eſt textus Asconii. Huius autem A[sconii] exemplaria in hoc Bibliotheca adſerit Cl. Lagomarſinius, qui ea

(1) Haec praeſtantiſſimus ociam in noſtra Specim. Hiſt. Litter. Tom. II pag. 157.

(1) Hoc eſt alii Bartholomaeus ab Epiſtolis Martini Papae V. qui cum Poggio reperit Conſtantiae Aſconium, quique ut inde antiquo Codice . . . vel ex Poggii exemplo hunc tranſcripſit Codicem. Poggii . . . Aſconii exemplar . . . in folia corruptum [illegible]

ex omni excerpta in Epistola ad Franciscum, in qua quid ex P. frustra intercidisset, demonstrat. Hos Commentarios dabemus Poggio, qui eos Constantiae in S. Galli Monasterio reperit, ut ex eius Epistola ad Guarinum A. MCCCCXVI. inscripta videre est. Mendosos autem esse hos Codices ex iamdi Poggii exscribendis videntur adsumat laudatus Lagomarsinus, prout vidit Romanum editionem Orationum A. MCCCCLXXI. apud Gentiofum Saltuonem &c.

II. pag. 74. Sequitur, sed sine ullo titulo, Inquisitio artis in Orationes quatuor M. T. Ciceronis, auctore Antonio Lusco Vicentino, quae sunt

i. pag. 74. Pro M. Marcello.

ii. pag. 77. Pro A. Licinio Archia Poeta.

iii. pag. 80. b. Pro A. Cluentio Avito.

iv. pag. 91. Pro Q. Ligario. Concordant autem cum editione, quam a tabulis infra in recensione Codicis VII. hic usque Plutarum, maiorem ipsarum numerum continente.

III. pag. 100. A. M. T. Ciceronis Orationum fragmenta, & item anepigrapha, videlicet

i. pag. 100. b. Pro T. Annio Milone.

ii. pag. 103. Pro M. Coelio.

iii. pag. 104. b. Pro Roscio Amerino.

iv. pag. 107. b. Pro Murena.

v. pag. 108. b. Iterum pro M. Coelio.

vi. pag. 110. Pro Aulo Cluentio Avito.

vii. pag. 11d. Rursus pro L. Murena.

viii. pag. 117. b. Iterum pro A. Cluentio Avito.

ix. pag. 119. Iterum pro Sext. Roscio Amerino.

Codex membranus Ms. in 4. Saec. XV. nitidissimus, sed multis scatens erroribus, non initiali, ac titulo aureo in principio. Constat foliis scriptis 120.

BENEDICTI ARRETINI DE BELLO CONTRA TVRCAS

Cod. VI. **B**Enedicti Arretini (1) de bello a Christianis contra barbaros gesto pro Christi sepulcro & Iudaea recuperandis Libri IV. praevia Epistola nuncupatoria *ad clarissimum & praestantissimum virum Petrum Medicem*, quae inc. *Saepenumero mecum animo repetens* &c. Des. *possbat dedicatus ad hiseruam excitabar*. Liber I. inc. *Quum sub Heraclio Caesare Romanum imperium magna ex parte concussum*. Vltimus des. *frustra pauca Dei praesidio praeclarum pervenerunt*. Tum adscribitur: *Liber Petri de Medicis Cos. F.* Opus hoc ad stylum Curtiani oratoriae compositum lucem primum vidit Venetiis per Bernardinum de Vitalis MCCCCXXXII. 4. ac deinde plures recusum fuit, ut animadvertit Cl. Zenus Dissert. Voss. Tom. I. pag. 163. De eo Opere iudicium etiam Paullus Cortesius in Dialogo de Hominibus Doctis pag. xx. *Benedictus*, loquit, *Arretinus*, *qui bellum Asiaticum magnum, atque difficile eloquentissime prosequutus est attulisque lumen rebus involutis*. Ex hoc Opere celeberrimi sui Poematis Torquatum Tassum ideam transisse indicavit Cl. Zenus.

Codex membranus Ms. in 4. maiori Saec. XV. nitidissimus, cum initialibus auratis & coloratis in principio, titulo aureo, & Medicea stemmate. Constat foliis scriptis 101.

ANT. LVSCI INQVISITIO ARTIS IN ORATION. M. T.

ANtonii Lusci Vicentini, Secretarii Illustrissimi Ducis Mediolani, ad suum fratrem optimum Affinissimum de Mirandolibus Secretarium Magnifici Francisci de Barbarariis Inquisitio artis in Orationibus Ciceronis, cum Proemium: quod inc. *Magna res est eloquentia, frater insignis*. Des. *ex sit enim hoc opus inutile, & vanus labor*. Orationes vero, in quas Inquisitio Artis sit, hae sunt Cod. VII

i. pag. 3. b. Pompeiana. In ediit sub titulo *In omnes M. Tulli Ciceronis Orationes quotquot quidem exstant doctissimorum veterum Enarrationes summa diligentia ac singulari erga Ciceronianae eloquentiae studiosos fide in unum velut corpus redactae &c. Lugd. apud Io. Tornaesium & Gulielmum Gazeium MDLIV.* Tom. II. a pag. 204. ad pag. 215.

ii. pag. 12. b. Miloniana. Ibid. a pag. 1304. ad 1349.

iii. pag. 26. b. Planciana. Ibid. a pag. 1073. ad pag. 1086.

iv. pag. 37. pro Sylla. Ibid. a pag. 875. ad pag. 881.

v. pag. 42. b. pro Aulo Licinio Archia Poeta. Ibid. a pag. 909. ad pag. 912.

vi. pag. 45. de laudibus Caesaris, occasione M. Marcelli per Caesarem restituti. Ibid. a pag. 1540. ad pag. 1543.

vii. pag. 47. b. pro Q. Ligario. Ibid. a pag. 1594. ad pag. 1601.

viii. pag. 53. b. pro Deiotaro. Ibid. a pag. 1697. ad pag. 1704.

ix. pag. 58. b. pro A. Cluentio Avito. Ibid. a pag. 80. ad pag. 490.

x. pag. 67. b. pro P. Quinctio. Ibid. a pag. 1. ad pag. 6.

xi. pag. 72. pro L. Flacco. Ibid. a pag. 791. ad pag. 793.

Codex chartaceus Ms. in 4. minori Saec. XV. in cuius fine legitur: *Est Encaramini de Regulis*. Constat foliis scriptis 96.

BENEDICTI ARRETINI DIALOGVS

BEnedicti Arretini Dialogus de Viris illustribus sui temporis ineditus, quem praeter savi ad clarissimum virum Cosmum Medi- Cod. VIII.

(1) Natus est Benedictus Accoltus Michaelis filius, Advocatus et [illegible] Iuris utriusque Civilis Florentiae Ordinarius Professor. A. MCCCCLVIII. Obiit autem Secretis Reip. Flor. A. MCCCCLXV. [illegible] Hic plura Consilia Mss. Arretii, ac Florentiae exstant, & publicata quaedam sunt Opera Scenica.

Google

decem. Præfatio inc. *Legenti mihi ſæpius veterum libros.* Deſ. *non nomine atque numine in æternum fuere.* Dialogus inc. *Nuper quum apud Antonium paruladum.* Deſ. *&c. quam tandem animi mihi uſu tuli, & ſimus.* Hunc Dialogum ab Antonio Magliabechio acceptum publici iuris fecit Petrus Cl. Brechmius pen hanc Mss. hieri Vienna A. 1627. in 12. cum præmiſſa de auctore vita in compendium redacta.

Codex membranaceus Ms. in 8. minori Sæc. XV. nitidiſſimus, cum pictura in principio Præfationis & Dialogi, ſupra quam drei poſe Ie compendium. In quo Mediceum Stemma urnamo lectorum, adparet adſcripta vox SEMPER. Conſtat foliis ſcriptis 56.

BENEDICTI PISTORIENSIS DECLAMATIONES.

Cod. IX. I. p. 1. BEnedicti Piſtorienſis ad Magnificum virum ſuſcitum Medicem Declamationum Liber, cum Epiſtola nuncupatoria, quæ inc. *Quum eſſet admodum adoleſcens P. Scipio &c. Paulus, quo Perſen victo filio, in . . . . non timere aut potenter ſi taceo allubuiſſe, ſimillimum fore vid cave.* Deſ. *ſunt munuſculum compoſſe.* Caſtum vero ſtilisſe di has Declamationes his explicat verbis pag. 3. *Puloſſimo nuncque dies quo omnium de Regum Regi Natalitia celebrantur cum Marſilio primi in noſtro in gymnaſio ſua convenerunt Baldus, ac Alexander Braccius, duo eloquentiſſimi viri, Nicolaus Michelotius & Angelus Politianus, ſideres ſuavibunt iis . . . . quinque proſtantes ac . . . . Paulus Antonius Soderinus, Joannes Cavalcantes, Badocius Rucellaius Franciſcus Berlinghierus . . . . . . & noſter Carolus Marſuppinus. Hi . . . . dum Ficinus ſermones ut in tali ſolemnitate geſſus eorum Declamationes tradarum faberet, in qua ad ſuſ pande orone . . . . commmenium nostri butarentur. Forte igitur Ioannis Cavalcanti primo Orans ad Pontificem Romanum convergiret que quum non ſublimorem quemdam locum adſcenderet ergo, & Marianus Piſtorienſis, quibus ſemper Marſilio domus patet, dixeris ultima ad Michelottum tandeſcerent ut aliquid certi de ipſis Florentiniſſ Principis audiremus.* Hu Abſolutis Epiſtolis nuncupatoria ſubſequuntur Declamationes hoc ordine.

II. pag. 4. Ad Sanctiſſimum Sixtum IV. Pontificem Maximum Chriſtianorum Declamatio. I. Cavalcantes loquitur. Inc. *Modo me ab hac prima declamatione.* Deſ. *ac ſanctiſſimum Pontificem cum memoria perpetuo auctus elocuar.*

III. pag. 14. Ad Maieſtatem Ferdinandi Invictiſſimi Latinorum Regis Declamatio ſecunda. Benedictus loquitur. Præfatio inc. Prologus cuius initium eſt. *Paſſquam bene ac ſere &c. finis hic in ſere eſt.* Notandi hic ſunt pag. 16. h. ea quæ ſequuntur. *Quam Naldus atque eroſes . . . . . Alexander braccius eſt ſolito quo-*

tus. Quod de gymnaſio decreta Poli nunc conſtamus? Maximus admodum adoleſcens Thomas Maſſimus, vixit eloquentiſſimus, cum hic noſtro Benedictus in libero ... Cumque in fundo, audacter ſua ſæpe dixiſſe &c. Declamatio inc. *Inclyta virum &c.* Deſ. *omnium mortalium ingenia ſuperantur.*

IV. pag. 27. Ad Clariſſimum Venetorum Senatum Declamatio tertia. Paulus Antonius Soderinus loquitur. Præfatio inc. *Redacturi Reſolutum memoribus ſiue Agnoſcam.* Deſ. *ac hanc ob unde verbis deſeram.* Declamatio inc. *Quemadmodum inter hunc gentem.* Deſ. *amicitiae felicitſime longe ante.*

V. pag. 34. Ad Illuſtriſſimum Principem Galeaz Sfortiam Iuſtiſſimum & Invictiſſimum Ducem Declamatio quarta. Baldus loquitur. Præfatio inc. *Idem hodie non repeta.* Deſ. *poſ . . . . . . ſi . . . . . . veniret.* Declamatio inc. *Quamvis . . . . ſecundat & dignitati.* Deſ. *sua . . . . ſſime . . . . conſtitutus.*

VI. pag. 40. Ad Felicitſimum Florentinorum Senatum Declamatio quinta. Marſuppinus loquitur. Præfatio inc. *Iuſſus equidem.* Deſ. *ſic eſt loquuti.* Declamatio inc. *Laurentium mihi tuaque conſtant.* Deſ. *ut omnia . . . . perpetuo liberalitate.* Hinc autem Declamationum Colloquium ſolum ſolitis Epilogo abſolutum, cuius initium eſt. *Poſtquam ſinguli dixerunt ſingulis . . . . . ſuturi caeteris Declamationes ſuas habuerunt, Marſilius omnes pro tempore laudavit, ſeque . . . eſt uniuerſitati &c.* Tum poſt alia pauca ita proſequitur. *Nunc quid Donato Acciaiolo ſiue . . . . quid M . . . . quid Romanis genus . . . . Benedicitus . . . . . . qui nuper . . . . . ad ſerandum . . . . eſt. Laudem, clariſſimum viri . . . . ſoeliciſſimum præceptorem, Bernardum (Nullum) eloquentiſſimum Ribertur . . . . dignæ ſunt! Quas hoc viri nullo . . . . ſe . . . . & admodum . . . . magno & præclare ingeniis . . . . Te vero Benedicte Piſtorienſis, ſi quid apud te Marſilium poſſe conſeo, quæ in hac ... dicta ſunt ... (non enim . . . .) & . . . . Itaque . . . . Iuliano Medici . . . . principi noſtro Marſilio, ... ſi noſtram . . . . ille . . . . Iam tempus . . . . Fortuna vero, ... ſuiſſe . . . Finis.*

Benedictus Colucius humili genere natus eſt Piſtorii . . . primas litterarum elementis in patria urbe tradidit, quam Laurum Palæ-

dicum

dem, aliisque ejusdem familiae ex factione Cracillium inter & Panciaticos, eorumque socios magnum motum esse certamen, Flaminium e patria missus est, qua in urbe Marsilium Ficinum excepit primum Cerogdem in Marsuppino sedere; vulgo Aretino, deinde post hunc obitum A. MCCCCLIII. Ei mathes Medices magistratuses est. Cosmum & Petrum Medicem, huiusque filios Laurentium & Julianum, sibi Literatore sibi habere devinctissimos. Diuquentia erat latea per Italiam praecelsa, quam e clarissima viri ut animus Marcum concessit, quo tempore, eum scilicet accepit Pius II. Christianorum Principum coetum ad asserendes Turcarum impetus indixit. At Marcum eius esse temperie ex quo ob Euboeae vitandi Coluccem coepit ut patriam repetiit: Florentiae igitur, ubi rerum potentibus Medicis, plures annos traxit. In munere equidem Cossui Rhetoric maiorem tradebat A. MCCCCLXXXII. Vale plura de eius viro, & semper apud egregium Lou. Mehun in sua Praefatione ad libellum Caleenii de disciplinis Florentinorum, quem edidit Florentiae A. MCCCCLXXVII. & Spectent hoc Declamatione ad A. MCCCCLXXIII, gratium memoriae Dempsterus Etrur. Regal. To. II. c. 13. & itemque Ant. Zacerie in Biblioth. Pistoriensi pag. 181. Hunc Codicem vidit etiam Dorani. Adi illum pag. 336.

Codex membraneus Ms. in 8. Saec. XV. elegantissime, cum pulcherrime picturis in principio, insignibus Medicaeae gentis, & puteolibus. Orationem litteris auro, vitta, que colore mirifice exornata. Constat foliis scriptis 49.

BARTHOLOMAEI SCALAE COLLECTIONES COSMIANAE

Cod. X.

I. pag. 1. VOlumen, in quo diversorum Carmina Poetarum, & Oratorum aliorumque scriptorum de laudibus Cosmi senioris dicta, diligenti opera conquisita, & e Bartholomaeo Scala Florentino publicae e scriptis in unum collecta continentur (1). Praecedit hic vetus Epistola cuius caput est ipsius ex directa ad Laurentium Medicem, quae est huiusmodi, *Barth. Scala Laurentio Medici. Vidro sepi S. D. Colligi Laurentii charissime, scripta omnia & omnia fecit, quae mirum concedimus, ubi nostra Cosmus Avi tui, Patris huius Vidus legendo. Et a dicto in volumine quod misi nunc ad te Vehem ... eam fabulam mori non in ... accepturabis, ex more & legendi & suavi gaudi deque ingrati sui solemne omnia perce ...; & si tibi videbuntur dignum quae legantur ab hominibus, alicui ex Bibliotheca Cosmi in inferuntur curabis. Vale.* Epistolam sequitur Praefatio, quae inc. *Dubitare soleo saepenumero.* Des. *ad scribendum convenimus.* Tandem Collectiones ipsae Cosmianae, & primo quid in eorum opere prosa scripta sunt, hoc ordine progrediuntur,

II. pag. 5. Prologus Michaelis Monachi in Libros Epist. Beati Ambrosii (Generalis Camald.) ad Cosmum Medicem (2). Inc. *Ego egisse a me saepenumero.* Des. *sit perpetuum monimentum.* Epistolae vero Ambrosii, quae in hoc volumine habentur, sunt quae sequuntur.

III. pag. 6. Ambrosii Monachi ad Cosmum Medicem Epist. Inc. *Affectus sum singularis voluptate.* Des. *in solertia a sene Decessi, & Hieronymo fratre, & vale. XVII. Kal. Jun.*

IV. pag. 7. Eiusdem ad eundem. Inc. *Perrexi nam nuper offendo.* Des. *tem eum accuret illum relinque.*

V. pag. 9. Eiusdem ad eundem. Inc. *Abd. fecisti quidam.* Des. *aut enim quidam in nostro grege illum legere. Vale.*

VI. pag. eod. b. Eiusdem ad eundem. Inc. *Misi ad te Libros. Des. & propterea salus fecerit fiere. Vale.*

VII. pag. 10. b. Eiusdem ad eundem. Inc. *Venit item Reverendus.* Des. *salutem mea nomine Laurentium, Corolum N. & vel quos nostri studiosos. Vale. Ravennae XII. Dec.*

VIII. pag. 11. Eiusdem ad eundem. Inc. *Dici non possit.* Des. *solatur cepit. Vale in Domino feliciter commendatione. Bossi cat. X. Kal. Sept.*

IX. pag. 14. Eiusdem ad eundem. Inc. *Scripsi nuper ad me.* Des. *& Laurentium & reliquos salutes. Bossiae III. Kal. Sept.*

X. pag. 15. b. Eiusdem ad eundem. Inc. *Scripsi ad te ex Bossea formula.* Des. *speramus. Vale in Domino. Ex Arno VI. Idus Dec.*

XI. pag. 17. Eiusdem ad eundem. Inc. *Eum nostri.* Des. *tesu optamus. Vale, ora frater ...ce XXI. Sept.*

XII. pag. 17. b. Eiusdem ad eundem. Inc. *Amore nostro.* Des. *fructum. Vale in Domino ipso. Ex nostro Monasterio IV. Februarii.*

XIII. pag. 18. Eiusdem ad eundem. Inc. *Xanthus ipse ... ...* Des. *ora famam gratiam. Vale in Domino. Ferrariae XVII. Ianu.*

XIV. pag. eod. Eiusdem ad eundem. Inc. *Non ... Des. & ... qui ... Vale in Domino, & Laurentio fratri salutem ex me dicito. Ferrariae XVI. Iulii.*

XV. pag. eod. b. Eiusdem ad eundem. Inc. *Legi hodie.* Des. *ſum cognitionem. Vale in Domino. Senis IV. Kal. Ianu.*

XVI. pag. 19. Eiusdem ad eundem. Inc. *Bononiae legi litteras tuas.* Des. *neque officio meo salutem. Ex nostro Monasterio Fontis Boni XXVII. Nov.* XVII.

(1) Hic nempe Codex memoratur ab Apostolo Zeno Dissert. Voss. Tom. II. pag. 181. & etiam a Mazzuchell. In a Historia Bibliothecae ... quem repetit ... Zachar. Tom. VIII. Hist. Litter. pag. ... quod ... Codicem sub numero ... cum ... sed hic non est ... Manuscriptis, ... Manuscriptorum ... qui ... perduxi ... credibile Codicem ...

(2) De Epistolis Ambrosii Camald. quae in hoc Codice habentur, agit Cl. Mehus in Praefat. ad Ambrosii eiusdem Epp. pag. v.

Digitized by Google

XVII. pag. 20. b. Eiuſdem ad eumdem. Inc. Veni nunc. Def. vale, habe te videbo.

XVIII. pag. 21. Eiuſdem ad eumdem. Inc. Ex noſtrorum literis. Def. ut perlibenter. Idibus Decemb. Ex Eremo noſtra XVI. Aug.

XIX. pag. eod. b. Eiuſdem ad eumdem. Inc. Accepi a vobis. Def. remaneant. Florentiae IV. Febr.

XX. pag. eod. Eiuſdem ex Epiſtola ad Laurentium Medicem. Inc. Quum iucunde legerem prius me literas tuas. Def. quibus praecones celebrent.

XXI. pag. 22. Eiuſdem ex Epiſt. ad Nicolaum Nicolum. Inc. Ex quo noſter Coſmus. Def. beatior, atque felicior.

XXII. pag. eod. Leonardi Arretini Praefatio in Libros Oeconomicorum ad Coſmum Medicem. Inc. Proceſſu ſum intendens. Def. vero ad tertium Ariſtotelis nominaret. Vid. Laur. Mehus Praef. ad Epp. Leon. Arretini pag. xxxvii.

XXIII. pag. 24. Poggii Epiſtola ad Coſmum. Inc. Ibernaymum de Bardis dilexi ſemper. Def. in bonam partem accipias velim. Vale. Romae XXVIII. Nov. Habetur in edit. Argentin. alias cit. pag. 61.

XXIV. pag. eod. b. Eiuſdem ad eumdem Epiſtola conſolatoria de exſilio. Inc. Quamvis hoc tuus graviſſimus caſus. Def. profecto eſt. Romae. Ibid. pag. 63.

XXV. pag. 28. Eiuſdem ad eumdem poſt reditum ſuum in patriam. Inc. Quamvis, ut ſuaviſſime Coſme. Def. vale diu, & mi, ut facis, ama. Flor. V. Kal. Novemb.

XXVI. pag. 31. Eiuſdem ad eumdem. Inc. Memor hoc eſſe. Def. qui te gratiores tibi deſiderant. Vale. Flor. XVI. Kal. Mart.

XXVII. pag. 32. Eiuſdem ad eumdem. Inc. Difficultatem aliam deduco inter doctiſſimos viros, Nicolaum noſtrum, & Carolum Arretinum ... Def. in obliviſcerem libertati. Vale. Praemittitur Libro de Re Uxoria.

XXVIII. pag. eod. b. Eiuſdem Praefatio in Lucianum de Aſino Aureo. Inc. Quum eum, qui de Aſino Aureo inſcribitur Apuleii librum legiſſem. Def. & vacuus a ſtrep. ...

XXIX. pag. 43. Caroli Arretini philoſophi atque poetae clariſſimi Coſmo Laurentioque Medicibus de morte Nannini matris conſolatio. Inc. Nuper vero. Def. me ſcribere iuſſiſſet. Valete viri praeſtantiſſimi, ac iterum bene valete.

XXX. pag. 51. b. Ioannis Argyropuli Conſtantinopolitani Praefatio in Libros Phyſicorum Ariſtotelis ad Coſmum. Inc. Si quamvis tempora.. admoveo. Def. aut te & nobis ... decet. Vale.

XXXI. pag. 54. b. Eiuſdem Praefatio in Libros Ariſtotelis de Anima a ſe traductos ad Coſmum Medicem. Inc. Hominem, ut ii non ... Def. voluntate tueantur. Vale.

XXXII. pag. 56. b. Eiuſdem ad Magnificum virum Coſmum Medicem de Libris Poſitionum Praefatio. Inc. Ioannes Argyropylus. Def. de materia poſſet. Vale perpetuo felix atque beatus.

XXXIII. pag. 57. Eiuſdem Exordium in Libros Ethicorum. Inc. Si ea mihi ſervanda ſunt. Def. noſtra ſub perſona ſunt collocata. Vale.

XXXIV. pag. ... b. Nicolai Tignoſii Fulginatis Philoſophi & Medici ad clariſſimum virum Iacobum Medicem de laudibus Coſmi patroni eius Opuſculum. Inc. Quum apud Peruſiam. Def. apud Peruſiam intendiſſe.

XXXV. pag. 74. Rogerii Donati Carchadienſis ad clariſſimum virum Coſmum Medicem Patrem Patriae. Inc. Verebar equidem. Def. poſthac ſubvenire. In fine legitur: In hunc Denarium quem in toto corpore urſinum ... peracti, Bartholomaeus Scala in hunc modum luſit

Iſte in noſtris quondam fuerat ſpina, Auxiſſet ruptam ſordidulamque togam.
Coſmus pro rupta dedit mox candidamque
Fiunt quae fuerant ſordida rapta pereunt.
Inde pedes, indeque manus, toto redit, integraque
Veſtitus vultus omnis nudus erat.
Vos igitur nunc monere, quibus eſt ergo rupta, poſitae,
Et qui hoc haud uſu eſt veſtis honeſta ſatis,
Quaerite Iatrum; dabitur ille homo;
Coſmus cuim hoc luce dat genus eſſe novum.

XXXVI. pag. 78. Iacobi Bracelli ad Coſmum virum clariſſimum Epiſtola. Inc. Quum evolverem quaſdam libellos meos, ut iterum capiebar admodum aliquid reperire, quod te delectaret, neque ergo beneficentiam tuam gratam demonſtrarem, perapportune venit ad manus hic liber Divi Auguſtini, qui de Gratia Novi Teſtamenti ad Honoratum inſcribitur. Def. & me tua ſolet gratia proſequere. Ex Mediolano XXVII. Aug. MCCCCLXII.

XXXVII. pag. 79. Marſilii Ficini in Xenocratem Platonis de morte ad Petrum Medicem. Inc. Coſmus Italiae decus. Def. aliquando ſeventum.

XXXVIII. pag. eod. b. Eiuſdem Ficini interpretatio ſententiae Platonis de Felicitate ad Coſmum Medicem. Inc. Quum in ſummo tempore curare aliquo unquam ſunt. Def. mecum & effectum invaſiſſe. Calls. III. Idus Ianuarias MCCCCLXIII.

XXXIX. pag. 81. Eiuſdem ad Coſmum Medicem Patriae Patrem Epiſtola cum Orphei hymno quodam a ſe translato. Inc. Superioribus diebus hymnum Divi Orphei, quem ad Coſmum idem dixit. ... ipſe quoque ſemper lyrae relaxandae animi gratia, muſica modulo referebant. Def. decantasse. Prid. Non. Sept. MCCCCLXII. in Calli. Vale feliciter.

XL. pag. eod. b. Pii II. Pont. Max. Epiſtola ad Coſmum de bello laſceſcendo contra Turcos (1). Inc. Dilecte fili, ſalutem & A-
 ...

(1) Haec Pii II. Epiſtola ad Coſmum non occurrit in editione Operum Baſileenſi anni 81.

ſed cum, benedictionem ... beatiſsimi patris, Coſme ſili, per litteras noſtras propoſuerim, quod ... habeamus ... Dat. ... Romae apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die ... Novembris MCCCCLXIII Pontificatus noſtri anno VI.

XLI. pag. 83. b. Ejuſdem ad eumdem Epiſtola conſolatoria de morte Ioannis filii. Inc. *Dilecte fili &c. ... Ioannis filii ... Dat. ... Romae apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die ... Decembris MCCCCLXIII Pontificatus noſtri anno VI.*

XLII. pag. 84. Coſmi Medicei ſuperioris conſolationi reſponſum. Inc. *Vidimus ... Beatiſsimi Pater ... Deſ. ... Sanctitati ad Deum preces ...*

XLIII. pag. ead. b. Ejuſdem Coſmi Medicei ad Summum Pontificem Epiſtola, quae reſpondet praecedenti, de qua ſupra § XL. Inc. *Accepi ſuperioribus diebus litteras ... Sanctitatis ... Deſ. ... debeo.*

XLIV. pag. 86. Andreae Alamanni Oratio in funere Ioannis Medicei Coſmi filii. Inc. *Proloquium ... Deſ. ut ... & lumine ſacram ... conſolari.*

XLV. pag. 89. b. Fr. ... Catharinenſis presbyteri Epiſtola conſolatoria in funere Ioannis Medicei ad Coſmum eius patrem. Inc. *Quam videram ... Deſ. ... Florentiae Kal. Dec. MCCCCLXIII.*

XLVI. pag. 97. Antonii Alli Conſolatoria ad Coſmum Medicem in funere Ioannis filii. Inc. *Vix ... Coſme ... Deſ. ... Vale.*

XLVII. pag. 104. Bartholomaei Scalae Dialogus de Conſolatione, qui dicitur *Coſmus*, praeit Epiſtola manu ipſius auctoris ... Laurentio Medici ... Inc. *Si ... conſolandi ... Deſ. at ... Vale.* Dialogus inc. *... Medicei ... Deſ. ... ferenda eſſet.*

XLVIII. pag. 113. Pii II. Pont. Max. Conſolatoria ad Petrum Medicem, Coſmi filium, in funere patris. Inc. *Dilecte fili &c. Intelleximus ... Coſmum ... Deſ. haec te non ignorare volumus. Datum Anconae ſub annulo Piſcatoris die VIII Auguſt. MCCCCLXIV anno Pont. noſtri VI.* Non habetur inter eius Opera, ... extat.

XLIX. pag. eod. b. Antonii Alli ad Petrum Coſmi filium de morte patris conſolatorium (c). Inc. *Quam ſibi ... Deſ. ... ſunt ... potuit.*

L. pag. 135. Sequuntur Carmina variorum in laudem Coſmi Medicei, quibus praeponitur Praefatio Bartholomaei Scalae ad Populum Florentinum Coſmum ... Inc.

Si ſuperi ... Coſmum ...

Deſ.

Coſmum ... verba ...

Inter Carmina Illuſtr. Poet. Ital. Florentiae editorum in 8. Tom. VIII pag. 489.

LI. pag. 135. Gentilis Becchi de laudibus Coſmi Elegia. Inc.

Coſme ... edere ...

Deſ.

Ut ſolet ... Deus.

LII. pag. 136. b. Ejuſdem ... pro ... Carmen ... Inc.

... ſuper ...

Deſ.

...

LIII. pag. 137. b. Nilde de Naldis ad eumdem Carmen elegiacum. Inc.

Heu ... carmen ...

Deſ.

Maxime germane, ... terra ...

Inter clar. Carmina Illuſtr. Poet. Tom. VI. pag. 451.

LIV. pag. 140. b. Alberti Advogadrii Vercellenſis de religione & magnificentia Illuſtris Coſmi Medicei Florentini Libri II. elegiaco carmine. Primus inc.

Coſme, non poteris ... bello.

Alter deſ.

Quis ... me ... ſit ... pretium.

LV. pag. 152. b. In ſepulcrum Coſmi Bartholomaei Scalae Tetraſtichon ... quod ſequitur eſt:

Quae vera eſt Coſmi ſtatua, haud vera videtur,

Diſsimilis adeo longa ſenecta facit.

Talis erat quondam ... ſuſtulit aetas

Ex homine ... ſingere velle deum.

In ... collectione Tom. VIII. pag. 489.

LVI. pag. 153. Gentilis Becchi ad Magnificum Coſmum Epigramma. Inc.

Sunt

(c) ... Monitum ... Catalogus.

Sunt quæ te primum Patriæ dixere Parentem.

Deſ.

Felicem totum ta vera muſa canit.

LVII pag. ead. Naldi de Naldis ad eundem Epigramma. Inc.

Jam tandem Italiæ fugientes prendimus oras.

Deſ.

Sit tibi ſi placeam Coſme beatus eram.

In cit. Collect. Tom. VI. pag. 4. 5.

LVIII pag. ead. à Franciſco Caſtellonenſis ad eundem Elegia. Inc.

Coſme tuum magnis colere & celebrare Poetas,

Deſ.

Reddis Caſtellam poſſe ſub ea iterum.

Ibid. Tom. III pag. 310.

LIX pag. 154. Euſdem ad eundem Epigramma. Inc.

Coſme tuam repeto ſupplex in, atque, quæcuque.

Deſ.

Extinis cantat numeroſque lyram.

Ibid. pag. 311.

LX pag. ead. à Euſdem ad natos Coſmi Medicis Hendecaſyllabon Inc.

Ad vos, progenies clariſſima, celſa propago,

Ibid. pag. 312. In fine legitur *Valete, nec mirum ut ſi rarius videbitis poeta, ventus eſt.*

LXI pag. ead. à Euſdem Magnifico Coſmo de Medicis ad Hendecaſyllabon. Inc.

Cæſar in ſi factis magni mei Cæſare digna.

Deſ.

Carmina quæ refero, atque paulo meo eſt.

Ibid.

LXII. pag. ead. à Coſmo de Medicis virorum fortiſſimo & virtute præditiſſimo Carmen elegiacum ſorte exiſtdem Inc.

Salve honor Auſoniæ gentis, ſpes una repetam

Deſ.

Pulc, Deus et mea Elyſiumque petas.

Ibid.

LXIII. pag. 155. Ad virum omnium præſtantiſſimum Coſmum Medicem ipam & rogatum ſuum. Inc.

Coſme, tuas aures ſi parva implere licebit.

Deſ.

Nullaque non ætas ſtudeat memoraſſe tuorum.

In fine *Vates clientulorum Thomas Seneca grammaticus*. Extat in cit. Collect. Tom. IX. pag. 19.

LXIV. pag. ead. à Angeli Lapi Faventini ad Magnificum Coſmum Medicem. Inc.

Coſme, vir Etruſcus (1) ortum clariſſime, & ingens.

Deſ.

Verſibus & nomen tollere ad aſtra tuum.

Ibid. Tom. VI. pag. 123.

LXV pag. 156 à Carmen epigraphum, ſed eſt eiuſdem Angeli Lapi. Inc.

Coſme, tui mores præſtantes, claraque terras,

Deſ.

Tollent, Coſme, tuum vatum ad ſidera nomen.

In fine

Faventiæ ſunt icti hæc carmina Coſmo, Ex Faventia III. Kal. Novembris.

Ibid. pag. 124.

LXVI pag. 157. Oda ſapphica cum Proœmio de laudibus Coſmi Præfatio Inc.

Et ſi Caſtalis ſequentes alis

Deſ.

Cantabo memor & lyræ ſonabunt.

Ibid. Tom. III. pag. 415.

Oda diſtichon περιφραστική Inc.

Tempora noſtri decus & ſequenti.

Deſ.

More priorum.

Ibid. In fine *Ioannes Columna addit.*

LXVII pag. 160. Ecloga inſcripta: *Coſmus Medicis Pater Patriæ Naldus de Naldis*. Interloquuntur Alpheus & Gammon. Inc.

Quamvis noſtra tibi veniat modo, Coſme, camœna,

Deſ.

Tentato rurſus loto deſcribere campi

Ibid. Tom. VI. pag. 456.

LXVIII pag. 163. Sonetto di Franceſco d'Altobianco degli Alberti in laude del magnifico Coſmo a dì XX. d'Agoſto 1464. Inc.

Tocca ch'io ti verſi, a mi poſſi mai deſcriſſe.

Deſ.

Nel mille quattrocenquattro, & ſeſanta

LXIX pag. ead. à Bartholomæi Scalæ, quæ vana lucis ſit Coſmi. Epigramma. Inc.

Conſilio pollet, pollet ſapientia, Coſme,

Deſ.

Hoc tantum digno decerni, nda nihil.

Ibid. pag. 469.

LXX. pag. 164. Euſdem carmen aſclepiadeum. Inc.

O Coſme, o celebris gloria temporis.

Deſ.

Nil eſt quo referas, deſine barbytos.

Ibid. pag. 470.

LXXI pag. 165. Proviſio habita in funere Coſmi Medicis per DD. Priores libertatis & vexilliferum iuſtitiæ Populi Florentini cum nominibus virorum, quibus funeris pompa demandata eſt. Inc. *Virorum autem ſeparatim ſtrenua eſt ſtrenuta.* Deſ. *nomina virorum X Civium, de quibus ſupra ſit mentio ſunt iſti, videlicet*

D. Lucas Franciſci de Pittis Eques Florentinus

Bernardus D. Laurentii de Ridolfis

Bernardus del Nero Philippi del Nero

D. Ser

(1) In Cod. Montfaucon. male legitur Etruſco

D. Bernardus Philippi de Gingnis Eques Flor.
Franciscus Nicolai Francisci de Sacchettis.
D. Angelus Iacobi de Acciaiolis Eques Flor.
Ioannes Dominici de Bartholis.
D. Carolus Angeli de Pandolfinis Eques Flor.
Dominicus Nerones Nigri Dietisalvi,
Bartholomaeus Francisci ser Andreae,
Qui decem cives acceſſione praedicta aucti fuerunt decorum,

LXXII pag. 186. *b.* Ordo fuit Acta Decemvirorum pro Coſmi funere celebrando. Horum initium eſt: *Obiit Coſmus Medices Kalend. Auguſti anno ab Incarnatione Domini MCCCCLXIV hora fere . . . . . . dec. ac. datis vero ipſius anno ſeptuageſimo quinto; die vero VII ſupraſcripte perlata lex, & Decemviri tean ; ſed quum poſſit . . . . . diſſerſit cives decreverit, aut dum Mattei . . . non . . . &c.* Deſinunt imperfecte ſcriptoris recursu in verbis: *itaque iuſſu . . . ad ſummum Magiſtratum profeſſi Decimi . . .*

Codex membranac. Ms. in 4 min. Saec. XV nitidiſſimus, & maxime habitus, et in poſitus in principio. Inter pag. 151. & 153 deſunt antiquitus duae pagellae, unamque reperies in Indice Mercatorum, qui Opuſculi huius Codicis cum alia mire confundit in ſuo Catalogo. Conſtat foliis ſcriptis 167.

AVLVS GELLIVS.

Cod. XI. I pag. 1. **A**VLI Gellii Noctium Atticarum Libri XX praevia ſingulis Capitum tabula. Primus inc. *Plutarchus in libro, quem de Herculis praeſtantia ſcribit, quantum inter homines &c.* Ultimus deſ. *quod que in libro quatri . . . . . . poſita.* Tum rubrica notatum eſt: *A. Gellii Noctium Atticarum Commentarium, ſeu liber XX & ultimus explicit feliciter.* Concordat cum edit. Gronoviana . . . . . Lipſiae per Gothofredum Theophilum Georgium ſucceſſan in 8 praeter ea quae mox adnotabimus. Capitum primo ſtatim ſingulis ſunt Libris praemiſſi. Praefatio deeſt, quae in editione habetur, utpote ſit in principio, cuius initium: *Iucundiora alia reperiri queunt &c.* reſtat ad . . . Codice ad finem poſtremi Capitis Libri XX & in conveniens per *Deos immortales . . . oti atque iucundiora alia reperiri queunt &c.* Tum in eius libri ſecundi deſunt poſtremi verba Capitis XXX. *Cur noſtra &c.* Tandem Libri XV . . . . . duobus diſtichis, quorum primum inc. *Caeteraque . . . &c.* de quibus vide . . . Tom. I. pag. 172. in not. Graeca verba quandoque deſiderantur, appoſitis litteris γ̄ . . . fuerunt ſuppleri manu recentiore & valde perita; . . . autem quam plurimas animadverteremus, quare mirum eſt . . . noſtrorum Codicum ſuiſſe factam mentionem in . . . Praefatione, in qua

(1) Hic Carolus Aldibrandus idem . . . eſt . . . qui . . . Opticorum . . . Lupi Medicem . . . in Cod. XXI. Plut. LIII.

Geronovius opera ſua in hunc auctorem impenſae rationem reddit. Eos autem vidiſſe & conſuluiſſe Carolum Aldibrandum (1) patet ex Praefatione Auli Gellii . . . Florentiae apud Philippum de Giunta anno tertio . . . Ianuario 1518. Ait enim in Epiſtola nuncupatoria: *Laurenti Medicis . . . magnanimi ut ſcriptis . . . Et feſtum iſ, ut ego Gellii libros Atticos adeuntes ſemper auctorem . . . &c. quam praeterea patet Magnificus Laurentii, ſi non emendatus . . . corruptus . . . et in . . . miſerim, qua ſunt multi temporis . . . ſunt in quo cum aliis veteres Codices, quoque adſpecti habent, tum vero in antique Bibliothecae non concederant cum hoc quae . . . die enim adhibui diligentia contulerim &c.*

II pag. 23 Fragmentum ex Plinii Secundi Lib. VII quae primo . . . in . . . Inc. *Conſentaneum videtur, prouſquam digrediamur a natura hominum, indicare quae exceſſiſſe ſunt . . . ſunt.* Deſ. *venſorem Amphionis, ſtilolum Pan, Mercurius.*

III. In Codice tegumento adſcripta ſunt Carmina quaedam, videlicet:

1. In Poetam Antium, cuius a . . . duo millia poſſum. Inc.
Quam bene . . . eſt ſimili poena &c.

II Iulii Caeſaris Epigramma pro quodam puero Thrace ſuſpenſo in Hebro flumine. Inc. *Thrax puer &c.*

III Epigramma pro Archia & Philomone . . . in . . . amore Aemulus. Inc.
Quos amor Aemulus . . . accenderat . . .

IV Epigramma Antenoris Paduae apud Sextum Laurentium. Inc.
Inclytus Antenor patriam . . . quieta . . .

V Epigramma Emili. Inc.
Adſiſtens, . . . cives, . . . Enni imaginis . . .

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XIV initialis cum initialibus litteris Librorum rubris & coloratis, in cuius calce legitur: *Liber Laurentii & Ioannis Petri Francisci de Medicis num. XXVIII.* Conſtat foliis ſcriptis 215.

APVLEIVS.

Cod. XII. I pag. 1. **L**. Apuleii Madaurensis Platonici Philoſophi de Deo Socratis Liber. Inc. *Qui me voluiſtis dicere.* Deſ. *ſyrenas audacius . . .* Vide edit. Floren. per haeredes Philippi Iuntae an. . . . 8 a pag. 136 ad pag. 173. . .

II pag. 19 Euſtium Hermetis Triſmegiſti Aegyptio de . . . , ad Aſclepium Liber. Inc. *Aſclepius iſte pro ſole . . . eſt Deus.* Deſ. *& ſine . . . cenam.* Ibid. a pag.

ſupra pag. 616. § I.
(1) Lacuna eſt in Codice.

Digitized by Google

a pag. 155 ad pag. 173. ſub titulo *L. Apuleii de Dialogo* [illegible] *ſuſque ſuo, in Latinum converſa*.

III. pag. 24. Euſdem de Dogmate Platonis Liber. Inc. *Platoni habitudo corporis*. Deſ. *ſine moderetur*. Ibid. a pag. 111 t. ad pag. 119. & a pag. 143 t. ad p. 154 t. Ex duobus enim Libris, primo nimirum, & tertio de Dogmate Platonis inſcriptis, unus fit in Codice, & poſtremi ejus verba cum primi initio ita coniunguntur pag. 30. *velut ſingillatim exerquatum cunctis partibus* [illegible] *Vitam cujuſque* [illegible] (a) *moralis philoſophiae caput eſt, Finilius ſub* [illegible] *ſcire quibus ad beatam vitam perveniri* [illegible] *poſſit* [illegible].

IV. pag. 39. Euſdem de Mundo Liber. Inc. *Conſideranti mihi*. Deſ. *atque ſe* [illegible] *ab* [illegible] *permiſit*. Ibid. a pag. 109. t. ad pag. 143 b.

V. pag. 51. Euſdem Metamorphoſeon Libri XI. cum epigraphe: *Ego Salluſtius legi & emendavi Romae felix* & cum Prologo, ut in Cod. II. Plut. XXIX. ſupra pag. 4. § II. Tum [illegible] litteris, partim cuſis, partim aliis adſcriptum eſt *Apuleii Platonici Madaurenſis Metamorphoſeon Liber* [illegible] *quem tranſcripſi cum duobus* [illegible] (b) *exemplaribus me ipſo, ab* [illegible] *Cornelius dende & emendavi per* [illegible] *ſcripturam cum* [illegible] *exemplari MCCCCXXV Valete feliciter*.

VI. pag. 146. b. Euſdem pro ſe apud Claudium Maximum Proconſ. African. Oratio II. de Magia, ut in diſto Codice II. § L ubi inſcribuntur *Libri*. Hic in fine Orationis primae ſubiungitur: *Ego Criſpus Salluſtius emendavi Romae felix*. Secunda vero inſcribitur: *Pro uxore Fadrat illa apud Cl. Maximum Proc. Aſi* [illegible].

VII. pag. 184. Euſdem Floridorum Libri IV. ut in diſto Codice § III. Inde litteris partim rubris, partim nigris ſcriptum rurſum occurrit ita: *Antonius Mariti Florentinus tranſcripſit Florentiae XII Kal. Iulii MCCCCXXV. Laus Petro de Medicis Coſ* [illegible] Spatia ad Graeca exſcribenda paſſim vacua relicta ſunt.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus, cum correctionibus quibuſdam in margine, & initialibus Librorum litteris auro vivisque coloribus elegantes illuminatis, in aureo tegumento [illegible] num. 815. Conſtat foliis ſcriptis 198.

APVLEIVS.

Cod. XIII

L. Apuleii Madaurenſis Philoſophi Platonici Opera, ut in Codice praecedenti, ſcilicet

I. pag. 1. De Deo Socratis.

II. pag. 7. b. Aſclepius Hermetis Triſmegiſti.

III. pag. 17. b. De Dogmate Platonis. Hoc quoque, ut in eodem Codice ſuperiori, ex duobus Libris de hoc argumento unus confit, cum hoc tamen diſcrimine, quod ubi contractio utrorum fit, inter verba exemplo & moralis unius vocis lacuna relinquitur, omiſſo verbo *caput*.

IV. pag. 29. De Philoſophia, (ſeu potius de Mundo.)

V. pag. 38. Metamorphoſeon Libri XI.

VI. pag. 109. De Magia Orationes II.

VII. pag. 154. Floridorum Libri IV. Ad Graeca ſupplenda ſpatia vacua relicta ſunt.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. ſupra quam dici poſſit elegantiſſimus & ornatiſſimus, cum initialibus Librorum litteris auro illuminatis, & pulcherrima pictura in principio [illegible] in prima littera, & Mediceum ſtemma in calce paginae exhibente. Conſtat foliis ſcriptis 147.

APVLEIVS.

Cod. XIV

L. Veri Apuleii Platonici Madaurenſis Metamorphoſeon Libri XI. ut in Codice praecedenti § V.

Codex chartac. Ms. in 4. min. Saec. XIII. bina columna diligenter exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 47.

APVLEIVS.

Cod. XV

L. Veri Apuleii Madaurenſis Philoſophi Platonici Opera, nondum typis excuſa, videlicet

I. pag. 7. Metamorphoſeon, ſive de Aſino Aureo Libri XI (a).

II. pag. 83. Floridorum Libri IV.

III. pag. 93. b. Apologia, ſive diſſolutio Magiae ad clariſſimum virum Claudium Maximum Proconſulem pro ſe Oratio prima, & ſecunda.

IV. pag. 118. De Deo Socratis Liber.

V. pag. 119. De Dogmate Platonis Liber (b).

VI. pag. 124. De Philoſophia Liber (c).

VII. pag. 14[illegible] Coſmographia, ſive de Mundo ad Fauſtinum Liber.

VIII. pag. 147. b. Hermetis Triſmegiſti Dialogus e Graeco Apuleio in Latinum converſus.

IX. pag. 159. Alcinoi diſciplinarum Platonis Epitoma, alias breviarium ab Epiſcopo Tropienſe e Graeco in Latinum converſum, ad Nicolaum Cuſenſem Cardinalem, cum Epiſtola nuncupatoria, quae inc. *Quae* [illegible] *gerere*. Deſ. *quod ſi tanta* [illegible] *doctrina, atque* [illegible] *valeas, ut que illuſtrare* [illegible] *hoc transferendo labor* [illegible] gnus

(a) Hic [illegible] exemplar [illegible] & libri plerique ſcripti *Apologiae* Libros ſecundum [illegible], quam nobis *Oratio* [illegible] in duas partes ſecunda.

(b) Tituli Graecae [illegible] & quaedam verba [illegible] [illegible] ad libri [illegible] graphis relicta.

(c) Hic in edit. [illegible] *De Dogmate Platonis Liber primus*.

(c) Hic in diſta edit. Inſcribitur *De Dogmate Platonis Liber tertius; ſecundus enim deſideratur*.

gnus videbatur, ad conferenda cetera me [illegible] quam nunc me alium [illegible] inveniat. [illegible] Opusculum inc. *Quae sunt propr. [illegible] Plu-[illegible] documenta. Dei & [illegible] cetera [illegible] quae principio [illegible] possunt.* Tum haec imperfectiora [illegible]: *Lu. Apuleii Platonici Madaurensis Philosophi Mercurius [illegible] Liber, ac unoadie [illegible] Opuscula emissa [illegible] Epistola Aleriae in [illegible] (a) [illegible] Anno Salutis MCCCCLXIX Paulo Veneto regnante [illegible] die vero [illegible] Mensis Februarii Romae in domo Petri de Maximo.*

Praecedit totum volumen Epistola nuncupatoria satis diffusa *Ioannis Andreae Episcopi Aleriensis ad S. D. N. D. Paulum II. Pont. Max. eundem [illegible] Reverendissimi S. R. E. Episcopum Cardinalem Sabinensem & Constantinopolitanum Patriarcham [illegible] quamquam summi. [illegible] negantur [illegible], [illegible], ne [illegible] quod [illegible] Pater Beatissime, Paulle Secunde Veneti defensorem Platonicae, [illegible] Ille [illegible] ipse Omnipotens [illegible].* Sic sequitur Elenchus Operum in hoc volumine contentorum, una cum singulorum initio Graece, ut plurimum adscriptis, sed sine accentibus, [illegible] tamen [illegible] supplenda relicta.

Codex quidem refertur primam omnium Apuleii editionem ad A. MCCCCLXIX. quam [illegible] Romana nunc MCCCCLXIX. cum Aleriensis Epistola, quae [illegible] Cardinalis Bessarionis laudibus, [illegible] Paullus Pont. [illegible] unquam rebus aggrederetur [illegible] Ar [illegible] Aleriensis [illegible] quem Platonis Philosophiae ab eodem susceptam defensionem adversus Georgium Trapezuntium Platonis [illegible] quam [illegible] sibi [illegible] Plato [illegible] gravitate & [illegible] veluti ex [illegible], quem [illegible] & inter eos Lucium Apuleium [illegible] (inquit) *summae eruditionis [illegible] & [illegible]* D. Apuleii Operibus [illegible], quae [illegible] Philosophum & [illegible] Platonicum [illegible] Praesul [illegible] (sub is Petrus Balbus [illegible]) [illegible] Tandem [illegible] Cardinalem Bessarionem, maximis

laudibus cumulatum, praesertim quod [illegible] ad caelum extulerat, ad [illegible] circa finem de Nicolao Cardinali Cusano [illegible] Platonis [illegible] Integrum tamen [illegible]. Quamquam in Libro de Optimorum Scriptorum Editionibus quae [illegible] primum prodierunt &c. cum Additionibus I. Georgii Schelhornii Lindaugiae MDCCXLI. 4. pag. [illegible]

Codex chartac. impressus in fol. ut supra cum [illegible] in principio [illegible] Cardinalis [illegible] & [illegible] & [illegible] Constat foliis 175.

APOLOGIA IO. PICI.

Cod. XVI.

FRatris Archangeli (a) Apologia pro Ioanne Pico Mirandulano contra Petrum Garziam Episcopum Ussellensem, cum Expositione Conclusionum Cabbalisticarum eiusdem Pici. Praecedit Epistola nuncupatoria ad Illustrissimum atque Excellentiss. Cosmum Medicem Florentinorum Ducem, quae inc. *Quis ignorat quam ac quanta [illegible] Ioannes [illegible] Picus [illegible] Mirandula [illegible] [illegible] ad [illegible] Cabbalisticarum & Conclusiones [illegible] Hierarchia [illegible] & [illegible] Dei & [illegible] Domine [illegible] III. Idus [illegible]* Tum sequuntur duo Epigrammata; primum phaleucium sine nomine auctoris ad Librum, inc.

[illegible] Duci autem [illegible]

Des.

Cosmum [illegible] est [illegible]

Alterum elegiacum Ad [illegible] Illustriss. & Excellentiss. Cosmum Medicem Florentinorum Ducem, inc.

[illegible]

Des.

Ingenium & [illegible], atque [illegible] & [illegible]

Apologia inc. *Antiquorum [illegible] Dei [illegible] & [illegible] Des. [illegible] ad quam nos perducat, qui [illegible]*

Codex chartac. Ms. in 4. min. Saec. XVI. [illegible]. Constat foliis scriptis 254.

(a) Hunc esse Fratrem Archangelum de Burgo Novo [illegible] Tom. IV. pag. [illegible] Pici Mirandulae [illegible] Cabbalisticarum [illegible] ab Archangelo de Burgo Novo Ord. Minor. [illegible] MDLX. [illegible] qui Cabbalae [illegible] & Pici defensionem [illegible] contra Petrum Garziam Episcopum Ussellensem. [illegible] Scriptori d'Italia Tom. II. Part. III. pag. 1133. qui nostrum [illegible] Codicem [illegible]

Digitized by Google

ARISTEAE DE LXXII INTERPR. MATTHIA PALMERIO INTERPRETE.

Adde etiam

Hippocratis, & Diogenis Epiſtolas, illas quidem interprete Rinuccio, has vero interprete Franc. Aretino

Cod. XVII

I. pag. 1. **A**Riſteas de LXXII Interpretibus Liber ad Philocratem fratrem, interprete Matthia Palmerio ad Paulum II. Pont. Max. Epiſtola nuncupatoria inc. *Quem & antea ſemper.* Deſ. *ſumma omnium gratulatione reducatur. Valeat Sanctitas Tua, ſervi ſui memor.* Interpretatio inc. *Quum permagni ſemper fecerim, Philocratis, conſpicere cognitionem.* Deſ. *pulcherrimum inter nos & amores concinnis* [illegible] *Vale.* Tum ejus litteris rogatur titulus: *Ariſteae ad Philocratem fratrem de LXXII. Interpretibus per Matthiam Palmerium e Graeco in Latinum verſus explicit feliciter.* Hanc interpretationem Ariſteae tribuit a Poccianto, Gaddio, & aliis Palmerio Florentino, ſed Palmerio Piſano Abbreviatori, & Secretario Apoſtolico, qui obiit Romae A. [illegible] adſcribendam eſſe luculenter oſtendit Cl. Apoſtolus Zenus Diſſert. Voſſ. Tom. II. pag. 169. variaſque recenſet editiones, quarum prima prodiit inter Prolegomena [illegible] editionis Sacrorum Bibliorum curante Io. Andrea Epiſcopo Aleriensi Romae in [illegible] ſeu Maximos [illegible] Tom. II. fol. per Conradum Sweynheim, & Arnoldum Pannartz (a).

II. pag. 51. Hippocratis Medicini [illegible] [illegible] Epiſtolae XV. interprete Rinuccio Florentino. Inest in Codice [illegible] ad Nicolaum V. Pont. Max. Dedicatio inc. *Philippus Medioloanenſis* [illegible] *Hippocratis praeſtantiſſimi. E P* [illegible] *cetera inter nos* [illegible] *veſtierem* [illegible] *medica, ut mei eſt ſtudii humanitatis alterutroque verba ferrem, donum me rogaret, ut quaedam Hippocratis viri in arte medendi apud Graecos clariſſimi ad Democritum Philoſophum ſuo tempore non obſcuram epiſtolas* [illegible] *converterem.* Deſ. [illegible] *Romane ſermone loquentem audire dignetur.* Epiſtola prima inſcribitur: *Rex Regum Magnus Artaxerxes Poeto ſal.* & inc. *Morbus qui* [illegible] *appellatur peſtis.* Ultima ad Theſſalum filium ſuum, deſ. *ad utriuſque bonarum facultate cognitionem accedere velis.* Tum ſubiungitur: *Hippocratis Epiſtolae a Graeco in Latinum traductae, atque Nicolao V. Pontifici Summo dicatae feliciter explicunt.* Extant in editione Baſileenſi Epiſtolarum Laconicarum, curante Gilberto Cognato Nozeno, apud Io. Oporinum ſine anno in 12. a pag. 63. ad pag. 120. Floruit hic Rinuccius, quem aliqui cum Alamanno Rinuccino confuderunt A. [illegible] [illegible] et videre eſt apud Apoſt. Zenum Tom. cit. pag. 213. ſeqq. (b)

III. pag. 79. Diogenis Philoſophi Epiſtolae XLVII. interprete Franciſco Aretino ad Sanctiſſimum & clementiſſimum Patrem & Dominum Pium II. Pontif. Max. Dedicatio inc. *Diogenis Philoſophi Epiſtolas nuper a me e Graeco in Latinum traductas.* Deſ. *nunc ad ipſum Diogenem veniamus.* Epiſtola prima inc. *Audi, quid magno autem ſcias.* Ultima ad Epimenidem deſ. *pollicetur autem perſecute.* Inde legitur: *Diogenis Philoſophi Epiſtolae per Franciſcum Aretinum e Graeco in Latinum traductae atque Sanctiſſimo Patri & Domino Pio Secundo Pontifici Summo per eundem Franciſcum directae explicunt feliciter.* Leguntur in cit. edit. a pag. 110. ad pag. 178.

Codex membranaceus Ms. in 8 Saec. XV. nitidiſſimus, cum pictura in principio & ſtemmate Strozzio gentis, eiuſdemque emblemate in fine *MITIA FATA MIHI.* Conſtat foliis ſcriptis 103.

(a) De eſſdiong [illegible] [illegible] edidit Emberach. Card. Quirinus in Libro de optimorum Scriptorum editionibus, quae Romae primum prodierunt & cum adnotationibus Io. Georg. Schelhornii Lindaviae [illegible].

AESCHINIS ORATIO IN CTESIPHONTEM

Adde etiam

Alia Demoſthenis Oratio contra Aeſchinem.

I. pag. 1. **O**Ratio Aeſchinis in Cteſiphontem a Leonardo Aretino in Latinum traducta, ut ſupra pag. 613. §. I. Cod. XVIII

II. pag. 49. Demoſthenis Oratio contra Aeſchinem, eodem Leonardo interprete. Ibid. §. II. Hoc tamen praecurrit argumentum eiuſdem Leonardi, quod inc. *Adverſus Philippum Macedonum Regem Graeciae dominatum ſibi vendicantem.* Deſ. *aut audiſſe* [illegible] *Vale.*

Codex membranaceus Ms. in 8 minori Saec. XV. nitidiſſimus, cum initialibus coloratis, in cuius calce legitur: *Liber Coſmae Iohannis de Medicis,* & in interiori tegumento apponitur numerus 143. Conſtat foliis ſcriptis 82.

AENEAE SILVII EPISTOLAE

Cod. XIX

AEneae Silvii Piccolominei Epiſcopi Senenſis, qui eundem Romano Pontificio praefectus Pius II. appellatus eſt, & aliorum Epiſtolarum num. CLXXXI. Liber, praevia Epiſtola Nicolai Cardinalis Sanctae Pri ſeno ad [illegible] de [illegible] Epiſtolarum ſuarum, quas miſit [illegible] & inc. *Sigonus m* [illegible] *ne Domine S. R. E. tituli S. Priſcae Presb. Cardin. ac Epiſcopi Cracovienſi Rev. in Chriſto Patre D. Aeneae Epiſcopo Senenſi, & Imperiali Conſiliario, amico ſuo ſingulari S. P. D. Venere*

(a) [illegible] pag. 122. ſeqq. ubi Epiſtolam, [illegible] Palmerii ad Paulum II. exhibet.

(b) Vid. etiam Dominic. Georgium in vita Nicolai V. Summi apud Palmerium [illegible] 4. pag. 191.

ceer tan, nec ab te, neque nihil, sic [illegible] *me, &c.* D. *S.* [illegible] *Domini Christi Anno* *Ex Crem*[illegible] *X. Septembris* MCCCCLIII. [illegible] *Epistolarum Aeneae Silvii* [illegible].

I. pag. 5 Ioanni Card. S. Angeli. Inc. [illegible] *gratum tuae, quibus* [illegible] *Dei.* [illegible] *commendare. Ex Francofordia* [illegible] *XVI. Octobris* MCCCCLIV.

II. pag. ead. *&* Theodorico Archiep. Coloniensi. Venit enim ad Conventum Francofordiensem. Inc. *Si* [illegible] *&* [illegible] *quantum tuum, quam deinde Caesar &c. Dei & complectere & fruere. Ex Francofordia die XX. Octobris* MCCCCLIV.

III. pag. 6 Ioanni Cardinali S. Angeli. Quae in conventu fuerint Conventus Francofordiensis. Inc. *Multa fuisset in operae. D.* [illegible] *Ex Francofordia XXVIII. Octobris* MCCCCLIV.

IV. pag. 8. Magnifico viro Pietro [illegible] Capitaneo Populi Civitatis Senarum [illegible] Conventu Francofordiensi. Inc. [illegible] *Francofordia* [illegible] *Caesar* [illegible] *Dei.* [illegible] *Ex Francofordia* [illegible] *Octobris* MCCCCLIV.

V. pag. eod. Gregorio Lollio [illegible] Significat suum [illegible]. Inc. [illegible] *Vale. Ex Francofordia die XXIII. Octobris* MCCCCLIV.

VI. pag. eod. *&* Nicolao Card. S. Petri ad Vincula [illegible] in Francofordiae Conventu [illegible]. Inc. [illegible] *Ex Francofordia die ult.* [illegible] MCCCCLIV.

VII. pag. 9. *&* Gregorio Lollio [illegible] *Dei* [illegible] *Vale. Ex Francofordia* [illegible] *Octobris* MCCCCLIV.

VIII. pag. 11 *&* Ioanni Card. S. Angeli. [illegible] labore ad quos [illegible] dum [illegible] Francofordienses [illegible] Inc. [illegible] *Dei.* [illegible] *Ex Nova Civitate* MCCCCLIV.

IX. pag. 11 *&* Francisco Foscari [illegible] Inc. [illegible] *Dei.* [illegible] *Ex Nova Civitate Austriae die XXV. Novembris* MCCCCLIV.

X. pag. 12 Beatissimo Papae Nicolao [illegible] Inc. [illegible] *Ex Nova Civitate die XXVII. Novembris* MCCCCLIV.

XI. pag. 13 Procopio Rabestein [illegible] Inc. *Quod quo* [illegible] *Dei. evolventur. Vale. Ex Nova Civitate.*

XII. pag. ead. Nicolao Lasco [illegible] In pergama [illegible] Inc. *Domini Alberti Decretorum Doctoris* [illegible] *&c. Dei* [illegible] *Ex Nova Civitate.*

XIII. pag. eod. *&* Francisco Nepoti [illegible] Inc. [illegible] *Dei.* [illegible] *Datum in Nova Civitate Austriae die II. Decembris.*

XIV. pag. 14. Beatissimo Papae Nicolao. Commendat amicum. Inc. *Iacobus de Mugla* [illegible] *Dei.* [illegible] *bene valere. Ex Nova Civitate XV. Decembris* MCCCCLIV.

XV. pag. eod. Domino Petro Noxetano. Commendat eundem. Inc. [illegible] *Iacobus de Mugla. D. S.* [illegible] *Vale. Ex Nova Civitate die XV. Decembris.*

XVI. pag. eod. Alberto Marchioni Brandeburgensi. Hortatur eum ad [illegible] Francofordiae constitutum. Inc. *Quam* [illegible] *Dei.* [illegible] *Ex Nova Civitate die XIV. Decembris* MCCCCLIV.

XVII. pag. eod. *&* Domino Procopio Cancellario Bohemiae. [illegible] Inc. *Frater tuus* [illegible] *Dei.* [illegible] *Vale. Ex Nova Civitate die XIV. Decembris* MCCCCLIV.

XVIII. pag. 15 Domino Nicolao Lasco, [illegible] Inc. *Credo te, Nicolae* [illegible] *Dei.* [illegible] *Vale.*

XIX. pag. eod. Domino Gregorio de Heimburg. Commendat [illegible] Francofordiensem. Inc. *Quae mihi, ac Domino* [illegible] *D. S. ad Conventum* [illegible] *Vale.*

XX. pag. eod. *&* Domino Ioanni Card. S. Angeli. [illegible] Inc. *Reddunt* [illegible] *Dei.* [illegible] *Vale* [illegible] *Ex Nova Civitate Austriae* [illegible] *Kal. Ianuarias* MCCCCLV.

XXI. pag. 17 *&* Domino Henrico Senftleben Imperiali Consiliario. [illegible] Inc. *Tuum* [illegible] *Dei.* [illegible] *Vale. Ex Nova Civitate die X. Ianuarii* MCCCCLV.

XXII. pag. 18. *&* Dominico Card. Firmano Commendat Fratres Beati Francisci de Observantia. Inc. *Quamvis* [illegible] *Caesar &c. Dei. commendatos habeat. Ex Nova Civitate die X. Ianuarii.*

XXIII. pag. 19. *&* Philippo Mafiano Ordinis Minorum [illegible] Inc. [illegible] *Dei.* [illegible] *Bene vale. Ex Nova Civitate XXII. Ianuarii* MCCCCLV.

XXIV. pag. 20. *&* Ioanni Capistrano Ordinis Min. [illegible] Inc. *Nicolaus* [illegible] *Dei.* [illegible] *Ex Nova Civitate XII.* [illegible] MCCCCLV.

XXV.

Digitized by Google

XXV. pag. ead. Friderici Imp. Epist. Nicolao Papae V. Commendat Fratres de Observantia. Inc. *Beatiss. Pater &c. Quam laudabili sit conversatione fratrum studio ...* Des. *... & tecelam accepere. Datum &c.*

XXVI. pag. 22. *h* Aenea Silvio Nicolao Card. S. Petri. Cuncta quae fecit, idest voluerit, dixit. Inc. *Quae sunt. Pater Episc. Gratiosi. Des. ... pareret praestare fuit. Ex Nova Civitate XVIII. Jan. MCCCCLV.*

XXVII. pag. ead. Gregorio Lollio fratri suo. Dicit se esse redivivum, & invitatus Praeceptorem scribit. Inc. *Vocat me frequenter ...* Des. *... apud nos fuerint esse. Vale. Ex Nova Civitate die XXIV. Jan. MCCCCLV.*

XXVIII. pag. ead. *h* Henrico Senftleben. Scribit omnia quae ... Inc. *Scripsi nuper ... me quae apud nos gerebantur.* Des. *... vale optime. Ex Nova Civitate die XXIV. Jan. MCCCCLV.*

XXIX. pag. 23. Nicolao Card. S. Petri ad Vincula. De Conventu Vratislaviensi ac Novae Civitatis. Inc. *Quamvis bene ad te litteras dederim.* Des. *... Vale optime, ... plures. Sanctissimo Domino Nostro ... Ex Nova Civitate die I. Febr. MCCCCLV.*

XXX. pag. ead. *h* Henrico Senftleben. Scribit novitates. Inc. *Quamvis bene ad eos scripsissem.* Des. *commendatum faciat. Ex Nova Civitate die I. Febr. MCCCCLV.*

XXXI. pag. ead. Gregorio Lollio suo consulto. Scribit iterum novitates. Inc. *Ut intelligas quae geruntur.* Des. *... Vale optime. Ex Nova Civitate die I. Febr. MCCCCLV.*

XXXII. pag. 24. Gregorio Lollio. Enumerat morbos suos, & dicit se mortem non timere. Inc. *Litteras tuas ... suavi accepi.* Des. *... possis. Vale. Ex Greci ... III. ... MCCCCLV.*

XXXIII. pag. 25. *h* Iacobo Treverensi Archiep. Post litteram quictam petendam, & novitates. Inc. *Gratissimae fuerunt mihi litterae tuae ...* Des. *& famulari praesto sum. Ex Nova Civitate die V. Febr. MCCCCLV.*

XXXIV. pag. 26. *h* Iacobo Treverensi Archiep. Laudat diligentiam Treverensis, & novitates aliquas refert. Inc. *Sicut summa diligentiae ...* Des. *... atque commendo. Ex Nova Civitate die VIII. Febr. MCCCCLV.*

XXXV. pag. 27. *h* Procopio Rabesteino. Suadet Bohemos ad Conventum venire, non exspectante Hungaria. Inc. *Expedit te simulque ...* Des. *quod illis obediant. Vale. Ex Nova Civitate die IX. Martii MCCCCLV.*

XXXVI. pag. ead. Cardinali S. Angeli. Antelerences in gratiam Apostolicae non valere ex Deo, & aliqua de Conventu Novae Civitatis. Inc. *Cursor Hispanus tuus ad me litteras dedit.* Des. *... commendari cupio. Ex Nova Civitate die XII. Febr. MCCCCLV.*

XXXVII. pag. 29. Petro Noxetano. Suadet ... Carthaginensi ... ad ... & cetera. Inc. *Litteras tuas me Apostolicae cursore suscepi.* Des. *S. D. nostro referre. Ex Nova Civitate die XX. Febr. MCCCCLV.*

XXXVIII. pag. 30. Beat. Papae Nicolao V. Suadet beneficio ... qui ... Inc. *Accepi Breve a Tuae ... per quod ...* Des. *iterum atque iterum recommendo. Ex Nova Civitate die XXI. Febr. MCCCCLV.*

XXXIX. pag. ead. *h* Gregorio Lollio. Infensi. Scribit quae gesta sunt in conventu Novae Civitatis. Inc. *Scripsi ad te, ...* Des. *... omnino salutem dicas. Vale optime. Ex Nova Civitate die XX. Febr. MCCCCLV.*

XL. pag. 31. Eximio Decretorum Doctori D. Ioanni ... Secretario insignis Civitatis Coloniensis. Refert gratias pro communicatione. Inc. *Accepi tuas litteras non sine voluptate.* Des. *commendatum me facias. Ex Nova Civitate die II. Martii MCCCCLV.*

XLI. pag. ead. *h* Procopio Cancellario Bohemiae. Commendat ... Inc. *Georgius de Rabstein.* Des. *... Ex Nova Civitate die II. Martii MCCCCLV.*

XLII. pag. ead. Procopio Cancellario Bohemiae. Suadet Bohemos pacem ... Imperatorem, & Hungaros. Inc. *Fratres ... de Cleve.* Des. *commendatum me facias. Vale. Ex Nova Civitate die XXI. Febr. MCCCCLV.*

XLIII. pag. 32. Ioanni Card. S. Angeli. De ... de primatus precibus, & alia multa de Conventu Novae Civitatis. Inc. *Scripsisti ad me multa, ... dabas.* Des. *commendatum me reddas. Ex Nova Civitate die XII. Martii MCCCCLV.*

XLIV. pag. 37. Neapolitano ... de Massa Eximio Doctori, & ... Inc. *... Accepi ... &c.* Des. *... Vale. Ex Nova Civitate die XII. Martii.*

XLV. pag. ead. *h* Ioanni Varadiensi Episcopo. Dicit se scripsisse de Concilio Ratisponensi. Inc. *Rogasti me, Pater observandissime.* Des. *vale, ac boni consule. Ex Nova Civitate die XIV. Martii MCCCCLV.*

XLVI. pag. ead. Georgio Polycarpo. Fratrem non habere tempus ... Inc. *Ago tibi gratias, quod ad me scripseris.* Des. *... petit ... Vale. Ex Nova Civitate die XV. Apr. MCCCCLV.*

XLVII. pag. 38. Ioanni S. Angeli. Post obitum Nicolai Papae quae fuerit exitus Novae Civitatis Conventus. Inc. *Nicolai Summi Pontificis obitum &c.* Des. *... Vale. Ex Nova Civitate die XVI. Aprilis MCCCCLV.*

XLVIII. pag. 39. *h* Ioanni Card. S. Angeli. De Callisto Papa, & de rebus Viennensibus. Inc. *Habes novum Pontificem.* Des. *... Celebritas ... Vale. Ex Nova Civitate die III. Mart.*

XLIX. pag. 40. Gregorio Lollio. Significat

eat tod tum ſuum. Inc. *Quae geſta ſunt apud eum.* Deſ. *donec me videbit. Vale.* Ex *Nova Civitate die III Maii* MCCCCLV.

L. pag. 40 Franciſco Aquilano Vicario ſuo. Significat rediturum ſuum. Inc. *Quia te dominum* Deſ. *nunc qui reddere Vale.* Ex *Nova Civitate die III Maii* MCCCCLV.

LI. pag. eod. Franciſco Ptolemaeo Signifer rediturum ſuum. Inc. *Quod dux diſſeratis* Deſ. *commendatum me facito.* Ex *Nova Civitate die III Maii* MCCCCLV.

LII. pag. eod. & Bartholomaeo Miſſano. Inc. *Redit unus dominus* Deſ. *ut quae ſibi ſunt compleat.*

LIII. pag. eod. Iacobo Ptolemaeo fratri ſuo. Inc. *Poſt dies duodecim iter arripiam.* Deſ. *bene tibi ſupra ſororum vale.* Ex *Nova Civitate die III Maii* MCCCCLV.

LIV. pag. eod. Stephano Caccia Novarienſi. Inc. *Magna geſta ſunt apud te.* Deſ. *ſicut tamen ac hortus vali, & Epiſcopo Novarienſi commendatum me facito.*

LV. pag. eod. Ioanni Card. S. Angeli. Inc. *Rex Caſimirus Ungariae.* Deſ. *Iuvenum doctor.* Datum die V Maii.

LVI. pag. 41. Friderici Imp. Alphonſo Regi Aragonum. Inc. *Neque mundus tantis Turcis ſicut Religionis noſtrae.* Deſ. *quam divitiſſime bene valete.* Datum in Nova Civitate die X Maii MCCCCLV.

LVII. pag. eod. & Aeneas Silvii Iacobo Trevirenſi Archiepiſcopo. Inc. *Viſorum bel mea pertinendo.* Deſ. *in vobis in Chriſto feliciter.* Ex *Nova Civitate die X Maii* MCCCCLV.

LVIII. pag. eod. Eidem. Inc. *Venit ad me ſcholaſticus noſter.* Deſ. *iter arripiemus. Vale in Chriſto optime.* Ex *Nova Civitate die XXIII.*

LIX. pag. 42. Ioanni Card. S. Angeli Aeneas Epiſc. Senenſ. Inc. *Supplicavit mihi conſilio.* Deſ. *Omnipotens Deus te conſervet in ſanctum.* Ex Roma XIII Iulii.

LX. pag. eod. & Ioannis Campiſii Aeneas Epiſcopo. Inc. *Ex his quae ad me ſcripſiſti.* Deſ. *ut abſolverem ac indelebili. Romae III Id. Ianuar.* MCCCCLIII. *cum ſubditis quatuor ut volis de gratia ſaciendum Romae peterem.*

LXI. pag. 44. & Stephano Caccia Novarienſi Iacobo S. Sancti Caſtelliano. Inc. *Stephanus Petrum* [illegible] *Romanae* [illegible] *legendum Romanorum hiſtoriam.* Deſ. *& ſe tibi commiſſum facio. Ex Vili tertio Kal. Iulii.*

LXII. pag. 47 & Ioanni Campiſii Electi Pharmaci Aeneas Ep. Senenſ. Inc. *Dum illa ut aliquando legi.* Deſ. *& veniam ſi nescire die Veneris XXIII Martii* MCCCCLV.

LXIII. pag. 48 Ioanni Capiſtrano Ord. Min. Profeſſori Aeneas Epiſcopo Senenſ. Suadet ne ſe abeat ad Papam pro Rochetiana. Inc. *Quando Capiſtranus tanto me commovit.* Deſ. *meum commendo.* Ex Vienna altera [illegible] MCCCCLV.

LXIV. pag. eod. & Nicolai Papae V Aeneas Epiſc. Senenſ. Commendat Pontifici negotia Ducat. Inc. *Ex litteris tuis quas proximo diebus accepimus.* Deſ. *voluntatis noſtrae erga te.* Datum Romae apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die XXIII Ian. MCCCCLIII.

LXV. pag. 49. Franciſco Ptolemaei Aeneas Epiſc. Senenſ. De regimine Eccleſiae Senenſis. Inc. *Superioribus diebus ſcripſi ad tuam Dominationem apoſtolum nomen.* Deſ. *meditatione quidem.* Ex Senis die XX Aug. MCCCCLV.

LXVI. pag. eod. & Alphonſi Regi Aragonum Aeneas Epiſc. Senenſ. Commendat Legatum ſuum. Inc. *Mittimus ad conventionem* Deſ. *adhibere velis.* Datum in Caſtello noſtro novo Neapolis die VIII Septembris MCCCCLIII.

LXVII. pag. eod. Aeneas Ep. Senenſ. Henrico Senftleben De magiſtratu Nicolai & aliquibus negotiis. Inc. *Grates ſunt mihi ſemper litterae tuae.* Deſ. *ſuſcipiat ars. Vale optime.* Ex *Nova Civitate Kal. Apr.* MCCCCLV.

LXVIII. pag. 50. Reſponſio data Legatis Hungarorum nomine Imperatoris per D. Aeneam Epiſc. Senenſem die XXIII. Martii MCCCCLV. in Civitate Nova Auſtriae, videlicet quomodo ſit obviandum viſis in expeditione Turcos. Inc. *Si mihi, ſi vero adhuc* Deſ. *ſunt facti uſi loquentem.*

LXIX. pag. 55 & Aeneas Ep. Senenſis Nicolao Card. S. Petri D. ſui Datus Nova in Civitate & domino Pontifici. Inc. *Reddite ſunt mihi per hos dies litterae tuae.* Deſ. *commendatum facias. Vale optime.* Ex *Nova Civitate die V Maii* MCCCCLV.

LXX. pag. 56. Eiuſdem Iacobo Trevirenſi Archiep. Inc. *Vehementer aſſigor.* Deſ. *admoneri conabor.* Ex *Nova Civitate die XXI Maii.*

LXXI. pag. eod. Henrico Senftleben. Inc. *Accepi ex meis litteris* [illegible] *ſunt gaviſus arripuit.* Deſ. *quibus dignatur, & meriti vale optime.* Ex *Nova Civitate die XVI Apr.* MCCCCLV.

LXXII. pag. eod. & Bartholomaeo Novarienſi Antiſtiti. Inc. *Ex litteris* [illegible] *ſibi die.* Deſ. *commendatum me habeto.* Ex *Nova Civitate die XVI Apr.* MCCCCLV.

LXXIII. pag. 57. Mi. gratio [illegible] Comiti D. Petro de Noxeto. Inc. *Viro in conſiliorum uſu.* Deſ. *cultus ſunt* [illegible] *litterae vel.* Ex *Nova Civitate die XVI Apr.* MCCCCLV.

LXXIV. pag. eod. Nicolao Aretino Apoſtolicae Camerae Notario. Inc. *Novo ſis ph. Nicolai noſtri.* Deſ. *virum* [illegible]. *Vale.* Ex *Nova Civitate XIII Apr.* MCCCCLV.

LXXV. pag. eod. & D. Stephano Caccia Novarienſi. Inc. *Amiſiſti* [illegible] Deſ. *poenitum augeat. Vale.* Ex *Nova Civitate prid. Kal. Maias* MCCCCLV.

LXXVI. pag. 58 Beatiſſimo Papae Calixto III. Inc. *Sunt obitus ſolitae moerore* [illegible] *D. Nicolai Papae V.* Deſ. [illegible]. *Vale.* Ex *Nova Civitate* [illegible].

LXXVII. pag. eod. Adoleſcentis docto & nobili D. Ioanni Vrodheuſij Luſacius Epiſtola metrica. Inc.

Ii

benefit Lat. e med. dus Graecaque Minerva. Des.

Et Deum amunne Codice poste vale

LXXVIII. pag. ead. A. Ioanne Cardinali Ecclesiae Varadinensis, Aeneae Ep. Senensi Epistola metrica. Inc.

Cessare fecimus ne mecum carmina certes;

Des.

Sic tamen ut redeas cum tempore in bellum.

LXXIX. pag. ead. Eiusdem ad eundem Inc.

Desine, quaeso meas Aenea posare Musas,

Des.

Ni dubites, cessare non credibile ero,

LXXX. pag. 59. Eiusdem ad eundem Inc.

Si Libanus tibi sunt Epigrammata vestra,

Des.

Carmina & laudes pellere noscis meas.

LXXXI. pag. ead. Aeneae Ep. Senensis Ludovico Card. Aquilejensi. Inc. *Est mihi singularis voluptas.* Des. *cupio te semper bene valere. Ex Nova Civitate die XXIX. April. MCCCCLV.*

LXXXII. pag. ead. A Friderico Imp. III. Beatissimo Papae Callixto III. Congratulatur Callixto de assumptione sua. Inc. *Martires certe non mediocres.* Des. *tunc procedere corporare. Datum in Nova Civitate Augusti die*

LXXXIII. pag. 60. Aeneae Ep. Senensis Ioanni Ep. Papiensi, Dicit se rediturum in sociorum ad Italiam. Inc. *Recreat me sane tui reditus.* Des. *gratificatus te vicem. Ex Nova Civitate die VII. Mai.*

LXXXIV. pag. ead. A Eiusdem Ioanni Strigoniensi Archiep. Dissuadet Generalis Concilium. Inc. *Intellexi quae sit pessima.* Des. *quare si fit tollatur. Vale. Ex Nova Civitate die VIII. Mai. MCCCCLV.*

LXXXV. pag. 61. Theodorico Coloniensi Archiep. Offert se Archiep. Coloniensi. Inc. *Oratur tuam, que eam Conferre sit.* Des. *vel pro tua Ecclesia sub rem. Ex Nova Civitate die VIII. Mai. MCCCCLV.*

LXXXVI. pag. ead. D. Ioanni Frunt. De rebus privatis. Inc. *Praepositus S. Andreae Coloniensis.* Des. *quam vestram ad tempus. Datum e Nova Civitate die VIII. Mai.*

LXXXVII. pag. ead. D. Procopio Cancellario Bohemiae. Dicit se iturum ad Italiam, Inc. *Curasti probe & caute.* Des. *doctissimum. Vale. Ex Nova Civitate die X. Mai. MCCCCLV.*

LXXXVIII. pag. ead. A Nicolao Lisio Iurisconsulto. Reddit omnem gratiam. Inc. *Litteras Regiae te genere tuo recepi.* Des. *nulla in omni refugio ero. Vale ut supra.*

LXXXIX. pag. ead. Ioanni Papiensi Episc. De se promotione. Inc. *Gurcensis Episcopus habere ad me venit.* Des. *vale ut opus, Ex Nova Civitate die X. Mai. MCCCCLV.*

XC. pag. 62. Ioanni Varadiensi Episc. Dicit se facturum quae pacta sunt. Inc. *Intellexi plane quae Iuvenis Treffer ad me detulit.* Des. *cha officium est impar. Ex Nova Civitate XV. Mai. MCCCCLV.*

XCI. pag. ead. Nicolao Lisio Iurisconsulto. Commendat diligentiam amici. Inc. *Litteras R. g. n. x. Cancellario Hungarorum se pro eorum suscepi.* Des. *vale, ut magnifico Cancellario commendetis me facturum ut supra.*

XCII. pag. 63. A. Ioanni Card. S. Angeli. Reprehendit reprehendentem & malas novitates referit. Inc. *Audivimus quae in Germania sunt &c.* Des. *nobis redeuntem fore, Ex Nova Civitate die XVI. Mai. MCCCCLV.*

XCIII. pag. 64. Ludovico Patriarchae Aquilejensi. De re multis Germanium. Inc. *Quae gesta sunt in his regionibus.* Des. *plurimi allegare. Vale. Ex Nova Civitate die XII. Mai. MCCCCLV.*

XCIV. pag. ead. A Eiusdem Aeneae Sylvio & Ioanni Hinderbach S. Caesareae Imp. Orat. ...De obedientia Callisto praestita, de Iacobo Piccinino, de Rege Aragonum, & de pluribus aliis pertinentibus rebus. Inc. *Ingressi Roman. Sanctissimum ... Cesar.* Des. *& gloriam conjuncti. Datum Romae ipsa die Sanctissimi ... Fig. Maior. MCCCCLV.*

XCV. pag. 65. Eiusdem Viteri Archidiacono Praeposito, & Capitulo Ecclesiae Senensis. Inc. *Rarum est nobis perpetuoque,* Des. *qui confert opus sit. Datum in Nova Civitate die VI. Iul. MCCCCLV.*

XCVI. pag. ead. A ... de Podiebrad. Inc. *Exhortatur ad te fratres fratres amantissime.* Des. *cum illis habere. Vale. Ex Nova Civitate MCCCCLV.*

XCVII. pag. 68. Ulrico Riedero Cardinali Sancti ... Inc. *Quamquam Cardinalibus in ...fratrum.* Des. *... Vale. Ex Nova Civitate VI. Id. Iulii MCCCCLV.*

XCVIII. pag. ead. A Ioanni Troster Laudat ... & amicum Delegatum amici. Inc. *Litteras tuas ... amantissime.* Des. *... fortis, & vale ... Ex Nova Civitate VII. Id. Iulii MCCCCLV.*

XCIX. pag. 69. A Ioanni Varadiensi Antistiti Commendat amicum suum. Inc. *Verbis tuis ... dignissime ... defende.* Des. *ut suscipiam. Vale. Ex Nova Civitate XV. Kal. Aug. MCCCCLV.*

C. pag. ead. Nicolao Volterrano legum doctori ac Regio Protonotario. Mittit amico Orthographiam Gasparini. Inc. *Orthographiam Gasparini quam petiisti.* Des. *... Vale. Ex Nova Civitate die XVI Iul. MCCCCLV.*

CI. pag. 70. Ioanni Frunt. Significat mutationem Curiae. Inc. *Amico te opus fit ...* Des. *... intelligo ... Ex Nova Civitate XVIII. Iul. MCCCCLV.*

CII. pag. ead. Leonardo Benvoglienti. Ostendit contra Turcos difficillimam esse expeditionem Christianorum & desperandam. Inc. *Litteras ad me tuae ... Ex ... de duplicatis.* Des. *... Die V Iulii MCCCCLV.*

CIII.

CIII. pag. 73 Docto & præstabili viro D. Vencesláo Decano Ecclesiæ Pragensis Inc. *Fuerunt antè semper tua & grata & jucunda.* Des. *de quo ceteros instructiores habui. Vale. Ex Novo Civitate XVI. Kal. Sept.* MCCCCLIV

CIV. pag. 75 Friderico III Romanorum Imp. Nicolaus Papæ V. Inc. *Quamvis tuæ famulus vocer.* Des. *nomine proprio subscripsimus. Datum in Nova Civitate XV Kal. Octobr.*

CV. pag. 76 *b.* Aeneæ Ep. Senensis Ioanni Card. S. Angeli Inc. *Litteras ad me his die delatae sunt, nescio quando aut unde &c.* Des. *quæstiore autem sim. Ex Nova Civitate die XXI Aug.* MCCCCLIV

CVI. pag. 78. *b* Ejusdem Gregorio Lolio Inc. *Quam legatus literis, fuerat carissimo.* Des. *quam expectavi ac hi fuerit. Vale. Ex Nova Civitate die XXI Aug.* MCCCCLIV

CVII. pag. 79. Henrico Senftleben Inc. *Obliger tibi plurimum.* Des. *me commissum facias. Ex Nova Civitate die XXI. Aug.* MCCCCLIV

CVIII. pag. ead. *b.* D. Nicolao Card. S. Petri ad Vincula. Inc. *Episcopi Tridentini gratis & opem Petri.* Des. *non contrariam me successum. Vale. Ex Nova Civitate pridie Kal. Iun.* MCCCCLIV

CIX. pag. 81. *b.* Petro nepoti suo. Inc. *Obtulesti nos litteras tuas in monasterio multo.* Des. *nescio nomine salvum dicere. Ex Nova Civitate pridie Kal. Iun.* MCCCCLIV

CX. pag. eod. Fratri Ioanni de Capistrano Ord. Min. Professori. Inc. *Dabis mihi veniam, Pater optime.* Des. *mei memorem esse. Ex Nova Civitate pridie Kal. Iun.* MCCCCLIV

CXI. pag. 83 *b.* Stephano Canac Novariensi Inc. *Mentis accepi in te gratissimum.* Des. *commendatum me facito. Ex Nova Civitate die XVI Octobris* MCCCCLIV.

CXII. pag. 84. Daniel Cimposio Episc. Placentino Inc. *En ad me de Turcis perspessi.* Des. *malum videtur. Ex Nova Civitate die XVI Octobr.*

CXIII. pag. ead. *b.* Ioanni Hinderbachio, Inc. *Quamvis te res mea non mean ore.* Des. *vale & sic he quid rerum agas. Ex Nova Civitate die XVII. Octobr.* MCCCCLIII.

CXIV. pag. 85 Petro Noxetano Inc. *Iam tu Amice, quæ sim tecum interpres.* Des. *feramque te observaris. Vale, Ex Nova Civitate XVIII Octobr.* MCCCCLIII

CXV. pag. eod. Henrico Senftleben Inc. *Ioannes Hinderbach Decretorum Doctor.* Des. *at Petro Noxetano & vale optime. Ex Nova Civitate die XVIII. Oct.* MCCCCLIII

CXVI. pag. eod. *b.* Io. Hinderbachio Inc. Des. *ad te literas quoque diebus elapsis.* Des. *quam tibi scribo. Vale. Ex Nova Civitate die XVII Octobr.* MCCCCLIII.

CXVII. pag. 86 Antonio Episcopo Tergestino. Inc. *Ecce admodum iugiter.* Des. *vale, & amem, quæ sunt me Tergesti omare, quo non me fallere vale. Ex Nova Civitate die III Nov.* MCCCCLIII

CXVIII. pag. ead. Generoso Comiti Francisco de Arche. Inc. *Accepi te cupidum esse* Des. *sin non compos. Vale.*

CXIX. pag. eod. *A* Equiti nobili, & præstanti D. Procopio Rabensteine, Imperiali Consiliario Inc. *Postquam recessi ex hoc loco nobis durissimo.* Des. *tunc litteræ me clebant. Ex Novo Civitate die VIII. Nov.* MCCCCLIII.

CXX. pag. 87 Dominico Card. Firmano. Inc. *Cæteram literas, quibus dominum nostrum.* Des. *Domino nostro impossibile. Vale. Ex Nova Civitate die XII Nov.* MCCCCLIII.

CXXI. pag. 89. Generoso Equiti Procopio Rabensteno. Inc. *Si diceres me tuæ protectione tam gerisse poßit.* Des. *quemadmodum Cusper Vlr domum debuit. Ex Nova Civitate die XI Novembris* MCCCCLIII

CXXII. pag. 90. Beatissimo Papæ Nicolao V Inc. *Quamvis omnia quæ geruntur apud nos.* Des. *ad fidem statum Ecclesiæ Sanctæ. Ex Nova Civitate die XXIII Nov.*

CXXIII. pag. 91. D. Petro Noxetano Equiti & Comiti Palatino, Inc. *Pepegerunt certum litteræ tuæ.* Des. *quod Dominus benignus in eis indefensur. Vale. Ex Neapoli Novi Mart.* MCCCCLVI

CXXIV. pag. 98 Henrico Senftleber De re pecuniaria cum paucis Germaniæ Civitatibus. Inc. *Obligatus ut melius, Germaniæ Episcopi.* Des. *ac sine confusione. Ex Nova Civitate die XXIV. Febr.* MCCCCLIV

CXXV. pag. eod. *b.* Ioanni S. Angeli. De novitatibus Germaniæ. Inc. *Satis a me scriptum est superioribus diebus.* Des. *votum ago. Ex Nova Civitate die XIV Febr.* MCCCCLIV.

CXXVI. pag. 99. Ioanni de Lisura utriusque iuris Doctori. De Conventu Ratisponensi, & aliis plurimis uortendis. Inc. *Quod apud Cæsarem anno decursu negociatum habeo.* Des. *verum commendatum me facite. Ex Nova Civitate die XV. Febr.*

CXXVII. pag. eod. *b.* Nicolao Card. S. Petri. Excusat quod in patriam non redierit. Inc. *Mirabitur quem me in ea loca remansisse audio.* Des. *itaque ut serenitum habeat commendatum. Ex Nova Civitate die XV. Febr.*

CXXVIII. pag. eod. Magnifico & generoso viro Heliercolo (sive Nelfcrolo) Vicecomiti Imperialis Dicit scrutissimum esse ennero Inc. *Dum Mantuæ, Montifeorum, & Montanæ Vercibusbus.* Des. *accinam prorsus sum. Vale. Ex Nova Civitate die XVI. Febr.* MCCCCLIV

CXXIX. pag. 100. Magistro Thomæ Hasselbachio Horarum super evibentium et sententiarum sunt. Inc. *Vos bene & amoni sint est.* Des. *mihi referebat. Ex Nova Civitate die XX Febr.* MCCCCLIV

CXXX. pag. ead. *b.* Antonio Episc. Tergestino. Gaudet Ecclesiam Tergestinam pacem consequutam esse. Inc. *Quam accepisse undasqentes litteras tuas.* Des. *non intelligo. Vale optime. Ex Nova Civitate die XXIV Febr.* MCCCCLIV

CXXXI. pag. ead. Iacobo Canonico Maglens-

gleri, Domuti vbaa Germaniæ. Inc. *Sum nobis litteræ tuæ eum tempore reddite* Deſ. *noſtro nomine iubeas ſalvere. Ex Nova Civitate XXV Febr* MCCCCLIV.

CXXXII pag. 101 Henrico Senſleben. De privatis quibuſdam negotiis. Inc. *Lætor quæ vnicuique ad me ſcripſiſti.* Deſ. *vale, & SS. D. noſtro pedibus me commendato.* Ex *Nova Civitate die XXV Febr* MCCCCLIV.

CXXXIII. pag. 102. Ioanni Card. S. Angeli. Excuſat ſe quod non multa ſcripſerit, & dominat Eccleſiam in ſemiga Metropolitanæ recogitatam. Inc. *Vellem quorumſcumque ad te venirent quiſpiam proficiſcitur* Deſ. *me uſi ſcholaſtici* Ex *Nova Civitate die XXV. Febr.* MCCCCLIV.

CXXXIV pag. ead. à Henrico Senſleben. Inc. *Sextus Sereniſſimus Princeps D. noſter Imp. Apoſtolicæ facultati* Deſ. *complacentiam faceret.* Ex *Nova Civitate die II. Martii* MCCCCLIV.

CXXXV pag. ead. Ioanni Card. S. Angeli. Inc. *Reverſus ad me ſummi Hinderbachius* Deſ. *rem commendo me dignationi tuæ.* Ex *Nova Civitate die III. Martii* MCCCCLIV.

CXXXVI. pag. 103. à Nicolao Ardimboldo. Inc. *Quæ ſcripſiſti ex Mediolano* Deſ. *ama ex me. Vale.* Ex *Nova Civitate die VII. Martii.*

CXXXVII. pag. 103. Gregorii Lollii Aeneæ Epiſc. Senenſi. Inc. *Concurrunt Evangeri adverſus Comitem Ciliæ* Deſ. *quem Deus incolumem ſervet.* Ex *Caſtis Regis cotidie Ianuarii die X. Decembris* MCCCCLIII.

CXXXVIII pag. ead. à Euſtachio ſed num dem. Inc. *Admiraber, amo, ut ſcribis, acceptabam* Deſ. *quem Deus pro tuo tueatur.* Ex *Senis die XVIII. Ian* MCCCCLIII.

CXXXIX pag. ead. Aeneæ Epiſc. Senenſi Ioannes Hinderbachius. Inc. *Poſt tuam a nobis receſſum nihil fere innovatum eſt.* Deſ. *ad me ... Datum ex Nova Civitate die XVI Martii.*

CXL. pag. 104. Euſdem Leonardo Benvoleneti. Inc. *Quod ad te non ſcripſi debui ſupercederes* Deſ. *neque, ut ſoles amo.* Ex *Nova Civitate die VIII Apr.* MCCCCLIV.

CXLI pag. ead. à Nicolao Volaterrano Protonotario Regio Inc. *Iteratum mihi credi* Deſ. *phaſmere intelliget. Vale.* Ex *Nova Civitate III. Kal. Maias* MCCCCLIV.

CXLII. pag. ead. Ioanni Card. S. Angeli. Inc. *Non dubito quin ſupius intelligere* Deſ. *ſum meo ex conſuetudine paratiſſimus.* Ex *Nova Civitate die XI Apr.* MCCCCLIV.

CXLIII pag. 105. Nicolao Liſcio. Inc. *Protonotar* ... *effecturum non egit.* Deſ. *& tecum amore.* Ex *Nova Civitate die XI. Apr.* MCCCCLIV.

CXLIV pag. ead. à Gregorio Lollio Inſeculento. Inc. *Ex Caſtris Regis litteræ tuæ ad me delatæ ſunt.* Deſ. *ſalvere iubeto.* Ex *Nova Civitate die XII. Apr.* MCCCCLIV.

CXLV. pag. 106. à Ioanni Card. S. Angeli. Inc. *Clauſæ litteræ meæ ad te directis* Deſ. *accedere tuæ expugnant. Vale in Chriſto optime.* Ex *Pruk die XVIII. Apr.* MCCCCLIV.

CXLVI pag. 109. Ambroſio Spannochiæ. Inc. *Cumvelluus Papæ intelluxisti* Deſ. *non animus meorum didiciſſe.* Ex *Ratiſpona die III. Maii* MCCCCLIV.

CXLVII pag. ead. DD. Prioribus ſuis civitatis. Inc. *Scripſi nuper veſtris* ... Deſ. *paratus ſum in omni loco.* Ex *Ratiſpona die XIX. Maii* MCCCCLIV.

CXLVIII pag. ead. à Henrico Senſleben. Inc. *Quamvis ex alia multis ...* Deſ. *ſermonem Card. ... facias.* Ex *Ratiſpona die XIX. Maii* MCCCCLIV.

CXLIX pag. 110. Ioanni Card. S. Angeli. Inc. *Credo tuam dignationem admodum cupere.* Deſ. *non repeto.* Ex *Ratiſpona ut ſupra.*

CL. pag. ead. à Gregorio Lollio. Inc. *Miratus es me non reddiſſe* Deſ. *lætorque ſperem mei veditas feceris ac vale optime.* Ex *Ratiſpona die ut ſupra.*

CLI pag. ead. Theodorico Archiep. Coloniensi. Inc. *Gratiſſimæ fuerunt mihi litteræ tuæ quibus me ſalutare & ...* Deſ. *recommendo me R. Paternitati tuæ.* Ex *Ratiſpona die XXI. Maii* MCCCCLIV.

CLII. pag. 111. Simoni Card. Croceniæ. Inc. *Ratiſponæ & apud me Epiſc. ...* Deſ. *cupio ſemper te ut me videre.* Ex *Ratiſpona die XIX. Maii* MCCCCLIV.

CLIII. pag. ead. Franciſco Sphortiæ Duci Mediolanenſium. Inc. *Clarum iam ſæpe* ... *quod Caeſarem* ... Deſ. ... *in omni loco ſum paratus.* Ex *Ratiſpona die XX. Maii* MCCCCLIV.

CLIV pag. ead. à Martino Meyer Licentiato in Decretis Inc. *Longum deo ...* Deſ. *& alia ... pectore. Vale.* Ex *Ratiſpona die XXIII. Maii* MCCCCLIV.

CLV. pag. ead. Eidem. Inc. *Ex Ratiſpona quam acceperim a te accuratum eſſe.* Deſ. *egregie dullum Europiæ caput.* Ex *Nova Civitate die VI. Iunii* MCCCCLIV.

CLVI pag. 112. Eidem. Inc. *Ex me ... admonitus ſum intelligens* ... Deſ. ... *conſolare ſiem. Vale.* Ex *Nova Civitate die XV Iunii* MCCCCLIV.

CLVII pag. ead. Ioanni Card. S. Angeli. Inc. *Ex Ratiſpona ſcripſi quæ geſta in Conventu Germanorum fuere.* Deſ. *invenem Gallum. Vale.* Ex *Nova Civitate Kal Martii.*

CLVIII pag. 113 Henrico Senſleben. Inc. *Reverſus ex Ratiſpona reperi hic in loco* ... Deſ. ... Ex *Nova Civitate die XVI Iunii* MCCCCLIV.

CLIX. pag. 114. Venerabili Decano Frisingenſi. Inc. *Tu amice in Chriſto* ... *Reverſi ex Conventu Ratiſponenſi* Deſ. *ſalvere iubeas.* Ex *Nova Civitate die XX Iunii* MCCCCLIV.

CLX pag. 115 Martino Stolzo Iuriſconſulto. Inc. *Accepi de more tuo ...* Deſ. *vali cum coniuge & liberis.* Ex *Nova Civitate die XIX (ſic)*

CLXI

CLXI. pag. ead. Bartholomaeo Capraeo Senensi. Inc. Scripsimus tibi nuper per nonnullos Graecos. Des. quos audivimus nunc ipse Neapoli. Vale. Ex Nova Civitate ut supra.

CLXII. pag. ead. Francisco Ptolemaeo Canonico Senensi. Inc. Dedimus ad te litteras per Guarium quendam. Des. vale, & nostros omnes iubeto salvere. Ex Nova Civitate Kal. Iulii.

CLXIII. pag. eod. b. Ioanni Gregoriano Lucensi Legum Doctori. Inc. Reversus nobis ex Ratisponensi Concilio. Des. sors nostra provenerit. Vale. Ex Nova Civitate Austriae die XXVIII. Iunii.

CLXIV. pag. 116. Dilectis fratribus Dorotheo Guthmerich. Inc. Audit nobis Pater litteras tuas. Des. et devotum amorem accende. Vale. Ex Nova Civitate Austriae die XXIX. Iunii MCCCCLIV.

CLXV. pag. ead. b. Antonio Panhormitano. Inc. Faciliter Vergerium, qui Arrianum transtulit &c. Des. apud Ratisponam fecit. Ex Nova Civitate die XXIX. Iunii MCCCCLIV.

CLXVI. pag. 117. Magnifico Antonio Civitatis Lucanae. Inc. Quum essem in Concilio Ratisponensi. Des. ut vestro iuvetur. Ex Nova Civitate die XXIX. Iunii MCCCCLIV.

CLXVII. pag. ead. b. Ioanni Gregoriano Lucensi Legum Doctori Aeneas Ep. Senensis. Inc. Optato ac peropportune beneficio mihi oblata est occasio. Des. longas integer ep. fieri. Bene vale. Ex Lata die III. Mai MCCCCLIV.

CLXVIII. pag. 119. Aeneas Ep. Senensis Gregorio Lolli Legum Doctori. Inc. Curas fili... frater amantissime, quae tam domum non fore consta veniret. Des. ut te benevolentia in eadem offendent. Ex Nova Civitate die V. Iulii MCCCCLIV.

CLXIX. pag. 120. Eiusdem Francisco Ptolemaeo. Inc. Quum redissemus ex Conventu Ratisponensi. Des. atque ut de tu spem geramus ita facito. Ex Nova Civitate Austriae die V. Iulii MCCCCLIV.

CLXX. pag. ead. Ioanni Episc. Gerundensi. Inc. Fuerunt mihi persuadentes litteras pace quas attulit Frater. Des. quod in mea sit potestate. Vale optime. Ex Nova Civitate ut supra.

CLXXI. pag. eod. b. Dominico Card. Firmano. Inc. Litteras tuas reddidit mihi apud Ratisponam nuper meus. Des. cum me commendo & dedo. Ex Nova Civitate die VIII. Iulii MCCCCLIV.

CLXXII. pag. 121. Martino Mayer Decretorum Doctori, Syndici matrimonium consummari &c. Inc. Audivi tuum nuncium. Dilecte amantissime. Des. ad bonum ire conclusionem. Vale. Ex Nova Civitate die V. Iulii MCCCCLIV.

CLXXIII. pag. eod. Prospero Card. Columnensi. Dixit non alio spem quod contra Turcos expeditio fuit. Inc. Quod infrequenter ad tuam dignitatem scribo. Des. me parere paratus sum. Ex Nova Civitate Austriae die X. Iulii MCCCCLIV. Tum subditur Pium Episcolarum.

CLXXIV. pag. 122. Ioanni Card. S. Angeli. Disputat per dialogum contra errores Hussitarum. Inc. Quaerimus apud Bohemos Apostolicae Sedis legationem obeunti. Des. quando Deus & fata volent, veniemus ad te. Ex Nova Civitate XII. Kal. Septembris MCCCCLI. In edit. Basileensi est Epistola CXXX.

CLXXV. pag. 137. b. Episcopi Tergestini Ioanni Carvaial Diacono Cardinali. Inc. Sumens litteras, idem accidit, quod tibi. Des. nunc ad commendata esse, atque iterum vale. Ex Labaco die XIII. Octobr. MCCCCXLII.

CLXXVI. pag. 139. b. Aeneae Episc. Senensis Francisco Philelpho. Inc. Quod in Mediolani nuper infelicitatem reliquisti. Des. & tibi consulit. Vale. Ex Nova Civitate VI. Kal. Decembr. MCCCCXLIX. Anno iam Aeneas.

CLXXVII. pag. 140. Nicolao Arcimboldo Iurisconsulto. Inc. Scio quosdam periculo saepe verbis scribere &c. Des. posteritati commendet. Vale me recipe & amans. Ex Nova Civitate VI. Kal. Decembr. MCCCCXLIX.

CLXXVIII. pag. ead. Bartholomaeo Rogano. Inc. Aegre, ut visum est tibi. Des. in vale & reipublicae consule, ut felix sit. Ex Nova Civitate VI. Kal. Decembr. MCCCCXLIX.

CLXXIX. pag. ead. b. Ioanni Campisio. Inc. Ioannes Nobilis Bohemus tantam pati venit vel celebratum astronomus. Des. commendatum me facito. Ex Nova Civitate IV. Idus Decembr. MCCCCXLIX.

CLXXX. pag. ead. Ioanni Carvaial Diacono Card. Inc. Credo te non admirari, colendissime Pater. Des. afferre relinquere. Vale iterum mei memor. Ex Nova Civitate die IX. Iulii MCCCCXLIX.

CLXXXI. pag. 142. b. D. Stephano Card. tituli S. Priscae in Pontifici Cratis cum Defensio Fortunae. Inc. Heraldus Alphonsi Regis Portugaliae &c. Des. vale, & non tam apostolum, sed liberum, quam nunc sum, legati. Ex Nova Civitate Austriae VI. Kal. Novembr. MCCCCLIII. In citata editione est Epistola CCXCII.

Absolutis Epistolarum recensione eo ordine servato, quem in Codice obtinent, operae pretium ab instituto nostro arbitramur easdem hoc iterum per alphabeti literas dispositas exhibere, utique pro paucis, quae magnorum in editione operum Basileensi per Henricum Petri mense Augusto A. MDLI. sol. numero, quem in ipsa obtinent e regione apposito designamus.

A

Accepi Breve S. Tuae, per quod intellexi &c. Epist. XXXVIII.

Accepi de matrimonio filiae tuae CLX.

Accepi ex tuis litteris Nicolaum Plast. graviter aegrotum XXXI.

Accepi te appulisse Viennam III.

Accepi in capulum esse CXVIII.

Accepi tuas litteras non sine voluptate, XX.

Admirabar, non, ut scribis, increpabam CXXXVIII.

Digitized by Google

Aegre te viſum eſt tuliſti CXXXVIII.
Ago tibi gratias, quod ad me ſcripſiſti XLVI
Albertum de Wathea Decretorum Doctorum X.
Amiſiſti Papam LXXV
Ancillarum quae in Germania ſunt &c. LXXXXII
Ardet epiſtola tua XXIII
Attulit nobis Petrus litteras tuas CXXV
Audivi tuum avunculum, Doctor amantiſſime CXXI.

B

Beatiſ. Pater &c. Quam laudabilis ſit quantumque fructus attulerit XLV
Bene ſecisti Nicolae noſter LXXIV.
Bene ſuum diligentiae motem tue digno tenuit XXXIV
Bis ad me de Turchis ſcripſiſti CXI.

C

Caroſſeris ſcrutum, ne mecum carmine certes LXXVIII.
Certe ſcio, frater amantiſſime, quia me domum tuo ſine cauſa revocas CLXVIII
Ceterorum litteris, quibus dictum voſtorum CXX
Ciruncellus Papae tabellarius CXLVI.
Clarus Eques Scova, qui apud Caeſarem in Auſtria fuit CXIII.
Clauſis litteris meis ad te directis CXLV
Congaudeo tuae nuptiae CLIV
Conventio Eyzingeri adverſus Comitem Cilliae CXXXVII.
Conventum hunc Francofordienſem juſſu Caeſareae Maieſtatis &c. IV
Credo te, Nicolae amantiſſime iam eſſe Viennſiorum XVIII
Credo te non admirari, colendiſſime Pater LXXXX
Credo tuum dignationem admodum cupere. CXLIII
Cecaſti probe & amice LXXXVII.
Creſos Hiſpanos tuae ad me litteras dedit XXXVI.

D

Dabis mihi veniam, Pater optime CX.
Dedi ad te litteras quinque diebus elapſis CXVI
Dedi meas ad te litteras per Graecum quemdam CXII
Deſine, quaeſo, mitte Aeneas poſcere moſas LXXIX.
Dixit illa, ut aliquando loquitur LXXI.
Dominus Albertus Decretorum Doctor cauſam XII
Duci Mediolani, Montiſferrati & Mantuae Marchionibus CXXVIII

E

Epiſcopi Tridentini gravis & optimi Patris CVIII.
Eſt mihi ſingularis voluptatis CXXXI.
Eſt tuo ad te ſcribo, frater amantiſſime XCVI
Ex caſtris Regiae litterae tuae ad me delatae ſunt CXXIV

Ex his quae ad me ſcripſiſti LX.
Eximie doctor, & fili amantiſſime. Accebiſſimus mihi &c. XLIV
Ex litteris tuis, quas proximis diebus accepimus LXIV
Ex litteris tuis ſentio me eſſe &c. LXXII.
Ex Ratiſpona quum accepiſſem te exoratum eſſe CLV
Ex Ratiſpona ſcripſi quae geſta in Conventu Germanorum ſunt CLVII.
Expoſtulaſti me, frater amantiſſime, commendum VII.
Expecto te ſimulque Nicolaum noſtrum XXXV
Ex tuis litteris admiratus ſum, intelligens &c. CLVI.

F

Frater tuus & Dominus de Clena XIII
Frater tuus Ioannes Praepoſitus Varaginenſis XVII
Fuerunt mihi periucundae litterae tuae, quas attulit Petrus CLXX.
Fuerunt mihi ſcripta tua & grata & iucunda CIII
Fuerunt ſcripta tua mihi admodum grata. VI.
Fuit tuus receſſus ex hoc loco mihi diſſimus CXX.

G

Georgius de Ratiſpona XLII
Gratae ſunt mihi ſemper litterae tuae. LXVII
Gratiſſimae fuerunt mihi litterae tuae, quibus adverſum &c. XXXIX.
Gratiſſimae fuerunt mihi litterae tuae, quibus me ſalutare voluiſti CLX.
Gurcenſis Epiſcopus hic ad me venit. CXXXIX.

H

Habes novum Pontificem XLVIII
Heraldus Alphonſi Regis Portugaliae &c. CLXXXI

I

Iacobus de Mugla vir ſincerus XIV
Ingreſſi Romam, Sereniſſime ac invictiſſime Caeſar XLIV
Intellexi plane quae Ioannes Troſter ad me detulit XC.
Intellexi quae ſcripſiſti LXXXIV
Ioannes Amici, pontificis hunc antiquum. CXIV
Ioannes Hinderbach Decretorum Doctor. LXV
Ioannes Nihil Bohemus harum partium non uſitatus aſtronomus CLXXII

L

Legimus tuas litteras Ioannes amantiſſime. XCVII.
Litterae ad me hodie delatae ſunt, noſtro quando ex te unde &c. CV.
Litterae ad me tuae amantiſſime Leonarde duplicatae III
Litterae quas noviſſime ad me ſcripſiſti CXXXIX.
Litteras Regis ex Cancellaria Hungarica. XCI.

V u Lit-

Litteras Regias te procurante recepi. lxxxviii.

Litteras tuas, amantiſſime frater, ſumus accepi. xxxvi.

Litteras tuas ex Apoſtolico curſore ſuſcepi. xxxvii.

Litteras tuas reddidit mihi apud Ratiſponam eques miles. cccci.

M

Maerori certe non mederi. lxxxiii.

Magna geſta ſunt apud vos. lxv.

Miſerunt quum me huc ex locis remanſiſſe. ccxvii.

Mittis ut me non rediiſſe. cc.

Mittimus ad conventionem. lxvi.

Multa ſcribere oporteret. iii.

Munus accepi a te graviſſimum. cxi.

N

Negotia tuenda contra Turcos ſierne ligatum noſtrae. lxi.

Nicolai Summi Pontificis obitum &c. xlvi.

Nicolaus Capellanus meus. xxxv.

Numeros mihi credas. cxli.

Nec dubito quin cujus intelligere. cxl.

O

Obieciſſe nos litteras tuas ex monaſterio miſſe. cxx.

Obligetur, ut intellexi, Gorcenſis Epiſcopus. cxxv.

Obliges tibi plurimum. cvii.

Operam ac perrupperunt horeſis mihi die ablata eſt occaſio. clxvii.

Orator tuus, qui cum Caeſare fuit. lxxx.

Orthographiam Gaſparini, quam perſiſti. c.

P

Paullum Vergerium, qui Arrianum tractulit &c. cxxv.

Poſt dies duodecim non anteparam. lxii.

Poſt quem e nobis receſſum nihil ſunt noſtrum eſt. cxxxix.

Praepoſitus S. Andreae Colonienſis. cxxx.

Protonotarius adſpirat me non e. cxx.

Pepugerunt cor meum litterae tuae. cxx.

Q

Quae geſta erant in his regionibus. xx.

Quae geſta ſunt apud vos. xxix.

Quae mihi, ac Domino Gurcenſi ſcripſiſti. xxx.

Quae Rev. Pater Epiſc. Gurcenſ. xxvi.

Quae ſcripſiſti ex Mediolano. cxxvi.

Quemvis apud Regem et Apoſtolicae Sedis legatum obtenui. clxxvi.

Quem in Cardinalibus ac ſecretariis. civer. xcvii.

Quamvis conſulendo vetus. civ.

Quamvis ex aliis cauſeris habes Dietae ſoluitionem. cxviii.

Quamvis heri ad te litteras dederim. xxx.

Quamvis heri ad vos ſcripſerim. xxx.

Quamvis omnia, quae geruntur apud me. cxxii.

Quamvis ſcriberem Caeſare &c. xxvi.

Quamvis te res meas non minus &c. cxi.

Quando Capellanus tuus me conveniet. xxiii.

Quis reverti domum. l.

Quod ad te non ſcripſi diebus ſuperioribus. cci.

Quod apud Caeſarem nunc decurſo negotium isti habuiſti. cxcvi.

Quod diu deſideraſti. xi.

Quod ſubſequentes eſt cuius dignitatem ſcribo. cxc ii.

Quod quaeſiviſti ex Caeſare impletum eſt. xi.

Quod te Mediolanum nuper ſeſſicitatum reliqui. clxxvi.

Quum acceperim ſubſequentes litteras tuas. cccx.

Quum eſſem in Concilio Ratiſponenſi. clxvi.

Quum lego tuas litteras, frater amantiſſime. cvi.

Quum proſperum ſuis Germanica. cvi.

Quum rediſſemus ex Conventu Ratiſponenſi. cxxix.

R

Raccius me ſpes tui robora. lxxxi i.

Redeo tam domum. lii.

Reddite ſunt mihi litterae tuae. xx.

Redditae ſunt mihi per hos dies litterae tuae. lxix.

Relatum eſt nobis ſcriptumque. xcv.

Relatum nobis eſt Archidiaconum noſtrum graviter aegrotare. lx.

Religioſus & optimus Dominus Jacobus Chriſti. cxii.

Rem admodum ingentem. cxvii.

Rei Gubernationis Hungaricae. lv.

Reverſi ex Conventu Ratiſponenſi. lxx.

Reverſo mihi ex Ratiſponenſi Concilio. cxiii.

Reverſus ad nos Joannes Hinderbachius. cxcv.

Reverſus ex Ratiſpona repperi hoc in loco amplius hoc ac tuas. clviii.

Rogaſti me, Pater obſervantiſſime. xlv.

S

Satis e me ſcriptum eſt ſuperioribus diebus. cxxv.

Scimus graviſſimum eſſe. xiii.

Scimus te cum deſiderio noſtrum reditum expectare. v.

Scit quoties pericula ſit vel tibi ſcribere &c. cxxvii.

Scio te conſultatum eſſe. lxxxi.

Scribit Sereniſſimus Princeps D. noſter Imp. Apoſtolicae ſanctitati. cxxix.

Scripſi ad te, non ſunt multi dies. xxxix.

Scripſimus collegae mei & ego dignitatione, quemadmodum Caeſar &c. xi.

Scripſimus tibi nuper per manus cujuſdam Graeci. cxxi.

Scripſi noviſſime quae apud nos gerebantur. xxviii.

Scripſi nudiuſtertius digreſſioni tuae, quibus terminis &c. i.

Scripſi ſuper veſtro Senatus. cxxvii.

Scri

Scripſiſti ad me nuper hiis diebus. XIII.
Si diſtuas tibi ſunt epigrammata vana, LXXV.
Sicut obitus ſanctae memoriae D. Nicolai Papae V. LXXVI.
Si dixero me tua promotione non gaviſum poſſare. CXXV.
Si meis litteris idem accidit, quod tuis. CLXXV.
Si mihi, Reverendiſſime Pater. LXVIII.
Stephanum Porcarium noſti. IIX.
Stephanus Porcarius Eques Romanus quem inter legendum Romanorum hiſtorias. LXI.
Sunt nobis litterae tuae omni tempore iucundae. LXXXI.
Superiori hos diebus ſcripſi ad te in D. epiſtolam unam. LXV.

T

Totam memoria quae ad me ſcripſiſti. XXI.

V

Vehementer aſſligor. LXX.
Vellem quotieſcumque ad te amicus quiſpiam proficiſceret. CCXXIII.
Verum Latia medulus Graecaque Minerva. LXXVII.
Venit ad me Scholaſticus tuus. LVIII.
Venerunt in mentem verba, quae ad me ſcripſiſti. VII.
Vereor tamen ne ob re, ne quid tibi ſit. Leon. Prometius.
Vir bonus & frugi Iacobus de Mugle. XV.
Virgilius hic tuae dignationis litteras deferet. XXIX.
Vir bonus & amatus ſatis eſt. CXXIX.
Viderem lubens perſuaderi. LVII.
Vocat me frequentibus litteris. XXVI.
Vt intelligas quae geruntur. XXXI.
Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus cum picturis duabus in principio, quarum prima Epiſtolam Siegnori Cardinalis exornat, altera, quae totum ferme marginem undequaque ambit, tabulamque auream inſignem poſſeſſoris gentilitium ſtemma exhibet, ubi Aeneae Silvii Epiſtolae occurrunt. Conſtat foliis ſcriptis 153.

AENEAE THEOPHRASTVS.

Cod. XX. AEneae viri clariſſimi Dialogus, qui Theophraſtus inſcribitur, interprete Ambroſio Camaldulenſi. Horum collocutores ſunt, Aegyptus Alexandrinus, Euxitheus Syrus, & Theophraſtus Athenienſis. Praecedit Ambroſii Epiſtola reſcripta. Domino amantiſſimo & praeſtantiſſimo viro Andreolo Iuſtiniano, quae inc. Opuſculum Aeneae vetuſtum. Deſ. ne eſſugere gravitatem iudicium tuum nequaquam poſſit. Dialogus inc. Aegyptus. Quo in. Euxithee, vel unde? Deſ. Theophraſtus. Satis nunc eſt, ſed poſt ſomnum. Tum ſubiicitur: Finit. Mane Matthias Deminus Herculani de Contugiis de Vulterra, & caetera. Diverſos huius Ambroſii verſionis Codices Mss. in Florentina Bibliotheca delituiſſe[1] recenſet Cl. Mehus in Praefatione ad eius Epp. pag. nocecc qui hunc ipſum indicat Codicem. Latine prodiit Baſileae MDXXXII. & alibi. Vid. Guilielmi Cave Hiſtor. Litter. Coloniae Allobr. MDCCXX. fol. pag. 497.
Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. nitidiſſimus, cum titulo aureo, & eleganti ſima pictura in principio, Ambroſii Camaldulenſis effigie, & Medicaeo ſtemmate. Conſtat foliis ſcriptis 54.

AVG. DATHI DE VARIIS LOQVENDI FIGVRIS ISAGOG.

Ac praeterea

Pariſii de Altedo Orthographia.

Cod. XXI. L. pag. 1. AVguſtini Dathi Senenſis Iſagogicus Libellus de variis loquendi figuris. Inc. *Credideram pauludum. Deſ. ad extremum accommodo. Vale, Laus Deo.* Tum adſcribitur: *Auguſtini Dathi Senenſis Iſagogicus Libellus de variis loquendi figuris ad Andream Deum & Chriſtophori amicum clariſſimum explicit feliciter.* In editione Operum Dathi, Senis per Simeonem Nicolai Nardi anno sexto Kal. Novembris fol. inſcribitur: *Iſagogicus Libellus pro conſtituendis Epiſtolis, & Orationibus ad Andream Capacium peregregium, ac diſcipulum dilectiſſimum,* & habetur a pag. CCXII. ad pag. CCXLVIII. De hoc autem Opuſculo plura hoc edidit Nic. Bandiera in Auguſtini Dathi Vita Romae per Io. Zempel MDCCXXXIII. 4. pag. 133. ſeqq.
II. pag. 60. Pariſii de Altedo (1) Orthographia ad Italum Nicolaum cum Epiſtola nuncupatoria, quae exſcribimus. Sic inc. *Praecordiali ſuo campani Baldo Novei e Pariſius de Altedo ſalutem & deſidera ſui partem. Rogatus a te, quod in Orthographia regulas aliquas componerem: Deſ. cultum beneplacito corrigendo. Datum penes armarium Veneto Kal. Martii MCCCLXXXVII ſeptem Nativitatis Domini celebratis.* Tractatus inc. *Orthographia eſt graphicae ordinationis recitando litterarum.* Deſ. *Semper diphthongant ac declinatio prima.* Codex membranac. Ms. in 8. min. Saec. XV. duabus diverſis manibus exaratus, cum pictura in principio, & Medicaeo ſtemmate. Conſtat foliis ſcriptis 95.

ANGELI POLITIANI MISCELLANEA.

Cod. XXII. ANgeli Politiani Miſcellaneorum Centuriae primae (2), cum Praefatione ad Laurentium Medicem. In fine legitur: *Impreſſi ex archetypo Antonius Miſcominus, ſumma ora qui*
V u e

(1) Nihil habet de hoc Scriptore apud Fabricium.
(2) De his conſulendus Menckenius in Vita Politiani Lipſiae pag. 107. 156. 517. & 598.

quidem Politiani recognovere, Politianus ipſe nec orthographiam ſe ait, nec omnino alienam praeſtare culpam. Florentiae anno Salutis MCCCCLXXXIX decimo tertio Kalendas Octobris. Tum mirou Angeli ipſius Politiani ſignis exſcriptum Tibi habe, ex Petre Apuni Alſcellanea noſtra, mecenentem, & ſegnem mirum etiam forſiſſe gratiora futura poſtrit, quod auderit nunc fabricantur. Politianus.

Codex chartac. impreſſus ut ſupra, in 4. Conſt. e folius 92.

BARPTOLEMAEI FONTII EXPLANATIO IN PERSIVM

Cod. XXIII Barptolomaei Fontii Commentarius in Perſii Satyras cum Prooemio ad Laurentium Medicem cuius initium eſt: Quamquam, Laurenti, pie ac omnia Dei amplioti te nomine cumulabo. Inde ſequitur vita Perſii, quae inc. Perſium aggreſſure in primis neceſſarium uſum iſ ttei uiuum ac ſatyrans brevi oratione percurrere. Aulus Perſius Flaccus patre Flacco &c. Deſ explanationem ipſam aggrediamur. Commentar. inc. Nec fonte labra &c. Qui maiore enim libertate eius decade corrigeret, ſe ipſum in primo carpit, quod feſtinanter omnium poeta prodiret. Deſ. ob quod an ſit aerius, hoc eſt dulcibiorum plectrum cuncti ſcriptorem Chryſippum repertum eſſe. Huius Commentarii editionem anni MCCCCLXXXI in fol. ſine loci nota memorat Mittarius Annal. Typogr. Tom. I. pag. 413. Adſervatur eiuſdem in leſtiſſima Magliabechiana Bibliotheca.

Codex membranac. Ms. in 8. maior. Saec. XV elegantiſſimus cum ſommariis in margine cyunbari exaratis, initialibus ſeriptis in iuriatis & coloratis, multo auro, et Mediceo ſtemmate in principio intra laurum poſito. Conſtat foliis ſcriptis 71.

APVLEIVS.

Cod. XXIV Lucii Apuleii Platonici Madaurenſis Opera varia, ſcilicet

I. pag. 1. Metamorphoſeon Libri XI.

II. pag. 71. & Floridorum Libri IV cum ſcholiis marginalibus & interlinearibus. In fine rubrica adnotatum eſt: Explicit liber quartus Floridorum Apulei Platonici completus die XXVI. Ianuarii MCCCCXXII hora XVI. Tum ſubiungitur Index Capitum, quae pertractantur in duabus Orationibus de Magia.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV optime ſcriptus, in cuius primae paginae infimo margine legitur: Della Commenda di S. Gorgonio. Conſtat foliis ſcriptis 84.

AVLVS GELLIVS.

Cod. XXV Auli Gellii Noctium Atticarum Libri XX. ut e Codice XL huius Pluteï ſupra pag. 631. §. I. Hoc tamen Libri ſunt omnes epigraphi, & in fine Libri VII. adnotatur in margine Deeſt alterus liber, nec adſerventur Capitula Libri VIII quae habentur etiam in dicto Codice, tum in aliis, nulla cura. Spatia ad Graeca exſcribenda multis in locis relicta ſunt, in quibus tamen ſupplementum manu fecisse Angeli Politiani, cuius ſunt notulae quaedam marginales, vetuſtioribus quoque teſtibus multis abundat, aliquo minime contemnenda.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. ornatiſſimus cum litteris Librorum initialibus mirifice illuminatis, et perpulcra pictura in principio. Conſtat foliis ſcriptis 200.

AVLVS GELLIVS

Cod. XXVI. Auli Gellii Noctium Atticarum Libri XX. cum indice Capitum ad ſingulos Libros, ut in Codice praecedenti. Hic tamen habentur ſuo loco, ut in edit. Gronoviana, Capita Libri VIII. quae deſiderabantur in dicto Codice ſuperiore. Ad Graeca ſupplenda ſpatia ubique relicta ſunt.

Codex chartac. Ms. in fol. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 212.

ANTONIVS LVSCVS,

Ac praeterea

Aſconius Pedianus &c.

Cod. XXVII. I. pag. 1. Antonii Luſci Inquiſitio Artis in Ciceronis Orationes XI cum Praefatione ad ſtatum Aſſolofenium, ut in Cod. VII. huius Plutei ſupra pag. 640. licet hic Orationum ordo ſit aliquantum diverſus.

II. pag. 79. Inquiſitio Artis in Orationem pro Sexto Roſcio Amerino, ſine nomine auctoris. In editione tamen, quam in dicto Codice citavimus, Guerino Veroneſi tributa. Inc. Hanc Orationem egit Cicero, ut quidem Cornelio Nepoti placet, annos natus tres & XX. Deſ. erit quod ſit contrarium, ſi conceſſerint ut uſitori quod velit, qui locus eſt certius ad indignationem. In dicto edit. a pag. 81. ad p. 131. ſed in Codice aliquanto in fine longior.

III. pag. 99. Aſconii Pediani Enarrationes in aliquot Ciceronis Orationes, ut in Cod. V. huius Plutei ſupra pag. 638. §. I.

Codex chartac. Ms. in fol. min. Saec. XV. ineuntis. Conſtat foliis ſcriptis 152.

AVLVS GELLIVS.

Cod. XXVIII Auli Gellii Noctium Atticarum Libri XX. cum Indice argumentorum Capitum ſingulis Libris praemiſſo, quae quidem argumenta ſingulis etiam Capitibus rubrice tantum praeſcribuntur. Hic quoque adſunt Capitula Libri VIII. eduntataque in ipſorum calce. Sed liber alterus in hac aetate nondum eſt repertus; quemadmodum etiam Librorum

neoli in fine cuiuslibet reperiuntur. Graeca suis locis quam diligentiſſime sunt relata. In fine manuſcriptis rubris litteris adſcriptum eſt: *A. Gellii Noctium Atticarum Liber XX explicit anno Chriſti MCCCCXXXVIII. die XI Iunii, Liber Nicolai de Buſinis.*

Codex membranac. Ms. in fol. min. Saec. XV optime ſcriptus, & elegantier exaratus, dignus certe qui cum veteribus conferatur. Conſtat foliis ſcriptis 231.

Q. ASCONII EXPOSITIO QVARVMDAM ORATIONVM M. T.

Cod. XXIX. QVinti Asconii Pediani Enarrationes in quasdam Orationes Ciceronis, ut in Cod. V huius Plutei ſupra pag. 638. §. I. quare male ſeductum eſt ex ſine manu recentiori: *Vide Codicem huius Plutei V. ex quo ſuppleri poſſunt ea quae deſunt*; quae enim inde poſt pag. 74 ſubſequuntur, non ad Aſconium pertinent, ſed ad Antonii Luſci Inquiſitionem ſuper in quibusdam M. T. Ciceronis Orationibus.

Codex membranac. Ms. in fol. min. Saec. XV. nitidus. Conſtat foliis ſcriptis 53

AVLVS GELLIVS.

Cod. XXX. AVli Gellii Noctium Atticarum Libri XX. praevia ſingulis Capitum tabula, & cum ſummariis in margine. In calce Libri VII. omiſſa Capitum Libri VIII. tabula, quum eius argumenta huc translatum eſt. *Deſinit liber octavus.* In fine Libri IX ad illa duo diſticha quibus clauditur Liber in margine adſcriptum: *verſus Auli Gellii.* Graeca ſunt in locis, & quidem manu diverſa adſcriptum. In fine maioribus litteris partim rubris, partim nigris adſcriptum eſt: *Antonius Mario filius Florentinus tranſcripſit Florentiae Kal. Octobris MCCCCXXV, quo tempore noſtra Reſp. pro tuenda libertate ardens arque acre bellum cum Duce Mediolanenſi gerebat.* Tum paullo inferius: *Liber Petri de Medicis Coſ. fil. Valeat qui legit.*

Codex membranac. Ms. in fol. min. Saec. XV cum initialibus Librorum elegantiſſime illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 207.

AVLVS GELLIVS.

AVli Gellii Noctium Atticarum Libri XX. cum ſummariis in margine rubrica exaratis, & cum Graecis verbis more ſatis docta paucis in locis ſuppletis. Hinc nulli Capitum elenchi Libris praefiguntur, ſed ſua tantummodo ſingulis Cap. rubea argumenta praemittuntur. In calce Libri VII. nihil adnotatur de defectu Libri VIII. Cod. XXXI.

Codex membranac. Ms. in fol. min. Saec. XV. cum initialibus Librorum exaratis, & coloratis. Conſtat foliis ſcriptis 198.

APVLEIVS.

LVcii Apuleii Philoſophi Platonici Opera varia, ſcilicet Cod. XXXII.

I. pag. 1. De Mundo Liber unus,

II. pag. 18. Metamorphoſeon, ſeu Aſini Aurei Libri XI.

III. pag. 60. Floridorum Libri IV.

IV. pag. 70 De Deo Socratis Liber, praevia Capitum XIV tabula. Notandum in fine cuiuſque Operis legi rubrica conſcriptum: *Ego Criſpus Salluſtius emendavi Romae feliciter.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. diligenter bonis codicibus exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 79.

FINIS PLVTEI LIV.

PLVTEVS LXI.

OMNES ITALICI SVO LOCO RECENSENDI, PRAETER VNVM, QVI SEQVENS EST.

CODEX III.

VITA LAVR. MED. SENIORIS

Magnanimi Laurentii Medices viri illuſtris Vita per Nicolaum Valorium edita ad Leonem X Pont. Max. Praecedit Epiſtola nuncupatoria quae ſic. *Venit ad te Beatiſſime Pater.* Diu atque *etiam noſtrae profeſſionis de rebus* Vita me. *In nobiliſſima Medicum familia.* Deſ *commune interitum deploramus.* Hanc Laurentii Medices ſenioris Vitam Italice traductam Philippus & Iacobus Iunta typographi Florentini ediderunt, ac Franciſco Medices Coſmi I. filio conſecrarunt. In Epiſtola eorum data Florentiae die viii. Iunii MDLXVIII. qui eidem Florentinae editioni reſcribitur Iuntae, Codicem Ms. Italice verſione chirographo exceptum Coſmo patri pau[illegible] quem ſuſſi [illegible]; qui quidem Codex [illegible] fol. adſervatur in hac ead. m Bibliotheca ... Pluteo LXI ſub num. xvii [illegible] Epiſtola praefixa [illegible] Valorii, Nuntio nepoti ad Coſmum I. Florentiae & Senarum Ducem, quae data eſt Florentiae die xx Iu[illegible]. Hanc autem Vitam Latinitate Nicolaus Valorius Bargaeienſis filius Philippi [illegible] avi proprium elucubraverat. Fuit Nicolaus Valorius Marſilii Ficini una cum Philippo fratre diſcipulus, conſiliis [illegible] eluit, & ille praecipue ad Chriſtianiſſimum Franciſcum Regem. Ad ſummum itaque ſuae civitatis magiſtratum evectus. Fuit [illegible] Libertatis, unde in Epitaphio ad D. Proculi aedem a fratris nepote [illegible] fuit *hac de Platonis dogmate, de Republica Florentina,* *de Laurentio Medices ſeniore optime meritus appellatur.* Hunc vero Codicem apographum eſſe arbitror, quod Leoni X Pont. Max. Nicolaus obtulit, ex eoque diligentiſſimus Laur. Mehus editionem curavit cum hoc titulo: *Laurentii Medices Vita a Nicolao Valorio ſcripta ex Cod. Medices Laurentiano nunc primum Latine in lucem edita &c. Florentiae MDCCXLIX. typis Io. Paulli Giovannelli* 8. Conſtat praeterea hanc vitam a Nic. Valorio compoſitam fuiſſe, quo tempore Iulianus Medices Laur. filius Cardinalatus honore fungeretur, immo ex toto Proemio ad Leonem X. oratus, eodem anno fuiſſe compoſitum, quo Laurentius Medices [illegible] obiit, quibus verbis annus MCCCCXCII. infertur. Nihilominus Horatium monet memor, eundem plures annos domi preſſiſſe donec Ioannes Medices ſub Leone X nomine Pontifex electus eſſet, cui poſtea Laurentii vitam conſecravit. Ineptiae Gronovii qui ſe in fine ſubſcribit, oculis interdum Graecis, ſed perquam rem adſperſus eſt Codex.

Codex membranae Ms. in 8. Saec. XV. elegantiſſimus cum duobus pulcherrimus pictis in primo ... quae integras paginas implent, quorum prima titulum aureis litteris exaratum, & aureo circulo incluſum, huiusque rotis circumdatum cum Laur. Medices duplici tenore & emblemate; altera autem formam ante thronum Leonis X. cui adſtent Cardinales quidem opus ſuum offerentem habet, ubi etiam Florentinae Urbis proſpectus apparet. Conſtat foliis ſcriptis 49.

FINIS PLVTEI LXI

PLV

PLVTEVS LXIII.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS XXXIV.

CODEX I.

TITVS LIVIVS.

TIti Livii Hiſtoriarum Libri decem, ſeu Decas prima, in Codice tamen proſſus anepigrapha. Librorum ſingulorum initium & finis concordat cum editione Amſtelaedamenſi apud Danielem Elzevirium an. MDCLXXIX. 10 ſ. curante I. F. Gronovio (1) Tom. I. a pag. 5. ad pag. 911. Clauditur hac ſubſcriptione: *T. Livii ab Vrbe condita Liber decimus explicit. Legi feliciter.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. ineuntis, nitidiſſimus, & eruditiſſimus, cum primi pagina mirifice illuminata, atque depicta, cuius undequaque margines parvulis floribus, avibuſque ita ſunt exornati, ut intuentium oculi nihil elegantius poſſit exhibere. Adeſt gemma, poſſeſſoris effigiem ſortaſſe repraeſentans ad vivum expreſſam, cuius etiam ſtemma gentilitium in ſummo margine adfulget. In littera auratis Hiſtoriam ipſa cogitabundus cum ſtudio manu caput ſuppoſita, & volumine aperto exprimitur; in calce autem infantes lupam ubera ſugentes Remus, ac Romulus infantes depicti ſunt; litterae quoque initiales ſingulorum Librorum auratae ſunt, & illuminatae. Codex ab Ant. Magliabechio collatus A. MDCCXVI. Conſtat folus ſcriptis 287.

TITVS LIVIVS.

Cod. II. **T**Iti Livii Patavini, hiſtorici eloquentiſſimi Hiſtoriarum ab Vrbe condita Libri X ſeu Decas prima, ut in Cod. ſuperiore. Hoc tamen ſitu Libri VI. differt ab editis; poſt enim verba *cum tribus ferrent*, in quibus definit editio, ita proſequitur: *hoc anno primum Conſul Plebeius; hoc anno primum Praetor Vrbanus; hoc anno primum ex Patribus Aediles Curules*. Clauditur Codex hac ſubſcriptione: *Titi Livii Patavini ab Vrbe condita Liber decimus, & ultimus explicit. Deo gratias. Scriptus autem fuit per me Gherardum Iohannis del Ciriagio Civem & Notarium Florentinum in civitate Florentiae de anno Domini MCCCCLXVI Indictione XIV. Laus Deo omnipotenti qui vivit, & regnat in ſaecula ſaeculorum. Amen.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus, cum pictura in principio, ſupra quam dici poſſit pulcherrima, apographe, partim caeruleo, partim auro aliaſque colore conſcripta, & circulo aureo incluſa, ſtemmate Mediceo gentis, & initialibus ſingulorum Librorum litteris auratis ac mirifice illuminatis. A. M. Editione collatus. Conſtat folus ſcriptis 216.

TITVS LIVIVS

Cod. III. **T**Iti Livii Hiſtoriarum Libri X a vigeſimo primo uſque ad trigeſimum, ſeu Decas III. quae eſt de Bello Punico, ut in edit. cit. In fine maioribus rubris litteris haec ſubiectuntur: *T. Livii Patavini hiſtorici praeclariſſimi Liber XXX. explicit belli Punici feliciter. Legi feliciter.* Ac praeterea: *Nomen ſcriptoris Yvo Brenyer Clericus Nannetenſis dioeceſis.*

Finito libro ſit laus & gloria Chriſto. Anno D. M. CCCC LXIII. XX. die Decembris completum fuit hoc opus Romae in Palatio Apoſtolico per M. Stephanum de Brezza S. D. N. Pii Papae II. Phyſico, viro egregio.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus, cum initialibus Librorum litteris auratis & coloratis, & elegantiſſima pictura in principio, quae Livium ſcribentem vultibus exhibet, cuius primae paginae ...

(1) Hos Livii Codices diſſiciſſimos locis illuſtrandis quaeſivit per temporis ſpatium ſibi ſatis adhibuiſſe teſtatur C. Io. Fr. Gronovius in ſuae Praefationis ad ſuam editam Amſtelaedamenſem ... Quam autem in hoc Pluteo videri occupent Libri Codices pulcherrimi ... hunc Pog. ſc. in gallico ... Alphonſum Neapolitanum Siculorumque Regem litteris: *Dispoſuiſſi mihi in Florentia ... Titi Livii opera venalia ... pulcherrimis ... ipſe CXX. aureis ... quam pro libri pretio ... Tum Ioganofus ... elegantem ... ut villam Florentiae ... pulcherrimum ſcripſere ... ut Livium emeret, ſundum pulchriorem?*

inferior margo recisus fuit, ab A. M. Biſcionio exſtitue enim apparent. Conſtat foliis ſcriptis 287.

TITVS LIVIVS.

Cod. IV. T. Livii Patavini Hiſtoriarum ab Vrbe condita Libri X ſeu Decas prima, ut in Cod. I. Intus Pluteï Variantes in hoc lectiones aliquot, & correctiones ad marginem appoſitas titulosque ſingulis praemiſſos Libris charactere minori et rubricatum videre eſt. In calce legitur *Coſmus de Medicis Ioannes F. Ioannes Arretinus Florentiae abſolvit.* In Codice vero legitimam legitur *Emendavit c Palumnus anno 732. iuſſi VII.*

Codex membran. Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſime diligentiſſimeque exaratus, optimeque ſervatus, & cum litteris initialibus Librorum coloratis ab A. M. Biſcionio collatus. Conſtat foliis ſcriptis 228.

TITVS LIVIVS.

Cod. V. T. Itii Livii Patavini Hiſtoriarum ab Vrbe condita Libri X. a vigeſimo primo uſque ad trigeſimum, ſeu Decas III. ut in Cod. III. ſuperiore. Clauditur hac ſubſcriptione: *Ioannes Arretinus ſcripſit atque perfecit Florentiae anno Domini MCCCCXII. IV. Kal. Mar. Salve atque vale* [illegible] (reliqua raſa ſunt.)

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. recentius, cum initialibus Librorum pictis, & Mediceo ſtemmate in prima pagina, ab A. M. Biſcionio collatus. Conſtat foliis ſcriptis 156.

TITVS LIVIVS.

Cod. VI. T. Livii Patavini Hiſtoriarum ab Vrbe condita Libri IX. ſeu Decas IV. ſcilicet a Libro XXXI. uſque ad XL. [illegible] qui deſunt in verbis [illegible] ſuppl[illegible] [illegible] in [illegible] valde [illegible], & [illegible] [illegible] [illegible]. Quae quidem verba [illegible] edit. Amſtelod. Tom. III. pag. 681. verſ. 13. uſque [illegible] fuiſſe Codices & plurimi veteres [illegible] animadvertit laudatus Gronovius [illegible] Praefatione. [illegible] [illegible] Libri XXXIII. In fine minoribus litteris legitur *T. Livii de bello Macedonico Liber* [illegible] *explicit. Lege feliciter. Ioannes Arretinus Idibus Ianuarii A. D. M. CCCCXII. hunc librum abſolvit Coſmo de Medicis Ioannis F.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. recentior, optime ſervatus & exaratus cum

Cod. VII. T. Livii Patavini Hiſtoriarum ab Vrbe condita Libri X. ſeu Decas prima, ut in Cod. I. huius Plutei. In hoc ſummariorum breves, partim nigro, partim rubro charactere expreſſi ſunt in margine recens deſcriſi. Libri ſinguli ſuis ſunt titulis inſtructi, eorumque initiales aureae & ſtemmate, quemadmodum etiam prima Codicis pagina tota ferme depicta eſt, cui ſtemma quoque gentilitium familiae cuiuſdam, pro quo exaratus fuit, non parum decoris adiungit.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. atque ex ſuperiori, nitidus, eleganterque conſcriptus, & ab A. M. Biſcionio collatus. Conſtat foliis ſcriptis 134.

TITVS LIVIVS.

Cod. VIII. T. Itii Livii Patavini de ſecundo bello Punico Libri X. ſive Decas III. praecedit de Tito Livio notitia ab Io. Boccaccio (1) collecta, quae ſic: *T. Livius vero eiectus* [illegible] *arte ſcriptorum* [illegible] *hiſtoriographus fuit. Hic ut* [illegible] *placet, anno ſecundo Olympiadis CLXXX. Patavii in clara* [illegible] *parentibus natus eſt. Deſ.* [illegible] [illegible] [illegible] *& videm eum ſibi ſepulchrum volunt* [illegible] *ab* [illegible] *agrum ſitum* [illegible] *aliaus* [illegible] *ſudiante, dabis noſtri temporibus, in quo haec leguntur litterae V. F. T. LIVIVS LIVIAE T. F. QVARTAE L. HA LYS CONCORDIALIS PATAVI SIBI ET SVIS OMNIBVS, quae in* [illegible] *ſcul* [illegible] *Is* [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] *Iacobi de Carraria,* [illegible] *Paduae* [illegible] *apud Monaſterium S.* [illegible] *in parte* [illegible] *videtur.* Claudiur Codex hac ſubſcriptione: *Ioannes Franciſcus Marcius Genuenſis tranſcripſit.* Adſunt in margine ſummaria brevia, partim nigro, partim rubro charactere conſcripta, necnon ipſius textus correctiones aliquae.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. elegantiſſimus, in prima pagina mirifice illuminatus, cum Sixtinae familiae ſtemmate, & initialibus Librorum auratis & coloratis, ab Ant. M. Biſcionio collatus. Conſtat foliis ſcriptis 219.

(1) Non adſcitur in T. Livio [illegible] Ph. Thomaſini Amſtelod. 1708 Aedis Feſtum [illegible]

TI

TITI LIVII DECAS IV.

Adde etiam

Sexti Ruſi Epitoma.

Cod. IX. I. pag. 1 Titi Livii Patavini de bello Macedonico Libri IX ſeu Decas IV a Libro trigeſimoprimo uſque ad XL. qui deſunt ut in Codice VI huius Pluteo. Hic quoque deſideratur Liber III & dimidium XXXIII. Occurrunt inſuper in margine ſummaria rubeis litteris exarata, & correctiones quaedam. In fine illa manu adiectae ſunt explicationes quorundam verborum. *Praetatur. Epiſtolae &c.*

II. pag. 165 Epitoma centum & quadraginta Librorum Hiſtoriarum T. Livii Patavini auctore Sexto Rufo (1), licet in Codice eius nomen non appareat, cum ſummariis item in margine. Inc. *Adveniens Aeneas in Italiam.* Des. *& ſuperius illud funeribus plenis honores dedit.* In fine Capita operum, ſeu titulus Librorum T. Livii Decadum quae ſuperſunt, ſubſtituuntur. Tenent enim haec Sexti Rufi Epitoma ſingulis uniuſcuiuſque Livii ... [illegible] ... Elzevirianam Amſtelodami menſem ſuperius citatam in Codice primo conſuluimus, cum qua concordat. In editione [illegible] nomen per oſtendit Lucii Flori. Sciendum tamen eſt, ſive Sextus Rufus, ſive L. Florus, ſive Livius, ſive alius quiſpiam ſit auctor huius Epitomae, ad Romanae rei [illegible] illuſtrandas accommodatiſſimam eſſe; praeſertim cum ubi Livius excidit Hiſtoria.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. elegantiſſimus, cum initialibus Librorum litteris auro ſive illuminatis, in prima praeſertim pagina, quae ...[illegible] effigiem, ſtemma Saxettae domus, aliaque ornamenta exhibet, in qua legitur nomen *Franciſci Saxetti Thomae filii.* Conſtat foliis ſcriptis 197.

TITVS LIVIVS.

Cod. X. Titi Livii Patavini Hiſtoricorum ſummi populi Romani ab Urbe condita Libri X. ſeu Decas prima, ut in Codice I. In hoc vero aliter ſeriem apparent variantes lectiones margini commiſſae. In calce legitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. ſil.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. in quo nulla ornamentorum genera deſiderantur; praeter enim ſcripturae formam vere magnificam hic Librorum ſingulorum tituli aureo colore ſunt, aureae initiales litterae, primaque marginalibus etiam decoratae; in prima vero pagina, praeter varia quadrupedum ac volucrum genera miro modo ex-

(1) Eorum Rufum Breviarium hoc ſcum Valenti A. C. ccclxx. obtuliſſe exiſtimat Iacobus Gothofredus ad Legem ... pag. 16.

(2) An hic ſit unus ex duobus Mss. a Tollio collatis Florentinis, [illegible], de quibus haec legas in Praefat. ... edit. pag. 24. *Nactus ſum (ait Dukerus) exemplar ... Gronoviani, cum quo Iacobus Tollius tres Codd. ... Mss. Bibl. ... Florentinum & Magliabechianum contulerat. Hi tamen membranacei, & Florentinum non valde antiquum &c.*

geſſi, ſtemma quoque Mediceum effulget. Codex ab A. M. Biſcionio collatus A. mdccxvii. in cuius tegumento appoſitus fuit antiqua manu num. 311. Conſtat foliis ſcriptis 212.

T. LIVIVS

Cod. XI. Titi Livii Patavini Hiſtoricorum praeclariſſimi de ſecundo bello Punico Libri X ſeu Decas tertia, ut in Cod. III. In fine: *Liber Petri de Medicis Coſ. ſil.* Inde legitur Epitaphium Sulpicii ſex verſibus conſtans, quod inc.

Ille ego ſum patavus Patavo qui in Marte cadentem &c.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus ac vere inſignis, cum initialibus Librorum, & primis duabus paginis miro modum illuminatis, quarum una circulum aureum grandioribus characteribus conſcriptum; altera Mediceum ſtemma & alia ornamenta, ac praecipue multiplicia animantium genera depicta exhibet. Ab A. M. Biſcionio collatus. Conſtat foliis ſcriptis 212.

TITVS LIVIVS DE BELLO MACEDONICO

Adde etiam

L. Flori, & Sexti Ruſi Epitomas.

Cod. XII. I. pag. 1 Titi Livii Patavini Hiſtoriographi clariſſimi de bello Macedonico Libri ſeu Decas quarta, ut in Cod. IX. huius Plutei.

II. pag. 164 Epitoma L. Flori ab Urbe condita. Inc. *Populus Romanus a Rege Romulo &c.* Des. *dum colit terris ipſe nomine & numine conſecraretur.* Ut in edit. cum notis variorum curante Carolo Andrea Dukero Lugd. Bat. apud Sam. Luchtmans mdccxliv 8. a pag. 1 ad pag. 831.

III. pag. 181 Altera Epitoma Librorum CXL Titi Livii ab Urbe condita auctore, ut in fine Codicis innuitur, Sexto Rufo, ut in Cod. IX. ſupra pag. 689. §. II. In fine legitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. ſil.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV admirandae pulcritudinis; nam praeter titulum aureis maioribus litteris exaratum, qui primam amplat paginam, initiales quoque litterae Librorum & Capitum ſingulorum illuminatae ſunt, eminetque unius cuiuſque Libri elegantiſſimum principium, quae rotam ferme ambitum marginem; primum autem etiam Mediceo ſtemmate, pueruli inter ſe ludentibus, aliiſque ornamentis ſiguris & heroum vultibus eſt exornatum. Codex ab Antonio Maria Biſcionio collatus anno mdccxx. Conſtat foliis ſcriptis 237.

TITVS LIVIVS.

Cod. XIII. Titi Livii Historiarum Libri X. seu Decas prima, ut in Codice I. Hujus tamen omnia titulis sunt destituta.

Codex membranaceus, Ms. in fol. Saec. XV. nitidissimus, optimeque servatus, ab A. M. Bisciono collatus. Constat foliis scriptis 238.

T. LIVIVS DE SECVNDO BELLO PVNICO.

Cod. XIV. Codex est anepigraphus, sed continet T. Livii Historiarum Decadem III. a Libro nimirum vigesimoprimo usque ad Librum vigesimumnonum; cumque imperfectum, quum, ex eo habeatur usque ad verba: *Si misse Romam legatos ab fratre* [illegible] quae reducuntur edit. Tom. II. pag. 841. lin. 7 & quae sunt in Codice postrema paginae 190 b; pagina vero 191, sequitur incipit a verbis: *Duas cresfont deduxerant, C. Calpurnius Piso &c.* quae pertinent ad Decadis IV. Librum X. & reducuntur in edit. Tom. III. pag. 671 lin. 8 qui quidem Liber X. desinit in verbis *per omnem ferme undecimdenique educerent* [illegible] ut in aliis Codicibus.

Codex membranaceus, Ms. in fol. Saec. XV. nitidissimus, ab Ant. M. Bisciono collatus. Constat foliis scriptis 194.

T. LIVIVS DE BELLO MACED.

Ac praeterea

Sallustius de Bello Catilinario, & Jugurthino.

Cod. XV. I. pag. 1 Titi Livii Patavini Historiographi illustrissimi de bello Macedonico Libri IX. ut in Cod. VI. hujus Plutei. In fine legitur Epitaphium T. Livii, & quidem sic

VIVIT VIVIT T. LIVII LIVIAE TITI FAMV QVARTAE LVPVLIS CONCORDIALIS PATAVI SIBI ET SVIS OMNIBVS.

II. pag. 155. b. Crispi Sallustii Bellum Catilinarium, ut supra pag. 337 §. VI.

III. pag. 170. Ejusdem Bellum Jugurthinum, ut ibidem §. VII. Clauditurque Codex hoc Jugurthae Epitaphio

Si cupis ignotum Jugurthae noscere letum,
Tarpeiae rupis pulsus ad ima ruit.

Codex membranaceus, Ms. in fol. Saec. XV. exaratus nitidissimus, cum initialibus Librorum maiusculis illuminatis & picturis in principio ab Antonio Maria Bisciono uno [illegible] collatus. Constat foliis scriptis 197.

TITVS LIVIVS.

Cod. XVI. Titi Livii Historiarum ab Urbe condita Libri X seu Decas prima, ut in Cod. I. Hujus Libri in Capita sunt distincta, singulis Capitibus argumenta rubrica praefiguntur; in margine quoque rerum summaria, partim nigro, partim rubro charactere exhibentur, ita sint praeterea singulorum Librorum, primo, septimo, & decimo integrae subscriptiones Codicum appositae leguntur, quas, uti in antiquo Codice, ita subjicimus.

In calce Libri II. *Victorianus VC. emendabam Domnis Symachis.*

Libri III. *Titi Livii Nicomachus Dexter VC. emendavi ab Urbe condita. Victorianus VC. emendabam Domnis Symachis.*

Libri IV. *Titi Livii Nicomachus Dexter VC. emendavi ab Urbe condita. Victorianus VC. emendabam Domnis Symachis.*

Libri V. *Titi Livii Nicomachus Dexter VC. emendavi ad exemplum parentis mei Clementiani ab Urbe condita. Victorianus emendabam Domnis Symachis.*

Libri VI. *Titi Livii Nicomachus Flavianus VC. III. praefect. urbis emendavi C. ab Urbe cond. Victorianus vero emendabam Domnis Symachis.*

Libri VIII. *Titi Livii ab Urbe condita Victorianus VC. emendabam Domnis Symachis. Liber VIII. explicit. Incipit Liber nonus.*

Libri IX. *Explicit Liber IX. Titi Livii ab Urbe condita. Victorianus VC. emendabam Domnis Symachis. Liber IX. explicit. Incipit Liber decimus.*

Ultimus Liber ita clauditur: *Titi Livii ab Urbe condita liber explicit feliciter. Frater Iordanus fecit istum, quem Deus ille benedicat.*

Finito libro sit laus, & gloria Christo.
Penna de scriptore requiescat plena labore.

Tandem in ultimis duobus foliis descripta leguntur argumenta Capitum singulorum Librorum 13 numerum, quae in contextu erant rubricata, primis tantum adscriptis verbis, a quibus Capita incipiunt (1). In primo folio cum ipso argumento Codicis compacto, arbor quaedam, sed imperfecta, varia Virtutum genera repraesentans exhibetur.

Codex membranaceus, Ms. in fol. Saec. XV. nitidissimus, hujus columnis exaratus optimeque servatus, & ab Ant. M. Bisciono collatus. Constat foliis scriptis 149.

T. LIVIVS.

Cod. XVII. Codex est anepigraphus, & continet T. Livii Patavini Historiarum de secundo bello Punico Libros X. seu Decadem III. ab eadem manu, qua superior XVI. exaratam, una cum summariis rerum in margine, & indice Capitum singulorum Librorum in fine.

in

(1) Similem, supra hunc Codicem exscriptam subscriptionem [illegible] Bibliotheca Marciana Flor. Ord. Fratrum Praedic.

Digitized by Google

no; tum adjicitur annus *MCCCCXXI. die X Octobris.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV ineuntis, binis columnis exaratus, & optimae notae, ab Ant. M. Biſcionio collatus Conſtat foliis ſcriptis 161

T. LIVIUS.

Cod. XVIII. CODEX eſt anepigraphus, ſed continet T. Livii de bello Macedonico Libros IX cum ſummariis in margine, quum hic quoque deſideretur Liber III. in exitu vero XXXIII nudo adnotatur in margine: *Liber tertius hic deficit, nec alibi reperitur; puto (credo) tamen reliquus.* Praeterea Liber IV. a recentiore manu fere totus ſuppletus eſt. & poſt ea verba *consulibusque edixerunt*, quibus clauditur Liber in ſuperius deſcriptis Codicibus, haec alia, ut in editione ſubſequuntur, adjiſſa in margine appoſito. Denique occurrit in fine tabula Librorum & Capitum, in cujus calce legitur: *Explicit Tabula quarte dece Titi Livii Patavini Hiſtoriographorum ſummi.* In duobus foliis, quorum alterum cum ipſo Codice tegumento ligneo compactum eſt, alterum pro ipſius Codicis, ut aiunt, cuſtodia inſertum, quaedam leguntur Inſtrumenta, quae annum praeferunt *MCCCCXXII. Ind. V. die XXIX Auguſti. Actum in campſoria Cleola in ſtrata publica, contra terram Falliter de Capua &c*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. ineuntis, optime ſervatus & ab eadem manu, ac ſuperior XVII, exaratus, Conſtat foliis ſcriptis 117.

T. LIVIUS.

Cod. XIX. TITI Livii Hiſtoriarum ab Urbe condita Libri X. ſeu Decas prima, ut in Cod. I. Heic quoque notulae quaedam marginales recentiore manu ſunt appoſitae, & Cenſoris ſubſcriptiones ferme omnibus ſubraſae, quas licet mendis obſitas, uti jacent in Codice religioſiſſime duximus hoc loco deſcribendas. Ita igitur habent:

In fine Libri primi: *Victorianus ub (1) emendabam Domni Symmachi.*

Libri IV. *Titi Livii Nicomachus Dexter VC. emendavi ab Urbe cond. Victorianus VC. emendabam Domni Symmachis.*

Libri V. *Titi Livii Nicomachus Dexter VC. emendavi ad exemplum parentis mei Clementianum ab Urbe condita Victorianus VC. emendabam Domni Symmachis.*

Libri VI. *Titi Livii Nicomachus VC. III praefect Urbis emendavi ab Urbe cond. Victorianus VC. emendabam Domnis Symmachis.*

Libri VII. *Emendavi Nicomachus Leviani. Titi Livii ter praeſ. Urb. apud Hennam ab Urbe conditae Victorianus &c emendabam Domnus Symmachus.*

Libri VIII. *Emendavi Nico Flavianus Titi*

(1) Sic. ſed ſorte legendum *V. C.* id. *Vir Conſularis*

Livii eſt ter Praef Urb. apud urbes ab Urbe cond Victorianus VC. emendabam Domni Symmachus

Libri IX. *Victorianus VC. emendabam Domnus Symmachus.*

In Bage Dunine in Epiſtola ad Io. Fred. Gronovium ſub num. cxxx. inter Epiſtolas Dorid & Cl. Virorum ad Dominum edit. Flor. typis Caeſ uncicuv fol. ubi de Livianis habetur a Gronovio adornanda loquitur: *alius ac Livianae hiſtoriae, imus ambiguus quaſdam lectiones, quas ad me Hoſſtennius noſter perferendas curavit. quem poſtea plus uni ſuppeti, in Laurentiano Codice accurate conferam, ut te cupere intellexi; quod quidem eruditiſſimus iuvenis Nicolaus Heinſius ſe facturum receperat. uſi iam eum diſceſſiſſe accepero.* Ad haec verba notavit Cl. Ant. Franc. Gorius in not. 2. *Laurentianae Mediceae Bibliothecae Codices duos vetuſtiores* [illegible] *V. C. Antonius Maria Salvinius, & variantes omnes lectiones ipſe ad oram ſcripſit editionis Herwagianae, quam ii in hoc opere praeſto eſſent; quas variantes lectiones accurate excepiſſe tum fuiſſe; & ad textum illuſtrandum, vel reſtituendam caſtigatiorem lectionem, idonea dedit, accepit vir nobiliſſimus Thomas Coke Britannus, per quem idem Salvinius hunc laborem, ut fore, libentiſſime ſuſceperat.* V. Victorius in explicatione ſuarum in Ciceronem Caſtigationum pag. 160. ubi de ratione ſcribendi milleſimum numerum agit, Livianos quoſdam antiquos Codices memorat his verbis: *neque ſolum in his videmus Epiſtolarum antiquis libris hoc ſemper ſervatum eſſe, ſed etiam in Livianis quibuſdam vetuſtiſſimis exemplaribus, quae in D. Marci Bibliotheca ſervantur: quod idem & M. Varronis in eadem Bibl. extat antiquitatis Codex teſtatur & Columellae non negligenter ſcriptus a Nicolao Niccolo liber, quem olim Politianus viderat, de laudat.*

Codex membranac. Ms. in fol. ferme quadrato Saec. XI. binis columnis exaratus, quem A. M. Salvinius contulit, ut ipſius margine ex primo folio adnotatum legitur. Conſtat foliis ſcriptis 198.

TITUS LIVIUS.

Cod. XX. TITI Livii Patavini de bello Punico Libri X. ſeu Decas III. ut in Codicibus ſuperioribus. Vitiosus tamen Liber eſt imperfectus, & deficit in verbis: *ſi mihi cernas eſt, quem meum bonorum nolo conſilendo non reſtituiſſe, ſicut Ennius ait Augur in locum eius* [illegible] quae incidunt in col. edit. Tom. II. pag. 938 verſ. 24. Tituli Librorum ſunt maiuſculis characteribus exarati, & in fine ſingulorum titulus repetuntur; prima quoque duo, aut tres verſus cuiuſdem Libri ecum maiori litera exhibentur. Cl. Laur. Guazzeſius in Diſſ. cui titulus: *Diſſertazioni cinque ſopra vari punti d' iſtoria. In Piſa per Gio. Paolo Giovannelli MDCCLXI. 4. Diſſer-*

fece il mezzo ad alcuni fatti di Annibale haec habet pag. 90. Nel Pluteo LXIII. della celebre Libreria di S. Lorenzo di Firenze pieno di rariſſimi Mss. vi è il famoſo Codice XX. che contiene i 5 libri di T. Livio, e che si crede dagl'intelligenti del X o XI. secolo, non si legga la parola Ammiranto, nè Frumenti, e nel Cod. XVIII. che si suppone del secolo XIV. si vede nel margine fuso apposto l'Ammirante; il che fa dubitare che il Ms. autografo donde fu prima traſcritto, foſſe in questa parte simile al Cod. XX. di sopra nominato. Dell'antichità di questo insigne Ms. può vedersi quanto ne ſcrive il Drakenborch nella celebre edizione di Tito Livio fatta in Olanda nel MDCCXLVI. 4., Florentiae ad Divi Laurentii in Bibliotheca Sereniſſimi Magni Ducis exstat Plut. LXIII. N. 20. unus cum bonae partis post antiquiſſimum, & facili forma Bactiniani, optimus Codex membranaceus usus est ille Gudius, commentariis qui Gronovianis.

Codex membranaceus Ms. in fol. quadrato Saec. XI. binis columnis diligentiſſime exaratus, vere insignis, & optime ſervatus. & ut infra in voluit, manus ac ſuperiore XIX. ab Ant. M. Salvinio, ac postmodum ab Ant. M. Biſcionio anno MDCCXXIII. collatus. Conſtat foliis ſcriptis 200.

TITVS LIVIVS.

Cod. XXI. TItus Livius Patavinus de bello Punico ſecundo Libri decem, ſeu Decas III. ut in ſuperioribus Codicibus, cum ſummariis in margine, & notulis quibuſdam manu, ut videtur, Franciſci Petrarchae.

Codex membranaceus Ms. in fol. min. Saec. XIII. inceptus optime ſervatus, cuius poſteriorum foliorum alia atque manu ſuppletum eſt. & ab Ant. M. Biſcionio collatus anno MDCCXX. Conſtat foliis ſcriptis 162.

TITVS LIVIVS.

Cod. XXII. TItus Livius Patavini Hiſtoriarum ab Urbe condita Libri X. ſeu Decas prima, ut in Cod. I. Praecedit in primis quinque foliis index alphabeticus omnium propriorum, hominum, populorum, inſularum, & fluminum, quorum in hac Decade mentio fit, adjectis paginarum, in quibus inveniuntur numeris. Claudit Codex hac ſubſcriptione: *T. Livii Patavini Liber decimus, & ultimus ab Urbe condita explicit feliciter XXVIII. Iunii anni MCCCCLXIV. ſupra mille, Pia Prima II.* In primo folio duæ alia manu exarata ſunt Italica Carmina, ut vocant Capitula, F. P. (scilicet Franciſci Petrarchae). Primum adſcriptus textus in *extremo Capitulo ſecundae partis Amoris*, (a) inc.

Cosi preso mi trovo, & alle ſcolta.

Des.

E quale el mel tempraro coll'aſſenzo.

Alterum, cui ſuperſcriptum eſt: *in extremo Capitulo tertiae partis triumphi Amoris*, (b) inc.

Era nella ſtagion che l'equinozio

Des.

Che i più vil dimonsi, & l'occhio torna indietro.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. elegantiſſimus, & cum elegantiſſima pictura in prima pagina unde incipit hiſtoriarum liber primus, quae totum undequaque marginum implet. In prima littera initiali eſt ſigna Titi Livii librum eximie gerentis exhibetur, & in inferiori margine poſſeſſoris ſtemma gentile una depictum eſt. Codex ab Ant. M. Biſcionio collatus. Conſtat foliis ſcriptis 205.

TITVS LIVIVS.

Cod. XXIII. TItus Livius Patavinus de bello Punico Libri X. a Traſimeno uſque ad ingeſtum, ſeu Decas tertia. In fine ſubſcriptum eſt minoribus litteris parum nigris, partim rubris: *Abſolutus ab Incarnatione Domini noſtri Jeſu Chriſti anno MCCCCXXIV. Decembris IV. Kalendas.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. elegantiſſimus cum initialibus Librorum litteris miniatis illuminatis, ab Ant. M. Biſcionio collatus. Conſtat foliis ſcriptis 224.

VALERIVS MAXIMVS.

Cod. XXIV. I. pag. 1. VAlerii Maximi Dictorum Factorumque Memorabilium ad Tiberium Caeſarem Libri IX. Praecurrit Capitum tabula ſingulorum Librorum, ac Prologus cuius initium eſt: *Urbis Romae*. Finis: *ſummatim diſſeram*. Liber I. inc. *Maiores (c) ſacra ſolemnesque ceremonias.* Videmus deſſe ſupplenda atque ut in editione cum ſelectis variorum obſervationibus, & nova recenſione A. Thyſii IC. Lugd. Batav. apud Franc. Hackium MDCLV. 8

II. pag. 139. Fragmentum (ſic inſcribitur in Codice) quod aperitur ex hiſtoriis Cornelii Taciti a Libro XI. ad eorum Librum XXI. ſeu potius a Libro X. Annalium ab exceſſu D. Auguſti uſque ad eorum Librum XVI. Inc. *Nam Valerium Aſiaticum bis Conſulem fuiſſe Dei Flaviorum in Paruensis* ut in edit. Taciti cum Comment. variorum Pariſ. apud Petrum Chevalier auctam fol. a pag. 5 ad pag. 122. Inde pag. 181. ſpatium vacuum relictum, adſcriptoque in margine *deficit* alia ſubſequuntur, quorum initium eſt: *illi veterem militiae in cuneos congregavit, denſi undique, & frontem tergoque ac latus tuti &c.* Finis: *conſcendit tribunal Vocula*; quin qui dem verba neſcio quomodo hinc iterum repetuntur, quum ſuo tantum loco legantur in Codice; pertinent enim ad Librum IV. aut dem Taciti Hiſtor. ab exceſſu Neronis, & inveniuntur in cit. edit. a pag. 92. lin. 19. uſque ad p. 94. lin. 5 Co-

(a) In edit. Mutinenſi pag. 605.
(b) Ibid. p. 118. ſed pars Cap. IV. Triumphi Amoris.
(c) In editione, quam citamus, legitur *Maiores noſtri*

Google

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. ſupra quam dici poſſit elegantiſſimus, & in principio utriuſque Operis, titulo aureo, pulcherrimâ pictura, Mediceo ſtemmate, & auctoris icone in prima littera exornatus, & cum reliquis Librorum initialibus auro variiſque coloribus eleganter depictis, in cuius calce legitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.* Conſtat foliis ſcriptis 180.

VALERIVS MAXIMVS.

Cod. XXV. I. pag. 1 A Laud Valerii Maximi Factorum & Dictorum Memorabilium Exemplar, ut in Codice ſuperiori. Hoc tamen ſingulis Libris indiculus Capitum praecurrit, & deſiderantur finis Libri VII (1) & initium VIII. (2) In fine rubris litteris eſt adnotatum: *Explicit Liber nonus Valerii Maximi Dictorum Memorabilium & Factorum.*

Qui ſcripſit ſcribat, ſemper cum Domino vivat,

Vivat in caelis, qui me ſcripſit in nomine felix Amen.

II. pag. 111. Subiiciuntur expoſitiones nominum Romanorum magiſtratuum, ac militarium dignitatum, ut *Tribuni, Ordinarii, Auguſtales, Cenſores, Centuriones, Iudices, Tabernia &c.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIII. binis columnis exaratus, in quo characteres nonnullis in locis temporis diuturnitate detriti ſunt, atque evaniti. Conſtat foliis ſcriptis 112.

VALERIVS MAXIMVS.

Cod. XXVI. A Laud P. Valerii Maximi Rerum Memorabilium Exemplar, ut in aliis Codicibus. In fine legitur: *Liber Poggii Secretarii Summi Pontificis, quem vendidit Ioanni Coſmae.* Tum ſequitur Index Capitum ſingulorum Librorum.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. correctiſſimus. Conſtat foliis ſcriptis 153.

VAL. MAXIMVS.

Cod. XXVII. VAlerii Maximi de Dictis Factiſque Memorabilibus Libri IX praevia Capitum omnetſorum tabula, quam rurſus ſingulis praefigitur Libris, & quidem minoribus rubris litteris exarata. Ad illa Libri IV Cap. I. verba (Cod. pag. 56. b.) *placuit Apollinem Delphicum conſuli, cuinam adiudicari menſa deberet, Deus reſpondit illi eſſe dandam qui ſapientia ceteros praeſtaret,* in verbis Graecis est Graeca, quam in Operis contextu deſiderantur, in inferiori paginae margine adſtruuntur manu Guarini Veronenſis, & quidem ita:

Κλυτοῦ Μιλήτου, τρίποδος περὶ Φοίβον ἐρωτῆς,

Ὃς σοφίῃ πάντων πρῶτος, καὶ τρίποδ' αὐδῶ.

Guarinus,

Phoebum de tripode rogitas, Mileſia proles,

Hunc tripodem addico, cunctis ſapientia prima eſt.

Praeterea poſt Librum IX. & ultimum, occurrit fragmentum epitomes *de nominum Romanorum ratione,* quam ex Valerio (non Maximo, ſed forte Antiate) Iulius Paris confeciſſe dicitur, sub inſcriptione titulo: *Decimus huius Operis liber, qui & ultimus, vel neglegentia, vel malevolentia librariorum deperiit. Abbreviator vero titulos eius habebat integros ſenſiſſe, quam de uno tantum, hoc eſt de praenominum epitome repraeſentabat. Iste Vero ſimpliciter Iulius fuiſſe ait (ſic) eſt Dei Gratia ſi fieri decerent.* Hoc vero fragmentum penitus immotum iſt a nonnullis Librorum Valerii Maximi argumento, & propterea in pluribus editionibus praetermiſſum. In quibuſdam etiam Mss. Codicibus ſiquidem ſine reliquis Valerii Libris occurrit. Vid. Lambecium Lib. II de Biblioth. Vindob. pag. 934. Alteratum IV. I. Diſquiſitione Fabric. Biblioth. Lat. Tom. I. pag. 391. & Stephani Pighii per Gentium hoc fragmentum praemiſſum in cit. editione Val. Max. 2 pag. 835 ad pag. 844.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitentis, optime ſervatus, cuius primo paginâ legitur: *Libro de Meſſer Andrea Dondolo fu di Meſſer Luchi,* in ſecundo vero: *Liber Petri Victorii, & amicorum.* Conſtat foliis ſcriptis 152.

VALERIVS MAXIMVS.

A Laud Valerii Maximi Factorum & Dictorum Memorabilium Exemplar cum tabula Capitum Libris ſingulis praemiſſa. Adſunt interlineares, & marginales quaedam notae e diverſis extractae, quas inter nonnullae Angeli etiam Politiani recognoſcuntur. Citatur in illis aliquando Hugutio, ut pag. 8. b. iuxta verba: *Mediolanenſis Vercellenſis Papienſis Novarrenſis appellantur Eſquilini ſecundum Hyboreniorum* (3). Occurrit in calce idem fragmentum quod in Codice ſuperiori. Exſtantes, ſed in fine mutilum, dicimus enim in verbis *Poſtumum, Caeſonem, Aruncanorum, & Poſtumiam. Ella* Cod. XXVIII.

(1) Deſinit enim in verbis pag. Cod. 88. b. *quod animadvertebat,* quae incidunt circa finem Cap. IX. nisi de Tota Iureſio agitur.

(2) Primis enim verba ſunt: *Et ſi corruptus postea iterum Aquiſiverunt,* quae pertinent ad Caput I. ubi de Caio Calcurnio agitur.

(3) Hic iſt Hugutio Piſanus, quem dicunt Vercellenſem, quoſque Ferrarienſium Pontifex, ut habet Ivus, Ant. Zacumia in libriſque Legationis per Italiam Venetiis apud Seb. Coleti anno etiam 4. pag. 91. Vid. Diarium Florentinum Eruditorum Memoriam Tom. II. P. III. pag. 101. & Cl. Tentzelium Tom. II. Anecdotorum. In Codice Cocſertes Saec. XIII. in quo idem Tractatus tot ubi legens ſol. 233 ubi quam libro adhuc... ſed vocalis manu *Ugo** Ravenniae de Ragione &* Anfloſilio noverat hic de ...

Tum

Tum possessoris nomen legebatur; postea erasum. Hinc quoque in margine prope finem huius fragmenti adnotavit ab eadem manu quae notulam de Huguccione supra relatam adscripsit: *Dona Vgucens quod non idem est quod mente, quia per ipsum subsequentem & quolibet alicuius nomine cognomen, continent autem latius cognomen praenomen imponitur causa differentiae, vel causa eminentiae, & dicitur praenomen, quia praeponitur proprio nomini; agnomen est autem, quod imponitur alicui ab eventu, ut dicitur agnomen quasi adnomen, quia post nomen ponitur debet poni.* Tum in principio, quam in fine Codicis haberi Index Capitum Librorum Valerii Maximi hic repertus, & quidem diversa manu, licet duabus paginis quae initio vacuae supererant, superstitiosa quaedam medicamenta adsutuntur, in ipsa ultima pagina inter versiculos quosdam nullius momenti hic unus eruitur: *Andreas natus est in MCCCgesimo quarto, die XXIX de mense novembris, videlicet in vigilia Sancti Andreae Apostoli.*

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XIII optime servatus, atque crassi versiculis scriptus, nova haec superaddita sunt. Constat foliis scriptis 170.

VALERIVS MAXIMVS.

Cod. XXIX. VAlerii Maximi Factorum, & Dictorum Memorabilium ad Tiberium Caesarem Libri IX cum tabula Capitum in principio rursusque ad Libros singulos reperienda. Post Librum IX. legitur: *Explicit liber nonus. Incipit mutilatus liber decimus Valerii Maximi*, ut in Codice XXVIII. quam modo ... fuimus.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XIV. optime servatus, & ornatus cum initialibus auratis, in cuius ultima pagina manu recentiori fragmentum ex Libro III. Auli Gellii perscriptum est. Constat foliis scriptis 109.

VITAE DIVERSORVM A VARIIS AVCTORIBVS SCRIPTAE.

Cod. XIX. I. pag. 1. PLutarchi Vita Artaxerxis Persarum Regis (1) interprete Lapo Castelliunculo, cum Prooemio ad Illustrissimum Principem Eundem Glocestriae Ducem, & Pambrochiae Comitem, quod inc. *Zenonis Episcopi Baracensis, viri cum summa doctrinae integritate, ac religione praeditus.* Des. *qui summi grauis promptuarium, atque alacriorem efficiat.* Vita inc. *Artaxerxis ille primus, Xerxe patre natus, ex Persarum Regibus.* Des. *qui mansuetudine cunctos, & tranquillitate superavit.* Legitur in editione Vitarum Plutarchi Veneta apud Melch. Sessam, & Petrum de Ravanis Socios novis fol. a pag. xxxvi. b. ad pag. xxxxi. fol. sine Praefatione.

II. pag. 14. b Arati Vita ex Plutarcho, eodem Lapo Castelliunculo interprete, cum Prooemio ad clementissimum Patrem Iulianum Caesarinum sacrosanctae Romanae Ecclesiae Presbyterum Card. cuius initium est: *Quam Arati Sicyonii clarissimi ducis vitam domi militiaeque gestas ex Plutarcho Latine interpretatus essem.* Des. *clarum me tuo nomine esse profiteor.* Vita inc. *Chrysippus philosophus veterum quoddam verum sermone proverbium.* Des. *usque ad nostram pervenit aetatem.* Ibid. a pag. cccxi. b. ad pag. cccxiii. item sine Praefatione.

III. pag. 35 Plutarchi Nicias, interprete Alamanno Rinuccino, licet in Codice nomen reticeatur, cum Praefatione ad Petrum Medicem, quae inc. *Quum Graeca nuper apud Plutarchum Niciae Atheniensis, Marcique Crassi vitam lectitarem.* Des. *nunc ipsum Plutarchum loquentem accipe.* Vita inc. *Quoniam, ut arbitror, non absurde Niciam Crasso, & Parthicos eventus cum Siculis ferre posse videor.* Des. *quae ipse multo ante creverat praedixerat.* Ibid. a pag. ccxxxix b. ad pag. ccxvi. b. sub Guarini Veron. nomine, & sine Prologo.

IV. pag. 53. b Eiusdem Crassus, eodem interprete. *Marcus Crassus parentem habuit cum honoribus clarum*, *tum praecipue triumpho censuraque insignem.* Des. *interfectorem similiter ipse mortem efficit.* Ibidem a pag. ccxvi. b. ad pag. ccv sub Guarini item Veron. nomine.

V. pag. 75. Eiusdem Theseus, interprete Anonymo. Inc. *Quemadmodum in orbis terrae situ describendo historici solent.* Des. *ac terram communem appellare solemus.* Ibid. a pag. i. ad pag. vi sub Lapi Florent. nomine.

VI. pag. 87 Eiusdem Romulus. Interprete Anonymo. Inc. *Urbs Romae nomen magnum maximeque gloria apud omnes gentes pervagatum.* Des. *Theseum praeter Deorum voluntatem esse procreatum.* Ibid. a pag. vi. ad pag. xii sub nomine Lapi Florent.

VII. pag. 103 Ianotii Maneti de vita & moribus trium illustrium poetarum Florentinorum, videlicet Dantis Aligherii, Francisci Petrarchae & Io. Boccaccii cum Praefatione, quae inc. *Non alienum fore putavimus,*

(1) Prodierunt Plutarchi Virorum Illustrium Vitae quaedam in Latinum sermonem conversae ... fol. ... imperfecta ... & haec est primam editionem ... epistola ... Catalogi Biblioth. Smithianae Venetiis apud Jo. B. Pasquali ... pag. 338. Inde subsequens est ... editio in fol. in cuius hoc titulus: *Virorum Illustrium Vitae in Latinum sermonem conversae e variis. Venetiis MCCCCLXXVIII. die II Ianuarii per Nicolaum Jenson.* Atque hic leguntur Translationes ac Dedicationes, quae postmodum typographorum incuria, sive potius variis omissae sunt, quarum nonnullas integras exhibemus in hoc Catalogo Bibliothecae Strozzianae.

(1) Lapus, vulgo Castelliunculus Florentinus, Francisci Philelphi discipulus, Graecis Latinisque litteris probe instructus floruit XV. vergente saeculo. Hunc memorat Petrus Candidus Decembrius Epistolis ... Lib. II. Ep. xxvi. ... & xx. Vide Cl. Mehus in vit. Lapi Castelliunculi pag. ... qui enumerat ... litterarum ... reliquorum, quam Lapo immaturo fuisse ...

mus, ſi quid laborioſum ac prolixum longiorisve operis, quod nuper in ſex libris conſcripſi, nunc Deo ſacrificavi conſueverim. Dicitur vixiſſe. Dantes poeta clariſſimus in Vrbe Roma, ut ipſe quidem loco canere videtur, aliquantum Deſ.

Quem genuit parva Florentia mater amoris.

VIII. pag. 116. b. Eiuſdem Vita Franciſci Petrarchae. Inc. *Franciſcus Petrarcha cuiuſdam ſcribae filius.* Deſ. *de hac praecipue ejus morte Colucius, non ignobilis noſtri temporis poeta, libellum quemdam compoſuit.*

IX. pag. 111. b. Eiuſdem Vita Ioannis Boccacii poetae Florentini. Inc. *Ioannes Boccaccius egregius ſui temporis poeta.* Deſ. *in litteris ornabat generatur.* Ex hoc Codice ſuam adornavit editionem harum trium Vitarum Cl. Laur. Mehus, ut ipſe teſtatur in Praef. pag. XII. Florentiae MDCCXLVII. 4. apud Io. Paullum Giovannelli.

X. pag. 116. Eiuſdem Vitae Socratis & Senecae illuſtrium philoſophorum cum Praefatione, quae inc. *Illuſtrem Senecae Hiſpanienſis philoſophi vitam, ſereniſſime ac glorioſiſſime Princeps, quondam e mea Latina lingua perſcriptam Manettus tuus compendio miſiſſem, nec tranſmiſſionem indignam tua lectione putaſſemque intellexero fore ingratiſſimam.* Deſ. *vale dux felix, & Iannottis fideliſſimae Manetto tuo ſemel quandoque recordare, & memoriſſe digneris ergo, & obſecro.* Vita Socratis inc. *Socratem philoſophum Athenienſem patrem ponit Alopecenſi fuiſſe traditur.* Deſ. *innocentiſſime deſcripſit.*

XI. pag. 140. b. Eiuſdem Vita Senecae. Inc. *Lucius Annaeus Seneca, quemadmodum ipſe in libro de Beneficiis ſe appellat.* Deſ. *atque ſpes, ut ſuperi dimmus, parare poterit.* Hae duae Vitae Socratis & Senecae editae adhuc ſunt, teſte Fabricio Biblioth. med. & inf. Lat. Tom. IV. pag. 25.

XII. pag. 151. Matthaei Palmerii Florentini Vita Nicolai Acciaioli cum Praefatione, quae inc. *Hominum generi iſſe a natura orbatum, ut virtutem, & eorum geſtarum gloriam apud poſteros appetant.* Deſ. *intende ſane, & modiſſime erit.* Vita inc. *Acciaiolorum familiam Florentiae praecipuam.* Deſ. *ad quem locum illum eſſe tranſlata manifeſtatum.* Prodiit in Tomo XIII. Theſauri Rerum Italicarum Muratorii a pag. 1101. ad pag. 1230. Extat & Italica Donati Acciaioli verſio vulgata Florentiae MDLXXXVIII. 4. ad calcem hiſtoriae domus illuſtris Vbaldinorum.

XIII. pag. 171. Hiſtoricum Latinorum Cornelii Nepotis Liber Vita Attici. Inc. *Pomponius Atticus ab origine ultima ſtirpis Romanae.* Deſ. *in monumento Q. Caecilii avunculi ſui, ut in editione cum notis variis, curante Auguſtino Van Staveren Lugd. Bat. apud Sam. Luchtmans MDCCXXXIV. 8. a pag. 615. ad pag. 707.*

XIV. pag. 178. b. Vita Catonis. Inc. *Cato ortus municipio Tuſculo.* Deſ. *ſtudioſis Catonis ad illud volumen delegamus.* Legitur in calce Variorum Cornelii Nepotis editionis Patavinae apud Cominum MDCCXX. 8. a pag. 108. ad pag. 110.

XV. pag. 179. Epiſtola de morte Tiberii Gracchi auctore Anonymo. Inc. *Dum pulcrum iſti nomen adiſſet.* Deſ. *non tibi placere poſſe.* In MDCCXX. Nepotis editione a pag. 139. ad pag. 140.

XVI. pag. ead. b. Vita Homeri, auctore, ni compertum, P. Candido Decembrio ad glorioſiſſimum Principem Ioannem Caſtellae & Legionis Regem, cum Epiſtola dedicatoria, quae tota in eaſdem laudibus verſatur. Et inc. *Rem profecto poſcam, ſed laborioſam imperitamque difficilem a me petiſti, hominem vir praeſtantiſſime, ut de vita Homeri omnium maximi poetae certe aliquid ad te perſcriberem, in libentiſſime huic labori eam ipſi ſuſcepi, quem & doctiſſimum virum & longinquitate temporum, & doctorum omnium amatorem defenſoremque cognoſco. Quod enim iſte caſtus aut honeſtum peti a me potuit, quam quam hoc noſtra aetate ſit quaſi aliis Philoſophorum & Medicorum ſummus, de Homeri vita diligenter inquireret, quo ſit omnium Homericorum Philoſophus? Verum etiam Sigiſmundo Pandulpho magnanimo Principe, Homerique ſtudioſo graviſſimum fore praedicaverit, quem decreviſſem ut a te ingenio nudo ſuſcepiſſem iterum atque cum ceteris quae* (ſic) *apud priores homines de Homeri praeſtantia contenderant dolere, nihil ſe proprie de vita eius, & genere apud noſtros umquam conſcripſiſſe quod ſcio, aut omnino aut aliqua ex parte ſatisfecerit. In itaque libello de Scriptis, de qui valde me rogaſti, ut ad te ſcriberem, quemque iam propter* (ſic) *abſolveram, praetermiſi, cauſa me ad Homerum tuum, quod prius hoc te velle fore intelligebam. Poſt vero ad ganem decimus illud quoque abſolvam, ac perfectum ad te mittam, atque ſi ipſi digna videbuntur, quae eruditi auribus Maleſtam Novelli ſingulis commitantur, uſcrudita, ut inter ceteros virorum illuſtrium vitas, quae habes adunges, collocetque in multis Bibliotheca illa quam magna ſumptibus aedificatu ſit, ſcio tenes, in ipſo ſolum Homerum noſtrum apud te habeo. Sed iam ad rem noſtram redeamus, & eorum videtimus opiniones, qui de Homero quidquam ſcripſerunt, qui in re cum aliis multis, quo prius tum Plutarchum neminem nobis imitandum propoſuimus.* Vita Inc. *Igitur Ephorum Cumaeum vero libro, quem de Patriis libus conſcripſit, oſtendit Homerum fuiſſe Cumaeum.* Deſ. *Homeri vita finit & mihi impoſitum iſt abſolvi feliciter.* Ex Cl. Sixti Hiſtoria Typographico-Litteraria Mediol. pag. CCCIII. exitat, Petrum Candidum Homeri vitam e Graecis & Latinis ſcriptis hoc fideliter adornaſſe. Epiſtola praemiſſa ad glorioſiſſimum Principem Ioannem Caſtellae & Legionis Regem, quae tota in eius laudibus verſatur, ex quibus verbis huius Homericae vitae auctorem habes.

XVII.

XVII. pag. 187 Plutarchi Vita Galbae, Interprete Francisco Philelpho, cum Prooemio ad Malatestam Novellum cujus initium est: *Quom ego iſthuc nuper ſemel & iterum, Malateſte Novelle, iter facerem, tum Romam ac Neapolim petens, tum Mediolanum inde repetens, ſingularem ergo me benevolentiam uſus eſt, atque in me munificentia uſus es, quae Principum itaque ſimiliume propria, & proinde neque peculiari datur. – Quare, quum in ii eorum acceperim, quam te diligas leſeruere cognitum, & divinum imperium qui in Romano imperio fuerunt, quo aliquo ergo te gratitudine officium ſungerem, duorum Caeſarum Galbae Othonisque vitas e Graeco tranſtuli in Latinum. De his egi accuratius & diligentius ut ſemper, Plutarchus Chaeronenſis quod Graece ſcripſit quae idipſo Philelphus tum Latine reddidit, ut & gratificarer voluntati tuae, & cetera homines ipſe grataum cupidi pradiſſet.* Deſ. *quamobrem nunc de Galba audi, mox multo poſt de Othone auditurus.* Vitae Inc. *Iphicrates Atheniensis, idcirco miſſ ... ſtipendiarium militem & donativum, & voluptatum ſed ipſum eſſe oportere.* Deſ. *quintam menſe deſideravit, ſed plures miſerarunt imperium invaſiſſe.* In cit. edit. Vitarum Plutarchi pag. ccc viii. & ed pag. cccxxii. & ſub Franc. Philelphi nomine ... ſic Franciſci ...

XVIII. pag. 197 Othonis Vita ex Plutarcho, Interprete eodem Philelpho, cum Praefatione ad Malateſtam Novellum, quae inc. *Ex alia multa, Malateſte Novelle.* Deſ. *id tibi quomodo geſtum ſit ex eodem Plutarchi Chaeronenſis vitis gen. Ibi cum ad Galbae vitam, hoc quoque Othonis vitam adeo ... quam idcirco in Latinum ipſe converterimus ut quotiens tum ... voluntati tuae gratificarem. & Graecorum litterarum ignari intelligerent.* Vitae inc. *Et tamen Imperator Otho quom primum ... procederet in Capitolium.* Deſ. *quod alii ... dedicerunt, & inſurrectionem acceperunt, ... num eſſetque ſe Cantum addidit* ... In cit. ed. a pag. ccccxii & ed pag. ccccxv ſub Philelphi item nomine, ſed ſine Praefatione.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV elegantiſſimus cum pulcherrima pictura in principio, ac Mediceo ſtemmate, vacuis tamen in initialibus aliisque illuminationis... Conſtat foliis ſcriptis 203.

VITAE DIVERSORVM PRINCIPVM ET TYRANNORVM AB HADRIANO VSQVE AD NVMERIANVM.

Cod. XXII. Vitae diverſorum Principum, & Tyrannorum a ſex compoſitae ſcriptoribus (a) quorum ſubſequens tabula notam litteris exarata, ſuas cuique auctoribus tribuens, praemittitur:

Aelii Spartiani ſunt Vitae i. D. Hadriani, ii. Commodi Commodi, qui & Aelius verus dictus eſt, iii. Divi Iuliani, iv. Severi, v. Peſcennii Nigri, vi. Antonini Caracallae, vii. Antonini Getae.

Iulii Capitolini ſunt Vitae i. Antonini Pii, ii. M. Antonini Philoſophi, iii. Aelii Commodi Veri, iv. Helvii Aelii Pertinacis, v. Opilii Macrini, vi. Clodii Albini, vii. Maximini, viii. Gordiani, ix. Maximi Pupieni Albini, x. Valeriani, xi. Galieni, xii. Salonini, xiii. Vitae Tyrannorum triginta, quorum primus eſt Cyriades.

Aelii Lampridii ſunt Vitae i. Commodi Antonini, ii. Heliogabali qui & Varius dictus eſt, iii. Diadumeni Antonini, iv. Alexandri Severi.

Vulcatii Gallicani Vita Avidii Caſſii.

Trebellii Pollionis Vita D. Claudii.

Flavii Vopiſci Syracuſii Vitae i. D. Aureliani, ii. Taciti, iii. Floriani, iv. Probi, v. Firmi, Saturnini, Proculi, & Bonoſi, Cari, Carini & Numeriani.

Prima inc. *Origo Imperatoris Hadriani.* Vitarum deſ. *uſque ſi valuiſſe ſcribere melius, quam punniſſe, invenire plurimi.* Inde vero opponitur epigraphe in hunc modum: *Feliciter Vitae diverſorum Principum, & Tyrannorum a Divo Hadriano uſque ad Numerianum.* Eaſdem inter Caeſarum Vitas edidere Iſ. Jacobus Hiſtoriae Auguſtae ſcriptorum cum Praefatione. Deſ. Eaſdem apud Hen. Frobenium & Nic. Epiſcopium menſe Septembri MDXLVI. fol. i pag. 137 ad pag. 314. hanc parum ſinem Vitae Maximi Pupieni Albini quae duobus tantum brevior eſt in Codice quam in editione, & iterum Vitae Valeriani ... quae incipit a verbis *Sapor Rex Regum ...* appoſito tamen rubricatam *Vita Valeriani per Iulium Capitolinum ſcripta* ... *Valeriano duo* praetermiſſa cum his illis, quae habentur in editione a pag. 256 verſ. 27 eſque ad pag. 257 verſ. 35.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV elegantiſſimus cum initialibus Vitarum munificentiſſimis, titulo aureo, ac pictura in principio Hadriani Imperatoris effigiem inter alia ornamenta, ac Mediceum ſtemma exhibente. In ejus calce legitur *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.* Conſtat foliis ſcriptis 219.

THVCYDIDIS HISTORIA LAVR. VALLA INTERPRETE

Cod. XXIII. Thucydidis Hiſtoriarum Libri VIII Laurentio Valla interprete ad Nicolaum V. Pont. Max. praemiſſa Epiſtola nuncupatoria quae Inc. *Quod Aeneas apud Virgilium ... at quam facere religionem divina atque humana iura, potum amplitudinem, ſalutem Latinae ... per te ipſum curas, mandaſſi cum* etc.

(a) Sex tunc ac quatuor ... Sed hi Scriptores Hiſtoriae Auguſtae inquirit Cl. Fabricius Biblioth. Lat. Tom. II. pag. 11 qui usque Imperatore Diocletiano, aut Conſtantinum ... qui in ſaeculo vel certe ... eos Conſtantinum ...

alia alius, tam vero nobis, quasi tam Praefecto Theucli Ducibus, utriusque linguae peritis, ut eorum, quod possetis, Graecitati suae diuitias subtraherent, idest ut Graecos tibi libros in Latinum traducerentur. Deinde vita tamen *quae quae tamen sint. Bessarion Cardinalis Nicaenus mihi, ut opinor, justa transferendum tum nobis Thucydidem in manus ... ne tamen una hac tradi imaginem conspectu tradituram inter Graecas lectiones, inter Latinas praecipuam. In eamque, quae proxima sunt ex parte fit ad vertendum, & voluisse. Statim post mandatum hunc nihil permanserit ab in Bruttium Legatus est missus, qua magis desperationem velutque praesentiarum, quod non in hac mente agendum esset, uno tempus haberem, qui aut possit aut vellet, nauita esse &c.* Desinit vero codex praeclarus, eiusdem Liber I inc. *Thucydides Atheniensis bellum Peloponnesium.* Liber VIII desinit *primae quoque ac vigesimus annus fuerit.* Tum rubeis maioribus litteris adscriptum est: *Obsecro & idem absoluta Thucydidis liber. Finis. A Laurentio Vallensi e Graeco in Latinum traductus.* Haec versio, teste Io. Hudsono (1), inaccuratam & negligentiam summam ubique prodit, quod ostendunt H. Stephani, qui versionem eius recognovit, emendationes interiori margini adpositae. Haec tamen recognita a Conrado Heresbachio prodiit Coloniae MDXXVII. fol. & alibi, ut observat Fabricius Biblioth. Graec. Tom. I pag. 874. Absoluta autem a Valla fuit A. MCCCCLII Nicolao V quo auctore opus aggressus fuerat, nuncupata, unde in quadam adversus Poggium Invectiva sua verbis his blanditur: *Certe Summus Pontifex cum sinud ac perlegit, quamquam me Papalibus nuntis fautorem donavit ob absolutum quidem Thucydidem, quasi inter me & in sententiam ferret.* Consule Apostolum Zenum Dissert. Voss. Tom. I. pag. 151 & quid de hac versione doctissime edisserit Cl. Praesul Dominicus Georgius in vita Nicolai V Romae impressa typis Palmarinorum MDCCXLII 4. pag. 189 seqq.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV nitidissimus, cum aeneo Laur. Vallae, ut videtur, in prima dedicationis littera ad auctum expressa, stemmate Saxettiae familiae in inferiori pagina ora, in superiori vero emblemata, quod ioculo cum duobus plumis confixus adscriptis in fasciculis verbis *A mon povoir*, nec non catalitis Laboratum minisculo ditissimum. Constat foliis scriptis 150.

EPITOME DECADVM XIV. TITI LIVII

Seu potius

Titi Livii Patavini Historiarum Decas III. & IV. cum Epitome Sexti Rufi.

Cod. XXXIII.

I. pag. 1. Epitome Decadum quatuordecim T. Livii Patavini Historiarum, in centum & quadraginta Libros distincta, authore Sexto Rufo, ut in Cod. IX. supra pag. 689. § II

II. pag. 43. Titi Livii Patavini Historiarum Decas III de secundo bello Punico, ut in Cod. III. huius Plutei supra pag. 686. In calce ultimi libri sequuntur legitur sequentes hendecasyllabi:

Pro Scipione tumulo

Ille ego sum patriam Patris qui ut Marte redemi
Sustuli, cunctique fera ex hostibus urbe
Hispanias Herculeasque novas, magnumque Syphacem
Perdomui, & fratrem eius armisque repulsum
Hannibalem, bellisque furor nihil regna subegi
Fama, & victrices dedit Carthaginis arcem.

Notandum est in hac Decade duos quaterniones bibliopegi incuria fuisse male compactos, qui enim continet finem Libri II. & initium Libri III in Libro VIII reperitur insertus, & in eius locum alius repositus, qui Libri VIII partem complectitur, una tamen notula in calce paginarum adiecta lectorem manu ducimus ad lectionem continuandam recte peragendam.

III. pag. 175. Eiusdem Decas IV. pro rei epigraphe, ut in Cod. VI. huius Plutei supra pag. 687 cum quo mirifice in omnibus concordat.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. supra quem dici posse pulcherrimum, & scriptura praeferre elegantissimam, cum initialibus omnium Librorum aureis & illuminatis, multisque cum Sexti Rufi Epitome cum T. Livii Decadis III. auream, ac grandioribus characteribus exaratam, ac areolis etiam auctum complectentis, quas undequaque mirifice circumdant mutilica arte elaborata: duae vero paginae cum Epitome, quam T. Livii Historiam initium continentes ita sunt tota depictae, ut nihil hac in re perfectius excogitari, neduim adfici possit adornatum, in utraque Mediceorum familiae praesertim, & in secunda praeterea aliis numismatum Imperatorum exiliter ad nivum et praesertim exhibentur, unum etiam exhibet Remum ac Romulum Lupae uberi sugentes re-

(1) In Prolegomenis ad Thucydidem Gr. Lat. Amstelaed. apud R. & I. Wetstenios MDCCXXXI. fol. ubi nomen Bythele Vallae nuncupatoria ad Nicolaum V. desideratur.

repraeſentant. Conſtat foliis ſcriptis 517.

XENOPHON DE REP. LACED. DE LAVDIB. AGES. PLVTARCHI LYCVRG. ET NVMA FRANC. PHILELPHO INTERPR.

Cod. XXXIV. I. pag. 1. XEnophontis Liber de Rep. Lacedaemoniorum, interprete Franciſco Philelpho (1), ad ſapientiſſimum & ſanctum virum & clementiſſimum Patrem D. Nicolaum (ſc. Albergatum) Sanctae Romanae Eccleſiae Cardinalem, Praefatio inc. *Arbitror ipſe haec, conſiliſque Lycurgi.* Deſ. *eorum intelligent. Vale.* Liber inc. *Cogitanti aliquando mihi Spartam.* Deſ. *regni honorandos videre.* Hinc Philelphi verſionem Bononiae prodiiſſe inter Opera quaedam Xenophontis certis interpretibus. A. 1502. apud Bened. Hectorem Bononienſem bibliopolam celeberrimum, & impreſſorem diligentiſſimum Kalendis Maii fol. & in editionibus Operum Xenophontis Latino Graecolatinis Baſileenſibus, & H. Stephani tradunt Fabricius Biblioth. Graec. Tom. II. pag. 74.

II. pag. 14. Eiuſdem Oratio de laudibus Ageſilai Regis Lacedaemoniorum, interprete eodem Philelpho ad eumdem Nicolaum S. R. E. Cardinalem. Praefatio inc. *Admoneor ſuperiore Lacedaemoniorum rep.* Deſ. *quam fidem & diligentiam deſiſſe. Vale.* Oratio inc. *Quemquem neſcio ipſi non ſum Ageſilao tam virtutem tum gloriam non facile ſcribendo laudare pro dignitate poſſe.* Deſ. *in perpetuam ſepulturam nactus.* Prodiit item Bononiae, ut ſupra, teſte Fabricio loc. cit. pag. 76.

III. pag. 37. b. Lycurgi Vita ex Plutarcho traducta a Franciſco Philelpho ad eumdem Nicolaum S. R. E. Cardinalem. Praefatio inc. *Perpulere profeſſo tam & exemia vestra iſta ſapientiſſime Pater.* Deſ. *hunc autem Lycurgum vel dubito, quem viri quidquam cultius fuerit, Pater praeſtantiſſime, meo animo ſunt unde ſed in quoque ſecundis expediunt, quae generoſe quibuſque mentibus iſi regnum commenta delibabit, quippe qui in hac vita conſecutus lignide ſit quandam vetuſtiſſimae antiquitatem integrum atque diſciplinam. Neque mirabium, ſive quod immortalibus adeo laudibus ſuperiorem Ageſilaum noſter benefiat Xenophon ſuſtulerit cum, tum ex Lacedaemoniorum illa Republica tum ex hac praeſentia vita ut in hunc praeceptis & inſtitutis prudentiſſimum ac fortiſſimum Regem illum ſemet ipſum inſtruxiſſe & egregie conſirmaſſe qui hac ſtrenuiſſimae Reſpublicae, clariſſimeque* imperio & laudibus augeatur, & potentiſſime conſervatur, & pulcherrime exornatur. Vita inc. *De Lycurgo legum latore.* Deſ. *haec igitur de Lycurgo perhibentur.* In antiquo editione Vitarum Plutarchi Venetiis per Melchiorem Seſſam & Petrum de Ravanis ſoctos MDXVI. fol. legitur ſub nomine Lapi Florentini a pag. XIII. ad pag. XVIII. cui tribuitur etiam a Fabricio una cum ſequenti in Biblioth. Graec. Tom. III. pag. 344.

IV. pag. 100. Numae Pompilii Vita ex Plutarcho a Franciſco item Philelpho traducta ad eumdem Nicolaum S. R. E. Cardinalem, cum Praefatione, quae inc. *Quod ab omni tempore bonus interpretandi muneris evenit tuiſſem, religioſiſſime Pater, aſſerem, ut ea ſumma ſeptentrionalis civitas opuſcula abſolveret; nam quum & noſtra inſtitutis ex Graecorum legibus clarior firmiore, ſanctiorque demonſtrare, & ſanctiorem iſtam tuam prope in eo obſervantia multorumque deſiderio ex celebrato illo paſſus Lycurgi ſupremi admirabiliorem decrevimus oſtendere, tum cumulate ſatis propoſito noſtro fecerant. Sed quum eundem librum, quae fuiſſem interpretatus, referret in eadem, ergo iuvare tempore Numae Pompilii vitam perlecturiſſem, digna & ipſa res viſa eſt, quam Latinam redderem.* Deſ. *itaque quam & ipſe Pater ambiſſime, Numa noſtra urbe eiuſque hominum iuvabis deſiderio, ecce nobilius. Denique contemplemur, ſectum ſuperet, atque conſummetur, ſtato illuſtrior factus es. Sed quae ad immortales laude ucre attinent, alio tempore commodius deſeremur: nunc quae de Numa illo perſcripſi ſunt eadem. Vale.* Vita inc. *Eſt autem & de Numae Regis temporibus.* Deſ. *ſed ſuperiore tantum, & inſuper tamen exigente eiuſque compoſuerunt.* Ibid. e pag. XVII. ad pag. eamdem item ſub Lapi nomine. Tum eiuſdem litteris legimus: Τέλος δὴ ἔχει *Quae Xenophontis Plutarchique opuſcula ad clementiſſ. Patrem D. N. Sanctae R. Eccleſiae tituli Sanctae Crucis Cardinalem Franciſcus Philelphus* (2) *e Graeco in Latinum traduxit eloquium Kal. Sext. MCCCCXXX. ſibi et Florentiae abſolvuntur.* Inde alia haec in eadem ſubſcriptione Φραγκίσκος ὁ Φιλέλφος ὁ Τολεντινᾶς ἐν τῇ Ἑλλάδι ... ταῦτα ... τῇ Λατινικῇ ἐν τῇ Φλωρεντίᾳ ... μετεγραφεν.

Codex membranaceus, Ms. in 8. maiori Saec. XV. nitidiſſimus & accuratiſſimus, cum marginalibus, & initiis ſingulorum Operum auratis, ac Cardinalis, & Philelphi gentilitiis ſtemmatibus exornatus. Conſtat foliis ſcriptis 138.

FINIS PLVTEI LXIII.

PLV-

(1) Philelphi nomen erasum eſt, ut alias verba quaedam Dedicationis in eodem Cardinalis prolata.
(2) Heic quoque erasum eſt nomen Philelphi.

P L V T E V S LXIV.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XXXIV. EDITOS II.

C O D E X I.

S V E T O N I V S.

Cui accedunt

Hiſtoriae Auguſtae Scriptores.

I. pag. 1. CAii Suetonii Tranquilli de vita XII Caeſarum Libri XII. Primus inc. *Annum agens Caeſar ſextumdecimum*. Ultimus deſ. *in ſequentium Principum*. In fine legitur: *Mediolani impreſſum per Magiſtrum Philippum de Lavagnia* (sic) 1475 die 10. Iulii. Tum manu Angeli Politiani ſubſcriptio: *Recognovi cum vetuſtis duobus exemplaribus Florentiae MCCCC-LXXX. XV. Kal. Quintil. in Divi Pauli ego Angelus Politianus, atque cum tertio etiam ipſo vetuſtiſſimo*. Tum in averſa pagina Graeca quaedam ipſemet Politianus addidit.

II. pag. 110. Occurrunt Capita V videlicet:

i. De exordio Nervae & bonis eius moribus ac morte. Inc. *Nerva Caeſar Imperator*. Deſ. *Hugo ſcaro tradiditur*.

ii. De exordio imperii Traiani, & eius ortu & bonis moribus ac ſtudiis in administrando imperio. Inc. *Traianus Ulpius Crinitus Caeſar*. Deſ. *Imperator appareret*.

iii. De mirabili clementia ipſius, & moderatione circa cultum Chriſtianorum, & peſtilentia, quae ſuo tempore contigerat. Inc. *Memorabile praeterea exemplum*. Deſ. *ab ea non ſecedi, & omnes ſanguis*.

iv. Eutropius de morte eiuſdem Traiani. Inc. *Poſt ingentem autem gloriam*. Deſ. *crudelibus dominus eſſe dicas*.

v. Qualiter Traiani anima ab aeterna poena exempta ſit oratione Gregorii Papae. Inc. *Ut autem omiſſa ceteris*. Deſ. *appareret tamen propter ea, quae in eius vita legimus d omnium temporum acceptiſſi*.

III. pag. 114. Vitae diverſorum Principum & Tyrannorum a Divo Hadriano uſque ad Numerianum a diverſis ſcriptoribus compoſitae, & ordine hoc nectuntur:

i. Spartiani vita Adriani.

ii. Item eiuſdem Aelius Verus Caeſar.

iii. Iulii Capitolini Antonius Pius.

iv. Item Iulii Capitolini M. Antoninus Philoſophus.

v. Item eiuſdem Verus.

vi. Aelii Spartiani Didius Iulianus.

vii. Aelii Lampridii Commodus Antoninus.

viii. Iulii Capitolini Aelius Pertinax.

ix. Vulcatii Gallicani Avidius Caſſius.

x. Aelii Spartiani Severus.

xi. Eiuſdem Peſcennius Niger.

xii. Eiuſdem Antoninus Caracallus.

xiii. Eiuſdem Antonius Geta.

xiv. Aelii Lampridii Antonius Varius Heliogabalus.

xv. Eiuſdem Diadumenus Antoninus.

xvi. Iulii Capitolini Opilius Macrinus.

xvii. Eiuſdem Clodius Albinus.

xviii. Aelii Lampridii Alexander Severus.

xix. Iulii Capitolini duo Maximini.

xx. Eiuſdem Gordiani tres.

xxi. Eiuſdem Maximus, ſive Pupienus, & Balbinus.

xxii. Eiuſdem Valeriani duo.

xxiii. Eiuſdem Galieni duo.

xxiv. Eiuſdem Tyranni.

xxv. Cyriades.

xxvi. Poſtumi duo.

xxvii. Lollianus.

xxviii. Victorini duo.

xxix. Marius.

xxx. Ingenuus.

xxxi. Regilianus.

xxxii. Aureolus.

xxxiii. Macriani duo.

(a) Hae Vitae in quibuſdam Codicibus, & Seldenianis in VIII. Libros tribuuntur; quam ſententiam ſuſi x ad ſiere ſequuntur Il. Caſaubonus; verum alii ac M. Zverius Boxhornius & Praefati, qui numerum Suetoni triginta partitiones putavit. Singulae Vitae ſingulos Libros deſignant, quibus ſententia II. Reverendiſſimus Spartia Huberſſoll, qui duodecim Suetonii Libros hadee

XXXIV

XXXIV Quintus,
XXXV Odenatus,
XXXVI Herodes,
XXXVII Maeonius,
XXXVIII Balista,
XXXIX Valentes duo,
XL Piso,
XLI Aemilianus,
XLII Saturninus,
XLIII Tetrici duo,
XLIV Trebellianus,
XLV Herennianus,
XLVI Timolaus,
XLVII Celsus,
XLVIII Zenobia,
XLIX Victoria,
L Titus,
LI Censorinus,
LII Trebellii Pollionis Divus Claudius,
LIII Flavii Vopisci Syracusii Divus Aurelianus,
LIV Eiusdem Tacitus,
LV Eiusdem Florianus,
LVI Eiusdem Probus,
LVII Eiusdem Firmus, Saturninus, Proculus, & Bonosus,
LVIII Eiusdem Carus, Carinus, & Numerianus. Hadriani Vita inc. *Origo Imperatoris Hadriani.* Vita Numeriani des. *quam putasse contendis.* Inde Politiani occurrit subscriptio: *Relegi cursim Fesulis Iulio mense anno MCCCCLXXXII Ang. Politianus,*

IV pag. 203 Eutropii viri clarissimi Romanae Historiae Libri X ad Valentem Maximum Perpetuum Augustum, praevio brevissimo Prologo. Liber I inc. *Primus in Italia* ... Liber X. des. *diligentiam reservamus.*

V pag. 293 Pauli Diaconi Romanae Historiae Libri VI Primus inc. *Anno ab Urbe condita* Sextus des. *promenda sunt.* Inde impressionis nota: *Informatum est hoc Opus per Magistrum Philippum de Lavagna anno a Nativitate Christi MCCCCLXXV, undecimo Kal. Ianuarias Mediolani,* Tum manu Angeli Politiani subscriptum est: *Pellegrorum in Fesulano agro anno MCCCCLXXXII, Iulio mense in Laurentii Medices suburbano Angelus Politianus.* Praecedunt autem huic Volumini pelliculam Epistola Boni Accursii Pisani ad magnificum Equitem auratum Cicchum Simonetam, quam integram exhibet Cl. Iosephus Antonius Saxius in Biblioth. Script. Mediol. To. I pag. 450. Tum versus Ausonii in Caesares, quos alibi invenimus, Domitii Calderini Vita Suetonii, testimonium Sicconis Polentoni ex Libro VII de Illustr. Script. & tandem alia eiusdem Calderini, pertinentia ad explicationem quorumdam verborum, quae occurrunt in Vitis Caesarum.

Adsunt correctiones notae, & additamenta a vetustis Codicibus excerpta manu Angeli Politiani, de quibus praefati sumus in nostro de Politiani Codicibus Commentario pag. XLVIII.

Codex chartac. impressus, ut supra, in fol. cum notis & summariis rerum marginalibus partim nigro, partim rubeo charactere conscriptis in omnes Libros, qui in hoc volumine habentur, de quo consule Cl. Iosephum Antonium Saxium loc. cit. pag. 562. & Menckenium in Vita Politiani pag. 622. Constat foliis 310.

SVETONIVS A POLITIANO EMENDATVS.

CAII Svetonii Tranquilli XII. Caesarum Vitae, prorsus anepigraphae. Tum nota impressionis adiecitur hoc pacto: *Caii Suetonii Tranquilli de XII. Caesarum vita Liber ultimus feliciter finit, absoluta Romae in Pinea regnante ubi Papae anno a Christi Natali MCCCCLXX. Septembri mense Pauli autem Veneti II. Pont. Max. anno sexto* (1). Praecedit Epistola nuncupatoria (1), quae inscribitur, & inc. *Campanus Francisco Piccolomineo Cardinali Senensi suo salutem, Rapere nuper C. Suetonium.* Des. vero *laboratur, Vale.* Adsunt in margine notae & summaria manu Angeli Politiani, partim rubricata, partim atramento exarata, quo sive plurimis etiam correctionibus, quas idem Angelus locat legendum, partim margini, partim in ipso textu inter lineas adscripsit, qui titulos quoque Librorum adiecit, & praeter alia loca, in quibus suam ipsius notam opposuit, ut pag. 20. *b.* 24. *b.* 38. *b* &c. in fine calce subscripsit: *Finit die XXI Februarii circa III horam Florentiae MCCCCLXXVIII* Graeca suis locis sunt impressa charactere rotundo, spiritibus & accentibus destituta, quandoque etiam mendose.

Hanc Svetonii editionem cum tribus exemplaribus collatam a Politiano, visam sibi in Laurentiana Bibliotheca testatur Henricus Brenmannus Historia Pandectar. Lib. IV Cap. I pag. 317 Codicem Svetonii A. MCCCCLXXIV (sic, sed forte legendum MCCCCLXXVIII) Romae excusum, coeterumque adnotationibus consulta Politiani, passim ad marginem adscriptis, servari in huius Bibliothecae cimeliis, docet Sam. Pitiscus in Iudice editionum Svetonii a se edit. Leovardiae per Franc. Halma MDCCXV 4. Tom. II pag. 1177 Meminit etiam duorum Codicum Mss. Svetonii, quibus usus sit Politianus, & quos cum impressis Ph. Strozza contulerat, Phil. Labbaeus in nova Biblioth. Mss. Librorum Parisiis MDCLIII 4. Suppl. VII. pag. 191 Uberiores in Svetonium adnotationes Politiani cognoscendas demonstrat Cl. Menc-

Cod. II.

(1) Mirum impossibile, quod hoc loco desideramus fuit Stile notum. Videtur scilicet Gallus quem Campani elegans pollicetur, cuius caput hoc commentatur Introductionis, unde ipso dicitur cecidit verbis etiam ab Emendatis. Qualem in libro singulari. De optimarum Scriptorum editionibus quae Romae primum prodierunt Lindaugiae MDCCLXI 4. pag. 90

(1) Hanc exegimus recudit loco Quirinus pag. 134. cit. operis

Menebentus in Vita Polit. pag. 631. Vid. Opuſculum noſtrum alias editum de Polit. nis Collectionibus pag. XLVIII. ubi varios a Politiano collatos, & inter doctiſſime locupletatos Codices recenſemus.

Codex chartac. impreſſus ut ſupra in fol. Conſtat foliis 116.

SVETONIVS.

Cod. III. CAii Suetonii Tranquilli XII. Caeſarum Libri duodecim, in Capita diſtributi, cum ipſorum tituli rubrica exaratis. Initium, & finis ſingulorum Librorum concordant cum ed. nonae Lapſienſi anni MDCCXXXVIII. ex recenſione M. Chriſtiani Jenckerr. Hinc quoque in margine notulas quaſdam apparent non ineruditas eiuſdem manu, cui totum Codicem debemus. Graeca ſunt in eo deſiderantur, ſpatio vacuo ad ipſa ſupplenda relicto.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 158.

SVETONIVS.

Cod. IV. CAii Suetonii Tranquilli Caeſarum XII. Vitae, ſuis tamen titulis omnino deſtitutae. Procedunt ſingula numiſmata Imperatorum vetus coloribus graphice depicta. Graeca verba deſiderantur, lacuna relicta, ſed ſinem tamen ab alia manu ſerius ducta, ſupplete ſunt.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XV. in cuius calce legimus: *Liber Petri de Medicis Cos. fil.* Conſtat foliis ſcriptis 170.

SVETONIVS.

Cod. V. CAii Suetonii Tranquilli Caeſarum XII. Vitae praefixus tetraſtichon. Claudun-tur tribus ſequentibus verſiculis Sancto Auguſtino tributis:

Julius, Auguſtus, Tiberius, Caius, & alter
Claudius, inde Nero, Galba, Otho, Vitellius atque
Veſpaſianus erit, poſt Titum, Domitianus.

Graeca verba deſiderantur, nullumque de foliis ipſorum indicium apparet.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. cum initialibus ſingulorum Librorum, auratis & coloratis. & cum pictura in prima pagina non ineleganti. Conſtat foliis ſcriptis 176.

SVETONIVS.

Cod. VI. CAii Suetonii Tranquilli de Vitis Caeſarum Libri XII. ut in Cod. III. Clauduntur Auſonii verſibus de duodecim Caeſaribus, de longitudine Regni eorum, & de ſeibus eorum quos olim haudimus. Hoc tamen, quemadmodum etiam in ſequentibus Codd. VIII & IX. nomen Suſtoni praeſeferunt. Occurrunt autem in editione Auſonii ex recenſione Julieti Floridi A. MDCCXXX. 4. ſub numeris 156. 157. 158. 159. (1) & 160. In Graeca verba deſiderantur, ſpatiumque relictum eſt ad ea ſupplenda, cuius Librorum rubrica conſcripti ſunt.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XV. cum initiali primi tantum Libri aurata, Conſtat foliis ſcriptis 180.

SVETONIVS.

Cod. VII. SVetonii Tranquilli Liber de XII Caeſaribus, ut in ſuperioribus Codicibus. Graeca verba poſteriori manu ſuppleta ſunt. Adjunt in margine variantes lectiones per quam raras ab eadem manu exaratae, nec non correctiones aliquot diverſa manu.

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XV. cum initio primi Libri aureo, ac reliquorum rubricatis & pictura in prima pagina valde eleganti, & effigie in litera Caii Iulii Caeſarem exhibente. Conſtat foliis ſcriptis 130.

SVETONIVS.

Cod. VIII. CAii Suetonii Tranquilli de Vitis Caeſarum Libri XII ut in Codicibus ſuperioribus. Accedunt in fine Sulpicii verſus de uſdem Caeſaribus, ut in Codice VI. Sed toti hi Libri variantibus lectionibus, marginalibus & correctionibus varia manu exaratis ſcatent rubrica conſcripti. Graeca autem verba charactere quadrato ſunt iisdem ab eadem manu exhibentur. Forte hic unus eſt ex tribus illis quos Codicibus Suetonii in hac Bibliotheca, de quibus in Praefatione ad Lectorem C. Suetonii Tranquilli cum notis integris virorum doct. P. Burmanni Amſtel. apud Janſſonio-Waesberg. MDCCXXXVI. Tom. II. 4. haec leguntur pag. 8. b. *Poſtea fuit vero ideas Gronovius ingens beneficio deviceruſſe orbem eruditum, ſi ſimul cum Memmove, Codices Florentinos uſuſ-tum commentaſſet venientis primi Medicea, quos Florentiae ſervatus eſt, omnium noviſſimo antiqui ut nullus eorum Codicibus a Caſaubono inſpectis cedere debeat, ut nobis narrat ad Art avum Expedit. Altre. Lib. I. Cap.* ult.

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saec. XIII. exeuntis. Conſtat foliis ſcriptis 74.

SAL-

(1) Deſiderantur in Codice primi tres verſus editionis cit.

(2) Huius Tetraſtichi primi tantum duo verſus occurrunt in Codice.

SALLUSTII HISTORIAE

Ac praeterea

Suetonius de XII Caesaribus.

Cod. XI. Codex est anepigraphus, sed in eo continentur

I. pag. 1. Caii Sallustii Crispi Bellum Catilinarium, sive Liber de Coniuratione Catilinae [1], ut supra pag. 337 §. VI. Hunc librum, quam separatim cum Commentario suo edidit Theodorus I. F. Graswinkelius Lugd. Bat. [illegible] prius scripsisse Sallustius videtur, quam Iugurthinum, licet Catilinario bello praecesserit Iugurthinum.

II. pag. [illegible] b. Eiusdem Bellum Iugurthinum [2], ut ibid. §. VII. Tum sub hi[illegible] cu[illegible] eiusdem delineatio, in qua tres [illegible] partes, Asia scilicet, Europa, & Africa [illegible]. Quem in hoc Pluteo plures Sallustii Codices [illegible] superiorum [illegible] [illegible] hos confusa [illegible] Petrum Victorium, cuius veram [illegible] in lucem dedimus. Extat autem eb [illegible] ta *C. Sallustii Crispi Coniuratio Catilinae, & Bellum Iugurthinum e Bibliotheca Medicea Florentiae apud heredes MDLXXVI.* [illegible] lum hunc Victorius dedicat [illegible] [illegible] x. kal. Sept. eiusdem anni. In Epistola ad Lectorem [illegible] Iulianam dependendis [illegible] Codicem [illegible] e Bibliotheca Medicea, quem [illegible] [illegible] [illegible] locos quosdam [illegible], sed qui [illegible] qualis [illegible] fortasse tamen fuerunt XXIII. & XXVI. huius Plutei [illegible], qui [illegible] [illegible] potestur.

III. pag. 56. Caii Suetonii Tranquilli Caesarum XII. Vitae, ut [illegible] Subsequentibus [illegible] versus de [illegible] Caesaribus ut in Cod. VI. & VIII. [illegible] praeterea [illegible] Tetrastichon [illegible] Suetonii Caesares, quae incipiunt a versu

Incipiam a Divo, percurramque ordine cunctos ibi

& desinunt in versu

Dic bona, quod fuerint, Dicat non gaudia [illegible] [3].

Leguntur inter Opera Ausonii [illegible] edit. [illegible] num esse distichis [illegible], usque ad numerum 180. In principio versuum [illegible] Sidonii legitur: inde vero [illegible] [illegible] est: *Isti versus al. leguntur Decimi Magni Ausonii Mosellae.* [illegible] [illegible] Sidonii, & Tetrasticha [illegible] [illegible] [illegible], qui [illegible] ex [illegible]

(1) Inscribit hunc [illegible] [illegible] Veli [illegible] qui Cicero Consul fuit.

(2) Gestum fuit hoc bellum contra Iugurtham Numidiae Regem [illegible] [illegible] Sup. de quo consulenda [illegible] dedit ad Florum III. 1. ubi in editione Graeviana leguntur [illegible] [illegible] in summo Syllae [illegible] [illegible].

(3) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

literarum vestigiis eruitur scriptum fuisse *Liber Philippi Ser Ugolini* . . . . *Nuonis de Florentia.* Graeca verba suis locis habentur literis quadratis, quae etiam in margine charactere minori eleganterque repetuntur.

Codex membranac. Ms. in 4. maiori Saec. XIV. optime servatus, & cum notulis quibusdam in margine, ab Ant. M. Biscionio collatus an. MDCCXXXIX. Constat foliis scriptis 124.

SALLUSTII CONIURATIO CATILINAE, ET BELLUM IUGURTHINUM

Cod. X. Codex anepigraphus, in quo continentur

I. pag. 1. Caii Sallustii Bellum Catilinarium

II. pag. 26. b. Eiusdem Bellum Iugurthinum. In fine legitur sequens Distichum de morte Iugurthae, quod quum in aliis etiam occurrat huius Plutei Codicibus, ipsorum varietates in calce paginae afferemus.

Si [4] caput ignotum Iugurthae noscere [illegible].

Tarpe [5] rupe [6] pulsus [illegible] [illegible] ad ima ruit (sic)

In superiori primae paginae margine nomen possessoris adscitur, qui est *Antonius Caponius*.

Codex chartaceus Ms. in 4. maiori Saec. XIV. binis columnis grandiori litera exaratus, glossis & notulis hinc inde adspersus, ab Ant. M. Biscionio collatus A. MDCCXXXIX. [7] Constat foliis scriptis 83.

SALLUSTIUS.

Cod. XI. I. pag. 1. Sallustii Bellum Catilinarium sine titulo

II. pag. 34. Eiusdem Bellum Iugurthinum.

Codex membranac. Ms. in 4. maiori Saec. XV. nitidissimus, cum icone Sallustii in litera initiali, & stemmate familiae Mediceae in calce primae paginae musivo exornatae, ab Ant. M. Biscionio collatus anno MDCCXXXIX. Constat foliis scriptis 101.

SALLUSTII CONIURATIO CATILINAE.

Cod. XII. I. pag. 1. Sallustii Bellum Catilinarium sine Procemio, [illegible] [illegible] a verbis *Urbem Romanam, sicuti ego accepi* etc.

II. pag. 15. Eiusdem Bellum Iugurthinum, totum fere nova manu saeculi XV. suppletum.

Co-

(4) Cod. XIII. & XVII. *Qui.*

(5) Cod. XIII. *Tarpeia.* Cod. XVI. XVII. XXI. & XXII. *Tarpeiae.* Cod. XIX. *Tarpei.*

(6) Cod. XIX. *montis.*

(7) Deest [illegible] in aliis omnibus Codicibus.

(8) Codices Sallustii decem & [illegible] qui [illegible] in hac Bibliotheca [illegible] [illegible] Biscionius an 1740 pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Parisiensis [illegible] Collationem.

Digitized by Google

Codex membranac. Ms. in 4. maiori Saec. XIV. Conſtat foliis ſcriptis 56.

SALLVSTIVS.

Cod. XIII. I. pag. 1 CRiſpi Salluſtii viri illuſtris Catilinarii Liber.

II. pag. 22. b Eiuſdem Bellum Iugurthinum. In fine rubris majuſculis litteris legitur: *Criſpi Salluſtii viri clariſſimi de Bello Punico Liber explicit feliciter.* Tum ſequuntur duo verſiculi ut ſupra in Cod. X.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. nitidiſſime optime ſervatus & exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 60.

SALLVSTII CONIVRATIO CATILINAE

Cod. XIV. I. pag. 1 SAlluſtii Bellum Catilinarium ſine titulo cum gloſſis interlinearibus & marginalibus.

II. pag. 30. b Eiuſdem Bellum Iugurthinum, item cum gloſſis.

Codex chartac. Ms. in 4. maiori Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 91.

SALLVSTIVS.

Cod. XV. I. pag. 1 CRiſpi Salluſtii Bellum Catilinarium ſine titulo.

II. pag. 35 Eiuſdem Bellum Iugurthinum, item ſine titulo.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV nitidiſſimus cum ſummariis in margine alia manu, & initialibus Librorum litteris eleganter illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 104.

SALLVSTII CONIVRATIO CATILINAE

Cod. XVI. I. pag. 1 CRiſpi Salluſtii Bellum Catilinarium ſine titulo.

II. pag. 10. b Eiuſdem Bellum Iugurthinum; omnia cum ſummariis in margine & gloſſis interlinearibus. In prima pagina legitur Epigramma Italicum, quod vocant *Madrigale* Inc.

Donne per la ſtagione che acerba ſpica,
Quaſi ogni pianta ſua verzura perde
Et ne più che giammai ſon ora al verde

Deſ.

Io avrò pace, dove che torna il verde,
Per lui di quella, ch'il mio cor una perde.

In calce vero Tetraſtichon, cuius primum diſtichon in Codice X. legimus, alterum ita ſe habet:

Hiſtorias ſcriptor negat eſſe Oraſius iſtud,
Carcere nam voluit ſic pro crimine ferrar.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XIII. ab Ant. M. Biſcionio collatus anno MDCCXXXIX. Conſtat foliis ſcriptis 59.

SALLVSTIVS.

I. pag. 1. CAii Criſpi Salluſtii viri Clariſſimi Liber de Catilina. Cod. XVII.

II. pag. 25 Eiuſdem Liber de Iugurtha Rege Numidarum. In calce legitur Diſtichon de morte Iugurthae, ut ſupra in Cod. X. & praeterea verſiculus:

Iam necatum ... in carcere plateae.

Adſunt in margine ſummaria Capitum rubrica exarata.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XIV optime ſervatus, & ab Ant. M. Biſcionio collatus anno MDCCXXXIX. Conſtat foliis ſcriptis 74.

SALLVSTIVS DE BELLO IVGVRTHINO

IVgurthini Belli Liber auctore Salluſtio cum ſcholiis marginalibus & interlinearibus. In fine duo circuli occurrunt quorum unus orbem terrarum, alter caeleſtem ſphaeram exhibet. Cod. XVIII.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XII optime ſervatus, & exaratus, ab Ant. M. Biſcionio collatus anno MDCCXXXIX. Conſtat foliis ſcriptis 61.

SALLVSTIVS.

I. pag. 1. CRiſpi Salluſtii Liber Catilinarius. Cod. XIX.

II. pag. 33 Eiuſdem Liber Iugurthinus, cum duobus verſiculis in fine, ut ſupra. Adſunt in margine correctiones quaedam, ſed perpaucae.

Codex chartac. Ms. in 4. min. Saec. XV. optime exaratus cum initialibus auratis, & coloratis. Conſtat foliis ſcriptis 96.

SALLVSTII CONIVRATIO CATILINAE

I. pag. 1 CAii Criſpi Salluſtii de Coniuratione L. Sergii Catilinae Liber. Cod. XX.

II. pag. 18. b Eiuſdem Bellum Iugurthinum.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XIV. cum ſummariis & correctionibus in margine, optime ſervatus, & ab Ant. M. Biſcionio collatus anno MDCCXXXIX. Conſtat foliis ſcriptis 88.

SALLVSTII CONIVRATIO CATILINAE

I. pag. 1 CAii Criſpi Salluſtii de Bello, ſeu Coniuratione Catilinae Liber. Cod. XXI.

II. pag. 19. Eiuſdem de Bello Iugurthino Liber. In fine leguntur duo verſiculi, ut ſupra, tum alii haec: *Scriptum per me Ser Claudium Stephani Dominici anno*

LXIV.

Google

LXIV (b) ſupra unſa, abſolutamque tertio Nonas Januarias. Alias deinde erat ſequebantur ſubſcriptiones poſſeſſorum, liturae deletae. Prima tantum videtur poſſe legi *Hic liber eſt mei Iacobi Bartholini . . . . quem eme libe . . . .* In averſa vero pagina figura ſupra rotam ſuſe offertur adſcriptis circum verbis *Queſto è Cecho degli Albizzi & ſoſſi di ſua mano*.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 86.

SALLVSTIVS.

Cod. XXII. I. pag. 1 C. Salluſtii Criſpi de Catilinae Coniuratione Liber.

II. pag. 33 Eiuſdem Bellum Iugurthinum. In fine adſunt duo verſiculi, ut ſupra.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. nitidiſſimus, cum ſummariis in margine alia manu, & pulcherrima pictura in principio, & ſtemmate familiae [illegible] in eadem prima pagina, quae vacua ſupereſt, legitur *Liber Petri Marci Parentis* (c), *nunc Coſmae Medices*. Conſtat foliis ſcriptis 94.

SALLVSTII DE CONIVRATIONE CATILINAE

Cod. XXIII. I. pag. 1 C. Salluſtii Criſpi de Catilinae Coniuratione Liber.

II. pag. 25 Eiuſdem Bellum Iugurthinum.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XII. optimus, cum gloſſis & notis marginalibus & interlinearibus antiqua manu. Ad calcem duo priora folia recenti manu ſuppleta ſunt ab Ant. M. Biſcionio collata A. MDCCXXXIX. Conſtat foliis ſcriptis 73.

SALLVSTIVS.

Cod. XXIV. I. pag. 1 Criſpi Salluſtii Bellum Catilinarium.

II. pag. 27 Eiuſdem Bellum Iugurthinum.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XIV. ineuntis. Conſtat foliis ſcriptis 18.

SALLVSTIVS.

Cod. XXV. I. pag. 1 C. Criſpi Salluſtii de Catilinario Liber.

II. pag. 26. Eiuſdem de Bello Iugurthino Liber. In fine legitur: *Belli Iugurthini Libri Salluſtii explicit feliciter MCCCCLXII.*

Codex chartac. Ms. in 4. min. Saec. XV. diligenter exaratus, ab Ant. M. Biſcionio collatus anno MDCCXXXIX. Conſtat foliis ſcriptis 78.

SALLVSTIVS.

Cod. XXVI. I. pag. 1 C. Criſpi Salluſtii Bellum Catilinarium.

II. pag. 17 Eiuſdem Bellum Iugurthinum. Numidum pag. 11. verſu 26. multa in Codice deſiſe, poſt enim verba *cum Iugurtha congreſſi*, quae in editione Patav. per Joſephum Cominum [illegible] Incidunt in pag. 60. verſ. 11. ſequentes illa, *[illegible] Metellum [illegible]* quia occurrunt pag. 90. verſ. 2.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XII. cum gloſſis aliquot marginalibus, & interlinearibus. In antica prima pag. legitur: *Iſte Salluſtius eſt fratris Ioannis* . . . . (d) *quem olim e Conventu Senenſi*; ab Ant. M. Biſcionio collatus anno MDCCXXXIX. Conſtat foliis ſcriptis 42.

CIMONIS ET LVCVLLI VITAE LEONARDO IVSTINIANO INTERPRETE.

Cod. XXVII. I. pag. 1 Plutarchi Vitae Cimonis, & Luculli interprete altero ac Patricio Viro Leonardo Iuſtiniano Veneto. Praecurrit Epiſtola nuncupatoria ad Henricum Luſignanum Illuſtrem Galilaeae Principem, quae inc. *Quum permulta ſint litterarum ſtudia, Henrice Princeps, quae ſermonem & decus, & ornamentum clarum hominibus afferre poſſunt, tum maxime hiſtoriae cognitio — utque hoc in loco alienum ſaltem praeceptorem noſtrum Guarinum eruditiſſimum virum ſecutus in Plutarcho ad paucos [illegible], quod nuper a publicis provinciis negotiis datum eſt, partim ad haec vertendum contuli, quae & tibi multum iucunditatis, & ſtudioſis hominibus non parum emolumenti; noſtro autem otio aliquid dignitatis afferre ſufficerent. Nec me fugit, clariſſime Princeps, fore ut quidam, nec ii admodum quarundam opinione indocti, hunc noſtrum laborem velut reprehenſionibus arguant, quorum tamen breviter hic nobis reſpondendum eſſe [illegible] Barbarus nullus praeſtet [illegible] confuſaque illorum ſcientia, hanc latinam ſemper accuratiſſime diſpoſuiſſe a Nino ad artes, ad mores, ad gloriam, externae non multum exemplis indiget; qui paternum maternumque genus, innumerabiles prope Reges, fortiſſimosque Imperatores edideris, quantum ſplendore ac gloria Luſignana domus tua Regiae totam familiam illuſtriſſime indicant. Nam ut de Carolo Magno Romanorum Imperatore [illegible] maiorum tuo nomine, quo patrui tui Petri celebrata in Graecos, Turcos & Aegyptios geſta, quae laudi parum tu ſeſe tradunt, ut magnificentiam, qua denique ſane fortem prudentiam, iuſtitiam, clementiam, Henrice [illegible], caeteraque Regis ornamenta verbis ample-* [illegible]

(b) Error certe eſt in ſubſcriptione; deeſt ſcilicet numerus annui [illegible].

(c) Hic eſt Il Burlaria Florentinus, de quo conſulendus Cl. Mehus in Praef. ad Ambroſ. Camald. Epp. pag. LVI. & LXXXVIII.

(d) Alia erant poſtea omnino deleta.

dit pueruli? quorum emperio ac nutu jam opulentissima Cypros, & insulissima & fortissima gubernata est. Des. aut unus licet possum e multa optimus taliter. Vitr. Cimonis inc. Pereipoleni vates ex Thessaliis Ophelian Regem suosque in Beotiam populi deduxit, sum lunc multis domum temporibus nobilissimum in se [illegible] Des. sed ut Deum venerantur, atque colunt.

II pag. 48. Lucii Luculli Vita inc. Lucii Luculli avus fuit vir Consularis, avunculus autem Metellus, is qui Numidicus est cognominatus. Des. & multis Deorum sacris egit et tam sublime [illegible] ut fuisse [illegible]. Hanc versionem memorat Fabric. in Bibl. med. Graec. Tom. III pag. 315. Exstat autem sine Praefatione in [illegible] Vitarum Plutarchi Venetiis apud Melchiorem Sessam A. [illegible] fol. a pag. cclxv. ad pag. cclxxiii. De Leonardo Justiniano viro & fama egregie editae sunt lectiones Angelinus Pitturae & Delle Cronache [illegible] in Vita, e la Opera degli Scrittori Veneziani. Venezia per Simone Occhi MDCCLII. Tom. I. pag. 155. seqq. atque pag. 168. nos ad cos. [illegible] Cimonis & Luculli Vitas a Leonardo Justiniano ex Plutarcho in Latinum translatas [illegible] inter Plutarchi Vitas primum impressas Venetiis per Nic. Jenson MCCCCLXXVIII. die [illegible] Januarii fol. sed id non apparet ex Catalogo Biblioth. Smithii. Venet. per I. B. Pasquali MDCCLV. 4. ubi Praefationes [illegible] singulis Vitis Plutarchi in omnium prima editione, sine anno, loci, vel impressoris nomine, praemissae.

Codex chartaceus. Ms. in 4. min. Saec. XV. optime servatus. Constat foliis scriptis 95.

QVINTI CVRTII HISTORIAE.

Cod. XXVIII. QVinti Curtii Rufi V. C. Historiarum Alexandri Magni Macedonis Libri VIII. Incipiunt e Libro tertio, ut in editis (a). Et quidem in: Inter haec Alexander ad conducendum in Peloponneso militem. Vltimus Liber des. aeternitatis memoriae, ne nomen bonis habetur. Inde subiit litteris subscriptur Deficiunt hic [illegible], vel [illegible]. Progreditur autem in Codice ordo Librorum ut in editione Joannis Freinshemii Argentorati MDCXL. 4. quam prae manibus habemus in hisce Curtii Codicibus recensendis. Notandum in calce Libri V. leg. deficit hic quarti Libri, & inter Deos deprincipiante sexti Libri, Librariumque; [illegible] in verbis potius quam [illegible] & lacunam tamen [illegible] e verbis fragmentis hoc pagine deservimus [illegible].

Codex membranaceus. Ms. in 4. Saec. XV. supra quem dici possit elegantissimus, cum pulcherrima pictura in principio, quae Ale-

(a) In quibusdam aliisque & plerisque Mss. Codicibus Codex [illegible] Petri Danielis [illegible] post recensendum, Libros primum [illegible] illum quidem integrum desse [illegible]. Vide [illegible] C. [illegible] & Freinshemium in [illegible] Scaliger in [illegible] pag. 61.

xandrum Magnum, eiusque heroas, una cum variis ornamentis repraesentat, & cum initialibus Librorum mirifice illuminatis. Constat foliis scriptis 164.

QVINTVS CVRTIVS.

QC. Rufi Historiae de gestis Alexandri Regis Macedonum Libri VIII. quorum primum inscribitur: Fragmentum Libri sexti. Libri quintus, & sextus in unum conjunguntur, spatio tamen unius versus intermedio relicto, & adscripto in margine verbis: hic deficit Liber V. postrema vero sunt; [illegible] ipse fons omni homini [illegible] vero Libri sequentis sunt: Bellum dum ferret ab Alexandro, bellum ortum est inter Macedones ac Lacedaemonios; Antipater Macedoniae Praefectus in hoc bello [illegible]. Regem Lacedaemoniorum [illegible] sicut hoc impositum. Pugnae discessum non sit, [illegible] [illegible].   Cod. XXIX.

Codex membranaceus. Ms. in 4. Saec. XV. cum summitate foculis exornatus in principio formatis in margine subtus exterius & initialibus Librorum auro vivisque coloribus eleganter depictis. Constat foliis scriptis 168.

Q. CVRTIVS.

QCurtii Rufi viri Romani de gestis Alexandri Magni Libri VIII. quorum primus inscribitur tertius. In fine membranas rubris literis legitur: Quinti Curtii Rufi Historiarum Alexandri Libri duodecimi sunt, quorum ultimus liber in principio decimus numeratur. Extremus vero Libri V. [illegible] homini & prima sunt. Hoc adnotato in margine: hic deficit finis quinti Libri & principium VI.   Cod. XXX.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. nitidissimus cum summitate in margine, & pictura in principio quae totum fere marginem exornat, & summitate sunt in Sanctae, & initialibus Librorum cultus & colorati. Constat foliis scriptis 185.

Q. CVRTIVS.

QCurtii Rufi de gestis Alexandri Magni Libri VIII. anepigraphi. Ad calcem legitur: Finis Q. Curtii Rufi de gestis Alexandri Macedonis. Deo gratias. Amen. Liber Petri de Medicis Cosmi fil. Libri IV. & V. in unum coniunguntur, & ultimi Libri V. [illegible] praeter in principio Libri VI. & quidem ut: Sententia hoc pagine deservimus [illegible].   Cod. XXXI.

Codex membranaceus. Ms. in 4. Saec. XV. nitidissimus, cum pictura in principio [illegible]

Z z   [illegible]

[illegible] Donato Q. Curtii quae habemus descripta sunt [illegible] [illegible] reliqua vero [illegible]. In Bibliotheca S. [illegible] Curtii erat, sed deperdendum compositum esse a [illegible] [illegible].

pis interibus & puerulis exornati, nec non initialibus Librorum literis aureis & coloratis. Constat foliis scriptis 149.

Q. CVRTIVS.

Cod. XXXII. Q. Curtii Rufi Historiarum Alexandri Magni Macedonis Libri VIII quorum primus inscribitur tertius. In fine ultimi legitur: *Nicolaus Rocius Spresso vocatus felicissime scripsit*. Tum possessorum nomen erat, ita: *Liber Laurentii de Ioanni Petri Francisci de Medicis Num. 18*. Libri V & VI in hoc Codice coniunguntur, spatio tantum inter utrumque relicto, & adscripto in margine *deficit*. Initium vero Libri VI habetur ut in Codice XXIX.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV elegantissimus, cum summariis & correctionibus in margine, initialibus Librorum literis mirifice illuminatis, pulcherrima pictura in principio, quae etiam undequaque marginem ambit. Medicea stemmata, tum nonne Alexandri Magni dicens in imago tenuis & Caroli Marsuppini icone a latere in . . . fenate expressis legentis fortasse hunc librum, exercentis prope enim huius effigiem legitur verba: *Marsupp. Flor.* Constat foliis scriptis 135.

Q. CVRTIVS.

Cod. XXXIII. Q. Curtii Rufi Historiarum Alexandri Magni Macedonis Libri VIII. Incipit . . . In principio Libri VI ad marginem leguntur: *Desunt sine quinis libri*, *Deus & paucorum fecit*, et praeterea desunt Libri V & initium VI, concordat cum Codice XXXI.

Codex chartac. Ms. in 4. exaratus Saec. XV ineunte cum correctionibus aliquot marginalibus. Constat foliis scriptis 164.

Q. CVRTIVS.

Cod. XXXIV. Q. Curtii Rufi Historiarum Alexandri Libri VIII quorum primus inscribitur tertius. Liber V deficit ut in Codice XXIX adscriptis verbis *credo deficere*. Initium vero Libri VI qui titulum rubrico exaratum praefert, habetur quidem, ut in dicto Codice, sed in margine ad illa verba, quae desiderantur in editione, ac supra titulum adscriptum est *vacat*.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV vere elegantissimus cum titulo aureo pictura in principio, quae totam extra marginem, & Summarum Episcopi custodita prope . . . nec non initialibus Librorum mirifice illuminatis. Constat foliis scriptis 171.

Q. CVRTIVS

Cod. XXXV. Q. Curtii Rufi Historiarum Libri VIII. a textu incipientes, cuius prima verba sunt . . . *per gladio facturum quae totum ac in suo pavore festinantem ambobus pessime propulit &c.* quae in editione, quum citaverunt in Cod XXVIII. occurrunt Lib. III Cap. 10. Item, ut Liber V & VI. coniunguntur, ita ut ulterimodo verba lacunae relicta inter voces *fremens*, & *pugnat*, & adscripto in margine diversa antiqua manu *hic deest*. Vltimi autem versus Libri postremi, qui hic inscribitur X, vetustate absoleverunt. In fine minoribus literis adscriptum est: *Q. Curtii Rufi Historiarum Alexandri Magni Macedonis Liber decimus feliciter. Amen.* Notandum inter paginas 115 & 116 quite ad supplendum lacunam vacuae superesse, fuisse atque, antiqui manu interposita Gallica quae dam carmina in laudem Alexandri Magni quae inc.

De Salomon ad premier pas
Quant de son Libre mist
Lucius est nominatur &c.

Vetustatem huius Codicis testatur Wegerusius in Iter Literarum Inventarium Tomo IV pag. 178. his verbis: *Vinsplurimis verbis alios sed dum Resp. Literaria calamum, ut namque laude dignum vir, Antonius Magliabechius, in Bibliotheca Medicea Codicem Curtii est perfectum atque Lucas Holstenius quod simul literis consignatum exhibebat, versibus qui in tot hic pollebat sudiam, haud etiam aeque fere pongeram gratum*. Anno MDCCXII Comes Io. Franciscus Ioseph Bruscolo de gente Curtia, deque aetate Curtii disseruit, ubidque Commentarium Bentonii eodemque quem vide.

Codex membranac. Ms. in 4. quadratus Saec. XI. exaratus, vere insignis, binis columnis ductis exaratus, ob Antonio Francisco Gorio collatus anno MDCCXXX. Constat foliis scriptis 124.

SEXTVS AVRELIVS SVPER HISTORIAS ROM.

Ac praeterea

Andreae Dominici Flocci de Potestatibus Romanorum Tractatus.

Cod. XXXVI. I. pag. 1. TRactatus secundus super Romanis Historiis (1) seu potius de Romanis Potestatibus Sacerdotum, & Magistratibus auctore, non ut recentiori manu fisse additum est, Sexto Aurelio Victore, sed Andreae Dominici Flocci. Dividitur autem in Libros duos, praevio Prooemio, cuius initium est: *Quum per hos dies nuper pere mea animo . . . Finis: de moribus existimeremini videamus*. Liber I inc. *Omnium Deorum, quos veteres Romanorum superstitio excoluit primum*

(1) Ne verbum quidem de hoc Opusculo fecit Montfauc. In suo Catalogo

man Pa. Liber II die *quorum uxor & ar-ſumpta novis Reſpublica innueretur.* Conve-dant cum editione P. Schotti in Reſp. Roma-na Lugd. Bat. ex officina Elzeviriana MDC-XXIX in 16. a pag. 1. ad pag. 115. Occur-rit item Tractatus iſte in Codice XV. Plut. LIII ſupra pag. 611. §. VII. ſub nomine Lucii Fenestellae, ubi tamen deerat Proœ-mium *& in hoc aliquantum longius, poſt-*quam in illa *novis Reſpublica innueretur* quae mox recitavimus, in continuatione lectioni ca-*rum omnia quaedam contraverunt, mox ipſe eventum avide &c.* Tum ſe-quuntur alia Capita quorum, nimirum, *De Praefectis Praetorio. De quibuſdam urbanis Magiſtratibus ſuccedentibus. De Praefectis Urbis & Vigilum*, & *De Praenomine Caeſarum*, quae poſtrema verba in dicto Codice remanent.

II. pag. 31. De vita & moribus Impera-torum Romanorum Libellus exceptus, & titulatus ex Libris Sexti Aurelii Victoris a Caeſare Auguſto uſque ad Theodoſium Inc. *Anno urbis conditae ſeptingenteſimo vigeſimo-ſe-cundo, ab initio vero [illegible] quadringenteſimo ollegeſimoque mos Romae repertus ut prorſus pareado pro Rege Imperatori Deſ. [illegible] Remp. uſque, ubi Arcadio & Honorio, quorum relinquens, cumque eum eodem anno Conſtantinopoli [illegible] ſepultum eſt.* Tum mutato ſequitur nonnullum adſcriptum occurrit *haud amplius compta in exemplari invenitur.* Extat in editione Sexti Aur. Victoris cum notis integris variorum, curante Jo. Arntzenio Amſtelaed. apud Janſſonio-Waesb. MDCCXXXIII. 4. a pag. 447. ad pag. 600, ubi conſulenda eſt Praefatio pag. 9.

Codex chartac. MS. in 4. mi. ſcri. Saec. XV. ſinearis, cum ſummariis in margine. Conſtat foliis ſcriptis 45.

PLUTEUS LXV.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. LII. ET VNVM EX PARTE MS. ET EX PARTE EDITVM.

CODEX I.

PAVLLI OROSII HIST.

Codex hic praeſtantiſſimus, & omni gene-re mirus, mutilus eſt in principio & antigraphas, nam qui in ſummo primae paginae margine habetur titulus: *Paulli Oroſii Liber VI. in hoc Codice habetur*, recentiore manu appoſitus eſt. Continet au-tem Paulli Oroſii Presbyteri Hiſpani adver-ſus Paganos Hiſtoriarum Libros VI. priores tantummodo, quorum primus truncus mutilus incipit a verbis . . . . *decem annos crevi-tiſque geſta, quae nationes, quantos populos, deus tanto laudaverit atque adſtiverit. Homerus po-ſtea &c.* quae pertinent ad Cap. XVII. Libri I. quaeque proſpecturum characteris hujuſ-modi inter Mss. Codices venerandos quidem vetuſtate ſuam prototypi adſerunt in edit. Lugd. Batav. MDCCXXXVIII. in 4. curante Sigeberto Havercampo ad fidem Mss. ac praecipue duorum noſtri Medicei adornata pag. 70. Si vero diſ. *atque ideo ſingillatim corrigentur expe-diam*. Concordant quoad textum & finem cum dicta editione a cit. pag. 70. uſque ad pag. 449. excepto Libro V. cuius ob unicum deperditum folium deſideratur initium, ac propterea incipit a verbis . . . . . *Romanos atque ſua contradicta &c.* quae in cit. edit. leguntur in pag. 286. lin. 1. Praeter hunc defectum deſunt etiam alia inter pag. 37. & 38. propter unum item folium ablatum, ex-miorem a verbis *tamen agebat vel acci-me &c.* (edit. pag. 117. lin. 5.) uſque ad verba *T. Quintius Diſlatus trigeſimo con-greſſus* (edit. pag. 160. lin. 1.) incluſive. Item inter pag. 43. & 44. aliud intercidit folium quo perierunt a verbis *profeſſus a ſe-ſuis ut eorum abſceſſu timeretur &c.* (edit. pag. 273. lin. 12.) uſque ad verba *Sepulti aut Athenas regnabat* (edit. pag. 175. lin. 7.) incluſive. Tertius tandem defectus occurre-bat inter pag. 65. & 67. ſed ab alia manu item antiqua ſuppleta ſunt quae deerant, ea ſunt quae leguntur a verbis *Sequenti vero magnam uſſerunt ſuerunt &c.* (edit. pag. 219. lin. 6.) uſque ad verba *ſurgens a ter-*

ra,

re- dus visum est (vide pag. 222. Cap. V [illegible]) inclusive. In hoc autem folio ad supplendum defectum inserto, eadem [illegible] quæ manus, sed charactere minori, Excerptum Titi Livii (*ductum Lib.* in Cod.) de Romulo & Remo (*ita dicitur Romuli*) quod [illegible]. *Qui graves essent, nec arctius veterum dispositum fuisse possit* [illegible]. Des. *palmam [illegible] in qua ipse erat educatus* (sic) [illegible]. Notandum insuper est in calce Libri I & IV adscriptum esse ab eadem antiqua manu charactere item minori, *constat*, nullos perterea Librorum, litteris uncialibus esse exaratos, & cum repetitione [illegible] procedenti esse connexos, hoc scilicet pacto [illegible] In calce Libri I legitur *Pauli Orosii adversum paganos Liber I explicit. Incipit Lib. secundus.* In calce secundi *Pauli Orosii Lib. II explicit. Incipit Lib. III. Vivere felix.* In calce tertii [illegible] *Orosii Liber III explicit. Incipit Lib.* [illegible] In calce quarti *Pauli Orosii Lib. IIII expl. Incipit Lib. V. lege in [illegible].* In calce quinti *Pauli Orosii Lib. V explicit. Incip. Lib. VI.* In calce [illegible] *Pauli Orosii Liber* [illegible] *Liber VII* [illegible] antiquius hoc Orosii Historiarum [illegible] reperimus hoc Volumine extare [illegible] temporibus [illegible] primum Lib. [illegible] se deperditum. In calce Libri I post [illegible] relatum legitur ab eadem antiqua [illegible] sed charactere [illegible] *gens eius, scilicet* (10) [illegible] In calce Libri V post [illegible] hujus [illegible] Codicem [illegible] *Confessor Codex* [illegible] *Domnum* [illegible] In Praefatione [illegible] de hoc Codice [illegible] Orosii [illegible] tumentibus [illegible] in hoc Flumen [illegible]. *Et hoc quidem in patria nostra [illegible] nunc [illegible] quam fuerunt Florentiae in Bibliotheca [illegible] adservari, omnium Orosii [illegible], sic Codicem longe [illegible] Longobardicis litteris egregie [illegible] quem [illegible] Iudi in hanc [illegible] transferremus. Ex omni hanc Codicem [illegible] fuisse [illegible], procurante [illegible] Dom Alberto Mazzoleni*, [illegible] *sua manu [illegible] Laurentianae Bibliothecae Praefectus Antonius Maria* [illegible] *tius anno* 1729. *Antiquissimum hunc Codicem, atque in mentem quam formam scripturæ, [illegible] [illegible] illo characteres [illegible] atque insuper [illegible] ad [illegible] interim, [illegible] quem [illegible] pag. 72. ubi Codex ille Longobardicus, cujus [illegible] apud Mabillonium de Re Diplomatica Lib. V pag.* 354. (1) [illegible] *Codicem* [illegible] *in ista Bibliotheca Plutei LXV Num. 1* [illegible] *Codicem* [illegible] *Alter* [illegible] *Plutei LXV Num. 35 qui* [illegible] *decimo* [illegible] *alter vero num. 37* [illegible] *saeculum decimumquartum* [illegible] [illegible] *Pauli Orosii Presbyteri Historia* [illegible] *Liber primus* [illegible] *Codicem observari licet*, [illegible] *post Dedicationem & Praefationem invenies.*

Codex membranaceus Ms. in 4. formæ quod etiam [illegible], quotquot nullum [illegible] scriptorum Mss. Codicum longe [illegible] [illegible] mille [illegible] præsefert, charactere quadrato exaratus, & cum summis [illegible] majusculis [illegible] eodem scriptore [illegible] litteris [illegible] quem ad [illegible] editionem [illegible] A. M. Bibliothecae [illegible] Quinternionibus XXVII [illegible] in singulorum calce numerus [illegible] [illegible] primo [illegible] quaternionum XVI [illegible] papyllis [illegible] sunt, quam ceteræ, & alia in ipsius calce [illegible] manu [illegible] *ipse quinterio quoque folia habet* [illegible] unoquoque [illegible] vola pagellae [illegible]. Constat foliis scriptis 187 [illegible] Notis sub num. XXXIII

(1) Hujus Codicis Specimen dat Io. Mabillonius De Re Diplom. Lib. V Tab. VI pag. III [illegible] [illegible] Antonii Magliabechii [illegible] [illegible] Romanae [illegible] [illegible] T. I. p. [illegible] *Orosii Libri VI* [illegible] *ad Cap. XVIII* [illegible] [illegible] Codicem [illegible] Antiquitatum [illegible] [illegible] Codicem [illegible] num. Ant. Magliabechii in Pontif. Florentini Pera-

LEONARDI ARRETINI HISTORIAE FLORENTINAE.

Cod. II.

HIstoriarum Florentini Populi Libri XII. Domini Leonardi Opus [illegible]. *Dictatura unde cognitus fuit* Des. [illegible] *red-[illegible]*

IV Vol. I pag. 199. [illegible] Magliabechii [illegible] [illegible] Magliabechium hunc Codicem [illegible] [illegible] *Pauli Orosii Libri sex* [illegible] Codex [illegible] *Bibliotheca Abbati* [illegible] *Virgilii* [illegible] [illegible] Franciscus [illegible] Presbyter Valentinus [illegible] [illegible] Codicem hunc nostrum VIII [illegible]

lantur. Liber I. est *Florentinam Urbem Romanos condidere.* Liber XII. desi. *ameram ſpem auctiorem reſiſtendo.* Tum ſubſcribitur: *Hiſtoriarum Florentini Populi Liber duodecimus & ultimus expletus feliciter.* Hoc opus alii cyburatum a Leonardo fuit A. MCCCCXV. Prodiit Italice curante Sitio Bruonio, Dobolenſi Miſtian, Latine Argentorati anno 1610. Etsi vero Italice editio a Donato Acciaiolo adornata, ſaepius vidit lucem, ut Venetiis MCCCCLXXVI. & MCCCCLXXVI. fol. Florentiae MDLXXXI. &c. De eo conſulendus Cl. Zenus Diſſert. Voſſ. Tom. I. pag. 91. Philippus Labbeus in nova Bibliotheca Mss. Librorum Pariſiis apud Io. Henault MDCLIII. 4. pag. 47. tacet opera Leonardi Aretini meminit Hiſtoriam populi Florentini Graece redditam hoc titulo *De Republica Florentinorum* quae ſtrenuitate Historiam hoc titulo donaſſet alio Hiſtoriarum Populi Florentini ab Opuſculo adhuc inedito *De Republica*.

Codex membran. Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus, cum titulis Librorum charactere quadrato & aureo exaratis, & initialibus eorumdem Librorum item aureis, & pictura pulcherrima inſignita in principio in prima pagina, cujus margo totus picturis volucribus, quadrupedibus ita eleganter exornatus eſt, ut nix hoc in genere pulchrius cogitari poſſit. Conſtat foliis ſcriptis 233. In Cat. Montf. ſub num. I.

LEONARDI ARRETINI HIST. FLORENT.

Cod. III.

Leonardi Aretini Hiſtoriarum Florentini Populi Libri XII. integri cum Praefatione, & ſummariis brevibus in margine exaratis minio.

Codex membran. Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus cum titulis Librorum rubricatis, & literis initialibus auro exornatis coloribusque pictis. Conſtat foliis ſcriptis 136. In Cat. Montf. ſub num. II.

HISTORIAE FLORENTINAE LEONARDI ARRETINI.

Cod. IV.

Hiſtoriarum Florentini Populi Libri VI. poſteriores, a ſeptimo ad ſummum, cum ſummariis brevibus in margine, ut in Codice ſuperiore. Libri poſteriores clauduntur hac amanuenſis ſubſcriptione: *Ioannes Petri de Stia Notarius Florentinus ſcripſit Anno Domini MCCCCXLIX.* qui quidem annus ſuperiorem Codicem III. antecedit.

Codex membran. Ms. in fol. Saec. XV. cum titulis Librorum rubricatis, & initialibus auratis ac pictis, ut ſupra. Conſtat foliis ſcriptis 115. In Cat. Montfauc. ſub num. III.

HISTORIAE FLOR. LEONARDI ARRETINI.

Cod. V.

Hiſtoriarum Florentini populi Libri XII. Leonardi Opus, ut in Codice II. habetur. In calce legitur: Iuratis primum per ipſum rubris, ſequens amanuenſis logograſfica ſubſcriptio: *Antonius Marii filius Florentinus civis, atque hiſtoriae transcripſit Florentiae ex originali Idibus Januar. (ſic) MCCCCXLIV. qui quidem tempore aliquantiſper iterum Hiſtoriarum ſcriptor feliciter abiit. Nam praeter multa monumentorum genera quibus celeberrimum hunc ſuum a Populo Florentino egregie prae ceteris ac mirabiliter ornabatur, nec ad perennem quantam gloriae ſuae illuſtrationem publica ejuſdem Populi nomine a Ianotto Manetto & ſuorum oratione elegantiſſima laudatum, & laurea coronatum fuiſſe tranſgreſſum, atque ad Crucis templum ſolennibus exequiis ut prorſus admirandum, & omnium quoque ſaeculis memorandum ſpectaculum.*

Valeas feliciter, o Lector (1).

Tandem ſubnotantur poſſeſſoris nomen autographum: *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.* Adſunt in margine notulae, ac ſummaria, rerum rubeis conſcripta.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. elegantiſſima Scriptura, optimeque ſervatus, cum titulis Libri primi aureo, in reliquorum rubricato. Initialibus item auratis & coloribus. Conſtat foliis ſcriptis 310. In Cat. Montf. ſub num. IV.

LEONARDI ARRET. HIST. FLOR.

Cod. VI.

Leonardi Aretini Hiſtoriarum Populi Florentini Libri XII. cum Praefatione, & annotationibus quibusdam, cum ſummis, in ſummo margine minio diverſe, ut in Cod. II. huic tamen ſunt etiam autographi.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. optime ſervatus cum initialibus Librorum auratis ac pictura in prima pagina. Conſtat foliis ſcriptis 260. In Cat. Montfauc. ſub num. VII.

LEONARDI ARRETINI HIST. FLOR.

Cod. VII.

Aliud exemplar Hiſtoriarum Populi Florentini a Leonardo Aretino conſcriptarum, cum Praefatione, notulis correctis in ſummariis in margine, diverſa manu exaratis ut in Cod. ſuperiore. Hunc quoque anapographi ſunt omnes Libri, & pictis initialibus litera aurea eſt & depicta.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 201. In Cat. Montf. ſub num. VI.

HIST.

(1) Hunc Codicem meminit Cl. Laur. Mehus in vita Leonardi Aretini Epiſtolis a ſe editis praemiſſa Florentiae MDCCXLI. Tom. I. pag. 1.

HIST. FLORENT. LEONARDI ARRETINI.

Cod. VIII. LEonardi Arretini Historiarum Florentini Populi Libri XII cum Praefatione in principio, notulis marginalibus, & summis diversa manu, ut in Codicibus superioribus.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. ornatissimus cum Librorum initialibus auro & coloribus, pictura in principio, quae eorum fere marginem occupat, auctoris effigie in littera initiali Praefationis, & stemmate familiae Saxettae cuius nomen in circulo quodam affabre delineato exhibetur in primo folio. Constat foliis scriptis 173. In Cat. Montf. sub num. V.

LEONARDI ARRETINI COMMENT. RERVM GRAECARVM

Item

De bello Punico Lib. III & de bello Italico adversus Gothos Libri IV.

Cod. IX. I. pag. 1 LEonardi Arretini Commentarius rerum Graecarum ad Equitem Angelum Acciaiolum cum Praefatione, ut supra pag. 566. §. IV.

II. pag. 16. Eiusdem Commentariorum primi belli Punici Libri III. cum Prooemio, quod inc. *Vereor, ne qui me putent ... priorum etiam mari praeclaras.* Liber primus inc. *Origo primi Punici belli.* Liber III def. *pariter absistere pauca loca excidere iussit.* Tum subditur: *Finit Liber tertius & ultimus.* Occurrit etiam supra pag. 565. §. III. sed sine Prooemio, alio etiam decurtatus Libro primi vox primi, sc. Origo. Editum fuit hoc Opus Brixiae A. MCCCCXCVIII. et Tom. I Annal. Typogr. testatur Cl. Maittarius, cum hoc titulo: *Polybius historicus de primo bello Punico, Leonardo Aretino interprete*, & Parisiis apud Ascensium anno cum eodem Polybii titulo, & Aug. Vind. MDXXXVII.

III. pag. 81. Eiusdem de bello Italico adversus Gothos gesto Libri IV ad R. P. D. Iulianum Cardinalem S. Angeli. Liber I inc. *Etsi longe mihi iucundius fuisse.* Liber IV def. *finesque suis omni decenni affecit huius belli. Explicit IV Liber.* Sub finem huius IV Libri relicta est lacuna trium ferme paginarum inter verba: *apud Ticinum erant tamen ipsi & alii Gothi quicumque ex praelio aufugerant &c.* Hoc Opus prodiit Fulginii ann. MCCCCLXX. per Aemilianum Fulginatem, & Jo. Numeister; inde Venetiis per Nicolaum Ienson MCCCCLXXI. fol. testante eodem Maittario Tom. I Annal. pag. 70. & 93. & cum Rhetoris Praefat. Basileae MDXXXI. & Parisiis an. MDXXXIV & alibi.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XV charactere tenerrimo evanido, ob Codicem alicubi madore corruptum. Constat foliis scriptis 154. In Cat. Montf. sub num. VIII.

LEONARDI ARRETINI DE BELLO ITALICO ADVERSVS GOTHOS.

LEonardi Arretini de bello Italico adversus Gothos gesto Libri IV ad Rev. Patrem D. Iulianum Cardinalem S. Angeli. Conveniunt quoad initium & finem cum Codice superiore §. III. Notandum in margine, qui respondet lacunae Libri IV, quam supra innuimus, adscriptum fuisse ab eadem manu: *Hic deficit apparatus Totilae contra Narsetem, ac praelium inter eos commissum, & mors Totilae; quae quia reperire clare nondum potui, scribere supersedi.* Clauditur Codex hac subscriptione: *Scripsit ... (a) sibi anno aetatis suae XVII ab incarnatione vero Domini Salvatoris nostri MCCCCLIX.* Cod. X.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV cum picturis in prima pagina, auctoris effigie in littera initiali, & stemmate possessoris, spatio vacuo relicto. Constat foliis scriptis 100. In Cat. Montfauc. sub num. IX.

LEON. ARRET. DE PRIMO BELLO PVNICO.

Additis

Rerum Graecarum Commentariis

Cod. XI. I. pag. 1 LEonardi Arretini Commentariorum primi belli Punici Libri III ut in Cod. IX. §. II. Hic tamen animadvertendum est Librum III. in duas partes divisum esse, quarum altera in eodem antiquo Codice praenotata inscribitur: *Bellum Gallicum.*

II. pag. 94. Eiusdem Commentariorum Rerum Graecarum Liber cum Praefatione, ut in dicto Cod. IX. §. I.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV nitidissimus, cum litteris initialibus Librorum aureis, titulo Libri primi item aureo, Leonardi effigie ac stemmate familiae Saxettae in prima pagina, una cum nomine *Francisci Saxetti Thomae filii civis Florentini* & ambiente nomen *sem* ... Constat foliis scriptis 132. In Cat. Montf. sub eodem numero.

LEON. ARRET. DE PRIMO BELLO PVNICO.

Cod. XII. LEonardi Arretini viri elegantissimi Commentariorum primi belli Punici Libri III cum Praefat. ut in Cod. IX. §. II. In calce legitur: *Liber Petri de Medicis Cos. fil.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV

(a) Deletum nomen est, sed forte legendum *Franciscus Poggius.*

a coloribus, & cum initialibus Librorum auro & illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 73. In Cat. Monteſ. ſub eodem numero.

LEON. ARRET. DE BELLO GOTHORVM.

Cod. XIII. CODex eſt ſyngraphus, ſed continet Leonardi Aretini Libros IV. de bello Gothico, ſeu de bello Italico adverſus Gothos, ut in Cod. IX. §. III. Hoic quoque quam in viſibus lingua ſub finem aliami Libr. relicta eſt, ſubſcriptumque alia manu in margine mox ne Titulo. In calce legitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saec. XV. elegantiſſimus cum initialibus Librorum auratis & coloratis & Mediceo ſtemmate, eleganter in faſciola emblemate *ſemper*. Conſtat foliis ſcriptis 206. In Cat. Monteſ. uc. ſub num. X.

LEON. ARRET. DE PRIMO BELLO PVNICO.

Ac praeterea

De Inſtitutione Militis Liber

Cod. XIV. I. pag. 1. LEonardi Aretini viri eloquentiſſimi Commentariorum primi belli Punici Libri IIII. cum Prooemio, ut in Cod. IX. §. II.

II. pag. 45. b. Ejuſdem Liber antiparaphus, ſed eſt de Inſtitutione Militis, ſeu de Militia, ut ſupra pag. 545. Cod. III. §. II. Tum ſubſcriptum: *Leonardus Aretinus ed. die Florentiae XIX. Kal. Januar.* 1421. [illegible]

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saec. XV. litteris diligenter exaratus, ſed tamen valde perſeratus. Conſtat foliis ſcriptis 53. In Cat. Monteſ. ſub num. XIII.

LEON. ARRET. DE PRIMO BELLO PVNICO.

Accedunt

Ejuſdem interpretationes variae e Graeco, & Orati in laudem Flor. Vrbis.

Cod. XV. I. pag. 1. LEonardi Aretini Commentariorum primi belli Punici Liber III. cum Praefat. ut in Cod. IX. §. II.

II. pag. 34. b. Ejuſdem Latina interpretatio Plutarchi Libri, qui dicitur *Phaedon*, ſive de immortalitate animorum, cum Praefatione ad Innocentium Pontificem, ut ſupra pag. 345. Cod. II. §. III.

III. pag. 91. Ejuſdem Latina interpretatio Xenophontis Libri, qui dicitur *Tyrannus*, praevia Praefatione ad Nicolaum Niccolum, quae inc. *Xenophontis philoſophi*. Deſ. *attingere* Libri hoc *Quam ad Hieronem*. Deſ. *mandebis*. Ms. exſtat in variis Biblioth. ut obſervat Cl. Mehus in alia ejus Praefat. pag. LXXI.

IV. pag. 100. b. Ejuſdem Latina interpretatio Orationis Magni Baſilii ad iuvenes ſuper libros, quibus ſtudia opera danda ſit, praevia Praefatione ad Colutium Salutatum, quae inc. *Ego tibi hunc librum Coluti*. Deſ. *in quo immoderatum, quaeſo, quanta gratia ſit*. Oratio inc. *Multa ſunt, filii*. Deſ. *nunc recta conſilia aſpernantes*. Edita fuit primum Brixiae MCCCCLXXXV. per Bonimum de Boninis de Ragusia, cum inſcriptione: *Magni Baſilii de inſtitutione iuvenum*, ut teſtatur pag. 179. Annal. Typogr. Maittairius. Prodiit deinde Bononiae A. MCCCCXCVI. cum hoc titulo: *S. Baſilii de liberalibus ſtudiis, & ingenuis moribus Leonardo Aretino interprete*. Vid. eumdem Mattair. Tom. I. Annal. pag. 341. Poſtquam hanc Bononienſem editionem recenſuerit Nicolaus, ut cum altera Pariſienſi ſubeat: hoc opuſculum, quod a libello mox laudato diverſum arbitratur: *Baſilius Magnus de legenda vulgarium libris*, atque editum fuiſſe Argentorati A. MDVII. Pariſiis MDLIII. & Romae MDXCIV. Sed hunc Baſilii libellum a Leonardo converſum nihil differt ab eo, de quo ſuper diximus, eumdemque in omnibus ſere Codicibus Mss. diverſo tantum titulo inſignitum exſtare, ut obſervat Cl. Mehus in eadem Praef. pag. LXX.

V. pag. 111. b. Petri Pauli Vergerii de Iuſtinopoli ad Vbertinum de Carrara de ingenuis moribus & liberalibus ſtudiis adoleſcentiae Liber. Inc. *Franciſcus ſenior, avus tuus*, ut ceſſat tibi. Deſ. *nihil abeſſe video illud ipſum videre deſiſſe*. In nonnullis Codicibus eorum praefixum Leonardi Aretini, ut Cl. Mehus animadvertit in dicta Praef. pag. LXI. Hujus autem libelli plures editiones affert Mattair. in Annal. Typogr. & Apoſt. Zeno in Diſſert. Voſſ.

VI. pag. 133. Leonardi Aretini Oratio de laudibus Florentinae Vrbis. Inc. *Vellem mihi a Deo immortali datum eſſet &c.* Deſ. *ab omni ſolide neologia deſiderio*. Clauditur Codex hac ſubſcriptione: *Iſte Liber eſt Monaſterii S. Salvatoris de Septimo Ciſter. Ordinis & Florentinae dioec. & quo cum fuerit factus anathema ſit. Amen.* Huic ſubſcriptio quam eraſa fuerat, nec non manu, ex vestigium litterarum ſequitur, nam ſui ipſam exarari vix [illegible].

Codex membranaceus Ms. in fol. min. Saec. XV. valde nitidus diligenterque exaratus, ſed parum correcte, cum titulis Operum rubricatis, & initialibus litteris auratis & pictis, & ad calce rerum quae in ipſo continentur, nonnullis manu in primo folio conſcripto, & cum variis correctionibus ac deinde paſſim appoſitis. Conſtat foliis ſcriptis 156. In Catal. Monteſ. ſub num. XIV.

LEON.

(1) Haec ſubſcriptio, quae videtur autographa, ſimilis eſt recentiori Codicis.

LEON. ARRET. DE PRIMO BELLO PVNICO.

Cod. XVI. LEonardi Aretini v. i. elegantiſſimi Commentariorum primi belli Punici Libri III cum Praefat. ut in Cod. IX. §. II. Claudit poſſeſſoris ſubſcriptione, quae ita ſe habet: *Mino ſono mile. Francesco Saxetti Thome filio civis Florentini.*

Codex membranus Ms. in 4. Saec. XV. exeuntis, optime ſervatus, cum Leonardi icone in prima pagina litterae initiali, ac pictura quae opus miniatum exornat, nec non litteris initialibus ſingulorum Librorum auro & figuratis. Conſtat foliis ſcriptis 57. In Cat. Montfauc. ſub num. XV.

LEON. ARRET. VARIA BLONDI ETRVRIA ILLVSTRATA,

Cod. XVII. I. pag. 1. PRimum hujus Voluminis Opus eſt anepigraphum, ſed Leonardi Aretini de Temporibus ſuis Liber eſt, in quo tamen ſunt res geſtae ab A. MCCCLXVIII. ad A. MCCCCXL. Inc. *Qui per Italiam bene*... *Florent.* D. f. *Iam agros glorie clarae* ... Editum fuit primum Venetiis MCCCCLXXV & MCCCCLXXXV praeterea Lugduni apud Gryphium MDXXXIX & Argentorati per Sixtum Brunnium. Hunc clariſſime recuſum ſidem Cod. ut Bergomensis T. XIX. Script. Cl. Muratorius pag. 911. Pulparium Fabricii tradit eundem Librum ab Actiaolo converſum Venetiis anno a Sanſovino ſuo editum, ac enim alio ſpectat ad Libros XII. Florentinae Hiſtoriae, de quibus ſupra pag. 718. Cod. II.

II. pag. 45. Eiuſdem de bello Italico adverſus Gothos post Libri IV. ad R. P. D. Johannem Card. S. Angeli, ut in Cod. IX. §. III. Hoc quoque ſub finem Liber IV. hinc quatuor verſuum relicta eſt ad eandem defectum.

III. pag. 163. Eiuſdem Commentarium Graecarum ad Equitem Angelum Acciarolum, ut in dicto Cod. IX. §. I.

IV. pag. 205. Blondi Flavii Forolivienſis Italiae Illuſtratae Regio ſecunda, ſed ex Etruria. Inc. *Etruria ad Macrum ſeptima Regio habet ſecunda* &c. D. f. *ſua erat* ... *ad Tiberim uſ perduceres.* In editione operum Baſileenſi in officina Frobeniana MDXXXI fol. a pag. 299. ad pag. 313.

Cod. chart. Ms. in 4. min. Saec. XV. optime ſervatus cum pictura in prima pagina, ſtemmate Mediceo, necnon initialibus ſingulorum Librorum auratis, & coloratis. Conſtat foliis ſcriptis 136. In Cat. Montfauc. ſub num. XVI.

LEON. ARRET. DE TEMPORIBVS SVIS.

LEonardi Aretini de Temporibus ſuis Liber, ut in Cod. XVII. ſuperiori §. I. In calce legitur: *Girolamo Corſini ſcr. pſit anno MCCCCLXII* & inferius: *Liber Petri di Medici Coſ. fil.* Cod. XVIII.

Codex membranus Ms. in 8. majori Saec. XV. optime ſervatus, cum initiali litera inaurata, & Mediceo ſtemmate in prima pagina. Conſtat foliis ſcriptis 58. In Cat. Montf. ſub num. XVII.

LEON. ARRET. DE TEMPORIBVS SVIS.

ALiud Exemplar ſuperioris Operis Leonardi Aretini de Temporibus ſuis, ut in Cod. ſuperiori. Praeterea in primo folio poſtliminio notatur, ut ſibi: *Aliter ſum meli Francisci Saxetti Thome filii civis Florentini*, antiquo ſtemmate penitus tamen in prima pagina depictum apparet. Cod. XIX.

Codex membranaceus Ms. in 8. majori Saec. XV. nitidiſſimus, cum littera initiali inaurata, & illuminata, & ſummarii rerum in margine rubrica conſcriptis. Conſtat foliis ſcriptis 49. In Cat. Montfauc. ſub num. XVIII.

LEON. ARRET. DE TEMPORIBVS SVIS.

ALiud exemplar Operis Leonardi Aretini de Temporibus ſuis, ut ſupra. Cod. XX.

Codex membranus Ms. in 8. majori Saec. XV. valde nitidus, auratisque conſpicuus cum initiali littera auro variisque coloribus picta. Conſtat foliis ſcriptis 58. In Catal. Montf. ſub num. XIX.

LAERTIVS DIOGENES AMBROSIO INTERPRETE

LAertius Diogenes Vitae atque Sententiae eorum, qui in Philoſophia claruerunt Libris X. e Graeco in Latinum verſis ab Ambroſio Traverſario Camaldulenſium Generali, praevia Epiſtola nuncupatoria *Clariſſimo ac optimo viro Coſmo de Medicis*, quae Inc. *Evolventi mihi*. D. f. *vere tuo reſpubl. Vale.* Liber I. Inc. *Philoſophiam a barbaris exorta ſumpſiſſe plerique autumant.* Deſ. *laurentii profuſeum non ſunt deſunctis ad ...* Tum partim carmina, primum rubris litteris inſequens ſubnotatur: *Laertii Diogenis Vitae atque Sententiae eorum, qui in Philoſophia claruerunt Liber decimus & ultimus explicit feliciter. Michael Monachus abſolvit opus in Conventu Angelorum de Florentia anno Domini MCCCCXXXII. die VIII. Februarii.* Prodiit haec Ambroſii verſio una cum ipſius Praefatione ad Coſmum Medicem & alia Benedicti Brognoli ad Laurentium Georgium & Jacobum Badoarium Venetiis per Cod. XXI.

Nicolaum Ienson Gallicum anno Domini MCCCCLXXV 4 elegantiſſimo charactere & albis plerumque, ut videre eſt in Catalogo Laertii editionum, quem exhibet Marcus Meibomius in poſtremiſſima ſua cum notis variorum Gr. Lat. Amſtelodami apud Henr. Wetſtenium MDCXCII Tom. II. 4. ubi Ambroſii verſionem ſecomplexiſſe, & emendaſſe profitetur.

Codex membraneus Ms. in 4. Saec. XV, nitidiſſimus & caſtigatiſſimus, cum initialibus Librorum auratis, & coloratis. Conſtat foliis ſcriptis 110. In Cat. Montf. ſub num. XX.

DIOG. LAERTII VITAE AMBROSIO MONACHO INTERPRETE.

Cod. XXII. Diogenis Laertii de vita & moribus Philoſophorum Libri X e Graeco in Latinum verſi, interprete Ambroſio Camaldulenſi ad Coſmum Medicem ut in Codice ſuperiori. In fine legitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membraneus Ms. in fol. Saec. XV vero nitidiſſimus, cum initialibus Librorum & Capitum auratis, titulo aureo, ac pulcherrima pictura in principio, ubi in litteris initialibus Ambroſii effigies mirifice expreſſa eſt, una cum Medicaeo ſtemmate inter duos pueros poſito. Conſtat foliis ſcriptis 174. In Cat. Montfauc. ſub num. XXI.

DIOGENES LAERTIVS.

Cod. XXIII. Diogenis Laertii de vita & moribus Philoſophorum Libri X. e Graeco in Latinum verſi, interprete Ambroſio, ſed ſine Praefatione ad Coſmum Medicem, quam in ſuperioribus Codicibus monuimus. In fine legitur: *Petrus Strozae ſeptuagenarius* [Interp.]

Codex membraneus Ms. in fol. Saec. XV nitidiſſimus, ſpatiis ad litteras initiales Librorum & Capitum illuminandas relictis, ſupplecum in parte, in novo & accurato manu. Conſtat foliis ſcriptis 167. In Cat. Montf. ſub num. XXII.

PLVTARCHI VITAE QVAEDAM INCERTO INTERPRETE.

Sex priores

Interpretibus Guarino Veronenſe, Franciſco Barbaro, & Leonardo Iuſtiniano

Cod. XXIV. I. pag. 1. Vitae Alexandri & Caeſaris ex Plutarcho interprete Guarino Veronenſe, licet ex titulo non appareat. Cat. Lat. Codd. Tom. II.

Vita Alexandri inc. *Regis Alexandri* ... Deſ. *vitet ampſtius*. Exſtat in editione Vitarum Plutarchi Veneta per Melchiorem Seſſam & Petrum de Ravanis ſociis anno MDXVI fol. a pag. CCXXIII ad pag. CCXXXIII *b.*

II. pag. 41. C. Caeſaris Vita, idest pars altera comparationis, interprete eodem. Inc. *Cinnae Dictatoris filiam* ... Deſ. *manibus tradidit*. Ibid. a pag. CCXXXIII. *b.* ad pag. CCXLIII.

III. pag. 74. Ariſtidis cognomento Iuſti Vita ex Plutarcho in Latinum verſa ab clariſſimo viro Franciſco Barbaro Veneto cum Proemio ad clariſſimum virum Zachariam Barbarum amiciſſimum ſuum ſeu (a), quod inc. *Animadverti, Zacharia, ſemper, ut verum illum & ſapientem Peri Ac ... Pont. Vitruvius fermonem probatis* ... *ille regnum dicit in prudentia pn ... caram pro ſua conſuetudine. & ... at ... neque ... ac eterni ſunt ... ſint ad ... prolongatas ad lucem, ad duas bonas ſiles, ... bſcurum in totum paratam & ... appellat.* Deſ. *cum Plutarchus ... quod de his ... ſi facit ... Vitruvius. A ... Epiſtola ... ibi ſibus.* Deſ. *& admirationi dignum ... In ... editione a pag. CIII ad pag. ... at ſine Proemione.*

IV. pag. 96. M. Porcii Catonis Priſci Vita, idest pars altera comparationis, interprete eodem. Inc. *Marcum autem Catonem ... Deſ. ... ac gloria ... ſuo ... ſunt ... fuit*. Ibid. a pag. CIX ad CXV.

V. pag. 115. Plutarchi exquiſitum de utroque iudicium, idest comparatio parte extrema, interprete eodem. Inc. *Quoniam de his ... quae memoriae digna videbantur ... perſcriptum*. Deſ. *propoſitum ſuit*. Ibid. a pag. CXV. *b.* ad CXVI. *b.*

VI. pag. 119. Titi Quinti Flaminii Vita ex Plutarcho per Guarinum Veronenſem in Latinum converſa, praevia Epiſtola nuncupatoria ad Robertum Roſſium, quae inc. *Semper, Roberte ſuaviſſime, quom in ſtudiis in otium vel animi remiſſione, etiam tum ... gratiſſimum tibi reddere cupiam ... feci ... ingenio ac memoriae vestrae T. Q. Flamini vitam ex Plutarcho Latine converteri, egregiſſimum a ceteris, quam in Latinis & Graecis, & Latinis egregio praeditum ac inſtitutum ſcito, ut ſuperiori ... ad quem ... hoc libellum mitterem. Tibi enim ... in utraque in, cum alio permultis ... Philoſophorum ... eſt Ariſtotelis ... amnia ſuavis, eruditus, brevem & ... ture per Latinorum gymnaſia verſabatur ... proprio ingenio ... indoluerit, nullo diſſimu ... ri, aut ... ... liceret; unde au-* ...

(a) Quem cum ſine ſcriptis et pluribus Praefationis illius hic tibi ... paulo inceptae quae occurrunt in primis illis ... de quo ſupra pag. ... Nec. 1. ... lius, quae in noſtris legantur Codicibus ... ſub Praefatione Franciſci Barbari ... poſſis ... Hanc autem Praefationem integram, ... in Catal. Biblioth. ... pag. 335. ubi ... perperam in pri- ... ma editione Iulius Vitae ... ſuo Leonardo ... Reperiendum ... Zacharias ... Barbari ... ſub ... Vol. CI ... de ... Vol. II. ...

pro ino tabet elegantia, tan ſinem ornamen-ti, tumque quiſ ſcirat ſicumam veſtire lege-ſua, atendunt. Quae ini tali decus ac ſemp-ſume propagationem accent, ventura auem ſudiorum faſtidium comparabit. Accedit vero nec artificiale quoddam atque projenquat ie vero aut que vitam ac diſ plena praeſtantiſ-mo, & nunc noſtra clarifſima, Chryſolora ac quam opera, & liberalitate maxima, quodquid Graecorum lecta ſemper hoc ſtudiorum aſſue-tu benſum. Ille communi atque parens dulciſ-ſimuſque praeceptor artiſſime ut ino quedam cognitum genus comulerit, ſtam quae non praecrum genus, eademque vitae ſemela curavit. Quid plura? ipſum item Plutarchum archivum, quem in hge... ut ipſum in noſtra ſub tamen indicium ſtrenuiſſimumque tenſuram prodeſſum ex ſumo atque perpendit. Vita inc. Philometi Titum Quentum Flaminium compa-ratur. Deſ. uta deſcendas uſ. Ibid a pag. xxxi ad cii. b.

VII pag. 152. Themiſtoclis Vita ex Plu-tarcho in Latinum verſa a Guarino Veronenſe cum Prooemio ad clariſſimum virum Cato-lum Zenum. Inc. Prooem. Ill. Franciſcus Barbarus ſplendor diſt pluer, ac patri ac gen-ti decus, ut quae in commemoratione moni-tus in rebus argumentis, tam alia permulta de in praeclaris vera ſingu-larem quamdem lucrorum det gemitum, cu-ram... & ut ita di-cam ... adeo at quodquod in quem ac cito ... praedulce quoddam ... ſcitum in hunc ſudio ... Quid quod, eodem ... Barbaro, ... literarum ... tenere didicit, ... aut vigila-tum referendis. Quae quidem in re Cato-illam ... ſane quam ille ... ingenium ... natus, Graecam ... imperfectus ... quae, ut a ſummo ... philoſopho Manuele Chryſolora praeceptore meo accepi, non ſine quadam ... delectatione lectorum ... Quarum autem ... Hiſtoriae utilitas, commoditas, ... atque voluptas ſit, ... vel quae id pro ... ſingulari ... vel quae alio loco ab eruditiſſimis & clariſſimis ... viris Franciſco Barbaro & Leonardo Iuſtiniano diligenter ... gravissimeque ... diſputatum eſt. Deſ. autem perlegeris. Vita inc. Themiſtocli ad comparandam gloriam obſcuritas ſui generis ſua. Deſ. ... Ammonium philoſophum & conſuetudine & amicitia, devinctſ fuerunt.

VIII. pag. 150. Cimonis Vita a clariſſimo Patritio viro Leonardo Iuſtiniano Veneto ex Plutarcho in Latinum converſa, cum Prooe-mio ad Henricum Luſignanum Galilaeae Prin-cipem. Vide in Cod. XXVII. Plut. LXV. ſu-pra pag. 720. §. I.

IX. pag. 168. L. Luculli Vita, alteri pars altera concertationis, ut ibid. pag. 721. §. II.

X. pag. 194. b. Caii Martii Coriolani Vi-ta ex Plutarcho per Guarinum tranſlata. Inc. Martiorum familia Romae complures ex Patritiis illuſtres edidit viros. Deſ. aſſequitur fuit. In dicta edit. a pag. xiii ad pag. xvii.

XI. pag. 204. Marci Marcelli Vita ex Plutarcho per eumdem Guarinum, licet eius nomen reticeatur, tranſlata. Inc. Marcum Claudium quinquies Romanorum Conſulem. Deſ. Caeſar vero theatrum Marcelli nomine inſtri-pſit. Ibid. a pag. xxxvi. & ad pag. xxxii. In fine minutis litteris, partim rubris, par-tim nigris legitur: Antonius Mario filius Flo-rentinus Civis abſolvit Florentiae VIII. Idus Ia-nuar. MCCCCXXVI. Valeat qui legit ſeliciter.

Codex membranus Ms. in fol. min. Saec. XV. nitidiſſimus, cum ſummariis in margi-ne, & initialibus Vitarum litteris auratis & coloratis. Conſtat foliis ſcriptis 241. In Cat. Monſ. ſub num. XLIII.

PLVTARCHI VITAE QVAEDAM GVARINO INTERPRETE,

Seu potius

Eiſdem interpretibus, ut in Codice ſuperiori.

PLutarchi Vitae, ut in Codice praecedenti, quarum hic index maioribus rubris litteris praemittitur, & quidem ita: *O lector ſalvus ſis. Hoc unum ſolum a te exſtabam, ut ſcires, quod in hoc Codice continentur inſraſcri-ptae Vitae, videlicet* I. *Alexandri* II. *Caeſa-ris* III. *Ariſtidis* IV. *Catonis* V. *Plutarchi comparatio Titi Quinti Flaminii* VI. *Themiſto-clis* VII. *Cimonis* VIII. *Luculli* IX. *Caii Mar-tii Coriolani* X. *Marci Marcelli. Lege ergo fe-liciter.* In fine legitur: *Explicitus Antonius Mario filius Florentinus* (ſic) *cum magna Neſs-tus tranſcripſit Florentiae IV Non. Februar. MCCCCXLV Vale & lector.* Cod. XXV.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. nitidiſſimus, cum ſummariis in margine, initialibus Vitarum auriſice illuminatis, pul-cherrimaque pictura in principio, quae totum ambit marginem, ac ſtemmate poſſeſſoris. Conſtat foliis ſcriptis 219. In Catal. Monſ. ſub num. XXXIX.

PLVTARCHI VITAE INCERTO INTERPRETE

Seu potius

Variis interpretibus.

I. pag. 1. PLutarchi Vita Theſei. Inc. *Quemadmodum in orbis terrae ſitu deſcribendo.* Deſ. *appellare videmus.* In citata editione a pag. 1. ad pag. vi. ubi La-po Florentino tribuitur. Cod. XXVI.

II. pag. 11. Romuli Vita. Inc. *Urbis Ro-mae nomen.* Deſ. *caeterum obtemperaturi nobis nos eſt.*

III.

III. pag. 24. Lycurgi Vita, interprete Francisco Philelpho. Præfatio inc. *Propelerea* pag. *locus* Des. *continentur.* Vale. Vita inc. *De Lycurgo legum latore.* Des. *Lycurgo ...* Ibid. a pag. xxi. b. ad pag. xviii. ubi Lapo Florentino tribuitur.

IV. pag. 37. Numæ Pompilii Vita cum Præfatione Francisci Philelphi, quæ inc. *Quod ab antea.* Des. *audeam.* Vita inc. *Est autem.* Des. *atque consumsisse.* Ibid. a pag. xviii. ad pag. xxiii. ubi Lapo itidem Florentino tribuitur. Sequitur pag. 48. b. Fragmentum Præfationis in Dionis vitam a Philelpho translatam, quod integrum habes infra in Cod. XXVII. §. XIV. & inc. *Quom Platonem quod ... scilicet ...* Sunt tamen primi versus quatuordecim textum, qui quum alieno loco scriptus animadverteret emendator, expunxit, verbum apposito verbo *vacat*, prima quidem syllaba in eo principio, ultima vero calce sito.

V. pag. 49. Solonis Philosophi Vita interprete Lapo Castelliunculo, Præfatione inc. Præmissum ad Eugenium IV. Pont. Max. ut alias in Codice XXX. §. V. ostendimus, quod inc. *Stephanus ... superioribus ... posteriore reperit admirarifue ... Pater.* Des. *& tamen ad pacem ... eruntur.* Vita inc. *Didymus grammaticus.* Des. *comprehensus.* Ibid. a pag. xxiii. b. ad pag. xxviii. b.

VI. pag. 61. Publicolæ Vita eodem interprete, cum Præfatione, quæ inc. *Pro ... ut nobis humanissime Pater potestate ... cum professores.* Des. *& nobis aliquam ex ... gloriam comparem.* Vale. (1) Vita inc. *Quem ... his ... posuimus ... Solon.* Des. *... fuit.* Ibid. a pag. xxxii. ad pag. xxxiii.

VII. pag. 71. Alcibiadis Vita per Donatum Acciaiolum conversa cum Præfatione ad Petrum Medicem, quæ inc. *Sapientem ... clarere.* (2) Vita inc. *Alcibiadis genus.* Des. *Alcibiadem traduxit.* Ibid. a pag. xxxiii. ad pag. xxi. b.

VIII. pag. 92. C. Martii Coriolani Vita per Guarinum Veronensem, cui in Codice XXIV. Lapi pag. 740. §. X. hæc itemque post ... quibus ... in dicto Codice subsequuntur pag. 101. b. *Comparatio ... de Alcibiade Martique ... Decates ... traduxit.* Inc. *Ceterum expositis ... rebus.* Des. *sed cum ... Græcorum conferri possit videtur.*

IX. pag. 103. b. Themistoclis Vita Lapo Castelliunculo interprete cum Præfatione ad Cosimum Medicem, quæ inc. *Themistoclis Atheniensis clarissimi, & fortissimi ducis vitam Latine interpretatus ad te misi Cosme humanissime Cosme, quam tuis ... recenti memoria multarum Ducum, & Principum ... ornatum ... in mentem mihi revocant ... sunt ... semper suis delectationem consul... In tam ... cum ... consiliaque ... a ... florentissimis ... admodum ... per ... vellent, & tam de ... A quorum ... nihil ... qui nullo ... corpore ... & quasi ... consequi ... in ... suis ... viderent ... superiorem ... commune ... & ... summa cum gloria in patriam revocarunt ... declarasti ... confirmasti ... sed ... Themistoclis res gestas ... ex Plutarcho in Latinum verti, quod ... & ... ad te ... Des. agnitionem ipse ...* Vale. (3) Vita inc. *Themistocli ... parum ... fuere.* Des. *... fuit.* Ibid. a pag. xxviii. ad pag. xli.

X. pag. 115. b. Marci Furii Camilli Vita ex Plutarcho in Latinum traducta per Antonium Tudertinum. Inc. *Furium Camillum, de quo multa magnaque ... scripta.* Des. *... reliquit.* Ibid. a pag. xli. ad pag. lix. b. ubi Lapo Florentino tribuitur.

XI. pag. 128. b. Periclis Vita Lapo Castelliunculo interprete cum Præfatione ad Antonium Vicecomitem Petrarcham Alexandrinum, quæ inc. *Periclis Atheniensis ... Pater ... nostris ... reliqui ... parva ... in ... periculis ... & ... patriam ... erat ... belli ... non ut ... sed ... Per ... Romanæ ... & ... per ... ut ... & ... qui ... & ... est.* Des. *quam gratissimum futurum.* (4) Vita inc. *Cæsarem quum peregrinos quosdam.* Des. *... prohibebat.* Ibid. a pag. lix. b. ad pag. lxv.

XII. pag. 143. Fabii Maximi Vita per Antonium Tudertinum ex Plutarcho in Latinum versa. Inc. *Pericles ... viros ... memoria dignos commemoravimus.* Des. *ac ... pro dignitate vitæ ... assueverat.*

XIII. pag. 152. b. Artaxerxis Vita, interprete Lapo Castelliunculo, cum Proœmio ad Humfredum Gloucestriæ Ducem & Pembrochiæ Comitem, quod inc. *Zenonis Epicuri ... famam ... ac ... præter ... quæ ... & ... studiosum, ... in*

Aaaa   col-

(1) Afferebat longem ... Cod. ... pag. 121.
(2) Ibidem pag. 325.

(3) Ibidem pag. 11[?].
(4) Ibidem pag. 3[?].

collegarum venient, multa mole, ac praeclara de te narrare solitus est, » Etenim admirabatur te vivere, atque habere ac plene, ut ita dicam vel caelum efferre, tuam illam divinam atque admirabilem sapientiam in ea regenda constituenda, quod tutae ac tuto cautiores suppeterent, in temperandis moderandisque opibus, in [illegible] tibi superatis voluntas: hac in prospiciendis extendisque bellorum casibus, et periculis declinandis, quae ita excellere, ut sibi ea et gerenda atque administranda non humano consilio, sed divino quodam mentis ope videretur » Ad possessionem quasi lumen quoddam & splendorem his rebus omnibus effundebat liberalis ingenuaque doctrinae. Etenim ambos et tantum in illis gratissimis studiis, bonisque spes evolui, tum in iis possessionem, quam vocantur humanitatis, sic versatos diu, ut te nullae occupationes nulla desit quam laborum diffugiat. quam aliquam partem temporis illis impertiret, non ut ea id quidem rem ferat atque subtrahas; non id quidem haud probarem; sed quamque reliqua ab operibus senatus, remissionis, ludis, conviviis, voluptatibus, tantisper ipsis te ea studia litterarum, verbi in tranquillitate, & tranquillissimae vitae partem tempore » longius in superiore parte quondam opera partem a me editam e Graeco in Latinum versa sua uniuscujusque dicatur; idque eo fere, non ut ea te digna putarem, sed ut ad te aliquam quasi dignitatem novi monumenti ad laetum pararetur, quae probata, numquam tamen ad maiora erigerem; & nam Artaxerxis illustrissimi Persarum Regis quam Latine interpretatus sum » Verum ut Artaxerxes, talem ac tantum Regem ad se talem Virum fem & tantum, quod procerat ad persequenda, ad commoditatem ideo regnum faber proficiscebatur, adeuntes illi profecti quoque comitere iit, & superatissimis viris, Thessalum, Kimonem, Salvinum, Publicolam, Periclem, Fabium Maximum, Themistoclem, Camillum, atque Aratum. Des. me interuerim: at quia magis etiam consilio, & ad eundem conuertit tuorum tui honoris gratia prompte item atque alacriorem efficere. Vita inc. Artaxerxes ille primus Xerxe patre natus. Des. tandem se superaui, Vid. a pag. cccvi. b. ad pag. cccix.

XIV pag. 163 b. Arati Vita, expressa eodem cum Proemio ad Julianum Caesarinum Presbyterum Cardinalem quod inc. Quum Arati Sicyonis clarissimi ducis res domi belloque gestas in Plutarcho Latine interpretatus essem. Des. ac maiora quam ullam ad eorum rei tua virtute esse professor, Vale. Vita inc. Chrysippus philosophus. Des. ad nostram pervenit aetatem, Vid. a pag. cccxi. ad pag. cccxvi. b.

XV pag. 181 Polypodee Vita ex Plutarcho per Antonium Tudertinum translata cum Proemio ad Regem quemdam, quod inc. Regem ipsum a filio suo in Aegyptum

proficiscente interrogatum. Des. atque quotum ipsi legas. Vita inc. Cum scias qui huiusmodi virorum hominem undecumque laudarent. Des. eorum vitae fuit terrestri arbitramur

XVI. pag. 194. b. Marci Claudii Marcelli Vita ex Plutarcho per Guarinum translata, ut in Cod. XXIV supra pag. 740. §. XI.

XVII pag. 205 Philopoemenis Vita ex Plutarcho per eundem in Latinum versa cum Praefatione ad Jurisconsultum C. Mudrum Veronensem, quae inc. Hoc tempore, quo Poeta noster dicerit

» . . . . . . summae plenus medentia tabem »

quum in agrum me Polycelanum me demisissem mecum & diligenter curans essem, otioseadum non putavi, ut quoniam negotia suspensa ego ponit. hoste dari a Musis vacare potuerunt. Des. qui in lucem emittatur ipse censuerit [?]. Vita inc. Cleander genere primarius. Des. & de Philopoemene quidem hactenus.

XVIII pag. 223. b. Titi Quinti Flaminii Vita ex Plutarcho per eundem traducta ad Robertum Rossum, ut in Cod. XXIV supra pag. 738. §. VI.

XIX pag. 233. Aristidis & Catonis Vitae ex Plutarcho in Latinum versae a Francisco Barbaro Veneto ad Zachariam Barbarum fratrem suum, ut in dicto Codice supra pag. eod. §. III. IV. & V.

XX. pag. 250. Timoleontis Vita ex Plutarcho per Antonium Tudertinum translata ad Cosmum Medicem Praefatio inc. Habet ex Auctore nostro Des. gloriosumque suo regni totius redderent (2). Vita inc. Antequam Timoleon in Siciliam mitteretur. Des. neque sibi eum remigabilem habuere. Inest [illegible] a pag. cccvii. b. ad pag. cccx. b.

XXI pag. 263. Pauli Aemilii Vita ex Plutarcho per Leonardum Aretinum in Latinum translata. Inc. Aemiliorum familiam in urbe Roma patriciam. Des. tales mores visique Paulli Aemilii fuisse dicuntur.

XXII pag. 273. b. Agidis & Cleomenis Vitae per Almannum Rinuccinum ex Plutarcho in Latinum translatae cum Praefatione ad Petrum Medicem, quae inc. Lacedaemoniorum Regum Agidis & Cleomenis vitam haud nova quod ea dein extet, ut Latinam translationem non sua causa mihi te velle, gravissimisque viris meallem in Agidis lectandis fado causam professus, ut vacare delectioneque possit aut convivitu vacarent » Ego eg me, quem videtur auctorem ciuem eorumque magnorum virorum & clarissimorum hominum rebus gestis plurimum delectari. libens atque alacri animo hanc interpretandi laborem suscepi, tum ut honestissimae voluntati tuae morem gererem, tum ut hominibus nostris, qui Graecas litteras non norunt, aliquid afferrem, in quo plurimum gravissime indicio tuo me confirmavit auctoritas. Des. neque tibi dedissimum

[1] Integrum habes in nos. Cat. Bibl. Sodh. pag. 333.
(2) Ibid. pag. 321

mare in amicorum numerum ſuſcipe. Vale. Vi-
tae vero Iunius ſuſcipit. Deſ. decorem conſe-
cutus. Ibid. a pag. LXXVII. ad pag. CXXXVI.

XXIII. pag. 195. Tiberii & Caii Gracchorum Vitae per Leonardum Aretinum ex Plutarcho traductae. Inc. *De Agide & Cleomene quae dicenda fuerunt ſuperius narravi.* Deſ. *non auſus.* Ibid. a pag. CXXXVI. *b.* ad pag. CXLI. *b.*

XXIV. pag. 306. Vita Pyrrhi Epirotarum Regis per Leonardum Aretinum ex Plutarcho in Latinum verſa. Inc. *Theſprotum & Moloſſum.* Deſ. *neque imperator univerſi potuit.* Ibid. a pag. CLIV. *b.* ad pag. CLX.

XXV. pag. 318. *b.* C. Marii ex Plutarcho Vita ab Antonio Petro Tudertino in Latinum converſa cum Praefatione, quae inc. *Quum Artaxerxi Perſarum Regi.* Deſ. *illi delatore pollicens* [illegible] Vita inc. *Caii Marii, quemadmodum neque Q. Sertorii.* Deſ. *effugere poſſet, ſuſpenſum necavit.* Ibid. a pag. LIX. ad pag. LXXVII. *b.* ubi adnotatur, in nonnullis Codicibus Guarinum Veronenſem, in aliis Antonium Tudertinum tribui. In calce legitur *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV, ſupra quam dici poſſit elegantiſſimus, cum picturis in principio, quae totam marginem occupant, cum Mediceo ſtemmate quod olim peluti [illegible] conſtat, non non [illegible] aureis utriſque columbus mirifice illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 337. In Cat. Montf. forte ſub num. XLI. ſed male indicatur.

PLUTARCHI VITAE QUAEDAM VARIIS INTERPRETIBUS.

Cod. XXVII. I. pag. 1. LYSANDRI Vita ex Plutarcho per Guarinum converſa, ſine comparatione prius posita, cum Praefatione ad Leonellum Principem, cujus initium eſt *Plurima certatim ad nuptias, Leonelle Princeps, ſuaviſſime, apparatu ornamentoque magnificum, dona ſimul & mentem dare & offerre pro amicorum & ſubditorum liberalitate ac ſide, quibus Eſtenſis parvus, neque Gonzagae profuſione dignum illuſtratur. Ego autem, qui nisi tamen ſide ſtudio bonevolentiae cedo, licet fortuna facile ſuperer, immunis hoc tempore eſſe non debeo, in leganti utrique Chryſoloras gratis habendae ſunt ... ſtudio & doſtrinae tot magnos homines in obſcuritate ad lucem, a morte ad vitam, a ſilentio ad praedicationem revocare conatur.* Deſ. *aut fuſi penitur armis* (1). Vita Inc. *Marmorea Lyſandri ſtatua.* Deſ. *famae perfruatur.* In citata edit. a pag. CXLI. *b.* ad pag. CXLVI. *b.*

II. pag. 14. *b.* Syllae Vita, ubi pars altera interiit, ab eodem Guarino translata. Inc. *Lucius vero Cornelius Sylla.* Deſ. *in ferendo inaerta ſuperatus.* Sequitur deinde comparatio de utroque judicium, quod inc.

Quando & lucis percurrimus vitam. Deſ. *&*
ſortunam principum reddamus. Ibid. a pag.
CXLVII. ad pag. CLIV.

III. pag. 19. *b.* Eumenis Cardiani Vita per eundem Guarinum ex Plutarcho tranſlata. Inc. *Eumenem Cardianum patrem fuiſſe.* Deſ. *pelagus ſeeit.* Ibid. a pag. CLXVIII. ad pag. CLXXI.

IV. pag. 57. Quinti Sertorii Vita per Leonardum Aretinum in Latinum translata, cum Praefatione ad Antonium Luſcum, quae inc. *Credo nonnunquam tibi evenisſe, Antoni charissime.* Deſ. *nunc vero, quum praeſenti Sermoni praeſtantiſſimo & nobiliſſima dicta ſcilicet in Graeco legerim, dicta quaeſitioneque admonenti, vitam eum in Latinum convertendum tibi nomine decrevi, ut & amorem meum erga te propenſiſſimum recognoſceres, & ſi quando in ſermone dicerem bonitatis decens, ſibi etiam quoque mihi a me ... ... tententiam perſtringere, & ſequi ... ... poſſes oblongius poſſit Vita inc. Non eſt fortaſſe mirandum.* Deſ. *compotem fecit, & dominis.* Ibid. a pag. CLXXI. *b.* ad pag. LXXV.

V. pag. 4 *b.* Cimonis ac Luculli Vitae a Leonardo Iuſtiniano Veneto traductae ad Hiſtoricum Principem Gaſtrino, ut in Cod. XXIV. hujus Plutei ſupra pag. 739. §. VIII.

VI. pag. 8 *b.* Numae Adnotatio. Marci Crispi Vitae ab Alamanno Rinuccino traductae ad Petrum Medicem, ut in Cod. XXX. Plut. LXIII. ſupra pag. 900. §. III.

VII. pag. 113. *b.* Ageſilai Regis Vita ex Plutarcho Alamanno Rinuccino interprete, cum Praefatione ad Laurentium Medicem Petri filium, quae inc. *Ego ſi memini ſunt ope me Laurenti, ut Ageſilai Spartanorum Regis vitam a Plutarcho editam in Latinum converterem ... Ego igitur ... ut, dum hoc ſi ſtuis impediam ... ... grati praeſtitum essem ... ſi quid poſſem bonitatibus noſtris ... libenter hunc interpretandi laborem, ſi ſtudiorum labor eſt potius, quam voluptas, ſuſcepi. Nihil eſt enim quod magis ... ... quam ſtudii tam mirum quae poſſunt, vel ſcribenda, vel loquenda, vale quam aliquid aut utilitatis afferre ... ... plus intenere debere non videtur.* Deſ. *nam vero plus in poſſibus reſpectu ſi te hunc ſermonis modo ſtudio gauderes intelligere.* Vita inc. *Archidamus Zeuxidami filius, quum praeclare apud Lacedaemonios regnaſſet.* Agidem filium ex Lampito nobili muliere ſuſceptum reliqui.* Deſ. *ſine vivi revocare commiſſam Lacedaemonii tenent.*

VIII. pag. 131. Cn. Pompeii Vita, Iacobo Angelo interprete. Inc. *Erga P ... populum ... ipſo initio eodem populo ... movetur affectus.* Deſ. *apud Albanam poſiti ſunt.* In cit. edit. a pag. CCXC. *b.* ad pag. CCXCI. *b.* ubi Antonio Tudertino tribuitur.

IX. pag. 117. Phocionis Atheniensis Vita, Lapo Iuſtiniano interprete, cum Praefatione ad Marcum fratrem, quae inc. *Ubi-*

(1) In cit. Cat. Bibl. Smith. pag. 217.
(1) Habes in cit. Cat. Bibl. Smith. pag. 390.

praeſſe te arbitror, Marce frater, quem dum adolſcens aliquando ex inter quae d'anno ſermonis noſtri, in quibus eidem ſoleamus clariſſimorum hominum memoriam uſurpare. in Phocionis Athenienſis incidiſſe mentionem — Annectebatur dum omnia quaed mihi paullum ducentur tempora, quae poſſint & nec hanc abſequi diſſidere, & quaſi poſſ mum lare in Majorum devorſorum aliquando velim. Hanc poſteaquam reddit Vicetti.. Pr ietatem hanc Formulam nec, atque a dictorum ex laboribus haud alter inſperare quemque utiliter, & gnava. longe per artes ruptis & conſiegroſſe falem decurſo in ore. tandem jam id quando depoſito forturna, lectam planitem, & pilo jam calcare Del. at itaque hoc naſſe mortem nomabil fit oratur, Plurimae ubi imprimere adorentur ſi Phon ubi prima praeſenunculam in Phocionis & M. Catonis virum eorum interpretem Vitt. Deinde in auctorem tradant Del. anmedverſum eſt. In cit. edit. a pag. ccxxiii. b ad pag. ccc. ubi Lapo Florentino tribuitur.

X pag. 111 b Catonis Vticenſis Vita eadem interprete. Inc. Catoni genus principatum dignitatis & gloriae ſumpſit e proavo Catone. Deſ. in Philippa & ipſo mortuus eſt. Ibid. e pag. ccc. b ad p. cccxix. Lapo item Florentino tribuitur.

XI. pag. 192 Alexandri Regis Macedonum, & C. Caeſaris Vitae quas Guarinus tranſtulit, et in Cod. XXIV hujus Pluteit ſupra pag. 718. §. I. & II.

XII pag. 239 Demoſthenis Oratoris Vita, Leonardo Aretino interprete. Inc. Demoſthenes pater Demoſthenis, ut Theopompus hiſtoricus tradit, ingenuus homo ac probus vir fuit. Deſ. quod ſcripſi penultimum Demoſthene credere voluerit. Hujus meminit Cl. Mehus in Pr ef. ad Epp. Aret. Tom. I. pag. lxxiii.

XIII pag. 246 Marci Tullii Ciceronis Vita, quam Leonardus idem Aretinus compoſuit, quamque tranſtulit Cicero Novus cum Praefatione ad Nicolaum Niccolum, et in Cod. I. Plut. LII ſupra pag. 541 §. I.

XIV pag. 161 Plutarchi ad Soſſium Senecionem de Dione ac Bruto, Franciſcus Philelphus tradidit ad Franciſcum Barbarum, Tranſlatio inc. Quem Plutarchum quem non loſſe in ſolum tantum ſuae poſſeſſione mecum eſſe velis, in ea mente. Franciſce, perferram — Quam tamen gravae mentis quaedam velint ſi, cum poſſitre eſſeſum opinionem ſuiſſentque haud ſine merito diſſentio ſum. dum in quo ubi in Plutarchum Graeco ſcripſerim, Plutarchum Latine reſumum. Quod quam ſeorum aggreſſus eſſent. Decuret Syracuſanum. Bruta tamen converteret corpus ait. Vix autem primum abſolveram, quum Brutum tempedem noſtri lumen primum ipſe feram. ſum hunc quidam reanimatur, cogerunt. Deſ. quaſi poſtliminio egerit. Dionis Vita inc. Proteſſo Soſſ Senecio. Deſ. ſingulatim perſis plane eſt. M. Bruti Vita, interprete Iacobo Angelo, inc. Marcus Brutum progenitor fuit. Deſ. ſu ſi, cherae Tum ſolutius pag. 193 b Campanus, et

diligens de Bruto ac Dione Judicium, Franciſcus Philelphus tradidit. Inc. Ait ne jus homines Deſ. eadem in loco permutare impetrant. In cit. edit. a pag. cclxx. b ad pag. cclxxiv. b ubi Dionis & Bruti Vitae tranſlatio Guarino Veroneſi tribuitur.

XV pag. 294 b Demetrii Vita, Donato Acciaiolo traduxit ad Petrum Medicem, cum Prooemio, quod inc. Vitam Demetrii, quam antiqui ſcriptores repugnantem urbium dicunt ab alio traductoribus qui multos praeclarorum virorum ad ingentiorem noſtrorum hominum tranſtulerunt. poſtſhaluerim ſuiſſe vidementur admirari — Demetrium g. ut, qui eo tempeſtate inter omnes alios & potentia, & rerum geſtarum gloria clarus fuit nomine. ... me Petre. Latinum fecere nuper conſtitui, eumque ad te mittere, quae apud te ... lam in omnes ſumeres, totes & haec omni in me tua & benevolentia in te meae memoriae tractarent. Nam, quam e patre tuo eſſpe ad hunc diem & ſingularem voluntatem, & amplitudinem ſummi ac praeſtantiſſimi viri patris tui ... ſapientiae ... quod amor in dicata ac benevolentiae erga nos ... ſerere. Deſ. poſteri ſint ad ... Vita ... Prociderent aere ... ſapientes fecerunt habere. Deſ. in ... Romanae contendimus. Ibid. a pag. cclxxxv. ad pag. cccxi.

XVI. pag. 319. Marci Antonii Vita Leonardus Aretinus tradidit ad Coluccium Salutatum cum Praefatione, quae inc. Marci Antonii vitam. Deſ. eadem ... Vitae ... Marci Antonii. Deſ. ſuit eſſe. Edita fuit una cum aliis ex Plutarcho Vitis e Leonardo emulatae. Baſileae 1908 ...

XVII pag. 343 Galbae & Othonis Vitae Franciſcus Philelphus tranſtulit ad Meleſſium Norellum, et in Cod. XXX Plut. LXIII ſupra pag. 703 §. XVII & XVIII. In fine legitur: Liber Petri de Medicis Coſ. ſi.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV, eximiis ac pulcherrimis, cum in titulis quamque Vitarum litteram, horum quidem gentium ſic enarrantur in anteque ſimulacra del auro elegantiſſime fuit penicillo depictae primae inſuper pag. ... titulum exterius, totum utrique margine ornat peſſere puerulis, animalibus, floribus, & Medicea Stemmate ornatis. In cujus interea icones Guarini Veroneſis opus ſiunt, Lionello Eſtenſi. & pag. 113 b. Alamannus Rinuccinus Laurentio Medici Amiſſas in eum ſibcetes repetitu... Conſtat foliis ſcriptis 358. In Catal. Montfauc. ſub num. XLII.

PLVRES VITAE PLVTARCHI A LEON. ARRET. TRANSLATAE

Cod. XXVIII.

I. pag. 1 **M** Antonii Vita, interprete Leonardo Aretino, ad Colucium Salutatum, ut in Codice ſuperiore §. XVI. II. pag.

II. pag. 27 Pyrrhi Regis Epirotarum Vita per eumdem ex Plutarcho de comparationibus, ut in Cod. XXVI. supra pag. 745. §. XXIV.

III. pag. 43 *b.* Paulli Aemilii Vita per eumdem traducta, ut ibid. p. 741. §. XXI.

IV. pag. 58. Tiberii, & Caii fratrum de Gracchorum familia Vitae, ut ibid. pag. 745. §. XXIII.

V. pag. 71 *b.* Quinti Sertorii Vita cum Praefatione ad Antonium Lusium, ut in Cod. superiore §. IV.

VI. pag. 82. *b.* Marci Catonis Uticensis Vita, ut ibidem §. X.

VII. pag. 109. Demosthenis Atheniensis Vita, ut ibid. §. XII.

VIII. pag. 118. Marci Tullii Ciceronis Vita, seu Cicero Novus cum Praefatione, ut ibid. §. XIII. In hoc Codice nonnulla sunt tantum loca reponenda, locutis scriptoris omissa.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. cum summariis in marg. ac & initialibus Vitarum auratis & coloratis. Constat foliis scriptis 144. In Cat. Mors. sub num. XLIV.

PLVTARCHI VITAE QVAEDAM VARIIS INTERPRETIBVS.

Cod. XXIX. I. pag. 1. Vitae Alexandri & Caesaris per Plutarchum editae, & e Guarino Veronensi traductae, ut in Cod. XXIV. supra pag. 738. §. I. & II.

II. pag. 85 *b.* Demosthenis Vita per Plutarchum edita, & e Leonardo Aretino traducta, ut in Cod. XXVII. supra pag. 747. §. XII.

III. pag. 100. *b.* M. T. Ciceronis Vita e Leonardo Aretino edita ad Nicolaum Nicolum, ut ibid. §. XIII.

IV. pag. 119. *b.* Aristotelis Vita auctore Leonardo Aretino cum Praefatione seu Epistola Dedicatoria ad D. Nicolaum Cardinalem S. Crucis, ut supra pag. 547. §. X.

V. pag. 130. Platonis Vita e Diogene Laertio edita, & ab Ambrosio (Traversario) traducta. Inc. *Plato, Aristone patre, Dioni imperfecti in verbis ... vero neque habere, neque participare licet, sed fieri ... ut probum esse, & visum esse ... haec lacuna est desiderata. Consiliare student separatum est* ... Reliqua, una cum initio sequentis opusculi, ob duos quaterniones ab impia manu sublatos, perierunt.

VI. pag. 164. Sequitur fragmentum Vitae Senecae, incipiens e verbis ... *Praeceptae coharti Praefectum ad eum cum hujusmodi mandatis missum, quod velit eos sibi moriendum esse; quorum, per ... cum ... scrupulum suspiciones moverat. Del. quamquam utrumque amplus sibi doctus, atque opes ... ut supra dicimus, parare possent.* Notandum, quod pag. 184. *b.* Boccaccius & Coluccius Salutatius commemorantur hisce verbis: *& Boccaccius & Coluccius egregie ac paullo ante nostra tempora gestian hujus sententiae assiguntur fuit.*

VII. pag. 185. *b.* Aristidis, & Catonis Vitae, interprete eloquentissimo, ac praeclaro viro Francisco Barbaro Veneto, cum Prooemio ad insignem atque ornatissimum virum Zacharium Barbarum amantissimum fratrem suum, ut in Cod. XXIV. supra pag. 738. §. III. IV. & V.

Codex membranac. Ms. in 4. mai. Saec. XV. nitidissimus cum pictura in principio, & Initialibus literis auratis, & coloratis, in quo desunt duo quaterniones male mutilati. Constat foliis scriptis 216. In Cat. Mors. sub num. XLIX.

PLVTARCHI VITAE QVAEDAM VARIIS INTERPRETIBVS.

Cod. XXX. I. pag. 1. Plutarchi Vitae quaedam, scilicet Pompeii, ut in Codice XXVII. supra pag. 746. §. VIII.

II. pag. 31 *b.* M. Bruti per Iacobum Angelum Florentinum, ut ibid. p. 747. §. XIV.

III. pag. 48 *b.* Phocionis Atheniensis e Leonardo Iustiniano conversi cum Praefatione ad Marcum fratrem, ut ibid. p. 746. §. IX.

IV. pag. 67 *b.* Lysandri Lacedaemonii, & Syllae Romani, interprete Guarino Veronensi, cum Praefatione ad Illustrissimum Principem Leonellum Estensem, ut ibid. pag. 745. §. I. & II.

V. pag. 101. *b.* Solonis, Interprete Lapo Castelliunculo, cum Praefatione ad Eugenium IV. Summum Pontificem, ut in Cod. XXVI. supra pag. 741. §. V.

VI. pag. 118 *b.* Publicolae, eodem interprete, cum Praefatione, ut ibid. §. VI. Haec tamen est anepigrapha.

VII. pag. 131. Periclis Atheniensis, eodem interprete, cum Praefatione ad Ioannem Vitellium Patriarcham Alexandrinum, ut ibid. pag. 741. §. XI.

VIII. pag. 149. *b.* Themistoclis, eodem interprete, cum Praefatione ad clarissimum virum Cosmum Medicem, ut ibid. p. 741. §. IX.

IX. p. 165. Artaxerxis Persarum Regis, eodem interprete cum Praefatione ad Humfredum Ducem Glocestriae, ut ibid. p. 742. §. XIII.

X. pag. 180. Arati Sicyonii, eodem interprete, cum Praefatione ad Iulianum Card. Caesarinum, ut ibid. pag. 742. §. XIV. Haec tamen est anepigrapha.

XI. pag. 203. Furii Camilli, Antonio Tudertino interprete, ut ibid. pag. 741. §. X.

XII. pag. 210. *b.* Eumenis Cardiani, Guarino Veronensi interprete, ut in Codice XXVII. supra pag. 746. §. III. Tum sub pag. 230. Plutarchi judicium de Sertorio & Eumene, ab eodem Guarino traductum, ut ibid. §. IV. in calce vitae P. Sertorii.

XIII. pag. 231. C. Marii Romani, Antonio Tudertino interprete, cum Praefatione, ut in Cod. XXVI. supra pag. 745. §. XXV.

XIV. p. 253. *b.* Fabii Maximi, eodem interprete, ibid. p. 741. §. XII.

Co-

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV nitidiſſimus, cum elegantiſſima pictura in principio, variis quadrupedibus volatilibus [illegible] inter ſe ludentibus mirifice exornata, effigie veteris Philoſophi in littera initiali, Medicea ſtemmate, & [illegible] ſingularum Vitarum literis egregie illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 265. In Cat. Montf. ſub num. XL.

AGESILAI VITA ALAMANNO RINVCCINO INTERPRETE.

Cod. XXXI AGeſilai Regis Vita ex Plutarcho per Alamannum Rinuccinum tranſlata, cum Praefatione ad egregium adoleſcentem Laurentium Petri filium Medicem, ut in Cod. XXVII. ſupra pag. 746. §. VII.

Codex membranac. Ms. in 8 min. Saec. XV. nitidiſſimus cum pictura in principio, & Mediceo ſtemmate. Conſtat foliis ſcriptis 51. In Catal. Montf. ſub num. XLVI.

VITA AGIDIS ET CLEOMENIS ALAMANNO RINVCCINO INTERPRETE.

Cod. XXXII AGidis & Cleomenis Vitae per Alamannum Rinuccinum e Graeco in Latinum converſae, cum Praefatione ad clariſſimum virum Petrum Medicem, ut in Cod. XXVI. ſupra pag. 744. §. XXII. In fine legitur *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membranac. Ms. in 8. min. Saec. XV. nitidiſſimus, cujus prima pagina Mediceo ſtemmate [illegible] incluſo, adſcripto emblemate *ſemper*, eleganter illuminatur. Conſtat foliis ſcriptis 48. In Catal. Montfauc. ſub num. XLV.

VITAE NICIAE ET CRASSI, ALAMANNO RINVCCINO INTERPRETE.

Cod. XXXIII NIciae Athenienſis, Marcique Craſſi Vitae per Alamannum Rinuccinum tranſlatae cum Praefatione ad clariſſimum virum Petrum Medicem, ut in Cod. XXX. Plut. LXIII. ſupra pag. 700. §. III. & IV. In fine legitur *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membranac. Ms. in 8. min. Saec. XV. ſupra quam dici poſſit elegantiſſimus, cum titulo aureo, & pulcherrima pictura in principio Mediceum ſtemma repraeſentante. Conſtat foliis ſcriptis 80. In Catal. Montfauc. ſub num. XLVII.

DEMETRII VITA DONATO ACCIAIOLO INTERPRETE.

Cod. XXXIV DEmetrii Vita per Donatum Acciaiolum ex Plutarcho in Latinum traducta, cum Prooemio ad clariſſimum virum Petrum Medicem, ut in Cod. XXVII. ſupra pag. 748. §. XV. In fine adſcriptum eſt *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. mirae pulcritudinis, cum titulo aureo, ac Mediceo ſtemmate annulo incluſo, quod duo alati putti ſuſtinent. Conſtat foliis ſcriptis 64. In Catal. Montfauc. ſub num. XLVIII.

PLVRES HISTORICI

Cod. XXXV IN primis duobus Codicis paginis, quae omni ſcriptione vacuae ſuperesse [illegible] aliquo undecimo ſaeculo poſita ſunt ſcripta miſcellanea quaedam, quae hoc tam ſingillatim recenſere volumus, quam ea ſe Codicis antiquitas, ut vel minima quaeque in ipſo contenta in lucem proferri mereantur.

I. pag. 1. *b* Verſus ſeptem diurni ſeu mnemonici de ſeptem diebus hebdomadis. Inc.

Prima dies Phoebi ſacratur (ſic) nomine fulget dies

II. pag. ead. Excerptum de diſtantia Terrae a Luna, Lunae a Sole, & Solis a duodecim Signis juxta Pythagoram philoſophum.

III. pag. ead. Ratio de ſono ſingulorum literarum (alphabeti). Inc. *A ſub* [illegible] *congruo ſolo ſpiritu memoratum* [illegible] *Z* [illegible] *Appius Claudius deteſtatur, quod dentes mortui dum exprimitur, imitatur.*

IV. pag. eadem Epiſtola de ſono ſingularum literarum ita inſcripta: *Nicolao (1) Lombardo fratri ſalutem.* Inc. *Quid ſingulae litterae* [illegible] *ſuperſcriptarum ſignificent* [illegible] *tamen petiiſti ut explanem* [illegible] *A* [illegible] *Z* [illegible] *Romanis propter* [illegible] *Graecae* [illegible] *ſuum ſolitum* [illegible] *requirere.* Tum ſubditur ſequens diſtichon

Quid [illegible]

breve?

[illegible]

V. pag. ead. Quaedam pauca de Chriſti ex Maria Virgine ortu.

VI. pag. 2. Ratio numerandi per [illegible] [illegible] & occurrit inter ejus Opera edit. Baſil. MDXXIII fol. Tom. I. col. 171.

VII. pag. ead. Numerorum diviſio in Cardinales, Ordinales, Adverbiales, Diſpectivos, Ponderales, &c. Bedae.

VIII. pag. ead. De quinque litteris vocabulus, quas apud Latinos eſſe noſcuntur, quae non minus, aut plus

IX. pag. ead. *b.* Occurrit Arbor Conſanguinitatis, talis quam hanc atque illam ſingu-

(1) Quiſnam ſit Nicolaus iſte, ex quo [illegible] Cuitas [illegible] Non dubito [illegible] fuiſſe Monachum, ac forte Religioſum [illegible] [illegible] hanc Epiſtolam exteris Bedae Operibus quae recenſet [illegible]

Digitized by Google

menta quaedam Canonum Concilii Romani a Zacharia Pontifice habiti A. occxliii. le guntur. Concilii iſta cum editione Baronii in Annalibus ad eum annum. ac ſequentes varias lectiones decerpſit Cl. Franc. Ant. Zacharia in Excurſu Litterario per Italiam

Baronius Cap. XIV

Sed neque hoc ſilendum eſt, quod in Germaniae partibus ita dio vulgatum eſt quod quidem.

dubitatur.

S. Gregorius Papa.

quod quidam Chriſtiani licitum non eſt, dum uſque ſe cognoverint

ut dictum eſt

Deo autem largiente, qui illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, praeteritis annis litteris miſerunt Archiepiſcopi, & Reges provinciae illius, petentes Apoſtolica praecepta

Dominus dare

dignatus

de propria cognatione.

praeſumat in coniugio.

quid uſque concrematur incendio?

ſi quis vero.

ut in ſuperiori Capitulo continetur.

& ſi inclinatus

poenitentiae ſubdatur.

Hactenus variae lectiones. Poſt hosce duos Canones Romani Concilii, quos prima exhibet paginae columna, in ſecunda habentur haec alia, quae ut olim apud Harduinum reperire mihi non licuit, adnectam.

Haec ſunt dicta in Decreto Zachariae Papae.

Quoniam non oportet [illegible] de tonſura aut ſchemate ſuam uxorem accipere, ſed neque [illegible] quam de ſacro ſonte levat, ſibi in matrimonium trahere, quia in divina ſcientia germanus [illegible] videtur, ſic & de generatione uxorem, uſque perfecta ſit, & tranſacta ſeptima generatione. Quoniam Aliud Apoſtolorum in quarto Capitulo idem monet, abſtinere ut a fornicatione, & patruelem corruptione, per quod verum Deum ſibi diffiditur, Unde B. Auguſtinus in epiſtola ſua ad Conſtantium Auguſtum ſic ſcribens de hoc capitulo, ſicut in libro Geneſis legitur, ſex diebus fecit Dominus omnipotens coelum, & terram, & omnem ornatum eorum, ſeptimo requievit ab omni opere quod patraverat; ſic quoque, & per ſex aetas omnis mundus iſte concluditur, ſeptima autem Dominus noſter indeficiens uſque ſaeculum perigunt. Per hanc itaque modum ſex numerum ſeptenarium generationum carnalis commemorandum ſunt. Quod ſi nullae ſuper hunc numerum ubi inventae fuerint, ſeparentur, ſi tamen completa ſeptima

Cat. Lat. Codd. Tom. II.

Codex Ms.

Nec eſt ſilendum fratres, quod in Germaniae partibus ita divulgatum eſt, quemquam,

didici.

Papa Gregorius.

quod quidem licitum Chriſtianis non eſt, dum uſque ſe generatio cognoverit.

omnino

Praeterito autem anno Archiepiſcopi, & Reges illius provinciae litteras ad nos miſerunt, Apoſtolica petentes praecepta.

Dominus donare

dignatus. Hinc Codex ſuperiorem canonem VI. ſubiicit cum ſequentibus variis lectionibus

de propria cognatione, vel quam cognatam habuit.

audeat in coniugium.

omittit.

ſi quis.

omittit

ſi vero converſus

digne poenitentiae ſubmittatur

progenies, ſi similiter ſuerint, non ſeparentur, ſi per ignorantiam ſactum fuerit, & a ſacerdotibus addatur illis poenitentia; ſi tamen ſivero bene & cognitum habuerit hanc ſanctam, & magnum noſtrum (Decretum [illegible] *fuerit ſcriptum, cum* correctum eſt no*ſtrum) Concilium, & decreta Sanctorum Patrum male adtulerint, anathema ſit a Sancta Eccleſia Catholica, & non in ſine ut dicendo eſt communione.*

X. pag. 3 Fragmentum cuiuſdam Chronicon acephalum, incipiens [illegible] [illegible] *Romanus presbyter tunc Sanctae Petri ad Vincula ſedit menſes IV.* & progreditur uſque ad num [illegible] ſedebat [illegible] *Dominus Ioannes (1) venerabiliſſimo & pio Epiſcopo S. Normenſis Eccleſiae, bene docto, & honorifice erudito de Divinis & Canonicis libris &c.*

XI. pag. eod. *b.* Epiſtola inſcripta: *Domino venerabili Papae* [illegible] *& R. Comes Sancti Aegidii, G. Dux. R. Comes Normanniae. R. Comes Flandrenſium, & Comes Boloniae ſolutem fidelique ſervitium & ut ſibi ſuo Patri ſpiritali veram in Chriſto ſubiectionem. Inc. Volumus omnes & deſideramus vestram vobis ſit* &c. *Deſ. quod ipſe facere faciat, qui Deus vivit & regnat in ſaecula ſaeculorum. Amen.*

(1) Ioannes XIII. ſedere coepit iuxta Pagium A. occcclxv.

Stirpis scripta XL. die Iunuarii mense Septembri. Legitur Tom. I. Miscellaneorum Steph. Baluzii Parisiis apud Franc. Muguet anno MDCLXXVIII. a pag. 415. ad pag. 419. sub hoc titulo: *Epistola Boamundi Principis Antiochiae, Raymundi Comitis Sancti Aegidii, Godefredi Ducis Lotharingiae, Roberti Comitis Normanniae, Roberti Comitis Flandrensis, & Eustachii Comitis Boloniae ad Urbanum II Papam.* Videatur Cl. Franc. Ant. Zacharia in Excursu Litterario per Italiam citato pag. 511 qui putat hanc nostri Codicis Epistolam diversam esse ab ea, quam Baluzius edidit loc. cit.

XII p. 4 Prosperi Chronicon (x) Incipit: *dum quam esse annorum CCXXX genus Seth. Dei tunc Regna & stabat inter Carthaginem addidit fuit.* Procedit eodem ordine ac in editione Canisii aucta Iacobo Basnagio in Thesauro Monum. Eccles. Amstelaed. anno [illegible] Tom. I a pag. 164. ad pag. 318. sub titulo: *Viri illustris Tironis Prosperi Aquitani Chronicon integrum ab Adamo ad Romam captam a Genserico Wand. Rege in duas partes tributum.* Nos tamen Codicem cum editione plurimis conferentes in locis variantes non paucas animadvertimus, ac praecipue in fine ubi post adlata verba continentur per alios annos XV quorum initium a [illegible] *Eodem anno Pascha Dominicum die VIII Kal. Maias celebratum est cum fons* [illegible] *in perpetuum perdidit* [illegible] Tum ex eo [illegible] *Explicit Chronica S. Prosperi Epis. Regiensis.*

XIII pag. 26. Historia Romana Libri XVI. quorum priores decem sunt Eutropii, & reliqui sex Pauli Diaconi. Libri primi inc. *Primus in Italia ut quibusdam placet, regnavit Ianus.* Decimus [illegible] & ultimus dat. [illegible] *Italiam ad rempublicam* [illegible] *Quae vero restant adhuc quae de Iustiniani Augusti felicitate dicantur, in sequenti Deo praesule libello promenda sunt.* Tum sub[illegible] quadrato: *Explicit Liber XVI de Historia Romanorum.* Habentur inter Rerum Italicarum Scriptores Ludovici Antonii Muratorii Mediol. [illegible] in fol. Tom. I. a pag. [illegible] usque ad pag. 178. lin. 6, ubi tamen [illegible] Praefatione [illegible] quibus [illegible] Historiam [illegible] prosequitur. In principio Libri primi legitur: Eutropii [illegible] ab antiquo [illegible] & librum [illegible] gesta. Ad calcem Libri X. legitur: *Explicit Liber decimus. Hucusque Historiam Eutropius composuit, cui tamen aliqua Paulus Diaconus addidit. Domino Adelpergae Christianissimae Beneventi Ducissae Domni Arigis superstiti & Catholici Principi. Deinceps quae sequuntur, idem Paulus ex diversis auctoribus proprio stilo contexuit,* ubi videre est Pauli Diaconi [illegible] antiquo

idem more ludum, & [illegible]. Hoc tamen [illegible] instituti nostri [illegible] praetermittimus, quod legentibus desiderandum [illegible]. Placet ei, quae in hisce Libris cum [illegible] conferantur [illegible] deprehendimus discrimina, [illegible] subnotare.

Libri I II III IV V. & VI concordant cum editione, ubi tamen [illegible] Codicem ex [illegible] quae in editione characteribus rotundo sunt impressi, omissis iis omnibus, quia charactere [illegible] sunt, ac praeterea multa in iis [illegible] quae in utroque leguntur exemplari, variantes lectiones intercedant.

Liber VII producitur usque ad verba: *suum eius augeret dedecore per uxorem* [illegible] *exceperunt, & symbolicam est sepultus* quae sunt [illegible] Libri IX. in edit.

Liber VIII & IX. nostrum Librum editionis X. constituunt; [illegible] vero initium fit a verbis: *Post haec Maximianus ut corpore* [illegible] *primus ad imperium accessit* [illegible] (edit. pag. 66. not. 1.)

Liber X. (in edit. XI) desinit in verbis: *non tam praeteriri liceat quam ad maiorem scribendi diligentiam reservavimus,* quemadmodum notatur in dicta edit. pag. 80. not. 59. desinere Codicem Ambrosianum.

Liber XI XII & XIII. (in edit. XII XIII, & XIV) concordant cum edit.

Liber XIV (in edit. XV) differt; nam post verba *amicum se Gothis sentiant* (edit. pag. 97. col. 2. lin. 26.) ita prosequitur: *adversum Romanos se adessent praeliaturum* [illegible] ut habetur in dicta pag. 97 sub not. [illegible] ubi [illegible] referri lectio Codicis Ambrosiani, cum quo concordat noster; nam desinit in verbis *suis fuerant conspiratione perempti est*, ut in dicta not. pag. 98. not. 2.

Liber XV inc. *Anno ab urbis conditione millesimo ducentesimo undecimo post Marcianum Imperatorem* [illegible] Desinit terminum [illegible] ut in dicta not. [illegible] pag. 98. col. 2. ad pag. 105. col. 2.

Liber XVI inc. *Cassente iam Romanae urbis imperio* [illegible] (edit. pag. 100. col. 1.) Desinit: *universamque Italiam ad rempublicam* [illegible] *reducunt. Quae vero restant adhuc quae de Iustiniani Augusti felicitate dicantur, in sequenti, Deo praesule, libello promenda sunt* (edit. pag. 108. partim in textu col. 1. vers. 6. & partim in not. 17.)

XIV pag. 41 b. Pauli Orosii Libri VII quorum initium & finis concordat cum editione, quam [illegible] Coloniae [illegible] huius Patres. Tituli Librorum sunt charactere quadrato conscripti, & in ipsorum repetitione, quae fit in initio primi, secundi & quarti Libri leguntur verba ad versus Paganos, deesse autem sunt in Capita,

sive

(x) Laudatus Franc. Ant. Zacharia in cit. Excurs. Litter. per Ital. pag. 119. ut hoc Chronicon Prosperi [illegible] P. Hieronymi de Prado Veronensem Oratorii S. Philippi presbyterum [illegible] partem autem hoc Prosperi Chronicon & sequentem Eutropii Historiam cum Pio I. Additamentis Gregorio X. & quae sequuntur usque saeculo XI. [illegible] praefixa

ſive ſectiones adſcriptis utrinque titulis, vel ſummariis rubricatis.

XV. pag. 97. Hiſtoria Romanæ Reipublicæ, una cum brevi notitia Romanorum Imperatorum uſque ad regnum Artabani, auctore Anonymo. Inc. *Regnum ergo Aſſyriorum poſt mille quadringentos centum & quadraginta ferme annorum accepto ad Medoſque translatum eſt. Nam Arbaces præfectus Medorum Sardanapalum occiſum* (ita) *regnum eius revocat, & in Medos dedavit.* Deſ. *In ſunt enim Romanæ Reip. praeter vaſtantes cetendrunt Bulgarum, Antium & Sclavorum quae ſi quis ſcire cupit evoluat Conſulumque ferocque revolvat ſine faſtidio, reperietque dignum noſtri temporis tempeſtivum tragœdiae ſeriemque unde orta, quomodo aucta, qualiterve ſibi cunctas terras ſubdiderit, & qua unde rerum eos ab ignavis rectoribus amiſerit. Quod & nos pro captu ingenii breviter tetigimus, quatenus diligens lector latius iſta legendo cognoſcat.* Tum ſubiicitur: *Explicit Hiſtoria Romanæ Reipublicae.*

XVI. pag. 107. De origine, actibuſque Getarum ſive nomine auctoris, qui tamen eſt, ut poſtea comparuimus, Iornandes. Praecedit Praefatio, quae inc. *Volentem me parvo ſubvectu navigio oram tranquilli litoris ſtringere &c.* Deſ. *& ſi quid parum dictum eſt, & tu, ut vicinus genti commemoras adde, orans pro me, frater charisſime. Dominus tecum. Amen.* Hiſtoria inc. *Maiores noſtri, ut refert Oroſius, totius terrae triradium Oceani limbo circumſeptum triquetrum ſtatuerunt.* Deſinit imperfecta in verbis: *nam ſibi admirandum mihi fuiſſe ſpectaculum, ubi cernere erat (*a*) innumerum . . .* Exſtat inter Scriptor. Italic. Muratorii Tom. I. a pag. 191. ad pag. 216 col. a. lin. 23.

XVII. pag. 117. Liber Sancti Gregorii Turonenſis Epiſcopi, cui titulus: *Geſta Regum Francorum.* Inc. *Principium quoque Francorum genti origine, vel Regum geſta proſecuturi, vel ſancta audivimus.* Deſ. *Burghardus Wirzeburgenſis Epiſcopus, & Fulradus Capellanus miſſi fuerunt ad Zachariam Papam interrogando de Regibus in Francia. Amen.* Hic Liber eſt fortaſſis ille, qui a Fabricio Biblioth. Lat. med. & inf. aetat. Tom. III. pag. 101. indicatur ſub titulo: *Epitome de rebus geſtis Francorum* quam parvo libello ante Hiſtoriarum Libros novem diffuſius de geſtis brevitatem a Gregorio fuiſſe tradit Sigebertus Cap. XLIX. de Script. Eccl. Nam quae hodie exſtat Epitome a Libro ſecundo uſque ad ſextum, ſive ad octavum Chilperici, in Ruinarti Gregorio pag. 547. Prolegomeno Scholiſtico a viris doctis tributa, ſicut & Chronicon ab A. DCCXXXIII. ad A. DCCLII apud eumdem Ruinartium pag. 586. diverſa omnino ſunt ab Hiſtoria, quam exhibet noſter Codex.

XVIII. pag. 115. Geſta & Teſtamentum Caroli Magni. Inc. *Gens Merovingorum, de qua Franci Reges ſibi creare ſoliti erant, uſque in Hildericum Regem, qui iuſſu Stephani Romani Pontificis depoſitus ac detonſus, atque in monaſterium truſus eſt, durasſe putatur.* Deſ. *contraſtam* (ſc. Carolus) *cui ne poſt obitum ſuum a ſe facta diſtributio per aliorum ſuffragium rite perveniret, qui hoc ut hi quae diſtributa ſeu valiti, brevem compoſuerit, cuius ratio ac textus talis erat.* Tum ſequitur Teſtamentum, quod inc. *In nomine Domini Dei Omnipotentis Patris, & Filii & Spiritus Sancti deſcriptio atque diviſio, quae facta eſt a glorioſiſſimo atque piiſſimo Domino Carolo Imperatore Auguſto anno ab Incarnatione Domini noſtri Ieſu Chriſti DCCCXI. anno vero regni eius in Francia XLIII. & in Italia XXXVI. Imperii autem XI. Indictione IV.* &c. Deſ. *in adnumeratione Epiſcoporum, Abbatum, & Comitum, qui Teſtamento eidem ſubſcripſerunt, interfuerunt, ſubiunguntur & hoc nomina ſunt eius Hludovicus, qui Divina providentia ſucceſſit iuſſioni eidem brevitati, quam cum omnia poſt obitum eius ſummo devotione adimplere curavit.* Legitur in Opere: *Recueil des Hiſtoriens des Gaules & de la France tome cinquieme, contenant ce qui s'eſt paſſé ſous les Regnes de Pepin, & de Charlemagne &c. par D. Martin Bouquet &c. à Paris MDCCXLIV.* fol. a pag. 88. ad pag. 103. ſub titulo: *Vita & converſatio glorioſiſſimi Imperatoris Caroli Regis Magni atque invictiſſimi Auguſti edita ab Eginardo ſibi ſuo tempore amiciſſimo &c. &c.* ubi praeit Prologus, qui in Codice deſideratur. Tandem ſubſequuntur verſus ſex Gerardi de Eginhardo laudibus, qui ſequuntur ibid. pag. 103. & inc.

Hunc tibi verſiculos ad laudem, maxime Princeps &c.

XIX. pag. 119. Compendium Libri Apollonii. Inc. *Fuit quidam Rex in Antiochia civitate nomine Antiochus, qui habens filiam formoſiſſimam, quam multi in matrimonium petunt, &c. Interea quamquam patre diffuerat, tradidit uxorem eum, & quadam die ſimulavit in aliam ignem, nec ventum ut corrupit.* Deſ. *dedamque mediatorem Regem Apollonium & Archiſtratem Tarſiae. Apollonius autem cum uxore qui ſibi novibus genuerant, dona plurima contulit. Vixit autem annos LXXIV. tenuit Regnum Antiochiae Tyri & Cyrenenſium pacifice: caſus vero ſuos ipſe deſcripſit, duoque volumina fecit, unum in templo Dianae Epheſiorum, aliud in Bibliotheca ſua.* Nescitur certum, quis Apollonii Regis adnumeraverit, & Graece fuſſe ab hominis Chriſtiano ante mille annos, diverſa tamen dictione, exſtat e Ms. Bibliotheca Auguſtanae integra a Marco Velſero Aug. Vind. MDXCV 4 & inter eius Opera quidem quater Chriſtophoro Arnoldo edita Norimb. MDCLXXXII. fol. a pag. 681.

(*a*) Hic ut vel Voſſium de Hiſtor. Lat. Lib. II. Cap. 31. & Fabricius Biblioth. Med. Aevi. Vol. Nono II. conſentiunt, qui Albinum, aut Guilhelmum Viae eius teſtimonia pergere quantum ille illas rerum teſtimonia conſulerit Voſſius.

ad pag. 704. Confer Vossium de Hist. Lat. Lib. III pag. 719. edit. Francof. A. MDCXXVII. 4. & Fabric. Biblioth. Graec. Tom. IV pag. 62.

XX. pag. 131 De origine gentis Langobardorum Liber VI praevio singulis Capitulorum elencho, auctore, licet ex Codice non appareat, Paulo Warnefrido Diacono Forojuliensi. Liber primus inc. *Septentrionalis plaga quanto magis ab aestu solis remota est, & nivali frigore gelida, tanto salubrior corporibus hominum & propagandis est gentibus coaptata.* Ultimus dit. *plus semper orationibus, quam armis, maxime semper cum Francorum Avarumque pacem custodierit.* Apud Murat. Tom. I. P. I. pag. 405 ad pag. 511

XXI. pag. 156 Versus in laudem Sancti Benedicti. Inc.

Ordiar unde tuos, sacer o Benedicte, triumphos &c

Des.

O Benedicte Pater, sint, precor, apta tibi.

In ultimo folio legitur haec notatio: *Istud volumen divisum est in duas partes, & ligatum, & reparatum, & sunt in alia parte Historia Eutropii, & Epistolae Cassiani Ignatii & reparatum utrasque partes in expensis domini f XX.*

Codex membranac. Ms. in fol. max. Saec. X. binis columnis exaratus, cum titulis singulorum Librorum uncialis characteribus conscriptis, & initialibus aureo more depictis, optimeque servatus, cum summariis quibusdam in utroque tandem ornatu. Accommodatum quem Mellonius in fabrica fuit. Ms. ita describit: *Prosperi Chronicon, Historia Eutropii & Misfellae, Orosius, Compendium Historiae Romanae, incipiens tempore ab Assyriis usque ad tempora Langobardorum, Historia Gothica Pauli Diaconi, Gregorius Turonensis.* Codex antiquus & insignis fol. 91. Constat foliis scriptis 156. In Catal. Montfauc. sub num. LIII.

MACROBII SATVRNALIA.

Cod. XXXVI. MAcrobii Theodosii illustrissimi Saturnaliorum Libri quinque, ut in Cod. VIII Plut. LI supra pag. 518 ubi septem Saturnaliorum Libros enunciavimus, divisionem editorum sequuti, licet tam in illo, quam in hoc Codice in quinque dividuntur Libros. Adsunt in margine brevia quaedam summaria, & Graeca verba, quae suis locis dolla manu rubrica sunt.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV miris dilimitis, cum titulo aureo, & pictura in principio. In eius postremo folio legitur manu recentissima exarata haec notula: *Questo libro fu del Sr. Matteo d'Vagheria, comprato in Constantinopoli dall' Oratore Francese,* & mandato a Mess. Antonio Brancoli, quale l'ha mandato a me Pier Francesco Riccio a di 29. di Febbraio 1544. Constat foliis scriptis 121. In Catal. Montfauc. sub num. XXXI.

OROSII DE CALAMITATIBVS TOTIVS MVNDI.

Cod. XXXVII. I. pag. 1. COdex est anepigraphus, & continet Paulli Orosii Presbyteri Hispani adversus Paganos (1) historiarum Libros VII. Praecedit Libro I auctoris brevis vita, quae a recentiore manu inscribitur *Praefatio* & inc. *Orosius Presbyter Hispanus genere.* Des. *Honorii Imperatoris tempora.* Habet etiam in Prolegomenis illius editionis, quam citavimus in primo hujus Pluteï Codice recensione, & ex Catalogo Illustrium Virorum Gennadio desumpta est. Concordant enim fines & inscriptiones (2) singulorum Librorum cum dicta editione a pag. 1 usque ad pag. 587. Notandum tamen est initiatorem harum a verbis: *Maiores vestri orbem terrarum* ac quae sunt prima Capitis II verum Libri primi constituere, apposito titulo *Orosii de mundi calamitatibus Liber incipit*, ita superiora omnia Praefationis loco haberi, additis verbis: *Praeceptis tuis parui &c* titulo *item Praefatio alia Pauli Orosii Presbyteri.* Libri distinguuntur in Capita sive sectiones, nullo quidem numero notatas, sed summariis brevibus partim a recentiore, partim ab eadem antiqua manu adpositas. Multa etiam sunt in correctionibus, ut lituras. Notandum autem in margine delineari habentur rudi calamo ea, quae memorantur in textu, ex. gr. urbes, monstra, homines, calisira si gnat. umbres &c. Ultimus Liber ita clauditur: *Pauli Orosii presbyteri ad Augustinum Episcopum historiarum contra accusatores temporum Christianorum Liber septimus explicit feliciter.*

II. pag. 69. Quum haec postrema Codicis pagina vacua relicta esset, manu recentiore exarata fuit *Epistola Gregorii VII. de cont. Iesu* ... *in Papam.* Inscribitur & inc. *Desiderio Abbati Montis Cassini S. Benedicti Monasterii salutem in Christo Iesu. Dominus noster Papa Alexander mortuus est.* Des. *saltem fratres in proprium ...* Legitur inter Epistolas Gregorii VII. num. 1 in Collectione Conciliorum Veneta Coleti Tom. XII pag. 233 ubi tamen est decem versibus in fine longior.

III. pag. ead. b Definitiones nonnullae meditationis, contemplationis &c. & quaedam medicatrices inscripta *Digressiones Magistri Benedicti* (sic)

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. binis columnis exaratus, optimeque servatus & ab Ant. M. Biscionio collatus pro dicta editione anno MDCCXXXVII. Constat folius sc ...

(1) Hunc tamen antiquiori titulo *adversus Paganos* subscribitur est recentior alter *de ornest mundi calamitatibus*, unde tunc hoc Codicis tituli locus sollicitus est.

(2) Excipe Libri I. titulum, qui in hac ita expedi- tur: *Paulli Orosii presbyteri hispani (sic) Liber primus adversus Paganos explicit. Incipit Liber secundus*; in reliquis enim illa verba *adversus Paganos* omittuntur.

Digitized by Google

ſcripta pag. 69. In Catal. Montfauc. ſub num. XXXIV.

PLATINAE DE VITIS PONTIFICUM ROMANOR.

Cod. XXXVIII. BAptiſtae Platinae Hiſtorici Liber de Vita Chriſti ac Pontificum omnium, qui hactenus ducenti & viginti duo fuere, cum Prooemio ad Sixtum IV. Pont. Max. cuius initium eſt: *Multa quidem ac vetera antehac eſſe.* Finit: *curant feliciſſimo imperio liberum obtemperare.* Tum ſequitur Proclium, quod inc. *Nobiliſsimi mundi partem duce atque auctore Chriſto, qui ullus uſque fuerit.* Deſ. *qui ordinem uſque ad tempora Sixti quarti deveniretur.* Primus eſt *Petrus*, & inc. *Poſt Chriſti mortem, & reſurrectionem.* Ultimus eſt *Paullus II.* & deſinit *& aedem ſummorum faceret.* Est in editione Operum impenſis M. Gotfridi Hittorpii vrbis Coloniensis. MDXL. fol. a pag. 5 ad pag. 307. Tum ſubiicitur Colophon hiſce verbis: *Excellentiſsimi Hiſtorici Platinae in vitas ſummorum Pontificum ad Sixtum quartum Pontificem Maximum praeclarum opus feliciter explicit accurate caſtigatum impreſſum Magiſtro Ioanne Vercellenſi MCCCC-LXXXV* ludo. Sub Anno *ſal. MCCCC-LXXXVIII. & XVI. Septembris hoc celeberrimum opus fuit apud Florentiam abſolutum eſt, dev vobis Martinus, huic vero dies XXII. Laudetur imperium, & gloria ſit Omnipotenti ſe ſic Chriſto, cuiusque almae Genitrici ſemper Virgini Mariae per infinita ſaeculorum ſaecula. Amen.* Omnium ſummaria eſt ultima eſt.

Codex membranaceus MS. in fol. Saec. XV. exaratus pulcherrimus cum initialibus Vitarum ſingularum auratis & coloratis. Effigies effigiem ſuam expreſſit initio in primi paginae cum Leonis X. Pontificis ſtemmate atque literis ſcriptis ipſo. In margine inferiori tres circuli, ſeu numiſmata depicta ſunt, quorum primum exhibet tres Virgines ſeſe invicem amplexantes literis circumdatis: ſcriptis LATINIA PRISCILLA NYMPHIS SACRVM. ROMAE MARMORE. SC ſecundum annulum cum ruber plenum faſciculi incluſum in quo legitur *ſemper*, tertium denique, ubi in eadem ſcheda palmam ſedentem dextra palmam geſtantem, ſiniſtra ad eam hirantem, nomine Leonis X. his literis praepoſitis *L. X. F. M.* Nomen quoque pictoris apparet, qui eſt *Gismar.* Conſtat foliis ſcriptis 341. In Catal. Montfauc. ſub eodem num. XXXVIII.

POLYBII HISTORIAE NICOLAO PEROTTO INTERPR.

Cod. XXXIX. POlybii Hiſtoriarum Libri V. a Nicolao Perotto Latine verſi ad Nicolaum V. Pontificem Maximum. Prooemium inc. *Abſolvi tandem aliquando delegatum mihi abs te munus, Pontifex Maxime, converſis in Latinum ſermonem quinque Libris Polybii, qui ſoli nobis ſuperſtites ex ampliſsimo illius hiſtoria remanſere.* Deſ. *utcunque ſi quando te a gubernaculis Eccleſiae Romanae ad id, a me tranſtuleris. hoc enim quinque Voluminum hiſtoriae uniuerſum abſolvit.* Vale. Liber I. inc. *Si ab his, qui res geſtas ante nos ſcripſerunt.* Ultimus deſ. *quo duos ſeparatim Libro breviter ac ſummatim expoſuimus; deinceps ad Romanorum Rem publicam, ſicut ab initio ſtatuimus, convertemus.* In fine membranae rubeis literis legitur: *Polybii Hiſtoriarum Liber V. explicit. Deo gratias. Anno MCCCCLV.* Verſionem Libri I. abſolvit Valla A. MCCCCLII. quam Nicolao V. Pontifici obtulit, unde illi gratias egit Pontifex ſub die xxviii. Aug. eiuſdem anni, tertio itidem Libro extremam imponi ſuum Breviter A. MCCCCLIII. quinque per Iohannem Tortellium ad Pontificem miſit, qui ex quam illi gratum exhibuit hoc iſtud manuſcriptum dictis ad eum literis ſub die 13. ſtatuto ſignificaverit, ut patet ex altera earum Pontificis a Cl. Praeſule Dominico Georgio ex Codice Vaticano deſcripta, ac Romae edita typis Palearini 4. pag. 183. 200. & 207. Prodiit autem primum Polybii ex Latina Nicolai Perotti interpretatione Romae per Conr. Sweynheym et Arn. Pann. MCCCCLXXIII. die ultima, ut in Decembr. fol. Iudicium de hac verſione habet in Praefatione ad Tomum III Polybii cum notis Iſaaci Caſauboni, editi Iacobo Gronovio Amſtelod. apud Io. Ianſſonium a Waesberge anno LXX. 8 pag. 70. ſeqq.

Codex membranaceus MS. in fol. Saec. XV. nitidiſsime cum initialibus Librorum elegantibus depictis & auratis, in ſolo autem & primae paginae marginibus, quae eodem ſtemmate magnum repraeſentat. Conſtat foliis ſcriptis 193. In Catal. Montfauc. ſub num. LI.

POGGII FLORENTINI HISTORIA FLORENTINA.

Cod. XL. HIſtoriarum Florentini Populi Libri VIII. auctore Poggio Bracciolino, cum Epiſtola nuncupatoria a praeceptore Iacobo, ead. dem Poggii filio, ad Illuſtriſsimum Federicum Urbini Comitem, quae inc. *Alexandrum Macedonum Philippi filium ferunt.* Deſ. *iam laude geſti ſui temporis.* Liber I. inc. *Ex ſorte paries bella, quae Florentinus Populus cum Vicecomitibus ſum luit diu.* Ultimus deſ. *pax deinde Neapoli firmatur, ante ſirmi quod ſuperiorem patrem.* Hinc Poggii Hiſtoriam Florentinam, quam Franciſco Barbaro ſuadente ſuerat aggreſſus, luce primum in lucem edidit cum ſeque & auctoris Vita illuſtravit Io. Baptiſta Recanatus Patricius Venetus, Venetiis apud Ioannem Hertz, anno 1715. in 4.

Codex chartac. MS. in fol. min. Saec. XVI. in cuius initio in ora primae paginae legitur: *Antonii Petrei Can. Florent. n. 369.* Conſtat foliis ſcriptis 144. In Catal. Montfauc. ſub num. L.

EV-

EVTROPII HIST. ROMANOR.

Addita etiam

Pauli Diaconi, & Landulphi Sagacis Additamenta, & alia Anonymi

Cod. XXI. I. pag. 1. **H**Istoriae Romanorum in X. Libris editae, quibus tamen aliquos Paullus Diaconus addidit, seu Historiae Romanorum Libri XVII. quorum priores decem sunt Eutropii, sex ipsi Pauli Diaconi, & ultimus Anonymi. Priores Libri XVI concordant quoad Initium & finem omnino cum Codice XXXV huius Plutei supra pag. 756. §. XIII. quem vide. Liber XVII. Anonymi est. *Quanto tam, ut premisſum eſt, Romanorum deſerit apud Italos imperium* Deſinit imperfecte in verbis: *Per idem tempus Leo Auguſtus ad penam progreſſus eſt, ita ut compelleret omnes Conſtantinopoli* . . . spatio unius paginae vacuo ad reliqua explenda relicto. Habes hunc postremum Librum in Tomo I. Rerum Italicarum Scriptorum Lud. Antonii Muratorii edit. Mediol. a pag. 179. ad pag. 185. col. 1. lin. 36 sub titulo *Landulphi Sagacis additamentum ad Hiſtoriam Miſcellam ex Ms. Bibliotheca Ambroſianae nunc primum editum.*

II. pag. 96. Anonymi brevis Chronica Imperatorum ab Augusto ad Leonem Isc. *Auguſtus regnavit annis LVI. menſibus . . . obiit vero Nonnas in* [illegible] *de Campaniae Ariſtoteles* [illegible] *Leo regnavit Conſtantinopoli annos IX.*

III. pag. 98. a. Compendium Officialium Urbis Romae ad Nicolaum de Spetiali (a) Vicerege m Siciliae cum Proemio, quod inc. *Urbs Romae olim orbis terrarum* [illegible] *ſignatur nominibus ut ex veterum annalibus poſſim colligere* [illegible]*, magnificis Domine, que per Reges Cesſitudine omnibus Officialibus et gerendi normam praebuerunt, in his Commentariolis* [illegible] *Leonem* [illegible] *autem* [illegible] *in ſemper* [illegible] *ſubgere* [illegible] *Dei & quoniam* [illegible] *in rebus,* [illegible] *ad Alexandrum, diligenter iſ ordo* [illegible] *ſine qua* [illegible] *ſenatorum* [illegible] *ter evenias Opuſculum inc. Pontifices* [illegible] *fuere & caeremoniis praeeminebant Dei* [illegible]

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XV. [illegible] cum [illegible] & coloratis. Constat foliis scriptis 101. In Catal. Montfauc. sub num. LII.

MATTHAEI PALMERII DE CAPTIVITATE PISARVM.

Cod. XLII. **M**Atthaei Palmerii Florentini de Captivitate Pisarum Liber. Praecedit Epistola nuncupatoria *Magno & ſpectato viro Nerio Capono* [illegible] *Hunc Librum Piſanae captivitatis hiſtoriam continentem Dei* [illegible] *hac hiſtoria laudis eſt* [illegible] *ſolis* [illegible] *Vale* Opusculum inc. *Inter* [illegible] *Dei* [illegible] *Gambacurta, qui Princeps Piſis fuerat. Florentini* [illegible] *ſuſceptum eſt, & prius* [illegible] *in* [illegible] *penitus* [illegible], Hunc Commentarium Palmerius inscripsit *de Captivitate Piſarum*, eo quod nobilis ac praepotens olim civitas in deditionem tunc venerit, & Florentinorum imperio penitus subiecta fuerit. Acta sunt haec anno MCCCCV. & MCCCCVI. Quo tempore haec scripserit incertum, serius tamen, quam quo [illegible] bellum confectum est; quippe ante supra memoratus Palmerius [illegible] videtur, aut saltem eorum ad Historiam [illegible] ac masculi [illegible] fuisse [illegible] Cl. Apostolus Zeno in Additam. ad Vossium [illegible] Historiolam hanc anno MDCCVI typis fuisse vulgatam [illegible] Neritio [illegible] opusculis Denique Cl. Muratorius ipsam inseruit Tom. XIX Scriptor. Rerum Italic. pag. 164. Neque [illegible] Libris [illegible] fuisse a Bernardo Oricellario, ut [illegible] ex eiusdem Praefatione, de quo inferius erit agendum.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV [illegible] & [illegible] Constat foliis scriptis 41. In Catal. Montfauc. sub num. XXIII.

MATTHAEVS PALMERIVS DE PRIMA CAPTIVITATE PISARVM.

Additis

Pii II. ad universos Christi fideles Epistolam

I. pag. 1 **M**Atthaei Palmerii Florentini de Captivitate Pisarum Liber, cui praemittitur Epistola nuncupatoria ad Nerium Caponum, ut in Cod. superiore. In fine legitur *Matthaei Palmerii Florentini de Captivitate Piſarum Liber finit 1457 Septembris die 4.* Cod. XLIII.

II. pag. 23 Bulla Pii Papae II. ad universos Christi fideles pro [illegible] [illegible] *Pius Epiſcopus* [illegible] *ſervus* [illegible]

(a) Memoratur [illegible] Nicolaus Spetialis [illegible] Friderici II. Regis Siciliae ad [illegible] XII. [illegible] qui Scripsit Rerum Siculorum Libros VIII. ab A. [illegible] ad A. [illegible] quos edidit Stephanus Baluzius in Appendice ad Marcam Hispanicam Parisiis apud Franc. Muguet MDCLXXXVIII. fol. pag. 595 Vid. Fabric. Bibl. med. aevi Tom. V pag. 130.

Digitized by Google

miſericors Deus ad ſocillum Beati Petri ſedem, Deſ tuam Dei bonitate & Chriſtiane populi ſalute queque cunctis animis Datum Romae apud Sanctum Petrum MCCCCLVIII. Idibus Octobris, Pontificatus noſtri anno primo. Non legitur inter Opera Pii II. edit. Baſil. per Henricum Petri anno. fol. neque in Collectione Concilior. Veter. Codic. Tom. XIX. ubi alia ejuſdem argumenti, multaque Orationes & Epiſtolas edidit a Jo. Dominico Manſio Lucae anno MDCCLV. Tomus III. 4.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 16. In Catal. Montfauc. ſub num. XXIV.

MATTHAEVS PALMERIVS DE TEMPORIBVS.

Cod. XLIV. MAtthaei Palmerii (a) Florentini de Temporibus Liber, cum Prooemio ad Petrum Medicem, cujus initium eſt: *Annos noſtri temporum eſt conſtat. Dei munificentiam primam diſtribuere cognoſcere.* Tum ſequitur Praefatio, cujus inc. *Petrus in his ſequentibus Deſ ad exemplum conſerat & concludat.* Liber inc. *A principio mundi ſive ab Adam primo homine uſque ad diluvium quod factum eſt ſub Noe, computantur anni* MCCXLII, D.C. MCCCCXLVIII *Verum Eccleſiaſticum Sybarum ſiluum ſibi recenſebat, & in omnes eorum tempus percenſque inter ſe rebus & temporibus ſunctis, dum Mediolanum in ſuam arbitram profitetemque rex poſt monſtrum illi ſilpraeda poſſentur Mediolanenſis Laudem reciperunt.* Particulam item ex hoc Matthaei Palmerii Chronico, nimirum ab anno Chriſti MCXCIV uſque ad an. MCCCCXLVIII, vulgatam habet typis Petri Cajetani Viviani in Tom. I. Rerum Italicar. Scriptorum Florentin. MDCCXLVIII fol. a pag. 235 ad pag. 134, ſub titulo: *Excerpta ex Matthaei Palmerii Libro de Temporibus ab anno MCCXCIV uſque ad annum MCCCCXLVIII* ſuperioribus omnibus, quae ab Adam uſque ad dictum ſibi annum MCXCIV breviter Matthaeus percurrit, praetermiſſis, ſeu reſectis ea potiſſimum ratione, quam in Praefatione dicti Excerpti praemiſit loannes Editores, quibus tamen religio fuit Prooemium, quo Matthaeus Opus ſuum Petro Medices nuncupavit, omnino praetermittere.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. eleganter exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 69. In Catal. Montfauc. ſub num. XXV.

MATTHAEI PALMERII DE TEMPORIBVS

Cod. XLV. MAtthaei Palmerii de Temporibus Liber, cum Prooemio ad Petrum Medicem Coſmae filium, & Praefatione, ut in Cod. ſuperiore. In fine exaratum rubris literis legitur: *Matthaei Palmerii Florentini ad Petrum Medicem Liber de Temporibus explicit. Laus ſit, & honor, & gloria Omnipotenti Deo in aeternum,* Tum prolixe inſertum *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. optime ſervatus, cum initialibus elegantis illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 94. In Catal. Montfauc. ſub num. XXVI.

MATTHAEI PALMERII DE TEMPORIBVS.

Cod. XLVI. MAtthaei Palmerii Florentini de Temporibus Liber, cum duabus Praefationibus, ut ſupra. In fine legitur: *Extravit Leonardus Dathus manu propria ab uno ex plurimis uſque originali anno 1448.* Nimirum in hoc eodem Codice Salvinus Salvini in Vita Leonardi Dathi praemiſſa Epiſtolis Florentiae editis evulgat Laur. Mehus anno MDCCXLIII. pag. XLVI.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV optime ſervatus, & exiguiſſime exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 79. In Catal. Montfauc. ſub num. XXVII.

MATTHAEI PALMERII DE TEMPORIBVS.

Cod. XLVII. MAtthaei Palmerii Florentini de Temporibus Liber, cum duabus Prooemiis, ut ſupra.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus, cum initialibus in principio elegantes illuminatis. Conſtat foliis ſcriptis 98. In Catal. Montfauc. ſub num. XXVIII.

HISTORIA FRATRIS MARTINI.

Cod. XLVIII. FRatris Martini Poenitentiarii Domini Papae & Capellani Ordinis Fratrum Praedicatorum Chronica de Pontificibus & Imperatoribus habita per annos Incarnationis Christi (b). Prooemium inc. *Quoniam ſcire tempora Summorum Pontificum Romanorum ac Imperatorum, nec non & aliorum Patrum ipſorum contemporaneorum quorumlibetcumque, inter alios Theologis ac viris peritis expedit: ego Frater Martinus Ordinis Fratrum Praedicatorum Domini Papae Poenitentiarius & Capellanus ex diverſis Chronicis ac geſtis Summorum Pontificum, & Imperatorum praeſens opuſculum per annos Incarnationis Domini ab ipſo primo Pontifice Jeſu Christo, & ab Octaviano primo Auguſto, & Imperatore per Pontificem & Imperatores deſcendendo, uſque ad Innocentium XXI Papam deduxi includere: in una pagina ex aune Domini quot tanta (hic) fuerunt pontifices autem in alia pagina, tamen ſub iiſdem annis, & anni quia tempus quilibet fuerit, ponendo* ...

(a) Obiit Florentiae anno ſalutis MCCCCLXXV., aetatis LXX. tumulatusque fuit honorifice elatum eſt, quam laudem ei dixit Alamannus Rinuccinus in S. Petri Maiore, ut a ſcriptis Indicibus.

(b) In calce in fine Codicis Opus & Auctor indicatur.

peratores Dei *gubato de rebus fur & legimus qui profecit*. Inde etro Prolegomena multa praemittuntur de conditione Urbis Romae uſque ad Salvatoris adventum, quae ſunt *Sunt ergo duo Ordines ſcribere ad Beatum Auguſtinum* Dei, *conſequenter procedendum eſt ad Pontifices*, *quibus deferuntur* ac ſ *genda a primo Summo Pontifice*, videlicet *Ieſu Chriſto*. Chronicon Pontificum pag 11, qui *Anno XLII Octaviani Auguſti natus eſt Ieſus Chriſtus* &c. Chronicon Imperatorum pag. 102 b. inc. *Poſt Nativitatem Domini noſtri Ieſu Chriſti Octavianus Auguſtus imperavit an. XIV* &c. Illud deſinit in verbis *annis duobus ſingulis occurrente populoſa multitudine miſericorditer a Domino largita* & *quae ſinguli* a *vidit*, quae pertinent ad Martinum IV. Hoc vero in verbis *Theobaldus Rex moritur & Frater Martinus Chronicam ſuam ſuſiſſet*. Martinus Strepus Oppaviensis, Monachus Ord. Praedic. Pontificum Clementis IV. Gregorii X. Innocentii V. Ioannis XXI. ac demum A. MCCLXXVII. Nicolai III. maior Poenitentiarius, & anno inſequenti Archiep. Gneſenſis, non diu poſt deceſſit, auctor eſt huius celeberrimi Chronici per annorum quinquaginta digeſti, cuius quidem Codicis in Clemente IV deſinunt. Ipſa praeſentia, ſi illud pendeat ſe uſque ad A. MCCLXXVII atque intelligi ex T. Livio Oratio Damaſo de geſtis Pontificum, Paullo Romano Diacono Cardinali, Chronici Romani Sancti et Epiſcopi, nec non Gilberti Richardi Cluniacenſis, Gotifr. Extodis Gotfridi Viterbienſis, Vincentii Bellovacenſis, ac Decreto, & paſſionibus Sanctorum. Cetera, quae poſt eiuſdem auctoris ſcripturam addita fuiſſe ab aliis opinatur Fabricius Biblioth. *med. & inf. aetat.* Tom. V pag. 42 Prodiit hoc Chronicon primum cum Almarico Scoto editum a Io. Heroldo Baſil. anno 1559 & alibi deinde, ut videre Fabricius loc. cit. Notandum in hoc Codice fabellam de Ioanna Papiſſa occurrere pag. 31 *b*.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. ineuntis, optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 64. Io. Card. Montfaut. ſub num. XXIX.

MARTINI DOMINICANI HISTORIA PONTIFICVM ET IMP

Col. 34.X Codex iſt autographus, ſed continet Chronicam Pontificum Romanorum & Imperatorum Fratris Martini Ordinis Praedicatorum, una cum Proœmio & Prolegomenis ut in Codice praecedenti, ea tamen diſcrimine, quod hic Chronica Pontificum tota integra praecurrit, ſequiturque altera Imperatorum, quae incipit a pag. Codicis 45. illo vero utraſque erant paginae. Initium utriuſque idem iſt in utroque, ſed finis diverſus: nam illa Pontificum deſinit in verbis: *Honorius IV natione Romanus de Sabellis electus fuit Peruſii A. D. MCCLXXXVI & ſedit annos* . . Imperatorum vero deſinit in verbis: *Sed in nos Nayerrae, qui reſiſtere de Africa praeceſſerat. Sed in vacuum diſcuſſus eſt*. Notandum pag. 37, ubi de Eugenio III ſit mentio, haec antiqua manu in margine fuiſſe adnotata: *hic Anno Domini ab Incarnatione MCXLVIII XI Kal. Decembris conſecravit Eccleſiam Sancti Cenerionis, ubi interfuerunt Conradus Ep. Sanctae Sabinae Navarrus Caurienſis. Ep. Gerardus Bitontin. Ep. & Azo Florentinus Ep. Gu de Caſtellione Diaconus Card. tituli Sancti Coſmae, Iacinti Diaconus Cardinalis Sanctae Mariae Novae, Octavianus Diaconus Card. S. Nicolai in Carcere, Gregorius Diaconus Card. S. Angeli Hyacinthus Diaconus Card. S. Mariae Scholae Graecae, Odo Diaconus Card. S. Georgii, Bernardus Presbyter Card. S. Suſannae, Vbaldus Presbyter Card. SS Ioannis & Paulli, Iulius Presbyter Card. S. Marcelli, Aribertus Presbyter Card. S. Anaſtaſiae, Guido Presbyter Card. S. Laurentii in Damaſo, Gilibertus Presbyter Card. S. Marci, & Clemens Presbyter Card. S. Clementis*.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XIV. ineuntis, bis columnis diligenter exaratus, cuius pictura in principio summitate poſſeſſoris & aliqua auctoris in limine miniatis. Conſtat foliis integris 73. In Cat. Montfauc. ſub num. XXX.

MARIVS PHILELPHVS DE VITA ET MORIBVS DANTIS

Iohanni Mario Philelpho, Artium & utriuſque Iuris Doctori, Equiti aurato, & Poetae laureato ad generoſum virum Veronenſem Petrum Aligerium Dantis & ſucceſſorum vita genus & mores. Praecinit Petri Aligerii, Dantis Poetae pronepotis Epiſtola Magnifico clariſſimoque viro Petro de Medicis, & Thomae Soderino Equiti Florentinis Oratoribus, & Petrarum uterus iſtum aſt. *Dudum nuperum unde Florentiam invitarent illuſtrem edo*, *unde memores meos erga eum doctrinae non dubitarem*, *tum pro ſuo magnificentiaque urbis*, *quae contra ſe hoc praeceſſere videbant*, *tum pro mea*. *Huius hoc opuſculi* . . . . *quibus inſertiſſimi iſt agnoſcendi*, *opportune ſuperiori anno ut aſſeverat amabilis vir magnifice Timon colligaque tuus Iacobus Guicciardinus*, *qui Mediolanum Legati pro firmanda Italiae pace accederent*, *dum Veronae eſſemus*, *ut filiae dilectiſſimam tuam hilaritate & manſuetudine ſaepius ſim, ut cum rara diſſicile ſit*, *adhortantes*, *quandoque velimus*, *in nos quem Patriae me inſerere*. Dat. quae dei feliciſſime valere deſidero. Veronae XIII. Kal. Ianuarias MCCCCLXVIII. Opuſculum inc. *Quare ipſum Verona deſerviunt Venetiſque profeſſurus Petro Aliger ut optime*, *valui*, *proſequutus hinc obviam*, *donare in hoc opuſculo*. *Dei nunquam ſemper futurus ſolus*. *Per ea clerum tempora quibus*

Illa

Col. 6

Illuſtrium Poetarum vitam ſcripſerit Meneſtus. Hembet Veronae Ioannes Marius Philelphus ab Alexandro Vellutello perperam Marcus appellatus, qui quum multa Dantis opera vidiſſet, quorum nulla erat memoria, quaeque, neque Boccaccius, neque Leonardus Arretinus umquam manibus contigiſſent, de Dantis vita, genere, & moribus hunc Libellum compoſuit, habentis, quod ſciam, nuſquam. Multa in eo ſunt ad Dantis ſtudia ſpectantia, publica munera gratia que ſpectantia, de quibus ediſſerit Philelphus, unde ex eadem rerum commodo ſcituri ... excerpam, quae aliquid utilitatis litteriae literariae elucere ſint. Primum agitur de Brunetto Latino Dantis praeceptore. Iuxta habet pag. 9. Accedebat ad hanc Brunettus Latinus, vir doctiſſimus quorum in nuptias alere communicat ... qui & Poetam Dantem & monere, ut iamiam opinione ... litteris adhibere ... Notanda dein de ſunt, quae de Dantis ... in Graecis litteris narrat pag. 31. ... ſed ... propterea, ... tenebat ad nugatam, ... literarum Graecarum cognitione ... Id ipſum tradit etiam Meneſtus in vita Dantis, Petrarchae, ac Boccaccii a Laur. Mehus editis Flor. MDCCXLVII. & qui plura ex hoc Codice excerpta in vulgus exire pag. 86. ubi Dantem litterarum Graecarum cognitione omnino caruiſſe refertur. De ejus autem ſtudiis haec addit Philelphus pag. 32. *Commovit primum Philoſophiae ſtudiis naturali, ac rationali; moralem enim tradebatur e Latino praeceptori Albertumque ac Divum Thomam familiariſſimi reddiderat ſibi, deinde Neapoli tandem ... Ligurino ... ... e Ioanne Comite qui dicebat Cu... e Paulo Archiano qui dicebat Neapoli, atque philoſophia ... & doctiſſimo, Londinum ... porterat. Hinc deinceps Pariſios, Galliae Tranſalpinae ... ubi ... ſemper ſua philoſophorum ... habeturque in primis ... ... Dialecticae. ... ... concluſiones ... ... argumentorum ... Mediolanum ... Galli, qui ſolent ... eſſe ... ... cum ... Dantem ... ac ... in Italiam, & apud Canem Grandem Veronae Principem ... a quo fuiſſet ... major honor ... eſſet ... interpretaretur ... Paradiſum ... Commentarium ego illius integrum habeo, & illa doluiſſet ... Non fuit in eloquentiae profeſſione, quae vel Ciceronis ſunt Orationes, vel etiam Codices, qui fuerunt apud noſtros deſcriptiſſime &c.*

Cat. Lat. Codd. Tom. II

(a) In Cod. in margine legitur
Amore ... verità del Corbo,
Con il fil le ſpiendore &c.
(b) Ib. legitur *Emerito verba ſunt*, ... *de' fatti ... ſentire ... dubitare di non ... pre ſumptione ... compiutamente ... &c.*
(c) ... horum Operis, quod a Philelpho ...

Atque nunc ea, quae ed Dantis ſcripta pertinent: *Hic enim Poeta*, inquit Philelphus pag. 41. *& Eclogas nonnullas ad ... Virgilio, & Epiſtolas innumerabiles proſas, & Epigrammata aliqua & ... ſuo Lyrico ... quae vulgo ... ſed ſunt vulgari in doctiſſima; ſed quae ... hunc ... genere, quo ... ipſum eruditi ... ſuit ... Paullo poſt de Dantis Convivio ita loquitur pag. 41. Hunc ... Dantis ... ac ... ſumque per ... ... Ravennae ... ſunt ... & ... gyſum &c.* Et paullo poſt pag. 43. *Edidit etiam Dantis & Canones, & Sonetti ... quae appellat quamplurimas. Sed Canzonibus ... ... rhythmorum ... & ... imprimis, quae ſic incipit ... in ... interpretem ...*

O ... Amor, ... doctiſ ... ab ...

Solo ... ſplendor ... tuo &c.

Et paullo infra pag. ead. *Edidit Gueſſorem, & Gibellinorum Hiſtoriam materiae ſtructae, & ... ſolitis ... ſit ...* (c) mihi de rebus noſtris tradendum ... ne quid temere dictum, ne quid incompoſite &c. *Hanc ferè ſunt, quae ... Argue. ... ... Romano quidem ſtylo ... cui ... ... dicere ... ſit ...* Magnificentiam ... ... in theoreticis ... ... pag. ead. & *Edidit & opus de Vulgari Eloquentia* ... principe. Ut Romana lingua in eo eſt ... Latina quidquam dicere ... Epiſtolas innumerabiles ... principium. Ad ... Hungarorum Regem Magnum de re ſuma ... Rex Auguſtiſſime ... ... calamo, & ad ... accedere. *Alium ...* ... Ruſius ad Boniſacium Pontificem Maximum. ... ... omnibus ... ... pellum, quae ... in ... Chriſti ... ... exemplum ſummae Religionis ... pax &c. *Alium, qui ... Poemate ...* ... principium ... Senecta ... homines & ... ... ſuperiores, ... hunc ... vitae ... mali. *Edidit alias, quas habent ...*

C c e

... differt ab eo, quod ... imperiis in Vulgari Eloquentia ... legitur ... ... de Vulgari Eloquentia ... ... Latine verſum ... ... a Philelpho ...

ta; mihi quidem eſt commemorare difficile. Hac ad Dantis legationes gratiam faciunt, de quibus hanc refert pag. 44. Quatuor in decem legationibus eſt pro Republica ſua functus, ad Senenſes pro finibus, quos ſua opera compoſuit, ad Perusinos pro quibusdam quibuſdam Perusiis decrevit, quos ſecum reduxit Florentiam, ad Venetorum Rempublicam pro iungendo foedere, quod effecit; ac ve... ad Regem Parthenopaeum cum muneribus ... amicitiae gratia, quam ... praeter ... ad Eſtenſem Marchionem ... a quo ... eſt Legatus ... que, ad Genuenſes pro finibus, quos compoſuit, iterum ad Regem Parthenopaeum rurſus pro liberatione Vanni Barducci, quem erat ultimo affectum ſupplicio; liberavit autem Dantis oratio egregia illa, quae ſic incipit: Nihil eſt quod sit, Rex optime, conſortioni Creatori ... & regnantes largiorem, quam ... & paterae & afflictorum commiſeratio &c. Ad Bonifacium Pontificem Maximum quarto fuit Orator, ſemperque impetravit quod voluit, niſi in legatione, quae novißima ... functus, quam irrita ſolutio eſt. Ad Regem Hungariam bis miſſus, ... omnia. In Galliam ad Regem Francorum Orator ... amicitiam vinculum reportavit, quod ... diem ... Loquebatur enim idiomate Gallico non inſipide, fertur que ea lingua ſcripſiſſe nonnihil. Sed ea dumtaxat referam quae certa ſint, quaeque ipſe vidi, ceterorum non auſim aſſeverare. Medicinae ... & ... ſe ... quandoque; ... eſt ... gratia ... ſtet ... habebat ... organo, ... collebat pulcherrime, ... ſolebat ſuam ... in ſolamine ... ſuspendere. Vitas ... ut ſecundum D. Thomae ... quaeque in Ethica ſcripſit Ariſtoteles, Alberti ... memoria tenebat, Hieronymi, ... Auguſtini ſanctiſſimorum atque ſapientiſſimorum hominum ... ſemper habebat Codices. Accuſatus eſt ab ... barrateriae, ut nunquam ... in iudicium. Tandem hanc de Dante ſibi ... Philelphus pag. 28. Filios habuit (Dantes) quatuor, Petrum, Iacobum, Aligerum, & Eliſeum. Poſtea ſunt ... Aliger, & Eliſeus, quem ... alter ... vero ... Iacobus ... per ... quam ille ... eſt patre ... Petrus autem quam ... operam ... deinde Senae, ... diu ... & ... Donec ... dum poter ... eſt ... Poſt patria ... quo non multo ... Ravennam ... Veronam acceſſit, & cum aſſiduitate ... tum ... patriae memoriae ... ſtudiis ... ſed ... que Veronam. Ex eo natus eſt Iacobus, qui

(a) Multa de hoc Laurentio Parmenio Geneſio ... ... Christophorus ... in ... ...

... adiuvabit operam legum ſtudiis, rhythmo ſique interpretatus eſt ... ex vetuſtate a Petri patris commentariis acceptus. Extant autem in hunc uſque diem ... ſtudiorum & quae Petrus de Dantis ſua ... pretioſo libro, & quae Iacobus rhythmis expreſſit; ... arbitror ... tollit poſſit Dantis opus commentaria, niſi Petri videret volumen, qui ut ſemper erat cum patre, ita eius mentem ... Ex hoc Iacobo natus eſt ... qui ... Ex Petro vero ... poſt Iacobum natus eſt alter Dantes ... a patre nominatus; qui & erat optimus ... & ... ſcribere ... Ex Dante hoc ſecundo natus eſt Leonardus ... quem ſe ... Leonardus Aretinus ... Florentiae, qui ... eſt ... gratia ad ... memoriam ... a quo multa ſunt ... quae ille ... ſuperſunt ... quod ... familiae Dantis. Venit vero ... cum illo multo ... ſummoque ... ſplendore; ... ſi ... ut ... ſigna & ... & gratiae. Hic quam & ... perſpicue legiſſet ... diligenterque ... omnem patriam antiquam ... Veronam, ... nobiles ... dumtaxat hoc ... Petrus ... qui a Petro Dantis primo ... eſt, qui & ... & ... quoque in urbe Verona ... & apud ... & apud universam Venetorum Rempublicam & ... & gratia, qui ... ſuam ... ad ... Dantis ... ſuperiore ſunt interpretatus Veronae ... eſt ... lectione ... Ex hoc autem Petro duo ſunt filii, ... Dantem ... ſuperiorem memorabimus ... Et haec ſunt, quae ex Philelphi libello ad Dantem ſpectantia in hiſtoriae literariae ... ducimus ...

Codex membranaceus, Ms in 4. minore Saec. XV nitidiſſimus, cum ſubtus pulcherrimis ... quorum ... & caeruleo literis ... & ornamentis ... litteram egregie pictam, & ... gentis ſtemma, exhibet. Conſtat foliis ſcriptis 46 In Cat. Montfauc. ſub num. XXXII.

L. PARMENII DE CLADIBVS PER GALLOS ITALIAE ILLATIS

Cod. LI. Parmenii Geneſii (a) de cladibus per Gallos Italiae illatis, & de triumpho Iulii Secundi Pont. Max. Praecedunt eiusdem Geneſii

r Fol

... Commentarii de ... & rebus geſtis Iulii II Pont. Max. Tom. III Anecdotorum Romae apud Gregorium ... 1774. 8. pag. 139. ſeqq. ...

Google

1. Epigramma ad Iulium II. quod Inc. *Inter quae celebrans tua forte facta Pol-cas &c.*

11. Epiſtola encomiaſtica ad eumdem, cuius initium eſt: *Quum dies multumque [illegible] celebrarem.* Deſ. *deſinamque [illegible] & decus.*

11. Ad Lectorem Epigramma. Inc. *Mater una grande [illegible] quae carmine primus &c.*

12. Palladii Caleſſii Cremonenſis in Opuſculum L. Parmenii Geneſii Epigramma ad Lectorem. Inc. *Carmina, mi Lector, una [illegible] cavere [illegible] &c.*

Tum repetitur titulus rubricatus, & quidem ita: *L. Parmenii Geneſii de [illegible] Gallorum cladibus Italiae illata, deque illorum miſeranda ſtrage, turpique fuga & [illegible] Iulii II. Pont. Max. clariſſima triumpho [illegible], quod inc.*

Ordior exiguis modulari verſibus arma.

Deſ.

Horrida [illegible] fulmina tolle manu.

Clauditur hoc Epigrammate:

Ad Iul. II. Pont. Max.

Aequore [illegible] motus hinc inde procellas
[illegible] noſtri denique vela dedit.
Mergetur medio [illegible] una cymbula ponto,
Ni tua [illegible] auro ferrea [illegible].
[illegible] fuit elementa [illegible] in undis
Te duce pacato [illegible] ſaepe [illegible].

Omittuntur haec Carmina in Collectione Poetarum Etruſc. edit. Florent. & Tom. V. ubi alia eiuſdem Geneſii, quae ſupra occurrerunt proſtituntur.

Codex membranac. Ms. in 8. minori Saec. XV. nitidiſſimus, cum ſtemmate Iulii Secundi in principio, initialibus auratis & coloratis, & ſummariis ex margine diligenter exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 43. In Cat. Montfauc. ſub num. XXXV.

PEREGRINI ALLII, ET P. CANDIDI VITAE PLVRIVM POETARVM.

I. pag. 1. **H**Omeri Poetae Vita ab Herodoto ſcripta, & e Graeco in Latinum tranſlata, cum Praefatione Peregrini Allii (1) ad Laurentium Medicem, quae inc. *Sacrum illud ſapientiſſimus Apollinis oraculo indicatum* — *Quam quidem (ſcilicet Homeri Vitam) ego, licet & in Graecis literis [illegible] parum verſatus, uti certe [illegible] Latino etiam ſermone interpretatus ſum, neque ea poſſiſſimum cauſa, ut frequens harum rerum meditatio meum in [illegible] magis accenderet, ac veluti ſuavis medicina [illegible] [illegible] Non enim tam [illegible] [illegible] [illegible] manus aſſumpſi (etenim [illegible], nec tam impedior, & Latinus ſermo magis in [illegible] capitur) quam ut me ipſum [illegible] [illegible] [illegible] Tibi vero potiſſimum, Laurenti, [illegible] [illegible] dubito, [illegible] ſolum in ſtudiis tuis [illegible], [illegible] [illegible] ipſa libentiſſime [illegible]. Deſ. iam ad ipſam Homeri vitam [illegible] accedamus. Vitam ipſam Herodotus Halicarnaſſeus de Homeri genere [illegible], [illegible] hoc memoriae prodidit, ea hoc tempore, quia ſibi [illegible] ad veritatem [illegible] accedere. Poſtea [illegible] [illegible] condita fuit.* Deſ. *poſt [illegible] [illegible] natus est Homerus annis CLXVIII.* [illegible] Poliens [illegible] [illegible]. In [illegible] vol. [illegible] Euſtathii Florent. [illegible]. Anni [illegible] [illegible] ad hanc Homeri vitam [illegible] [illegible] pag. 1. *Herodotus & quidem Halicarnaſſeus [illegible] [illegible] de vita Homeri [illegible] [illegible] Sed age [illegible] [illegible] gratiſſimam [illegible] Peregrini Allii, [illegible] qui [illegible] hunc Latine vertit, [illegible] [illegible] [illegible] fuit atque [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ne parum digne [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] Allium [illegible] hoc [illegible] quod [illegible] ad Laur. Medicem [illegible] videtur vulgo [illegible] [illegible]. Nec* Cccc 2 glo-

(1) [illegible] (ſeqtur) Parmenius [illegible] [illegible] [illegible] qui & Cremonenſis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Gratius [illegible] [illegible] [illegible] XV. [illegible] [illegible] II. Pont. Max. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Opiſcopis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Anno vero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in Vaticana Bibliotheca [illegible] [illegible] IV. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nonas Quintiles [illegible] [illegible] Quem Iulio II. [illegible] [illegible] [illegible] Leo X. [illegible]. [illegible] Parmenius a Geneſiis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Poſt Hadrianum VI. [illegible] [illegible] Parmenius [illegible] cum in Apoſtolicam Sedem [illegible] Clemens VII. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Alexius Epiſcopum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Tom. II. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Anno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] XV. [illegible] Cornu [illegible] [illegible]

(1) De eo [illegible] [illegible] in Specimine Literat. Flor. Tom. I. pag. 204.

pleraque omnia cum H. Stephano interpretatione multo poſteriorem ſequuta ſunt Conradi Heresbachio a Ex his interpretationibus illa Alia longe elegantior, & cultior, multisque in locis felicior, ſed & eadem ſaepe liberior.

II. pag. 16 b. Eiuſdem Carmina quaedam, quae ſunt

I. Ode in laudem Petri de Medicis. Inc.

Laudes innumeras, geſtaque fortia &c.

Inter Carmina illuſtr. Poëtar. Italor. Florent. edit. Tom. I. a pag. 119. ad pag. 123.

II. Epigramma ad eumdem. Inc.

Hic modo tunc primum numeris modulata decoris &c.

Ibid. pag. 123.

III. Elegia ad eumdem. Inc.

Quid iuvat adverſis verba iſtare camoenis &c.

Ibid. pag. ead.

IV. Epigramma ad Laurentium Medicem Inc.

Pareidas referam morderi haec munera linguae.

Ibid. pag. 124.

V. Epigramma ad eumdem. Inc.

Ne mirere in hoc me tam dignum eſſe

Ibid.

VI. De fonte montis Vallodauri Elegia. Inc.

Fons Vallodauri montis radicibus haeret,

Ibid. pag. 125

VII. Elegia in funere Ioannis Medicei. Inc.

Amiſſum lugeo ſyllanus Etruſca cuiusquam,

Ibid. a pag. 125. ad pag. 127.

VIII. Epitaphium eiuſdem. Inc.

Quaeris quem lapis hic tegat, viator,

Ibid. pag. 127.

IX. Aliud. Inc.

Fratre Petro dignus, Coſmoque parente Ioannes.

Ibid.

X. Aliud. Inc.

Hic ſita magnanimi Medices ſunt oſſa Ioannis.

Ibid. pag. 128.

XI. De vino ſuo ... Elegia. Inc.

Audiſſe precor interpellare nymphas enim,

Ibid. pag. ead.

III. pag. 13. Vitae quorumdam Latinorum Poëtarum a P. Candido editae, videlicet Publii Virgilii, Ovidii, Statii, Lucani, Horatii, Iuvenalis &c. Inc. *Publius Virgilius Maro, patria Mantuanus, poetarum princeps Latinorum, Poetarum vero amor ac deliciae, Dei quorum mihi ſatis eſt, ſi tibi poetiſque legendas proferre.* Cl. Saxius in Hiſtor. Typographico-Literar. Mediol. pag. ... ubi ſuſe de P. Candido agit, affirmat ipſum nonnulla congeſſiſſe de praeclaris viris, in quibus Iulio Caeſare, Octavio Auguſto, Caio Germanico, Virgilio, Ovidio, Statio, Lucano, Horatio, & Iuvenale eoſque libros *doctiſſimo Nicolao Arcimboldo, Epiſcopo Parmenſi dicaſſe.*

IV. pag. 19. Sequitur alia brevis notitia Poëtarum, auctore Anonymo, cui praecedit integrus inſequitur: *Ex annumerationibus Euſebii de temporibus per Olympiadas. Fuit autem quorumdam Latinorum Vitae videlicet,* Ennii, Naevii, Plauti, T. Livii, Stat. Caecilii, Ennii, Terentii, Pacuvii, Accii, Turpilii, Lucilii, M. Furii Bibaculi, T. Lucretii, L. Pomponii, Catulli, Titi Quinti, Virgilii, Horatii, Ovidii, Cornificii, M. Varii, Cornelii Galli, Quintilii Varii & Tuccae, Aemilii Macri, Persii, Lucani, Oppiani. Inc. *Q. Ennius Poeta Tarenti naſcitur. Poſt quae habemusque more ſplendore conſcriptae.*

V. pag. 33 b. Excerpta ex M. Fabii Quintiliani de Inſtitutione Oratoria Libro X. quando Poetas Latinos receſſit, qui ſunt ex Heroicis Virgilius, Macer, & Lucretius, Varro Atacinus, Ennius Ovidius, Cornelius Severus, Valerius Flaccus, Saleius Baſſus, Rabirius, Pedo, Lucanus, ex Elegis Poëtis, Tibullus, Propertius, Ovidius, Gallus; ex Satyricis, Lucilius, Horatius, Perſius; ex Lyricis Horatius, & Ceſius Baſſus; ex Tragicis, Accius & Pacuvius, Varius Ovidius, Pomponius Secundus; ex Comicis Plautus, Caecilius, Terentius & Afranius. Inc. *Itaque, ut apud Graecos Homerus, ſic apud Romanos Virgilius auſpicatiſſimum dederit exordium, Q. I. ... ſordes amoribus mare; ſuit ſeſſa.*

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV. elegantiſſimus, cum picturis in primaque, & indiculo Vitarum, quae in hoc libello deſcripta ſunt. Conſtat foliis ſcriptis 36. In Catal.-Monaſt. ſub num. XXXVI.

PETRVS APOLLON DE EXCIDIO HIEROSOL.

Adde

Ioannes Biſſi varia

I. pag. 1 IOannis Biſſi Presbyteri Mediolanenſis Liber Epiſtolarum ad Illuſtrem & excellentem virum Dominum Laurentium Medicem Reipublicae Florentinae primarium, & merito Patriae ſuae Paternum & auctiſſimum Dictatorem, Epiſtola ... inc. *Illuſtris & Excell. Patriae Pater, neque Florentinae huic ardens quod bonum, fauſtum, feliceque ſemper ſuit Praepoſito. Cogitans ſaepenumero, quod piiſſimum munus tuae ineſſent Excellentiae deceret, ſed quam Faveret Florentino prope ſenſa quam pulcherrimae congeſſiſſem, mittere decrevi, ut tibi perpetuum Literarum Moecenati, prompt. ſumque ſuaves ſempiternas laudes ſuſciperes. Meminimus enim ſuper ordine anni, contemnatorem ſummum Mariamque Genuenenſem, qui excelluſſimum illud commodumque ipſis tuis, admonerates ex ſtruens cum peracte, tum publice profeſſum fuiſſe, nemo non uniuſque Principem in omni re, te ipſis una magis Catholicum perſpexiſſe. Tuam natu-* Cod. LII

namque ingenium ad omnes bonas artes capeſſendas, unum ob summae tuae aetate capax accommodatiſſimum eſſe, Deum ipſum obſtſtum iſt, Silveſter vero penitiſſimus tuae urbis mon, qui ea praeſtant Medicina exercetur, idem quoque plura addens, ingenue confeſſus iſt. Demetrius item, modo eximie noſter literarum Graecorum celebris Profeſſor, sic & tam ubique de te dixit, ut me ante quaeſtio, visum humani aetatis aperiri commode poſſent. Hac ego ſe*mo impulſus instituto lucubrationibus noſtri hic mittiſſimo dicare volui, Panegyricum pro te tuo modo ad te brevi mittendum. Cogitaſſet Florentia ſub craſſis ... non imperitus quandoque gigni. Malim ſempſimus ad eruditos viros ponere, quam ad aſtronomiam quae mature fieret in lucem ipſe ademisſe. His miſtus interea loci magis lege, & in hoc ii obiiſſe. Angelum Politianum noſtrum, quem olim Florentiae quum ſtare ſortuna Romam petierem, adiveram, & alloquium ſumpſi, & qui quondam noſtra deambulationis ... urbano lege, quem Franciſci Puteolani ... diſcipulum ... fuiſſe, tantum mea ſalute plurimum imperium ſtude, Philippum Beroaldum, qui ſere ... tecum reddere poterit. Demetrium quoque ... rogavit, ut ſe tibi commiſſum faceret. Antequam ad Facetias deſcendam, quaedam Carmina praepoſui, quae etiamſi ... placeant non doctis, ſed quae ad Politianum ... ut ſe hoc ... placeant, quod ii ſerm ... ne ... & tuae urbis columen literarum exiſtat. Vale. Inde ſequitur pag.* 4 Carmina quaedam videlicet

I. Ad eumdem Principem Epigramma decaſtichon, cuius priores literae uniuſcuiusque verſus nomen *Laurentius* componunt. Inc.

Laurea iam tenera tibi debita ſerta ſubeunt.

Deſ.

Sacro ...ur mens pulera anterior ...

II. pag. eod. *b.* Aliud hexaſtichon ad eumdem, cuius acroſtichus eſt nomen *Medices*. Inc.

Munera dans omnes coniſſima ſaepe ...tat.

Deſ.

Exprimit largas quas Deus addit opes.

III. pag. 7. Aliud decaſtichon ad eumdem, cuius acroſtichus nomen *Florentiae*. Inc.

Floridus ingenio quaecumque eloſſeris artes.

Deſ.

Et ſuperas tuum ſidera clare tuas.

Tum ſubiicitur: *Vale, o & gratiſſimum, & dulce decus meum. P. IO. B. S. L. V. D.*

IV. pag. eod. *b.* Ad clariſſimum, tum linguae Graecae, quam Latinae peritiſſimum Oratorem D. Angelum Politianum, publicum Florentiae Lectorem, Elegia. Inc.

Angele ... tantum Latiae ſuperas et omnia.

Deſ.

Et vero in vero pectore ſenſa probant.

Tandem pag. 10. occurrit Liber Facetiarum ita inſcriptus: *Ad illuſtrem, & omnib. virtutib. ornatiſſimum Dominum Laurentium Medicem Reip. Florent. primarium Heroa, & meritis patriae ſuae Parentem, & ... Doctorem Presbyteri Iohannis Baſſi Mediolanenſis ex Mezago oriundi Liber Facetiarum incipit feliciter.* Tituli Facetiarum hi ſunt. I. De Florentino quodam. II. Quantus ſit ſtudendi labor. III. Feminam nulla bona. IV. Quo pacto Abbatem probavit Papam eſſe participium. V. De quodam Religioſo deceptore. VI. De Aſino, & idoloſcente. VII. Qui non veriſimilia proferunt derideri ſolent. VIII. De ſacerdote literarum ignaro. IX. De Simia. X. De ſacerdote Archiepiſcopo occurrente. XI. De ... Galli. XII. Ridicule cuiuſdam ... XIII. Philoſophos non eſſe irridendos. XIV. Nullum eſſe officium ſine beneficio. XV. De muliere Pariſina, & eius filia. XVI. Auguſti ſumma in Perusinum. XVII. De ſacerdote *confeſſore*. XVIII. De *Muſis* ... XIX. De ſatuo ... XX. De Turco ... XXI. De ſacerdote, cui beneficium ereptum. XXII. De Veneto equitate. XXIII. Similis cuiuſdam reſponſio. XXIV. Numquam beneficium petere ... Facetia prima ſic. *Florentinus quidam ... amplexus a ſingulis Florentiae primoribus magiſtratum quemdam impetraverat.* Ultima ... *id quod bene actum fuerit tantum iſſi permittam* (1) Obtinuit Baſſius in Oppido Mezago agri Mediolanenſis, patre Philippo, matre de Capitaneis A. circiter MCCCCLXXIII. (2) Studiorum palaeſtram ... Mediolani, ... magiſtrum, quem ipſe commemorat in Epiſtola ad Barchanovolum Epiſcopum Guaſſilſam de H... , Graecas quoque literas didicit, ſed praecipue Latinae moſis colum. Epigrammata, Elegias paſſim facili calamo fundens, quum brevi hoc pacto gratiam ſibi ac laudem a magnis Principibus, doctiſque viris aucuparetur. Mediocri ſane fortuna uſus eſt multa, ſed tandem cenſui ſacerdotii conſequutus eoque ipſemet ſpatium receſſit et Opuſcula ſua, deſcribens quoque itinere Florentiam, Viterbium, Romam, & res a ſe geſtas in literariis, ingenii ſui exercitationibus iam ſe dulcare, ut glorioſa captare, ... cupidus videri poſſit. Vide Clar. Ioſephum Argelatum Saxium in Biblioth. Script. Mediol. Tom. I. pag. CCCLXXII. ſeqq. ubi tamen nullam de iis, quae in hoc habentur Codice, mentionem facit.

II. pag. 16. Petri Apollonii Collatii Presbyteri Novarienſis de excidio Urbis Ieroſolem Heroicum Carmen, cuius initium *Hieroſolyma* Inc. *Ex-*

(1) Hoc uſque Codex iſt manu exaratus; quae ſequuntur deinceps ſunt impreſſa.

(2) In Hiſtoria Typographica Mediol. Cl. Iol. Ant. Saxii Tom. I. pag. ... legitur A. MCCCCLXXIII.

... quod ... videtur, quum ſui primatis Laurentium ... Medices, qui a ... ſucceſſit Antonius.

... Goo...

Exitum Solymae, & triſtes ſurge tuae.

Def.

Magnitudo nec nec (c) eſſe tali [illegible] *tua partu eſt.*

Tum nota impreſſionis legitur: *Mediolani Anno Domini MCCCCLXXXI quintodecimo Kalendas Novembris Videntes Scriptores* [illegible] *nec non Leonardus Pachel* [illegible] *impenſis & laudabili* [illegible] *impreſſum edidit.* Semel tantum impreſſum fuiſſe egregium hoc Poema credidit Hadrianus Vanderburchius, primamque editionem putavit illa in Joannes Gugliano Lucanus Parſtorum [illegible] ideoque ſuam, quam curavit Antverpiae anno MDCXXXV, ſecundam appellavit. Hinc nos exhibemus Mediolani peractam, quae quingenta novum unum prima illa, quae tenebatur, vetuſtiorem. De quoto hujus ſcriptoris incerti fuere quamplures, teſte ipſo Vanderburchio, qui in Praefatione ad Lectorum haec habet: *Quo tempore vixerit incertum, ſed Megarenus (Marguerinus de la Bigne) Theologus Pariſienſis illum in aviſſima SS. Patrum Bibliotheca Tom. XII pag. 750. ſub ſeptimo centeſimo locat, & annos abhinc fere mille floruiſſe putat.* Eadem tradit Riccolius in ſua Chronologia Tom. III pag. 171 verum hos aliaſque in hujus grammaticum nomine Apollinii Coluni, ſeu Collutil, quod recenſuit unquam ſine [illegible], quam vera auſſum fundo, Catanenſem, quemadmodum Lazarus Auguſtinus Cotta refert in ſuo Muſaeo Novarienſi ſecta II. pag. 245. Dubitare primum [illegible] dum tam rumores vertitur Ge. Jo. Voſſius & Phil. Brietius. Demum lectum omnium demerent laudatus Cotta, pluribus ubi [illegible] cumuntur, quam noſtrorum hunc ſaeculo XV floruiſſe teſtantur. Alia unus Operi Poetica perſequitur laudatus Saxius loc. cit. pag. CCCXXIII.

III. pag. 76. Chorographia Lacus Verbani per Dominicum Machaneum (d) ad Guſpatem Vicecomitem cum Epiſtola nuncupatoria, quae inc. *Johannes Calendo, aeſtu calores ferveſcent, ad patres lares ſeceſſi. Def. vale noſtram cymbae meae appellende portu;* cui ſubjicitur ibi brevis Epiſtola Joannis Jacobi Gilini ad Machaneum, quae inc. *Lege libenter Chorographiam totam, quae Verbanum noſtri ſeceſſit* [illegible] *ſum, ſed tamquam in perfectiſſima pictura oſtendis.* Def. *ſed etiam noſtri uſtra ubi debitura eſt. Vale.* Chorographiae inc. *Elementorum, quae a Deo Optimo Maximoque creata ſunt, atque cetera praeſtare & imperare neganquam ambigo debet.* D.L.

Jam tum Pontifices celebrantur templa ditata,

Tum ſubjicitur pag. 85. b. Ejuſdem Quaeſtiuncula quaedam, quae inc. *Ex quamtum ſemeſſe erant curae. D.S. Valerianus* [illegible] *ſinſtu reſedebant.* Claudunt alia Impreſſionis nota, quae ita habet: *Quod bonum fauſtum ſelixque ſit impreſſum Mediolani ſuerunt per Ulricum Scinzenzeler anno MCCCCXC. Kal. Aprilis.* Tum manu Joannis Baſſu hoc diſtichon adſumitur:

Hic ſedes Machaneus ſummo commiſſus amore

Deſcripſit totum ſupere [illegible] *Lacum.*

Tandem occurrit Tabula ipſi Lacum repraeſentans. Chorographiae huic Verbani Lacus renuſu fuit Libri duobus auctis nonnullis. 4. Quaeſtionculam vero monſtrantur in Sexto loc. cit. ubi tamen turet irrupſe in diſignando Fiorentino qui voluit, ut ubi LXXV ſed LXV.

IV. pag. 91. Presbyteri Ieronimi Falla Mediolanenſis ut Muragi Carmina quaedam ad Reverendiſſimum in Chriſto Patrem Dominumque D. Guidonem Arcimboldum Mediolanenſium Archiepiſcopum benefactorem ſuum, quamplurimum honorandum. Epiſtola nuncupatoria inc. *C. Plinius ad Caninium Ruſum ſuum ſcribens. D.S. hoc eſt ultimo morum obtinent. Vale, & placidum, & dulce decus meum.* Carminum tituli ſunt: I Ad Beatiſſimam Virginem Mariam precatio & preces aguntur. II Vita S. Mariae Epiſcopi. III. Vita S. Caeciliae Virginis & Martyris. IIII. Vita S. Clementis Mart. V. Pro opuſculi defenſione Epigramma. VI. Ad veſperum hymnus. VII Ad D. Gabrielum du Fanum Illuſtriſſimi Ducis noſtri medicum puta dimum. VIII. Ad Raphaelum Baldinum Illuſtriſſimi Principis ſuis Sphortiae medicum peritiſſimum. Primum inc.

Virginea veneranda i bori pulcherrima princeps.

Ultimum def.

Amplexum dilta carmina noſtra ſeret.

Hoc quoque opuſculum impreſſum eſt, ſed ſine ullu loci aut anni indicatione ex unaque tamen typographia, & unaque tempore, quo ſuperiora duo, prodiiſſe videtur.

Codex chartac. in 8. partim Ms. Saec. XV. exeuntis partim impreſſus ut ſupra. Conſtat fol. 98. In Catal. Montfauc. ſub num. XXXVII.

FINIS PLVTEI LXV

(c) *Abundat hoc vox.*

(d) Fuit Dominicus Machaneus, Melchioris filius, natus in Villa Maccagni [illegible] Verbani Lacus ſive [illegible] Mediolani [illegible] Domini [illegible] primam [illegible] Catalogum exhibet.

Digitized by Google

PLVTEVS LXVI.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XL.

CODEX I.

IOSEPHVS DE CAPTIVITATE IVDAICA CHARACTERIBVS LONGOBARDIS EXARATA.

Et inſuper

Egeſippi de Excidio Hieroſol. Libri V.

I pag. 1 IOſephi Hiſtoriographi Antiquitatum Iudaicarum Libri XVI interprete Rufino Aquilejenſi Presbytero, licet huis nomen nullum appareat, praemiſſo ſingulis Capitum elencho, & eorum numero, quorum ſummae in ſcriptoribus; adſunt etiam in margine ſummaria quaedam ab alia, ſed antiqua manu exarata, quia uſque ad Libri IV initium progrediuntur, deinceps nulla ſunt. Prooemium: *Hiſtoriam conſcribere diſponentibus non unam nec eamdem video ſtudii cauſam, ſed multas exiſtere.* Deſ. *hoec autem in ſacris libris eumpen iſſe conſcripta.* Liber I. inc. *In principio creavit Deus caelum & terram: ſed dum terra ad aſpectum non veniret, & profunditate tenebra celaretur, & ſpiritus Dei deſuper ferretur, Deus fieri lucem juſſit.* Liber XVI des. *pluresque aequali vel graviori poſſe eſſe videbantur.* In lucem prodiit Baſileae apud Ioannem Frobenium MDXXIV, fol. 1 pag. 1, uſque ad pag. 478. Haec autem ſo autographa, in aliis hujus Plutei Codicibus Rufino tribuitur, ſed neque ex hoc, neque ex aliis antiquioribus id eruitur. De ea conſule Cl. Fabricium Biblioth. Graec. Tom. III pag. 231, & Bibl. med. & inf. Lat. Tom. VI pag. 132, ubi in non dubiſe qui putent hos Antiquitatum Libros, non a Rufino, ſed a quodam amico Caſſiodori verſos fuiſſe.

II. pag. 153 Egeſippi de Excidio Hieroſolymitano Libri V. (a) Prooem. inc. *Quatuor libros Regnorum, quos ſcriptura complexa eſt ſacra, etiam ipſe ſtylo ſecutus proſequutus uſque ad Captivitatem Iudaeorum ſive* Quintus deſ. *ſpes omnem appoſitus ab ipſis ignis conſumpſit*, ut in editione apud Sanctam Coloniam per Io. Soterem MDXXX. fol. 1 pag. 1 ad pag. 65, ubi tamen Praefatio a primo Libro ſejuncta legitur. Quatuor in fine verſiculi rubrica exarati ſequebantur, qui ob temporis diuturnitatem deleti amplius legi non poſſunt. In hoc Opere non pauca deſiderari ſtatuit Montfauconius in ſuo Catalogo, ex quod paginas nonnullas hinc inde recidit [illegible]. Huius de Bello Iudaico Hiſtoriae, quae ſub Egeſippi nomine circumfertur, Latina verſio in Codice XVII. Plutei ſequentis Ambroſio tribuitur, quemadmodum etiam in cit. edit. Colon. quamvis eam Benedictini, tamquam a ſtylo Ambroſiano alienam, in praeclara ſua Ambroſii Operum editione praetermiſerint. Egeſippi vero nomen ex Ioſephi, ſive Ioſippi nomine corruptum notavit Is. Voſſius in Append. de LXX. Interpret. pag. 107. In ſumma ultimae paginae margine litteris obſcurioribus adnotatum eſt: *Iſte liber Ioſephi fuit relegatus manu ſer Martini Manaldi de Feraſis A. D. MCCCXCVIII. die XVII. Septembris in Caſagiala* (b)

Codex membranac. Ms. in fol. magiore Saec. XI. binis columnis characteribus Longobardicis grandioribus diligentiſſime exaratus, cuius initiales Librorum litteras ex monſtroſis animalibus vario ſunt colore depictae, quem Codicem admirabilem Hiſtoricus vocat in ſchedis ſuis Mon. Conſtat foliis ſcriptis 336.

IO-

(a) Montf. male habuit Libros IV.
(b) Hunc nobilem eorum unum Manuſcriptis in Foro Cornelio [illegible] pro ſive legit *J.* & pro die *XVII.* legit die *XVI.*

IOSEPHVS,

Scilicet

Fl. Iosephi Antiquitatum Iudaicar. Libri XX. de Vetustate Iudaeorum Libri II. & de Bello Iudaico Liber I.

Cod. II. I. pag. 1. FL. Iosephi Antiquitatum Iudaicarum Libri XX. ex eadem versione cum illa Codicis superioris. Praeit singulis Capitum tabula. Praefatio inc. *Historiam conscribere disponentibus &c.* Des. *hoc autem in sacris libris tempore est conscripta* [illegible]. Liber I. inc. *In principio creavit Deus caelum, & terram &c.* Ultimus des. *& rei secundum est aliud facere permanemus, aliud prohibemur.* In ed. edit. Basil. a pag. 1 ad pag. 591.

II. pag. 260. Eiusdem de Vetustate Iudaeorum Libri II. (1) Primus inc. *Sufficienter arbitror, & per libros Antiquitatum* [illegible] *sime virorum Epaphrodite, legentibus* [illegible] *eis de nostro genere Iudaeorum*, Alter des. *& per se singula nostri de nostro genere* [illegible] *hos hi libellos conscriptos esse dignoscimur.* In ed. edit. Basil. a pag. 853. ad pag. [illegible] sub Rufini item interpretis nomine.

III. pag. 178. Eiusdem de Bello Iudaico Liber I. tantum, & ipse imperfectus. Inc. *Quoniam bellum, quod tum populo Romano gestum Iudaei* [illegible] *maximum, quae nostra aetas vidit &c.* Desinit in verbis: *neque quem futurus delegebat Herodes, non tamen* [illegible] *apud Antipatrum falsum esse* [illegible] *Denique* [illegible] *eorum, praemissis qui hoc admonerent* [illegible]. Reliquum pag[illegible] nae vacuum relictum est. Habetur in edit. ex eiusdem Rufini interpretatione e pag. 593. ad pag. 618. lin. 11.

Codex membranac. Ms. in fol. minori Saec. XI. binis columnis venerandae vetustatis, optimeque servatus. Constat foliis scriptis 287.

IOSEPHVS DE ANTIQVITATE IVDAEOR. RVFINO INTERPRETE

Adde etiam

Eiusdem de Vetustate Iudaeorum Libri II.

Cod. III. I. pag. 1. FLavii Iosephi Iudaicae Antiquitatis Libri XX. cum Prologo ex Graeco in Latinum conversi a Rufino Presbytero, ut in Codice superiore §. I. hoc nomen interpretis expressum. In calce legitur: *Explicit Liber XX. & ultimus Flavii Iosephi Iudaicae Antiquitatis.*

II. pag. 306. b. Eiusdem de Vetustate Iudaeorum Libri II. ut ibid. §. II. In calce legitur: *De gio &c. Explicit Liber secundus,* & ultimus Historiographi Iosephi de Vetustate Iudaeorum. Tum paullo infra: *Liber Petri de Medicis Cos. Fl.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. admirandae pulcritudinis, & elegantiae, cum duobus pictum in prima pagina quorum una titulum aureum, altera Mediceum stemma esse palam ostendit. Iosephi effigiem, & numismata quaedam, virinis metallicis, in quaedam interpositis exhibet, cum maiusculis Librorum initialibus illuminatis. Constat foliis scriptis 318.

IOSEPHVS DE ANTIQVITATE IVDAICA RVFINO INTERPRETE

Cod. IV. FLavii Iosephi Iudaicae Antiquitatis Libri VII. priores e Rufini Presbyteri e Graeco in Latinum conversi, cum ad ea Capitum singulis praemissis, & cum Prooemio, ut in Cod. II. §. I. Liber I. inc. *In principio creavit &c.* Liber VII. des. *tanti enim sub terra mechanico modo reconditi, ut regredientibus ex monumentum nullatenus possent esse manifesti; sed de his quidem haec nobis iudicasse sufficiat*, ut in ed. edit. Basil. e pag. 1. usque ad pag. 217. Tum subsequitur: *Explicit Liber septimus Flavii Iosephi Iudaicae Antiquitatum.*

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidissimus. Constat foliis scriptis 100.

IOSEPHVS DE ANTIQVITATE IVDAICA.

Cod. V. FLavii Iosephi Historiographi Antiquitatum Iudaicarum Libri XVII. priores & initium Libri XVIII. cum Prologo in principio, ut in Codicibus superioribus. Liber I. inc. *In principio creavit &c.* Liber XVII. des. *autem Cyrenius ex consule, a Caesare Augusto censum in Syria dispensaturus, & domum Archelai redditurus.* In ed. edit. a pag. 1. usque ad pag. 513. Sequuntur duo Capita, & initium Libri XVIII. quem integrum cum reliquis in alio Codice subsequenti, qui secundam partem constituit. Notanda est pictura quaedam rudis in littera Prologi initiali Iosephum exhibens, ad scripta in circulo versiculis:

Coetus sis letter, mysteria sosran (sic) cultor,

Nil quidem fingo, sed res veras tibi pingo.

Idem item Operis in septem circulis creatio caeli & terrae repraesentatur. Titulus Librorum reperitur in fine, & initium uniuscuiusque libri per paucos versus litteris miniatis partim rubris partim caeruleis describitur.

Codex membranac. Ms. in fol. maximo Saec. XI. binis columnis diligentissime exaratus, cum tabula Capitum Libris singulis praemissa, necnon summariis in margine li-

10

(1) Tum inscr. Manifeste Expositum de Bello Iudaico Librum primum cum hoc duobus de Vetustate Iudaeorum perperam contingere.

Digitized by Google

coronibus & caeculis expressa. Constat foliis scriptis 167.

IOSEPH DE ANTIQVITATE IVDAICA

Ac praeterea

De Bello Iudaico Libri VII.

Cod. VII. I. pag. 1. FLavii Iosephi Antiquitatum Iudaicarum Libri XIII. postremi, a Libro nimirum XVIII. usque ad Librum XX. illic inc. *Cyrenus autem unus de his, qui semper in consiliatione congregabantur, vir per omnium magistratuum & principatuum officia iterantur &c.* Hac dat & cur *secundum eos aliud fatere perdoceamur, aliud prohibemus.* In ore edit. a pag. 513. ad pag. 590. Tum subnectitur: *Explicit Liber XX. Flavii Iosephi Iudaicae Antiquitatis.*

II. pag. 18 b. Eiusdem de Bello Iudaico Libri VII. hoc praemisso monito rubricis exarato: *Post Antiquitatum Libros XX. hi sequuntur, qui Captivitatis Iudaicae & Excidium Ierusalem inscribuntur numero VII.* Titulus inc. *Quoniam bellum, quod cum populo Romano gessere Iudaei omnium maximum, quae nostra aetas vidit, quaeque audita percepimus &c.* Desi. *narrandi ordine omnium factum hic ordi-nem, qui Capitulis sunt digesta.* Libri I. inc. *Quum potentes Iudaeorum inter se dissiderent eo tempore, quo de tota Syria cum Ptolemaeo Sexto Antiochus, qui Epiphanes dictus est ambigebat &c.* Liber VII. desi. *de veritate aucta confidenter dicere non pigebo, quod cum solum per omnia quae scripsi habuerim circumspectum.* In cit. edit. a pag. 593. ad pag. 851. Tum minioribus rubris litteris subnectitur: *Belli Iudaici a Flavio Iosepho luculentissime digesti liber septimus finit.*

Codex membranaceus Ms. in fol. maximo, litteris uniformibus diligentissime exaratus ab eadem manu, cui superiorum debemus; hic enim secundam videtur partem constituere, & ne mendum esset Liber XVIII. initium quod in ea in illo Codice abundat, huic iterum est adiectum. Constat foliis scriptis 116.

IOSEPH DE BELLO IVDAICO.

Nec non

De Vetustate Iudaeorum.

Cod. VIII. I. pag. 1. FLavii Iosephi de Bello Iudaico Libri VII. cum Prooemio, ut in Codice superiori § II.

II. pag. 116. Eiusdem de Vetustate Iudaeorum Libri II. ut in Cod. II. § II.

Codex membranaceus Ms. in fol. cum Saec. XV. nitide pulcherrimus, & elegantissime; unde & initiales singulorum Librorum litterae veterum Imperatorum & Heroum, qui in iis memorantur, nominibus exhibent. &

Cat. Lat. Codd. Tom. II.

prima pagina ubi Vespasianus Imp. viris coloribus depictus est, multo auro. Stemmate gentis stemmate variisque pomulis, & floribus est exornata. Constat foliis scriptis 151.

IOSEPH DE BELLO IVDAICO.

Cod. VIII. FLavii Iosephi historiographi Iudaeorum de Bello Iudaico Libri VII. e Graeco in Latinum conversi per Rufinum Presbyterum cum Praefatione, ut in Codice VI. § II. huius Plutei. In fine rubrica est ad notetur: *Explicit Liber septimus Historiarum Iosephi de Bello Iudaico; quod sequitur ex Iosepho de Antiquitate Iudaica habitum est. Fuit autem iisdem temporibus Iosephus supra me-* D.C. *& unum perfecerat & genus.* Est Exemptum paucorum versuum, ut tuum in Matthaeum, ut Lib. de Antiquitate Iudaica, quod Iesum Christum Dominum nostrum respicit. In calce legitur: *Liber Petri de Medicis Cos. fil.*

Codex membranaceus Ms. in fol. max. Saec. XV. nitidissime pulcherrimus, cum initialibus Librorum litteris auro depictis, duabus paginis in principio, quarum una titulum maioribus litteris exaratum, altera praeter Mediceum stemma, & varia emblemata animalibus, picturis pariter delineata, obsidionem urbis Hierusalem visuntur, quod ab excellenti pictore delineatum exhibet. Constat foliis scriptis 175.

IOSEPHVS DE BELLO IVDAICO.

Cod. IX. FLavii Iosephi clarissimi historici de Bello Iudaico Libri VII. ut in Codice VI. § II. huius Plutei. In fine legitur: *Liber Petri de Medicis Cos. fil.* Tum rubris litteris haec illa: *Explicit Liber septimus & ultimus Historiarum Flavii Iosephi de Bello Iudaico, scriptus manu me Gherardo Ioannis del Ciriagio Cive Florentino pro Ioanne Cosimae de Medicis cive optimo Florentino. Laus Deo. Amen.*

Codex membranaceus Ms. in fol. min. Saec. XV. cuius rara pulcritudo descripta vix potest; singuli enim Libri elegantissima pictura exornantur, & in principio praeter titulum aureum, quem plures ubi putti circa se Iudaeos sustentant; ipsa est quasi perpendiculum prima pagina, quae obsidionem urbis Hierusalem, & varia tormenta, quae tunc extiterant, magna ex parte, repraesentant. Constat foliis scriptis 118.

IOANNES BOCCACCIVS DE CASIBVS VIRORVM ILLVSTRIVM.

Cod. X. IOannis Boccaccii de Certaldo de Casibus Virorum Illustrium ad insignem militem Maghinardum de Cavalcantibus praeclarum Regni Siciliae Marescallum Libri IX. cum Praefatione, ut in Codice XXIV. Plutei LII. supra, pag. 568. § I. Ad calc. quum de D. d. hoc

hoc Opere ſic breviter attingimus, adſundum eſt, prodiiſſe etiam Italice, interprete Ioanne Paulo, cum adſecto Franciſci Sedonis Veneti apud Andream Arrivabenum. Vid. Cl. Mazzucum *Della illuſtrazione del Boccaccio* Part. I. Cap. XXXIII.

Codex membranac. Ms. in fol. min. Saec. XIV. binis columnis diligenter exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 108.

POMPEII TROGI EPITOME.

Cod. XI. IVſtini Epitoma in Trogum Pompeium, ſive Hiſtoriarum Philippicarum (1), & totius Mundi Originum, & terrae ſitus ex Trogi Pompeii excerptarum Libri XLIV. quibus praecedit Praefatio, quae incipit: *Quum multi ex Romanis. Deſ. undaſtriae teſtimonium habitura.* Liber primus inc. *Principio rerum, gentium, nationumque imperium penes Reges erat.* Vltimus deſ. *in formam Provinciae redegit.* Tum ſubditur: *Iuſtini Epitoma in Trogum Pompeium feliciter finit.* Ac paullo inferius: *Franciſci Saxetus Thomae filius ſum* (et cetera) *Sors placida mihi.* Adſunt in margine ſummaria, & notae quaedam tabula exaratae. Continetur etiam ſine ullo titulo Arthſchid apud Iuſtinum ſubiectam, ad quam in hiſce recenſendis Codicibus prae manibus habuimus.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus, cum pictura in principio & Saxettae gentis ſtemmate. Conſtat foliis ſcriptis 111.

IVSTINI HISTORIAE.

Cod. XII. Marci Iuniani Iuſtini Epitomatis Hiſtoriarum Pompeii Trogi Liber XLIV. ut in Cod. ſuperiore. In fine legitur: *Iſ. hus Mai XVII. ſupra MCCCC anno haec Librum feliciter Coſimo de Medicis Ioannis F. Iovanni Arretinus abſolvit.* Ac paullo inferius: *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membranac. Ms. in 4. maiori Saec. XV. nitidiſſimus, cum initialibus Librorum auratis & coloratis, ac ſummariis in margine. Conſtat foliis ſcriptis 104.

IVSTINVS.

Cod. XIII. IVſtini Epitoma ex Pompeio Trogo Librorum XLIV. in quorum fine legitur: *Iuſtini breviatoris Hiſtoriarum Trogi Pompeii Liber ultimus explicit feliciter, Deo gratias.*

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. nitidiſſimus, cum initialibus Librorum auratis, titulo item aureo, & elegantiſſima pictura in principio. Conſtat foliis ſcriptis 132.

IVSTINVS.

Cod. XIV. COdex eſt anepigraphus, ſed continet Iuſtini Epitomen Librorum XLIV. Hiſtoriarum Trogi Pompeii, ſed ſine Praefatione.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. nitidiſſimus, cum initialibus Librorum auratis & coloratis, & pictura in principio. Conſtat foliis ſcriptis 99.

IVSTINI EPITOME HISTORIARVM TROGI POMPEII.

Cod. XV. IVſtini Epitoma Librorum XLIV. Hiſtoriarum Trogi Pompeii, ut in aliis Codicibus.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. admirandae pulcritudinis, cum titulo & initialibus ſingulorum Librorum auratis, & pulcherrima pictura in principio, quae Imperatorem quemdam in throno ſedentem & Mediceum ſtemma novem pilis conſtans, una cum aliis ornamentis, exhibet. Conſtat foliis ſcriptis 146.

IVSTINVS.

Cod. XVI. COdex eſt anepigraphus, ſed continet Epitomen Iuſtini Librorum XLIV. Hiſtoriarum Trogi Pompeii cum brevibus ſummariis in margine, ut in praecedentibus.

Codex chartac. Ms. in 4. min. Saec. XV. diligenter exaratus, optimeque ſervatus, in cuius tegumento legitur: *Liber Ser Auguſti Viſpucci*; qui pater fuit Americi Veſpucci, qui novum orbem detexit. Conſtat foliis ſcriptis 192.

IVSTINI HISTORIAE.

Cod. XVII. IVſtini Epitoma in Libros XLIV. Trogi Pompeii, ut in Codicibus ſuperioribus.

Codex chartac. Ms. in 4. maiori Saec. XV. optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 93.

IVSTINVS.

Cod. XVIII. COdex eſt anepigraphus; continet autem Iuſtini Epitomen Librorum XLIV. Trogi Pompeii cum ſummariis in margine. In fine legitur: *Explicit Liber Iuſtini, Trogi Pompeii Hiſtoriarum breviatoris, Finis.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. cum prima littera eleganter illuminata. Conſtat foliis ſcriptis 167.

IV

(1) *Hiſtoriae Philippicae* Opus totum inſcripſerat Trogus Pompeius a praecipuo ipſius argumento, regni nempe Macedonici hiſtoria, quam a Libro VII. ad XLI. exſequitur.

IVSTINI EPITOME HISTORIARVM POMPEII TROGI.

Ac poſtorea

Honorii Solitarii Imago Mundi. Oroſii Capita quaedam Libri I. Bedae Liber de Temporibus &c.

Cod. XIX. I. pag. 1. **E**Pitoma Librorum XLIV Hiſtoriarum Trogi Pompeii, auctore Iuſtino cum argumentis omnium Librorum in principio. Argumentum Libri primi inc. *Imperium Aſſyriorum a Nino Rege uſque ad Sardanapalum &c.* Argumentum ultimi ita habet *Quartus quadrageſimo volumine continetur Res Hiſpaniae & Punicae* (1). Inde occurrit Prologus, ut in aliis Codicibus; hinc tamen poſt ultima verba, *indulſeris* [illegible] alia habet, nuſi [illegible] ſcriptura adiungens: *Adjecimus in prologo ſue duxi. Noveris ſiquidem veritas profeſſus beatitudo ſui ſic applaudo, ut notas & in ſolis ſucceſſibus in fortunam ſubſequens ut in ſuavi [illegible]; eorum ſui ab tuam propriam dulcem & quam inebriari ferens habens unus tamen ſeci, & quod dem [illegible] eſt, qua ſpeus ſui [illegible] amplius, ex ſuperis [illegible] deſiderem infundi* [illegible]. Tum ſequitur Pompeii Trogi Epitome, ut alibi, in cuius fine rubris litteris legitur: *Explicit Deo adiuvante Pompei Trogi Liber XLIV & ultimus.*

II. pag. 77. *b.* Honorii Solitarii Imago Mundi Libris tribus. Libro primo, qui eſt *De diſpoſitione Orbis*, praecurrit Epiſtola cuiuſdam [illegible] viri ad Honorium Solitarium amicum ſuum, quae inc. *Septiformi ſpiritu in trina fide illuſtrato* Deſ. *& unanimem inſpiracionis quod ſuit* [illegible]. Inde ſequitur Prologus cum reſponſione Honorii Solitarii ad amicum ſuum, cuius inſcriptio & initium eſt: *Supientiae alumno, aliis diligenter ſcrutanti in ſtatuli* [illegible] *Honorius* [illegible] *ſolatis* [illegible] *& poſt in* [illegible] *Deum* [illegible] *thesaurus ſuperius* [illegible] *& ſecretus ſunt abſcondit* [illegible] *oculi ad oculum tunc videmus. Quam igitur* [illegible] *lectiones* [illegible] *ſcripturae* [illegible] *ad gloriam & honorem perdatur.* Liber primus inc. *Mundus dicitur* [illegible] *undique motus; eſt enim in perpetuo motu.* Deſ. *in quo habitat Rex Angelorum.* Liber ſecundus, qui tractat *de tempore*, pag. 89. inc. *Prius libello globum totius mundi oculis corporis repraeſentavimus, ſubſequenti etiam tempus in quo volvitur cordis oculis anteponamus.* Deſ. *ad ſtabilitatem aeternitatem tendentium.* Liber tertius, qui inſcribitur *de temporibus*, pag. 97 inc. *Nunc arbitror ſubſtitutionem ſeriem temporum huic operi inſerere, quo lector cunctis tranſ*

illi mundi tempora quaeri uno oculis agnoſcat. Deſ. *in Aegypto primum regnatur Pharao ſub Rege a quo Phe* [illegible] *& poſtea Regem dicti.* Tum ſub alium rubricam [illegible] *de hac nomen a quaestionis* [illegible] *in Chronicum Bedae, vel in Marianum.* Hoc Opus Honorii Galli, Auguſtodunenſis in Burgundia presbyteri, & ſcholaſtici circa annum MCCC. Solitarii nomen vocant dicti, prodit in duos diviſum Libros, quorum primus agit de globo totius mundi, & alter de temporibus, notus eſt [illegible] indicat Fabricius Biblioth. med. & inf. Lat. Tom. III. pag. 879.

III. pag. 98. Pauli Oroſii de Imagine Mundi ad Beatum Auguſtinum, ſive quatuor Capita Libri I. Hiſtoriarum adverſus Gentes cum Praefatione, quae inc. *Oroſius presbyter Hiſpanus genere* [illegible] *Hiſtoriarum* [illegible] *Auguſtino* [illegible] *Praeceptis tuis parui, Beatiſſime Pater.* Deſ. *locorum ſuorum conſequentur.* Caput I. cui titulus eſt *Coſmographia Oroſii* inc. *Maiores noſtri orbem totius* [illegible] *&c.* Ultimum *de inſulis noſtri maris* [illegible] *& reliquas* [illegible] *celebres habentur.* Inde intermedia rubrica *Hic eſt finis Coſmographiae* ſubſequuntur pauca alia pauca hiſtorica, quorum initium *Perceſſit breviter ut potui* [illegible] *& inſulas orbis* [illegible] *quod libuerit* [illegible] *ferret.* His ſuccedit [illegible] ſequens ſub rubrica conſcriptum [illegible] *hiſtoriae quarum ſuprum in principio* [illegible] *Trogi Pompeii.*

IV. pag. 101. *b.* Bedae Venerabilis Doctoris Chronica de Temporibus. Inc. *Prima igitur aetas ſaeculi noſtri* [illegible] *primum banni* [illegible] *ſecit Deus lucem, quam appellavit diem.* Deſ. *non aliquibus Angelorum* [illegible] *ſed ſolo verae & perpetuae lucis ſuſtergenda* [illegible] *& accumulanda* [illegible]. *Haec eſt magna illa & ſingularis* [illegible]. Tum rubrica ſubiungitur *Explicit Chronica* [illegible] *Bedae Doctoris de Temporibus.* Habetur inter eius Opera edit. Baſil. MDCCLIII fol. Tom. II a pag. 174. ad pag. 190. ſed tum in principio, quam in fine diverſa, prima etiam verba, quae retulimus, incidunt in ed. pag. 174. lin. 35 poſtremi autem aliter deſcripta, quia in Codice longius protenditur haec Chronica, quae in editione poſt verba *ſuper eum debita* [illegible] *honore recondidit*, in quibus editio deſinit ſub finem cit. pag. 190 [illegible] Capita ſubſequuntur in Codice, quorum primum inſcriptum *de reliquis VI* [illegible] *Haec de* [illegible] *praeteriti ſaeculi in Hebraea veritate, prout potuimus* [illegible] *&c.* Alterum eſt *de tertia* [illegible] *ſideliam quando Dominus* [illegible], tertium *de tempore Antichriſti*, & quartum *de VII. & VIII. ſaeculi futuri aetate*, cuius poſtrema verba [illegible]

(1) Haec ſummaria in alio [illegible] quam occurrunt ſupra in Cod. XI. huius Plutei, occurrunt in principio ſub titulo: *Hiſtoriarum in Pompeio Trogi Epitoma.*

V pag. 213. Exſtant licet nomen non appareat de Imperio Mirandule orationum. Primum ita. *Almaeduae primae Cajetanae Romani textum, quam i [illegible] textum* (sic), *de illo confecerit [illegible] nomine [illegible], quae ſcripta novitate dei Septimum dies, ſi non fecerat tam nitido ab [illegible] fuit*. Eiuſdem Tom. I pag. 474. licet in principio aliquam talem diſcipet.

VI pag. 174. C. Julii Solini ſive Grammatici Polyhiſtor ab ipſo adnotatus & iis praeſertim & ſingulis [illegible] rubricis quae in medio habentur Praefatio Epiſtola *Adventi* III [illegible] quia [illegible] *Quo* *munere quidem conjunctius.* Di [illegible] *habent exſtat ſermone dedicatione*. Epiſtolam poſt quatuor Capitula LVII totius Libri & Capitula Italorum, non textum eſt *Quam de auctore [illegible] Dei quaeam voluum perſequamus ſide* Cap. I *De temporibus mundi* [illegible] *Sunt quae [illegible] velint* Ultimum *De Babylone [illegible] congrue inſularum qual* totum, capit et tandem totalis hoc pactus *Feliciter Liber perſtituitur C. Julii Solini, ſive Grammatici Polyhiſtor ab ipſo editus, & recognitus. Deo gratias. Amen.* Concordat quoad textum, & ſitam cum editione Baſil. anni [illegible].

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saec. XIV binis columnis optime exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 164.

IVSTINVS

Cod. XX.

IVſtini Hiſtoriarum Philippicarum Exemplar vetuſtiſſimum. Praecedit Praefatio, quae in editione, cuius eruditi novi ducturi [illegible] praeſtat [illegible] licet [illegible] & primum Hiſtoriarum Librum legitur. *Explicit Prologus. Pompeii Trogi Liber I incipit*. Item in fine Libri I. *Pompeii Trogi Liber primus explicit Liber ſecundus* & ſic in reliquorum omnium calce eadem ſignatura adeſt apographa. [illegible] pag. 52. & 53 desideratur [illegible] forſitan folio ſublato: paginam 52 ... deſinit in verbis *hoſti [illegible] ſuorum ſua patriae & bello prope [illegible]* (quae pertinent ad Cap. III Libri X. & incidunt in cit. edit. Tom. I. pag. 254. lin. 7) & pagina 53 incipit a verbis [illegible] *perdiderat [illegible] qui in eo praeter* (quae ſpectant ad Cap. II Libri XL, & incidunt in pag. [illegible] lin. 5) In fine tandem imperfectus ille & deſinit in Libro XLI. neque poſtremis duobus verſibus [illegible] [illegible] Codicis [illegible] *in [illegible] reducti [illegible]* [illegible] que in cit. edit. habentur Tom. II pag. 692. lin. 1. Notandum eſt, ſuperiorem in calce Libri XL. erraſſe quam [illegible] *Pompeii Trogi Lib. XXXVIII. expl. Incip. Lib. XXXIX.* quum primum erraſſet, debuiſſet *XXXIX* ſecundo aeſtatem *XL*.

Codex membranaceus Ms. in 8 formae [illegible] quadratae Saec. XI [illegible] vere inſignis, & qui non tantum [illegible] in obſcuro [illegible], ſed totius diligentiſſime conferendus eſſet, ſi [illegible] aliquam admonitam [illegible] [illegible] quam optima ſit nota, & [illegible] ab editis valde diverſae. Conſtat foliis ſcriptis 158.

IVSTINI HISTORIAE CHARACTERIBVS LONGOBARDICIS SCRIPTAE

Cod. XXI.

IVſtini Hiſtoriarum Philippicarum Volumen vetuſtate cum ſuperiore minime certans, ſed quod maxima diligentia in principio, medio ac fine mutilum. Incipit enim a Libro XVI. qui ita inſcribitur *M. Iuniani Iuſtini (1) Epitoma Hiſtoriarum Liber XIV explic. Inc. Liber XV* ubi in numerorum [illegible] peccavit librarius, qui tamen in fine libri XVI recte ſcripſit *M. Iuniani Iuſtini Epitoma Hiſtoriarum Liber XVI explicit. Inc. Liber XVII feliciter* Quae quidem notae *M. Iuniani Iuſtini* in ſingulorum Librorum titulis exprimuntur. Alter defectus occurrit inter paginas 44. & 45. ubi deſiderantur poſtrema Libri XXVI. totus XXVII. XXVIII. XXIX. & [illegible] Libri XXX. Ultima verba Libri XXVI. quae hic ſupererunt ſunt: *Hic tum forte dominatione ſuperbus [illegible] Princeps etiam* (2) .. quae leguntur in Tom. II. pag. 530. lin. 12. Prima autem verba Libri XXX. a quibus incipit pagina 45. ſunt ..... *ter ſe paſſione [illegible] diebus &c.* quae incidunt ſeque Tom. II. pag. 565. lin. 15. Tertius tandem defectus in calce Codicis habetur, quum abſolvatur in verbis *& poſt dies ad corpus [illegible] requirendum miſiſſet, [illegible] eſt vero ſi [illegible] verius* ... quae pertinent ad Cap. IV. Libri XLIV. & incidunt in cit. Tom. II. pag. 718. lin. 9. ubi [illegible] verbis *[illegible] ſeraverunt bella autumni*, addita fuiſſe manu recentiori.

Inceſſim tamen [illegible] eſt in duorum foliorum [illegible] relicta ad ſupplendum defectum trium librorum, quos memoravimus inter paginas 44. & 45. [illegible] diverſa & aliquanto recentiore, fuiſſe exaratam Pravi-

(1) In edit. [illegible] *Auth. ſua*

(2) Hic [illegible] [illegible] in duobus Iuſtini Codicibus [illegible] [illegible] Hiſtoriae in Scholis [illegible] [illegible] charactere Romano, alter Longobardico [illegible] [illegible]

(3) Meminit hic Codicis [illegible] Lat. Tom. I. pag. [illegible] a Pearlſonio [illegible] ad Iacobi [illegible] cum [illegible] & alia Petri Iul. Caroli [illegible] [illegible] Leonard.

[illegible] 4. in Viſſo Lib. I. Cap. 11. de Hiſtoricis Latinis [illegible] [illegible] in Libro *Arnaldi* [illegible] [illegible] *Matthaei* [illegible] [illegible] *Longobardica ſcriptas* [illegible]

(4) Ad hunc [illegible] [illegible] [illegible] *Deſiderant hic tres libri qui [illegible] [illegible]*

Google

[illegible] Regis [illegible] pro [illegible] Cæsar [illegible] anno MCCCCXXVI (1) quod inc. *In nomine Domini Dei æterni ac Salvatoris nostri Jesu Christi anno MCCCCXXVI* [illegible] Rex, [illegible] Regis [illegible] & filius [illegible] [illegible] *Regis* [illegible] *supplicavit* [illegible] *Regis* [illegible] *venerabili Andreæ* [illegible] *Castellano nostro* [illegible] *supplicasset* [illegible] *& possessionibus* [illegible] *nostri* [illegible] *concessimus* [illegible] [illegible] *nostri* [illegible] *ac concessione & solemni* [illegible] *nostri* [illegible] *præsentis* [illegible] *æternum* [illegible] *possit* [illegible] *præsentium* [illegible] *debeat* [illegible] *nostri* [illegible] *nostram* [illegible] *perpetuam* [illegible]

Codex membranaceus Ms. in 4. mai. oblongo Sæc. XI. charactere fere Longobardico [illegible] [illegible] Initio primæ paginæ legitur *Iste Liber est Ecclesiæ Cassinensis*, & in ultima pagina *Liber Cosmæ Iohannis de Medicis*. Constat foliis scriptis 95.

DE VITA ET MORIBVS NICOLAI V. SVMMI PONT. IANNOCTIO MANETTO AVCTORE.

Cod. XXII. IAnnoctii Manetti de vita, & gestis Nicolai V. Summi Pontificis Libri III. (1) cum Præfatione ad A (*sc. Ant. Cardinalem*) Cardinalem Ilerdensem, & ad Ioannem Cosmæ F. quæ inc. *Vetus quoddam proverbium* [illegible] [illegible] Libri I. inc. *Florem* [illegible] Liber III. [illegible] [illegible] Scriptor [illegible] [illegible] Florentiæ [illegible] CCCCLV [illegible] Hanc vitam edidit [illegible] Leo Allatius in [illegible] Libro, & locum ex Libro [illegible] Tandem Cl. Muratorius integram inseruit Tomo III. Part. II. pag. 907. Rerum Italic. Scriptorum. Opusculum hoc Manettus vix post Nicolai obitum, a quo fuerat insignibus beneficiis cumulatus [illegible] & ad finem deduxit, quum in aulam Callisti III. [illegible] [illegible] [illegible] Card. Ilerdensi, [illegible] Antonio [illegible] Theologus [illegible] & Ioannem [illegible] Cosmæ Medicei, Patriæ [illegible] magnæ expectationis viro, quem mors [illegible] adhuc patre, A. MCCCCLXIII. abripuit.

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Sæc. XV. [illegible] cum titulis [illegible] Librorum [illegible] principio [illegible] [illegible] [illegible] annum Nicolai Pontificis, & [illegible] [illegible] Constat foliis scriptis 84.

IANNOCTII MANETTI DE VITA ET MORIBVS NICOLAI V. P. M.

IAnnoctii Manetti de vita & moribus Nicolai V. Libri III. cum Præfatione, ut in Codice superiore. Cod. XXIII.

Codex alter. Ms. in 4. min. Sæc. XV optimæ notæ. Constat foliis scriptis 79.

PAX INTER ALPHONSVM REGEM ARAGONVM, ET ALIAE PACES, ET SOCIETATES INTER FLORENTINOS ET ALIOS PRINCIPES.

Cod. XXIV. P. pag. 1 CApitula & Capitula Pacis [illegible] inter Alphonsum [illegible] Regem Aragonum & Florentinos [illegible] in Regio Castro apud [illegible] (*sic*) de provincia [illegible] in territorio dictæ Regiæ Maiestatis die Dominico XXI. mensis Iunii, [illegible] In-

(1) [illegible] *MCCCXVI*, [illegible] [illegible] Neapoli [illegible] pag. [illegible] Regem apud [illegible] [illegible] *Libri de Vita & rebus gestis Gulielmi II. Siciliæ Regis* [illegible] *MCCCLXIX* [illegible] Script. [illegible]

(1) [illegible] Codice [illegible] Apost. Zenus. [illegible] Tom. I. pag. 116.

Digitized by Google

Indict. octa, anno a nativitate Domini milleſimo quadringenteſimo quinquageſimo, Innocentio Angeli de Pandolfinis, & Franco Niccoli de Sacchettis Oratoribus Florentinorum. Inc. *Et primo Sereniſſimus Dominus Rex prædictus ex una parte, & Innocentius Angeli de Pandolfinis &c. Dcſ. & omni exceptione & in voluntate ceſſante. Quam quidem pacem & conventionem &c.* Apud Du Mont *Corps univerſelle Diplomatique Amſterdam chez P. Brunel MDCCXXVI* fol. Tom. III P. I pag. 175.

II pag. 3 Capitula & conventiones Principes inter Venetos & Franciſcum Sphortiam Vicecomitem, Mediolani Ducem, edita anno MCCCCLIV die Martis, nono menſis Aprilis, Indictione ſecunda, magnifico Equite Domino Paulo Barbo Oratore Syndico & ad hoc ſpeciali Procuratore Illuſtriſſimi Domini Venetorum, & prælato Illuſtriſſimo D. Duce præcheſtabulo Italico conſtituto. Inc. *In primis ſi perſeu Illuſtriſſimum Ducal Signoria de Venetia per ſe & ſuis colligati, adherenti, confederati &c.* Dcſ. *obſervare, ad implere, & numquam contra facere, venire &c. ſub pœna centum milium ducatorum auri &c.* Legitur etiam l. Du Mont Tom. III Part. I. pag. 196.

III pag. 12 Capitula, pacta, & conventiones Ligæ ſeu Fœderis inter Nicolaum V Pont. Max. Alphonſum Regem Aragonum, Venetos, Franciſcum Sphortiam, & Communitatem Florentiæ anno MCCCCLV Indict. III & die Dominica XXVI menſis Ianuarii, præſente Reverendiſſimo in Chriſto Patre & Domino D. Dominico tituli S. Crucis in Ieruſalem S. R. E. Presbytero Card. Firmano ex parte SS. D. N. Papæ, & magnificis viris D. Hieronymo Barbadico Procuratore S. Marci, D. Zacharia Treviſano Milite, & D. Iohanne Mauro Oratoribus Venetorum, & Rev. in Chriſto Patre D. Bartholomæo de Vicecomitibus Epiſc. Novarienſ. & magnifico D. Alberico Malleta, Militi, Comiti, Oratoribus Illuſtr. Ducis Mediolani, & magnifico viro Bernardo Antonii de Medicis, & Dietiſalvi Nerone de Dietiſalvis Oratoribus Magnificæ & Excelſæ Communitatis Florentinæ. Inc. *Primo & ante omnia præfatus Sereniſſ. Dux Rex perſonaliter conſtitutus in præſentia, loco quo ſupra &c.* Dcſ. *nomine quibus ſupra promiſerunt obſervare ſub pœna ducatorum auri ducentorum millium.*

IV pag. 17 Capitula, pacta, & conventiones Ligæ particularis inter Seren. Ferdinandum Siciliæ Regem ex una, & Ill. & Excell. Principem Galeaz Mariam Sphortiam Vicecomitem Mediolani Ducem ex alia, & Ill. & Excel. ſuam Remp. Florentinorum ex altera partibus, edita Romæ anno MCCCCLXX. die menſis Ianuarii, præſentibus Reverendiſſimo in Chriſto Patre D. Patre Guilelmo Rocha Apoſtolico Protonotario &c. & clariſſimis viris D. Nicolao Antonio de Monachis, & Antonio Cicinelli de Neapoli Oratoribus dicti Sudiæ Regis, & clariſſimis viris D. Laurentio de Piſtorio de Tereſiis, & Auguſtino de Rubeis de Parma Oratoribus Illuſtr. DD. Blancæ Mariæ Cremonæ Dominæ, & Galeaz Mariæ Sphortiæ Vicecomitum Mediolani Ducum, & clariſſimis viris D. Iohanni Antonio de Canigianis & D. Antonio Laurentii de Ridolfis Oratoribus Reip. Florentinæ. Inc. *Primo namque partes prædictæ pro ſeſe ac filiis & hæredibus & ſucceſſoribus imperio reſervando &c.* Dcſ. *perficient omni laudabili conventione utriſque mendaci &c.* Inde *Quam quidem Ligam &c.*

V pag. 20. Inſtr. & capitula Fœderis inter Venetos, Galeaz Mariam Sphortiam Ducem Mediolani, Dominam Bonam eius conſortem, Iohannem Galeaz eius primum genitum, & Florentinos celebrati Venetiis A. a Nativ. Dom. MCCCCLXXIV Ind. VII die II. menſ. Novembris, Syndicis & Procuratoribus pro Illuſtr. Venetorum Dominio, D. Andrea Vendramino quondam D. Bartholomæi D. Iohanne Mocenigo q. D. Leonardi, & D. Antonio Venerio quondam D. Delphini, pro Galeaz Maria Sphortia &c. D. Thoma quondam Laurentii de Sodorinis Cive Florentino, & Leonardo Botta ejuſdem Ducis Secretario, & pro Reip. Florentina eodem D. Thoma de Soderinis. Inc. *Primo namque partes prædictæ pro ſeſe ac filiis, hæredibus & ſucceſſoribus ſuis quibuſcumque, & aliis nominatis &c.* Dcſ. *præſentes partes prædictæ attendere & obſervare ſub pœna decem millium ducatorum auri, quam pœnam &c. quæ pœna &c.*

VI. pag. 22 Capitula & conventa inter Florentinos & Lucenſes, edita Lucæ A. D. MCCCCLXXVIII die VI. Novembris. Syndico & Procuratori Florentinorum Ser Ser ... ni Gentino. Inc. *Imprimis quod non ex conſenſu diſſenſionem controverſiam fuerit &c. ...* ... *partis offenſæ* ... Sunt imperfecta.

VII. pag. 24 b Capitula Hiſpaliſſ. Ducis Ferrariæ Herculis, quibus ingreſſus eſt in Ligam quæ eſt Florentinorum Venetis, & Duce Mediolani die XIII menſis Februarii A. D. MCCCCLXXV. Inc. *Ex nunc ſint inter illuſtr. & hæredibus ſuis colligatis, ad tuitionem recommendatos, complectatur, & ſuſceptus &c.* Dcſ. *& ex præſenti ſuo robore maneant & firmentur. Quæ quidem omnia & ſingula ſe promiſerunt & infraſcriptis &c.*

Codex membranac. Ms in 4. Sæc. XV Conſtat foliis ſcriptis 24.

HISTORIA BVRGI SANCTI SEPVLCRI

CODEX eſt autographus, ſed continet Commentarium hiſtoricum de Civitate Burg. S. Sepulcri, in quo de eius origine, & progreſſu agitur ab A. MXXXVII uſque Cod. XXV

ad

ad A. MCCCCXL. ad Nicolaum V. Pont. Max. [illegible] Pro [illegible] Quo [illegible] *ditum ad nostra tempora, monasteriique nostri acceptum. Beatissime Pater, Terra Burgi Sancti Sepulcri dictum propter monasterium, & fundata est. Dei cultus propter loco ad eum locum, ubi fundandum esset oppidum, non vero facile convenerunt. Commentarium* [illegible] *Regnante ergo Othone primo Romanorum Imperatore, & anno ceptus sui primo, & Iohanne XI Summo Pont. sui residente anno sui Pontificatus [illegible], ac Constantino [illegible] Orientem regnante. Imperii sui anno trigesimo secundo, [illegible] Berengario [illegible] garum terrae [illegible] regnum [illegible] regni sui [illegible] septimo regni sui anno ab Hugone Burgundorum Duce in Italia superatus, [illegible] Lotharius filium suis in Consortium Regni sui [illegible] & Ludovicus Ludovicorum tertius Franciae regnante, regni [illegible] anno decimo, [illegible] salute nostrae anno nongentesimo [illegible] septem, Burgus S. Sepulcri ab hic fundis super [illegible], concurrentibus his, & illius [illegible] Marchionibus [illegible] fundatus est, cui S. Sepulcri a Sancto Domino nostro Iesu Christo sepulcro [illegible] Quoniam igitur undique multi ex [illegible] convenissent, considerantes vere Dei [illegible] Camaldulensium [illegible] Petrum constitutum Burgensem [illegible] Deinde [illegible] terrarum, & [illegible] [illegible] ad consilium [illegible] Dominus Burgensium temporalis fuerat, [illegible] & [illegible] Antistes eos regebat &c.* Deducitur hanc historiam narratur ad eorum usque accessum, Pontificatus Eugenii IV. annum ac & Imperii Frederici III. annum secundum, & [illegible] *Concludit* Claudatur pag. 12. ad sequentium quaedam ad Eugenium Pontificem, quae inc. *Habes ex hoc Commentario, Beatissime Pater, [illegible] nostrae [illegible] quae si vel titulis, vel continuata possessione & [illegible] exercitatione [illegible] ad parentandam bonae fidei possessorem, ut in cui sit exceptione [illegible] iurisdictionis [illegible] Beatissime Pater, [illegible] fuit [illegible] nostra, quam Episcopi Castellani. Sed tamen [illegible] esse [illegible] nostrae, & Monasterii, & Antistitis nostri Imperiali, ac etiam Pontificali & Apostolica auctoritate exempti esse &c.* Dat. de plenitudine potestatis Clarum Pontificium derogarum. Datum ex Imperiali Pontificalique Burgo Sancti Sepulcri anno Incarnationis Dominicae millesimo CCCCLIV. sub die tertio mensis Decembr. Pontificatus sui anno VIII.

Occurrit ea sua pag. 13. A. Privilegium pro Monasterio S. Ioannis Evangelistae de Burgo S. Sepulcri, Ordinis Camaldulensium, concessum a Bonifacio IX. quod inc. *Bonifacius Episcopus servus servorum Dei dilectis filiis Abbati & Conventui Monasterii S. Ioannis Evangelistae de Burgo S. Sepulcri Camaldulensis Ordinis Castellan. Dioecesis salutem, & Apostolicam benedictionem. Sincerae devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam Ecclesiam gerere comprobamini, meretur ut votis vestris, illis praesertim, per quae quieti & tranquillitati vestrae consulitur, & vestrum Monasterium in suo conservatum iure, favorabiliter annuamus. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte vestra petitio continebat* &c. *Dat. Romae apud Sanctum Petrum Calendis Aprilis Pontificatus nostri anno duodecimo.*

Gratis de mandato Domini nostri Papae

Alvarus

Maxima quidem facienda est eiusmodi Historia, non modo quod lucis nihil est [illegible] temporis, sed etiam quia varia Imperatorum, & Pontificum Diplomata continet, quae non parum lucis patriae historiae illustrandae afferre possunt, quaeque desiderantur in editione Venetae [illegible] Sacrae Ferdinandi Vghelii apud Seb. Coletum Tom. III. pag. 197. ubi de Burgi S. Sepulcri Episcopis agitur. Erat vel quia [illegible] placeret haec saltem [illegible] numerum:

Pag. 6. legitur Diploma, cuius initium est: *In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Ab a. Rainaldus Dei gratia Sanctae Coloniensis Ecclesiae electus, Italiae Archicancellarius, & Imperatoriae Maiestatis Legatus. Sacrosanctae [illegible] Imperii, &c. Huius testes hinc sunt, qui praesentes, & [illegible] fuerunt. Ioannes Albanensis Episcopus & Cardinalis, Hieronymus Episcopus Arretinus, & Amadeus Episcopus Parmensis, Guido, & [illegible] Marchiones, Opizo Guezfallus Consul Papiensis, & Iudex, Comes Cataneum, Sinebaldus Vicecomes de Campilio, & Ygolinus de Scolar frater eius, Ducharius Consul Civitatis Castelli, & Blanducius [illegible] & Machabaeus Iudex, & Theobaldus Consul Arretinus, & insuper Comitum, & Capitaneorum, & Populi copiosa multitudo. Data Arretii VII. Id. Septembr. anno Dominicae Incarnationis MCLXIII. Indict. XI imperante Domino Frederico Romanorum Imperatore invictissimo anno Regni eius XII Imperii IX in nomine Domini feliciter. Amen.*

Item pag. 8. aliud occurrit Privilegium huius tenoris. *In nomine sanctae, & individuae Trinitatis. Fredericus Divina favente clementia Romanorum Imperator & semper Augustus. Negotia [illegible] magnificorum [illegible] Imperatorum, seu Regum tempore [illegible] nostri tam Imperii [illegible] per gloriosum Principem [illegible] illustrem Coloniensem electum [illegible] Serenitati [illegible] Dat. Arretii VIII. Id. [illegible] anno Dominicae Incarnationis MCLXIII. Indict. XII imperante Domino Frederico Rom. Imperatore invictissimo* [illegible]

nu

gesimo nono XII. imperii IX. in nomine Domini feliciter. Amen. Sigillum Domini Frederici Romani Imperatoris semper Augusti. Ego Raynaldus Sanctae Coloniensis Ecclesiae electus Italiae Archicancellarius recognovi.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XV. Constat foliis scriptis 33.

VITA D. FRANCISCI.

Cod. XXVI

VIta S. Francisci auctore, licet ex Codice non appareat, S. Bonaventura. Prologus inc. *Apparuit gratia Dei Salvatoris nostri diebus istis novissimis in servo suo Francisco.* Deinde describuntur referenda adnotatione. Inde sequitur tabula Capitum XVI. Primum, in quo agitur *de conversatione ipsius in habitu saeculari* inc. *Vir erat in civitate Assisii Franciscus.* Ultimum *de miraculis post transitum eius felicissimum ostensis*; desinit imperfecte in verbis: *mulier quaedam de partibus Aretii* ... *quam per VII. dies partus discrimine fessam* ... *versa* ...

Pag. 32. in codem exaratae sequuntur antiquae indicem auctorum precum & hymnorum in laudem D. Francisci, qui sunt Gregorius Papa IX., Thomas de Capua Card., Raynerius de Viterbio Card. Legatus. Haec D. Francisci Vita in editione Operum Bonaventurae Venetiis apud Jo. Bapt. Albritium anno 1751. seqq. 4. Tom. V. a pag. 478. ad pag. 541. col. 2. lin. 19. & in Prolegomenis huius editionis Tom. I. pag. 83. memoratur hic Codex. Iampridem prodierat Florentiae sub hoc titulo: *Aurea legenda maior B. Francisci composita per S. Bonav. nunc iterum fasciculum veteri deleto super impressa*, ad cuius calcem adduntur haec: *D. Francisci Vita finis cum ab eius alumno F. Felice ... Albertino ... opera & impensis Philippi Iuntae Bibliopolae Florentini formis propagata Florentiae, Petro Soderino inclyto Florentinae Reip. perpetuo Vexillifero feliciter in vulgus prodit anno S. a Christo nato MDIX. quindecimo Calendas Martii in 8.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. binis columnis diligentissime exaratus, et ab fine mutilus. Constat foliis scriptis 43.

GESTA CAROLI MAGNI INCERTI AUCTORIS

Seu potius

Philomenae narratio quaedam de Carolo Magno. Turpini Gesta Rotolandi, Methodii de principio mundi &c. &c. alia.

Cod. XXVII.

I. pag. 1. **G**Esta Caroli Magni quantum ad destructionem Carcassonae, & Narbonae, & ad constructionem Monasterii Crassensis, auctore Philomena [a]. & in Latinum versa a Paduano. Praefatio inc. *Quum quaelibet pars nostri corporis in hoc recitatione Christi auxilium Dei dilectus vir gloriosus Rex Francorum & Imperator Carolus dum hoc Monasterium construebat, videns quod aedificatio & constructio Monasterii Beatae & Gloriosae Virginis Mariae Crassensis, & pravilia, quae fecit in captione Carcassonae ac Narbonae ibidem post non caderentur, & ideo fecit eorum scriptori nomine Philomena, praecipit, ut omnia fideliter eorum sub historiam in scriptis redigeret, quae prout melius poterat, praecepit ipsius obediens, quae Historiam antiquitate laudabilem. & sine destitutione habitarent in posterum dicti Monasterii sua invenerit, quam Historiam ad instantiam, & preces viri venerabilis Dei gratia Bernardi Abbatis, & totius Conventus dicti Monasterii Beatae Dei Genitricis Mariae admonitus, Latinus verbis ego Paduanus compositus, prout mei possibilitas fuit transferre, praecipuam faciens in ipsa historiae primordio, quae capta Carcassonae & Christianorum populorum ... Historia incipit. Quomodo igitur Carolus Magnus cepit civitatem Carcassonae. Dei & qua nostram ... ipsa me doceat ... causam. Valete. Expl. in Gesta Caroli Magni.*

II. pag. 51. Gesta Rotolandi a beato Turpino Archiepiscopo Rhemensi [b] edita cum Epistola dedicatoria ad Leoprandum Decanum Aquisgranensem, quae inc. *Turpinus Dei gratia Archiepiscopus Rhemensis, ac sodalis Karoli Magni Imperatoris in Hispania consocius Leoprando Decano Aquisgranensi salutem in Christo. Quoniam nuper mandasti mihi. Dei & Domini plateae.* Tum sequitur tabula Capitum XXXVI. Primum, quod inscribitur, *De eo, quod Apostolus Iacobus Karolo apparuit.* inc. *Gloriosissimus namque Christi Apostolus Iacobus.* Ultimum *De munere Hispaniae dei caelestis muneris renumerabantur. Amen. Explicit Gesta Rotolandi Marapum.* Tum subjungitur: *Galli non. ... scribi in Carcassonae.* Editi constanter hoc eodem quantum cum praemissa auctoris Epistola ad Leobrandum Decanum Aquisgranensem Simonis Schardii, & primo loco inter Chronographos quatuor, cum Reginone, Sigeberto, & Lamberto Schafnaburgensi. Francof. anno MDLXVI. fol. deinde vero inter Rerum Germanicarum Veteres Scriptores, Francofurti MDLXXXIV. Hanoviae MDCXIX. fol. Gallice Roberti Gaguini versio iussu Caroli VIII. Regis editum, prodiit Parisiis anno ... 4. Confer Histor. Litterar. Galliae Tom. IV. pag. 105. necnon Acta Sanctorum Tom. II. Ian. pag. 875. & F. b ... Bibl. med. & inf. Lat. Tom. IV. pag. 161.

III.

(a) Non adfertur a Fabricio inter Scriptores aevi medii. In de rebus gestis Caroli Magni Bibl. med. Tom. I. pag. 346. neque a Cl. Martino Bouquet in opere inscripto *Recueil des Historiens des Gaules & de la France Tom. V.* ubi omnia quae ad Caroli Magni regnum pertinent adferantur. Occurit tamen pag. 251. *Praeceptum Caroli Magni pro Monasterio* *Abbate Monasterii Crassensis*

(b) Ioannes Turpinus vel Tulpinus vel Tilpinus, ex Monacho S. Dionysii factus & ... Archiepiscopus Rhemensis Ecclesiae ... per annos amplius XL. gubernavit. Vulgo ei adscribitur Liber hic de gestis Caroli Magni, ac Rolandi.

Digitized by Google

III pag. 80. Virtutes Rerum Naturae. Praxis Scaboſae & aliarum herbarum ex libro Anonymo.

IV pag. 81. ♯ In nomine Christi Amen. Incipit Liber Methodii Epiſcopi Eccleſiae Pateron (ſic) & Martyris Christi, quem de Hebraeo & Graeco ſermone transferre curavit. Primo de principio mundi, & diviſione inter regna gentium, & de fine ſeculorum. Inc. *Sciendum eſt namque, fratres charisſimi, quoniam in principio creavit Deus coelum & terram.* Deſ. *audi nos Domine creator Agnitus, qui vivis &c.* Eſt compendium longioris libelli, qui ſub titulo *Methodii Patarenſis Epiſcopi & Martyris de rebus, quae ab initio mundi contigerunt &c.* legitur in Bibliotheca Patrum Pariſ. apud Aegid. Morellium anno 1644. Tom. XV. a pag. 811. ad pag. 818. Occurrit etiam in Cod. XXXV. Plut. XX. Catalogi noſtri Tomo ſuperiore pag. 643 § VII. ubi utriuſque fragmentum etiam Commentariorum in Geneſim indicavimus.

V pag. 86. Anonymi computus annorum a principio mundi uſque ad deſtructionem templi. Inc. *Ab Adam uſque ad diluvium fuerunt anni mille DCLVI.* Deſ. *& in tempore Noë fuit diluvium.*

VI. pag. ead. Anonymi eſſectus aquae ardentis, quae fit de vino.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XIII optimae notae. In eius primo pagina legitur: *Eſt Iohannis Ser Viviani Not. Florentini.* Conſtat foliis ſcriptis 87.

COMPENDIVM HISTORIAE ET DICTAMEN M. THOMAE DE CAPVA.

Cod. XXVIII. I. pag. 1. MAgiſtri Iacobi Epiſcopi Acconenſis Hiſtoria Hieroſolymitana abbreviata, ſive de mirabilibus Mundi, Capitulis uti etiam (a) Primum quod inſcribitur, *Cur Deus Terram Sanctam variis flagellis, & ſubditorum caſibus expoſuerit.* Tum *Sancta praemiſſorum.* Ultimum *De his quae acciderunt noſtris poſt captionem Acrae, & poſt receſſum Regis Franciae, & Regis Angliae uſque ad adventum Regis Hieroſolymitani Iohannis, qui fuerat Dominus Brennenſis, defendere & Sancta Romana Eccleſia de hoc in diem expectas.* Explicit Liber de mirabilibus Mundi. Iacobus de Vitriaco, ſeu Vitriaco, ita dictus ex vico dioeceſis Pariſienſis, ubi ortus perhibetur. Sunt tamen, qui Argenteoli ad Sequanam natum velint, in qua Villa Presbyter creatus, & ex Canonico Regulari Oiniacenſi, & primo Acconenſis urbis, ſeu Ptolemaidis, in Palaeſtina Epiſcopus, atque ſi Brocardo fides, Hieroſolymitano Patriarcha, Cardinalis S. R. E. Tuſculanus Epiſcopus a Gregorio IX. Papa conſtitutus, multis in Oriente & Occidente laboribus praefectus eſt. Obiit tandem Romae pridie Kal. Mai. A. *Cat. Lat. Codd. Tom. II.*

(a) Hunc eundem Hiſtoriae occurrit in Bibliotheca S. Crucis noſtri titulo *Hiſtoria Hieroſolymitana abbreviata Magiſtri Iacobi Acconenſis Epiſcopi:* & ibi habetur Prologus, quem hic Scriptor dimiſit &c.

MCCXLIV Exſtant eius Libri III. Hiſtoriae Orientalis & Occidentalis, in quibus duo primus & ſecundus, prodierunt Duaci anno MDXCVII. ſtudio Balthaſaris Belleri, Francisci Moſchi & Andreae Hoii Brugenſis, & in Tomo priori Hiſtoriae Orientalis Reineri Reineccii Helmſtadii MDCII. Tertium Librum dedit Ioannes Gretſerus in Hortis Crucis, & inde Libri duo, primus ſcilicet & tertius, recuſi ſunt cura Iacobi Bongarſii A. MDCXI. Hanoviae cum Auctoribus, qui geſta Dei per Francos ſcripſerunt, Tom. I pag. 1047 & 1125. Liber autem quem in noſtro Codice habemus, eſt primus, a defectione Mahometis incipiens, et deſinens in Coronatione Ioannis Brennenſis facta A. MCCX. Praefationem huius Hiſtoriae ediderat Tom. VI Antiquae Lectionis Henricus Caniſius edit. novae Baſnag. Tom. IV pag. 27. quam etiam exhibet Bongarſius loc. cit. pag. 1047.

II. pag. 31 Summa Dictaminis Magiſtri Thomae de Capua Sanctae Romanae Eccleſiae Notarii, & optimi Dictatoris, praevio ſummario. Praecurrente Prologi, in quorum primo *reprehenduntur illi, qui praecipitanter ſcribunt & confundunt ordinem &c. Iuſſi indicare ſibi bonorum &c.* in altero *reprehenduntur illi, qui ſine probatione magiſtri, faciunt ſe dictatores, quaeſtum fui & c.* Inc. *Celebris eſt & glorioſa mater Eccleſia &c.* Opuſculum inc. *Eſt ergo dictamen digna verborum, & ars ſcienſi congeries.* Dividitur in duas partes, et in poſtrema datur Epiſtolae XLVI. Ultima verba ſunt *Super his, quae noſtrae magnitudini lateras commiſimus, quod petas, fecit & adhuc ſuperior, ut eſſectus plenarum poſſeſſionem proſequantur.* Thomas Capuanus a patria ſic dictus, A. MCCXVI ab Honorio III Cardinalis Presbyter tit. S. Sabinae creatus eſt. Mortuus A. MCCXXIX, teſte Odorico Raynaldo. Ad hunc data eſt Epiſtola Friderici II. apud Petrum de Vineis lib. 1. 19. Scripſit hanc Dictaminum Epiſtolarem, ſive Summam Dictaminis, hoc eſt de modo conſcribendi Epiſtolas & Bullas Pontificias in Cancellaria Romana. Opus eſt miſcellum, ſive & tacite, proſa & rhythmo conſtans. Summam Epiſtolarem vocat Codex Heilsbrunnenſis, ut habet Hurlerus pag. 80. Particulam eius edidit Io. Ger. Hahnius Collectionis Hiſtor. eorum Tom. I pag. 279.

Codex membranac. Ms. in 4. partim Saec. XIII, partim XIV optime ſervatus. Conſtat foliis ſcriptis 68.

HISTORIA INCERTI AVCTORIS EXCERPTA EX VARIIS AVCTORIBVS HISTORIOGRAPHIS.

COdex eſt anepigraphus, ſed continet Magiſtri Benvenuti de Rambaldis de Imola Compendium Romanorum Hiſtoriarum poſt Cod. XXIX

post quartum Troia usque ad Diocletianum Augustum, cum Prooemio cuius initium est.

Principibus placuisse viris non ultima laus est

usque Florentiae in Epistolis suis. *Itaque auctoritate fraquenti illustrium Romanorum Regum, Consulum ac Imperatorum* [illegible] *sed quae hactenus fore inaudita* [illegible] *in lucubris Latino humili stylo & sermone* [illegible], *Fer ulla* [illegible] *tum* [illegible] *qui pateat ad vestrum Serenissimum* [illegible] *Dom. Gineum de Albornotio Hispanum* [illegible] *sum infringere, quem nunc pluribus* [illegible] *aliorumque, adhortatum, quia* [illegible] *in solum* [illegible] *disciplina* [illegible] *falsitatis* [illegible] *& Regiminis* [illegible] *habeat regi prudens & providus gubernator* [illegible] *fragmentis Ictorum* [illegible] *diversae operationes* [illegible] *Historiae* [illegible] *falsitate* [illegible] *antiquis voluminibus* [illegible] *ad scribendum* [illegible] T. *Livium, Augustinum de Civitate Dei, Valerium Maximum, Sallustium, Svetonium, Aelium Spartianum, Aelium Lampridium, Iulium Capitolinum, Lucium Florum, Iustinum, Eutropium, ab aliis quamplures* [illegible] Opus [illegible] *Florentiae* [illegible] *D. F.* [illegible] *per* [illegible] *Iulium* [illegible]

Aliud exemplar huius Operis extat in Bibliotheca S. Crucis Plut. XXI [illegible] num. X manche [illegible] (1) ex quo [illegible] meo, quod in hoc Codice [illegible] mori. Ille autem *Stumbon* appellatur, qua in calce lapidis tabulae, quia his verbis explicit: *Ista Tabula est manu fratris Thedaldi*. Tum alteram sequenti calamo [illegible] *quod in isto libro* [illegible] *fore falso* [illegible] *scriptorum, quod* [illegible] *Thedaldus* [illegible] *quod plurimi* [illegible] In [illegible] quoque linguam translatum habemus in hac Bibliotheca Plut. LXI Cod. IX & XXIII. Iniis Codices adscriptum alio nomine more solito, nimirum *Ab* [illegible] *Francisci* [illegible] *Thomae* [illegible]

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV, nitidissimus, cum initialibus Librorum & Capitum minio illuminatis & pulcherrima pictura in principio, quae flamma Sc[illegible] [illegible] *Bologna* [illegible], in fasciculi quadam perscriptum exhibet. Constat foliis scriptis 127.

(1) In exhibet Codex [illegible]
(2) Vid. Praef. ad Ambrosii Camald. Epp. Cl. Laur. Mehus pag. [illegible] 138 seqq.

DE TEMPORIBVS INCERTI AVCTORIS.

Cod. XXX.

BRevissima Chronica recollecta a primo homine Adam usque ad tempora Eugenii Papae IV, maxima concordantia temporum, auctore Anonymo. Post sequitur brevissimum monitum: *In hac brevi sequitur Chronica Populi Dei, quae sequitur ex veritate Rubigenum, designando* [illegible] *tempora ab ipso principio Mundi*. Inc. *Deus plasmavit hominem Adam. Adam vixit annos DCCCCXXX & genuit Seth*. Desinit in Eugenio Papa IV & quidem in his verbis: *Anno a Nativitate Domini MCCCXXXI die* [illegible] *Marci Gabriel de Venetiis electus fuit* [illegible], *& vocatus Eugenius IV, qui in suo* [illegible] *XV* [illegible] *floruerunt, & alterum* [illegible] *Luca Cr*[illegible] *Gregorii Papae XII factus fuit Cardinalis*, [illegible] Romanorum vero Imperatorum postremus est Fridericus, in quo ita Chronicon absolvitur: *Fridericus III*, *Imperator* [illegible] *de Austria fuit electus anno 4 Nov. Dom. 1440. Eugenius Papa in Florentia* [illegible]. *Hic tempore* [illegible] *armorum* [illegible] *Domini Papae* [illegible] *Florentinorum* [illegible] *Ducis Mediolani* [illegible] *S. Petri apud Burgum S. Sepulcri, quae* [illegible] *in destructionem* [illegible] *Florentinae*. Diversum omnino est a Matthaei Palmerii Chronico, cuius vidi exempla occurrunt inter Codices Gaddianos.

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saec. XV nitidissimus. Constat foliis scriptis 125.

HISTORIAE VARIAE INCERTI AVCTORIS.

Cod. XXXI.

ADversaria quaedam satis docta, in quibus occurrunt glossae in Homeri Iliada, in Aeschinis Orationes, in Theocriti Idyllia &c. Accedunt fragmentorum aliquot ex iis aliisque antiquis Scriptoribus excerptorum, variiones exarcerationis gratia ab eruditis quodam saeculi XV exaratae, qui forte est Angelus Politianus adhuc adolescentulus, ut eas alium manum, quam in aliis huius Bibliothecae Codicibus observavimus, valde asserunt.

Codex chartaceus Ms. in 4. min. Saec. XV nitidissimus. Constat foliis scriptis 383.

HISTORIAE ROMANORVM IMPERATORVM AB HADRIANO VSQVE AD NVMERIANVM EXCERPTAE E DIVERSIS AVCTORIBVS.

Cod. XXXII.

GEsta Romanorum Principum, seu Imperatorum, & Regum, invasorum a Divo Ha

Hadriano uſque ad Numerianum Auguſtum ab Hiſtoriographis ſcripta diverſis, ſive Hiſtoria Auguſta, quae in Codice hoc unico proſequitur:

I pag. 1 Spartiani Aelius Hadrianus, ut in edit. Ibid. A. MDCLXV apud Frob. fol. e pag. 139 ad pag. 145

II. p. 9. b. Eiuſdem geſta Veri Caeionii Aelii Commodi Caeſaris. Ibid. e pag. 145 ad pag. 147

III. pag. 11. b. Iulii Capitolini geſta Antonini Pii Divi Auguſti. Ibid. a pag. 147 ad pag. 151.

IV. pag. 15. b. Eiuſdem geſta Divi Marci Antonini Aurelii Philoſophi Auguſti Veriſſimi. Ibid. e pag. 151 ad pag. 160. ubi tamen obſervandum eſt deeſſe a verbis *panis ſui. Illud aut ſerente &c* (edit. pag. 152. l. 30.) uſque ad verba *ſtatim ſedis revocari eorum ſeminatione* (edit. pag. 154. l. 14.) incluſive, et praeterea alia multa eſſe poſtpoſita, ita ut ſine minime concordes cum editis.

V. pag. 23. Eiuſdem geſta Veri Lucii Aelii Antonini. Ibid. e pag. 160. ad pag. 163.

VI. pag. 26. Aelii Lampridii geſta Commodi Antonini. Ibid. a pag. 166 ad pag. 171.

VII. pag. 31. b. Iulii Capitolini geſta Pertinacis Auguſti. Ibid. e pag. 171 ad pag. 176.

VIII. pag. 36. Aelii Spartiani geſta Divi Iuliani. Ibid. e pag. 173 ad 166

IX. pag. 38. b. Vulcatii Gallicani geſta Aurelii Caſſii. Ibid. a pag. 176. ad pag. 180.

X. pag. 43. Aelii Spartiani geſta Severi Imperatoris. Ibid. a pag. 180. ad pag. 187.

XI. pag. 47. b. Eiuſdem geſta Peſcennii Nigri. Ibid. a pag. 187. ad pag. 190. ſed in Codice longior ſere quatuor verſibus

XII. pag. 53. Iulii Capitolini geſta Clodii Albini. Ibid. e pag. 211 ad pag. 216.

XIII. pag. 57. b. Aelii Spartiani geſta Antonini Caracalli, vel Baſſiani. Ibid. a pag. 190. ad pag. 194. et in Codice uno verſu in fine longiora.

XIV. pag. 60. b. Eiuſdem geſta Antonini Getae. Ibid. e pag. 194 ad pag. 196.

XV. pag. 62. b. Iulii Capitolini geſta Opilii Macrini. Ibid. e pag. 208. ad pag. 212.

XVI. pag. 66. b. Aelii Lampridii geſta Diadumeni Antonini. Ibid. a pag. 205. ad pag. 208

XVII. pag. 69. Eiuſdem geſta Varii Heliogabali. Ibid. e pag. 196 ad pag. 205.

XVIII. pag. 78. Aelii Spartiani geſta Alexandri Severi Auguſti. Ibid. e pag. 217 ad pag. 239. ſub nomine Aelii Lampridii.

XIX. pag. 94. Iulii Capitolini Maximini duo. Ibid. a pag. 214. ad pag. 240

XX. pag. 101 b. Eiuſdem geſta trium Gordianorum. Ibid. a pag. 240 ad pag. 251. ubi duobus verſibus in fine longiora.

XXI. pag. 109. b. Eiuſdem geſta Maximi, ſive Pupieni, & Balbini Imperatorum. Ibid. e pag. 251. ad pag. 256. ubi notandum, pro duobus illis poſtremis verſibus *ſed Fortunatum credamus &c* quibus hoc in editione Vita concluditur, in Codice haberi tredecim verſus.

XXII. pag. 114. De Valeriano Imperatore. Ibid. a pag. 256. ad pag. 258. ſub nomine Trebellii Pollionis, ubi magna lectionis varietas Codicem inter atque editum intercedit.

XXIII. pag. 115. Gallieni duo. Ibid. a pag. 258. ad pag. 263. ſub nomine eiuſdem, ſed in Codice deſunt verba *nos ad Salonium revertamur*.

XXIV. pag. 111. Geſta Salonini. Ibid. a pag. 263 ad pag. 264. ſub nomine eiuſdem.

XXV. pag. 112. Geſta triginta Tyrannorum, auctore Trebellio Pollione. Ibid. a pag. 264. ad pag. 276. ſed in Codice titulus iſte verſibus in fine longior eſt contracta, quibus ad ſequentem Claudii vitam ſit tranſitus.

XXVI. pag. 132. b. Geſta Divi Claudii Auguſti, auctore eodem Pollione. Ibid. e pag. 276. ad pag. 180. ſed inter verba *unus iſt ad Apollinis templum* (edit. pag. 277 lin. 6) & verba *obiderunt qui duo millia ... barbarorum &c* (edit. pag. 278 lin. 3) relictum eſt ſpatium vacuum totius ferme dimidiae paginae, ut quae interiacere omnia, praetermiſſe.

Codex chartac. MS. in fol. Saec. XV amictiſſimus cum initialibus ex auro & coloris, & pulcherrima pictura in principio, & Mediceo ſtemmate, dignus qui conſuatur, ob plures varietates, quas obiter obſervavimus. Conſtat foliis ſcriptis 136.

HISTORIA HIEROSOLYMITANA INCERTI AUCTORIS.

Expeditionis Hieroſolymitanae Urbis, ubi clariſſimi Ducis Gotefridi inclyta geſta mirantur, qualis libera & ſimilis Civitas Sancti ab Infidelibus liberata Sanctae Eccleſiae ſitus eſt reſtituta. Libri XII praevia ſingulis Capitum tabula. Praecedit brevis Prologus, qui inc. *Quicumque hunc ſpecti hoc &c* Deſ. *ceſſa &c tributa peregrinorum hunc usus ares apparuit ex eo renovſemus* Liber primus inc. *Sacerdos quidam, Petrus nomine, quondam Eremita, ortus de territorio Ambian. quae eſt in Occidente de regno Francorum &c* Liber XII deſ. *cum ſlorum Saracenos poſt ſlragem bona ſuis tulis ſunt, & in miraculis Sui &c Aſcalonis rem capientis Chriſtianis cum ſpoliis Chriſtianorum, munus ſunt.* Tum ſubditur: *Explicit geſta clariſſimi Ducis Godefredi, ſuntque eius Baldevini Regis Ieruſalem.* Cod. XXXIII.

Anno milleno centeno praetereunte,
Ieruſalem Franci capiunt virtute potente,
Poſt crucem nolle tenere quo eiciat una
Ex quo Virgo genuit, ut Ieruſalem ſuge
tatur.

 Illi-

Ubi tres in Iaſſa ſolvit iuga Chriſticolûm.
Sequuntur decem Epitaphium Godiſredi Duci, quod ita habet;

Francorum gemma Sum hoc ſcelle potentum
Muſlimum ſolus, Dux hic recubat Godefredus.
Aegypti terror, Arabum fuga, Perſidis error;
Rex hic electus, Rex noluit intitulari,
Nec diadema ſed ſub Chriſto famulari.
Cui [illegible] cura ſuos ſua reddere iura,
Catholicoque ſequi pia dogmata iuris, & aequi
Totum ſchiſma terit circa ſe iuſque fovere,
Et ſic cum ſuperis potuit diadema mereri,
Militiae ſpeculum, populi vigor, anchora cleri,
Hunc viventi pari frater datur aſſociari
Balduinus in ſignis gentibus, ut ferunt (ſic) ignis.

Tandem Scriptor ita ſe prodit. *Anno Domini milleſimo quingenteſimo decimo ſeptimo de menſe Martii ſedente Leone X. Sebaſtianus de Mercenis de Miliano pro copia ſcribebat.*

Exſtat inter Gesta Dei per Francos ſive in Orientalium Expeditionum ſcriptores Francorum Hieroſolymitana hiſtoria a variis ſlilus variis ſcriptoribus, litteris commendata Hanoviae typis Wechelianis apud heredes Io. Aubrii excuſa fol. Tom. I. a pag. 184. ad pag. 381. ſub nomine *Alberti Canonici Coſſodi Aquenſis Eccleſiae ſuper paſſagio Godefridi de Bullione, & aliorum Principum.*

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XVI. bimgenus. Conſtat foliis ſcriptis 198.

HIST. PONT. ROM. LATINIS CARMINIBUS SCRIPTA AB INCERTO AVCTORE.

Cod. XXXIV. CODEX eſt anepigraphus, & nomine Hiſtoriam Pontificum Romanorum a Chriſto Domino uſque ad Eugenium IV. carminibus heroicis conſcriptam Libris XV. auctore Anonymo & cum brevibus rerum ſumma tim in margine, et proſeſſum in principio Librorum quae argumentorum praeſtant vicem. Primus Liber ita [illegible]

Romanum Imperium ſupera de ſtirpe ductum,
Et meliore ſitum maiorum ſorte parentum
Quem quod ab interitu Troiae veſtiſque gravem
Priſcorum monumenta ſiunt deſcendere vatem
Ad te Summe Pater, ſides perſcribere canto
Arbitrat compellit amor; de fontibus almae
Ieruſalem, rebuſque facere his edere iuvet
Maximus ſub lege iuvat. Tu, Chriſte ſavere
Et ſi males infunde tuos, qui lumina blandum
Dignare luſtrare tuo, numenque benignum
Chriſticolis conferre pius; da poſſe per altum
Tendere iter, ſummaſque domos ſcruteque coeli
Rerum, & totum terrarum amplectier orbem;
Da geſti gaudere tuis, ſidibuſque ſonorum
Aliſtum pulſare lyram; nam Graecia tantum
Si potuit, ſi Roma leves efferre triumphos,
Et falſos cantare deos, figmentaque vanis
Mitra modis, grandi miſerum extollere plauſu:
Num tua progenies, & Olympi vera propago
Supprima ſermone tuas aut hic ſinemus
Aeternas laudes, decuſque pondera regum?
Sic modo tu felix, curſumque per alta ſeranda
Aequora contingam optatum ut carbaſa portum.
Poſſquam prima patens ſerpentis ab arte malignae
Corruit atque hominem traxit genus omne profundo
Sub miſero penus ac ſato dicione tyranni dira

Liber XV. qui in margine ſic inſcribitur: *Progreſſus Hiſtoriae, & mors de Eugenio IV. qui genere Venetus familia Condelmeria fuit*, dicit

~~*Romulidum moenia ſic padre*~~, *quos ille triumphos*
Scipio, vel Magnus ſecit quos Auguſtus in Urbem
Duxit; & Eugenius laetam hanc tum urbibus illis
Non audeas conferre diem, Quis pellere plena
Expleat arte calamo, quanto potiore triumpho
Hic ſacer intravit, vel quanto Papa decore:
Ora'ndique Patrum medias tendebat ad auras
Mirandamque Petri templum ſedemque beatam,
Et Capitolinas reddebaret vetuſt arces?
Gaudia quid populi eſſiſi, imbleſique ſenatum
Expediam, clariſque viros, ecumque ſonorum
Plaudentes matreſque alacres, iuveneſque, ſeneſque
Et pulvis patres, & alias alte iuvenes?
In quibus hoc aevum Romae abſiſtens abundat,
Quod Papa hunc oculis laetis atque ore paterno
Cernebat populum, ſeſeque in eodem praebebat

Sic

Sic tanto gaudente clero pervenit ad ipſam
Eccleſiam, ſanctoſque gradus, templumque ſubivit.
Viſitat ubi Dominus plebem, monſtratus ad omnem
Locum a grandis laminis, oculiſque recepit,
Papa igitur vacuam tam longo tempore ſedem
Firmavit, ſtrictque pedes, ſacramque reduxit
Concilium Romae & Laterano condunt in arva.

Codex chartac. Ms. in fol. min. Saec. XV. Conſtat foliis ſcriptis 183.

VITAE PONTIFICVM ROMANOR.

Cod. XXXV

ANaſtaſii Bibliothecarii Vitae Pontificum Romanorum CIX. a B. Petro ad Stephanum V. cum ipſorum tabula in principio, juxta alphabeti ordinem diſpoſita. Vita Petri Inc. *Beatus Petrus Apoſtolus, & Princeps Apoſtolorum, Antiochenus, filius Joannis provinciae Galilaeae, vico Bethſaida.* Vita Stephani V. deſ. *ipſe vero egregius & praedictiſſimus Papa, quam fecerat Baſilicam ſanctorum IV. Coronatorum, in qua ſepulturo fungebatur, modis omnibus pro reverentia & amore eorum obedivit ac recondi nomina ſuper altare.* In editione Anaſtaſii Romana, opera & ſtudio Franc. Blanchini Veronenſis, apud Ioannem Mar. Salvioni anno MDCCXVIII. Tom. I. a pag. 1. ad pag. 443. lin. 6.

Codex chartac. Ms. in fol. Saec. XIV. optimae notae, alicubi ab recentiore Germanico exaratus. Initium ſummum in margine rubrica conſcriptis. Conſtat foliis ſcriptis 171.

DE MAGISTRATIB. ROM. INCERTI AVCTORIS.

Cod. XXXVI

EXcerpta varia ex Iure Civili univerſo, ac primo quidem ex Libris Digeſtorum veterum. In principio agitur de origine iuris. Inc. *Exulta e Romana Civitate Reg. hoc conſtitute ſunt duo Conſules idri ſic dicti, quia plenarium Reip. conſulerent &c.* Varia eadem ſubſequuntur ex Codice, & ex Legibus, quaedamque etiam Eccleſiaſticis excerpta, & ſub diverſis titulis in compendium redacta.

Codex membranac. Ms. in 8. maiori Saec. XII. exaratus accuratiſſimis literis, & compendiaria ſcriptura exaratus. Conſtat foliis ſcriptis 30.

XENOPHON HISTORIA GRAECORVM, INCERTO INTERPR.

Accedunt

Argumenta quarundam Orationum.

Cod. XXXVII

I. pag. 1. XEnophontis Graecorum Hiſtoriarum Libri VII. interprete Anonymo. Inc. *Poſtea quam haec geſta ſunt, Timochari paucis iam antehac me multo poſt Athenas advenerat.* Deſ. *eorum narrandi ſuſcipiet.* In principio legitur: 1535. 24. *Februarii,* in fine vero: 1536. 12. *Novembris,* unde tempus habes, quo ſcriptis translatio haec adornata ab auctore fuerit (1).

II. pag. 136. A. Argumenta Orationum quarundam Iſocratis, Xenophontis Rhetoris, Aeſchinis &c. ex aliquo fragmenta quaedam ab eodem Anonymo auctore exercitationis cauſa Latine verſa.

III. pag. 164. Exempla Epiſtolarum partim Latino, partim Italico ſermone conſcripta.

Cod. chartac. Ms. in fol. min. Saec. XVI. autographus, ut videtur, intractatus, & literarum brevi amatus in cuius primam paginam ſuper ora margine nomen poſſeſſoris legitur, videlicet *Ant. Petrus*. Conſtat foliis ſcriptis 171. In Catalogo Montfauc. ſub num. XXXIII. Plutei LXIII. unde nos in hunc Pluteum tranſtulimus, eoque ſaſſarimus Titi Livii Codicem, qui ſub hoc numero XXXVII. habebatur, ut in noſtrorum Cod. cum leſion uno eodemque Pluteo loca commutaretur.

SEXTI RVFI COMPENDIVM T. LIVII.

Ac praeterea,

Flori Epitome. Plinii de Viris Illuſtribus Liber, ac Rufi Annotationum Romanae Hiſtoriae.

Cod. XXXVIII

I. pag. 1. ABbreviatio quatuordecim Decadum Titi Livii auctore Sexto, vel Feſto Rufo, ut ſupra pag. 649. § II.

II. pag. 51. Lucii Annaei Flori, qui fuit patruus Lucani, & frater Senecae, Epitoma XIV. Decadum T. Livii de Hiſtoria Romanorum, ut ſupra pag. 690. § II.

III. pag. 112. C. Plinii Veronenſis Oratoris de Viris Illuſtribus Liber (2). Primus aſſ Proca, & 116. *Proca Rex Albanorum.* Vltimus aſſ Cn. Pompeius. & deſ. *& praeceſſeſque odendas tradendas iuſſerit.*

IV. pag. 130. Sexti Rufi Annotationum Romanae Hiſtoriae Liber. Prologus inc. *Brevem*

(1) De Xenophontis Hiſtoria Latinitate donata, ac Alphonſo Regi dicata a Poggio Bracciolinio ipſo Apoſtolus Zeno Voſſian. Diſſert. Tom. I. pag. 41. & Dominicus Georgius in Diſquiſitione de Nicolai V. erga literas & literatos viros patrocinio pag. 176. ſeq. Hunc tamen de quo agimus diverſo videtur.

(2) Multa hodie ambigi ſolet Auctorum Viſorum geneſium illuſtrium Libri auctorem. Ruperto prodiit ſub nomine Cornelii Nepotis. Spectat a Tranqu. Ill. vel Plinii ſeculi. Vid. Fab. Biblioth. Lat. Tom. II. pag. 33. Habetur A. Vettii Opera cum vera varii. amente in Auctorum Aurel. apud Bath. Wetſt. MDCCXXXIII. 4. a pag. 47. ad pag. 119.

ret fieri. Des. numerare videaris. Lib. 111. Ab urbe condita in artam pertimentis misfrae. Des. de Babyloniae i. e. palma pacis attulit. Tum subsequitur: Sexti alias Festi Rufi Annu merationes Romanae Historiae Liber explicit. Legitur in Epitome Historiae Romanae Flori edita typis Regiis impressum. S. Tom. II a pag. 5 ad pag. 25. Variantes autem, quas ipsius Codicem cum edito conferentes observavimus.

Codex membranaceus Ms. in 4. maiori Saec. XV. elegantissimus, cum titulis Operum eleganter illuminatis, & pulcherrima pictura in principio exornatus, cum Medicea Stemmate. Constat foliis scriptis 139. In Cat. Montf. sub num. XXXVII.

EPITOME LIBRI SEXTI AVRELII AB AVGVSTO VSQVE AD THEODOSIVM.

Ac praeterea

Suetonius de XII Caesaribus, Ausonii Carmina quaedam, & Collectio Proverbiorum

Cod. XXXIX I. pag. 1 LIbellus de vita & moribus Imperatorum breviatus ex Libris Sexti Aurelii Victoris a Caesare Augusto usque ad Theodosium. Inc. *Anno Vrbis conditae septingentesimo vigesimo secundo, ab exacto vero Regibus quadringentesimo octogesimo que mos Romae rexerunt eos praefati parendi.* Des. *corpus eius eodem anno Constantinopolim translatum e(x) septulum est.* Extat in editione cum notis variorum, curante Jo. Arntzenio Amstelaed. apud Janssonio-Waesb. anno 1733. 4. a pag. 307. ad pag. 600.

II. pag. 10. C. Suetonii Tranquilli de vita Caesarum Libri XII. ut ex illius Codex hos Flores LXIV Subsequuntur & huic Carmina Ausonii, haec sunt enographe de nominibus eorum (scilicet Caesarum) de longitudine regni eorum, & de finibus eorum, quae alibi locavimus.

III. pag. 164. Anonymi Proverbiorum, & Sententiarum collectio ex antiquis Philosophis. Inc. *Ab alio inspectes, quod alii feceris. Aut amat, aut odit mulier, nihil est tertium. Anus parentum si aequus esse, feras.* Des. *idem* (scilicet Crates Thebanus) *posse dixit non posse quemlibet doctos videre, & doctorum vitam non habere.*

Codex membranaceus Ms. in 4. maiori Saec. XIII incunte, optime servatus, & eiusdem cum summariis in margine, manu fortasse Francisci Petrarchae. Constat foliis scriptis 169. In Catalogo Montfauc. sub eodem num.

HISTORIA ASSYRIORVM CHARACTERIBVS LONGOBARDIS

Adde etiam

Daretis Phrygii de excidio Troianorum Historiam, & alia.

I. pag. 1 PRaecedunt versus quidem, quibus titulus est EPITAPHIVM. Primae & postremae cuiusque versiculi litterae maiusculae sunt, & quidem rubrae: Cod. XL

Gloria fautorem, salus & lux, Christe, iuvaminis
Adspice me miserum depressum mole gravi
Vixi spes facti, debita pondera tollens
Sulphureae praedant tormenta verme flammae,
Praebe, tuum adsistam securus ut ante tribunal
Eximium nec sim Paradisi e limine exsul.
Respice propitius gratis miseratus iniquam,
Transfer & inter eos merito quos comparet laudes.

Inde elegi versus VI occurrunt, ut videntur excerpti ex Ovidio

Si quis in hoc artem populo non novit amandi,
Hoc legat, & lecto carmine doctus amet. &c.

Tum maioribus litteris Tetrastichon sequitur:

Agmina qui superum laudis sine fine frequentat
Rex Sabaoth famulos (1) semper adesse iuvat.
Fortiter hostiles calcat proferventes terminis,
Hunc verus Christi in lege & arma capit.

II. pag. ead. Titulus Operis occurrit maioribus item litteris expressus hoc pacto: *In nomine Domini incipit Eusebium Regis Assyriorum, qui primi regnaverunt in terram.* Historia inc. *Eusebius Nus, Ninus Rex Assyriorum primus belli auctor fuit.* Sequuntur deinde *Eusebius Amazonum & Scytharum,* quorum postrema verba sunt *& mortis eius Olympiadis annotavimus.*

III. pag. 4. b. Daretis Phrygii de excidio Troianorum Historia praemissa Epistola Cornelii Nepotis ad Sallustium Crispum, quae inc. *Dum multa Athenis curiose agerem, inveni Historiam Daretis Phrygii ipsius manu perscriptam.* Des. *more ad publicum iucertamur.* Valen Historia inc. *Pelias Rex in Peloponneso infestum fratrem habebat* Des. *Andromacha & Helenum XXXIII Hac usque Historia Daretis perscripta fuit.* Expl. in. Tum subditur litteris maiusculis *Iohannes subd ac scripsit.* Haec Historia habetur in edit. Dictys Cretensis, & Daretis Phrygii curante Ludovico Smids Amstelaed. apud Georg Gallet. ann. 1702. 4.

(1) Sic est in Codice, sed forte legendum famulo tuo. Adhuc tamen obscurissimum est Epigramma.

Google

a 2 pag. 145 ad pag. 157 Plures tamen variantes lectiones eadem inter ac Codicem hunc observandae.

IV pag. 10 b. Anonymi excidium Troiae. Inc. *Troia d'illa iſt mater Achilles* Desin. *velleus (sic) ſe de perſona eius ſumari, ſicuti Vergilius deſcripſit* &c.

V pag. 41 b. Expoſitio in ſecundum Librum Aeneidos, cuius initium eſt *Conticuere omnes &c. Aut quem ad tacitum conticere, iuſſe Dido ad mensa Aeneae epulas mutare diligere*. Des. *&c capit Albano Cinnas Romas ſubiecta eſſe* . . . *Expoſitio*.

VI pag. 61 Anonymi carmina, quae fama poëtae . . . Ex hisce nonnulli excerpſimus, in quibus commemorantur S. Patricius, S. Caprarius & Episcopus Tirabonius Abbas Celticus. En prius ſpecimen.

In ſancta Patricii ſidus (a) ſile gradi sat aula,
Quem meritis noſter ſanctis venerantur honore,
Iſi . . . monſtravit dona laveri,
Ubi . . . Deumque Deumque celebrant
Iuſſit & . . . docuit, bene credere gentem,
Corporeus genuit iſtum, alma Britannia mundi,
Gallia nutrivit, tenet aſt Scotia ſilio,
Aeolo ſi . . . parere a caeli
Quod Vermundeaſi memorem vos ne lis plebis
Francigenas inter populos ſilium ſacta,
Greſſusque nobilium totum vulgata per orbem?
Hunc loco non ſtante Cereris, nemudice (sic) multis,
Fers . . . Bacchi campos, ſecundaque rura,
Malus per herboſis errant animalia campos,
Semper ab . . . tellus erat inclyta regis
Iſta . . . Tranſmeare Penſile terra:
Modi Gillana . . . nomine Abbas
. . . ſcribe carmina verſu
Ad ſabem Thracum volucres . . . ſequere (sic),
Pigmeus, & parvus currit bellator in arma &c.

VII pag. 62. Historia Apollonii Regis Tyrii Inc. *In Civitate Antiochia Rex ſuit . . . Antiochus*. Des. *& . . . porticu . . . atque . . . ſtans . . .* Occurrit item in Codice XXXV. Plutei praecedentis, ſupra pag. 758. §. IX, ſed ſinis diverſus, fortè in hoc, ut nostri Membranaceus . . . mutila eſt.

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Saec. X. charactere Longobardico & lectu difficillimo exaratus, & cum initiis Operum vero quadratis, nonnullis in locis prae vetuſtate corrosus, quem Holſtenius in ſchedis ſuis Mss. ita indicat: *Hiſtoria Aſſyriorum, & Daretis Phrygii, & Apollonii Tyrii Hiſtoria admirabilis Cod. Longob. DCC annorum 4. parvo*. Conſtat ſoliis ſcriptis 70.

PLVTEVS LXVII.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XXV.

CODEX I.

HERODOTI HISTORIA LAVR. VALLA INTERPRETE.

Ac praeterea

Daretis Cretenſis Hiſtoria Belli Troiani.

I pag. 1. **H**Erodoti Hiſtoriarum Libri IX. a Laurentio Valla e Graeco in Latinum tradicti ad Nicolaum V. Summum Pontificem, cum tabula Capitum ſingulorum Librorum in principio, quam priores octo paginae complectuntur. Liber I ita: *Herodoti Halicarnaſſei hiſtoriae explicatio eſt ut neque ea, quae geſta*

(a) De S. Patricio, Epiſcopo, Apoſtolo, & Primate Hibernorum ſuſe agitur apud Bollandum ſub die XVII. Martii.

ſic ſunt ex urbe humana obliterata arce. Liber IX. *deſ. proptereaque urbe ſolum metuebat imperare alius, quam tempeſtive ſervire.* Tum rubro minio litteris legitur: *Herodoti Halicarnaſſei Hiſtoriarum nonus & ultimus explicit. Deo gratias. G. Hiſpanus.* Libri IX. Habes itaque Herodotum a Laur. Valla interpretem, qui prodierunt primum Venetiis per Iacobum Rubeum anno 1474. Gallicum accurate, fol. ut eſt apud Mittairum Annal. Typogr. Tom. I pag. 317. Hanc verſionem quam paſſim peccare, obſcuram in non quoque ſententiis ejus capitibus fidem cum Henrico Stephano. Vide Apoſt. Zenum in Diſſert. Voſſ. Tom. I pag. 154. ubi etiam ſuum de ſtylo Vallae iudicium profert.

II. pag. 113. Dictys Cretenſis de Bello Troiano Hiſtoria Libris V. per Septimium traducta eſt. Q. Aradium cum Praefatione, quae inc. *Septimius Q. Aradio ſalutem dicit. Ephemeridem Belli Troiani Dictys (ſic) Cretenſis* ... Deſ. *ſuae terrae atque in Agendo Ereſium.* Liber I inc. *Cuncti Reges, qui Minoe Iove genti &c.* Liber V. deſ. *atque tamen ...* Tum ſubſcitur litteris grandioribus & rubentis: *Hiſtoriae Dictis Cretenſis de Bello Troiano Liber ultimus explicit. Deo gratias. G. Hiſpanus.* Concordat cum editione Amſtelodamenſi, quam citavimus in Codice ultimo Pluteri praecedentis, ubi tamen in ſex diviſum Libros, quae ex Libro IV. in Codice deo ſunt in editione.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. elegantiſſimus, cum litteris initialibus ſingulorum Librorum auratis & coloratis, Codici epigraphe aurea circulo incluſa adfuit Herodotianae litterae initiali primi Libri, & ornamentis, quae totam primam paginam marginem imbuunt, itemque alia pictura in principio Hiſtoriae Dictys Cretenſis. Conſtat foliis ſcriptis 261. In Catal. Monteſeme ſub num. III.

HERODOTVS LAVRENTIO VALLA INTERPRETE.

Cod. II. HErodoti Halicarnaſſei Hiſtoriarum Libri IX. Laurentio Valla interprete. Initium & finis ſingulorum Librorum concordant cum Codice ſuperiori. Adſunt in margine notulae quaedam, ac brevia rerum ſummaria eiuſdem conſcripta ab eadem manu.

Codex membranac. Ms. in fol. maxim. Saec. XVI. optime ſervatus, cum initialibus Librorum auratis, & picturae in prima Codicis pagina, ubi eum ſummitate ſimilem Stemma, quod paullo ante alegatur perſoniarum, adſcriptum in primo ſolio nomine *Franciſci Saxetti.* Conſtat foliis ſcriptis 260.

(1) Fregerio Stultorum plurimus indulgebat Ambroſius Cam. dolenſis, unde cum Venus Graeca [illegible] [illegible] producere anno [illegible] memoriae, ut obſervat Cl. Laur. Mehus in Vita Ambroſii pag. [illegible]

HERODIANI HISTORIA ANGELO POLITIANO INTERPRETE.

Cod. III. HErodiani Hiſtoriae de Imperio poſt Marcum, vel de ſui temporibus Libri VIII. e Graeco in Latinum converſi ab Angelo Politiano cum Praefatione ſeu Epiſtola Dedicatoria ad Innocentium VIII. Pontificem Maximum, quae inc. *Quum ſtatuae eorum intereunt ferme, ut imminente aeſtate Herenae legantur.* Deſ. *ab rostra ſolicet, atque indignatione ſuſtinetur.* Hiſtoriarum Liber I inc. *Qui iis omnibus poſtiam prohiberent.* Liber ultimus deſ. *Principi ab universis declaratus Romanum ſuſcepit Imperium.* Circumfertur eorum hic inſcriptus: *Incipit Herodiani Librorum uſi de Imperio poſt Marcum vel de ſui temporibus Angelo Politiano interprete. Innocentio VIII. Pontifici Maximo dedicatur.* Adſpergitur eſt Codex notulis marginalibus ac rerum ſummariis, quaſdam manu rubrica exarati. De hac verſione vide Menckenium teſte nam in eius Vita eius etc.

Codex membranac. Ms. in 4. min. Saec. XV. nitidiſſime ac diligentiſſime exaratus, cum litteris Librorum initialibus auratis, pictura elegantiſſime in prima pagina, ac ſtemmate Mediceo. Conſtat foliis ſcriptis 146. In Catal. Monteſeme ſub num. I.

VITA GREGORII NAZIANZENI SCRIPTA A GREGORIO PRESBYTERO.

Ac praeterea

Euſdem Gregorii Nazianzeni Orationes VIII. Rufino interprete.

Cod. IV. I. pag. 1 VIta eximia viri Gregorii Nazianzeni deſcripta a Gregorio presbytero, ac Latine verſa ab Ambroſio Monacho Camaldulenſi (1), praeviam exceptam Epiſtola ad ſingulitem, atque pientiſſimum virum Iulianum Cardinalem Sancti Angeli ... eminentiſſimum ſuum, quae ita inſcribitur & inc. *Domine venerabilis, & mei mihi iſti ſuſtinendo eugee amplectenda Pater Iuliane Ambroſius. Votum conſervandum eſt, ut amicitiam ſtrenuis ſucceſſibus omnes gratulentur.* Deſ. *ſervare dignetur. Domine merito mi chariſſime, ſemperque honorande Pater.* Sequitur deinde ipſius Biographi Praefatio, cuius initium: *Et tamen quidem, religioſiſſime virum Gregorium illi ... Fecit aggreditur itaque iudi narrationem initium ſumens, unde oriuntur exorti, Vita eum Patriae illi fuiſſe (ſic) Cappadocem ſui religione ac probitate celebrem.* Deſ. *tut eſt eum illi ... quae ut Deo gratum eſſe, quod ille ſancti viri efficitur.*

II. pag. 30. Euſdem S. Gregorii Nazianzeni Orationes VIII. Rufino Aquileienſi pat-

(1) ... qui hanc eandem verſionem Coſimo Medici [illegible] Pobrare Iuliano Caeſarini [illegible] [illegible] ... et diligenter Gravitiana atque [illegible]

Digitized by Google

ſermonis interpretem. Primo Oratio eſt Apologetica, cui praecedit ipſius Rufini Prooemium, quod inc. *Proficiſcenti mihi ab urbe.* Deſ. *ita quae mutaſſe linguae latini perfectam ſeriem probatis.* Apologeticum inc. *Vellet ſane, & fratres mei eſſe fugaturum.* Deſ. *quae ſumit & paſtores in Chriſto Ieſu Domino noſtro &c.* Quamquam haec prima tantummodo Oratio Rufini interpretem nomen praeſeferat, eumdem tamen ſequentium etiam ad aſſectodiſ ſunt Orationum Latinae interpretationes.

III. pag. 78 *b.* Eiuſdem de Epiphaniis, ſive de Natali Domini Sermo. Inc. *Chriſtus naſcitur glorificate.* Deſ. *in quorum veſtes in carne per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum &c.*

IV. pag. 91. Eiuſdem de Luminaribus Sermo. Inc. *Iterum Ieſus meus, & iterum myſterium.* Deſ. *fulgeat coram hominibus per Chriſtum Dominum noſtrum &c.*

V. pag. 105. Eiuſdem Sermo de adventu Spiritus Sancti. Inc. *De ſolemnitate ſuave* [illegible] *Deſ. & unſalutare* [illegible] *cum quo ſit Deo Patri gloria &c.*

VI. pag. 117 *b.* Eiuſdem libellus de ſemetipſo de urbe redeuntis. Inc. *Deſiderabam vos, o filii.* Deſ. *nunc & filii probabili. Tibi gloria &c.*

VII. pag. 130. *b.* Eiuſdem Sermo ad Imperatorem Theodoſium populumque Conſtantinopolitanum. Inc. *Veterem meum, veterem meum dulce.* Deſ. *& in futuro miſericordiam ſperemus per Chriſtum Dominum noſtrum &c.*

VIII. pag. 138. *b.* Eiuſdem liber de reconciliatione Monachi. Inc. *Linguam noſtram filii* [illegible] Deſ. [illegible] *Chriſto Ieſu Domino noſtro &c.*

IX. pag. 150. Eiuſdem de grandinis vaſtatione, quam pater Epiſcopus reticeret. Liber. Inc. *Quid lingua loquimur* [illegible] Deſ. *quorum fructificavit primo in Chriſto Ieſu Domino noſtro &c.*

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Saec. XV. exaratus, cum brevibus ſummariis in margine manu diverſa, & cum initiali primi operis littera aurea ac picta. Conſtat foliis ſcriptis 168.

HISTORIA TROIANA GVIDONIS IVDICIS.

Cod. V. **H**Iſtoria Troiae compoſita per Iudicem Guidonem de Columna Meſſanum (61) in Libros XXXV. praeviso Prologo, qui inc. *Licet quotidie vetera recentibus obruantur, nonnulla tamen* [illegible] *praeceſſerunt.* Deſ. *ſuperaſſe erga* [illegible] *noſtris memoriae* [illegible]. Liber primus, cui titulus eſt *Cat. Lat. Codd. Tom. II.*

(61) Guido de Columna Meſſanenſis Siculus Iudex [illegible] ſaeculo XIII. [illegible] Vide Mongitorem Biblioth. Sic. Tom. I. pag. 265.

(62) Sex. Rufus vir Conſularis qui Valentiniani, &

De Peleo Rege Theſſaliae inducente Iaſonem ut eat ad aureum vellus, inc. In Regno Theſſaliae erat [illegible] cum titulo *De morte* [illegible] Deſ. *& ſpes ultimalis* [illegible] *quam* [illegible] *ad praeſentis operis* [illegible] *eſt* [illegible] *laboravi.* In calce operis legitur: *Factum eſt autem praeſens opus anno Domini* [illegible] *quinto eiuſdem primae indictionis feliciter. Amen.* Inferius vero: *Explicit Liber de* [illegible] *Troiae. Deo gratias.* In averſa tandem pagina [illegible] hi verſiculi leguntur:

Eſte et le [illegible]
Et [illegible] *guerra de Troya*
Do ſi [illegible]
Et [illegible]

Scripſit hanc Hiſtoriam Troianam Guido anno MCCLXXXVII. [illegible] Matthaei de Porta Archiepiſcopi Salernitani, prodiitque Coloniae an. MCCCCLXXVII. [illegible] ut videre eſt apud Fabricium Biblioth. med. & inf. aetat. Tom. III. pag. 131 qui etiam ſubſcriptionem in calce Operis appoſitam, quam noſter exhibet Codex, in medium profert.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XIV. cum ſummariis quibuſdam & notulis in margine. Conſtat foliis ſcriptis 110.

FESTI RVFI EPITOME HISTORIAE ROMANAE.

Adſcitum

Eutropii Romanae Hiſtoriae Abbreviatione cum Additionibus Pauli Diaconi, & Landulphi Sagacis.

I. pag. 1 **F**Eſti Rufi (62) Valentiniano Imperatori compendium abbreviatae Hiſtoriae Romanae (6) Breviculi [illegible] per [illegible] *Domino Valenti* [illegible] *Imperatori & ſemper Auguſto Rufus Feſtus V. C.* inc. *Brevem fieri clementia tua praecepit.* Deſ. *non tam legere, glorioſe Princeps, quam numerare* [illegible] Hiſtoriae Compendium inc. *Ab Valente igitur* [illegible] *ſedes veſtras* [illegible] *& ſignis.* Deſ. *at haec* [illegible] *Gothi etiam Babylon* [illegible] *cedet.* Extat cum Lucio Floro, C. Velleio Paterculo, & aliis Amſtelod. apud Ioan. Ianſſonium MDCXXX. in 4. & pag. 173 ad pag. 191. cum quo concordat noſter Codex [illegible] in principio.

II. pag. [illegible] Anonymi breve Compendium de ſignis, ſeu characteribus ponderum. Inc. *Ponderumſigna plerumque* [illegible] *legentibus* [illegible] Fff III

Cod. VI.

Valentis Imperatorum [illegible] monumenta [illegible] temporum [illegible] Rerum ad Valentinianum Auguſtum qui [illegible] & vulgo in manibus habemus.

Digitized by Google

Ibi pag. 11. Eutropii Abbreviatio Historiae Romanae cum nonnullis additionibus Pauli Diaconi. Eutropius Abbreviator post Praeconia quae in initio reperiuntur, ut quibusdam placet, ita incipit. Dum quaer mecum ... praeteritas ... quos ad mortem ... diligenter ... St sunt X priores Libri Historiae Romanae, ut in Cod. XXXV Plut. LXV supra pag. 755. § XIII. Additiones vero, quibus hic praeceduntur, sequuntur ad praecedentem Historiam Addidimus nomine Pauli Diaconi diversis in auctoribus conflatae jussu Adelpergae Beneventi Principis, et cum ... Antichi ... [illegible] ... inc. pro pag. 65 et in duos distribuuntur Libros. Primus inc. Anno ab Urbe condita ... [illegible] ... Valentiniani ... primum a Pannonia Conciliis ... quam ... Tribuni Scutariorum ... Des. ... [illegible] ... Secundus vero inc. Quem tum ... Des. ... in loco Anastasius presbyter ordinatus. Primi Libri ... quos in dicto Cod. XXXV ... [illegible] ... Libros distributa; secundus vero ... Landulphi Sagacis Additamentorum ad Historiam Miscellam complectitur, quod in Tomo I. Rerum Italicarum Scriptorum Lud. Ant. Muratori adservatur a pag. 179 ad pag. 185. Tum subnectitur: Explicunt Additiones Pauli Diaconi ad Eutropium Abbreviatorem Historiae Romanae feliciter. Adlitae in margine scholia & summarium rerum non absque eadem manu.

Codex membran. Ms. in 4. max. Saec. XIV. ... [illegible] ... Constat foliis scriptis 99. In Catal. Montfauc. sub num. VII.

DIODORI SICVLI HISTORIAE POGGIO FLORENTINO INTERPRETE.

Cod. VII.

DIodori Siculi Historiarum priscarum Libri sex (1) a Poggio in Latinum traducti cum Epistola dedicatoria ad Nicolaum V. Pont. Max. (2) Capitum tabulis unicuique Libro praefixis, quas in calce etiam Codicis reperiuntur, & rerum summariis in margine adscriptis ... Epistola ad Nicolaum V. inc. Nullus autem gemma praeclara rerum scriptor fuit, sanctissime Pater. Des. sed jam ipse Diodorus loquatur. Liber primus inc. Magnas merito gratias rerum scriptoribus homines debent, qui suo labore plurimum vitae mortalium profuere. Liber VI. des. ... post ... Carthaginis barbaros ... [illegible] ... quibus de rebus suo loco scribetur a nobis. Tum subditur: Diodori Siculi Historiarum priscarum a doctissimo viro Poggio Florentino in Latinum traducti Liber sextus & ultimus feliciter finit. Post tabulam Capitum, quam paulo ante diximus in fine exaratam, legitur brevissimum Excerptum de mensuris & ponderibus. Primus hanc versionem edidit Libra VI. teste Mattaeo Annal. Typogr. Tom. I. pag. 319. Bononiae MCCCCLXXII. fol. In vulgus prodiit.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidissime & egregie scriptus, cum pictura in prima pagina ... [illegible] ... Saec ... familiae ... & cum litteris singulorum Librorum auratis & coloratis; in cujus calce legitur: Franciscus Sanctae Thomae filius ... curavit. Sors placida mihi. Constat foliis scriptis 110. In Catal. Montfauc. sub num. XXV.

DIODORI SICVLI HISTORIAE TRANSLATAE A POGGIO

Cod. VIII.

ALiud Exemplar translationis Librorum VI. Historiarum priscarum Diodori Siculi a Poggio Florentino elaboratae, ut in Cod. superiori ... [illegible] ... cuique Libro argumentorum elenchus. In calce leguntur quaedam, sed ... [illegible] ... de multis ... [illegible] ... Columbarum ... [illegible] ... quondam Apennino ... ut in Quinquagesimum quidem populo ... ipsius Poggii Epistola Vallisoleto Portugallensi ... Des. ... Vale.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. cum prima littera aurata & picta. Constat foliis scriptis 168. In Catal. Montfauc. sub num. VI.

DIODORVS SICVLVS.

Cod. IX.

TErtium Diodori Siculi Historiarum priscarum a Poggio Florentino in Latinum versarum Exemplar, ut in Codicibus superioribus.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. optime servatus, cum ... [illegible] ... Laurentii aureis & stemmate Medicaeae familiae in primo folio. Constat foliis scriptis 188. In Catal. Montfauc. sub num. XXI.

DIODORI SICVLI HISTORIARVM LIB. XI. INCERTO INTERPRETE.

Cod. X.

DIodori Siculi Historiarum Libri tres, sc. XI. XII. XIII. & pars XIV. ... [illegible] ... inter-

(1) Numerantur quidem a Volaterrano & ... [illegible] ... Libri sex, sed primus in duos ... ab Interprete ... [illegible] ... Diodori Librorum ... [illegible] ... decimum ... [illegible] ... pag. 15. ... H. Stephani.

(2) Hanc versionem Poggio ... tribuendam esse, ... [illegible] ... Vossius Tom. ... pag. ... hoc eodem Mediceo Codice ... & Petrus Wesselingius in Praefatione ad Herodotum a se ... Amstelod. ... [illegible]

aneptem ad Pium II. Pont. (ut ait Montf. in suo Catal. pag. 373. vol. 1. sub num. XXII.) Quum tamen titulus ante tabulam Capitum Libri XI. ita habeat: *Divo Aeneae Senensi Pio II. Pont. Max. Operisque hic Liber a Graeco in Latinum versus fuit*; itemque titulus dicti Libri generalis ita exprimatur: *Diodori Siculi Historiarum Liber undecimus Pio Papae II. a Graeco in Latinum traductus incipit feliciter*; dubitari quis possit, utrum ipsius Pii II. potius, quam alterius ad ipsum traductio sit librorum trium Diodori Siculi Librorum (1). Liber itaque XI. inc. *Decimus ante hunc in toto summae concertatio liber rerum ... quae ante transitum Xerxis in Europam gestae*, quaeque per conciones in communi Graecorum conventu apud Corinthum de Gelone factam erga Graecorum traductione fuere dedicta, expositumque ... in hoc vero perpetuam Historiae seriem dedicantes, ab exercitu Xerxis videamur in Graeciam traducere. Liber XIV. imperfectus des. *oratione habita quam clam conciones dunsfus ... Theodorus Syracusanus ... aequitatis laude praecipuaque audacia, & annis velut videbatur ad factum promptus & ... pro libertate communi in haec verba ... (2).* Praeivit sunt autem singulis Libris Capitulorum tabulae.

Codex chartac. Ms. in 4. Saec. XV. diversis manibus exaratus, & ab Ant. Coccio consultus, cujus etiam manus notae aliquando cernuntur adnotatae, ut videre est pag. 118. & in fine. In prima ejus pagina legitur: *Ant. Petri Commici Florentini* ... 384. Constat foliis scriptis 290. In Cat. Montfauc. sub num. XXII. ubi perperam indicatur, quod sint *Libri XI.*

EVSEBIVS DE TEMPORIBVS.

Ac praeterea

D. Hieronymi, & Gennadii de Viris Illustribus Libri

Cod. XI. I. pag. 1 CODEX est anepigraphus, sed continet Eusebii Episcopi Caesariensis Chronicon, sive de Temporibus Opus, e Graeco in Latinum versum. Inter praefatio D. Hieronymi ad Vincentium, & Galienum, cum Additionibus ejusdem Hieronymi & Prosperi. Praecedit observatio ... ponti, et in editione infra citanda pag 16. quae ita inc. *Antiquo ut quaecumque hic describuntur libris, & Epistola Hieronymi ad Vincentium & Galienum inc. Vetus iste ... multum fuit.* Des. *incerta sunt omnia Chronicon inc. Moyses gentis Hebraeae, qui primus omnium Prophetarum ante adventum Domini Salvatoris divinas leges sacris literis explicavit.* Des. *vicennalia Constantini Nicomediae ... & sequenti anno Romae edita.* Additiones Hieronymi pag. 70. b. inc. *Hucusque Historiam scribit Eusebius Pamphili martyris contubernalis cui nos ista subjecimus. Auctor in Africa clarus ... habetur.* Des. *quae post ... barbaris, & interne domi, ... quoque earum.* Prosperi vicissim Additamenta pag. 72. b. post titulum rubricis conscriptum: *Hucusque Hieronymus presbyter ordinem praecedentium digessit annorum; nos quae consequuta sunt adjicere curavimus.* Ipsius Valente a Gothis in Thracia concremato, Gratianus cum fratre Valentiniano XLI regnavit annos VI. inc. *I. Ausonio & Olibrio Coss. Gratianus post mortem patrui Theodosium Theodosii filium in consortium assumit imperii.* Des. LXVII. *Valentiniano VI. & Nomo Coss.* &c. ut in editione Hieronymi Operum Veronensi curante Dominico Vallarsio MDCCXXXIV. fol. Tom. VIII. a pag. 1. ad pag. 856. Tum subditur: *Hic finit Prosper post Hieronymum, & paullo inferius: Explicit Chronica Eusebii Hieronymi Presbyteri.*

II. pag. 77. D. Hieronymi de Viris Illustribus Liber, praevia epistola ... tabula, & Epistola auctoris ad Dexterum, quam inc. *Hortaris, Dexter, ut Tranquillum sequens, Ecclesiasticos scriptores in ordinem digeram.* Des. *faciamque per te cooperationem recognoscant. Vale in Domino Jesu Christo.* Liber incipit a Petro Apostolo: *Petrus Apostolus provinciae Galilaeae vico Bethsaida frater Andreae Apostoli* &c. Desinit in Hieronymo (horum videlicet ipsius vitam quoque describit) & quidem in verbis: *& ad Pammachium Apologeticum & Epitaphium. Sed Epistolam ad Dexterum suprascriptam continet.* Exstat Veron. edit. Tom. II. a pag. 807. ad pag. 948. Tum sequitur Epistola anepigrapha, quae tamen est ejusdem Hieronymi ad Desiderium & inc. *Lecto sermone dignationis tuae.* Des. *postiora ferit faciunt, si volueris.* Legitur in ... edit. Tom. I. pag. 208.

III. pag. 88. Alius de Viris Illustribus Liber anepigraphus & imperfectus, sed est, ut ex Codice XII. sequenti eruitur, Gennadii Massiliensis Episcopi. Inc. *Jacobus cognomento sapiens Nisibenae Nobis Persarum modo civitatis Episcopus* &c. Desinit in Severo Presbytero, cujus postrema verba sunt: *ut peremtum, quod loquendo contraxerat, tacendo penitus emendaret.* In ext. edit. Operum Hieronymi Tom. II. a pag. 951. ad pag. 96... Habes longiorem in dicto Codice XII. §. IV.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. optime servatus, in cujus initio legitur: *Lector* ...

F f f f 2

(1) *Verum quidem Wesselingius in citata superius Diodori Siculi editione ... Praefatione haec ... Sequentium (scilicet Diodori Siculi) Libri XI. XII. XIII. XIV. e quo Latina versio fuit adhuc in ... ... & ... Historicum ... eorum ... quod ... efferre ...*

quod. Verum vero hanc operam primus ... A ... Syllaeum ... Poggius ... Ant. Coccioli ... Nec vero ... Florentinae ... & ... eam ... versionem ...

(2) *Haec verba ... in pag. 693. Tom. I. ... edit. lin. 4.*

ber Pauli de Medicis Cosf. fil. Caudae solut scriptus in Ic Catal. Montfauc. sub num. X.

EVSEBII HISTORIA ECCLESIASTICA,

Nec non

Bedae, Gennadii, Isidori, Braulii, & Ildephonsi quaedam,

Cod. XII. IN primis septem Codicis foliis exhibetur exactissima tabula Capitum singulorum Librorum, qui in hoc pulcherrimo volumine continentur. Operum vero series haec est.

I. pag. 9 Eusebii Caesariensis Episcopi Historia Ecclesiasticae Libri XI. digesta, & e Rufino Presbytero e Graeco in Latinum traducta. Praeceedit ipsius Rufini Praefatio in ipsum. Inc. *Peritorum dicunt esse medicorum* Des. *usque ad id tum Theodosii Augusti.* Historiae Ecclesiasticae Liber I. inc. *Successionem sanctorum Apostolorum, & tempora, quae a Salvatore nostro ad nos usque decursa sunt* Liber XI. des. *in pagini Prius piae percepturus praemia meritorum.* Anno Perdit primum, teste Mittario Annal. Typogr. Tom. I. pag. 331 sine loco, A. MCCCCLXXIV. fol. & deinceps editis saepius.

II. pag. 120, Bedae Presbyteri Chronica, Inc. *Adam annorum CXXX genuit Seth, cui supervixit annis DCCC.* Des. *ibique tunc & hodie in tanti parte honore recondita sunt*, ut ju cit. inter Operum Basil. Tom. II. e pag. 174 vers. 47 usque ad pag. 193

III. pag. 129 b Eiusdem pars Libelli de Temporum ratione, a Capite numerum LXVI. usque ad finem. Inc. *Haec de cursu praeteriti saeculi* &c. Des. *misereri dignetur* &c. *mum* Ibid. a pag. 190 ad pag. 171

IV. pag. 134. b. B. Gennadii Massiliensis Episcopi Liber de Viris Illustribus. Inc. *Iacobus cognomento Sapiens Nisibenae nobilis Persarum urbis* &c. *quae in* &c. *sub Maximiano persecutore Confessorum* Desinit in Ioanne Antiochene parochiae Presbytero, & in verbis *quae vivere adhuc dicitur & tempora declamare.* Oper. D. Hieronymi edit. Veron. Tom. II. e pag. 954, ad pag. 983.

V. pag. 147. b. B. Isidori Hispalensis Episcopi Liber de ortu, vita & obitu Sanctorum Patrum. Brevis Prologus inc. *Quorumdam sanctorum* Des. *dum breves fermone legantur* Liber inc. *Adam protoplastus & colonus Paradisi* Desinit in Cap. LXXXI. & in verbis *& taudas evangelizat disseminat* &c. Ex editione eius Operum Matriti typis Regiis MDCCLXXVIII. fol. Part. II. a pag. 139. ad pag. 153.

VI. pag. 160 Eiusdem Liber de Viris Illustribus Capitibus XXXVIII.[1] cum brevi Prologo, qui inc. *Quamvus plurimi* Des. *quorum lectionem recolo me attigisse.* Liber inc. *Sixtus Romanae Urbis Episcopus, & martyr tempestate ad usum Salomonis Librum Proverbiorum* Desinit in verbis *claruit idem doctor* (scilicet Severus Melitanae urbis Antistes) *temporibus Mauritii Imperatoris, quo tempore regnante vitam finivit*, quae spectant ad Cap. XLIII. Ibid. a p. 118 ad p. 129 ubi notandum Capita haec non eodem ordine in Codice nostro progredi ac in editione, & praeterea plurimis mendis scatere. Tum sequitur pag. 167 Additio Braulii Caesaraugustani Episcopi, quae inc. *Isidorus egregius Hispalensis Ecclesiae Episcopus successor, & germanus Leandri Episcopi.* Des. *alios eorum temporibus in pace, fuso dellime praestantissi* &c., *& in prosa oper hac clarentes.* Ibid. pag. 130. & in Bibliotheca Ecclesiastica Io. Alb. Fabricii Hamburgi MDCCXVIII. fol. pag. 47.

VII pag. 168. b. B. Ildephonsi Toletanae Sedis Archiepiscopi de Viris Illustribus Liber cum Praefatione quae inc. *Virorum annotationem illorum* Des. *stylo placuit intimare.* Liber inc. *Asturius post Audentium* &c. *at Urbi (sic) Sedis Metropoli* &c. Des. *sequi patri locis* &c. *in Basilica Sanctae Leocadiae sinus habitationis sepulturam* In cit. edit. Fabric. a pag. 59. ad pag. 65 sed ordine diverso. Tum sequitur pag. 172. b. Anonymi Additio quae inc. *Ildephonsus memoriae sui temporis clarus* Des. *cum quo* &c. *dixit aeterno fine* &c. Ibid. pag. 65. sub nomine Iuliani Episcopi Toletani.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. nitidissimus & antiquissimus, cum initialibus singulorum Librorum auro & miniis illuminatis; epigraphe etiam Codicis item auro, & auratis alternatim characteribus exarata, quaeque circulo comprehensa infimam Mediceae familiae in prima operis pagina, cuius totus ferme margo volucribus, puerulis floculis, ac Mediceae gentis emblematibus exornatus est. Constat foliis scriptis 175. In Catal. Montfauc. sub num. XI.

EVSEBIVS DE TEMPORIBVS

Ac deinde

Hieronymus, & Gennadius de Viris Illustribus.

I. pag. 1 EVsebii Episcopi Caesariensis Chronicon, sive de Temporibus Opus, interprete D. Hieronymo cum ipsius Hieronymi & Prosperi Additionibus, praevia observatione & Epistola Hieronymi ad Vincentium & Gallienum, ut in Cod. XI. superiore §. I. Cod. XIII.

II. pag. 56 Hieronymi presbyteri Liber de Viris Illustribus, ut in dicto Cod. §. II.

III. pag. 87 A. Gennadii Massiliensis Episcopi de Viris Illustribus Liber, item anepigre

[1] In edit. sunt Capita XLVI.

graphice, & imperfectus, ut in dicto Cod. §. III.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. optime servatus. Constat foliis scriptis 89. In Catal. Montfauc. sub num. XII.

EVSEBIVS DE TEMPORIBVS.

Cod. XIV. ALiud Eusebii Caesariensis Episcopi Liber de Temporibus Exemplar, ut in Cod. XI. §. I. Huic autem modo dicti observatio, & exordium ab Epistola D. Hieronymi ad Vincentium, & Galienum.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XIV. optime servatus. Constat foliis scriptis 149. In Catal. Montfauc. sub num. XIII.

EVSEBIVS DE TEMPORIBVS.

Cod. XV. ALiud Exemplar Libri Eusebii de Temporibus, cum additionibus Hieronymi, & Prosperi, ut in dicto Cod. XI. §. I. In calce legitur: *Hanc librum scripsit Pigg. in Florentiae summa cum studio et diligentia domini XII Roman. Pontif. Gregorio XII residente eorum Sene cum fuo Curiu. Valeat qui legit.*

Cod. membr. Ms. in 4. maiori Saec. XV. cum litteris initial. aureis in picta diligenter quadratis, & nigris litteris exaratus. Constat foliis scriptis 76. In Catal. Montf. sub num. XIV.

EVSEBIVS DE TEMPORIBVS.

Cod. XVI. ALiud Eusebianae Chronicae Exemplar, superiori omnino [illegible] simile.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. optime servatus, cum initialibus litteris aureis, ac ornamento primam paginae marginem ambiente, & stemmate familiae Medicaeae in ipsius calce, quod ex utramque tamen fuisse ... Constat fol. scriptis 76. In Catal. Montfauc. sub num. XV.

EGESIPPVS DE BELLO IVDAICO.

Cui adiecti sunt

Eutropius de Romana Historia, Iornandes de Origine Getarum, & S. Gregorius Turonensis de Gestis Regum Francorum.

Cod. XVII. I. pag. 1. EGesippi discipuli Apostolorum de Bello Iudaico Libri V ex Graeco in Latinum per Sanctum Ambrosium traducti, ut in Codice I. Pluteo supra pag. 781. §. II. Tum in calce legitur: *Explicit Liber Historiarum Egesippi Hierosolymitani Excidii a B. Ambrosio ex Graeco in Latinum translatus decenter. Amen.*

II. pag. 190. Eutropii Historiae Romanae Libri X. ut in Cod. VI. huius Pluteo supra pag. 819. §. III. ubi tamen nulla apparet Librorum divisio.

III. pag. 240. De origine & actibus Getarum Liber, anonymus, ut in fine adnotatum est, Eutropio, ut in Codice XXXV. Plut. LXV. supra pag. 757. §. XVI. ubi auctoris quidem nomine carebat, sed inter Scriptores Italic. Muratorii sub nomine Iornandis, ut illi adscribimus, prodit.

IV. pag. 276. Liber S. Gregorii Turonensis Episcopi de gestis Regum Francorum, ut ibid. §. XVII.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XV. nitidissimus, cum initialibus Librorum notis & coloratis, & quorum, quae in hoc volumine continentur Operum inscriptiones, hoc item quae initio textu cuiuslibet exempla habent, ut picturam in primo folio Sistemu Medicorum sex pilis insignem exhibente, praeter ubi ferrum pannulorum, & voluerum ornamentis, quae primi totum ipsius marginem complent. Constat foliis scriptis 303. In Catal. Montfauc. sub num. XVI.

EVTROPII HISTORIA.

Ac praeterea

L. Annaei Flori Epitome, & Egesippi de Bello Iudaico Libri IV.

Cod. XVIII. I. pag. 1. EVtropii Historiae Romanae Libri X. Primus inc. *Primus in Italia regnavit Ianus, qui Romam ad Rempublicam esse reducit*, ut in Cod. XXXV. Plut. LXV. supra pag. 755. §. XIII. ubi postrema verba, quae mox inferius, finem Libri XVI. concludunt, hoc est Eutropii Romanae Historiae Abbreviatio & Pauli Diaconi additiones sub unius Eutropii nomine adseruntur, & in decem dividuntur Libros, ut propterea in fine legitur: *Eutropii Liber decimus explicit.*

II. pag. 87. Historia Romana a Romulo usque ad Augustum, auctore, licet hic non apparet, L. Annaeo Floro, ut in Cod. XII. Plut. LXIII. supra pag. 690. §. II.

III. pag. 51. Egesippi de Bello Iudaico Libri IV. Primus inc. *Quatuor libros regnorum &c.* Quartus des. *qui usitat in tabernis agebat, & vere hominis aspectum describebat*, ut in editione alius etiam [1] a pag. 1. ad pag. 45. §. Huius quarti Libri postrema quatuordecim folia recentiore manu suppleta sunt.

Codex membranae Ms. in fol. min. Saec. XIV. binis columnis. Constat foliis scriptis 114. In Catal. Montfauc. sub num. XVII.

[1] In recensione nonnulli Codices I. Plutei LXVI. supra pag. 781. §. II.

DONATI ACCIAIOLI VITA ALCIBIADIS EX PLUTARCHO

Cod. XIX. ALcibiadis Vita per Donatum Acciaiolum ex Plutarcho in Latinum traducta [1] cum Prooemio ad clarissimum atque praestantissimum virum Petrum Medicem. quod inc. *Superatum meum Archetum l'arcivesem dominus fidetam fereffit Cetera. Def. tam nostris* tum etiam *prisis temporibus clarvere.* Vita inc. *Alcibiadis genus si maternum spectetur.* ... *Des. sed etiam ipsi quoque Graecorum conferri possint.* Tum sequitur *Liber Petri de Medicis Cod. F.*

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Saec. XV nitidissime cum epigraphe rubro charactere exarato, & aureo titulo inclusa litteris initialibus tam Prooemii quam Vitae auro & illuminatis. In Mediceo stemmate in primo folio, Constat foliis scriptis 54.

SCIPIONIS ET HANNIBALIS VITAE PER DONATUM ACCIAIOLUM SCRIPTAE,

Additur etiam

Vita Caroli Magni, eodem auctore.

Cod. XX. I pag. 1. VItae Scipionis & Hannibalis per Donatum Acciaiolum conscriptae, cum Prooemio ad praestantissimum virum Petrum Medicem, ut in Cod. XL Plut. LII supra pag. 554 § III. Exstant autem in antiqua edit. Vitarum Plutarchi Venet. apud Melchiorem Sessam anno fol. 1 pag. 81. ad pag. 95. ubi omittitur Prooemio

II. pag. 95. & Caroli Magni Vita ab eodem composita, cum Prooemio ad Ludovicum Christianissimum Francorum Regem, ut in dicto Codice § V Exstat ad calcem Vitarum Plutarchi cit. edit. a pag. 338. ad pag. 341 sed sine Prooemio.

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Saec. XV accurate exaratus ac nitidus, cum initialibus Vitarum litteris auratis & illuminatis. & pictura in prima pagina, una cum stemmate familiae Saxettiae. Constat foliis scriptis 99.

PHILOSTRATUS DE VITA APOLLONII ALAMANNO RINUCCINO INTERPRETE.

Cod. XXI. PHilostrati de vita Apollonii Tyanei Libri VIII per Alamannum Rinuccinum ex Graeco in Latinum conversi, praeviá Praefatione ad Illustrem Principem Federicum Feltrensem Urbini Comitem. quae inc.

Cog tanto mihi saepenumero, generosissime Princeps Federice. ... *Dat. hospitio familiari atque liberalissime suscepernut. Vale. Florentiae IV. Kalendas Maias MCCCCLXXIII* Apollonii Vitae Liber primus inc. *Quicumque Samium Pythagoram laudant, narrare solent in primis, ipsum praesagum et bene* ... *fuisse Troianum Euphorbum.* Libri VIII des. *quibus singulis dignus esse arbitrabatur.* In calce Codicis legitur: *Exscriptus Florentiae feliciter anno MCCCCLXXV. primo nostri fuit hic Liber, non postquam traductus est iam iterum, sed cum archetypo collatus emendatusque.* Dolet, ut idoleo, de hac Rinuccini versione adlibuit Cl. Apostolus Zeno Diss. Voss. Tom II pag. 181 atque hunc ipsum Codicem dicitur, addit quae Aldum Manutium tum Graecum quam Latinum textum Venetiis vulgasse A. 1501. fol. quae quidem rarissima editio hunc praefixum titulum: *Philostrati de vita Apollonii Tyanei, Libri octo Graece. Idem Libri Latini, interprete Alamanno Rinuccino Florentino. Eusebius contra Hieroclem, qui Tyanaeum Christo conferre conatus fuit Graece. Idem Latinus interprete Zenobio Acciaiolo Florentino Ordinis Praedicatorum* Ibi In fine Graeci textus legitur: *Venetiis apud Aldum mense Martio MDI.* In fine vero Latinorum versionum Rinuccini & Acciaioli adnotatum est: *Venetiis in aedibus Aldi mense Februario MDII.* Ante Graecum textum nulla adest Praefatio, quae tamen satis longa ac lectu digna visitur post praemissum ... citrus summorum adest Judicium Zenobii *Aldus P. M. Re. in Epistola inscripta: Reverendo Florentinus Ordinis Praedicatorum & I... Intueri saepius Ceterum non semper nostri hunc cum Venetiis quam Demosthenis Graecum publicae inservirent quandam littera Graecanica saepe fuit, pulcherrima ... quam ad studiosorum utilitatem ut semper typis nostris nuper ... Zenobi doctissime* ... *Eusebii libellum de ... Latinum traduxisse, & ipsum ... Philostrati emendatius oppositum ... Venetiis mense Maii MDIV.*

Codex membranaceus Ms. in 4 Saec. XV cum litteris initialibus Librorum aureis & illuminatis, & elegantissima pictura in prima pagina, simili opere charactere aureo ac ... & stemmate Mediceo similiter. Constat foliis scriptis 244. In Catal. Montfauc. sub num. VIII

CASSIODORUS.

Cod. XXII. CAssiodori Senatoris seu De Historiae Ecclesiasticae Libri XII. praevio earumque capitulorum elencho & Praefatione in principio, quae inc. *Habere nam in ipso Libri Praefatio ponitur. Des. quod sub numeri competenti praedictum esse cognoscat.* Tum subjicitur: *Cassiodori Senatoris iam Domino prae*

[1] Legitur in antiqua editione Vitarum Plutarchi Venetiis apud Melchiorem Sessam anno fol. 1 pag. partim ad pag. ... & ... Pro Salone.

[2] In Dedicatione Acciaioli ad Ioan. Petri Fiscal...

... Clarii Medicorum pag. 69. & Hirschii praemissi ... editionis ... exemplar in Medicea Bibliotheca repositi.

Digitized by Google

praeſtante converſo explicit Praefatio. Deinde ſequitur tabula Capitulorum, hoc titulo: *Incipit Liber Tripartitae Hiſtoriae conſcriptae ſub Epiphanio Scholaſtico Domino praeſtante translata.* Liber primus Inſcribitur Oratio allocutoria ... ad Theodoſium Imperatorem, & inc. *Divini antiqui Principibus diligentiae ſtudium fuiſſe dic* ... Liber XII deſinit ergo, i ... *bono Deo Theodoro* ... *conſummavimus ... Hiſtoriae in anno ... Olympiadis Conſulatu ... decimo Imperatoris Theodoſii.* Concordat cum editione Caſſiodori Operum Venetiis apud Ant. Groppi cum notis J. Garetii ... Tom. I. a pag. 189 ad pag. 25 ...

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV charactere grandiori exaratus ... ornatus pro ſlava, cum initio Hiſtoriae ... Librorum, ſed Carminum ... ſingulorum ... & ... Caſſiodorii ... Pauli ... elegantiſſime depicta. Conſtat foliis ſcriptis 301. In Catal. Montfauc. ſub num. IX.

DIONYSIUS DE ANTIQUITATIBUS POPULI ROMANI.

Cod. XXIII.

DIonyſii Alexandri Halicarnaſſei Originum ſive Antiquitatum Romani Populi Libri XI ... cum Praefatione, quae inc. *Quam nec ... vellem, quae aſſeri ſolent in proemiis hiſtoriarum ſcribere, ... praefari de me ipſo cogor.* Deſ. *atque haec* ... Liber I inc. *Urbem terrae ... ſuae ... dominatur quam nunc Romani incolunt ...* Libri XI deſinit imperfecte ... *quandoquidem ipſi ... partim* ...

... Libros XI Dionyſii Latinos primum a duobus Codicibus Mss. ... Lapus Biragus ... dicavitque Paullo II. ... Tarviſii MCCCCLXXX. fol. De ... Fabricium Bibliotheca Graec. Tom. II. pag. 780.

Codex membranaceus Ms. in 4. mai. Saec. XV cum ... Librorum aureis, ... in prima pagina ... & ... Sixti IV ... in prima ſolio ... Franciſci ... Conſtat foliis ſcriptis 150. In Catal. Montfauc. ſub num. XXIV.

DIONYSIUS HALICARNASSEUS DE ANTIQUITATIBUS

Cod. XXIV.

ALiud exemplar Dionyſii Alexandri Halicarnaſſei Originum ſive Antiquitatum Populi Romani ſuperius praeſſo ... Codex membranaceus Ms. in 8. Saec. XV cum ... Librorum aureis, & cum pictura in prima pagina, in qua ſtemma Me-

(1) De Codice ... Cornelius Nepos ab ... Aemilio Probo ... ad ... Lib. VII. Ep. 13.

(2) Hoc ... Hannibalis ... in antiquis Aemilii Probi editionibus.

dicaeum effulget. Conſtat foliis ſcriptis 98. In Catal. Montfauc. ſub num. XXIII.

AEMILIUS PROBUS.

Cod. XXV.

I. pag. 1. AEmilii Probi (1), ſeu potius Cornelii Nepotis de Excellentibus Viris, & Ducibus gentium exterarum Liber. Praecedit in primo folio tabula nominum ... excellentium, quorum deſcribuntur vitae, quae ſunt: I. Timoleon. II. Hamilcar. III. Hannibal (2). IV. Titus Pomponius. V. Miltiades. VI. Themiſtocles. VII. Ariſtides. VIII. Pauſanias. IX. Cimon. X. Lyſander. XI. Alcibiades. XII. Thraſybulus. XIII. Conon. XIV. Dion. XV. Iphicrates. XVI. Chabrias. XVII. Timotheus. XVIII. Datames. XIX. Epaminondas. XX. Pelopidas. XXI. Ageſilaus. XXII. Eumenes. XXIII. Phocion. Praefatio Libri inc. *Non dubito fore plerosque ...* Deſ. *de ... excellentium Imperatorum.* Vita Timoleontis inc. *Timoleon Corinthius ... ſine dubio magnus omnium iudicio ...* Vita Phocionis deſ. *atque a ... ſepultus eſt.*

II. pag. 100. b. Sequuntur Vitae aliorum, videlicet: I. Catonis, quae inc. *Cato ortus ... Tuſculano adoleſcentulus, ...* Deſ. ... *perſeverat ...* II. pag. 105. Virgilii, quae inc. *Virg. ... Maro ...* Deſ. ... III. pag. ... Didonis, quae inc. *Si veterum hiſtoriis ... praeſtandum ...* Deſ. ... IV. pag. 113. Sardanapali, quae inc. *Aliam ... Didonis ...* Deſ. ... V. pag. 118. ... Pompeii, quae inc. *Cneus Pompeius ... Romani ...* Deſ. *... Pompeio ... ſed longe ... perquirendum, ut ſublimitati ſubtrahe-*

retur

(3) Haec ... Miltiadis ... Vitas XX. Cornelii Nepotis ... Timoleontem, quae in Codice eſt prima.

(4) Eadem eſt cum illa, quae legitur ... Servii in Virgilium Commentar.

poer tuæ ... *depoſitus in [illegible] in ferum* [illegible] [illegible]. Tum ſequunt [illegible] non [illegible] appoſitus. *Antonii Marii [illegible] Florentini Civis, atque Notarius manuſcripſi [illegible] Kalendas Decembris MCCCCLII Valeas qui legis.* Appoſitum identidem in margine ... quædam & ſummaria in [illegible], de quibus agimus. Non conſultus fuit hic Codex pro ſuperi Napiori editione, quæ cum notis variorum, curante Auguſto Vir Steneren, prodiit Lugduni Batav. apud Sam. Luchtmans MDCCXXXII 8.

Codex chartac. Ms. in 4. min Sæc. XV. cum literis initialibus ſingularum Virtutum aureis, ... in principio ... & Medicææ familiæ ſtemmate. Conſtat foliis ſcriptis 136. In Catal. Montfauconi. ſub num. XVIII.

P L V T E V S LXVIII.

CONTINENS LATINOS CODD. MSS. XXVIII. EDITVM I.

C O D E X I.

CORNELIUS TACITUS.

CODex eſt anepigraphus, ſed continet Cornelii Taciti Libri V. eoſdem [illegible] quos in Germania [illegible], & Leoni X. Pont. Max. obtulere (a) ipſe Leo in Epiſtola ad Beroaldum impreſſa in editione Romana (b) fatetur magno ſe pretio redemiſſe, & ad communem [illegible] utilitatem imprimendos curaſſe. Liber I. inc. *Ab inveſſu Divi Auguſti urbem Romam a principio Reges habuere.* Liber V. deſ. *poſtquam ruerent pactis & metus ſui tantum magnum ...* ſubæat. Adſunt in margine ipſius Beroaldi, & aliorum eruditorum virorum caſtigationes & correctiones.

Igitur hoc loco notandum, tamperſum Niccolum ... ut ea quæ dat ... ſunt Taciti opera in Germania reperientur. Sæto Polenorum *de Scriptoribus ... Lemur Imprimere ad Polydorum ...* Vi. ex Mss. Beroaldiano ita ad hanc rem ſcribit: *Librorum enim (Taciti tempore) ... nomen aſſumere ſunt certe non unde ... Fragmenta quidem Libri undecimi & reliquos ... usque ad ... Claudii & qui fuerunt poſtea Cæſarem ad Veſpaſianum uſque ... at dicit, at ... tenemus. Reliquos vero eſſe atque in terra ... usque in Orbe uſquam ... quod quem admodum pleraque alia egregia, & clara volumina ... magna pars non ... deleta ... ullo ... nihil in ... quod ſibi eſſe ... ut ... habeatur &c.* Quum itaque multa ex Taciti operibus dooſſunt ut Niccoli voluntati nomum ... Poggius ... in ... Germaniam Turtum ... In Epiſtola xxv ad Niccolum (c) data Romæ v Kal. Octobris 1427. *De Cornelio (inquit) Tacito qui eſt in Germania, nil ſentio. Expecto reſponſum ab illo Monacho &c.* Et in Epiſt. xx. *Quidam Monachus amicus meus in quodam Monaſterio Germaniæ ... volumina ... per quas ſcribit ſe reperiſſe aliqua volumina ... ſunt Frontinus & aliqua opera Cornelii Taciti nobis ignota &c.* Ex Epiſt. xxvi. *Cornelius Tacitus ſilet inter Germanos, neque quidquam ... de eius operibus &c.* Tandem Monachum Hirſfeldenſis Romam venit cum inventario librorum in quibus Taciti volumen deſcribebatur. Poggius in Epiſt. xxx. *Nos autem ... (ideſt Monachi illius) in quo deſcribitur volumen illud Cornelii Taciti & aliorum, quibus* [illegible]

(a) De aliis Viris in hoc Codice occurrentibus qui ... Cornelii ... vide Fabricium Bibl. Lat. Tom. I. pag. [illegible]

(b) De Taciti parte a Poggio Braccioliano in Germania ... Cf. ... ad Ambr. ... Cornel. Epiſt. pag. ... Taciti Librorum inventione ... Epiſt. ... ad ... Thomam Kappum ... Kal. April. ... Romam ... pervenſſe ad ... S. R. E. Card. ... prim ... in Cod ... Pag. ... Cod. ... pag. [illegible]

(c) Hanc eandem ... exhibet Codex ... Poſtea

(d) ... Laurentio Mehus pag. [illegible]

Digitized by Google

rensus &c. Res eundo cum iam absit usque ad Leonis X. tempora, qui quidem Pontifex Cornelii Taciti Libri quinque in Germania [illegible], ipsique Pontifici oblati. Animadvertenda etiam sunt illa, quae de Leone X. scribit in Epistola Taciti editioni Romae nuncupata Beroaldus junior: *Age vero quanta* [illegible] *laude dignum est, quod propemodum praeconio voce ingenti praemia indagatoribus librorum proposuerit, quos libros ne ipsi quidem videre, obstante a [illegible]. Quae namque Cornelii Taciti hos primos quinque libros, qui per longam saeculorum ambitum latuerunt, ex fide [illegible] Germanicae caverna. Quam tu grandem ad te allatum ac magna mercede comparatum &c.* Corrogauitque verba illa, quae ad calcem dictae editionis apposita sunt, videlicet: *Nomine Leonis X. Pont. Max. propositis sunt praemia non mediocria his, qui ad eum libros veteres, neque hactenus editos attulerint &c.* Ad ea, quae de his ex quinque primis hoc Cornelii Libris patet, sunt [illegible] Beroaldus accedens etiam quae Lipsius ad [illegible] ad [illegible] verba II. Annalium Capite IX. *flumen Visurgis interfluebat, Marsi Romanorum Germanorumque [illegible] cum flumine praesertim Tacitus dedit &c. ipse Tacito (utrum [illegible]) [illegible]. Nam quoque hi primores Libri reperti Corbeiae, quod monasterium ad Visurgim est. Atque illi [illegible] vero haec thesaurum quaesitis quidem Pontificum ad magnum Leonem [illegible] & aureis quingentis.* Lipsius idem in Dispunctione Notarum Codicis Mediceoli [illegible]: *Codicem illum unum adsunt, quorum usque adhuc in tota Europa exemplar ipsa habemus [illegible]. Id Leone X. Pont. Opt. Max. oblatum, ex Corbeiensi monasterio ad Visurgim repertum, servat nunc [illegible] illa Bibliotheca Medicea.* Caeterum Taciti editionem Trecis [illegible] ut ipse [illegible] ad [illegible], [illegible]. Tres editiones fuisse a Magliabechio visas, ipse testatus est [illegible] Vincentio Coppola in Anecdotis & Memoriis [illegible] S. Germanio pag. 225. ubi agit de viris illustribus. Quartam editionum [illegible] Francofordiae est anni MXCVII. apud Claudium Marnium haeredesque Ioannis Aubrii & est secunda, [illegible] auctore [illegible]. Debetur est Cosmo Principi Etruriae ubi inter [illegible] ad lectorem [illegible] *hominis praecipue [illegible] mea doctus [illegible] Florentiae in [illegible] Mediceae Bibliotheca adservatur. Alterum est ex [illegible] antiquis, [illegible] de Tiberio principatu complectitur, ex Germanis olim repertum, & Leoni X. Pontifici oblatum, opera Philippi Beroaldi qui tum temporis studio humaniorum litterarum florebat, in publicum emissum. Caeterum sive praecipua ut nobilissima post tam auctoris [illegible], etiam quaecumque res postulant, a manibus [illegible] excerpsit, sive*

Cat. Lat. Cod. Tom. II.

[1] Huic ego saeculo referendum esse opinamur; [illegible] cum Codices IX. X. & XI. saeculi, qui nulla [illegible] [illegible] notas, nihil enim liquet [illegible] quam [illegible] [illegible]

[illegible] haud ita demens, ut nullo prorsus [illegible] relinquamus; [illegible] gravi [illegible] & necessarium, ut praesertim [illegible], ac de [illegible] fas [illegible], quare haud [illegible] labore a nobis positum in eruendo [illegible] in compendio [illegible], ut non [illegible]. Benedictus Dimandi in glossa ad primum Librum Taciti post pag. 39. [illegible] *Tacitum in quaternionibus profuisse repertum anno MDXVI (a) in Coenobio ad Visurgim [illegible] Vesfaliam in Germania, atque a Leone X. in Bibliothecam Mediceam translatum, [illegible] fuisse confectum.* Ioannes Mabillonius Iter. Italic. pag. 167. [illegible] Taciti Historiae Libros quinque [illegible] fuisse in Bibliotheca Fuldensi, qui ex Codice primi horum Librorum ad [illegible] Romae [illegible] MXCV. [illegible] est.

Codex membranaceus. Ms. in 4. Saec. XI. (b) formae quadratae, optimeque [illegible], [illegible] antiquissimum exemplar appellat H[illegible] [illegible] in scholiis suis Mss. & inter huius Bibliothecae insigniores Codices [illegible] Mabillonius in Itinere Italico pag. 167. [illegible] Librorum [illegible] excepto [illegible] quaternione [illegible], qui olim duplo maior [illegible] ex numeratione quaternionum; [illegible] numero XVIII. [illegible] & ultimus XXXIV. [illegible] Codicis [illegible] desiderat. Consulas [illegible] 138. In Catal. Montfauc. sub num. XXV.

CORNELIVS TACITVS ET APVLEIVS LONGOBARDIS CHARACTERIBVS EXARATI.

I. pag. 1. Codex est anepigraphus, & continet primo Cornelii Taciti ab excessu Divi Augusti Libros XI. ab undecimo nimirum usque ad vigesimum primum [illegible] singulorum [illegible] & [illegible] editiones Romanae, quam exhibet Codex III. sequens [illegible] Libri XX. qui [illegible] in Codice [illegible] [illegible]. Adsunt in margine summaria recentiora & adnotationes [illegible] diversa manu, sed valde antiqua. Cod. II.

II. pag. 124. b. Apuleii Platonici Madaurensis de Magia Libri II. ut in Codice II. Plut. XXIX. supra pag. 4. §. I. ubi ed [illegible] Florentinam [illegible] In calce Libri primi [illegible] Romanus [illegible] *Ego G. Crisp* Salust. [illegible] Romae [illegible]. *Apuleii [illegible] Madaurensis [illegible] Cl. [illegible] de Magia Lib. I. Explicit. Incipit Lib. II.* Lege feliciter. Itemque in calce Libri II. legitur: *Apuleii Platonici Madaurensis Prosa de Magia Lib. II. explicit. Ego Salust* [illegible] Romae [illegible]. Loca Graeca, quae in hisce Libris occurrunt, sunt ea quibus [illegible]

G g g

[illegible] quam proficerent, [illegible] saeculi non [illegible] & [illegible] documentum pertinere possit [illegible]

Caute r alteratiuntur, sed valde corrupta, & mendose exposita, recentior manu [illegible] dictis mutat eadem manu [illegible] emendate [illegible] hypotheque conscripti.

III. pag. [illegible] Eiusdem Metamorphoseon, seu de Asino Aureo Libri XI. [illegible] loco [illegible] Codicem §. II. [illegible] principium [illegible] Librorum, primo & ultimo [illegible] [illegible] Catis subscriptum *Ego Sallu* *stius legi & emendavi Romae felix* [illegible] vero Libri IX. [illegible] *Ego Sallustius legi & emendavi Romae* *Olibrio & Probino V. C. Conss. in foro Martis* *controversiam declamans Oratori Endelechio. Rursus Constantinopoli recognovi Caesario & Attico Coss.* (1)

IV. pag. 184. Eiusdem Floridorum Libri IV. [illegible] § III.

Subscriptionem quam habetur in fine Metamorphoseon [illegible] suppositam [illegible] [illegible] Codicem hunc num. XXVIII. [illegible] num. II. quod post Decretum Catalogum [illegible] [illegible] diversis Codicum [illegible] Pithoeus, qui hunc vidit librum [illegible] [illegible] syngrapha autographa [illegible] ipsius Pithoeus [illegible] 1593. [illegible] deceptus est [illegible] Codicem [illegible] [illegible] subscriptio Sallustii, [illegible] Consulum [illegible] supra [illegible] [illegible] *Sallustius legi & emendavi* [illegible] *quam* [illegible] *appellant; sed non* [illegible] [illegible] *hac inscriptione* [illegible] *Apulei* [illegible] *ut videtur, manu; at* [illegible] *subscriptio* [illegible] *Consulibus*, [illegible] *Theodosius* [illegible] *CCCXCV* [illegible] *quo eo tempore* [illegible] [illegible] Pithoeus [illegible] [illegible] *Annalium* [illegible] *non* [illegible] *antiquum* [illegible] *Germanicum* [illegible] *negligentia. In Vaticano Codice* [illegible] Franciscus Vettorius [illegible] doctus & doctissimus [illegible] [illegible] Pithoeus [illegible] [illegible] Pithoeus, [illegible] [illegible] deliberavit.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. XI. charactere Longobardico exaratus, [illegible] in locis [illegible] quorum [illegible] [illegible] in spatio [illegible] [illegible] quorum [illegible]

(1) Eadem subscriptio legitur etiam in alio Cod. [illegible] Tom. XXIX.

Codicem olim Hollfedus in schedis Mss. In principio haec leguntur notata, *De XXII. bancho* [illegible] *parte* [illegible] *Cornelius Tacitus & Opera Apulei* [illegible] *Conventus S. Marci de Florentia Ordinis Praedicatorum de hereditate Nicolai Nicoli Florentini viri doctissimi.* Conscriptus saeculo [illegible] In Catal. Montfauc. sub num. XXVIII.

CORNELIVS TACITVS.

Cod. [illegible]

I. pag. 1. P. Cornelii Taciti Libri quinque [illegible] [illegible] cum aliqui [illegible] Philippo Beroaldo [illegible] Academiae Romanae Praefecto, [illegible] Leonis X. Pont. Max. Praecedit Epistola ipsius Beroaldi ad Leonem X. [illegible] *Quodam* [illegible] *Pont. Max.* [illegible] Tum ipsius [illegible] ad lectorem. Hisce praemissis sequuntur Cornelii Taciti Opera. [illegible] Primo occurrunt [illegible] Historiarum [illegible] [illegible] primus Inc. *Urbem Romam a principio Reges habuere.* [illegible] [illegible] Apposita [illegible] [illegible] quinque Libris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

II. pag. 75. Iulii Agricolae Vita per Cornelium Tacitum [illegible] Inc. *Clarorum virorum facta* [illegible] *tradere* [illegible] Subsequitur Eiusdem [illegible] Inc. *Germania omnis a Gallis* [illegible] [illegible] *Vale decus & praesidium meum.*

III. pag. 86. Eiusdem Cornelii Taciti ab excessu Divi Augusti Historiarum Libri XI. ab undecimo usque ad vigesimum primum [illegible] Inc. *Nam Valerium Asiaticum bis Consulem* [illegible] Vigesimus primus [illegible] Tum subscriptum *Cornelii Taciti* [illegible] *Libri XXI. imperfecti, & reliquorum, qui ad hanc diem reperiri non* [illegible]

IV. pag. 113. Eiusdem de situ, moribus, & populis Germaniae Libellus. Inc. *Germania omnis a Gallis* [illegible] [illegible]

V. pag. 128. [illegible] Dialogus [illegible] [illegible] Oratoribus [illegible] Inc. *Saepe ex me requiris* [illegible] [illegible] Tum pro voluminis coronide subnectitur [illegible] X. Epistola ad [illegible] Inc. *Dilecte fili, salutem & Apostolicam benedictionem* [illegible] *Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die XII.* [illegible] *MDXIV. Pontificatus nostri anno secundo*, & subscribitur [illegible] *Iac. Sadoletus.*

In

[illegible] Google

In ultimo denique folio notantur errores impressionum a Libro XI ad finem, regiſtrum & impreſſionis nota, quae ſequitur: *P. Cornelii Taciti Equitis Ro. Hiſtoriarum libri quinque nuper in Germania inventi, ac cum reliquis omnibus, qui reperiuntur, quae prius inveniebantur, Romae impreſſi per Magiſtrum Stephanum Guilleretis de Lothoring a Tullen dioc. anno MDXV. Kal. Martii Leonis X. Pont. Max. anno ſecundo.* In averſa vero ipſius folii parte inditum eſt Pontificis Summi privilegium, hoc appoſito monumento: *Summus Leonis X. Pont. Max. propoſita ſunt praemia non mediocria his, qui ad eum libros veteres, neque hactenus editos, miſerint.*

Pro recenſione horuce encomiis placet ex inſcripta Beroaldi Epiſtola ad Leonem X. quaedam hic ſubtexere, quae animadverſione digna ſunt, omnium: *hi primum vero beatos, ac aſſidueque ipſo Literarum ſtudio de te plurimum ſunt promiſſa. Sic enim tum fuiſſe te ſemper egregie in ſe voluntate, praeclara item, quem inde non effuſiſſe facultatem, quam videbant ſit tum dignitate accepiſſe, tumque permagnam. Nomine Bibliothecam Mediceam, quae difficillimis Italiae temporibus patrem tuum tolerante, domus tuae fortuna ſenſerat calamitatem, a te inſtaurari, ac pergrave eiuſdem fortunae, recuperatam magna ex recuperatione Volumina eodem non minus ingenio poteſſe ſemper. Memoriam praeterea d[illegible] illius ut tu narrare ipſe te ſolebam, qui bonos literas tunc fugientes invenerat; in te vero nunc redeuntes affirmabant non poſſe non conſentire ſtudios dum, atque eo iam longe uberiores, quaero illum ipſum patrem tuum optimum, & rectorem amplectique ſuperaſti. Et vero hoc hic inprimis (quantum in primordiis & quaſi infantia Pontificatus tui) praeclare reſpondiſti. Namque advocatis Profeſſorum ſtipendiis ac ipſaque undique ſummo in omni ſtudiorum genere viri, Romanum Gymnaſium multis ingeniorum luminibus illuſtraſti. At Laurentius quidem patrem tuum Ianum Laſcarem ſingulari eruditione virum in Graeciam miſit, qui bibliothecae undique inquiſitos Florentiam ad extruendam Bibliothecam compararet. Tu vero, quo quod utrumque Linguarum optimae callet ad perfectam eruditionem, literarum Graecarum cognitionem ſtudium eſſe permiſiſti, eodem Laſcare auctore ipſum propemodum Graeciam in Italiam, quaſi ex novam Coloniam deduxiſti. Pueros enim ex ipſa Graecia, ex quibus in ingenio & bono indolis maxime videbatur, tam ſuis praeceptoribus Romam evocaſti, ut & linguam ipſi accipiant communicare nec vitiatam, ſermoneque illo unde Petrus in tempore erat, ac per hoc ſermonem non utrique gentis literis adhibere, ad tradendum etiam transferre, ac latius propagari poſſet. Age vero quanta hoc ipſum laude dignum eſt, quod propemodum praecones inter ingentes praemiis indagator hos librorum propoſuiſti, ſi quos hi ex veteribus nobis inveniant, adducendi a ſe bibliothecis ſint? Quam nostra Cornelii Taciti hos patris quinque libros, qui per longum*

ſaeculorum ambitum latuerant, ex ſiluis Germaniae inventos, quoniam in primis ad te allatum, ac magna mercede comparatum, non recte alioque librorum ſepultura iterſus ornaſti, ſed tantopere verus omnium potior amicum omnium conſulere ipſe voluiſti &c.

Codex chartaceus impreſſus in ſupra in fol. Conſtat foliis 240. In Catal. Montfauc. ſub num. XXIV.

CORNELIVS TACITVS.

Cod. IV.

Codex anepigraphus, ſed continet Cornelii Taciti Hiſtoriarum ab exceſſu Divi Auguſti Libros VIII. ab undecimo uſque ad totum decimum octavum, ut in noſtra editione Romana. In calce Libri XVI. in margine adnotatum eſt: *hic plurimum deficit.*

Codex membranac. Ms. in 4. minori Saec. XV. cura poſtrema duorum folia alia manu ſupplita ſunt. Conſtat foliis ſcriptis 102. In Catal. Montfauc. ſub num. XXVII.

CORNELIVS TACITVS.

Cod. V.

Cornelii Taciti Hiſtoriarum ab exceſſu Divi Auguſti Liber XI. a fragmento ſed Liber undecimus uſque ad totum vigeſimum primum, ut in edit. Romana. In fine ſequuntur quaedam anepigrapha, quorum initium eſt: [illegible] pertinent ad Librum IV. et alſſem Taciti Hiſtoriarum ab exceſſu Neronis, ut in Cod. XXIV. Pl. LXIII. ſupra pag. [illegible] §. II. Tum ſubtus majoribus literis ſignatur: *Cornelii Taciti Liber XXI. explicit.*

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. nitidiſſimus, cum pictura in principio, in cuius effigie in literis initialis Medicaeo ſtemmate, quod altri quinque parvuli ſeſſui tant, & marginibus undique Librorum initium coloratis & auratis. Conſtat foliis ſcriptis 245. In Catalogo Montfaucon. ſub num. XXVI.

CAESARIS COMMENT. CHARACT. LONGOBARDICIS SCRIPTA

Cod. VI.

I. pag. 1. C. Iulii Caeſaris de Bello Gallico Liber VIII. quorum primus ob mutilationem Codicis incipit a verbis [illegible] *Rhodanus fluit, iſque nonnullis locis vado tranſitur &c.* quae in edit. C. Iulii Caeſaris & aliorum de Bello Gall. Civ. Alex. Afric. & Hiſp. Commentariorum Lugd. Bat. anno MDCCXXXVII. in 4. extendunt in Tom. I. pag. 3. lin. 11. Liber VIII. deſi *quam belli gerende*. Singulorum Librorum initium & finis concordat cum dicta editione a pag. 11. uſque ad pag. 516. In fine ſubnectuntur ſingulorum anepigrapha, quod hic. *Excepit iſt Caeſaris adventus ob omnibus municipiis & coloni incredibili honore atque amore. Finis G. Caeſ. [illegible] quam ipſe . . . .*

 quod

quod pertinet ad Cap. LI & LII Libri VIII.

II pag. 70 Eiuſdem de Bello Civili Commentariorum Libri III, quorum primus incipit: *Litteris a Fabio C. Caeſari Conſulibus redditis* [illegible]. Liber tertius deſ. *indigens deprehenſiſque* [illegible] *Caeſare* [illegible] ut in edit. Tom. II. a pag. 519 uſque ad pag. 777, ubi in uno h[illegible] ad[illegible]: *Haec initia belli Alexandrini fuerunt*.

III pag. 119 A. Sequitur ſine titulo A. Hirtii Panſae Commentariorum de Bello Alexandrino Liber unus, *De Bello Alexandrino* [illegible]. Deſinit imperfecte ob mutilationem Codicis inter pag. 143 & 144 in verbis *Pharnaces* [illegible] *pervenit* [illegible]. Ibidem a pag. 718 ad pag. 841 lin. 2.

IV pag. 144 A. Hirtii Panſae Commentariorum de Bello Africano Liber unus, [illegible] mutilus ob p[illegible] Codicis defectum. Incipit autem e verbis [illegible] *Gallo duce quae* [illegible] *ad urbem* [illegible]. Ibid. a pag. 851 lin. 13 uſque ad pag. 918.

V pag. 156 Tandem ſine titulo ſuccedit incerti Auctoris de Bello Hiſpanico Liber unus, *Ille Pharnace ſuperato, Aſ in* [illegible] *certum* [illegible] *fecerunt* [illegible]. Ibid. a pag. 920 ad pag. 979 lin. 8. Mutilus etiam Codex eſt in fine.

Codex membranac. Ms. in fol. min. Saec. XI, characteribus Longobardicis exaratus, [illegible] olim [illegible] poſtmodum [illegible]. In principio notula erat [illegible] ipſius [illegible] nomen ſuperſunt [illegible] *Nicolai Nicoli*. Conſtat foliis ſcriptis 160. In Catal. Morit. ſub num. IX.

CAESARIS COMMENTARIA.

Cod. VII. I. pag. 1 C. Caeſaris C. F. Belli Gallici Libri VIII, quorum poſtremus eſt in editionibus ſub nomine A. Hirtii Panſae, cum Epiſtola [illegible] ad Balbum, [illegible] eſt. In principio Libri primi, & in fine ſingulorum habetur Cenſorum [illegible]; *Iulius Celſus Conſtantinus V. C. legi*. In calce Libri VIII eadem nota omiſſa eſt, [illegible] habet: *Iulius Celſus Conſtantinus V. C. legi tantum feliciter C. Caeſaris Pont. Max. Ephemeris* (a) *rerum geſtarum belli Gallici Lib. VIII. explicit*. Tum ſubſequitur fragmentum [illegible] quod ita: *Exceptum eſt Caeſaris adventu* [illegible] *ſuam facile obtinerent*. Habebatur etiam in Codice ſuperiore [illegible] diverſum.

II pag. 73 Tranquilli Svetonii Libri XII [illegible]

Codex membranac. Ms. in fol. min. Saec. XI binis columnis exaratus optime quae ſer-

vatus cum quibuſdam [illegible] notis ſummatis in margine. Conſtat foliis ſcriptis 157. In Catal. Montfaucon. ſub num. X.

CAESARIS COMMENTARIA.

I. pag. 1 C Aeſaris de Bello Gallico Libri VIII, ut in Cod. ſuperiori. In principio Libri primi legitur Cenſoris nota, ſcilicet: *Iulius Celſus Conſtantinus V. C. legi*; in calce Libri ſecundi *Iulius Celſus Conſtantinus V. C. legi Flavius Licerius Firminus Lupicinus*; in calce Libri tertii, quarti & ſeptimi *Iulius Celſus Conſtantinus V. C. legi*; in calce vero octavi longior, & quidem ita: *Iulius Celſus Conſtantinus V. C. legi tantum feliciter C. Caeſaris Pont. Max. Ephemeris rerum geſtarum Belli Gallici Liber VIII. explicit feliciter*. Hinc quoque ſubiicitur Exceptum [illegible], ut in Cod. VI § I. Liber primus & ſecundus magna ex parte recentiori manu ſuppleti ſunt. Cod. VIII.

II pag. 91 Eiuſdem de Bello Civili Libri III, quorum primus [illegible] incipit e verbis [illegible] *diſceptabant* [illegible] *tenebatur &c.* quae non dum in ext. edit. Tom. II pag. 519 lin. 5. Reliquorum initium & finis concordat cum editione [illegible].

III. pag. 131 C. Caeſaris Bellum Alexandrinum, ut in editione ſub nomine A. Hirtii Panſae.

IV. pag. 142 C. Caeſaris Bellum Africanum, ut in editione item ſub nomine A. Hirtii Panſae.

V pag. 151 Bellum Hiſpanienſe ut notatum [illegible] recenti [illegible]. Huius quoque Libri potior pars ab eadem recenti manu ſuppleta eſt.

Codex membranac. Ms. in fol. Saec. partim XI, partim XII, duplici enim manu eſt exaratus, in cuius primo folio epigraphe poſſeſſoris legebatur, inuta poſtea deleta, ex qua tamen nomen *Nicolai Accursii de Flo*[illegible] erui poſſe videtur. Conſtat foliis ſcriptis 161. In Cat. Montfaucon. ſub num. XI.

CAESARIS COMMENTARIA.

C Iulii Caeſaris Commentariorum Belli Gallici Libri XV, ſcilicet octo de Bello Gallico, tres de Bello Civili, duo de Bello Alexandrino, qui in editione eſt unicus, alter de Bello Africano, & ultimus de Bello Hiſpanienſi. Notandum in Epiſtola praevia Libro VIII de Bello Gallico, cumquam titulum legi *Sequitur eiuſdem C. Hirtii de eadem. Lege feliciter*, & in calce Libri de Bello Hiſpanienſi legi: *Abſunt* [illegible], [illegible] *Cod.* [illegible]. Adſunt in margine correctiones eruditae [illegible] (b), quae in primo folio ita lectorem admonuit: Cod. IX.

Qu[illegible]

(a) [illegible] *erbat in Codice*, [illegible] *legendum*, [illegible] *Montfauconius*, *Ephemeris*

(b) *Hunc Morell. ſuſpicatur eſſe Angeli* [illegible] [illegible]

Quidquid in hisce editionibus, dissentiunt, unumquemque [illegible] haberi non tantum, ad scriptorem fontem in Codice antiquissimo Langobardis literis scripto [illegible] nec arbitrantur deinceps atque hunc suffecit intendimentum, habeatur, [illegible], ut [illegible] consultum.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XIV. cum initiis Librorum initialibus auratis & coloratis, & summariis rubricis in margine rubrica coloratis. Constat foliis scriptis 215. In Catal. Montfauc. sub num. XII.

CAESARIS COMMENTARIA.

Cod. X. I. pag. 1. C. Julii Caesaris Commentariorum Belli Gallici Libri VIII. qui cum postremus ita finiuntur: *Aulii Hirtii de eodem Bello Liber octavus est pro fine*. [illegible] & Epistola qua [illegible] titulus ita habet: *Auli Hirtii de eodem Bello Praefatio in [illegible] Librum*. In principio Libri primi apponitur Caesaris vita, ubi autem: *Julius Celsus Constantinus recensuit*, quae reperitur in principiis eorum Librorum, qui [illegible] & legit.

II. pag. 108. b. Eiusdem Commentariorum de Bello Civili Libri III. ut in edit. Hic quoque initio singulorum Librorum [illegible] appareat, quemadmodum etiam in sequentibus.

III. pag. 124. Commentariorum A. Hirtii de Bello Alexandrino Liber IV. ut in edit.

IV. pag. 138. b. Eiusdem A. Hirtii Commentariorum de Bello Africano Liber V. ut ibid.

V. pag. 158. b. Eiusdem A. Hirtii Commentariorum de Bello Hispaniensi Liber VI. ut ibid. In calce horum Librorum [illegible] et rubricis legitur: *Amen, [illegible]. Deo gratias S. B. M. S. D. N.*

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. [illegible] hunc Librum cum suis & [illegible] pictura in prima pagina. Caeterum insignia in [illegible] prima Libri de Bello Gallico & stemmate familiae [illegible], in cuius primo folio possessoris nomen [illegible] quod postea partim [illegible]. Constat foliis scriptis 165. In Catalogo Montfauc. sub num. XIII.

CAESARIS COMMENTARIA.

Additis etiam

Philothei monachi in S. Bernardum Abbatem Carmen Encomiasticum

Cod. XI. I. pag. 1. GAii Iulii Caesaris Historiae Belli Gallici a se confecti Libri VIII. ut in editione. In calce Libri VII. legitur: *Iulius Celsus Constantinus v. c. [illegible] legit*, ante Epistolam vero Libro VIII. praemissam hunc apposuit titulum: *Incipit a. Iteque de eodem a Suetonio Tranquillo Caesaris hic scriptus*, & in calce nullum subiungitur: *Explicit Liber VIII. & ultimus Belli Gallici a Iulio Caesare confecti, & a Suetonio Tranquillo scriptus*.

II. pag. 39. b. Bellorum Civilium Libri VI. sub una eademque numerorum serie, & sub eodem titulo *Bellorum Civilium* exhibentur in hoc Codice Libri, qui in edit. sunt tres de Bello Civili, unus de Bello Alexandrino, unus de Bello Africano, & unus de Bello Hispaniensi, addito praeterea singulis *ab eodem Suetonio Tranquillo compositum*. Notandum autem est fragmentum [illegible] quod [illegible] in Codice VI. § I. quodque pertinet ad Cap. LI. & LII. Libri VIII. de Bello Gallico, in hoc Codice haberi in principio Libri I. Bellorum Civilium, tamquam pertineat ad ipsum; sed a [illegible] eidem Libri qui ita habet: *Incipit Bellorum Civilium Liber primus ab eodem Suetonio Tranquillo compositus*. In tota pagina 68. & 69. magnus in Codice defectus occurrit, in quo sunt Libri de Bello Alexandrino, & maxima pars Libri de Bello Africano deperiit. Illius enim postrema verba sunt: *[illegible] convertit [illegible]* [illegible] quae pertinent ad Cap. LVII. & incidunt in edit. pag. 928. lin. 8. huius vero prima sunt [illegible], *[illegible] fortius, quodque Di essent in ipsius operibus &c.* quae spectant ad Cap. LXXXVIII. & incidunt in pag. 931. lin. 6. Ultimus Liber, scilicet de Bello Hispaniensi, sic absolvitur: *Gaii Iulii Caesaris Bellorum Civilium Liber sextus a Suetonio Tranquillo compositus explicit*.

III. pag. 71. Philothei Monachi de vita & moribus Sancti Bernardi Abbatis Claraevallis, Ordinis Sancti Benedicti, Ordinis Cisterciensis (*sic*) Carmen Encomiasticum. Inc.

Inclyta quem tenuit nostras gestis [illegible] Lucem [illegible] emodulanda [illegible]

Des.

Et meum ne fortis [illegible] perarata [illegible] Leve [illegible] sensim carmine [illegible] per.

Haec Elegia metro diversa nec recentiori parscripta nil, antique [illegible] [illegible] in lucem dedit Hugo [illegible] Cistercensis monachus. Cremonae MDCCXX. 8.

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XIV. binis columnis exaratus, cum notationibus quibusdam [illegible] lectionibus in margine. & cum quodam stemmate gentilitio rudi calamo depicto in exordio. & in fine, quod Leonem exhibet erectum & crucem pedibus anterioribus gestantem. Constat foliis scriptis 73. In Catal. Montfauc. sub num. XIV.

CAESARIS COMMENTARIA.

Cod. XII. I. pag. 1. C. Caesaris Commentariorum Belli Gallici Libri VIII. quorum

rum poſtremus inſcribitur: *A. Hirtii Commentariorum Belli Gallici Liber VIII.*

II. pag. 86. Eiuſdem Commentariorum Belli Civilis Libri VI. ut enim reliqui Codices illi qui in editione habentur ſub titulo de Bello Alexandrino, de Bello Africano, & de Bello Hiſpanienſi. Adſunt correctiones nonnullae, & ſummulae partim ab eadem manu, partim a recentiore appoſitae in margine. In calce legitur: *Liber Iohannis Petri de Medicis.*

Codex membranaceus Ms. in 4. minori Saec. XV. nitidiſſimus. Conſtat foliis ſcriptis 191. In Catalogo Montfauc. ſub num. XV.

CAESARIS COMMENTARIA,

Cod. XIII. I. pag. 1. C. Iulii Caeſaris Commentariorum Belli Gallici Libri VIII. quorum poſtremus inſcribitur: *A. Hirtii Commentariorum Belli Gallici Liber octavus feliciter. Iulius Celſus Conſtantinus V. C. emendavit.* Et poſt haec: *Hirtius ad Cornelium Balbum Epiſtola.* Haec totam Codicis paginam ornatam Libros praefigitur, & ante librum primum pro V. C. habet *Vir Clariſſimus.*

II. pag. 74. A. Eiuſdem Commentariorum Belli Civilis Pompeiani Libri III. tum aut Conſtat non, ut ſupra, quae ſingulis eorum ſequentibus Libris praemittitur.

III. pag. 119. A. Hirtii Commentariorum Belli Alexandrini Liber.

IV. pag. 141. A. Hirtii Commentariorum Belli Africani Liber.

V. pag. 181. A. Hirtii Commentariorum Belli Hiſpanienſis Liber. In calce legitur: *Liber Petri de Medicis Coſ. fil.*

Codex membranaceus Ms. in 4. majori Saec. XV. cum initialibus Librorum litteris auratis & illuminatis, & cum correctionibus in margine partim eadem, partim recentiori manu. Conſtat foliis ſcriptis 190. In Catal. Montfauc. ſub num. XVI.

CAESARIS COMMENTARIA

Cod. XIV. I. pag. 1. COmmentariorum C. Iulii Caeſaris de Bello Gallico Libri VIII. quorum poſtremus inſcribitur: *A. Hirtii Commentariorum Belli Gallici Liber octavus feliciter. Iulius Celſus Conſtantinus V. C. emendavit* (1). Epiſtola vero illi praemiſſa titulum habet: *A. Hirtius Balbo ſuo ſalutem dicit.*

II. pag. 94. Commentariorum C. Iulii Caeſaris de Bello Civili Pompeiano Libri III.

III. pag. 150. Commentariorum A. Hirtii de Bello Alexandrino Liber IV.

IV. pag. 172. Eiuſdem de Bello Africano Liber V.

V. pag. 190. Eiuſdem de Bello Hiſpanienſi (*ſic*) Liber VI. In principio Codicis in ſcuto [illegible]

(1) Haec Celſi nota ſingulis omnino libris praefigitur.

de quibus in Commentariis mentio fit, manu ſcripta Franciſci Saſſetti, qui fuit Codicis poſſeſſor; & in margine correctiones, variae lectiones & ſummulae partim ejuſdem, partim recentiori manu.

Codex membranaceus Ms. in fol. min. Saec. XV. nitidiſſimus, cum auratis & illuminatis ſingulorum Librorum initialibus litteris, & pictura elegantiſſima in primi pagina, ubi viſitur Iulium Caeſarem corona laurea redimitum, & Commentariorum ſuorum volumen manu geſtantem; in calce vero ipſius paginae ſtemma apparet familiae Saſſettae, & in folio antecedenti legitur aureis litteris ſcriptum nomen *Franciſci Saſſetti*, depicto ſuperius quidam ambiente [illegible] *mea ſponte*. Conſtat foliis ſcriptis 199. In Catalogo Montfauc. ſub num. XVII.

COMMENTARIA CAESARIS

Cod. XV. I. pag. 1. C. Iulii Caeſaris Commentariorum Belli Gallici Libri VIII. in quorum poſtremo nulla A. Hirtii Panſae mentio fit.

II. pag. 187. A. De Bello Civili Libri III. quorum numerus cum ſuperioribus Libris continuatur, et primus Liber numero IX. deſignatur. Titulus ſecundi ita habet: *Hirtii Panſae Liber X. Belli autem Civilis II.* & ita inde tertii nomenclaturam: *Hirtii Panſae Liber XI. Belli autem Civilis III.*

III. pag. 213. Bellum Alexandrinum (ita enim inſcribitur, nullo auctoris nomine appoſito).

IV. pag. 238. Caii Iulii Caeſaris Bellum Africanum.

V. pag. 266. A. Bellum Hiſpanum C. Caeſaris.

Codex membranaceus Ms. in 4. Saec. XV. incuria [illegible] cum prima duo folia valde corrupta ſint et macula. In fronte initiali depicta eſt C. Iulii Caeſaris imago, litterae autem initiales ſingulorum Librorum, excepto [illegible], auratae ſunt & illuminatae. Conſtat foliis ſcriptis 299. In Catal. Montf. ſub num. XVIII. ubi perperam recenſentur: *Caeſaris Commentariorum Libri XV.* quare, ſi omnes ſimul numerentur, ſunt tantummodo XIV.

CAESARIS COMMENTARIA.

Cod. XVI. I. pag. 1. C. Iulii Caeſaris Commentariorum Belli Gallici Libri VIII. ex emendatione Iulii Celſi Conſtantini; ſingulis enim Libris praefigitur: *Iulius Celſus Conſtantinus V. C. emendavit.* Liber VIII. A. Hirtio tribuitur, cui etiam Epiſtola inſcribitur *ad Cornelium Balbum.*

II. pag. 111. C. Iulii Caeſaris Commentariorum Belli Civilis Libri III. item ex emendatione Iulii Celſi

III.

Digitized by Google

III. pag. 118. A. Hirtii Commentariorum Belli Alexandrini Liber.

IV. pag. 105. Eiusdem Commentariorum Belli Africani Liber.

V. pag. 132. Eiusdem Commentariorum Belli Hispaniensis Liber; in cuius calce legitur: *Non reperitur ultra*.

Cod. membranaceus Ms. in 4. min. Saec. XV. nitidissimus, cum initialibus Librorum literis auratis & coloratis, & cum pictura in primo pag. 1. ubi C. Iulii Caesaris imago depicta exhibetur. Constat foliis scriptis 144. In Catal. Montf. sub num. XIX.

CAESARIS COMMENTARIA.

Cod. XVII. I. pag. 1. COmmentariorum C. Iulii Caesaris de Bello Gallico Libri VIII. ex emendatione Iulii Celsi Constantini, cuius nomen item hinc, quam saepe rel[illegible] omnibus Libris praefigitur. Liber octavus tamen Epistolae ordine praecedit, Au[illegible] Hirtio Pansae tribuitur.

II. pag. 118. b. Commentariorum eiusdem de Bello Civili Pompeiano Libri III.

III. pag. 117. Commentariorum A. Hirtii de Bello Alexandrino Liber IV.

IV. pag. 145. Commentariorum eiusdem de Bello Africano Liber V.

V. pag. 161. Commentariorum eiusdem de Bello Hispaniensi Liber VI.

Codex chartac. Ms. in fol. min. Saec. XV. modice corruptus, cum nonnullis correctionibus & variantibus lectionibus ab eadem manu in margine appositis. Constat foliis scriptis 169. In Catal. Montfauc. sub num. XX.

CAESARIS COMMENTARIA.

Cod. XVIII. I. pag. 1. C. Iulii Caesaris Commentariorum Belli Gallici Liber VIII. ex emendatione Iulii Celsi, quemadmodum & reliqui, qui sequuntur omnes. Liber octavus itemque Epistolae ad Cornelium Balbum, A. Hirtii nomen praefixum est.

II. pag. 49. b. Eiusdem Commentariorum Belli Civilis Pompeiani Liber III.

III. pag. 79. b. A. Hirtii Commentariorum Belli Alexandrini Liber.

IV. pag. 89. Eiusdem Commentariorum Belli Africani Liber.

V. pag. 100. b. Eiusdem Commentariorum Belli Hispaniensis Liber; in cuius calce legitur: *Hucusque Historiae non reperitur alterius quam hic scriptum*.

Codex chartac. Ms. in 4. maiori Saec. XV. exaratus, optime servatus, cum titulis Librorum scriptis in margine, praeter titulum primi Libri de Bello Civili, & cum nonnullis variantibus lectionibus per ipsam [illegible] eadem manu. Constat foliis scriptis 300. In Catal. Montf. sub num. XXI.

APPIANI ALEXANDRINI HISTORIA PUBLIO CANDIDO INTERPRETE.

Ac praeterea

Anonymi Compendium Historiae ab excessu Constantini usque ad Leonem XXIII

Cod. XIX. I. pag. 1. APpiani Alexandrini Sophistae Romanorum Libycus, seu de tertio Bello Punico P. Candido interprete. Cum Praefatione ad Nicolaum V. Summum Pont. quam [illegible] sic: *Appiani Alexandrini Historiam*. Des. *& [illegible] esse [illegible]*. Tum Procemium Appiani. *Romanorum Historiam scribere volens*, Des. *sic & reliqua fere [illegible], ex [illegible] a me conscriptum est*. Liber incipit: *Carthaginem in Libya Phoenices condidere annis quinquaginta [illegible]*. Des. *& Carthaginem urbem a fundamentis [illegible] post [illegible]*. Tum sequitur: *Appiani Alexandrini [illegible] Romanorum Liber [illegible], qui [illegible] Traductio P. Candidi*, quod [illegible] interpretatio nomen in [illegible] Librorum [illegible].

II. pag. 56. b. Eiusdem Liber, qui Syriacus inscribitur. Inc. *Antiochus Seleuci [illegible]*. Des. *hoc igitur de Macedonibus, qui in Syria regnarunt, [illegible] forum [illegible]*. Inde sequitur [illegible] *conclusio in Pompeium; & sic Historiam [illegible] Syriae [illegible] ab Antiocho [illegible] ad Romanorum [illegible], [illegible] usque in [illegible] positione ab Antiocho in Pompeium Magnum*.

III. pag. 83. b. Eiusdem Liber, qui inscribitur Parthicus. Inc. *Post Pompeium & [illegible] ob ea, quae in Syria [illegible] gesserat [illegible] qui [illegible] in [illegible] est*. Des. *ad civile bellum [illegible]*.

IV. pag. 103. b. Eiusdem Liber, qui Mithridaticus inscribitur. Inc. *Romani igitur Bithyniae, & Cappadociae*. Des. *Aegyptus in [illegible] mare, quod [illegible]*. In calce legitur: *Appiani Alexandrini Sophistae Romanorum Liber [illegible], qui Mithridaticus inscribitur. Traductio P. Candidi. Exscriptum est hoc opus per me Carolum [illegible] Florentinum [illegible] Notarium publicum [illegible] ad laudem & gloriam Regis [illegible] sub anno Domini nostri Iesu Christi MCCCCLXXXIX. die vero XXX. mensis [illegible]. Sit semper laus Deo Omnipotenti. Amen.*

Ap-

(a) [illegible] Graecorum [illegible] interpretes, qui [illegible] V. Pontifici [illegible] ad [illegible] translationes [illegible] Petrus Candidus Decembrius [illegible] Mediolanensium [illegible] Romam se recepit, ubi Appiani [illegible] 1452 [illegible] Cl. [illegible] Candidum [illegible] Vita [illegible] Pontificis Romani [illegible] 4. pag. 190.

Appiani Alexandrini de Romana Historia, ſive de Bellis Libyco, Syro, Parthico & Mithridatico Libri IV e Graeco in Latinum verſi ad Nicolaum V. Pont. Max. [illegible] dederunt Venetiis.

V pag. 131 Anonymi (t) compendium Hiſtoriae ab exceſſu Conſtantini uſque ad [illegible] XXIII. Libris XIX. & quidem [illegible] [illegible] Fuit autem in Urbe Conſtantinopoli Romanum Imperium magna cum gloria ſub Conſtantino Conſtantini [illegible] tempore floruit [illegible] amplius uſque ad Theodoſii ſeniori filios Honorium & Arcadium per annos [illegible] ſeptuaginta ſub ubi vero magnus Imperii [illegible] factus eſt. Deſ [illegible] [illegible] apud Piſas [illegible] [illegible] quae [illegible] Lau[illegible] Gregorio & Benedicto [illegible] [illegible] Petrum [illegible] Cretenſem ex Ordine Minorum [illegible] Philoſophum in ſacra Theologia Romanae Eccleſiae Cardinalem Alexandrum [illegible] appellarunt [illegible] defuncto, [illegible] [illegible] Coſſa [illegible] [illegible] Joannes XXIII appellatus [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] Tum haec ſubſcriptio: Explicit [illegible] hic apud [illegible] [illegible] Carolum [illegible] Germanicum [illegible] ſcriptum ad laudem & gloriam [illegible] [illegible] Regis Hungariae [illegible] [illegible] [illegible] generoſo animo [illegible] Deum [illegible] [illegible] Anno D. N. I. C. MCCCCXC die XXVI menſis [illegible].

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV [illegible] [illegible] cum pulchritudine [illegible] in principio, Leonis X. Pontificis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] litteris [illegible] Conſtat foliis ſcriptis 313. In Catal. Montfauc. ſub num. XXII.

APPIANVS ALEXANDRINVS DE BELLIS CIVILIBVS ROMANIS

Cod. XX. Codex eſt anepigraphus [illegible] continet Appiani Alexandrini Civilium Bellorum Libros [illegible] Petro Candido interprete, cum Epiſtola nuncupatoria ad Alphonſum Regem (u), quae [illegible] [illegible] [illegible] ab Auctore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Bellorum [illegible] quae [illegible] [illegible] [illegible] Prologum ſubſequuntur Librorum quinque argumenta. Liber primus [illegible] Senatus [illegible] [illegible] Romanus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Liber ſecundus [illegible] appellatus eſt & patre [illegible], & Dictator in

omnem [illegible] [illegible]. Conſulque ad [illegible] corpus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Appiani Alexandrini de Civilibus Romanorum bellis Libri V. una cum de bellis Gallicis & Illyrico e Graeco in Latinum verſi ad Alphonſum Aragonum Regem prodiere Venetiis MCCCCLXXII. & alibi, ut notat Cl. Mittarius in Annal. Typogr. Tom. I pag. 313 & Argelatus in Biblioth. Script. Mediol. Tom. II. Part. II. pag. [illegible]

Codex membranaceus Ms. in fol. Saec. XV. [illegible] Conſtat foliis ſcriptis 46. In Catal. Montfauc. ſub num. III.

APPIANI ALEXANDRINI LIBYCVS PETRO CANDIDO INTERPRETE

Cod. XXI. Tertium Punicum bellum, quod Romani cum Carthaginienſibus geſſere, ſumptum ex Libro Appiani Alexandrini Sophiſtae qui Libycus inſcribitur. Traductio Petri Candidi. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in Libya [illegible] bellum. Deſ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Eſt forma [illegible] [illegible] [illegible] Liber [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Liber Petri de Medicis [illegible]

Codex membranaceus Ms. in 4. min. Saec. XV. [illegible] cum pulcherrimis [illegible] in principio & Mediceis [illegible]. Conſtat foliis ſcriptis 33. In Catal. Montfauc. ſub num. IV.

CLEMENTIS ITINERARIVM RVFINO INTERPRETE

Cod. XXII. S. Clementis Itinerarium Rufino presbytero e Graeco in Latinum traductum Libri X. praeter ſingulis Capitum tabulis [illegible] [illegible]. Praemittitur Praefatio Rufini ad Papam Gaudentium, [illegible] [illegible] Tu [illegible] [illegible] Papa Gaudenti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Deſ. quod ſumus [illegible] [illegible] Liber I. [illegible] Clemens Jacobo Domino & Epiſcopo Epiſcoporum regenti Hebraeorum Sanctam Eccleſiam Hieroſolymis, ſed & omnibus Eccleſiis, quae ubique Dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum Presbyteris & Diaconibus, & ceteris fratribus omnibus pax ſit ſemper. [illegible] [illegible] Liber X. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Apoſtolo [illegible] [illegible] Beatus Clementi Papae [illegible] [illegible] Libri X. Recognitionum, qui vero [illegible] [illegible] quandoque S. Clementis Acta, Hiſtoria, Chronica, quandoque S. Petri Acta, Itine-

(t) Sozomeni [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Hiſtoriae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] XXIII [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(u) [illegible] [illegible] Nicolai Papae V. [illegible] [illegible] [illegible] ad Alphonſum Regem [illegible] [illegible] [illegible] Libros de Bellis Civilibus in Latinum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Appiani [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nicolai [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Bellorum Commentarios [illegible] Dominicum Georgium in Vita Nicolai V. [illegible] pag. 191.

Interaram Periodi Dialogi cum Appione [illegible]; producunt autem eum antiqua variane [illegible] (qui [illegible] fortasse in [illegible] olim ab Homonymo, & Phocio [illegible] suppressi) nam Scripto Stapulensis, Prussi [illegible], & [illegible]. Colonius [illegible], & cum aliquam Clementis Operibus adiit saepius. Vid. Caven Hist. litter. pag. 30.

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV. supra quam dici possit elegantissimus, cum litteris Librorum initialibus mirifice illuminatis & pulcherrima de [illegible] pictura in principio, quarum una Operis titulum, altera varia emblemata, & Mediceum stemma exhibet. Constat foliis scriptis 144. In Catal. Montfauc. sub num. XXIII.

AGATHIAS DE BELLO GOTHORVM, CHRISTOPHORO PERSONA INTERPRETE.

Cod. XXIII. AGathiae de Bello Gothorum, & aliis peregrinis historiae per Christophorum Personam (1) e Graeco in Latinum traducti Libri V. praeter Epistolam nuncupatoriam *Laurentii de Medicis*, quae inc. *Salve Vir praestantissime. perspeximus* [illegible] *quamquam ad* [illegible] *animi ornamenta, & ipsarum accedens artium studia, & summae ingenium (cum & in eis doctrina insitudem vel a parvis quidem accepi, quod raro solet in magna fortuna contingere) vel* [illegible] *ad* [illegible] *quod nuper Latinum feci* [illegible] *dum duos,* [illegible] *longe post alterum, si gratissimi acceptis* [illegible]. Liber primus inc. *Operaepretium in bello* [illegible] *trophaea urbiumque exaedificationes, & ornamenta, & multo denique* [illegible] *vel magnitudine praestant, vel digna sunt laude.* Liber ultimus desinit *nunc vero ultimam* [illegible] *sunt, plerisque* [illegible] *est.* Tum forte nomen scriptoris adiecitur ita – *Clemens Salernitanus*

Codex membranac. Ms in 4. Saec. XV. [illegible] prorsus elegantissimus, & notatus cum initialibus & titulis singulorum Librorum auratis & duplici pictura in principio, quarum una Epistolae nuncupatoriae in prima pagina continet totam exornat marginem, altera vero alterius item paginae marginem ubi Operis initium sit exhibet mirifice elaboratam, auro purpura caeruleum aureum. [illegible] in illo [illegible], scilicet Divo Iulio, Tot Firmanu Consulis Romani, & Othonis Caesaris Augusti, ac Mediceum stemma, quod duo aliis sustinent pueruli. Constat foliis scriptis 167. In Cat. Montf. sub num. L.

Cat. Lat. Codd. Tom. II.

ARATORIS HISTORIA.

Ac praeterea

Aurei Fabulae, Prodari Thebani Ilias Homeri abbreviata, Persii Satyrae, ac Bedae de Arte Metrica, & de Figuris Libri.

I. pag. 1. ARatoris Subdiaconi Historiae Apostolicae Libri II. cum duabus Epistolis nuncupatoriis, seu Prologis, primo ad Florianum Abbatem, altero ad Vigilium Papam, ut in Cod. XV. Plut. XXIII. Catalogi nostri Tomo superiori p. pag. 704. § XI. Praeter editiones Calai eorum alibi [illegible], habentur etiam in Collectione Poetarum Christ. Tom. VIII. Biblioth. Veter. Patrum edit. Paris. apud Aegidium Morellum. [illegible] fol. a pag. 681. ad pag. 700. Cod. XXIV.

II. pag. 41. Aurei Liber Fabularum XLII. [illegible] elegiaco, cum Prologo ad Theodosium Imperatorem, cuius initium est: *Dubius* [illegible] *Theodosi optime quemnam* [illegible] *nostri* [illegible] *meminiae* [illegible], *Fabularum* [illegible] *occurrit.* [illegible] *vel ab ipsis* [illegible] *feruntur praeferant.* Fabula prima de Muliere & Lupo inc.

Rusticus defleuerat parvum (2) iuraverat olim

Vltima de Lupo & Hoedo desinit

Expedit insanum promere [illegible] *noctem*,

Saepius [illegible] fuisse locum adsignatum in fabulis Graecis Aesopi aliisque Mythologis & [illegible] Poemata P. Pithoei & [illegible] suis in variorum auctorum recensita. & illustratae a [illegible] N[illegible] *Nec aliquo* Mattheis aqua. F[illegible] s.

III. pag. 55. b. Homeri Ilias abbreviata carmine heroico, auctore licet an Codex non [illegible] Pindaro Thebano, ut in Cod. XII. Plut. XXXVIII. supra pag. 163. § II.

IV. pag. 74. b. A. Persii Satyrae VI. cum scholiis & glossis marginalibus & interlinearibus, praeviis Prologo, ut alias.

V. pag. 86. b. Bedae Presbyteri de Arte Metrica Liber ad Guthbertum Levitam, praemissa Capitum tabula, ut in Cod. VIII. Plut. XLVII. supra pag. 391. § XI.

VI. pag. 108. b. Eiusdem de Schematibus & Tropis Liber, ut ibid. § XII. & XIII. [illegible] in duos dividitur Libros. Fuit [illegible] in hoc duersus ita haberi *memoriae* [illegible] *Anno*. Concordat cum [illegible] anta a pag. 59. ad pag. 73. Sex [illegible] de aliis sequebantur, qui tamen deleti postea fuere.

Codex membranac. Ms. in Bombycino Saec. XI. optime servatus. In eius fronte legitur Oratio ad Beatam Virginem, in ultimo autem

Hh h

(1) Christophorus Persona Romanus, Prior Monasterii S. Balbinae [illegible], Ordinis Praetorum Eremitarum S. Guilielmi, Graece & Latine doctus, & ab Innocentio VIII. praefectus [illegible] Bibliothecae Vaticanae, [illegible] Romae obiit A. MCCCC. LXXXXVI. aet. 128. Vertit e Graeco in Latinum sermonem multa, quae recensentur a Fabricio Bibliotheca [illegible] Lat. Tom. I. pag. 111. Hunc autem Agathiae versionem prodiit Romae apud [illegible] Marcum [illegible] Roma [illegible] Biblioth. [illegible] Petrum [illegible] [illegible] X. Pont. Max. [illegible] III.

(2) In aliis deflevit puero.

tum pigiat cum tegumento compacta, poſſeſſoris nomen, licet expunctum, attamen, qui est *Franciſcus Saxettus Thomae filius Civis Florentinus*, appoſito emblemate: *Mitte fata* [illegible], Conſtat foliis ſcriptis 118. In Cat. Montfauc. ſub num. V.

BERNARDVS ORICELLARIVS.

Cod. XXIV. BErnardi Oricellarii Hiſtoria de Bello Italico a Carolo VIII. Gallorum Rege illato, praevio Prologo, cuius initium est: *Res geſtas memoria noſtra ſcribere aggreſſus*. Deſ. *quibus mortales aeternae gloriae conſecrarentur*. Hiſtoria vero: *Adventum Caroli Regis in Italiam*. Deſ. *quam* [illegible] *ſtudio deſtruxiſſent ſeverius* [illegible]. Haec Hiſtoria de Caroli VIII. Gallorum Regis in Italiam adventu, quae in nonnullis exemplaribus *de Bello Italico*, & *de Bello Gallico* inſcribitur, prodiit rurſus Londini typis Guilielmi Bowyer MDCCXXIV. 4. ubi in Praefatione [illegible] *Neque praetereundum in hoc libro* [illegible] *ſtylo* [illegible] [illegible] & ſubobſcura, & [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ſecunda [illegible]. *Quam vero* [illegible] *ſequuti ſumus*, *quam conferre cum exemplari*, *quod aſſervatur in Bibliotheca Medicea* [illegible], *quem* [illegible] *Florentiae* [illegible], *Nec tamen liber*, [illegible] [illegible] [illegible] *Hiſtor* [illegible].

Codex membranac. Ms. in 4. Saec. XV nitidiſſimus. Conſtat foliis ſcriptis 61. In Catal. Montf. ſub num. VIII.

BARTOLEMAEI SCALAE FLORENTINORVM HISTORIA.

Cod. XXV. BArtolemaei Scalae Equitis Florentini, Florentinorum Hiſtoriae Libri V. cum Prooemio, quod ita: *Multo profecto*, Deſ. in ambiguo erant. Liber primus ita: *Fama eſt igitur & quidem pervulgata a Fieſulanis Florentiam primum habuiſſe originem*. Liber quintus deſinit imperfectus in verbis: *modo fere ex plano a ruſticis noſtrae eras Corradinus, ut hoſtium ille appareret* [illegible]. Hinc Hiſtoriam Caſtellus edere cogitavit, teſte Apoſtolo Zeno Diſſert. Voſſ. Tom. II. pag. [illegible] ſed ab Oligerio Iacobaeo praeoccupatus fuit, qui eam a Cl. Magliabechio acceperat, cui propterea dicata eſt, & lucem exiit cum hoc titulo: *Bartolomaei Scalae Equitis Florentini de Hiſtoria Florentinorum quae extant in Bibliotheca Medicea*; edita ab Oligerio Iacobaeo Romae MDCLXXVII. *typis & ſumptibus Nicolai Angeli Tinaſſii* 4. Vide etiam Commentarium Dominici Mar. Manni Florentini per Carol. Vivianum MDCCXVIII. 8. pag. 42. ubi & de aliis Scalae operibus agit.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Saec. XVI incunte, cuius primi pagina recentiore manu ſuppleta eſt, in tegumento tergo legitur: *Sumpſi Olig. Iacobaeus* 1676. (1) Conſtat fol. ſcriptis 80. In Catal. Montf. ſub num. VI.

BARTOLEMAEI SCALAE VITA VITALIANI.

Cod. XXVII. VOlſitur Bartolemaei Scalae Vita Vitaliani Florentini ad Petrum Medicem Praefatio, quae sic: *Nulli ſunt quacumque tandem in re D. C. unde Deus fuerat. accipe. Vale & ſelix*. Vita vero Vitaliani ita incipit: Deſ. *ſepultus Mediolani in aede Divi Franciſci in cella, quam ab eo ſupra aedificatam diximus. Vale*. Inde ſubnectitur eiuſdem Scalae in ipſum Epigramma, quod diſſimulatur in editione, & eſt hujuſmodi:

Oratorque, & Dux, & Rex, ac laude decorus,
Quiſquis es, has aeras qui petis hoſpitium,
Qui tunc hoſpes erat quondam dum vita manerit,
Et nunc urgua eſt Vitalianus humo.
Mercedem hoſpitii patriam nunc ipſe repoſcit,
Et peream illa legens carmina, deinde vale.

Tandem poſtſcripti nomen, annorum: *Libro Petri de Medicis Cosf. fil.* Edita fuit a Chriſtophoro Bartholino Thomae filio, & Oligerio Iacobaeo condiſcipulo ſuo Profeſſori Hafnienſi nuncupata ſub titulo: *Bartolemaei Scalae Vita Vitaliani Borromaei ex Bibliotheca Medicea Romae MDCLXXVII. typis & ſumptibus Nicolai Angeli Tinaſſii* 4. In Epiſtola nuncupatoria haec habet: *En igitur Bartolomaei Scalae Vitaliani vitam, quam inter alias nuper in Bibliotheca Medicea S. Laurentii ſeculariter* [illegible], *& nuper clariſſime conſignatum, tuo tibi confero, ut auctoris Hiſtoriae Florentinae quam ad ſubſidia* [illegible] *diligas ut in lucem prodire, videas has pagellas admoneat*.

Codex membranac. Ms. in 8. Saec. XV ornatiſſimus cum initialibus Praefationis & Vitae literis auratis & coloratis, in quibus primam paginam, quae vacua ſupererat legitur: *Sumpſi Chriſt. Bartholinus*. Conſtat foliis ſcriptis 45. In Cat. Montf. ſub num. VII.

(1) In anteriore illa brevis Claudii Praefatione ad primam editionem Pollucis Lexicon Lipp. A. anno. 12. de qua Nigrius Hiſt. Florent. Scriptor. pag. 119. notat Claudium, folio hujus libello ab Iacobaeo translatione. Haec Praefatio eſt omnibus confecta.

ANT.

ANT. HYVANI DE VOLATERRANA CALAMITATE.

Cod. XXVIII. ANtonii Hyvani Sarzanensis de Volaterrana calamitate Historia cum Proœmio quod inc. *Opus quidem haud minus utile, quam gratum putavi.* Desinit *haud ut occulta relinquatur.* Historia inc. *Urbem Volaterranam inter Pisas, & Senas, Florentiam, & E*[illegible] *mense* [illegible] Des. *qui sæpe vehementius in suum* [illegible] *gallinas, & accensis* [illegible] *querebantur.* In fine subnectitur Epistola ejusdem Hyvani ad [illegible] Petro Leonello Volaterrano [illegible] qui e[illegible] *Quam hoc anno* [illegible] *Pisis, & Florentiæ* [illegible] *rum qui* [illegible] Des. *nec plura abundant* [illegible] *tamen vero* [illegible] *quorum* [illegible] *Vale. Sarzani VI Kalendas Martii MCCCCLXXIII.* Exstat Tom XXIII Rerum Italic. Scriptor. Cl. Muratorii a pag. 1 ad pag. [illegible] sub titulo: *Antonii Hyvani Sarzanensis Commentariolus de Bello Volaterrano anni MCCCCLXXII a Florentinis gesto, nunc primum prodit a Codice* [illegible] *Mss. Cum* [illegible] *& Bibliothecæ* [illegible] *ubi* [illegible] Epistolæ [illegible] Nicolai [illegible] *Aufugiendi* [illegible] *fervendus gravem, hoc* [illegible] *opima, ad* [illegible] nus dra quæque, ut unusquisque valet, ab eo quæ legitur in nostro Codice, diversa ad [illegible] Cod. charc. in 4. Bibl. Magliab. Clas. VIII num. 10. asservari Antonii Hyvani Sarzanensis Epistolas L. breviores ex pluribus sui exemplaris ad Andream Cresium Civem Florentinum, Sarzanensium Præfectum.

Codex chartac. Ms. in 8. minori Sæc. XV Constat foliis scriptis 20. In Catal. Monasteriensi. sub num. II.

C. PLINII DE VIRIS ILLUSTRIBUS.

Cui addo

Lucium Florum, & Sextum Rufum.

I. pag. 1 C Plinii de Viris Illustribus Liber, ut supra pag. 8[illegible] Cod. XXXVIII. § III. Ultimas tamen, qui est Cæsaris Pompeius, desunt imperfecte in verbis, [illegible] *apud Ptolemæum Alexandriæ* . . . Cod. XXIX.

II. pag. 21. L. Flori Epitoma XIV. Decadum T. Livii ut supra pag. 690. § II.

III. pag. 78. b. Sexti Rufi compendiosa breviatio Historiæ Romanæ cum Prologo ad Valentinianum II. Ppum Imperatorem, ut supra pag. 810. Cod. XXXVIII. § IV.

Codex chartac. Ms. in 4. minori Sæc. XV cum initialibus Litterarum miniatis auro, & coloratis. Constat foliis scriptis 86.

[illegible]

QUÆDAM ERRATA ITA CORRIGENDA.

QUÆDAM ERRATA	ITA CORRIGENDA.
Pag. 34. Cod. XV. § I. oliva	olla
Pag. 81 note 3 Liber hoc &c.	Editio hæc incognita erat a Cl. Mattaire Annal. Typogr. Tom. I. pag. 169.
Pag. 4[illegible] § V. in Cod. XXXV.	in Cod. XXV.
Pag. 8[illegible] lin. 12. CLXII	CLXXII.
Pag. 837 lin. 13. CLXXIII.	CLXXIV.

Quum præterea in alphabetico elencho Epistolarum Æneæ Sylvii Piccolominei quem post ipsarum enumerationem dedimus a pag. 8[illegible] ad pag. 83[illegible] [illegible] typographus [illegible] numeros [illegible] quæ in editione [illegible] Operum Basileensi anni [illegible] impressa [illegible] quemadmodum sub [illegible] pag. 8[illegible] [illegible] *hoc* [illegible] In illis igitur CLXXXI Epistolis in nostro Codice [illegible] Epistolæ [illegible] a [illegible] num. [illegible] ut ejus [illegible] editæ quæque sunt sequentes [illegible]

Epist. [illegible]

In Edit. [illegible]

ΤΩΝ ΠΟΝΩΝ ΠΑΝΤΑ

VOLVMEN HOC SECVNDVM. EXACTISS. EXHIBENS RECENSIONEM
CODICVM LATINORVM OMNIGENAE ERVDITIONIS BIBL. LAVRENT
ADORNARI. ET IMPRIMI CAEPTVM
DIE. XXV MENSIS. IANVARI. ANNI CIϽ. IϽ. CC. LXXIV.
FELICITER ABSOLVTVM EST
DIE XIV. MENSIS IVLI ANNI CIϽ. IϽ. CC. LXXV.
REGNANTE PETRO LEOPOLDO AVSTRIACO
REGIO PRINCIPE HVNG. ET BOIOHEMIAE
MAGNO ETRVRIAE DVCE
QVI DIV. VIVAT. REGNET. TRIVMPHET.

Google

